Bundel van de Politieke Avond van 12 september 2018

Agenda bijlagen

Agenda 12 september 2018

Raadskamerindeling 12 september 2018

Uitslag Stemmingen Politieke Avond 12 september 2018

Besluitenlijst PA 12 september 2018

1 18.45 uur - 19.30 uur: Rondvraag en mededelingen

Het overzicht met de mondelinge vragen is gepubliceerd in IBabs. Zie hiervoor bijgaande link of kies in de kalender voor "Rondvraag en Mededelingen".

Link naar overzicht mondelinge vragen woensdag 12 september 2018

2 19.30 uur - 21.00 uur: Informatieve/meningsvormende vergadering

2.1.RZ 19.30 uur - 21.00 uur: Agenderingsverzoek "Verplaatsing Kunstwerkplaats 37" van de fracties D66, SP en Arnhem Centraal

Locatie: Raadszaal

Agenderingsverzoek "Verplaatsing Kunstwerkplaats 37"

Raadsbrief "Kunstwerkplaats in Arnhem", d.d. 07-08-2018

Bijlage 1 - Aangenomen motie "Kunstwerkplaats in Arnhem" (18m40)

Bijlage 2 - Locatietekening

Memo - Technische vragen & antwoorden "Verplaatsing Kunstwerkplaats 37"

Behandeladvies 12 september 2018

Brief dhr. G. Aydemir "Verhuizing KW37", d.d. 9 september 2018

Brief dhr. G. Aydemir "Verhuizing KW37", d.d. 23 augustus 2018

Behandelresultaat 12 september 2018

Inspreektekst dhr. G. Aydemir

2.2.RS 19.30 uur - 21.00 uur: Agenderingsverzoek "Subsidieregelingen culturele evenementen"

Locatie: Rijnstroom

Agenderingsverzoek "Subsidieregelingen culturele evenementen" van de fractie Arnhem Centraal

Raadsbrief "Subsidiebesluit Producties, Evenementen en Festivals", d.d. 26-06-2018

Bijlage 1 - Adviesrapport Commissie Programmatische Activiteiten Cultuur 2019-2020

Bijlage 2 - Puntenoverzicht inclusief rangorde en advies hoogte subsidie, deelregeling 3

Bijlage 3 - Puntenoverzicht inclusief rangorde en advies hoogte subsidie, deelregeling 1b

Raadsbrief "PAC-evaluatie en nieuwe subsidieregeling", d.d. 12-12-2017

Bijlage - Evaluatie Subsidieregeling Programmatische Activiteiten Cultuur 2013-2014, 2015-2016 en 2017-2018

Behandeladvies 12 september 2018

Schriftelijke inspraakreactie van mw. M. van Hooij en dhr. S. Wind

Inspreektekst dhr. J. Driessen

Inspreektekst dhr. H. Oddens

Behandelresultaat 12 september 2018

2.3.LF 19.30 uur - 21.00 uur: Vaststellen bestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)'

Fase: meningsvormend (1)
Locatie: Landgoed/Festival

Raadsvoorstel "Vaststellen bestemmingsplan Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)"

Bijlage 1 - Zienswijzenrapport

Bijlage 2 - Bestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg' (K10) (inclusief bijlagen)

Bijlagen (6) bij toelichting vast te stellen Bestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg' (K10)

Bijlage 3 - Verbeelding

Bijlage 4 - Akoestisch onderzoek omgevingslawaai

Zienswijzen (geanonimiseerd)

Boomeffectrapportage (2010)

Behandelresultaat 5 september 2018, informatieve behandeling

Behandeladvies 12 september 2018, meningsvormende (1) behandeling

Memo - Beantwoording technische vragen "Vaststellen bestemmingsplan Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)" d.d. 11-09-2018

Boomeffectanalyse - T.b.v. de bouw van woningen nabij een paardenkastanje aan de Amsterdamseweg te Arnhem

Behandelresultaat 12 september 2018, meningsvormende (1) behandeling

3 21.00 uur - 21.15 uur: Pauze

4 21.15 uur - 23.15 uur: Besluitvormende vergadering

4.1.RZ Opening en mededelingen

4.2.RZ Vaststellen van de agenda en spreektijdverdeling

4.3.RZ Vaststellen van de concept-besluitenlijst van de vergadering van 3 juli 2018

Raadsvoorstel "Vaststellen van de concept-besluitenlijst van de vergadering van 3 juli 2018"

Getekend raadsbesluit 3 juli 2018

Getekend raadsbesluit 12 september 2018

5 Hamerstukken

5.1.RZ WK BMX 2021 en WK Volleybal 2022

Getekend raadsbesluit

Raadsvoorstel "WK BMX 2021 en WK Volleybal 2022"

Bijlage 1 - Economische impactstudie Volleybal

Bijlage 2 - Economische impactstudie BMX

Bijlage 3 - Haalbaarheidsonderzoek Volleybal

Evenementenvisie (vastgesteld op 25-05-2015)

Raadskameradvies "WK BMX 2021 en WK Volleybal 2022" t.b.v. de besluitvormende behandeling op 12-09-2018

5.2.RZ Zienswijze jaarstukken 2017 en ontwerpbegroting 2019 Veilig Thuis Gelderland-Midden

Getekend raadsbesluit

Raadsvoorstel "Zienswijze jaarstukken 2017 en ontwerpbegroting 2019 Veilig Thuis Gelderland-Midden"

Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM

Bijlage 2 - Controleverklaring accountant

Bijlage 3 - Ontwerpbegroting 2019 Stichting VT GM

Bijlage 4 - Aanbiedingsbrief van Stichting VT GM

Bijlage 5 - Zienswijzebrief voor VGGM

Beantwoording technische vragen van raadslid M. Dolsma, d.d. 03-09-2018

Raadskameradvies "Zienswijze jaarstukken 2017 en ontwerpbegroting 2019 Veilig Thuis Gelderland-Midden" t.b.v. de besluitvormende behandeling op 12-09-2018

6 Onderwerpen welke voor debat en besluitvorming worden voorgedragen

6.1.RZ Vaststelling bestemmingsplan Mooieweg 27 Oostzijde

Getekend raadsbesluit

Raadsvoorstel "Vaststellen bestemmingsplan Mooieweg 27 - Oostzijde"

Bijlage 1 - Zienswijzerapport

Vast te stellen bestemmingsplan 'Mooieweg 27 Oostzijde' (Tekst)

Vast te stellen bestemmingsplan 'Mooieweg 27 Oostzijde' (Verbeelding)

Zienswijze (geanonimiseerd)

Inspreektekst dhr. T. Tilleman

Inspreektekst dhr. F. van Dulkenraad

Raadskameradvies "Vaststellen bestemmingsplan Mooieweg 27 - Oostzijde" t.b.v. de besluitvormende behandeling op 12-09-2018

6.2.RZ Initiatiefvoorstel "Meldplicht particuliere vakantieverhuur"

Getekend raadsbesluit

Initiatiefvoorstel "Meldplicht particuliere vakantieverhuur" van de fractie VVD

Bijlage 1 - Meldplicht vakantieverhuur schema Amsterdams model

Bijlage 2 - Motie Tweede kamer

Bijlage 3 - Voorwaarden voor Airbnb uit de horecavisie 'Mise-en-place'

Raadsbrief: Reactie college van B&W op initiatiefvoorstel "Meldplicht particuliere vakantieverhuur", d.d. 28-08-2018

Meldingen overlast particuliere vakantieverhuur

E-mail van R. Hilbrands "Initiatiefvoorstel meldplicht particuliere vakantieverhuur"

Inspreektekst L. de Vries

Raadskameradvies: Initiatiefvoorstel "Meldplicht particuliere vakantieverhuur" t.b.v. de besluitvormende behandeling op 12-09-2018

7 Onderwerpen direct ter besluitvorming

7.1.RZ Vaststelling Clean Mobil Energy

Getekend raadsbesluit

Raadsvoorstel "Clean Mobil Energy"

Bijlage - Begrotingswijziging

Raadskameradvies "Clean Mobil Energy" t.b.v. de besluitvormende behandeling op 12-09-2018

Agenda Politieke Avond

Datum	12-09-2018
Tijd	19:30 - 23:15
Locatie	Stadhuis
Voorzitter	A. Marcouch

1	18.45 uur - 19.30 uur: Rondvraag en mededelingen
2	19.30 uur - 21.00 uur: Informatieve/meningsvormende vergadering
2.1.RZ	19.30 uur - 21.00 uur: Agenderingsverzoek "Verplaatsing Kunstwerkplaats 37" van de fracties D66, SP en Arnhem Centraal
2.2.RS	19.30 uur - 21.00 uur: Agenderingsverzoek "Subsidieregelingen culturele evenementen"
2.3.LF	19.30 uur - 21.00 uur: Vaststellen bestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)'
3	21.00 uur - 21.15 uur: Pauze
4	21.15 uur - 23.15 uur: Besluitvormende vergadering
4.1.RZ	Opening en mededelingen
4.2.RZ	Vaststellen van de agenda en spreektijdverdeling
4.3	Vaststellen van de concept-besluitenlijst van de vergadering van 3 juli 2018
5	Hamerstukken
5.1.RZ	WK BMX 2021 en WK Volleybal 2022
5.2.RZ	Zienswijze jaarstukken 2017 en ontwerpbegroting 2019 Veilig Thuis Gelderland-Midden
6	Onderwerpen welke voor debat en besluitvorming worden voorgedragen
6.1.RZ	Vaststelling bestemmingsplan Mooieweg 27 Oostzijde
6.2.RZ	Initiatiefvoorstel "Meldplicht particuliere vakantieverhuur"

7 Onderwerpen direct ter besluitvorming

7.1.RZ Vaststelling Clean Mobil Energy

Raadskamerindeling Politieke Avond

<table>
<tr><th colspan="3">Raadszaal</th></tr>
<tr><td colspan="3">18.45 uur - 19.30 uur

Rondvraag en mededelingen</td></tr>
<tr><th>Raadszaal</th><th>Rijnstroom</th><th>Landgoed/Festival</th></tr>
<tr><td>19.30 uur - 21.00 uur (90)

Agenderingsverzoek "Verplaatsing Kunstwerkplaats 37" van de fracties D66, SP en Arnhem Centraal</td><td>19.30 uur - 21.00 uur (90)

Agenderingsverzoek "Subsidieregelingen culturele evenementen" van de fractie Arnhem Centraal</td><td>19.30 uur - 21.00 uur (90)

Bestemmingsplan "Arnhem Centraal - Amsterdamseweg" (M1)</td></tr>
<tr><th colspan="3">Pauze (15 minuten)</th></tr>
<tr><th colspan="3">Raadszaal</th></tr>
<tr><td colspan="3">21.15 uur - 23.15 uur (120)

Besluitvormende vergadering

• WK BMX 2021 en Wk Volleybal 2022 (hamerstuk)
• Zienswijze jaarstukken 2017 en conceptbegroting 2019 Veilig Thuis (hamerstuk)
• Vaststellen bestemmingsplan Mooieweg 27 Oostzijde (debatstuk)
• Initiatiefvoorstel "Meldplicht particuliere vakantieverhuur" (debatstuk)
• Begrotingswijziging Clean Mobile Energy (direct ter besluitvorming)</td></tr>
</table>

12 september 2018

Voor 33

Tegen 5

Raadsvoorstel "WK BMX 2021 en WK Volleybal 2022"

GROENLINKS	7	0
Coenders		
van der Loo		
Prinsen		
Navis		
Dolsma		
Gemici		
Simonis		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Nede		

VVD Arnhem	6	0
Combée		
Pape		
Kalthoff		
van Es		
Maref		
Loos		

CDA	2	0
van Burgsteden		
van Dillen		

DENK / Verenigd Arnhem	1	0
Bal		
Usta		

D66	5	0
Andeweg		
Loor		
Dijk		
Venhoek		
van Ommen		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren	0	2
de Groot		
Hegge		

PvdA	4	0
Greving		
de Vries		
van Nunen		
Bouma		

SP	3	0
Elfrink		
Lunter		
Dobbe		

Partij voor de Vrijheid	2	0
Verheij		
Sanders		

Totaal 38

Voor	**37**
Tegen	**1**

Raadsvoorstel "Vaststellen bestemmingsplan Mooieweg 27 - Oostzijde"

GROENLINKS	7	0
Coenders		
van der Loo		
Prinsen		
Navis		
Dolsma		
Gemici		
Simonis		

VVD Arnhem	6	0
Combée		
Pape		
Kalthoff		
van Es		
Maref		
Loos		

D66	5	0
Andeweg		
Loor		
Dijk		
Venhoek		
van Ommen		

PvdA	4	0
Greving		
de Vries		
van Nunen		
Bouma		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

CDA Arnhem	2	0
van Burgsteden		
van Dillen		

Arnhem Centraal	3	0
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

SP	3	0
Elfrink		
Lunter		
Dobbe		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Nede		

DENK / Verenigd Arnhem	0	1
Bal		
Usta		

Partij voor de Dieren	2	0
de Groot		
Hegge		

Partij voor de Vrijheid	2	0
Verheij		
Sanders		

Totaal	**38**

Voor	**23**	Initiatiefvoorstel "Meldplicht particuliere vakantieverhuur" van de fractie VVD
Tegen	**15**	

GROENLINKS	7	0
Coenders		
van der Loo		
Prinsen		
Navis		
Dolsma		
Gemici		
Simonis		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Nede		

VVD Arnhem	6	0
Combée		
Pape		
Kalthoff		
van Es		
Maref		
Loos		

CDA	0	2
van Burgsteden		
van Dillen		

DENK / Verenigd Arnhem	1	0
Bal		
Usta		

D66	0	5
Andeweg		
Loor		
Dijk		
Venhoek		
van Ommen		

Arnhem Centraal	0	3
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

Partij voor de Dieren	0	2
de Groot		
Hegge		

PvdA	4	0
Greving		
de Vries		
van Nunen		
Bouma		

SP	0	3
Elfrink		
Lunter		
Dobbe		

Partij voor de Vrijheid	2	0
Verheij		
Sanders		

Totaal	**38**

GEMEENTE Arnhem

BESLUITENLIJST VAN DE VERGADERING VAN DE
RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM OP WOENSDAG 12 september 2018

De voorzitter: de heer Marcouch

De raadsgriffier: de heer Kersten

Aanwezig de leden: mevrouw Andeweg (D66), de heer Van Beers (Arnhemse Ouderen Partij), de heer Becker (ChristenUnie), de heer Bouma (PvdA), mevrouw Van Burgsteden (CDA), de heer Coenders (GroenLinks), de heer Combée (VVD), de heer Dijk (D66), mevrouw Van Dillen (CDA), mevrouw Dobbe (SP), mevrouw Dolsma (GroenLinks), de heer Elfrink (SP), de heer Van Es (VVD), mevrouw Gemici (GroenLinks), de heer Greving (PvdA), de heer De Groot (Partij voor de Dieren), mevrouw Hegge (Partij voor de Dieren), mevrouw Kalthoff (VVD), de heer Kraaijenbrink (Arnhem Centraal), de heer Van der Laak (Arnhem Centraal), de heer Van der Loo (GroenLinks), de heer Loor (D66), de heer Loos (VVD), mevrouw Lunter (SP), mevrouw Manders (Arnhem Centraal), de heer Maref (VVD), mevrouw Navis (GroenLinks), mevrouw Nede (ChristenUnie), mevrouw Van Nunen (PvdA), mevrouw Van Ommen (D66), mevrouw Pape (VVD), mevrouw Simonis (GroenLinks), de heer Sanders (PVV), de heer Usta (DENK-Verenigd Arnhem), de heer Verheij (PVV), de heer Prinsen (GroenLinks), de heer Venhoek (D66), mevrouw De Vries (PvdA)

Afwezig de leden: de heer Bal (DENK-Verenigd Arnhem)

Begintijd vergadering : 21.00 uur
Eindtijd vergadering : 22:15 uur

BESLUITEN:
Agendapunt:

4.3 Vaststellen van de concept-besluitenlijst van de vergadering van 3 juli 2018	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
5.1 WK BMX 2021 en WK Volleybal 2022	Het voorstel is met 33 stemmen voor en 5 stemmen tegen aangenomen.
5.2 Zienswijze jaarstukken 2017 en ontwerpbegroting 2019 Veilig Thuis Gelderland-Midden	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
6.1 Vaststelling bestemmingsplan Mooieweg 27 Oostzijde	Het voorstel is met 37 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen.
6.2 Initiatiefvoorstel "Meldplicht particuliere vakantieverhuur"	Het voorstel is met 23 stemmen voor en 15 stemmen tegen aangenomen.
7.1 Vaststelling Clean Mobil Energy	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

De raadsgriffier,

Mr. Jozef Kersten

De voorzitter,

Ahmed Marcouch

Zaaknummer: 291934

Overzicht mondelinge vragen 12 september 2018

https://ris.ibabs.eu/raad-arnhem/meeting/100097077/5e0674da-86a9-4a64-a0d1-f0f1a06ca603/

AGENDERINGSVERZOEK & TECHNISCHE VRAGEN

Aan de griffier van de Arnhemse gemeenteraad
Koningstraat 38
6811 DG Arnhem

Datum	Contact	Telefoonnummer	Email
23 augustus 2018	Sjoerd Dijk	06 – 11 72 60 50	s.dijk@raad.arnhem.nl
	Gerrie Elfrink	06 – 52 58 65 31	g.elfrink@raad.arnhem.nl
	René Kraaijenbrink	06 – 21 82 89 00	r.kraaijenbrink @raad.arnhem.nl

Betreft

Verplaatsing Kunstwerkplaats 37

Geachte griffier,

Hierbij verzoeken wij de raadsbrief van 7 augustus 2018 over de Kunstwerkplaats te agenderen. Bij dit agenderingsverzoek treft u ook een aantal technische vragen waarop wij antwoord behoeven ter voorbereiding op de agendering van dit onderwerp. Wij verzoeken u vriendelijk deze brief door te sturen aan -het Dagelijks Bestuur van- de Agendacommissie en aan ons college van burgemeester en wethouders.

Agenderingsverzoek

Op elke locatie waar de Kunstwerkplaats 37 de afgelopen tientallen jaren is neergestreken, heeft zij iets unieks neergezet. Of het nou was aan de Koningsweg, op de Saksen Weimarkazerne of in de Schuytgraaf.

De fracties van D66, SP en Arnhem Centraal vinden het van waarde als Kunstwerkplaats 37 behouden blijft voor Arnhem. Op 3 juli heeft de raad een motie aangenomen waarin hij uitsprak dat: “het van groot belang is om de Kunstwerkplaats voor Arnhem en bij voorkeur Schuytgraaf te behouden.” Daarnaast zegde het college toe zich maximaal te zullen inspannen om een geschikte locatie te vinden voor Kunstwerkplaats 37 (KW37).

Op negen augustus informeerde het college de gemeenteraad over de resultaten van deze inspanningen. De brief laat zich als volgt samenvatten:

- Er is een tijdelijk -en geen definitieve- locatie gevonden aan de Merwedestraat.
- Met KW37 worden afspraken gemaakt over een redelijke huur. Kostendekkendheid is hierbij het uitgangspunt.
- Het college stelt de locatie voor twee jaar beschikbaar.
- Er moeten procedures doorlopen worden om dit gebruik mogelijk te maken.

- Er volgt een kennismakings- en informatieavond met de buurt.

Onze voorkeur gaat uit naar een permanente locatie omdat:
- KW 37 dan meer zekerheid heeft.
- KW 37 niet geconfronteerd wordt met terugkerende kosten die gepaard gaan met het verhuizen en woonrijp maken.
- KW 37 behouden kan blijven voor Arnhem.

Technische vragen
Tevens hebben wij, ter voorbereiding op de behandeling van het agenderingsverzoek, de volgende technische vragen aan het college. Wij verzoek het college vriendelijk om deze vragen uiterlijk op 10 september te beantwoorden. Mocht het college die termijn niet haalbaar achten dan horen wij dat graag zo snel mogelijk.

1. Is de Merwedestraat de voorkeurslocatie van KW37?
2. Kan het college beschrijven op basis van welke criteria de zoektocht naar een permanente locatie heeft plaatsgevonden? Welke beoogde permanente locaties zijn uiteindelijk beoordeeld? En op basis van welke criteria zijn locaties afgevallen en wordt de Merwedestraat nu als tijdelijke locatie voorgesteld?
3. De raadsbrief benoemt het uitgangspunt van kostendekkenheid. Welke kosten moeten gemaakt worden zodat KW37 gebruik kan maken van de tijdelijke locatie?

Met hartelijke groet,

Namens de D66-fractie,	Namens de SP-fractie,	Namens de Arnhem Centraal-fractie,
Sjoerd Dijk	Gerrie Elfrink	René Kraaijenbrink

Bijlage:
De brief van het college aan de gemeenteraad inzake Kunstwerkplaats Arnhem met dagtekening: 7 augustus 2018

Aan de gemeenteraad

Datum	:	7 augustus 2018
Zaaknummer	:	282986
Contactpersoon	:	Marielle Knaapen
Telefoonnummer	:	(026) 377 3782

Onderwerp : Kunstwerkplaats in Arnhem

Geachte voorzitter en leden,

Met deze brief informeren wij u over ons besluit van 7 augustus om gemeentelijk terrein aan de Merwedestraat (Presikhaaf) beschikbaar te stellen als locatie waar de Stichting KW37 haar huidige activiteiten in Schuytgraaf tijdelijk kan voortzetten. Met deze aanpak beschouwen wij de motie 18M40 als afgedaan.

Inleiding
Kunstwerkplaats KW37 moet, vanwege de ontwikkelingen in Schuytgraaf, voor 1 september uit Schuytgraaf zijn vertrokken. De raad heeft op 3 juli de Motie "Kunstwerkplaats Arnhem" (18M40) aangenomen waarin zij uitspreekt dat het van groot belang is om de Kunstwerkplaats Arnhem voor Arnhem te behouden. Het college heeft toegezegd zich in te spannen voor een verhuizing naar een andere locatie en te komen tot afspraken over de voorwaarden en kosten die hiermee gemoeid zijn.

Een definitieve locatie is helaas niet gevonden. Wel ziet het college mogelijkheid om een verhuizing te faciliteren voor een periode van 2 jaar naar een terrein aan de Merwedestraat en daarmee de Kunstwerkplaats KW37 voor Arnhem te behouden. De ontwikkeling van het gemeentelijke grondexploitatie terrein Merwedestraat loopt hiermee geen vertraging op: tijdens die 2 jaar vindt de planvoorbereiding voor het terrein plaats.

Aanpak
De gemeente Arnhem zal samen met KW37 een overeenkomst opstellen waarin afspraken worden vastgelegd over de voorwaarden en de kosten waaronder de kunstwerkplaats zich de komende 2 jaar kan vestigen op (een deel van) het terrein aan de Merwedestraat.

Deze functie past niet in de huidige bestemming Bedrijventerrein. Met toepassing van een tijdelijke ontheffingsprocedure kan medewerking aan het project worden verleend, mits sprake is van een goede ruimtelijke onderbouwing en rekening wordt gehouden met milieuaspecten. Dit wordt op korte termijn nader bekeken.

Eusebiusbuitensingel 53 • Postbus 9029 • 6800 EL Arnhem
Telefoon 0900 - 1809 (lokaal tarief) • Fax 026 - 3774830 • www.arnhem.nl

Als deze ontheffing niet kan worden verleend, overwegen wij te besluiten het gebruik van het terrein door de Stichting KW37 voor een periode van twee jaar te gedogen, onder de voorwaarde dat wij vaststellen dat dit gebruik op een veilige en verantwoorde wijze kan plaatsvinden.

De gemeente Arnhem zal samen met KW37 het terrein aan de Merwedestraat geschikt maken voor het nader overeen te komen gebruik. Vooruitlopend op de overeenkomst start de gemeente Arnhem met het aanvragen van nutsvoorzieningen. Ook zal een locatie aangewezen worden waar de materialen van de kunstwerkplaats vanaf 1 september, vooruitlopend op de verhuizing, tijdelijk opgeslagen kunnen worden.

Zoals reeds gemeld in de Financiële Jaarrapportage Projecten (FJP) zal de gemeente de komende periode gebruiken om een visie maken voor de definitieve invulling van dit terrein. Na besluitvorming hierover kunnen voorbereidingen voor de uitvoering van deze definitieve invulling getroffen gaan worden. Visie, besluitvorming en voorbereiding zullen bij elkaar ook circa 2 jaar duren.

Financiën
In de overeenkomst tussen de gemeente Arnhem en de Kunstwerkplaats KW37 zullen afspraken moeten worden gemaakt om te komen tot een redelijke huur op basis waarvan de kunstwerkplaats zich de komende 2 jaar kan vestigen op (een deel van) het terrein aan de Merwedestraat. Kostprijsdekkende huur is hierbij het vertrekpunt. De hoogte van de berekende kostprijsdekkende huur is sterk afhankelijk van het bedrag dat moet worden geïnvesteerd om het terrein bewoonbaar te maken. Als deze kosten beperkt kunnen blijven zal de huur ook navenant lager kunnen zijn. Eveneens nog onbekend is of een (deel) van het aan te leggen riool nog zou kunnen worden hergebruikt. Dat is echter pas duidelijk nadat samen met KW37 het inrichtingsplan voor het gebied is gemaakt.

Als het bovenstaande meer definitief is uitgewerkt zullen we uw raad hierover informeren.

Communicatie
De Kunstwerkplaats KW37 heeft jarenlang een positieve bijdrage gehad in Schuytgraaf en dat willen zij ook graag betekenen voor de wijk Presikhaaf e.o. KW37 en de gemeente gaan zo snel mogelijk met de buren in gesprek over deze tijdelijke invulling. Naast een direct gesprek met de moskee en de woonwagenbewoners krijgt de hele omgeving een flyer met een uitnodiging voor een kennismakings- en informatieavond.

Wij beschouwen de motie 'Kunstwerkplaats Arnhem'(18M40) hiermee als afgedaan.

Hoogachtend
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

de secretaris, de burgemeester,

Bijlagen:

- Locatietekening
- Motie

Eusebiusbuitensingel 53 • Postbus 9029 • 6800 EL Arnhem
Telefoon 0900 - 1809 (lokaal tarief) • Fax 026 - 3774830 • www.arnhem.nl

18 m 40 ✓

GROENLINKS PvdA Arnhem Centraal

Motie Kunstwerkplaats in Arnhem

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op ~~20 juni~~ 3 juli 2018, bij de behandeling van het agendapunt 'moties vreemd aan de agenda':

Constaterende dat:

- De Kunstwerkplaats KW37 voor 1 september aanstaande vertrokken moet zijn van de huidige locatie in Schuytgraaf.
- Er tot op heden nog geen geschikte locatie is bepaald voor de Kunstwerkplaats, ondanks diverse gesprekken en het in beeld brengen van diverse locaties.
- De directeur van ArtEZ in haar aanbevelingsbrief over de Kunstwerkplaats schrijft: "Het is belangrijk dat dit soort plekken bestaan in de stad. Plekken waar kunstenaars mensen uit hun hokjes en bubbels halen. Plekken waar je uitgedaagd wordt anders te denken."

Overwegende dat:

- De Kunstwerkplaats van grote positieve invloed is geweest op Schuytgraaf en dit blijvend kan zijn op Schuytgraaf of een ander deel van Arnhem.
- Er vooral in Arnhem behoefte lijkt te zijn aan dit soort rafelranden in de wijken.
- Zoveel als redelijk mogelijk is gedaan moet worden om de Kunstwerkplaats te behouden voor Arnhem en een geschikte en (bij voorkeur) permanente locatie voor hen te vinden.
- Ouders van kinderen van de BSO Kunstig en Zo graag een gecombineerde locatie voor de Kunstwerkplaats en de BSO willen, zodat beide onderdelen elkaar kunnen versterken.
- Het college met de Kunstwerkplaats bij een verhuizing naar een andere locatie nadere afspraken moet maken over de verhuizing, voorwaarden en kosten.

Spreekt uit dat:

- Het van groot belang is om de Kunstwerkplaats voor Arnhem en bij voorkeur Schuytgraaf te behouden.

Verzoekt het college:

- Zich maximaal in te spannen om in overleg met betrokkenen een geschikte locatie te vinden voor de Kunstwerkplaats KW37 binnen de gemeentegrenzen, bij voorkeur in Schuytgraaf. ✓

En gaat over tot de orde van de dag.

Mark Coenders	Eric Greving	René Kraaijenbrink
GroenLinks	**PvdA**	**Arnhem Centraal**

AANGENOMEN ✓

Voor 35

Tegen 4

Motie vreemd aan de agenda "Kunstwerkplaats in Arnhem" (18m40)

GROENLINKS	7	0
Coenders		
van der Loo		
Prinsen		
Navis		
Dolsma		
Gemici		
Simonis		

Arnhemse Ouderen Partij	1	0
van Beers		

ChristenUnie	2	0
Becker		
Nede		

VVD Arnhem	6	0
Combée		
Pape		
Kalthoff		
van Es		
Maref		
Loos		

CDA	0	2
van Burgsteden		
van Dillen		

DENK / Verenigd Arnhem	2	0
Bal		
Usta		

D66	5	0
Andeweg		
Loor		
Dijk		
Venhoek		
van Ommen		

Arnhem Centraal	3	0
van der Laak		
Manders		
Kraaijenbrink		

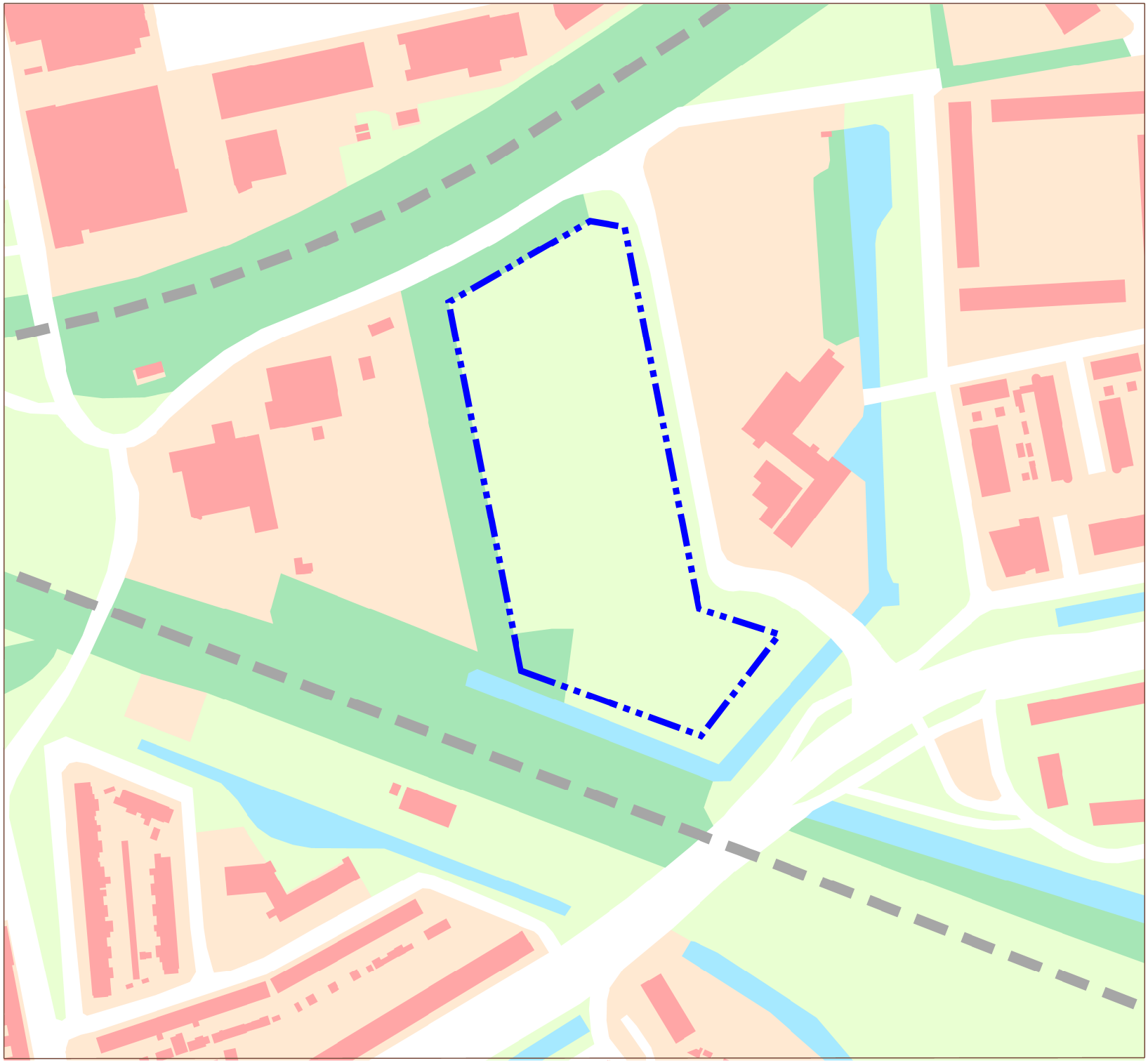
Partij voor de Dieren	2	0
de Groot		
Hegge		

PvdA	4	0
Greving		
de Vries		
van Nunen		
Bouma		

SP	3	0
Elfrink		
Lunter		
Dobbe		

Partij voor de Vrijheid	0	2
Verheij		
Sanders		

Totaal 39

Legenda

Locatie
Merwedeterrein

2018-RO-00088 | Lokatie

GEMEENTE Arnhem

31 juli 2017 | A4 | 1:2500

Memo

Datum : 29 augustus 2018

Aan : de raad

Kopie aan : wethouder Bouwkamp

Van : Kirsten van Rijen

Betreft : Technische vragen inzake agenderingsverzoek verplaatsing Kunstwerkplaats 37

Ter beantwoording van de technische vragen gesteld door de raadsleden Sjoerd Dijk van de fractie D66, Gerrie Elfrink van de fractie SP en René Kraaijenbrink van de fractie Arnhem Centraal, het volgende.

1. Is de Merwedestraat de voorkeurslocatie van KW37?
Voor zover ons bekend is de Merwedestraat niet de voorkeurslocatie van KW37. Echter, KW37 heeft zelf geen andere locatie beschikbaar om naar toe te verhuizen. Ook de gemeente heeft op deze korte termijn geen andere mogelijkheid beschikbaar voor de kunstwerkplaats. Het is dus niet zozeer een kwestie van voor- of afkeur. De kunstenaars zijn blij dat er überhaupt een mogelijkheid is waar men op deze korte termijn terecht kan.

2. Kan het college beschrijven op basis van welke criteria de zoektocht naar een permanente locatie heeft plaatsgevonden? Welke beoogde permanente locaties zijn uiteindelijk beoordeeld? En op basis van welke criteria zijn locaties afgevallen en wordt de Merwedestraat nu als tijdelijke locatie voorgesteld?

Met de Stichting KW37 was afgesproken dat op het moment dat het terrein in Schuytgraaf nodig zou zijn voor woningbouw, de bruikleen van het veld zou worden beëindigd. Het feit dat zij het terrein op 1 september zouden moeten verlaten is hen in mei 2017 meegedeeld. De huisvesting van de kunstenaars is in principe natuurlijk hun eigen verantwoordelijkheid. Op 3 juli 2018 heeft uw raad ons college verzocht op zoek te gaan naar een geschikte locatie in de gemeente Arnhem, ten einde KW37 voor Arnhem te behouden. Om dit mogelijk te maken was het nodig om binnen 2 maanden een beschikbare locatie voor hen te vinden en deze gereed te hebben om te voorkomen dat de kunstenaars op straat zouden komen te staan.

Het college heeft daarom gezocht naar een locatie die per direct beschikbaar was, geen huidige gebruikers kende en in eigendom van de gemeente was. Dit om te zorgen dat de kunstenaars binnen de beschikbare tijd ergens terecht konden en hiermee invulling te geven aan de strekking van uw motie om de kunstwerkplaats voor Arnhem te behouden. Bij deze zoektocht is het college gebleken dat er op zo'n korte termijn alleen een tijdelijke locatie beschikbaar te krijgen valt. Een permanente locatie vraagt tijd om een zorgvuldige procedure te volgen, zoals overleg met de omgeving, vrijmaken van huidig gebruik, volgen van planologische procedures etc. Met het vinden van de tijdelijke locatie voor KW37 is er nu een periode van 2 jaar waarbinnen de zoektocht naar een permanente locatie zorgvuldig kan plaatsvinden en deze locatie beschikbaar kan worden gemaakt.

3. De raadsbrief benoemt het uitgangspunt van kostendekkenheid. Welke kosten moeten gemaakt worden zodat KW37 gebruik kan maken van de tijdelijke locatie?

Kosten die moeten worden gemaakt betreffen het toegankelijk maken van het terrein, nutsvoorzieningen beschikbaar maken etc. Deze kosten worden nu begroot op ongeveer 35.000 tot 40.000 euro.

Titel/onderwerp: **Agenderingsverzoek 'Raadsbrief d.d. 7 augustus 2018 m.b.t. de Kunstwerkplaats'**

Raadsadviseur: B. Kranenborg Telefoonnr: 3775956 bas.kranenborg@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Kirsten van Rijen
Portefeuillehouder:	Mw. C. Bouwkamp	Telefoonnr:	3773583
		E-mailadres:	kirsten.van.rijen@arnhem.nl
Doel activiteit	De bespreking van het onderwerp stelt de raadskamer in staat om het door het college gevoerde beleid te controleren.		
Toelichting	**Aanleiding** De fracties van D66, SP en Arnhem Centraal hebben een agenderingsverzoek ingediend om de raadsbrief van 7 augustus 2018 over de verplaatsing van de Kunstwerkplaats te agenderen. In het agenderingsverzoek geven de indienende fracties aan het behoud van de Kunstwerkplaats 37 voor Arnhem waardevol te vinden. De fracties verwijzen daarbij naar een aangenomen motie van 3 juli 2018, waarin de raad zich uitgesproken heeft dat het van groot belang is dat de Kunstwerkplaats voor Arnhem - en bij voorkeur voor Schuytgraaf - behouden blijft. In de raadsbrief informeert het college de raad over de (tijdelijke) verplaatsing van de Kunstwerkplaats naar Presikhaaf. In het agenderingsverzoek zijn een aantal technische vragen gesteld, die met een memo van 29 augustus namens de wethouder zijn beantwoord. Gerelateerd aan dit onderwerp zijn art. 44 vragen gesteld door de heer Greving van de PvdA (inzake de kunstwerkplaats en BSO Kunstig en Zo) en door de heer Kraaijenbrink van Arnhem Centraal (inzake verplaatsing KW37 'zonder de stad') welke beiden op 4 september door het college zijn beantwoord. Het agenderingsverzoek is als bijlage bij dit advies gevoegd. Belangstellenden zijn uitgenodigd om aanwezig te zijn en desgewenst in te spreken.		
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Er is geen vervolgbehandeling voorzien. Een eventueel vervolg hangt af van het initiatief dat een of meerdere fracties neemt.		
Spreekrecht publiek	Ja		
Behandeladvies	U bent in de gelegenheid vragen te stellen aan eventuele insprekers. Vervolgens krijgt de woordvoerder van de indienende fracties (D66, SP en Arnhem Centraal) de gelegenheid het agenderingsverzoek toe te lichten. Aansluitend wordt het college in de gelegenheid gesteld te reageren. Daarna worden de leden van de raadskamer uitgenodigd aan de bespreking deel te nemen. De behandeling vindt plaats in één termijn, hierbij is een afwisseling van het stellen van informatieve vragen en het uitwisselen van gedachten toegestaan. Interrupties zijn toegestaan.		
Bijlagen			

Agenderingsverzoek "Verplaatsing Kunstwerkplaats 37"			
Raadsbrief "Kunstwerkplaats in Arnhem", d.d. 07-08-2018			
Bijlage 1 - Aangenomen motie "Kunstwerkplaats in Arnhem" (18m40)			
Bijlage 2 - Locatietekening			
Memo - Technische vragen & antwoorden "Verplaatsing Kunstwerkplaats 37"			

College, raadsleden en fractievolgers gemeenteraad Arnhem

Onderwerp : Verhuizing KW37
Datum : 9 september 2018

Geacht(e) college, raadsleden en fractievolgers,

De afgelopen 3 weken hebben wij diverse pogingen gedaan om via brieven, e-mails en gesprekken informatie en duidelijkheid te krijgen van wethouder mevrouw C. Bouwkamp over de verhuizing van KW37 naar de Eemslaan in Presikhaaf. U heeft een afschrift ontvangen van onze brief van 14 augustus aan het college en vervolgens hebben wij ons op 23 augustus rechtstreeks tot u gewend.

Wij hebben inmiddels vernomen dat dit onderwerp op de agenda staat van de gemeenteraad van 12 augustus aanstaande. Daar zijn wij uiteraard blij mee en zullen dan ook aanwezig zijn om in te spreken.

In de twee gesprekken die wij met de wethouder hebben gehad, 28 augustus in het stadhuis en 3 september in de moskee in aanwezigheid van 3 bewoners van KW37, zijn vrijwel alle vragen die wij hadden over het besluit onbeantwoord gebleven. De reactie op de vraag van ons aan de wethouder over waarom gekozen is voor de locatie Eemslaan en niet een andere en welke andere locaties zij heeft beschouwd was overduidelijk: “ik heb dit besluit genomen en geen behoefte om terug te kijken naar het verleden omdat dit het besluit niet meer zal veranderen”. Op onze opmerking dat bewoners toch het recht hebben om het begrijpen en dat een bestuurder haar besluit toch dient uit te leggen gaf ze aan dat: “ik ga alleen naar de wijk toe wanneer ik iets te bieden heb en inwoners nog input kunnen geven, maar ik heb dit besluit genomen en daaraan is niets meer te veranderen. Ik ga niet naar de wijk om mijn besluit uit te leggen”. Wij vielen bijna van onze stoelen, een wethouder is er toch niet alleen voor het brengen van goed nieuws naar haar inwoners maar juist om impopulaire besluiten toe te lichten? Op ons idee omdat dan samen op te pakken met de moskee, bewoners P1, bewoners van woonwagenkamp en het wijkplatform gaf ze aan ook dat niet te zien zitten.

De wethouder gaf aan dat wij onze kans hadden gehad om informatie te krijgen op de kennismakingsbijeenkomst van 23 augustus jl. maar niet waren gekomen en dus zelf daar schuld aan waren. Wij hadden echter die middag zelf nog gevraagd of er discussie op die bijeenkomst over het hoe en wat mogelijk zou zijn, maar het was alleen een kennismaking en wij wilden geen vervelende situatie creëren met de bewoners van KW37 die hier zelf geen enkele rol in hadden en hebben. De wethouder gaf aan dat in de flyer stond dat zij zelf ook aanwezig zou zijn op die avond voor het beantwoorden van vragen, maar wij hebben dat niet in de flyer kunnen vinden welke wij hebben ontvangen.

Proces

Volgens de informatie die ons is verstrekt en de raadsbrief van de wethouder aan de raad blijkt dat het college op 7 augustus het besluit heeft genomen om KW37 voor de komende 2 jaar naar de Eemslaan te verhuizen. Op 9 augustus is de omgeving geïnformeerd over de komst middels een brief en een flyer en op 10 augustus stond het in de Gelderlander. KW37 zou enkele dagen daarna al naar de Eemslaan verhuizen, vandaar dat er geen tijd meer was om de omgeving tijdig te betrekken en te informeren (hoewel later dus bleek dat de wethouder dit sowieso nooit had willen doen).

Inmiddels is het 7 september en hebben wij begrepen dat KW37 op zijn vroegst pas 1 oktober zal verhuizen. Er is dus een periode van bijna 2 maanden geweest tussen het besluit en de verhuizing en de tijdsdruk was dus veel minder groot als eerder aangegeven, voldoende tijd om een gangbaar proces te volgen naar onze mening.

Wat schetst echter onze verbazing? Afgelopen week is gebleken dat slechts 2 weken na de motie van 3 juli van de gemeenteraad al een besluit was genomen door het college. Op 18 juli wist Team Leefomgeving Presikhaaf namelijk al dat het college had gekozen voor deze locatie en heeft zij daarbij opdracht had gekregen om de omgeving te informeren over dit besluit. Wij hebben gevraagd om het besluit van 7 augustus van B&W te verstrekken, maar dit hebben wij tot op heden niet gekregen en het is ook niet openbaar gemaakt.

Voornemen tot besluit gedogen KW37 aan Eemslaan

Op 28 augustus, tijdens het gesprek met de wethouder, hebben wij gevraagd wanneer het besluit zou worden genomen waartegen eventueel een zienswijze kon worden ingediend. Door de ambtenaar werd aangegeven dat de aanvraag van KW37 nog niet was ontvangen en dat het dus nog wel even kon duren. De volgende dag lag het voornemen tot het nemen van een besluit al in onze mailbox. Hoe kan dat nu? Op onze vragen hierover op 3 september kwam een ontwijkend antwoord, wij zouden het met zijn allen verkeerd hebben begrepen.

Het overleg van 3 september had als doel om concrete afspraken te maken tussen gemeente, KW37 en de omwonenden over geluid, stof, inrichting van het terrein en andere zorgen. Al snel bleek dat de wethouder daar geen rol in wilde spelen en dat KW37 en omwonenden elkaar maar moeten gaan opzoeken wanneer er problemen zijn. Harde afspraken over bijvoorbeeld de mestplaats van de paarden (op de locatie welke het dichtst bij het woonwagenkamp komt te liggen), gebruik van de motorzaag en shovel, parkeren etc welke in het huurcontract kunnen worden opgenomen door de verhuurder zijn er niet gekomen. Wel opmerkelijk omdat over de plek van de woningen, containers en toegangsweg blijkbaar wel afspraken konden worden gemaakt. Het resultaat van dit overleg was uiteindelijk dat er geen afspraken zijn gemaakt en de rol van de gemeente nogmaals duidelijk werd: verhuurder van het stuk grond aan de Eemslaan maar verder niets.
Wij hebben aan het eind van het overleg laten weten dat we nog samen gingen bespreken of we een zienswijze zouden gaan indienen of later een bezwaar tegen het formele besluit. Daarop kwam het verzoek van de wethouder om deze dan wel zo beknopt mogelijk te houden (!) omdat ambtenaar mevrouw K. van Rijen al zoveel tijd kwijt was geweest met dit project. Wij vinden dit de reden van dit verzoek zeer opmerkelijk, wij hebben immers toch gewoon het recht om een zienswijze of bezwaar in te dienen en ambtenaren zijn er toch

gewoon voor om deze dan te verwerken? Daar betalen wij immers toch gewoon belasting voor?

Geen zienswijze maar vermoedelijk bezwaar

Wij hebben de stukken deze week ingezien die bij het voornemen tot verhuizing van KW37 naar de Eemslaan zijn gevoegd. Tot onze spijt en verrassing zit er alleen een gedateerde inrichtingstekening bij met wat foto's maar geen achtergrondinformatie over het hoe en waarom. Daarom zijn wij ook niet in staat om een zienswijze in te dienen omdat we immers nergens op kunnen reageren. Tevens komen we daarmee tegemoet aan de vraag van de wethouder om haar ambtenaren niet teveel te belasten.

Wij gaat er vanuit dat in het uiteindelijke formele besluit wel alle relevante informatie bevat omdat een gedoogbesluit uitzonderlijk is en daarom goed moet worden onderbouwd:

Gedogen aanvaardbaar onder bepaalde voorwaarden

In een beleidsnotitie van de centrale overheid "Gedogen in Nederland" zijn voorwaarden gesteld waaronder gedogen als aanvaardbaar wordt geacht. Het betreffen de volgende voorwaarden.

- Uitzonderlijke situatie (overmacht, overgangssituatie of onevenredigheid)
- De te gedogen situatie dient beperkt te zijn in omvang en tijd
- Complete, ontvankelijke aanvraag en grote kans verlening vergunning/ontheffing
- Aanvrager treft geen verwijt voor tijdstip aanvraag om vergunning/ontheffing
- Klemmende redenen die de afgifte van een gedoogbeschikking rechtvaardigen
- De te gedogen activiteit kan op verantwoorde wijze plaatsvinden
- Afgifte gedoogbeschikking niet onredelijk ten opzichte van belangen van derden
- Belang gedoogbeschikking weegt zwaarder dan belang handhaving van regels

Daarbij hoort dan ook een overzicht van alle onderzochte locaties en de uiteindelijk gemaakte afweging waarom het alleen aan de Eemslaan kan. De wethouder gaf immers tijdens het overleg van 28 augustus aan dat het college zelf "enkele tientallen locaties" had beschouwd. Daarbij verwachten wij dan ook een milieukundig onderzoek met betrekking tot de aanwezige vervuilde grond op de Eemslaan(i.c.m. wonen en werken) en geurcirkels m.b.t. de 6 paarden die bedrijfsmatig worden gehouden. In tegenstelling tot wat de ambtenaren en wethouder tijdens het overleg aangaven verspelen wij volgens de ODRA niet ons recht tot het indienen van een bezwaar tegen het formele besluit wanneer we nu geen zienswijze indienen en is de bezwaartermijn daarbij niet 2 maar 6 weken.

Omdat wij tot op heden geen enkele informatie hebben gekregen over de besluitvorming en onderzochte locaties doen wij hierbij een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) om alle correspondentie en stukken rondom de besluitvorming naar ons toe te zenden. Daarbij behoort uiteraard ook de correspondentie rondom de inlichting van Team Leefomgeving Presikhaaf.

Wij hopen spoedig van u te horen,

Met vriendelijke groeten,

Galip Aydemir, voorzitter Türkiyem Moskee

Namens het bestuur van Türkiyem Moskee, vereniging Bektaşlı, Hoca Ahmed Yesevi Cultureel Centrum, bewoners woonwagenkamp Merwedestraat, Werkgroep Woonomgeving Presikhaaf 1 en het Wijkplatform Presikhaaf

Raadsleden en fractievolgers gemeenteraad Arnhem

Onderwerp : Verhuizing KW37
Datum : 23 augustus 2018

Geachte raadsleden en fractievolgers,

Op 15 augustus hebben wij, de diverse omwonenden en/of direct belanghebbenden nabij de Eemslaan, bijgevoegde brief naar het college gestuurd met daarin onze zorgen over het (ontbreken van een) proces rondom de mogelijke verhuizing van KW37 naar onze buurt c.q wijk.

Helaas heeft het een hele week geduurd voordat we een antwoord kregen, welke ons inziens totaal niet tegemoet komt aan onze zorgen. Sterker nog, er wordt alleen maar bevestigd dat er al een besluit is genomen en dat de wethouder over 3 weken(!) nog een gaatje in haar agenda heeft kunnen vinden om ons hierover uitleg te geven. Wij hadden verwacht dat de wethouder haar agenda vrij zou maken en alles op alles zou zetten om voorafgaand aan de kennismaking van vanavond met de bewoners van KW37, welke overigens wel gewoon doorgang zal vinden, een gesprek zou regelen.

Hieruit blijkt wederom dat wij totaal niet serieus worden genomen en wij vragen ons dan ook af of het college ons bewust richting het volgen van een juridisch procedure duwt. Immers, van alle kanten horen we dat de nieuwe bewoners bij wijze van spreken morgen al op de stoep staan, maar er is nog steeds geen formeel besluit genomen waarin wij de onderbouwing, locatiekeuze, etc. kunnen nalezen. Mogen wij ervan uitgaan dat het college dan ook wacht met de formele besluitvorming tot na 12 september en dat er tot die tijd geen andere gebruik zal plaatsvinden dan het huidige? Of valt 12 september al binnen de bezwaarperiode tegen het besluit? Wij weten tot op heden echt hélémaal niets!

Wij vinden deze wijze van besturen niet bij deze tijd horen en krijgen steeds meer het gevoel dat bewoners bewust tegen elkaar worden opgezet. Immers de bewoners van KW37 kunnen zelf geheel niets doen aan deze situatie waardoor de door het college geplande kennismaking vanavond wel een hele vreemde en ongewenste situatie zou gaan opleveren. Wij willen graag informatie en in gesprek met het bevoegd gezag om onze vragen en irritaties over het proces kwijt te kunnen, maar hebben vernomen dat vanavond gewoon een inloopavond is om kennis te maken en dat gezamenlijk vragen stellen aan de gemeente niet mogelijk is. De wethouder is wel aanwezig maar wij vinden het zelf niet passen om haar met vragen te bestoken over een onderwerp waarbij onze mede-inwoners aanwezig zijn. Het gaat immers niet om hen maar om het proces, maar zij zijn wel steeds meer “lijdend voorwerp” aan het worden in dit proces. Een situatie waar zij zelf helemaal niet om hebben gevraagd. Omdat het college blijkbaar niet inziet dat er een hele vreemde situatie aan het

ontstaan is nemen wij zelf maar het initiatief en hebben gezamenlijk besloten dat wij vanavond niet naar de bijeenkomst komen. Wij willen onze mede-inwoners niet het gevoel geven dat zij schuld hebben aan de ontstane situatie en willen voorkomen dat er vervelende discussies ontstaan over hun komst terwijl het gaat om het proces en niet over deze bewoners. Voor de volledigheid willen wij wel melden dat enkelen van ons zelf het initiatief hebben genomen om kennis te maken.

Omdat het college blijkbaar niet in staat is (of gewoonweg de wil niet heeft) volgens de normale procesgang te werken en wij pas over 3 weken aan de beurt zijn, richten wij ons tot u als de door ons gekozen vertegenwoordigers. Kunt u als “baas van de gemeente” het college dwingen om de gangbare procesvolgorde te volgen en ons gewoon de informatie en inspraak te geven waar wij recht op hebben volgens de in ons land geldende normen en waarden? De andere plannen voor dit terrein worden door dit besluit gewoon aan de kant geschoven en wij weten niet waarom en wat dit zal betekenen voor de belanghebbenden van die plannen. Dat kan toch niet de bedoeling zijn?

Wij hebben onze hoop op u gevestigd en vertrouwen erop dat het proces alsnog wordt gedaan zoals wij dit van u mogen verwachten. Indien wij geen reactie ontvangen voordat het formele besluit wordt genomen dan overwegen wij helaas om een verzoek tot handhaving of bezwaar in te dienen zodra er een formeel besluit is genomen en/of er werkzaamheden plaatsvinden welke in strijd zijn met de geldende bestemmingsplanregels.

Wij hopen spoedig van u te horen,

Met vriendelijke groeten,

Galip Aydemir, voorzitter Türkiyem Moskee

Namens het bestuur van Türkiyem Moskee, vereniging Bektaşlı, Hoca Ahmed Yesevi Cultureel Centrum, bewoners woonwagenkamp Merwedestraat, Werkgroep Woonomgeving Presikhaaf 1 en het Wijkplatform Presikhaaf

Bijlage 1: brief 14 augustus aan college B&W
Bijlage 2: reactie wethouder mevrouw C. Bouwkamp 22 augustus

Arnhem 14-8-2018

Onderwerp: zorgen in Presikhaaf over spoedverhuizing KW37 naar Eemslaan

Geachte college,

De afgelopen maanden hebben wij de zoektocht naar een nieuwe permanente locatie voor de Kunstwerkplaats Schuytgraaf voornamelijk via de media gevolgd. Tijdens de behandeling van dit onderwerp in de gemeenteraad werd Elsweide in Presikhaaf als één van de mogelijk te onderzoeken locaties genoemd.

De meeste inwoners van Presikhaaf, die nabij deze genoemde locatie wonen, dachten waarschijnlijk: als het zover is dan komt de gemeente ons wel eerst even vragen wat wij hiervan vinden voordat er een definitieve keuze zou worden gemaakt. Eerst informeren, dan het gangbare proces volgen en dan pas verhuizen lijkt ons immers de weg die wij van ons gemeentebestuur mogen verwachten.

Inhoudelijk kunnen wij nog geen reactie geven over de meerwaarde van de Kunstwerkplaats voor Presikhaaf omdat wij simpelweg nog geen kennis hebben gemaakt en de huidige locatie aan de andere kant van de stad geen aanleiding was om ons in hun doel en initiatieven te verdiepen. Wij willen echter graag elke Arnhemmer en initiatief welkom heten in onze wijk, maar dan wel graag op de gebruikelijke wijze.

Wij verbazen ons met name over het gevolgde proces, of eigenlijk het geheel ontbreken hiervan. Omwonenden en het bestuur van de Türkiyem moskee ontvingen op 9 augustus een brief met een flyer dat de Kunstwerkplaats deze maand nog naar de locatie aan de Merwedestraat zal komen. Het is echter geheel onduidelijk of dit nu al een voldongen feit is of een voornemen waartegen eventueel bezwaar nog open staat. In de flyer staat aangegeven dat het de gemeente spijt dat dit besluit zo snel is genomen omdat de andere locatie in Schuytgraaf binnenkort niet meer beschikbaar is en dat daarom de buurt niet is gevraagd wat zij hiervan vindt en tevens daardoor niet fatsoenlijk geïnformeerd kan worden. Wel is er mogelijkheid om op 23 augustus kennis te maken met de nieuwe bewoners, maar dat lijkt dus meer een formaliteit die ook nog even achteraf wordt gedaan dan een informatieve bijeenkomst om even “aan elkaar te ruiken” en samen te zien of het van beiden zijden klikt.

Wij vinden dit de omgekeerde wereld; het kan toch niet zo zijn dat inwoners van Arnhem het recht wordt ontnomen op een volgens de begrippen van normaal behoorlijk bestuur geldend proces omdat een toch al tijdelijke voorziening elders ineens met de grootste spoed de leefomgeving van permanente bewoners en gebruikers in Presikhaaf op de kop zet?

Voor het terrein aan de Merwedestraat zijn al andere ideeën en wensen vanuit de directe omgeving en vanuit de wijk. Hoe staat het daarmee? De bewoners van het woonwagenkamp vragen al jaren om verplaatsing naar en uitbreiding op het betreffende terrein. Gisteren zijn twee wethouders wel op bezoek geweest maar hebben hierover geen helderheid gegeven of toezeggingen gedaan. Kunnen andere inwoners en initiatieven nu ook een beroep doen op de spoedprocedure voor deze inwoners uit de Schuytgraaf, dus zonder inspraak en bezwaar vooraf om hun wensen voor dit deel van Presikhaaf te realiseren? Het gaat immers over een tijdelijke invulling waarvan het nog maar de vraag is hoe lang deze tijdelijke periode gaat worden, in Schuytgraaf werd tijdelijk ook een langere periode dan eerst voorzien. Het lijkt immers alsof de zoektocht met deze tijdelijke locatie naar een permanente locatie ook is gestopt

De combinatie van een gebedshuis met een kunstenaars vrijplaats lijkt geen ideale combinatie. Een gebedshuis vraagt om stilte en een serene omgeving, de plek van de kunstenaars juist op een plek waar geen overlast kan worden bezorgd aan de omgeving door geluid en stof. Grootste vraagpunt is wat ons betreft in hoeverre vrije expressie kan c.q. zal gaan botsen met de geloofsbelijdenis in het gebedshuis? Kunt u zich voorstellen dat beeld van een, we zeggen het maar even op zijn plat Arnhems, enorme piemel recht tegenover de deur van een gebedshuis komt te staan? En hoe gaat een discussie daarover worden gevoerd? Recht op vrijheid van meningsuiting versus recht van godsdienst? Wij willen daarover vooraf helderheid hebben om niet achteraf als bewoners tegenover elkaar te komen staan. En krijgt de moskee de garantie dat hun parkeerplaatsen ook echt niet hoeven te worden gedeeld? Wat gebeurt er met de huidige bewoner van het terrein? Heel veel vragen maar nog geen antwoorden.

Namens het bestuur van de Turkiyem moskee, vereniging Bektaşlı, Hoca Ahmed Yesevi Cultureel Centrum, de bewoners van het woonwagenkamp Merwedestraat en het Wijkplatform Presikhaaf willen wij u dan ook verzoeken om besluiten mét en niet vóór de inwoners te nemen en een gangbaar proces van informeren, inspraak, vergunningprocedure met als mogelijk gevolg verhuizing te volgen. Wij vertrouwen erop dat het nieuwe stadsbestuur haar vaak gebruikte uitspraken om alles samen met de inwoners te gaan doen ook waar gaat maken:

“We hechten waarde aan betrokkenheid van inwoners bij gemeentelijke plannen. Het uitgangspunt is om vroegtijdig in gesprek te gaan. Als we inwoners vragen mee te denken over gemeentelijke plannen, zijn we vooraf duidelijk over de invloed die hun inbreng kan hebben, en koppelen we achteraf terug wat we ermee gedaan hebben en waarom. Als noodrem hebben inwoners de mogelijkheid een referendum over een raadsbesluit aan te vragen.”

Wij willen graag nogmaals benadrukken dat de nieuwe buren ook een meerwaarde kunnen hebben, maar door ons te overvallen met het genomen besluit is ons niet eens de gelegenheid gegeven om vooraf ons standpunt te bepalen, wat voor alle betrokken partijen ontzettend jammer is.

Wij vertrouwen erop dat u de mooie woorden uit het coalitieakkoord ook in de werkelijkheid uit gaat voeren en zien een uitnodiging voor een gezamenlijk gesprek gaarne tegemoet.

Met vriendelijke groeten,

Galip Aydemir, voorzitter Türkiyem Moskee

Namens het bestuur van Türkiyem Moskee, vereniging Bektaşlı, Hoca Ahmed Yesevi Cultureel Centrum, bewoners woonwagenkamp Merwedestraat en het Wijkplatform Presikhaaf

Bijlage 2

Van: Cathelijne Bouwkamp <cathelijne.bouwkamp@arnhem.nl>
Verzonden: woensdag 22 augustus 2018 15:25
Aan: 'galip.aydemir@outlook.com' <galip.aydemir@outlook.com>; 'wijkplatform@presikhaafnet.nl' <wijkplatform@presikhaafnet.nl>
CC: Martine Baar <Martine.Baar@arnhem.nl>; Kirsten van Rijen <Kirsten.van.Rijen@arnhem.nl>
Onderwerp: uitnodiging voor gesprek inzake KW37

Geachte heer Aydemir,

Uw brief van 14 augustus, medeondertekend door vereniging Bektaşlı, Hoca Ahmed Yesevi Cultureel Centrum, bewoners woonwagenkamp Merwedestraat en het Wijkplatform Presikhaaf, heb ik ontvangen. Ik heb begrip voor het feit dat u zich overvallen voelt door de komst van KW37. Ik ben uiteraard van harte bereid met u in gesprek te gaan over waarom op zo'n korte termijn voor deze tijdelijke locatie is gekozen en waarom er geen tijd is geweest om vooraf met omwonenden te overleggen.

Ik nodig u en uw medeondertekenaars van harte uit voor dit gesprek op woensdag 12 september om 15.30 uur, stadhuis, Koningstraat 38. Graag hoor ik of u van de uitnodiging gebruik wilt maken.

Met vriendelijke groet,

Cathelijne Bouwkamp
Namens deze,

Patricia Vleeming
Bestuursassistent

BEHANDELRESULTAAT

GEMEENTE Arnhem

Agenderingsverzoek 'Raadsbrief d.d. 7 augustus 2018 m.b.t. de Kunstwerkplaats

Raadsbrief "Kunstwerkplaats in Arnhem"

Zaaknummer:	
Portefeuillehouder:	C. Bouwkamp

Resultaat van bespreking:

Aanwezig de heer Coenders(GroenLinks), de heer L. Combée (VVD), de heer S. Dijk (D66), de heer E. Greving (PvdA), de heer M. van Butselaar (Arnhem Centraal), de heer G. Elfrink (SP), mevrouw I. van Burgsteden (CDA), de heer A. Zijlstra (ChristenUnie) de heer C. Verweij (PVV) en de heer Usta (DENK/ Verenigd Arnhem).
Er waren geen vertegenwoordigers van de Partij voor de Dieren en de Arnhemse Ouderenpartij.

Inspreker
De heer Galip Aydemir, namens het bestuur Türkiyem Moskee, Vereniging Bektasli, Hoca Ahmed Yesevi Cultureel Centrum, Bewoners woonwagenkamp Merwedestraat, Werkgroep Woonomgeving Presikhaaf 1 en Wijkplatform Presikhaaf. Zijn inspraaktekst is aan de stukken toegevoegd.

Verloop
Op verzoek van de fracties van D66, SP en Arnhem Centraal bespreekt de raadskamer het agenderingsverzoek Raadsbrief "Kunstwerkplaats in Arnhem".

Toezegging
Er zijn door wethouder Bouwkamp geen toezeggingen gedaan.

Conclusie
De agenderende fracties beraden zich op eventuele te nemen vervolg stappen. De voorzitter concludeert dat de behandeling is afgerond en sluit de vergadering.

De raadsadviseur,	De voorzitter,
K. Vons	M. Venhoek

Geachte voorzitter, geachte raadscommissieleden, geachte toehoorders,

Ondanks de negatieve energie die het ontbreken van een gangbaar proces van informeren ons allemaal heeft bezorgd hebben de afgelopen weken ook een positieve uitkomst gehad. Want wanneer is het voorgekomen dat ik als voorzitter van een moskee namens omwonenden en een wijkplatform het woord mag voeren? Deze kwestie heeft bewoners bij elkaar gebracht welke normaal gesproken elkaar niet zo snel zouden vinden.

Ik wil niet teveel in herhaling vallen, alles is reeds beschreven in de drie brieven die u van ons heeft ontvangen. En voor de helderheid, we hebben gezamenlijk besloten dat ik vanavond namens alle partijen het woord zal voeren om nogmaals te benadrukken dat wij samen de gevolgde procedure, eigenlijk het geheel ontbreken daarvan, heel erg betreuren.

Ik wil benaderukken dat wij niets tegen KW37 hebben, ieder van ons heeft de afgelopen weken kennis gemaakt met deze inwoners van Arnhem.

Voor vanavond hebben wij er drie zaken uitgepikt:

1. Het totaal ontbreken van informatie

2. Het totaal ontbreken van een het proces waarbij er informatie wordt gegeven en onze mening wordt gevraagd

3. De weigering van de wethouder om als eigenaar en verhuurder van haar eigendom om daaraan een huishoudelijk reglement te hangen.

Het eerste punt heeft betrekking op het totaal ontbreken van informatie over het genomen besluit. Tot op de dag van vandaag wil de wethouder niet met ons de achtergrond van haar besluit delen. Het besluit is zelfs geheim en wordt niet aan ons verstrekt. In juni was er nog een openbare lijst met mogelijke locaties voor KW37, maar wat daarmee is gebeurd is onbekend. Tijdens ons eerste gesprek met de wethouder gaf zij aan dat de gemeente zelf, dus niet KW37, tientallen locatie had onderzocht. Welke dat waren wilde zij niet aangeven omdat dat volgens haar totaal niet relevant was, het besluit had ze immers genomen en ze wilde alleen voorruit kijken. Wij zijn van mening dat inwoners recht hebben op een toelichting op besluiten, hoe kunnen wij immers controleren of het gemeentebestuur wel de goede keuze en afwegingen heeft gemaakt?

Het tweede punt betreft het proces, of zoals gezegd het ontbreken daarvan. In eerste instantie leken er slechts enkele dagen te zijn tussen het genomen besluit en de komst van KW37 naar Presikhaaf. Daarvoor moest alles wijken, ik moest zelfs vrij nemen om de ambtenaren te ontvangen omdat ze met spoed iets kwamen mededelen. Uiteindelijk lijken er bijna 3 maanden beschikbaar zijn geweest tussen het moment waarop Team Leefomgeving presikhaaf het wist en de komst op 1 oktober aanstaande..dus hoezo haast? Na 1,5 maand weten wij nog steeds niets en is ons nog steeds niet gevraagd naar onze mening. Of is dat voor het gemeentebestuur van ondergeschikt belang?

Het derde punt gaat over het maken van afspraken over de inrichting en gebruik van het perceel door KW37. Zoals u zult weten hoeft KW37 maar huur te betalen voor een klein deel van het perceel dat ze mogen gebruiken. Onder de noemer "semi-openbaar" wordt door de wethouder aangeven dat iedereen er mag komen, maar KW37 mag zelf bepalen hoe ze het perceel in gaan richten. Het tweede overleg dat we hebben gehad was juist

door de wethouder, overigens naar enig aandringen' belegd om afspraken te maken over het gebruik zoals geluidsoverlast, stofoverlast, verkeersoverlast, stankoverlast (er komen immers 6 paarden) en de locatie van de beeldentuin. Tijdens dat tweede overleg zijn er helaas geen afspraken gemaakt, de wethouder wilde dat niet en vond dat we het maar samen moeten gaan oplossen. Terwijl afspraken vooraf juist duidelijkheid geeft voor alle partijen. De wethouder gaf aan dat we na 3 maanden maar moeten gaan evalueren, maar wat als er dan zaken zijn dien niet kunnen worden opgelost? Wij willen graag inspraak in de inrichting van de openbare ruimte waarvoor KW37 geen cent huur hoeft te betalen, die ruimte is dan toch net zo goed van alle andere bewoners? Het niet dicht bij de woonwagens maken van een mesthoop en het plaatsen van de beeldentuin aan de westzijde van het perceel moet toch gewoon kunnen worden afgesproken? Voor de locatie van de toegangsweg, parkeerplaatsen en woonwagens is toch ook voorgeschreven waar deze moeten komen?

Wij hopen dan ook dat u vanavond met ons in gesprek wilt gaan over het proces waar wij nu wel of niet in zitten en dat u niet aan gaat geven: inwoners jammer dat het niet goed is gegaan en we zullen kijken hoe we dit in de toekomst kunnen voorkomen. Nee, wij zitten nog midden in dat proces en wij willen graag inspraak en niet aan de kant worden geschoven. Wij rekenen erop dat u er voor ons bent en dat het niet alleen bij mooie woorden blijft.

Wij hebben elkaar inmiddels gevonden en hopen dat u ons als inwoners ook wilt vinden.

AGENDERINGSVERZOEK

Hierbij het verzoek om de raadsbrieven van 12 december 2017 en 26 juni 2018 te agenderen. Het doel hiervan is de huidige subsidieregelingen voor evenementen in Arnhem te bespreken.
Dit naar aanleiding van de berichten in De Gelderlander van 4 en 6 juli omtrent het op losse schroeven staan van het Sprookjesfestival.
Ook World Street Painting, Gelders Doek, Dansstorm Oost, Sonsbeek Theater Avenue en P-Art moeten het met minder subsidie doen vanwege de huidige regeling.

De fractie van Arnhem Centraal wil graag met de portefeuillehouder en de andere raadsfracties in gesprek over het volgende:
Er zijn steeds meer bestaande evenementen, die in de financiële problemen komen. Dat heeft te maken met het huidige evenementenbeleid (zie bijgaande raadsbrieven). Graag willen wij met de raad in gesprek over dit onderwerp, naar aanleiding van de volgende vragen:

- In hoeverre vindt de raad (bepaalde) evenementen zo belangrijk voor de stad, dat ze niet mogen verdwijnen? Welke zijn dat?
- Gezien de ervaringen in de afgelopen jaren, in hoeverre is het realistisch om te verwachten dat evenementen structureel voldoende sponsoring binnen kunnen halen?
- Vanuit het Ondernemersfonds kunnen evenementen alleen in hun opstartjaren gesubsidieerd worden. De subsidie vermindert elk jaar, waardoor evenementen het moeilijk krijgen. Vinden we dat wenselijk?
- Welke criteria vinden we doorslaggevend voor (structurele) subsidiëring, zoals laagdrempelig, gratis, toegankelijk of juist artistiek en vernieuwend? Of tellen spin-off en aandacht voor de stad zwaar mee?
- Hoe gaan we om met overlast? Wat is wel of niet meer aanvaardbaar (stad op slot)?

Wij willen voor deze vergadering insprekers van evenementenorganisaties uitnodigen, evenals SOFA (ondernemingsfonds) en andere belanghebbenden.

Hoogachtend,

René Kraaijenbrink, raadslid Arnhem Centraal
Pascal Obma, fractievolger Arnhem Centraal

Aan de gemeenteraad

Datum	:	26 juni 2018
Zaaknummer	:	270292
Contactpersoon	:	Doeko Pinxt /Alet Voskuil
Telefoonnummer	:	026 377 3427

Onderwerp : Subsidiebesluit Producties, Evenementen en Festivals

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor om kennis te nemen van ons besluit van 26 juni 2018 om u te informeren over het volgende:

1. De subsidieadviezen, inclusief hoogte van de subsidie, van de commissie programmatische activiteiten cultuur (PAC) voor Deelregeling 3 en de ambtelijke commissie voor Deelregeling 1b van de subsidieregeling Producties Evenementen en Festivals, zijn door ons overgenomen.

Inleiding

De gemeente heeft sinds 12 december 2017 de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals om invulling te geven aan haar evenementen- en cultuurbeleid. De nieuwe subsidieregeling zorgt door de combinatie van de drie gemeentelijke fondsen (Fonds Cultuur, PAC en Evenementenfonds) op het gebied van cultuur en evenementen voor samenhang en integraliteit. Door te werken met een puntensysteem en een interne en externe commissie, is ook de uitkomst transparant. Verbetering van de efficiëntie van de gemeentelijke subsidieregelingen wordt gerealiseerd door het uitvoeren van de nieuwe regeling (met deelregelingen) waarin de regelingen Evenementenfonds, Fonds Cultuur en PAC zijn ondergebracht. De deelregelingen bieden de mogelijkheid om op specifieke criteria te toetsen, waarmee zowel recht gedaan wordt aan de specifiek gestelde doelen in de cultuurnota *Stroom* als aan die van de Evenementenvisie.

Schematisch ziet de nieuwe subsidieregeling Producties Evenementen en Festivals met haar deelregelingen er zo uit:

Subsidieregeling	Subsidieperiode	Maximale subsidie	Aanvraagtermijn
1a. Publieksevenementen, producties en presentaties tot maximaal €10.000 subsidie per jaar. **Vergelijkbaar met het voormalig Evenementenfonds**	1 of 2 jaar	Maximaal €10.000 per jaar en maximaal 25% van de subsidiabele kosten.	1 maart voor activiteiten die worden voorbereid en plaatsvinden in de periode tussen 1 juni en 31 mei. 1 oktober voor activiteiten die worden voorbereid en plaatsvinden in de periode tussen 1 januari en 31 december van het daaropvolgende jaar
1b. Publieksevenementen, producties en presentaties vanaf €10.000 per jaar. **Vergelijkbaar met het voormalig Evenementenfonds**	1, 2, 3 of 4 jaar	Maximaal €50.000 per jaar en maximaal 25% van de subsidiabele kosten.	1 maart voor activiteiten die worden voorbereid en starten in de periode tussen 1 januari en 31 december van het daaropvolgende jaar.
2. Culturele producties en presentaties en culturele festivals tot maximaal €10.000 subsidie per jaar. **Vergelijkbaar met het voormalig Fonds Cultuur**	1 of 2 jaar	Maximaal €10.000 per jaar en maximaal 75% van de subsidiabele kosten.	1 maart voor activiteiten die worden voorbereid en plaatsvinden in de periode tussen 1 juni en 31 mei. 1 oktober voor activiteiten die worden voorbereid en plaatsvinden in de periode tussen 1 januari en 31 december van het daaropvolgende jaar.
3. Artistieke producties en presentaties en artistieke festivals vanaf €10.000 subsidie per jaar. **Vergelijkbaar met de voormalig PAC-regeling**	2 of 4 jaar	Maximaal €70.000 per jaar en maximaal 75% van de subsidiabele kosten.	1 maart in de even jaren, voor activiteiten die worden voorbereid en starten in de periode tussen 1 januari en 31 december van het daaropvolgende jaar.

Jaarlijks kent de regeling twee deadlines: op 1 maart en op 1 oktober. Afgelopen 1 maart konden organisaties subsidieaanvragen indienen voor onder andere de Deelregelingen 1b en 3 van de subsidieregeling. Het gaat hier om respectievelijk één en meerjarige activiteiten vanaf 2019.

Deelregeling 1b - publieksevenementen vanaf €10.000 subsidie per jaar - wordt door een ambtelijke commissie beoordeeld bestaande uit bestuursadviseurs cultuur, sport, evenementen en citymarketing. Deelregeling 3 - artistieke producties en presentaties en artistieke festivals vanaf €10.000 subsidie per jaar (opvolger van de PAC subsidieregeling) - wordt beoordeeld door een externe commissie (de commissie PAC) bestaande uit deskundigen uit het kunst - en cultuurwerkveld.

Alle aanvragen worden beoordeeld op de volgende criteria: Meerwaarde voor de stad, Kwaliteit, Publiek en publieksbereik, Ondernemerschap en Samenwerking. Daarnaast worden aanvragen voor Deelregeling 3 beoordeeld op Artistieke kwaliteit en Goed werkgeverschap. Aanvragers die bij Deelregeling 3 hebben aangevraagd maar (artistiek) te laag scoren worden automatisch meegewogen bij deelregeling 1b (Publieksevenementen). Op deze manier verhouden Deelregeling 1b en 3 zich met elkaar en vindt er afstemming plaats tussen het evenementenbeleid en het cultuurbeleid.

Het advies van de commissie PAC bestaat uit een algemeen advies waarin de commissie ingaat op zaken die haar zijn opgevallen en haar algemene bevindingen en constateringen deelt. Daarnaast geeft de commissie PAC ook een individueel advies bij elke aanvraag. Alle aanvragen hebben een score gekregen waarvan een puntenoverzicht inclusief rangorde is gemaakt. Deelregeling 1b kent ook een puntenoverzicht van de scores per aanvraag, inclusief rangorde. De ambtelijke commissie geeft in de beschikking kort feedback aan de aanvrager; er is dus geen afzonderlijk advies beschikbaar.

De commissies hebben een kwalitatieve ondergrens bepaald waar aanvragen aan moeten voldoen. In een cijfer uitgedrukt is dit minimaal een 6. Bij de adviezen is rekening gehouden met het subsidieplafond van de subsidieregeling. Beide commissies zijn op basis hiervan tot een weloverwogen advies gekomen.

Bij Deelregeling 3 komt de commissie PAC tot een positief advies bij 14 van de 23 aanvragen. Het subsidieplafond was in totaal € 1.219.090 voor 2019 en 2020. Er werd voor een totaalbedrag van € 2.188.262 subsidie aangevraagd voor 2019 en 2020. De 9 aanvragen met een negatief advies scoorden onder de kwalitatieve ondergrens en werden door de commissie met name op artistieke kwaliteit laag beoordeeld. Bij Deelregeling 3 is er sprake van een kleine onderbesteding van € 29.090. De commissie PAC adviseert om dit bedrag te reserveren om een impuls te geven aan dans, respectievelijk € 14.545 voor 2019 en € 14.545 voor 2020.

De 9 aanvragen met een negatief advies zijn vervolgens meegewogen bij Deelregeling 1b, waar 3 aanvragen alsnog een positieve beoordeling hebben gekregen.
Bij Deelregeling 1b is de ambtelijke commissie bij 7 van de 15 aanvragen tot een positief advies gekomen. De 8 aanvragen die onder de ondergrens eindigden, hebben een negatief advies gekregen. Het subsidieplafond was in totaal € 130.000 voor 2019. Er werd voor een totaalbedrag van € 427.039 aan subsidie aangevraagd voor 2019.

1. Subsidiebesluit
Het college heeft zich bij het besluit over de toewijzing van subsidie laten adviseren door de externe commissie (Deelregeling 3) die door het college benoemd is en een ambtelijke commissie (Deelregeling 1b). De commissies hebben de aanvragen volgens het toetsingskader van de subsidieregeling en binnen het beschikbare subsidieplafond beoordeeld en zijn op basis daarvan tot een weloverwogen advies gekomen. Het is gebruik het advies van deze commissies over te nemen, tenzij er zwaarwegende redenen zijn dit niet te doen. Die heeft het college niet geconstateerd.

Consequenties

Het subsidieplafond is niet toereikend om alle aanvragers te honoreren en er wordt een kwalitatieve ondergrens gehanteerd, waar een aanvraag aan moet voldoen. Er dienen daardoor telkens keuzes gemaakt te worden. Die keuzes bij afwijzing van een subsidieaanvraag kunnen als gevolg hebben dat organisaties stoppen met hun activiteiten of volledig stoppen als organisatie omdat de financiële middelen ontbreken om door te gaan. Het is ook mogelijk dat zij elders financiering zoeken en vinden voor hun activiteiten. Dat is een consequentie van hoe het beleid, dat gericht is op doorstroming, en de subsidieregeling in elkaar zitten. Deze manier van financieren betekent dat niet per definitie vooraf vaststaat wie wat doet in de stad; instellingen worden uitgedaagd om hier zelf vorm aan te geven, inspelend op de behoeften en ontwikkelingen in de stad en de ambities van het cultuur- en evenementenbeleid.

Communicatie
De aanvragers van een subsidie zijn na het collegebesluit geïnformeerd over het besluit. Een nieuwsbericht is tevens verspreid.

Hoogachtend
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

de secretaris, de burgemeester,

Bijlage(n)
- Adviesrapport Commissie Programmatische Activiteiten Cultuur 2019-2020
- Puntenoverzicht inclusief rangorde en advies hoogte subsidie, deelregeling 3
- Puntenoverzicht inclusief rangorde en advies hoogte subsidie, deelregeling 1b

Advies Artistieke producties en presentaties en artistieke festivals.

Commissie Programmatische Activiteiten Cultuur

2019 - 2020

Bron: Gemeente Arnhem
Fotograaf: Rinus Baak

Gemeente Arnhem

Advies van de Commissie Programmatische Activiteiten Cultuur aan het college van burgemeester en wethouders van Arnhem over de besteding van het gemeentelijke budget voor Deelregeling 3 van subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals voor de jaren 2019 en 2020.

Arnhem juni 2018

Inhoudsopgave

Inleiding **4**
1. Algemeen advies **5**
1.1 Artistieke visie 5
1.2 Theater 5
1.3 Beeldende kunst 5
1.4 Dans 5
1.5 Muziek 6
1.6 Festivals 6
1.7 Regio 6
1.8 Cultural Governance 6
1.9 Conclusie en aanbevelingen 6

2. Subsidieadviezen **8**
Beeldend Danstheater Telder 9
Dansstorm Oost 10
De Plaats 11
Gelders DOEK 12
Go Short - International Short Film Festival Nijmegen 13
Halfvol 14
Hoogte80 Festivals 15
Karrevrachten Gladiolen 16
KunstLAB 17
Leven in de Straat 18
Mogo 19
Motel Spatie 20
NJO 21
Omstand 22
P-Art 23
Sneeuwvonk 24
tgECHO 25
THE ACADEMY FOUNDATION 26
Theater aan de Rijn 27
Theaterprojecten 28
Touchstones 29
Touchstones 30
World Streetpainting 31

Bijlage 1: Facts & Figures, Regeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3 32
Bijlage 2: Beoordeling en toekenning subsidiebedragen Deelregeling 3 34
Bijlage 3: Overzicht puntentelling en bedragen 35
Bijlage 4: Samenstelling en nevenfuncties Commissie Programmatische Activiteiten Cultuur 36

Inleiding

Arnhem werkt op veelbelovende wijze aan een stevige culturele infrastructuur. Met Rozet, het nieuwe Musis, Theater aan de Rijn, het recentelijke heropende Focus Filmtheater en met de verbouwing van het Museum Arnhem en het Stadstheater Arnhem voor de deur, maakt de gemeente zichtbaar dat zij kiest voor dynamiek in de stad en voor langetermijninvesteringen in de culturele sector. Een goede infrastructuur schept een levendig en aantrekkelijk kunst- en cultuurklimaat.

Nu de stad bruist van bedrijvigheid op allerlei vlakken en de economie is aangetrokken, liggen er volop kansen Arnhem als 'Culturele Hoofdstad van het Oosten' waar te maken. Die ambitie vraagt een artistiek-hoogwaardige programmering. Niet alleen in de top, maar ook in de hele breedte van het kunst- en cultuuraanbod. Met de cultuurnota Stroom is vanaf 2012 daarom ingezet op het bouwen aan een sterk cultureel fundament en op ontwikkeling en doorstroming: 'Stroom staat voor de energie die door onze stad stroomt dankzij alle cultuur die aanwezig is.' Door vooruitstrevende, verfrissende artistieke producties te stimuleren, en talentvolle makers en podia uit te dagen een stap voorwaarts te zetten, is goede artistieke circulatie mogelijk. Dat is waar de Deelregeling 3: Artistieke producties en presentaties en artistieke festivals zich op richt en waarover de commissie Programmatische Activiteiten Cultuur (PAC) is gevraagd te adviseren.

Voor u ligt het advies van de commissie PAC voor de periode 2019-2020. In totaal zijn drieëntwintig aanvragen aan de commissie ter beoordeling voorgelegd en beoordeeld op basis van de criteria voor Deelregeling 3.

Kijkend naar het totale palet van de aanvragen, constateert de commissie dat vooral theatermakers in deze aanvraagronde de weg naar de regeling goed hebben gevonden. Zij stelt met enthousiasme vast dat de aanvragen voor de periode 2019-2020 uit de theatersector de discipline in diversiteit en breedte goed vertegenwoordigen. Voor de pluriformiteit van het culturele aanbod is het volgens de commissie van belang dat ook aanvragers vanuit andere disciplines de weg naar de regeling blijven vinden. Arnhem loopt het risico anders een deel van haar potentieel te verliezen. Tegelijkertijd signaleert de commissie dat bij een gelijkwaardig streven voor andere disciplines - vooral dans, beeldende kunst, muziek en Urban arts vragen extra alertheid en aandacht - de regeling tegen haar budgettaire grenzen aanloopt. Hier ligt volgens de commissie voor Arnhem een belangrijk keuzemoment: wil de gemeente artistieke ontwikkeling in de volle breedte nastreven en is zij bereid daarin extra te investeren? Of wil zij artistieke ontwikkelingen stimuleren en aanjagen voor zover het huidige beschikbare activiteitenbudget dat toelaat, met scherpere keuzes in de toekomst als gevolg?

In het belang van een goede doorstroming is de commissie in deze aanvraagronde kritisch geweest op terugkerende aanvragers die ten opzichte van voorgaande aanvraagronden niet of nauwelijks artistieke ontwikkeling of verdere professionalisering laten zien. Ten gunste van vijf nieuwe aanvragen heeft zij daarom scherpere keuzes gemaakt. Alle aanvragen zijn bovendien per discipline in samenhang bekeken.

1. Algemeen advies

1.1 Artistieke visie

Een heldere artistieke visie, vertaald in een goed doordacht activiteitenprogramma, hoort in Deelregeling 3 onderdeel te zijn van de onderbouwing van de aanvraag. Daaruit vloeit een realistische begroting en dekkingsplan voort. Hoewel de commissie vaststelt dat er in Arnhem volop artistieke potentie is, ziet zij helaas nog veel aanvragers die hun artistieke visie onvoldoende omschrijven of niet goed vertalen naar het activiteitenprogramma waarvoor zij subsidie aanvragen. Sommige aanvragers spreken wel een artistieke ambitie uit, maar geven daar vervolgens geen invulling aan. Andere beperken zich tot een formalistische beschrijving van een bestaand format. In een aantal gevallen gaf de aanvraag aanleiding de organisatie uit te nodigen voor een toelichtend gesprek.

Overigens merkt de commissie op dat een aantal activiteiten die niet voldoen aan de artistiek-inhoudelijke kwaliteitseisen van Deelregeling 3 evenzogoed waardevol kunnen zijn voor de stad.

1.2 Theater

In deze aanvraagronde ziet de commissie een aantrekkelijke pluriformiteit en breedte in de aanvragen uit de theaterdiscipline. Van theatraal en muzikaal laagdrempelige familievoorstellingen tot experimenteel, ‘schurend’ teksttheater en gedurfde podiumprogrammering.

Van de hoogwaardige kunstvakopleiding ArtEZ, met een goed aangeschreven acteurs- en muziektheateropleiding komen steeds vaker studenten af die er bewust voor kiezen in Arnhem te blijven. Het gaat om theatermakers en collectieven die gebruik maken van de keten die in de stad goed is vertegenwoordigd. Daarnaast biedt Arnhem een kunstklimaat waarin makers zich goed artistiek-inhoudelijk kunnen ontwikkelen. Wat opvalt is dat de theatergroepen zich zowel binnen als buiten de stad weten te profileren en er in slagen om naast subsidie van de gemeente ook buiten de stad financiering te vinden voor hun activiteiten.

1.3 Beeldende kunst

Hoewel de stad over enkele goede en interessante kunstenaarsinitiatieven, kunstruimtes en galeries beschikt, verontrust het de commissie dat de beeldende kunstdiscipline in deze aanvraagronde minimaal is vertegenwoordigd. Gedeeltelijk is dit verklaarbaar vanuit de herinrichting van de regeling. Enkele kunstinstellingen vragen nu bij een andere deelregeling aan dan die waarover deze commissie adviseert. Maar er is in haar ogen in de beeldende kunst meer aan de hand. Extra alertheid is dus geboden. Enerzijds noemt de commissie het wegvallen van het Centrum Beeldende Kunst sinds 2011 en de daarmee gepaard gaande verslechtering van de culturele infrastructuur. Anderzijds ontbreekt het Arnhem aan een presentatie-instelling van omvang in het middensegment. In een stad met een kunstacademie, een museum voor moderne kunst en een prestigieus internationaal kunstevenement als Internationale Beeldententoonstelling Sonsbeek vindt de commissie dit een wezenlijk gemis. De commissie kijkt dan ook met grote belangstelling uit naar de uitkomsten van de sectoranalyse beeldende kunst, die op haar advies wordt uitgevoerd en binnenkort zal verschijnen.

Wat de commissie verder opvalt, is dat de beeldende kunstinstellingen die wel binnen Deelregeling 3 aanvragen, de mogelijkheid andere financieringsbronnen aan te boren nog nauwelijks benutten, in het bijzonder landelijke fondsen. Voor deze aanvragers ziet de commissie kansen in de toekomst minder subsidieafhankelijk te zijn van de gemeente.

1.4 Dans

Ook voor de dansdiscipline vraagt de commissie in deze ronde nadrukkelijk aandacht. Naast Jens van Daele zou de commissie binnen deze regeling graag méér aanvragen zien met een overtuigende artistieke visie en/of ontwikkeling. Helaas is dat deze ronde niet het geval. In de wijze waarop de huidige aanvragers artistieke visie en ontwikkeling vormgeven, in toegankelijkheid en in ondernemerschap blijft Dans in vergelijking met andere sectoren achter. De aanvragen in deze ronde scoren in de puntentelling onvoldoende om voor subsidie in aanmerking te komen. Interessante jonge initiatieven, voor wie de stap naar deze regeling - direct na de danssopleiding - nog te groot is, vallen buiten het beoordelingskader van de PAC commissie. De commissie is van mening dat het van wezenlijk belang is deze initiatieven te stimuleren zich in de komende jaren zodanig te ontwikkelen dat zij een reële kans maken van Deelregeling 2 door te stromen naar Deelregeling 3.

Verder constateert de commissie dat Urban dance ondervertegenwoordigd is, terwijl zij graag zou zien dat ook deze binnen de danssector in Arnhem tot volle wasdom komt. De hiphopaanvragen die zij beoordeelde, zijn naar haar mening artistiek-inhoudelijk onvoldoende onderbouwd en niet onderscheidend, waardoor zij laag scoorden in de puntentelling. De commissie wijst daarbij op het belang van ondersteuning bij professionalisering van deze sector zeker in het licht van Alles Beweegt, het recente advies van de Raad voor Cultuur op verzoek van de minister van OCW.

De commissie is van mening dat artistieke ontwikkeling in het middensegment van de dans in een stad als Arnhem, met een goede dansopleiding en een professioneel gezelschap als Introdans, zeker gestimuleerd moet worden.
In het belang van de sector adviseert de commissie dan ook € 29.090,- (gemiddeld € 14.545,- per jaar) van het beschikbare activiteitenbudget uit Deelregeling 3 in de danssector te investeren en de Nieuwe Oost uit te nodigen met een voorstel te komen voor het stimuleren van artistieke ontwikkeling en verdere professionalisering van dans-initiatieven. De commissie heeft er vertrouwen in dat met deze extra impuls Dans in de volgende subsidieronde van Deelregeling 3 artistiek-inhoudelijk sterker en breder vertegenwoordigd zal zijn.

1.5 Muziek
Organisaties die klassieke muziek produceren of programmeren zijn met de ereprijs (die net als Jens van Daele in de vorige ronde voor vier jaar subsidie toegekend heeft gekregen) en de NJO Muziekzomer Gelderland in deze aanvraagronde goed vertegenwoordigd. Beide initiatieven scoren hoog in de puntentelling. Andere muziekgenres daarentegen, waaronder jazz, oude muziek, kamer- en wereldmuziek, ziet de commissie in deze aanvraagronde niet terug. De commissie acht het van belang de diversiteit in het muzieklandschap te blijven stimuleren. Extra aandacht vraagt zij daarbij voor Urban arts, en in het bijzonder voor hiphop. De commissie onderschrijft het belang van hip-hopcultuur in Arnhem, als eigentijdse, dominante muziekcultuur onder jongeren. Zij is van mening dat er voor hip-hopinitiatieven in de komende periode belangrijke uitdagingen liggen in artistieke en professionele ontwikkeling.

1.6 Festivals
Van de festivals die in de afgelopen jaren subsidie hebben ontvangen, stelt de commissie vast dat het merendeel bij Deelregeling 3 heeft aangevraagd. De commissie ziet in Arnhem volop kansen voor artistiek-hoogwaardige festivals, maar zij leest in de meeste festivalaanvragen nauwelijks een artistieke motivatie of een artistiek-inhoudelijk onderbouwde visie. Voor het merendeel van de aanvragen geldt dat de commissie daardoor onvoldoende overtuigd is van waarborging van de artistieke kwaliteit van de beoogde activiteitenprogramma's. Binnen het beoordelingskader van Deelregeling 3 scoren deze aanvragen dan ook laag.

1.7 Regio
In deze ronde ziet de commissie een opvallende toename in aanvragers uit Nijmegen. Een ontwikkeling die zij op zichzelf aanmoedigt, zeker gelet op de intensievere samenwerking binnen de stedelijke regio Arnhem-Nijmegen, mits die activiteiten ook daadwerkelijk de kansen en het onderscheidend vermogen van Arnhem exploreren. Met andere woorden, formats die zich buiten Arnhem hebben bewezen, ziet de commissie wel graag vertaald naar de Arnhemse situatie en mogelijkheden.
Daarnaast constateert de commissie dat aanvragers nauwelijks inzetten op interregionale en internationale samenwerkingen. Daarin liggen volgens haar betekenisvolle uitdagingen die ook de positionering van Arnhem ten goede zullen komen.

1.8 Cultural Governance
Het valt de commissie op dat nog niet alle organisaties de Governance Code Cultuur volgen. De commissie adviseert het volgen van de Governance Code Cultuur als voorwaarde op te nemen in de subsidieregeling.

1.9 Conclusie en aanbevelingen
De commissie ziet in deze vierde aanvraagronde, de eerste ronde op basis van de vernieuwde regeling, een aantal verrassende en verfrissende aanvragen, die de effectiviteit van deze regeling en van flexibele subsidiering bekrachtigt. Waar sommige terugkerende aanvragers een wezenlijke ontwikkeling laten zien, zowel artistiek als in professionaliteit, verrijken enkele nieuwe aanvragers met hun activiteitenprogramma het kwalitatief hoogwaardige aanbod in Arnhem. In relatie tot de drie voorgaande adviesronden en in het kader van verdere professionalisering merkt de commissie wel op dat veel van de eerder genoemde aandachtspunten en aanbevelingen in deze subsidieronde nog steeds actueel zijn.

Wat de commissie in deze aanvraagronde verder opvalt, is dat niet iedere sector de weg naar deze regeling even goed weet te vinden. Bekeken vanuit het totale culturele aanbod had zij vooral graag meer kwalitatief hoogwaardige aanvragen uit de jongerencultuur en van de jongere generatie makers gezien.

De commissie signaleert daarnaast dat voor een aantal aanvragers het helder onder woorden brengen van een artistieke visie en missie en deze vervolgens vertalen naar een goede projectaanvraag (nog steeds) moeilijk is. Soms leest zij in de aanvraag wel een aanzet tot een artistieke visie, maar is deze niet verder onderbouwd en uitgewerkt. Het valt de commissie verder op dat meerdere organisaties sterk afhankelijk zijn van één persoon en daardoor kwetsbaar zijn. Hoewel de commissie zich in deze aanvraagronde ruimhartig heeft opgesteld, is zij wel van mening dat wanneer een organisatie bewust kiest voor het indienen van een subsidieregeling bij Deelregeling 3, zij van die aanvrager zowel in de kwaliteit van de aanvraag als organisatorisch een zekere mate van professionaliteit mag verwachten; zeker in relatie tot de hoogte van het aangevraagde bedrag.

In tegenstelling tot de theatersector, die in deze ronde met veel artistiek-hoogwaardige aanvragen opvallend goed vertegenwoordigd is, stelt de commissie vast dat vooral aanvragen uit de dans, muziek en beeldende kunst disciplines een veel eenzijdiger en soms zelfs zorgelijker beeld laten zien. Zij hoopt dan ook dat er in de toekomst vanuit deze sectoren nieuwe aanvragers zullen opstaan die interessante en artistiek-hoogwaardige producties tot stand gaan brengen. Met name voor de danssector vraagt de commissie extra aandacht. Behalve Jens van Daele, die op basis van het positieve advies in de vorige ronde nog twee jaar subsidie ontvangt, scoorden alle aanvragen uit de danssector zodanig laag in de puntentelling dat ze niet in aanmerking komen voor subsidie. Om artistiek-hoogwaardige initiatieven te stimuleren, adviseert de commissie de dansdiscipline vanuit deze regeling een extra impuls te geven door een deel van het activiteitenbudget 2019-2020 hiervoor beschikbaar te stellen.

De commissie ziet met de vernieuwde regeling kansen hoogwaardige kwaliteit over de hele breedte van het culturele aanbod in Arnhem te stimuleren. Dankzij de inspanningen van de gemeente in de afgelopen jaren is er een levendige culturele infrastructuur ontstaan. Het is nu aan de makers, de culturele organisaties en de gemeente in de komende jaren het culturele aanbod diverser en artistiek nog krachtiger te maken.

2. Subsidieadviezen

In dit hoofdstuk geeft de commissie haar beoordelingen en adviezen ten aanzien van 23 aanvragen over de besteding van het gemeentelijke budget voor Deelregeling 3 van subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals voor de jaren 2019 en 2020.

Beeldend Danstheater Telder

Beeldend Danstheater Telder beoogt met het activiteitenprogramma TELDER MAAKT TIJD 2019-2020 zestien activiteiten te ontwikkelen, waaronder nieuwe TelderLAB's, de projecten 'Het geheim van het huis' en 'Kunst Met Mekaar', 'Fjoertoer' en een nieuwe voorstelling in samenwerking met Arnhemse Meisjes en ArtEZ. De organisatie verwacht in totaal zo'n 24.000 bezoekers te bereiken.

Stichting Beeldend Danstheater Telder vraagt voor 2019 en 2020 in totaal € 65.000,- subsidie aan. De organisatie ontvangt momenteel subsidie uit het PAC-budget 2017-2018.

Beoordeling

De commissie ziet in Beeldend Danstheater Telder een dansgezelschap met een lange staat van dienst, dat in Arnhem een bijzondere plek inneemt. De combinatie van dans met beeldende kunst, die in de ogen van de commissie jarenlang op een onderscheidende manier door Telder invulling kreeg, vraagt om een frisse kijk op artistieke uitgangspunten en om heldere keuzes. In de plannen lijkt de aandacht van de organisatie echter te verschuiven naar een meer maatschappelijke, participatieve benadering. Er ontstaat volgens de commissie hierdoor een diffuus profiel.

Over de regelmatige samenwerking met Arnhemse Meisjes en ArtEZ is de commissie positief. Daarin leest zij dat de organisatie het advies over verjonging ter harte heeft genomen. Echter, op basis van de aangeleverde informatie mist de commissie een onderliggende artistieke visie en onderbouwing van de beoogde voorstellingen en van de beoogde samenwerkingen.

De keuze voor een ArtEZ masteropleiding van de artistiek leider noemt de commissie bemoedigend. Actualisering en verdieping kan volgens haar verfrissend werken, maar zij ziet deze inhoudelijke verdieping nog niet geëffectueerd in de aanvraag.

Zoals zij in haar vorige advies ook aangaf, ziet de commissie, ook in deze plannen weinig ontwikkeling en verdieping van het beeldend danstheater. Zij merkt op dat Beeldend Danstheater Telder blijft terugvallen op het bestaande format. De commissie is er daardoor onvoldoende van overtuigd dat de organisatie de wenselijke artistiek-inhoudelijke ontwikkeling in tegenstelling tot voorgaande jaren nu wel gaat waarmaken.

Ook in cultureel ondernemerschap liggen er in de ogen van de commissie uitdagingen. De begroting laat nog steeds een sterke subsidieafhankelijkheid van de gemeente Arnhem zien. Daarbij is de commissie van mening dat met de keuze voor verschuiving naar een meer maatschappelijke invalshoek zich nieuwe mogelijkheden voor de organisatie aandienen om samen met potentiële sociaalmaatschappelijke samenwerkingspartners en bijbehorende fondsen de begroting kostendekkend te maken.

Conclusie en advies

Hoewel de commissie van mening is dat in het culturele pallet van Arnhem een goede vertegenwoordiging van de dansdiscipline hoort, waarvoor zij in het algemene deel van haar advies ook extra aandacht vraagt, oordeelt zij negatief over de aanvraag van Stichting Beeldend Danstheater Telder. Zij ziet in de plannen van Telder onvoldoende artistieke vernieuwing van het beeldend danstheater en in de begroting een aanhoudend hoge afhankelijkheid van gemeentelijke subsidie.

De commissie adviseert Stichting Beeldend Danstheater Telder op grond van de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3 voor 2019 en 2020 geen subsidie toe te kennen.

Dansstorm Oost

Dansstorm Oost beoogt met haar projectplan twee nieuwe producties, twee coproducties en twee voorstellingen in het Watermuseum. De organisatie richt zich op een jong publiek van drie tot en met veertien jaar oud en verwacht in totaal zo'n 8.000 bezoekers te bereiken.

Stichting Dansstorm Oost vraagt voor 2019 en 2020 een subsidie van €15.000,- per jaar aan. De organisatie ontvangt momenteel subsidie uit het PAC-budget 2017-2018.

Beoordeling

De commissie vindt de aanvraag van Dansstorm Oost helder geschreven. Zij heeft waardering voor de ambitie van de aanvrager jonge mensen in aanraking te brengen met de dansdiscipline. Ook de inzet op bewustwording met de gekozen relevante maatschappelijke thema's vindt de commissie lovenswaardig. Hoezeer zij het educatieve en maatschappelijke belang ervan ook onderschrijft, artistiek-inhoudelijk vindt de commissie de plannen onvoldoende overtuigend. Zij leest in de aanvraag intenties tot ontwikkeling en vernieuwing, maar zij ziet deze niet nader onderbouwd en uitgewerkt in artistieke uitgangspunten.

Dansstorm Oost signaleert, evenals de commissie, dat er in Arnhem momenteel weinig artistiek-hoogwaardige dansproducties zijn. Des te meer betreurt de commissie het, dat de voorstellingen van Dansstorm Oost overwegend besloten van karakter zijn. Dit strookt niet met de intentie van de regeling, namelijk het ondersteunen van publiekstoegankelijke activiteiten. In haar vorige advies heeft de commissie Dansstorm Oost hier al op geattendeerd en de organisatie toen het voordeel van de twijfel gegeven. De zichtbaarheid van de activiteiten voor de stad blijft echter beperkt tot het noemen van enkele voorstellingen van Dansstorm Oost op alternatieve speelplekken. Daarbij had de commissie graag in de plannen een artistieke onderbouwing van haar (locatie)keuze voor Sprookjesfestival, SonsbeekTheateravenue, Bibliotheek en het Watermuseum gelezen.

Verder benoemt de commissie de begroting als kwetsbaar. Hoewel het aangevraagde bedrag relatief bescheiden is, laat het dekkingsplan nog steeds een grote afhankelijkheid zien van gemeentelijke subsidie. Volgens de commissie kan de organisatie zichzelf meer uitdagen in het streven naar subsidieonafhankelijkheid en meer creativiteit tonen door financieringsbronnen buiten de culturele sector aan te boren die goed aansluiten bij de maatschappelijke en educatieve doelstellingen van de stichting.

Conclusie en advies

De commissie oordeelt negatief over de aanvraag van Dansstorm Oost. Hoewel de commissie de activiteiten van de stichting educatief-maatschappelijk waardevol acht, ziet zij niet in hoe deze zullen bijdragen tot de wenselijke artistieke ontwikkeling. Daarbij speelt dat het openbare karakter van de activiteiten, een subsidievoorwaarde van deze regeling, ondanks het benoemen van enkele openbare speellocaties in haar ogen beperkt is. Verder ziet de commissie geen afname in de subsidieafhankelijkheid.

De commissie adviseert Stichting Dansstorm Oost op grond van de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3 voor 2019 en 2020 geen subsidie toe te kennen.

De Plaats

De Plaats presenteert voor 2019-2020 drie programma's waarbinnen haar activiteiten plaatsvinden: Educatie en participatie, Prateur en Transformatie-Plaats. De activiteiten omvatten circa twaalf educatie-op-locatie projecten, vier wijktheatherprojecten, zes à zeven Prateurs, acht Transformatie-Labs en drie nieuwe voorstellingen.

Stichting De Plaats vraagt voor 2019 en 2020 per jaar € 70.000,- subsidie aan. De organisatie ontvangt momenteel subsidie uit het PAC-budget 2017-2018.

Beoordeling

De commissie noemt De Plaats een belangrijk muziektheatergezelschap dat in het culturele aanbod van Arnhem een vaste plek heeft veroverd. Zij is onder de indruk van wat De Plaats in de stad teweeg kan brengen door amateurkunsten en maatschappelijke thematiek goed met elkaar te verbinden. Ook spreekt de commissie haar waardering uit voor de samenwerking met veel partners binnen en buiten de culturele sector.

De aanvraag daarentegen vindt de commissie onhelder en ingewikkeld geschreven. In de plannen merkt de commissie een moeizame verhouding op tussen een vanuit maatschappelijke behoefte gestuurde missie en het neerzetten van een hoogwaardig artistiek product.

Hoewel de commissie de vasthoudendheid aan community art lovenswaardig acht, vindt zij de voorstellingen in artistiek niveau sterk wisselend van kwaliteit. Daarbij merkt de commissie op dat deze regeling niet primair is bedoeld voor (cultuur)educatieve activiteiten.

De commissie vermoedt in de aanvraag een opbouw in de programmering, en kan tussen de regels door verhaallijnen ontwaren, maar zij mist een concrete uitwerking en artistieke onderbouwing. De plannen geven vooral inzicht in het gekozen format. Vanuit artistiek oogpunt had de commissie graag een consistent artistiek-inhoudelijk verhaal gelezen dat overtuigt. Zij adviseert de organisatie alert te blijven op het waarborgen van de artistieke kwaliteit en ten gunste van verdieping en artistieke ontwikkeling scherpere keuzes te maken in de kwantiteit van haar activiteiten.

De Plaats hanteert een goede strategie in bedrijfsvoering, van kind, via de wijk naar volwassenen. Dat de organisatie zichzelf artistiek blijft uitdagen tot professionalisering moedigt de commissie aan, maar zij leest die ambitie nog onvoldoende vertaald in de plannen.

Verder is de commissie benieuwd hoe het nieuwe artistiek- en zakelijk leiderschap in de voorliggende periode verder vorm en inhoud gaan krijgen.

Conclusie en aanbeveling

De commissie oordeelt positief over de aanvraag van De Plaats. Zij is van mening dat instelling een belangrijke actor is in het culture middensegment van Arnhem. De commissie heeft waardering voor de educatieve en participatieve doelstellingen van de organisatie, maar zij waarschuwt daarbij het artistieke niveau niet uit het oog te verliezen. Ook raadt de commissie De Plaats aan minder in te zetten op de kwantiteit van de activiteiten en meer ruimte te creëren voor verdieping en artistieke ontwikkeling. Omdat de commissie op basis van de aangeleverde informatie zich onvoldoende een beeld kan vormen van de artistieke koers na 1 oktober 2018, wanneer de nieuwe artistiek leider aantreedt, adviseert de commissie de subsidie voor 2020 onder voorbehoud te plaatsen en bij de tussentijdse toetsing extra aandacht te besteden aan de artistieke visie en vertaling daarvan naar het activiteitenprogramma voor 2020.

De commissie adviseert Stichting De Plaats op grond van de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3, voor 2019 en voor 2020 een bedrag toe te kennen van € 55.000,- per jaar, mits de organisatie vóór 1 oktober 2019 een concreet uitgewerkt plan en bijbehorende begroting voor 2020 indient.

Gelders DOEK

Gelders DOEK vraagt subsidie aan voor de realisatie van een community-speelfilm 'Wie is de held van Arnhem', met twintig filmavonden (achttien in Focus Filmtheater en twee op buitenlocaties), en voor het instellen van de filmprijs 'Het Gouden HERT'. Zij beoogt hiermee tweehonderd deelnemers en 10.000 bezoekers te bereiken.

Stichting Gelders DOEK is een nieuwe aanvrager en vraagt voor 2019 en 2020 per jaar € 30.000,- subsidie aan.

Beoordeling

De commissie leest in de aanvraag van Gelders DOEK een sympathiek plan. Zij spreekt haar waardering uit voor de manier waarop de organisatie film als medium inzet voor het verbinden van verschillende culturen. Ook de bevlogenheid van de deelnemers spreekt de commissie aan. De organisatie geeft bovendien in de aanvraag een goed inzicht in welke activiteiten zij beoogt.

Wat de commissie in de aanvraag echter mist, is een artistieke visie of een omschrijving van de artistieke doelstellingen van de beoogde activiteiten. Hoewel de commissie het sociaalmaatschappelijke en educatieve belang van de activiteiten onderschrijft, en de beoogde samenwerking met Go Short toejuicht, ziet zij in de plannen weinig oorspronkelijkheid en op grond van het voorgaande onvoldoende waarborging voor de artistieke kwaliteit. Daarmee stelt zij vast dat het hier vooral om een cultuureducatieve productie gaat met film als middel voor sociale cohesie. Het inzetten van een filmprijs als marketinginstrument acht de commissie navolgbaar. Zij ziet hier echter geen urgentie voor het instellen van zo'n prijs.

Daarnaast komt de begroting op de commissie weinig realistisch over. De hoge kosten voor filmproductie en artistieke leiding staan volgens haar niet in verhouding tot het beoogde product. Ook de publieksinkomsten zijn in haar ogen opvallend laag. Hierin liggen voor de organisatie uitdagingen, waarbij de commissie van mening is dat crowdfunding een bij de aard van het plan passende toekomstige inkomstenbron kan zijn.

Conclusie en advies

De activiteiten van Gelders DOEK beoordeelt de commissie als sympathiek. Zij is van mening dat deze een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan de sociale cohesie in de buurten en wijken van Arnhem. Echter, wat volgens haar ontbreekt, is een artistiek-inhoudelijke ambitie en visie. Ook in het activiteitenprogramma vindt zij daarvoor geen aanknopingspunten. Verder ziet de commissie weinig creatief ondernemerschap en is zij van mening dat hier voor de organisatie voldoende kansen liggen om de begroting realistischer en minder subsidieafhankelijk te maken.

De commissie adviseert Stichting Gelders DOEK voor de jaren 2019 en 2020 op grond van de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3, geen subsidie toe te kennen.

Go Short - International Short Film Festival Nijmegen

Go Short - International Short Film Festival Nijmegen, hierna te noemen Go Short, vraagt subsidie aan voor een jaarlijks terugkerend korte filmprogramma DE KORTSTE NACHT, waarvan de eerste editie zal plaatsvinden in de vroege zomer van 2019. Het programma bestaat uit circa twaalf korte filmblokvertoningen gedurende twee dagen in het nieuwe Focus Filmtheater in Arnhem, de Off The Walls Arnhem wandeltocht met filmvertoningen op onverwachte, onalledaagse plekken in de stad en uit een Gelderland Film Pitch, waarin de organisatie lokale makers oproept een film met een link naar Arnhem te pitchen. Een selectie van drie filmmakers ontvangt ieder een bedrag van € 5.000,- om hun korte film te realiseren.

Stichting Go Short is een nieuwe aanvrager. De organisatie vraagt voor vier jaar € 52.000,- subsidie per jaar aan.

Beoordeling

De commissie vindt de aanvraag van Go Short inhoudelijk goed uitgewerkt, met een overtuigend plan en heldere artistieke uitgangspunten. Het internationale korte filmfestival past volgens haar bij de hedendaagse beeldcultuur, waarin de korte film als medium een steeds prominentere rol speelt. Enthousiast is de commissie ook over de combinatie van DE KORTSTE NACHT met het 'Off The Walls' programma, dat zich door het wandeltochtconcept en programmering op onalledaagse buitenlocaties leent voor een groter en ander publiek.

Uit de aanvraag leest de commissie een professionele organisatie die haar in Nijmegen opgebouwde expertise nu in Arnhem wil inzetten. De internationale ambities en uitstraling van de organisatie dragen positief bij aan de positionering van de stad Arnhem en aan de versterking van de stedelijke regio Arnhem-Nijmegen. Het plan is daarmee tegelijkertijd een goed voorbeeld van regionale partnerschap in combinatie met artistiek-inhoudelijke samenwerking. De activiteiten sluiten bovendien goed aan bij die van het vernieuwde Focus filmtheater in Arnhem. Hoewel de organisatie interessante samenwerkingspartners noemt, waaronder Wintertuin en stichting Halfvol, is de commissie van mening dat er in Arnhem meer constructieve mogelijkheden en partners zijn dan waar Go Short nu gebruik van maakt.

Verder stelt de commissie vast dat Go Short zich goed bewust is van een meer specialistisch publiek als doelgroep. De aanvrager schetst een realistisch beeld van haar publieksbereik. Wel is de commissie van mening dat marketing(strategie) en communicatie meer toelichting en uitwerking vragen.

Ook op het gebied van ondernemerschap stelt de commissie dat de organisatie meer creativiteit en ambitie kan laten zien. Het aangevraagde subsidiebedrag bij de gemeente Arnhem is hoog in relatie tot wat de organisatie bij andere fondsen heeft aangevraagd. Daarentegen vindt de commissie de inkomsten uit advertenties opvallend laag. Zij is van mening dat er voor Go Short met dit programma voldoende kansen zijn om meer geld uit de markt te genereren.

Conclusie en advies

De commissie oordeelt positief over de aanvraag van Go Short. Zij ziet de uitbreiding van de filmactiviteiten naar Arnhem als meerwaarde voor de stad, ook in het perspectief van versterking van regionale partnerschap met Nijmegen. Het programma is artistiek-inhoudelijk overtuigend en goed onderbouwd. Wel is de commissie van mening dat de organisatie in cultureel ondernemerschap nog kansen laat liggen en meer creativiteit kan laten zien.

De commissie leest in de aanvraag onvoldoende motivatie en onderbouwing voor een vierjarige perspectief. Desalniettemin oordeelt zij op grond van de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3, positief over de aanvraag voor twee jaar en adviseert zij Stichting Go Short voor 2019 en 2020 een subsidie toe te kennen van € 40.000,- per jaar.

Halfvol

Ruimtekoers is een interdisciplinair festival dat Halfvol evenals de vorige editie gedurende twaalf dagen organiseert in Arnhem-Zuid.

Stichting Halfvol heeft eerder subsidie ontvangen vanuit het PAC-budget en vraagt voor 2019 en 2020 een subsidie aan van € 70.000,- per jaar.

Beoordeling

Evenals in de vorige ronde spreekt de commissie haar waardering uit over de manier waarop Halfvol vanuit een bevlogen maatschappelijke betrokkenheid en urgentie een artistiek-hoogwaardig programma neerzet, gegoten in een festivalvorm nieuwe stijl. De commissie is verheugd dat het festival inmiddels ook landelijke erkenning heeft gekregen met subsidietoekenning vanuit het Mondriaan Fonds. De commissie is van mening dat Ruimtekoers op een eigenzinnige manier 'geluid in de wijk' weet te maken met een stevig netwerk van partners, professionals en disciplines.

Door de keuze voor Arnhem-Zuid als terugkerende festivallocatie gaat de organisatie overtuigend een langdurige verbintenis aan met een stadswijk waarin veel uitdagingen liggen. Ruimtekoers laat volgens de commissie op inspirerende wijze zien hoe kunst een verbindende schakel kan zijn in de zoektocht naar de maatschappelijke betekenis van deze wijk. Het programma vloeit volgens de commissie logisch voort uit de urgentie van de locatie. De laagdrempeligheid van het festival creëert bovendien onalledaagse ontmoetingen tussen verschillende bevolkingsgroepen. Daarmee bereikt Ruimtekoers een publiek dat anders moeilijk bereikbaar is.

De commissie ziet daarnaast ten opzichte van de vorige adviesronde een duidelijke verbetering in de artistiek-inhoudelijke samenwerking op het gebied van beeldende kunst. Zij vindt de manier waarop de organisatie interessante partijen om zich heen verzamelt, noemenswaardig. Wel is de commissie van oordeel dat de beoogde doelgroepen en de daarop afgestemde marketingdoelstellingen en communicatiemiddelen nog beperkt zijn beschreven. Het overzicht met de berekening van het beoogde aantal bezoekers is in haar ogen onnavolgbaar en onvoldoende onderbouwd.

Wat cultureel ondernemerschap aangaat, is de commissie van mening dat de organisatie zichzelf meer kan uitdagen. De commissie ziet geen ontwikkeling in stijging van eigen inkomsten en blijft de subsidieafhankelijkheid van de gemeente Arnhem hoog vinden.

Conclusie en advies

De commissie oordeelt positief over de aanvraag van Halfvol. Ruimtekoers kenmerkt zich door een eigen signatuur en is een waardevolle aanvulling op het reguliere, culturele aanbod. De commissie ziet een duidelijke artistiek-inhoudelijke ontwikkeling in programmering en in samenwerkingen. De verschillende programmalijnen grijpen goed in elkaar. Zij waardeert de voortzetting van Arnhem-Zuid als festivallocatie en is van mening dat deze keuze bijdraagt aan verdieping en de gelaagdheid van het programma, en daarmee aan de culturele betekenis voor de stad. Evenals vorig jaar concludeert de commissie echter dat, vanwege de veelheid aan partners en organisaties die bij Ruimtekoers betrokken zijn, minder subsidieafhankelijkheid realistisch is. De commissie adviseert deze aanvraag te honoreren, echter voor een lager bedrag dan door de organisatie is aangevraagd.

De commissie adviseert Stichting Halfvol voor Ruimtekoers 2019 - 2020 op grond van de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3, voor de jaren 2019 en 2020 een subsidie toe te kennen van € 60.000,- per jaar.

Hoogte80 Festivals

Hoogte80 Festivals organiseert jaarlijks het vierdaagse Hoogte80 Festival. Zij ambieert voor de periode 2019-2020 de kwaliteit van het festival te verhogen en een Performing Arts festival neer te zetten, een schil van locatietheater aan het festival toe te voegen, de organisatie te versterken en het aantal activiteiten ten opzichte van voorgaande jaren te vergroten. Het festival brengt honderdvijftig voorstellingen, werkt met vijftig makers uit de disciplines (locatie)theater, muziek, dans en beeldende kunst en gaat inzetten op talentontwikkeling. De organisatie verwacht in 2019 27.500 en in 2020 35.000 bezoekers te bereiken.

Stichting Hoogte80 Festivals vraagt voor 2019 en 2020 een subsidie aan van €70.000,- per jaar. De organisatie ontvangt momenteel subsidie uit het PAC-budget 2017-2018.

Beoordeling

In de aanvraag leest de commissie de wil van Hoogte80 Festivals het oorspronkelijke en stevig in de wijk Geitenkamp gewortelde festival te vernieuwen en te verdiepen. De commissie ziet hierin een positieve kentering ten opzichte van voorgaande jaren. Zij onderschrijft de missie van Hoogte80 Festivals uit te groeien tot een artistiek-hoogwaardige festival. De commissie waardeert daarbij het initiatief van de organisatie te onderzoeken welke kansen er liggen, zowel in ambities als in samenwerking met anderen.

Ook de inzet op talentontwikkeling juicht de commissie toe, maar zij had graag een inhoudelijke onderbouwing van de beoogde artistieke ontwikkeling van de makers gelezen. Op basis van de aanvraag kan de commissie zich geen goed beeld vormen over de manier waarop Hoogte80 Festivals een bijdrage wil leveren aan de ontwikkeling van jonge professionele makers.

Daarbij vraag de commissie zich af hoe de toename in activiteiten en in locatie zich verhoudt tot de verdieping die de organisatie beoogt. Zij leest in de plannen niet waar voor de komende periode de speerpunten van de organisatie liggen.

Wat ondernemerschap betreft, verwijst de commissie naar haar vorige advies, waarin zij aangeeft dat geen entreeheffing in haar ogen op gespannen voet staat met het verzoek om subsidie. Verder is de commissie kritisch op de sterke toename van het aangevraagde subsidiebedrag. De commissie is dan ook benieuwd hoe het inhuren van externe expertise straks is terug te lezen in substantiële fondsenbijdragen en meer sponsoring. Op basis van waar het festival op dit moment artistiek staat, vraagt de commissie zich af of de in het dekkingsplan opgevoerde bedragen van de landelijke fondsen realistisch zijn.

Conclusie en aanbevelingen

De commissie oordeelt gematigd positief over de aanvraag van Stichting Hoogte80 Festivals. Zij spreekt haar waardering uit voor de intentie van de organisatie de (artistieke) missie van Hoogte80 Festival aan te scherpen. Kritisch is de commissie echter op de veelheid aan activiteiten in relatie tot de beoogde verdieping. Ook had zij graag meer artistiek-inhoudelijke onderbouwing en uitwerking gezien.

De commissie acht het, vanuit de keten educatie, productie, presentatie beschouwd, van belang dat er een artistiek-hoogwaardig festival in de stad is dat ook aan jonge theatermakers en muzikanten een uitdagend podium biedt. De commissie is van mening dat Hoogte80 Festivals de eerste stappen daartoe heeft gezet. Zij is benieuwd hoe Hoogte80 Festivals zich artistiek en organisatorisch in de komende periode verder gaat ontwikkelen.

Overigens is de commissie van mening dat wanneer Hoogte80 Festivals haar artistieke visie stevig neerzet en vertaalt in heldere programmalijnen, de organisatie in staat is meer inkomsten uit landelijke fondsen te genereren. Op basis van het voorgenoemde adviseert de commissie het subsidieverzoek te honoreren, echter voor een lager bedrag dan dat door de stichting is aangevraagd.

De commissie adviseert Stichting Hoogte80 Festivals voor 2019 en 2020 op grond van de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3, een subsidie toe te kennen van € 25.000,- per jaar.

Karrevrachten Gladiolen

Karrevrachten Gladiolen zet met muziektheatergroep BOT in op locatievoorstellingen en 'recht-voor-zijn-raap' theater. Zij beoogt voor 2019 en 2020 naast Het Geluid Van Arnhem (achttien voorstellingen) een nieuwe tourvoorstelling, SCHARNIEREN, te maken met veertig voorstellingen. De organisatie verwacht met HGV minimaal honderd personen per voorstelling en bij SCHARNIEREN in totaal zo'n 7500 bezoekers te bereiken.

Stichting Karrevrachten Gladiolen is een nieuwe aanvrager. De organisatie vraagt voor 2019 en 2020 respectievelijk € 45.000,- en € 40.000,- subsidie aan.

Beoordeling

Met het type muziektheater in combinatie met de keuze voor programmeren in leegstaand cultureel erfgoed, ziet de commissie BOT als een betekenisvolle aanvulling op bestaande culturele aanbod in Arnhem. De commissie is verheugd dat deze vier mannen met hun oorspronkelijke, eigenzinnige en ongepolijste manier van muziektheater maken, die doet denken aan de Dogtroep, ervoor gekozen hebben zich in Arnhem te vestigen. De beeldende manier waarop het gezelschap instrumenten ontwerpt en waarmee het vervolgens theatrale, poëtische locatievoorstellingen neerzet, getuigt zowel van kunstenaar- als vakmanschap. BOT maakt daarbij niet alleen gebruik van de geschiedenis van de gekozen locatie, maar bevraagt en bespeelt die ruimte ook. Het gezelschap onderwerpt het gebouw aan een muzikale transformatie. Zoals de theatermaker geschiedenis kan verwoorden, zo verklankt BOT die geschiedenis door de architectonische en akoestische potentie van het gebouw optimaal te benutten. De wereld is in hun voorstellingen even geluid geworden.

De commissie vindt de samenwerking met andere theatermakers en disciplines interessant en is benieuwd hoe BOT deze verder gaat uitbreiden, gelet op de bijzondere manier waarop de vier mannen nu met elkaar samenwerken en op elkaar zijn ingespeeld.

Uit de aanvraag kan de commissie verder nog niet aflezen hoe Karrevrachten Gladiolen de prille stap naar verzelfstandiging, onder de vleugels van De Nieuwe Oost vandaan, gaat vormgeven. De commissie heeft nog onvoldoende zicht op de bedrijfsvoering van de organisatie. In het kader van verdere professionalisering wil zij wel het belang van goed zakelijk leiderschap benadrukken.

Vanuit het oogpunt van ondernemerschap ziet de commissie enkele verbeterpunten voor de organisatie. Zo constateert zij een eenzijdige samenstelling van het dekkingsplan met een relatief hoge subsidieafhankelijkheid. Karrevrachten Gladiolen kan zichzelf volgens haar uitdagen meer geld uit de markt te genereren. Daarin benut de organisatie volgens de commissie nog onvoldoende haar potentieel.

Conclusie en advies

De commissie oordeelt positief over de aanvraag van Karrevrachten Gladiolen. BOT is als muziektheatergezelschap onderscheidend en biedt een toevoegende waarde aan het culturele aanbod in Arnhem. De commissie is nieuwsgierig naar hoe het gezelschap de verzelfstandiging oppakt. In ondernemerschap kan de organisatie in haar ogen nog meer creativiteit tonen en zichzelf uitdagen minder subsidieafhankelijk te worden.

De commissie adviseert Stichting Karrevrachten Gladiolen voor 2019 en 2020 op grond van de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3, het volledige gevraagde bedrag toe te kennen van respectievelijk € 45.000,- en € 40.000,-.

KunstLAB

Met het Nieuwe Makers Programma 2019-2022 wil KunstLAB jonge professionals uit de kunst en wetenschap stimuleren tot verdere verdieping en professionalisering. Het programma bestaat uit zes residency programma's, acht Nieuwe Makers Avonden in Coehoorn Centraal, drie Nieuwe Makers Exposities tijdens INNOVATE in Arnhem en het InScience Festival in Nijmegen, een publicatie over de methodiek van KunstLAB en een fysieke vastlegging. De organisatie beoogt met de avonden en exposities ruim 30.000 bezoekers te bereiken.

Stichting KunstLAB vraagt voor het Nieuwe Makers Programma 2019-2022 voor vier jaar een totaalbedrag aan van € 181.000.- (€ 56.000,-, € 45.000,-, € 40.000.- en € 40.000,-). De stichting ontvangt momenteel subsidie uit het PAC-budget 2017-2018.

Beoordeling

De commissie is enthousiast over het laboratoriumconcept van KunstLAB, dat zich richt op nieuwe makers. De organisatie neemt daarmee binnen de keten een waardevolle plek in. Met het aanboren van nieuwe terreinen en markten voor jonge professionals uit de kunst en wetenschap, sluiten de interdisciplinaire benadering en de activiteiten van KunstLAB goed aan bij hedendaagse ontwikkelingen.

De commissie vindt het plan helder en overtuigend geschreven en is positief over het uitgangspunt kunstenaars in te zetten voor innovatie en maatschappelijke vraagstukken. Interessant vindt zij ook de aansluiting die de organisatie voor de exposities zoekt bij regionale thema's (Food, Health en Energy) en hoe ze zichzelf daarin uitdaagt een betekenisvolle bijdrage te leveren vanuit kunst en wetenschap.

De commissie leest in de plannen een heldere missie en een educatief-maatschappelijke gedrevenheid van de organisatie. De artistiek-inhoudelijke uitgangspunten zijn in haar ogen in de plannen echter mager uitgewerkt. De commissie stelt verder vast dat de organisatie zich op het grensvlak begeeft tussen culturele productie en talentontwikkeling. De residency programma's ziet zij als belangrijk onderdeel van talentontwikkeling, maar op basis van de aangeleverde stukken krijgt zij weinig inzicht in de concrete uitwerking. Hoe gaat KunstLAB de makers opleiden, wat houdt de residency precies in, wat zijn criteria voor deelname en hoe vindt de deelnemersselectie plaats? Ondanks de summiere uitwerking heeft de commissie op basis van de huidige activiteiten voldoende vertrouwen in het vakmanschap van de makers van KunstLAB en in die van de samenwerkingspartners. Zij acht daarmee de artistieke kwaliteit van het programma gewaarborgd.

De commissie merkt verder creatief ondernemerschap van de organisatie op in het toepassen van een slimme financieringsconstructie: een BV en twee aparte stichtingen. Zolang het geld uit de BV terugvloeit naar KunstLAB en naar de makers met als achterliggende gedachte uiteindelijke subsidieonafhankelijkheid, acht de commissie het gelegitimeerd de beoogde activiteiten te subsidiëren. Zij is benieuwd welk bedrag er uiteindelijk naar de makers terugvloeit en waarop dat is gebaseerd. Verder is de commissie kritisch op het feit dat uit de begroting blijkt dat de casushouders niet meebetalen, terwijl juist zij profiteren van dit programma. De commissie is van mening dat wanneer KunstLAB bij de makers ondernemerschap wil stimuleren, in het bijzonder bij deze vorm van artistieke dienstverlening, ook een gepaste beloning op zijn plek is.

Conclusie en advies

De commissie oordeelt positief over de aanvraag van KunstLAB voor 2019 en 2020, maar ziet onvoldoende aanleiding voor honorering van een vierjarige subsidie. Zij is van mening dat KunstLAB een duidelijke meerwaarde heeft voor de stad. De commissie heeft waardering voor de manier waarop KunstLAB de artistieke en conceptuele kracht van kunst inzet voor bijdragen aan maatschappelijk urgente thema's en innovatie die ook op regionaal niveau spelen. Zij onderschrijft daarnaast het belang van verdere professionalisering van jonge talentvolle kunstenaars en wetenschappers. De commissie is benieuwd naar de resultaten die KunstLAB hierin bereikt, naar de artistieke producten die daaruit voort gaan komen en de wijze waarop de maatschappij hier baat bij gaat hebben.

De commissie oordeelt overwegend positief en adviseert Stichting KunstLAB op grond van de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3, voor 2019 en 2020 respectievelijk € 50.000,- en € 40.000,- subsidie toe te kennen.

Leven in de Straat

Leven in de Straat organiseert jaarlijks in de maand augustus SonsbeekTheaterAvenue, een multidisciplinair zomerfestival in Park Sonsbeek. In totaal geven ruim driehonderd artiesten zo'n tachtig voorstellingen op verschillende speelplekken in het park. De organisatie verwacht per editie 20.000 bezoekers te bereiken.

Stichting Leven in de Straat vraagt voor SonsbeekTheaterAvenue voor 2019 en 2020 een subsidie aan van € 27.500,- per jaar. De stichting ontvangt momenteel subsidie uit het PAC-budget 2017-2018.

Beoordeling

De commissie vindt SonsbeekTheaterAvenue een sympathiek festival op een aantrekkelijke locatie in Arnhem. Het kent een stevig in de stad gewortelde traditie als jaarlijks terugkerend, toegankelijk festival met een groot aantal bezoekers. SonsbeekTheaterAvenue heeft daarmee in de ogen van de commissie haar bestaansrecht als publieksfestival bewezen.

Gelet op het feit dat de festivalorganisatie deze aanvraag bij Deelregeling 3 indient, had commissie in de plannen echter graag over de artistieke visie en ontwikkeling van het festival gelezen. Ondanks eerdere adviezen, blijft SonsbeekTheaterAvenue ook voor 2019 en 2020 terugvallen op het bestaande format. De commissie leest verder in de aanvraag wel een ambitie tot uitbreiding van het festival naar andere steden, maar zij ziet in de plannen voor 2019 en 2020 geen artistiek-inhoudelijke missie, of een aanzet daartoe, benoemd. Ook de keuze van de makers is in de ogen van de commissie inhoudelijk te vrijblijvend en is niet onderbouwd vanuit artistiek-inhoudelijke uitgangspunten.

Dat de organisatie er voor kiest het festival toegankelijk te houden voor een zo breed mogelijk publiek, acht de commissie navolgbaar. Dat is in haar ogen echter iets anders dan niet te onderzoeken welke andere mogelijkheden er zijn om meer inkomsten te genereren. Het dekkingsplan laat bovendien volgens de commissie opvallend lage inkomsten uit sponsoring zien. Hier liggen volgens de commissie nog onbenutte kansen voor de festivalorganisatie om meer eigen inkomen te genereren. In het kader van goed werkgeverschap merkt de commissie op dat de organisatie het ondernemersrisico (nog steeds) volledig bij de makers legt.
De commissie constateert verder een mogelijke belangenverstrengeling binnen het festival, doordat de zakelijk leider van SonsbeekTheaterAvenue ook eigenaar is van de BV die de horeca exploiteert op het festival. Het bestuur van stichting Leven in de straat heeft aangegeven dat het hier om een tijdelijke situatie gaat. Samenwerking met BV's en daarin ondernemerschap tonen, juicht de commissie toe, mits de organisatie ervan transparant is en de stichting hiermee (financiëel) is gebaat.

Conclusie en advies

De commissie merkt op dat SonsbeekTheaterAvenue in de stad een vaste plek heeft veroverd als jaarlijks terugkerend publieksvriendelijk zomerfestival. Ondanks eerdere adviezen en een extra (financiële) impuls in de periode 2015-2016 laat de organisatie in haar programmering echter nauwelijks ontwikkeling zien. De commissie is daarbij van mening dat de plannen onvoldoende artistieke aanknopingspunten bieden en het festivalprogramma artistiek onvoldoende onderscheidend is om subsidietoekenning op grond van Deelregeling 3 te rechtvaardigen.

De commissie adviseert Stichting Leven in de Straat voor SonsbeekTheaterAvenue voor 2019 en 2020 geen subsidie toe te kennen op grond van de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3.

Mogo

Mogo beoogt met Stadslift een artiestenproductieprogramma neer te zetten met onder andere muziekvideo's (acht acts), een eindshow in Luxor Live en een Stadslift album als concrete producten. De organisatie verwacht in Arnhem veertig procent van de 20.000 jongeren tussen de vijftien en vijfentwintig jaar te bereiken.

Stichting Mogo is een nieuwe aanvrager. De organisatie vraagt voor vier jaar € 67.000,- subsidie per jaar aan.

Beoordeling

Uit de plannen van Mogo spreekt volgens de commissie de wil in Arnhem een productieprogramma neer te zetten en dat wekt haar sympathie. De commissie deelt daarbij de mening van de aanvrager dat in Arnhem een levendig Urban arts klimaat ontbeert en dat deze thuishoort in het totale culturele veld. Zij vraagt daarvoor extra aandacht in het algemene deel van haar advies.

De commissie verwelkomt de ambitie van Mogo een 'artistiek-hoogwaardige productielijn voor talenten' in Urban arts te ontwikkelen. Hoewel Stadslift vanuit het oogpunt van cultuurparticipatie volgens de commissie relevant kan zijn - vooral voor de deelnemers, de betrokken vrijwilligers en voor hun directe omgeving - stelt de commissie vast dat het faciliteren van het produceren in de plannen centraal staat. Zij leest in de plannen daarentegen geen intrinsieke, artistieke visie op de producties. Ook geven de plannen van Mogo de commissie onvoldoende inzicht in hoe de organisatie het talentontwikkelingstraject inhoudelijk handen en voeten wil geven.

Daarbij had de commissie in de aanvraag graag gelezen hoe Mogo zichzelf en Stadslift in het hedendaagse landelijke hiphopcircuit positioneert.

De commissie is van mening dat de keuze voor digitale presentatie past bij het beoogde publieksbereik. Het beoogde aantal bezoekers noemt zij echter ambitieus hoog. Bovendien staat dit volgens haar niet in verhouding tot de publieksmiddelen die de organisatie daarvoor wil inzetten. Daarbij mist de commissie samenwerking met andere hiphopinitiatieven in de regio.

Verder noemt zij de begroting kwetsbaar en constateert de commissie in het kader van goed werkgeverschap een scheve verhouding tussen vergoedingen van de organisatie en die van de deelnemende makers. De commissie is bovendien kritisch op de hoge kostenposten voor overhead en artistieke leiding en op de hoge inschaling van de administratieve ondersteuning.

Daarnaast mist de commissie in het dekkingsplan andere subsidiebronnen dan de gemeente Arnhem. De commissie attendeert Mogo op de Matchmaker Cultuur die sinds kort door het VSB-fonds, Fonds Podiumkunsten en Fonds voor Cultuurparticipatie in Arnhem is aangesteld. Indien de organisatie zelf geen zicht heeft op subsidiemogelijkheden, kan de matchmaker hier meer zicht op bieden.

Conclusie en advies

De commissie oordeelt negatief over de aanvraag van Mogo. De commissie waardeert de agenderende missie van de stichting voor meer aandacht voor Urban arts, en voor de hiphopcultuur in het bijzonder, maar zij mist een artistiek-inhoudelijke visie. Daarbij zijn in haar ogen de plannen nog onvoldragen en missen ze inbedding in de bredere, landelijke ontwikkelingen van Urban arts om (artistiek) onderscheidend te kunnen zijn.

De commissie adviseert Stichting Mogo op grond van de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3 voor 2019 en 2020 geen subsidie toe te kennen.

Motel Spatie

Motel Spatie produceert met (inter)nationale kunstenaars hedendaagse kunst; op locatie, in de wijk Presikhaaf en in het buitenland. De organisatie vraagt subsidie aan voor haar artistieke producties en presentaties in 2019-2022.

Stichting Motel Spatie vraagt voor een scala aan artistieke producties en presentaties voor vier jaar subsidie aan van €€61.000,- per jaar. De stichting ontvangt momenteel subsidie uit het PAC-budget 2017-2018.

Beoordeling

De commissie noemt Motel Spatie een interessante organisatie met een kwalitatief hoogwaardig profiel en onderscheidend voor de regio in wat zij doet. Zij programmeert niet alleen kunstenaars uit binnen- en buitenland gekoppeld aan fysieke en sociale uitdagingen in de Arnhemse wijk Presikhaaf, maar programmeert daarnaast Nederlandse kunstenaars in het buitenland. Met deze naar buiten gerichte broedplaats draagt Motel Spatie bij aan zowel de lokale dynamiek als aan het internationale kunstdiscours.

Verder merkt de commissie op dat de organisatie sterk is in publieksbereik en community building. Motel Spatie draagt bij aan de presentatie van kunstenaars en de commissie spreekt de hoop uit dat met de onlangs gestarte projectruimte de komende jaren het karakter van een presentatie-instelling verder wordt uitgebouwd en daarmee de zichtbaarheid van de organisatie verder wordt versterkt.Over de kwaliteit van de aanvraag is de commissie echter kritisch. Die bevat vooral een beschrijving van de activiteiten tot dusverre en gaat nauwelijks in op het programma en inhoudelijke voornemens voor de komende jaren. Ook valt het de commissie op dat Motel Spatie in haar aanvraag niet ingaat op de veranderende maatschappelijke context van waaruit zij destijds is ontstaan: leegstand in crisistijd. Wat betekenen de huidige ontwikkelingen voor het oorspronkelijke concept en voor de locatiekeuze?

Hiermee lijkt de aanvraag vanuit een relatieve oppervlakkigheid geschreven; een die de commissie niet vindt stroken met de professionaliteit die zij van een dergelijke organisatie mag verwachten. Zeker niet wanneer zij deze relateert aan de hoogte van de gevraagde subsidie. En hoewel de commissie de behoefte van Motel Spatie aan meer zekerheid inziet, geven de plannen onvoldoende onderbouwing en aanleiding daarvoor.

Qua ondernemerschap mag Motel Spatie meer creativiteit tonen. Volgens de commissie zijn de financieringsmogelijkheden voor Motel Spatie veel ruimer en benut zij deze kansen nog onvoldoende. Ondanks de kritische punten heeft de commissie veel waardering voor de manier waarop Motel Spatie de afgelopen jaren kwalitatief hoogwaardige beeldende kunst stimuleert en zich met onverminderde passie inzet voor de ontwikkeling van Presikhaaf. De kwaliteit van de (internationale) kunstenaars die zij daarbij aan zich weet te binden en van de artistieke producten die zij voortbrengt, noemt zij indrukwekkend. Mede op basis van hetgeen de organisatie de afgelopen jaren heeft laten zien, heeft zij voldoende vertrouwen in de (artistieke) kwaliteit van de producties en presentaties van Motel Spatie.

Wel merkt zij daarbij op dat de organisatie kwetsbaar is door sterke afhankelijkheid van één persoon, de artistiek leider. De commissie is van mening dat toevoeging van een zakelijk leider of anderszins verbreding van de organisatie vanuit dat oogpunt wenselijk is.

Conclusie en advies

De commissie oordeelt positief over de aanvraag van Motel Spatie voor 2019 en 2020, maar ziet onvoldoende aanleiding voor honorering van een vierjarige subsidie. De commissie noemt Motel Spatie een kwalitatief hoogwaardige kunstinstelling met een aantoonbare meerwaarde voor de stad. Binnen het regionale beeldende kunstveld toont zij een onderscheidend profiel met een sterke internationale component.
Hoewel zij lovend is over de kwaliteit van de kunstenaars en van het werk dat Motel Spatie produceert, is de commissie kritisch op de matige professionaliteit die de organisatie met deze aanvraag laat zien. Desalniettemin vindt zij het van essentieel belang, mede gelet op het huidige, beperkte beeldende kunst aanbod in Arnhem, Motel Spatie vanuit deze regeling voor twee jaar subsidie toe te kennen, maar plaatst daarbij wel een voorbehoud.

De commissie adviseert Stichting Motel Spatie op grond van de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3, voor 2019 en 2020 € 50.000,- subsidie per jaar toe te kennen, mits Motel Spatie uiterlijk vóór 1 oktober 2018 een meer uitgewerkt plan voor 2019 en 2020 met bijbehorende begroting indient.

NJO

NJO organiseert jaarlijks in augustus de NJO Muziekzomer Gelderland, een klassieke muziekfestival waarin zij tussen de zestig en zeventig voorstellingen organiseert voor gemiddeld 14.000 bezoekers. Twintig procent van die voorstellingen vindt plaats in Arnhem.

Stichting NJO vraagt voor 2019 en 2020 € 62.500,- subsidie per jaar aan. De stichting ontvangt momenteel subsidie uit het PAC-budget 2017-2018.

Beoordeling

De artistiek-hoogwaardige zomervoorstellingen van het orkest noemt de commissie een betekenisvolle aanwinst voor de stad. NJO Muziekzomer Gelderland neemt in de ontwikkelingsketen van musici (bestaande uit aankomend talent van 18 tot 26 jaar) een belangrijke plaats in als podium met veel experimenteerruimte en mogelijkheden tot crossovers met andere disciplines.

Hoewel de commissie het jammer vindt dat het programma voor 2019 en 2020 nog niet op alle onderdelen is uitgewerkt, wekt de aanvraag volgens haar voldoende vertrouwen. De ingrediënten zijn helder. Met hun bewuste en overtuigende artistieke visie en een bewezen succesvol format is de commissie ervan overtuigd dat NJO in 2019 en 2020 een hoogwaardig artistiek programma gaat neerzetten. Zij is benieuwd naar de uitwerking van de uitbreiding naar jazz, improvisatie en de samenwerking met jonge componisten.

Wederom ziet de commissie in de aanvraag een professioneel en creatief ondernemerschap terug. Het wegvallen van de hoofdsponsor, heeft NJO doortastend opgelost met een constructie van meerdere, kleine sponsoren. Dat de organisatie de activiteiten presenteert als een festival noemt de commissie een slimme marketingstrategie. Ook het mediaplan is haar ogen overtuigend. De commissie merkt daarbij op dat zij de inzet op meer diversiteit van het publiek waardeert, maar zij daaronder méér verstaat dan de wat beperkte opvatting die zij in de aanvraag aantreft: ‘meer voorstellingen op minder voor de hand liggende locaties’. Omdat de organisatie diversiteit als belangrijk speerpunt van publieksbereik noemt, had de commissie graag een nadere uitwerking hiervan in de plannen gezien.

Conclusie en advies

De commissie oordeelt positief over de aanvraag van NJO voor de NJO Muziekzomer Gelderland 2019-2020. Zij heeft op basis van het verleden vertrouwen in de kwaliteit van de programmering en in het vakmanschap van het orkest. De organisatie blijft zichzelf uitdagen en zoekt interessante samenwerkingsverbanden op met andere disciplines op vertrouwde, maar vooral ook spannende locaties in de stad. Het podium dat dit muziekfestival biedt aan jonge talentvolle (internationale) musici is van grote culturele waarde, zowel voor het ontwikkelen van toptalent als voor de zichtbaarheid van de stad.

De commissie adviseert Stichting NJO op grond van de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3, voor 2019 en 2020 een subsidie van € 62.500,- per jaar toe te kennen.

Omstand

Omstand vraagt subsidie aan voor haar activiteiten in 2019 en 2020 met als terugkerende onderdelen het kunst- en cultuurprogramma PULSE, Museum 5VEP, (digitale) film- en videokunst, 'Lopende Lezingen'-wandelingen, 20 x 20, tentoonstelling Ernstig Geschikt! en het artist in residence programma De Geheime Bunker. Omstand zet voor 2019 en 2020 in op integratie van verschillende disciplines, ruimtelijke ontwikkeling en een herkenbare eigen positie in het veld.

Stichting Omstand vraagt voor 2019 en 2020 een subsidie aan van € 50.000,- per jaar. De organisatie ontvangt momenteel subsidie uit het PAC-budget 2017-2018.

Beoordeling

De commissie leest in de aanvraag een veelheid aan (terugkerende) activiteiten en doelstellingen. Hieruit spreekt een sterke productionele drijfveer. Zij is van mening dat Omstand hiermee bijdraagt aan het productie- en presentatieklimaat voor hedendaagse beeldende kunst in Arnhem. De commissie heeft echter ook kritische punten ten aanzien van de aanvraag.

Zo had de commissie de verschillende onderdelen van de programmering graag meer onderbouwd gezien in een verbindende artistiek-inhoudelijke programmalijn. Zij stelt verder vast dat er sprake is van een divers cultureel aanbod van kwaliteit op bijzondere plekken, maar kan uit de plannen onvoldoende afleiden hoe Omstand daarmee haar ambities waarmaakt 'bij te dragen aan de dynamische levende stad' en aan 'ruimtelijke ontwikkeling'. De plekken, in en rondom De Transformatie in Arnhem en een in onbruik geraakte NAVO atoombunker, vindt de commissie goed gekozen en vanuit cultuurhistorische context interessant. Zij vraagt zich echter af hoe die keuze doorwerkt in de activiteiten van Omstand en vervolgens in de ontwikkeling van Arnhem? Wat zijn de effecten van de programmering op de omgeving? Hierover geeft de aanvraag geen nadere informatie.

De aanvraag gaat ook niet in op een ambitie tot vergroten, verdiepen of verbreden van het publieksbereik. Vooral de openingen van de tentoonstellingen zijn belangrijke ontmoetingsmomenten en publiekstrekkers, maar ook dan gaat het om een relatief klein publiek.

De commissie is verder, net als in haar vorige adviezen, kritisch over de ontbrekende creativiteit in ondernemerschap van de organisatie. Zij constateert opnieuw een hoge subsidieafhankelijkheid en ziet daarin geen verbetering ten opzichte van voorgaande jaren. De begroting is in haar ogen onnodig kwetsbaar. Die laat een grote afhankelijkheid van gemeentelijke subsidie zien, en nagenoeg geen andere publieks- en private inkomsten. Hierin laat de organisatie kansen onbenut.

Tenslotte heeft de commissie waardering voor het feit dat de organisatie expliciet vermeld dat zij de nieuwe richtlijnen voor kunstenaarshonoraria omarmt. Desondanks is de commissie van mening dat deze vrijblijvend lijkt te worden toegepast en leest zij de uitvoering van die richtlijnen onvoldoende terug in de begroting.

Conclusie en advies

De commissie oordeelt gematigd positief over de aanvraag van Omstand. Zowel artistiek-inhoudelijk als in publieksbereik en ondernemerschap constateert de commissie ten opzichte van voorgaande jaren weinig ontwikkeling. Zij ziet in Omstand vooral 'werk in uitvoering' van een kunstenaarscollectief met bewezen vakmanschap dat van toevoegende waarde is voor Arnhem. De ambitie bij te dragen aan de levendigheid en dynamiek van de stad juicht de commissie toe. Omstand benut een aantal bijzondere plekken in de stad, maar zou deze nog actiever kunnen inzetten in de artistiek-inhoudelijke uitwerking van haar programma. De commissie is van mening, mede vanwege het huidige beperkte beeldende kunst aanbod in Arnhem, dat het van essentieel belang is Omstand vanuit deze regeling de komende twee jaar te ondersteunen, mits zij deze periode gebruikt om duidelijke keuzes te maken in haar programmering (meer bereiken met minder) en zich in het belang van de kunstenaars gaat verhouden tot de Fair Practice Code van het Mondriaan Fonds.

De commissie adviseert Stichting Omstand op grond van de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3, voor 2019 en 2020 een subsidie van € 35.000,- per jaar toe te kennen.

P-Art

P-Art beoogt het format van The Big Draw, een evenement dat oorspronkelijk is ontleend aan de stichting The Campaign voor Drawing in Londen, vanuit Nijmegen ook in Arnhem introduceren. Met dit laagdrempelige kunstfestival wil de organisatie ook niet-kunstminnend publiek enthousiasmeren voor kunst en meer mensen verleiden een museum of kunstpodium binnen te stappen door de hele stad tot tekenen uit te dagen. P-Art beoogt onder andere op verschillende locaties in leegstaande panden en verschillende buitenruimten in het centrum van Arnhem exposities en workshops te programmeren, met scholen en BSO's tekenprojecten organiseren en een ramenroute bij de ondernemers in de binnenstad.

Stichting P-Art is een nieuwe aanvrager. De organisatie vraagt voor 2019 en 2020 voor The Big Draw Arnhem respectievelijk € 41.400,- en € 52.299.- subsidie aan.

Beoordeling

De commissie waardeert het initiatief van P-Art om het format van The Big Draw in Arnhem te introduceren. Zij had echter graag gezien dat de organisatie de mogelijkheden en kansen die zich in Arnhem voordoen, had geëxploreerd en verwerkt in de plannen.

De commissie is van mening dat The Big Draw een interessant en laagdrempelig evenement is en artistieke potentie heeft, mits cultuurparticipatie leidt tot een artistiek product. In de aanvraag leest de commissie echter vooral een enthousiaste onderbouwing van de wijze waarop een heel breed publiek wordt betrokken en geactiveerd vanuit het principe 'kunst verbindt'. Uit de plannen blijkt onvoldoende welk hoogwaardig artistiek product P-Art met haar activiteiten in 2019 en 2020 in Arnhem wil neerzetten. Bovendien ontbreekt een concrete uitwerking van de beoogde activiteiten en voornemens en leest de commissie geen namen van de deelnemende professionele kunstenaars waarover in de aanvraag wordt gesproken. Graag had de commissie in de plannen ook gelezen hoe het genoemde kunstproject met het museum eruit zou kunnen zien, welk publiek de aanvrager hiermee beoogt te bereiken en wat de beoogde samenwerkingen precies inhouden.

Conclusie en advies

De commissie oordeelt negatief over de aanvraag van P-Art voor the Big Draw Arnhem 2019-2020. Hoewel de commissie positief staat tegen over introductie van het format The Big Draw in Arnhem, en cultuurparticipatie met artistieke ambitie aanmoedigt, is zij op basis van de aangeleverde plannen onvoldoende overtuigd van de artistieke missie. Ook mist de commissie concrete uitwerking en een vertaling van het format naar de Arnhemse situatie.

De commissie adviseert Stichting P-Art voor The Big Draw Arnhem 2019-2020 op grond van de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3, geen subsidie toe te kennen.

Sneeuwvonk

Sneeuwvonk vraagt subsidie aan voor activiteiten in 2019 en 2020, waaronder een tweede speelperiode van Project Solaris (buitenland), het verder ontwikkelen en spelen van de voorstelling 'Ik was hier', de ontwikkeling en uitvoeren van een nieuwe locatie- en jeugdvoorstelling en audiovisuele routes. Sneeuwvonk geeft in de aanvraag niet aan hoeveel bezoekers zij met deze activiteiten beoogt te bereiken.

Stichting Sneeuwvonk is een nieuwe aanvrager. De organisatie vraagt voor 2019 en 2020 € 70.000,- subsidie per jaar aan.

Beoordeling

De commissie noemt de aanwezigheid van DeJong&DeWitte van toevoegende waarde voor Arnhem.
De wijze waarop beeldend kunstenaar / theatermaakster Hanneke de Jong en componist Jonas de Witte samen beeldend theater maken noemt de commissie vrij uniek. Hun muzikale eigenzinnige beeldtaal, waarin audiovisuele elementen een belangrijk onderdeel zijn, heeft in het verleden verscheidene bijzondere voorstellingen en installaties opgeleverd.

De commissie spreekt haar waardering uit voor de ambitie van DeJong&DeWitte om de band met de stad Arnhem en de samenwerking met lokale partners te versterken. Vanuit goed werkgeverschap beoordeelt, is de commissie ook positief over de CAO conforme honorering van de makers.

De kwaliteit van de aanvraag staat echter haaks op de artistieke kwaliteit, die zo kenmerkend is voor het werk van DeJong&DeWitte en roept bij de commissie veel vragen op. De wijze waarop Sneeuwvonk zich met deze aanvraag presenteert, strookt volgens haar niet met de professionaliteit die zij van deze kunstenaars mag verwachten. De plannen geven de commissie onvoldoende inzicht en houvast als het gaat om concrete artistiek-inhoudelijke plannen voor de komende twee jaar.

Met de oprichting van een aparte stichting en de samenwerking met P22 laat de organisatie weliswaar een zakelijk bewustzijn en financiële urgentie van de aanvraag zien, maar de commissie merkt daarbij op dat het subsidieverzoek aan de gemeente hoog is, zeker in relatie tot de genoemde bedragen uit (landelijke) cultuurfondsen. Zij is van mening dat in ondernemerschap voor Sneeuwvonk nog een uitdaging ligt in het vinden van potentiële, financiële samenwerkingspartners en in het genereren van meer geld uit de markt (waar bijvoorbeeld de audiovisuele tours zich goed voor lenen). Hoewel de aanvrager aangeeft nieuw publiek te willen bereiken, ziet de commissie dit onderdeel nog onvoldoende uitgewerkt in een gedegen marketingplan.

Conclusie en advies

De commissie oordeelt gematigd positief over de aanvraag van Sneeuwvonk. Met indrukwekkende artistiek-hoogwaardige producten op zijn naam, noemt zij het gezelschap DeJong&DeWitte een meerwaarde voor de stad. De subsidietoekenning plaatst de commissie echter wel onder voorbehoud.

De commissie adviseert Stichting Sneeuwvonk voor 2019 en 2020 op grond van de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3, een subsidie toe te kennen van € 10.000,- respectievelijk € 40.000,-, mits de organisatie vóór 1 oktober 2018 een meer concreet uitgewerkt plan en bijbehorende begroting voor 2019 en 2020 indient.

tgECHO

Stichting tgECHO zal in 2019 en 2020 twee eigen voorstellingen produceren, die elk vijf keer in Arnhem en landelijk twintig keer te zien zijn; twee coproducties: met het Noord Nederlands Toneel en met Toneelgroep De Vlieg. Zij zetten in op een publieksbereik van 100 bezoekers per voorstelling.

Stichting tgECHO vraagt voor 2019 en 20120 een subsidie aan van € 60.000,- per jaar. De organisatie ontvangt momenteel subsidie uit het PAC-budget 2017-2018.

Beoordeling

De commissie stelt vast dat er in Arnhem in de keten tussen opleiding (academie) en BIS instellingen, waaronder Oostpool, weinig aanbod is. tgECHO neemt in het culturele middensegment dan ook een belangrijke positie in. De meerwaarde voor de stad acht zij evident. Hoewel de commissie vaststelt dat het gezelschap meer (lokale) samenwerkingsverbanden aangaat, en zichtbaarheid als een van haar speerpunten noemt voor de komende twee jaar, blijven deze volgens haar belangrijk aandachtspunten. Ook als het gaat om samenwerking buiten Arnhem, zoals de komende jaren met NNT.

De commissie leest een overtuigende aanvraag die nieuwsgierig maakt en waarin de organisatie helder neerzet wat zij beoogt. Binnen het vakgebied neemt tgECHO met eigenzinnig en oorspronkelijk teksttheater en een daarbij passende speelstijl een, onderscheidende positie in. Het is in de ogen van de commissie dan ook niet voor niets dat deze manier van spelen afgelopen jaar ook tot landelijke erkenning geleid heeft voor het acteerwerk van één van de artistiek leiders. De commissie heeft veel waardering voor de manier waarop het gezelschap gestaag verder werkt aan professionalisering en het verder uitbouwen van hun repertoire. tgECHO vormt daarnaast waardevolle springplank voor jonge makers (onder andere met organisatie van maandelijkse leesavonden). Met hun absurdistische, maatschappijkritische manier van theater maken, lijkt tgECHO voortdurend de irritatiegrens van het publiek op te zoeken.

De keuze voor De Poolse Bruid noemt ze verrassend en wellicht ligt daar in de ogen van de commissie ook een kans om de stap naar het grote publiek te maken.
Ook de marketing is volgens de commissie door de organisatie overtuigend opgepakt en op logische wijze in de bedrijfsvoering ondergebracht. Bovendien ziet de commissie de organisatie slim coproduceren, onder andere met het NNT.

De begroting komt op de commissie stabiel en stevig over. Wel merkt zij een de aanzienlijke toename in subsidiebehoefte op, die zij overigens wel realistisch acht in relatie tot de beoogde activiteiten en in relatie tot het publieksbereik. Tegelijkertijd ziet de commissie in de aanvraag ook dat de organisatie zichzelf uitdaagt met een lovenswaardig streven de eigen inkomsten met meer dan veertig procent te verhogen.

Conclusie en advies

De commissie oordeelt positief over de aanvraag van tgECHO. Het gezelschap neemt, zowel in het theaterlandschap als in de stad, een onderscheidende positie in. De commissie is onder de indruk van de aantoonbare ontwikkelingen in professionaliteit en van de voortdurende uitdagingen die de makers met zichzelf en met het publiek aangaan. Daarbij ondersteunt de commissie de ambitie van de organisatie minder subsidieafhankelijk te zijn.

De commissie adviseert Stichting tgECHO voor 2019 en 2020 op grond van de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3, een subsidie van € 55.000,- per jaar toe te kennen.

THE ACADEMY FOUNDATION

THE ACADAMY FOUNDATION beoogt het I AM HIP HOP FESTIVAL uit Nijmegen ook in Arnhem te realiseren met als doel cultuurparticipatie en talentontwikkeling. Het festivalprogramma bestaat onder andere uit Open Stage, een podium voor talentontwikkeling, Battles, Masterclasses en documentaires. De organisatie verwacht in totaal zo'n 1500 bezoekers te bereiken.

Stichting THE ACADAMY FOUNDATION is een nieuwe aanvrager. De organisatie vraagt voor 2019 en 2020 een subsidie aan van € 25.000,- per jaar.

Beoordeling

De commissie heeft waardering voor het initiatief tot een hiphopfestival en onderschrijft het belang van hiphopinitiatieven voor Arnhem. De manier waarop THE ACADAMY FOUNDATION daaraan invulling geeft, vindt de commissie echter minder overtuigend. Een artistiek-inhoudelijke visie ontbreekt, evenals artistieke uitgangspunten voor de activiteiten, waardoor de commissie van mening is dat het hier vooral om een cultuureducatief project gaat. Ook komt het festivalformat, een presentatieavond en een cursus, op haar nog onvoldoende doordacht over. Bovendien had de commissie graag gezien dat THE ACADAMY FOUNDATION de potenties van Arnhem had geëxploreerd en in de festivalplannen had meegenomen in plaats van het bestaande format uit Nijmegen toe te passen.
De commissie leest verder in de aanvraag veel aannames, maar weinig concrete uitwerking. Zo vindt zij geen informatie over wanneer het festival gaat plaatsvinden. De organisatie somt locatiesuggesties op, maar noemt geen vaste standplaats. Daarnaast is naar de mening van de commissie het aantal beoogde bezoekers optimistisch hoog ingeschat.

Hoewel in de aanvraag een aantal logische partners uit de danssector en het jongerenwerk wordt benoemd, mist de commissie in de festivalplannen samenwerking met professionele partijen uit de hiphopcultuur. Aanvullend had de commissie graag inzicht gekregen in hoe THE ACADAMY FOUNDATION zichzelf in het hedendaagse landelijke hiphopcircuit positioneert. Die sector is de afgelopen jaren in Nederland geëxplodeerd; een contextbewustzijn dat de commissie niet terugleest in de plannen.

Conclusie en advies

De commissie oordeelt negatief over de aanvraag van THE ACADAMY FOUNDATION. Hoewel de commissie de urgentie van hiphopaanbod in Arnhem onderschrijft, stelt zij echter vast dat I AM HIP HOP FESTIVAL vooral inzet op cultuurparticipatie en -educatie en het festivalformat nog onvoldoende stevig is neergezet. De commissie mist boven alles een artistieke visie of artistieke uitgangspunten die haar overtuigen van de artistieke kwaliteit van het festival.

De commissie adviseert Stichting THE ACADEMY FOUNDATION op grond van de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3, voor 2019 en 2020 geen subsidie toe te kennen.

Theater aan de Rijn

Theater aan de Rijn vraagt subsidie aan voor haar multidisciplinaire programmering voor 2019 en 2020 die vooral gericht is op jonge makers. De organisatie beoogt ten minste één voorstelling per week, circa dertig voorstellingen per seizoen, te programmeren (buiten de programmering van andere voorstellingen, debatten en lezingen).

Stichting Theater aan de Rijn is een nieuwe aanvrager. De organisatie vraagt voor 2019 en 2020 een subsidie aan van respectievelijk € 48.640,- en € 48.622,- per jaar.

Beoordeling

De commissie vindt Theater aan de Rijn met haar podiumprogrammering van toevoegende waarde binnen de breedte van het Arnhemse culturele veld. Als vlakkevloertheater en presenterend podium neemt Theater aan de Rijn in de keten tussen opleiding en BIS gezelschappen een belangrijke en onderscheidende schakelpositie in. De organisatie voorziet daarmee in de behoefte aan extra speel-en experimenteerruimte in de stad.

Ondanks dat de commissie de missie en doelstellingen in de aanvraag hier en daar wat cryptisch omschreven vindt, noemt zij de plannen veelbelovend. De multidisciplinaire podiumprogrammering van Theater aan de Rijn richt zich op een interessante, nieuwe generatie talentvolle theatermakers die zowel in als buiten Arnhem werkt. De commissie heeft waardering voor het lef dat de organisatie toont door zich in te zetten voor deze vaak risicovolle programmering. Dat daarbij diversiteit in haar programmering expliciete aandacht krijgt, spreekt de commissie aan. Wel had zij graag iets meer toelichting gelezen op de artistieke visie waaruit de programmering voortvloeit.

Dat het programmateam bewust kiest voor korte termijn programmering, en vooraf dus slechts de contouren ervan kan schetsen, acht de commissie, gelet op de dynamiek bij jonge makers en haar maatschappijkritische doelstellingen navolgbaar. Ondanks dat de commissie zich realiseert dat deze innovatieve programmering vooral voor de theaterliefhebber is, heeft zij er vertrouwen in dat dit past bij Arnhem en dat Theater aan de Rijn op haar beurt het publiek bereikt dat hierbij past. De inhoudelijk sterke, artistieke leiding is in de ogen van de commissie goed in discours maken. De commissie is er op basis van het voorgaande voldoende van overtuigd dat de organisatie een artistiek-hoogwaardig programma, vol met ‘schurende’, oorspronkelijke producties gaat neerzetten die zich verhouden tot maatschappelijke urgenties.

Verder is de commissie lovend over de samenwerking van het theater met lokale partners, en in het bijzonder over die met Stadstheater Arnhem.

Kijkend naar de begroting merkt de commissie op de afhankelijkheid van gemeentelijke subsidie relatief hoog is ten opzichte van de publieks- en horeca-inkomsten. Zij is van mening dat de organisatie zichzelf hierin meer kan uitdagen.

Conclusie en advies

De commissie adviseert positief over de aanvraag van Theater aan de Rijn. Zij ziet in de beoogde programmering niet alleen een onbetwistbare meerwaarde voor de stad, maar ook een belangrijke impuls voor de Arnhemse theaterwereld. De organisatie durft risicovol te programmeren en koppelt op eigenzinnige wijze artistieke producties aan maatschappelijke urgenties.

De commissie adviseert Stichting Theater aan de Rijn voor 2019 en 2020 op grond van de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3, een subsidie toe te kennen van € 40.000,- per jaar.

Theaterprojecten

Theaterprojecten organiseert jaarlijks, in de herfstvakantieperiode van Zuid-Nederland, het negendaagse interdisciplinaire Sprookjesfestival. Tijdens het festival vinden ruim driehonderdvijftig activiteiten plaats op zo'n vijftig locaties in Arnhem. De organisatie verwacht jaarlijks circa 42.000 bezoekers te bereiken.

Stichting Theaterprojecten vraagt voor het Sprookjesfestival voor vier jaar subsidie aan voor een bedrag van € 65.000,- per jaar. De organisatie ontvangt momenteel geen subsidie uit het PAC-budget 2017-2018.

Beoordeling

De commissie ziet in het Sprookjesfestival een toegankelijk publieksfestival dat waardevol is voor Arnhem. De commissie is positief over de bewezen organisatorische kwaliteit van de organisatie en over haar adequate publieksbenadering. Vooral de communicatiemiddelen en de marketingstrategie zijn in haar ogen goed uitgewerkt.
De commissie leest in de aanvraag een aaneenschakeling van intenties, maar vraagt zich af welke artistieke kwaliteit de organisatie binnen haar festivalprogrammering nastreeft. Zij had in de plannen graag heldere artistieke uitgangspunten gelezen, evenals inhoudelijke selectiecriteria voor de deelnemende makers. De commissie ziet verder weinig gelaagdheid en diepgang in de programmering. Daarnaast is de commissie benieuwd hoe diversiteit, die de organisatie als speerpunt noemt, vorm krijgt in de voorstellingen. Dit is in de aanvraag niet verder geconcretiseerd. De commissie is verder verheugd te lezen dat de organisatie de ambitie uitspreekt deelnemende kunstenaars beter te betalen. Zij had dit echter ook graag in de begroting teruggezien met informatie over honoraria van de deelnemende makers. Verder kan de commissie uit de plannen niet afleiden hoeveel betalende bezoekers er gemiddeld per festival naar de voorstellingen gaan.

De begroting beoordeelt de commissie daarnaast als kwetsbaar. In het bijzonder zet zij vraagtekens bij de vrijblijvendheid die spreekt uit het dekkingsplan met 'nog te werven fondsen'. Er liggen volgens de commissie voldoende kansen voor de organisatie om met dit publieksfestival meer geld uit de markt te genereren.

Conclusie en advies

De commissie oordeelt negatief over de aanvraag van Theaterprojecten. Hoewel de commissie het Sprookjesfestival waardeert als terugkerend publieksfestival, en zij positief is over een goed doordachte marketingstrategie, ziet de commissie in de plannen onvoldoende artistieke meerwaarde en aanknopingspunten om subsidiering vanuit Deelregeling 3 te rechtvaardigen.

De commissie adviseert Stichting Theaterprojecten op grond van de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3, geen subsidie toe te kennen.

Touchstones

Touchstones vraagt subsidie aan voor de producties VerWarMe! (2019) in de ASM-Haven aan de zuidzijde van de Rijn en VRIJ! Cirque de la Liberté (2020) in een circustent op het terrein van de Stadsblokken, vlakbij de ASM-Haven. Per productie speelt Cirque de la Liberté zes matinee- en twaalf avondvoorstellingen. De organisatie verwacht per productie zo'n 5.000 bezoekers te bereiken.

Stichting Touchstones vraagt voor Cirque de Liberté in 2019 € 35.000,- en in 2020 € 46.500,- subsidie aan.
De organisatie ontvangt momenteel subsidie vanuit het PAC-budget 2017-2018.

Beoordeling

De commissie leest een goed geschreven aanvraag. Met interessante crossovers naar andere disciplines en deelname van internationale circusartiesten en vakmensen uit het topsegment is Cirque de la Liberté volgens haar van toevoegende waarde voor het Arnhemse, culturele pallet. De commissie noemt de samenwerking met het toonaangevende Arnhemse modehuis Maison de Faux verrijkend en inspirerend. De kostuums vergroten de impact van de voorstellingen. De organisatie legt bovendien op die manier ook een directe link met het Fashion en Design Festival Arnhem, waardoor beide evenementen elkaar versterken.

De voorstellingen van Cirque de la Liberté zijn meer dan alleen circusvoorstellingen. Ze bieden een totaalbeleving, met daarnaast een aanvullend programma. De thematiek, bewustwording van vrijheid en vrede als groot goed is als kapstok voor de voorstellingen interessant, maar had volgens de commissie in de plannen iets verder uitgewerkt mogen worden. De commissie vindt de voorstellingen van Cirque de la Liberté muzikaal en theatraal laagdrempelig, waardoor zij een breed en divers publiek aantrekken.

De aanvraag overtuigt daarnaast in publieksbereik en laat een doordacht PR-plan en een goed onderbouwde marketingstrategie zien. De commissie heeft waardering voor de manier waarop Touchstones haar ondernemersnetwerk hiervoor effectief inzet. De expliciete aandacht voor minderbedeelden in onze samenleving en de creatieve vrijkaartenconstructie voor deze doelgroep via sponsoring noemt zij lovenswaardig. De commissie is gecharmeerd van het sociaal engagement dat de organisatie drijft.

De begroting laat een gezonde financieringsmix zien, waarbij de organisatie meerdere inkomstenbronnen (publieke en private) aanspreekt. De commissie is positief dat Touchstones ten opzichte van de vorige aanvraagronde minder afhankelijkheid laat zien van gemeentelijke subsidie.

Conclusie en advies

De commissie oordeelt overwegend positief over de aanvraag van Touchstones voor de voorstellingen van Cirque de la Liberté. Met internationaal, multidisciplinair circustheater biedt zij levendigheid en meerwaarde aan het culturele aanbod in Arnhem. Wel is de commissie van mening dat de artistieke vertaling van de thema's vrijheid en vrede, waar de organisatie in de aanvraag zo nadrukkelijk naar verwijst, iets steviger uitgewerkt kan worden. Verder laat de organisatie op ondernemerschap een toenemende professionalisering zien.

De commissie adviseert Stichting Touchstones voor 2019 en 2020 op grond van de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3, een subsidie toe te kennen van respectievelijk € 30.000,- en € 40.000,- per jaar.

Touchstones

Touchstones zet in september 2019 vijf operavoorstellingen neer van St. Louis Blues in de Parkzaal van Musis en verwacht daarmee minimaal 2500 bezoekers te bereiken. De theatervoorstelling De Reis wordt in 2020 in mei achttien keer gespeeld op het Theaterschip Hugo Grotius in de ASM-Haven van Arnhem voor zo'n 1800 bezoekers. De voorstelling gaat daarna op reis naar Terschelling, waar De Reis tijdens het Oerol Festival in juni 2020 minimaal acht keer te zien zal zijn.

Stichting Touchstones vraagt voor 2019 en 2020 respectievelijk € 35.000,- en € 23.500,- subsidie aan voor de opera St. Louis Blues en de theatervoorstelling De Reis. De stichting ontvangt momenteel voor Cirque de la Liberté subsidie uit het PAC-budget 2017-2018.

Beoordeling

De commissie leest een professioneel geschreven, uitnodigend projectplan, waarin Touchstones duidelijk aangeeft waarvoor ze subsidie aanvraagt, en wat ze gaat produceren: twee interessante, interdisciplinaire theaterprojecten die beide goed aansluiten op de actualiteit; het lot van bootvluchtelingen. Zowel in de opera St. Louis Blues als in de locatievoorstelling De Reis, staat deze thematiek centraal. Hoewel uit de aanvraag nog niet geheel duidelijk wordt hoe deze sterke inhoudelijke uitgangspunten artistiek vorm zullen krijgen, maken beide voorstellingen nieuwsgierig. De commissie is enthousiast over de keuze voor regisseur Jeroen Kriek, die volgens haar goed uit de voeten kan met de jongeren die ook aan de producties deelnemen. De keuze om De Reis te laten afspelen op een theaterschip (Hugo Grotius), theater op het water, zal in de ogen van de commissie de beleving van (de thematiek van) de voorstelling versterken. Deze goed gekozen artistieke uitgangspunten leveren volgens de commissie niet alleen spannend ervaringstheater op, maar zullen zeker ook een breed publiek aanspreken. De commissie is nieuwsgierig naar de toekomstplannen met het nieuwe theaterschip als theater en ontmoetingsruimte.

Hoewel de commissie vindt dat de stap van circustheater naar volwaardige theaterproducties en het exploiteren van een theaterschip een zeker risico in zich draagt, ligt deze volgens haar wel in lijn met wat de makers in het verleden hebben gedaan. Verder is de commissie van mening het herdenkingsthema past bij de stad en bijdraagt aan het bereiken van een breed publiek.

Ook in ondernemerschap ziet de commissie een professionele houding. De begroting laat een gezonde financieringsmix zien en getuigt van creatief ondernemerschap.

Conclusie en advies

De commissie oordeelt positief over de aanvraag van Touchstones. Met beide locatievoorstellingen sluit Touchstones aan op de actualiteit van bootvluchtelingen. De commissie heeft op basis van het voorgaande voldoende vertrouwen in de artistieke kwaliteit van de producties. De nieuwe stap naar exploitatie van een theaterschip noemt zij uitdagend en, in relatie tot de voorstelling De Reis als locatie, ook artistiek-inhoudelijk betekenisvol. Zij is benieuwd hoe de organisatie zich in deze richting van locatie- en ervaringstheater verder gaat ontwikkelen. Het ondernemerschap van de stichting noemt de commissie professioneel, creatief en voorbeeldstellend.

De commissie adviseert Stichting Touchstones voor 2019 en 2020 op grond van de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3, een subsidie toe te kennen van respectievelijk € 30.000,- en € 20.000,-

World Streetpainting

World Streetpainting organiseert jaarlijks in Arnhem het vierdaagse World Street Painting Festival met Live Action Painting door 30 kunstenaars en een tentoonstelling die drie maanden lang te zien is. De organisatie beoogt in Arnhem 350.000 bezoekers te bereiken en online drie miljoen.

Stichting World Streetpainting vraagt voor 2019 en 2020 een subsidie aan van € 70.000,- per jaar. De organisatie ontvangt momenteel subsidie uit het PAC-budget 2017-2018.

Beoordeling

Dankzij de opzet van het festival en de keuze voor locaties door de hele stad, is World Street Painting Festival een laagdrempelig en bovendien internationaal festival dat in het culturele aanbod van Arnhem een onderscheidende plek inneemt. De commissie ziet een gezonde inzet op samenwerking in sponsoring en educatie en heeft waardering voor de manier waarop het festival (internationale) straatkunstenaars aan zich weet te binden.
Verder laat de aanvrager volgens de commissie creativiteit in ondernemerschap zien, in het bijzonder in de constructie dat zij provisie rekent bij verkoop van commercieel werk en met de mogelijkheid voor kunstenaars hun portfolio onder de aandacht te brengen.

De commissie is echter enigszins teleurgesteld in de matige kwaliteit van de aanvraag voor 2019 en 2020. Zij mist een vooruitblik en thema's voor 2019 en 2020 ziet zij in de plannen niet uitgewerkt. De beoogde activiteiten en de toevoeging van een vierde zintuiglijke dimensie (livemuziek en food experience), vindt de commissie interessant, maar ook hier mist zij in de aanvraag en overtuigende, inhoudelijke onderbouwing en uitwerking.
Toepassing van het meester-gezel principe waardeert de commissie in het kader van talentontwikkeling. Zij had in de plannen echter graag een nadere onderbouwing en uitwerking hiervan gelezen. De commissie mist nadere informatie over welke kunstenaars hieraan deelnemen, hoe de selectie plaats vindt en welke eindresultaten de organisatie beoogt.

Hoewel de commissie vertrouwen heeft in het curatorschap van Leon Keer, geven de plannen haar geen duidelijk beeld van het artistieke niveau dat de organisatie met het festival gaat leveren. In haar vorige advies gaf de commissie World Streetpainting het voordeel van de twijfel en gaf zij aan benieuwd te zijn naar de artistieke ontwikkeling en inhoudelijke uitwerking van de samenwerking met Museum Arnhem. Weliswaar leest de commissie dat die samenwerking is geëffectueerd, maar artistiek-inhoudelijk is zij op basis van het voorgaande onvoldoende overtuigd van de artistieke kwaliteit van het festivalprogramma.

Verder ligt er volgens de commissie voor World Streetpainting nog een belangrijke uitdaging in het genereren van meer publiekinkomsten. Zij constateert daarnaast dat de organisatiekosten ten opzichte van de vorige ronde aanzienlijk zijn gestegen.

Tot slot uit de commissie een punt van zorg in het kader van goed werkgeverschap. Terwijl de organisatie aangeeft 'het best betaalde festival' te zijn, liggen de honoraria van de deelnemende kunstenaars ('werkbudgetten') ver onder de norm van de richtlijnen van de Fair Practice Code.

Conclusie en advies

De commissie oordeelt negatief over de aanvraag van World Streetpainting. Zij is van mening dat het World Street Painting Festival met zijn internationale uitstraling zich onderscheidt en betekenis heeft voor de stad. Ook weet de organisatie een groot en breed publiek te bereiken. In tegenstelling tot haar vorige advies, is de commissie op basis van deze aanvraag echter onvoldoende overtuigd van de artistieke kwaliteit en inhoudelijke uitwerking van de plannen voor 2019 en 2020 om subsidie vanuit Deelregeling 3 te rechtvaardigen.

De commissie adviseert Stichting World Streetpainting voor het World Street Painting festival voor 2019 en 2020 op grond van de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3, geen subsidie toe te kennen.

Bijlage 1: Facts & Figures, Regeling Producties, Evenementen en Festivals, Deelregeling 3

Nieuwe subsidieregeling

Tot voor kort had de gemeente Arnhem drie afzonderlijke subsidieregelingen: de Subsidieregeling Fonds Cultuur, de Subsidieregeling Programmatische Activiteiten Cultuur en het Evenementenfonds. In 2017 is de PAC subsidieregeling geëvalueerd. Een betere afstemming tussen de drie regelingen is daarin één van de aanbevelingen waaraan de gemeente gehoor heeft gegeven. Het subsidiegebouw is opnieuw ingericht en er is een nieuwe regeling; Subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals; opgesplitst in deelregelingen (1a, 1b, 2 en 3).
De commissie Programmatische Activiteiten (PAC) heeft alle aanvragen beoordeeld die zijn ingediend bij Deelregeling 3: Artistieke producties en presentaties en artistieke festivals, met € 10.000,- subsidie per jaar als ondergrens. In deze constructie kan de PAC commissie zich volledig richten op de specifiek gestelde doelen in de cultuurnota Stroom en in het bijzonder op de beoordeling van artistiek hoogwaardige kwaliteit van die aanvragen. Is deze artistieke kwaliteit naar haar oordeel onvoldoende dan worden de aanvragen alsnog ambtelijk meegenomen bij de subsidiebeoordeling vanuit Deelregeling 1b: Publieksevenementen.

Wisselwerking Deelregelingen 1b, 2 en 3

Vanwege de uitsluitende werking van de deelregelingen kunnen aanvragers slechts op grond van één deelregeling subsidie ontvangen. De commissie ziet dat op dit moment veel organisaties reflecteren op hun toekomst. Sommige culturele instellingen zijn gestopt met hun activiteiten. Andere hebben in deze ronde bewust niet aangevraagd. Daarnaast zijn er aanvragers die voor een lager bedrag gemeentelijke subsidie hebben aangevraagd. Aanvragen tot € 10.000,- subsidie per jaar vallen direct onder Deelregeling 2 (opvolger Fonds Cultuur).

Aantal subsidieaanvragen

Bij Deelregeling 3 zijn voor de periode 2019-2020 in totaal 26 aanvragen ontvangen, waarvan 23 aanvragen voor advies aan de commissie zijn voorgelegd. Bij de voorgaande PAC subsidieronde waren dat 35 aanvragen. Twee aanvragen zijn in deze ronde op formele gronden afgewezen en 1 aanvrager heeft zijn aanvraag ingetrokken.

	Adviesronde 2017 - 2018	Adviesronde 2019-2020
Aantal aanvragen	35	26
Aantal aanvragen voor advies voorgelegd aan de PAC-commissie	33	23
Aantal beoordeelde nieuwe aanvragen	11	8
Gehonoreerde nieuwe aanvragen	8	5
Percentage gehonoreerde nieuwe aanvragers van de nieuwe aanvragers	72,73%	62,5%
Percentage gehonoreerde nieuwe aanvragers op het geheel aan gehonoreerde aanvragen	36,36%	35,71
Totaal gehonoreerde aanvragen	22	14
Percentage gehonoreerde beoordeelde aanvragers	66,70%	60,87
Beschikbaar budget inclusief de voor 4 jaar toegekende aanvragen.	€ 1.414.500	€ 1.424.090
Beschikbaar budget zonder de voor 4 jaar toegekende aanvragen	€ 1.338.000	€ 1.219.090
Gevraagd budget, zonder de voor 4 jaar toegekende aanvragen	€ 2.143.250	€ 2.188.262
Percentuele overbevraging	60%	79,5%
Bedrag aan gehonoreerde projecten	€ 1.350.000	€ 1.190.000
Gemiddelde gehonoreerde bedrag per project per jaar	€ 30.682	€ 42.500
Onderbesteding aan budget	€ -12.000	€ 29.090
Advies impuls dans		€ 29.090

Aanvragers

De commissie ziet in deze ronde 10 nieuwe aanvragers, waarvan 1 zich heeft teruggetrokken en 1 niet-ontvankelijk is verklaard. De commissie heeft uiteindelijk 8 nieuwe aanvragen beoordeeld, waarvan 5 positief.

Van de 22 organisaties die in de vorige ronde subsidie hebben ontvangen, hebben er in deze ronde 11 geen aanvraag ingediend. Twee aanvragers die destijds voor vier jaar zijn gehonoreerd (Jens van Daele en de ereprijs) zijn reeds positief beoordeeld. Zowel CASA als OPA zijn vanwege hun platformfunctie door de gemeente uitgenodigd een ander subsidietraject te volgen. Ze hebben daardoor geen beroep gedaan op Deelregeling 3.

De redenen voor afwezigheid van de overige aanvragers in dezer ronde varieert van gestopt zijn met de activiteiten tot bewust niet aanvragen vanwege een andere focus of heroriëntatie op de eigen activiteiten.

Bijlage 2: Beoordeling en toekenning subsidiebedragen Deelregeling 3

Beoordeling

Alle aanvragen zijn in samenhang bekeken. De mate waarin de activiteiten meer diversiteit in het bestaande culturele aanbod brengen, is in haar advisering over toekenning eveneens een belangrijke wegingsfactor geweest. Om ruimte te creëren voor nieuwe aanvragers en in het belang van een goede doorstroming, is de commissie kritisch geweest op terugkerende aanvragers die ten opzichte van voorgaande ronden niet of nauwelijks artistieke ontwikkeling of verdere professionalisering laten zien.

Daarnaast is de commissie van mening dat van deze aanvragers meer creatief ondernemerschap en op den duur minder subsidieafhankelijkheid verwacht mag worden.

Vierjarig subsidieperspectief

In totaal vragen 4 aanvragers voor 4 jaar subsidie aan. Hoewel de commissie zich bewust is van de behoefte aan meer zekerheid bij culturele instellingen, hebben deze aanvragers haar niet weten te overtuigen van de noodzaak voor een vierjarig subsidieperspectief. De commissie adviseert over alle vier aanvragen op dat aspect dan ook negatief. De commissie heeft deze aanvragen vervolgens meegenomen in haar beoordeling voor een tweejarige subsidie.

Toekenning

In deze ronde adviseert de commissie 14 van de 23 aanvragen te honoreren. Percentueel gezien heeft 61% van de aanvragers een positief advies gekregen. In voorgaande ronden was dat respectievelijk 67%, 47% en 62%. Bij de beoordeling van 3 aanvragen heeft één commissielid zich wegens indirecte betrokkenheid van advies en stemming onthouden. In die gevallen is in de totale puntentelling het gemiddelde van de scores van de overige leden aangehouden.

Van de 2 aanvragen die in de puntentelling het hoogste scoren, Muziektheatergroep BOT (Karrevrachten Gladiolen) en NJO Muziekzomer Gelderland (NJO), adviseert de commissie het volledige bedrag te honoreren. Voor de overige 12 positief beoordeelde aanvragen adviseert zij de bedragen naar beneden bij te stellen, zodat binnen het beschikbare budget zo veel mogelijk aanvragers die 210 of meer punten scoren, gestimuleerd kunnen worden.

Beschikbaar subsidiebudget en overvraging

Het beschikbare activiteitenbudget voor de periode 2019-2020 is in totaal € 1.219.090,- . Dit bedrag is exclusief de reeds gereserveerde bedragen voor de ereprijs en Jens van Daele die in de vorige ronde voor vier jaar subsidie kregen toegekend en vanuit Deelregeling 3 nog 2 jaar subsidie ontvangen. In deze ronde is met een totaalbedrag van € 2.188.262,- het budget van Deelregeling 3 79,5% procent overvraagd. De commissie heeft daarbij een kwalitatief-inhoudelijke ondergrens van 210 punten gehanteerd. Omgerekend in een waarderingscijfer is dit een 6. Aanvragen die lager scoren, komen niet in aanmerking voor subsidiering op basis van deze deelregeling.

Subsidieafhankelijkheid en goed werkgeverschap

De commissie ziet in deze aanvraagronde een verhoging van het gemiddeld per instelling aangevraagde subsidiebedrag. Bij een aantal aanvragers ziet de commissie dat het ambitieniveau van de activiteiten en/of de omvang van de activiteiten zodanig is gestegen dat ze een subsidieverhoging rechtvaardigen. Ook zijn er aanvragers die makers beter zijn gaan honoreren en daardoor een hogere subsidiebehoefte laten zien. Deze ontwikkelingen vragen volgens de commissie overigens wel extra alertheid van de gemeente, omdat bij voortzetting van deze ontwikkelingen er met het huidige budget steeds minder organisaties vanuit Deelregeling 3 ondersteund kunnen worden.

Tegelijkertijd merkt de commissie op dat zij bij veel aanvragers een hoge subsidieafhankelijkheid van gemeentelijke subsidie ziet. Voor een aantal aanvragers liggen in haar ogen kansrijke, aanvullende subsidiemogelijkheden bij landelijke cultuurfondsen.

Om goed werkgeverschap nog meer te stimuleren, adviseert de commissie in de volgende subsidieronde de landelijk geïntroduceerde Fair Practice Code (per 1 januari 2017) voor deze regeling als voorwaarde voor subsidieverstrekking aan te houden.

Bijlage 3: Overzicht puntentelling en bedragen

						2019	2020	totaal beschikbaar 2019 en 2020 *
Subsidieplafond deelregeling 3						€ 712.045	€ 712.045	**€ 1.424.090**
Reeds toegezegd voor 2019 en 2020								
de ereprijs						€ 50.000	€ 50.000	
Jens van Daele						€ 55.000	€ 50.000	
Restant subsidieplafond voor 2019 en 2020						€ 607.045	€ 612.045	**€ 1.219.090**
Rangorde	**Punten**	**Organisatie**	**Project / programma**	**Aangevraagd voor 2019**	**Aangevraagd voor 2020**	**Hoogte advies 2019**	**Hoogte advies 2020**	
	maximaal 350 punten en 210 punten =		***de ondergrens***					
1	281	Karrevrachten Gladiolen	BOT, Het geluid van & Scharnieren	€ 45.000	€ 40.000	€ 45.000	€ 40.000	
2	274	NJO	NJO: Muziekzomer Gelderland 2019 - 2020	€ 62.500	€ 62.500	€ 62.500	€ 62.500	
3	251	Theater aan de Rijn	Programmering 2019 - 2020	€ 48.640	€ 48.622	€ 40.000	€ 40.000	
4	249	Halfvol	Ruimtekoers 2019 - 2020	€ 70.000	€ 70.000	€ 60.000	€ 60.000	
5	247	tgECHO	Toneelgroep ECHO aanvraag 2019 - 2020 gemeente Arnhem	€ 60.000	€ 60.000	€ 55.000	€ 55.000	
6	246	Go Short - International Short Film Festival Nijmegen	DE KORTSTE NACHT	€ 52.000	€ 52.000	€ 40.000	€ 40.000	
7	235	De Plaats	De Plaats 2019-2020	€ 70.000	€ 70.000	€ 55.000	€ 55.000	
7	235	Motel Spatie	artistieke producties en presentaties	€ 61.000	€ 61.000	€ 50.000	€ 50.000	
9	232	Sneeuwvonk	DeJong&DeWitte 2019-2020	€ 70.000	€ 70.000	€ 10.000	€ 40.000	
9	232	Touchstones	Cirque de la Liberté	€ 35.000	€ 46.500	€ 30.000	€ 40.000	
11	230	Touchstones	opera St. Louis Blues & De reis	€ 35.000	€ 23.500	€ 30.000	€ 20.000	
12	229	KunstLAB	Nieuwe Makers Programma 2019 - 2020	€ 56.000	€ 45.000	€ 50.000	€ 40.000	
13	222	Omstand	Activiteiten Kunst & Cultuur 2019 -2020	€ 50.000	€ 50.000	€ 35.000	€ 35.000	
14	217	Hoogte80 Festivals	Hoogte80 Festival 2019-2020	€ 70.000	€ 70.000	€ 25.000	€ 25.000	
			Reservering Impuls Dans			€ 14.545	€ 14.545	
		Subtotaal		€ 785.140	€ 769.122	€ 602.045	€ 617.045	**€ 1.219.090**
				Aangevraagd voor 2019	**Aangevraagd voor 2020**	**Hoogte advies 2019**	**Hoogte advies 2020**	
15	207	World Streetpainting	World Street Painting Festival Arnhem 2019-2020	€ 35.000	€ 35.000	€ 0	€ 0	
16	203	Dansstorm Oost	2019 - 2020	€ 15.000	€ 15.000	€ 0	€ 0	
17	201	Beeldend Danstheater Telder	TELDER MAAKT TIJD	€ 41.000	€ 24.000	€ 0	€ 0	
18	188	Leven in de Straat	SonsbeekTheaterAvenue vanaf 2019	€ 27.500	€ 27.500	€ 0	€ 0	
19	185	Theaterprojecten	Sprookjesfestival 2019 - 2022	€ 65.000	€ 65.000	€ 0	€ 0	
20	174	Gelders DOEK	Gelders DOEK 2019 - 2020	€ 30.000	€ 30.000	€ 0	€ 0	
20	174	P-Art	The Big Draw Arnhem 2019 - 2020	€ 20.000	€ 20.000	€ 0	€ 0	
22	172	THE ACADEMY FOUNDATION	I'M HIPHOP Festival	€ 25.000	€ 25.000	€ 0	€ 0	
23	160	Mogo	Stadslift	€ 67.000	€ 67.000	€ 0	€ 0	
		Totaal aangevraagde subsidie		€ 1.110.640	€ 1.077.622			**€ 2.188.262**

* De commissie heeft geen reden gezien om aanvragen voor 4 jaar te honoreren. In het overzicht zijn daarom alleen de hoogte van de adviezen voor 2019 en 2020 te zien.

Bijlage 4: Samenstelling en nevenfuncties Commissie Programmatische Activiteiten Cultuur

Christie Arends - voorzitter (1970) Werkt als artistiek leider, tentoonstellingsmaker, schrijver, educator en projectleider al ruim twintig jaar op verschillende posities in de museumwereld en culturele sector. Ze onderscheidt zich door de autonome wijze waarop zij in haar vak staat en haar visie op kunst en de samenleving zichtbaar maakt aan het publiek. In het verleden vervulde zij verschillende functies, van artistiek directeur en tentoonstellingsmaker tot commissielid bij het Mondriaan Fonds en lid van de Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur. Tegenwoordig werkt zij als zelfstandige, geeft daarnaast mindfulness trainingen en studeert religiewetenschappen. Zij is woonachtig in Gendt.

Nevenfuncties:	Betaald:
N.v.t.	

Marion Beltman - (1963) bestuurskundige met diverse kunstopleidingen.
Vanuit haar eigen bureau en via diverse intermediairs begeleidt Marion Beltman, culturele instellingen, ontwerpbureaus, creatieven, theatermakers en beeldend kunstenaars naar meer zakelijkheid en strategie. Zij bekleedde ruim dertien jaar beleids- en leidinggevende functies (o.a. Hoofd Utrecht Graduate School of Visual Art and Design en Studieleider Visual Art and Design Management) op de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht en werkt sinds 2007 als zelfstandig organisatieadviseur, cultuurmarketeer, business coach en trainer. Zo was ze onder andere zakelijk leider van het Scholingsfonds voor Kunst en Cultuur en interim directeur Podium RASA. Eveneens gastdocent kunstonderwijs en trainer opleidingsinstituut NCOI (Marketing en bestuurskundige vakken). Meerderde bestuursfuncties bij culturele organisaties.

Nevenfuncties:	Betaald:
Lid Raad van Advies Go Ape - Art Park of Energy Utrecht	Nee
Voorzitter Theaterbureau De Infobalie Amsterdam	Nee
Lid Raad van Toezicht Theater AanZ Nijmegen	Nee
Bestuurslid Theaterhuis De Berenkuil	Nee

Mieke Conijn – (1963) directeur/bestuurder Kunstenlab in Deventer en directeur IJsselbiënnale. Na haar studies Kunstgeschiedenis (Nijmegen) en Culturele Bedrijfsvoering (Amsterdam) werkt ze sinds ruim 25 jaar als directeur bij diverse organisaties voor hedendaagse beeldende kunst. Ze is zowel op zakelijk vlak als op artistiek-inhoudelijk gebied onder andere actief in de begeleiding van kunstopdrachten en bij de conceptontwikkeling en uitvoering van kunstprojecten, waaronder de IJsselbiënnale.

Nevenfuncties:	Betaald:
Jurylid Impulsgeldenregeling bkkc (Noord-Brabant)	Ja
Voorzitter Stichting KiK (Kunst in Kolderveen)	Nee
Voorzitter gemeentelijke Adviesraad Kunst en Openbare Ruimte, Deventer	Ja
Lid Klachtencommissie Wooncorporaties Stedendriehoek	Ja
Bestuurder AtelierOverijssel	Nee

Carla Leurs – (1965) Sinds 1996 heeft zij haar eigen bureau La-Events (organisatie en conceptontwikkeling voor festivals, productie, zakelijk leiding, subsidiewerving en pr en marketing) In de periode 2009-2011 was zij ad interim werkzaam als marketeer, bedrijfsleider en hoofd ticketing bij Luxor Live. Momenteel is ze actief in subsidiewerving en aanbestedingen voor diverse organisaties op gebied van cultuur, gebiedsontwikkeling, welzijn, non-profit, en innovatie. Zij is woonachtig in Rotterdam.

Nevenfuncties:	Betaald:
Voorzitter Coöperatie Onbegrensde Zaken u.a. (Rotterdam)	Nee
Penningmeester Coöperatie De Oostkust u.a (Haarlem)	Nee
Penningmeester Stichting VPNM (Rotterdam)	Nee

Maarten Verhoef - (1957) Hoofd afdeling Muziektheater, ArtEZ in Arnhem. Naast deze functie is hij werkzaam bij Orkater en Mug met de Gouden Tand (Foreign Affairs). Eerder was hij schouwburgdirecteur, artistiek leider van een productiehuis en een vlakkevloertheater in Utrecht en adviseur bij onder andere Fonds Podiumkunsten, Amsterdamse Fonds voor de Kunst, Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur en voorzitter van de commissie Podiumkunsten in Utrecht (2010-2015). Tot voor kort zat hij in het bestuur van Generale Oost, Raamwerk en was voorzitter van de BNG jonge theatermakers jury.

Nevenfuncties:	Betaald:
Voorzitter van theatergroep Stichting de Jonge Republiek	Nee
Bestuurslid theatergroep URLAND	Nee

Arnhem, 8 juni 2018

						2019	2020	totaal beschikbaar 2019 en 2020 *
Subsidieplafond deelregeling 3						€ 712.045	€ 712.045	**€ 1.424.090**
Reeds toegezegd voor 2019 en 2020								
de ereprijs						€ 50.000	€ 50.000	
Jens van Daele						€ 55.000	€ 50.000	
Restant subsidieplafond voor 2019 en 2020						€ 607.045	€ 612.045	**€ 1.219.090**

Rangorde	Punten	Organisatie	Project / programma	Aangevraagd voor 2019	Aangevraagd voor 2020	Hoogte advies 2019	Hoogte advies 2020	
	maximaal 350 punten en 210 punten =		***de ondergrens***					
1	281	Karrevrachten Gladiolen	BOT, Het geluid van & Scharnieren	€ 45.000	€ 40.000	€ 45.000	€ 40.000	
2	274	NJO	NJO: Muziekzomer Gelderland 2019 - 2020	€ 62.500	€ 62.500	€ 62.500	€ 62.500	
3	251	Theater aan de Rijn	Programmering 2019 - 2020	€ 48.640	€ 48.622	€ 40.000	€ 40.000	
4	249	Halfvol	Ruimtekoers 2019 - 2020	€ 70.000	€ 70.000	€ 60.000	€ 60.000	
5	247	tgECHO	Toneelgroep ECHO aanvraag 2019 - 2020 gemeente Arnhem	€ 60.000	€ 60.000	€ 55.000	€ 55.000	
6	246	Go Short - International Short Film Festival Nijmegen	DE KORTSTE NACHT	€ 52.000	€ 52.000	€ 40.000	€ 40.000	
7	235	De Plaats	De Plaats 2019-2020	€ 70.000	€ 70.000	€ 55.000	€ 55.000	
7	235	Motel Spatie	artistieke producties en presentaties	€ 61.000	€ 61.000	€ 50.000	€ 50.000	
9	232	Sneeuwvonk	DeJong&DeWitte 2019-2020	€ 70.000	€ 70.000	€ 10.000	€ 40.000	
9	232	Touchstones	Cirque de la Liberté	€ 35.000	€ 46.500	€ 30.000	€ 40.000	
11	230	Touchstones	opera St. Louis Blues & De reis	€ 35.000	€ 23.500	€ 30.000	€ 20.000	
12	229	KunstLAB	Nieuwe Makers Programma 2019 - 2020	€ 56.000	€ 45.000	€ 50.000	€ 40.000	
13	222	Omstand	Activiteiten Kunst & Cultuur 2019 -2020	€ 50.000	€ 50.000	€ 35.000	€ 35.000	
14	217	Hoogte80 Festivals	Hoogte80 Festival 2019-2020	€ 70.000	€ 70.000	€ 25.000	€ 25.000	
			Reservering Impuls Dans			€ 14.545	€ 14.545	
		Subtotaal		€ 785.140	€ 769.122	€ 602.045	€ 617.045	**€ 1.219.090**

				Aangevraagd voor 2019	**Aangevraagd voor 2020**	**Hoogte advies 2019**	**Hoogte advies 2020**	
15	207	World Streetpainting	World Street Painting Festival Arnhem 2019-2020	€ 35.000	€ 35.000	€ 0	€ 0	
16	203	Dansstorm Oost	2019 - 2020	€ 15.000	€ 15.000	€ 0	€ 0	
17	201	Beeldend Danstheater Telder	TELDER MAAKT TIJD	€ 41.000	€ 24.000	€ 0	€ 0	
18	188	Leven in de Straat	SonsbeekTheaterAvenue vanaf 2019	€ 27.500	€ 27.500	€ 0	€ 0	
19	185	Theaterprojecten	Sprookjesfestival 2019 - 2022	€ 65.000	€ 65.000	€ 0	€ 0	
20	174	Gelders DOEK	Gelders DOEK 2019 - 2020	€ 30.000	€ 30.000	€ 0	€ 0	
20	174	P-Art	The Big Draw Arnhem 2019 - 2020	€ 20.000	€ 20.000	€ 0	€ 0	
22	172	THE ACADEMY FOUNDATION	I'M HIPHOP Festival	€ 25.000	€ 25.000	€ 0	€ 0	
23	160	Mogo	Stadslift	€ 67.000	€ 67.000	€ 0	€ 0	
		Totaal aangevraagde subsidie		€ 1.110.640	€ 1.077.622			**€ 2.188.262**

* De commissie heeft geen reden gezien om aanvragen voor 4 jaar te honoreren. In het overzicht zijn daarom alleen de hoogte van de adviezen voor 2019 en 2020 te zien.

								2019	2020	2021	2022
Subsidieplafond deelregeling 1 - totaal								€ 409.089	€ 409.089	€ 409.089	€ 409.089
Opgesplitst Subsidieplafond deelregeling 1a publieksevenementen onder de €10.000 subsidie per jaar - deadline 1 oktober								€ 72.044,5	€ 72.044,5	€ 72.044,5	€ 72.044,5
Opgesplitst Subsidieplafond deelregeling 1a publieksevenementen onder de €10.000 subsidie per jaar- deadline 1 maart								€ 72.044,5	€ 72.044,5	€ 72.044,5	€ 72.044,5
Opgesplitst Subsidieplafond deelregeling 1b, publiekevenementen boven de €10.000 subsidie per jaar, deadline 1 maart								€ 265.000	€ 265.000	€ 265.000	€ 265.000
Reeds toegezegd voor deelregeling 1b voor 2019 en 2020											
World Living Statutes								€ 85.000			
Koningsdag pop-programmering								€ 20.000	€ 20.000		
Boels Ladies Tour								€ 30.000			
Restant jaarlijkse subsidieplafond voor 2019, 2020, 2021, 2022, deelregeling 1b								€ 130.000	€ 245.000	€ 265.000	€ 265.000
Deelregeling 1b											
Rangorde	**totaal punten - maximaal 220**	**Organisatie**	**Project / programma**	**Aangevraagd voor 2019**	**Aangevraagd voor 2020**	**Aangevraagd voor 2021**	**Aangevraagd voor 2022**	**Hoogte advies 2019**	**Hoogte advies 2020**	**Hoogte advies 2021**	**Hoogte advies 2021**
1	166	Hotel Papendal	UCI BMX World Cup Papendal & FramedFestival	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000		€ 20.000	€ 0	€ 0	
2	165	Stichting Bridge to Bridge	Bridge to Bridge Arnhem 2019 t/m 2021	€ 25.000	€ 15.000	€ 10.000		€ 20.000	€ 12.500	€ 7.500	
3	158	Outdoor Gelderland B.V.	Outdoor Gelderland B.V. 2018	€ 20.000				€ 10.000			
4	152	Theaterprojecten	Sprookjesfestival 2019 - 2022	€ 45.250	€ 45.250	€ 45.250	€ 45.250	€ 30.000	€ 0	€ 0	€ 0
5	139	Arnhemse Stockdagen	Arnhemse Stockdagen 2019	€ 20.000				€ 10.000			
6	138	World Streetpainting	World Street Painting Festival Arnhem 2019-2020	€ 30.169	€ 30.169			€ 20.000	€ 0		
7	132	Leven in de Straat	SonsbeekTheaterAvenue vanaf 2019	€ 27.500	*€ 27.500*			€ 20.000	€ 0		
	132 punten = de ondergrens			€ 192.919	€ 142.919	€ 80.250	€ 45.250	€ 130.000	€ 12.500	€ 7.500	€ 0
				Aangevraagd voor 2019	**Aangevraagd voor 2020**			**Hoogte advies 2019**	**Hoogte advies 2020**	**Hoogte advies 2021**	**Hoogte advies 2022**
8	131	Huis van Puck	Klarendal de musical	€ 17.500				€ 0			
8	131	Dansstorm Oost	2019 - 2020	€ 8.674	€ 8.674			€ 0	€ 0		
10	129	Beeldend Danstheater Telder	TELDER MAAKT TIJD	€ 41.000	€ 24.000			€ 0	€ 0		
11	123	SportworX	Eredivisie Beachvolleybal Tour 2019	€ 25.000				€ 0			
12	121	P-Art	The Big Draw	€ 20.000	€ 20.000			€ 0	€ 0		
13	116	Gelders DOEK	Gelders DOEK 2019 - 2020	€ 30.000	€ 30.000			€ 0	€ 0		
14	108	THE ACADEMY FOUNDATION	I'M HIPHOP Festival	€ 25.000	€ 25.000			€ 0	€ 0		
15	106	MoGo	Stadslift	€ 67.000	€ 67.000	€ 67.000	€ 67.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Totaal aangevraagd		€ 427.093	€ 317.593	€ 147.250	€ 112.250				

Aan de gemeenteraad

Datum : 12 december 2017
Zaaknummer : 199324
Contactpersoon : Alet Voskuil Doeko Pinxt
Telefoonnummer : 026 377 4275 en 3427

Onderwerp : PAC-evaluatie en nieuwe subsidieregeling

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor om kennis te nemen van ons besluit van 12 december 2017 om u te informeren over het volgende:

1. De evaluatie van de Programmatische Activiteiten Cultuur (PAC) over de aanvraagrondes 2013-2014, 2015-2016 en 2017-2018 is gerealiseerd.
2. De nieuwe subsidieregeling 'Producties, Evenementen en Festivals' is vastgesteld. Hiermee zijn de Subsidieregeling Fonds Cultuur, de Subsidieregeling PAC en de Nadere regels subsidiëring publieksevenementen gemeente Arnhem 2005 ingetrokken.

1. De PAC-evaluatie
Met het werkveld is de PAC-regeling geëvalueerd.
In de evaluatie van de PAC-regeling werden twee hoofdvragen gesteld:
- Draagt de regeling bij aan de doelen van het cultuurbeleid (heeft de regeling de uitwerking die zij beoogt is zij effectief)?
- Is de uitvoering van de regeling efficiënt georganiseerd, zowel voor de gemeente, voor de commissie als voor de aanvragers?

Uit de evaluatie blijkt dat de PAC-regeling werkt en voor doorstroming en vernieuwing zorgt, maar dat het proces wel efficiënter georganiseerd kan worden. Eén van de aanbevelingen is een betere afstemming tussen de Subsidieregeling Fonds Cultuur, de Subsidieregeling PAC en het Evenementenfonds. Door van de drie regelingen één nieuwe subsidieregeling te maken, vindt een betere afstemming automatisch plaats. De nieuwe subsidieregeling geeft daarmee mede invulling aan de conclusies uit de PAC-evaluatie en zorgt voor een efficiëntere subsidieregeling.

De PAC-evaluatie kent de volgende conclusies:

Doelstellingen Stroom - PAC worden gerealiseerd
De PAC-regeling is effectief en draagt duidelijk bij aan doorstroming van culturele organisaties zoals beoogt in de cultuurnota Stroom. Veel nieuwe organisaties hebben hun aanvraag gehonoreerd gezien.

De meerderheid van de organisaties die in alle PAC-ronden subsidie hebben ontvangen, geven aan dat zij zich hierdoor hebben kunnen ontwikkelen.

De regeling kan efficiënter georganiseerd worden.
Aanvraagformulier, aanvraagprocedure, evaluatie en verslaglegging vergen verbetering. Het online aanvraagformulier en de online aanvraagprocedure worden gebruiksvriendelijker gemaakt en er worden uniforme formats ingevoerd voor projectplannen, begrotingen en verantwoordingen. Door met formats te werken ontstaat meer eenduidigheid en duidelijkheid in wat van aanvragers gevraagd wordt. Ook wordt het voor de gemeente eenvoudiger om aanvragen met elkaar te vergelijken.

Duidelijkheid verschaffen over subsidiabele kosten.
De huidige regeling geeft onvoldoende duidelijk aan welke kosten subsidiabel zijn en welke niet. In de nieuwe subsidieregeling staat daar een duidelijke omschrijving van.

PAC-beoordelingscriteria nog steeds actueel maar aanscherpen.
De beoordelingscriteria van de PAC-regeling worden over het algemeen door het werkveld nog steeds als actueel en relevant gezien. Op een aantal punten zijn de criteria - mede op advies van de commissie PAC - in de nieuwe regeling aangescherpt of aangevuld. Zo pleit de commissie voor eerlijke honoraria voor kunstenaars. Landelijk zijn daar richtlijnen voor in ontwikkeling. De recente arbeidsmarktagenda en arbeidsmarktpositie van de culturele en creatieve sector, mede in relatie tot goed opdrachtgever- en werkgeverschap, is een lopende discussie. Goed opdrachtgeverschap en eerlijke kunstenaarshonoraria worden meegewogen in de beoordeling bij de volgende aanvraagronde.

De gemeentelijke subsidieregelingen efficiënter maken door samenvoegen regelingen.
Verbetering van de efficiëntie van de gemeentelijke subsidieregelingen wordt gerealiseerd door de nieuwe regeling (met deelregelingen) waarin de regelingen Evenementenfonds, Fonds Cultuur en PAC zijn ondergebracht. De deelregelingen bieden de mogelijkheid om op specifieke criteria te toetsen, waarmee zowel recht gedaan wordt aan de specifiek gestelde doelen in de cultuurnota *Stroom* als aan die van de Evenementenvisie

Werken met een externe commissie wordt als positief ervaren en voortgezet.
Zowel een groot deel van het werkveld als de gemeente zien de meerwaarde van het werken met een externe commissie. Deze werkwijze wordt in stand gehouden. Wel zal er meer interactie zijn met het werkveld, zowel voorafgaande aan het indienen van de subsidieaanvraag als tijdens de beoordeling en de uitvoering van de activiteiten.

Onderzoek naar culturele organisaties met een platformfunctie.
De PAC-regeling is niet toegespitst op organisaties die een platformfunctie hebben en ook activiteiten organiseren die meer gericht zijn op een specifieke doelgroep/branche. Culturele organisaties zoals OPA, CASA en Platform Beeldende Kunst hebben in de stad een platformfunctie, waarvan de commissie aangeeft dat zij een artistiek-inhoudelijke meerwaarde hebben voor de stad. De gemeente gaat onderzoeken of er platformorganisaties zijn die nu een beroep doen op de PAC-regeling maar daar moeilijk binnenvallen, terwijl ze vanwege hun functie essentieel zijn voor de stad.

Onderzoek naar doorstroming binnen het culturele subsidiegebouw.
Het Arnhemse subsidiegebouw voorziet in principe in doorstroming, waardoor culturele instellingen zich kunnen (blijven) ontwikkelen. Aanvragers bij de PAC-regeling kunnen volgens dit model doorstromen naar het niveau van de meerjarenvoorzieningen met een vierjarig subsidieperspectief. Er zijn echter geen heldere criteria hoe een organisatie kan toetreden tot de meerjaren- en de basisvoorzieningen. Onderzocht zal worden of het wenselijk is tot een transparante beoordelingssystematiek te komen die doorstroming binnen het subsidiegebouw naar de meerjarenvoorzieningen mogelijk maakt.

2. Nieuwe subsidieregeling
De nieuwe subsidieregeling geeft mede invulling aan de conclusies uit de PAC-evaluatie en zorgt daarmee voor een efficiëntere subsidieregeling. Aanvragers van subsidie zijn gebaat bij een transparant proces en heldere criteria. De nieuwe subsidieregeling zorgt door de combinatie van de drie gemeentelijke fondsen op het gebied van cultuur en evenementen voor samenhang en integraliteit. Door te werken met een puntensysteem en een interne en externe commissie, is ook de uitkomst transparant. Bij de subsidieregelingen Fonds Cultuur en PAC was dat al de werkwijze, maar bij het Evenementenfonds nog niet. De interne commissie beoordeelt alle aanvragen tot €10.000 en publieksevenementen boven de €10.000. De externe commissie beoordeelt artistieke programma's en producties boven de €10.000. Met de inwerkingtreding van de nieuwe subsidieregeling is er een transparante subsidieregeling en subsidietoekenning ontstaan.

Elke deelregeling kent haar eigen subsidieplafond. Het subsidieplafond voor regeling 1a. (Publieksevenementen tot €10.000) en 1b. (Publieksevenementen > €10.000) is gebaseerd op het budget dat in de meerjarenbegroting staat voor sfeerbepalende evenementen. De budgetten voor springplankevenementen en beeldbepalende evenementen zijn geen onderdeel van deze subsidieregeling, omdat zij een andere dynamiek kennen. Zij spelen in op kansen die zich voordoen voor de stad, waarbij soms direct actie vereist is of langdurige meerjarige afspraken gemaakt moeten worden. Een subsidieregeling met vaste deadlines en met een procedure waarin aanvragen tegen elkaar afgewogen worden is hier niet geschikt voor. Het subsidieplafond van regeling 2 (Culturele producties en presentaties en culturele festivals) is gebaseerd op het bedrag dat in de meerjarenbegroting staat bij Fonds Cultuur en het subsidieplafond van regeling 3 (Artistieke producties en presentaties en artistieke festivals) is gebaseerd op het bedrag dat in de meerjarenbegroting staat bij PAC-regeling. De subsidieplafonds worden telkens geactualiseerd op basis van de nog beschikbare budgetten. De vermelde subsidieplafonds worden jaarlijks verlaagd met reeds gedane toezeggingen van subsidie, zoals aan World Living Statues.
Met de inwerkingtreding van de nieuwe subsidieregeling is er een transparante subsidieregeling en subsidietoekenning ontstaan en invulling gegeven aan de toezegging van Wethouder Elfrink op 27 maart 2017 aan de gemeenteraad om de subsidieregeling van het evenementenfonds te vernieuwen.

Consequenties
De nieuwe subsidieregeling geeft aan hoe aanvragen beoordeeld worden door een commissie op basis van een puntensysteem en tegen elkaar afgewogen worden. De commissie geeft een advies aan het college. Bij de Subsidieregeling Fonds Cultuur en de Subsidieregeling PAC was dat al de werkwijze. Bij

de Nadere regels subsidiëring publieksevenementen gemeente Arnhem 2005 (Evenementenfonds) was dat nog niet de werkwijze.

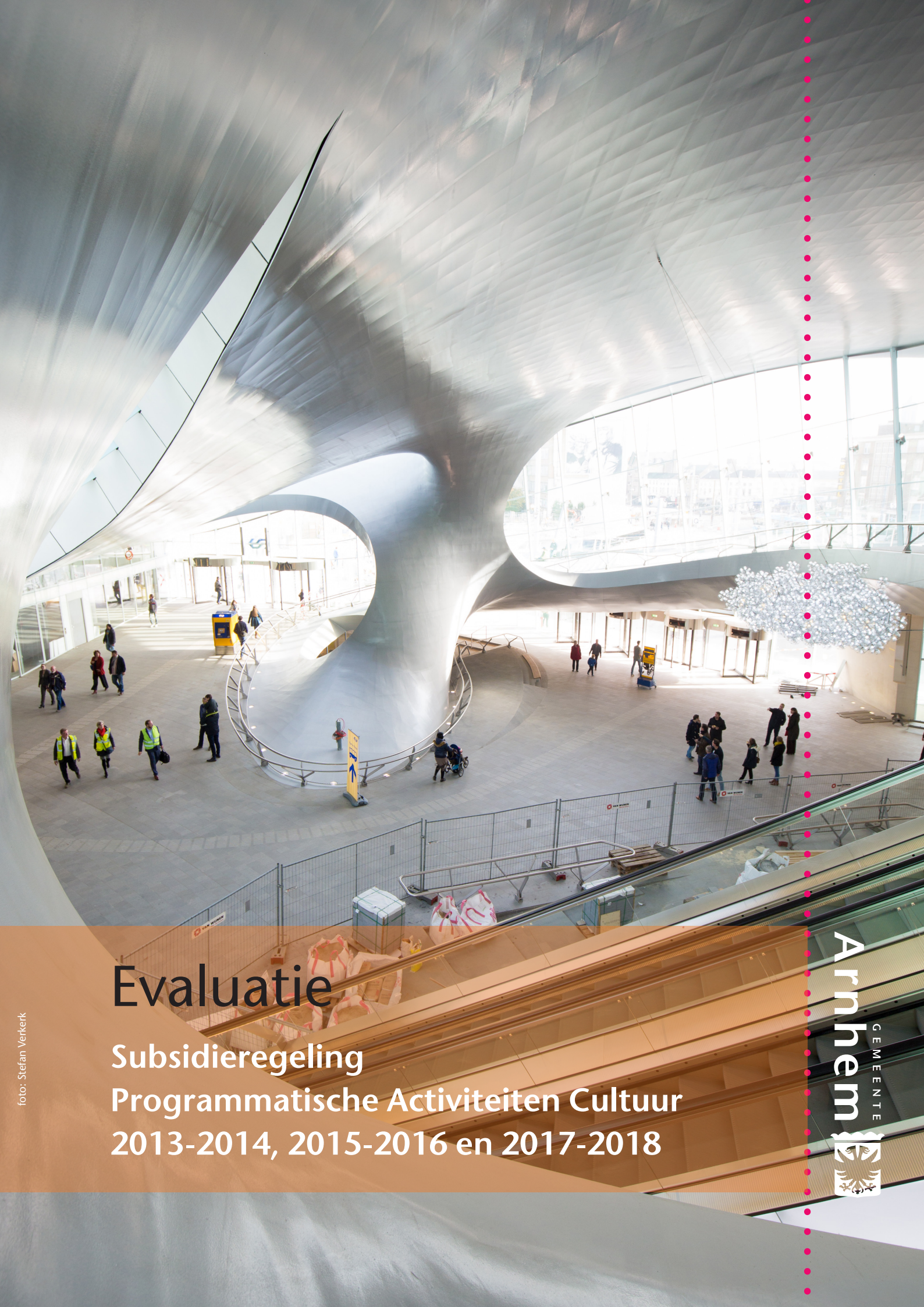
De consequentie is dat instellingen die een subsidie willen aanvragen voor een publieksevenement dat voortaan voor een bepaalde deadline moeten doen en tegen elkaar afgewogen worden. Voorheen kon het hele jaar door aangevraagd worden, totdat het subsidieplafond bereikt was. De eerste deadline van de nieuwe regeling is 1 maart 2018. Voor publieksevenementen die in de eerste helft van 2018 plaatsvinden, is dat te laat. Daarom is 2018 voor die groep een overgangsjaar tussen de oude en nieuwe regeling. De beoordeling gebeurt reeds met een interne commissie.

Communicatie

- Het werkveld is op verschillende momenten betrokken geweest bij de evaluatie van de PAC-regeling en bij de ontwikkeling van de nieuwe subsidieregeling. Dit betreft alle PAC-aanvragers van de afgelopen vijf jaar, een aantal organisaties die subsidie ontving uit het Evenementenfonds, Cultuur Netwerk Arnhem, Platform Binnenstad Arnhem, Arnhemse Kleine Podiumkunst Organisaties (AKPO) en de Arnhemse Muziekfederatie.
- Aanvragers van het Evenementenfonds van de afgelopen twee jaar zijn geïnformeerd over dat 2018 een overgangsjaar is tussen de oude en nieuwe werkwijze. Organisatoren hebben de mogelijkheid gehad om voor 1 december 2017 een aanvraag in te dienen bij de oude regeling van het Evenementenfonds, voor activiteiten in 2018. Dit is ook gecommuniceerd op de gemeentelijke website.
- Om organisaties voor te bereiden op de nieuwe regeling en de formats, komt er in januari 2018 een informatieavond en kunnen aanvragers tijdens een aantal spreekuren vragen stellen en hulp vragen.

Hoogachtend
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

de secretaris, de burgemeester,

Evaluatie

Subsidieregeling Programmatische Activiteiten Cultuur 2013-2014, 2015-2016 en 2017-2018

foto: Stefan Verkerk

GEMEENTE Arnhem

Voorwoord

Samen met alle spelers op het Arnhemse culturele veld hebben we Stroom op gang gebracht, het cultuurbeleid van de gemeente Arnhem. We zijn gebonden door hetzelfde belang: een bloeiend cultureel klimaat in de stad. Steeds opnieuw blijkt uit onderzoek dat cultuur een stad aantrekkelijk maakt. De jury voor beste Binnenstad van Nederland concludeerde eind november nog dat Arnhem een duidelijke visie heeft op het gebied van cultuur en ziet hoe je cultuur in de stad bewust kunt inzetten.

Een belangrijk onderdeel van onze culturele visie en cultuurbeleid is de subsidieregeling Programmatische Activiteiten Cultuur (PAC) uit 2013. De activiteiten die vanuit de PAC-regeling gefinancierd zijn, dragen in grote mate bij aan de profilering van het Arnhemse culturele klimaat. Dat heeft ook buiten de eigen stadsgrenzen effect: steeds meer Arnhemse organisaties worden ondersteund door landelijke fondsen.

Met de organisaties die een beroep hebben gedaan op de PAC-regeling en met de Commissie Culturele Subsidies hebben we de regeling na drie aanvraagrondes geëvalueerd. Deze evaluatie helpt ons om de subsidieregelingen nog verder te verbeteren. Dat zullen we ook doen. Maar wat mij betreft is de conclusie gelukkig wel dat de regeling het culturele aanbod in de stad sterk heeft verrijkt. Nieuwe initiatieven hebben kansen gekregen en die rijkelijk benut, maar ook bestaande culturele organisaties hebben zich sterk ontwikkeld en hun aanbod actueel gehouden. De subsidieregeling PAC bereikt dus het doel. Dat is echter geen eindpunt en ook geen vanzelfsprekendheid, maar een continu proces waaraan zowel het Arnhemse culturele veld als de gemeente dagelijks werken. Met trots en met veel plezier.

Gerrie Elfrink
Wethouder cultuur

Inleiding

De basis van het Arnhemse cultuurbeleid ligt in de cultuurnota Stroom die in januari 2012 door de gemeenteraad is vastgesteld. Hierin staat beschreven hoe de gemeente de positie van Arnhem als cultuurstad verder wil uitbouwen en hoe zij doorstroming en vernieuwing binnen de culturele sector op gang wil brengen. De nota omvat drie hoofddoelstellingen:
1. verbreding van cultuurbereik en -participatie;
2. versterking van de culturele keten en
3. profilering en vitalisering van het culturele klimaat.

De subsidieregeling Programmatische Activiteiten Cultuur (PAC) is in 2013 in het leven geroepen om bij te dragen aan de doelstellingen van Stroom. Destijds ontvingen min of meer dezelfde organisaties jaarlijks een subsidie van de gemeente. Voor nieuwe initiatieven was weinig ruimte om in te stromen. Bovendien konden de organisaties die wel subsidie ontvingen, zich slechts beperkt ontwikkelen vanwege de kleinschaligheid van de subsidie. Er zat kortom weinig beweging in het culturele veld dat een beroep deed op het subsidiebudget Cultuur. De PAC-regeling is in het leven geroepen om doorstroming te bevorderen en zowel ruimte te geven aan nieuwe initiatieven als aan bestaande initiatieven om zich te ontwikkelen en zo vernieuwing binnen de kunsten te stimuleren. Inmiddels zijn er drie PAC-ronden (2013-2014, 2015-2016 en 2017-2018) geweest.

In 2014 heeft er een tussenevaluatie van de PAC-regeling plaatsgevonden. Deze leidde tot enkele aanpassingen van de PAC-regeling in 2015. Vanaf dat jaar kunnen alleen instellingen die culturele activiteiten als primair doel hebben, subsidie aanvragen. Daarnaast vond in 2015 de tussenevaluatie van het cultuurbeleid Stroom plaats, vastgelegd in het rapport Arnhem stroomt door. Daarin is een aantal voorlopige conclusies over de PAC-regeling opgenomen en aangekondigd dat de PAC-subsidieregeling in 2017 geëvalueerd zou worden; iets dat aansloot bij de wens van de Commissie Culturele subsidies. De conclusies uit dat rapport zijn meegenomen in de nu voorliggende evaluatie.

Doel van deze evaluatie is de werking van de regeling onder de loep te nemen. Twee vragen staan hierin centraal:
- Draagt de regeling bij aan de doelen van het cultuurbeleid (heeft de regeling de uitwerking die zij beoogt; is zij effectief)?
- Is de uitvoering van de regeling efficiënt georganiseerd, zowel voor de gemeente, voor de commissie als voor de aanvragers?

Werkwijze

De evaluatie vond plaats in de tweede en derde kwartaal van 2017. Allereerst heeft de gemeente daarvoor gebruik gemaakt van de drie adviesrapporten van de commissie. Na elke subsidieronde presenteerde de commissie haar bevindingen en aanbevelingen in een rapport.. In deze rapporten is ook te lezen wie de aanvragers zijn, waarvoor zij hoeveel subsidie hebben aangevraagd en welk advies de commissie gaf. Op basis van deze gegevens is een (statistische) analyse gemaakt.
Uiteraard is de gemeente ook in gesprek gegaan met het culturele werkveld. Tijdens vier rondetafelgesprekken, waarbij ook commissieleden aanwezig waren, zijn de bevindingen van het (statistisch) onderzoek ingebracht met ruimte voor alle deelnemers voor op- en aanmerkingen over de regeling. Alle organisaties die ooit een PAC-aanvraag hebben ingediend, waren hiervoor uitgenodigd. Met drie ervan is er apart een gesprek gevoerd om dieper in te gaan op de werking van de regeling.

Ook de commissie heeft dit najaar in een evaluatiebijeenkomst nog eens teruggekeken op de drie ronden en op de regeling en haar aanbevelingen gegeven. Tot slot heeft de gemeente een interne analyse van de drie ronden uitgevoerd, waarbij vooral is gekeken naar de efficiency van de uitvoering en de relatie van de regeling met andere gemeentelijke subsidieregelingen en van het Subsidiegebouw Cultuur.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 vindt u een korte uitleg over de PAC-regeling. In hoofdstuk 2 staat de analyse van de drie aanvraagronden van de PAC-regeling centraal. De relatie van deze regeling met andere gemeentelijke regelingen komt aan de orde in hoofdstuk 3 om vervolgens in hoofdstuk 4 het werkveld aan het woord te laten over hun ervaringen met de PAC-regeling. Nadat in hoofdstuk 5 de commissie heeft teruggekeken op de inhoud en werking van de regeling, maakt de gemeente in hoofdstuk 6 een interne analyse. In het afsluitende hoofdstuk 7 leest u de conclusies van alle bevindingen uit de voorgaande hoofstukken en geeft de gemeente aan welke vervolgacties zij gaat zetten.

1. Subsidieregeling PAC

De werking van de subsidieregeling PAC, de aanvraagprocedure, de beoordelingscriteria en onder meer de wijze van beoordeling en vaststelling worden hieronder toegelicht. Gedurende de drie PAC-ronden is een aantal zaken veranderd. Ook die zijn in dit hoofdstuk meegenomen.

1.1 Subsidieregeling PAC

Via de PAC-regeling kunnen culturele organisaties meerjarige subsidie ontvangen voor een activiteitenprogramma gericht op presentatie en/of productie. Het gaat om activiteiten op het gebied van podiumkunsten, vormgeving, letteren, erfgoed, beeldende kunst, media en mengvormen hiervan. Culturele organisaties kunnen om de twee jaar een aanvraag indienen. Een externe commissie beoordeelt de aanvragen en brengt haar advies uit aan het college van burgemeester en wethouders. Het advies van de commissie is richtinggevend. Het college bepaalt uiteindelijk wie subsidie ontvangt. De subsidieregeling Programmatische Activiteiten Cultuur is als instrument ingesteld om de doelstelling van de cultuurnota Stroom te bewerkstelligen: ruimte voor vernieuwing. Door een deel van het cultuurbudget als tender in te richten (subsidieregeling PAC) en instellingen daarmee in beweging te brengen, ontstaat doorstroming. Er zijn drie PAC-ronden geweest voor de perioden 2013-2014, 2015-2016 en 2017-2018.

1.2. Aanvraagprocedure

Aanvragers kunnen op de gemeentelijke website informatie vinden over de subsidieregeling en over de aanvraagprocedure. De gemeente organiseert daarnaast voor het werkveld informatiebijeenkomsten over de regeling. De aanvraagprocedure verloopt online via de gemeentelijke website. Aanvragers kunnen daar het vragenformulier invullen en aanvullende documenten, zoals een projectplan, uploaden. Het online aanvragen is niet altijd vlekkeloos verlopen. Iedere ronde vergde aanpassingen. Bij de eerste ronde, bijvoorbeeld, lag het online aanvraagsysteem er regelmatig uit en ontving de gemeente veel klachten vanuit het werkveld.

1.3 Beoordelingscriteria

De regeling bevatte oorspronkelijk vijf beoordelingscriteria: kwaliteit, actualiteit van het aanbod, cultureel ondernemerschap, samenwerking en meerwaarde voor de stad.
Het advies dat de commissie begin 2015 uitbracht, over de tussentijdse evaluatie van de subsidieregeling PAC, is door het college van B en W overgenomen. Het aantal criteria is teruggebracht van vijf naar vier. Het criterium ‘actualiteit van het aanbod’ is opgenomen in de criteria ‘kwaliteit’ en ‘meerwaarde voor de stad’. Ook is bij het criterium ‘samenwerking’ de bedrijfsmatige samenwerking zwaarder gaan wegen dan de inhoudelijke.

1.4 Aanvragen voor twee of vier (twee keer twee) jaar

De subsidieregeling PAC biedt de mogelijkheid voor vier jaar aan te vragen. Dit kan de aanvrager doen door binnen de eerste subsidieperiode van twee jaar eenmalig een aanvraag tot twee jaar verlenging in te dienen. In zo’n geval dient de aanvrager wel aantoonbaar te maken dat het activiteitenprogramma alleen realiseerbaar is vanuit een langer subsidieperspectief. Zo moet de aanvrager aannemelijk maken welke concrete verplichtingen hij noodzakelijkerwijs voor langere tijd aan moet gaan om het beoogde programma te kunnen realiseren.

1.5 Commissie Culturele Subsidies

De Commissie Culturele Subsidies is een externe adviescommissie die bestaat uit een onafhankelijk voorzitter en vier roulerende leden die niet professioneel zijn gelieerd aan een Arnhemse culturele instelling. Bij de eerste twee PAC-ronden bestond de commissie uit een onafhankelijk voorzitter, drie roulerende leden die niet professioneel gelieerd waren aan een Arnhemse culturele instelling. Eén lid was voorgedragen door Cultuur Netwerk Arnhem en één persoon uit het Arnhemse werkveld met als taak beginnende initiatieven (financieel) te ondersteunen, de zogenaamde Stroomversneller Cultuur. Deze initiatieven kunnen zich ontwikkelen en uiteindelijk PAC-aanvrager worden. Na de tweede ronde is besloten de Stroomversneller Cultuur geen lid meer te laten zijn van de commissie om eventuele belangenverstrengeling te voorkomen. Wanneer er tegenwoordig binnen de commissie een vacature ontstaat, vindt de selectie van kandidaten plaats door de commissie, aangevuld met een ambtelijk team. Kandidaat-leden worden voorgedragen aan het college van B en W. Zie voor de samenstellingen van de commissie in de afgelopen subsidieronden bijlage 4.

1.6 Werkwijze beoordeling

Alle aanvragen ondergaan een ontvankelijkheidstoets. Aanvragen die niet aan de formele criteria voldoen, worden niet-ontvankelijk verklaard en niet in behandeling genomen. Alle overige aanvragen worden allereerst door de leden van de commissie onafhankelijk van elkaar schriftelijk beoordeeld. Vervolgens bespreekt de commissie deze tijdens haar vergaderbijeenkomsten gezamenlijk en op grond van de in de subsidieregeling PAC vastgestelde criteria, puntentelling en wegingsfactoren.
De commissie hanteert een kwalitatief-inhoudelijke 'ondergrens' op basis van een puntentelling. Deze ondergrens is onafhankelijk van het subsidieplafond vastgesteld. Hantering van een ondergrens houdt in dat de commissie negatief adviseert over die aanvragen waarvan de beoordeling qua puntentelling onder deze grens valt. Die aanvragen komen niet in aanmerking voor subsidiëring vanwege onvoldoende artistiek-inhoudelijke kwaliteit. Per subsidieronde is de hoogte van de ondergrens door de commissie vastgesteld.

De puntentelling vormt de basis, maar bij de beoordeling neemt de commissie ook een aantal andere aspecten mee, zoals:

- De commissie gaat primair af op de voorliggende plannen, aangevuld met eigen bevindingen uit de praktijk en met informatie van beschikbare websites en sociale mediakanalen van de betreffende instellingen.
- De commissie kijkt bij aanvragers die al eerder een subsidieverzoek hebben ingediend op basis van de PAC regeling of, en zo ja wat de aanvrager met de opmerkingen en aanbevelingen uit de vorige adviesronde(n) heeft gedaan. Ontbreekt in de nieuwe aanvraag reflectie daarop, dan weegt zij dit mee in haar beoordeling.
- Commissieleden die indirecte betrokkenheid hebben bij een aanvraag of een aanvrager, onttrekken zij zich uit de beraadslagingen en onthouden zich van stemming. Bij dergelijke aanvragen bestaat de puntentelling uit het gemiddelde van de scores van de overige leden.

1.7 Adviezen

De beoordelingen en adviezen van de commissie worden schriftelijk uitgewerkt en bij elke ronde gebundeld in een adviesrapport voor het college van B en W. Naast de instellingsadviezen bestaat het rapport ook uit een algemeen advies met daarin de bevindingen van de commissie, aanbevelingen en reflectie op alle aanvragen, op de PAC-criteria en op de wijze van beoordeling.

1.8 Vaststelling

De commissie adviseert over de subsidietoekenning en over de hoogte van het subsidiebedrag aan het college van B en W. Het college neemt vervolgens het besluit over de verdeling het PAC-subsidiebudget en stelt deze vast. Hij kan daarbij (gemotiveerd) afwijken van het advies van de commissie.

2. Drie PAC-subsidieronden

Op basis van de adviesrapporten van de commissie Culturele Subsidies Arnhem en op basis van de uiteindelijke gehonoreerde aanvragen kijkt de gemeente in dit hoofdstuk terug op de drie PAC-subsidieronden en deelt zij haar bevindingen. In bijlage 2 zijn statistische gegevens van de drie ronden opgenomen.

2.1. Aantal aanvragers

In totaal zijn er 128 aanvragen door 81 organisaties ingediend. Hiervan zijn 66 aanvragen gehonoreerd, verspreid over 38 organisaties. Van de 128 aanvragen zijn er 14 niet-ontvankelijk verklaard. Ze voldeden niet aan de inrichtingseisen van de regeling (geen sluitende begroting, ontbrekende formele documenten, onjuiste rechtspersoon).

2.2 Soort aanvragers

De diversiteit onder aanvragende organisaties is groot: van artistiek gedreven organisaties, cultureel-maatschappelijke organisaties tot meer faciliterende organisaties. Uit de eerste PAC-ronde 2013-2014 blijkt dat voornamelijk instellingen die al een subsidierelatie met de gemeente hadden een aanvraag hebben ingediend [1].
Bij de tweede PAC-ronde 2015-2016 wordt zichtbaar dat de regeling inmiddels bekendheid geniet en dat tal van organisaties, ook degene die niet tot het culturele middenkader behoren, een poging wagen. Er is daarbij vooral een toename waarneembaar in het aantal initiatieven dat maatschappelijk van belang is, maar dat niet voldoet aan de artistiek-inhoudelijke criteria van de PAC-regeling. Bij de tussentijdse aanpassing van de PAC-regeling in 2015 zijn wijkinitiatieven en maatschappelijke organisaties nadrukkelijk van de regeling uitgesloten. In de derde ronde 2017-2018 constateert de gemeente een terugloop van dit soort aanvragen. Het merendeel van aanvragers in deze ronde bestaat uit artistiek gedreven organisaties.

2.3 Subsidierelatie vanuit het voormalig cultuurbeleid

In de eerste PAC-subsidieronde 2013-2014 had 73% de van aanvragers al een subsidierelatie met de gemeente Arnhem. In de PAC-ronde 2015-2016 is dit percentage (ijkpunt 2012) gedaald naar 51% en in de PAC-ronde 2017-2018 naar 39%.
Van de aanvragers die in de eerste PAC-ronde 2013-2014 subsidie toegekend kregen, bestond 90% uit instellingen die het jaar ervoor al een subsidierelatie hadden met de gemeente Arnhem. In de PAC-ronde 2015-2016 is dat 50% en in de derde PAC-subsidieronde 2017-2018 is dat 40%.

2.4. Ondergrens

De commissie werkte in alle drie de PAC-subsidieronden met een kwalitatief-inhoudelijke ondergrens. Deze minimale score, die nodig is om voor subsidie in aanmerking te komen, is tijdens de eerste ronde door de commissie achteraf ingesteld. Zij achtte deze noodzakelijk om een minimale artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de gesubsidieerde activiteiten te kunnen borgen. In de daarop volgende ronden was vooraf bekend dat de commissie een ondergrens zou hanteren. De hoogte van de ondergrens is per ronde vastgesteld. In de eerste ronde lag de grens op een minimale gemiddelde score van 5,5. In de laatste twee rondes hanteerde de commissie een 6- als ondergrens.

2.5 Niet gehonoreerde aanvragen

In totaal zijn 62 aanvragen, ingediend door 43 verschillende organisaties, niet gehonoreerd. De aanvragers hiervan zijn grofweg in vier categorieën onder te verdelen:

- wijkinitiatieven en maatschappelijke organisaties die niet behoren tot het culturele middenkader;
- culturele organisaties die onvoldoende hoog scoorde op de artistiek-inhoudelijke criteria van de PAC-regeling;
- culturele organisaties die organisatorisch en/of bedrijfsmatig niet voldoen aan het niveau dat verwacht mag worden van het culturele middenkader (veelal organisaties die alleen een bestuur hebben en geen of een minimale uitvoerende organisatie);
- organisaties die opereren als een brancheorganisatie en beperkt publieksactiviteiten organiseren.

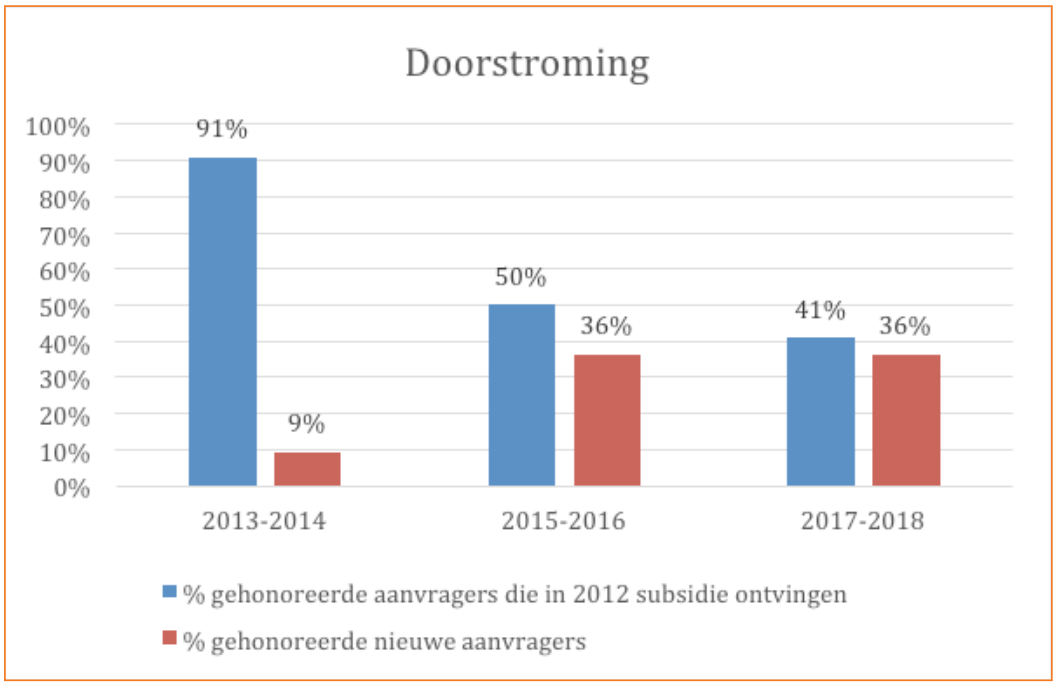
Het merendeel van de culturele organisaties dat uiteindelijk niet voor PAC-subsidie in aanmerking kwam, bestaat nog steeds. Sommige organisaties is het gelukt om elders financiering te vinden, variërend van andere gemeentelijke subsidies, subsidie bij de provincie Gelderland tot aan landelijke particuliere fondsen en/of landelijke overheids-

[1] Er zijn tien organisaties die alle PAC-ronden voor subsidie in aanmerking kwamen. Negen hiervan hadden in 2012 al een langer lopende subsidierelatie met de gemeente.

fondsen. Daarnaast constateert de gemeente dat er binnen de culturele sector een algemene tendens bestaat ook met minder geld activiteiten toch door te laten gaan. Dit gaat echter veelal ten koste van het eigen honorarium en van de arbeidsvoorwaarden van medewerkers. Deze ontwikkeling is ook gesignaleerd in de landelijke discussie over 'goed werkgeverschap' en in het advies Passie gewaardeerd: Versterking van de arbeidsmarkt in de culturele en creatieve sector van de Sociaal Economische Raad en de Raad van Cultuur. De gemeente heeft hierbij niet gekeken naar het effect op wijkinitiatieven en op maatschappelijke organisaties die een PAC-subsidie hebben aangevraagd, maar niet hebben ontvangen.

2.6 Nieuwe aanvragers

Het aantal nieuwe aanvragers bij de laatste PAC-ronde is licht gestegen ten opzichte van de eerste PAC-ronde: elf ten opzichte van acht. Het aantal gehonoreerde nieuwe aanvragen is sterk gestegen. Bij de eerste ronde werd 22% van de nieuwe aanvragen gehonoreerd. In de laatste ronde is dat 72%.Absoluut gezien zijn bij de eerste ronde twee en bij de laatste ronde acht nieuwe aanvragen gehonoreerd.

2.7 PAC-budget

Zowel in de PAC-ronde in 2013-2014 als in die van 2015-2016 is er sprake van een onderbesteding van € 147.125 respectievelijk € 99.000. Deze middelen zijn teruggevloeid naar de algemene cultuurbegroting en op een andere manier ingezet voor cultuur in de gemeente Arnhem. Bij de PAC-ronde 2017-2018 is voor het eerst het beschikbare PAC-budget uitgegeven. Er is zelfs sprake van een lichte overbesteding van € 12.000.

Het PAC-budget is in de loop van de jaren verminderd. Bij de eerste ronde was er naar verhouding meer geld beschikbaar dan bij de tweede en derde ronde [2]. Hiervoor zijn een aantal oorzaken aan te wijzen:

- RBT-KAN (UITboulevard, Uit in Arnhem) is op advies van de commissie in 2013 aangewezen als meerjaren voorziening. De aard van de activiteiten; hoofdzakelijk (city)marketing van RBT KAN, waaronder UITBoulevard en de website 'Uit in Arnhem' leende zich volgens de commissie niet voor beoordeling op de culturele criteria. In 2014 en 2015 heeft RBT KAN € 25.000 subsidie ontvangen voor de website en € 25.000 voor het organiseren van UITboulevard. Sinds 2016 bestaat UITBoulevard niet meer. Ook ontvangt RBT KAN geen subsidie meer voor de website 'Uit in Arnhem'. Op de cultuurbegroting is een bedrag van € 25.000 gereserveerd voor een evenement dat cultuur in de gemeente Arnhem promoot.
- Ook het Posttheater is met ingang van 2015 op advies van de commissie een meerjarenvoorziening geworden en ontving vervolgens € 187.405 subsidie. Door de onvermijdelijke hoge vaste lasten van het theater oversteeg de aanvraag volgens de commissie het niveau van een activiteitensubsidie. Zij adviseerde de gemeente een andere subsidiegrondslag te zoeken waarbij de commissie opperde het Posttheater op te nemen in de basisinfrastructuur.

[2] De eerste PAC-ronde besloeg een kortere periode, 1,5 jaar, terwijl het bij de tweede en derde ronde om een periode van 2 jaar ging.

- Theater 't Hof [3] is, na interventie van de gemeenteraad, per 2016 aangewezen als een meerjarenvoorziening en ontving € 65.000 subsidie. Het theater heeft niet voldaan aan de bijbehorende eis een meerjarenbeleidsplan te maken en heeft aangegeven de subsidierelatie met de gemeente te willen afbouwen. Inmiddels ligt er een collegebesluit om de subsidie af te bouwen [4] naar € 0 in 2019.

Theatercollectief Moeremans & Sons en Stichting Verborgen Landschap hebben voor 2017 en 2018 een PAC-subsidie toegekend gekregen van € 20.000 respectievelijk € 32.500 per jaar. Moeremans & Sons stopt per 2018 met zijn activiteiten, omdat de ideeën over ambities en toekomstplannen binnen het theatercollectief te veel uiteenlopen. Het budget van € 20.000 vloeit terug naar de cultuurbegroting. Verborgen Landschap is in 2017 met haar activiteiten gestopt. Zij achtte de ontwikkelingen in het gebied van de vliegtuighangar, waar de activiteiten zouden plaatsvinden, te gering en had daardoor geen goede basis om invulling te kunnen geven aan het activiteitenprogramma. De commissie had niet kunnen voorzien dat deze activiteiten niet door zouden gaan. Voor 2017 is een deel van de subsidie van € 32.500 teruggevloeid naar de cultuurbegroting. In 2018 vloeit € 32.500 terug naar de cultuurbegroting 2018 [5].

[3] Theater het Hof heeft tweemaal een negatief advies van de PAC-commissie ontvangen. Na interventie van de gemeenteraad is voor de PAC-ronde 2013-2014 besloten om de aanvraag van Theater het Hof alsnog te honoreren. Bij de PAC-ronde 2015-2016 heeft Theater 't Hof wederom een negatief advies gekregen van de commissie. Na interventie van de gemeenteraad is besloten dat het theater een meerjarenvoorziening zou worden.
[4] Door de afbouw van de subsidie van Theater 't Hof valt een deel van het geld terug naar de cultuurbegroting. Over de besteding van dit deel gaat nog een voorstel naar het college van B en W in relatie tot bezuinigingsopgave die Cultuur met ingang van 2018 heeft.
[5] Over de besteding van de teruggevallen subsidie van Moeremans & Sons en Verborgen Landschap over 2018 gaat nog een voorstel naar het college van B en Win relatie tot bezuinigingsopgave die Cultuur met ingang van 2018 heeft.

3. PAC in relatie tot andere gemeentelijke subsidieregelingen en subsidiegebouw

Organisaties kunnen op grond van diverse gemeentelijke regelingen subsidie aanvragen. In dit hoofdstuk is de PAC-regeling weergegeven als onderdeel van het Subsidiegebouw Cultuur en in relatie gebracht met andere gemeentelijke subsidieregelingen. Aangezien dit een getrapt 'gebouw' is, bedoeld om de (door)groei en doorstroming van organisaties mogelijk te maken, is optimale afstemming tussen de PAC-regeling en de andere 'bouwlagen' belangrijk. Om goed inzicht te krijgen in de onderlinge relaties volgt hier een korte schets van die gelaagdheid. Een volledig overzicht van het culturele subsidiegebouw is opgenomen in bijlage 1.

Subsidiegebouw Cultuur

- Voor beginnende en nieuwe initiatieven is er de Stroomversneller Cultuur. Dit is een regeling voor kleine bijdragen met een laagdrempelige aanvraagprocedure.
- Voor incidentele projecten kunnen organisaties twee keer per jaar subsidie aanvragen via de regeling Fonds Cultuur.
- Voor het culturele middenkader is de PAC-regeling in het leven geroepen, bedoeld om activiteiten in een twee- of vierjarig programma te ondersteunen.
- De meerjarenvoorzieningen zijn organisaties die ofwel een rol spelen in de facilitering en ondersteuning van makers en kunstenaars (SLAK, Huis van Puck, Jacobiberg, Posttheater, Plaatsmaken) ofwel belangrijk zijn voor de (landelijke) profilering van Arnhem als cultuurstad (Oostpool, Generale Oost, Het Gelders Orkest, State of Fashion en Sonsbeek).
- En tot slot zijn er de grotere instellingen, de zogeheten basisvoorzieningen die de gemeente van dusdanig essentieel belang acht voor de stad dat zij tot de basisinfrastructuur behoren, (Kunstbedrijf Arnhem, Bibliotheek, Musis en Stadstheater Arnhem, Museum Arnhem, Luxor Live en Focus Filmtheater).

3.1 Stroomversneller Cultuur

Een deel van de PAC-aanvragers heeft in de opstartfase een bijdrage ontvangen vanuit de Stroomversneller en veelal daarna uit Fonds Cultuur. Dit gaat onder meer om de volgende organisaties: Tentstock, Ruimtekoers, Kunstlab Arnhem en Muziek bij de Buren.

3.2 Fonds Cultuur

Ongeveer een derde van de organisaties die in de periode 2012 tot en met 2016 een beroep hebben gedaan op de regeling Fonds Cultuur, heeft ook een PAC-subsidie aangevraagd. In sommige gevallen gaat het om dezelfde organisatie, maar om een ander project. In andere gevallen zijn aanvragen op grond van de PAC-regeling afgewezen en hebben organisaties alsnog een subsidieverzoek bij Fonds Cultuur ingediend. Wanneer organisaties een PAC-subsidie ontvangen, kunnen zij voor dezelfde activiteiten geen beroep meer doen op de regeling Fonds Cultuur. Er is een aantal organisaties dat aanvankelijk via Fonds Cultuur subsidie ontving voor relatief kleine projecten en vervolgens projecten heeft kunnen ontwikkelen die later vanuit de PAC- regeling zijn gesubsidieerd. Muziek bij de Buren, Cirque de la Liberté, Studio Halfvol (Ruimtekoers), World Streetpainting en Kunst op de Koffie zijn hiervan concrete voorbeelden. In de laatste PAC-ronde 2017-2018 zijn vijf van de acht organisaties die voor het eerst PAC-subsidie ontvangen, doorgestroomd vanuit Fonds Cultuur.

3.3 Evenementenfonds

De Evenementenfondsregeling is geen onderdeel van het subsidiegebouw cultuur, maar verhoudt zich wel tot culturele aanvragers. De regeling richt zich met name op publieksactiviteiten. Artistieke kwaliteit is in deze regeling geen criterium voor subsidietoekenning. Bijna alle festivalorganisaties (Hoogte80, SonsbeekTheater Avenue, Sprookjesfestival, Park Open, World Streetpainting, Muziek bij de buren, Ruimtekoers) die in de periode 2012 tot mei 2017 hebben voor financiering zowel een beroep gedaan op de PAC-regeling, als op de Evenementenfonds regeling (en ook subsidie ontvangen). De redenen dat zij een beroep deden op deze laatste regeling, lopen uiteen van een afwijzing op grond van de PAC-regeling, lagere PAC-subsidie ontvangen dan aangevraagd of omdat ze een bijdrage uit de Evenementenfonds regeling als aanvullende financiering op hun begroting hadden opgenomen. Belangrijk hierbij op te merken, is dat een aantal aanvragers (Hoogte80, SonsbeekTheater Avenue en Park Open) culturele festivals organiseert. Vooral in de laatste ronde was de PAC-commissie kritisch over de artistieke kwaliteit van deze festivals.
Verder zijn er organisaties van kleinere culturele festivals die, nadat hun aanvraag vanuit Fonds Cultuur is afgewezen, een beroep doen op de Evenementenfonds regeling.
Ook komt het voor dat subsidieverzoeken van organisaties, zowel op grond van de PAC-regeling als bij Fonds Cultuur zijn afgewezen en de organisaties vervolgens een beroep doen op de Evenementenfonds regeling. In deze gevallen is één en dezelfde aanvraag dus in totaal drie maal beoordeeld.

3.4 Meerjarenvoorzieningen Cultuur

De afgelopen vijf jaar zijn drie PAC-aanvragers (Posttheater, Theater 't Hof en RBT KAN) doorgestroomd als meerjarenvoorziening. Twee keer gebeurde dit op advies van de PAC-commissie; één keer op verzoek van de gemeenteraad. Organisaties kunnen zichzelf niet voordragen als meerjarenvoorziening. Wanneer organisaties door de gemeente zijn aangemerkt als meerjarenvoorzieningen, moeten zij bij de gemeente een vierjarig beleidsplan met begroting indienen. Hierin geven zij aan hoe zij zich in die periode willen ontwikkelen. Aanwijzing vindt alleen plaats na een positieve inhoudelijke en financiële beoordeling van deze stukken door de gemeente.

3.5 Basisinfrastructuur Cultuur

Er zijn vanuit de PAC-regeling geen organisaties toegetreden tot de basisinfrastructuur Cultuur. Organisaties kunnen hiervoor ook geen verzoek indienen. Zij die door de gemeente aangemerkt zijn als basisvoorziening moeten jaarlijks een plan met begroting indienen, waarin de organisaties aangeven hoe zij zich in dat jaar willen ontwikkelen. Ook dienen zij een meerjarenbeleidsplan te hebben. Aanwijzing vindt alleen plaats na een positieve inhoudelijke en financiële beoordeling van deze stukken door de gemeente.

4. Culturele werkveld over de PAC-regeling

Uiteraard hebben we ook het culturele werkveld betrokken bij de evaluatie. Op initiatief van de gemeente zijn er vier rondetafelgesprekken gevoerd, opgedeeld in dans en theater, festivals, muziek en als vierde beeldende kunst. Deze gesprekken bieden een belangrijk inzicht in de werking van de regeling en in hoe de regeling door organisaties ervaren wordt. Alle PAC-aanvragers van de afgelopen drie rondes waren uitgenodigd. Er waren 26 aanwezigen waarvan bekend is dat zij bij minimaal 24 organisaties die bij PAC hebben aangevraagd, betrokken zijn (zie bijlage 3 voor de volledige deelnemerslijst). De aanwezigen vertegenwoordigden in meerderheid organisaties van wie hun aanvraag is gehonoreerd.. In vervolg op de vier rondetafelgesprekken is met drie instellingen (KunstLab Arnhem, Ontwerp Platform Arnhem en het Nationaal Jeugd Orkest) afzonderlijk doorgepraat over de regeling.

4.1 Aanvraagprocedure en aanvraagformulier

- Een groot deel van het werkveld ziet verbeteringsmogelijkheden voor de aanvraagprocedure. Zo is het bijvoorbeeld nu niet mogelijk om bij het online invullen het aanvraagformulier tussentijds op te slaan. Daarnaast hebben aanvragers het gevoel dezelfde vragen meerdere keren te moeten beantwoorden. Beeldende kunstorganisaties geven aan dat het aanvraagformulier meer is toegespitst op podiumkunsten.
- Organisaties die geen of een minimale uitvoerende capaciteit hebben, ervaren de aanvraagprocedure voor de PAC-regeling als veeleisend.

4.2 Werken met een externe commissie

- Het werkveld ervaart het werken met een externe commissie als positief. Deze werkwijze heeft de voorkeur boven een ambtelijke beoordeling van de aanvragen.
- Het merendeel van organisaties ervaart de beoordeling van de commissie als duidelijk en verhelderend; een aantal organisaties ervaart dat in mindere mate.
- Er is bij een klein aantal organisaties kritiek op het feit dat zij in de laatste ronde niet het volledige aangevraagde bedrag hebben ontvangen. De organisaties missen met name een goede onderbouwing hiervoor. Zo heeft de commissie minder geld gegeven aan een aantal festivals, omdat zij volgens de commissie te weinig artistiek hoog waardig programmeren. De festivalorganisaties geven aan dat ze het met minder middelen moeilijker vinden om te investeren in het programma en daarmee in de artistieke kwaliteit.
- Een aantal organisaties geeft aan dat zij liever ziet dat de commissie een expliciete keuze maakt: wel of geen subsi die vanuit PAC.
- Ook heeft een aantal festivalorganisaties het idee dat de commissieleden de festivals niet bezoeken en de beoordeling vooral plaatsvindt op basis van de ingediende stukken.

4.3 Relatie met andere gemeentelijke fondsen

- Alle festivalorganisaties die minder subsidie uit het PAC-budget hebben ontvangen dan aangevraagd, geven aan dat zij vervolgens op grond van de Evenementenfondsregeling subsidie aangevraagd hebben. Deze aanvragen zijn ook gehonoreerd. De Evenementenfondsregeling heeft andere beoordelingscriteria, waarvan de aanvragers aangeven dat deze niet helder zijn.
- Organisatoren zien liever één loket dan dat zij bij iedere regeling afzonderlijk een aanvraag moeten indienen.

4.4 Contact met commissie - ondersteuning

- De behoefte aan vooraf contact met de commissie en /of gemeente is voor organisaties verschillend. Een deel van het werkveld wil graag vooraf in dialoog treden met de gemeente en/of de commissie over bijvoorbeeld de manier waarop er naar de aanvragen gekeken wordt en heeft behoefte om vragen te kunnen stellen rondom de criteria. In de regel organiseert de gemeente vooraf informatiebijeenkomsten. Organisaties geven aan dat ze de voorkeur geven aan bespreking van inhoudelijke aspecten boven de technische aspecten van de aanvraagprocedure (hoe werkt het aanvraagformulier et cetera).
- Bij de aanwezige organisaties op het gebied van festivals en beeldende kunst is er meer behoefte vooraf het gesprek aan te gaan dan bij organisaties op het gebied van theater en dans. Bij festivals lijkt dit verklaarbaar, omdat de commissie zich herhaaldelijk kritisch over een aantal festivals heeft uitgelaten. Daardoor kan er meer behoefte zijn ontstaan aan duidelijkheid vooraf. In de muzieksector is er een wisselend beeld, daar waar het gaat om de behoefte vooraf een gesprek aan te gaan met de gemeente en/of commissie.
- Ook is gesproken over voortgangsgesprekken tussen de instellingen en de gemeente gedurende de uitvoering van de activiteitenprogramma's. Er is behoefte aan een gemeente als gesprekspartner met wie in dialoog gekeken kan worden hoe de activiteiten de meeste impact kunnen hebben.

4.5 Openbaarheid van de adviezen

Alle adviezen van de commissie zijn openbaar te raadplegen via de gemeentelijke website. Het werkveld vindt transparantie vanzelfsprekend, omdat er sprake is van financiering door gemeenschapsgeld.

4.6 Pluriformiteit van het aanbod

Het werkveld geeft aan het belangrijker te vinden dat de subsidie naar uiteenlopende kunstdisciplines gaat, zodat er een veelzijdig aanbod is in de stad.

4.7 Criteria PAC-regeling

- Aanvragers worden beoordeeld op de criteria kwaliteit, meerwaarde voor de stad (waaronder publieksbereik), cultureel ondernemerschap en samenwerking. Deze criteria worden in het algemeen als onveranderd relevant ervaren. Festivalorganisaties ervaren de criteria echter als onduidelijk en pleiten voor criteria per discipline.
- Cultureel ondernemerschap is aan verandering onderhevig. Dit criterium zou niet puur over het financiële aspect van ondernemen moeten gaan. Samenwerking en cultureel ondernemerschap worden gezien als zaken die dicht bij elkaar liggen.
- In het kader van samenwerking geven de aanvragers aan dat het moeilijker is geworden om samen te werken met een deel van de culturele basisvoorzieningen, omdat zij hogere tarieven voor zaalhuur vragen dan men vanuit het verleden gewend is. Het werkveld pleit voorafspraken tussen de gemeente met podia verhuurders over samenwerking met het cultureel middenkader en over goedkopere tarieven voor zaalhuur.

4.8 Stabiliteit en meerjarige financiering

De PAC-regeling biedt organisaties de mogelijkheid voor twee of vier jaar aan te vragen. Het werkveld geeft aan dat voor startende organisaties een tweejarige financiering stabiliteit en een goede impuls aan ontwikkeling geeft. Organisaties die al langer actief zijn, die ver vooruit afspraken moeten maken en die onder meer vast personeel in dienst hebben, ervaren een tweejarige financiering als relatief kort. Zij geven aan dat voor hen de vierjarige PAC-financiering een uitkomst kan bieden.

4.9 Doorstroming

De subsidieregeling PAC is bedoeld om zowel ruimte te geven aan nieuwe initiatieven als aan bestaande instellingen om door te groeien. Hiermee wordt doorstroming en vernieuwing binnen de culturele sector en binnen de kunsten zelf bevorderd. Sommige organisaties ervaren dat alles wat niet nieuw is geen kans maakt bij PAC. Andere ervaren dat vooral bestaande organisaties profiteren van de PAC-regeling. Wel onderschrijft het werkveld dat de PAC-regeling ruimte biedt voor vernieuwing en experiment binnen bestaande activiteitenprogramma's. Ook ziet het dat er doorgaans sprake is van doorstroming. Wel is de vraag gesteld waar organisaties, zoals OPA en Platform Beeldende Kunst Arnhem, die zich minder focussen op productie en presentatie en meer een platformfunctie hebben, terecht kunnen. Nieuwe aanvragers geven aan dat de ontvangen subsidie bijdraagt aan de ontwikkeling van nieuwe programma's. Ook podiumkunstorganisaties die al in 2012 subsidie ontvingen vanuit cultuur en nu nog steeds vanuit de regeling PAC, geven aan dat zij zowel professioneel, organisatorisch als artistiek een wezenlijke ontwikkeling hebben doorgemaakt, doordat zij meer financiële middelen tot hun beschikking hebben. Theater- en dansorganisaties geven aan dat er in de afgelopen vijf jaar in Arnhem een sterk cultureel middenkader is ontstaan waar zij trots op zijn.

4.10 Afstemming met andere niet-gemeentelijke fondsen

Vanuit het werkveld wordt de vraag gesteld of de gemeente de regeling, en met name de sluitingstermijn voor het indienen van aanvragen, beter kan afstemmen met de provincie Gelderland en/of een aantal landelijke fondsen, zoals het Fonds Podiumkunsten. Ook is voorgesteld een convenant af te sluiten met de provincie om te bewerkstelligen dat organisaties die vanuit de PAC-regeling ondersteund worden, ook bij de provincie Gelderland voor subsidie in aanmerking komen.

5. Bevindingen van de commissie

De commissie heeft gedurende de drie PAC-ronden (2013-2014, 2015-2016 en 2017-2018) een aantal zaken geconstateerd dat van invloed is op de werking van de regeling. Deze zijn te lezen in de drie adviesrapporten van de commissie. De bevindingen uit de eerste twee PAC-ronden hebben in 2015 geleid tot aanpassingen van de subsidieregeling PAC. De bevindingen in dit hoofdstuk komen uit het PAC-adviesrapport 2017-2018 en zijn aangevuld met praktijkobservaties van de commissie, informatie uit de rondetafelgesprekken met het werkveld en uit intern ambtelijk overleg. Daarnaast reflecteerde commissie in een afzonderlijke bijeenkomst op de regeling.

5.1 Aanvraagformulier en aanvraagprocedure

De kwaliteit van de aanvragen ervaart de commissie als sterk wisselend. Geroutineerde aanvragers bij landelijke fondsen, zoals het Fonds Podiumkunsten en het Fonds Cultuurparticipatie, kunnen goed uit de voeten met de PAC-aanvraagprocedure, met het formulier en met de inrichtingseisen. Voor de andere aanvragers geldt dat in mindere mate.

Verder ziet de commissie, met name bij aanvragers uit de discipline beeldende kunst en vormgeving, een worsteling met het verwoorden van hun inhoudelijke doelstellingen. Aanvragers voor multidisciplinaire activiteiten blijken nogal eens moeite te hebben hun programma te concretiseren. In hun aanvragen grijpen veel disciplines in elkaar, maar wat deze kruisbestuivingen daadwerkelijk gaan opleveren, komt niet altijd goed uit de verf.
De commissie adviseert de gebruiksvriendelijkheid van het aanvraagformulier voor alle mogelijke disciplines, en in het bijzonder voor multidisciplinaire activiteiten, te verbeteren.
De commissie is van mening dat de formele toetsing op ontvankelijkheid ambtelijk scherper kan. Nu komt het voor dat aanvragen die niet aan alle formele eisen voldoen toch bij de commissie terecht komen ter beoordeling.

5.2 Tussentijdse beoordelingen

Aanvragers die subsidie hebben ontvangen en daarna hun plannen aanpassen, hebben de verplichting om tussentijdse afwijkingen te melden. De commissie beoordeelt die aanvragen opnieuw. Daar waar het om wijzigingen in de begroting gaat, leggen aanvragers de nieuwe begroting meestal niet naast de oude begroting. Bij aanpassing van het activiteitenprogramma geeft de aanvrager vaak niet helder aan welke andere inhoudelijke keuzes gemaakt zijn en welke gevolgen dat heeft voor de activiteiten en/of bereik. Het kost de commissie hierdoor veel tijd om haar mening te kunnen vormen over de aanpassingen. Heldere richtlijnen voor aanvragers hoe ze wijzigingen moeten aanleveren, kunnen ervoor zorgen dat dit minder tijd kost.

5.3 Aanvragen voor twee of vier (twee keer twee) jaar

De subsidieregeling PAC biedt de mogelijkheid om binnen de eerste subsidieperiode van twee jaar eenmalig een aanvraag tot twee jaar verlenging te doen. De aanvrager dient dan wel aantoonbaar te maken dat hij het activiteitenprogramma alleen kan realiseren vanuit een langer subsidieperspectief. Zo moet de aanvrager kunnen aantonen welke noodzakelijke en concrete verplichtingen hij aan moet gaan om het beoogde programma te kunnen realiseren.
In totaal opteerden in de ronde 2017-2018 vier aanvragers voor deze mogelijkheid, tegen dertien in de ronde ervoor. In 2015-2016 is één aanvraag (Locatie Spatie) voor vier jaar gehonoreerd en bij de laatste ronde zijn twee aanvragen (orkest de ereprijs en Jens van Daele) voor vier jaar gehonoreerd. Hoewel de commissie onderkent dat culturele instellingen behoefte hebben aan een zekere, meerjarige basis, meent ze dat met verlenging spaarzaam moet worden omgesprongen. Deze kan leiden tot het dichtslibben van de regeling. Tegelijkertijd is de PAC-aanvraag geen einddoel voor veel organisaties. Op het gebied van de podiumkunsten is buiten de landelijke culturele basisinfrastructuur de meerjarige (vier jaar) activiteitenfinanciering van het Fonds Podiumkunsten het hoogst haalbare. Zowel vanuit artistiek als beleidsoogpunt is het streven zoveel mogelijk Arnhemse organisaties hiervoor in aanmerking te laten komen. Indien Arnhemse organisaties daarin slagen dan is het wenselijk dat ook de gemeente deze organisaties meerjarig ondersteunt. Het is daarom, los van de PAC-regeling, aan te bevelen dat de gemeente hier rekening mee houdt.

5.5 Publieksvisie

Organisaties hebben niet altijd een even heldere visie op publieksontwikkeling en -strategieën. Wanneer organisaties dit scherper in het vizier hebben, zijn zij beter in staat hun doelgroep te bereiken en het cultuurbereik en -participatie te verbreden. In de praktijk ziet de commissie te vaak dat organisaties zich op een algemeen breed publiek richten en/of niet specifiek de eigen doelgroep beschrijven.

5.6 Artistieke kwaliteit versus publieksevenementen

Artistieke kwaliteit is als belangrijkste criterium leidend voor de PAC-regeling. Dit roept bij de commissie de vraag op hoe om te gaan met publieksevenementen die niet artistiek gedreven zijn. De niet artistiek gedreven evenementen hebben geen puur artistiek doel of streven niet naar ontwikkeling in die richting. Datzelfde geldt voor initiatiefnemers die kunst instrumenteel inzetten voor maatschappelijke doelen. De veranderingen die zich in de afgelopen jaren in en rond de cultuursector voltrokken, vergroten dit dilemma. Van makers en instellingen wordt gevraagd zich nadrukkelijker tot hun omgeving en een breed publiek te verhouden en de omgeving vraagt steeds nadrukkelijker om een verbinding van kunst en cultuur met andere domeinen. Hoewel hierin volgens de commissie ook kansen liggen, zowel voor maatschappelijk draagvlak als voor financiering, wringen deze ontwikkelingen met een artistieke doelstelling (en soms ook met de artistieke kwaliteit). De regeling lijkt hier niet op toegerust. Het roept bij de commissie de vraag op welke ambities de gemeente Arnhem heeft op dit gebied en hoe de afstemming met andere gemeentelijke regelingen plaatsvindt, zoals met de Evenementenfondsregeling.

5.7 Beoordelingscriteria

De commissie is van mening dat de meeste beoordelingscriteria van de PAC-regeling nog actueel zijn. Tegelijkertijd adviseert de commissie de gemeente voor de nieuwe PAC-ronde opnieuw naar de criteria te kijken en deze waar nodig aan te scherpen of aan te vullen.

5.8 Monitoring activiteiten

De commissie monitort activiteiten door ze te bezoeken en vast te leggen in een korte notitie. De commissie maakt haar bezoek niet kenbaar om zo de activiteiten zo vrij mogelijk te kunnen monitoren. De commissie ziet graag een verplichting bij aanvragers de commissie te informeren over wanneer gesubsidieerde activiteiten plaatsvinden. Een deel van de aanvragers beschouwt dit overigens al vanzelfsprekend. Hoewel de commissie nog niet werkt met een bezoekrooster of met een onderlinge verdeling van wie welke activiteiten bijwoont, is zij wel voorstander van deze werkwijze en van afstemming van haar bevindingen met het ambtelijk apparaat.

5.9 Advies van de commissie

De commissie is van mening dat zij met het werkveld en met de gemeente een gezamenlijk doel heeft: in Arnhem te zorgen voor een rijk cultureel klimaat op hoog niveau. .De commissie heeft als taak kritisch naar de PAC-aanvragen te kijken. Zij beoogt dat aanvragers reflecteren op hun eigen activiteiten, keuzes en handelen en hen uit te dagen de activiteiten artistiek, organisatorisch en/of bedrijfsmatig waar mogelijk te verbeteren. De commissie realiseert zich dat wie kritiek geeft, ook kritiek ontvangt. Een groot deel van het werkveld neemt de kritiek van de commissie echter ter harte, en vindt dat deze bijdraagt aan de (artistieke) ontwikkeling van de culturele sector.

5.10 Contact tussen commissie en werkveld

De commissie is een voorstander van meer contact met (potentiële) aanvragers. Uit gesprekken met het werkveld constateert zij een wederzijdse behoefte aan meer contact. Wanneer de gemeente bij de nieuwe aanvraagronde informatiebijeenkomsten voor het werkveld gaat organiseren, ziet de commissie hierin ook een rol voor zichzelf weggelegd, namelijk uitleg geven over haar beoordelingswijze en het gesprek daarover aangaan met het werkveld. Ook wil de commissie de mogelijkheid hebben aanvragers tijdens de aanvraagprocedure uit te nodigen hun plan mondeling toe te lichten.

5.11 PAC-budget

De commissie constateert dat het beschikbare budget iedere volgende PAC-ronde is afgenomen en er dus steeds minder financiële middelen beschikbaar zijn voor het culturele middenkader. PAC-gelden zijn incidentele subsidiegelden. Daardoor kan bij de gemeente de neiging bestaan hier eerder op te bezuiniging. Dit heeft een nadelig effect op zowel het culturele middenkader als op de gewenste doorstroming, zoals de gemeente met Stroom beoogt. De commissie adviseert daarom ook niet verder te korten op het PAC-budget.
Daarnaast is de commissie van mening dat wanneer een aanvrager de PAC-subsidie niet besteed, bijvoorbeeld omdat activiteiten niet doorgaan, het haar verantwoordelijkheid is een advies te geven aan de gemeente over de besteding van die vrijgekomen middelen.

5.12 Sectoranalyses

De commissie heeft meerdere malen adviezen gegeven die raken aan een sectoranalyse of die dat zijn, zoals het advies om een festivalintendant aan te stellen en het advies een sectoranalyse beeldende kunst uit te voeren. Een sectoranalyse is een inventarisatie en analyse van de culturele sector op dat moment. Daarbij wordt gekeken naar ontwikkelingen en leemtes in het culturele aanbod en sterktes, zwaktes, bedreigingen en kansen van de sector worden geanalyseerd. De analyse kan zich zowel breed richten op de totale culturele sector als meer specifiek op een bepaalde kunstdiscipline of culturele presentatievorm, een festival bijvoorbeeld. De sectoranalyse beeldende kunst wordt op dit moment uitgevoerd. Sectoranalyses vinden in Arnhem ad-hoc plaats. De commissie is voorstander van een cyclus waarin sectoranalyses plaatsvinden in Arnhem. Deze analyses kunnen grotendeels door de gemeente zelf uitgevoerd worden.

5.13 Fair Practice Code en goed werkgeverschap

De commissie vraagt extra aandacht voor goed werkgeverschap. Met name veel (maar niet alleen) kleine organisaties binnen de kunst- en cultuursector hanteren geen CAO en hebben slechte arbeidsvoorwaarden voor zowel hun eigen medewerkers als de kunstenaars met wie zij samenwerken. De Sociaal Economische Raad (SER) en de Raad voor Cultuur (RvC) spreken in hun gezamenlijk advies aan de overheid van uitholling van de culturele sector. Zij geven aan dat er flink wat maatregelen genomen moeten worden om de positie van werkenden en werk- en opdrachtgevers in de cultuursector te verbeteren. Anders dreigt een deel van de kunst- en cultuursector in Nederland af te sterven. Landelijk is onlangs de Fair Practice Code gepresenteerd dat een kader biedt om loon naar werk in de culturele en creatieve sector mogelijk te maken. Dat is nodig voor een gezonde en toekomstbestendige arbeidsmarkt en beroepspraktijk. Specifiek voor de beeldende kunst is eerder dit jaar de richtlijn kunstenaarshonoraria ingevoerd met als doel eerlijke betaling van de kunstenaar. Als onderdeel van de culturele ambities van Arnhem behoort ook een culturele sector met een gezond werkklimaat. De commissie heeft als ambitie over vier jaar goed werkgeverschap een vanzelfsprekendheid te laten zijn binnen het Arnhemse culturele werkveld. Daar ligt zowel een verantwoordelijkheid voor de sector zelf als voor de gemeente. Bij gelijkblijvende financiering heeft deze transitie gevolgen voor het culturele aanbod in de stad. Goed werkgeverschap zorgt ervoor dat de kosten van (project)activiteiten stijgen. Indien de cultuursubsidies niet evenredig stijgen kunnen minder activiteiten gesubsidieerd worden. De commissie adviseert om goed werkgeverschap mee te laten wegen in de beoordelingscriteria van PAC met de Fair Practice Code als leidraad.

Ook adviseert de commissie de gemeente extra geld beschikbaar te stellen om de transitie naar goed werkgeverschap binnen de culturele sector mogelijk te maken. Dit kan bijvoorbeeld door tijdelijk extra subsidie beschikbaar te stellen aan organisaties die nog niet met een cao werken, maar deze wel gaan invoeren. Of door tijdelijk extra subsidie te verstrekken aan organisaties die de richtlijn kunstenaarshonoraria toepassen. Voorwaarde voor additionele financiering is dat organisaties daadwerkelijk een duurzame verandering realiseren als het gaat om het verbeteren van de arbeidsomstandigheden.

5.14 Internationalisering

De commissie ziet Arnhem als het centrum tussen het Ruhrgebied en de Randstad. De stad heeft vanwege haar ligging potentie als het om internationalisering gaat. Het gaat hier niet alleen om grensoverschrijdende samenwerking maar ook om internationaal publieksbereik. De aanwezigheid van ArtEZ met haar internationale studenten kan ook de internationalisering versterken. In de praktijk, een aantal (beeldende kunst)initiatieven uitgezonderd, wordt er nog weinig grensoverschrijdend samengewerkt. De commissie ziet deze kans graag meer benut.

5.15 PAC-regeling als middel

De commissie benadrukt dat de subsidieregeling PAC een regeling is om te koesteren. De regeling geeft mogelijkheden aan organisaties zich te ontwikkelen tot een dusdanig hoog niveau dat zij op termijn in aanmerking kunnen komen voor landelijke meerjarenfinanciering. Er zijn in Nederland weinig steden die een soortgelijke regeling hebben. Arnhem laat zien dat zij wil investeren in cultuur en in het culturele klimaat in de stad.
Tegelijkertijd ziet de commissie dat er een risico is tot uitholling van het PAC-budget doordat gemeenten vaak als eerste bezuinigen op dergelijke incidentele subsidies. Het advies is nadrukkelijk om de regeling in stand te houden en het budget niet te verlagen.

6. Interne analyse

In dit hoofdstuk zijn de bevindingen te lezen van de interne analyse van de werking van de regeling. In het afsluitende hoofdstuk 7 worden de vervolgacties in beeld gebracht die nodig zijn om de regeling verder te verbeteren.

6.1 Aanvraagformulier, aanvraagprocedure, evaluatie en verslaglegging

De gemeente hanteert criteria voor wat organisaties moeten aanleveren, maar organisaties zijn vrij in hoe zij hun begroting en projectplan opbouwen. Dit zorgt er voor dat de informatie die aanvragers indienen niet altijd even makkelijk met elkaar te vergelijken is.

Het online aanvraagformulier en de aanvraagprocedure van de PAC-regeling zijn minder gebruiksvriendelijk dan de aanvraagformulieren en aanvraagprocedures van landelijke overheidsfondsen en particuliere fondsen. Dit heeft te maken met ICT-keuzes van de gemeente waardoor bepaalde applicaties online niet gerealiseerd kunnen worden.

Van organisaties die PAC-subsidie ontvangen, vraagt de gemeente jaarlijks een verantwoording. Deze moet aan een aantal algemene eisen voldoen. Meerdere aanvragers sturen echter geen PAC-evaluatie op, maar een jaarverslag met een jaarrekening. Ook dienen ze geen specifieke projectbegrotingen in, maar hun volledige jaarrekeningen. Volgens de eisen van de gemeente mogen zij dit ook doen. De evaluaties zijn daardoor vooral algemeen en minder specifiek op de doelen vanuit het Arnhemse cultuurbeleid gericht. Bij organisaties die meerdere activiteiten uitvoeren, is uit de begroting niet altijd direct af te leiden wat de gemeente wel of niet heeft gefinancierd vanuit het PAC-budget. Organisaties die ook buiten Arnhem activiteiten uitvoeren, sturen niet altijd een helder overzicht mee van activiteiten die vanuit de PAC-regeling in Arnhem zijn uitgevoerd en hoeveel bezoekers daar bijvoorbeeld op af zijn gekomen. Daarnaast meet niet elke organisatie haar bereikcijfers even goed of ontbreekt uitleg wanneer de cijfers lager uitvallen.

De kwaliteit van verslaglegging en aangeleverde informatie door aanvragers is sterk wisselend. Om tot vaststelling over te kunnen gaan, moet de gemeente regelmatig aanvullende vragen aan het werkveld stellen, dat de nodige tijd kost. Efficiencyverbetering is mogelijk en wenselijk.

6.2 Subsidiabele kosten

De huidige PAC-regeling geeft aan dat maximaal 75% van de totale begroting subsidiabel is. In de praktijk blijkt dat organisaties zelden meer dan 50% van hun begroting aan subsidie vragen bij de gemeente. In diverse begrotingen zijn kosten in natura opgevoerd of kosten waarvoor PAC-subsidie niet is bedoeld, zoals inkoop horeca. In de huidige regeling zijn de subsidiabele kosten, en welke kosten uitgesloten zijn van subsidie, niet helder gedefinieerd.

6.3 Monitoring activiteiten door commissie

Hoewel commissieleden en bestuursadviseurs cultuur regelmatig vanuit de PAC-regeling gesubsidieerde activiteiten bezoeken, is dit voor het werkveld niet altijd even duidelijk. Een strakker en transparanter georganiseerde monitoring is wenselijk.

6.4 Afhankelijkheid van PAC-subsidie

Met name nieuwe PAC-aanvragers laten een beperkte afhankelijkheid van de PAC-subsidie zien. Dit zijn veelal organisaties die meerdere activiteiten organiseren, waarbij de PAC-subsidie gebruikt wordt voor één van de projecten. Wanneer zij geen subsidie ontvangen voor een specifiek programma verdwijnt waarschijnlijk de activiteit, maar de organisatie blijft bestaan en gaat andere activiteiten organiseren.

Voor veel PAC-aanvragers van het eerste uur is de PAC-subsidie een wezenlijk onderdeel van de jaarlijkse exploitatie geworden. Zonder deze subsidie staat het voortbestaan van deze organisaties al snel op het spel of noodzaakt ze tot drastisch ingrijpen in hun organisatiestructuur. Organisatie en gesubsidieerde activiteit vallen hier vaak samen. Dezelfde subsidieafhankelijkheid is ook terug te zien bij veel BIS-instellingen, die zonder de landelijke BIS-subsidie niet of nauwelijks kunnen voortbestaan.

6.5 Vernieuwing binnen bestaande activiteiten

Vernieuwing binnen bestaande activiteiten is zichtbaar bij diverse podiumkunstorganisaties, zoals orkest de Ereprijs en Jens van Daele. Zij hebben veelal een beproefd concept of manier van werken, maar schuwen het niet om daarbinnen vernieuwend en actueel te blijven. De PAC-regeling wil niet alleen kansen geven aan nieuwe initiatieven, maar ook graag bestaande organisaties de mogelijkheid bieden actueel te blijven en zichzelf te vernieuwen. Uit de evaluatie van alle drie de PAC-ronden blijkt dat de commissie vooral kritisch is op organisaties die in hun nieuwe aanvraag te weinig met eerdere adviezen van de commissie doen.

6.6 Subsidiegebouw

Bij het vaststellen van de Cultuurnota Stroom in 2012 is ook een aantal basisvoorzieningen en meerjarenvoorzieningen aangewezen. In de aanwijzing van deze gesubsidieerde voorzieningen vinden niet tot nauwelijks wijzigingen plaats. Vaak gaat een heroverweging of een organisatie tot de basisinfrastructuur behoort gepaard met een beleidsverandering of een bezuinigingstaakstelling binnen de gemeente. Momenteel vindt er geen vierjaarlijkse afweging plaats of een organisatie binnen de basisinfrastructuur moet blijven. De PAC-regeling is in het leven geroepen om te zorgen voor doorstroming bij het culturele middenkader; niet om doorstroming te realiseren naar de meerjarenvoorzieningen of basisinfrastructuur. Tegelijkertijd bestaat er bij een aantal organisaties wel de behoefte om aangemerkt te worden als meerjarenvoorziening. Op dit moment ontbreekt een goede evaluatiesystematiek van de bestaande meerjarenvoorzieningen. Er zijn steden in Nederland (onder andere Amsterdam, Rotterdam en Eindhoven) waar elke vier jaar alle culturele organisaties opnieuw een aanvraag moeten indienen om als meerjarenvoorziening of culturele basisvoorziening aangemerkt te kunnen worden.

6.7 Succes bij andere fondsen

De provincie Gelderland heeft in de periode 2014 tot en met 2016 uitvoering gegeven aan de Subsidieregeling Meerjarenprogramma's Gelderland 2012. De eerste tender van deze regeling was in 2013. Van de 38 organisaties waarvan de aanvraag gehonoreerd is tijdens de drie PAC-ronden, kregen 16 aanvragers in de periode 2014 tot en met 2016 ook één of meerdere malen subsidie van de provincie Gelderland. Het gaat hier om bijna de helft van de gehonoreerde PAC-aanvragers. Uit de eerste ronde van de nieuwe subsidieregeling van de Provincie Gelderland in 2017 komt een zelfde beeld naar voren. Landelijk hebben drie PAC-aanvragers een positief advies ontvangen voor meerjarige financiering van het Fonds Podiumkunsten. Daarnaast is er ook een aantal organisaties dat geen PAC-subsidie ontving bij PAC, maar wel is gesubsidieerd door de Provincie Gelderland en andersom. Alle subsidieregelingen (PAC-regeling, Fonds Podiumkunsten, Provincie Gelderland) werken onafhankelijk van elkaar en allen met een externe commissie. Gezien de grote overlap tussen gehonoreerde PAC-aanvragen en de door de Provincie Gelderland gesubsidieerde projecten is het raadzaam te onderzoeken waar afstemming mogelijk is.

6.8 Onderlinge afstemming gemeentelijke regelingen

Een aantal festivalorganisaties heeft de afgelopen jaren minder PAC-subsidie gekregen dan dat ze als organisatie hadden aangevraagd, omdat de commissie kritisch was over de artistieke kwaliteit. Het niet toegekende bedrag werd vervolgens via de regeling Evenementenfonds alsnog gesubsidieerd. Het betekent dat deze aanvragen tweemaal beoordeeld zijn. Vanuit de gemeente is heel goed navolgbaar dat een festival artistiek-inhoudelijk gezien niet voldoet aan de PAC-criteria, maar het alsnog subsidie ontvangt, omdat het als publieksevenement een meerwaarde voor de stad biedt. Zowel voor de gemeente als voor de aanvrager is het tweemaal beoordelen van een aanvraag bij verschillende regelingen niet effectief en onnodig tijdrovend. Tot voor kort was er slechts beperkt afstemming tussen de regelingen PAC en Evenementenfondsregeling. Ook is de wijze van beoordeling bij de PAC-regeling (door een externe commissie met een punten beoordelingssysteem waarin aanvragen tegenover elkaar afgewogen worden) anders dan bij de Evenementenfonds regeling (zonder externe commissie, volgens het principe wie het eerst komt wie het eerst maalt en zonder puntensysteem). Het college van burgemeester en wethouders heeft aan de gemeenteraad toegezegd dat zij de evenementenregeling gaat vernieuwen.

6.9 Werken met een externe commissie

Het werken met een externe commissie beschouwt het werkveld als positief, omdat de beoordeling daardoor plaatsvindt op basis van kennis en expertise van mensen die zelf uit het werkveld komen. De commissieleden hebben geen direct belang bij Arnhemse aanvragers, maar zij hebben wel zicht op het Arnhemse culturele werkveld. Daarnaast zijn de leden op de hoogte van landelijke culturele ontwikkelingen.
De zorgvuldige beoordeling van de externe commissie is waardevol, maar ook tijdrovend. Dit geldt vooral voor het uitwerken van de instellingsadviezen. Een beleidsadviseur Cultuur functioneert als secretaris voor de commissie. Hij heeft gedurende de adviesperiode een piekbelasting en daardoor weinig tot geen tijd beschikbaar voor andere zaken. Aangezien de betreffende beleidsadviseur ook verantwoordelijk is voor afstemming met meerdere culturele organisaties binnen de gemeente Arnhem is volledige inzetbaarheid van hem over een periode van een paar maanden voor de PAC-regeling niet wenselijk.
Het college van burgemeester en wethouders neemt in de regel de adviezen van de commissie ongewijzigd over. Indien het besluit van het college van burgemeester en wethouders afwijkt van het advies dan is het van belang dat dit gemotiveerd gebeurt, zodat deze keuze voor iedereen navolgbaar is.

7. Conclusies en vervolgacties

In dit afsluitende hoofdstuk volgen de conclusies die zowel op basis van statistisch onderzoek zijn getrokken als op basis van de bevindingen van de commissie, van de gemeente en de feedback uit het werkveld. Hierin is een onderscheid gemaakt tussen conclusies waaraan concrete vervolgacties zijn gekoppeld en conclusies die nader onderzoek vragen.

Conclusies met concrete vervolgacties

7.1 Doelstellingen Stroom - PAC

De activiteiten die vanuit de subsidieregeling PAC-regeling gefinancierd zijn, dragen in grote mate bij aan de profilering van het Arnhemse culturele klimaat. Ook buiten de eigen stadsgrenzen is dit effect waarneembaar. De afgelopen vijf jaar is doorstroming en vernieuwing binnen de culturele sector gerealiseerd. Dat is echter geen eindpunt en ook geen vanzelfsprekendheid, maar een continu proces waaraan waaraan de PAC-subsidieregeling een bijdrage levert. Deze regeling is voor de gemeente effectief geweest en heeft bijgedragen aan het verwezenlijken van de gestelde doelen van de kadernota Stroom. De inzet van Stroom, met de PAC-regeling als één van de uitvoeringsinstrument, is: verbreding van cultuurbereik en -participatie, versterken van de culturele ketens en verdere profilering en vitalisering van het culturele klimaat. Dit beleid bevordert de doorstroming en vernieuwing binnen de culturele sector en bouwt zo de positie van Arnhem als cultuurstad verder uit.

De statistieken laten zien dat zowel bestaande als nieuwe initiatieven gebruikmaken van de PAC-regeling. Aanvankelijk ontvingen met name organisaties die reeds een subsidierelatie met de gemeente hadden PAC-subsidie. In de tweede en de derde ronde kwamen daar veel nieuwe aanvragers bij. Het merendeel van de organisaties dat uiteindelijk geen PAC-subsidie ontving, bestaat nog steeds.

Er is duidelijk sprake van doorstroming. De commissie constateert dat ook. Tegelijkertijd blijft verbreding van cultuurbereik en -participatie voor organisaties een aandachtspunt. Het vergt continue aandacht een heldere publieksvisie neer te zetten en daaraan uitvoering te geven. Een deel van het werkveld geeft aan een sterk cultureel middenkader te zien dat er eerst niet was. De meerderheid van de organisaties die in alle PAC-ronden subsidie hebben ontvangen, geven aan dat zij zich hierdoor hebben kunnen ontwikkelen. Dit geldt tevens voor nieuwkomers. Het hoge aantal honoreringen van subsidieaanvragen door PAC-aanvragers bij de provincie Gelderland in de periode 2014-2016 en de hoge aantallen honoreringen in 2017, laten zien dat zij niet alleen lokaal overtuigen.

Vervolgactie:
- De uitgangspunten van de PAC-regeling te behouden en te continueren in een subsidieregeling.

7.2 Aanvraagformulier, aanvraagprocedure, evaluatie en verslaglegging

Het online aanvraagformulier is een aandachtspunt. Het is zowel volgens het werkveld, de commissie en de gemeente onvoldoende gebruikersvriendelijk.
Organisaties met geen of weinig uitvoeringscapaciteit, ervaren de aanvraagprocedure als veeleisend. De PAC-regeling is bedoeld voor het stimuleren en ontwikkelen van het culturele middenkader. De gemeente is van mening dat zij van deze aanvragers een zekere professionaliteit (ook in uitvoeringsorganisatie) mag veronderstellen. De PAC-aanvraagprocedure acht zij niet veeleisender dan vergelijkbare procedures van provinciale en landelijke fondsen.

Zowel de betrokken bestuursadviseurs als de commissie constateren dat de kwaliteit van de door het werkveld aangeleverde informatie (verantwoording en verslaglegging) beter kan en moet. Er zijn geen eenduidige richtlijnen voor de opbouw van de begroting of voor de omvang en inhoud van het projectplan dat organisaties moeten aanleveren. Zowel het doorvoeren van tussentijdse wijzigingen van organisaties als de beoordeling van hun evaluaties is tijdrovend. Door eenduidige richtlijnen in te voeren, kan de gemeente richting het werkveld duidelijk makenover wat zij van de aanvragers verwacht. Zowel de commissie als de gemeente kunnen dan vervolgens elke aanvraag en verantwoording op een eenduidige manier beoordelen en beter toetsen aan het gemeentelijke cultuurbeleid.

Vervolgacties:

- Aanpassing van het online aanvraagformulier en de onlineaanvraagprocedure in het belang van gebruiksvriendelijkheid. Vragen in het aanvraagformulier krijgen een toelichting.
- Verbetering van de efficiëntie van de PAC-regeling door de kwaliteit van de gevraagde informatie (aanvragen en verslaglegging) te verhogen met uniforme formats voor projectplannen, begrotingen en verantwoordingen. Op deze manier is de gemeente eenduidig in haar informatievoorziening- en verwerking, kunnen aanvragen door de commissie beter met elkaar vergeleken worden en is voor het werkveld expliciet gemaakt waarop de gemeente toetst en wat de gemeente minimaal aan informatie wil ontvangen. Bij het ontwikkelen van deze formats vormen landelijke subsidieregelingen een referentie. Waar mogelijk zal de gemeente Arnhem zaken afstemmen met de provincie Gelderland en de gemeente Nijmegen. Hierdoor kan meer eenduidigheid ontstaan in wat van aanvragers gevraagd wordt, hetgeen voor het werkveld efficiënter en werkbaarder zal zijn.

7.3 Subsidiabele kosten

Het moet voor aanvragers duidelijk zijn welke kosten wel of niet subsidiabel zijn. De huidige regeling geeft dit niet scherp aan.

Vervolgactie:

- In de nieuwe regeling duidelijke omschrijving opnemen over welke kosten wel en niet subsidiabel zijn.

7.4 PAC-beoordelingscriteria

De beoordelingscriteria van de PAC-regeling worden nog steeds als actueel en relevant gezien. Wel vraagt het werkveld rekening te houden met de verandering waaraan het begrip cultureel ondernemerschap onderhevig is. De commissie adviseert de gemeente om voor de nieuwe PAC-ronde opnieuw naar de criteria te kijken en deze waar nodig aan te scherpen of aan te vullen. De commissie pleit voor eerlijke honoraria voor kunstenaars. Landelijk zijn daar richtlijnen voor ontwikkeld die nog in ontwikkeling zijnOok is er overleg over de arbeidsmarktagenda voor de creatieve- en culturele sector waar de gemeente aan deelneemt.

Vervolgacties:

- Bestaande criteria worden opnieuw bekeken en waar noodzakelijk aangescherpt in de nieuwe regeling. Ook wordt onderzocht of bepaalde criteria zwaarder meegewogen moeten worden.
- Goed opdrachtgeverschap, goed werkgeverschap en een eerlijke kunstenaarshonoraria zullen meegewogen worden in de beoordeling.

7.5 Overlap tussen gemeentelijke subsidieregelingen

De praktijk laat zien dat aanvragers de diverse gemeentelijke subsidieregelingen weten te vinden. Wel bestaat de wens efficiënter om te gaan met zowel de tijd van de aanvragers, als met die van de commissie en van het ambtelijk apparaat door subsidieregelingen efficiënter en effectiever in te zetten.
Organisaties die geen of minder geld krijgen bij de ene regeling proberen vervolgens financiering te regelen door beroep te doen op een andere regeling. Deze manier van aanvragen wordt als inefficiënt ervaren en vergt niet alleen extra tijd van de aanvrager, maar ook van het ambtelijk apparaat dat de aanvragen moet verwerken en beoordelen. Het werkveld geeft de voorkeur aan één loket boven het indienen van meerdere aanvragen.
Terwijl de commissie is ingesteld om de artistieke kwaliteit voorop te stellen in haar beoordeling, is voor de gemeente ook de meerwaarde van een activiteit voor de stad essentieel. De commissie heeft de gemeente daarom geadviseerd te kijken naar hoe de afstemming met andere gemeentelijke regelingen plaatsvindt, waaronder die met de regeling Evenementenfonds. De commissie verwacht namelijk een knelpunt voor aanvragers die zich onvoldoende artistiek ontwikkelen en daardoor niet voor PAC-subsidie in aanmerking zullen komen. Dit zou directe gevolgen kunnen hebben voor de regelingen Evenementenfonds en Fonds Cultuur. Denk aan stijging van het aantal aanvragen en van de hoogte van het gevraagde subsidiebedrag.

Vervolgacties:

- Verbetering van de efficiëntie van de gemeentelijke subsidieregelingen door het ontwikkelen van één nieuwe regeling (met deelregelingen) waarin de regelingen Evenementenfonds, Fonds Cultuur en PAC zijn ondergebracht. In de nieuwe regeling zal het accent liggen op de meerwaarde van activiteiten voor de stad, omdat die voor de gemeente het belangrijkste is. De deelregelingen bieden de mogelijkheid om op specifieke criteria te toetsen, waarmee zowel recht gedaan wordt aan de specifiek gestelde doelen in de cultuurnota Stroom als aan die van het evenementenbeleid.
- Het werkveld, de commissie en een brede vertegenwoordiging van de gemeente zullen de nieuwe regeling vooraf toetsen.

7.6 Werken met een externe commissie

Zowel een groot deel van het werkveld als de gemeente zien de meerwaarde van het werken met een externe commissie. Deze werkwijze wordt in stand gehouden. Wel zal er meer interactie zijn met het werkveld, zowel voorafgaande aan het indienen van de subsidieaanvraag als tijdens de beoordeling en de uitvoering van de activiteiten. Een klein aantal organisaties uit kritiek op de beoordelingswijze van de commissie, in het bijzonder op de, in hun ogen, beperkte aanwezigheid van de commissie bij activiteiten in de stad. Diverse organisaties geven aan behoefte te hebben aan een mondelinge toelichting op hun aanvraag nadat de aanvraag is ingediend.
Vanuit organisatie oogpunt is de rol van secretaris door de piekbelasting tijdens de beoordelings- en adviesfase niet volledig verenigbaar met de andere werkzaamheden die een bestuursadviseur op dat moment moet uitvoeren.

Vervolgacties:

- De gemeente gaat voorafgaand aan de sluitingstermijnen van de regelingen spreekuren organiseren voor het werkveld.
- Bekeken zal worden ofde functie van secretaris verlicht kan worden, zodat deze te combineren valt met de andere werkzaamheden van de bestuursadviseur Cultuur.
- De commissie, indien zij aanvullende vragen heeft, gaat in de toekomst aanvragers uitnodigen voor een mondelinge toelichting.

Conclusies en vervolgacties voor nader onderzoek en besluitvorming

7.7 Platformfunctie

De PAC-regeling is niet toegespitst op organisaties die een platformfunctie hebben en soms activiteiten organiseren die meer gericht zijn op een specifieke doelgroep / branche. Zij zijn hierdoor een vreemde eend in de bijt van PAC-aanvragers. Culturele organisaties, zoals OPA,CASA en Beeldende Kunst Arnhem hebben in de stad een platformfunctie waarvan de commissie aangeeft dat zij een artistiek-inhoudelijke meerwaarde hebben voor de stad.

Vervolgacties:

- De gemeente gaat onderzoeken en bekijken wat zij wil met platformorganisaties die nu een beroep doen op de PAC-regeling, maar daar moeilijk binnenvallen, terwijl ze vanwege hun functie essentieel voor de stad kunnen zijn.

7.8 Doorstroming subsidiegebouw

Bij meerdere, nieuwe aanvragers is te zien dat zij eerst gebruik maken van de Stroomversneller, vervolgens een beroep doen op de regeling Fonds Cultuur en daarna een PAC-aanvraag in dienen. Het Arnhemse subsidiegebouw zorgt op die manier voor doorstroming. Na de PAC-regeling is er in de praktijk alleen doorstroming geweest naar de meerjarenvoorzieningen op advies van de commissie of na tussenkomst van de gemeenteraad. De commissie speelt hierin geen formele rol. Er zijn geen heldere criteria hoe een organisatie kan toetreden tot de meerjaren- en de basisvoorzieningen. Kiezen voor doorstroming binnen het hele subsidiegebouw betekent dat het bestaande aanbod ingewisseld kan worden voor nieuw aanbod en dat er verloop komt binnen de kunstensector.

Vervolgactie:

- De gemeente gaat bekijken of het wenselijk is tot een transparante beoordelingssystematiek te komen die verdere doorstroming binnen het subsidiegebouw mogelijk maaktnaar de meerjarenvoorzieningen.

Bijlage 1: Subsidiegebouw Cultuur

De gemeente Arnhem heeft het Subsidiegebouw Cultuur en de PAC-regeling is daar onderdeel van. Het Subsidiegebouw Cultuur is als volgt opgebouwd.

1. Stroomversneller Cultuur	Voor beginnende nieuwe initiatieven. De Stroomversneller is een persoon uit het werkveld die kleine opstartsubsidies geeft aan initiatieven tot maximaal € 3.000 waarvan hij / zij denkt dat ze potentie voor de stad hebben.	• Tot € 3.000 • Gaat om nieuwe initiatieven. • Veelal niet ervaren subsidieaanvragers. • Opstartsubsidie - aanjagende functie. • Laagdrempelig. • Stroomversneller bepaalt toekenning. • Subsidieplafond wordt per jaar vastgesteld.
2. Fonds Cultuur	Voor nieuwe incidentele culturele projecten, activiteiten.	• Tot € 10.000. • Subsidie bedraagt maximaal 75% van de kosten. • Relatief veel doorstroom / kansen voor nieuwe initiatieven. • Afgebakende projectaanvraag. • Ambtelijke beoordeling. • Subsidieplafond wordt per jaar vastgesteld.
3. Programmatische Activiteiten Cultuur (PAC)	Subsidie voor artistieke programma's (producties en/of presentaties). De subsidieregeling PAC is een tweejarige regeling op grond waarvan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Arnhem telkens voor een periode van twee jaar (en indien daartoe aanleiding is voor vier jaar) subsidies toekent voor programmatische culturele activiteiten in Arnhem.	• Subsidie bedraagt maximaal 75% van de kosten. • Relatief veel doorstroom / kansen voor nieuwe initiatieven, maar ook voor bestaande initiatieven. • Projectaanvraag bevat een meerjarig programma. • Beoordeling door externe commissie. • Subsidieplafond wordt per twee jaar vastgesteld.
4. Meerjarenvoorziening	Voorzieningen die de gemeente dusdanig belangrijk vindt voor de stad dat zij ze voor meerdere jaren (in de regel 4 jaar) financiert.. Het gaat hier om organisaties die makers – kunstenaars faciliteren en om instellingen die zij (landelijk) van belang acht in de profilering van Arnhem als cultuurstad.	• Weinig doorstroom. • Ambtelijke advies en evaluatie. • Veel zekerheid voor organisaties. • Het budget wordt begroot in de meerjarenbegroting van de gemeente.
5. Basisinfrastructuur Cultuur	Voor instellingen die dusdanig essentieel zijn voor de stad dat zij tot de basisinfrastructuur horen.	• Zo goed als geen doorstroom. • Ambtelijke advies en evaluatie. • Veel zekerheid voor organisaties. • Het budget wordt mee begroot in de meerjarenbegroting van de gemeente.

Bijlage 2: PAC-statistieken

	2013 - 2014 periode 1,5 jaar	2015 - 2016 periode 2 jaar	2017 - 2018 periode 2 jaar	Totaal
Aantal aanvragen	39	54	35	128
Aantal aanvragen beoordeeld op basis van de PAC-regeling.	34	47	33	114
Hoeveel van de aanvragers die beoordeeld zijn ontvingen financiering vanuit het gemeentelijke cultuurbudget 2012	25	24	13	62
Totaal gehonoreerde aanvragen.	22	22	22	66
Hoeveel van de organisaties die financiering vanuit het gemeentelijke cultuurbudget 2012 ontvingen heeft zijn aanvraag gehonoreerd gezien?	20	11	9	40
Percentage gehonoreerde aanvragen van aanvragers die financiering vanuit het gemeentelijke cultuurbudget 2012 ontvingen.	80,00%	45,83%	69,23%	64,52%
Percentage gehonoreerde aanvragen van aanvragers die financiering vanuit het gemeentelijke cultuurbeleid in 2012 ontvingen op het totaal aantal aanvragers.	90,91%	50,00%	40,91%	60,61%
Aantal nieuwe aanvragers dat niet eerder financiering ontving ten opzichten van de ronde hiervoor.	9	27	11	47
Gehonoreerde nieuwe aanvragers / aanvragers die voor het eerst subsidie ontvangen.	2	8	8	18
Percentage gehonoreerde nieuwe aanvragers van het aantal nieuwe aanvragers.	22,22%	29,63%	72,73%	38,30%
Percentage gehonoreerde nieuwe aanvragers op het geheel aan gehonoreerde aanvragen.	9,09%	36,36%	36,36%	27,27%
Percentage gehonoreerde aanvragers op het totaal aan beoordeelde aanvragers.	61,80%	46,81%	66,70%	57,02%
Beschikbaar budget.	€ 1.306.500	€ 1.372.000	€ 1.338.000	€ 4.016.500
Gevraagd budget.	€ 1.872.678	€ 3.243.930	€ 2.143.250	€ 7.259.858
Percentuele overvraging.	34,10%	136%	60%	80,80%
Bedrag aan gehonoreerde projecten.	€ 1.159.375	€ €1.273.000	€ 1.350.000	€ 3.691.625
Gemiddelde gehonoreerde bedrag per project.	€ 52.699	€ 57.864	€ 61.364	€ 55.934
Onderbesteding budget	€147.125	€ 99.000	€-12.000	€ 324.875

Bijlage 3: gesprekken met het werkveld

Deelnemers Rondetafelgesprekken
28 juni 2017

FESTIVALS
Deelnemers

Thijs Groenewegen	Park Open / Ruimtekoers
Karin Terwisse	Sonsbeek Theateravenue / Sprookjesfestival
Harold Oddens	Hoogte80 / Muziek bij de Buren
Paul Wijtvliet	Sonsbeek Theateravenue
Rita Weeda	Sonsbeek Theateravenue
Steven Klop	Arnhemsche Federatie van Muziekgezelschappen
Gerhard Burgers	Arnhemsche Federatie van Muziekgezelschappen

Gespreksleider	Bernhard Groenewegen
Bestuursadviseur	Marleen Langendijk
Commissieleden	Carla Leurs
	Christie Arends

MUZIEK
Deelnemers

Rob Chevallier	Stichting Jazz in Arnhem
Loek Laarman	Stichting Jazz in Arnhem
Petra Jekel	Kunst Bewust
Barbara Akkerman	
Wim Boerman	orkest de ereprijs

Gespreksleider	Martine Baar
Bestuursadviseur	Doeko Pinxt
Commissieleden	Maarten Verhoef
	Marion Beltman

DANS – THEATER
Deelnemers

Paula Walta	Beeldend Danstheater Telder
Jolanda Keurentjes	Beeldend Danstheater Telder
Albert Hoex	de Plaats
Esther Dikkers	TG Echo
Marlies Weeting	Dansstorm Oost
Rita Weeda	Jens van Daele
Roel Coppelmans	Posttheater
Astrid Geraats	Danstheater LethDansant
Gerda van Haaren	Touchstones

Gespreksleider	Martine Baar
Bestuursadviseur	Doeko Pinxt
Commissieleden	Carla Leurs
	Maarten Verhoef

BEELDENDE KUNST

Deelnemers	Beeldende Kunst Arnhem / Plaatsmaken
July Ligtenberg	Kunst op de Koffie / Code Rood
Jeroen Glas	Code Rood
Brieke Drost	Kunst op de Koffie
Carien Poissonnier	Beeldende Kunst Arnhem / Code Rood
Oscar Lourens	

Gespreksleider	Bernhard Groenewegen
Bestuursadviseur	Marleen Langendijk
Commissieleden	Christie Arends
	Marion Beltman

Bijlage 4: Commissie Culturele Subsidies

SUBSIDIERONDE 2013-2014

Commissie samenstelling:
Hans Esmeijer (voorzitter)
Marion Beltman
Carla Leurs
Hans Eliëns
Rob Ligthert

SUBSIDIERONDE 2015-2016

Commissie samenstelling:
Hans Esmeijer (voorzitter)
Marion Beltman
Carla Leurs
Hans Eliëns
Rob Ligthert

SUBSIDIERONDE 2017-2018

Commissie samenstelling:
Hans Esmeijer (voorzitter)
Marion Beltman
Carla Leurs
Mieke Conijn
Maarten Verhoef

VANAF 4 juli 2017

Commissie samenstelling:
Christie Arends (voorzitter)
Marion Beltman
Carla Leurs
Mieke Conijn
Maarten Verhoef

Titel/onderwerp: **Agenderingsverzoek "subsidieregelingen culturele evenementen"**

Raadsadviseur: Elsebée Dirksen Telefoonnr: 3774712 Elsebee.dirksen@arnhem.nl

Van:	Fractie Arnhem Centraal	Ambtenaar:	Alet Voskuil/Doeko Pinxt
Portefeuillehouder:	H. de Vroome	Telefoonnr:	377 4275/3247
		E-mailadres:	alet.voskuil@arnhem.nl doeko.pinxt@arnhem.nl
Doel activiteit	De bespreking van het onderwerp stelt de raadskamer in staat om het door het college gevoerde beleid te controleren.		
Toelichting	**Aanleiding** De fractie van Arnhem Centraal heeft een agenderingsverzoek ingediend over de subsidieregelingen voor culturele evenementen': *Hierbij het verzoek om de raadsbrieven van 12 december 2017 en 26 juni 2018 te agenderen. Het doel hiervan is de huidige subsidieregelingen voor evenementen in Arnhem te bespreken.* *Dit naar aanleiding van de berichten in De Gelderlander van 4 en 6 juli omtrent het op losse schroeven staan van het Sprookjesfestival.* *Ook World Street Painting, Gelders Doek, Dansstorm Oost, Sonsbeek Theater Avenue en P-Art moeten het met minder subsidie doen vanwege de huidige regeling.* *De fractie van Arnhem Centraal wil graag met de portefeuillehouder en de andere raadsfracties in gesprek over het volgende:* *Er zijn steeds meer bestaande evenementen, die in de financiële problemen komen. Dat heeft te maken met het huidige evenementenbeleid (zie bijgaande raadsbrieven). Graag willen wij met de raad in gesprek over dit onderwerp, naar aanleiding van de volgende vragen:* – *In hoeverre vindt de raad (bepaalde) evenementen zo belangrijk voor de stad, dat ze niet mogen verdwijnen? Welke zijn dat?* – *Gezien de ervaringen in de afgelopen jaren, in hoeverre is het realistisch om te verwachten dat evenementen structureel voldoende sponsoring binnen kunnen halen?* – *Vanuit het Ondernemersfonds kunnen evenementen alleen in hun opstartjaren gesubsidieerd worden. De subsidie vermindert elk jaar, waardoor evenementen het moeilijk krijgen. Vinden we dat wenselijk?* – *Welke criteria vinden we doorslaggevend voor (structurele) subsidiëring, zoals laagdrempelig, gratis, toegankelijk of juist artistiek en vernieuwend? Of tellen spin-off en aandacht voor de stad zwaar mee?* – *Hoe gaan we om met overlast? Wat is wel of niet meer aanvaardbaar (stad op slot)?* Belangstellenden zijn uitgenodigd om aanwezig te zijn en desgewenst in te spreken.		
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Er is geen vervolgbehandeling voorzien. Een eventueel vervolg hangt af van het initiatief dat een of meerdere fracties neemt.		
Spreekrecht publiek	Ja		
Behandeladvies	U bent in de gelegenheid vragen te stellen aan eventuele insprekers. Vervolgens krijgt de fractie van Arnhem Centraal de gelegenheid het agenderingsverzoek toe te lichten. Aansluitend wordt de portefeuillehouder in de gelegenheid gesteld te reageren. Daarna worden de leden van de raadskamer uitgenodigd aan de bespreking deel te nemen.		

	De behandeling vindt plaats in één termijn, hierbij is een afwisseling van het stellen van informatieve vragen en het uitwisselen van gedachten toegestaan. Interrupties zijn toegestaan.			
Bijlagen				

Agenderingsverzoek Arnhem Centraal: 'subsidieregelingen culturele evenementen'			
Raadsbrief PAC-evaluatie en nieuwe subsidieregeling (12-12-2017) inclusief bijlagen			
Raadsbrief Subsidiebesluit Producties, Evenementen en Festivals (26-6-2018) inclusief bijlagen			

BINNENSTAD ARNHEM

made in Arnhem

Arnhem, 12 september 2018

Geachte raadsleden,

Stichting Platform Binnenstad Arnhem werkt samen met ruim 100 direct betrokken stakeholders aan een vitale en bruisende stad waar inwoners en bezoekers van buiten graag naar toe komen. Evenementen zijn onlosmakelijk verbonden met dit streven. PBA is voorstander van een goede mix van evenementen die zogenaamd 'on brand' zijn en het DNA van de stad representeren en tot ver buiten de stadgrenzen uitdragen. En publieksevenementen die veel bezoekers aantrekken naar de (binnen)stad. De laatste categorie hoeft niet persé het hele DNA 'groen, creatief en ondernemend' te omvatten maar ze mogen dit uiteraard ook niet ondermijnen.

PBA is in gesprek met wethouders en ambtenaren én met SOFA om het systeem onder de loep te nemen met betrekking tot het toekennen van financiële middelen om een evenement tot stand te kunnen brengen. Met uitzondering van de meeste organisatoren van 'on brand'-evenementen, moeten organisatoren die hier niet aan voldoen 'dealen' met een afbouwregeling van 100/50/25 of ieder jaar opnieuw een aanvraag indienen. Voor zowel de verstrekker als de organisator een zeer inspannend en tijdrovend proces. Met telkens weer de vraag of een evenement wel of niet doorgang kan vinden.

PBA gelooft dat dit anders kan en moet. De gedachte dat een evenement binnen drie jaar op eigen benen moet kunnen staan en volledig uit publieke gelden en sponsoring gefinancierd kan worden is voor veel organisatoren een utopie. Evenementen waar mensen geld voor een kaartje willen betalen omdat er een groot artiest op af komt kunnen dit wellicht waarmaken. Vele andere evenementen die zich begeven op het snijvlak van Kunst met de grote en de kleine k kunnen dat niet. Zij zouden moeten kunnen vertrouwen op een structurele toezegging van meerdere jaren vanuit SOFA en/of gemeente. Voorbeelden uit andere steden leren ons dat organisatoren dan ook bereid zijn om te investeren in de toekomst en het professionaliseren van hun evenement ten behoeve van het aantrekken van bezoekers naar het evenement en naar de stad. Bovendien geeft het potentiele sponsoren meer vertrouwen in de continuïteit van het betreffende evenement. Dus dan gaat het mes aan twee kanten snijden.

PBA is graag bereid om de dialoog te voeren om met elkaar te komen tot een breed spectrum van mooie evenementen voor onze (binnen)stad – on- én of-brand - met voldoende diversiteit maar ook continuïteit in het aanbod. We willen een stad zijn waar organisatoren graag komen met hun evenement. En met ons werken aan het aantrekkelijk houden en maken van de (binnen)stad van Arnhem voor een groot aantal bezoekers.

Marian van Hooij en Sander Wind

Platform Binnenstad Arnhem

Inspreekstuk subsidieregelingen evenementen

Mijn naam is Raymond Driessen.
Geboren in Arnhem en trots op mijn stad.
Werkzaam bij marketing en evenementenbureau gevestigd in Arnhem centrum
Onze core business is winkelcentrum promotie.
Wij zijn verantwoordelijk voor alle activiteiten in het Musiskwartier. Dit doen wij al 3 jaar.
Daarnaast zijn wij initiatiefnemer van het Korenkwartier.

Graag wil ik mijn visie over de subsidieregelingen met jullie delen.

Onze stad bruist van de energie. Er zijn veel partijen met goede ideeën en mooie initiatieven.
Wat wij merken is dat veel partijen langs elkaar heen werken.

Er is veel onrust in de stad bij de ondernemers en evenement organisatoren omtrent de evenementen. Er is veel onduidelijkheid wie waar verantwoordelijk voor is bij het organiseren van stadbrede evenementen en wat de mogelijkheden zijn. Ook de verdeling van de subsidiegelden roepen vaak veel vragen en soms frustratie op.

Zonder de verdieping in te gaan zal ik een voorbeeld geven.
Wij organiseren al 3 jaar rondom het Airborne weekend een aantal kleinschalige activiteiten. Op de zondag verzorgen wij zelf het gehele stadsprogramma. Al jaar krijgen wij hier vanuit de gemeente geen bijdrage voor. Dit jaar is er voor het eerst € 500,00 bijdrage geweest op een begroting van € 8.000,00. Gelukkig support het PBA een deel sinds vorig jaar zodat in totaal 20% geborgd is.
De rest van de gelden halen wij uit de markt. Dit zijn sponsoren en de ondernemers zelf.
Hoe kan het zijn dat alle partijen het eens zijn dat de Airborne maand hoog op de agenda moet staan en er al jaren voor de binnenstad zelf geen budget beschikbaar is? Hoe belangrijk is in dit geval de Airborne maand voor de stad Arnhem?

Naar onze mening zou er eerst een integraal plan moeten komen van waaruit alle partijen kunnen gaan werken willen wij als stad ons sterk kunnen profileren naar buiten. Hier zijn een aantal vragen van belang voor.

- Het bepalen van een jaarkalender.
- Waar wil de stad arnhem zich mee profileren (DNA van de stad)
- Welke evenementen passen daarbij
- Wat is de verhouding culturele evenementen en commerciële evenementen?
- Welke evenementen zijn =(deels) commercieel te maken en welke dienen een structurele bijdrage te krijgen?

Daarnaast lijkt het ons van belang om veel meer te meten wat wij aan het doen zijn.
Heeft het evenement een positief effect gehad op de (Winkel) beleving? Zijn er echt meer bezoekers naar de binnenstad gekomen? Is de verblijfsduur van de bezoeker verlengt? Wat vindt de bezoeker van het evenement en wat zou een bezoeker graag voor evenementen willen zien in het centrum?. Dit en tal van andere vragen zijn eenvoudig te stellen aan de bezoekers. Ook het bevragen van ondernemers kan waardevolle data opleveren en ook zorgen voor meer betrokkenheid en waardering. Dit zou structureel bij elk evenement gedaan moeten worden. Op deze manier kun je

het effect duidelijk in beeld krijgen en werken aan kwaliteitsverbetering.
Wat ook een uitkomst zou kunnen zijn is dat de impact van zo een evenement zo laag is, dat je zou kunnen kijken of het nog zinvol is om deze nog te ondersteunen.

Resumé:

Inzetten op een jaarkalender die aansluit bij het DNA van de stad
bepalen welke evenementen op ingezet worden
Monitoren wat de effecten zijn van de evenementen
Marktpartijen betrekken om financiële borging mogelijk te maken d.m.v. sponsoring.

Hartelijk dank voor uw tijd.

Beste Raadsleden, Geachte voorzitter,

Voor u staat, ik kan het niet ontkennen, een enigszins teleurgesteld mens. Hoogte80 Festival had graag een hogere gemeentelijke bijdrage ontvangen. Maar het is niet de tijd en de plaats om het advies van de commissie en het daarop volgend besluit van het college, te bespreken.

Aangezien het vandaag ook, of misschien wel juist, gaat over de toegankelijkheid van de Arnhemse festivals, wil ik toch een passage uit het advies aan u voorlezen. Deze luidt als volgt:
Wat ondernemerschap betreft, verwijst de commissie naar haar vorige advies, waarin zij aangeeft dat geen entreeheffing in haar ogen op gespannen voet staat met het verzoek om subsidie.
Einde citaat

Nu enkele cijfers.
De gemeentelijke subsidie bedraagt 12% van ons totaal aan inkomsten. Hoogte80 draait – noodgedwongen - voor een groot deel op de horeca, samen met kaartverkoop en sponsoring houden wij voor 75% ons eigen broek op. Uit een dit jaar gehouden publieksonderzoek blijkt dat de waardering voor Hoogte80 hoog is, ruim 1000 bezoekers gaven ons gemiddeld een 8,5. Tegelijkertijd werden zorgen geuit over de betaalbaarheid van het festival o.a. vanwege stijgende horecaprijzen, en om het duidelijk te stellen, voor het merendeel van de voorstellingen betaald het publiek al entree. Uit het onderzoek blijkt dan ook dat slechts 26% bereid is om een toegangsprijs tot het terrein te betalen.

Voor Hoogte80 Festival is vrije toegang tot het terrein altijd een onderdeel geweest van haar missie en visie. Wij scheppen voor vier dagen een creatieve wereld bieden waarin Arnhem zich kan verwonderen en cultureel geïnspireerd raakt. Voor alle Arnhemmers, ongeacht leeftijd, culturele en sociale achtergrond en zonder financiële drempels.

Maar wellicht hebben wij nu geen keuze. Hoewel de inkomsten uit horeca de afgelopen edities voldoende bleken, is het elk jaar een risico. Een paar flinke regenbuien, en je bent weg. Vandaar dat wij nu serieus de mogelijkheden tot het heffen van entree tot het festivalterrein onderzoeken. En mocht het zo ver komen, dan hopen wij dat de kosten van deze maatregel het verlies aan publiek niet overtreft en Arnhem een festival armer is.

Ik dank u voor uw aandacht.

BEHANDELRESULTAAT

Agenderingsverzoek

"Subsidieregelingen culturele evenementen"

Zaaknummer:	
Portefeuillehouder:	H. de Vroome

Resultaat van bespreking:

Aanwezig Bouma (PvdA), Gemici (GroenLinks), Pape (VVD**),** Becker (ChristenUnie), Andeweg (D66), Eliëns (Partij voor de Dieren), Van den Broek (CDA).
Er waren geen vertegenwoordigers van de SP, PVV, Denk/Verenigd Arnhem en de Arnhemse Ouderenpartij.

Insprekers
De heer H. Oddens (Hoogte 80 festival) en de heer R. Driessen (bureau Smartvertizing) hebben de raadskamer toegesproken.
[Hun inspraakteksten zijn aan de stukken toegevoegd.]

Verloop
Op verzoek van de fractie van Arnhem Centraal bespreekt de raadskamer het agenderingsverzoek "Subsidieregelingen culturele evenementen".

Conclusie
De fractie van Arnhem Centraal geeft aan dat zij zich zal beraden op een eventueel vervolg van dit agenderingsverzoek waarna de vergadering door de voorzitter wordt afgesloten.

De raadsadviseur,

E.J.S. Dirksen

De voorzitter,

MJ. Navis

Documentnummer: 2014.0.088.751
Zaaknummer: 2014-09-00461

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 269939

Onderwerp: Vaststellen bestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)'

Voorstel

1. In de naar aanleiding van het ontwerpbestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)' ingediende zienswijzen redenen te vinden die leiden tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)' in gewijzigde vorm ten opzichte van het ontwerp van dit bestemmingsplan, zoals dit ter inzage heeft gelegen op grond van artikel 3.8 Wet ruimtelijke ordening;
2. Het bestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)' gewijzigd vast te stellen zoals dit plan is vervat in verbeelding NL.IMRO.0202.920.0301.gml met bijbehorende regels en toelichting.
3. In te stemmen met het afzien van de vaststelling van een exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 lid 2 van de Wet op de ruimtelijke ordening.

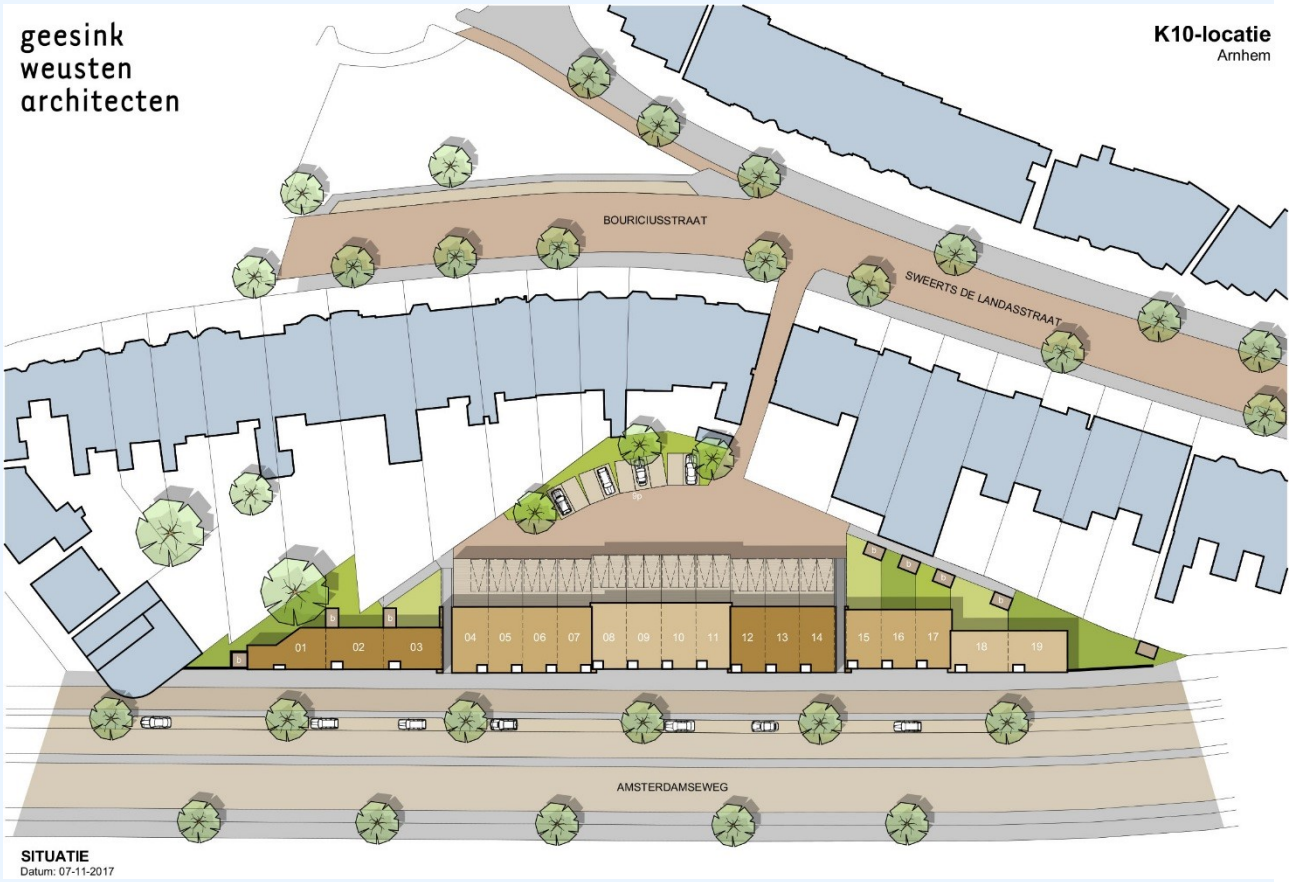
Inleiding

Het project 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)' maakt onderdeel uit van het project 'Arnhem Centraal Noord' en voorziet in het ontwikkelen van kavel K10. Deze kavel is gelegen aan de Amsterdamseweg en globaal gesitueerd tussen de Brantsenstraat en de Sweerts de Landasstraat. De kavel is momenteel onbebouwd en braakliggend. Op basis van het geldende bestemmingsplan zijn de gronden bestemd voor dienstverlening (administratieve en publieksgerichte kantoren). Beoogd was een programma van 4.500 m² bvo aan kantoorfuncties.

In juli 2016 is door het college het herijkingsvoorstel voor Arnhem Centraal aangenomen waarbij een behoorlijk deel van het oorspronkelijke kantoorprogramma is omgezet naar woningbouw. Als gevolg van de herijking is ook de invulling van kavel K10 gewijzigd. Het voorgenomen plan geeft invulling aan het besluit en voorziet in het realiseren van woningbouw ter plaatse in de vorm van maximaal 19 stadswoningen met bijbehorende (parkeer)voorzieningen. Hiermee wordt bijgedragen aan een betere functiemix in het stationsgebied waardoor de aantrekkelijkheid van Arnhem als woon-, werk- en leefstad wordt versterkt.

Hierna is een indicatieve indeling van het bouwblok weergegeven.

Arnhem GEMEENTE

Het geldende bestemmingsplan laat bovenstaande ontwikkeling niet toe (wonen is nu niet toegestaan). Voorliggend bestemmingsplan voorziet in een juridisch planologisch kader op basis waarvan de gewenste ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt. Opgemerkt wordt dat wat betreft de ligging van de bebouwing en de bouwhoogten het plan passend is binnen de huidige bouwregels. Oftewel de strijdigheid van het voornemen op basis van het geldende bestemmingsplan beperkt zich uitsluitend tot het gebruik (wonen).

Het ontwerpbestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10) heeft vanaf 28 november 2017 zes weken ter inzage gelegen. Hierover bent u per raadsbrief geinformeerd (d.d.: 7 december 2017). Tijdens de terinzagelegging zijn 8 zienswijzen ingediend. Deze zienswijzen richten zich onder andere op de bescherming van een monumentale boom, parkeren en privacy. De zienswijzen geven aanleiding om voor te stellen het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen. In het dictum van het raadsbesluit zijn de voorgestelde wijzigingen opgenomen. In het zienswijzenrapport (bijlage 1 bij dit voorstel) is de samenvatting van de zienswijzen opgenomen met de gemeentelijke reactie.

Beoogd effect

Het bieden van een planologisch kader voor de ontwikkeling van kavel K10 van het ontwikkelingsgebied Arnhem Centraal Noord.

Argumenten

1.1 De ingediende zienswijzen geven deels aanleiding het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen

Het ontwerpbestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)' heeft zes weken ter inzage gelegen. Tijdens deze periode zijn 8 zienswijzen ingediend. De zienswijzen zijn grotendeels afkomstig van individuele omwonenden en verder van de wijkvereniging Burgemeesterswijk en ProRail.
De zienswijzen zijn divers maar richten zich met name op:

- de bescherming van de monumentale boom op het perceel van Bouriciusstraat 9;
- overlast aan de zijde van de Sweerts de Landasstraat en Bouriciusstraat vanwege de toename van verkeersbewegingen;
- de beperkte afstand tussen de bestaande woningen en achtertuinen en de nieuwbouw waardoor er angst is voor minder privacy etc.;
- de woonfunctie zorgt voor een ander gebruik van de bebouwing dan kantoren en is er een grotere kans op overlast en aantasting van privacy;
- mogelijke parkeerproblemen door het hanteren van een te lage parkeernorm;
- de hoogte van een geluidscherm die aansluit op de naastgelegen bebouwing.

In het zienswijzenrapport (bijlage 1 bij dit voorstel) is een samenvatting van de zienswijzen opgenomen en de gemeentelijke reactie. Het voorstel is om het bestemmingsplan op één onderdeel te wijzigen. Verder geven de zienswijzen geen aanleiding om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

De voorgestelde wijziging heeft betrekking op de bouwmogelijkheden aan de achterzijde van het perceel. In het ontwerpbestemmingsplan zijn de bebouwingsmogelijkheden uit het geldende bestemmingsplan overgenomen. Naar aanleiding van de zienswijzen zijn de bouwmogelijkheden nog een keer kritisch bekeken. De conclusie is dat de toegestane hoogte en functie (hoofdbebouwing) aan de achterzijde van het perceel, grenzend aan de tuinen van de woningen aan de Sweerts de Landasstraat, fors is. Ondanks dat het geldende bestemmingsplan deze hoogte al toe laat is toch het voorstel om de verbeelding hier aan te passen. Het voorstel is om aan de achterste zone een bouwaanduiding 'bijgebouw' toe te voegen (zie dictum van het raadsbesluit voor de precieze begrenzing). Dat betekent dat de maximumbouwhoogte beperkt is tot 3 meter (ten opzichte van maaiveld). Dat komt overeen met de maximumbouwhoogte in de achtertuinen van de aangrenzende percelen. Verder betekent dit functioneel dat hier geen hoofdbebouwing maar alleen aan- en bijgebouwen zijn toegestaan. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de zienswijzen over onder andere privacy.
De hoofdbebouwing blijft op sommige plekken redelijk dicht gesitueerd tot de perceelgrens. Hiervan is beoordeeld dat dit past binnen een stedelijke omgeving en past binnen het geldende bestemmingsplan. De afstand tussen de hoofdbebouwing is gemiddeld 20 meter en dat is in een stedelijke omgeving een normale afstand.

2.1 Het stedenbouwkundig afronden van het gebied en het bijdragen aan de ambitie op een hoogwaardige entree naar de stad (transfergebied) te realiseren

Voor het stationsgebied Arnhem Centraal is het Masterplan Arnhem Centraal (december 1998) opgesteld. Het Masterplan beschrijft het toekomstige 'Transfergebied' als een hoogwaardige entree naar de stad, waarbij een nieuw stedenbouwkundig knooppunt de grootschalige infrastructurele elementen samenbrengt op een locatie met commerciële functies en een woongebied.

Hoewel het plangebied niet expliciet is opgenomen in het Masterplan Arnhem Centraal (december 1998) wordt het wel gezien als onderdeel van het gebied Arnhem Centraal (AC).
In de stedelijke context neemt het plangebied een prominente plek in als entree tot de stad en als zichtlocatie. Het terrein is braakliggend en oogt vanwege achterstallig groenbeheer en de achterkantsituatie van de bebouwing aan de Sweerts de Landasstraat enigszins rommelig. Daarnaast is sprake van een stedenbouwkundig onafgerond geheel.
Voorliggend plan voorziet in het stedenbouwkundig afronden van dit deel van AC Noord. De toekomstige bebouwing sluit zoveel mogelijk aan bij de bebouwing op de naast- en achtergelegen percelen om blinde achter- en zijkanten aan de openbare ruimte te minimaliseren. Door het stellen van stedenbouwkundige randvoorwaarden (o.a. ten aanzien van hoogten en rooilijnen) wordt verzekerd dat de nieuwbouw naadloos gaat aansluiten op de bestaande bebouwing in de omgeving. Het huidige ontwerp voorziet in een eenduidige en samenhangende structuur van bebouwing in dit deel van het stationsgebied.
Resumerend wordt dan ook gesteld dat het voornemen een grote bijdrage levert aan de stedenbouwkundige afronding van het gebied en het creëren van een hoogwaardige entree naar de stad.

2.2 Het plan draagt bij aan voldoende aantrekkelijke woonmilieus

Het plan voorziet in de realisatie van maximaal 19 stadswoningen (herenhuizen). De woningen bestaan uit vier bouwlagen en elke woning zal beschikken over een eigen tuin of (dak)terras.
Het plangebied is een geschikte locatie in de stad om een centrum-stedelijk woonmilieu te realiseren door middel van stadswoningen. De woningen zijn met name geschikt voor gezinnen.
Resumerend wordt dan ook gesteld dat het plan voorziet in het realiseren van een aantrekkelijk woonmilieu, waarbij in wordt gespeeld op de behoefte naar woningen op hoogwaardige OV-locaties.

2.3 Er is een ontheffing voor hogere waarde geluid verleend

De geluidbelasting overstijgt ter plaatse van alle woningen de voorkeurswaarden voor geluidsbelasting vanwege wegverkeerslawaai. De maximale geluidbelasting bedraagt 63 dB als gevolg van de Amsterdamseweg en 62 dB als gevolg van het spoortraject. De maximale ontheffingswaarden worden daarmee niet overschreden. Er zijn bron- en overdrachtsmaatregelen onderzocht om de geluidbelasting te verlagen tot de voorkeursgrenswaarde. Het treffen van bron- en overdrachtsmaatregelen is niet mogelijk, doelmatig of wenselijk gebleken.
In het Beleidsplan Geluid van de gemeente Arnhem is de locatie gelegen in het gebied “Stedelijke zone/knooppunt”. Conform de criteria uit het hogere waarden beleid voor het toekennen van een hogere waarde voor de geluidsklasse “zeer onrustig” (spoortraject) en “lawaaiig” (Amsterdamseweg), dient elke woning te beschikken over een geluidluwe zijde, een geluidluwe buitenruimte en de realisatie van minimaal een verblijfsruimte aan de geluidsluwe zijde. Uit de berekeningen en vertaling naar de plattegronden blijkt dat het plan voldoet aan deze criteria daar elke woning beschikt over een geluidluwe achtergevel (tuinzijde) waaraan de buitenruimte en tenminste een verblijfsruimte is gesitueerd. De toegestane binnenwaarde van 33 dB is middels akoestische maatregelen (bijv. akoestische beglazing) te borgen.
Het besluit voor het vaststellen van hogere waarden is op 9 januari 2018 genomen.

3.1 Exploitatieplan is niet noodzakelijk

De gemeente heeft met de initiatiefnemer afspraken gemaakt over de grondexploitatie: er is een overeenkomst gesloten. Het vaststellen van een exploitatieplan is niet noodzakelijk.

4.1 Crisis- en herstelwet zorgt voor snelle procedure en eerder duidelijkheid

Vanwege de voordelen bij de procedure is het voorstel om de Crisis-en Herstelwet (Chw) ook bij dit bestemmingsplan van toepassing te verklaren. De Chw zorgt er voor dat de procedure sneller wordt doorlopen en dat er eerder duidelijkheid is over de status van het bestemmingsplan. De rechtsbescherming voor belanghebbenden is, met inachtneming van een aantal kleine onderdelen gelijk. Overigens is de Chw van rechtswege van toepassing. Wel is het op grond van jurisprudentie van belang dat de gemeenteraad bij vaststelling van een bestemmingsplan waarop de Chw van toepassing is, dit ook uitdrukkelijk verklaart, zowel bij de vaststelling als de bekendmaking daarvan. Hierdoor is het voor eventuele belanghebbenden op voorhand duidelijk dat de wet van toepassing is.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Er is niet aan alle bezwaren (zienswijzen) tegemoet gekomen

Naar aanleiding van de zienswijzen wordt voorgesteld het bestemmingsplan op twee onderdelen te wijzigen. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan een aantal punten die door de appelanten zijn genoemd in de zienswijzen. Er zijn echt er ook diverse onderwerpen waar een andere belangenafweging wordt gemaakt en waar niet tegemoet wordt gekomen aan de zienswijzen. Dit kan in de vervolgprocedure leiden tot beroep tegen het vastgestelde bestemmingsplan.

Financiën

De gemeente heeft met de grondeigenaren afspraken gemaakt over de grondexploitatie: er is een overeenkomst gesloten. Daarin is onder meer geregeld dat de grondeigenaren een financiële bijdrage aan de gemeente voldoet ter dekking van de gemaakte kosten zoals genoemd in de artikelen 6.2.3 t/m 6.2.5 Bro. Omdat het verhaal van de kosten van de grondexploitatie over de in het plan begrepen gronden met deze overeenkomst anderszins verzekerd is, is het maken van een exploitatieplan op grond van artikel 6.12 lid 2 Wro niet nodig.

Uitvoering

Na vaststelling wordt het bestemmingsplan gedurende zes weken ter inzage gelegd. Hierna kan eventueel een beroepsprocedure bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State volgen. Indien er geen beroep is aangetekend, zijn de plannen na afloop van de beroepstermijn in werking en onherroepelijk.

Aangezien hier sprake van een project waarop artikel 1.1 van de Crisis- en herstelwet (Chw) van rechtswege van toepassing is, kan de eventuele beroepsprocedure sneller wordt doorlopen. Hierdoor is er eerder duidelijkheid over de status van het bestemmingsplan. De rechtsbescherming voor belanghebbenden is, met inachtneming van een aantal kleine onderdelen gelijk. In de publicatie van het

vastgestelde bestemmingsplan zal uitdrukkelijk worden aangegeven dat de Chw van toepassing is. Hierdoor is het voor eventuele belanghebbenden op voorhand duidelijk dat deze wet van toepassing is.

Communicatie

Het plan is in het kader van het 3.1.1. Bro overleg toegestuurd aan het Waterschap Rijn en IJssel en ProRail. Naar aanleiding van de reacties van beide instanties is het concept-bestemmingsplan aangepast.
Er is voor huurders en eigenaars van omliggende panden een informatiebijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst zijn de plannen voor de locatie en de te volgen bestemmingsplanprocedure aan de orde gekomen. Er heeft een gesprek plaatsgevonden met de commissie 'leefomgeving' van de wijkvereniging Burgemeesterswijk over het ontwerpbestemmingsplan.
De terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan heeft plaatsgevonden in de Staatscourant, in het digitaal gemeenteblad en de gemeentelijke website.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Zienswijzenrapport (bijlage 1 bij dit voorstel)
- Bestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10) (inclusief bijlagen)

Ter inzage stukken voor gemeenteraad

-

RAADSVOORSTEL

Besluit van

Zaaknummer 269939

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 26 juni 2018, Cluster Vastgoed en gebiedsrealisatie nummer: 269939;

overwegende dat:

a. het bestemmingsplan gewijzigd wordt vastgesteld anders dan naar aanleiding van een zienswijze van gedeputeerde staten of de inspecteur, waardoor het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan op grond van artikel 3.8, lid 4, van de Wet ruimtelijke ordening zes weken na de vaststelling bekendgemaakt moet worden;
b. gedeputeerde staten en de inspecteur op voorhand instemmen met het eerder bekend maken van het besluit wanneer daarbij geen provinciale belangen aan de orde zijn;
c. het bestemmingsplan en de wijzigingen geen betrekking hebben op nationale en/of provinciale belangen;
d. het bestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)' bouwplannen mogelijk maakt zoals bedoeld in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening en het kostenverhaal samenhangend met deze bouwplannen op basis van een overeenkomst over grondexploitatie ex afdeling 6.4 Wro anderszins verzekerd is, dat geen faseringseisen noodzakelijk zijn noch het stellen van locatie-eisen;
e. de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

Gelet op de artikelen 3.8 en 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening en artikel 1.1 van de Crisis- en herstelwet;

besluit:

1. in de zienswijzen van:
   - R.F. Briel en M.D. Bruin te Arnhem;
   - J. Zonnenberg te Arnhem;
   - ProRail te Utrecht;
   - R.H.J. Mooren en T.H.A. Wesselingh te Arnhem;
   - T.H.A. Wesselingh te Arnhem;
   - P.A.J. Kok en J.H.M. Langenhof te Arnhem;

   geen redenen te vinden die leiden tot vaststelling van dit bestemmingsplan in gewijzigde vorm ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan ‘Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)' zoals dit ter inzage heeft gelegen op grond van artikel 3.8 Wet ruimtelijke ordening;

GEMEENTE Arnhem

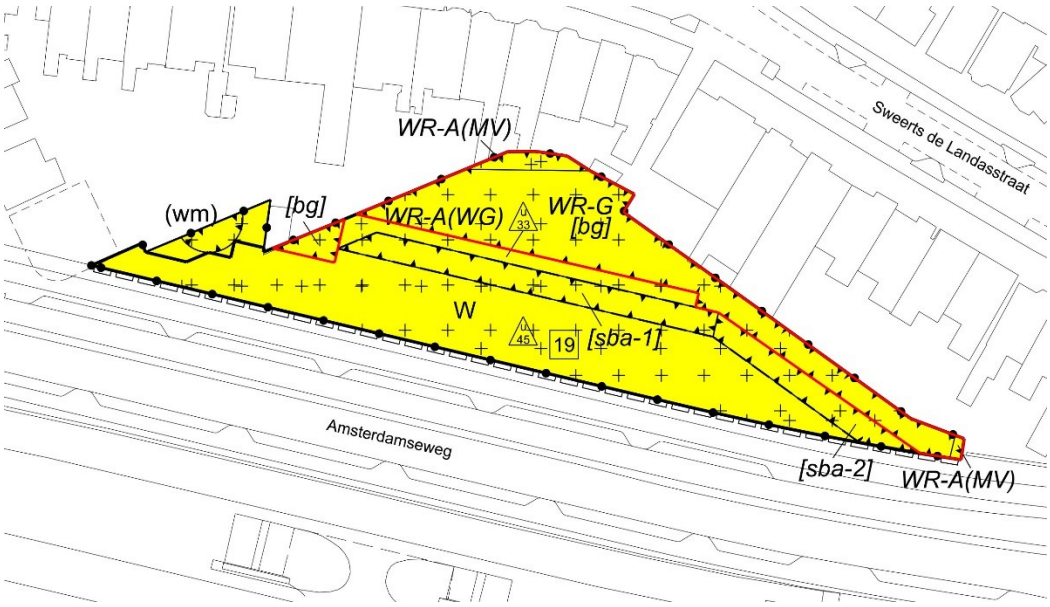
2. in de zienswijzen van:
   - P. van Gent en R. Erenst te Arnhem;
   - M. Melis van Brandenburg en M. Melis te Arnhem;
   - P. Meex te Arnhem;
   - J. Bongers te Arnhem;
   - Wijkvereniging Burgemeesterskwartier e.o.

   redenen te vinden die leiden tot vaststelling van dit bestemmingsplan in gewijzigde vorm ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan ‘Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)' zoals dit ter inzage heeft gelegen op grond van artikel 3.8 Wet ruimtelijke ordening;

3. Vast te stellen het bestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10), zoals dit plan is vervat in de verbeelding NL.IMRO.0202.920-0301.gml met bijbehorende regels en toelichting waarbij de volgende wijzigingen zijn opgenomen ten opzichte van het ontwerp zoals dat ter inzage heeft gelegen:

   Verbeelding:

   De bouwmogelijkheden op de gronden aan de achterzijde van het perceel zoals weergegeven met de 'rode lijn' op onderstaande afbeelding worden als volgt gewijzigd:
   - Voor zover aanwezig wordt de maximumbouwhoogte geschrapt;
   - Voor zover aanwezig wordt de 'specifieke bouwaanduiding - 2' geschrapt;
   - Er wordt een bouwaanduiding 'bijgebouwen' opgenomen.

   Regels:
   - In artikel 3.1 sub c. wordt de maximumbouwhoogte ter plaatse van de noordelijke maatvoeringsgrens van de 'specifieke bouwaanduiding-2' gewijzigd van 33 naar 39 meter.
   - Aan artikel 3.1 is sub g. toegevoegd en dit komt als volgt te luiden:
     Ter plaatse van de bouwaanduiding 'bijgebouwen' mogen uitsluitend bijbehorende bouwwerken

worden gebouwd met een maximumbouwhoogte van 3 meter en indien er sprake is van aan- of uitbouwen aan de hoofdbebouwing met een maximumbouwhoogte gelijk aan de hoogte van de begane-grondbouwlaag van de hoofdbebouwing, vermeerderd met maximaal 30 centimeter ten behoeve van isolatie of afschot.

4. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening.

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer: 269939

BIJLAGE 1. ONDERDEEL UITMAKEND VAN HET RAADSVOORSTEL

vast te stellen bestemmingsplan “Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)”

Zienswijzenrapport bestemmingsplan “Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)”

Voor u ligt het rapport met een samenvatting van de ingediende zienswijzen naar aanleiding van het ontwerpbestemmingsplan “Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)”.

Het project 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)' maakt onderdeel uit van het project 'Arnhem Centraal Noord' en voorziet in het ontwikkelen van kavel K10. Deze kavel is gelegen aan de Amsterdamseweg en globaal gesitueerd tussen de Brantsenstraat en de Zijpendaalseweg. De kavel is momenteel onbebouwd en braakliggend. Op basis van het geldende bestemmingsplan zijn de gronden bestemd voor dienstverlening (administratieve en publieksgerichte kantoren). Beoogd was een programma van 4.500 m² bvo aan kantoorfuncties.

Vanwege onder andere de economische ontwikkelingen is een onderzoek gedaan naar herijking van het programma voor Arnhem Centraal. De uitkomst is dat een behoorlijk deel van het oorspronkelijke kantoorprogramma zal worden omgezet naar woningbouw. Als gevolg van de herijking is ook de invulling van kavel K10 gewijzigd. Het voorgenomen plan voorziet in het realiseren van woningbouw ter plaatse in de vorm van maximaal 19 stadswoningen met bijbehorende (parkeer)voorzieningen. Deze ontwikkeling past niet binnen het geldende bestemmingsplan en om die reden is de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan voor dit gebied noodzakelijk.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft conform artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening met ingang van dinsdag 28 november 2017 gedurende een termijn van 6 weken (dus tot en met maandag 8 januari 2018) ter inzage gelegen. Tijdens de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan zijn 8 zienswijzen ingediend. De zienswijzen zijn binnen de hiervoor genoemde termijn ingediend c.q. verzonden en daarmee - voor wat betreft de termijn van indiening van de zienswijze - ontvankelijk.

Het zienswijzenrapport maakt onderdeel uit van het raadsvoorstel tot vaststelling van dit bestemmingsplan. Onder A. is het overzicht opgenomen van de indieners van de zienswijzen. In onderdeel B. worden de zienswijzen samengevat en volgt de gemeentelijke reactie en een conclusie. Tot slot zijn in onderdeel C. de wijzigingen als gevolg van de zienswijzen en de ambtshalve wijzigingen opgesomd.

A. Naam en adressen van de indieners zienswijzen over het ontwerpbestemmingsplan Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)

	Naam	**Plaats**
1	R.H.J. Mooren en T.H.A. Wesselingh	Arnhem
2	R.F. Briel en M.D. Bruin	Arnhem
3	Diverse bewoners van Burgemeesterswijk	
	P. van Gent en R. Erenst	Arnhem
	M. Melis van Brandenburg en M. Melis	Arnhem
	P. Meex	Arnhem
	J. Bongers	Arnhem
4	Wijkvereniging Burgemeesterskwartier e.o.	Arnhem
5	J. Zonnenberg	Arnhem
6	T.H.A. Wesselingh	Arnhem
7	ProRail	Utrecht
8	P.A.J. Kok en J.H.M. Langenhof	Arnhem

B. Behandeling zienswijzen

In dit hoofdstuk zijn de verschillende zienswijzen samengevat en van een gemeentelijke reactie voorzien. Afgesloten wordt met een voorstel van het college van burgemeester en wethouders aan de gemeenteraad om het plan al dan niet gewijzigd vast te stellen.

De zienswijzen zijn in hun totaliteit beoordeeld. Inhoudende dat onderdelen van de zienswijzen die niet expliciet worden benoemd wel bij de beoordeling zijn betrokken.

Zienswijze 1: R.H.J. Mooren en T.H.A. Wesselingh

Bezwaren:

a. In algemene zin zijn reclamanten tevreden met de voorgestelde bestemmingsplanwijziging van kantoor- naar woonbestemming.
b. Reclamanten zijn van mening dat het uitgevoerde boomeffectrapportage ten aanzien van de monumentale boom op het perceel van Bouriciusstraat 9 ondeugdelijk is. Zij vinden dat er in de rapportage aannames en vooronderstellingen zijn gemaakt die discutabel of pertinent onjuist zijn. Daarnaast geven reclamanten aan dat er voor eerdere plannen voor K10 in het recente verleden ook boomeffectenanalyses zijn uitgevoerd. De conclusies uit deze analyses van 2010 komen op cruciale onderdelen niet overeen met de huidige conclusies. Op basis van onderstaande argumenten passen de twee meest nabij de boom gelegen woningen niet binnen de kaders zoals benodigd om de monumentale boom langdurig te beschermen.

    1) *De omvang van de kroonprojectie is 18x12 meter;*

    De in de boomeffectanalyse van Boomontzorging.com genoemde kroonprojectie is onjuist. De rode stippellijn op de luchtfoto op pagina 4 van de rapportage staat te veel in noordwestelijke richting ingetekend, waardoor de boom onjuist geprojecteerd wordt. De eerder door de Dienst Stadsbeheer ingemeten kroonprojectie was in 2010 al 16x15 meter. Metingen in het veld door reclamanten laten ook zien dat de kroonprojectie van de boom ongeveer 17,5x15,5 meter bedraagt. Kortom het uitgangspunt dat de breedte van de boom, gemeten loodrecht op de tuinmuren van de twee genoemde percelen aan de Bouriciusstraat slechts 12 meter zou zijn, klopt niet.

    De straal van de halve cirkel in het ontwerp-bestemmingsplan is dan ook tenminste 2 a 2,5 meter te klein, louter gebaseerd op de kroonprojectie. Dat is goed te zien, aangezien in het op 28 september 2015 definitief vastgestelde aangrenzende bestemmingsplan Burgemeesterswijk-Transvaal de andere helft van de cirkel veel groter is. Beide halve cirkels sluiten daardoor niet op elkaar aan.

    Tenslotte wordt nog opgemerkt dat afbeelding 2 op pagina 5 van de boomeffectanalyse van Boomontzorging.com suggestief en onjuist is. Gesteld wordt dat de boomprojectie met een rood-wit lint is aangegeven. Dit is onjuist. Op de foto is overduidelijk te zien dat het lint onder de boom loopt. Verder wordt gesuggereerd dat met de rode lijn de locatie van de woning (6,5 meter diep) is weergegeven. Ook dit is onjuist, het aangegeven vlak is kleiner.

    2) *Het wortelpakket beperkt zich tot 4 meter vanaf de stamvoet van de boom;*

    Deze aanname is van belang, aangezien in de boomeffectanalyse gesteld wordt dat er op een afstand van 4 meter vanaf de stam geen beperkingen zijn voor de bouw. In alle literatuur rondom het wortelstelsel van paardenkastanjes wordt als leidraad aangehouden dat het wortelstelsel zich tenminste uitstrekt tot de kroonprojectie. Ook in de eerdere boomeffectanalyse van 2010 is op basis van proefsleuvenonderzoek een advies opgesteld. Daarbij werd vastgesteld (Duijfhuizen, pag. 13) dat op 5 meter vanaf de muur (overeenkomend met 5,50 meter vanaf de stamvoet) "veel fijnere wortels en veel haarwortels zijn aangetroffen, met name tussen 10 en 60 cm beneden het maaiveld". Ook zijn toen bodemgasanalyses uitgevoerd, waaruit bleek dat de grond tot dezelfde afstand (5 meter uit de muur, 5,5 meter uit de stam) goed was doorlucht. Kortom het is waarschijnlijk dat het wortelpakket van de kastanjeboom veel verder dan 4 meter uit de stamvoet (3,5 meter uit de muur) reikt.

Terzijde wordt nog opgemerkt dat de tekening op pagina 16 van het rapport van Boomontzorging.com de drie proefstroken laat zien. De tekening is nogal suggestief. Immers de totale lengte van de drie proefstroken is maximaal 5,1 meter lang en moeten derhalve allen binnen de kroonprojectie vallen. Echter ze staan tot 1,5 meter buiten de kroonprojectie getekend. Hierdoor wordt ten onrechte de suggestie gewekt dat de beoogde bouwactiviteiten niet onder de kroonprojectie zouden plaatsvinden.

3) *De bebouwing kan vanaf 4 meter van de stam plaatsvinden, werkruimte voor de bouw is niet nodig;*

Deze aanname is er allereerst op gebaseerd dat het wortelstelsel van de boom zich slechts tot 3,5 meter uit de muur (4 meter vanuit de stamvoet) zou uitstrekken (zie hiervoor). Bovendien wordt aangenomen dat er vanaf die veronderstelde grens van het wortelpakket gebouwd zou kunnen worden. Algemeen wordt echter geadviseerd dat er buiten het wortelpakket en de kroonprojectie tenminste een werkzone van 2 meter aangehouden zou moeten worden. Dit wordt ook door de Bomenstichting geadviseerd. Deze ruimte is nodig voor het plaatsen van steigers en het uitvoeren van de werkzaamheden. Ook moet voorkomen worden dat er bodemverdichting of vergraving plaatsvindt onder de kroonprojectie (bijlage 2 van het rapport van Boomontzorging.com bevat overigens al deze richtlijnen, maar ze worden niet gevolgd). In het eerdergenoemde rapport van Duijfhuizen (pag. 14 en 15) zijn wel vele aanbevelingen opgenomen voor deze zone. Verder zal het zo dicht bouwen bij de boom, deels zelfs onder de kroonprojectie, de waterhuishouding en vochtvoorziening van de boom nadelig beïnvloeden.

Geconcludeerd moet worden dat deze aanname (van 4 meter vanaf de stam kan gebouwd worden) onmogelijk terecht kan zijn. Er dient een beschermingszone van tenminste 7 meter vanuit de muur (7,5 meter vanuit de stamvoet) aangehouden te worden, zoals in het eerdere rapport van Duijfhuizen is opgenomen.

4) *Er kan gebouwd worden tot een hoogte van 9 meter, zonder de gesteltak op 9,5 meter hoogte te beïnvloeden.*

De maximale bouwhoogte van de geplande panden, deels onder de kroonprojectie, loopt op tot 13,2 meter. Onduidelijk is uit het bestemmingsplan welke hoogte precies op welke plek is toegestaan. Duidelijk is echter dat het bouwen van -naar het nu lijkt- drie etages onder de op 9,5 meter hoogte aanwezige cruciale gesteltak, niet mogelijk lijkt zonder de boom te beschadigen of de leefomstandigheden van de monumentale beschermde boom nadelig te beïnvloeden.

5) *De vitaliteit en conditie van de kastanjeboom is goed.*

Er zijn geen symptomen of tekenen van aantasting door de Kastanjebloedingsziekte, noch van aantasting door houtparasitaire schimmels. Dat wordt in beide boomeffectanalyses geconstateerd. Vreemd genoeg is de verwachte levensduur in het rapport van Boomontzorging.com "niet veel langer dan 10 tot 15 jaar" vanwege het verhoogde risico op de Kastanjebloedingsziekte. In het rapport wordt op pag. 14 zelfs al ingespeeld op het kappen van de boom na 10 tot 15 jaar, waarmee dan in het ontwerp van de woning rekening kan worden gehouden, "zodat deze na de kap van de boom relatief eenvoudig uitgebouwd kan worden".

c. In algemene zin zijn reclamanten wat verbaasd dat de gemeentelijk projectleider van dit plan niet op de hoogte is van het bestaan van de analyse van Duijfhuizen uit 2010, noch deze ter beschikking heeft gesteld aan de initiatiefnemer. Op deze wijze wordt geen recht gedaan aan de voorgeschiedenis rondom deze boom. Ter bescherming van de boom heeft de Raad van State in het verleden uitspraak gedaan en zijn er na veel overleg met de gemeente voor het bestemmingsplan Arnhem Centraal II randvoorwaarden opgesteld. Deze randvoorwaarden komen in het voorliggende plan niet meer expliciet terug.
d. Graag zouden reclamanten van de gemeente willen horen op welke wijze de beperkingen voor het gebruik van de toekomstige tuinen onder de kroonprojectie van de boom, gehandhaafd gaan worden. Dit om te voorkomen dat de boom door oneigenlijk gebruik inderdaad na korte tijd gekapt

moet worden en de woning uitgebouwd kan worden. Verder zal de waterhuishouding ter plaatse worden beïnvloed, waarvoor compenserende maatregelen voor de boom nodig zullen zijn.

e. In het ontwerp-bestemmingsplan en de plannen van KondorWessels wordt volgens reclamanten geen aandacht besteed aan de aansluiting van de beoogde woonbebouwing van K10 op het vergunde kantoorgebouw van Breedband Arnhem op de locatie K12. Gelet op de geluidhinder zou hier een geluidwand of muur moeten komen. Graag zouden we een goede inpassing in het bestemmingsplan opgenomen zien.

Beantwoording:

a. Deze mening wordt voor kennisgeving aangenomen.

b. Hieronder de beantwoording op de zienswijze over boomeffectrapportage ten aanzien van de monumentale boom op het perceel van Bouriciusstraat 9.

1) *De omvang van de kroonprojectie is 18x12 meter;*
Het doel van de luchtfoto met de boom op pagina 4 is het aanduiden van de locatie van de boom en het verschaffen van een indruk van de directe omgeving van de boom. De rode stippellijn duidt de locatie van de boom aan op de luchtfoto en is geen meetkundige projectie van de boom.
De kroonprojectie is gemeten op basis van een luchtfoto uit 2005 (Google Earth). Op de huidige luchtfoto van 2017 (die een wat hogere resolutie heeft) lijkt de kroon inderdaad wat breder te zijn. Dit heeft echter geen invloed op de bevindingen/conclusies omdat de beoordeling met name is gericht op het kroondeel dat zich boven de kavel bevindt.
Er wordt nergens gesteld dat de “boomprojectie” (= kroonprojectie) met rood-wit lint is aangegeven. Het rood-witte afzetlint is gebruikt om de kavelgrenzen aan te geven. De kavelgrenzen en de gevellijnen van het voorlopige ontwerp dienen als basis voor de beoordeling. Deze zijn met piketten, pionnen en afzetlint in het veld uitgezet op basis van de dimensies in het ontwerp.
De rode lijn op de foto in afbeelding 2 is een indicatie van de locatie van het bouwvlak. Deze is ingetekend op basis van de uitgezette pionnen die de hoekpunten van de woning in het ontwerp aanduiden en die op de foto zichtbaar zijn. Deze dimensies zijn in het veld nauwkeurig met meetlint uitgezet.

2) *Het wortelpakket beperkt zich tot 4 meter vanaf de stamvoet van de boom*;
Er wordt nergens gesteld dat het wortelpakket zich beperkt tot 4 meter vanaf de stamvoet van de boom. Gesteld wordt dat de zone van 4 meter rondom het hart van de stamvoet beschermd moet worden tegen graafwerkzaamheden en het ontstaan van bodemverdichting. Door de weelderige begroeiing van het terrein kunnen er over het gehele terrein wortels worden aangetroffen. Daarbij dienen uiteraard alleen de boomwortels van de paardenkastanje geregistreerd te worden. Alle andere beworteling is niet relevant. Ook bij het duurzame behoud van de boom kunnen er haarwortels verwijderd worden. Bomen vormen constant nieuwe haarwortels en oudere haarwortels sterven af en worden vervangen. De standplaats van de boom is dermate gunstig (voor de boom) dat deze volop gelegenheid heeft om verlies van dunne wortels en haarwortels te compenseren in andere delen van zijn ondergrondse groeiplaats. Hieraan zijn uiteraard wel grenzen en deze zijn in het rapport aangegeven.
Het intekenen van de proefstroken (pagina 16) indiceert de locatie van de proefsleuven in de kavel. Er wordt niet gepoogd onwaarheden te suggereren, dit is een misvatte interpretatie van de indieners van de zienswijze.

3) De bebouwing kan vanaf 4 meter van de stam plaatsvinden, werkruimte voor de bouw is niet nodig;
Pagina 10 rapport BoomOntzorging.com: “Door de lichte scheefstand van de boom en het daardoor grotere belang van de wortelkluit aan de zuidzijde voor de stabiliteit van de boom, kan het verhoogde terrein achter de woning binnen een radius van 4,0 meter vanaf het hart van de stamvoet van de boom niet afgegraven worden. In dit deel dient ook het ontstaan van bodemverdichting voorkomen te worden omdat de boomwortels dan door zuurstofgebrek alsnog kunnen afsterven.”
De indieners van de zienswijze baseren hun uitspraken op basis van informatie die niet in het rapport staat. In het rapport wordt gesteld dat de zone binnen een radius van 4,0 meter rondom het hart van de stamvoet beschermd moet worden. Er staat niet dat bebouwing tot

4,0 meter van de stam kan plaatsvinden. De basis voor de geadviseerde zone van 4,0 meter komt voort uit het bewortelingsonderzoek en op richtlijnen voor minimaal te hanteren graafafstanden bij (scheefstaande) bomen uit het Handboek Bomen 2014 van Norminstituut Bomen.
De adviezen van BoomOntzorging.com zijn gericht op het ontwerpproces en niet op het bouwproces. Richtlijnen worden aangegeven waarmee met het ontwerp (en later ook in het bouwstadium) rekening moet worden gehouden. De breedte van de beschikbare werkruimte, de bereikbaarheid e.d. dienen door de architect in acht te worden genomen op basis van de BEA.
In de gehele beredenering van de indieners van de zienswijze wordt er ten onrechte van uitgegaan dat het hier een boom in het vrije veld betreft waarop algemeen hanteerbare richtlijnen van toepassing zijn. Tot in de jaren ’90 van de vorige eeuw was een groot deel van de betreffende kavel bebouwd. Die panden zijn gesloopt t.b.v. de verbreding van de Amsterdamseweg. Door de bebouwing die tot vlak bij de boom reikte is er een zeer heterogeen en doorgraven bodemprofiel ontstaan. Daardoor is de beworteling van de boom niet homogeen en hebben de hoofdwortels zich gevormd naar de omstandigheden die er waren ten tijde van de bebouwing. Juist vanwege dit aspect is een BEA met bewortelingsonderzoek noodzakelijk omdat algemene richtlijnen in dit soort situaties niet van toepassing zijn. De bevindingen en adviezen van BoomOntzorging.com zijn dan ook gebaseerd op waarnemingen tijdens het veldwerk en niet uit algemene richtlijnen.

4) *Er kan gebouwd worden tot een hoogte van 9 meter, zonder de gesteltak op 9,5 meter hoogte te beïnvloeden.*
Dit is een stelling die door de indieners van de zienswijze verkeerd geïnterpreteerd is. De hoogte van de gesteltak is gemeten tot boven de noordwestelijke hoek van de woning in het ontwerp. De meting is verricht vanaf de in afbeelding 16 aangegeven locatie (die wat hoger ligt) vanaf het trottoir langs de parkeervakken van de Amsterdamseweg. De reden daarvan is, is dat het terrein door vastgezette bouwhekken was afgesloten en waardoor niet de directe hoogte tot aan het maaiveld gemeten kon worden. De architect/projectontwikkelaar die op basis daarvan het ontwerp voor de woning maakt kan dat op basis van hoogtemetingen van het terrein terugrekenen naar de mogelijke gevelhoogte. De werkelijke hoogte van de tak tot aan het maaiveld is waarschijnlijk hoger dan de aangegeven 9,5 meter en beslist niet lager. Ten behoeve van de bouw zal de boom wel aan de zijde van de nieuwbouw wat gesnoeid moeten worden. Dit is onvermijdelijk en inherent aan de keuze om daar te bouwen. Indien door een deskundige boomverzorger wordt uitgevoerd heeft dit geen grote nadelige gevolgen voor de boom. De gesteltak zelf kan niet gesnoeid worden. Daar is het advies dan ook op gericht.

5) De vitaliteit en conditie van de kastanjeboom is goed.
Helaas vallen heel veel paardenkastanjes vervroegd uit als gevolg van aantasting door de Kastanjebloedingsziekte. Op de betreffende kastanje zijn wel zwarte plekken aangetroffen maar kon ten tijde van de beoordeling niet eenduidig worden vastgesteld dat het hier de Kastanjebloedingsziekte betreft. Een resterende levensverwachting van 10-15 jaar is echter (helaas) reëel omdat de kans groot is dat ook deze boom aangetast kan worden. Het is daarom niet reëel dat de boom nog enkele decennia behouden kan worden hetgeen met een andere boomsoort in deze situatie mogelijk wél het geval zou zijn. Omdat er vanwege de boom aanpassingen aan het ontwerp gedaan moeten worden, kan daarom met deze wat verminderde levensverwachting eventueel rekening gehouden worden.

Conclusie: De gemeente is van mening dat de uitgevoerde boomeffectrapportage ten aanzien van de monumentale boom op het perceel van Bouriciusstraat 9 grondig en deugdelijk is opgesteld. Er is geen aanleiding om aan te nemen dat het rapport onjuistheden bevat.

c. Er wordt kennisgenomen van de verbazing van reclamanten. De huidige staat van de boom is voor dit project onderzocht door BoomOntzorging.com. Dit is een kundig adviesbueau. Dit bureau heeft specifiek gekeken welke mogelijkheden er zijn voor de bouw van het aangrenzende kavel en waarmee rekening moet worden gehouden.

In het vigerende bestemmingsplan Arnhem Centraal II zijn in de voorschriften geen randvoorwaarden opgenomen voor de boom. Op de plankaart zijn de bestaande bomen illustratief

weergegeven. De bebouwingsmogelijkheden uit het vigerende bestemmingsplan Arnhem Centraal II zijn in het bestemmingsplan Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10) overgenomen. Dit bestemmingsplan maakt dus niet meer of hogere bebouwing mogelijk dan het geldende bestemmingsplan.
In het bestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)' is de boom met een gebiedsaanduiding 'waardevolle boom' beschermd. De gronden binnen deze gebiedsaanduiding zijn mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de waardevolle boom. Er is een omgevingsvergunning nodig om werkzaamheden te verrichten binnen deze zone. Hiermee is de bescherming van de boom juridisch geborgd in het bestemmingsplan.

De conclusie is dat de bescherming van de boom in het nieuwe bestemmingsplan beter is geborgd dan in het vigerende bestemmingsplan en dat de bebouwingsmogelijkheden niet zijn gewijzigd.

d. Het gaat in voorliggend geval niet zozeer om het beperken van de gebruiksmogelijkheden van de tuin, maar om de bouwactiviteiten en werkzaamheden die rondom de boom plaatsvinden. Op de verbeelding is ter plaatse van de boom de aanduiding "waardevolle boom" opgenomen. In de regels is bepaald dat de aangeduide gronden, naast de aldaar voorkomende bestemming, mede zijn bestemd voor het behoud en de bescherming van de waardevolle boom. Op basis van de regels mag ter plaatse van de aanduiding niet bij recht worden gebouwd. Bij een bouwactiviteit kan hiervan worden afgeweken van het bestemmingsplan, mits de betreffende bouwactiviteit geen wezenlijke negatieve gevolgen heeft voor de boom. Ook voor werken en/of werkzaamheden zijn regels opgenomen. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:
   1) het aanbrengen van oppervlakteverhardingen;
   2) de aanleg van leidingen;
   3) het egaliseren, ophogen, verharden en afgraven van gronden.

   Ook voor deze werkzaamheden geldt dat een omgevingsvergunning verleend kan worden mits geen sprake is van directe of indirecte te verwachten gevolgen die de waarde van de boom onevenredig kunnen aantasten.
   Hiermee is volgens de gemeente een adequate beschermingsregeling opgenomen, waarbij door de gemeente gehandhaafd kan worden indien nodig. Bij eventuele omgevingsvergunningenaanvragen voor (bouw)werkzaamheden binnen de aanduiding zal bij de beoordeling het belang van de boom voorop staan. Indien uit de beoordeling blijkt dat compenserende maatregelen noodzakelijk zijn, bijvoorbeeld vanwege de beinvloeding van de waterhuishouding, dan zal dit via de omgevingsvergunning worden verplicht. Het toekomstige gebruik zal (zoals blijkt uit de BEA) geen significante invloed hebben op de waterhuishouding op een wijze dat dat schadelijk is voor de boom.

e. Op de verbeelding van het bestemmingsplan ligt op de gehele voorgevelrooilijn langs de Amsterdamseweg de figuur 'gevellijn'. Deze gevellijn sluit aan op het vergunde kantoorgebouw op de locatie K12 en aan de andere zijde op de bestaande muur langs de Amsterdamseweg. In de regels is opgenomen dat ter plaatse van deze gevellijn sprake dient te zijn van een gesloten straatwand met een hoogte van minimaal 3 meter. Het ontwerpbestemmingsplan verplicht dus de realisatie van een geluidsscherm of muur van minimaal 3 meter over de hele lengte van de Amsterdamseweg.

Voorstel college:
Deze zienswijzen geeft geen aanleiding om voor te stellen het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

Zienswijze 2: R.F. Briel en M.D. Bruin
Bezwaren:

a. Reclamanten vrezen flinke verkeers- en parkeeroverlast en een toename van verkeersbewegingen op de nu al drukke Sweerts de Landasstraat. De straat is doodlopend maar aan het eind van de straat staan grote kantoren, dat wil zeggen veel medewerkers en veel bezoekers. Elke auto die de straat inrijdt, moet langs dezelfde weg de straat verlaten. De verkeer- en parkeeroverlast zal alleen maar groter worden als gevolg van de bouw van de nieuwe woningen en het toestaan van praktijkfuncties.
b. De onder a genoemde gevolgen zal directe hinder voor reclamanten opleveren, meer verkeerlawaai, naar binnen schijnende koplampen, geluidsoverlast door wachtend verkeer voor de smalle ingang en daardoor meer luchtvervuiling.
c. De smalle uitrit zal volgens reclamanten gevaarlijke en onoverzichtelijke verkeerssituaties opleveren. In de straat wonen gezinnen met kleine kinderen. De verkeerssituatie rond het speelpleintje, een eiland tussen autowegen en het enige speelplekje, wordt nóg onoverzichtelijker voor de kinderen. Daarnaast dient de Sweerts de Landasstraat als fietssnelweg voor mensen uit de bovenliggende wijken die richting stad fietsen. De snelheid van de fietsers is op dit punt zijn volgens reclamanten enorm, ze komen met grote vaart van de heuvel naar beneden. De auto's die de smalle ingang gaan gebruiken moeten haaks op de rijrichting insteken of uitsteken. Het vorenstaande gaat volgens reclamanten gevaarlijke onoverzichtelijke situaties opleveren.

Beantwoording:

a. De huidige verkeersintensiteit in de Sweerts de Landasstraat ligt ver onder de 2.000 motorvoertuigen per etmaal. Dat aantal is alleszins passend voor een woonstraat. Uit een telling[1] op de drukkere Van Lawick van Pabststraat ten westen van Burgemeestersplein volgt dat op een gemiddelde werkdag de intensiteit onder de 2.200 motorvoertuigen per etmaal ligt en dat circa 200 motorvoertuigen per uur op het drukste moment in de avondspits rijden. Ter duiding, in een woonstraat ligt de verkeersintensiteit bij voorkeur onder de 4.500 motorvoertuigen per etmaal en is een intensiteit van 3.500 motorvoertuigen heel normaal. De verkeerstoename door het project K10 is naar verwachting niet meer dan 75 motorvoertuigen. Hierbij is de verwachting dat veel bezoekers via de Amsterdamseweg komen en daar parkeren. Deze toename in verkeersintensiteit leidt niet tot een onacceptabele verkeersintensiteit voor een woonstraat. De straat is doodlopend. Voor de nieuwe woningen komen parkeerplaatsen op eigen terrein. Bewoners van K10 komen niet in aanmerking voor een parkeervergunning. Bezoekers kunnen, tegen betaling, wel parkeren. Gelet op de voordeuren/adressen aan de Amsterdamseweg en de ruime beschikbaarheid van parkeerplaatsen aldaar is de verwachting dat de meeste bezoekers aan de Amsterdamseweg parkeren. De kans op parkeeroverlast is daarmee zo klein als mogelijk.
b. De verkeersintensiteit neemt weliswaar toe, maar blijft alleszins beperkt. Het gaat om een zeer beperkte groei die nauwelijks zal zorgen voor meer verkeerslawaai (zie ook vorige punt).
   De woningen die direct tegenover de toegang van van het parkeerterrein van de woningen zijn gesitueerd kunnen last hebben van schijnende koplampen. Dit valt in een woonbuurt nooit helemaal te voorkomen. Dit komt nu ook al voor omdat de naastgelegen bewoners de steeg gebruiken en omdat in de directe omgeving meerdere bewoners de auto in de voortuin/op de oprit parkeren. Er zal worden bekeken of de inrit zo kan worden uitgevoerd dat er geen drempel of verhoging in de verharding is. Verder zal de ontwikkelaar in gesprek met de bewoners van de woningen tegenover de inrit gaan om te kijken of met maatregelen eventuele inschijnende koplampen kan worden voorkomen (bijvoorbeeld door het aanbrengen van lage begroeiing in de voortuin of andere maatregelen die het eventueel inschijnen van koplampen kan verminderen).
   De kans dat bewoners op elkaar moeten wachten voor de smalle steeg wordt als minimaal ingeschat. Enerzijds zijn er een beperkt aantal gebruikers en anderzijds rijdt het meeste verkeer 's ochtends de steeg uit en 's middags/'s avonds de steeg in.
   Als gevolg van dit plan is geen sprake van een onevenredige bijdrage aan luchtvervuiling. Het plan is getoetst aan de Wet luchtkwaliteit (zie bijlage 2 bij de toelichting van het bestemmingsplan). Hieruit is gebleken dat het voornemen ruimschoots binnen de kaders zoals gesteld in het besluit ‘Niet in betekenende mate’ past, waardoor het plan voldoet aan de Wet luchtkwaliteit.
c. De verkeerssituatie verandert fysiek nauwelijks. Alleen de uitrit wordt iets verbreed zodat een mogelijkheid wordt geboden om indien voorkomend op elkaar te kunnen wachten. De uitrit wordt als zodanig duidelijk en herkenbaar vormgegeven. Onder a) is aangegeven dat de

[1] Mechanische telling 2017, uitgevoerd door Bureau de Groot Volker

verkeersintensiteit acceptabel is. Fietsers en ander verkeer in de Sweerts de Landasstraat hebben voorrang op verkeer uit de uitrit. Daarmee wordt het overige verkeer in de Sweerts de Landasstraat niet gehinderd.

Voorstel college:
Deze zienswijzen geeft geen aanleiding om voor te stellen het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

Zienswijze 3: Diverse bewoners van Burgemeesterswijk (P. van Gent en R. Erenst, M. Melis van Brandenburg en M. Melis, P. Meex en J. Bongers)

Bezwaren:
Reclamanten tekenen bezwaar aan tegen het ontwerp en locatie van het eerste herenhuis (meest oostelijke woning) in een rij van maximaal 19 te realiseren exclusieve herenhuizen aan de Amsterdamseweg in Arnhem. Dit eerste herenhuis is pal gelegen aan de achterzijde van de herenhuizen van reclamanten. Voornoemd herenhuis bevindt zich op niet meer dan één meter van de erfgrens van het perceel Sweerts de Landasstraat 49 (hierna SDL 49).

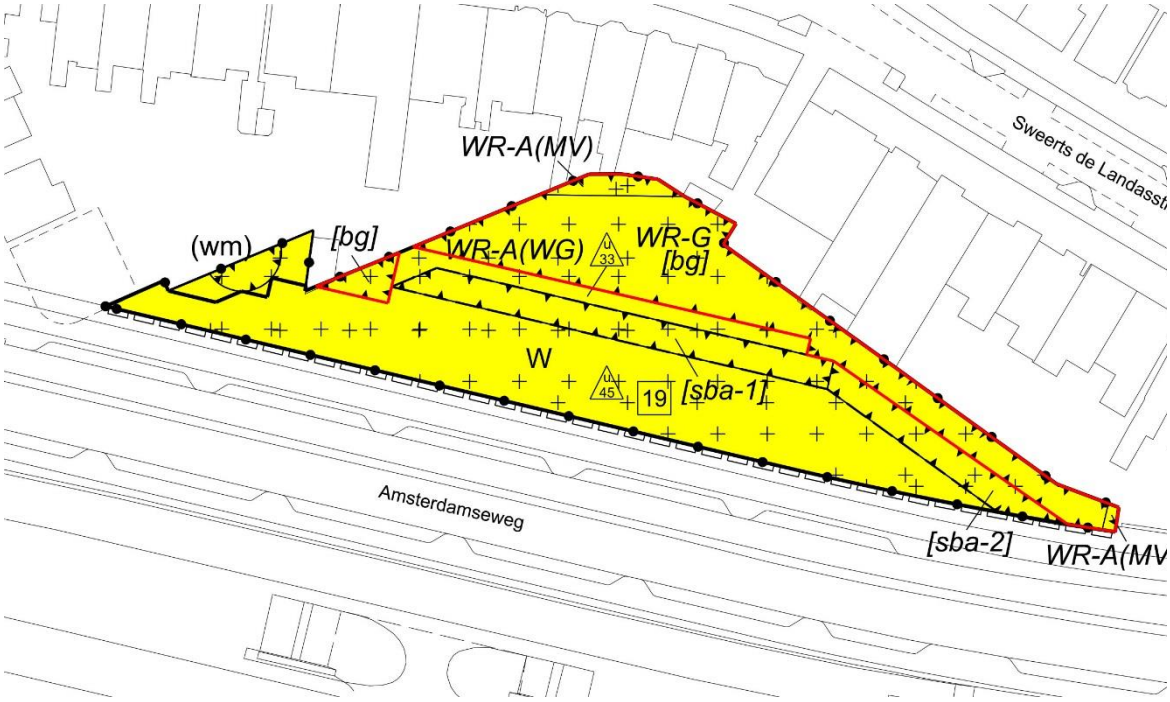
a. Conform het burgerlijk wetboek, boek 5, zakelijke rechten, is het niet geoorloofd binnen twee meter van de grenslijn van een erf vensters of andere muuropeningen, dan wel balkons of soortgelijke werken te hebben, voor zover deze op een erf uitzicht geven, tenzij de eigenaar van het naburige erf daartoe toestemming heeft gegeven (artikel 50). De eigenaar van herenhuis SDL 49 met bijbehorend erf zal daartoe géén toestemming verlenen. In de muren, staande binnen de in artikel 50 aangegeven afstand, mogen lichtopeningen worden gemaakt, mits zij van vaststaande en ondoorzichtige vensters worden voorzien (artikel 51). Voor het aanbrengen van ramen in de zijgevel is een omgevingsvergunning verplicht.
b. Het plan leidt tot onevenredige inbreuk van de privacy.
    1) Het geplande herenhuis staat dermate dicht bij de erf grens SDL 49 dat de privacy (achtertuinen, slaapkamers, jacuzzi, keukens, e.o.) van de direct omwonenden (ondertekenden) in ernstige mate in het geding is
    2) Het geplande herenhuis ligt op een relatief klein stuk grond letterlijk ingeklemd tussen het trottoir van de Amsterdamseweg en de erfgrens c.q. tuinmuren van SDL 47 en SDL 49 waardoor van wederzijdse privacy geen sprake kán zijn
c. In het ontwerp-bestemmingsplan staat nergens vermeld dat de bestaande hoge muur langs de Amsterdamseweg zal worden doorgetrokken tot aan de ontworpen rij met herenhuizen (gesloten straatwand). Op de beschikbaar gestelde ontwerptekeningen is een zichtbaar lagere muur ingetekend. Een dergelijke lage muur zal geen enkele bijdrage leveren aan de huidige geluidshinder en veiligheid van de achterliggende bestaande bebouwing.
d. Het ontwerp-bestemmingsplan is niet duidelijk over de werkelijke bouwhoogte van het *H33/H45* herenhuis ten opzichte van de bestaande, authentieke bebouwing SDL 45 t/m 51. In het ruimtelijke plan staat enkel een maximum bouwhoogte (m) vermeld t.o.v. NAP van 45 meter (specifieke bouwaanduiding-2, zuidelijke maatvoeringgrens). Zelfs als de bouwhoogte van het ontworpen *H33/H45* herenhuis niet hoger wordt dan die van de hoogte van herenhuizen SDL 45+47 en SDL 49+51 zal dit, gezien de locatie daarvan pal achter het SDL 49 erf, tot gevolg hebben dat het zonlicht grotendeels tot geheel wordt geblokkeerd/ontnomen voor de achtertuinen van SDL 47 en SDL 49. Dit zal zonder twijfel ten koste gaan van het woongenot alsmede de waarde van voornoemde SDL herenhuizen.
e. Op 15 december 2016 hebben SDL 49+51 tijdens het rücksichtslos verwijderen van gewapend beton restanten aan de achterzijde van erf SDL 47 en SDL 49 zichtbare schade opgelopen in de vorm van scheurvorming in buiten- en binnenmuren. Ufkes Apeldoorn heeft die dag de egalisatiewerkzaamheden uitgevoerd zonder specifieke kennisgeving en woningopname vooraf. Ten gevolge van het verwijderen van deze betonresten is een prachtig onderhouden heg op de erf grens van SDL 47 en SDL49 zwaar ondermijnd, gaan overhellen en uiteindelijk op 13 januari 2017 grotendeels ingestort.
   De fundamenten van de herenhuizen aan de Sweerts de Landasstraat en Bouriciusstraat grenzend aan K10 staan direct op zandgrond, zijn niet gefundeerd op palen. Gedurende de bouw van de nieuwe herenhuizen aan de Amsterdamseweg dienen de aan K10 grenzende herenhuizen dan ook optimaal ontzien te worden. Reclamanten gaan er van uit dat alle aan K10 grenzende herenhuizen vóór aanvang K10 bebouwing aan een zorgvuldige opname zullen worden onderworpen en dat de fundamenten t.b.v. de nieuwe herenhuizen op verantwoorde wijze zullen worden geplaatst, zonder gebruikmaking van heiwerk.

Reclamanten accepteren niet langer dat door K10 (bouw)werkzaamheden nog meer schade wordt toegedaan aan hun herenhuizen en erf. Tijdens K10 (bouw)werkzaamheden ontstane schade zal direct worden verhaald op de ontwikkelende partijen.

f. In de ontwerptekening voor het betreffende herenhuis is een tuin ingetekend op gronden welke kadastraal gedeeltelijk eigendom is van Gemeente Arnhem.

Beantwoording:

a. Op basis van de huidige tekeningen bedraagt de afstand tussen de woningen (hoofdgebouwen) en de erfgrenzen met de percelen van reclamenten meer dan twee meter. Het ontwerpbestemmingsplan staat echter wel toe dat op kortere afstand wordt gebouwd, maar in dat geval geldt het bepaalde in artikel 50 en artikel 51 van het burgerlijk wetboek.
Naar aanleiding van onder andere deze zienswijze zijn de bouwmogelijkheden nog een keer kritisch bekeken. De conclusie is dat de toegestane hoogte en functie (hoofdbebouwing) aan de achterzijde van het perceel, grenzend aan de tuinen van de woningen aan de Sweerts de Landasstraat, fors is. Ondanks dat het geldende bestemmingsplan deze hoogte al toelaat is het voorstel om de verbeelding hier aan te passen. Het voorstel is om aan de achterste zone een bouwaanduiding 'bijgebouw' toe te voegen. Op onderstaande afbeelding is met rood aangegeven op welk gebied de voorgestelde wijziging van toepassing is.

Afbeelding 1. Voorstel wijziging bestemmingsplan

Dat betekent dat de maximumbouwhoogte beperkt wordt tot 3 meter (ten opzichte van maaiveld). Dat komt overeen met de maximumbouwhoogte in de achtertuinen van de aangrenzende percelen. Verder betekent dit functioneel dat hier geen hoofdbebouwing maar alleen aan- en bijgebouwen zijn toegestaan. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de zienswijzen over onder andere privacy. Bij de meest oostelijke nieuwe woningen is de breedte van de bouwaanduiding 'bijgebouw' 4 meter. Dat betekent dat vanaf de perceelsgrens op de eerste 4 meter niet hoger gebouwd mag worden dan 3 meter en uitsluitend in de vorm van aan- of bijgebouwen.
De hoofdbebouwing blijft op sommige plekken redelijk dicht gesitueerd tot de perceelsgrens (minimale afstand is 4 meter). Hiervan is beoordeeld dat dit past binnen een stedelijke omgeving en past binnen het geldende bestemmingsplan. De afstand tussen de bestaande hoofdbebouwing aan de Sweerts de Landasstraat of Bouriciusstraat en de nieuwbouw is overal minimaal 20 meter. Dat is in een stedelijke omgeving een acceptabele afstand.

b. De feitelijke situatie ter plaatse zal wijzigen. De gronden zijn al langere tijd onbebouwd en dat betekent dat de bouw gevolgen heeft (o.a. op gebied van privacy) voor de aanwonenden. Op de gronden geldt echter wel een bestemmingsplan dat hier bebouwing met een bepaalde functie mogelijk maakt. Bij de beoordeling van een nieuw bestemmingsplan is het gebruikelijk om niet te

vergelijken met de feitelijke situatie maar met de juridische situatie. Dat zijn de mogelijkheden die het geldende bestemmingsplan biedt.
Voor het gebied geldt het bestemmingsplan 'Arnhem Centraal II'. De bebouwingsmogelijkheden uit dit bestemmingsplan zijn één-op-één overgenomen in het nieuwe ontwerpbestemmingsplan. Er is dus geen verschil tussen de bestaande bebouwingsmogelijkheden en de mogelijkheden die het nieuwe ontwerpbestemmingsplan biedt.
De functionele mogelijkheden worden wel gewijzigd. In het bestemmingsplan 'Arnhem Centraal II' zijn de gronden aan de Amsterdamseweg bestemd als 'dienstverleningsdoeleinden'. Binnen deze bestemming zijn (administratieve en publiekgerichte) kantoren sociaal-culturele doeleinden toegestaan. Binnen sociale culturele doeleinden zijn onder andere onderwijs, welzijn, cultuur, religie, geïnstitutionaliseerde zorg en therapeutische doeleinden toegestaan. Dat betekent dat hier ook een school, een kerk/moskee, een theater, ateliers of een zorginstelling is toegestaan. Dit zijn functies die niet alleen tijdens kantooruren maar ook in het weekend of 's avonds voor leven zorgen.
Met het nieuwe bestemmingsplan wordt de bestemming gewijzigd naar wonen. Dat betekent dat de functionele mogelijkheden veel beperkter zijn.
Vanuit uitzicht en privacy is het gebruik van de bebouwing als wonen ten opzichte van de mogelijkheden die het geldende bestemmingsplan biedt niet heel verschillend. Als de bebouwing zal worden gebruikt door bijvoorbeeld een zorginstelling is de ruimtelijke uitstraling vergelijkbaar met een woonfunctie. Het verschil tussen wonen en sociaal culturele functies is beperkt. Er is geen sprake van een nadelige planologische wijziging.

De nieuwbouw zal zorgen voor een nieuwe situatie waarbij inkijk in de tuinen of woningen van de achterliggende woningen niet te voorkomen is. De stedenbouwkundige situatie die hier ontstaat is echter niet ongebruikelijk in een stedelijke omgeving zoals de binnenstad of aan de rand van de binnenstad. Er ontstaat hier ook vanuit privancy geen onacceptabel situatie.
Zoals bij de beantwoording onder a. van deze zienswijze is aangegeven, is het voorstel om de bebouwingsmogelijkheden aan de achterzijde van het plangebied aan te passen. Hier zal de bouwaanduiding 'bijgebouwen' worden opgenomen waarmee de bebouwingsmogelijkheden worden beperkt.

c. In het ontwerpbestemmingsplan is op de verbeelding de figuur 'gevellijn' opgenomen op de bouwgrens langs de Amsterdamseweg. Deze gevellijn loopt langs de gehele Amsterdamseweg. In de regels van het bestemmingsplan is opgenomen dat ter plaatse van de naar de figuur 'gevellijn' gekeerde zijde sprake dient te zijn van een gesloten straatwand met een hoogte van minimaal 3 meter (waarbij drie smalle onderdoorgangen toegestaan). Dat de muur vanwege de minimale hoogte geen enkele bijdrage zal leveren aan de huidige geluidshinder en de veiligheid van de achterliggende bestaande bebouwing wordt niet gedeeld. Uit akoestisch onderzoek (zie bijlage A bij dit zienswijzenrapport) blijkt dat onder meer als gevolg van de muur de geluidsbelasting op de gevel van de direct achterliggende woningen aan de Bouriciusstraat en de Sweerts de Landasstraat vanwege de Amsterdamseweg en het spoortraject met gemiddeld 2 dB afneemt bij een muur van 3 meter. Indien het scherm hoger wordt zal er sprake zijn van een grotere afname van de geluidbelasting. De definitieve hoogte van de muur/scherm zal met de bewoners worden besproken. Het bestemmingsplan verplicht dus een muur/scherm van minimaal 3 meter hoog. Daarnaast zal ook de (sociale) veiligheid verbeteren, onder meer door de muur maar ook doordat er meer toezicht zal zijn door de nieuwe woningen.

d. De hoogte van het maaiveld ter plaats van de achterzijde van de percelen aan de Sweerts de Landasstraat varieert tussen 27 en 29 meter. De nieuwe bebouwing aan de Amsterdamseweg mag maximaal 45 meter hoog worden ten opzichte van NAP. Dat betekent een gebouw ten opzichte van maaiveld met een maximumhoogte van 16 tot 18 meter.
Zoals onder b. is aangegeven zijn de bebouwingsmogelijkheden uit het vigerende bestemmingsplan 'Arnhem Centraal II' overgenomen in dit bestemmingsplan. Dat betekent dat deze bebouwing juridisch al mogelijk is en er dus geen sprake is van een planologische wijziging. Er wordt wel voorgesteld het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen. Hierdoor zal voor een strook aan de achterzijde de maximumbouwhoogte worden teruggebracht tot 3 meter ten opzichte van het bestaande maaiveld. Dit is een aanzienlijke verbetering ten opzichte van het geldende bestemmingsplan en het ontwerpbestemmingsplan. Hierdoor zal ook dat de situatie qua bezonning ten opzichte van de bestaande situatie verbeteren. Gezien de afstanden tussen de hoofdbebouwing wordt beoordeeld dat hier voor een stedelijke situatie geen onacceptabele

situatie ontstaat.

e. Dit onderwerp wordt niet geregeld in het bestemmingsplan. De eigenaar en ontwikkelaar van de gronden is verantwoordelijk en u kunt hierover met hen contact opnemen.

f. Dat klopt. Het idee is om de gronden van de gemeente Arnhem (ongeveer 40 m^2) aan de ontwikkelaar te verkopen zodat dit hoekje bij de tuin van de nieuwe woning kan worden getrokken. Hiermee ontstaat een logische situatie ook omdat hier een geluidsscherm zal worden aangelegd. In het geldende bestemmingsplan heeft deze grond de bestemming 'dienstverlening' en mag deze grond worden bebouwd.

Voorstel college:
Het voorstel is om het bestemmingsplan naar aanleiding van deze zienswijze gewijzigd vast te stellen.

Zienswijze 4: Wijkvereniging Burgemeesterskwartier e.o.

Bezwaren:
a. Reclamanten zijn allereerst verheugd dat de voorgaande plannen voor kantoorontwikkelingen nu worden vervangen door een plan voor woningbouw. Dat sluit beter bij de wijk aan en geeft een veel beter aangezicht van de woonwijk direct aan de achterzijde van het station.
b. De gemeente hanteert een parkeernorm van 1,5 auto per woning. Dat mag dan wel de algemene norm zijn, maar voor een bestemmingsplan als het onderhavige, gebaseerd op een specifiek bouwplan, dient echter een specifiek op die locatie te hanteren norm te worden opgenomen. Het gehanteerde aantal is immers te weinig in relatie tot het onderliggende bouwplan voor 19 woningen, gezien de vermoedelijk zeer hoge verkoopprijs van de woningen. De betreffende categorie kopers beschikt, naar mag worden verwacht, gemiddeld over zeker meer dan 2 auto's per woning. Daarbij komen nog de bezoekers. Er is/lijkt geen plaats voor dit aantal parkeerplaatsen op het perceel. In de directe omgeving is een parkeerregime voor betaald parkeren en vergunninghouders. De gemeente verstrekt geen vergunningen aan de nieuwe bewoners omdat zij op eigen terrein zouden kunnen parkeren. Betaald parkeren is alleen reëel in relatie tot kort parkeren. Hier ligt een parkeerprobleem dat zal uitstralen over de omgeving, waaronder de Sweerts de Landasstraat en de Bouriciusstraat. Naar mening van reclamant moet een hogere parkeernorm, van bijvoorbeeld 2 parkeerplaatsen per woning, in de regels worden opgenomen.
c. De uitweg van het perceel naar de Sweerts de Landasstraat brengt aldaar meer verkeersbewegingen met zich mee. Ook ontstaat meer parkeerhinder door meer parkeerplaatsbehoevenden (zie ook onder punt b.) en hinder door koplampen die naar binnen schijnen bij woningen aan de overzijde van de uitweg. Ook naastgelegen woning(en) hebben nu al een ontsluiting op deze steeg. Een en ander vergt volgens reclamant een oplossing.
d. De monumentale boom op het erf Bouriciusstraat 9 vereist een beperking voor het gebruik als tuin van het perceel van de nieuwe woning(en). De cirkel ter bescherming van de boom (de beschermingszone) sluit niet aan op de cirkel die is opgenomen in het bestemmingsplan voor de Burgemeesterswijk. Het nieuwe boomonderzoek geeft meer mogelijkheden voor de bouw dan het vorige rapport, dat was opgesteld ten behoeve van de kantoorontwikkeling, omdat de beschermingszone kleiner is. Er lijkt nu te weinig ruimte aanwezig om de boom te beschermen tijdens de bouwwerkzaamheden, zoals de ontgraving, plaatsen steigers en ten opzichte van de nieuwe woningen. Een en ander doet vrezen dat de bescherming niet afdoende is.
e. In eerdere bestemmingsplannen is bepaald dat een van west tot oost aaneengesloten geluidwand (van 7 meter hoog) langs de Amsterdamseweg moet worden gerealiseerd. Dit ter bescherming van het woongenot van de bewoners aan de Sweerts de Landasstraat en de Bouriciusstraat. Er zijn duidelijke toezeggingen gedaan door de wethouder, in onder meer de raadsvergadering van 21 november 2011, om deze aansluitende gedeeltes te realiseren. Ook de gemeentelijke randvoorwaarden vereisen een volledige geluidstechnische aansluiting.
Een na de terinzagelegging, niet in het bestemmingsplan opgenomen nader onderzoek geeft aan dat een geluidwand van naar keuze 3, 4 of 7 meter een optie is. Het bestemmingsplan voorziet in minimaal 3 meter. Wanneer de criteria worden toegepast die een hogere grenswaarde voor de woningen aan de Sweerts de Landasstraat/Bouriciusstraat zouden toestaan (hetgeen nodig is), dan moet eerst gekeken worden of het stedebouwkundig reëel is een fysieke oplossing te realiseren. Dat moet mogelijk zijn omdat immers ook de bestaande muur van K11 (EW) aanvaardbaar bleek en in de voorbije kantoorplannen (uiteindelijk) de volledige geluidwand was opgenomen. Wij vragen u dan ook een 7 meter hoge wand (of even hoog als die van EW), die

natuurlijk ook gedeeltelijk van glas kan zijn, juridisch vast te leggen in het bestemmingsplan. Overigens wordt in het nader onderzoek met geen woord gerept over de aansluiting op K12; dat is natuurlijk wel nodig, want daarvoor geldt bovenstaande ook.

f. Gezien de korte afstand tussen de nieuw te bouwen woningen en de woningen aan de Sweerts de Landasstraat/Bouriciusstraat spelen privacy-aspecten een rol omdat geen bepalingen zijn opgenomen om die afstand aanvaardbaar vast te leggen. Waarom is in het bestemmingsplan geen bouwvlak, achtergevelgrens of minimale tuindiepte opgenomen teneinde er voor te zorgen dat de achtergevels niet te dicht op de bestaande woningen/tuinen kunnen worden gebouwd? Reclamanten verzoeken hierin afdoende te voorzien.

Beantwoording:

a. Deze mening wordt voor kennisgeving aangenomen.
b. De parkeernorm voor het bouwplan volgt uit de vastgestelde Beleidsregel parkeren. Voor deze rijwoningen geldt een parkeernorm van 1,5 parkeerplaats per woning. De praktijkruimte wordt meegerekend, maar gelet op het zogenaamde dubbelgebruik leidt dat niet tot meer parkeerplaatsen. Bij dubbelgebruik kunnen bezoekers aan praktijkruimte (veelal overdag) gebruik maken van dezelfde parkeerplaatsen als bewoners en bezoekers van bewoners (veelal 's avonds en in het weekend). In dit geval zullen bezoekers van praktijkruimtes en bezoekers van bewoners veelal dezelfde parkeerplaatsen langs de Amsterdamseweg gebruiken. Er is nu overdag ruim voldoende parkeergelegenheid aan de Amsterdamseweg die nauwelijks gebruikt wordt. De locatie ligt tevens zeer centraal ten opzichte van fietsroutes en Arnhem Centraal Station. Daarmee is niet de verwachting dat er 'zeker meer dan 2 auto's per woning' komen. Bewoners worden uitgesloten van een parkeervergunning. Gelet op de parkeerplaatsen in het plan, de beschikbare parkeerplaatsen langs de Amsterdamseweg en het huidige parkeerregime met betaald parkeren is parkeeroverlast niet waarschijnlijk.
c. Verwezen wordt naar de beantwoording onder zienswijze 2 punt a en b.
d. Verwezen wordt naar de beantwoording onder zienswijze 1 punt b.
e. In de beantwoording onder zienswijze 3 punt c. wordt hier ook op ingegaan. In het geldende bestemmingsplan 'Arnhem Centraal II' is in de voorschriften geen verplichting opgenomen om een aaneengesloten wand te realiseren van minimaal 7 meter hoog. Er zijn wel toezeggingen gedaan en die worden ook geborgd in het ontwerpbestemmingsplan middels de verplichting een muur/geluidsscherm te realiseren van minimaal 3 meter hoog. Het geluidsscherm kan ook hoger. Dat zorgt voor een grotere afscherming van het geluid (zie de resultaten uit het akoestisch onderzoek in bijlage A). Een hogere muur heeft ook nadelen (bijvoorbeeld uitzicht). Daarom is besproken dat in overleg met de bewoners van de woningen aan de Sweerts de Landasstraat de hoogte zal worden bepaald. De gemeente is van mening dat met een muur/geluidsscherm van minimaal 3 meter wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening.
f. Verwezen wordt naar de beantwoording onder zienswijze 3 punt b onder 1.
Verder is de vraag waarom in het bestemmingsplan geen bouwvlak, achtergevelgrens of minimale tuindiepte is opgenomen teneinde er voor te zorgen dat de achtergevels niet te dicht op de bestaande woningen/tuinen kunnen worden gebouwd? Aan deze zienswijze wordt tegemoet gekomen door met het gewijzigd vaststellen van het bestemmingsplan aan de achterzijde de bouwaanduiding 'bijgebouwen' te toe voegen. De maximumbouwhoogte uit het ontwerpbestemmingsplan vervalt en wordt vervangen door de regeling dat ze zone uitsluitend bestemd is voor aan- en bijgebouwen met een maximumbouwhoogte van 3 meter.

Voorstel college:

De zienswijze geeft aanleiding om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

Zienswijze 5: I. Zonnenberg

Bezwaren:

a. Op 6 november 1998 is het huidige bestemmingsplan vastgesteld. In 1999 heeft reclamant het pand gekocht met de wetenschap dat er geen woningen direct achterin de achtertuin gebouwd gingen worden met de nodige inkijk 24/7 tot gevolg. Het geldende bestemmingsplan met dienstverlening en het eerdere plan met het kantoor zou reclamant in de avond- en weekenduren (nagenoeg) geen inkijk hebben. Reclamant beschouwd dit als een grote inbreuk op de privacy.
b. Volgens reclamant is door de gemeente Arnhem begin 2000 beloofd dat de nieuwe bebouwing een gesloten gevel zou hebben zodat het toegenomen geluidshinder, door de Amsterdamseweg te verbreden en een extra treinspoor aan te leggen, gereduceerd zou worden. Het huidige plan

bestaat uit 3 bouwblokken met 2 doorgangen, waardoor 2 geluid lekken ontstaan. Dit is volgens reclamant niet conform eerdere afspraken.

c. De voorgenomen ontsluiting middels de Sweerts de Landasstraat is erg smal en volgens reclamant niet geschikt voor ontsluiting van 30 auto's, fietsen, voetgangers, spelende kinderen etc. Reclamant verwacht dat dit een erg gevaarlijke en onoverzichtelijke situatie gaat worden.
d. Gezien de voorgenomen functie van de geprojecteerde woningen, waarvan maximaal 33% als praktijkruimte mogen bestaan, is de parkeernorm van 1.5 erg minimaal. De woningen met deze functie zullen extra autobewegingen aantrekken. Dit is gezien de bebouwing van de Burgemeesterswijk volgens reclamant niet toelaatbaar.

Beantwoording:

a. Zoals opgenomen in de beantwoording van zienswijze 3 punt b. maakt het geldende bestemmingsplan niet alleen kantoren mogelijk. Het bestemmingsplan biedt ook de mogelijkheid voor sociaal culturele doeleinden. Binnen sociaal culturele doeleinden zijn veel verschillend functies toegestaan zoals een school, een kerk/moskee, een theater of een zorginstelling. Een deel van deze functies worden (juist) in de avond- en weekenduren gebruikt . Het is dus niet zo dat het mogelijke gebruik met de komst van woningen wezenlijk verandert.
b. Er wordt een gesloten wand gerealiseerd van bebouwing en een muur. Van doorgangen is geen sprake, het betreffen onderdoorgangen. Uitsluitend op de begane grond zal er sprake zijn van een gang naar het achterterrein met een maximale breedte van 1,50 meter. Van geluidslekken is in voorliggend geval dan ook geen sprake. Zoals aangegeven in de beantwoording van zienswijze 1 onder e is sprake van een reductie van geluidhinder als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.
c. Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 2 punt c.
d. Verwezen wordt naar de beanwoording van zienswijze 2 punt a (verkeersbewegingen) en zienswijze 4 punt b (parkeren).

Voorstel college:

De zienswijze geeft geen aanleiding om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

Zienswijze 6: T.H.A. Wesselingh

Bezwaren:

a. Allereerst merkt reclamant op geen bezwaar te hebben tegen de wijziging van bestemming van Kantoor naar Wonen.
b. Wat reclamant verbazing wekt is dat bij de eerste uitwisseling met de projectontwikkelaar van het huidige plan, Arnhemse Heeren, gebleken is dat de projectontwikkelaar niet op de hoogte was van de voor dit plan van belang zijnde monumentale Witte paardenkastanje die in de tuin van Bouriciusstraat 9 staat. De gemeente heeft de projectontwikkelaar niet voldoende op de hoogte gebracht van de status van deze boom en de mate waarin deze boom bescherming behoeft. Dit terwijl deze kennis bij de gemeente aanwezig is. Reclamant is van mening dat de gemeente hiervoor verantwoordelijk is en zorg voor moet dragen. De gemeente heeft de boom op de waardevolle bomenlijst geplaatst en geeft daarmee aan dat de boom bescherming behoeft. Nu het aankomt op daadwerkelijk omzetten van intentie van bescherming van waardevolle bomen naar daadwerkelijke alles doen wat mogelijk is om de Witte paardenkastanje voldoende leefruimte en goede leefomstandigheden te bieden, laat de gemeente alle mogelijkheden liggen. Sterker nog de gemeente doet in optiek van reclamant erg weinig om uitvoering te geven aan de bescherming van deze monumentale boom.
c. Er is een aantal jaren terug een boomeffectanalyse gemaakt, door boomadviesbureau Duifhuizen, in opdracht van Eurocommerce bij de toenmalige bouwplannen. Deze BEA is door de gemeente niet ter beschikking gesteld aan de huidige ontwikkelaar. Aanwezige beschikbare informatie is daarmee niet gebruikt. De bomendeskundige van de gemeente heeft destijds, ten behoeve van de BEA die door Duifhuizen is opgesteld, de kroonprojectie van de Witte paardenkastanje ingemeten. De boomeffectanalyse die door boomontzorging.com is opgesteld, geeft een flink afwijkende kroonprojectie. Als gevolg hiervan komt Boomontzorging.com tot een slechts beperkte bescherming van de boom en concludeert Boomontzorging omdat er zelfs tot onder de kroonprojectie kan worden gebouwd.
   Gevolg is dat de eerste presentatie van de bouwplannen liet zien dat onder de boom huizen ter hoogte van 13 meter zijn geprojecteerd. De gemeente laat volgens reclamant de projectontwikkelaar haar gang gaan en neemt geen standpunt in over de bescherming van de boom.

d. De opmerking (in de BEA van boomontzorging.com) dat als de boom in de toekomst dood zal zijn, het huidige bouwplan ruimte laat voor uitbouw van de herenhuizen aan de achterzijde, is heel suggestief en laat vanuit boomontzorging.com vooral meedenken met de projectontwikkelaar zien. Van een bomenadviesbureau zou je mogen verwachten dat het hoofduitgangspunt is behoud van de boom op zo lang mogelijke termijn. De studie van boomontzorging.com is hiermee volgens reclamant niet objectief te noemen.
e. De gemeente geeft op de waardevolle bomenlijst gemeente Arnhem aan dat bij werkzaamheden in de buurt van waardevolle bomen rekening moet worden gehouden met de kwetsbare boomzone. De kwetsbare boomzone is kroonprojectie +2 meter volgens de Bomenstichting. Deze zone is ook in het rapport van boomadviesbureau Duifhuizen aangehouden. In het rapport van Boomontzorging.com wordt niet over een kwetsbare boomzone gesproken. Dat betekent dat volgens reclamant in de kroonprojectie onvermijdelijk werkzaamheden plaats gaan vinden die altijd een negatief effect zullen hebben op het wortelpakket van de boom en hiermee de leefomstandigheden van de boom onherroepelijk en onomkeerbaar zal aantasten.
f. In het laatste overleg dat met gemeente, projectontwikkelaar en de commissie leefomgeving Burgemeesterskwartier is geweest, te weten 7 december j.l., is gesproken over het gewenste toetsingskader voor bescherming van de boom. Dat kader is volgens reclamant op dit moment niet helder en daarmee is het onmogelijk om een goede bebouwingsgrens in het bestemmingsplan op te nemen.
g. In eerste instantie dient er bij de bestemmingsplanwijziging voldoende beschermende afstand tot de monumentale boom worden gehouden. Dit eerste toetsingskader moet voldoende bescherming bieden. Dat betekent dat er binnen kroonprojectie +2 meter geen bebouwing kan worden gerealiseerd. Het bestemmingsplan is de plek om dit goed te regelen en te waarborgen. Hier ligt een grote kans voor de gemeente Arnhem om te laten zien hoe ze haar bomen- en groenbeleid daadwerkelijk als het op uitvoering aankomt, vormgeeft. Daarbij wijst reclamant op de geweldige Plataan die aan de Sonsbeekzijde van het station stond, door graafwerkzaamheden en opslag van materialen onder de kroonprojectie waardoor het wortelpakket onherstelbaar beschadigd is, het niet gered heeft. Het is dan ook cruciaal dat er voorzichtig met de leefomstandigheden van monumentale bomen wordt omgegaan. Reclamant heeft er geen vertrouwen in dat, met de voorgestelde beschermingsmaatregelen en de zeer nabijgelegen geplande bebouwing deze monumentale paardenkastanje het zal overleven. De bescherming van monumentale bomen is een zaak van de gemeente en kan niet worden overgelaten aan een projectontwikkelaar.
h. Het is reclamant uit de gemeentelijke voorschriften niet duidelijk geworden wie het werkplan zou moeten opstellen, wie dat goedkeurt en wie het handhaaft. Dat laat veel ruimte voor interpretatie. Hierover is helderheid gewenst.
i. Tot slot vraagt reclamant aandacht voor de aansluiting van K10 op K12. In het uiteindelijke plan is er mogelijk straks een wand met herenhuizen gebouwd en staat er een vreemd gebouw op K12, dat in uitstraling helemaal niets te maken heeft met de herenhuizen. De aansluiting tussen beide kavels vraagt bijzondere aandacht.

Beantwoording:

a. Dit punt wordt voor kennisgeving aangenomen. Bij de beantwoording van zienswijze 3 onder b. wordt op dit onderdeel ingegaan.
b. Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 1 onder c.
c. Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 1 onder b.
d. Verwezen wordt naar de beantwoording van de zienswijze 1 onder b, onder 5.
e. Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 1 onder b. Wat betreft het argument dat in de kroonprojectie onvermijdelijk werkzaamheden die altijd een negatief effect zullen hebben op het wortelpakket van de boom en hiermee de leefomstandigheden van de boom onherroepelijk en onomkeerbaar zal aantasten, wordt opgemerkt dat onevenredige negatieve gevolgen niet zijn toegestaan op basis van de opgenomen aanduiding 'waardevolle bomen' met de daarbijbehorende regels.
f. Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 1 onder b. Het opgenomen toetsingskader is voldoende helder.
g. Verwezen wordt naar de beantwoording van zienswijze 1 onder b. De bescherming van de boom is inderdaad ook een zaak van de gemeente. Daarom zij in het bestemmingsplan nadere eisen gesteld aan bouwactiviteiten, werken en/of werkzaamheden ter plaatse van de gronden met de aanduiding 'waardevolle boom'. Het opgenomen toetsingskader is voldoende helder en voorziet in voldoende bescherming van de boom.

h. Dit is geen onderdeel dat in het bestemmingsplan wordt geregeld en daarom wordt hier niet op ingegaan.
i. Dit is een welstandsaspect en zal bij de toets van de aanvraag voor een omgevingsvergunning worden uitgevoerd door de commissie ruimtelijke kwaliteit en monumenten.

Voorstel college:
De zienswijze geeft geen aanleiding om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

Zienswijze 7: ProRail
Bezwaren:
Reclamant geeft aan dat in de toelichting geen paragraaf is opgenomen ten aanzien van trillingen. Het door DGMR uitgevoerde onderzoek 'Haalbaarheidsonderzoek Aspect trillingen nieuw te realiseren woningen, d.d. 4 januari 2018' is nog niet voldoende verwerkt in de toelichting. Reclamant verzoekt dit onderzoek alsnog in de toelichting op te nemen.

Beantwoording:
Het genoemde onderzoek is inderdaad niet opgenomen in het ontwerpbestemmingsplan, omdat het onderzoek destijds nog in uitvoering was. Het onderzoek is inmiddels gereed. Aan de toelichting is paragraaf 5.5 'Trillingen' toegevoegd en hierin is een samenvatting van het onderzoek opgenomen. Het onderzoek is toegevoegd aan de bijlagen bij de toelichting (bijlage 5).

Het trillingsonderzoek is naar ProRail gestuurd en zij hebben aangegeven geen opmerkingen te hebben op het onderzoek.

Voorstel college:
De zienswijze geeft geen aanleiding om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen. De toelichting, het niet juridisch bindende onderdeel, zal wel worden gewijzigd.

Zienswijze 8: P.A.J. Kok en J.H.M. Langenhof
Bezwaren:
a. Zienswijze is nagenoeg gelijkluidend met zienswijze 1;
b. Reclamant is benieuwd op welke wijze gefaciliteerd kan worden dat eigenaren van de boom onderhoud kunnen plegen aan de boom vanaf de zijde van de Amsterdamseweg.

Beantwoording:
a. Verwezen wordt naar de beantwoording van de bezwaren van zienswijze 1.
b. Dit is geen onderdeel dat in het bestemmingsplan wordt geregeld dus voor het bestemmingsplan niet van belang.

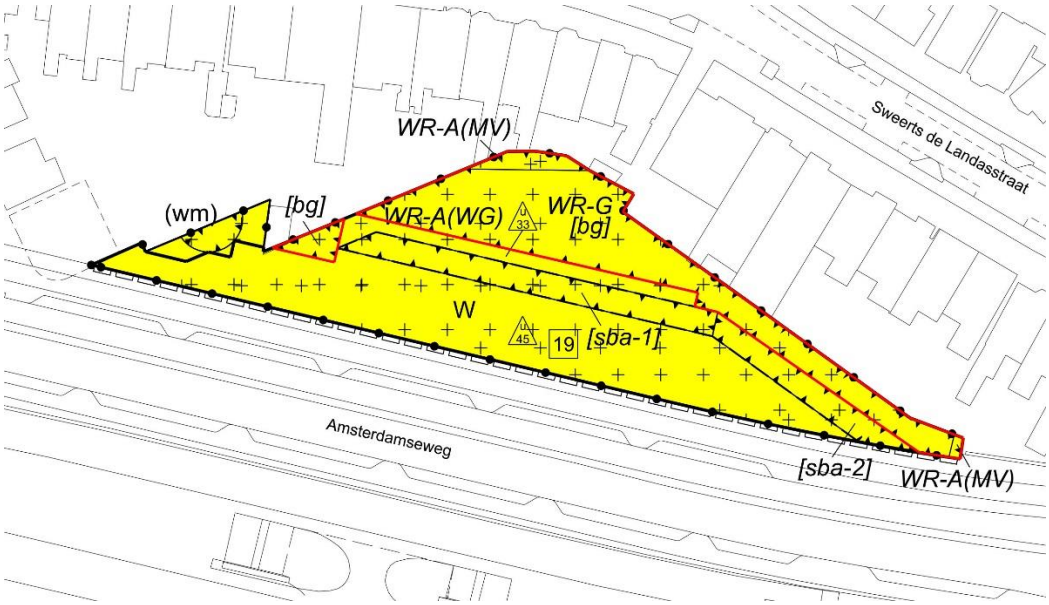
Voorstel college:
De zienswijze geeft geen aanleiding om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

C. Wijzigingen

Hierna zijn de van belangzijnde wijzigingen in het bestemmingsplan als gevolg van de ingediende zienswijzen wijzigingen opgesomd.

Wijzigingen als gevolg van zienswijzen

Verbeelding:
De bouwmogelijkheden op de gronden aan de achterzijde van het perceel zoals weergegeven met de 'rode lijn' op onderstaande afbeelding worden als volgt gewijzigd:
- Voorzover aanwezig wordt de maximumbouwhoogte geschrapt;
- Voorzover aanwezig wordt de 'specifieke bouwaanduiding - 2' geschrapt;
- Er wordt een bouwaanduiding 'bijgebouwen' opgenomen.

Regels:
- In artikel 3.1 sub c. wordt de maximumbouwhoogte ter plaatse van de noordelijke maatvoeringsgrens van de 'specifieke bouwaanduiding-2' gewijzigd van 33 naar 39 meter.
- Aan artikel 3.1 is sub g. toegevoegd en dit komt als volgt te luiden:
  Ter plaatse van de bouwaanduiding 'bijgebouwen' mogen uitsluitend bijbehorende bouwwerken worden gebouwd met een maximumbouwhoogte van 3 meter en indien er sprake is van aan- of uitbouwen aan de hoofdbebouwing met een maximumbouwhoogte gelijk aan de hoogte van de begane-grondbouwlaag van de hoofdbebouwing, vermeerderd met maximaal 30 centimeter ten behoeve van isolatie of afschot.

BIJLAGE A bij dit zienswijzenrapport: Notitie effectiviteit geluidscherm Amsterdamseweg

BURO
BOUWFYSICA

Adviseurs voor akoestiek, bouwfysica, brandveiligheid en duurzaamheid

Notitie effectiviteit geluidscherm op aansluitend perceel bij Locatie K10 Amsterdamseweg te Arnhem

Betreft	Locatie K10 Amsterdamseweg te Arnhem.
Opdrachtgever	BDP Ontwikkeling BV Regio Noord-Oost & Midden
Contactpersoon	de heer R. Stapel
Documentnummer	17183.03 - definitief
Datum	5 oktober 2017

1 Inleiding

In opdracht van BPD Ontwikkeling BV Regio Noord-Oost & Midden is voor het project “Locatie K10 Amsterdamseweg te Arnhem” ten behoeve van de bestemmingsplanprocedure de effectiviteit inzichtelijk gemaakt van de geluidwerende constructie op het aangrenzende perceel, zoals weergegeven in figuur 1. De doelstelling van het uitgevoerde onderzoek is beeldvormend van aard.

Figuur 1: Locatie met perceel

Het vigerend bestemmingsplan Arnhem Centrum II maakt het mogelijk een geluidwerende constructie met een hoogte van 7 m te realiseren. In voorliggend onderzoek is de effectiviteit van de geluidwerende constructie (geluidscherm) inzichtelijk gemaakt voor een hoogte van 0, 3, 4 en 7 meter op de maatgevende bestaande achterliggende bebouwing (Sweerts de Landastraat huisnummer 29-63) vanwege de Amsterdamseweg en het spoortraject. Aan de hand van dit onderzoek kan bij het te nemen ruimtelijk besluit afgewogen worden welke maatregel getroffen kan worden.

2 Uitgangspunten geluidberekeningen

2.1 Algemeen

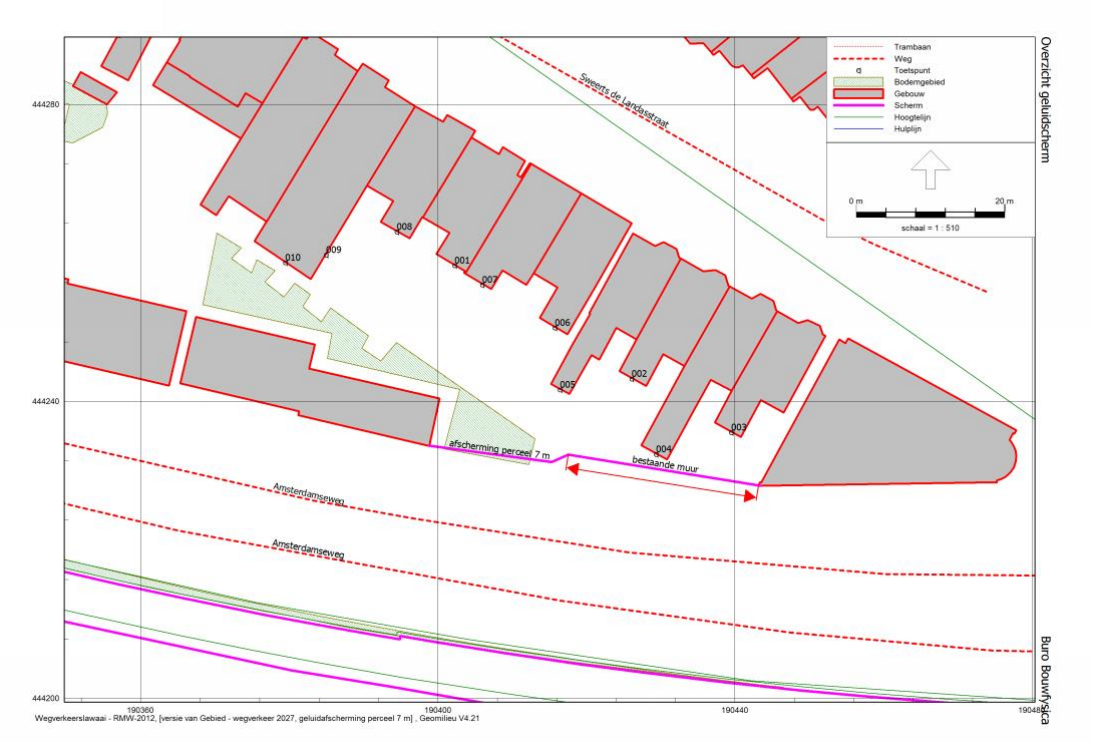
Voor de uitgangspunten van de geluidberekeningen zoals de wegverkeersgegevens, spoorweggegevens en de rekenmethode, wordt verwezen naar de rapportage met kenmerk 17183.02, d.d. 18 augustus 2017 van Buro Bouwfysica.

2.2 Rekenpunten

De rekenpunten t.p.v. de maatgevende bestaande achterliggende bebouwing (Sweerts de Landastraat huisnummer 29-63) zijn gesitueerd met een beoordelingshoogte van 1,5 m t.o.v. vloerpeilniveau in stappen van 3 m (4,5 m / 7,5 m / 10,5 m) gekoppeld aan het gebouw op 10 cm voor de gevel (invallend geluidniveau).

2.3 Positie geluidscherm

Het geluidscherm is geplaatst aan de zijde van de weg (onderkant van de driehoek conform figuur 1) waarbij de linkerzijde van het geluidscherm is aangesloten op de nieuwbouw en de rechterzijde op de bestaande muur. De hoogte van de bestaande muur (6m) is overeenkomstig de AHN viewer. De muur heeft een hoogte van ca. 4 m ten opzichte van het zuidelijk gelegen trottoir en volgt trapsgewijs het in westelijke richting oplopend maaiveld. In figuur 2 volgt een overzicht van het geluidscherm (afscherming perceel 7 m) zoals ingevoerd in het geluidmodel.

Figuur 2: Locatie geluidscherm

2.4 Berekeningsresultaten

In tabel 1 volgt een beknopt overzicht van de gemiddelde reductie in dB voor een 3, 4 of 7 meter geluidscherm t.o.v. de onafgeschermde situatie (geluidscherm 0 meter). In bijlage 1 is een compleet overzicht van de berekende geluidsbelastingen opgenomen met geluidreducties per bron en per woning voor de verschillende scherm varianten.

Tabel 1: Beknopt overzicht rekenresultaten gemiddelde reductie.

Geluidbron	Gemiddelde reductie in dB t.o.v. geluidscherm 0 meter		
	3 m scherm	4 m scherm	7 m scherm
Amsterdamseweg	Ca. 2 dB	Ca. 4 dB	Ca. 8 dB
Spoortraject	Ca. 0 dB	Ca. 0,2 dB	Ca. 2 dB

3 Bespreking van de resultaten

Uit de berekeningen blijkt dat met een geluidwerende constructie tussen de nieuwbouw en de bestaande muur met een hoogte van 3, 4 of 7 meter t.o.v. de onafgeschermde situatie (geluidscherm 0 meter), gemiddelde geluidreducties zijn te behalen op de achterliggende maatgevende bestaande bebouwing (Sweerts de Landastraat huisnummer 29-63) van respectievelijk 2, 4 en 8 dB voor de Amsterdamseweg en 0-2 dB voor het spoortraject.

De geluidafscherming is voor de Amsterdamseweg effectiever dan voor het spoortraject omdat de weg dichterbij is gelegen dan het spoor. Hierdoor wordt een grote akoestische omweg en daarmee een hoger afschermend effect bereikt.

Op onderste woonlaag blijkt dat ook met een scherm van 3 meter al een aanzienlijke geluidreductie wordt bereikt van die bij sommige woningen oploopt tot 8 dB. Bij een 4 meter hoog scherm loopt dit bij meer woningen op tot 8 dB.

Op de bovenste woonlaag is het afschermend effect van schermen van 3 en 4 meter beperkt tot ca. 3 dB op sommige woningen. Bij een schermhoogte van 7 meter worden ook op de bovenste woonlaag van de meeste woningen effecten berekend van ca. 8 dB.

Behandeld door: ing. R.R.J.W. Liebrechts
Projectverantwoordelijke: ir. J. Hardlooper
Buro Bouwfysica B.V.
Lylantseplein 1 (unit 110)
2908 LH Capelle aan den IJssel
T 010 – 760 00 49
M info@burobouwfysica.nl
W www.burobouwfysica.nl

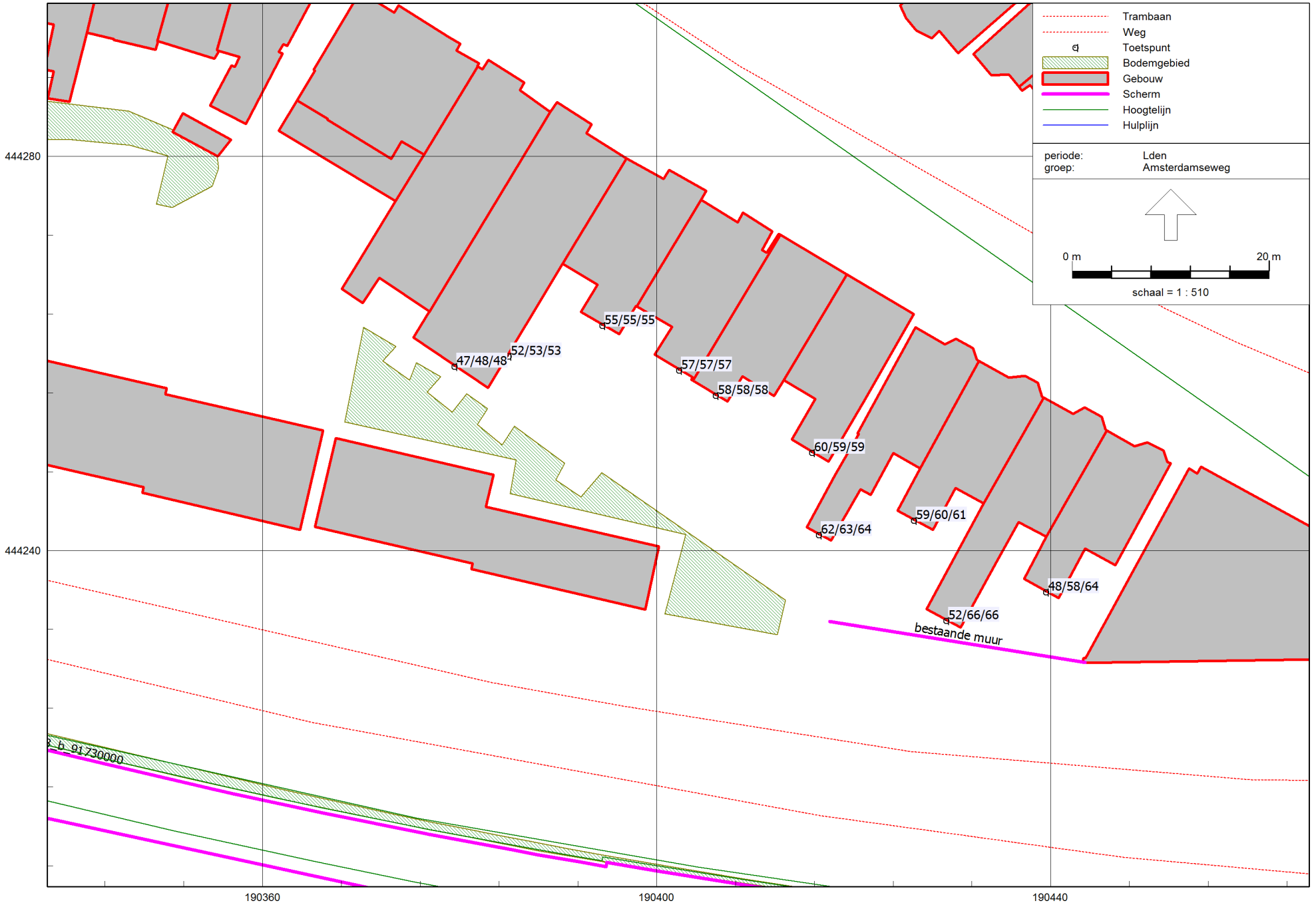
Bijlage 1 Geluidbelastingen

Rekenpunten bestaande bebouwing Sweerts de Landastraat 29-63

Buro Bouwfysica

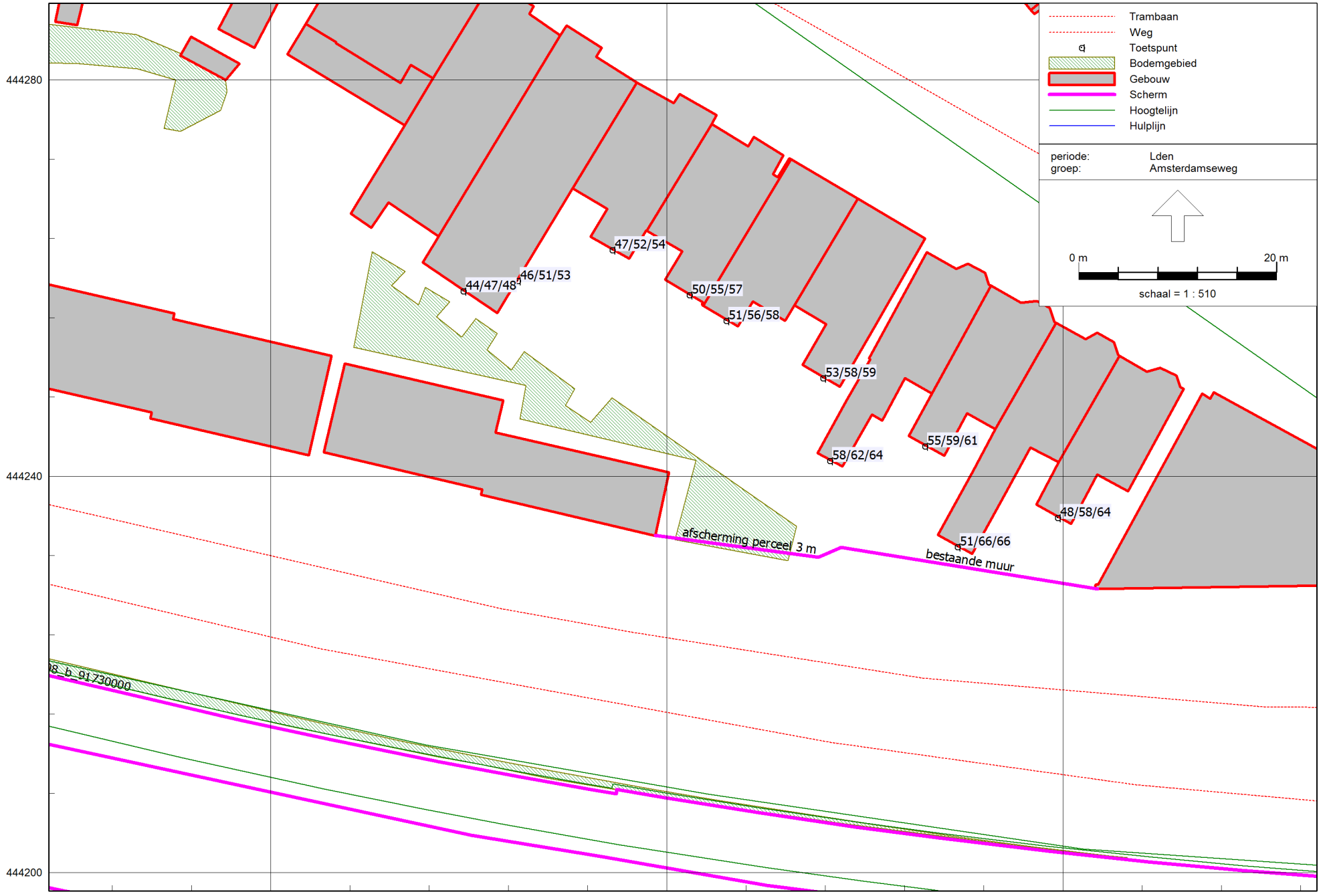
Railverkeerslawaai - RMR-2012, [versie van Gebied - Spoorweglawaai, geluidafscherming perceel 0 m] , Geomilieu V4.21

Amsterdamseweg Lden in dB zonder aftrek ingevolge ex. art. 110g Wgh
Geluidscherm 0 m

Buro Bouwfysica

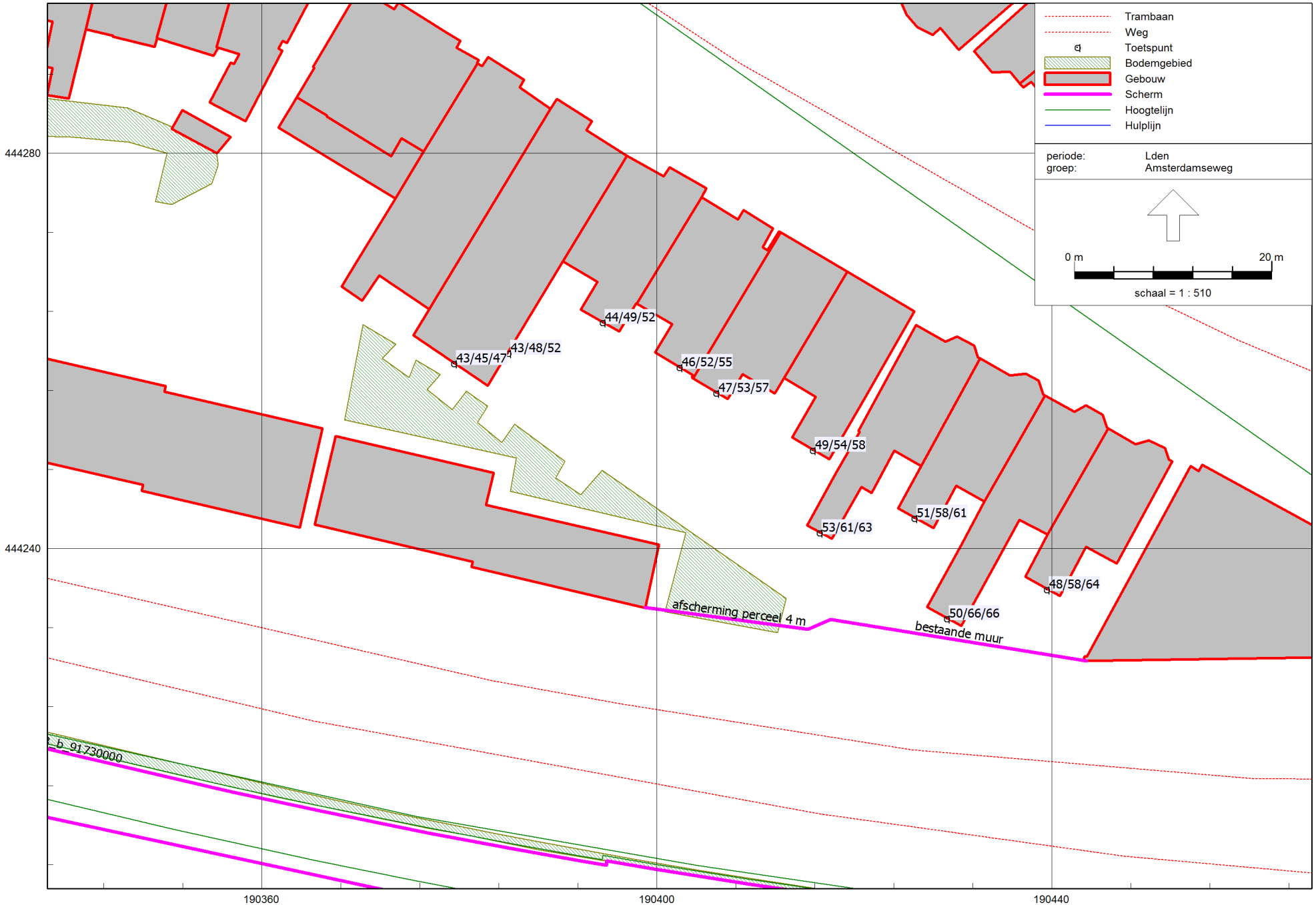
Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - wegverkeer 2027, geluidafscherming perceel 0 m] , Geomilieu V4.21

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - wegverkeer 2027, geluidafscherming perceel 3 m] , Geomilieu V4.21

Amsterdamseweg Lden in dB zonder aftrek ingevolge ex. art. 110g Wgh
Geluidscherm 3 m

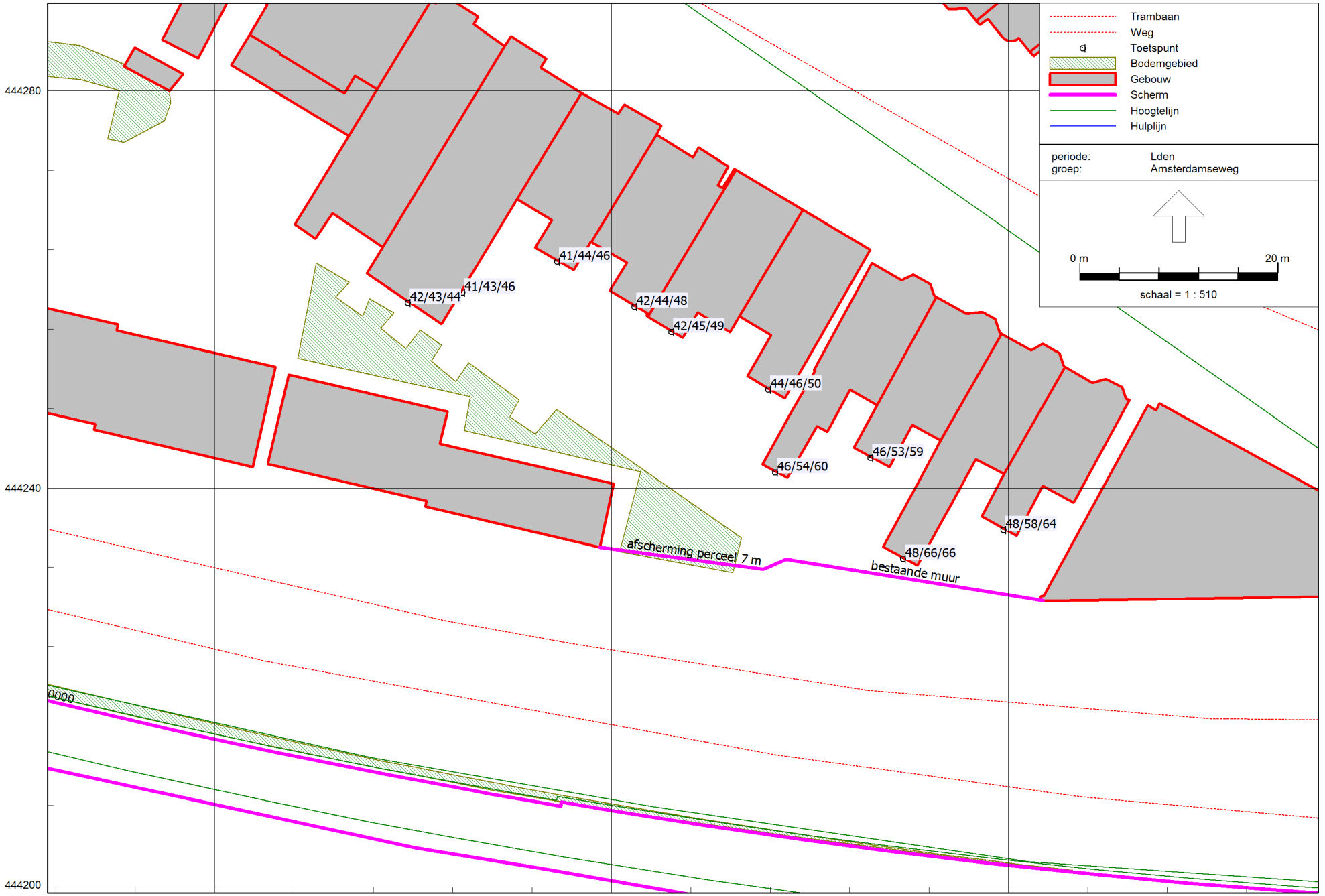
Buro Bouwfysica

Amsterdamseweg Lden in dB zonder aftrek ingevolge ex. art. 110g Wgh
Geluidscherm 4 m

Buro Bouwfysica

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - wegverkeer 2027, geluidafscherming perceel 4 m] , Geomilieu V4.21

Amsterdamseweg Lden in dB zonder aftrek ingevolge ex. art. 110g Wgh
Geluidscherm 7 m

Buro Bouwfysica

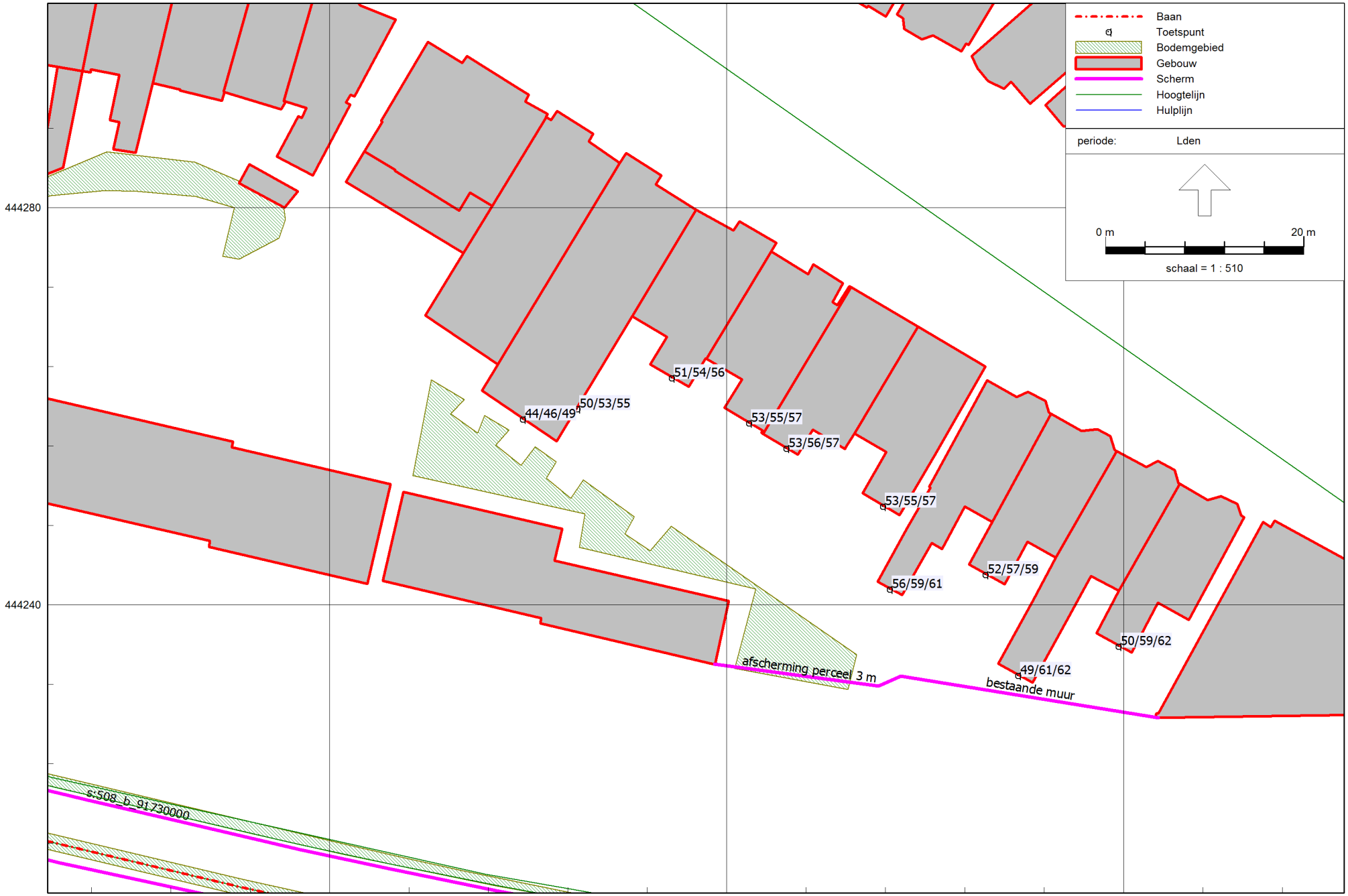
Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - wegverkeer 2027, geluidafscherming perceel 7 m] , Geomilieu V4.21

Spoorweglawaai Lden in dB, geluidscherm 0 m

Buro Bouwfysica

Railverkeerslawaai - RMR-2012, [versie van Gebied - Spoorweglawaai, geluidafscherming perceel 0 m] , Geomilieu V4.21

Spoorweglawaai Lden in dB, geluidscherm 3 m

Buro Bouwfysica

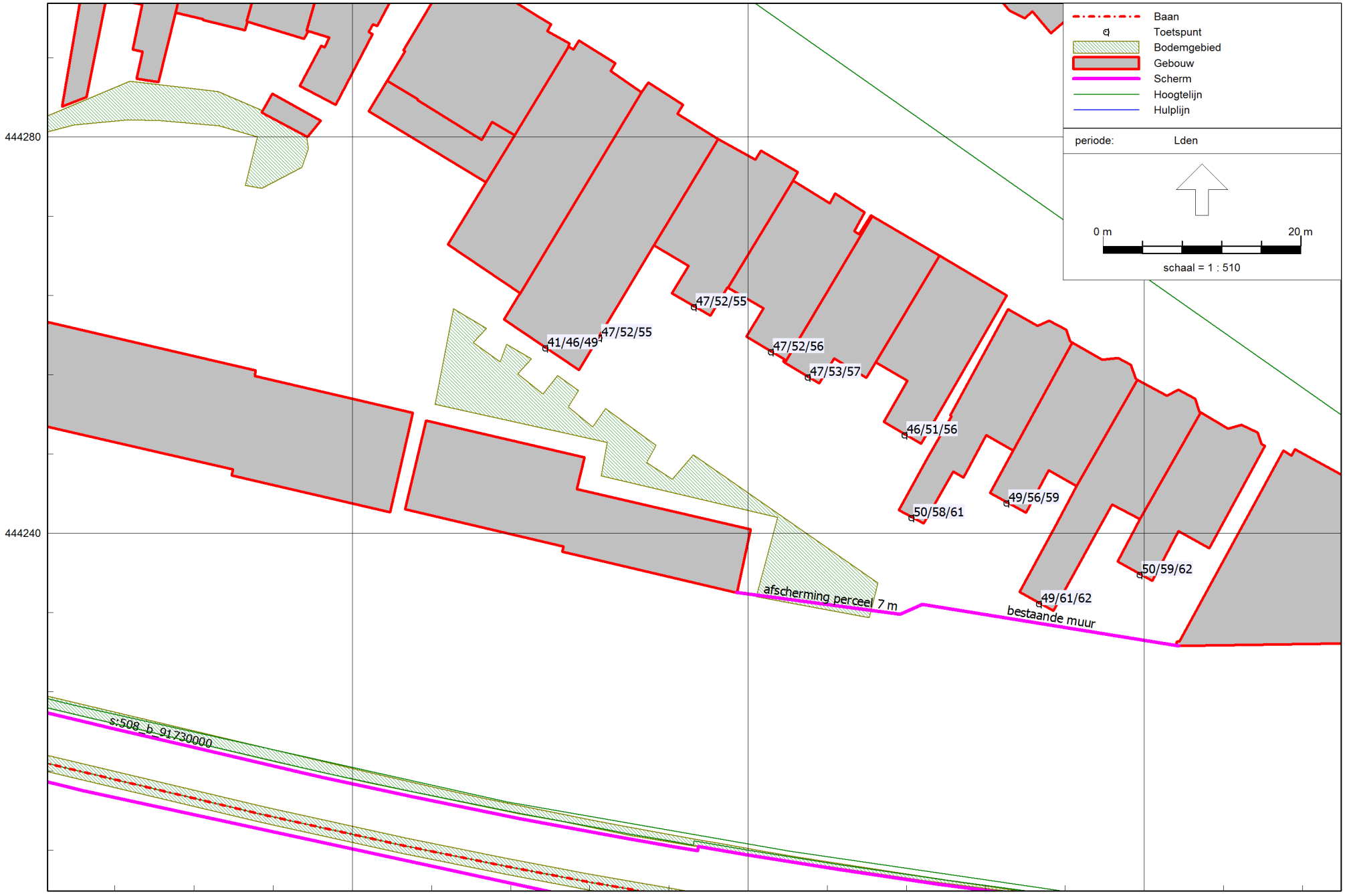
Railverkeerslawaai - RMR-2012, [versie van Gebied - Spoorweglawaai, geluidafscherming perceel 3 m] , Geomilieu V4.21

Spoorweglawaai Lden in dB, geluidscherm 4 m

Buro Bouwfysica

Railverkeerslawaai - RMR-2012, [versie van Gebied - Spoorweglawaai, geluidafscherming perceel 4 m] , Geomilieu V4.21

Spoorweglawaai Lden in dB, geluidscherm 7 m

Buro Bouwfysica

Railverkeerslawaai - RMR-2012, [versie van Gebied - Spoorweglawaai, geluidafscherming perceel 7 m] , Geomilieu V4.21

Betreft: Optredende geluidbelasting Amsterdamseweg en spoor bestaande bebouwing geluidscherm 0m, 3m, 4m en 7 m
Project: Locatie K10 te Arnhem

			Amsterdamseweg (zonder aftrek ex. art. 110g Wgh)							Spoor						
Rekenpunt	Omschrijving	Hoogte (m)	Scherm 0 m	Scherm 3 m	Scherm 4 m	Scherm 7 m	Verschil 0-3 m	Verschil 0-4 m	Verschil 0-7 m	Scherm 0 m	Scherm 3 m	Scherm 4 m	Scherm 7 m	Verschil 0-3 m	Verschil 0-4 m	Verschil 0-7 m
001_A	Sweerts de Landastraat 53-55	4,5	57,2	50,33	46,29	41,9	-6,87	-10,91	-15,3	52,57	52,52	52,19	47,07	-0,05	-0,38	-5,50
001_B	Sweerts de Landastraat 53-55	7,5	57,28	54,96	51,91	44,33	-2,32	-5,37	-12,95	54,89	54,89	54,85	52,49	0,00	-0,04	-2,40
001_C	Sweerts de Landastraat 53-55	10,5	57,28	56,72	55,05	48,43	-0,56	-2,23	-8,85	56,68	56,68	56,68	56,40	0,00	0,00	-0,28
002_A	Sweerts de Landastraat 37-39	4,5	58,87	54,68	51,16	46,45	-4,19	-7,71	-12,42	51,69	51,64	50,77	48,81	-0,05	-0,92	-2,88
002_B	Sweerts de Landastraat 37-39	7,5	59,7	59,24	57,72	53,28	-0,46	-1,98	-6,42	57,05	57,05	57,05	56,47	0,00	0,00	-0,58
002_C	Sweerts de Landastraat 37-39	10,5	61,46	61,43	61,32	58,95	-0,03	-0,14	-2,51	59,28	59,28	59,28	59,22	0,00	0,00	-0,06
003_A	Sweerts de Landastraat 29-31	4,5	47,78	47,78	47,78	47,78	0	0	0	50,11	50,11	50,11	50,11	0,00	0,00	0,00
003_B	Sweerts de Landastraat 29-31	7,5	57,93	57,93	57,93	57,93	0	0	0	59,43	59,43	59,43	59,43	0,00	0,00	0,00
003_C	Sweerts de Landastraat 29-31	10,5	63,6	63,6	63,6	63,59	0	0	-0,01	61,97	61,97	61,97	61,97	0,00	0,00	0,00
004_A	Sweerts de Landastraat 33-35	4,5	52,27	50,68	49,88	48,48	-1,59	-2,39	-3,79	49,12	49,01	48,95	48,51	-0,11	-0,17	-0,61
004_B	Sweerts de Landastraat 33-35	7,5	65,88	65,86	65,84	65,71	-0,02	-0,04	-0,17	60,55	60,55	60,55	60,54	0,00	0,00	-0,01
004_C	Sweerts de Landastraat 33-35	10,5	65,8	65,8	65,79	65,77	0	-0,01	-0,03	62,07	62,07	62,07	62,06	0,00	0,00	-0,01
005_A	Sweerts de Landastraat 41-43	4,5	62,49	58,37	53,22	46,18	-4,12	-9,27	-16,31	55,67	55,61	55,03	49,73	-0,06	-0,64	-5,94
005_B	Sweerts de Landastraat 41-43	7,5	62,56	62,35	61,09	53,53	-0,21	-1,47	-9,03	59,4	59,40	59,40	58,15	0,00	0,00	-1,25
005_C	Sweerts de Landastraat 41-43	10,5	63,53	63,5	63,43	60,43	-0,03	-0,1	-3,1	61,09	61,09	61,09	61,04	0,00	0,00	-0,05
006_A	Sweerts de Landastraat 45-47	4,5	59,6	53,44	49,16	43,58	-6,16	-10,44	-16,02	52,84	52,76	51,49	45,65	-0,08	-1,35	-7,19
006_B	Sweerts de Landastraat 45-47	7,5	59,33	57,67	54,26	46,43	-1,66	-5,07	-12,9	54,69	54,69	54,64	50,93	0,00	-0,05	-3,76
006_C	Sweerts de Landastraat 45-47	10,5	59,3	59,1	57,92	49,76	-0,2	-1,38	-9,54	56,71	56,71	56,71	56,32	0,00	0,00	-0,39
007_A	Sweerts de Landastraat 49-51	4,5	58,24	51,34	47,19	42,35	-6,9	-11,05	-15,89	53,33	53,26	52,77	47,40	-0,07	-0,56	-5,93
007_B	Sweerts de Landastraat 49-51	7,5	58,32	56,41	53,47	45,2	-1,91	-4,85	-13,12	55,61	55,61	55,55	52,97	0,00	-0,06	-2,64
007_C	Sweerts de Landastraat 49-51	10,5	58,24	57,92	56,57	49,39	-0,32	-1,67	-8,85	57,39	57,39	57,39	57,08	0,00	0,00	-0,31
008_A	Sweerts de Landastraat 57-59	4,5	54,71	46,74	44,07	41,23	-7,97	-10,64	-13,48	51,24	51,22	51,06	46,73	-0,02	-0,18	-4,51
008_B	Sweerts de Landastraat 57-59	7,5	55,39	52,38	49,48	43,58	-3,01	-5,91	-11,81	53,63	53,63	53,61	51,81	0,00	-0,02	-1,82
008_C	Sweerts de Landastraat 57-59	10,5	55,43	54,49	52,48	46,28	-0,94	-2,95	-9,15	55,56	55,56	55,56	55,36	0,00	0,00	-0,20
009_A	Sweerts de Landastraat 61-63	4,5	52,45	46,35	43,12	40,54	-6,1	-9,33	-11,91	50,35	50,34	50,25	47,47	-0,01	-0,10	-2,88
009_B	Sweerts de Landastraat 61-63	7,5	53,01	50,67	47,97	42,74	-2,34	-5,04	-10,27	52,55	52,55	52,54	51,84	0,00	-0,01	-0,71
009_C	Sweerts de Landastraat 61-63	10,5	53,48	52,85	51,54	46,4	-0,63	-1,94	-7,08	54,65	54,65	54,65	54,53	0,00	0,00	-0,12
010_A	Sweerts de Landastraat 61-63	4,5	46,86	44,05	42,52	41,86	-2,81	-4,34	-5	44,49	44,49	44,23	41,25	0,00	-0,26	-3,24
010_B	Sweerts de Landastraat 61-63	7,5	47,71	46,65	45,23	42,77	-1,06	-2,48	-4,94	46,36	46,36	46,36	45,61	0,00	0,00	-0,75
010_C	Sweerts de Landastraat 61-63	10,5	48,07	47,87	47,29	44,11	-0,2	-0,78	-3,96	49,27	49,27	49,27	49,14	0,00	0,00	-0,13
						Gem. afname	**-2,09**	**-3,98**	**-8,16**				**Gem. afname**	**-0,02**	**-0,16**	**-1,81**
						Max	**0,00**	**0,00**	**0,00**				**Max**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
						Min	**-7,97**	**-11,05**	**-16,31**				**Min**	**-0,11**	**-1,35**	**-7,19**

Bestemmingsplan

Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)

Toelichting

bij het bestemmingsplan
'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)'
(plannummer: NL.IMRO.0202.920-0201)

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1		**Inleiding**	**7**
1.1		Aanleiding	7
1.2		Situering en begrenzing plangebied	7
1.3		Opzet bestemmingsplan	8
1.4		Geldende plannen	8
	1.4.1	Algemeen	8
	1.4.2	Beschrijving van geldende bestemmingen	9
	1.4.3	Strijdigheden	9
1.5		Leeswijzer	9
Hoofdstuk 2		**Beschrijving bestaande situatie**	**11**
2.1		Inleiding	11
2.2		Ruimtelijke en functionele structuur	11
2.3		Verkeer	12
2.4		Monumenten en archeologie	12
2.5		Groenstructuur	12
2.6		Water	13
Hoofdstuk 3		**Ruimtelijk beleid en regelgeving**	**15**
3.1		Inleiding	15
3.2		Ruimtelijk beleid	15
	3.2.1	Rijksbeleid	15
		3.2.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte	
		3.2.1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking	
		3.2.1.3 Toetsing van het initiatief aan het rijksbeleid	
	3.2.2	Provinciaal beleid	15
		3.2.2.1 Omgevingsvisie Gelderland	
		3.2.2.2 Omgevingsverordening Gelderland	
	3.2.3	Gemeentelijk beleid	17
		3.2.3.1 Structuurvisie Arnhem 2020 (vastgesteld door raad, december 2012)	
3.3		Woonbeleid	19
	3.3.1	De Arnhemse Woonprincipes 2025	19
	3.3.2	Toetsing van het initiatief aan De Arnhemse Woonprincipes 2025	19
3.4		Welstandsbeleid	20
	3.4.1	Welstandsnota Arnhem 2015	20
	3.4.2	Toetsing van het initiatief aan de Welstandsnota Arnhem 2015	20
3.5		Verkeersbeleid	20
	3.5.1	Gemeentelijk beleid	20
	3.5.2	Toetsing van het initiatief aan het Verkeersbeleid	21
3.6		Milieu- en omgevingsbeleid	21
	3.6.1	Geluid	21

	3.6.2	Luchtkwaliteit	22
	3.6.3	Hinder	22
	3.6.4	Externe veiligheid	23
	3.6.5	Groen en ecologie	24
	3.6.6	Water	25
	3.6.7	Bodem	26
	3.6.8	Cultuurhistorie en archeologie	27
	3.6.9	Energie en duurzaam bouwen	28
	3.6.10	Stadsklimaat	28
	3.6.11	Besluit milieueffectrapportage	29
3.7		Overige beleidsuitgangspunten	30
	3.7.1	Coffeeshopbeleid	30
	3.7.2	Prostitutiebeleid	30
Hoofdstuk 4		**Ruimtelijke- en programmatische aspecten van de ontwikkelingen**	**32**
4.1		Inleiding	32
4.2		Ruimtelijke opzet en structuur	32
4.3		Programma	33
4.4		Groen en water	33
4.5		Verkeer en parkeren	33
	4.5.1	Verkeer (ontsluiting)	33
	4.5.2	Parkeren	34
4.6		Ladder voor duurzame verstedelijking (art. 3.1.6, lid 2 Bro)	34
	4.6.1	Algemeen	34
	4.6.2	Toetsing van het initiatief aan de Ladder voor duurzame verstedelijking	35
	4.6.3	Conclusie	36
Hoofdstuk 5		**Milieu- en omgevingsaspecten**	**37**
5.1		Inleiding	37
5.2		Geluid	37
5.3		Luchtkwaliteit	38
5.4		Hinder	38
5.5		Trillingen	39
	5.5.1	Algemeen	39
	5.5.2	Situatie plangebied	39
	5.5.3	Conclusie	39
5.6		Externe veiligheid	39
5.7		Groen en ecologie	40
5.8		Water	40
5.9		Bodem	41
5.10		Cultuurhistorie	42
5.11		Archeologie	42
5.12		Stadsklimaat	42
5.13		Besluit milieueffectrapportage	43
5.14		Kabels, leidingen en straalpaden	44
Hoofdstuk 6		**Ruimtelijke en programmatische afweging**	**45**

Hoofdstuk 7 Planbeschrijving en -verantwoording 47
7.1 Inleiding 47
7.2 Opzet van de regels 47
7.2.1 Inleidende regels 47
7.2.2 Bestemmingsregels 47
7.2.3 Algemene regels 48
7.2.4 Overgangs- en slotbepalingen 48
7.3 Verantwoording van de regels 48
7.3.1 Algemeen 48
7.3.2 Afzonderlijke bestemmingen 49
7.3.3 Wonen 49
7.3.4 Dubbelbestemmingen 49
7.4 Handhaving 50
7.5 Exploitatie 50

Hoofdstuk 8 Procedure 53
8.1 Vooroverleg 53
8.2 Terinzagelegging (ontwerp-bestemmingsplan) 53

Bijlagen bij de toelichting 55
Bijlage 1 Akoestisch onderzoek omgevingslawaai 55
Bijlage 2 Quickscan luchtkwaliteit 55
Bijlage 3 Kwantitatieve risicoanalyse (QRA) 55
Bijlage 4 Advies brandweer 55
Bijlage 5 Trillingsonderzoek 55
Bijlage 6 Boomeffectanalyse 55
Bijlage 7 Watertoets 55
Bijlage 8 Quickscan bodemkwaliteit 55
Bijlage 9 Aerius-berekening 55

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Arnhem Centraal vormt het grootste vervoerknooppunt met de grootste publieksstromen van de regio. Het bestaat uit een Openbaar Vervoer Terminal met (inter)nationale treinverbindingen, het lokale en regionale bussenplein en de parkeergarage Arnhem Centraal. Het gebied maakt deel uit van het centrum van de stad en ligt direct tegen de oude binnenstad met het belangrijkste regionale winkelgebied.

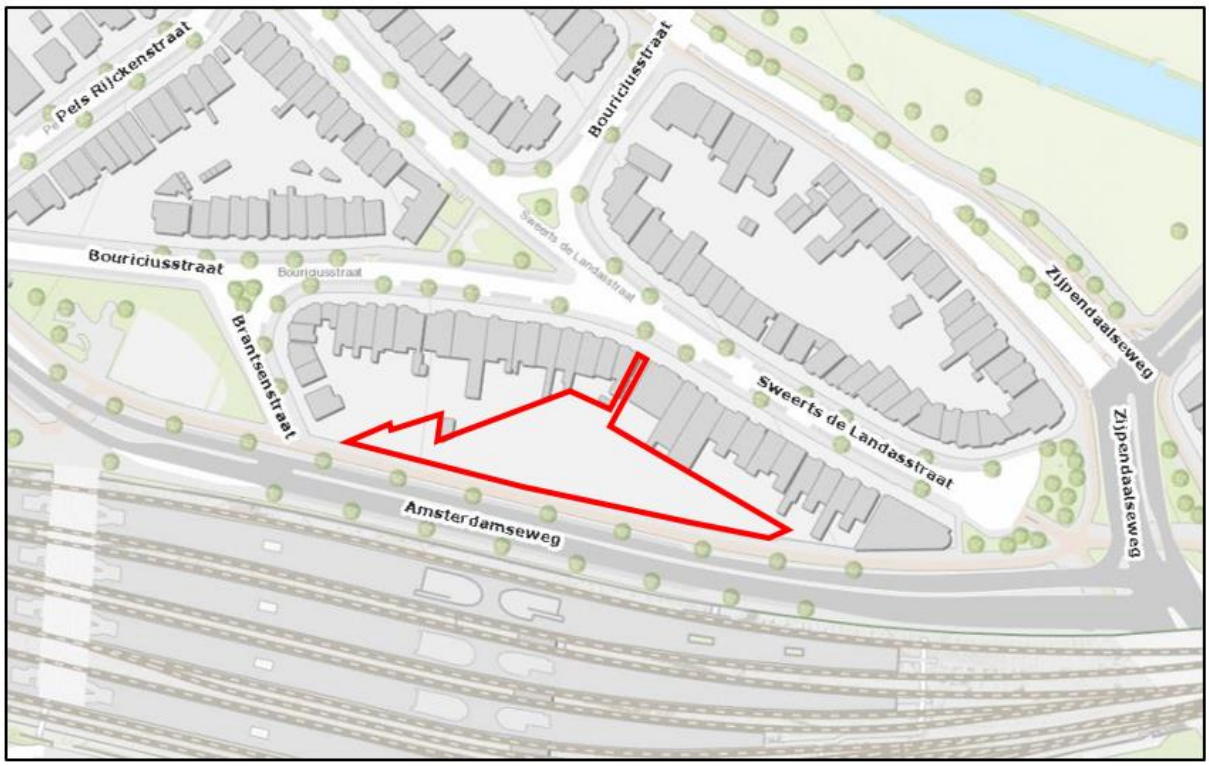
Het project Arnhem Centraal nadert zijn voltooiing. In 2015 zijn het stationsgebouw, de laatste fase van VGZ en bioscoop Pathé met de horecastrip daaronder geopend. Begin juni 2016 is het oostelijke stuk openbare ruimte, met de trap bij de Zypse poort, gereed gekomen. Wat resteert zijn acht kavels die nog ontwikkeld moeten worden, het gaat hierbij zowel om gemeentelijke projecten als projecten van derden.
Vanwege alle veranderingen in de markt was een heroverweging van het programma voor Arnhem Centraal voor de resterende kavels noodzakelijk. Op 5 juli 2016 is door het college het herrijkingsvoorstel aangenomen waarbij een behoorlijk deel van het oorspronkelijke kantoorprogramma is omgezet naar woningbouw. Met het herijkte programma is een betere functiemix in het stationsgebied beoogt waardoor de aantrekkelijkheid van Arnhem als woon-, werk- en leefstad wordt versterkt.

Dit bestemmingsplan heeft betrekking op een deel van het ontwikkelgebied Arnhem Centraal Noord (hierna AC Noord), te weten kavel K10. Deze kavel is gelegen aan de Amsterdamseweg en globaal gesitueerd tussen de Brantsenstraat en de Sweerts de Landasstraat. De kavel is momenteel onbebouwd en braakliggend. Op basis van het geldende bestemmingsplan zijn de gronden bestemd voor dienstverlening (administratieve en publieksgerichte kantoren). Beoogd was een programma van 4.500 m² bvo aan kantoorfuncties. Met de herijking is de gewenste invulling van de kavel gewijzigd. Het voorgenomen plan geeft invulling aan het besluit en voorziet in het realiseren van woningbouw ter plaatse in de vorm van maximaal 19 stadswoningen (herenhuizen) met bijbehorende (parkeer)voorzieningen.

Met het ontwikkelen van het plangebied wordt bijgedragen aan het realiseren van voldoende woningen in het centrum-stedelijk karakter en het verbeteren van de uitstraling van de stationsomgeving. Tevens wordt invulling gegeven aan het herijkingsbesluit waarmee de plancapaciteit van 4.500 m² bvo aan kantoren, welke was voorzien ter plaatse van het plangebied, komt te vervallen.
De voorgenomen ontwikkeling is niet volledig in overeenstemming met het geldende bestemmingsplan 'Arnhem Centraal II'. De bebouwingsmogelijkheden worden niet aangepast maar de bestemming moet worden gewijzigd naar 'wonen'. Hiervoor is een herziening noodzakelijk. Voorliggend bestemmingsplan voorziet hierin.

1.2 Situering en begrenzing plangebied

Het plangebied ligt in het noordelijk deel van Arnhem Centraal en wordt globaal begrensd door de achtertuinen van de woningen gelegen aan de Sweerts de Landasstraat aan de noord-, oost- en westzijde en de fietspad langs de Amsterdamseweg aan de zuidzijde. In afbeelding 1.1 is de situering van het plangebied ten opzichte van de omgeving weergegeven. Voor de begrenzing van het plangebied wordt verwezen naar de bij dit bestemmingsplan behorende verbeelding.

Afbeelding 1.1: Ligging van het plangebied ten opzichte van de directe omgeving

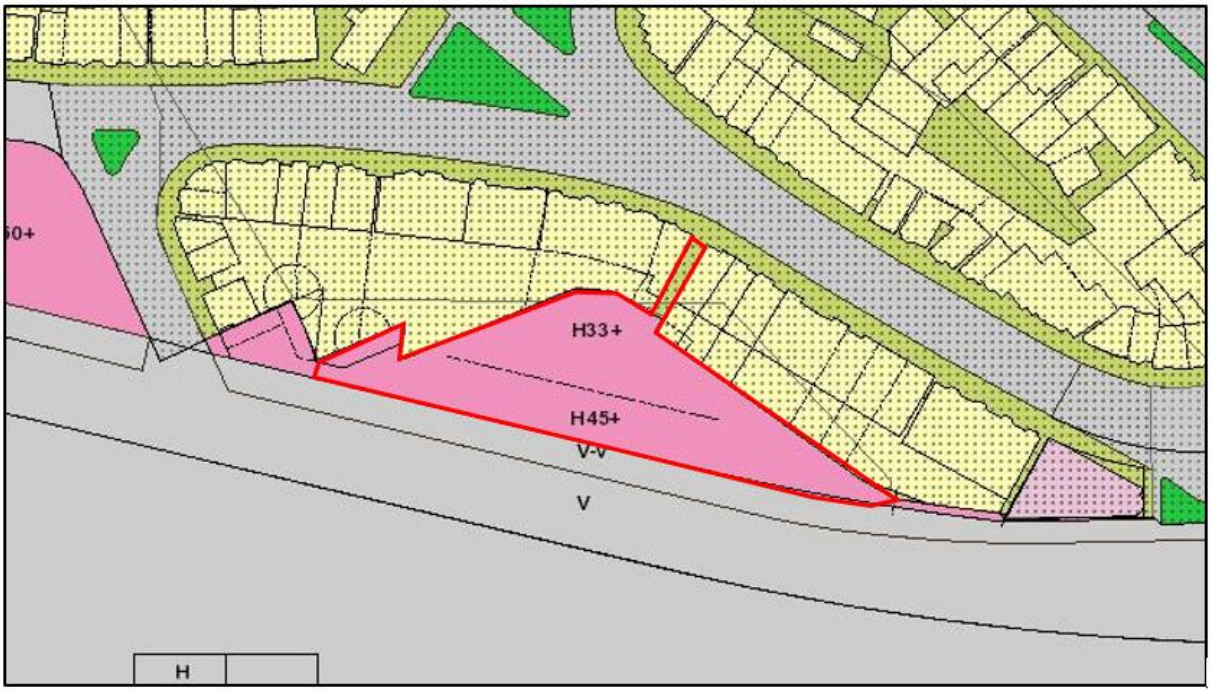
1.3 Opzet bestemmingsplan

Een bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding (plankaart) en regels en gaat vergezeld van een toelichting. Op de kaart zijn de bestemmingen door middel van kleuren en tekens aangegeven. De regels bevatten de materiële inhoud van de bestemmingen. Deze bestemmingsplanonderdelen vormen tezamen het juridische toetsingskader voor ruimtelijke en functionele ontwikkelingen in het plangebied. De toelichting bevat met name de aan het plan ten grondslag liggende gedachten.
Dit plan is conform de Wro vormgegeven volgens de SVBP (Standaard voor vergelijkbare Bestemmingsplannen) 2012. Het SVBP geeft voorschriften over inrichting van de kaart (kleuren en tekens) en de opbouw van de regels.
Diverse facetbelangen zijn door andere regelgeving gewaarborgd, bijvoorbeeld de Wabo, de Wet milieubeheer, de Huisvestingswet en de Erfgoedwet. Het is niet nodig dat het bestemmingsplan dezelfde waarborgen nogmaals schept.

1.4 Geldende plannen

1.4.1 Algemeen

De locatie is gelegen binnen de begrenzing van het bestemmingsplan 'Arnhem Centraal II'. Dit bestemmingsplan is op 6 november 1998 vastgesteld door de gemeenteraad. Daarnaast is het plangebied voor een deel gelegen binnen het parapluplan 'Leemlagen'. In afbeelding 1.2 is een uitsnede van de verbeeldingen van het bestemmingsplan opgenomen met daarin indicatief aangegeven het plangebied.

Afbeelding 1.2: Uitsnede verbeelding geldende bestemmingsplan

Op basis van de geldende bestemmingsplannen is het plangebied bestemd als 'Dienstverlening'. Binnen de bestemmingen zijn maatvoeringsaanduidingen (maximale bouwhoogte) opgenomen. Tot slot is het plangebied voorzien van de dubbelbestemming 'Waarde - Geomorfologie'.

1.4.2 Beschrijving van geldende bestemmingen

De voor 'Dienstverlening' aangewezen gronden zijn onder meer bestemd voor dienstverleningsdoeleinden (administratieve en publiekgerichte kantoren), sociaal-culturele doeleinden en verkeersvoorzieningen. Op basis van de bouwregels mogen er binnen de bouwgrenzen gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde worden gebouwd. Binnen het plangebied geldt een maximum bouwhoogte van tussen de 33 (achterterrein) en 45 meter (voorzijde) +NAP.
De voor dubbelbestemming 'Waarde - Geomorfologie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor bescherming en instandhouding van de aanwezige leemlagen en de afstroming van grondwater naar de beken.

1.4.3 Strijdigheden

De voorgenomen ontwikkeling voorziet in het realiseren van woningbouw binnen het plangebied. Hiermee is het voornemen niet in overeenstemming met de gebruiksregels zoals opgenomen in de geldende bestemming. Opgemerkt wordt dat wat betreft de ligging van de bebouwing en de bouwhoogten het plan passend is binnen de huidige bouwregels.

Voorliggend plan voorziet in de gewenste juridisch planologische kaders op basis waarvan de voorgenomen ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt. In deze toelichting zal aangetoond worden dat het voornemen in overeenstemming is met een 'goede ruimtelijke ordening'.

1.5 Leeswijzer

Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 de bestaande situatie in het plangebied beschreven.
In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het beleidskader. Hierin wordt het beleid van het Rijk, de provincie Gelderland en de gemeente Arnhem beschreven.
Hoofdstuk 4 omvat de ruimtelijke- en programmatische aspecten van de ontwikkelingen.
In hoofdstuk 5 passeren alle relevante milieu- en omgevingsaspecten de revue.
In de hoofdstukken 7 en 8 wordt respectievelijk ingegaan op de juridische aspecten/planverantwoording en de procedure.

Afbeelding 2.2: Luchtfoto huidige situatie in het plangebied

Afbeelding 2.3: Vogelvlucht van de bestaande situatie in het plangebied

Hoofdstuk 2 Beschrijving bestaande situatie

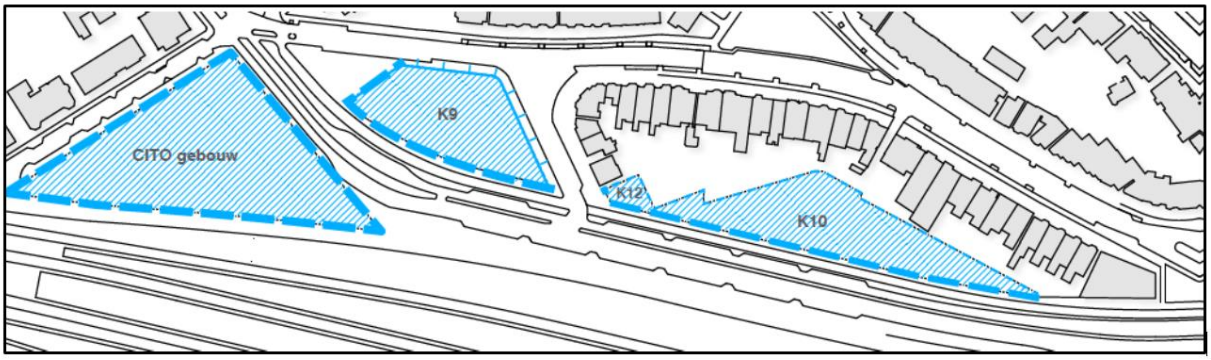
2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt eerst ingegaan op de huidige ruimtelijke en functionele structuur in en om het plangebied. Vervolgens wordt ingegaan op de aspecten verkeer, monumenten en archeologie, groenstructuur en tot slot water.

2.2 Ruimtelijke en functionele structuur

Arnhem Centraal

Voor het stationsgebied Arnhem Centraal is het Masterplan Arnhem Centraal (december 1998) opgesteld. Het Masterplan beschrijft het toekomstige 'Transfergebied' als een hoogwaardige entree naar de stad, waarbij een nieuw stedenbouwkundig knooppunt de grootschalige infrastructurele elementen samenbrengt op een locatie met commerciële functies en een woongebied. Bij het samenbrengen van alle vervoersnetwerken (spoor, auto, fiets, bus en voetgangers) is dankbaar gebruik gemaakt van het voor Arnhem kenmerkende glooiende landschap. De aanwezige hoogteverschillen zijn gebruikt om het stationsgebied te ontwikkelen tot een stedelijk landschap dat de voorzieningen in zich opneemt.
Hoewel het plangebied niet is opgenomen in het Masterplan Arnhem Centraal (december 1998) wordt het wel gezien als onderdeel van Arnhem Centraal (AC). Op afbeelding 2.1 zijn de kavels onderdeel uitmakend van AC Noord weergegeven. Dit bestemmingsplan heeft betrekking op kavel K10.

Afbeelding 2.1: Deelgebieden

Plangebied

Het plangebied ligt aan de Amsterdamseweg in het noordelijk deel van Arnhem Centraal. Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 3.100 m² en is in de huidige situatie onbebouwd. Het terrein is braakliggend en oogt vanwege achterstallig groenbeheer en de achterkantsituatie van de bebouwing aan de Sweerts de Landasstraat enigszins rommelig. In onderstaande afbeeldingen zijn (lucht)foto's van de huidige situatie in het plangebied opgenomen.

Afbeelding 2.4: Foto bestaande situatie

2.3 Verkeer

Het plangebied van het voorliggende bestemmingsplan sluit aan op de stedelijke verkeersstructuur. De stedelijke verkeersstructuur wordt onderscheiden in gebiedsontsluitingswegen en verblijfsgebieden. De gebiedsontsluitingswegen zijn belangrijke routes voor het gemotoriseerd verkeer. Op deze wegen is de doorstroming van het verkeer de belangrijkste functie. De Amsterdamseweg is een gebiedsontsluitingsweg, waarop een maximum toegestane rijsnelheid voor autoverkeer geldt van 50 km/u. De Amsterdamseweg is één van de belangrijkste invalswegen van Arnhem centrum.
De Sweerts de Landasstraat, waarmee het plangebied in verbinding staat, maakt onderdeel uit van een groter verblijfsgebied. Op deze weg geldt een maximum snelheid van 30 km/uur.
Openbaar vervoer (bus) rijdt hoofdzakelijk over gebiedsontsluitingswegen. Alleen in een westelijker deel van de Burgemeesterswijk rijdt een bus door het verblijfsgebied.

2.4 Monumenten en archeologie

Binnen het plangebied is geen monumentale of karakteristieke bebouwing aanwezig. In de directe omgeving bevinden zich meerdere rijks- en gemeentelijke monumenten (o.a. Sonsbeek) en het rijksbeschermd stadsgezicht Burgemeesterswijk. Deze monumenten zijn vooral gesitueerd aan de Sweerts de Landasstraat en de Zijpendaalseweg. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar paragraaf 5.10. Op basis van de gemeentelijke beleidskaart is het plangebied gelegen in een archeologisch waardevol gebied. In paragraaf 5.11 wordt nader ingegaan op het aspect archeologie.

2.5 Groenstructuur

Van (robuuste) groenstructuren is binnen het plangebied geen sprake. Wel staan er enkele (kleine) bomen binnen het plangebied. Uitsluitend de Witte paardenkastanje in het westelijk deel van het plangebied is aangemerkt als waardevolle boom. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar paragraaf 5.7. Voor het overige is het plangebied in beperkte mate groen met lage struikgewassen en gazon.

2.6 Water

Oppervlaktewater
Binnen het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Er zijn geen watergangen gelegen in de directe nabijheid van het plangebied.

Grondwater
De globale stromingsrichting van het diepe grondwater is noord-zuid, vanaf de Veluwe richting de Rijn. Het gebied is gelegen op een stuwwalafzetting. Gevolg van deze ligging is dat er in de bodemopbouw grote variatie kan voorkomen met gestuwde leem- en of grindlagen. De richting van de grondwaterstroom en de grondwaterstanden kunnen lokaal dan ook variëren. Het grondwater bevindt zich op een diepte van circa 12 meter +N.A.P.

Afvalwatersysteem & Hemelwater
Nabij het plangebied ligt een gemengd rioolstelsel. Voor wat betreft de wijze van afvoer van afval- en hemelwater wordt verwezen naar paragraaf 5.8.

Hoofdstuk 3 Ruimtelijk beleid en regelgeving

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft, voor zover van belang, het rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Naast de belangrijkste algemene uitgangspunten worden de specifieke voor dit plangebied geldende uitgangspunten weergegeven. Het beleid is in dit bestemmingsplan afgewogen en waar nodig doorvertaald op de verbeelding en in de regels.

3.2 Ruimtelijk beleid

3.2.1 Rijksbeleid

3.2.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De SVIR schetst het nieuwe ruimtelijke en mobiliteitsbeleid van het rijk in het perspectief van 2028 en 2040. De SVIR markeert een trendbreuk waarbij sterk wordt ingezet op decentralisatie van het ruimtelijk beleid naar provincies en gemeenten. In de nationale ruimtelijke hoofdstructuur maakt Arnhem deel uit van één van de negen 'stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren'; expliciet wordt 'Health Valley' in en rond Arnhem-Nijmegen genoemd en 'mode en design' in Arnhem als onderdeel van de aanwezige topsector ' Creatieve industrie'. Een 'aantrekkelijk vestigingsklimaat in en een goede internationale bereikbaarheid van de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren' wordt in de SVIR gemarkeerd als een nationaal belang.

3.2.1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6, lid 2) opgenomen. Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Hierbij dient de behoefte aan een stedelijke ontwikkeling te worden aangetoond.

3.2.1.3 Toetsing van het initiatief aan het rijksbeleid

De SVIR laat zich niet specifiek uit over dergelijke lokale ontwikkelingen. Het voornemen raakt dan ook geen rijksbelangen zoals opgenomen in de SVIR. In paragraaf 4.6 wordt de ontwikkeling getoetst aan de 'Ladder voor duurzame verstedelijking'. Hier wordt geconcludeerd dat het project in overeenstemming is met de ladder.

3.2.2 Provinciaal beleid

3.2.2.1 Omgevingsvisie Gelderland

Algemeen

De provincie Gelderland heeft een nieuwe integraal provinciaal beleidsplan, de Omgevingsvisie Gelderland. Provinciale Staten van Gelderland heeft de Omgevingsvisie op 9 juli 2014 vastgesteld. In de Omgevingsvisie heeft de provincie twee doelen gedefinieerd die de rol en kerntaken van de provincie als middenbestuur benadrukken. De doelen zijn:

- een duurzame economische structuurversterking,
- het borgen van de kwaliteit en de veiligheid van onze leefomgeving.

Regio Arnhem Nijmegen

Regio Arnhem Nijmegen wordt gekenmerkt door:

- het grootste stedelijke netwerk van Oost-Nederland;
- hoge kwaliteit van het voorzieningenniveau;
- kennisinstellingen: universiteit en hogescholen;
- de strategische ligging halverwege de Randstad en het Ruhrgebied;
- economische kracht: brede basis en topsectoren;
- goede bereikbaarheid over weg, water en spoor;
- de combinatie van stedelijke kwaliteiten en een mooie natuurlijke omgeving.

De kwaliteiten van de regio bepalen in belangrijke mate de ontwikkelingsmogelijkheden en daarmee ook de concurrentiepositie van Gelderland in internationaal en nationaal verband. De innovatieve kwaliteiten bepalen de potenties van de regio.

De inzet van gemeenten, maatschappelijke organisaties, ondernemers en provincie is nodig om in te kunnen spelen op de opgaven in de regio. De gezamenlijke inspanningen richten zich op vier speerpunten:

Innovatie en economische structuurversterking - Topsector Health, Energie- en Milieutechnologie; - creatieve industrie, logistiek, agro, toerisme; - innovatie en samenwerking; overheid, ondernemingen, kennisinstellingen.	*Bereikbaar en verbonden* - een goed bereikbare regio; - verbeteringen bestaande infrastructuur weg, water, spoor; - voorkomen, benutten, bouwen.
Sociaal economische vitaliteit en verstedelijking - het belang van de bestaande woningvoorraad; - het voorzieningenniveau van de kernen staat onder druk; - voorkomen van overaanbod van bedrijventerreinen, detailhandel, kantoren.	*Gebiedskwaliteiten benutten* - kwaliteiten van het buitengebied (natuur en cultuurhistorie) verbinden met ontwikkelingsmogelijkheden

Ten aanzien van de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling is het thema *Sociaal economische vitaliteit en verstedelijking* van belang alsmede de *'Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik'*. Hierna wordt op de desbetreffende onderdelen nader ingegaan.

Sociaal economische vitaliteit en verstedelijking
Op het schaalniveau van wijken en kernen speelt het belang van voorzieningen, zowel commerciële als maatschappelijke voorzieningen. Voor de vitaliteit en leefbaarheid zijn goede en bereikbare voorzieningen van groot belang. Digitale ontwikkelingen, waaronder breedband/glasvezel, maken het mogelijk steeds meer zaken op afstand te regelen. Dat kan deels het wegvallen van fysieke voorzieningen compenseren.

Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik
De provincie heeft de rijksladder verbijzonderd voor Gelders gebruik. Dit betekent vooral dat de keuzes explicieter zijn gemaakt die de rijksladder al in zich heeft. Er wordt bijvoorbeeld gevraagd om bestaande gebouwen mee te wegen in een zorgvuldige afweging, in stedelijk gebied, in de randen rond het stedelijk gebied en erbuiten.

Toetsing van het initiatief aan de Omgevingsvisie Gelderland
Het in dit bestemmingsplan besloten voornemen voorziet in het ontwikkelen van kavel K10 met woningbouw. Met het plan wordt bijgedragen aan het realiseren van voldoende woningen in de binnenstad van Arnhem en vindt er een stedenbouwkundige afronding van het gebied plaats. Het voornemen leidt tot een verbetering van de uitstraling van de entree van de stad en in specifiek het aanzicht van de stationsomgeving. Voor wat betreft de Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik wordt opgemerkt dat er sprake is van een binnenstedelijke locatie. Het plangebied is onbebouwd en braakliggend, oftewel hergebruik van bestaande bebouwing is in voorliggend geval niet mogelijk. Voor de toetsing van de ontwikkeling aan de ladder zoals opgenomen in het rijksbeleid wordt verwezen naar paragraaf 4.6. Geconcludeerd wordt dat het initiatief in overeenstemming is met de Omgevingsvisie Gelderland.

3.2.2.2 Omgevingsverordening Gelderland
De provincie beschikt over een palet van instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. De verordening wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.
Dit bestemmingsplan voorziet in een binnenstedelijke ontwikkeling waarbij woningen worden toegevoegd. Daarnaast is het plangebied gelegen in een intrekgebied (grondwaterwinning). Hierdoor zijn met name artikel 2.2.1.1 en 2.6.3.1 van belang. Hierna wordt het initiatief per artikel getoetst.

Artikel 2.2.1.1 Nieuwe woonlocaties
In een bestemmingsplan worden nieuwe woonlocaties en de daar te bouwen woningen slechts toegestaan wanneer dit past in het vigerende door Gedeputeerde Staten vastgestelde Kwalitatief Woonprogramma successievelijk de door Gedeputeerde Staten vastgestelde kwantitatieve opgave wonen voor de betreffende regio.

Toetsing van het initiatief aan artikel 2.2.1.1
In voorliggend geval is de 'Kwantitatieve opgave wonen' van toepassing. Hierin staat het volgende: *"De kwalitatieve woonprogramma's van de gemeenten en woningcorporaties en de aangetoonde (kwalitatieve) woningbehoefte vormen de inzet voor het woonbeleid in de regio Arnhem Nijmegen. Om het woonbeleid op regionaal niveau zo goed mogelijk af te stemmen op de kwalitatieve woningbehoefte en andere kwalitatieve uitgangspunten die in de provinciale woonvisie en het referentiekader beschreven worden, zullen de regio, de gemeenten binnen de regio en de in de regio werkzame woningcorporaties zich gezamenlijk met de provincie inspannen om ten aanzien van het regionaal woonprogramma 2010-2019 een aantal afspraken tot stand te laten komen."*

Het stoplichtmodel voor woningbouwprogrammering regio Arnhem Nijmegen is ingevoerd om te sturen op het gewenste woonprogramma. Op basis van regionale afstemming tussen de gemeenten en in samenwerking met de provincie is het stoplichtenmodel uitgewerkt. Hierbij vormen de afspraken uit de 'Kwantitatieve opgave wonen' het uitgangspunt. Het model is getoetst door de provincie. De basis voor de keuzes die worden gemaakt is de 'Eindrapportage woningmarktonderzoek en woonagenda 2014-2020 regio Arnhem-Nijmegen' van Atrivé. Op pagina 19 van dit onderzoek wordt aangegeven dat de prognoses wijzen op een doorgaande huishoudensgroei in Arnhem en Omgeving tot 2030. Er is een behoorlijke vraag naar nieuwe woningen maar er moet wel in het juiste programma en in het juiste woonmilieu worden gebouwd, Hier ligt in Arnhem nog een opgave. Op pagina 21 en pagina 40 wordt
aangegeven dat er in Arnhem grote behoefte is aan centrum-stedelijk wonen.

Met de voorgenomen inrichting van het plangebied wordt in beperkte mate voorzien in de vraag aan grondgebonden woningen in centrumstedelijk gebied. Het gaat om herenhuizen welke geschikt zijn voor diverse doelgroepen, waaronder gezinnen of 2-persoonshuishoudens met bijvoorbeeld een beroep-aan-huis. Voor een nadere toelichting op de kwantitatieve en kwalitatieve behoefte wordt verwezen naar subparagraaf 4.6.2 van deze toelichting.

Hier wordt geconcludeerd dat het plan in overeenstemming is met de kwantitatieve en kwalitatieve opgave gesteld voor regio Arnhem-Nijmegen.

Artikel 2.6.3.1 Intrekgebied
In een bestemmingsplan krijgen intrekgebieden geen bestemming die de winning van fossiele energie, zoals aardgas, aardolie, schaliegas en steenkoolgas, mogelijk maakt.

Toetsing van het initiatief aan artikel 2.6.3.1
Dit bestemmingsplan voorziet niet in de planologische kaders om binnen het plangebied fossiele energie te winnen. Voldaan wordt aan het bepaalde in artikel 2.6.3.1.

3.2.3 Gemeentelijk beleid

3.2.3.1 Structuurvisie Arnhem 2020 (vastgesteld door raad, december 2012)
Algemeen
Het gebruik van de ruimte in een stad verandert voortdurend. De gemeentelijke structuurvisie is een belangrijk kader voor het beoordelen en entameren van ruimtelijke initiatieven en plannen in de stad. In december 2012 is de Structuurvisie Arnhem 2020 met doorkijk 2040 vastgesteld door de gemeenteraad.
De structuurvisie benoemt de belangrijkste principes voor het ruimtelijk ontwikkelingsperspectief van de stad en geeft een uitwerking van dit perspectief zowel naar een aantal thema's als naar gebieden in de stad, de zogenaamde 'koersgebieden'. Het plangebied is gelegen in het ruimtelijk milieu 'Stad van singels en speculatiebouw (1830-1880)' en in het koersgebied 'Stationsknooppunt Arnhem-Centraal'. Daarnaast is de thema 'Wonen' van belang. Hierna wordt op de diverse onderdelen nader ingegaan.

Ruimtelijk milieu: 'Stad van singels en speculatiebouw' (1830-1880)
Nadat omstreeks 1829 de vestingwerken zijn ontmanteld worden op de vrijgekomen grond groene singels aangelegd. Het ruime groene beeld van de singels vormt een aantrekkelijke tegenstelling tot het besloten, stenige karakter van de oude binnenstad. Buiten de singels in o.a. Weerdes, Spijkerkwartier verschijnen rastervormige stratenplannen waar particulieren veel vrijheid hebben om te bouwen. Dit leidt statige woonhuizen, maar ook tot sloppenwijken.
Bebouwing voor gegoede burgerij wordt gerealiseerd aan de singels, Rijnkade en spontaan langs de uitvalswegen (Amsterdamseweg, Utrechtseweg en Velperweg). Sloppen ontstaan achter de facade van statige panden in onder meer Spijkerkwartier en Weertjes. De sloppen zijn inmiddels allemaal verdwenen, maar op een aantal plaatsen is de rommelige structuur ervan nog steeds zichtbaar (oa. De Peterstraten, Boekhorstenstraat, Het Nieuwe Land). Hetzelfde geldt voor de terreinen waar de eerste industrie zich vestigt (oa omgeving Frombergstraat).
Vanaf het midden van de 19e eeuw vond ook de eerste planmatig uitgevoerde filantropische woningbouw plaats. Voorbeelden hiervan zijn de huisjes aan de Catharijnestraat en het Luthershofje, beide uit 1860.

Koersgebied: 'Stationsknooppunt Arnhem-Centraal'
Uitgangspunt voor het gebiedsdeel Arnhem-Centraal Oost is herontwikkeling, waarvan inmiddels een gedeelte is afgerond. Voor dit gebied lag en ligt een opgave in de herijking van het oorspronkelijke (woonkantoren- en detailhandels-) programma. Gezocht moet worden naar een intensief publieksgericht programma dat zoveel mogelijk de voordelen van het bijzondere locatie- en bereikbaarheidsprofiel uitnut, beter aansluitend bij de programmavraag in de stad. Mogelijke detailhandel zou een specifiek profiel moeten vertegenwoordigen, aanvullend en versterkend op- en niet concurrerend met de binnenstad. Een leisureprogramma biedt, in aanvulling en dichtbij het uitgaanscentrum, goede kansen. Ook zakelijke onderdelen van het programma zoals geschetst bij het koersgebied Coehoorn, aangepast op de schaal van dit grootschalig gebied, kunnen hier een plek krijgen. De aansluiting van het Stationsgebied op de binnenstad en Coehoorn verloopt via drie routes: de westelijke route verbindt het station met Coehoorn, de oostelijke route ontsluit vooral het oostelijke stationsgebied en biedt daarnaast toegang tot de binnenstad via de Jansstraat. De centrale route verloopt over de Willemstunnel en sluit kruisingsvrij aan op de binnenstad. Om deze routes de verblijfskwaliteit te geven die nodig is, is een herinrichting van het grootste deel van deze verkeersruimten gerealiseerd.

Thema: Wonen
Nederland krijgt in de toekomst te maken met twee belangrijke demografische ontwikkelingen die met elkaar samenhangen: vergrijzing en bevolkingskrimp. Demografische ontwikkelingen treden niet overal in gelijke mate op. De regionale verschillen in bevolkingsopbouw zullen binnen Nederland groter worden.
In Arnhem is voor de komende periode nog groei voorzien. De gemeentelijke bevolkingsprognoses en de gegevens van het Woningbouw Kompas laten het volgende beeld zien. Voor de periode tot circa 2030 is sprake van een behoefte aan bruto 12.000 nieuw te bouwen woningen, inclusief vervanging en sloop. De feitelijke realisatie in de komende jaren hangt af van de afzetkansen op de markt. Vanaf 2030 is de verwachting dat de groei zal afvlakken en mogelijk zal omslaan naar een daling van de bevolking in Arnhem. Nieuwbouwprogramma's zullen dan vooral bestaan uit vervangende nieuwbouw. Dit zijn geen harde getallen. Het geeft de verwachting weer naar huidige inzichten met een inschatting van het bouwvolume dat gedurende deze periode afgezet kan worden op de Arnhemse woningmarkt. Er zal regelmatig worden herijkt.

Toetsing van het initiatief aan de Structuurvisie Arnhem 2020
Het programma binnen het plangebied voorziet in de realisatie van maximaal 19 stadswoningen (herenhuizen). Door het realiseren van deze woningen wordt aangesloten bij de beleidsuitgangspunten om woningdifferentiatie te bevorderen en wordt bijgedragen aan het realiseren van voldoende centrum-stedelijke woningen. Met voornemen wordt voorzien in een hoogwaardige woonlocatie, wat voor een kwalitatieve versterking van het gebied zorgt. Voor een nadere toelichting op het voornemen en de bijbehorende aspecten wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van deze toelichting. Geconcludeerd wordt dat het project in overeenstemming is met de 'Structuurvisie Arnhem 2020'.

3.3 Woonbeleid

3.3.1 De Arnhemse Woonprincipes 2025

Algemeen
De Arnhemse Woonprincipes 2025 (de Arnhemse woonvisie) is met brede participatie uit de stad tot stand gekomen. Deze Woonprincipes vormen tezamen de actualisering van de Woonvisie 2015 en de strategische koers die er voor moet zorgen dat Arnhem ook in de toekomst een woonstad blijft waar het voor iedereen aantrekkelijk is om te wonen, te leren, te werken en te leven. Bij het opstellen van de Woonprincipes is rekening gehouden met wet- en regelgeving en beleidskaders van andere overheden.
Met instrumenten als het Volkshuisvestelijk kader, de Uitvoeringsagenda en het Procesplan (langer) Zelfstandig wonen, stuurt de gemeente in het woonprogramma op een kwalitatieve en gedifferentieerde woningvoorraad die nu en in de toekomst kan voldoen aan de vraag en behoefte van alle woningzoekenden. Het fundament voor het Wonen in Arnhem ligt in de bestaande woningvoorraad, de transformatiemogelijkheden van gebouwen en een aanvullende nieuwbouwopgave. Hiermee kan meer aanbod gecreëerd worden van levensloopgeschikte woningen en woonvormen in verschillende prijsklassen, in koop en huur. Daarbij streven we met een gezonde mix aan diverse bevolkings-en inkomensgroepen naar prettige, veilige en toegankelijke woon-en leefomgevingen in wijken en buurten.
De nieuwe Arnhemse Woonprincipes 2025, zijn door de gemeenteraad vastgesteld op 14 december 2015 en vervangen de Arnhemse Woonvisie 2015 en bijbehorende Arnhemse Woonagenda 2011-2015.
De vier pijlers van de Woonprincipes zijn:

1. Duurzaam betaalbaar; hierbij zorgen we dat er voor elk inkomen voldoende passende sociale en betaalbare woningen beschikbaar zijn. Daarbij sturen we niet alleen op aantallen, maar streven we ook naar een goede prijskwaliteit en op de duurzaamheid van woningen in de nieuwbouw en in de bestaande woningvoorraad.
2. Levensloopgeschikt wonen; door meer levensloopgeschikte woningen aan de voorraad toe te voegen én bestaande woningen aan te passen of op te plussen, kunnen we mensen, gezond of beperkt, in verschillende levensfases van hun leven, een passende woonplek blijven bieden in Arnhem.
3. Aantrekkelijke woonstad; Arnhem heeft door zijn centrale ligging een bijzondere ruimtelijke en groene kwaliteit. Met de binnenstad, de Rijn en stadsparken in combinatie met wonen, leren, werken en verblijven maakt het de stad vitaler. Arnhem wil een aantrekkelijke woonstad zijn en blijven voor haar huidige inwoners, maar ook meer studenten en midden en hoge inkomens aan zich binden door het bieden van aantrekkelijke, levendige of bijzondere woonmilieus.
4. Wijken met identiteit; Elke wijk heeft zijn eigen herkenbare identiteit die recht doet aan de beleving van haar inwoners. Met deze variëteit wil de stad inzetten op een duurzame woon- en leefomgeving waar bewoners trots zijn op hun wijk, waar ze zich thuis en ook zelf verantwoordelijk voor voelen. Dat palet van eigen identiteit en karakters van wijken draagt bij aan de aantrekkingskracht van Arnhem als woonstad

Deze vier pijlers van de woonprincipes zijn onlosmakelijk verbonden aan het overkoepelde thema Duurzaamheid. Tezamen vormen ze de ruggengraat van de Arnhemse Woonprincipes 2025.

Wonen, Welzijn en Zorg versus Langer Zelfstandig Wonen
Er ligt op het gebied van Wonen, Welzijn en Zorg een stevige fysieke huisvestingsopgave. Door meer levensloopgeschikte woningen aan de voorraad toe te voegen én bestaande woningen preventief aan te passen of op te plussen, kunnen we mensen, gezond of beperkt, in verschillende levensfases van hun leven, een passende woonplek blijven bieden. Daarnaast ligt er de opgave om voor bijzondere doelgroepen en met name voor mensen in kwetsbare posities meer geschikt en passend kleinschalig aanbod aan woonvormen of (beschutte, beschermde) woonconcepten te realiseren en te faciliteren. Hierdoor kant het (langer) zelfstandig wonen, aangevuld wordt met arrangementen van (thuis)zorg, begeleiding, ondersteuning of toezicht en andere vormen van dienstverlening en welzijnsvoorzieningen in de directe of nabije woonomgeving worden geboden.

3.3.2 Toetsing van het initiatief aan De Arnhemse Woonprincipes 2025

Dit bestemmingsplan voorziet in de mogelijkheid om binnen het plangebied woningen in de vorm van herenhuizen te realiseren. De grondgebonden woningen zijn voor diverse doelgroepen geschikt, waaronder 2 persoonshuishoudens en gezinnen. Met het voorgenomen programma wordt bijgedragen aan het realiseren van voldoende woningen met een centrumstedelijk karakter en wordt de woningdifferentiatie bevorderd. Voor een nadere toelichting op het programma wordt verwezen naar paragraaf 4.3. Geconcludeerd wordt dat de ontwikkeling in overeenstemming is met de gemeentelijke woonvisie.

3.4 Welstandsbeleid

3.4.1 Welstandsnota Arnhem 2015

Op 13 juli 2015 heeft de gemeenteraad van Arnhem de nieuwe welstandsnota vastgesteld. Arnhem is een aantrekkelijke stad om te wonen en te verblijven. Het uiterlijk van de stad draagt daar aan bij. De gemeente wil dat zo houden. De gemeente wil dat nieuwe bouwwerken in zijn algemeenheid passen in hun omgeving. De bestaande stad is dus het referentie- en inspiratiekader. Voor de meest voorkomende bouwwerken zijn verder in deze nota gebiedsgerichte criteria opgenomen. Deze criteria zijn per gebied ('géén toets', 'lichte toets' en 'zware toets') anders.
Voor grootschalige (her)ontwikkelingen is een aparte werkwijze voor de totstandkoming van plannen opgenomen. Bij dergelijke complexe opgaves is het noodzakelijk om de kwaliteitsbewaking goed te organiseren. Kwaliteitsteams zijn daarvoor een gewaardeerd middel. Complexe plannen worden vaak over een langere periode tot stand gebracht en gerealiseerd. Deze langere termijnen vereisen een flexibele houding ten opzichte van (de invulling van) de opgave. Door het proces rondom kwaliteit te organiseren en niet de criteria vooraf vast te leggen wordt in deze opgaven maximaal de ruimte geboden voor creativiteit terwijl goed blijft toegezien op de kwaliteit van de plannen voor de stad. Door de inbreng van een kwaliteitsteam kan de regievoering op de kwaliteit van plannen en de samenhang tussen de deelprojecten en de samenhang met de omgeving /openbare ruimte gewaarborgd worden.

3.4.2 Toetsing van het initiatief aan de Welstandsnota Arnhem 2015

Het ontwikkelen van het plangebied betreft een relatief grootschalige ontwikkeling, waarvoor de projectgewijze aanpak geldt. Voor het plan is een beeldkwaliteitsplan opgesteld, welke gelijktijdig met het bestemmingsplan zal worden vastgesteld. Dit plan vormt het kader voor voorliggende ontwikkeling. Het kwaliteitsteam is betrokken bij de ontwikkeling en zal te zijner tijd toetsen of het definitieve ontwerp in overeenstemming is met het beeldkwaliteitsplan. Na afronding en oplevering van het project zal het bouwblok terugvallen naar een welstandsniveau met een zware toets. Dit is overeenkomstig het huidige welstandsniveau van zowel het plangebied als de omliggende bouwblokken.

3.5 Verkeersbeleid

De beoogde ontwikkeling van het plangebied raakt in het kader van verkeer geen rijks- en provinciale belangen. Daarnaast zijn de beleidsuitgangspunten, gelet op de beperkte omvang en het lokale karakter van de ontwikkeling, niet relevant. Hierna wordt ingegaan op het gemeentelijk beleid.

3.5.1 Gemeentelijk beleid

De gemeente Arnhem heeft haar verkeersbeleid op hoofdlijnen verwoord in de Structuurvisie Arnhem 2020-2040 (vastgesteld 2012). Voor mobiliteit biedt het structuurplan een ruimtelijk ontwikkelingsperspectief. Arnhem streeft naar een duurzame bereikbaarheid in een aantrekkelijke en veilige stad. Vooral in de bestaande stad geldt daarbij het principe: eerst de bestaande verkeersruimte beter benutten en pas daarna zoeken naar mogelijkheden tot uitbreiding van de (auto)verkeersruimte. De inzet van slim ruimtegebruik, voor versterking van fiets en openbaar vervoer, aangevuld met spitsmijdende maatregelen moet Arnhem de komende jaren bereikbaar houden.

Verder werkt Arnhem samen met Rijk, decentrale overheden en bedrijfsleven aan het realiseren van een robuust hoofdwegennet en spoorwegennet, binnen de regio, tussen regio's en met het achterland. Deze samenwerking is ook gericht op de stedelijke bereikbaarheidsopgaven, die vragen om meer maatwerk, integrale aanpak en een breder palet aan oplossingen (gericht op gedrag en met hulp van technologie). Innovaties in vervoerssystemen (bijv. ITS, mobiliteitsdiensten, ICT-ontwikkelingen) kunnen grote invloed hebben op bereikbaarheidsvraagstukken. Inzet is een systeemsprong waarbij alle modaliteiten optimaal benut worden en op elkaar afgestemd zijn.

In mei 2013 is een beleidsnota fietsverkeer 'Nieuwe verbindingen, nieuwe fietsers' vastgesteld. Deze nota is een uitwerking van het verkeersbeleid in de Arnhemse structuurvisie, over de versterking van het fietsgebruik. Inzet is de bestaande fietser beter faciliteren maar vooral automobilisten verleiden meer te fietsen. Uitgangspunten voor deze beleidsnota zijn:
1. nadruk op utilitair fietsgebruik (de ritten naar werk, school en voorzieningen);
2. inzetten op de nieuwe fietser, dat is de fietser die nu nog in de auto zit;
3. aanleggen van kortsluitende verbindingen;
4. aanleggen van hoogwaardige doorgaande verbindingen (snelfietsroutes);
5. hoogwaardige stallingsvoorzieningen (belangrijk bij ketenverplaatsingen).

De bestaande fietser heeft vooral behoefte aan een samenhangend fietsnetwerk, veiligheid, comfort, snelheid en stallingsvoorzieningen. Om de nieuwe fietser te verleiden zullen we vooral moeten inzetten op de aanleg van nieuwe verbindingen. De opkomst van de elektrische fiets helpt hierbij.
In mei 2013 is de beleidsnota openbaar vervoer 'De reiziger centraal' vastgesteld. Deze nota is eveneens een uitwerking van de Arnhemse structuurvisie en heeft als doel het in stand houden van betaalbaar en kwalitatief goed openbaar vervoer en het doorgroeien naar emissieloos openbaar vervoer. Het openbaar vervoer wordt toekomstvast door een kwaliteitsslag met als maatregelen:
- een hoogwaardig openbaar vervoernetwerk;
- de reiziger centraal stellen;
- een mobiliteit bieden voor iedereen;
- een emissieloos openbaar vervoer.

Voor het onderdeel parkeren gelden beleidsregels en Arnhemse parkeernormen.

3.5.2 Toetsing van het initiatief aan het Verkeersbeleid

Wat betreft de toetsing aan de aspecten over verkeer wordt kortheidshalve verwezen naar paragraaf 4.5. Hier wordt geconcludeerd dat het plan in overeenstemming is met het gemeentelijk verkeersbeleid.

3.6 Milieu- en omgevingsbeleid

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening moet in de toelichting op het bestemmingsplan een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop de milieukwaliteitseisen bij het plan zijn betrokken. Daarbij moet rekening gehouden worden met de geldende wet- en regelgeving en met de vastgestelde (boven)gemeentelijke beleidskaders. In de volgende subparagrafen wordt nader ingegaan op de van belang zijnde thema's, waaronder geluid, hinder, bodem, luchtkwaliteit en externe veiligheid.
In hoofdstuk 5 worden de resultaten van het onderzoek naar de milieukundige uitvoerbaarheid beschreven. Hier wordt geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling in overeenstemming is met het gemeentelijk milieu- en omgevingsbeleid en er sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

3.6.1 Geluid

Wet geluidhinder
De Wet geluidhinder heeft tot doel de mens te beschermen tegen geluidhinder. Dit is in de wet uitgewerkt in een normenstelsel voor de toelaatbare geluidbelasting in de woonomgeving. Alleen planologisch nieuwe situaties worden getoetst aan de wet. Naast woningen zijn er nog een aantal geluidgevoelige objecten aangewezen zoals scholen en zorginstellingen.
In de Wet geluidhinder staan regels voor weg- en railverkeerslawaai en voor gezoneerde industrieterreinen. De wet werkt verder met zones: dit zijn aandachtsgebieden rond geluidbronnen waarbinnen regels en normen gelden om de negatieve gevolgen van geluidhinder te beperken. Bij (planologische) wijzigingen moet er akoestisch onderzoek plaatsvinden naar de gevolgen.

De Wet geluidhinder kent een normenstelsel met een voorkeurswaarde en grenswaarden. Als de geluidbelasting beneden de voorkeurswaarde blijft dan zijn er vanuit de wet geen belemmeringen voor nieuwe geluidgevoelige situaties. Bij een geluidbelasting tussen de voorkeurswaarde en de grenswaarde moet er een gemotiveerd besluit genomen worden om nieuwe geluidgevoelige ontwikkelingen mogelijk te maken (hogere grenswaarde).
Voor het verlenen van een hogere grenswaarde is de nota “uitvoeringsbeleid hogere grenswaarde” van de gemeente Arnhem van toepassing.

Beleidsplan Geluid
In augustus 2008 is het beleidsplan Geluid door de raad vastgesteld. Het beleidsplan Geluid heeft tot doel geluidsnormen voor nieuwe situaties af te stemmen op de aard en de functie van een gebied. Hierdoor kan beter rekening gehouden worden met ontwikkelingen en verwachting van de gebruikers van een gebied. In het centrum en dichtbij goed openbaar vervoer wil de gemeente Arnhem veel functies mogelijk maken. De beleidslijnen hiervoor zijn opgenomen in het Structuurplan Arnhem 2010. Als gebieden intensiever gebruikt worden neemt de kans op geluidhinder ook toe. Andere gebieden zoals de parken worden juist gewaardeerd om hun relatieve rust. Deze uitgangspunten hebben geleid tot een gebiedsgerichte invulling van geluidskwaliteiten binnen Arnhem. Naarmate de geluidbelasting hoger is neemt het belang van een zorgvuldige invulling van de totale leefomgevingskwaliteit toe.

3.6.2 Luchtkwaliteit

Wet Luchtkwaliteit 2007
De Europese richtlijnen zijn geïmplementeerd in titel 5.2 van de Wet Milieubeheer. Het doel van deze wetgeving is het beschermen van mens en milieu tegen de negatieve effecten van luchtverontreiniging. De wet is primair gericht op het voorkomen van negatieve effecten op de gezondheid van de mens. Daarnaast zijn er voor de stoffen zwaveldioxide en stikstofoxiden ook normen opgenomen ter bescherming van ecosystemen.

Voor het toetsen van ruimtelijke plannen zijn de volgende grenswaarden het meest relevant:
- PM_{10} (fijnstof)
  1. de jaargemiddelde concentratie van 40 µg PM_{10}/m^3 mag met ingang van 1 januari 2005 niet worden overschreden;
  2. de 24 uursgemiddelde concentratie van 50 µg PM_{10}/m^3 mag met ingang van 1 januari 2005 niet vaker dan 35 keer per jaar worden overschreden;
- NO_2 (stikstofdioxide)
  1. de jaargemiddelde concentratie van 40 µg NO_2/m^3 mag met ingang van 1 januari 2010 niet worden overschreden;
  2. de uurgemiddelde concentratie van 200 µg NO_2/m^3 mag met ingang van 1 januari 2010 niet vaker dan 18 keer per jaar worden overschreden.

Voor de overige stoffen worden in Nederland geen overschrijdingen gerapporteerd.
In de wet zijn de grenswaarden ten opzichte van eerdere regelgeving zijn ongewijzigd gebleven, maar de wet geeft net als het voorgaande BLK2005 (Besluit Luchtkwaliteit) meer armslag om ruimtelijke plannen die gevolgen hebben voor de luchtkwaliteit uit te voeren. Hierbij wordt tevens de term “in betekenende mate (IBM)” geïntroduceerd. Dit wil zeggen dat projecten met een bepaalde mate van verslechtering toch doorgang kunnen vinden. De grens ligt bij een toename van maximaal 3%. Deze 3% is gekoppeld aan de IBM projecten opgenomen in het Nationale Samenwerkingsverband Luchtkwaliteit (NSL). De NSL is in 2009 van kracht geworden.

Beleidsnota Lucht en Uitvoeringsprogramma Luchtkwaliteit
Het Arnhemse beleid op gebied van luchtkwaliteit is vastgelegd in de Beleidsnota Lucht uit 2005. Deze nota is erop gericht nieuwe overschrijdingen van de normen uit de Wet Milieubeheer te voorkomen en bestaande of dreigende overschrijdingen op te lossen. Daarnaast richt de Beleidsnota Lucht zich op het beperken van overlast door geurhinder. Voor wat betreft het halen van de normen uit het BLK2005 en de Wet Milieubeheer is de beleidsnota vertaald naar maatregelen in het Uitvoeringsprogramma Luchtkwaliteit.

3.6.3 Hinder

In het kader van bedrijven en milieuzonering dienen de effecten van inrichtingen op hun omgeving (gevoelige bestemmingen, waaronder eventueel nieuw te ontwikkelen woningen) in beeld gebracht te worden. Voorbeelden van hinder zijn geluid, geur, stof of gevaar. In de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering 2009' is een lijst van inrichtingen opgenomen waarbij de inrichtingen op grond van de hinder die zij veroorzaken, zijn opgedeeld in 6 categorieën. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat een inrichting uit categorie 1 relatief weinig hinder veroorzaakt en een inrichting uit categorie 6 bijzonder veel hinder veroorzaakt.

Geurhinder van industriële bedrijven
Het beleidsplan Geur uit 2010 gaat in op geur afkomstig van industriële bedrijven waarvoor de gemeente Arnhem het bevoegde gezag is. Milieubeleid kan een positieve bijdrage leveren aan maatschappelijke thema's als gezondheid, veiligheid, leefbaarheid, duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit. Geur is een milieuaspect dat een belangrijke bijdrage levert aan de leefbaarheid. Het geurbeleid van de gemeente Arnhem sluit, voor zover dat mogelijk is, aan op het geurbeleid van de provincie Gelderland. Het doel van het geurbeleid is dat inwoners van Arnhem nu en in de toekomst niet worden blootgesteld aan geuroverlast door industriële bedrijven.

3.6.4 Externe veiligheid

Met externe veiligheid wordt bedoeld de kans op overlijden van mensen buiten de grenzen van een bedrijf of transportmedium, als rechtstreeks gevolg van een ongeval met (gevaarlijke) stoffen binnen de grenzen van het bedrijf dan wel het transportmedium. In de externe veiligheid worden twee risicobegrippen gehanteerd het PR (Plaatsgebonden Risico) en het GR (Groepsrisico).

Landelijk beleid
Voor bedrijven is op 28 oktober 2004 het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) in werking getreden. In het Bevi worden milieukwaliteitseisen vastgelegd die in de ruimtelijke planvorming moeten doorwerken. In het Bevi wordt een onderscheid gemaakt in kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. De 10^{-6} PR contour geldt ten opzichte van kwetsbare objecten als grenswaarde en ten opzichte van beperkt kwetsbare objecten als richtwaarde. Het beoordelingskader voor het groepsrisico is een oriënterende waarde.
Voor ondergrondse (aardgas)leidingen is er het Besluit externe veiligheid buisleidingen en voor de transportroutes (weg, water, spoor) het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev). In het Btev zijn de milieukwaliteitseisen vastgelegd die in de ruimtelijke planvorming moeten doorwerken.

Basisnet spoor
Op 1 april 2015 is de regeling 'Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen' in werking getreden. Het Basisnet geldt voor het transport van gevaarlijke stoffen via de weg, spoor en het water. Per traject geeft Basisnet een risicoplafond voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het risicoplafond wordt enerzijds bepaald door het aantal transporten dat Arnhem per jaar passeert en anderzijds door het aantal aanwezige personen (volgens het bestemmingsplan) in de omgeving van het spoor. Met het Basisnet ligt de gebruiksruimte voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en de veiligheidszone voor de ruimtelijke ordening vast.

Gemeentelijk beleid
Op 21 november 2005 is het beleidsplan Externe Veiligheid vastgesteld dat op 9 maart 2015 wederom met 4 jaar is verlengd. Dit beleidsplan beschrijft de mate van gewenste externe veiligheid in Arnhem. Uitgangspunt hierbij zijn de landelijke normen voor het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. In een groot gedeelte van de stad streven we naar het niet doen toenemen van de risico's. Op sommige plekken in de stad, op bedrijventerreinen voor zware industrie en de volgens het structuurplan stedelijke zone accepteren we een hoger risico dan op andere plaatsen. Wel moet daar extra aandacht zijn voor de beschikbare mogelijkheden voor rampenbestrijding, de zelfredzaamheid van mensen en de hulpverlening.

3.6.5 Groen en ecologie

Regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)
De Wet natuurbescherming vervangt het huidige wettelijke stelsel voor de natuurbescherming, als neergelegd in de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet, door één integraal en vereenvoudigd kader. De wet neemt de Europese regelgeving als uitgangspunt. Waar dat noodzakelijk is voor een adequate bescherming van natuurwaarden waarvoor geen specifieke bescherming is voorzien in Europese regelgeving worden aanvullende nationale beschermingsvoorschriften verankerd.
De wet gaat over de bescherming van de kernnatuurwaarden en de houtopstanden, als onderdeel van een groter maatregelenpakket gericht op de bescherming van natuurwaarden en het tegengaan van biodiversiteitsverlies.
De taken en verantwoordelijkheden worden zoveel mogelijk bij de provincies neergelegd.

Bescherming van gebieden
De wet stelt specifieke kaders voor de instandhouding van gebieden die zijn aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn en de Habitat-richtlijn (Natura 2000-gebieden). Voor de Natura 2000-gebieden gelden de instandhoudingsdoelstellingen die voortvloeien uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De Natura 2000-gebieden in Arnhem zijn: Veluwe, Gelderse Poort en IJssel.
De vergunningplicht voor projecten is aan de orde als het project significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Voor activiteiten zonder mogelijke significante gevolgen is er geen vergunningplicht.

Bescherming van soorten
De wet sluiten aan bij het specifieke beschermingsregime uit de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en de natuurbeschermings-verdragen, zoals het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn. Er wordt voorzien in concrete verboden ten aanzien van onder meer het vangen en doden van in die bronnen genoemde diersoorten, de verstoring van deze soorten en aantasting van hun rust- en voortplantingsplaatsen, alsmede in een verbod op het plukken en vernielen van bepaalde planten. Voorts wordt voorzien in limitatief opgesomde gronden voor ontheffing van deze verboden. Anders dan in de oude Flora- en faunawet 2002 zijn enkel opzettelijk verrichte handelingen strafbaar. Bij vogels zijn bovendien verstoringen niet strafbaar als de staat van instandhouding van die vogelsoorten niet in gevaar komt. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van verboden als voldaan is aan de voorwaarden in artikel 3.3 lid 4 en artikel 3.8 lid 5.

Daarnaast geldt als beschermingsregime voor (nationale) soorten:
1. een zorgplicht die van toepassing is op alle natuurwaarden in Nederland;
2. een verbod op het opzettelijk doden van de in de bijlage van de wet genoemde dieren, met een ontheffingsregime dat ruimer is dan dat voor internationaal en europees beschermde soorten (zoogdieren, reptielen, amfibieën en thans op een rode lijst staande vissen, dagvlinders, libellen en kevers) (82 soorten);
3. een verbod op het vangen van dieren genoemd in de bijlage en het opzettelijk beschadigen van hun vaste voortplantings-plaatsen of rustplaatsen (zoals de dassenburcht); en
4. een verbod op het plukken of opzettelijk vernielen van in de bijlage genoemde vaatplanten (63 soorten, waaronder orchideeën).

Er wordt voorzien in ruimere ontheffingsmogelijkheden, dan voor de strikt beschermde soorten gelden (artikel 3.10 lid 2).
Voorts wordt het aantal bejaagbare soorten uitgebreid, worden door gedeputeerde staten goedgekeurde faunabeheerplannen sturend bij de schadebestrijding, populatiebeheer en jacht en komt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het stelsel van soortenbescherming, met inbegrip van de taken van het (op te heffen) Faunafonds, bij de provincies te liggen.

Groenplan Arnhem 2004 – 2007 / 2015
Met het groenplan 2004-2007 / 2015 streeft de gemeente Arnhem ernaar om de landschappelijke, cultuurhistorische en ecologische waarden van het groen, door versterking en zonering, optimaal tot hun recht te laten komen, waarbij voldoende ruimte voor gebruikswens moet zijn. De ontwikkelingsinitiatieven en het beheer in en om de stad worden afgestemd op dat streefbeeld.
De uitgangspunten uit het Groenplan dienen als randvoorwaarde voor herontwikkeling. Dit betekent dat het bestaande groen zoveel mogelijk behouden blijft, zo zuinig mogelijk wordt omgegaan met bestaande en potentiële kwaliteiten, op kansrijke plekken groen wordt aangeplant, en versnippering

wordt voorkomen. Het oppervlakte groen en de bomen moeten dus eerst geïnventariseerd worden. In het bestemmingsplan is een groenbalans opgenomen, waarin is aangegeven hoe de groencompensatieregels zijn toegepast.

Ecologie
Vanuit ecologisch perspectief vormen gebieds- en soortbescherming het basisdoel. Achterliggende ambitie is een versterking en verdere ontwikkeling tot een zo volledig mogelijk ecosysteem van kenmerkende Arnhemse natuur. Deze komt tot uitdrukking in de verscheidenheid aan planten en dieren in een samenhangend netwerk. Andere punten zijn: Alleen inzetten op natuur daar waar deze kansrijk is, waarbij cultuurlijk en natuurlijk beeld en gebruik op elkaar afgestemd zijn; Barrières van de stedelijke druk opheffen of zoneren.
Voor het plangebied zijn samenhangende natuurdoeltypen geformuleerd, met daaraan gekoppeld doelsoorten.

Groenbalans en -compensatie
De uitgangspunten uit het Groenplan dienen als randvoorwaarden voor herontwikkeling. Dit betekent dat het bestaande groen zoveel mogelijk behouden blijft, zo zuinig mogelijk wordt omgegaan met bestaande en potentiële kwaliteiten, op kansrijke plekken groen wordt aangeplant, en versnippering wordt voorkomen.

3.6.6 Water

Rijksbeleid
Het Rijksbeleid op het gebied van het waterbeheer is vastgelegd in het Nationaal Waterplan (NWP) 2016-2021. Deze is vanaf 17 december 2015 van kracht. Het plan geeft op hoofdlijnen de ambities weer van het Rijk ten aanzien van het nationale waterbeleid en het daaraan gerelateerde ruimtelijke beleid. De belangrijkste ambities richten zich op waterveiligheid, zoetwater en waterkwaliteit. Maar ook de Deltabeslissingen hebben in dit plan een plek gekregen, net zoals enkele waterafhankelijke thema's als natuur en duurzame energie.
Daarnaast hebben Rijk, provincies, gemeente, waterschappen, en drinkwaterbedrijven afgesproken om gezamenlijk maatregelen te nemen voor een doelmatiger waterbeheer; het Bestuursakkoord Water (d.d. april 2011). De inzet ligt bij mooi, veilig, schoon, gezond en duurzaam beheer van watersysteem en waterketen. De kwaliteit moet omhoog tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten.
In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte uit 2012 is water in 3 nationale belangen terug te vinden. Daarbij gaat het om de bescherming van de grondwaterkwaliteit en –kwantiteit, de bescherming en verbetering van de waterkwaliteit, een goede zoetwatervoorziening en voldoende ruimte voor waterveiligheid. Nieuw is de aandacht voor klimaatbestendige (her)ontwikkelingen, waarin water een belangrijk aspect is.
In de Waterwet (22 december 2009) zijn ondermeer de gemeentelijke watertaken opgenomen: de zorgplicht voor het vasthouden en afvoeren van regenwater en de regierol van gemeenten bij de grondwaterzorgplicht.

Provinciaal en regionaal beleid
Op provinciaal niveau maakt het waterbeheer onderdeel uit van de Omgevingsvisie Gelderland (vastgesteld 9 juli 2014).
Water maakt onderdeel uit van tweede centrale doelstelling namelijk het borgen van de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving. Het aspect Water heeft, net als andere beleidsvelden, geen autonoom beleidsplan meer, maar maakt onderdeel uit van de totale leefomgeving; het is nu verweven met aspecten waar het in de praktijk ook mee samenhangt. Realisatie van de doelstelling betekent onder meer:
- ontwikkelen met kwaliteit, met respect voor ruimtelijke, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten;
- een robuust en toekomstbestendig water- en bodemsysteem voor alle functies; bij droogte, hitte en wateroverlast;
- een gezonde en veilige leefomgeving
- een gezonde vrijetijdseconomie en aandacht voor beleving, bereikbaarheid en toegankelijkheid van cultuur, natuur en landschap.

Daarnaast is de provincie nog aanspreekpunt voor drie zaken:
- onttrekkingen voor drinkwaterwinning;
- onttrekkingen ten behoeve van bodemenergiesystemen zoals koude- en warmte opslag (KWO);
- industriële onttrekkingen meer dan 150.000 m³ per jaar.

Beleid waterschap en gemeente
Het stedelijk waterbeheer in Arnhem-Noord is overgedragen aan het Waterschap Rijn en IJssel waardoor de gemeente Arnhem rekening dient te houden met het vigerende beleid van het waterschap. Relevant beleid voor de gemeente Arnhem is het vastgestelde Waterbeheerplan (2016-2021) en de Keur en legger van het waterschap.
Het waterbeleid van de gemeente Arnhem is vastgelegd in de volgende beleidsplannen.
- Gemeentelijk RioleringsPlan (2014-2018), vastgesteld op 2 november 2015.
  Dit plan richt zich vooral op het herstellen dan wel vervangen van slechte riolen en geeft invulling van de gemeentelijke zorgtaken voor grondwater en hemelwater
- Waterplan Arnhem (2009-2015), vastgesteld op 19 oktober 2009.
  Door de gemeente Arnhem en haar waterpartners is dit TweedeWaterplan Arnhem opgesteld. Op 26 februari 2010 hebben gemeente en de beide waterschappen de intentieovereenkomst ondertekend. Het waterplan is gebaseerd op 4 hoofddoelstellingen:
  1. Arnhem aantrekkelijke waterstad;
  2. Klimaatbestendig watersysteem en waterketen;
  3. Goede kwaliteit water en waterbodem;
  4. Bewustwording.

Aanpak wateroverlast Arnhem-Noord (vastgesteld 2 november 2015)
Het plan heeft tot doel om Arnhem en vooral Arnhem-Noord, beter waterbestendig te maken tegen zware regenbuien. Daarom zal over elk plan een waterscan worden gelegd. Tijdens werkzaamheden in de openbare ruimte worden ruimtelijke maatregelen genomen die wateroverlast verminderen dan wel beperken.

Resumé
Uitgangspunt in het huidige beleid van gemeente, waterschap en provincie is dat planontwikkeling moet aansluiten bij een duurzaam integraal waterbeheer. Dit betekent dat:
- negatieve verstoring van de grondwaterstanden en –stromingen niet toegestaan zijn om grondwateroverlast en/of verdroging op de locatie en het boven- en benedenstrooms gelegen gebied te voorkomen.
- maatregelen getroffen moeten worden ter voorkoming van (grond)watervervuiling.
- bij nieuwbouw het regenwater binnen het plangebied afgekoppeld moet worden van de afvalwaterriolering.
- voldoende oppervlaktewater aanwezig is en op de goede locatie.
- het verhard oppervlak zoveel mogelijk beperkt wordt.
- het gebruik van uitloogbare materialen en chemische bestrijdingsmiddelen niet is toegestaan.
- ontwikkelingen moeten bijdragen aan het verminderen of beperken van wateroverlast.

3.6.7 Bodem
Voor deze ontwikkellocatie is getoetst of de bodemkwaliteit (inclusief grondwater) de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen toelaat. Ook is getoetst of een eventuele bodemverontreiniging gevolgen heeft voor de financiële uitvoerbaarheid van de ontwikkeling.
Als toetsingskader wordt gebruik gemaakt van onderstaande bodemregelgeving:
- Wet Bodembescherming;
- Beleidsnota bodem 2012, Provincie Gelderland, gemeente Arnhem en gemeente Nijmegen, 1 december 2012;
- Besluit Bodemkwaliteit;
- Nota Bodembeheer, september 2011.

3.6.8 Cultuurhistorie en archeologie

Rijksbeleid

Erfgoedwet

Cultuurhistorische objecten die zeldzaam of schaars zijn en die voor mensen in hoge mate het beeld van Nederland bepalen, worden aangewezen als monumenten. In de Erfgoedwet is vastgelegd hoe monumenten van bouwkunst en archeologie en stads- en dorpsgezichten beschermd moeten worden. Vanaf 1 juli 2016 maakt de Monumentenwet 1988 deel uit van de Erfgoedwet, dat hiermee het belangrijkste beschermingsinstrument voor het cultuurhistorisch én archeologisch erfgoed in Nederland is.

Bro

Cultuurhistorie moet op basis van de gewijzigde BRO (art 3.1.6) goed in bestemmingsplannen verankerd worden. Dit behelst niet alleen een beschrijving van de aanwezige en te verwachten cultuurhistorische waarden, maar ook een waardering ervan en een advies over toekomstige omgang ermee, gelet op de ruimtelijke opgave die in het bestemmingsplan aan de orde is. Aangegeven moet worden hoe met de cultuurhistorische waarden rekening is gehouden in het bestemmingsplan.

Provinciaal beleid

'Beleef het mee!' (2017-2020)

In juli 2016 is het Beleidsprogramma Cultuur en Erfgoed 2017 - 2020 'Beleef het mee!' vastgesteld. In dit programma ligt het accent op de beleving van mensen. Daarnaast zoekt de provincie de balans tussen de maatschappelijke, economische en intrinsieke waarde van cultuur en erfgoed. Cultureel ondernemerschap blijft onverminderd van belang en komt terug in de economische waarde van cultuur en erfgoed. Voor wat betreft erfgoed krijgt vooral het functioneel gebruik ervan aandacht. Daarnaast zoekt de provincie nieuwe manieren van samenwerking waardoor de uitvoeringskwaliteit van restauraties en archeologie wordt vergroot.

Gemeentelijk beleid

Erfgoednota 'Panorama Arnhem'

In de Erfgoednota 'Panorama Arnhem' wordt het accent verschoven van 'behoud door bescherming' naar 'behoud door ontwikkeling'. We gaan er vanuit dat de cultuurhistorie zo op een vroeg moment een actieve rol gaat spelen in veranderingsprocessen en ontwerpkeuzen. Het erfgoedbeleid wil de cultuurhistorische factor een zichtbare en samenhangende rol geven in deze stedelijke ontwikkelingen. Cultuurhistorie wordt ingezet als ontwikkelingskans en niet als belemmering. In 2017 is met de Erfgoedagenda een vervolg op 'Panorama Arnhem' gereed gekomen. De agenda hanteert dezelfde uitgangspunten en heeft een actueel uitvoeringsprogramma.

Archeologische verwachtingenkaart

Archeologie is een integraal onderdeel van het erfgoedbeleid en als zodanig opgenomen in de erfgoednota. In de nota wordt voortgeborduurd op de uitgangspunten van het Verdrag van Malta. Behoud van archeologische waarden is het uitgangspunt en als dat niet mogelijk is, volgt veiligstelling door archeologisch onderzoek. Om permanente aandacht voor deze vorm van erfgoed te krijgen, is ingezet op constante voorlichting en educatie. Sinds 2008 beschikt de gemeente over een archeologische verwachtingenkaart voor heel Arnhem. De verwachtingenkaart geeft al in een vroeg stadium van planvorming globaal inzicht in de mate waarin archeologische resten in een gebied aangetroffen kunnen worden.
Conform de Erfgoedverordening geldt dat archeologisch onderzoek uitgevoerd moet worden als grondroerende werkzaamheden:

- in archeologisch waardevolle gebieden (buiten monumenten) dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 30 m^2;
- in gebieden met een hoge archeologische verwachting dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 200 m^2;
- in gebieden met een middelhoge archeologische verwachting dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 500 m^2;
- in gebieden met een lage archeologische verwachting dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 2.000 m^2.

Voor archeologisch waardevolle gebieden zijnde beschermde gemeentelijke of rijksmonumenten, geldt maatwerk. Voor rijksmonumenten beslist de Minister van OC&W. Gebieden die reeds onderzocht zijn en/of zijn vrijgegeven, zijn vrijgesteld van onderzoek. Aan het archeologische beleid

dat in de verordening is verankerd, ligt de archeologische maatregelenkaart als basis.

Structuurvisie Arnhem 2020
De Structuurvisie Arnhem biedt een strategisch kader voor ruimtelijke planning op stedelijk niveau voor de lange termijn. Uitgangspunt is het voortbouwen op de karakteristieken van de historisch gegroeide stad. In de cultuurhistorische hoofdstructuur zijn de ruimtelijke, historische elementen weergegeven, die essentieel zijn voor Arnhem als geheel. Per landschappelijke karakteristiek zijn de ambities weergegeven. Vervolgens is een selectie gemaakt van die cultuurhistorische belangen en structuren die kansen bieden bij nieuwe gebiedsontwikkelingen in de stad: de 'Cultuurhistorische Kansenkaart'. De rijkdom van de Arnhemse cultuurhistorie is kader en inspiratiebron bij ruimtelijke ontwikkelingen in de stad.

3.6.9 Energie en duurzaam bouwen

Rijksbeleid
Nieuwe gebouwen en woningen moeten volgens landelijke regelgeving voldoen aan het Bouwbesluit. In het bouwbesluit worden de energieprestaties voor nieuwe gebouwen en woningen fasegewijs aangescherpt. Per 1 januari 2015 is de Energieprestatie-coëfficiënt (EPC) voor nieuwbouw van woningen aangescherpt tot 0,4. Voor utiliteitsbouw is de EPC-eis afhankelijk van de functie. Nieuwe overheidsgebouwen moeten vanaf eind 2018 bijna energieneutraal (BENG) gebouwd worden. Voor alle overige nieuwe gebouwen (ook woningen) geldt deze BENG-eis vanaf eind 2020. Bij een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen van een gebouw met een gebruiksoppervlak groter dan 100 m^2 moet een milieuprestatieberekening worden bijgevoegd.

Gemeentelijk beleid
Het gemeentelijke beleid op het gebied van Energie en Duurzaam Bouwen is vastgelegd in het Programmaplan New energy made in Arnhem 2015-2020 (2015) en in de Structuurvisie 2020-2040 (2012).
De gemeente Arnhem hanteert de volgende voorkeursvolgorde inzake de ambities voor nieuwbouw:
1. Energieneutraal,
2. Bijna energieneutraal (BENG),
3. Conform eisen bouwbesluit.

- *Energievisie*

De gemeente eist bij gebiedsontwikkelingen van meer dan 50 woningequivalenten een energievisie van de initiatiefnemer. Energieneutraliteit is hierbij het streven.

Met behulp van een energievisie kan een geschikte combinatie van energieconcepten gekozen worden. De energievisie brengt verschillende energieopties voor het plangebied in beeld en beschrijft de consequenties daarvan. De visie kan uitgebreid worden tot een duurzaamheidsvisie door bijvoorbeeld ook thema's als duurzaam bouwen, afval, groen, water, mobiliteit en openbare ruimte mee te nemen.

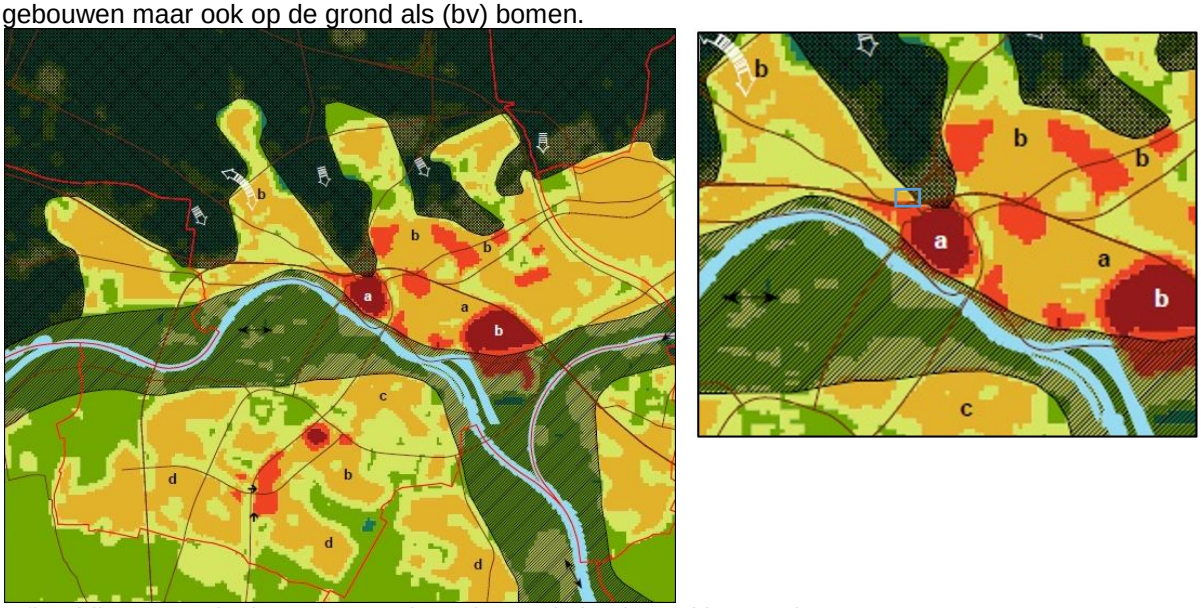
- *GPR - Gemeentelijke Praktijk Richtlijn*

Om een bredere duurzaamheidsafweging te maken waarbij naast energie ook thema's als milieu, gezondheid, gebruikskwaliteit en toekomstwaarde worden beschouwd, is GPR een bruikbare tool. GPR wordt als tool beschikbaar gesteld door de gemeente Arnhem en is zowel te gebruiken voor gebouwen als voor gebiedsontwikkeling.

3.6.10 Stadsklimaat

De gemeentelijke ambitie om Arnhem klimaatbestendig te maken is verwoord in de Structuurvisie 2020-2040 (december 2012). Voor nu en in de toekomst, onder invloed van de klimaatverandering, wordt tenminste gestreefd naar prettig toeven binnen- en buitenshuis en het vermijden van ongewenste gezondheidsrisico's. In het realiseren van een prettig stadsklimaat wil de gemeente optimaal gebruik maken van de (huidige) gunstige uitgangssituatie van de stad met de natuurlijke luchtstromen die van de hoger gelegen stadsranden en vanuit de rivierzone de stad in stromen en zorgen voor koeling en tevens een relatief goede luchtkwaliteit. Ook het groene karakter van de stad draagt daaraan in grote mate bij. Het huidige stadsbestuur heeft de ambitie aangescherpt (coalitieakkoord 2014-2019) door te bepalen dat hitteplekken moeten worden bestreden door een effectieve inzet van groen op daken en gevels van gebouwen maar ook op de grond als (bv) bomen.

Op de Hittekaart van Arnhem is de gevoeligheid van de stad voor opwarming weergegeven. Bepaalde delen van de stad hebben een verhoogde kans op opwarming (stedelijke hitte-eilanden), wat ongewenste gevolgen voor het woon- en leefmilieu en het functioneren van deze gebieden kan hebben. Andere meer open en groene delen dragen hebben juist een verkoelend effect.
Het plangebied zelf ligt in een gebied waar sprake is van risico op opwarming tijdens warme perioden; zie hiervoor (afbeelding 3.1). De gemeente Arnhem streeft bij gebiedsontwikkelingen in de oranje gebieden naar anticiperende maatregelen om het stadsklimaat ter plekke te verbeteren. Het stadsbestuur heeft deze ambitie aangescherpt (coalitieakkoord 2014-2019) door te bepalen dat hitteplekken moeten worden bestreden door een effectieve inzet van groen op daken en gevels van gebouwen maar ook op de grond als (bv) bomen.

Afbeelding 3.1 Hittekaart van Arnhem (groen is koel, rood is warm)

3.6.11 Besluit milieueffectrapportage

In de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage is vastgelegd dat voorafgaande aan het ruimtelijke plan dat voorziet in een grootschalig project met belangrijke nadelige milieugevolgen een milieueffectrapport (MER) opgesteld dient te worden. De activiteiten waarvoor een MER-rapportage opgesteld moet worden zijn opgenomen in de bijlage van het Besluit m.e.r. Een bestemmingsplan kan m.e.r.-(beoordelings)plichtig zijn op de volgende manieren:

- Een plan kan m.e.r.-plichtig zijn indien een passende beoordeling op basis van artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is;
- Een plan kan m.e.r.-plichtig zijn indien sprake is van activiteiten en gevallen die de drempelwaarden uit de onderdelen C en D overschrijden en waarbij het plan wordt genoemd in kolom 3 (plannen).
- Een plan kan m.e.r.-(beoordelings)plichtig zijn indien het plan wordt genoemd in kolom 4 (besluiten) en er sprake is van activiteiten en gevallen die de drempelwaarden uit onderdeel C en D overschrijden. Bij een overschrijding van de drempelwaarden uit onderdeel C is in dit geval sprake van een m.e.r.-plicht. Bij een overschrijding van de drempelwaarden uit onderdeel D is het plan m.e.r.-beoordelingsplichtig.

In het Besluit m.e.r. neemt het bestemmingsplan een bijzondere positie in, want het kan namelijk tegelijkertijd opgenomen zijn in zowel kolom 3 als in kolom 4 van het Besluit m.e.r.. Of het bestemmingsplan in deze gevallen voldoet aan de definitie van het plan uit kolom 3 of aan de definitie van het besluit uit kolom 4 is afhankelijk van de wijze waarop de activiteit in het bestemmingsplan wordt bestemd. Als voor de activiteit eerst één of meerdere uitwerkings- of wijzigingsplannen moeten worden vastgesteld of nog een omgevingsvergunning milieu moet worden verleend dan is sprake van 'kaderstellend voor' en voldoet het bestemmingsplan aan de definitie van het plan. Is de activiteit geheel of gedeeltelijk als eindbestemming opgenomen voldoet het aan de definitie van het besluit.
Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging betreft het indicatief maken van de drempelwaarden in onderdeel D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Concreet betekent dit dat, ook wanneer ontwikkelingen onder de in bijlage D opgenomen drempelwaarden blijven, het bevoegd gezag zich er nog steeds van moet

vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben, de zogenaamde 'vergewisplicht'.
Het komt er op neer dat voor een bestemmingsplan dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen in onderdeel D en beneden de drempelwaarden vallen, een toets moet worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r.(-beoordeling) noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.(-beoordeling) plaatsvinden.

3.7 Overige beleidsuitgangspunten

3.7.1 Coffeeshopbeleid

Algemeen
De nota *Arnhems Coffeeshopbeleid* (2009) geeft als hoofddoelstelling: het terugdringen van overlast c.q. het beperken van de inbreuk op het woon- en leefklimaat door softdrugshandel. Er is beleid geformuleerd om de handhaving te intensiveren. Tevens is aangegeven met welk instrumentarium dit wordt gedaan en door wie dit wordt uitgevoerd. Uitvoering van dit beleid waarborgt ook in dit plangebied beheersing van de problematiek. Er is geen aparte bestemmingscategorie voor de coffeeshops gecreëerd.

Toetsing van het initiatief aan het coffeeshopbeleid
Dit bestemmingsplan laat binnen het plangebied geen coffeeshops toe.

3.7.2 Prostitutiebeleid

Algemeen
In de nota 'Van Rood naar Groen Arnhemse Prostitutie op weg naar normalisatie (2000)' is het Arnhems prostitutiebeleid vervat. De opheffing van het wettelijke bordeelverbod per 1 oktober 2000 was aanleiding voor het opstellen van dit beleid. Dit beleid is nog steeds van kracht.
Ten aanzien van de raamprostitutie, overige seksinrichtingen en de tippelprostitutie voert het gemeentebestuur van Arnhem een actief vestigingsbeleid. Het actief vestigingsbeleid bestaat uit de volgende elementen:

- concentratie van de raamprostitutie op één plek;
- het aan een maximum binden van het aantal ramen en werkplekken (120 en dat is een halvering van het aantal ramen en werkplekken ten opzichte van de voormalige raamprostitutielocatie in het Spijkerkwartier);
- het aan een maximum binden van het aantal overige seksinrichtingen op 8 in heel Arnhem, waarbij – overgangsrechtelijke situaties uitgezonderd - in elke wijk (CBS- wijkindeling) maximaal 1 seksinrichting gevestigd mag zijn, ook worden hierbij beperkingen toegepast;
- concentratie van de tippelprostitutie.

Het gemeentebestuur bepaalt hiermee zélf de locatie waar deze vormen van prostitutie zich mogen manifesteren alsmede de omvang ervan en voorkomt hiermee dat de prostitutie zich ongecontroleerd over de stad uitspreidt. De gemeente wil hiermee voorkomen dat bepaalde vormen van prostitutie overlast voor de omgeving veroorzaken. Deze overlast zou kunnen ontstaan doordat er een concentratie van bijvoorbeeld privé-huizen in een bepaalde wijk ontstaat (eerder zagen we immers dat vooral oudere wijken in Arnhem erg aantrekkelijk lijken te zijn voor de vestiging van seksinrichtingen) of doordat de prostitutiefunctie conflicteert met bepaalde andere functies.

Toetsing van het initiatief aan het prostitutiebeleid
In het plangebied is geen seksinrichting aanwezig en ook in het CBS-telgebied is geen seksinrichting aanwezig. In Arnhem mogen maximaal 8 seksinrichtingen zijn, waarbij er maximaal één seksinrichting per telgebied is toegestaan. In Arnhem zijn op dit moment 5 seksinrichtingen. Dat betekent dat er nog theoretisch ruimte is voor één seksinrichting binnen het telgebied. Dit bestemmingsplan laat een seksinrichting niet toe maar het plan bevat wel een afwijkingsmogelijkheid voor het college om een seksinrichting toe te staan. In artikel 11.1 lid 6. zijn de voorwaarden hiervoor opgenomen. Eén van de voorwaarden is dat het woon- en leefklimaat niet onevenredig wordt aangetast en dat er geen onevenredige vergroting van de parkeerdruk ontstaat.

Hoofdstuk 4 Ruimtelijke- en programmatische aspecten van de ontwikkelingen

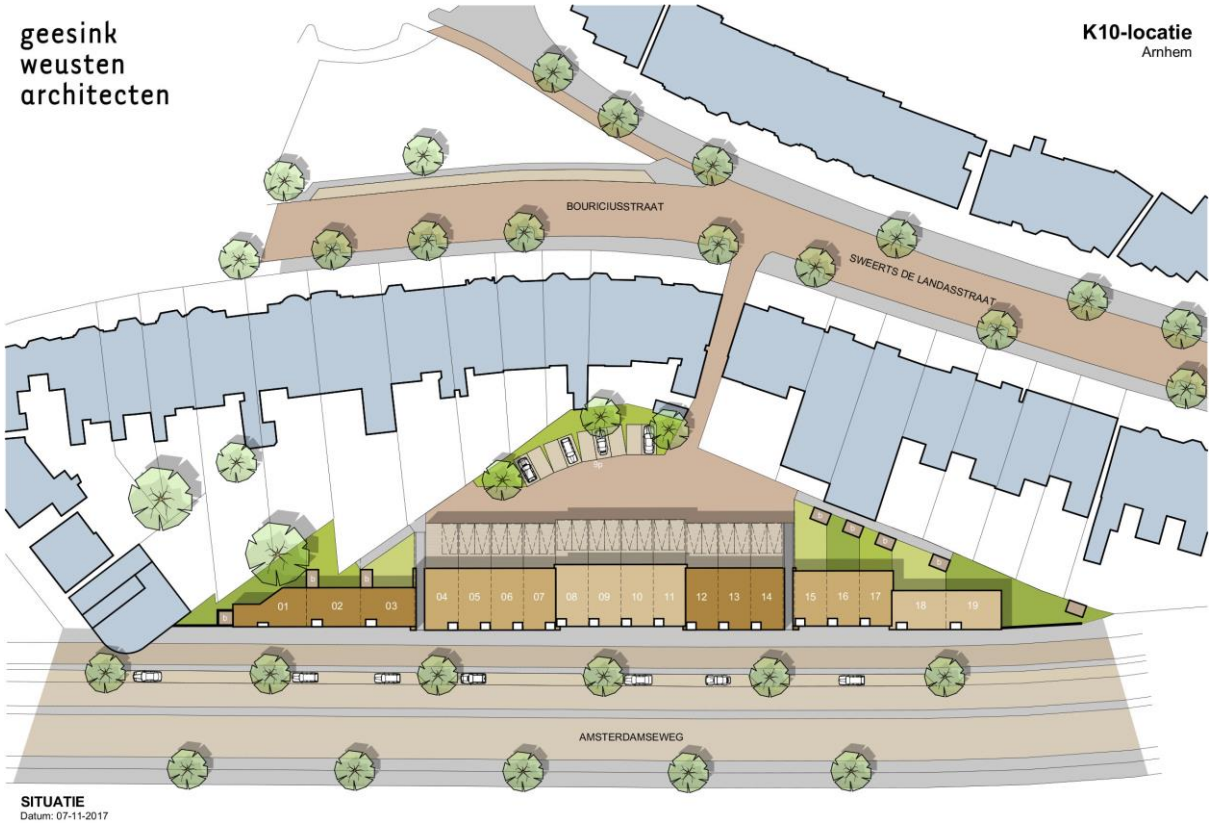
4.1 Inleiding

In hoofdstuk 2 is een beschrijving van de bestaande situatie in en om het plangebied gegeven. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de concrete ontwikkeling binnen het plangebied en de uitgangspunten die naar aanleiding van de analyse zijn opgesteld.

4.2 Ruimtelijke opzet en structuur

Er is voor de ontwikkeling van het gebied een voorlopig ontwerp opgesteld. Het ontwerp heeft tot doel om te komen tot een eenduidige en samenhangende structuur van bebouwing in dit deel van het stationsgebied.

In afbeelding 4.1 wordt het voorlopig stedenbouwkundig ontwerp weergegeven. Benadrukt wordt dat dit een impressie betreft, de uiteindelijke uitwerking van het stedenbouwkundig ontwerp kan hier op onderdelen nog van afwijken. De hoofdopzet blijft echter ongewijzigd en wordt vastgelegd in dit plan.

Afbeelding 4.1: Voorlopig stedenbouwkundig ontwerp (Bron: Geesink Weusten Architecten)

Het plan voorziet in de realisatie van maximaal 19 stadswoningen (herenhuizen). De woningen zullen met de voorgevels georiënteerd worden op de Amsterdamseweg, waarbij per blok sprake zal zijn van kleine verspringingen in de rooilijn. Met de voorgenomen inrichting ontstaat er een nagenoeg gesloten wand, passend bij het sterk stedelijke karakter van de omgeving. De woningen bestaan uit vier bouwlagen (exclusief eventuele kelder) en krijgen een maximale hoogte van circa 13,1 meter. Elke woning zal in ieder geval beschikken over een eigen tuin of (dak)terras.

Parkeren door bewoners zal geschieden op het achterterrein, welke ontsloten zal worden via de Sweerts de Landasstraat. Tot slot zijn er in het plan twee verbindingen voor het langzaam verkeer opgenomen tussen het achterterrein en de Amsterdamseweg.

4.3 Programma

Het plangebied maakt onderdeel uit van het stations-/centrumgebied van Arnhem. Het plangebied is een geschikte locatie in de stad om een centrum-stedelijk woonmilieu te realiseren door middel van stadswoningen. Dit bestemmingsplan maakt maximaal 19 stadswoningen (herenhuizen) mogelijk.

Doelgroepen
Het gaat om wonen in een centrum stedelijk woonmilieu, dat aantrekkelijk is voor verschillende leeftijdsgroepen, oude en nieuwe bewoners, huurders en kopers. De locatie en de beoogde woningen zijn geschikt voor 2-persoonshuishoudens en gezinnen. Met name bewoners met een leefstijl die is gericht op cultuur, uitgaan en de aanwezigheid van voorzieningen zullen zich tot het gebied aangetrokken voelen. Uit het Stec rapport: "Arnhem Centraal" blijkt dat het plan appelleert aan de eisen en wensen van urban professionals. Een doelgroep die zich goed mengt met kantoorgebruikers in het gebied.

4.4 Groen en water

Het plan voorziet in beperkte aanleg van groenvoorzieningen ter plaatse van de parkeervoorzieningen. Daarnaast krijgen de woningen een eigen tuin of (dak)terras. Tot slot worden de woningen grotendeels voorzien van dakgroen.
Het plan voorziet niet in de aanleg van oppervlaktewater. Het afvalwater wordt afgevoerd via het gemeentelijk rioolstelsel. Voor wat betreft de afhandeling van hemelwater wordt verwezen naar paragraaf 5.8.

4.5 Verkeer en parkeren

4.5.1 Verkeer (ontsluiting)

De nieuwe stadswoningen liggen direct aan het openbare trottoir langs de Amsterdamseweg. Tussen trottoir en rijbaan ligt een vrijliggend fietspad met fietsverkeer in twee richtingen. Ter hoogte van de nieuwe ontwikkeling is er een forse helling in de Amsterdamseweg; het oostelijke kruispunt met de Zijpsepoort ligt beduidend lager dan de westelijker stationsentree. Het hoogteverschil, de drukke fietsroute met veel en snel fietsverkeer en de voor de stad belangrijke verkeersfunctie van de gebiedsontsluitingsweg (50 km/u) zijn de belangrijkste argumenten om de toegang tot het bewonersparkeren aan de achterzijde te positioneren. Het autoverkeer stad uit moet ter hoogte van de ontwikkeling van twee naar een rijstrook samenvoegen. Een extra doorsteek voor autoverkeer richting centrum is niet mogelijk. De ligging van een enkelzijdig gelegen tweerichtingenfietspad geeft bij een nieuwe in-/uitrit verhoogde kans op ongevallen. Daarbij is het fietsverkeer (inclusief speedpedelecs) ter hoogte van de ontwikkeling intensief en heeft het fietsverkeer helling af rijdend een aanzienlijke snelheid.
Om de verkeersdoorstroming (auto en fiets) en de bereikbaarheid van het centrum op een zo verkeersveilig mogelijke wijze te waarborgen is het niet toegestaan om een extra toegang te realiseren op dit gedeelte van de Amsterdamseweg. Daarom zal de toegang van de parkeervoorziening van deze ontwikkeling via het achterterrein aansluiten op de Sweerts de Landasstraat. Het aantal parkeerplaatsen en daarmee samenhangende verkeersbewegingen zijn bij 19 woningen beperkt en passen, mede gelet op de gelijksoortige woonfunctie, prima binnen het grotere verblijfsgebied (30 km/u-zone). Voetgangers en fietsers kunnen direct van en naar de Amsterdamseweg maar ook aansluiting naar de Sweerts de Landasstraat en het noordelijker deel van het woongebied, eveneens verblijfsgebied.
De toegang vanaf de Sweerts de Landasstraat naar de parkeergelegenheid op het achterterrein is voor een deel dusdanig smal dat autoverkeer elkaar niet kan passeren. Het is aan beide zijden van deze verbinding goed mogelijk om op te stellen en indien nodig even op een tegenligger te wachten, zonder dat overig verkeer in de wijk wordt gehinderd.

4.5.2 Parkeren

Voor de nieuw te bouwen woningen wordt parkeergelegenheid binnen het plangebied gerealiseerd. Binnen het plangebied worden voldoende parkeerplaatsen gerealiseerd, behorend bij de woningen. Voor deze ontwikkeling geldt een parkeernorm van 1,5 parkeerplaats per woning (rijwoning) volgens het vigerende parkeerbeleid. De parkeergelegenheid op het achterterrein bestaat uit parkeerplaatsen direct gelegen achter en tegen de achterzijde van een deel van de woningen. Een ander deel van het parkeren ligt noordelijker op het achterterrein. Bij elkaar zijn maximaal circa 30 parkeerplaatsen op eigen terrein inpasbaar. De parkeerplaatsen op het achterterrein zijn bedoeld voor eigen gebruik door de bewoners.

De bewoners van de nieuwe woningen komen niet in aanmerking voor een gemeentelijke parkeervergunning. Dit wordt via de Parkeerverordening en het Uitwerkingsbesluit Parkeren geregeld. Daarin staat dat bewoners van locaties die beschikken of kunnen beschikken over eigen parkeergelegenheid, niet in aanmerking komen voor een gemeentelijke parkeervergunning. Bewoners beschikken of kunnen beschikken over voldoende parkeergelegenheid op eigen terrein.

Voor bezoekers van bewoners is er openbare (betaalde) parkeergelegenheid aanwezig langs de Amsterdamseweg. Deze parkeerplaatsen worden overdag beperkt gebruikt en 's avonds nauwelijks. Er is overdag en vooral 's avonds en in het weekend voldoende ruimte om ook hier bezoekers te laten parkeren. Hierdoor worden de bestaande parkeervoorzieningen efficiënter gebruikt.
Gelet op het vorenstaande vormt het aspect parkeren geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit bestemmingsplan**.**

4.6 Ladder voor duurzame verstedelijking (art. 3.1.6, lid 2 Bro)

4.6.1 Algemeen

De Ladder voor Duurzame Verstedelijking is opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) van het Rijk en per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Bro. De Ladder voor Duurzame Verstedelijking is verankerd in het Bro in de artikelen 1.1.1 en 3.1.6. Op 1 juli 2017 is de Ladder in het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd. Aanleiding voor de wijziging waren de in de praktijk gesignaleerde knelpunten bij de uitvoering van de Ladder en de wens om te komen tot een vereenvoudigt en geoptimaliseerd instrument.

Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Hierbij geldt een motiveringsvereiste voor het bevoegd gezag als nieuwe stedelijke ontwikkelingen planologisch mogelijk worden gemaakt.

Teneinde een ontwikkeling adequaat te kunnen toetsen aan de ladder is het noodzakelijk inzicht te geven in de begrippen ‘bestaand stedelijk gebied’ en ‘stedelijke ontwikkeling’.
In de Bro zijn in artikel 1.1.1 definities opgenomen voor:
bestaand stedelijk gebied: ‘bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur’.
stedelijke ontwikkeling: ´ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.´

Bij het beschrijven van de behoefte dient te worden uitgegaan van het saldo van de aantoonbare vraag naar de voorgenomen ontwikkeling (de komende tien jaar, zijnde de looptijd van het bestemmingsplan) verminderd met het aanbod in planologische besluiten, ook als het feitelijk nog niet is gerealiseerd (harde plancapaciteit).

4.6.2 Toetsing van het initiatief aan de Ladder voor duurzame verstedelijking

De 'Ladder voor duurzame verstedelijking' is van toepassing bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen (3.1.6 Bro). In voorliggend geval is er sprake van het ontwikkelen van kavel K10 met maximaal 19 stadswoningen. Hiermee is, gelet op het aantal woningen, sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Hierna wordt de behoefte beschreven en wordt ingegaan op het criterium binnen/buiten bestaand stedelijk gebied.

Beschrijving van de behoefte aan de voorgenomen ontwikkeling

De provincie Gelderland stuurt op een gezonde regionale woningbouwprogrammering. Er zijn afspraken gemaakt met onder andere de Regio Arnhem Nijmegen over de groei van de woningvoorraad (dus: aantallen nieuwbouw) en over de 'kwaliteiten', zoals het aandeel huur- en betaalbare woningen. Naar verwachting zal het aantal inwoners in de gemeente Arnhem in de komende tien jaar met circa 10.000 inwoners toenemen.

Kwantitatieve opgave

In de Arnhemse Woonprincipes 2025 is aangegeven dat op basis van de Socrates analyse regionale woningmarkt (Stadsregio Arnhem Nijmegen uit 2014) er in Arnhem een doorgaande huishoudensgroei is tot 2030 (Bron: Atrivé i.o.v. Stadsregio Arnhem Nijmegen (2014), We hebben elkaar nodig!). Het rapport geeft over de woningbehoefte het volgende aan. *De prognoses wijzen op een doorgaande huishoudensgroei in Arnhem en omgeving tot 2030. Er is een behoorlijke vraag en er is ruimte om ook plannen uit de zachte planvoorraad in ontwikkeling te nemen. In cijfers voor de periode 2014 - 2024 is een geprognotiseerde behoefte aan 7.900 woningen, waarvan 905 woningen gerealiseerd in 2014 en 2015 en 6.995 woningen nog moeten worden gerealiseerd.*

Transformatie

De afgelopen jaren zijn er diverse gebouwen getransformeerd naar wonen. Via transformatie zijn er ongeveer 234 woningen toegevoegd aan de woningvoorraad. Daarnaast zijn er vergunningen verleend voor transformaties in 2016 voor 478 woningen. Met deze transformaties wordt een deel van de behoefte aan woningen in Arnhem vervuld. Er blijft echter, met inachtneming van de reeds gerealiseerde en in uitvoering zijnde projecten (Bartok, Paradijs, Kerkplein en Trans), nog een opgave bestaan tot 2025. Met het plan wordt hier een bijdrage aan geleverd.

Kwalitatieve opgave

Atrivé constateert in het onderzoek dat een belangrijke factor in de grote behoefte aan meergezinswoningen de vergrijzing is. Het aantal 65-plus huishoudens neemt flink toe, evenals hun woningbehoefte. Vanuit Arnhem trekken gezinnen en 1- en 2-persoonshuishoudens in de leeftijdscategorie 30-65 jaar naar omliggende dorpen. Anders is dit voor 'empty nesters'. Een deel van de huishoudens die suburbaan zijn gaan wonen wil in deze leeftijdsfase weer terug naar Arnhem of Nijmegen, aldus Atrivé op basis van onderzoek in 2013. De vraag naar het segment centrum-stedelijk neemt door de combinatie van vergrijzing en de beweging naar de stad toe, en zal naar verwachting toe blijven nemen.

Doelgroep	**Huishoudens 2014**	**Huishoudens 2024**	**Ontwikkeling 2014-2024**	**Additionele behoefte per jaar**
Alleenstaand <25 jaar	3.720	3.965	245	25
Alleenstaand 25-35 jaar	7.560	8.700	1.145	115
Paren <35 jaar	3.790	3.210	-580	-60
(1-Ouder) gezinnen	21.580	22.245	665	65
Alleenstaand&paren 35-55 jaar	13.815	13.960	145	15
Alleenstaand&paren 55-75 jaar	16.440	20.220	3.780	380
Alleenstaand&paren 75 jaar e.o.	6.470	8.985	2.510	250
Totaal	73.380	83.690	7.910	790

Tabel: indicatie additionele woningbehoefte door huishoudenstoe- en afname in gemeente Arnhem Bron: Kences (2012), provincie Gelderland (2014). Bewerking Stec Groep (2014). Cijfers zijn exclusief 2.400 uitwonende studentenhuishoudens in Arnhem. Afgerond op 5-tallen.

Uit het Atrivé-onderzoek blijkt dat in de periode 2014-2020 de gewenste nieuwbouw in het segment centrumstedelijk wonen +1.750 woningen bedraagt. Er zijn in 2014 en 2015 ongeveer 75 woningen in dit woonmilieu opgeleverd. Een groot deel van de transformaties (ongeveer 300 woningen) hebben ook binnen dit woonmilieu plaats gevonden. Er resteert dus nog een ruime vraag naar woningen binnen het centrum-stedelijke woonmilieu. Hiermee is de kwalitatieve behoefte aan de 19 nieuwe woningen voldoende onderbouwd.

Conclusie
Gelet op het hiervorenstaande wordt geconcludeerd dat met het realiseren van woningen binnen het plangebied wordt bijgedragen aan zowel de kwantitatieve als kwalitatieve behoefte naar woningen.
Binnen of buiten bestaand stedelijk gebied
Het plangebied is gelegen binnen bestaand stedelijk gebied: de locatie wordt volledig omsloten door het bestaand bebouwd gebied, is gelegen in het centrumgebied van Arnhem, maakt onderdeel uit van een bestemmingsplan voor het stedelijk gebied en is planologisch bestemd ten behoeve van stedelijke functies. Een nadere locatiemotivering is gelet op het feit dat het plangebied onderdeel uitmaakt van een bestaand stedelijk gebied niet noodzakelijk.

4.6.3 Conclusie

Gezien het vorenstaande wordt gesteld dat voldaan wordt aan de 'Ladder van duurzame verstedelijking'.

Hoofdstuk 5 Milieu- en omgevingsaspecten

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de beperkingen gegeven die van belang kunnen zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen in het plangebied.

5.2 Geluid

Een woning wordt op basis van de Wet geluidhinder aangemerkt als geluidsgevoelige object. Hierna wordt ingegaan op de aspecten wegverkeers- en spoorwegverkeerslawaai en industrielawaai.

Wegverkeers- en spoorwegverkeerslawaai
Ten behoeve van de inpasbaarheid van het nieuwbouwproject heeft Buro Bouwfysica B.V. een akoestisch onderzoek omgevingslawaai (bijlage 1) uitgevoerd. De geluidsbelastingen worden getoetst aan de grenswaarden uit de Wet geluidhinder en het gemeentelijk beleid. Tevens bestaat het onderzoek uit het vaststellen van de onderzoeksplicht in het kader van de Wro.

Rekenresultaten en conclusies
Uit de berekeningen blijkt dat zowel vanwege de Amsterdamseweg en het spoortraject Arnhem CS sprake is van een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde maar niet van de maximaal te verlenen ontheffingswaarde. Hierdoor kan een hogere waarde per geluidsbron worden vastgesteld en is het toepassen van dove gevels niet noodzakelijk. Op de achtergevels van alle woningen voldoet de geluidbelasting aan de voorkeursgrenswaarde. De geluidsbelasting als gevolg van de 30 km/uur wegen bedraagt maximaal 40 dB (zonder aftrek conform art. 110g Wgh) en vormt daarmee geen belemmering voor de planontwikkeling. De gecumuleerde geluidbelasting (LCUM) bedraagt maximaal 68 dB.
Het toekennen van een hogere waarde voor de 19 woningen van 63 dB voor de Amsterdamseweg en 62 dB voor het spoortraject is op basis van onderstaande argumenten te verantwoorden binnen het gemeentelijk geluidbeleid:

- Geluidsreducerende maatregelen aan de bron of in de overdracht sorteren niet voldoende effect, zijn niet doelmatig, dan wel ontmoeten bezwaren van civieltechnische, verkeerskundige en stedenbouwkundige aard.
- Het plan bevindt zich in de nabijheid van een trein- of busstation (ontheffingscriteria/locatiespecifieke kenmerken).
- De afmeting en positie van het plan zorgt voor afscherming van de achtergevels (tuinzijde) tot aan de voorkeursgrenswaarde en zorgt gemiddeld voor een ca. 5 dB lagere geluidbelasting vanwege de Amsterdamseweg en het spoortraject op de direct achterliggende woningen aan de Bouriciusstraat en de Sweerts de Landasstraat.
- Het plan voldoet grotendeels aan de in het hogere waarden beleid gestelde ambitieniveaus dan wel is sprake van een geringe afwijking (voor de Amsterdamseweg).
- Het plan voldoet aan de criteria uit het hogere waarden beleid m.b.t. een geluidluwe zijde, een geluidluwe buitenruimte en de realisatie van minimaal een verblijfsruimte aan de geluidsluwe zijde.
- De toegestane binnenwaarde van 33 dB is o.a. te waarborgen middels akoestische beglazing, geluidgedempte ventilatievoorzieningen en dubbele kierdichting e.d. op basis van het maatgevende wegverkeerslawaai zonder aftrek conform art. 110g Wgh (max. 68 dB) en het meest ongunstige frequentiespectrum (spectrum 2 volgens de NPR 5079). In het kader van de aanvraag omgevingsvergunning zal een en ander in detail worden uitgewerkt middels een akoestisch-bouwtechnisch rapport.

Geconcludeerd kan worden dat het plan, ondanks de ligging op korte afstand van geluidbronnen, uitvoerbaar is en voorziet in een goed woon- en leefklimaat. Daar waar de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden zal een besluit tot vaststelling hogere waarden worden genomen.

Industrielawaai
In de omgeving van het plangebied is geen gezoneerd bedrijventerrein, als bedoeld in de Wet geluidhinder, aanwezig. Wat betreft de invloed van individuele bedrijven op de woningen wordt verwezen naar paragraaf 5.4 (milieuzonering). Het aspect industrielawaai vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

Conclusie
De Wet geluidhinder vormt, met inachtneming van de vast te stellen hogere waarden, geen belemmering voor dit bestemmingsplan.

5.3 Luchtkwaliteit

Ten behoeve van de inpasbaarheid van het nieuwbouwproject heeft Aveco de Bondt een quickscan luchtkwaliteit (bijlage 2) uitgevoerd.

Wet luchtkwaliteit
Voor kleinere ruimtelijke plannen en verkeersplannen die effect kunnen hebben op de luchtkwaliteit heeft het Ministerie van Infrastructuur en Milieu in samenwerking met Kenniscentrum InfoMil een specifieke rekentool ontwikkeld. Daarmee kan op een eenvoudige en snelle manier – op basis van in te voeren verkeersgegevens - worden bepaald of een plan niet in betekenende mate bijdraagt (NIBM) aan de concentratie van een stof in de buitenlucht.
Onderhavig plan maakt de realisatie van maximaal 19 woningen mogelijk. Hiermee past de voorgenomen ontwikkeling ruim binnen de kaders zoals gesteld in het besluit 'Niet in betekenende mate' waardoor geconcludeerd wordt dat het plan voldoet aan voorwaarde c uit de Wet luchtkwaliteit.
Goed woon- en leefklimaat
Naast de effecten van de voorgenomen ontwikkeling op de luchtkwaliteit, moet worden bezien of er voor de te realiseren woningen voldaan kan worden aan een goed woon- en leefklimaat ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit. Om te bepalen of de plaatselijke luchtkwaliteit voldoet aan de normen voor een goed woon- en leefklimaat is gebruik gemaakt van de NSL-monitoringstool. Sinds 2010 vindt jaarlijks een monitoring plaats van het NSL. Daarin wordt de ontwikkeling van de luchtkwaliteit gevolgd en wordt de uitvoering van de maatregelen en projecten, die zijn opgenomen in het NSL, bijgehouden. Ten behoeve van deze monitoring worden berekeningen uitgevoerd met de Monitoringstool. Indien uit de monitoring blijkt dat de doelstellingen van het NSL niet worden gehaald, kunnen extra maatregelen worden getroffen.

Op basis van de NSL-monitoringstool (zie bijlage 1 van het rapport) blijkt dat de achtergrondconcentraties fijn stof en stikstofdioxide ter plaatse van het in 2020 respectievelijk 21,5 µg/m^3 en 23,9 µg/m^3 bedragen. Hiermee wordt ruim voldaan aan de wettelijke norm van 40 µg/m^3. Voor zeer fijn stof ($PM_{2.5}$) geldt een norm van 25 µg/m^3. Ter plaatse van het plangebied bedraagt de concentratie zeer fijn stof op grond van het NSL 13,1 µg/m^3. Hiermee wordt ook voor zeer fijn stof voldaan aan de geldende normen.

Conclusie
Op basis van het voorgaande wordt geconcludeerd dat zowel vanuit de Wet milieubeheer als vanuit een goede ruimtelijke ordening de luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor de voorgenomen ontwikkeling.

5.4 Hinder

Hinder
Op basis van de VNG brochure bedrijven en milieuzonering geldt voor bedrijven/inrichtingen een richtafstand ten opzichte van woningen binnen woongebieden of gemengde gebieden (wonen naast werken). Een richtafstand gaat uit van voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en een milieugevoelige functie als wonen anderzijds kan worden gecreëerd.
Zowel binnen als buiten het plangebied zijn geen bedrijven/inrichtingen aanwezig die een belemmering vormen voor de functies in het plangebied.

Geur
Binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen industriële bedrijven waarbij geur een rol speelt. Vanuit geur zijn er geen belemmeringen voor dit plangebied.

5.5 Trillingen

5.5.1 Algemeen

Treinverkeer kan aanleiding geven tot trillingen in gebouwen. Trillingsbronnen oefenen een kracht uit op bijvoorbeeld de rails resulterend in de opwekking van trillingen. Indien bouwplannen binnen een afstand van 150 meter vanaf een spoorlijn liggen dient rekening gehouden te worden met deze trillingen.

5.5.2 Situatie plangebied

Adviesbureau DGMR heeft onderzoek uitgevoerd naar het aspect trillingen. Hierna zijn de resultaten uit het onderzoek opgenomen. Voor het volledige onderzoek wordt verwezen naar bijlage 5 van deze toelichting.
Uit de haalbaarheidsstudie, gebaseerd op trillingsmetingen in de bouwkavel en prognose van de te verwachten trillingssterkten op vloervelden, volgt dat in de nog te realiseren woningen met voorwaarden voldaan kan worden aan de SBR-B. Deze voorwaarden betreffen het toepassen van een paalfundering, het toepassen massieve vloeren met een beperkte vloeroverspanning van maximaal 8 meter. Deze voorwaarden zijn te wijten aan de goederentreinpassages.

5.5.3 Conclusie

Het aspect trillingen vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling, mits de voorgestelde voorwaarden in acht worden genomen.

5.6 Externe veiligheid

Het plangebied ligt in de directe omgeving van het spoortraject Nijmegen-Arnhem-Zutphen waarover transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. In dit kader is er een kwantitatieve risicoanalyse (QRA) uitgevoerd (zie bijlage 3). Een en ander is vastgelegd in het rapport “Externe veiligheid spoor Arnhem Centraal, AVIV, nr.163050, 11 februari 2016. Daarnaast is er als onderdeel van de verantwoording groepsrisico een advies aan de veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM)/brandweer gevraagd.

Basisnet
Op basis van het Basisnet geldt voor Arnhem dat er geen 10^{-6} PR contour is en de orienterende waarde voor het groepsrisco niet wordt overschreden. Daarnaast hoeven we geen rekening te houden met een plasbrandaandachtsgebied.
Uit de QRA volgt dat er door het transport van gevaarlijke stoffen ter hoogte van het plangebied geen 10^{-6} PR contour (veiligheidszone) is. Wel ligt het plangebied binnen het invloedsgebied van het groepsrisico. Dit betekent dat er een verantwoording van het groepsrisico plaats moet vinden.

Groepsrisico:
- Uit de QRA volgt dat door wijziging van kavel K10 van de bestemming dienstverlening (administratieve en publieksgerichte kantoren) naar wonen (90 appartementen) het aantal aanwezige personen en dus het groepsrisico nagenoeg niet zal wijzigen. In de huidige plannen gaat het echter niet om 90 appartementen maar om 19 (grondgebonden) herenhuizen. Dit betekent dat het aantal aanwezige personen en dus het groepsrisico zal afnemen.
- Een incident binnen het stationsgebied is in beginsel (redelijk) bestrijdbaar voor de hulpverleningsdiensten. In het stationsgebied is voldoende bluswatercapaciteit beschikbaar en op de perrons zijn stationaire blusmonitoren geplaatst. De bereikbaarheid van de perrons is geborgd middels brandweeringangen. Een incident ter hoogte van de spoorwissels is lastiger te bestrijden dan een incident ter hoogte van de perrons. In dit laatste geval moet de inzet via de spoorbaan gebeuren waarlangs geen stationaire waterkanonnen staan zoals op de perrons.
- Bij een incident in het stationsgebied is de evacuatie/ontruiming van de aanwezige personen in het stationsgebied en haar omgeving een belangrijk aandachtspunt. Het vervoer van gevaarlijke stoffen vindt vooral in de nachtperiode plaats. Een functiewijziging van kantoren naar wonen maakt evacuatie/ontruiming complexer, omdat er dan relatief veel personen (veelal slapend) rondom Arnhem Centraal voorkomen. Expliciet aandacht voor de vluchtmogelijkheden, van de risicobron af, zijn dan ook van belang.

- De toekomstige bewoners betreffen vooralsnog geen kwetsbare groep gebruikers. De kans op een incident is klein maar bij een incident zijn de bewoners aangewezen op hun zelfredzaamheid. In de eerste minuten van een incident krijgen de toekomstige bewoners weinig aandacht van de rampenbestrijdingsorganisatie. De bewoners zijn dan ook volledig op zichzelf aangewezen om zich in veiligheid te brengen.

Conclusie
Hieruit volgt dat door de wijziging van kantoren naar grondgebonden woningen (19 herenhuizen) het groepsrisico wat afneemt. De oriënterende waarde voor het groepsrisico wordt niet overschreden. Op basis van bovengenoemde overwegingen zijn er geen belemmeringen voor dit plangebied.

5.7 Groen en ecologie

Beschrijving bestaande situatie
Het plangebied betreft momenteel een braakliggend onbebouwd terrein. Van (robuuste) groenstructuren is binnen het plangebied geen sprake. Wel staan er enkele (kleine) bomen binnen het plangebied. Uitsluitend de Witte paardenkastanje in het naburige perceel maar die overhangt in het westelijk deel van het plangebied is aangemerkt als waardevolle boom. Voor het overige is het plangebied in beperkte mate groen ingericht met lage struikgewassen en gazon.

Beschrijving ontwikkelingen
Gebiedsbescherming
Het plangebied valt buiten de beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN). Door de geringe omvang van het project in dit stedelijke centrumgebied is er ook geen sprake van directe externe werking. Voor wat betreft de toets aan de Programma Aanpak Stikstof (PAS) wordt verwezen naar paragraaf 5.13.

Soortbescherming
Het is een braakliggend terrein. Er worden geen beschermde soorten verwacht binnen het plangebied, waarvoor een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk is.

Boomeffectanalyse
Ten behoeve van de bouw van woningen nabij een paardenkastanje heeft het bureau BoomOntzorging een boomeffectanalyse (bijlage 6) uitgevoerd.
Uit het onderzoek blijkt dat de bouw van een woning op de betreffende kavel nabij de paardenkastanje mogelijk is. Er is voldoende ruimte voor het huidige grondplan en in het deel waar de woning komt te staan komen nauwelijks boomwortels voor. In voorliggend plan is bij het vaststellen van de bebouwingsgrens en toegestane bebouwingshoogte rekening gehouden met de boomwortels en de zware gesteltak. Bij het bouwen van een woning moet het wortelpakket van de boom in een straal van 4,0 meter rondom de stamvoet worden beschermd en de zware gesteltak op 9,5 meter hoogte dient behouden te blijven. Tot slot mag de tuin van meest noordwestelijke kavel niet vergraven of opgehoogd worden in de bouwfase en de gebruiksfase. Indien aan vorenstaande voorwaarden wordt voldaan kan er een woning op de betreffende kavel worden gebouwd.
De boom is voorzien van de aanduiding 'waardevolle boom' en in de regels zijn nadere bepalingen opgenomen, teneinde de boom te beschermen.

Groenbalans
Op basis van de geldende bestemmingsplannen is het plangebied bestemd als 'Dienstverlening' en in beperkte mate als 'Tuin'. Gronden met dergelijke bestemmingen mogen reeds verhard worden. Als gevolg van dit bestemmingsplan is vanuit planologisch oogpunt dan ook geen sprake van een toename van verhard oppervlak.

Conclusie
Vanuit groen en ecologie zijn er geen belemmeringen voor de voorgenomen ontwikkeling.

5.8 Water

Hierna wordt een beschrijving gegeven het toekomstige watersystemen in het plangebied. De beschrijving van het huidige watersysteem is terug te lezen in paragraaf 2.6.

Door Aveco de Bondt is een watertoets (bijlage 7) uitgevoerd voor de ontwikkellocatie K10 Amsterdamseweg te Arnhem.
De ontwikkeling betreft 19 woningen met bijbehorende infrastructuur. In het plan is weinig ruimte gereserveerd voor groenvoorziening. Het plangebied ligt aan de voet van een stuwwal waardoor de maaiveldhoogte sterk varieert in de omgeving. Het plangebied heeft een zandige ondergrond met mogelijk leemplaten en heeft een freatische grondwaterstand die relatief diep onder maaiveld ligt. In het plan is geen ruimte gereserveerd voor de aanleg van nieuw oppervlaktewater.
Sinds 2008 moet bij nieuwe initiatieven de eigenaar zelf zorgen voor het verwerken van o.a. hemelwater op het eigen terrein. De gemeente Arnhem stelt als minimale eis dat 43 mm hemelwater over het totaal verhard oppervlak op eigen terrein geborgen moet worden. Hemelwater mag niet vertraagd worden afgevoerd naar het rioolstelsel, dus al het hemelwater zal volledig geborgen moeten worden.
Vuilwater kan via drie uitleggers worden aangeboden aan het stelsel. Bovenstaande komt overeen met de bergingseis van het waterschap.

Conclusie
Ruimtelijk is de ontwikkeling geen probleem. In de vervolgfase moet nog wel aangetoond worden hoe het hemelwater verwerkt gaat worden.

5.9 Bodem

Ten behoeve van de inpasbaarheid van het nieuwbouwproject heeft Aveco de Bondt een quickscan bodemkwaliteit (bijlage 8) uitgevoerd.
Op het voormalige bedrijfsterrein zijn vanaf het begin van deze eeuw tot het eind van de jaren zeventig diverse bedrijven gevestigd geweest (zeepfabriek, wasserij (natwasserij en chemische reiniging) en diverse autoherstelinrichtingen). Door deze activiteiten is een ernstige bodemverontreiniging met chloorhoudende oplosmiddelen ontstaan. Daarnaast zijn verontreinigingen met minerale olie, PAK en zware metalen, PCB's en asbest aangetroffen. Voor de sanering van het terrein is gekozen voor een zogenaamde multifunctionele saneringvariant, waarbij de aanpak van het gehele geval van verontreiniging in fasen heeft plaatsgevonden.

De sanering van de grond is afgerond en door het bevoegd gezag Wet bodembescherming goedgekeurd. Er is sprake van enkele restverontreinigingen in de grond, te weten:
1. Een lichte verontreiniging met tetrachlooretheen (Per) in de grond op het aan te kopen perceel 5364, ter hoogte van de tuin van het perceel Bouriciusstraat 9;
2. Lichte verontreinigingen met Per op de terreingrenzen tussen de tuinen van Bouriciusstraat 3/5, -5/7 en -7/9. Ook hier is sprake van verontreiniging met Per.
3. Verontreinigingen in de Sweerts de Landasstraat, globaal ter hoogte van de nrs. 12 t/m 30. Ook hier betreft het Per, in gehalten boven de interventiewaarde.

Op basis van de beoordeling van de geschiktheid van de bodem bestaat er geen belemmering bestaat om aan de aanvrager een omgevingsvergunning voor het bouwen te verlenen onder de volgende voorwaarden.

Het is van belang dat rekening wordt gehouden met de aanwezige verontreiniging met VOCL (oplosmiddelen PER en TRI) in de grond en het diepe grondwater (Amsterdamseweg 38 eo, vml. Neproma-terrein). In de grond zijn na sanering restverontreinigingen achtergebleven. De actieve grondwatersanering is afgerond. De grondwaterpluim wordt nog circa 10 jaar gemonitoord. In die tijd moet het saneringsysteem (bestaande uit deepwells, aan- en afvoerleidingen, kabels, persleiding en monitoringspeilbuizen), als terugvalscenario in tact blijven.

De bouw vindt plaats binnen dit geval van ernstige bodemverontreiniging Amsterdamseweg 38 e.o. (BIS-nr 0032). De sanering van de verontreiniging loopt. Stichting Bodembeheer Nederland/ Nazorg Amsterdamseweg Arnhem BV is verantwoordelijk voor de uitvoering van de sanering. Ten behoeve van de systemen zijn putten, leidingen, peilbuizen en verzamelpunten aanwezig die intact moeten blijven. Door Nazorg Amsterdamseweg Arnhem BV kan aangegeven worden welke onderdelen van het saneringssysteem (leidingen, putten, peilbuizen) intact moeten blijven. De bouwwerkzaamheden zal ter zijner tijd worden afgestemd met Nazorg Amsterdamseweg Arnhem BV zodat voornoemde afspraken nagekomen worden.

Conclusie
Het aspect bodemkwaliteit vormt in het kader van het bestemmingsplan geen belemmering. Bij het vervolgproces dienen de hiervoor genoemde maatregelen in acht te worden genomen.

5.10 Cultuurhistorie

In voorliggend geval zijn er in het plangebied geen cultuurhistorische waarden aanwezig. Uit de Gelderse Cultuurhistorische Atlas en de gemeentelijke monumentenviewer blijkt dat er in de omgeving van het plangebied meerdere rijks- en gemeentelijke monumenten aanwezig zijn. Deze zijn vooral gesitueerd aan de Sweerts de Landasstraat en de Zijpendaalseweg.
Voorgenomen plan voorziet in een stedenbouwkundige afronding van het gebied, waardoor de achterkantsituatie ter plaatse komt te vervallen. Het plan heeft niet tot gevolg dat afbreuk wordt gedaan aan de cultuurhistorische waarden van de monumenten. Van het vervallen van zichtlijnen op monumentale voorgevels is bijvoorbeeld geen sprake.

Conclusie
Geconcludeerd wordt dat er geen sprake is van negatieve effecten op de cultuurhistorische waarden.

5.11 Archeologie

Het plangebied is op de archeologische verwachtingskaart aangemerkt als 'archeologisch waardevol gebied' en 'archeologie - middelhoge verwachting'. Dit betekent dat conform de Erfgoedverordening in deze zones archeologisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij ontwikkelingen waarbij er bodemingrepen plaatsvinden over een oppervlakte van meer dan respectievelijk 30 m^2 en 500 m^2 en dieper dan 40 centimeter onder het maaiveld. Gelet op het voorgenomen plan zal de hiervoor genoemde oppervlakte worden overschreden. Een archeologisch onderzoek is momenteel in uitvoering. De gronden binnen het plangebied zijn voorzien van de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)' en 'Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting)'. Hiermee worden eventuele aanwezige archeologische waarden beschermd. Afhankelijk van de conclusies uit het archeologisch onderzoek zullen de dubbelbestemmingen gehandhaafd, aangepast of verwijderd worden.

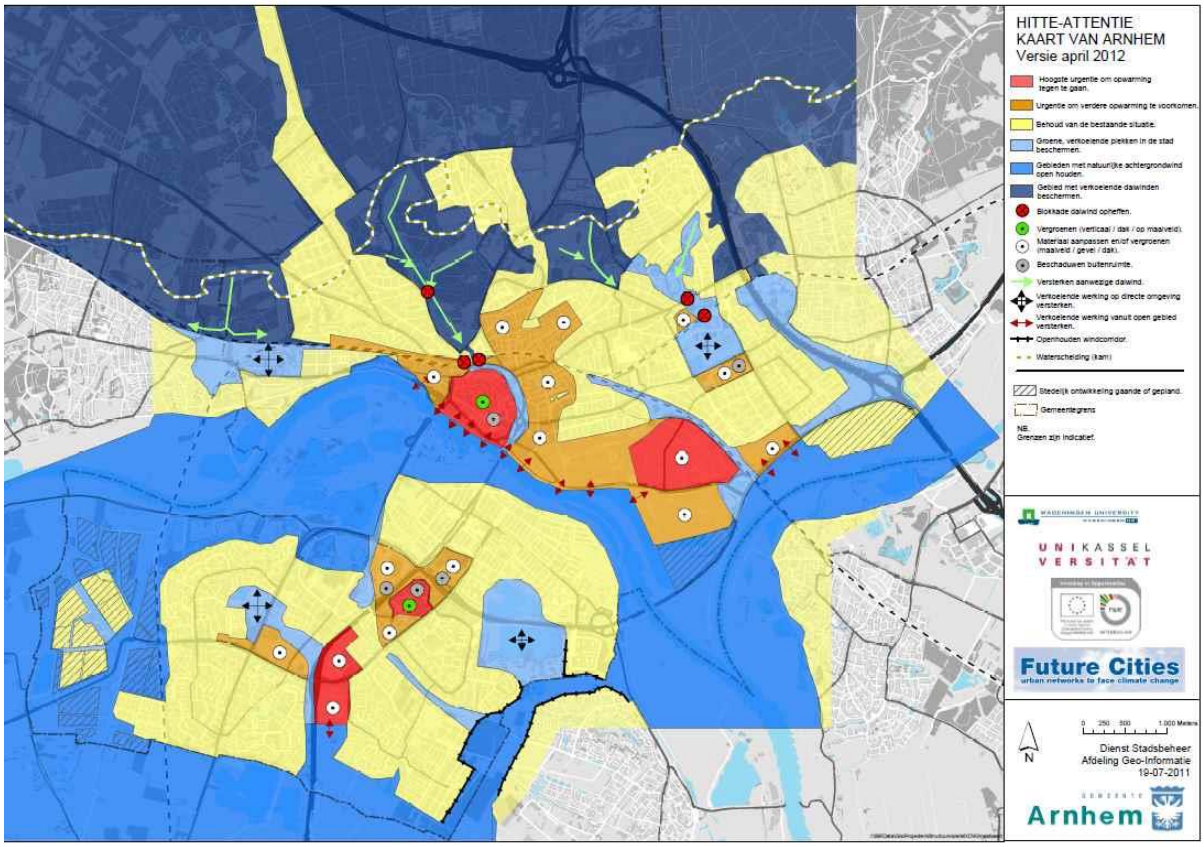
Het plangebied ligt aan een oude route van en naar de stad, met kans op bebouwing. Daarnaast stond er vanaf 1905 de Neproma, een chemische wasserij voor poetsdoeken en een vroeg voorbeeld van Arnhemse industrie. De bedrijfsuitvoering, die tot 1979 voortduurde, leidde tot ernstige bodemverontreiniging en sanering tot 2 meter onder maaiveld. Naar verwachting zijn hierbij archeologische waarden verwijderd. Of en in welke mate moet bovengenoemd onderzoek uitwijzen. Naast deze waarden ligt het plangebied ook ter hoogte van de uitbreiding van de vesting uit 1701-1728 naar model van Menno van Coehoorn. Grachten en aarden wallen al dan niet verstevigd met muren en beschoeiing kunnen worden verwacht. Deze waarden kunnen ook beneden de saneringsdiepte aanwezig zijn.

5.12 Stadsklimaat

De klimaatbestendigheidsambitie is voor wat betreft hitte in de stad vertaald naar aanbevelingen voor specifieke gebieden. Op de Hitte-attentiekaart (zie afbeelding 5.1) ligt het plangebied in een als oranje aangegeven klimatologische eenheid. Voor het plangebied betekent dit specifiek dat voorkomen moet worden dat het stadsklimaat ter plekke verslechtert door de geplande nieuwbouw. De stationsomgeving is een gebied waar het tijdens hittegolven nu al behoorlijk kan opwarmen met gevolgen voor de leefbaarheid buiten en temperaturen binnenshuis. Voorkomen moet worden dat door de ontwikkeling het stadsklimaat opschuift naar 'rood'. Deze ambitie kan specifiek voor dit gebied invulling worden gegeven door:

- het behoud van het aanwezig groen
- het benutten van kansen tot het zoveel mogelijk extra vergroenen van de buitenruimte.
- het benutten van kansen om gebouwen te voorzien van verticaal groen en dakgroen ter voorkoming opwarming van het gebouw zelf en uitstraling warmte naar omgeving. Dakgroen is vooral effectief voor een beter binnenklimaat (en daarmee de energievraag).
- gebruik maken van de juiste materialen voor gebouwen en verharding van de buitenruimte waarmee de opwarming van de gebouwen en de omgeving kan worden verminderd.

Het voornemen is om de woningen grotendeels te voorzien van dakgroen. Daarnaast is vanuit planologisch oogpunt feitelijk geen sprake van een toename van verhard oppervlak.

Afbeelding 5.1: Hitte-attentiekaart van Arnhem

5.13 Besluit milieueffectrapportage

Artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, het gebied 'Veluwe', is gelegen op een afstand van meer dan 1,8 kilometer van het plangebied. Gezien de aard en omvang van de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling in relatie tot de ruime afstand tot Natura 2000-gebied wordt geconcludeerd dat geen sprake zal zijn van een aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura-2000 gebied. Een passende beoordeling op basis van artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming is in het kader van dit bestemmingsplan dan ook niet noodzakelijk. Derhalve is geen sprake van een m.e.r.-plicht op basis van artikel 7.2a van de Wet milieubeheer.

Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)

Op 1 juli 2015 is de PAS in werking getreden. De PAS is een gezamenlijke, samenhangende aanpak van alle betrokken overheden op provinciaal en rijksniveau. De PAS bevat maatregelen die leiden tot een afname van stikstofdepositie en maatregelen die leiden tot een versterking van de natuurwaarden in de Natura 2000-gebieden. Door deze maatregelen kunnen in en rondom de Natura 2000-gebieden nieuwe economische activiteiten, zoals bedrijfsuitbreidingen die stikstofdepositie veroorzaken, worden toegelaten.

Activiteiten met een waarde van minder dan 0,05 mol per hectare per jaar worden als verwaarloosbaar beschouwd; deze activiteiten hoeven niet te worden gemeld (ook al niet onder de ontwerp Regeling). Ook cumulatief beschouwd zorgen deze activiteiten voor geen effecten voor de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden, aldus de toelichting van de PAS. Tuitert Natuuronderzoek heeft in voorliggend geval een Aerius-berekening uitgevoerd. Uit dit onderzoek blijkt dat de voorgenomen ontwikkeling niet leidt tot een toename aan stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden boven de drempelwaarde van 0,05 mol N/ha/jr. Er hoeft geen melding gedaan te worden of een vergunning aangevraagd te worden in het kader van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) binnen de Wet natuurbescherming. Voor het volledige onderzoek wordt verwezen naar bijlage 9 bij deze toelichting.

Drempelwaarden Besluit m.e.r.
Dit bestemmingsplan voorziet in een directe eindbestemming voor wat betreft de gronden in het plangebied en voldoet daarmee aan de definitie van een 'besluit' als bedoeld in het Besluit m.e.r. Dit betekent dat dit bestemmingsplan m.e.r.-(beoordelings)plichtig is indien activiteiten worden mogelijk gemaakt die genoemd worden in onderdeel C of D van het Besluit m.e.r. en de daarin opgenomen drempelwaarden overschrijden.

In dit geval is sprake van een ontwikkeling die niet wordt genoemd in onderdeel C van het Besluit m.e.r. Er is daarom in elk geval geen sprake van een direct m.e.r.-plicht. Op basis van onderdeel D kan de in dit plan besloten ontwikkeling worden aangemerkt als: 'De aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen'.

De ontwikkeling in dit bestemmingsplan is m.e.r.-beoordelingsplichtig indien de volgende drempelwaarden worden overschreden:
1. een oppervlakte van 100 hectare of meer,
2. een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen omvat, of
3. een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m^2 of meer.

Gezien de drempelwaarden (100 hectare of meer) kan worden geconcludeerd dat voor dit bestemmingsplan geen sprake is van een m.e.r.-beoordelingsplicht. Echter, zoals ook in het voorgaande aangegeven, dient ook wanneer ontwikkelingen onder drempelwaarden blijven, het bevoegd gezag zich er van te vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben.
Indien de mogelijkheden van dit plan worden vergeleken met de drempelwaarden uit onderdeel D van het Besluit m.e.r. kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een wezenlijk ander schaalniveau en een activiteit die vele malen kleinschaliger is. Daarnaast blijkt uit dit hoofdstuk dat de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling geen belangrijk nadelige milieugevolgen tot gevolg heeft die het doorlopen van een m.e.r.-procedure noodzakelijk maken.

Conclusie
Dit bestemmingsplan is niet m.e.r.-plichtig. Tevens zijn geen nadelige milieugevolgen te verwachten als gevolg van de vaststelling van dit bestemmingsplan.

5.14 Kabels, leidingen en straalpaden

Binnen het plangebied zijn geen planologisch relevante kabels, leidingen of straalpaden gelegen waarmee in het kader van dit bestemmingsplan rekening dient te worden gehouden.

Hoofdstuk 6 Ruimtelijke en programmatische afweging

Dit bestemmingsplan maakt de ontwikkeling van kavel K10 mogelijk. In deze paragraaf wordt een ruimtelijke en programmatische afweging gemaakt.

Ruimtelijk

De in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling is getoetst aan rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid (zie hoofdstuk 3). Uit deze toetsing zijn geen belemmeringen naar voren gekomen die ervan weerhouden om het plangebied te ontwikkelen.
Met het realiseren van het voornemen binnen het plangebied wordt bijgedragen aan diverse ruimtelijke beleidsambities opgenomen in het beleidsdocument 'Structuurvisie Arnhem 2020', waaronder het realiseren van een hoogwaardige entree van de stad (Transfergebied). Daarnaast draagt het plan bij aan een stedenbouwkundige afronding van het gebied en verbetering van de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse.
Uit hoofdstuk 5 blijkt dat de voorgenomen ontwikkeling voldoet aan de gestelde voorwaarden/eisen voortkomend uit de milieu- en omgevingsaspecten. Onderzoeken die van belang zijn voor het vervolgtraject zijn waar nodig juridisch gewaarborgd via het opnemen van voorwaarden in de regels.
Geconcludeerd wordt dat het plan vanuit ruimtelijk opzicht in overeenstemming is met wet- en regelgeving en de van toepassing zijnde beleidsdocumenten. De ontwikkeling is in overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening en voorziet uiteindelijk in een aantrekkelijk deel van Arnhem Centraal.

Programmatisch

Het plan voorziet uitsluitend in nieuwe woningen. Met het realiseren van dit programma wordt bijgedragen aan:

- het realiseren van voldoende woningen met een centrumstedelijk karakter en het bevorderen van de woningdifferentiatie (Structuurvisie Arnhem 2020 - 2040 en Woonvisie 2015);
- het vergroten van de levendigheid in de stationsomgeving/het centrumgebied (reuring en luwte) en het realiseren van aantrekkelijke woon- en werkmilieu's (Structuurvisie Arnhem 2020 - 2040)

Vanuit functioneel oogpunt is het programma, zoals aangetoond in hoofdstuk 5, goed inpasbaar in de omgeving en het voldoet aan de ladder zoals aangetoond in paragraaf 4.6. Tot slot is in paragraaf 7.5 aangetoond dat het realiseren van het programma ter plaatse economisch uitvoerbaar is.
Geconcludeerd wordt dat de voorgenomen ontwikkeling er voor zorgt dat het plangebied wordt omgevormd tot een ruimtelijk aantrekkelijk en levendig deel van het centrumgebied.
Opgemerkt wordt dat met voorliggend plan tevens invulling wordt gegeven aan het herijkingsbesluit. Als gevolg van dit plan komt een plancapaciteit van 4.500 m² bvo aan kantoorfuncties, welke voorzien was ter plaatse van het plangebied, te vervallen.

Hoofdstuk 7 Planbeschrijving en -verantwoording

7.1 Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken is ingegaan op de bestaande situatie, het relevante beleid en de milieu- en omgevingsaspecten. De informatie uit deze hoofdstukken is gebruikt om keuzes te maken bij het opstellen van het bestemmingsplan: de verbeelding (plankaart) en de regels. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de opzet van dit bestemmingsplan. Daarnaast worden de gemaakte keuzes op de verbeelding en in de regels verantwoord. Dat betekent dat er wordt aangegeven waarom bepaalde bestemmingen zijn aangewezen en waarom bepaalde bebouwing acceptabel is.

7.2 Opzet van de regels

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is de verplichting opgenomen om ruimtelijke plannen en besluiten digitaal vast te stellen. De Standaard voor vergelijkbare bestemmingsplannen 2012 (SVBP2012) is verplicht.

De Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012 maakt het mogelijk bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op een zelfde manier worden verbeeld. Vergelijkbare bestemmingsplannen leiden tot een betere dienstverlening en tot een effectievere en efficiëntere overheid.

Het juridisch bindend gedeelte van het bestemmingsplan bestaat uit planregels en bijbehorende plankaart waarop de bestemmingen zijn aangegeven. Deze plankaart kan zowel digitaal als analoog worden verbeeld. De plankaart en de planregels dienen in samenhang te worden bekeken.

De regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken:
1. Inleidende regels (begripsbepalingen en wijze van meten);
2. Bestemmingsregels;
3. Algemene regels (o.a. afwijkingen);
4. Overgangs- en slotregels.

7.2.1 Inleidende regels

Hoofdstuk 1 bevat de inleidende regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied en bevatten:
1. Artikel 1 Begrippen
   In dit artikel zijn definities van de in de regels gebruikte begrippen opgenomen, voor een eenduidige interpretatie van deze begrippen.
2. Artikel 2 Wijze van meten
   Dit artikel geeft onder meer bepalingen waar mag worden gebouwd en hoe voorkomende eisen betreffende de maatvoering begrepen moeten worden.

Op de planverbeelding zijn bouwhoogten aangegeven. De aangegeven bouwhoogte wordt gemeten vanaf peil tot het hoogste punt (exclusief elementen zoals een schoorsteen, liftopbouw en dergelijke). Uitgangspunt is dat alleen gebouwd mag worden binnen de bouwgrenzen.

7.2.2 Bestemmingsregels

Hoofdstuk 2 van de regels bevat de juridische vertaling van de verschillende bestemmingen die voorkomen in het plangebied. Voor ieder gebied op de planverbeelding is de bestemming aangegeven.

Deze bestemmingen zijn in de regels onderverdeeld in o.a.:
1. Bestemmingsomschrijving: omschrijving van de activiteiten die zijn toegestaan (wonen, bedrijvigheid etc.);
2. Bouwregels: eisen waaraan de bebouwing moet voldoen (bebouwingshoogte, bebouwingspercentage etc.);
3. Afwijken van de gebruiks- en bouwregels: onder welke voorwaarde mag afgeweken worden van de aangegeven bestemmingen en bouwregels;
4. Verboden gebruik: welke vormen van gebruik zijn uitgesloten.

In paragraaf 7.3 worden de verschillende bestemmingen toegelicht en wordt ook per bestemming aangegeven waarom voor bepaalde gronden voor deze is gekozen. Daarnaast wordt, indien gekozen wordt af te wijken van de bestemming uit het geldende bestemmingsplan, aangeven waarom daarvoor is gekozen.

7.2.3 Algemene regels

Hoofdstuk 3 bevat de algemene regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied. Dit hoofdstuk is opgebouwd uit:

- Artikel 7 Anti-dubbeltelregel
  Deze regel bepaalt dat er niet twee keer voor eenzelfde locatie een bouwplan kan worden ingediend.
- Artikel 8 Algemene bouwregels
  Hierin zijn de algemene bouwregels opgenomen zoals de verplichting tot het bouwen binnen het bouwvlak en de uitleg van het bebouwingspercentage.
- Artikel 9 Algemene gebruiksregels
  In dit artikel zijn algemene regels met betrekking tot het gebruik van de gronden en opstallen in het plangebied opgenomen. Hierin is aangegeven welke functies in ieder geval in strijd zijn met het bestemmingsplan.
- Artikel 10 Algemene aanduidingsregels
  In dit artikel zijn de bepalingen gekoppeld aan de aanduiding 'waardevolle boom' opgenomen. Deze bepalingen verzekeren voor zover mogelijk de duurzame instandhouding van de boom.
- Artikel 11 Algemene afwijkingsregels
  In dit artikel worden de voorwaarden beschreven waaronder kan worden afgeweken van een bestemmingsregel. Deze afwijkingen kunnen worden toegepast op alle bestemmingen in het bestemmingsplan. De afwijkingen die uitsluitend gelden voor een bepaalde bestemming zijn in het betreffende artikel van die bestemming opgenomen.
- Artikel 12 Overige regels
  In dit artikel zijn bepalingen opgenomen ten aanzien van parkeren en het laden en lossen.

7.2.4 Overgangs- en slotbepalingen

In hoofdstuk 4 staan de overgangs- en slotbepalingen. In de overgangsbepalingen is aangegeven wat de juridische consequenties zijn van bestaande situaties die in strijd zijn met dit bestemmingsplan.

7.3 Verantwoording van de regels

7.3.1 Algemeen

Kenmerk van de Nederlandse ruimtelijke ordeningsregelgeving is dat er uitgegaan wordt van toelatingsplanologie. Een bestemmingsplan geeft aan welke functies waar zijn toegestaan en welke bebouwing opgericht mag worden. Bij het opstellen van dit bestemmingsplan zijn keuzes gemaakt over welke functies waar mogelijk worden gemaakt en is gekeken welke bebouwing stedenbouwkundig toegestaan kan worden. De bestaande situatie is hierbij het uitgangspunt.
Het is noodzakelijk dat het bestemmingsplan een compleet inzicht biedt in de bouw- en gebruiksmogelijkheden binnen het betreffende plangebied. Het bestemmingsplan is het juridische toetsingskader dat bindend is voor de burger en overheid en geeft aan wat de gewenste planologische situatie voor het plangebied is. Deze situatie kan gaandeweg de planperiode wijzigen, bijvoorbeeld door veranderd stedenbouwkundig inzicht, functiewijziging veranderingen in gebruik. Ook ruimtelijke ontwikkelingen en vernieuwing van o.a. ruimtelijk, economisch, verkeerskundig en milieubeleid dragen bij aan de veroudering van geldende bestemmingsplannen.
Om recht te doen aan een goede ruimtelijke ordening binnen het plangebied wordt daarom aangegeven in welke situaties de bestemming wordt gekozen gelijk aan de oude bestemming (na strijdige situatie te hebben gewraakt) en in welke situaties een nieuwe bestemming wordt gegeven (positief bestemmen), waarmee de strijdige situatie wordt gelegaliseerd. Daarnaast wordt, indien van toepassing, aangegeven wanneer een strijdige situatie onder het overgangsrecht wordt gebracht.
In deze paragraaf worden de keuzes die zijn gemaakt nader onderbouwd. Hierbij zullen de bestemmingen in dezelfde volgorde als in de regels worden behandeld.

7.3.2 Afzonderlijke bestemmingen

In de volgende subparagrafen worden de afzonderlijke bestemmingen die voorkomen in het bestemmingsplan besproken.

7.3.3 Wonen

Functie

Binnen deze bestemming passen verscheidene woonvormen zoals gezinsbewoning, bejaardenhuizen, serviceflats, etc. Er is geen onderscheid gemaakt tussen vrijstaande-, halfvrijstaande-, aaneengesloten- en gestapelde woningen, echter mogen er niet meer dan 19 woningen gerealiseerd worden. Bijzondere woonvormen, niet specifiek gericht op therapeutische behandeling, passen ook binnen deze bestemming.
Binnen de bestemming 'Wonen' zijn in principe beroepsmatige activiteiten toegestaan. Om hinder voor de directe omgeving te voorkomen is hieraan wel een aantal voorwaarden verbonden. In de eerste plaats mag slechts een gedeelte van de woning, inclusief de bijgebouwen (maximaal 1/3 van de totale vloeroppervlakte van de woning) worden gebruikt als praktijkruimte door de bewoner. Is er meer dan 1/3 van de woning in gebruik voor het uitoefenen van een beroep, dan is er geen sprake meer van een 'beroep aan huis' en derhalve in strijd met het bestemmingsplan. Voorts mag door dit gebruik geen onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat (bijvoorbeeld beperkte reclamemogelijkheden) noch een onevenredige parkeerdruk ontstaan. Tot slot zijn er vormen van beroepsuitoefening expliciet uitgezonderd, omdat ze te veel overlast voor de omgeving veroorzaken (detailhandel, prostitutie, horeca-activiteiten en beroepen die milieuoverlast veroorzaken).
In de bestemming 'Wonen' zijn woonwagens en woonschepen niet inbegrepen.

Bebouwingsmogelijkheden

De volledige bestemming 'Wonen' mag worden bebouwd doordat de bestemmingsgrens overeen komt met het bouwvlak. Hierbij is een onderscheid in een vlak waar het hoofdgebouw is gedacht (met een hogere bouwhoogte) en het achterterrein bedoeld voor bijbehorende bouwwerken met een lagere bouwhoogte. Bouwwerken geen gebouwen zijnde worden gebouwd, passend binnen de bestemming, met een maximumbouwhoogte van 3 meter;

7.3.4 Dubbelbestemmingen

De SVBP geeft ook de mogelijkheid dubbelbestemmingen op te nemen. Dubbelbestemmingen zijn bestemmingen die liggen over meerdere enkelbestemmingen en daar iets over zeggen. In dit bestemmingsplan zijn drie dubbelbestemmingen opgenomen. Hierna wordt deze bestemmingen kort toegelicht.

<u>Artikel 4 en 5 Waarde- Archeologie</u>
Hiervoor zijn de volgende dubbelbestemmingen opgenomen; 'Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)' en 'Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting)'.

Deze twee dubbelbestemmingen gelden voor de gebieden waarvoor bovengenoemde archeologische verwachtingskansen gelden. De artikelen bevatten een aantal naast de andere bestemmingsbepalingen geldende beschermende bouwregels en nadere eisen. De zones waarbinnen sprake is van bovengenoemde archeologische verwachtingskansen zijn op de planverbeelding nader aangeduid. Daarnaast is in de regels geregeld dat ter plaatse van de op de planverbeelding aangegeven zone een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden alleen mag worden afgegeven wanneer blijkt dat hierbij geen archeologische waarden worden geroerd. Daartoe geldt een onderzoeksplicht. De uitkomst van dit onderzoek is dat, voordat een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden wordt afgegeven, het inzichtelijk moet zijn dat hierbij geen archeologische waarden worden geroerd.

Artikel 6 Waarde - Geomorfologie
Bestemd voor bescherming en instandhouding van de aanwezige leemlagen en de afstroming van grondwater naar de beken is deze dubbelbestemming (artikel 6) opgenomen. Voor werkzaamheden die dieper dan 4 meter de grond in gaan, is een omgevingsvergunning benodigd. Een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden kan alleen verleend worden indien door middel van een geohydrologisch onderzoek is aangetoond dat geen leemlagen worden beschadigd.

7.4 Handhaving

Bestemmingsplannen zijn bindend voor overheid en burger. Enerzijds kan de gemeentelijke overheid naleving van bestemmingsplannen afdwingen (optreden tegen strijdig gebruik en/of bebouwing). Anderzijds vormt het bestemmingsplan ook het juridisch kader voor de burger waar deze uit af kan leiden wat zijn eigen bouw- en gebruiksmogelijkheden zijn, maar ook wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn van zijn buren en directe omgeving. Het bestemmingsplan geeft immers de gewenste planologische situatie voor het betreffende gebied binnen de planperiode aan.

In de nota “beleidsuitgangspunten handhaving bestemmingsplannen” zijn de volgende uitgangspunten opgenomen:
- stringent beleid: als uitgangspunt geldt dat in principe elke overtreding wordt aangepakt;
- géén stilzwijgend gedogen;
- gewenste maar illegale ontwikkelingen zo mogelijk vooraf maar in ieder geval zo snel mogelijk legaliseren;
- gedogen van illegale gevallen alleen in uitzonderlijke gevallen, bij voorkeur alleen tijdelijk en met redenen omkleed.

Deze beleidsuitgangspunten zijn geëvalueerd in de nota "Handhavingsplan Fysieke Leefomgeving 2011-2014". De destijds geformuleerde uitgangspunten pretenderen dat alle overtredingen worden opgespoord en aangepakt. Deze ambitie blijkt met de beschikbare menskracht te ambitieus en daarom is in de nieuwe nota een prioriteitsstelling opgenomen waarin wordt aangegeven aan welke handhavingsonderwerpen op het gebied van bouwregelgeving en de gebouwde omgeving de komende periode met name aandacht wordt besteed. Dit houdt in dat het uitgangspunt dat in principe elke overtreding wordt aangepakt afhankelijk wordt van de prioriteitsstelling uit het Handhavingsplan. De prioriteitsstelling is ondermeer afhankelijk van het type overtreding en het type gebied (beschermd stadsgezicht, buitengebied, industrieterrein enz.) waar de overtreding wordt geconstateerd en zal op basis van politieke realiteit per looptijd van het Handhavingsplan worden geactualiseerd.
De grondslag voor een goed werkend handhavingsbeleid wordt gevormd door een inventarisatie van het feitelijke gebruik en de bestaande bebouwing zo kort mogelijk voor respectievelijk het in ontwerp ter visie leggen van casu quo het in werking van een bestemmingsplan. Als vervolg op deze inventarisatie zullen de verleende omgevingsvergunning voor het bouwen en gevolgde afwijkingsprocedures worden geregistreerd.

Handhavend optreden tegen overtredingen van bestemmingsplannen kan niet alleen plaatsvinden via publiekrechtelijke, maar ook via de strafrechtelijke weg. De opsporingsambtenaren van de gemeente of politie zullen in die gevallen proces-verbaal van de overtreding maken. Het (reguliere) bestuursrechtelijke traject zal gelijktijdig worden ingezet.

7.5 Exploitatie

Artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening bepaalt dat de gemeenteraad gelijktijdig met de vaststelling van het bestemmingsplan moet besluiten om al dan niet een exploitatieplan vast te stellen. Hoofdregel is dat een exploitatieplan moet worden vastgesteld bij elk bestemmingsplan dat een in de wet aangewezen bouwplan mogelijk maakt. Er zijn echter uitzonderingen. Het is mogelijk dat de raad verklaart dat met betrekking tot een bestemmingsplan geen exploitatieplan wordt vastgesteld indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd en het stellen van nadere eisen en regels niet noodzakelijk is.

Tussen initiatiefnemer en de gemeente is een anterieure overeenkomst als bedoeld in afdeling 6.4 van de Wro gesloten. Deze overeenkomst bevat ondermeer afspraken over het tijdvak van realisatie, locatie-eisen en het verhaal van de aan de orde zijnde kosten (een door de initiatiefnemer aan de gemeente te betalen exploitatiebijdrage). Met het sluiten van deze overeenkomst is het kostenverhaal voor de gemeente dan ook anderszins verzekerd. Dit brengt met zich mee dat vaststelling van een exploitatieplan achterwege kan blijven.

Hoofdstuk 8 Procedure

8.1 Vooroverleg

Communicatie
Er is voor huurders en eigenaars van omliggende panden een informatiebijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst zijn de plannen voor de locatie en de te volgen bestemmingsplanprocedure aan de orde gekomen.

Publicatie voornemen ontwikkeling
Volgens artikel 1.3.1 lid 1 van het Besluit ruimtelijke ordening moet het voornemen tot een ontwikkeling worden gepubliceerd. Aan deze verplichting is voldaan met het publiceren van de kennisgeving van het bestemmingsplan in het digitaal gemeenteblad en op de gemeentelijke website.

Artikel 3.1.1 Bro overleg
Het concept-bestemmingsplan is in het kader van het vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro naar waterschap Rijn en IJssel en ProRail toegezonden. Het waterschap gaat akkoord met de inhoud van dit bestemmingsplan. Naar aanleiding van de reactie van ProRail zal nog een trillingsonderzoek worden uitgevoerd.

8.2 Terinzagelegging (ontwerp-bestemmingsplan)

Het ontwerpbestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)' heeft vanaf 28 november 2018 zes weken ter inzage gelegen. Tijdens de terinzagelegging zijn 8 zienswijzen ingediend. Deze zienswijzen richten zich onder andere op de bescherming van een monumentale boom, parkeren en privacy. De zienswijzen geven aanleiding om voor te stellen het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen. In het dictum van het raadsbesluit zijn de voorgestelde wijzigingen opgenomen. In het zienswijzenrapport (bijlage 1 bij het raadsvoorstel) is de samenvatting van de zienswijzen opgenomen met de de gemeentelijke reactie.

Bijlagen bij de toelichting

Bijlage 1 Akoestisch onderzoek omgevingslawaai
Bijlage 2 Quickscan luchtkwaliteit
Bijlage 3 Kwantitatieve risicoanalyse (QRA)
Bijlage 4 Advies brandweer
Bijlage 5 Trillingsonderzoek
Bijlage 6 Boomeffectanalyse
Bijlage 7 Watertoets
Bijlage 8 Quickscan bodemkwaliteit
Bijlage 9 Aerius-berekening

Regels

van het bestemmingsplan
Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)
(plannummer: NL.IMRO.0202.920-0301)

Hoofdstuk 1	**Inleidende regels**	**59**
Artikel 1	Begrippen	59
Artikel 2	Wijze van meten	62
Hoofdstuk 2	**Bestemmingsregels**	**63**
Artikel 3	Wonen	63
Artikel 4	Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)	64
Artikel 5	Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting)	65
Artikel 6	Waarde - Geomorfologie	67
Hoofdstuk 3	**Algemene regels**	**69**
Artikel 7	Anti-dubbeltelregel	69
Artikel 8	Algemene bouwregels	69
Artikel 9	Algemene gebruiksregels	69
Artikel 10	Algemene aanduidingsregels	69
Artikel 11	Algemene afwijkingsregels	70
Artikel 12	Overige regels	71
Hoofdstuk 4	**Overgangs- en slotregels**	**73**
Artikel 13	Overgangsrecht	73
Artikel 14	Slotregel	73

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:
Het bestemmingsplan Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10) met identificatienummer NL.IMRO.0202.920-0201 van de gemeente Arnhem.

1.2 bestemmingsplan
De geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels;

1.3 aanduiding
Een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik of het bebouwen van deze gronden.

1.4 aanduidingsgrens
De grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.5 ander geluidsgevoelig gebouw
Een gebouw als bedoeld in artikel 1 van de Wet geluidhinder.

1.6 bebouwing
Eén of meer gebouwen of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.7 bebouwingspercentage
Een op de verbeelding of in de regels aangegeven percentage dat de grootte van een gedeelte van een bestemmingsvlak of gedeelte van een bouwvlak aangeeft dat ten hoogste mag worden bebouwd;

1.8 bed and breakfast
Overnachtingsaccomodatie gericht op het bieden van de mogelijkheid tot een kortdurend verblijf met het serveren van een ontbijt in een woning, gedreven door de bewoner van die woning.

1.9 bedrijf
Een onderneming of gedeelte van een onderneming, die een organisatorisch zelfstandige eenheid vormt en is gericht op de productie of de afzet van goederen of de verlening van diensten, hieronder begrepen ondernemingen of gedeelten van ondernemingen, die door of vanwege de overheid worden geleid.

1.10 beroep aan huis
Een (para)medisch, juridisch, administratief, therapeutisch, verzorgend, ontwerptechnisch, kunstzinnig of daarmee gelijk te stellen beroep of bedrijf dat in een woning wordt uitgeoefend.

1.11 bestemmingsvlak
Een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.12 bestemmingsgrens
De grens van een bestemmingsvlak.

1.13 bijbehorend bouwwerk
Uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aan gebouwd en met de aarde verbonden bouwwerk met een dak.

1.14 bijzondere woonvorm
Een woonvorm waar bewoners nagenoeg zelfstandig wonen met (voorzieningen voor) verzorging en begeleiding (ook 24-uurs begeleiding) en daar niet verblijven met het doel om therapeutisch behandeld te worden.

1.15 bouwen
Het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk.

1.16 bouwgrens
De grens van een bouwvlak.

1.17 bouwlaag
Een geheel van voor personen toegankelijke ruimten, waarbinnen de vloerhoogte niet meer dan 1,20 meter varieert, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw en zolder of vliering casu quo kapruimte.

1.18 bouwperceel
Een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.19 bouwperceelgrens
Een grens van een bouwperceelgrens.

1.20 bouwvlak
Een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.21 bouwwerk
Een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.22 detailhandel
Het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen het uitstallen ten verkoop, het verkopen of leveren van goederen aan diegenen die deze goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit; dienstverlening door een horecabedrijf en internetverkoop wordt hieronder niet begrepen.

1.23 eerste bouwlaag
de bouwlaag op de begane grond.

1.24 evenement
Een tijdelijke activiteit in de openlucht of in een tijdelijk onderkomen, gericht op het bereiken van publiek voor commerciële, educatieve, culturele, sportieve, levensbeschouwelijke of daarmee gelijk te stellen doeleinden, al dan niet met versterkt geluid door middel van één of meerdere muziek- en/of omroepinstallaties.

1.25 gebouw
Elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.26 horecabedrijf
Een bedrijf of instelling gericht op het verstrekken van logies, van maaltijden en spijzen of van dranken, alsmede het exploiteren van zaalaccommodatie; detailhandel wordt hier niet onder begrepen.

1.27 hoofdgebouw
Eén of meer panden, of een gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer panden of bouwwerken op het perceel aanwezig zijn, gelet op die bestemming het belangrijkst is.

1.28 NAP
Normaal Amsterdams Peil;

1.29 nutsvoorzieningen
Een voorziening ten behoeve van de distributie van gas, water en elektriciteit, en de telecommunicatie alsmede soortgelijke voorzieningen van openbaar nut, waaronder in ieder geval worden begrepen transformatorhuisjes, pompstations, gemalen en telefooncellen.

1.30 onderbouw
Een gedeelte van een gebouw, dat wordt afgedekt door een vloer, waarvan de bovenkant minder dan 1,20 meter boven peil is gelegen.

1.31 overig bouwwerk
Een bouwkundige constructie van enige omvang, geen pand zijnde, die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.32 pand
De kleinste bij de totstandkoming functioneel en bouwkundig- constructief zelfstandige eenheid die direct en duurzaam met de aarde is verbonden en betreedbaar en afsluitbaar is.

1.33 peil
voor de werking van dit bestemmingsplan geldt als peil het Normaal Amsterdams Peil (N.A.P.), tenzij in de regels anders aangegeven.

1.34 prostitutie
Het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding.

1.35 prostitué(e)
Degene, die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding.

1.36 raamprostitutie
Een vorm van prostitutie waarbij de werving van klanten geschiedt door een prostitué(e) die door houding, gebaren, kleding of anderszins, vanuit een vitrine de aandacht op zich vestigt en waarbij de seksuele handelingen in een voor het publiek besloten ruimte plaatsvinden.

1.37 seksinrichting
Een voor publiek toegankelijke, besloten ruimte (hieronder wordt mede begrepen een voer- of vaartuig) waarin bedrijfsmatig, of in omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van pornografische aard plaatsvinden.
Onder seksinrichtingen wordt in elk geval verstaan een (raam)prostitutiebedrijf, een seksclub, een privé-huis, een erotische massagesalon, een seksbioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater of parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar.

1.38 standplaats
Een kavel, waarop nutsvoorzieningen aanwezig zijn, bestemd voor het plaatsen van een woonwagen.

1.39 straatmeubilair
Onverminderd het bepaalde in bijlage II van het Besluit omgevingsrecht wordt onder straatmeubilair voor de werking van dit bestemmingsplan mede verstaan: papier-, glas- en andere inzamelbakken, toegangsconstructies voor ondergrondse voorzieningen; kunstwerken, speeltoestellen en draagconstructies voor reclame, alsmede abri's en kleinschalige bouwwerken ten behoeve van (openbare) nutsvoorzieningen.

1.40 thuisprostitutie
Vorm van prostitutie waarbij de seksuele dienstverlening plaatsvindt op het woonadres van de prostitué(e) en waarbij ook alleen door deze prostitué(e) op dit adres gewerkt wordt als prostitué(e).

1.41 vestigingsbeleid
Het beleid neergelegd in de nota 'van Rood naar Groen' (vastgesteld 26 juni 2000).

1.42 werken, werkzaamheden van geringe omvang
Werken of werkzaamheden die geen wezenlijke verandering van de terreingesteldheid of van een inrichting tot gevolg hebben.

1.43 werkplek
Een plaats, waar één prostitué(e) zijn of haar werk verricht.

1.44 wijk
Wijk, zoals gehanteerd wordt in de indeling van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

1.45 wonen
Voor de werking van dit bestemmingsplan wordt onder wonen mede begrepen bijzondere woonvormen en bed and breakfast met ten hoogste vier slaapplaatsen;

1.46 woning
Een complex van ruimten, bedoeld voor de huisvesting van één huishouding, een bijzondere woonvorm of een kamerverhuurbedrijf.

1.47 woonwagen
Voor bewoning bestemd gebouw dat is geplaatst op een standplaats en in zijn geheel of in delen kan worden verplaatst.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten

2.1 de inhoud van een bouwwerk

Tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.2 de bouwhoogte van een bouwwerk

Vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een overig bouwwerk met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, liftopbouwen en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.3 de oppervlakte van een bouwwerk

Tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Wonen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Wonen aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. het wonen, hieronder niet begrepen bewoning van woonwagens of woonschepen;
en tevens voor:
b. groen- en speelvoorzieningen;
c. verblijfsgebieden, hieronder wordt tevens verstaan parkeervoorzieningen;
d. watergangen, waterpartijen, waterinfiltratievoorzieningen en andere voorzieningen voor de waterhuishouding.

3.2 Bouwregels

a. Op de in lid 1 van dit artikel bedoelde gronden mogen, met inachtneming van de aangegeven maximumbouwhoogten (+NAP), maximum aantal woningen en het bepaalde onder b. tot en met f., uitsluitend de in de gegeven bestemming passende hoofdbebouwing, bijbehorende bouwwerken en andere binnen de bestemming passende bouwwerken worden gebouwd.
b. Ter plaatse van de 'specifieke bouwaanduiding-1' geldt een variabele bouwhoogte waarbij:
   - de bouwhoogte in de noordelijke maatvoeringsgrens maximaal 40 meter ten opzichte van NAP mag bedragen;
   - de bouwhoogte in de zuidelijke maatvoeringsgrens maximaal 45 meter ten opzichte van NAP mag bedragen;
   - het verschil tussen de maximum toegestane bouwhoogte in de noordelijke en in de zuidelijke maatvoeringsgrens in het vlak zelve mag en kan worden overbrugd onder een hellingshoek van maximaal 60 graden.
c. Ter plaatse van de 'specifieke bouwaanduiding-2' geldt een variabele bouwhoogte waarbij:
   - de bouwhoogte in de noordelijke maatvoeringsgrens maximaal 33 meter ten opzichte van NAP mag bedragen;
   - de bouwhoogte in de zuidelijke maatvoeringsgrens maximaal 39 meter ten opzichte van NAP mag bedragen;
   - het verschil tussen de maximum toegestane bouwhoogte in de noordelijke en in de zuidelijke maatvoeringsgrens in het vlak zelve mag en kan worden overbrugd onder een hellingshoek van maximaal 60 graden.
d. De voorgevel van het hoofdgebouw moet naar de figuur 'gevellijn' gekeerde zijde zijn georiënteerd;
e. Ter plaatse van de naar de figuur 'gevellijn' gekeerde zijde dient sprake te zijn van een gesloten straatwand met een hoogte van minimaal 3 meter met dien verstande dat tussen de woningen maximaal drie onderdoorgangen zijn toegestaan met een maximale breedte van 1,50 meter;
f. Bouwwerken geen gebouwen zijnde worden gebouwd, passend binnen de bestemming, met een maximumbouwhoogte van 3 meter;
g. Ter plaatse van de bouwaanduiding 'bijgebouwen' mogen uitsluitend bijbehorende bouwwerken worden gebouwd met een maximumbouwhoogte van 3 meter en indien er sprake is van aan- of uitbouwen aan de hoofdbebouwing met een maximumbouwhoogte gelijk aan de hoogte van de begane-grondbouwlaag van de hoofdbebouwing, vermeerderd met maximaal 30 centimeter ten behoeve van isolatie of afschot.

3.3 Specifieke gebruiksregels

3.3.1 Beroep aan huis

a. Onder gebruik van de gronden en opstallen in strijd met de bestemming wordt in elk geval begrepen gebruik als beroeps- of bedrijfsmatige werk- of opslagruimte;
b. Het bepaalde in lid 3.3 onder a. is niet van toepassing op het gedeelte van een woning in gebruik ten behoeve van beroep aan huis, hieronder mede begrepen bed and breakfast, door de bewoner, mits dit gedeelte niet meer bedraagt dan 1/3 van de vloeroppervlakte van de woning. Voorts mag door dit gebruik geen onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat ter plaatse, noch een onevenredige parkeerdruk ontstaan en mag het geen detailhandel, internetverkoop hiervan uitgezonderd, prostitutie of horeca betreffen.

3.3.2 Geluidhinder

Nieuwe woningen of andere geluidgevoelige functies mogen uitsluitend in gebruik worden genomen:
1. indien en voor zover wordt voldaan aan de wettelijke voorkeursgrenswaarde inzake wegverkeerslawaai, of
2. in overeenstemming met een verkregen hogere waarde op grond van de Wet geluidhinder, met inbegrip van de daarbij gestelde voorwaarde.

Artikel 4 Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)' aangewezen gronden zijn naast de andere daar voorkomende bestemming, mede bestemd voor de bescherming en het behoud van de op of in deze gronden voorkomende archeologische waarden.

4.2 Bouwregels

Binnen de voor deze bestemming aangewezen gronden mogen:
a. bouwwerken geen gebouwen zijnde worden gebouwd die voor archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn;
b. bouwwerken ten behoeve van de andere, voor deze gronden aangewezen bestemmingen worden gebouwd, indien het betreft:
    1. vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte voor zover gelegen op of onder peil niet wordt uitgebreid of
    2. een bouwwerk waarvan de binnen de bestemming gelegen oppervlakte ten hoogste 30 m^2 bedraagt.
    3. een bouwwerk dat zonder graafwerkzaamheden dieper dan 40 centimeter en zonder heiwerkzaamheden kan worden geplaatst

4.3 Afwijken van de bouwregels

a. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd af te wijken van het bepaalde in lid 4.2 met inachtneming van de voor deze gronden geldende overige bouwregels.
b. Afwijken als bedoeld in lid 4.3 sub a. kan, indien op basis van archeologisch onderzoek of naar het oordeel van een archeologische deskundige is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad.
c. Afwijken als bedoeld in lid 4.3 sub a. kan voorts, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie de archeologische waarden door de bouwwerkzaamheden niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het afwijken regels te verbinden gericht op:
    1. het treffen van maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
    2. het doen van opgravingen;
    3. begeleiding van de bouwwerkzaamheden door een archeologisch deskundige.

4.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

4.4.1 Verboden werkzaamheden

Het is verboden op of in de gronden met de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)' zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:
a. grondwerkzaamheden dieper dan 40 centimeter, waartoe worden gerekend het afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren, het verwijderen van funderingen en het aanleggen van drainage;
b. het verlagen of verhogen van het waterpeil;
c. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
d. het aanleggen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

4.4.2 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden, waarvoor het verbod van lid 4.4.1 geldt, zijn slechts toelaatbaar, indien op basis van archeologisch onderzoek of naar het oordeel van een archeologisch deskundige is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad of mogelijk schade kan worden voorkomen door aan de vergunning regels te verbinden gericht op:

a. het treffen van maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
b. het doen van opgravingen;
c. begeleiding van de aanlegwerkzaamheden door een archeologisch deskundige.

4.4.3 Uitzonderingen

Het verbod, als bedoeld in lid 4.4.1 sub a, is niet van toepassing indien:

a. de werken die, voor zover deze zijn gelegen binnen deze bestemming, een oppervlakte hebben tot ten hoogste 30 m^2 of een omvang van 30 m^1;
b. de werken of werkzaamheden mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende omgevingsvergunning voor het bouwen, omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden of een ontgrondingvergunning;
c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van in werking treden van het plan;
d. behoren tot het normale onderhoud en beheer van de gronden;
e. ten dienste van archeologisch onderzoek worden uitgevoerd.

4.5 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd met toepassing van artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening het plan te wijzigen door de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)' geheel of gedeeltelijk te doen vervallen, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat:

a. op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
b. wel aanwezige archeologische waarden in voldoende mate zijn veilig gesteld.

Artikel 5 Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting)

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting)' aangewezen gronden zijn naast de andere daar voorkomende bestemming, mede bestemd voor de bescherming en het behoud van de op of in deze gronden voorkomende archeologische waarden.

5.2 Bouwregels

Binnen de voor deze bestemming aangewezen gronden mogen:

a. bouwwerken geen gebouwen zijnde worden gebouwd die voor archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn;
b. bouwwerken ten behoeve van de andere, voor deze gronden aangewezen bestemmingen worden gebouwd, indien het betreft:
    1. vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte voor zover gelegen op of onder peil niet wordt uitgebreid of
    2. een bouwwerk waarvan de binnen de bestemming gelegen oppervlakte ten hoogste 500 m^2 bedraagt.
    3. een bouwwerk dat zonder graafwerkzaamheden dieper dan 40 centimeter en zonder heiwerkzaamheden kan worden geplaatst

5.3 Afwijken van de bouwregels

a. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd af te wijken van het bepaalde in lid 5.2 met inachtneming van de voor deze gronden geldende overige bouwregels.
b. Afwijken als bedoeld in lid 5.3 sub a. kan, indien op basis van archeologisch onderzoek of naar het oordeel van een archeologische deskundige is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad.
c. Afwijken als bedoeld in lid 5.3 sub a. kan voorts, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie de archeologische waarden door de bouwwerkzaamheden niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het afwijken regels te verbinden gericht op:

1. het treffen van maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
2. het doen van opgravingen;
3. begeleiding van de bouwwerkzaamheden door een archeologisch deskundige.

5.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

5.4.1 Verboden werkzaamheden

Het is verboden op of in de gronden met de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting)' zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. grondwerkzaamheden dieper dan 40 centimeter, waartoe worden gerekend het afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren, het verwijderen van funderingen en het aanleggen van drainage;
b. het verlagen of verhogen van het waterpeil;
c. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
d. het aanleggen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

5.4.2 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden, waarvoor het verbod van lid 5.4.1 geldt, zijn slechts toelaatbaar, indien op basis van archeologisch onderzoek of naar het oordeel van een archeologisch deskundige is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad of mogelijk schade kan worden voorkomen door aan de vergunning regels te verbinden gericht op:

a. het treffen van maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
b. het doen van opgravingen;
c. begeleiding van de aanlegwerkzaamheden door een archeologisch deskundige.

5.4.3 Uitzonderingen

Het verbod, als bedoeld in lid 5.4.1 sub a, is niet van toepassing indien:

a. de werken die, voor zover deze zijn gelegen binnen deze bestemming, een oppervlakte hebben tot ten hoogste 500 m^2 of een omvang van 500 m^1;
b. de werken of werkzaamheden mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende omgevingsvergunning voor het bouwen, omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden of een ontgrondingvergunning;
c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van in werking treden van het plan;
d. behoren tot het normale onderhoud en beheer van de gronden;
e. ten dienste van archeologisch onderzoek worden uitgevoerd.

5.5 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd met toepassing van artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening het plan te wijzigen door de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting)' geheel of gedeeltelijk te doen vervallen, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat:

a. op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
b. wel aanwezige archeologische waarden in voldoende mate zijn veilig gesteld.

Artikel 6 Waarde - Geomorfologie

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Waarde - Geomorfologie" aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor bescherming en instandhouding van de aanwezige leemlagen en de doorstroming van beken.

6.2 Bouwregels

Het is verboden gebouwen en andere bouwwerken te bouwen dieper dan 4 meter beneden maaiveld.

6.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 6.2 indien:

a. met onderzoek kan worden aangetoond dat in de bodem geen leemlagen aanwezig zijn met een relevante waterremmende werking;
b. is aangetoond dat door de werkzaamheden de waterremmende werking van de leemlagen niet geschaad zal worden;
c. afdichting van de betreffende leemlagen na de bouw volledig is gegarandeerd;
d. naar het oordeel van het bevoegd gezag andere belangen het belang van de bescherming van de leemlagen overstijgen.

6.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

6.4.1 Verboden

Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. het afgraven van gronden;
b. het wijzigen van de grondwaterstand door drainage, grondwateronttrekking of andere wijze;
c. het verrichten van boringen dieper dan 4 meter beneden het maaiveld, waaronder begrepen boringen ten behoeve van (verkennend) onderzoek.

6.4.2 Uitzonderingen omgevingsvergunningsplicht

De in lid 6.4.1 vervatte verboden gelden niet voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden:

a. die van geringe omvang zijn, dan wel het normale onderhoud en beheer betreffen, met dien verstande dat werkzaamheden dieper dan 4 meter beneden het maaiveld hieronder niet worden begrepen.
b. werken of werkzaamheden die op het moment van de inwerkingtreding van het bestemmingsplan in uitvoering waren of konden worden uitgevoerd krachtens een vóór dat tijdstip geldende of aangevraagde vergunning.

6.4.3 Toelaatbaarheid werken en werkzaamheden

Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 6.4 mag alleen worden verleend indien:

a. met onderzoek kan worden aangetoond dat in de bodem geen leemlagen aanwezig zijn met een relevant waterremmende werking;
b. is aangetoond dat door de werkzaamheden de waterremmende werking van de leemlagen niet geschaad zal worden;
c. naar het oordeel van het bevoegd gezag andere belangen het belang van de bescherming van de leemlagen overstijgen.

6.4.4 Voorschriften

Aan de omgevingsvergunning kunnen voorschriften worden verbonden.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 7 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 8 Algemene bouwregels

8.1 Bouwen binnen bouwvlak

a. Indien binnen een bestemmingsvlak een bouwvlak is aangegeven mag, behoudens andersluidende bepalingen in deze regels, uitsluitend worden gebouwd binnen dit bouwvlak.
b. Indien in een bestemmingsvlak geen bouwvlak is aangegeven, mag uitsluitend worden gebouwd voor zover daartoe in de betreffende bestemmingsregel uitdrukkelijk mogelijkheden zijn opgenomen.

Artikel 9 Algemene gebruiksregels

Onder gebruik van gronden in strijd met het bestemmingsplan wordt in ieder geval verstaan:
a. het gebruik van bijgebouwen als zelfstandige woning;
b. het gebruik van de gronden ten behoeve van thuisprostitutie, raamprostitutie en seksinrichtingen.

Artikel 10 Algemene aanduidingsregels

10.1 Waardevolle boom

10.1.1 Aanduidingsomschrijving

Ter plaatse van de aanduiding "waardevolle boom" (wm) zijn de gronden, naast de aldaar voorkomende bestemming, mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de waardevolle boom.

10.1.2 Bouwregel

Ter plaatse van de aanduiding "waardevolle boom" (wm) mag niet worden gebouwd.

10.1.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het in lid 10.1.2, mits dit geen wezenlijke negatieve gevolgen heeft voor de boom.

10.1.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:
a. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen;
b. de aanleg van leidingen;
c. het egaliseren, ophogen, verharden en afgraven van gronden.

10.1.5 Uitzonderingen omgevingsvergunningsplicht

De in lid 10.1.4 vervatte verboden gelden niet voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden:
a. die van geringe omvang zijn, dan wel het normale onderhoud en beheer betreffen.

10.1.6 Toelaatbaarheid werken en werkzaamheden

Werken en werkzaamheden als bedoeld in lid 10.1.4 zijn slechts toelaatbaar, indien door die werken en werkzaamheden dan wel door de daarvan direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen, de waarde of functie van de in lid 10.1 bedoelde gronden, die het plan beoogt te beschermen, niet onevenredig wordt of kan worden aangetast, dan wel de mogelijkheden voor het herstel van die waarde of functies niet onevenredig worden of kunnen worden verkleind.

Artikel 11 Algemene afwijkingsregels

11.1 Algemene afwijkingsregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van:

1. de in deze regels opgenomen bebouwingsregels, voor zover betreffende maximumbouwhoogte, mits de afwijking niet meer bedraagt dan 10% van de in de regels vastgelegde maten, gemeten vanaf het maaiveld.
2. de verplichting tot het bouwen binnen het bestemmingsvlak en het bouwvlak, zoals bedoeld in hoofdstuk 2 en lid 8.1 mits:
   a. de overschrijding van het bestemmingsvlak en het bouwvlak en niet meer bedraagt dan twee meter en
   b. het de bouw betreft van erkers, luifels, balkons of galerijen en
   c. het gaat om de bouw op de tweede bouwlaag of hoger.
3. de bestemmingsbepalingen voor het oprichten van:
   a. kunstobjecten en niet voor bewoning bestemde bouwwerken van openbaar nut, zoals transformatorstations, rioolgemalen, schakelhuisjes, telefooncellen voorzover met een inhoud groter dan 3 m^3, en haltes van vervoersdiensten, alle met een inhoud van maximaal 75 m^3;
   b. sirenemasten met een hoogte van maximaal 18 meter;
   c. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van (tele)communicatie:
      - voorzover vrijstaand, met een hoogte van maximaal 20 meter;
      - voorzover op of aan een ander bouwwerk te plaatsen, met een hoogte van maximaal 8 meter boven de aangegeven maximum bouwhoogte;
   d. geluidwerende voorzieningen voor zover deze noodzakelijk zijn ingevolge de bepalingen van de Wet geluidhinder.
4. de in deze regels opgenomen bestemmingsbepalingen en de bebouwingsregels voor het realiseren van bebouwing en voorzieningen ten behoeve van de opwekking van duurzame energie in de vorm van warmte-koudeopslag;
5. de in deze regels opgenomen bepalingen omtrent de maximum bouwhoogte voor het oprichten van hekwerken ten behoeve van het gebruik van platte daken als dakterras tot een maximum van 1 meter boven de maximaal toegestane bouwhoogte mits:
   a. dit passend is in het bebouwingsbeeld van de omringende bebouwing en
   b. de belangen van omwonenden met betrekking tot privacy, uitzicht en bezonning niet onevenredig worden geschaad.
6. het bepaalde in artikel 9 voor de vestiging van maximaal één seksinrichting per wijk onder voorwaarde dat:
   a. het geen raamprostitutie betreft;
   b. de aanvraag past binnen de ruimtelijk relevante aspecten van het vestigingsbeleid prostitutie;
   c. het aantal seksinrichtingen, niet zijnde raamprostitutiebedrijven, op het grondgebied van de gemeente Arnhem na het afwijken van de regels niet meer dan acht zal bedragen;
   d. er in de wijk nog geen seksinrichting is;
   e. de seksinrichting niet in een appartementengebouw wordt gevestigd;
   f. het woon- en leefklimaat niet onevenredig wordt aangetast;
   g. er geen onevenredige vergroting van de parkeerdruk ontstaat;
   h. de afstand tot de dichtstbijzijnde seksinrichting hemelsbreed tenminste 250 meter bedraagt;
   i. de inrichting niet meer dan acht werkplekken bevat.

11.2 Afwegingskader

De in lid 11.1 genoemde omgevingsvergunningen worden slechts verleend, indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a. het straat- en bebouwingsbeeld;
b. de woonsituatie;
c. de verkeerssituatie;
d. de sociale veiligheid;
e. de milieusituatie;
f. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 12 Overige regels

12.1 Parkeren

a. Indien de omvang of bestemming van een gebouw of terrein daartoe aanleiding geeft, dient, onverminderd het bepaalde elders in de regels van dit plan, ten behoeve van het parkeren of stallen van auto's in voldoende mate ruimte zijn aangebracht in, op of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort.
b. De onder a. bedoelde ruimte voor het parkeren van personenauto's moet afmetingen hebben die zijn afgestemd op gangbare personenauto's.
c. Aan het bepaalde onder a. wordt geacht te zijn voldaan indien de ruimte voor parkeren of stallen voldoet aan de in de Arnhemse beleidsregels voor parkeren daartoe opgenomen normen.
   Voor zover deze regels gedurende de planperiode worden gewijzigd, gelden deze wijzigingen vanaf het tijdstip van bekendmaking.

12.2 Laden of lossen

Indien de bestemming van een gebouw aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden en lossen van goederen, dient, onverminderd het bepaalde elders in de regels van dit plan, in deze behoefte in voldoende mate zijn voorzien aan, in, of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort.

12.3 Afwijken

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in de leden 12.1 en 12.2:

a. voor zover op andere wijze in de benodigde parkeer- of stallingsruimte, dan wel laad- of losruimte wordt voorzien of
b. indien het voldoen aan die bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 13 Overgangsrecht

13.1 Overgangsrecht bouwwerken

13.1.1 Overgangsbepaling

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

13.1.2 Afwijken

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van sublid 13.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in sublid 13.1.1 met maximaal 10%.

13.1.3 Uitzondering op het overgangsrecht bouwwerken

Het bepaalde in lid 13.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

13.2 Overgangsrecht gebruik

13.2.1 Overgangsbepaling

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

13.2.2 Strijdig gebruik

Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in lid 13.2.1 te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

13.2.3 Verbod hervatten strijdig gebruik

Indien het gebruik, bedoeld in lid 13.2.1 na de inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

13.2.4 Uitzondering op het overgangsrecht gebruik

Het bepaalde in lid 13.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 14 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:
Regels van het bestemmingsplan Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10).

BURO BOUWFYSICA

Adviseurs voor akoestiek, bouwfysica, brandveiligheid en duurzaamheid

Akoestisch onderzoek omgevingslawaai

“Locatie K10 Amsterdamseweg te Arnhem

Opdrachtgever	BDP Ontwikkeling BV Regio Noord-Oost & Midden
Contactpersoon	De heer R. Stapel
Referentie	17.183.02
Datum	18 augustus 2017
Behandeld door	ing. R.R.J.W. Liebrechts
Status	Definitief

Buro Bouwfysica B.V.
Lylantse Plein 1 (unit 110)
2908 LH Capelle aan den IJssel
+31 (10) 760 0049
info@burobouwfysica.nl
www.burobouwfysica.nl
kvk-nummer 64325660

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3
2 Wettelijk kader 4
2.1 Algemeen 4
2.2 Wet geluidhinder 4
2.2.1 Omvang zones langs wegen 4
2.2.2 Omvang zones langs spoorwegen 5
2.3 Grenswaarden 5
2.4 Reductie geluidsbelastingen wegverkeerslawaai 5
2.5 Cumulatie 5
2.6 Bouwbesluit 2012 5
2.7 Toetsing wgh en hogere waarde beleid 6
2.7.1 Algemeen 6
2.7.2 Systematiek Wgh 6
2.7.3 Gemeentelijk beleid 6
2.7.4 Dove gevel 9
3 Uitgangspunten geluidberekeningen 10
3.1 Algemeen 10
3.2 Wegverkeersgegevens 10
3.3 Spoorweggegevens 10
3.4 Rekenmethode 10
3.5 Overige uitgangspunten 11
4 Berekeningsresultaten 11
4.1 Geluidbelastingen en toetsing gezoneerde geluidbronnen 11
4.2 Geluidbelastingen niet gezoneerde geluidbronnen 11
4.3 Geluidreducerende maatregelen volgens systematiek Wgh 12
4.3.1 Algemeen 12
4.3.2 Bronmaatregelen 12
4.3.3 Overdrachtsmaatregelen 13
4.3.4 Conclusie 13
4.4 Toetsing aan hogere waarden beleid 13
4.5 Hogere waarden 14
5 Conclusie 15

Bijlagen

Bijlage 1: Verkeersgegevens
Bijlage 2: Rekenmodellen
Bijlage 3: Geluidbelastingen zonder maatregelen
Bijlage 4: Geluidbelastingen met maatregelen

1 Inleiding

In opdracht van BPD Ontwikkeling BV Regio Noord-Oost & Midden is voor het project “Locatie K10 Amsterdamseweg te Arnhem” ten behoeve van de bestemmingsplanprocedure een akoestisch onderzoek omgevingslawaai uitgevoerd.

De plannen bestaan uit de nieuwbouw van 19 woon-werkwoningen met 4 lagen per woning. Voor het plan is een schetsontwerp opgesteld door Geesink Weusten Architecten, d.d. 28 april 2017.

De locatie is gelegen op korte afstand van de Amsterdamseweg en Arnhem CS en ondervindt op basis van de gemeentelijke geluidbelastingskaart een relatief hoge geluidbelasting vanwege wegverkeers- en spoorweglawaai. Onderstaand volgt de locatie en de verkaveling.

Figuur 1: Locatie

Figuur 2: Verkaveling

Het vigerend bestemmingsplan, Arnhem Centrum II voorziet in de realisatie van Kantoren/Dienstverlening en maakt woningbouw niet direct mogelijk. Een ruimtelijk besluit waarin de woonbestemming mogelijk wordt gemaakt is daarom noodzakelijk. Bij dit ruimtelijk besluit zal een hogere waarde besluit door de gemeente Arnhem moeten worden genomen en omdat het plan gelegen is binnen de zone van de Amsterdamseweg, Zijpendaalseweg en het spoortraject nabij Arnhem CS is een akoestisch onderzoek noodzakelijk. In het kader van een goede ruimtelijke ordening zijn ook de binnen het plan aanwezige 30 km/uur wegen in het onderzoek betrokken.

Doelstelling van het voorliggend onderzoek is het berekenen van de geluidbelastingen op de gevels van het plan vanwege omgevingslawaai en het toetsen van de berekende waarden aan de grenswaarden uit de Wet geluidhinder en het gemeentelijk geluidbeleid.

2 Wettelijk kader

2.1 Algemeen

Bij het ruimtelijk mogelijk maken van geluidgevoelige bestemmingen binnen de zone van verschillende geluidbronnen is nader onderzoek naar de milieueffecten vereist waaronder omgevingslawaai. De locatie is onder meer gelegen binnen de zone van de Amsterdamseweg en het spoortraject Arnhem - Utrecht. Daarnaast is sprake van binnen het plan aanwezige 30 km/uur wegen. Om deze reden is het omgevingsgeluid een relevant punt van aandacht voor de ruimtelijke onderbouwing.

Om woningbouw op de locatie mogelijk te maken is een ruimtelijk besluit waarin de woonbestemming mogelijk wordt gemaakt noodzakelijk. Dit betekent dat ten aanzien van geluid rekening gehouden dient te worden met de bepalingen uit de Wet geluidhinder (hierna te noemen: Wgh) en het gemeentelijk geluidbeleid (zie §2.7).

De Wgh beoogt de burger te beschermen tegen hoge geluidbelastingen. In deze wet zijn onder meer de normen voor geluid vanwege wegverkeers- en spoorweglawaai vastgelegd.

2.2 Wet geluidhinder

2.2.1 Omvang zones langs wegen

Op grond van artikel 74 uit de Wgh bevindt zich aan weerszijden van een weg een zone waarbinnen akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd. Voordat nieuwe geluidgevoelige bestemmingen binnen deze zone kunnen worden geprojecteerd dient te worden onderzocht of aan de grenswaarden van de Wgh wordt voldaan. De zonebreedte is afhankelijk van het aantal rijstroken en van de aard van de omgeving (stedelijk of buitenstedelijk gebied). De definities van stedelijk en buitenstedelijk gebied zijn opgenomen in artikel 1 Wgh.

Deze definities luiden:

- stedelijk gebied: het gebied binnen de bebouwde kom (bepaald door komgrensborden) met uitzondering van het gebied binnen de zone van een autoweg of autosnelweg;
- buitenstedelijk gebied: het gebied buiten de bebouwde kom en het gebied binnen de bebouwde kom dat is gelegen binnen de zone van een autoweg of autosnelweg.

De Amsterdamseweg en de Zijpendaalseweg hebben beide een zonebreedte van 200 m (weg met twee rijstroken in stedelijk gebied). Deze zone wordt gemeten vanaf de buitenste begrenzing van de buitenste rijstrook. Binnen deze zone moet de geluidsbelasting op de gevel van nieuwe woningen worden getoetst aan de grenswaarden op grond van artikel 82 en 83 uit de Wgh.

30 km/uur wegen zijn volgens artikel 74 gedezoneerd en zijn grenswaarden uit de Wgh niet van toepassing. In het gemeentelijk geleidbeleid is aangegeven bij planontwikkeling wel aandacht hieraan te besteden. Bij het verlenen van vrijstellingen of het vaststellen van bestemmingsplannen zal de gemeente zich uitspreken over de aanvaardbaarheid van deze niet-zoneringsplichtig wegverkeerslawaai. De overwegingen zullen zich met name richten op de gevelbelasting vanwege het wegverkeer en het binnenniveau binnen geluidsgevoelige vertrekken.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening zijn binnen het plan aanwezige 30 km/uur wegen, waaronder de Sweerts de Landastraat, Bouriciusstraat en Brantsenstraat derhalve in het onderzoek betrokken.

2.2.2 Omvang zones langs spoorwegen

In het Besluit Beluidhinder is in artikel 1.4a de omvang van de geluidzone aan weerszijden van een spoorweg zones aangegeven. Binnen deze zones worden eisen gesteld aan de geluidbelasting. Het plan is gelegen op ca. 30 meter afstand vanaf het spoortraject Arnhem CS en valt daarmee binnen de minimale zonebreedte van 100 m. Binnen deze zone moet de geluidsbelasting op de gevel van nieuwe woningen worden getoetst aan de grenswaarden uit afdeling 4.2 van het Besluit Geluidhinder.

2.3 Grenswaarden

In het geval er nieuwe woningen worden gerealiseerd binnen de zone van een weg of spoorweg, mag de geluidsbelasting niet meer bedragen dan de voorkeurswaarde. Indien de geluidsbelasting hoger is dan de voorkeurswaarde moeten er in principe maatregelen worden getroffen om hieraan alsnog te kunnen voldoen. Blijkt dat niet mogelijk of op zwaarwegende bezwaren te stuiten van stedenbouwkundige, verkeerskundige, landschappelijke of financiële aard dan is het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Arnhem bevoegd tot het vaststellen van hogere waarden. Bij overschrijding van de maximale ontheffingswaarde is in principe geen woningbouw op de locatie mogelijk.

In tabel 1 is aangegeven wat de voorkeursgrenswaarde en de maximale ontheffingswaarde is voor nieuwe woningen binnen de zone van een weg en een spoorweg overeenkomstig de Wgh.

Tabel 1: Grenswaarden nieuwe woningen

Situatie	Voorkeursgrenswaarde/ maximale ontheffingswaarde	
	Wegverkeerslawaai	Spoorweglawaai
Nieuwe woning	48/63 dB	55/68 dB

2.4 Reductie geluidsbelastingen wegverkeerslawaai

Op grond van de verwachting dat de geluidproductie van motorvoertuigen in de toekomst zal afnemen staat artikel 110g Wgh toe om een reductie toe te passen. Deze reductie bedraagt 5 dB bij wegen met een rijsnelheid van lager dan 70 km/uur. Voor de in het onderzoek betrokken Amsterdamseweg en de Zijpendaalseweg is uitgegaan van een reductie van 5 dB.

2.5 Cumulatie

Bij het vaststellen van een hogere waarden moet rekening worden gehouden met eventuele cumulatie van geluidsbelastingen (artikel 110a, zesde lid, Wgh). Dit is het geval indien een geluidgevoelige bestemming is gesitueerd binnen meerdere geluidzones, zoals genoemd in artikel 110f van de Wgh. Daarnaast moet ingevolge het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012 (hierna te noemen: RMG2012) sprake zijn van een geluidsbelasting die door de afzonderlijke bronnen hoger is dan voorkeursgrenswaarde(n). Ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening zijn hierin ook 30 km/uur wegen betrokken.

De cumulatie dient te gebeuren conform hoofdstuk 2 van bijlage I van het RMG2012, waarbij de gecumuleerde waarde wordt omgerekend naar het spectrum van de maatgevende bronsoort. De aftrek ingevolge artikel 110g van de Wet geluidhinder wordt bij deze berekening niet toegepast.

2.6 Bouwbesluit 2012

In het Bouwbesluit 2012 is aangegeven wat de karakteristieke geluidwering moet zijn om een binnenwaarde, bij gesloten ramen, te garanderen voor verblijfsgebieden van nieuwe woningen. Deze karakteristieke geluidwering moet minimaal gelijk zijn aan de vastgestelde hogere waarde minus de toegestane binnenwaarde van 33 dB voor het wegverkeers- en spoorweglawaai.

2.7 Toetsing wgh en hogere waarde beleid

2.7.1 Algemeen

In de situatie dat de geluidsbelasting op de gevel hoger is dan de voorkeursgrenswaarde moet behalve aan de grenswaarden uit de Wgh tevens worden getoetst aan de voorwaarden uit het gemeentelijk hogere waarden beleid. Dit beleid is vastgelegd in het document “Nota uitvoeringsbeleid hogere grenswaarden gemeente Arnhem, d.d. februari 2007 Definitief rapport”.

2.7.2 Systematiek Wgh

De Wgh schrijft een aantal onderzoeksverplichtingen voor:

- Er moet een akoestisch onderzoek worden ingesteld naar de optredende geluidsbelasting.
- De voorkeurswaarde moet in acht worden genomen.
- Wanneer de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden, moeten maatregelen aan de bron- of in de overdracht worden onderzocht waarmee deze waarde alsnog kan worden bereikt. Indien van toepassing wordt tevens de doeltreffendheid van de benodigde maatregelen onderzocht.

De Wgh legt prioriteit bij maatregelen aan de bron, zoals bijvoorbeeld toepassing van stille wegdekken. Als daarmee onvoldoende effect wordt bereikt, komen maatregelen in de overdrachtssfeer (wallen of schermen) in aanmerking. Maatregelen bij de ontvanger (bijvoorbeeld gevelisolatie) zijn feitelijk alleen gericht op het waarborgen van een acceptabel binnenniveau en niet op het reduceren van de geluidsbelasting. De achtergrondgedachte van deze volgorde is een zo klein mogelijk gebied aan een hoog geluidsniveau bloot te stellen. De aandacht voor dit leidende principe is een wezenlijk element van de Wgh.

2.7.3 Gemeentelijk beleid

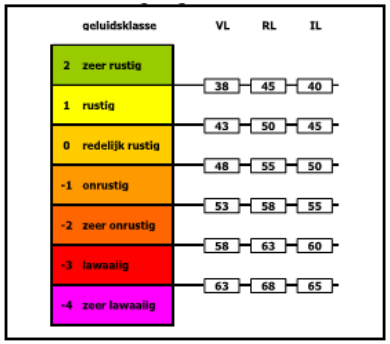
2.7.3.1 Gebiedsgerichte aanpak

De gemeente Arnhem hanteert een systematiek voor gebiedsgerichte aanpak. Binnen het grondgebied van de gemeente Arnhem is onderscheid gemaakt in zeven gebiedstypen. Per gebied is voor geluid een ambitie vastgesteld die dus in de plaats komt van de voorkeursgrenswaarde.

2.7.3.2 Geluidsklasse

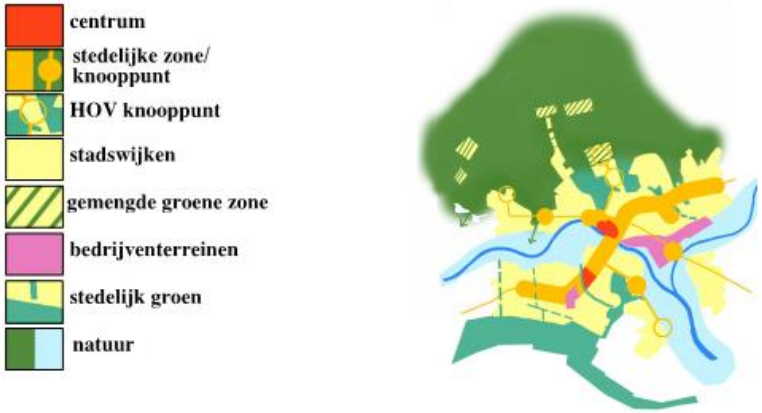
De indeling in geluidsklasse uit de gemeentelijk beleid volgt in tabel 2.

Tabel 2: Indeling in geluidklasse

VL = Verkeerslawaai
RL = Railverkeerlawaai
IL = Industrielawaai

Het grondgebied van de gemeente is aan de hand van functioneel-ruimtelijke kenmerken onderverdeeld in gebieden. Daarbij is aangesloten bij de te onderscheiden gebieden, zoals die zijn weergegeven in het structuurplan 2010. In onderstaande figuur is de gebiedsindeling op basis van het structuurplan 2010 weergegeven.

Figuur 3: Gebiedstypen

Op basis van bovenstaande figuur valt de locatie K10 onder het gebiedstype “Stedelijke zone/knooppunt”.

2.7.3.3 Ambities

Om de communicatie rondom ambities makkelijker te maken is ervoor gekozen om de ambities van de gebiedstype aan te geven in een geluidsklasse die wel gekoppeld is aan een traditionele geluidnormen uit de Wgh. De voorkeursgrenswaarde uit de Wgh komt dus overeen met redelijk rustig. Binnen de gemeente Arnhem worden de volgende ambities voor het gebiedstype “Stedelijke zone/knooppunt” onderscheiden.

Tabel 3: Ambities per gebiedstype

Gebiedstype	Weg- en railverkeer		
	a	i	p
Hoogdynamisch			
Stedelijke zone/knooppunt	-2	-3	-4

Per gebiedstype is daarom onderscheid gemaakt in drie ambitieniveaus: a, i en p:

- **a = ambitie: staat voor de basiskwaliteit in een gebied en omvat de na te streven geluidsklasse voor de te beschermen objecten in een bepaald gebied. De basiskwaliteit in een wijk waar een drukke weg door of langs loopt is afhankelijk is van de afschermende werking van de woningen langs de rand. Een gesloten bouwfront langs de weg verbetert het akoestisch klimaat in de rest van de wijk. Dit is een essentieel principe. Waar dat voordelen oplevert, zal dit principe zoveel mogelijk worden toegepast.**
- **i = incidenteel: deze geluidsklasse wordt bij uitzondering toegepast in combinatie met daarbij de vereiste akoestische compensatie (zie paragraaf 4.12). Hierbij kan worden gedacht aan woningen aan de rand van een gebied die langs een drukke weg liggen.**
- **p = plafond: deze geluidsklasse wordt bij hoge uitzondering toegepast; tot en met geluidsklasse 3 wordt nog net aan de Wet geluidhinder voldaan en bij geluidsklasse 4 is sprake van een situatie als bedoeld in de Interimwet Stad en Milieu. Verdergaande akoestische compensatie is hier vereist. Hierbij kan worden gedacht aan bijzondere plekken, zoals een torenflat bij een verkeersknooppunt, een kruispunt of een inbreiding langs een drukke weg. Bij “vervangende nieuwbouw” kan hier maximaal klasse “zeer lawaaiig (-4)” worden toegestaan. Voor “buitenstedelijke situaties”, zoals een rijksweg langs een woonwijk, is maximaal klasse “zeer onrustig (-2)” toelaatbaar. Vaak speelt hierbij cumulatie, bijvoorbeeld bij twee wegen of een weg en een spoorlijn, een rol. Deze ambitie geldt dan ook voor de gecumuleerde waarde.**

Het toetsen aan de ambities zoals die zijn opgenomen in bovenstaande tabel zijn van toepassing voor nieuwe situaties (locatie K10), hiermee wordt bedoeld:

- De bouw van woningen bij een bestaande weg of spoorweg.

2.7.3.4 Ontheffingscriteria

Ieder verzoek om hogere grenswaarde wordt in ieder geval aan de voornoemde criteria getoetst. Daarnaast worden bij de afweging over het toekennen van een verzoek om een hogere grenswaarde ook de locatiespecifieke kenmerken betrokken. De onderstaande locatiespecifieke kenmerken worden in de overwegingen als positief aspect meegenomen dan wel als zwaarwegend argument meegenomen.

- De locatie bevindt zich in de nabijheid van een trein- of busstation.
- De nieuwbouw ter plaatse dient ter vervanging van bestaande bebouwing.
- De locatie is opgenomen in herstructureringsplannen.
- De locatie is opgenomen in de woonconcessie contour van het KAN.
- De nieuwbouw vult een open plaats op tussen aanwezige bebouwing;
- Met de ontwikkeling van de betreffende locatie worden één of meerdere andere milieuknelpunten (bijv. luchtkwaliteit, bodemsanering, overige hindersituatie) elders opgelost.

Locatie K10 bevindt zich in de nabijheid van een trein- of busstation.

2.7.3.5 Criteria voor het toekennen van een hogere waarde geluidsklasse “zeer rustig” en “rustig” en “redelijk rustig”

Bij het toekennen van een verzoek om hogere grenswaarde voor geluidgevoelige bestemmingen tot en met de geluidklasse “redelijk rustig” worden geen aanvullende randvoorwaarden of maatregelen gesteld.

2.7.3.6 Criteria voor het toekennen van een hogere waarde geluidsklasse “onrustig”

Bij het toekennen van een verzoek om hogere grenswaarde voor geluidgevoelige bestemmingen tot en met de geluidklasse “onrustig” worden aanvullend ook de volgende criteria bij de afweging betrokken:

- Indien mogelijk bronmaatregelen (bijvoorbeeld stillere asfalttypen) treffen.
- Indien mogelijk de afstand tussen de geluidsbron en de nieuwe woning(en) vergroten.
- Het stedenbouwkundig ontwerp vorm geven waarbij zoveel mogelijk afscherming voor het achterliggende gebied ontstaat.
- Indien mogelijk in het overdrachtsgebied een afscherming realiseren.
- Bij een aanvraag om bouwvergunning voor een woning, scholen en kinderdagverblijven een akoestisch onderzoek voegen en toetsen of wordt voldaan aan de binnenwaarde van het Bouwbesluit.

2.7.3.7 Criteria voor het toekennen van een hogere waarde geluidsklasse “zeer onrustig” en “lawaaiig”

Deze criteria komen overeen met die voor de geluidklasse “onrustig” met als aanvullende criteria:

- Er wordt minimaal een verblijfsruimte aan de geluidsluwe zijde gerealiseerd.
- Bij woningen/appartementen wordt er minimaal 1 geluidsluwe buitenruimte gecreëerd (tuin of balkon).

2.7.3.8 Criteria voor het toekennen van een hogere waarde geluidsklasse "zeer lawaaiig"

Bij het toekennen van een verzoek om hogere grenswaarde voor geluidgevoelige bestemmingen in de geluidklasse "zeer lawaaiig" wordt voor het verlenen van een hogere waarde de Stad en Milieu procedure toegepast zoals deze opgenomen staat in de wet.

2.7.3.9 Niet akoestische compensatie

Daarnaast zal de gemeente bij de realisatie van woningen vanaf de geluidsklasse "onrustig" niet akoestische compensatie positief betrekken bij de overwegingen om een hogere waarde toe te staan. Bij niet-akoestische compensatie kan gedacht worden aan de volgende zaken:

- Grotere woningen / appartementen.
- Meer dan gemiddeld aantal parkeerplaatsen, liefst door middel van parkeren uit het zicht.
- De nieuwe locatie "groen" in te richten.
- De woningen / appartementen te voorzien van een hoger afwerkingsniveau.
- De hoogstbelaste woningen / appartementen te situeren op een locatie met uitzicht.
- De hoogbelaste woningen / appartementen te situeren in de nabijheid van "uitloopgebieden" /natuurgebieden / OV-knooppunten.

2.7.3.10 Hogere waarde

Wanneer voldoende duidelijk wordt dat de toepassing van de maatregel niet doeltreffend is of de uitvoering om redenen van stedenbouwkundige, landschappelijk of financiële aard niet aan de voornoemde criteria kan worden voldaan, kan een hogere waarde worden toegekend.

2.7.4 Dove gevel

Een gevel, een bouwkundige constructie die een ruimte in een woning scheidt van de buitenlucht, zonder te openen delen hoeft vanuit de Wgh niet getoetst te worden aan de grenswaarden. Op grond van de bepalingen uit de Wgh worden er wel eisen gesteld aan de vereiste karakteristieke geluidwering van een dove gevel.

Indien in een dove gevel ventilatieconstructies aanwezig zijn, zoals suskasten, roosters of mechanische voorzieningen die niet zijn aan te merken als te openen delen, onder andere omdat zij een isolatiewaarde hebben die vergelijkbaar is met de gevel, vindt er geen toetsing plaats aan de Wgh. Beoordeling van deze voorzieningen valt binnen het Bouwbesluit.

3 Uitgangspunten geluidberekeningen

3.1 Algemeen

Hierna worden de uitgangspunten voor de berekeningen beschreven. Het gaat om de gehanteerde wegverkeersgegevens, de gebruikte berekeningsmethode en de overige uitgangspunten.

3.2 Wegverkeersgegevens

De verkeersgegevens zijn verstrekt door de gemeente Arnhem (RVMK prognosejaar 2026-versie april 2017). Deze gegevens hebben betrekking op de verwachte verkeersintensiteit in het prognosejaar 2026, de verdeling van het verkeer in de dag-, avond- en nachtperiode alsmede de verdeling van het verkeer in de onderscheiden voertuigcategorieën. Door de gemeente is aangegeven 1% groei per jaar voor het prognosejaar 2027 aan te houden.

In tabel 4 volgt een beknopt overzicht van de maatgevende wegvakken nabij het plan. In bijlage 1 is de volledige opgave van de verkeersgegevens weergegeven.

Tabel 4: beknopt overzicht gehanteerde verkeersgegevens 2027

Weg	Etmaalintensiteit	Snelheid	Wegdekverharding
Amsterdamseweg	14.889 mvt	50 km/uur	asfalt (ref. wegdek
Zijpendaalseweg	5.874 mvt	50 km/uur	asfalt (ref. wegdek)
Sweerts de Landastraat	303 mvt	30 km/uur	Klinkers in keperverband
Bouriciusstraat	303 mvt	30 km/uur	Klinkers in keperverband
Brantsenstraat	303 mvt	30 km/uur	Klinkers in keperverband

3.3 Spoorweggegevens

De toekomstige verkeersgegevens (intensiteiten, hoogtes, spoorwegcategorieën en bestaande schermen) zijn gebaseerd op de gegevens afkomstig uit het geluidregister spoorwegen (download d.d. 22 mei 2017, laatste download gegevens omdat de site http://www.geluidregisterspoor.nl/geluidregister.html under construction is tot eind augustus 2017).

3.4 Rekenmethode

Voor de bepaling van de geluidsbelasting vanwege het wegverkeers- en spoorweglawaai zijn berekeningen uitgevoerd met Standaardrekenmethode 2 overeenkomstig het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van het rekenprogramma Geomilieu, versie 4.21. In het rekenmodel zijn de geluidsbronnen (wegen/spoorwegen), bodemgebieden (akoestisch hard/zacht), objecten (gebouwen enz.), hoogtelijnen en toetspunten ingevoerd. Een afbeelding van de ontwikkelde rekenmodellen is weergegeven in bijlage 2. In verband met de grootte van het rekenmodel is er voor gekozen geen uitdraai van de ingevoerde items in de bijlage van dit rapport op te nemen. Indien gewenst kan deze uitdraai of het rekenmodel kosteloos worden aangeleverd.

Bij de berekeningen wordt onderscheid gemaakt tussen de dagperiode (07.00 uur - 19.00 uur), de avondperiode (19.00 uur – 23.00 uur) en de nachtperiode (23.00 uur - 07.00 uur). Voor een vergelijking met de wettelijke grenswaarden wordt het gewogen gemiddelde van de dag-, avond- en nachtwaarde de dosismaat L_{den} vastgesteld. De dosismaat L_{den} wordt als volgt bepaald:

$$L_{den} = 10 * {}^{10}log \frac{12 * 10^{\frac{L_{dag}}{10}} + 4 * 10^{\frac{L_{avond}+5}{10}} + 8 * 10^{\frac{L_{nacht}+10}{10}}}{24}$$

3.5 Overige uitgangspunten

Het model van de omgeving is gebaseerd op de TOP10 vectorkaart en de kadastrale kaart verkregen via PDOK. De bebouwingshoogte van de omliggende bebouwing is gebaseerd op Googlemaps en de AHN Viewer. De ligging en bouwhoogtes van het plan is gebaseerd op de situatietekening met kenmerk "1919-170721-SITUATIE, d.d. 17 juli 2017 verstrekt door Geesink Weusten Architecten. Daarnaast is gebruik gemaakt van het A3-boekwerk met de locatie en plattegrond- en geveltekeningen met kenmerk "1919-170721, d.d. 28 april 2017 opgesteld door Geesink Weusten Architecten.

De toetspunten zijn gesitueerd met een beoordelingshoogte van 1,5 m t.o.v. vloerpeilniveau in stappen van 3 m (1,5 m / 4,5 m / 7,5 m / 10,5 m) gekoppeld aan het gebouw op 10 cm voor de gevel (invallend geluidniveau).

In het rekenmodel is als uitgangspunt een akoestisch harde bodem gekozen. Alle akoestische zachte gebieden zoals gras en bermen zijn als specifieke bodemgebieden in het rekenmodel ingevoerd. Tevens zijn onder de spoorbanen absorberende bodemvlakken gemodelleerd.

De hoogteligging van de spoorbanen ten opzichte van het plaatselijk maaiveld zijn overeenkomstig het geluidregister. De hoogteligging van het omliggende aandachtsgebied is gebaseerd op de AHN Viewer.

4 Berekeningsresultaten

4.1 Geluidbelastingen en toetsing gezoneerde geluidbronnen

In bijlage 3 is een compleet overzicht van de berekende geluidsbelastingen opgenomen. In onderstaande tabel zijn de maximaal optredende geluidbelastingen (geluidbelasting hoger dan de voorkeursgrenswaarde) voor de gezoneerde geluidbronnen weergegeven. De geluidbelastingen vanwege wegverkeerslawaai zijn hierbij gepresenteerd na aftrek conform art. 110g Wgh.

Tabel 5: Maximaal optredende geluidbelasting gezoneerde geluidbronnen

Bron	Geveloriëntatie	Geluidbelasting (L_{den})
Amsterdamseweg	Wegzijde	63 dB
	Achter (tuinzijde)	≤48 dB
Zijpendaalseweg	Alle gevels	≤48 dB
Spoortraject Arnhem CS	Spoorzijde	62 dB
	Achter (tuinzijde)	≤55 dB

Uit de berekeningen blijkt dat zowel vanwege de Amsterdamseweg en het spoortraject sprake is van een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde maar niet van de maximaal te verlenen ontheffingswaarde waardoor het toepassen van dove gevels niet noodzakelijk. Op de achtergevels van alle woningen voldoet de geluidbelasting aan de voorkeursgrenswaarde.

4.2 Geluidbelastingen niet gezoneerde geluidbronnen

In bijlage 3 is een compleet overzicht van de berekende geluidsbelastingen opgenomen. In onderstaande tabel zijn de maximaal optredende geluidbelastingen voor de 30 km/uur wegen weergegeven en zijn hierbij gepresenteerd zonder aftrek conform art. 110g Wgh.

Tabel 6: Maximaal optredende geluidbelasting niet gezoneerde geluidbronnen

Bron	Geluidbelasting (L_{den})
30 km/uur wegen	40 dB

Uit de berekeningen blijkt dat de geluidsbelasting als gevolg van de 30 km/uur wegen maximaal 40 dB (zonder aftrek conform art. 110g Wgh) bedraagt en voldoet daarmee aan de voorkeursgrenswaarde wanneer getoetst zou worden aan de Wgh. De geluidbelasting vanwege de 30 km/uur wegen vormt daarmee geen belemmering voor de plantontwikkeling.

4.3 Geluidreducerende maatregelen volgens systematiek Wgh

4.3.1 Algemeen

Omdat de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden is onderzoek naar maatregelen vereist om de geluidbelasting te beperken. De systematiek in de Wgh is zodanig dat eerst moet worden beoordeeld of maatregelen aan de geluidsbron mogelijk zijn en daarna in het overdrachtsgebied tussen de bron en de woningen. Indien dat onvoldoende effect oplevert kunnen bouwkundige maatregelen worden getroffen om de geluidsbelastingen te reduceren. Ten behoeve van de motivatie voor de vaststelling van hogere waarden is het effect van bron- en overdrachtsmaatregelen inzichtelijk gemaakt.

4.3.2 Bronmaatregelen

4.3.2.1 Amsterdamseweg

Bronmaatregelen in de vorm van maatregelen op verkeerskundig gebied zoals verlaging van de verkeersintensiteit, verlaging van de maximum snelheid, wijziging van de verkeerssamenstelling of een wijziging van de route voor zwaar vrachtverkeer, is niet onderzocht daar dit meestal alleen van toepassing is wanneer het gaat om te projecteren, in aanbouw zijnde of aanwezige woningen en een nog niet geprojecteerde weg alsmede de Amsterdamseweg een noodzakelijke verkeers- en vervoersfunctie vervult.

Met een bronmaatregel in de vorm van een stiller wegdek (bijv. dunne deklagen B) op de Amsterdamseweg kan de geluidbelasting worden gereduceerd met ca. 3 dB, maar resulteert vanwege de hoogte van de geluidbelasting niet tot een afname tot aan de voorkeursgrenswaarde. De kosten voor het toepassen van “dunne deklagen B” bedragen ca. € 50,- per m^2 (investerings- en onderhoudskosten). Vervanging van ca. 3000 m^2 asfalt (over een effectieve lengte van ca. 300 m bij een wegbreedte van ca. 10 m) leidt dit tot een kostenpost van ca. € 150.000,-.

Op basis van “Kengetallen Milieukosten, Milieumaatregelen in bouwprojecten”, d.d. oktober 2007 van het Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam & Dienst Milieu en Bouwtoezicht, is de besparing op de kosten voor geluidwerende voorzieningen aan de woningen vergeleken met de kosten voor de aanleg van stil asfalt op de genoemde weg. Op basis van de kengetallen resulteert een afname van de gecumuleerde geluidbelasting met 3 dB in een reductie van de kosten voor geluidwerende voorzieningen van ca. € 50,- per m^2 gevel aan de zijde van de weg (van 68 naar 65 dB) en ca. € 10,- per m^2 gevel aan de kopgevels (van 63 naar 60 dB). De totale reductie (baten) wordt geraamd op ca. € 75.000,-.

Uit de doelmatigheidsafweging blijkt dat het toepassen van stil asfalt niet doelmatig is omdat de besparing op de kosten van geluidwerende voorzieningen niet in verhouding staat tot de kosten voor aanleg van geluidreducerend asfalt.

De toepassing van met name dunne deklagen ontmoet naar verwachting bezwaren van civieltechnische aard daar in een binnenstedelijke situatie stillere verhardingen een geringere weerstand bieden tegen wringende belasting en daardoor de onderhoudskosten hoger zijn.

4.3.2.2 Spoortraject

Bronmaatregelen in de vorm van maatregelen op “verkeerskundig” gebied zoals verlaging van de intensiteiten, verlaging van de maximum snelheid van de doorgaande treinen, wijziging van de categorieën e.d., is niet onderzocht daar het spoortraject Rijksinfrastructuur betreft.

Met een bronmaatregel in de vorm van raildempers of betonnen mono – of duoblok dwarsliggers kan de geluidbelasting worden gereduceerd met ca. 3 dB, maar resulteert vanwege de hoogte van de geluidbelasting niet tot een afname tot aan de voorkeursgrenswaarde. De indicatieve kosten bedragen ca. € 600,- per meter enkel spoor. Vervanging van ca. 3000 meter enkel spoor (effectieve lengte van ca. 300 m en 10 sporen t.p.v. station) leidt dit tot een kostenpost van ca. €

2.000.000,-. Op basis van de kengetallen resulteert een afname van de geluidbelasting met 3 dB in een reductie van de kosten voor geluidwerende voorzieningen van ca. € 25,- per m^2 gevel aan de zijde van de weg (van 62 naar 59 dB) en ca. € 8,- per m^2 gevel aan de kopgevels (van 59 naar 56 dB). De totale reductie (baten) wordt geraamd op ca. € 40.000,-.

Uit de doelmatigheidsafweging blijkt dat het toepassen van raildempers niet doelmatig is omdat de besparing op de kosten van geluidwerende voorzieningen niet in verhouding staat tot de kosten voor aanleg van geluidreducerend asfalt.

4.3.3 Overdrachtsmaatregelen

4.3.3.1 Amsterdamseweg

In theorie is het mogelijk door middel van een geluidscherm langs de weg de geluidbelasting op de gevel te reduceren. Daar sprake is van een stedelijke situatie is plaatsing van een geluidscherm langs de Amsterdamseweg niet onderzocht daar dit naar verwachting leidt tot bezwaren van verkeerskundige en stedenbouwkundige aard.

4.3.3.2 Spoortraject

Met het plaatsen van een geluidscherm langs het station over een lengte van ca. 300 m en een hoogte van 5 m is de geluidbelasting op de onderste 2 lagen te reduceren tot de voorkeursgrenswaarde. Vanwege de verdiepte ligging van het station t.o.v. de woningen is voor de bovenste 2 lagen een veel hoger geluidscherm noodzakelijk. De indicatieve kosten van een 300 m lange en 5 meter hoge geluidscherm bedraagt ca. € 750.000 (500,- per m^2 scherm). De totale reductiekosten van de geluidwerende voorzieningen worden geraamd op ca. € 7.500,-.

Uit de doelmatigheidsafweging blijkt dat het toepassen van een geluidscherm niet doelmatig is omdat de besparing op de kosten van geluidwerende voorzieningen niet in verhouding staat tot de kosten voor aanleg van een geluidscherm.

4.3.4 Conclusie bron- en overdrachtsmaatregelen

Geconcludeerd kan worden dat geluidsreducerende maatregelen aan de bron of in de overdracht niet voldoende effect sorteren, niet doelmatig zijn dan wel bezwaren ontmoeten van civieltechnische, verkeerskundige en stedenbouwkundige aard.

4.4 Toetsing aan hogere waarden beleid

De voorkeursgrenswaarde van 48 dB vanwege de Zijpendaalseweg wordt niet overschreden. Voor deze weg wordt voldaan aan de grenswaarden uit de Wgh en zijn derhalve geen aanvullende criteria en ambitieniveaus uit het hogere waarden beleid van toepassing.

De geluidbelasting vanwege de Amsterdamseweg bedraagt maximaal 63 dB en valt hiermee in de hoogste geluidklasse “lawaaiig” uit het hogere waarden beleid en voldoet derhalve niet aan het ambitieniveau “zeer onrustig”.

De geluidbelasting vanwege het spoortraject bedraagt maximaal 62 dB en valt hiermee in de een na hoogste geluidklasse “zeer onrustig” uit het hogere waarden beleid en voldoet wel aan het ambitieniveau “zeer onrustig”.

Conform de criteria uit het hogere waarden beleid voor het toekennen van een hogere waarde voor de geluidsklasse “zeer onrustig” en “lawaaiig”, dient elke woning te beschikken over een geluidluwe zijde, een geluidluwe buitenruimte en de realisatie van minimaal een verblijfsruimte aan de geluidsluwe zijde. Uit de berekeningen en vertaling naar de plattegronden blijkt dat het plan voldoet aan deze criteria daar elke woning beschikt over een geluidluwe achtergevel (tuinzijde) waaraan de buitenruimte en tenminste een verblijfsruimte is gesitueerd. Uit de berekeningen blijkt dat de gecumuleerde geluidbelasting (L_{CUM}) maximaal 68 dB bedraagt op de gevels aan de weg(spoor)zijde.

4.5 Hogere waarden en verantwoording

Het toekennen van een hogere waarde voor de 19 woon/werk woningen is op basis van onderstaande argumenten te verantwoorden binnen het gemeentelijk geluidbeleid:

- Geluidsreducerende maatregelen aan de bron of in de overdracht sorteren niet voldoende effect, zijn niet doelmatig, dan wel ontmoeten bezwaren van civieltechnische, verkeerskundige en stedenbouwkundige aard.
- Het plan bevindt zich in de nabijheid van een trein- of busstation (ontheffingscriteria/locatiespecifieke kenmerken).
- De afmeting en positie van het plan zorgt voor afscherming van de achtergevels (tuinzijde) tot aan de voorkeursgrenswaarde en zorgt gemiddeld voor een ca. 5 dB lagere geluidbelasting vanwege de Amsterdamseweg en het spoortraject op de direct achterliggende woningen aan de Bouriciusstraat en de Sweerts de Landastraat (zie bijlage 3).
- Het plan voldoet grotendeels aan de in het hogere waarden beleid gestelde ambitieniveaus dan wel is sprake van een geringe afwijking (voor de Amsterdamseweg).
- Het plan voldoet aan de criteria uit het hogere waarden beleid m.b.t. een geluidluwe zijde, een geluidluwe buitenruimte en de realisatie van minimaal een verblijfsruimte aan de geluidsluwe zijde.
- De toegestane binnenwaarde van 33 dB is o.a. te waarborgen middels akoestische beglazing, geluidgedempte ventilatievoorzieningen en dubbele kierdichting e.d. op basis van het maatgevende wegverkeerslawaai zonder aftrek conform art. 110g Wgh (max. 68 dB) en het meest ongunstige frequentiespectrum (spectrum 2 volgens de NPR 5079). In het kader van de aanvraag omgevingsvergunning zal een en ander in detail worden uitgewerkt middels een akoestisch-bouwtechnisch rapport.

Tabel 4 vermeld de aantallen waarop een geluidsbelasting wordt verwacht die hoger is dan de voorkeurgrenswaarde.

Tabel 4. Hogere waarden project “Locatie K10 Amsterdamseweg te Arnhem”

Geluidsgevoelig object: woningen		Verzochte hogere waarden in dB (hoogst berekende geluidbelasting)
Geluidsbron	Aantal	
Amsterdamseweg	19	63
Spoortraject Arnhem CS	19	62

5 Conclusie

Voor het project “Locatie K10 Amsterdamseweg te Arnhem” is in voorliggend onderzoek ten behoeve van de bestemmingsplanprocedure een akoestisch onderzoek wegverkeers- en spoorweglawaai uitgevoerd.

Uit de berekeningen blijkt dat zowel vanwege de Amsterdamseweg en het spoortraject Arnhem CS sprake is van een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde maar niet van de maximaal te verlenen ontheffingswaarde waardoor het toepassen van dove gevels niet noodzakelijk en het vaststellen van een hogere waarde per geluidbron mogelijk is. Op de achtergevels van alle woningen voldoet de geluidbelasting aan de voorkeursgrenswaarde. De geluidsbelasting als gevolg van de 30 km/uur wegen bedraagt maximaal 40 dB (zonder aftrek conform art. 110g Wgh) en vormt daarmee geen belemmering voor de plantontwikkeling. De gecumuleerde geluidbelasting (L_{CUM}) bedraagt maximaal 68 dB.

Het toekennen van een hogere waarde voor de 19 woon/werk woningen van 63 dB voor de Amsterdamseweg en 62 dB voor het spoortraject is op basis van onderstaande argumenten te verantwoorden binnen het gemeentelijk geluidbeleid:

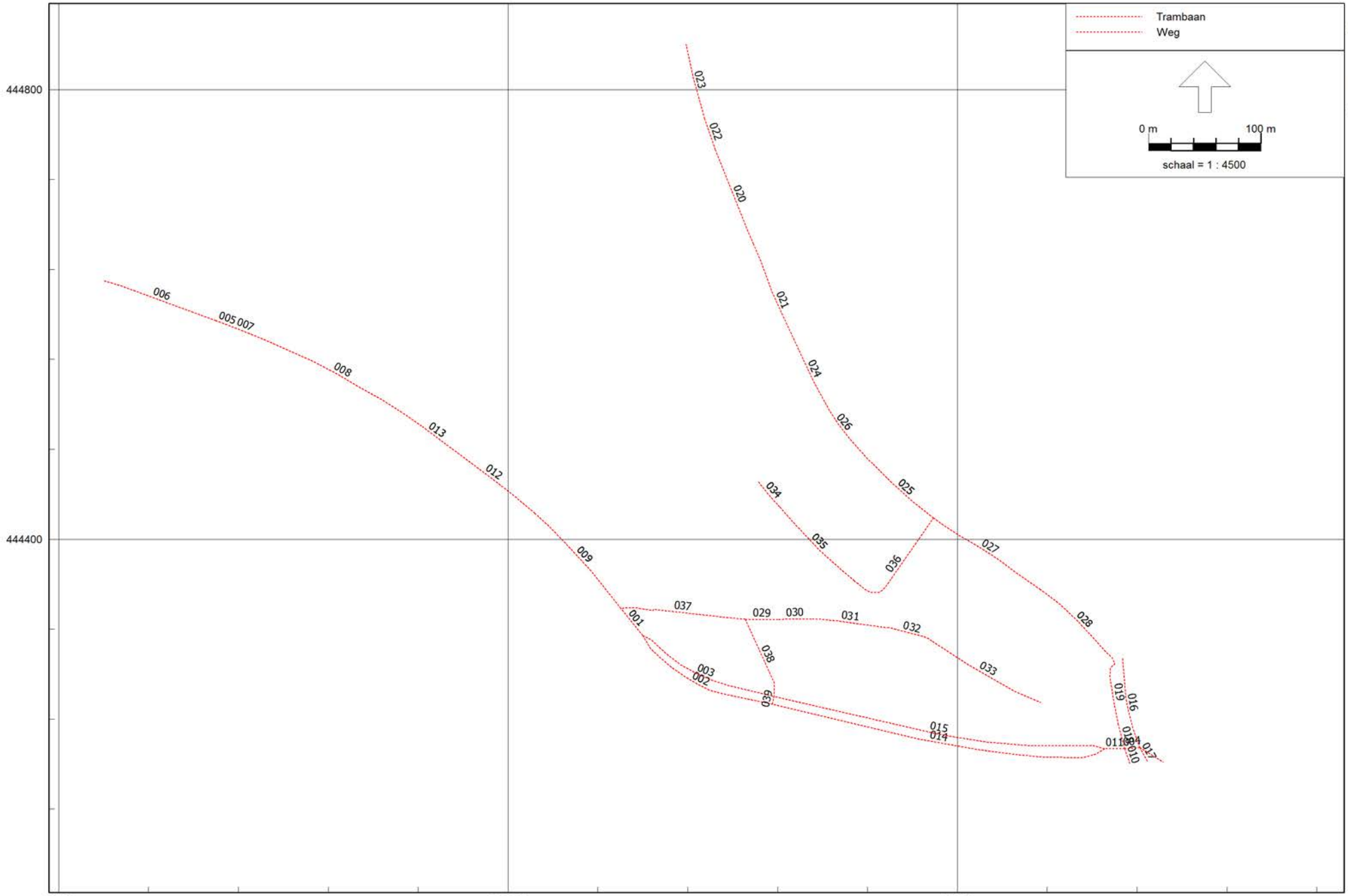
- Geluidsreducerende maatregelen aan de bron of in de overdracht sorteren niet voldoende effect, zijn niet doelmatig, dan wel ontmoeten bezwaren van civieltechnische, verkeerskundige en stedenbouwkundige aard.
- Het plan bevindt zich in de nabijheid van een trein- of busstation (ontheffingscriteria/locatiespecifieke kenmerken).
- De afmeting en positie van het plan zorgt voor afscherming van de achtergevels (tuinzijde) tot aan de voorkeursgrenswaarde en zorgt gemiddeld voor een ca. 5 dB lagere geluidbelasting vanwege de Amsterdamseweg en het spoortraject op de direct achterliggende woningen aan de Bouriciusstraat en de Sweerts de Landastraat.
- Het plan voldoet grotendeels aan de in het hogere waarden beleid gestelde ambitieniveaus dan wel is sprake van een geringe afwijking (voor de Amsterdamseweg).
- Het plan voldoet aan de criteria uit het hogere waarden beleid m.b.t. een geluidluwe zijde, een geluidluwe buitenruimte en de realisatie van minimaal een verblijfsruimte aan de geluidsluwe zijde.
- De toegestane binnenwaarde van 33 dB is o.a. te waarborgen middels akoestische beglazing, geluidgedempte ventilatievoorzieningen en dubbele kierdichting e.d. op basis van het maatgevende wegverkeerslawaai zonder aftrek conform art. 110g Wgh (max. 68 dB) en het meest ongunstige frequentiespectrum (spectrum 2 volgens de NPR 5079). In het kader van de aanvraag omgevingsvergunning zal een en ander in detail worden uitgewerkt middels een akoestisch-bouwtechnisch rapport.

Geconcludeerd kan worden dat het plan, ondanks de ligging op korte afstand van geluidbronnen, uitvoerbaar is en voorziet in een goed woon- en leefklimaat.

Het besluit tot vaststelling hogere waarden maakt onderdeel uit van de ruimtelijke procedure. Geadviseerd wordt om op basis van voorliggende rapportage hogere waarden vast te stellen zoals aangegeven in hoofdstuk 4.

Behandeld door: ing. R.R.J.W. Liebrechts
Projectverantwoordelijke: ir. J. Hardlooper
Buro Bouwfysica B.V.
Lylantseplein 1 (unit 110)
2908 LH Capelle aan den IJssel
T 010 – 760 00 49
M info@burobouwfysica.nl
W www.burobouwfysica.nl

Bijlage 1: Verkeersgegevens

Wegnummering

Buro Bouwfysica

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - wegverkeer 2027] , Geomilieu V4.21

Verkeersgegevens intensiteiten 2027

Model: wegverkeer 2027
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M	Hdef.	Type	Cpl	Cpl_W	Helling	Wegdek	V(MR(D))	V(MR(A))	V(MR(N))	V(MR(P4))	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(LV(P4))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(MV(P4))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))
001	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
002	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
003	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
004	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
005	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
006	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
007	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
008	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
009	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
010	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
011	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
012	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
013	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
014	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
015	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
016	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
017	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
018	Sweerts de Landasstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
019	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
020	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
021	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
022	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
023	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
024	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
025	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
026	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
027	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
028	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
029	Sweerts de Landasstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30
030	Sweerts de Landasstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30
031	Sweerts de Landasstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30
032	Sweerts de Landasstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30
033	Sweerts de Landasstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30
034	Sweerts de Landasstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30
035	Sweerts de Landasstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30
036	Sweerts de Landasstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30
037	Bouriciusstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30
038	Brantsenstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30
039	Brantsenstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30

Verkeersgegevens intensiteiten 2027

Model: wegverkeer 2027
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	V(ZV(P4))	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%Int(P4)	%MR(D)	%MR(A)	%MR(N)	%MR(P4)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%LV(P4)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%MV(P4)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)	%ZV(P4)	MR(D)	MR(A)	MR(N)	MR(P4)	LV(D)	LV(A)
001	--	14174,34	6,53	3,84	0,78	--	--	--	--	--	92,85	94,83	95,25	--	5,75	3,97	3,63	--	1,41	1,20	1,12	--	--	--	--	--	859,41	516,15
002	--	7545,71	6,53	3,84	0,78	--	--	--	--	--	92,79	94,80	95,26	--	5,81	4,01	3,62	--	1,40	1,19	1,12	--	--	--	--	--	457,21	274,69
003	--	6628,63	6,53	3,84	0,78	--	--	--	--	--	92,92	94,88	95,22	--	5,67	3,92	3,64	--	1,42	1,21	1,13	--	--	--	--	--	402,20	241,51
004	--	7558,84	6,53	3,83	0,79	--	--	--	--	--	91,88	94,12	94,05	--	6,81	4,76	4,91	--	1,31	1,12	1,05	--	--	--	--	--	453,51	272,48
005	--	12268,47	6,53	3,83	0,78	--	--	--	--	--	92,41	94,51	94,88	--	6,11	4,23	3,93	--	1,48	1,26	1,19	--	--	--	--	--	740,33	444,09
006	--	12285,64	6,53	3,83	0,78	--	--	--	--	--	92,42	94,52	94,89	--	6,10	4,22	3,92	--	1,48	1,26	1,19	--	--	--	--	--	741,44	444,75
007	--	12268,47	6,53	3,83	0,78	--	--	--	--	--	92,41	94,51	94,88	--	6,11	4,23	3,93	--	1,48	1,26	1,19	--	--	--	--	--	740,33	444,09
008	--	11525,11	6,53	3,83	0,78	--	--	--	--	--	92,14	94,31	94,68	--	6,37	4,41	4,12	--	1,49	1,27	1,20	--	--	--	--	--	693,44	416,30
009	--	13137,07	6,53	3,83	0,78	--	--	--	--	--	92,44	94,53	94,95	--	6,06	4,19	3,85	--	1,50	1,28	1,20	--	--	--	--	--	793,00	475,63
010	--	15414,62	6,54	3,82	0,77	--	--	--	--	--	90,56	93,00	94,24	--	6,36	4,35	3,26	--	3,09	2,65	2,51	--	--	--	--	--	912,95	547,62
011	--	14890,43	6,53	3,84	0,78	--	--	--	--	--	92,98	94,94	95,36	--	5,66	3,91	3,55	--	1,36	1,15	1,08	--	--	--	--	--	904,09	542,86
012	--	12614,90	6,53	3,83	0,78	--	--	--	--	--	92,17	94,33	94,76	--	6,27	4,34	3,99	--	1,56	1,33	1,25	--	--	--	--	--	759,25	455,76
013	--	11491,78	6,54	3,83	0,78	--	--	--	--	--	91,96	94,17	94,57	--	6,49	4,50	4,19	--	1,56	1,33	1,25	--	--	--	--	--	691,14	414,48
014	--	7858,81	6,53	3,84	0,78	--	--	--	--	--	92,92	94,90	95,37	--	5,74	3,96	3,56	--	1,34	1,14	1,07	--	--	--	--	--	476,85	286,39
015	--	7030,61	6,53	3,84	0,78	--	--	--	--	--	93,07	94,99	95,37	--	5,56	3,84	3,53	--	1,38	1,17	1,10	--	--	--	--	--	427,28	256,45
016	--	4300,58	6,54	3,81	0,78	--	--	--	--	--	88,41	91,02	91,48	--	6,12	4,28	4,11	--	5,47	4,70	4,41	--	--	--	--	--	248,66	149,14
017	--	7098,28	6,55	3,81	0,77	--	--	--	--	--	88,89	91,57	92,90	--	6,51	4,47	3,35	--	4,61	3,96	3,76	--	--	--	--	--	413,28	247,65
018	--	637,31	6,54	3,82	0,78	--	--	--	--	--	90,68	93,05	93,92	--	6,13	4,22	3,50	--	3,19	2,73	2,57	--	--	--	--	--	37,80	22,65
019	--	11792,76	6,54	3,82	0,78	--	--	--	--	--	90,68	93,05	93,92	--	6,13	4,22	3,50	--	3,19	2,73	2,57	--	--	--	--	--	699,37	419,17
020	--	4550,05	6,53	3,85	0,78	--	--	--	--	--	94,01	95,64	96,47	--	4,27	2,90	2,16	--	1,72	1,46	1,38	--	--	--	--	--	279,32	167,54
021	--	4813,66	6,53	3,85	0,78	--	--	--	--	--	94,11	95,72	96,53	--	4,20	2,85	2,12	--	1,69	1,44	1,35	--	--	--	--	--	295,82	177,39
022	--	4718,72	6,53	3,86	0,78	--	--	--	--	--	94,64	96,10	96,83	--	3,78	2,56	1,91	--	1,58	1,34	1,26	--	--	--	--	--	291,62	175,04
023	--	4718,72	6,53	3,86	0,78	--	--	--	--	--	94,64	96,10	96,83	--	3,78	2,56	1,91	--	1,58	1,34	1,26	--	--	--	--	--	291,62	175,04
024	--	4813,66	6,53	3,85	0,78	--	--	--	--	--	94,11	95,72	96,53	--	4,20	2,85	2,12	--	1,69	1,44	1,35	--	--	--	--	--	295,82	177,39
025	--	5237,86	6,53	3,84	0,78	--	--	--	--	--	92,95	94,84	95,79	--	4,90	3,33	2,48	--	2,15	1,83	1,73	--	--	--	--	--	317,92	190,76
026	--	5237,86	6,53	3,84	0,78	--	--	--	--	--	92,95	94,84	95,79	--	4,90	3,33	2,48	--	2,15	1,83	1,73	--	--	--	--	--	317,92	190,76
027	--	5874,16	6,53	3,85	0,78	--	--	--	--	--	93,71	95,41	96,26	--	4,37	2,97	2,21	--	1,92	1,63	1,53	--	--	--	--	--	359,46	215,77
028	--	5874,16	6,53	3,85	0,78	--	--	--	--	--	93,71	95,41	96,26	--	4,37	2,97	2,21	--	1,92	1,63	1,53	--	--	--	--	--	359,46	215,77
029	--	303,00	6,99	2,60	0,70	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	21,18	7,88
030	--	303,00	6,99	2,60	0,70	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	21,18	7,88
031	--	303,00	6,99	2,60	0,70	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	21,18	7,88
032	--	303,00	6,99	2,60	0,70	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	21,18	7,88
033	--	303,00	6,99	2,60	0,70	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	21,18	7,88
034	--	637,31	6,99	2,60	0,70	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	44,55	16,57
035	--	637,31	6,99	2,60	0,70	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	44,55	16,57
036	--	303,00	6,99	2,60	0,70	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	21,18	7,88
037	--	303,00	6,99	2,60	0,70	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	21,18	7,88
038	--	303,00	6,99	2,60	0,70	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	21,18	7,88
039	--	2028,08	6,99	2,60	0,70	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	141,76	52,73

Verkeersgegevens intensiteiten 2027

Model: wegverkeer 2027
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

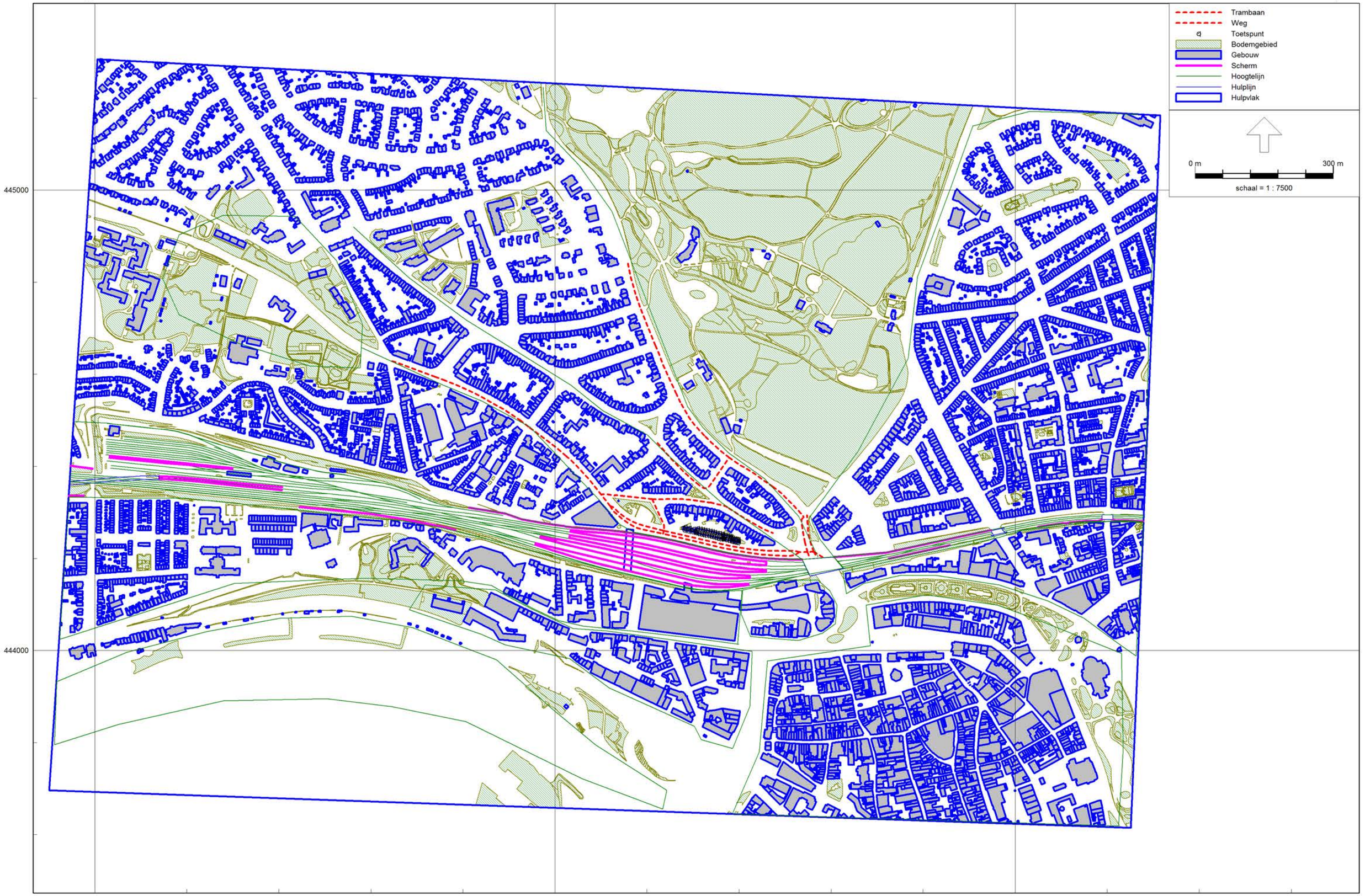
Naam	LV(N)	LV(P4)	MV(D)	MV(A)	MV(N)	MV(P4)	ZV(D)	ZV(A)	ZV(N)	ZV(P4)	LE (D) 63	LE (D) 125	LE (D) 250	LE (D) 500	LE (D) 1k	LE (D) 2k	LE (D) 4k	LE (D) 8k	LE (A) 63	LE (A) 125	LE (A) 250	LE (A) 500	LE (A) 1k
001	105,31	--	53,22	21,61	4,01	--	13,05	6,53	1,24	--	85,15	92,54	99,38	103,79	109,86	106,51	99,78	90,62	82,34	89,55	96,11	101,16	107,44
002	56,07	--	28,63	11,62	2,13	--	6,90	3,45	0,66	--	82,42	89,82	96,66	101,06	107,12	103,78	97,04	87,90	79,60	86,82	93,39	98,43	104,70
003	49,23	--	24,54	9,98	1,88	--	6,15	3,08	0,58	--	81,83	89,22	96,05	100,49	106,56	103,21	96,47	87,31	79,03	86,24	92,79	97,86	104,14
004	56,16	--	33,61	13,78	2,93	--	6,47	3,24	0,63	--	82,60	90,09	97,03	101,15	107,16	103,85	97,12	88,11	79,75	87,05	93,73	98,49	104,72
005	90,79	--	48,95	19,88	3,76	--	11,86	5,92	1,14	--	84,63	92,06	98,93	103,24	109,26	105,92	99,19	90,11	81,79	89,03	95,65	100,59	106,82
006	90,93	--	48,94	19,86	3,76	--	11,87	5,93	1,14	--	84,63	92,06	98,94	103,25	109,26	105,93	99,20	90,11	81,79	89,04	95,65	100,59	106,83
007	90,79	--	48,95	19,88	3,76	--	11,86	5,92	1,14	--	84,63	92,06	98,93	103,24	109,26	105,92	99,19	90,11	81,79	89,03	95,65	100,59	106,82
008	85,11	--	47,94	19,47	3,70	--	11,21	5,61	1,08	--	84,41	91,86	98,77	103,00	109,00	105,67	98,95	89,90	81,57	88,83	95,47	100,34	106,56
009	97,29	--	51,99	21,08	3,95	--	12,87	6,44	1,23	--	84,92	92,34	99,22	103,54	109,56	106,22	99,49	90,40	82,09	89,33	95,93	100,89	107,12
010	111,86	--	64,12	25,61	3,87	--	31,15	15,60	2,98	--	86,30	93,70	100,71	104,90	110,49	107,18	100,47	91,69	83,41	90,64	97,42	102,18	108,01
011	110,76	--	55,03	22,36	4,12	--	13,22	6,58	1,25	--	85,32	92,71	99,53	103,97	110,06	106,71	99,98	90,80	82,51	89,72	96,26	101,35	107,64
012	93,24	--	51,65	20,97	3,93	--	12,85	6,43	1,23	--	84,82	92,25	99,16	103,41	109,40	106,07	99,34	90,30	81,97	89,23	95,86	100,76	106,96
013	84,77	--	48,78	19,81	3,76	--	11,72	5,85	1,12	--	84,46	91,92	98,84	103,04	109,01	105,69	98,96	89,95	81,60	88,88	95,54	100,37	106,56
014	58,46	--	29,46	11,95	2,18	--	6,88	3,44	0,66	--	82,55	89,95	96,78	101,20	107,29	103,94	97,20	88,03	79,74	86,96	93,51	98,57	104,87
015	52,30	--	25,53	10,37	1,94	--	6,34	3,16	0,60	--	82,05	89,43	96,24	100,71	106,80	103,45	96,71	87,52	79,25	86,44	92,98	98,09	104,38
016	30,69	--	17,21	7,01	1,38	--	15,38	7,70	1,48	--	81,50	88,84	95,94	100,13	105,25	101,94	95,26	86,79	78,60	85,81	92,74	97,37	102,73
017	50,78	--	30,27	12,09	1,83	--	21,43	10,71	2,06	--	83,47	90,86	97,95	102,08	107,34	104,03	97,35	88,81	80,55	87,79	94,68	99,31	104,82
018	4,67	--	2,55	1,03	0,17	--	1,33	0,66	0,13	--	72,46	79,84	86,84	91,08	96,66	93,34	86,63	77,84	69,58	76,80	83,57	88,36	94,18
019	86,39	--	47,28	19,01	3,22	--	24,60	12,30	2,36	--	85,13	92,51	99,51	103,75	109,33	106,01	99,30	90,51	82,25	89,47	96,24	101,03	106,85
020	34,24	--	12,69	5,08	0,77	--	5,11	2,56	0,49	--	80,02	87,26	93,94	98,81	104,90	101,51	94,77	85,43	77,28	84,35	90,76	96,22	102,51
021	36,24	--	13,20	5,28	0,80	--	5,31	2,67	0,51	--	80,24	87,47	94,13	99,03	105,14	101,75	95,00	85,65	77,50	84,57	90,96	96,45	102,75
022	35,64	--	11,65	4,66	0,70	--	4,87	2,44	0,46	--	80,00	87,19	93,77	98,84	105,02	101,61	94,86	85,40	77,30	84,33	90,64	96,29	102,64
023	35,64	--	11,65	4,66	0,70	--	4,87	2,44	0,46	--	80,00	87,19	93,77	98,84	105,02	101,61	94,86	85,40	77,30	84,33	90,64	96,29	102,64
024	36,24	--	13,20	5,28	0,80	--	5,31	2,67	0,51	--	80,24	87,47	94,13	99,03	105,14	101,75	95,00	85,65	77,50	84,57	90,96	96,45	102,75
025	39,14	--	16,76	6,70	1,01	--	7,35	3,68	0,71	--	80,96	88,25	95,05	99,68	105,60	102,24	95,51	86,36	78,16	85,29	91,83	97,05	103,18
026	39,14	--	16,76	6,70	1,01	--	7,35	3,68	0,71	--	80,96	88,25	95,05	99,68	105,60	102,24	95,51	86,36	78,16	85,29	91,83	97,05	103,18
027	44,10	--	16,76	6,72	1,01	--	7,36	3,69	0,70	--	81,24	88,49	95,20	100,02	106,04	102,66	95,92	86,64	78,49	85,57	92,02	97,42	103,64
028	44,10	--	16,76	6,72	1,01	--	7,36	3,69	0,70	--	81,24	88,49	95,20	100,02	106,04	102,66	95,92	86,64	78,49	85,57	92,02	97,42	103,64
029	2,12	--	--	--	--	--	--	--	--	--	73,56	76,96	80,22	86,57	90,26	83,27	78,04	68,66	69,27	72,67	75,93	82,28	85,97
030	2,12	--	--	--	--	--	--	--	--	--	73,56	76,96	80,22	86,57	90,26	83,27	78,04	68,66	69,27	72,67	75,93	82,28	85,97
031	2,12	--	--	--	--	--	--	--	--	--	73,56	76,96	80,22	86,57	90,26	83,27	78,04	68,66	69,27	72,67	75,93	82,28	85,97
032	2,12	--	--	--	--	--	--	--	--	--	73,56	76,96	80,22	86,57	90,26	83,27	78,04	68,66	69,27	72,67	75,93	82,28	85,97
033	2,12	--	--	--	--	--	--	--	--	--	73,56	76,96	80,22	86,57	90,26	83,27	78,04	68,66	69,27	72,67	75,93	82,28	85,97
034	4,46	--	--	--	--	--	--	--	--	--	76,79	80,19	83,45	89,80	93,49	86,50	81,27	71,89	72,50	75,89	79,16	85,51	89,19
035	4,46	--	--	--	--	--	--	--	--	--	76,79	80,19	83,45	89,80	93,49	86,50	81,27	71,89	72,50	75,89	79,16	85,51	89,19
036	2,12	--	--	--	--	--	--	--	--	--	73,56	76,96	80,22	86,57	90,26	83,27	78,04	68,66	69,27	72,67	75,93	82,28	85,97
037	2,12	--	--	--	--	--	--	--	--	--	73,56	76,96	80,22	86,57	90,26	83,27	78,04	68,66	69,27	72,67	75,93	82,28	85,97
038	2,12	--	--	--	--	--	--	--	--	--	73,56	76,96	80,22	86,57	90,26	83,27	78,04	68,66	69,27	72,67	75,93	82,28	85,97
039	14,20	--	--	--	--	--	--	--	--	--	81,82	85,22	88,48	94,83	98,52	91,53	86,30	76,92	77,52	80,92	84,19	90,53	94,22

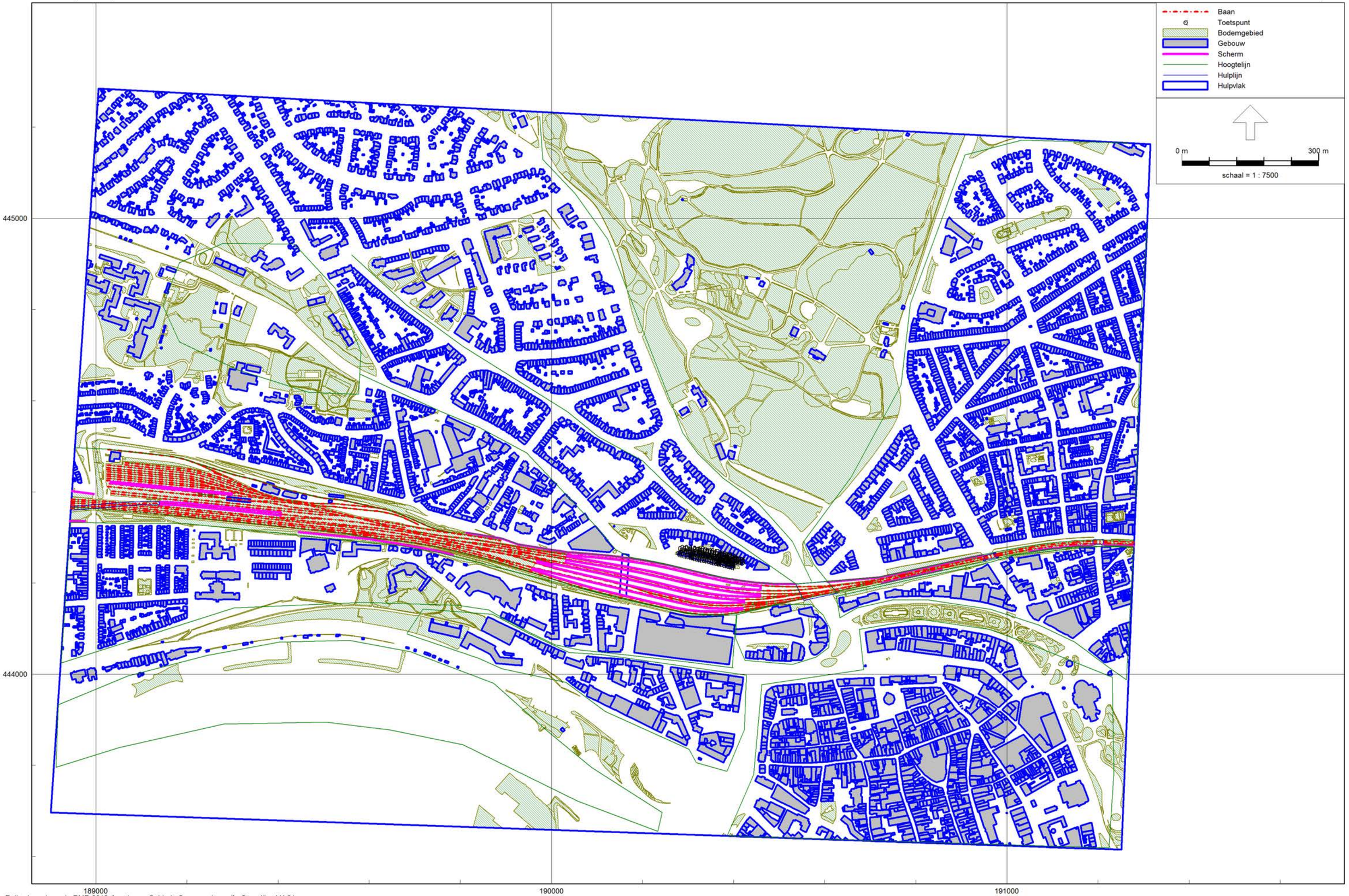
Verkeersgegevens intensiteiten 2027

Model: wegverkeer 2027
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (A) 2k	LE (A) 4k	LE (A) 8k	LE (N) 63	LE (N) 125	LE (N) 250	LE (N) 500	LE (N) 1k	LE (N) 2k	LE (N) 4k	LE (N) 8k	LE (P4) 63	LE (P4) 125	LE (P4) 250	LE (P4) 500	LE (P4) 1k	LE (P4) 2k	LE (P4) 4k	LE (P4) 8k
001	104,04	97,28	87,77	75,29	82,47	88,96	94,16	100,49	97,08	90,32	80,72	--	--	--	--	--	--	--	--
002	101,30	94,55	85,04	72,55	79,72	86,21	91,42	97,75	94,34	87,58	77,98	--	--	--	--	--	--	--	--
003	100,74	93,98	84,46	72,00	79,17	85,67	90,86	97,19	93,78	87,02	77,43	--	--	--	--	--	--	--	--
004	101,35	94,60	85,21	72,89	80,22	86,91	91,62	97,86	94,49	87,74	78,37	--	--	--	--	--	--	--	--
005	103,43	96,68	87,23	74,77	81,98	88,54	93,60	99,89	96,48	89,73	80,21	--	--	--	--	--	--	--	--
006	103,43	96,68	87,23	74,78	81,99	88,54	93,61	99,89	96,49	89,73	80,21	--	--	--	--	--	--	--	--
007	103,43	96,68	87,23	74,77	81,98	88,54	93,60	99,89	96,48	89,73	80,21	--	--	--	--	--	--	--	--
008	103,17	96,42	87,01	74,55	81,78	88,37	93,36	99,63	96,23	89,48	79,99	--	--	--	--	--	--	--	--
009	103,73	96,98	87,52	75,06	82,26	88,80	93,90	100,18	96,78	90,02	80,49	--	--	--	--	--	--	--	--
010	104,63	97,90	88,76	76,16	83,28	89,90	95,04	100,99	97,57	90,83	81,49	--	--	--	--	--	--	--	--
011	104,24	97,48	87,95	75,47	82,63	89,10	94,34	100,69	97,28	90,52	80,89	--	--	--	--	--	--	--	--
012	103,57	96,82	87,41	74,94	82,15	88,73	93,76	100,02	96,62	89,87	80,37	--	--	--	--	--	--	--	--
013	103,18	96,43	87,05	74,58	81,82	88,42	93,38	99,62	96,23	89,48	80,02	--	--	--	--	--	--	--	--
014	101,47	94,71	85,18	72,69	79,85	86,32	91,56	97,92	94,50	87,74	78,12	--	--	--	--	--	--	--	--
015	100,98	94,22	84,68	72,21	79,37	85,84	91,09	97,44	94,02	87,26	77,64	--	--	--	--	--	--	--	--
016	99,36	92,66	83,87	71,58	78,78	85,68	90,37	95,80	92,42	85,72	76,85	--	--	--	--	--	--	--	--
017	101,45	94,74	85,85	73,32	80,45	87,22	92,17	97,80	94,40	87,68	78,59	--	--	--	--	--	--	--	--
018	90,80	84,07	74,93	62,46	69,61	76,27	81,31	87,22	83,82	77,08	67,79	--	--	--	--	--	--	--	--
019	103,47	96,74	87,60	75,13	82,28	88,94	93,99	99,90	96,49	89,75	80,46	--	--	--	--	--	--	--	--
020	99,07	92,31	82,65	70,11	77,08	83,31	89,15	95,53	92,07	85,30	75,46	--	--	--	--	--	--	--	--
021	99,31	92,55	82,87	70,33	77,29	83,50	89,37	95,76	92,30	85,53	75,68	--	--	--	--	--	--	--	--
022	99,19	92,43	82,67	70,14	77,07	83,20	89,21	95,65	92,18	85,41	75,49	--	--	--	--	--	--	--	--
023	99,19	92,43	82,67	70,14	77,07	83,20	89,21	95,65	92,18	85,41	75,49	--	--	--	--	--	--	--	--
024	99,31	92,55	82,87	70,33	77,29	83,50	89,37	95,76	92,30	85,53	75,68	--	--	--	--	--	--	--	--
025	99,76	93,01	83,53	70,98	78,00	84,37	89,97	96,20	92,76	86,00	76,32	--	--	--	--	--	--	--	--
026	99,76	93,01	83,53	70,98	78,00	84,37	89,97	96,20	92,76	86,00	76,32	--	--	--	--	--	--	--	--
027	100,21	93,46	83,86	71,31	78,29	84,56	90,34	96,66	93,20	86,44	76,65	--	--	--	--	--	--	--	--
028	100,21	93,46	83,86	71,31	78,29	84,56	90,34	96,66	93,20	86,44	76,65	--	--	--	--	--	--	--	--
029	78,98	73,75	64,37	63,57	66,97	70,23	76,58	80,27	73,28	68,05	58,67	--	--	--	--	--	--	--	--
030	78,98	73,75	64,37	63,57	66,97	70,23	76,58	80,27	73,28	68,05	58,67	--	--	--	--	--	--	--	--
031	78,98	73,75	64,37	63,57	66,97	70,23	76,58	80,27	73,28	68,05	58,67	--	--	--	--	--	--	--	--
032	78,98	73,75	64,37	63,57	66,97	70,23	76,58	80,27	73,28	68,05	58,67	--	--	--	--	--	--	--	--
033	78,98	73,75	64,37	63,57	66,97	70,23	76,58	80,27	73,28	68,05	58,67	--	--	--	--	--	--	--	--
034	82,21	76,98	67,60	66,80	70,20	73,46	79,81	83,50	76,51	71,28	61,90	--	--	--	--	--	--	--	--
035	82,21	76,98	67,60	66,80	70,20	73,46	79,81	83,50	76,51	71,28	61,90	--	--	--	--	--	--	--	--
036	78,98	73,75	64,37	63,57	66,97	70,23	76,58	80,27	73,28	68,05	58,67	--	--	--	--	--	--	--	--
037	78,98	73,75	64,37	63,57	66,97	70,23	76,58	80,27	73,28	68,05	58,67	--	--	--	--	--	--	--	--
038	78,98	73,75	64,37	63,57	66,97	70,23	76,58	80,27	73,28	68,05	58,67	--	--	--	--	--	--	--	--
039	87,23	82,00	72,63	71,83	75,22	78,49	84,83	88,52	81,53	76,30	66,93	--	--	--	--	--	--	--	--

Bijlage 2: Rekenmodellen

Trambaan
Weg
Toetspunt
Bodemgebied
Gebouw
Scherm
Hoogtelijn
Hulplijn
Hulpvlak
0 m
300 m
schaal = 1 : 7500
445000
444000
189000
190000
191000

Baan
Toetspunt
Bodemgebied
Gebouw
Scherm
Hoogtelijn
Hulplijn
Hulpvlak
0 m
300 m
schaal = 1 : 7500
445000
444000
189000
190000
191000

Bijlage 3: Geluidbelastingen zonder maatregelen

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - wegverkeer 2027] , Geomilieu V4.21

Amsterdamseweg Lden in dB na aftrek ingevolge ex. art. 110g Wgh

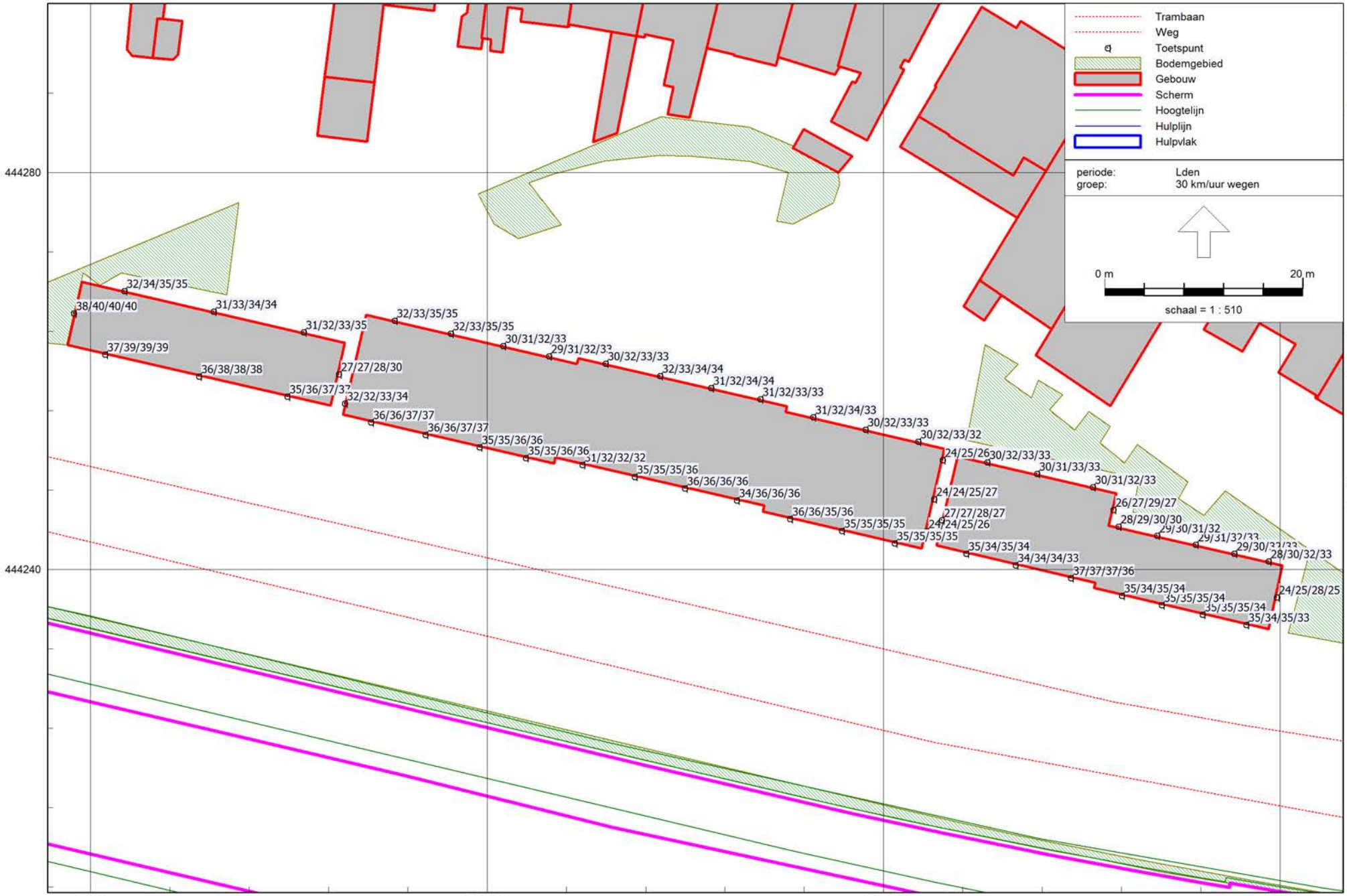
Buro Bouwfysica

Zijpendaalseweg Lden in dB na aftrek ingevolge ex. art. 110g Wgh

Buro Bouwfysica

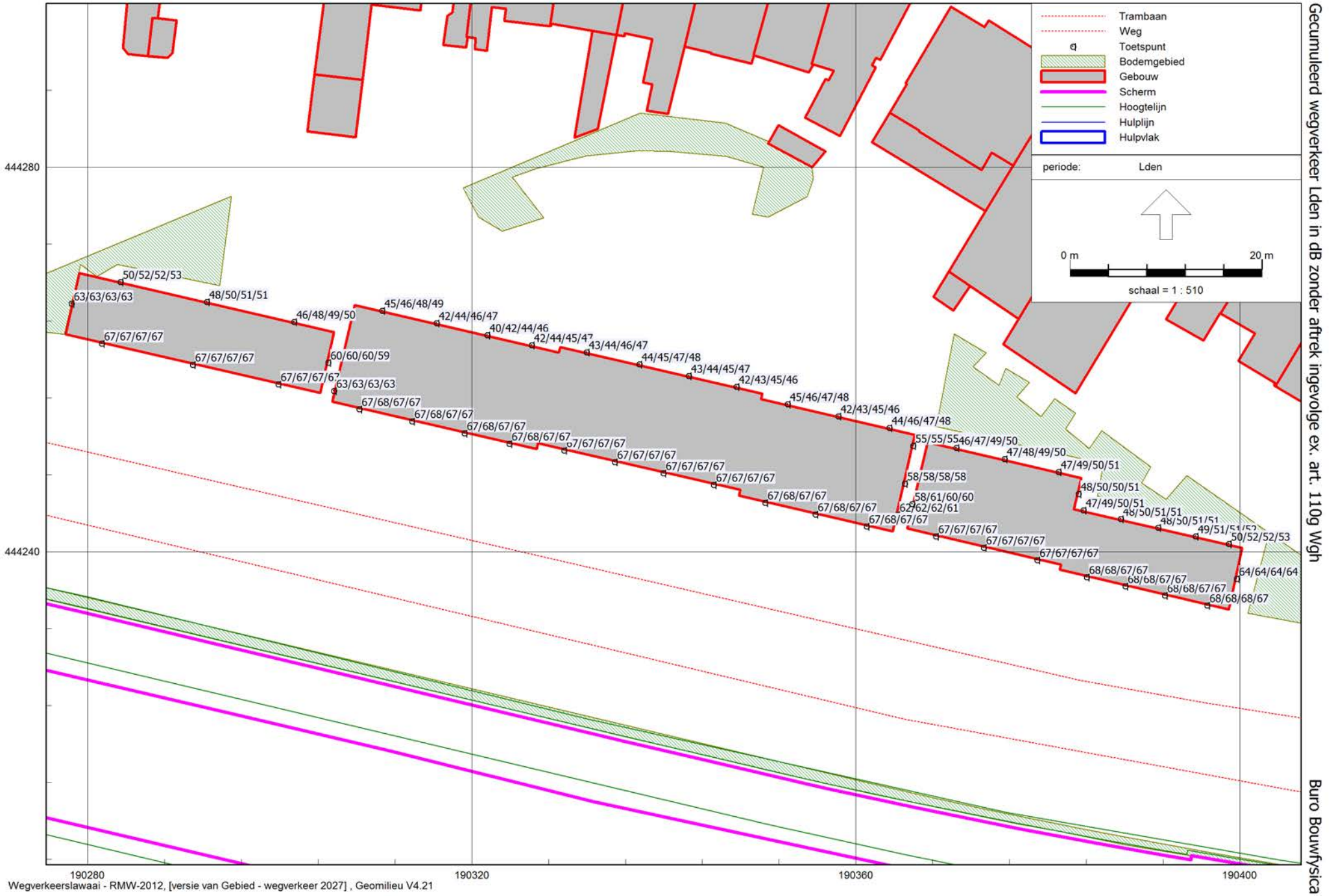
Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - wegverkeer 2027] , Geomilieu V4.21

30 km/uur wegen Lden in dB zonder aftrek ingevolge ex. art. 110g Wghh

Buro Bouwfysica

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - wegverkeer 2027] , Geomilieu V4.21

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - wegverkeer 2027] , Geomilieu V4.21

Rekenpunten

Buro Bouwfysica

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - wegverkeer 2027] , Geomilieu V4.21

Betreft: **Gecumuleerde geluidbelastingen**

Lcum/gecumuleerd weg zonder aftrek ex. art. 110g Wgh

Rekenpunt	Omschrijving	Hoogte (m)	Weg gecumuleerd	Spoor	LRL,cum/LVL,cum	Maatgevende bron	Cumulatie (Lcum)
001_A	woningen K10	1,5	62,5	52,2	63	Weg	63
001_B	woningen K10	4,5	63,29	56,51	64	Weg	64
001_C	woningen K10	7,5	63,27	58,15	64	Weg	64
001_D	woningen K10	10,5	63,08	59,26	64	Weg	64
002_A	woningen K10	1,5	48,03	43,88	49	Weg	49
002_B	woningen K10	4,5	49,78	46,89	51	Weg	51
002_C	woningen K10	7,5	50,9	48,46	52	Weg	52
002_D	woningen K10	10,5	51,29	50,6	53	Weg	53
003_A	woningen K10	1,5	46,47	43,07	47	Weg	47
003_B	woningen K10	4,5	48,05	45,27	49	Weg	49
003_C	woningen K10	7,5	49,35	46,74	50	Weg	50
003_D	woningen K10	10,5	50,05	49,3	51	Weg	51
004_A	woningen K10	1,5	49,95	44,96	51	Weg	51
004_B	woningen K10	4,5	51,72	48,42	52	Weg	52
004_C	woningen K10	7,5	52,45	50,56	53	Weg	53
004_D	woningen K10	10,5	52,69	52,2	54	Weg	54
005_A	woningen K10	1,5	59,96	51,28	60	Weg	60
005_B	woningen K10	4,5	59,94	53,61	60	Weg	60
005_C	woningen K10	7,5	59,67	55,31	60	Weg	60
005_D	woningen K10	10,5	59,22	56,61	60	Weg	60
006_A	woningen K10	1,5	67,14	56,67	67	Weg	67
006_B	woningen K10	4,5	67,38	59,26	68	Weg	68
006_C	woningen K10	7,5	67,14	60,59	67	Weg	67
006_D	woningen K10	10,5	66,72	61,66	67	Weg	67
007_A	woningen K10	1,5	67,12	56,67	67	Weg	67
007_B	woningen K10	4,5	67,37	59,01	68	Weg	68
007_C	woningen K10	7,5	67,12	60,42	67	Weg	67
007_D	woningen K10	10,5	66,7	61,52	67	Weg	67
008_A	woningen K10	1,5	67,13	56,56	67	Weg	67
008_B	woningen K10	4,5	67,38	59,41	68	Weg	68
008_C	woningen K10	7,5	67,13	60,72	67	Weg	67
008_D	woningen K10	10,5	66,71	61,75	67	Weg	67
009_A	woningen K10	1,5	63,27	53	63	Weg	63
009_B	woningen K10	4,5	63,39	55,86	64	Weg	64

Rekenpunt	Omschrijving	Hoogte (m)	Weg gecumuleerd	Spoor	LRL,cum/LVL,cum	Maatgevende bron	Cumulatie (Lcum)
009_C	woningen K10	7,5	63,05	57,28	63	Weg	63
009_D	woningen K10	10,5	62,59	58,42	63	Weg	63
010_A	woningen K10	1,5	42,42	41,56	44	Weg	44
010_B	woningen K10	4,5	43,88	42,62	45	Weg	45
010_C	woningen K10	7,5	45,62	44,22	47	Weg	47
010_D	woningen K10	10,5	46,99	46,62	48	Weg	48
011_A	woningen K10	1,5	40,49	40,91	42	Weg	42
011_B	woningen K10	4,5	42,11	41,91	44	Weg	44
011_C	woningen K10	7,5	44,01	43,84	46	Weg	46
011_D	woningen K10	10,5	45,81	46,56	48	Weg	48
012_A	woningen K10	1,5	45,03	43,02	46	Weg	46
012_B	woningen K10	4,5	46,38	44,22	47	Weg	47
012_C	woningen K10	7,5	47,9	45,63	49	Weg	49
012_D	woningen K10	10,5	48,85	47,94	50	Weg	50
013_A	woningen K10	1,5	42,08	41,2	43	Weg	43
013_B	woningen K10	4,5	43,63	42,12	45	Weg	45
013_C	woningen K10	7,5	45,21	43,64	46	Weg	46
013_D	woningen K10	10,5	46,68	46,22	48	Weg	48
014_A	woningen K10	1,5	44,15	41,51	45	Weg	45
014_B	woningen K10	4,5	45,34	42,59	46	Weg	46
014_C	woningen K10	7,5	46,66	44,22	48	Weg	48
014_D	woningen K10	10,5	47,93	46,79	49	Weg	49
015_A	woningen K10	1,5	42,8	40,99	44	Weg	44
015_B	woningen K10	4,5	44,04	42,18	45	Weg	45
015_C	woningen K10	7,5	45,45	43,77	47	Weg	47
015_D	woningen K10	10,5	46,85	46,59	48	Weg	48
016_A	woningen K10	1,5	42,68	41,26	44	Weg	44
016_B	woningen K10	4,5	44,04	42,29	45	Weg	45
016_C	woningen K10	7,5	45,56	44	47	Weg	47
016_D	woningen K10	10,5	47,1	46,53	48	Weg	48
017_A	woningen K10	1,5	41,77	41,09	43	Weg	43
017_B	woningen K10	4,5	43,1	42,5	45	Weg	45
017_C	woningen K10	7,5	44,69	44,12	46	Weg	46
017_D	woningen K10	10,5	46,14	47,21	48	Weg	48
018_A	woningen K10	1,5	41,65	41,7	43	Weg	43
018_B	woningen K10	4,5	43,19	43,07	45	Weg	45

Rekenpunt	Omschrijving	Hoogte (m)	Weg gecumuleerd	Spoor	LRL,cum/LVL,cum	Maatgevende bron	Cumulatie (Lcum)
018_C	woningen K10	7,5	44,9	44,68	46	Weg	46
018_D	woningen K10	10,5	46,34	47,56	48	Weg	48
019_A	woningen K10	1,5	45,06	43,64	46	Weg	46
019_B	woningen K10	4,5	46,32	44,69	47	Weg	47
019_C	woningen K10	7,5	47,46	46,06	49	Weg	49
019_D	woningen K10	10,5	48,43	48,42	50	Weg	50
020_A	woningen K10	1,5	44,39	43,71	46	Weg	46
020_B	woningen K10	4,5	45,83	44,86	47	Weg	47
020_C	woningen K10	7,5	47,32	46,46	49	Weg	49
020_D	woningen K10	10,5	48,13	48,88	50	Weg	50
021_A	woningen K10	1,5	58,09	49,33	58	Weg	58
021_B	woningen K10	4,5	58,17	51,21	59	Weg	59
021_C	woningen K10	7,5	57,92	53,22	58	Weg	58
021_D	woningen K10	10,5	57,62	55,03	58	Weg	58
022_A	woningen K10	1,5	54,67	47,16	55	Weg	55
022_B	woningen K10	4,5	54,99	48,91	55	Weg	55
022_C	woningen K10	7,5	54,83	50,85	55	Weg	55
022_D	woningen K10	10,5	54,75	53,06	56	Weg	56
023_A	woningen K10	1,5	62,21	52,46	62	Weg	62
023_B	woningen K10	4,5	62,15	54,55	62	Weg	62
023_C	woningen K10	7,5	61,78	56,53	62	Weg	62
023_D	woningen K10	10,5	61,3	57,82	62	Weg	62
024_A	woningen K10	1,5	67,38	56,73	68	Weg	68
024_B	woningen K10	4,5	67,59	58,24	68	Weg	68
024_C	woningen K10	7,5	67,31	60,14	68	Weg	68
024_D	woningen K10	10,5	66,85	61,31	67	Weg	67
025_A	woningen K10	1,5	67,4	56,72	68	Weg	68
025_B	woningen K10	4,5	67,59	58,29	68	Weg	68
025_C	woningen K10	7,5	67,32	60,19	68	Weg	68
025_D	woningen K10	10,5	66,84	61,36	67	Weg	67
026_A	woningen K10	1,5	67,37	56,72	68	Weg	68
026_B	woningen K10	4,5	67,58	58,2	68	Weg	68
026_C	woningen K10	7,5	67,29	60,08	68	Weg	68
026_D	woningen K10	10,5	66,83	61,26	67	Weg	67
027_A	woningen K10	1,5	67,13	56,62	67	Weg	67
027_B	woningen K10	4,5	67,38	58,1	68	Weg	68

Rekenpunt	Omschrijving	Hoogte (m)	Weg gecumuleerd	Spoor	LRL,cum/LVL,cum	Maatgevende bron	Cumulatie (Lcum)
027_C	woningen K10	7,5	67,13	59,97	67	Weg	67
027_D	woningen K10	10,5	66,73	61,14	67	Weg	67
028_A	woningen K10	1,5	67,13	56,68	67	Weg	67
028_B	woningen K10	4,5	67,39	58,2	68	Weg	68
028_C	woningen K10	7,5	67,14	60,01	67	Weg	67
028_D	woningen K10	10,5	66,73	61,16	67	Weg	67
029_A	woningen K10	1,5	67,02	56,51	67	Weg	67
029_B	woningen K10	4,5	67,4	58	68	Weg	68
029_C	woningen K10	7,5	67,15	59,9	67	Weg	67
029_D	woningen K10	10,5	66,74	61,07	67	Weg	67
030_A	woningen K10	1,5	67,11	56,76	67	Weg	67
030_B	woningen K10	4,5	67,37	58,34	68	Weg	68
030_C	woningen K10	7,5	67,12	60,09	67	Weg	67
030_D	woningen K10	10,5	66,7	61,24	67	Weg	67
031_A	woningen K10	1,5	67,39	56,79	68	Weg	68
031_B	woningen K10	4,5	67,59	58,76	68	Weg	68
031_C	woningen K10	7,5	67,31	60,31	68	Weg	68
031_D	woningen K10	10,5	66,86	61,44	67	Weg	67
032_A	woningen K10	1,5	67,38	56,78	68	Weg	68
032_B	woningen K10	4,5	67,58	58,59	68	Weg	68
032_C	woningen K10	7,5	67,31	60,22	68	Weg	68
032_D	woningen K10	10,5	66,86	61,37	67	Weg	67
033_A	woningen K10	1,5	67,38	56,73	68	Weg	68
033_B	woningen K10	4,5	67,59	58,46	68	Weg	68
033_C	woningen K10	7,5	67,31	60,15	68	Weg	68
033_D	woningen K10	10,5	66,86	61,29	67	Weg	67
034_A	woningen K10	1,5	67,39	56,82	68	Weg	68
034_B	woningen K10	4,5	67,59	58,92	68	Weg	68
034_C	woningen K10	7,5	67,31	60,4	68	Weg	68
034_D	woningen K10	10,5	66,86	61,52	67	Weg	67
035_A	woningen K10	1,5	58,05	48,69	58	Weg	58
035_B	woningen K10	4,5	60,62	53,15	61	Weg	61
035_C	woningen K10	7,5	60,32	55,21	61	Weg	61
035_D	woningen K10	10,5	59,83	56,58	61	Weg	61
036_A	woningen K10	1,5	46,54	44,49	48	Weg	48
036_B	woningen K10	4,5	48,14	45,73	49	Weg	49

Rekenpunt	Omschrijving	Hoogte (m)	Weg gecumuleerd	Spoor	LRL,cum/LVL,cum	Maatgevende bron	Cumulatie (Lcum)
036_C	woningen K10	7,5	49,32	47,46	50	Weg	50
036_D	woningen K10	10,5	50,19	49,85	52	Weg	52
037_A	woningen K10	1,5	46,07	44,54	47	Weg	47
037_B	woningen K10	4,5	47,48	45,7	49	Weg	49
037_C	woningen K10	7,5	48,73	47,44	50	Weg	50
037_D	woningen K10	10,5	49,57	49,82	51	Weg	51
038_A	woningen K10	1,5	47,04	45,14	48	Weg	48
038_B	woningen K10	4,5	48,76	46,53	50	Weg	50
038_C	woningen K10	7,5	49,79	48,14	51	Weg	51
038_D	woningen K10	10,5	50,79	50,15	52	Weg	52
039_A	woningen K10	1,5	48,22	45,73	49	Weg	49
039_B	woningen K10	4,5	49,71	47	51	Weg	51
039_C	woningen K10	7,5	50,48	48,57	52	Weg	52
039_D	woningen K10	10,5	51,08	50,97	53	Weg	53
040_A	woningen K10	1,5	47,97	44,79	49	Weg	49
040_B	woningen K10	4,5	49,86	46,3	51	Weg	51
040_C	woningen K10	7,5	50,56	48,13	51	Weg	51
040_D	woningen K10	10,5	51,22	50,66	53	Weg	53
041_A	woningen K10	1,5	48,22	45,26	49	Weg	49
041_B	woningen K10	4,5	49,94	46,72	51	Weg	51
041_C	woningen K10	7,5	50,7	48,44	52	Weg	52
041_D	woningen K10	10,5	51,37	50,66	53	Weg	53
042_A	woningen K10	1,5	48,89	45,44	50	Weg	50
042_B	woningen K10	4,5	50,78	47,03	51	Weg	51
042_C	woningen K10	7,5	51,4	48,78	52	Weg	52
042_D	woningen K10	10,5	51,93	51,19	53	Weg	53
043_A	woningen K10	1,5	47,47	44,85	48	Weg	48
043_B	woningen K10	4,5	49,12	46,24	50	Weg	50
043_C	woningen K10	7,5	49,94	47,76	51	Weg	51
043_D	woningen K10	10,5	50,63	49,87	52	Weg	52
044_A	woningen K10	1,5	49,98	46,18	51	Weg	51
044_B	woningen K10	4,5	51,88	47,72	53	Weg	53
044_C	woningen K10	7,5	52,37	49,42	53	Weg	53
044_D	woningen K10	10,5	52,85	51,67	54	Weg	54
045_A	woningen K10	1,5	63,66	55,22	64	Weg	64
045_B	woningen K10	4,5	64,14	57,42	64	Weg	64

Rekenpunt	Omschrijving	Hoogte (m)	Weg gecumuleerd	Spoor	LRL,cum/LVL,cum	Maatgevende bron	Cumulatie (Lcum)
045_C	woningen K10	7,5	63,87	59,16	64	Weg	64
045_D	woningen K10	10,5	63,51	60,58	64	Weg	64
046_A	woningen K10	1,5	67,68	56,56	68	Weg	68
046_B	woningen K10	4,5	67,82	58,81	68	Weg	68
046_C	woningen K10	7,5	67,48	60,6	68	Weg	68
046_D	woningen K10	10,5	66,97	61,84	67	Weg	67
047_A	woningen K10	1,5	67,59	56,6	68	Weg	68
047_B	woningen K10	4,5	67,76	58,75	68	Weg	68
047_C	woningen K10	7,5	67,43	60,55	68	Weg	68
047_D	woningen K10	10,5	66,93	61,76	67	Weg	67
048_A	woningen K10	1,5	67,78	56,57	68	Weg	68
048_B	woningen K10	4,5	67,92	58,91	68	Weg	68
048_C	woningen K10	7,5	67,53	60,71	68	Weg	68
048_D	woningen K10	10,5	67,01	61,96	67	Weg	67
049_A	woningen K10	1,5	67,54	56,64	68	Weg	68
049_B	woningen K10	4,5	67,69	58,71	68	Weg	68
049_C	woningen K10	7,5	67,38	60,51	68	Weg	68
049_D	woningen K10	10,5	66,89	61,71	67	Weg	67
050_A	woningen K10	1,5	67,18	56,58	67	Weg	67
050_B	woningen K10	4,5	67,42	58,43	68	Weg	68
050_C	woningen K10	7,5	67,15	60,28	67	Weg	67
050_D	woningen K10	10,5	66,71	61,48	67	Weg	67
051_A	woningen K10	1,5	67,23	56,36	67	Weg	67
051_B	woningen K10	4,5	67,43	58,37	68	Weg	68
051_C	woningen K10	7,5	67,15	60,22	67	Weg	67
051_D	woningen K10	10,5	66,69	61,44	67	Weg	67
052_A	woningen K10	1,5	67,13	56,62	67	Weg	67
052_B	woningen K10	4,5	67,4	58,35	68	Weg	68
052_C	woningen K10	7,5	67,16	60,21	67	Weg	67
052_D	woningen K10	10,5	66,72	61,41	67	Weg	67
						MAX	**68**

Rekenpunten acherliggende bebouwing

Buro Bouwfysica

Railverkeerslawaai - RMR-2012, [versie van Gebied - Spoorweglawaai afschemende werking] , Geomilieu V4.21

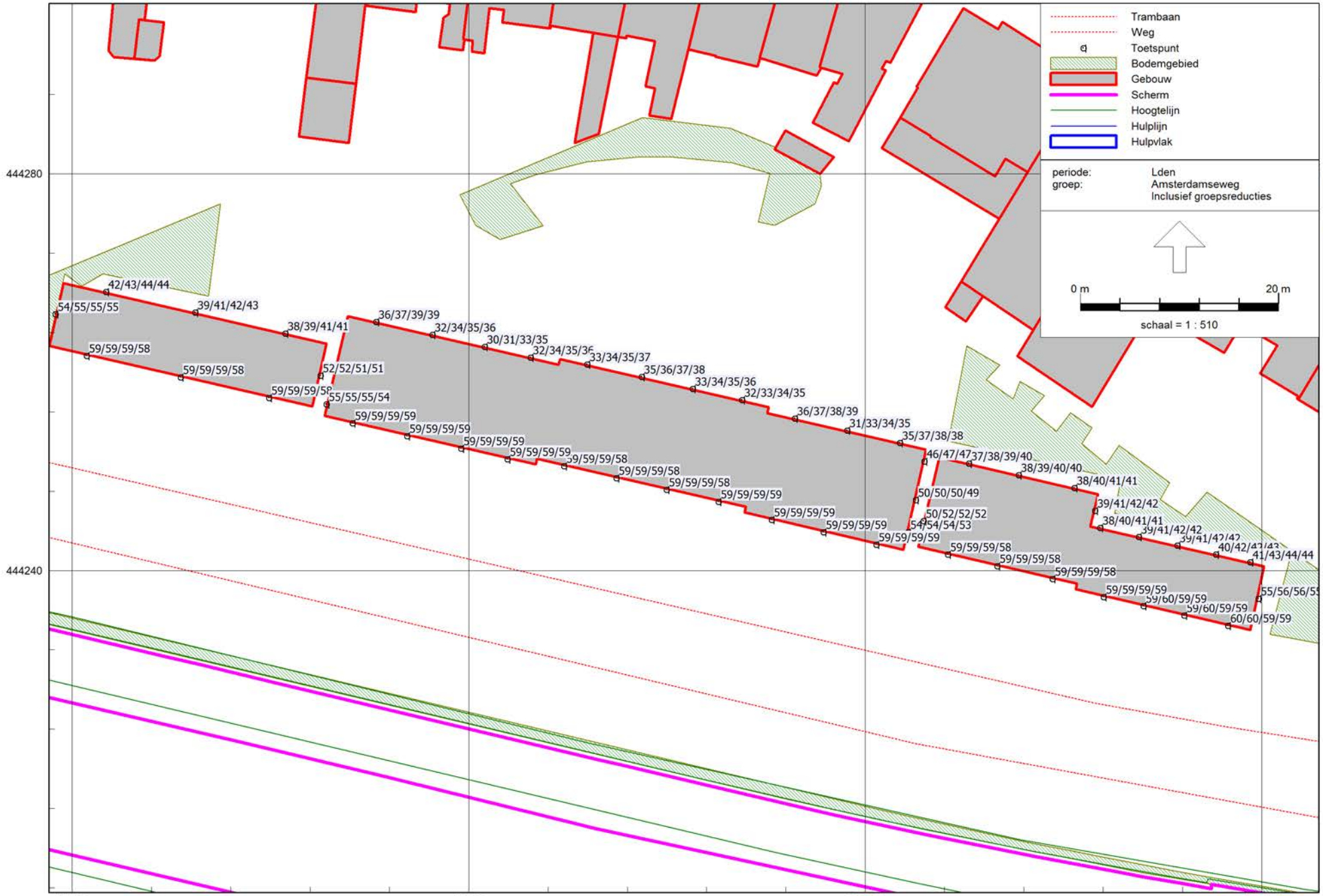
Betreft: **Verschilberekening afschermende werking achterliggende bebouwing**
gecumuleerd weg is zonder aftrek ex. art. 110g Wgh

			Weg gecumuleerd			Spoortraject		
			zonder	met		zonder	met	
Rekenpunt	Adres	Hoogte in m	Lden	Lden	Verschil	Lden	Lden	Verschil
001_A	Bouriciusstraat 9	1,5	57,67	51,69	-5,98	53,24	46,04	-7,2
001_B	Bouriciusstraat 9	4,5	59,27	53,28	-5,99	54,01	47,67	-6,34
001_C	Bouriciusstraat 9	7,5	59,82	53,99	-5,83	55,39	49,65	-5,74
001_D	Bouriciusstraat 9	10,5	59,93	54,3	-5,63	57,07	51,85	-5,22
002_A	Bouriciusstraat 3	1,5	57,28	43,57	-13,71	52,91	41	-11,91
002_B	Bouriciusstraat 3	4,5	58,71	44,97	-13,74	53,69	41,94	-11,75
002_C	Bouriciusstraat 3	7,5	59,36	46,17	-13,19	54,72	44,03	-10,69
002_D	Bouriciusstraat 3	10,5	59,54	47,93	-11,61	56,48	47,76	-8,72
003_A	Sweerts de Landastraat 69-73	1,5	58,37	45,85	-12,52	52,32	41,11	-11,21
003_B	Sweerts de Landastraat 69-73	4,5	59,45	46,76	-12,69	53,02	41,96	-11,06
003_C	Sweerts de Landastraat 69-73	7,5	60,05	47,36	-12,69	53,93	44,31	-9,62
003_D	Sweerts de Landastraat 69-73	10,5	60,3	48,26	-12,04	55,8	47,81	-7,99
004_A	Sweerts de Landastraat 53-55	1,5	60,83	56,12	-4,71	55,06	51,71	-3,35
004_B	Sweerts de Landastraat 53-55	4,5	62,25	58,08	-4,17	56,17	53,34	-2,83
004_C	Sweerts de Landastraat 53-55	7,5	62,48	58,21	-4,27	57,58	54,99	-2,59
004_D	Sweerts de Landastraat 53-55	10,5	62,44	58,18	-4,26	59,1	56,7	-2,4
005_A	Bouriciusstraat 17	1,5	56,38	53,28	-3,1	51,69	49,29	-2,4
005_B	Bouriciusstraat 17	4,5	57,64	55,04	-2,6	51,96	50,11	-1,85
005_C	Bouriciusstraat 17	7,5	58,21	55,39	-2,82	53,07	51,64	-1,43
005_D	Bouriciusstraat 17	10,5	58,43	55,55	-2,88	54,67	53,63	-1,04
006_A	Sweerts de Landastraat 37-39	1,5	62,48	61,93	-0,55	53,54	53,29	-0,25
006_B	Sweerts de Landastraat 37-39	4,5	63,51	63,19	-0,32	55,52	55,58	0,06
006_C	Sweerts de Landastraat 37-39	7,5	63,57	63,2	-0,37	57,35	57,43	0,08
006_D	Sweerts de Landastraat 37-39	10,5	63,38	62,94	-0,44	59,19	59,28	0,09
				MAX	**-0,32**			**0,09**
				MIN	**-13,74**			**-11,91**
				GEM	**-6,50**			**-5,22**

Bijlage 4: Geluidbelastingen met maatregelen

Amsterdamseweg Lden in dB na aftrek ingevolge ex. art. 110g Wgh

Stil asfalt (dunne deklagen B) L=300 m

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - wegverkeer 2027 stil asfalt] , Geomilieu V4.21

Buro Bouwfysica

Spoorweglawaai Lden in dB
Geluidscherm L=300m, H=5m

Buro Bouwfysica

Railverkeerslawaai - RMR-2012, [versie van Gebied - Spoorweglawaai, geluidscherm] , Geomilieu V4.21

Aveco de Bondt
ingenieursbedrijf

Memo

Ter attentie van	Vof Arnhemse Heeren
Datum	11 augustus 2017
Projectnummer	17.0653
Onderwerp	Luchtkwaliteit ontwikkeling Arnhemse Heeren

Inleiding

Vof Arnhemse Heeren is voornemens aan de Amsterdamseweg te Arnhem 19 grondgebonden woningen te realiseren.

Aangezien de voorgenomen ontwikkeling niet bij recht op grond van het vigerende bestemmingsplan gerealiseerd kan worden, dient ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling een ruimtelijke procedure gevoerd te worden. Onderdeel hiervan is de onderbouwing dat de voorgenomen ontwikkeling voldoet aan een goede ruimtelijke ordening.

Wettelijk kader

De Wet luchtkwaliteit (verankerd in de Wet Milieubeheer hoofdstuk 5, titel 5.2) is een implementatie van diverse Europese richtlijnen omtrent luchtkwaliteit, waarin onder andere grenswaarden voor vervuilende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO_2) en zwevende deeltjes als PM_{10} (fijn stof) de maatgevende stoffen waarvan de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. Overschrijdingen van de grenswaarden komen, uitzonderlijke situaties daargelaten, bij andere stoffen niet voor.

Als kan worden aangetoond dat aan één of een combinatie van voorwaarden uit de Wet luchtkwaliteit wordt voldaan, vormen luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmering voor het uitoefenen van de bevoegdheid. Deze voorwaarden zijn:

a. er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van de grenswaarde;
b. een project leidt – al dan niet per saldo – niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
c. een project draagt 'niet in betekenende mate' bij aan de concentratie van fijn stof en stikstofdioxide;
d. een project is genoemd of past binnen het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) of een regionaal programma van maatregelen.

Besluiten en Regelingen welke gekoppeld zijn aan de Wet luchtkwaliteit zijn ondermeer de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 en het Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen).

Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)
Deze algemene maatregel van bestuur, verder te noemen het “Besluit nibm”, geeft aan wanneer een project niet in betekenende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit. Dat is het geval als de toename van fijn stof of stikstof niet meer bedraagt dan 3% van de jaargemiddelde concentratie (maximaal 1,2 µg/m^3). Concreet betekent dit dat de toevoeging van 1.500 woningen of 100.000 m^2 kantoorruimte aan een enkele ontsluitingsweg) als niet relevant wordt bestempeld.

NSL
Gekoppeld aan de 'Wet luchtkwaliteit' is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL), waaraan vervolgens het Regionaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (RSL) hangt. Het NSL bevat enerzijds alle maatregelen die de luchtkwaliteit verbeteren en anderzijds alle ruimtelijke ontwikkelingen die de luchtkwaliteit verslechteren. De positieve effecten (maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren) overtreffen de negatieve effecten (ruimtelijke projecten die de luchtkwaliteit verslechteren), zodat door uitvoering van het NSL overal in Nederland de grenswaarde voor fijn stof en de grenswaarde voor stikstofdioxide worden gehaald.

Bij ieder (ruimtelijk) project moet toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit plaatsvinden, met andere woorden het moet duidelijk zijn welke gevolgen het project heeft voor de luchtkwaliteit.

Resultaten toets Wet luchtkwaliteit
Onderhavig plan maakt de realisatie van circa 19 woningen mogelijk. Hiermee past de voorgenomen ontwikkeling ruim binnen de kaders zoals gesteld in het besluit ‘Niet in betekenende mate’ waardoor geconcludeerd wordt dat het plan voldoet aan voorwaarde c uit de Wet luchtkwaliteit.

Goed woon- en leefklimaat
Naast de effecten van de voorgenomen ontwikkeling op de luchtkwaliteit, moet worden bezien of er voor de te realiseren woningen voldaan kan worden aan een goed woon- en leefklimaat ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit. Om te bepalen of de plaatselijke luchtkwaliteit voldoet aan de normen voor een goed woon- en leefklimaat is gebruik gemaakt van de NSL-monitoringstool. Sinds 2010 vindt jaarlijks een monitoring plaats van het NSL. Daarin wordt de ontwikkeling van de luchtkwaliteit gevolgd en wordt de uitvoering van de maatregelen en projecten, die zijn opgenomen in het NSL, bijgehouden. Ten behoeve van deze monitoring worden berekeningen uitgevoerd met de Monitoringstool. Indien uit de monitoring blijkt dat de doelstellingen van het NSL niet worden gehaald, kunnen extra maatregelen worden getroffen.

Op basis van de NSL-monitoringstool (zie bijlage 1) blijkt dat de achtergrondconcentraties fijn stof en stikstofdioxide ter plaatse van het in 2020 respectievelijk 21,5 µg/m^3 en 23,9 µg/m^3 bedragen. Hiermee wordt ruim voldaan aan de wettelijke norm van 40 µg/m^3. Voor zeer fijn stof ($PM_{2.5}$) geldt een norm van 25 µg/m^3. Ter plaatse van het plangebied bedraagt de concentratie zeer fijn stof op grond van het NSL 13,1 µg/m^3. Hiermee wordt ook voor zeer fijn stof voldaan aan de geldende normen.

Conclusie

Op basis van het voorgaande wordt geconcludeerd dat zowel vanuit de Wet milieubeheer als vanuit een goede ruimtelijke ordening de luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor de voorgenomen ontwikkeling van Arnhemse Heeren.

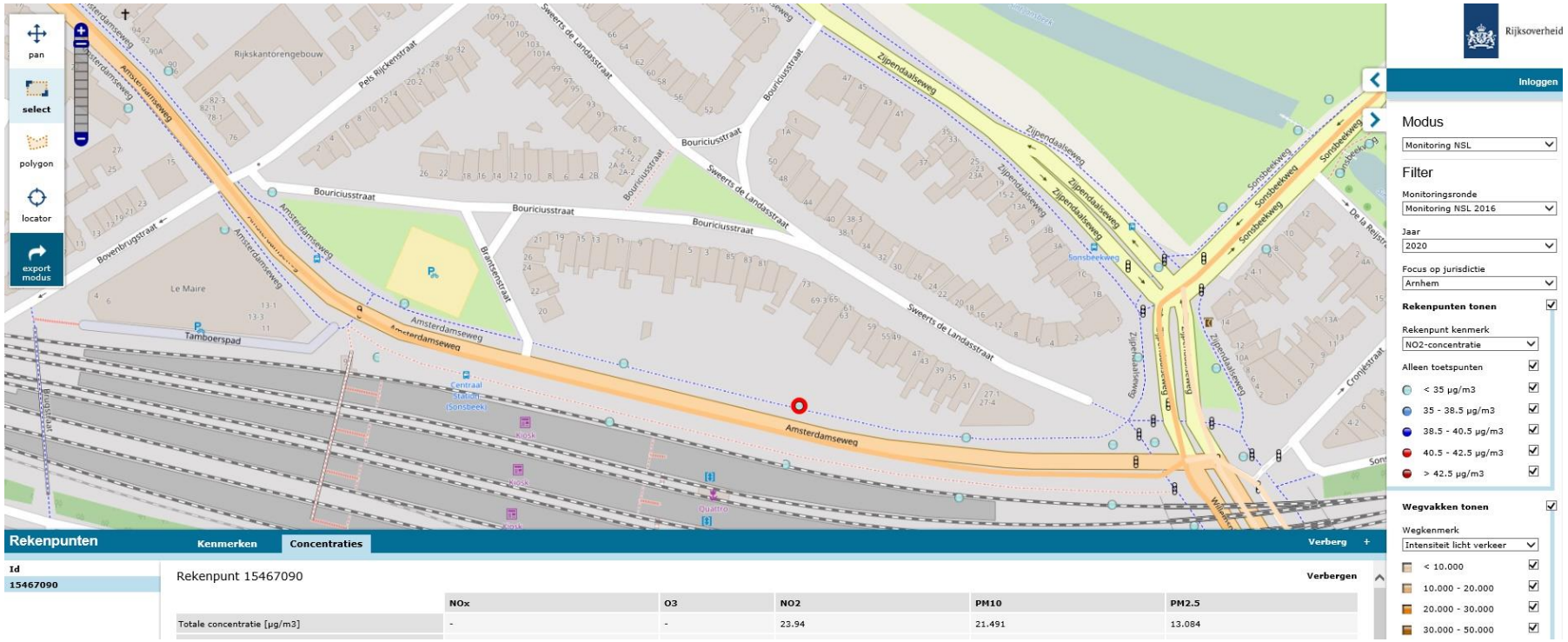
Opgesteld door:

ing. J.W. (Jeroen) Hendriks
Senior Adviseur Ruimte & Milieu

Bijlage 1: Gegevens NSL-monitoringstool

Bijlage 1: gegevens NSL-monitoringstool

Adviesgroep AVIV BV
Langestraat 11
7511 HA Enschede

Externe veiligheid spoor

Arnhem Centraal

Project : 163050
Datum : 11 februari 2016
Auteurs : ing. A.J.H. Schulenberg
B.S. van Holten

Opdrachtgever:
Gemeente Arnhem
t.a.v. ing. Y.H.J.M. Gerritsen
Postbus 9200
6800 HA Arnhem

Inhoudsopgave

1. Inleiding 2

2. Normstelling externe veiligheid 3
2.1. Wet- en regelgeving 3
2.2. Risicobenadering 3
2.2.1. Plaatsgebonden risico 3
2.2.2. Groepsrisico 4
2.3. Plasbrandaandachtsgebied (PAG) 6

3. Uitgangspunten risicoberekening 7
3.1. RBM II 7
3.2. Transportintensiteit 7
3.3. Trajecteigenschappen 7
3.4. Aanwezigheid personen 8

4. Resultaten 10
4.1. Plaatsgebonden risico 10
4.2. Groepsrisico 10
4.3. Plasbrandaandachtsgebied 13

5. Conclusie 14

Referenties 15

Bijlage 1. Gegevens bebouwing 16

1. Inleiding

De gemeente Arnhem is voornemens om een aantal kantoorgebouwen rondom het centraal station te transformeren tot appartementen. Het plangebied is gelegen binnen 200 m van de spoorlijn Arnhem - Velperbroek aansluiting.

De gemeente Arnhem wenst inzicht in de hoogte van het groepsrisico voor zes mogelijke invullingen (zie bijlage 1). In deze rapportage worden de resultaten van de risicoberekeningen gepresenteerd.

De rapportage is al volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 wordt de normstelling externe veiligheid voor transportroutes toegelicht. De gehanteerde gegevens en uitgangspunten zijn samengevat in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 wordt het resultaat van de berekeningen getoond. Hoofdstuk 5 ten slotte bevat de conclusie.

2. Normstelling externe veiligheid

2.1. Wet- en regelgeving

Het transport van gevaarlijke stoffen brengt risico's met zich mee door de mogelijkheid dat bij een ongeval gevaarlijke stoffen kunnen vrijkomen. Het risico voor personen die verblijven in de omgeving wordt gevat onder het begrip externe veiligheid (EV). Voor het transport van gevaarlijke stoffen over de weg, het spoor en het binnenwater is een risiconormering vastgesteld. In het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) zijn de regels opgenomen voor de ruimtelijke ordening [1]. Voor infrabesluiten zijn de regels vastgelegd in de Beleidsregels EV-beoordeling Tracébesluiten (de Beleidsregels) [2].

Op 1 april 2015 is het Basisnet volledig in werking getreden. Het basisnet bestaat uit een aangewezen aantal routes (wegen, spoorwegen en vaarwegen) waarop het mogelijk moet zijn en blijven om gevaarlijke stoffen te vervoeren. Het doel van het Basisnet is het vastleggen en waarborgen van een duurzame balans tussen het vervoer van gevaarlijke stoffen, de ruimtelijke omgeving en de veiligheid van mensen die wonen en werken langs de route. Het Basisnet stelt grenzen aan het risico vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, vaarwegen en spoorlijnen alsmede aan ruimtelijke ontwikkelingen langs die wegen, vaarwegen en spoorlijnen. Voor elke weg, spoorlijn en vaarweg die deel uitmaakt van het Basisnet, is vastgesteld hoeveel risico het vervoer van gevaarlijke stoffen over die weg, spoorlijn of vaarweg maximaal mag veroorzaken. De basisnetroutes en deze zogenoemde "risicoplafonds" zijn vastgelegd in de regeling basisnet [3].

2.2. Risicobenadering

De risicobenadering externe veiligheid kent twee begrippen om het risiconiveau voor activiteiten met gevaarlijke stoffen in relatie tot de omgeving aan te geven. Deze begrippen zijn het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR).

Met het PR wordt de aan te houden afstand geëvalueerd tussen de activiteit en kwetsbare functies in de omgeving. Of een functie kwetsbaar of beperkt kwetsbaar is, is te vinden in het Besluit externe veiligheid Inrichtingen (Bevi) [4]. Voorbeelden van kwetsbare objecten zijn woningen, scholen, ziekenhuizen en grote kantoorgebouwen. Beperkt kwetsbare objecten zijn onder andere verspreid liggende woningen, sporthallen en bedrijfsgebouwen.

Met het GR wordt geëvalueerd of als gevolg van een ongeval een groot aantal slachtoffers kan vallen, doordat een grote groep personen blootgesteld wordt.

2.2.1. Plaatsgebonden risico

Het PR is de kans per jaar dat een persoon, die zich continu en onbeschermd op een bepaalde plaats in de omgeving van een transportroute bevindt, overlijdt door een ongeval met het transport van gevaarlijke stoffen op die route. Plaatsen met een gelijk

risico kunnen door zogenaamde risicocontouren op een kaart worden weergegeven. Het PR leent zich daarmee goed voor het vaststellen van een veiligheidszone tussen een route en kwetsbare bestemmingen zoals woonwijken. In tabel 1 wordt weergegeven welke normen voor het plaatsgebonden risico van toepassing zijn.

Type object	**Omgevingsbesluit**
Kwetsbare objecten	Grenswaarde PR 10^{-6}
Beperkt kwetsbare objecten	Richtwaarde PR 10^{-6}

Tabel 1. Normen plaatsgebonden risico

De grenswaarde moet ten allen tijde in acht worden genomen, het bevoegd gezag mag niet van de grenswaarde afwijken. Voor de richtwaarde geldt dat uitsluitend in geval van zwaarwegende belangen (zoals economische) daarvan mag worden afgeweken. Voor ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van basisnetroutes dienen de afstanden rechtstreeks getoetst te worden aan de risicoplafonds zoals die zijn vastgesteld in de Regeling Basisnet [3]. Voor ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van andere dan de basisnetroutes dienen de afstanden getoetst te worden aan de berekende 10^{-6} contour van het plaatsgebonden risico. In veel gevallen is een risicoberekening niet nodig en kan worden volstaan met het toepassen van de vuistregels uit de Handleiding Risicoanalyse Transport (Hart) [5].

2.2.2. Groepsrisico

Indien een plangebied ligt binnen het invloedsgebied van een transportroute waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd, wordt in de toelichting bij het bestemmingsplan en in de ruimtelijke onderbouwing van de omgevingsvergunning in elk geval ingegaan op:

- de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp op die transportroute, en
- voor zover dat plan of die vergunning betrekking heeft op nog niet aanwezige kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten: de mogelijkheden voor personen om zich in veiligheid te brengen indien zich op die transportroute een ramp voordoet.

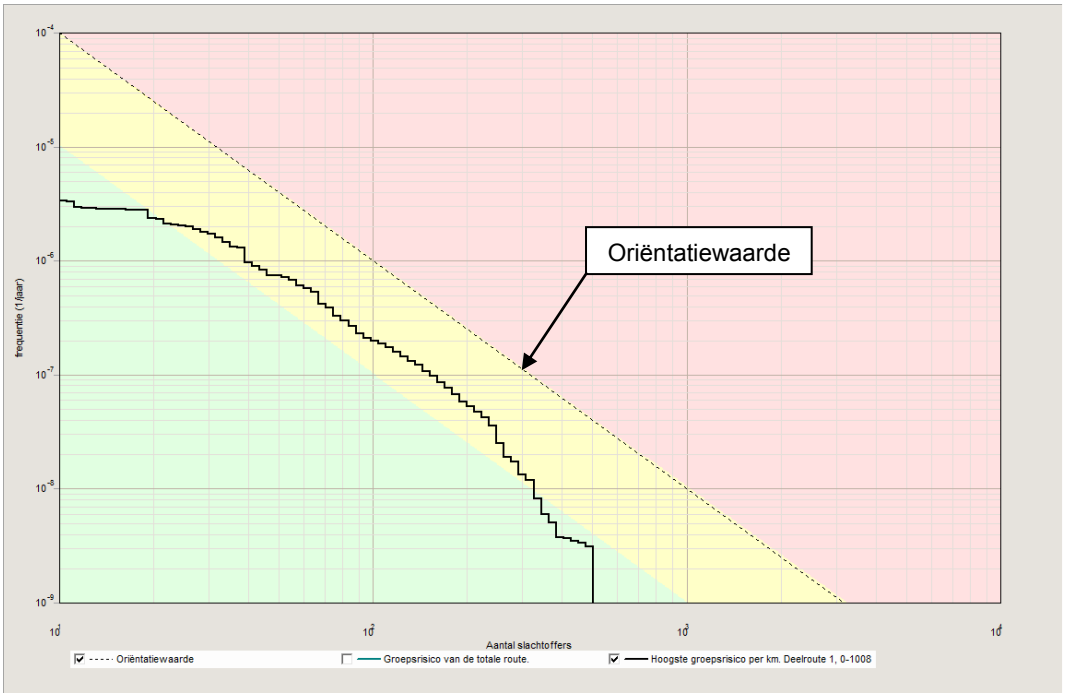
Als het groepsrisico door een bestemmingsplan dat geheel of gedeeltelijk gelegen is binnen 200 m van een transportroute meer dan 10% toeneemt ten opzichte van de bestaande situatie en groter is dan 10% van de oriëntatiewaarde dient het groepsrisico te worden verantwoord. Dit wordt ook wel aangeduid als de verantwoordingsplicht groepsrisico. In de motivering bij het betrokken besluit moeten tenminste de volgende gegevens worden opgenomen:

- 1°. de dichtheid van personen in het invloedsgebied van de transportroute op het tijdstip waarop het plan of besluit wordt vastgesteld, rekening houdend met de in dat gebied reeds aanwezige personen en de personen die in dat gebied op grond van het geldende bestemmingsplan of de geldende bestemmingsplannen of een omgevingsvergunning redelijkerwijs te verwachten zijn, en
  2°. de als gevolg van het bestemmingsplan of de omgevingsvergunning redelijkerwijs te verwachten verandering van de dichtheid van personen in het gebied waarop dat plan of die vergunning betrekking heeft;

- het groepsrisico op het tijdstip waarop het plan of de vergunning wordt vastgesteld en de bijdrage van de in dat plan of besluit toegelaten kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten aan de hoogte van het groepsrisico, vergeleken met de oriëntatiewaarde;
- de maatregelen ter beperking van het groepsrisico die bij de voorbereiding van het plan of de vergunning zijn overwogen en de in dat plan of die vergunning opgenomen maatregelen, waaronder de steden-bouwkundige opzet en voorzieningen met betrekking tot de inrichting van de openbare ruimte, en
- de mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkelingen met een lager groepsrisico en de voor- en nadelen daarvan.

Het groepsrisico geeft aan wat de kans is op een ongeval met tien of meer dodelijke slachtoffers in de omgeving van de beschouwde activiteit, kortom de kans op een ramp. Het aantal personen dat in de omgeving van de route verblijft, bepaalt mede de hoogte van het GR. Het GR wordt weergegeven in een zogenaamde fN-curve, op de verticale as staat de cumulatieve kans per jaar f op een ongeval met N of meer slachtoffers en op de horizontale as het aantal slachtoffers. Figuur 1 geeft een voorbeeld.

Het groepsrisico wordt bepaald per kilometer route en vergeleken met de oriëntatiewaarde. Deze waarde helpt het bevoegd gezag bij de afweging of de kans op een ramp opweegt tegen het maatschappelijk voordeel van het voorgenomen besluit. Het begrip *oriëntatie*waarde houdt in dat het bevoegd gezag gemotiveerd kan besluiten een hogere kans op een ramp te accepteren.

Figuur 1. Voorbeeld groepsrisico transportroute

2.3. Plasbrandaandachtsgebied (PAG)

Incidenten met grote lekkage van gevaarlijke stoffen komen heel weinig voor. Het meest voorkomende type incident op wegen en spoorwegen is een lekkage van een brandbare vloeistof zoals benzine. Naast het voldoen aan het plaatsgebonden risico en het verantwoorden van het groepsrisico moet het bevoegd gezag daarom tevens ingaan op een keuze om te bouwen in het zogeheten plasbrandaandachtsgebied (PAG). Het PAG is het gebied naast Basisnetroutes waarbij rekening gehouden wordt met de effecten van een plasbrand. Deze kan ontstaan wanneer bij een ongeval vrijgekomen brandbare vloeistof ontstoken wordt. Met het oog op een dergelijk ongeval zijn in het Bouwbesluit 2012 en de daarop berustende ministeriële regeling bouwvoorschriften gegeven voor gebouwen in plasbrandaandachtsgebieden. De plasbrandaandachtsgebieden zijn bij ministeriële regeling aangewezen [3].

3. Uitgangspunten risicoberekening

3.1. RBM II

Het risico van het transport is berekend met RBM II versie 2.3, ontwikkeld in opdracht van Rijkswaterstaat voor evaluatie van transportroutes [5]. Voor de berekening zijn de volgende gegevens nodig:

- De transportintensiteit van gevaarlijke stoffen.
- Trajecteigenschappen zoals de uitstromingsfrequentie, de kans per voertuigkilometer dat een spoorketelwagen met gevaarlijke stoffen betrokken raakt bij een ongeval zodanig dat er uitstroming van de stof optreedt.
- Het aantal personen dat langs de route blootgesteld wordt aan de gevolgen van een ongeval. De bevolkingsdichtheden worden aangegeven in een 50x50 m grid en in veelhoeken met een uniforme dichtheid per veelhoek.
- De meteorologische condities: hiervoor is weerstation Deelen gebruikt.

3.2. Transportintensiteit

Gerekend is met de voorgeschreven vervoersintensiteiten conform bijlage 2 van de Regeling Basisnet [3]. Bij de risicoberekening wordt standaard aangenomen dat 29% van het transport overdag plaatsvindt tussen 8:00 en 18:30 uur en 71% 's nachts [5]. Tabel 2 toont de jaarintensiteit van beladen spoorketelwagens.

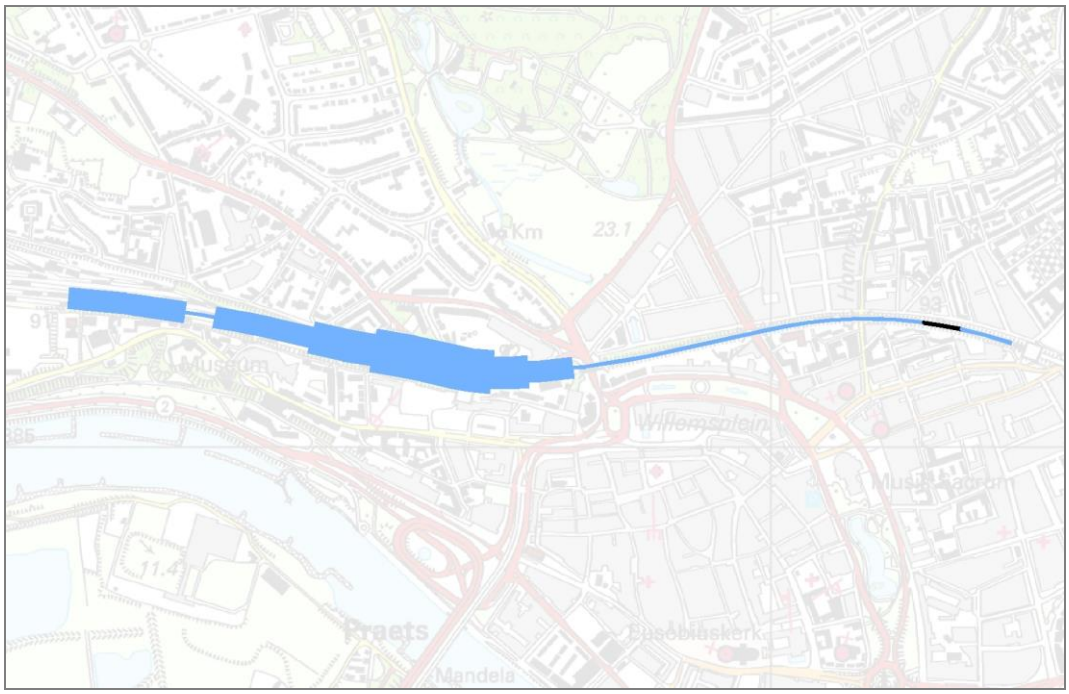
Hoofdcategorie	Stofcat.	Voorbeeldstof	Hoeveelheid
Brandbaar gas	A	Propaan	1700
Toxisch gas	B2	Ammoniak	200
	B3	Chloor	0
Brandbare vloeistof	C3	Pentaan	1050
Toxische vloeistof	D3	Acrylnitril	50
	D4	Acroleïne	50

Tabel 2. Jaarintensiteit spoortraject Arnhem West aansl. - Arnhem - Velperpoort aansl.

3.3. Trajecteigenschappen

In de berekeningen is uitgegaan van de ongevalsfrequentie van 6.07 10^{-8} per wagenkilometer voor een traject met wisseltoeslag en 2.77 10^{-8} voor een traject zonder wisseltoeslag. Er is een baanvaksnelheid aangehouden van groter dan 40 km/uur.

Het traject is gedefinieerd met een breedte (de afstand tussen de as van de buitenste sporen) variërend tussen 9 m en 95 m. Ter hoogte van het station is een spoorbreedte van 95 m gehanteerd. De ligging van het beschouwde traject wordt getoond in figuur 2.

Figuur 2. Breedte spoortraject en wisseltoeslag

Trajectdeel met wisseltoeslag
Trajectdeel zonder wisseltoeslag

3.4. Aanwezigheid personen

Voor de aanwezigheid van personen in de omgeving van het plangebied is gebruik gemaakt van een studie uit 2012 voor het bestemmingsplan Arnhem Centraal [6]. De aanwezigheidsgegevens binnen het plangebied zijn geleverd door de opdrachtgever [7]. De volgende situaties worden onderscheiden:

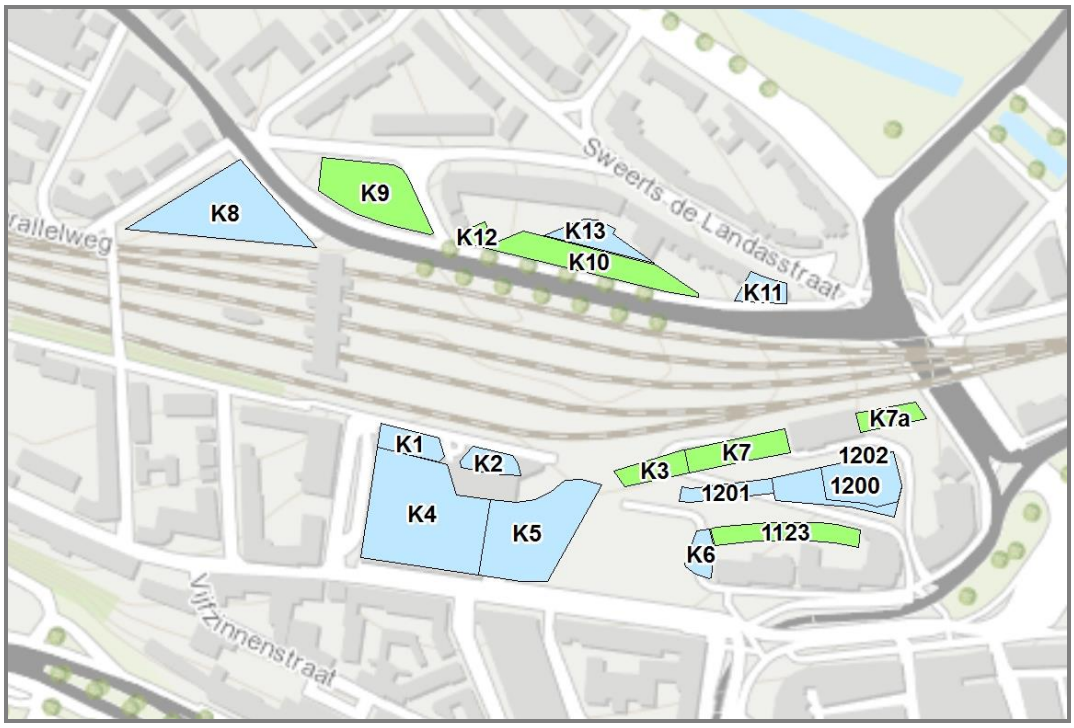
1. Huidige situatie bestemmingsplan Arnhem Centraal.
2a. Vlakken K3, K7, K7a, K9, K10 en K12 van kantoren naar appartementen en vlak 1123 functie wonen.
2b. Vlakken K3, K7, K7a, K9, K10 en K12 van kantoren naar appartementen en vlak 1123 functie hotel.
3a. Vlakken K3 en K7 van kantoren naar appartementen en vlak 1123 functie wonen.
3a. Vlakken K3 en K7 van kantoren naar appartementen en vlak 1123 functie hotel.
4a. Vlakken K9, K10 en K12 van kantoren naar appartementen en vlak 1123 functie wonen.
4b. Vlakken K9, K10 en K12 van kantoren naar appartementen en vlak 1123 functie hotel.

In bijlage 1 worden de details beschreven over de modellering van de omgeving

De beschreven situaties zijn schematisch samengevat in tabel 3. De te wijzigen vlakken ten opzichte van de huidige situatie zijn groen weergegeven in tabel 3 en figuur 3.

Vlak	1	2a	2b	3a	3b	4a	4b
K3	K	W	W	W	W	K	K
K7	K	W	W	W	W	K	K
K7a	K	W	W	K	K	K	K
K9	K	W	W	K	K	W	W
K10	K	W	W	K	K	W	W
K12	K	W	W	K	K	W	W
1123	W	W	H	W	H	W	H

Tabel 3. Functie per vlak en situatie. K=kantoor; W=wonen; H=hotel

Figuur 3. Gebieden Arnhem Centraal

4. Resultaten

4.1. Plaatsgebonden risico

In de Regeling Basisnet zijn voor de trajecten Arnhem West aansl. - Arnhem en Arnhem - Velperpoort aansl. vastgesteld dat de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6}, vanuit het hart van het spoortraject gemeten, niet groter mag zijn dan 0 m [3]. Dit betekent dat het plaatsgebonden risico op deze trajecten niet hoger mag zijn dan 10^{-6}.

Het plaatsgebonden risico vormt daarmee geen belemmering voor het bestemmingsplan Arnhem Centraal en de geplande wijzigingen.

4.2. Groepsrisico

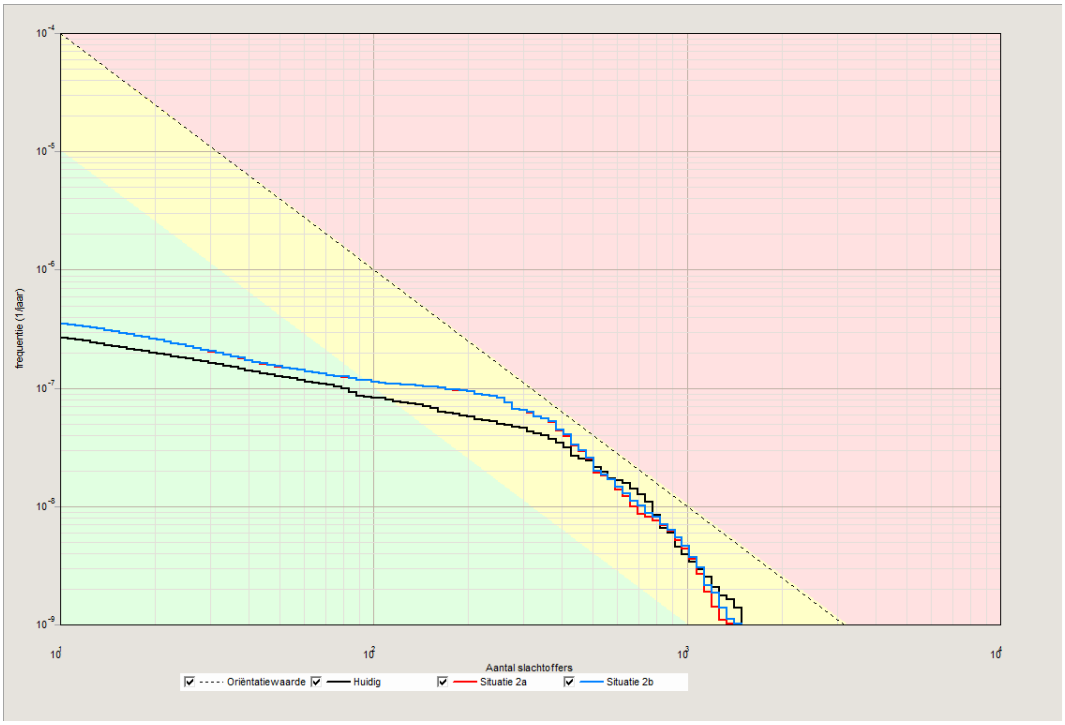
Het groepsrisico is berekend voor de huidige omgevingssituatie en 6 varianten. Tabel 4 toont de mate van overschrijding van de oriëntatiewaarde. Er is aangegeven hoeveel de berekende frequentie op een bepaald aantal slachtoffers maximaal afwijkt van de oriëntatiewaarde. Een waarde van 0.68 betekent dat het berekende GR over de gehele curve voor een zeker aantal slachtoffers 1.5 keer kleiner is dan de oriëntatiewaarde.

Situatie	Omgeving	Factor t.o.v. OW
1	Huidige situatie	0.68[1]
2a	K3, K7, K7a, K9, K10 en K12 wonen, 1123 wonen	0.76
2b	K3, K7, K7a, K9, K10 en K12 wonen, 1123 Hotel	0.76
3a	K3, K7, wonen, 1123 wonen	0.73
3b	K3, K7, wonen, 1123 Hotel	0.75
4a	K9, K10 en K12 wonen, 1123 wonen	0.63
4b	K9, K10 en K12 wonen, 1123 Hotel	0.64

Tabel 4. Groepsrisico als factor ten opzichte van de oriëntatiewaarde (OW)

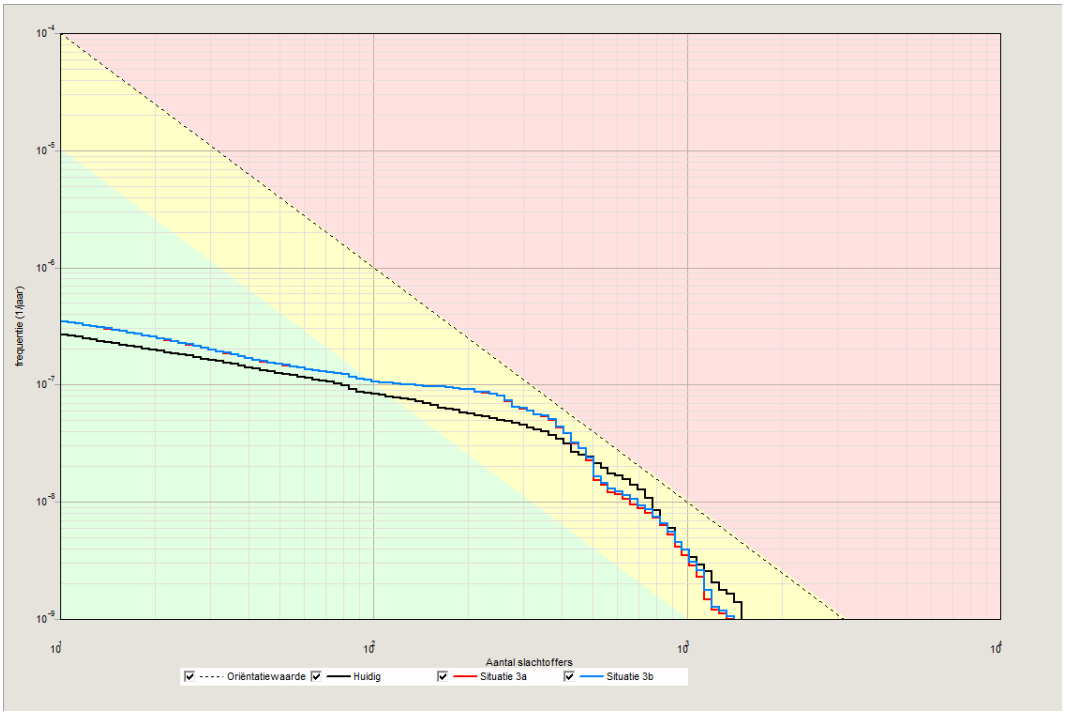
Uit tabel 2 blijkt dat, afhankelijk van de gekozen variant, het groepsrisico toeneemt of juist afneemt. Figuren 4 t/m 6 tonen de GR-curven. Situaties 4a en 4b zijn de gunstigste varianten. De wijzigingen leiden voor deze varianten tot een afname van de factor t.o.v. de oriëntatiewaarde. Varianten 2a en 2b zijn het ongunstigst en daarna varianten 3a en 3b, deze varianten leiden tot een toename van de factor t.o.v. de oriëntatiewaarde. Het verschil in tussen de a- en b-varianten (wonen of hotel in 1123) is steeds gering.

[1] De hier berekende waarde is lager dan in [6]. Dit heeft te maken met een wijziging in de omgeving, zie bijlage 1.

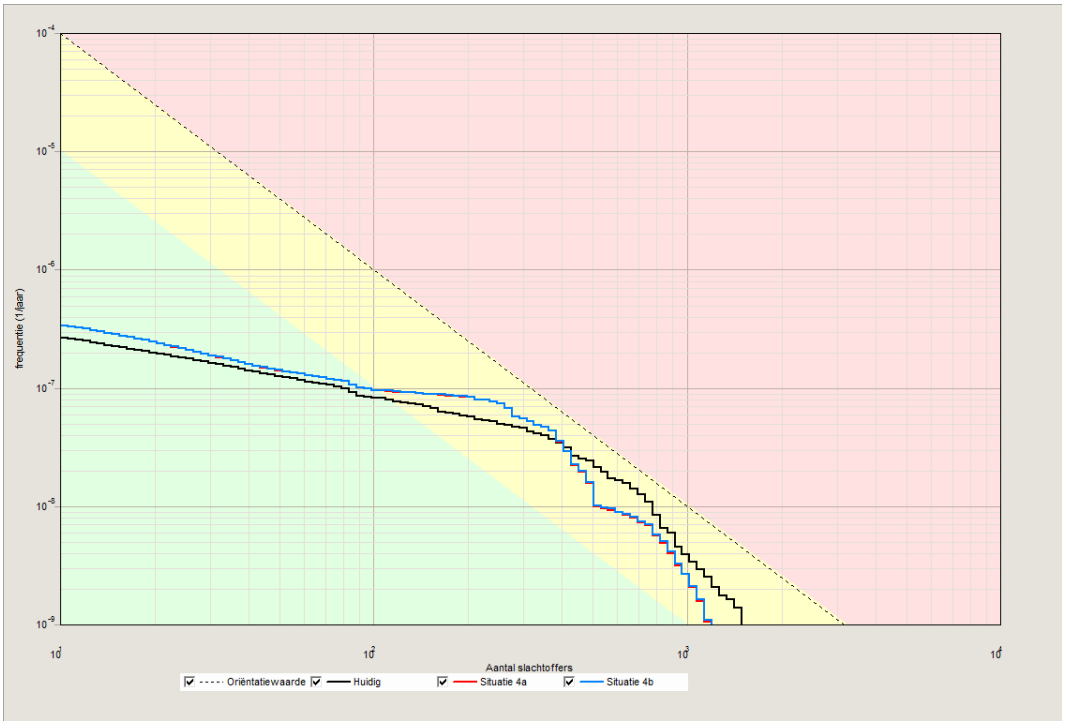
Figuur 4. Groepsrisicocurven, huidige situatie vergeleken met 2a en 2b

1. Huidige situatie
2a. K3, K7, K7a, K9, K10 en K12 wonen, 1123 wonen
2b. K3, K7, K7a, K9, K10 en K12 wonen, 1123 hotel

Figuur 5. Groepsrisicocurven, huidige situatie vergeleken met 3a en 3b

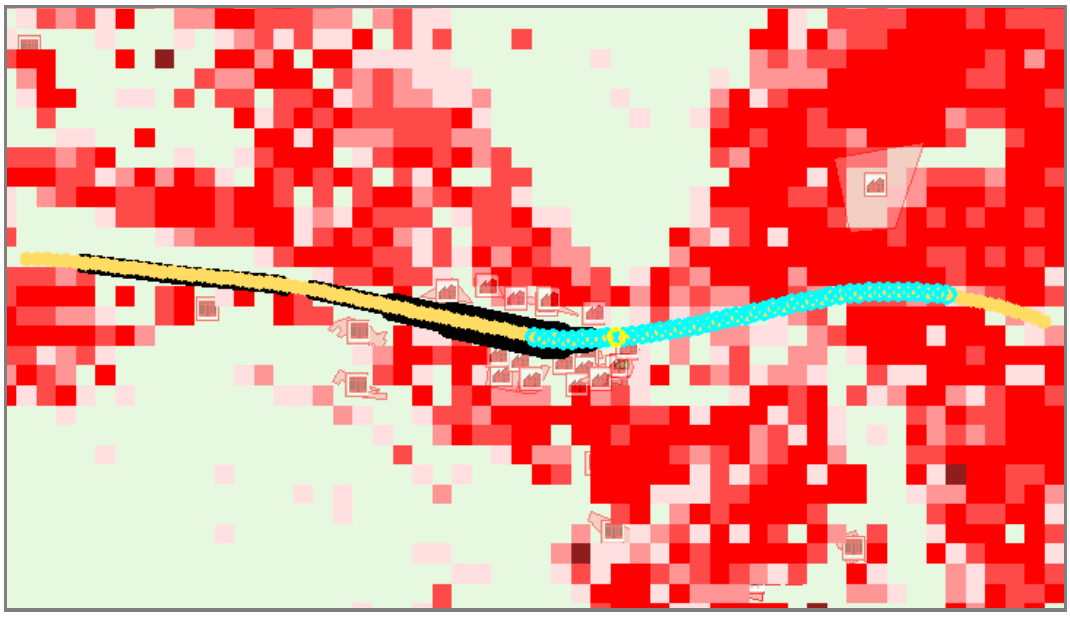
1. Huidige situatie
3a. K3, K7, wonen, 1123 wonen
3b. K3, K7, wonen, 1123 hotel

Figuur 6. Groepsrisicocurven, huidige situatie vergeleken met 4a en 4b

1. Huidige situatie
4a. K9, K10 en K12 wonen, 1123 wonen
4b. K9, K10 en K12 wonen, 1123 hotel

Figuur 7 vat het berekeningsresultaat op een andere wijze samen. In de figuur is het gedeelte van het traject dat het kilometervak met het maximale groepsrisico omvat weergegeven met blauwe cirkels. Geel gemarkeerd is het ongevalspunt dat de grootste bijdrage levert aan het groepsrisico van dit kilometervak. Dit punt ligt ten oosten van station Arnhem.

Figuur 7. Kilometer hoogste groepsrisico situatie 2a

: Deel van het traject dat het kilometervak met het hoogste groepsrisico bevat en een aanduiding van de grootte van dit groepsrisico. Rood gekleurd is groter dan de oriëntatiewaarde.

: Ongevalspunten met de grootste bijdrage aan het groepsrisico van dit kilometervak.

: Deel van het traject met een groepsrisico tussen 0.1 en 1 keer de oriëntatiewaarde.

4.3. Plasbrandaandachtsgebied

Het plasbrandaandachtsgebied (PAG) is het gebied tot 30 m van het spoor waarin, bij de realisering van (kwetsbare) objecten, rekening dient te worden gehouden met de effecten van een plasbrand. De 30 m voor het PAG wordt gemeten vanaf de buitenste spoorstaaf van de spoorbundel. In de Regeling basisnet is voor de hier beschouwde trajecten geen PAG voorgeschreven [3]. Voor het bestemmingsplan Arnhem Centraal hoeft derhalve geen rekening te worden gehouden met de effecten van een plasbrand.

5. Conclusie

Het externe veiligheidsrisico door het transport van gevaarlijke stoffen over het spoor ter hoogte van de Oude Stationsstraat te Arnhem is berekend voor zeven omgevingssituaties.

Plaatsgebonden risico
Het plaatsgebonden risico veroorzaakt door transport van gevaarlijke stoffen over het spoortraject mag niet hoger zijn dan 10^{-6}. Het plaatsgebonden risico vormt geen belemmering voor het bestemmingsplan Arnhem Centraal en de geplande wijzigingen.

Groepsrisico
Het groepsrisico is berekend voor de huidige situatie en 6 varianten. Afhankelijk van het type variant is er een toename of afname van het groepsrisico.

Voor de huidige situatie is de overschrijdingsfactor 0.68 keer de oriëntatiewaarde. De berekeningen voor varianten 2a en 2b en 3a en 3b hebben geleid tot een toename van het groepsrisico (overschrijdingsfactor tussen 0.73 en 0.76). Voor varianten 4a en 4b hebben de berekeningen geleid tot een afname van het groeprisico (overschrijdingsfactor respectievelijk 0.63 en 0.64).

Plasbrandaandachtsgebied
Het plasbrandaandachtsgebied (PAG) is niet van toepassing op de beschouwde trajecten. Voor het bestemmingsplan Arnhem Centraal hoeft derhalve geen rekening te worden gehouden met de effecten van een plasbrand.

Referenties

1.	Ministerie IenM	2014	Besluit externe veiligheid transportroutes Stb. 2013, 465
2.	Ministerie IenM	2015	Beleidsregels EV-beoordeling Tracébesluiten Stct. 2014, 25839
3.	Ministerie IenM	2014	Regeling Basisnet Stct. 2014, 8242
4.	Ministerie IenM	2015	Handleiding risicoanalyse transport versie 1.1
5.	Ministerie IenM	2012	RBM II versie 2.3
6.	AVIV	2012	Externe veiligheid spoor Arnhem Centraal Rapportnr. 122203
7.	Gemeente Arnhem	2006	Arnhem Centraal (mrt. 2006) Programma Dienst Stadsontwikkeling

Bijlage 1. Gegevens bebouwing

De gegevens voor de bebouwing in de omgeving van het spoor zijn overgenomen uit het onderzoek Externe veiligheid spoor Arnhem Centraal [6]. Voor de hier gehanteerde huidige situatie is uitgegaan van situatie 2, model 1 in dat onderzoek. Dit betekent voor vlak 1123 winkels in de plint (60 personen overdag) en woningen in de drie verdiepingen (48 personen overdag en 96 ’s nachts). In [6] voor vlak K7a ten onrechte uitgegaan van 271 personen in de nachtperiode. De aanwezigheid ’s nachts is nu op nul gezet.

1.1. Bestemmingsplan Arnhem Centraal

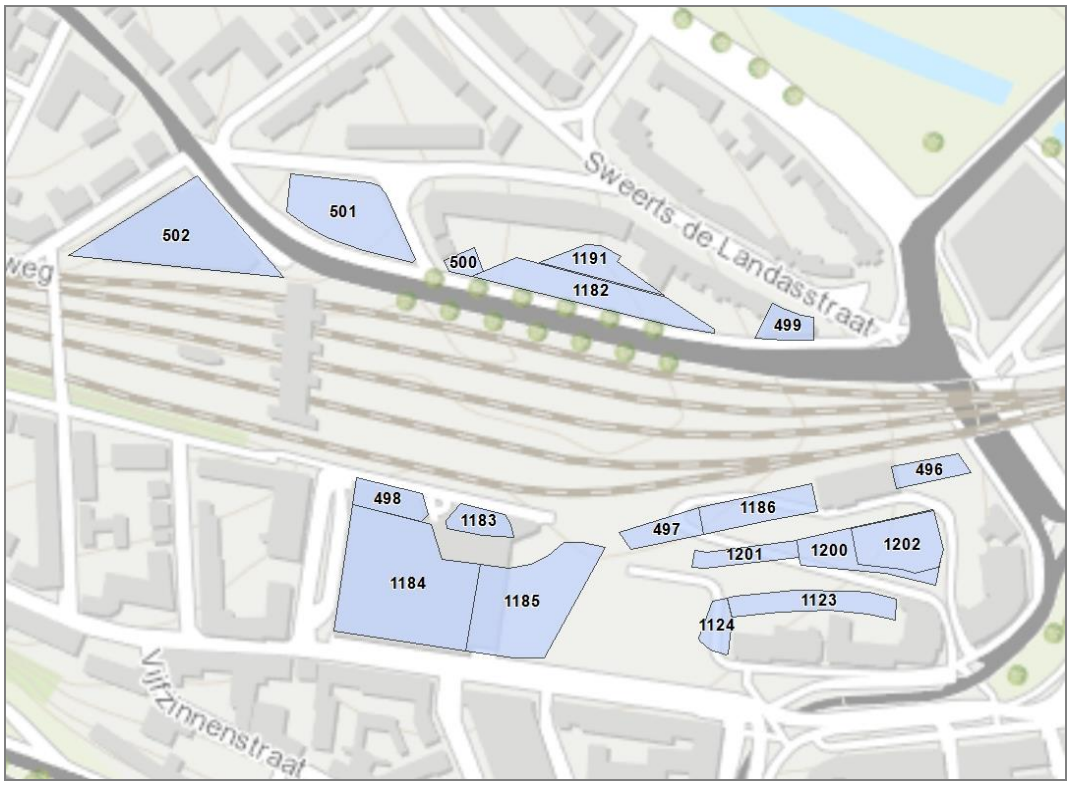
Onderstaande tabellen bevat de bebouwing van bestemmingsplan Arnhem Centraal meegenomen die de gemeente Arnhem heeft geïnventariseerd voor het Basisnet Spoor [8]. Figuren 8 en 9 tonen de bevolkingsgebieden. Voor de groen gearceerde vlakken zijn wijzigingen voorgenomen.

Vlak ID Basisnet	Vlak ID Arnhem centraal	Type	Opp. [m^2]	Personen dag	Personen nacht
498	K1	Kantoren	12000	400	0
1183	K2	Kantoren	8000	267	0
497	K3	Kantoren	8000	267	0
1184	K4	Kantoren	9500	317	0
1185	K5/wi1/H1	Divers	1800	245	40
1124	K6/H3/Wo3	Divers		79	83
1186	K7	Kantoren	7000	233	0
496	K7a	Kantoren	4000	133	0
502	K8	Kantoren	10000	333	0
501	K9	Kantoren	5000	167	0
1182	K10	Kantoren	7200	240	0
499	K11	Kantoren	1600	53	0
500	K12	Kantoren	550	18	0
1191				27	0
1123	Wi3/Wo2	Wonen/winkels	5400	108	96
1200	-	Horeca/winkels	1438	48	48
1201	-	Horeca/winkels	675	23	23

Tabel 5. Aantal personen vlakken BP Arnhem Centraal

Vlak ID	Personen dag	Personen nacht	Duur dag	Duur nacht	Frequentie	Wanneer
1202	440	704	4 uur	4 uur	260 x per jaar	Werkdagen
	880	1408	4 uur	4 uur	105 x per jaar	Weekend

Tabel 6. Aantal personen in de bioscoop

Figuur 8. RO-plannen Basisnet Spoor

Figuur 9. Plangebieden Arnhem Centraal [7]

1.2. Wijzigingen Arnhem Centraal

Afhankelijk van de beschouwde situatie zullen de vlakken K3, K7, K7a, K9, K10 en K12 worden omgezet van kantoren naar appartementen/woningen. Per appartement/woning is een oppervlak van 80 m^2 aangenomen. Voor elk appartement/woning is 2.4 personen aangehouden, overdag 50% aanwezig en 100% 's nachts [4].

Vlak 1123 uit [6] krijgt in de alternatieven een andere invulling. De begane grond heeft de bestemming horeca/winkels. Hiervoor is 1 persoon per 30 m^2 aangenomen, dag en nacht 100% aanwezig. Voor de drie verdiepingen zijn twee mogelijkheden voor de invulling:

- Model a wonen
  Per appartement is 80 m^2 aangehouden. In totaal zijn er dan maximaal 52 woningen mogelijk. Uitgegaan is van 2.4 personen per woning, overdag 50% aanwezig en 's nachts 100%. De aanwezigheid komt daarmee op 63 personen overdag en 126 personen 's nachts.
- Model b hotel
  Aangenomen is dat een hotelkamer 30 m^2 is. In totaal zijn er dan maximaal 140 kamers mogelijk. Uitgegaan is van 2 personen per kamer. Aanwezigheid 's nachts 100% en overdag 50%. De aanwezigheid komt daarmee op 140 personen overdag en 280 personen 's nachts.

Tabel 7 toont de aantallen personen voor de gewijzigde gebieden.

ID	Personen dag	Personen nacht
K3	120	240
K7	104	209
K7a	60	120
K9	74	149
K10	108	216
K12	7	14
1123 plint (wijzigt niet)	47	47
1123 model a (wonen)	63	126
1123 model b (hotel)	140	280

Tabel 7. Aantal personen in gewijzigde gebieden

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Datum : 06-11-2017
Ons kenmerk : 171106-0032
Contactpersoon : Meine Jacobi
Doorkiesnummer : 088-3555045
E-mail adres : Meine.Jacobi@vggm.nl

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Arnhem
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

CONCEPT

Onderwerp: Multi advies woningbouw locatie K10 Arnhem Centraal, Amsterdamseweg, Arnhem

Geacht college,

Op 24 oktober jl. ontving ik uw mail waarin u ons vraagt om advies over de woningbouw locatie K10 Arnhem Centraal in Arnhem.

Conform de wet- en regelgeving adviseert Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden bij ruimtelijke ontwikkelingen over gezondheid, (externe) veiligheid en de mogelijkheden voor rampenbestrijding en zelfredzaamheid.

Advies
Het plan betreft een bestemmingsplanwijziging voor een deel van het ontwikkelgebied Arnhem Centraal Noord: locatie K10 aan de Amsterdamseweg (tussen Brantsenstraat en Zijpendaalseweg). De boogde functiewijziging maakt het mogelijk om 19 herenhuizen met 4 verdiepingen te realiseren met bijbehorende (parkeer)voorzieningen.
Met de wijziging verandert de bezettingsgraad mogelijk beperkt en de aanwezigheid van personen neemt in de nachtelijke uren toe. De gebruikers (o.a. bewoners) worden zelfredzaam verondersteld en vormen een afspiegeling van de Arnhemse bevolking: jong/oud, hulpbehoevend en niet.

Fysieke veiligheid
Kavel K10 ligt op korte afstand van het treinstation Arnhem – Centraal en de daar gelegen sporen waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. De kavel ligt binnen de effectafstanden van de incidentscenario's lekkage van toxische gassen en/of vloeistoffen en een BLEVE.

Een incident binnen het stationsgebied is in beginsel (redelijk) bestrijdbaar voor de hulpverleningsdiensten. In het stationsgebied is voldoende bluswatercapaciteit beschikbaar en op de perrons zijn stationaire blusmonitoren geplaatst. De bereikbaarheid van de perrons is geborgd middels brandweeringangen.
Opgemerkt wordt dat een incident ter hoogte van de spoorwissels lastiger te bestrijden is dan ter hoogte van de perrons. De inzet moet dan via de spoorbaan gebeuren, waarlangs geen stationaire waterkanonnen staan zoals op de perrons.

Bij een incident in het stationsgebied is de evacuatie/ontruiming van de aanwezige personen in het stationsgebied en haar omgeving een belangrijk aandachtspunt. Het vervoer van gevaarlijke stoffen vindt voornamelijk in de nacht plaats. Een functiewijziging van kantoren naar wonen maakt deze evacuatie / ontruiming complexer, omdat er dan relatief veel personen (veelal slapend) in het plangebied voorkomen. Expliciet aandacht voor de vluchtmogelijkheden uit de gebouwen en de organisatie / coördinatie daarvan is dan ook van belang.

Vanuit de rampbestrijding en zelfredzaamheid is de transformatie mogelijk, maar niet wenselijk:
- De complexiteit van de rampbestrijding neemt toe. In de huidige situatie worden bij een ongeval gevaarlijke stoffen (OGS) scenario (o.a. (BLEVE) of toxisch) de mogelijkheden voor de rampenbestrijdingsorganisatie al overstegen. Aangemerkt dat de kans op een dergelijk incident klein is. De bewoners zijn aangewezen op hun (zelf)redzaamheid.

- Als het gaat om (zelf)redzaamheid, betreft het vooralsnog geen kwetsbare groep gebruikers. Deze krijgen tijdens de eerste minuten van een incident weinig aandacht van de rampenbestrijdingsorganisatie. De bewoners zijn dan ook volledig op zichzelf aangewezen om zich in veiligheid de brengen.

Bij de uitwerking van de plannen zijn maatregelen (bouwkundig en organisatorisch) denkbaar om de veiligheid te optimaliseren, zoals (nood)uitgangen en vluchtroutes niet risicobronzijde, ontvluchtingsplan en risicocommunicatie. Verder moeten er maatregelen getroffen worden in het kader van de basisbrandweerzorg en brandpreventieve inzake bereikbaarheid en bluswatervoorziening(en) op plan-/gebouwniveau.

Op basis van de aangeleverde informatie adviseert de politie het volgende:
Ten aanzien van de sociale component:

- Beperk de toegankelijkheid van het binnenterrein aan de achterzijde van het perceel vanaf de Sweerts de Landasstraat door een fysieke afsluiting. De bereikbaarheid via de achterzijde van de aangrenzende woningen/panden aan de Sweerts de Landasstraat en de Bouriciusstraat wordt hierdoor wel verminderd, maar zorgt voor een grotere bescherming en meer sociale zekerheid;
- Voorzie het binnenterrein aan de achterzijde van het pand, en met name de overdekte parkeerplekken, van voldoende verlichting;

Ten aanzien van de verkeerscomponent:

- Voer de ontsluiting van het terrein op de Sweerts de Landasstraat uit in een ‘in-/uitrit constructie’, conform de richtlijnen van het CROW.

Indien op de voor het openbaar verkeer openstaande weg verkeersmaatregelen worden genomen, waarvoor een verkeersbesluit vereist is, dient nader overleg te worden gepleegd met de korpschef van politie c.q. diens gemandateerde.

Met in achtneming van het geadviseerde zien de brandweer, GHOR en politie geen directe belemmeringen voor de verdere uitwerking van de plannen voor Kavel K10. Graag ga ik met u in gesprek over de maatregelen en voorzie ik u van aanvullend advies bij de verder uitwerking van deze ontwikkeling.

Gezondheid
Mensen hebben baat bij een gezonde en veilige inrichting van de leefomgeving. Een omgeving die tevens uitnodigt tot bewegen en ontmoeten. Met de Wet Publieke gezondheid en de nieuwe Omgevingswet hebben gemeenten handvatten om hierop te sturen. Deze paragraaf helpt u om het thema gezonde leefomgeving plaats te geven in lokale afwegingen over de ruimtelijke inrichting. Niet de juridische toetsing staat hierbij centraal maar sturen op gezonde ruimtelijke ambities en optimalisatie van plannen. Het louter voldoen aan wettelijke normen levert namelijk slechts een minimale bijdrage aan het terugdringen van de ziektelast door milieufactoren.

Langs drukke wegen is de concentratie luchtverontreinigende stoffen sterk verhoogd. Verkeersgerelateerde luchtverontreiniging kan leiden tot longfunctievermindering, toename van luchtwegklachten, astma, hart -en vaatziekten en vervroegd overlijden, in het bijzonder bij gevoelige groepen. Vanwege een verhoogde kans op deze aandoeningen, adviseren wij om woningen en andere gevoelige bestemmingen niet direct aan een drukke weg (meer dan 10.000 motorvoertuigen/etmaal) te bouwen, onafhankelijk van de vraag of aan de grenswaarden wordt voldaan. De Amsterdamseweg is een drukke binnenstedelijke weg. Voor langdurig verblijf van mogelijk gevoelige personen, zoals het geval is bij de bestemming “wonen”, is deze plek daarom minder geschikt dan de huidige bestemming (kantoren).

CONCEPT

Een andere milieufactor waarmee op deze locatie rekening moet worden gehouden is de geluidbelasting door weg- en treinverkeer. Voor geluid geldt dat, evenals voor lucht, het volgen van wettelijk grenswaarden negatieve gezondheidseffecten niet voorkomt. Hinder en slaapverstoring door geluid treedt op vanaf ongeveer 42 dB en vanaf circa 50 dB is sprake van een hogere kans op hart- en vaatziekten. Voor gezondheid geldt de cumulatieve geluidbelasting en wordt de papieren aftrek van 5 dB volgens artikel 110 van Wet geluidhinder niet toegepast omdat de verwachting dat het verkeer stiller wordt niet reëel is. Bij de keuze van geluidmaatregelen of wanneer wordt overwogen een hogere waarde vast te stellen, adviseer ik hier rekening mee te houden. Mensen hebben rust nodig in en bij de woning, ook op geluidbelaste plekken. Daarom is de aanwezigheid van een geluidluwe zijde en buitenruimte (met een waarde onder de voorkeursgrenswaarde) bij de woning belangrijk voor de gezondheid en het wooncomfort.

Afsluitend
Mocht u nog vragen of opmerkingen hebben, kunt u contact opnemen met genoemde contactpersoon. Desgewenst kan het advies mondeling toegelicht worden.

Met vriendelijke groet,

Paul Joosten
Directie

CONCEPT

Trillingsonderzoek kavel K10, Arnhem

Haalbaarheidsonderzoek aspect trillingen nieuw te realiseren woningen

Status	**definitief**
Versie	001
Rapport	B.2017.1276.00.R001
Datum	4 januari 2018

Colofon

Opdrachtgever	BPD Ontwikkeling BV Regio Noord-Oost & Midden Postbus 1 3800 AA Amersfoort
Contactpersoon	de heer R. Stapel
Project Betreft Uw kenmerk	Locatie K10 Amsterdamseweg, Arnhem Trillingsonderzoek -
Rapport Datum Versie Status	B.2017.1276.00.R001 4 januari 2018 001 definitief
Uitgevoerd door	DGMR Bouw B.V. Van Pallandtstraat 9-11 6814 GM Arnhem Postbus 153 6800 AD Arnhem
Informatie	ing. D.H. (Daan) Perfors 088 346 76 35 dpe@dgmr.nl
Auteur	ing. D.H. (Daan) Perfors 088 346 76 35 dpe@dgmr.nl
Verantwoordelijk	ing. A.W.N. (Antwan) van Haaren 088 346 76 02 hr@dgmr.nl
Verwerkt door	JBY/RFE/BRA

k:\doc\b\2017\127600\b2017127600r001.docx 04-01-2018

Inhoud

1. Inleiding 4

2. Toetsingskader 5

3. Uitgangspunten 6
3.1 Spoor 6
3.2 Bouwplan 6

4. Trillingsmeting 7
4.1 Meetposities en -apparatuur 7
4.2 Verwerking 7
4.3 Meetresultaten 8

5. Prognose 10
5.1 Uitgangspunten 10
5.2 Resultaten en toetsing 10

6. Conclusie en aanbeveling 11

Bijlagen
Bijlage 1 Trillingsregistraties bemande meting
Bijlage 2 Trillingsregistraties 7 daagse meting

k:\doc\b\2017\127600\b2017127600r001.docx 04-01-2018

1. Inleiding

In opdracht van BPD Ontwikkeling BV heeft DGMR een haalbaarheidsonderzoek op het aspect trillingen uitgevoerd voor de kavel ten noordoosten van station Arnhem, genaamd K10. Op deze kavel zijn woningen voorzien, het bouwplan hiervoor moet nog nader uitgewerkt worden.

Bij nieuwbouw in de spoorzone vormen trillingen door railverkeer een nader te beschouwen aspect. Afhankelijk van de gebruiksfunctie, de afstand tot het spoor, de rijsnelheden en vervoersintensiteit kunnen trillingen mogelijk tot hinder leiden. Op station Arnhem stoppen en vertrekken stoptreinen, intercity's en hogesnelheidstreinen (ICE). Verder passeren er goederentreinen.

Het doel van het onderzoek is om de haalbaarheid op het aspect trillingen door railverkeer, in de nieuw te bouwen woningen te beoordelen. Aan de basis van het hiervoor opgestelde prognosemodel staan trillingsmetingen in de bodem van de kavel. De geprognosticeerde trillingssterkten op de vloervelden worden getoetst aan de streefwaarden uit de SBR-richtlijn Trillingen deel B 'Hinder voor personen in gebouwen'.

Dit rapport doet verslag van het hierboven omschreven onderzoek.

k:\docb\2017\127600\b2017127600r001.docx 04-01-2018

2. Toetsingskader

Voor dit project zijn geen nadere trillingseisen opgegeven en wordt voor de beoordeling van trillingshinder de SBR-richtlijn deel B aangehouden. Deze richtlijn heeft geen wettelijke status, maar heeft mede door jurisprudentie een ruim draagvlak opgebouwd en wordt geïnterpreteerd als de meest recente stand der inzichten.

In de SBR-richtlijn trillingen deel B (SBR-B) worden voor herhaald voorkomende trillingen gedurende lange tijd (weg- en railverkeer) streefwaarden gesteld voor de optredende maximale trillingssterkte V_{max} en de langtijdgemiddelde effectieve waarde V_{per} in de vloer. De streefwaarden zijn afhankelijk van de gebruiksfunctie van het gebouw en periode van de dag (dag, avond en nacht).
Welke van de beide parameters maatgevend is hangt af van de sterkte van de trillingsbron en de 'duur' of herhalingsfrequentie waarmee deze actief is. Voor de gebouwfunctie 'wonen' zijn de streefwaarden (voor nieuwe situaties) weergegeven in tabel 1.

tabel 1: SBR streefwaarden voor trillingen ter voorkoming van hinder, nieuwe situaties

	Dag en avond			Nacht		
Gebouwfunctie	A1	A2	A3	A1	A2	A3
Wonen	0.1	0.4	0.05	0.1	0.2	0.05

A1 = onderste streefwaarde voor de trillingssterkte V_{max}; A2 = bovenste streefwaarde voor de trillingsterkte V_{max};
A3 = streefwaarde voor de gemiddeld effectieve waarde over de beoordelingsperiode V_{per}, indien A1 < V_{max} < A2.

De SBR-richtlijn Trillingen deel B is gebaseerd op de Duitse DIN4150 Teil 2 en hanteert dezelfde laagfrequente weegcurve als de DIN. Hierdoor zijn de in de DIN gedefinieerde KB-klassen vergelijkbaar met de in de SBR-B gehanteerde V_{max}. De DIN4150 hanteert de volgende kwalificatie qua voelbaarheid voor de mens:

- KB ≥ 0.1: juist voelbaar
- KB ≥ 0.4: goed voelbaar
- KB ≥ 1.6: sterk voelbaar

3. Uitgangspunten

3.1 Spoor

Station Arnhem Centraal verbindt Arnhem met Zutphen, Ede-Wageningen, Nijmegen, Winterswijk en Duitsland. Station Arnhem wordt gebruikt door de (personen)vervoersbedrijven NS en Arriva. Daarnaast wordt dit spoor ook gebruikt voor goederenvervoer. Tijdens de metingen zijn diverse treintypen waargenomen: goederentreinen, ICE treinen, intercity's en stoptreinen.

Uit de dienstregeling blijkt dat tenminste 26 reizigerstreinen per uur station Arnhem aandoen. De rijsnelheid ter hoogte van de bouwkavel is ongeveer 40 km/u. De goederentreinen passeren station Arnhem Centraal op de sporen 3 en 5.

3.2 Bouwplan

De te realiseren woningen staan geprojecteerd op de kavel ten noordoosten van station Arnhem, tussen het spoor, de Sweerts de Landasstraat, Bouriciusstraat en de Brantsenstraat. De kortste afstand tussen het spoor en de woningen bedraagt 35 m. Het bouwplan betreft woningen met vijf bouwlagen, zie figuur 1. De bouwwijze is nog niet nader ingevuld.

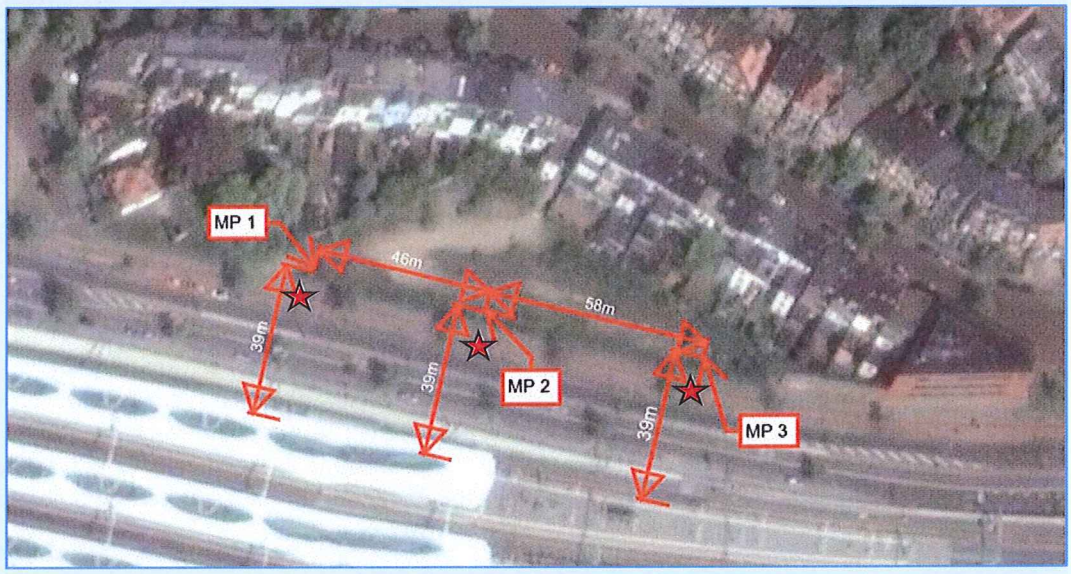
figuur 1: impressie invulling woningen K10

k:\doc\b\2017\127600\b2017127600r001.docx 04-01-2018

4. Trillingsmeting

4.1 Meetposities en -apparatuur

op 29 november 2017 zijn metingen verricht op de bouwkavel. Er zijn drie meetpunten tot 0,5 m onder maaiveld ingegraven. Hierdoor ontstaat een goede koppeling met de bodem.
Figuur 2 toont een overzicht van de meetposities en de afstanden tot het meest nabije spoor. Tabel 2 geeft een overzicht van de gebruikte meetapparatuur.

figuur 2: situatie inclusief meetpunten (bron: Google Maps)

Tabel 2: overzicht meetposities en meetrichtingen

Locatie	Systemen	Meetrichting
MP 1 (@ 39m)	AH0101 Vibra+ (serienummer VIB1187) AH0082 Syscom MR2002CE (serienummer 10.220.848)	X: horizontaal // spoor Y: horizontaal ⊥ spoor Z: verticaal
MP 2 (@ 39m)	AH0088 Vibra+ (serienummer VIB01045)	X: horizontaal // spoor Y: horizontaal ⊥ spoor Z: verticaal
MP 3 (@ 39m)	AH0087 Vibra+ (serienummer VIB01044) AH0054 Syscom MR2002CE (serienummer 4.436.096)	X: horizontaal // spoor Y: horizontaal ⊥ spoor Z: verticaal

4.2 Verwerking

Er is drie uur bemand gemeten waarbij treinpassages in een journaal zijn bijgehouden. In deze periode zijn er ca. 110 treinen geregistreerd, opgemerkt wordt dat station Arnhem een druk bereden station is waardoor niet alle passages eenduidig aan een piek in de trillingsregistratie gekoppeld konden worden.

De voor hinder maatgevende trillingssterkte $V_{eff,max}$ op de kavel is tijdens veel treinpassages dermate laag dat deze geen goede basis vormt voor verdere verwerking tot een prognose. Een aantal van de meetsystemen registreert trillingssterkten V_{eff} onder 0,1 ook niet. Onderling vergelijk van de verschillende meetposities is dan niet mogelijk. Om toch een vergelijk te kunnen maken wordt hiervoor de maximale trillingssterkte V_{top} gehanteerd.

Prognose van de trillingssterkte in de te realiseren woningen wordt gedaan o.b.v. het per treintype afgeleide trillingsspectrum (V_{rms}) in de kavel. De finale omzetting naar de voor hinder maatgevende trillingssterkte $V_{eff,max}$ gebeurt aan het eind van de prognose.

4.3 Meetresultaten

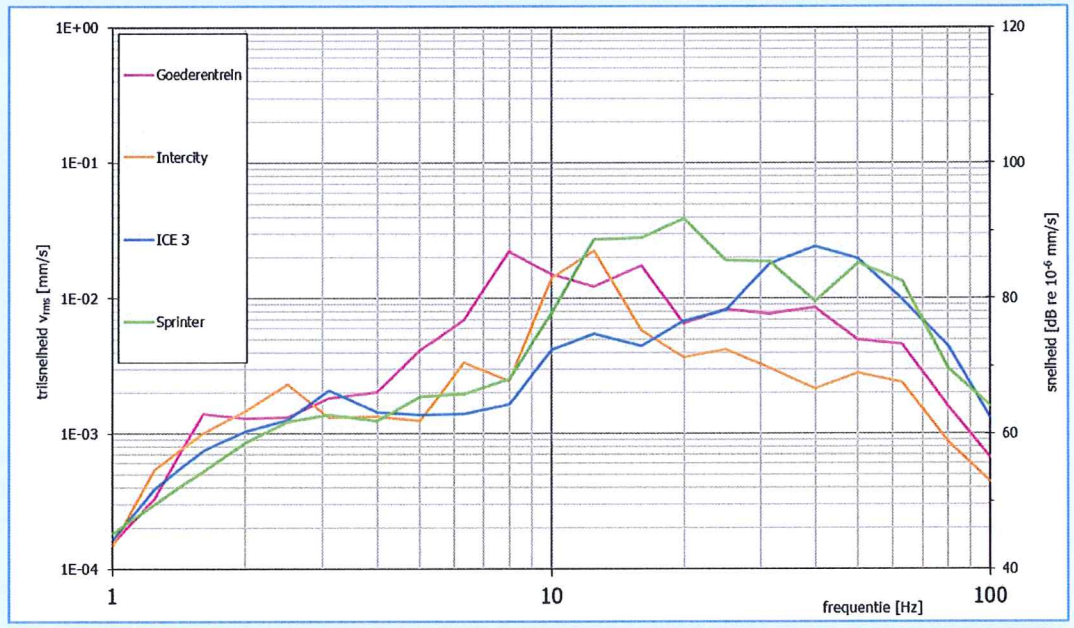
Bijlage 1 toont de gemeten trillingssterkten V_{top} in de tijd voor de drie bodemmeetpunten. De maximale trillingssterkten V_{top} per type trein zijn samengevat in tabel 3.

tabel 3: trillingssterkten V_{top} zwaarste passages in verticale en horizontale richting in [mm/s]

Type trein	MP1 - 39m			MP2 - 39m			MP3 - 39m		
	X	Y	Z	X	Y	Z	X	Y	Z
Intercity	0,15	0,17	0,15	0,12	0,11	0,09	0,11	0,13	0,12
Sprinter	0,15	0,14	0,12	0,14	0,11	0,10	0,13	0,16	0,14
ICE	0,15	0,11	0,09	0,12	0,09	0,09	0,13	0,16	0,12
Arriva	0,06	0,10	0,07	0,11	0,09	0,09	0,07	0,10	0,08
Goederen	0,10	0,10	0,10	0,10	0,12	0,09	0,09	0,11	0,09
Dusseldorf hbf/Abellio	0,06	0,05	0,05	0,06	0,07	0,05	0,07	0,10	0,08

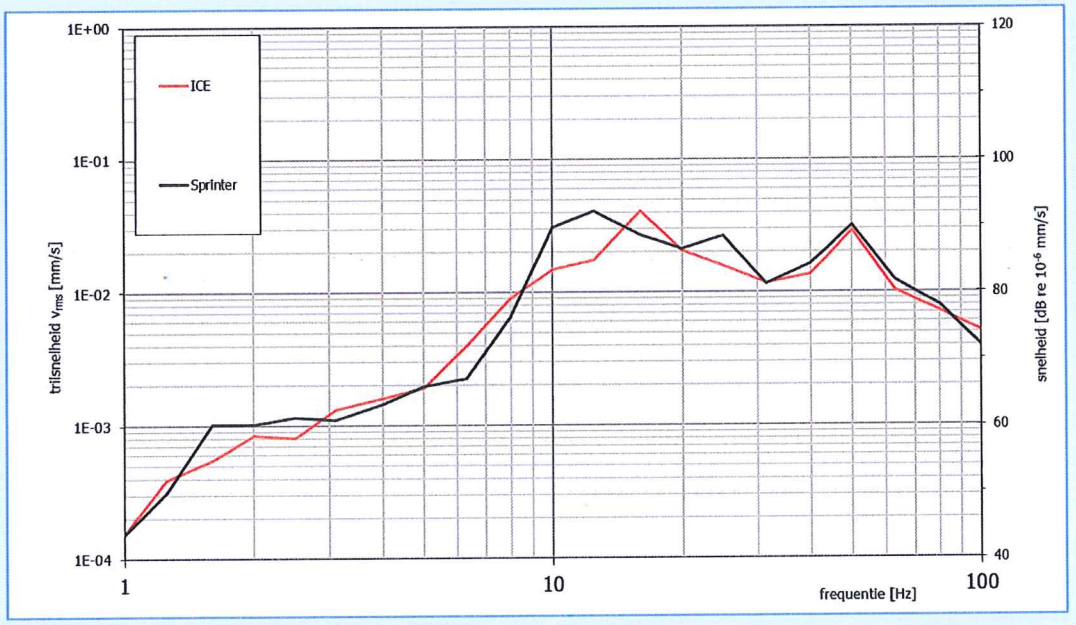
De hoogste trillingssterkten in verticale richting tijdens de bemande meting werden veroorzaakt door de intercity's 0,15 mm/s en de sprinters 0,14 mm/s. Gedurende een week zijn praktisch gelijke trillingssterkten waargenomen, de maximale trillingssterkte V_{top} lag rond 0,2 mm/s.

Voor de prognose van de te verwachten trillingsterkten in de nieuwbouw is per treintype het gemiddelde en maximum (RMS) trillingsspectrum op 39 m afstand van het spoor bepaald. De maximale spectra op meetposities 1 en 3 zijn weergegeven in figuur 3 en 4. De maximale amplitudes van personentreinen treden op bij frequenties hoger dan 10 Hz, veelal in de 12,5 Hz en 16 Hz tertsband. De dominante frequentie van het goederenvervoer ligt bij 8 Hz tertsband. Dit is een terugkerend patroon.

figuur 3: trillingsspectra (V_{rms}) maatgevende treinpassages meetpunt 1 - verticale richting

k:\doc\b\2017\127600\b20171276000001.docx 04-01-2018

figuur 4: trillingsspectra (V_{rms}) maatgevende treinpassages meetpunt 3 - verticale richting

5. Prognose

5.1 Uitgangspunten

Op basis van de meetresultaten in de bouwkavel is een trillingsprognose gemaakt. Voor de overdrachtsverzwakking van bodem naar gebouw wordt op basis van TNO data en DGMR ervaring 1 à 2 dB aangehouden voor frequenties tot 10 Hz, oplopend tot ongeveer 12 dB bij 50 Hz (laagbouw op palen). Dit zal verder afhangen van de gebouwmassa en specifieke resonanties van het gebouw op de fundatie.

Van belang voor het trillingsmilieu in het gebouw is ook de keuze van de draagconstructie en de vloerconstructie. Hierover zijn nog geen gegevens bekend. Algemeen zal een stalen draagconstructie minder demping bezitten dan een betonconstructie. Voor het vloersysteem geldt dat vloeren met een grote overspanning meer trillingsgevoelig zijn dan vloeren met een kleine overspanning en dat voorgespannen prefab betonelementen minder demping bezitten dan in situ gestort beton.
In de trillingsprognose is uitgegaan van de volgende twee concepten:

1 Woningbouwvloer - overspanning 5 - 8 m
2 Massieve vloer (dikte > 250 mm en overspanning tot 8 m)

5.2 Resultaten en toetsing

In tabel 4 staan de verwachte trillingssterkten $V_{eff,max}$ weergegeven. Op basis van het daadwerkelijk ontwerp en uitgangspunten kan een nadere prognose gemaakt worden.

tabel 4: prognose trillingssterkte $V_{eff,max}$

Gebouwconcept	vloer	Prognose 35 m	
		personentreinen	goederentreinen*
1) Woningbouwvloer	Begane grond	0.36	<0.15
	2de verdieping	0.34	<0.15
2) Massieve vloer	Begane grond	0.21	<0.1
	2de verdieping	0.19	<0.1

* prognose is erop gebaseerd dat goederentreinen niet dichterbij de kavel passeren dan spoor 5

Uit tabel 4 is op te maken dat de geprognosticeerde trillingssterkten voor goederentreinen, ongeacht de bouwwijze voldoet aan de bovenste streefwaarde (A2). De geprognosticeerde trillingssterkten voor personentreinen voldoen eveneens aan de bovenste streefwaarde (A2) in de nachtperiode (0.2) als de woningen opgetrokken worden in massief beton). De gemiddelde effectieve waarden (V_{per}), voor reizigers- en goederentreinen gecombineerd bedraagt ca. 0.02 en voldoet daarmee ruimschoots aan de A3 streefwaarde. Algeheel wordt dan voldaan aan de SBR-B.

k:\doclb\2017\127600\b20171276000r001.docx 04-01-2018

6. Conclusie en aanbeveling

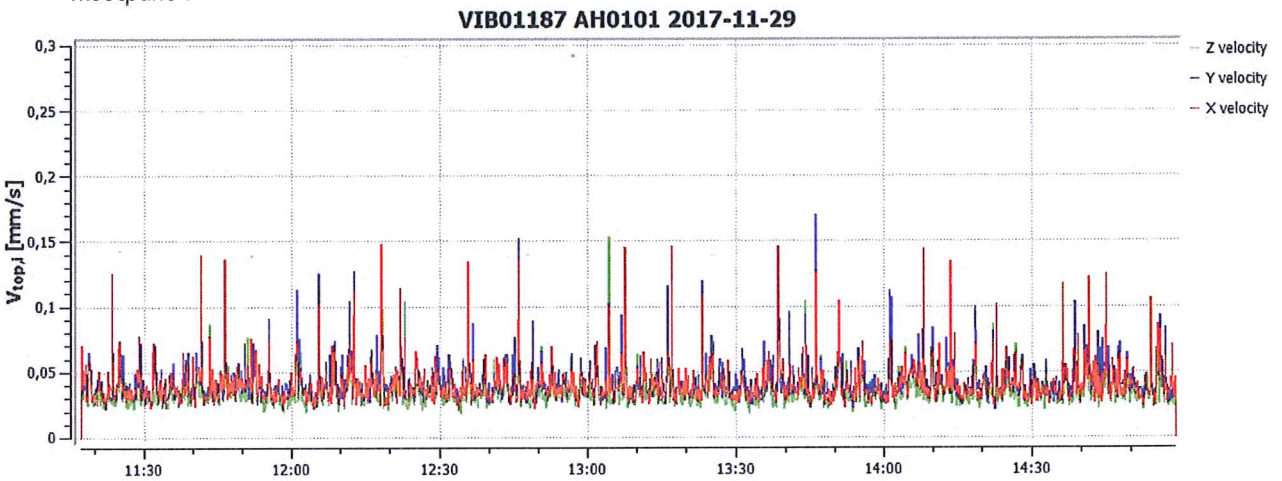
Uit de haalbaarheidsstudie, gebaseerd op trillingsmetingen in de bouwkavel en prognose van de te verwachten trillingssterkten op vloervelden, volgt dat in de nog te realiseren woningen voldaan kan worden aan de SBR-B. Mits deze woningen voorzien worden van massieve vloeren met een overspanning tot 8 m.

ing. A.W.N. (Antwan) van Haaren
DGMR Bouw B.V.

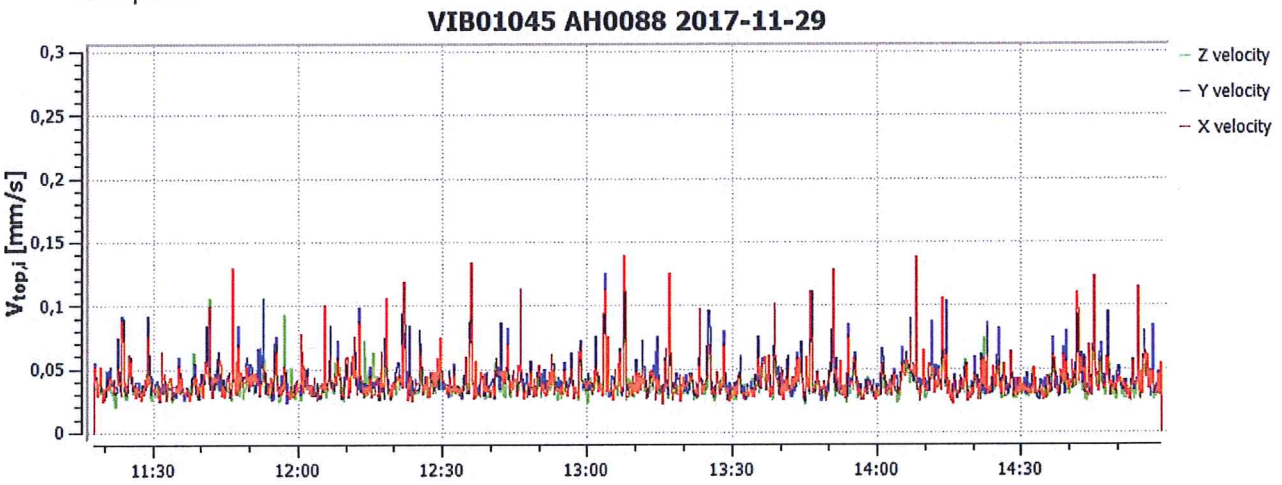
Bijlage 1

Titel	Trillingsregistraties bemande meting
Omvang	1
Bron	DGMR

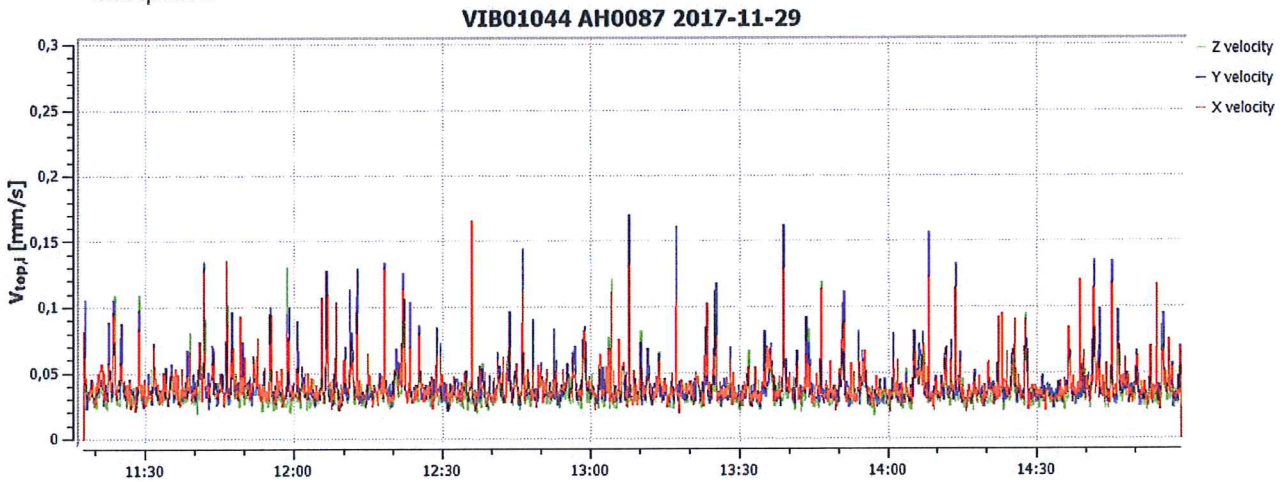
Meetpunt 1

Meetpunt 2

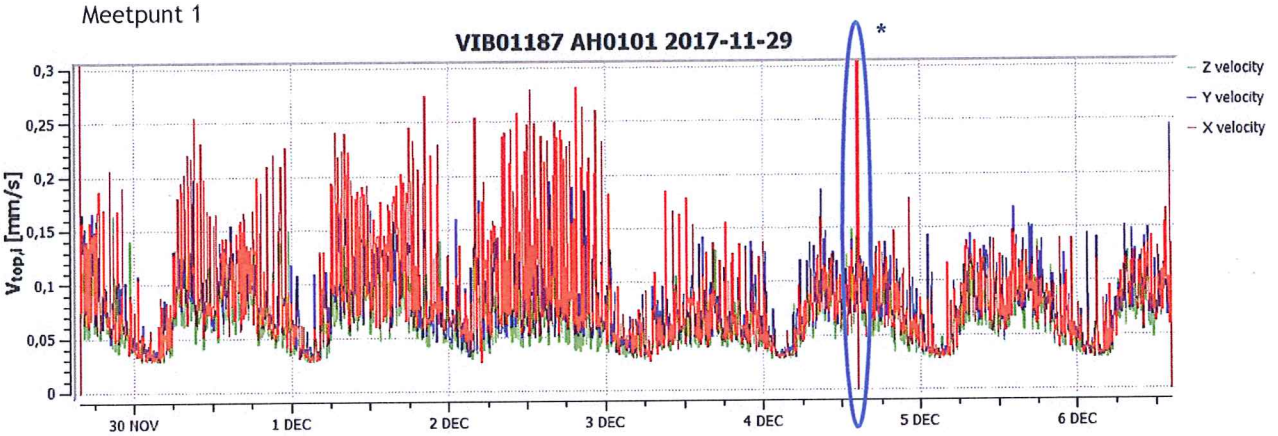
Meetpunt 3

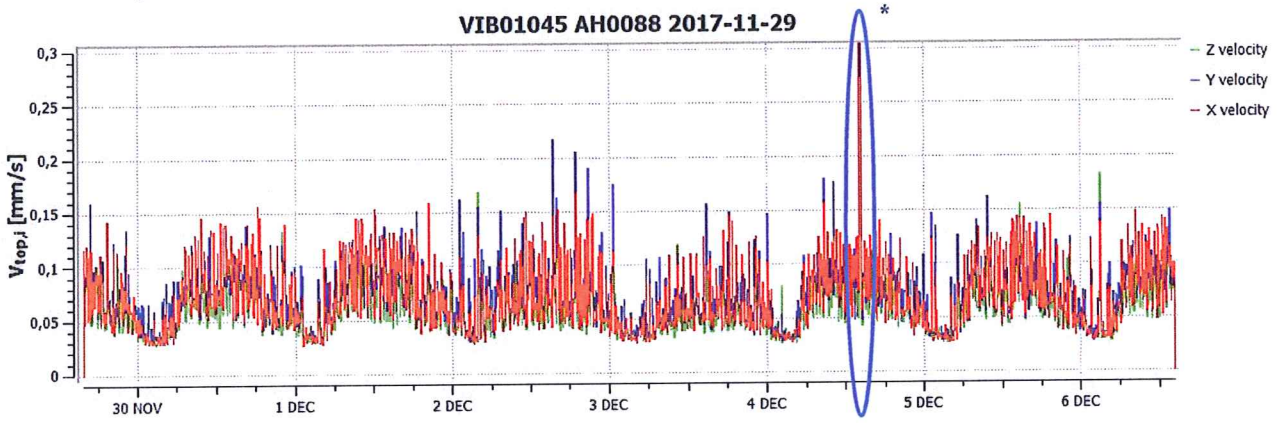
Bijlage 2

Titel	Trillingsregistraties 7 daagse meting
Omvang	1
Bron	DGMR

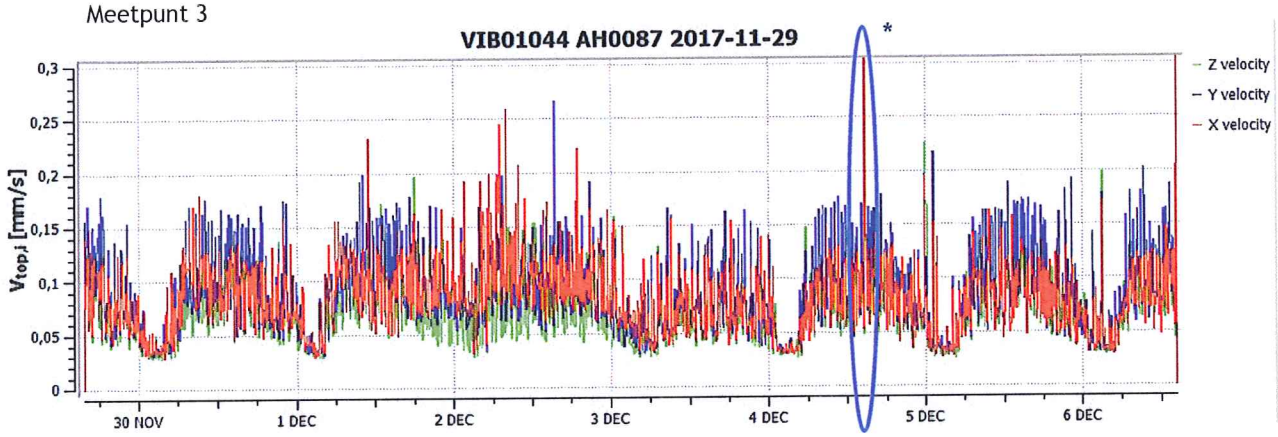
Meetpunt 1

Meetpunt 2

Meetpunt 3

* Controleren meetpunten op batterijvoeding

BOOMEFFECTANALYSE T.B.V. DE BOUW VAN WONINGEN NABIJ EEN PAARDENKASTANJE AAN DE AMSTERDAMSEWEG TE ARNHEM

- Juli 2017 -

BoomOntzorging.com
inventarisatie • onderzoek • advies • snoeien • vellen

TITEL

Boomeffectanalyse t.b.v. de bouw van woningen nabij een paardenkastanje aan de Amsterdamseweg te Arnhem

LOCATIE

Amsterdamseweg
Achterzijde Bouriciusstraat 9
Arnhem-Noord
Gemeente Arnhem

OPDRACHTGEVER

De heer J.W. Hendriks
Senior adviseur Ruimte & Milieu
Aveco de Bondt
Postbus 64
7450 AB Holten

REFERENTIE OPDRACHTGEVER

N.v.t.

ONZE REFERENTIE

BO/RA/2017.056

DATUM OPNAME

20 juli 2017

DATUM RAPPORTAGE

26 juli 2017

VELDWERK

ing. Aernout Theunissen

- boomtechnisch adviseur
- bosbouwkundig ingenieur
- European Treeworker (ETW)
- European Tree Technician (ETT)
- geregistreerd boomtaxateur, lid NVTB

RAPPORTAGE

ing. Aernout Theunissen

BoomOntzorging.com
inventarisatie • onderzoek • advies • snoeien • vellen
Kerkstraat 7 • 6674 AS Herveld
info@boomontzorging.com • www.boomontzorging.com
Robert van Stuyvenberg 06-15699852 • Aernout Theunissen 06-23290014

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding & probleemstelling	4
1.2 Object- en locatieomschrijving	5
1.3 Beoogde / te verwachten werkzaamheden nabij de boom	6
2. Werkwijze & onderzoeksaspecten	7
3. Bevindingen	9
3.1 Conditionele toestand & levensverwachting van de boom	9
3.2 Beoordeling van de wortelkluit en ondergrondse groeiplaats	10
3.3 Kroonopbouw aan de zuidwestzijde van de boom	11
4. Conclusies & advies	13
Bijlage 1: Ontwerptekening bouw en aanleg t.o.v. de boom	16
Bijlage 2: Richtlijnen voor bouw- & aanlegwerkzaamheden bij bomen	17
Bijlage 3: Taxatieparameters en rekenblad berekening boomwaarde	18
Bijlage 4: Verklarende woordenlijst	19

1. INLEIDING

1. 1 Aanleiding & probleemstelling

In juli 2017 heeft de heer J.W. Hendriks van *Aveco de Bondt*, firma *BoomOntzorging* opdracht verleend voor het uitvoeren van een boomeffectanalyse op een bouwlocatie aan de Amsterdamseweg in Arnhem nabij een waardevolle paardenkastanje.

Op een braakliggend perceel aan de Amsterdamseweg t.h.v. het Centraal Station zullen woningen worden gebouwd. Aan de westgrens van dit perceel staat net in de achtertuin van de woning Bouriciusstraat 9 een als monumentaal geregistreerde witte paardenkastanje.
Het huidige voorlopige ontwerp voorziet in de bouw van 19 woningen van vier verdiepingen en een hoogte van circa 12 meter. De meest westelijke woning zal nabij de monumentale paardenkastanje komen te staan en de achtertuin zal grotendeels binnen de kroonprojectie van de boom komen te liggen.
Omdat het onduidelijk is of door de aanwezigheid van deze grote waardevolle boom de beoogde bouw van de woning mogelijk/zinvol is, is er een boomeffectanalyse (BEA) uitgevoerd. Daarbij is getoetst of de beoogde bouw op die kavel mogelijk is en of er eventuele aanpassingen aan het huidige ontwerp gedaan moeten worden. De boomeffectanalyse is gericht zijn op het beantwoorden van de volgende drie vragen:

1. *Is op de betreffende kavel de bouw van een woning mogelijk?*
2. *Waarmee moet rekening worden gehouden?*
3. *Wat is in relatie tot de aanwezigheid van de waardevolle boom mogelijk?*

Omdat het bouwproject zich nog in de ontwerpfase bevindt zijn gedetailleerde bouwtekeningen nog niet aanwezig. Wel is er op het voorlopige ontwerp een woning op de betreffende kavel getekend. Bij het uitvoeren van het onderzoek t.b.v. de boomeffectanalyse is er dan ook van deze ontwerptekening uitgegaan.
Op 20 juli 2017 is het veldwerk voor de boomeffectanalyse uitgevoerd. Daarbij zijn de dimensies van het huidige ontwerp in het veld uitgezet, zijn de algemene boomgegevens opgenomen, is de kroonvorm en –hoogte bepaald en is er een bewortelingsonderzoek uitgevoerd.

In deze rapportage staan de gehanteerde werkwijze, de bevindingen, de antwoorden op de specifieke onderzoeksvragen en adviezen voor het behoud van de boom uiteen gezet.

Afb. 1: De locatie van de bouwlocatie en de beschermde paardenkastanje aan de Amsterdamseweg in Arnhem-Noord.
Bron: ArcGIS.com, Google Earth

1. 2 Object- en locatieomschrijving

Terreinbeschrijving

De bouwlocatie is een braakliggend terrein aan de noordzijde van de Amsterdamseweg ter hoogte van het Centraal Station. Aan de noordzijde van het perceel liggen de ommuurde achtertuinen van de woningen aan de Bouriciusstraat.
De kavel van de meest westelijke woning van het ontwerp ligt tussen het fietspad van de Amsterdamseweg en de circa 2 meter hoge tuinmuur van Bouriciusstraat 9 en 11. De noordzijde van de kavel, dat langs de tuinmuur loopt, ligt circa 0,7 meter hoger ten opzichte van het deel langs het fietspad. Een talud vormt de overgang tussen het hoogteverschil.

De paardenkastanje staat in de achtertuin van Bouriciusstraat 9, in de hoek van de achtertuin van Bouriciusstraat 11 en het bouwterrein. De boom is 19 meter hoog en staat wat scheef en helt in noordelijke richting waarbij hij op maaiveldhoogte tegen de tuinmuur aan de achterzijde drukt.
De kroonprojectie van de paardenkastanje is wat ovaal en heeft van zuidwest naar noordoost een diameter van 18 meter en van noordwest naar zuidoost een diameter van 12 meter. Ongeveer de helft van de kroonprojectie bevindt zich boven het bouwperceel. Daarbij groeit een dikke gesteltak aan de zuidwestzijde van de boom op een hoogte van circa 9 meter ver uit over de bouwkavel.

Afb. 2: Het terrein van de bouw-locatie met de paardenkastanje. Op de foto zijn de dimensies van de woning en kavel-grenzen met pionnen, piketten en afzetlint aangegeven. De rode stippellijn geeft de locatie van de woning weer. Op de plattegrond van de kavel (links) is de boom opnieuw ingetekend en ook het talud en de dimensies van de woning.

Algemene kenmerken van de paardenkastanje

In de onderstaande tabel staan enkele algemene kenmerken van de paardenkastanje benoemd. Verdere gegevens omtrent de conditie, levensverwachting en beworteling van de boom staan vermeld in paragraaf 3.1.

Tabel 1: Algemene kenmerken van de paardenkastanje	
Boomsoort	*Aesculus hippocastanum* (witte paardenkastanje)
Aantal bomen	1
Registratienummer	02.12.B.3061
Plantjaar (geschat)	1880
Boomhoogte	19
Stamdiameter	90
Kroondiameter	12 x 18 meter
Beplantingstype	Solitaire boom
Groeiplaats	In de achtertuin van een oude woning nabij de erfgrens met het buurperceel en het achterliggende bouwperceel.
Conditie	Goed
Ernstige gebreken	Vraat van het blad door de Kastanjemineermot. Geen tekenen van aantasting door de Kastanjebloedingsziekte of aantasting door houtparasitaire schimmels.
Levensverwachting	Redelijk: 10-15 jaar. Ondanks de huidige goede conditie van de boom is de levensverwachting van de boom gesteld op 10-15 jaar vanwege het reële risico op vervroegde uitval als gevolg van aantasting door de Kastanjebloedingsziekte.
Esthetische waarde	Hoog (geregistreerde particuliere monumentale boom)
Boomwaarde (NVTB)	€ 9.665,00 (exclusief BTW)

1. 3 Beoogde / te verwachten werkzaamheden nabij de boom

Het bestaande ontwerp voorziet in de bouw van een geschakelde woning direct langs het fietspad. Volgens de huidige plannen worden de woning vier verdiepingen hoog met een totale hoogte van circa 12 meter. In dit ontwerp is de woning circa 9 meter breed en 6,5 meter diep. Tussen de achtergevel van de woning en de tuinmuur van Bouriciusstraat 9 en 11 is ruimte voor een achtertuin. In de achtertuin zal tevens een berging worden gebouwd (zie afbeelding 2 of Bijlage 1).
Bij zowel de bouw van de woning als bij de aanleg/inrichting van de tuin zijn er risico's op beschadiging van de paardenkastanje waardoor zijn duurzame behoud bedreigd kan worden.

Schade aan de boom kan daarbij ontstaan doordat:

1. De achtergevel en de hoogte van het gebouw te dicht op de kroon komt waardoor er dikke takken verwijderd moeten worden. Ook voor het plaatsen van steigers is er circa 2 meter vanaf de achtergevel nodig;
2. Voor het uitgraven van de funderingen er veel boomwortels verwijderd of beschadigd worden. Dit kan ook gebeuren bij de bouw van de berging;
3. Bij het aanleggen van de tuin het verhoogde deel langs de tuinmuur afgegraven wordt waardoor er een belangrijk deel van de wortelkluit wordt beschadigd. Ook het aanleggen van een terras in dit deel zou schade aan de boomwortels kunnen veroorzaken door fysieke beschadiging maar ook door het verstikken van de boomwortels als gevolg van optredende bodemverdichting en gebruik van een gesloten verharding.
4. Overige aspecten die met de bouw gepaard gaan zoals de opslag van bouwmaterialen op het wortelpakket van de boom (risico op verstikking van wortels door bodemverdichting), door het aan- en afvoeren van materialen door de hijskraan (risico op beschadiging van de kroon) en door ondeskundige snoei van takken door bouwvakkers (risico op beschadiging van de kroon en het aangezicht van de boom).

2. WERKWIJZE & ONDERZOEKSASPECTEN

Om inzicht te krijgen in de mogelijk negatieve gevolgen van de bouw-/aanlegwerkzaamheden op het voortbestaan van de boom en om de in paragraaf 1.1 genoemde onderzoeksvragen te beantwoorden, is het onderzoek opgedeeld in drie componenten. Dat zijn de volgende:

1. Visuele beoordeling van de conditie en levensverwachting van de boom;
2. Beoordeling van de omvang en structuur van de wortelkluit;
3. Beoordeling van de omvang van de kroon aan de zijde van de beoogde woning.

1. Visuele beoordeling conditie en levensverwachting van de boom

Voordat er randvoorwaarden worden opgesteld voor het duurzame behoud van de boom na de herinrichting van het groenvak, is het van belang eerst de huidige conditie en levensverwachting te bepalen om vast te stellen of langdurig behoud van de boom überhaupt mogelijk en zinvol is. Daarbij moet worden vastgesteld of de boom in zijn huidige hoedanigheid en bij ongewijzigde groeiplaatsomstandigheden nog voldoende lang zou kunnen blijven voortbestaan.

Daarom is de kroon, stam en stamvoet van de boom vanaf de bouwkavel visueel geïnspecteerd op zichtbare symptomen van structurele verzwakkingen en van aantastingen die de levensduur van de boom zouden kunnen doen verkorten. Omdat momenteel veel paardenkastanjes afsterven en vervroegd gekapt moeten worden vanwege aantasting door de Kastanjebloedingsziekte (bacteriële aantasting), is met name gelet op de aanwezigheid van aantastingssymptomen daarvan aan stam en takken.
De gehanteerde methodiek en toetsingscriteria zijn gebaseerd op de gangbare VTA- en IBA-methodieken (*Visual Tree Assessment* resp. *Integrierte Baumanalyse*) voor visuele boomveiligheidsinspecties.
Ook is de conditie van de boom bepaald. Deze is van groot belang voor de weerbaarheid tegen ziekten en aantastingen en voor het vermogen om compensatieweefsel te vormen bij optredende (structurele) verzwakkingen. Daarnaast is een goede conditie van belang voor het herstellingsvermogen na ontstane beschadigingen aan de boomwortels. De conditie van bomen wordt onder andere bepaald door het vertakkingspatroon van de kroon en de bladbezetting, -grootte en -kleur.

2. Beoordeling van de omvang en structuur van de wortelkluit

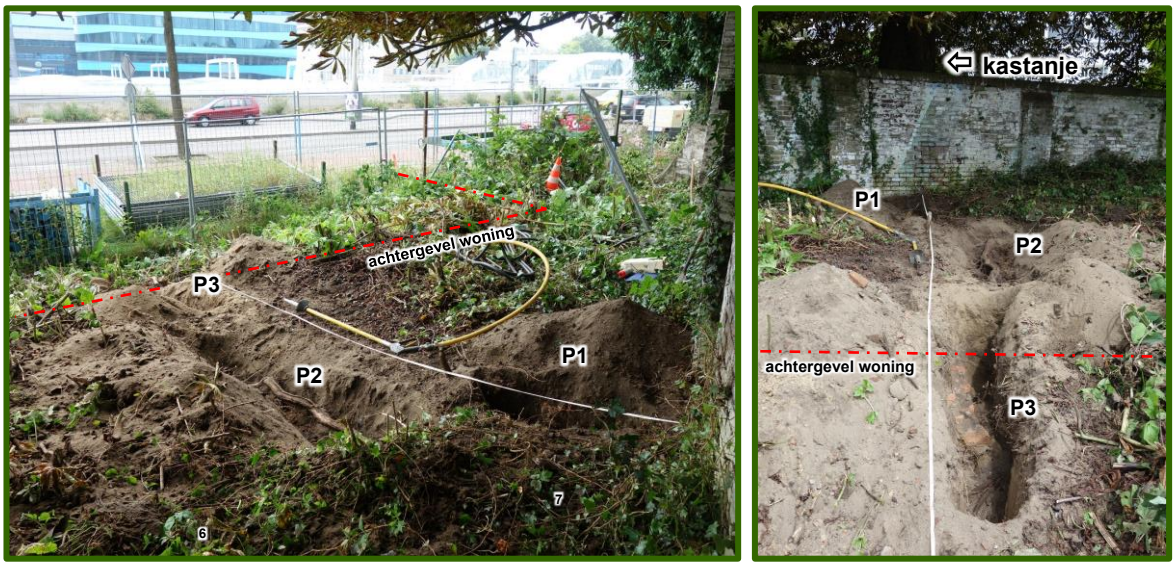
Om inzicht te krijgen in de risico's voor de boom als gevolg van de bouw en de inrichting/aanleg van de tuinen, is het van belang om inzicht te krijgen in de omvang en de structuur van de wortelkluit en in de omvang van de ondergrondse groeiplaats in relatie tot de voorgenomen en te verwachten werkzaamheden.

Voorafgaand aan de beoordeling zijn met pionnen, piketten en afzetlint de voornaamste elementen van de ontwerptekening in het terrein uitgezet (grens tussen de kavels en de locatie en grootte van de woning) op basis van de maatvoering van de ontwerptekening. Daardoor kan een inschatting worden gemaakt waar bepaalde werkzaamheden te verwachten zijn en kunnen de beste locaties voor het onderzoek van de beworteling worden vastgesteld.
Om de omvang en structuur van de wortelkluit, de aard van de boomwortels (dikte en functie) en de ondergrondse groeiruimte te kunnen beoordelen, zijn er ten zuiden van de boom (en tuinmuur) drie proefsleuven gegraven waarin de boomwortels zijn blootgelegd (zie afbeelding 3 en Bijlage 1). De drie proefsleuven zijn verschillend in grootte en diepte en in de manier waarop die zijn uitgegraven. Deze drie proefsleuven hebben de volgende kenmerken:

Tabel 2: Kenmerken van de drie proefsleuven			
Nr.	**Locatie**	**l x br x d** (m)	**Afstand tot muur*** (m)
P1	Zuidzijde boom, verhoogd terrein, vanaf de muur in zuidelijke richting.	1,1 x 0,3 x 1,0	0,2
P2	Zuidzijde boom, midden op het verhoogde terrein, in zuidelijke richting. De proefsleuf verspringt wat t.o.v. P1 en P3, die in één lijn liggen.	2,0 x 0,3 x 0,4	1,5
P3	Zuidzijde boom, in het talud, t.h.v. de achtergevel van de woning.	1,8 x 0,3 x 0,8	4,0

** Gemeten vanaf de tuinmuur*

Proefsleuf 1 en 3 zijn door het ontbreken van dichte beworteling handmatig gegraven. Voor het uitgraven van de proefsleu2 is een *Air-Spade* gebruikt. Daarmee wordt onder zeer hoge luchtdruk de grond tussen de boomwortels weggeblazen zonder dat de boomwortels daarbij beschadigd raken.
Na het uitgraven van de proefsleuven en het blootleggen van de boomwortels is de dikte/functie van de wortels, het aantal wortels en de diepteligging van de wortels vastgesteld en is een inschatting gemaakt van het verdere verloop en structuur van de wortelkluit.

Afb. 3: De locatie van de 3 proefsleuven t.o.v. de tuinmuur en de achtergevel van de woning. Hierdoor wordt een goed beeld gekregen van de beworteling en van de risico's op beschadiging van de wortelkluit.

3. Beoordeling van de omvang van de kroon

Omdat het zuidwestelijke deel van de kroon voor een groot deel boven de bouwkavel groeit, is er grote kans op het ontstaan van knelpunten bij de bouw van de woning conform het huidige ontwerp. Daarom is op basis van de op de grond uitgezette contouren van de woning de kroonprojectie opgemeten.
Omdat een zware gesteltak boven de noordwestelijke hoek van de beoogde woning groeit is de opbouw van deze tak beoordeeld zodat bepaald kan worden tot hoe ver deze eventueel teruggesnoeid zou kunnen worden. Met een digitale boomhoogtemeter (*Nikon Forestry Pro*) is de hoogte van de dikste takken boven de woning, die redelijkerwijs niet verwijderd kunnen worden, bepaald.

3. BEVINDINGEN

3.1 Conditionele toestand en levensverwachting van de boom

De monumentale paardenkastanje is ongeveer even oud als de woningen aan de Bouriciusstraat en heeft een geschat plantjaar van omstreeks 1880.

De boom staat wat scheef en helt in noordelijke richting. Daarbij drukt de wortelkluit en stamvoet tegen de tuinmuur die de noordelijke begrenzing van de bouwkavel vormt. De scheefstand heeft een natuurlijke oorsprong en is waarschijnlijk het gevolg van scheefgroei door de hoge bebouwing die vroeger aan de zuidzijde van de boom stond. Het is geen teken dat de boom verminderd stabiel is en daardoor gemakkelijker om kan vallen. Wel heeft het als gevolg dat de wortelkluit aan de trekkende zijde (zuidzijde en bouwkavelzijde) sterker ontwikkeld is dan aan de drukzijde (noordzijde). Daardoor is de wortelkluit aan de zuidzijde van de boom zeer belangrijk voor de standvastheid van de boom. Ernstige beschadigingen van de wortelkluit aan de zijde van de bouwkavel kunnen dus tot instabiliteit van de boom leiden, waardoor hij kan omvallen. Dit dient dus absoluut vermeden te worden.

Aan de stamvoet, stam en kroon zijn ook geen tekenen van ernstige mechanisch verzwakkingen aangetroffen zoals holten en scheuren. Wel zitten er veel dode takken in de kroon die een potentieel risico kunnen gaan vormen voor de bewoners van de te bouwen woning. Deze dode (en breukgevoelige) takken kunnen bij een onderhoudssnoeibeurt verwijderd worden, hetgeen tot het reguliere onderhoud van de boom behoort.

Aan de stam en stamvoet zijn geen afwijkingen aangetroffen die duiden op aantasting door houtparasitaire schimmels of door de Kastanjebloedingsziekte. Ook hoger in de boom zijn aan de stam en gesteltakken niet de typerende bloedingsplekken van de Kastanjebloedingsziekte aangetroffen. Door deze besmettelijke bacteriële aantasting sterven de laatste tijd steeds meer paardenkastanjes vervroegd af. Hoewel er momenteel geen symptomen van aantasting zichtbaar zijn kan het wel zijn dat de boom al is aangetast. Ook is het zeer wel mogelijk dat de boom binnen enkele jaren aangetast zal worden en waardoor het versnelde afstervingsproces op gang komt.
Het blad in de kroon vertoont ernstige vraat door de Kastanjemineermot en wordt daardoor vervroegd bruin. Op zich veroorzaakt deze aantasting geen direct risico voor de boom maar indien de boom meerdere jaren opeen vroegtijdig bruin verkleurt, wordt de aanmaak van suikers in de bladeren beperkt en kan de boom verzwakt raken. Juist dan zal hij gevoeliger worden voor aantasting door de Kastanjebloedingsziekte en houtparasitaire schimmels.

De boom heeft momenteel een goede conditie en er zijn geen redenen dat hij op korte termijn gekapt zou moeten worden. Wel is het door het verhoogde risico op aantasting door de Kastanjebloedingsziekte aannemelijk dat de boom niet veel langer dan 10 tot 15 jaar gehandhaafd kan worden.

Afb. 4: De monumentale paardenkastanje heeft een goede conditie. De boom staat wat scheef waardoor de wortelkluit aan de bouw kavelzijde belangrijk is voor de stabiliteit. Ondanks zijn goede conditie is vervroegde uitval door de Kastanje-bloedingsziekte mogelijk binnen 10 tot 15 jaar.

3.2 Beoordeling van de wortelkluit en ondergrondse groeiplaats

Door het graven van de drie proefsleuven aan de zuidzijde van de boom, is een voldoende duidelijk beeld van de beworteling van de boom ontstaan en daarmee van de beperkingen waarmee bij de bouw en inrichting van de tuin rekening moet worden gehouden.
In onderstaande tabel staan de belangrijkste bevindingen per proefsleuf uiteen gezet.

Tabel 3: Bevindingen t.a.v. de beworteling in de drie proefsleuven

Nr.	Bevindingen	Invloed op bouw
P1	- Ondanks de nabijheid van de boom zijn hier nauwelijks boomwortels aangetroffen. Op 40 en 70 cm diep zijn twee dunne wortels van 1 cm dik aangetroffen. - De bodem bestaat hier uit onverdicht matig humeus lemig zand.	Ondanks dat er in deze proefsleuf nagenoeg geen boomwortels zijn aangetroffen kan hier niet willekeurig gegraven of gebouwd worden. Bij afgraven kan door het wegvallen van grondmassa de boom instabiel worden.
P2	- In deze proefsleuf is op een diepte van 20 cm een 10 cm dikke stabiliteitswortel aangetroffen. Deze stabiliteitswortel loopt vanaf de scheuren in de tuinmuur en loopt door tot aan het talud. Bij eerdere werkzaamheden (sloop) is de bovenzijde van de wortel beschadigd geraakt. - Door de dichte beworteling en het risico op het ontstaan op wortelschade is er tot slechts 40 cm diep gegraven.	De aanwezigheid van deze stabiliteitswortel indiceert de aanwezigheid van andere stabiliteitswortels in dit deel van de kavel die belangrijk zijn voor de standvastheid van de bomen. Deze mogen niet verwijderd worden omdat de boom daardoor instabiel kan worden.
P3	- In deze sleuf zijn geen boomwortels aangetroffen. De enige wortels die zijn aangetroffen zijn van de kruiden en van het opslag van jonge boompjes. - In de sleuf zijn muurresten en oude leidingen van de voormalige bebouwing aangetroffen. - De bodem bestaat uit puinhoudend, humusarm zwak lemig zand.	Deze proefsleuf ligt t.h.v. de achtergevel van de beoogde woning. Hier liggen restanten van de muren van de eerdere bebouwing en lopen geen boomwortels. Er zijn hier geen beperkingen voor het uitgraven en bouwen van de funderingen van de achtergevel.

Door de voormalige bebouwing langs dit deel van de Amsterdamseweg reikt de wortelkluit van de kastanjeboom niet verder dan het talud in het terrein. Het graafwerk t.b.v. de funderingen van de woning wordt dus niet belemmerd door de aanwezigheid van boomwortels. In het verhoogde deel van de bouwkavel, ten noorden van de te bouwen woning, lopen echter wel boomwortels die voor de stabiliteit en het voortbestaan van de boom van belang zijn. Deze kunnen niet zomaar verwijderd (of beschadigd) worden, waardoor er in het ontwerp en in het bouwproces rekening mee moet worden gehouden. Het bewortelingspatroon lijkt wel erg grillig te zijn, hetgeen waarschijnlijk door de voormalige bebouwing en gebruik van het terrein is veroorzaakt. Hierdoor kunnen er plaatselijk concentraties van wortels zijn ontstaan en plaatselijk wortels geheel ontbreken.

Door de lichte scheefstand van de boom en het daardoor grotere belang van de wortelkluit aan de zuidzijde voor de stabiliteit van de boom, kan het verhoogde terrein achter de woning binnen een radius van 4,0 meter vanaf het hart van de stamvoet van de boom niet afgegraven worden. In dit deel dient ook het ontstaan van bodemverdichting voorkomen te worden omdat de boomwortels dan door zuurstofgebrek alsnog kunnen afsterven. Voor de aanleg van de tuin aan de achterzijde van de woning dient daar ook rekening mee gehouden te worden, evenals bij de bouw van de berging in de achtertuin.

Afb. 5:
Proefsleuf 1 t/m 3

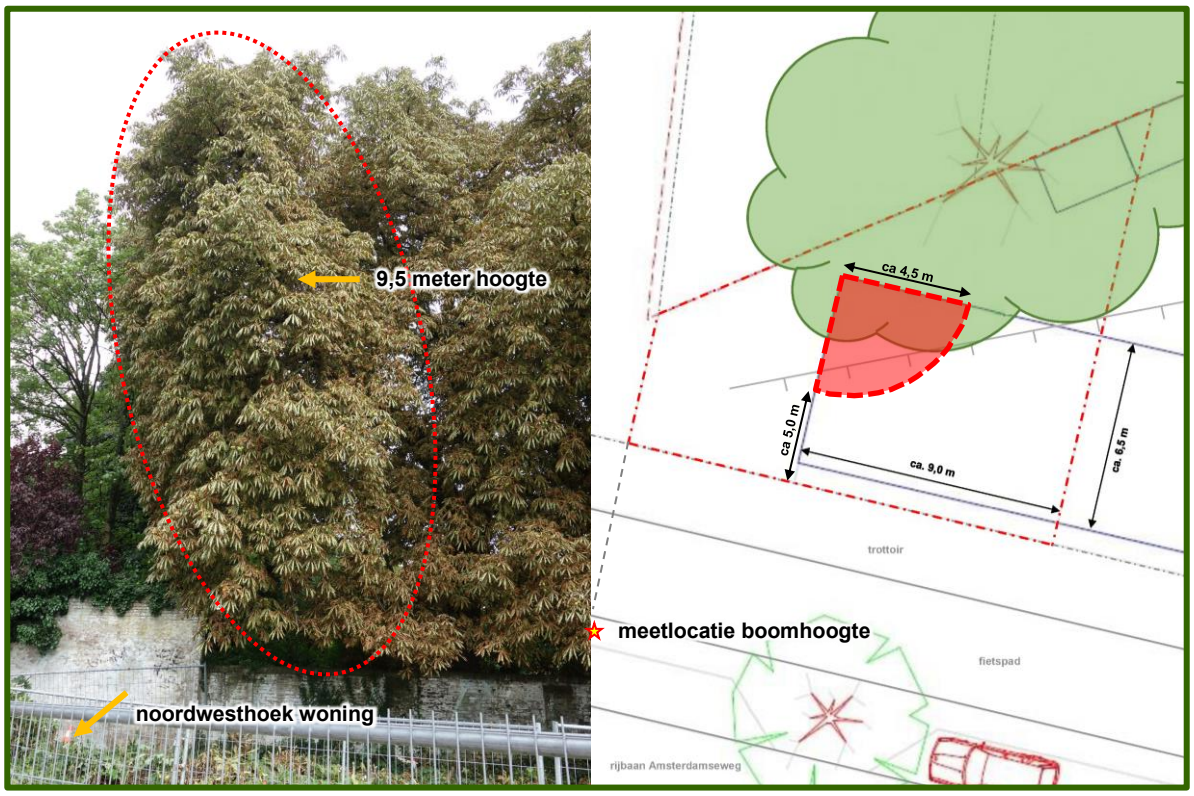
3.3 Kroonopbouw aan de zuidwestzijde van de boom

Voor het inschatten van de invloed die de boomkroon aan de zuidwestzijde op de bouw van de woning heeft, pionnen en piketten de gevellijn van de achtergevel uitgezet en is met een digitale boomhoogtemeter de hoogte gemeten tot waar maximaal gesnoeid kan worden en op welke hoogte zware takken een belemmering voor de bouw gaan vormen. De exacte locatie van de hoogtemeting is hierbij van belang omdat de Amsterdamseweg oploopt. De gemeten hoogte betreft dus de hoogte vanaf dat specifieke punt (zie afbeelding 6)

Boven de noordwesthoek van de woning loopt een zware gesteltak. De hoofdtak daarvan loopt op een hoogte van 9,5 meter hoogte. De gehele gesteltak aan die zijde heeft een totale hoogte van 16 meter. De zijtakken van de hoofdtak kunnen voor een groot deel gesnoeid worden maar de hoofdtak zelf (Ø > 15 cm) kan niet sterk ingekort worden omdat dit een te grote wond zou veroorzaken en er plaatselijk een te groot deel van de kroon verwijderd wordt. De tak zal door de leeftijd van de boom niet veel meer groeien en daardoor niet veel verder in lengte en massa meer toenemen. De invloed van deze gesteltak loopt tot circa 4,5 meter vanaf de noordwesthoek in de richting van de achtergevel en beïnvloedt daar de maximale hoogte die de woning in dat deel kan worden. Buiten die 4,5 meter vormt de tak geen belemmering meer voor de maximale hoogte van de woning.

De overige takken die boven de bouwkavel ver doorhangen zijn relatief dun en kunnen verwijderd worden.

Afb. 6: Boven de noordwesthoek van de woning groeit op 9,5 meter hoogte een dikke tak die niet verwijderd kan worden.

4. CONCLUSIES & ADVIES

Hieronder worden de conclusies van het onderzoek uiteengezet op basis van de in paragraaf 1.1 geformuleerde vraagstellingen. In de beantwoording van de onderzoeksvragen zijn tevens specifieke adviezen verwerkt.

Conclusies t.a.v. onderzoeksvraag 1: *Is op de betreffende kavel de bouw van een woning mogelijk?*

➔ Ja, dat is mogelijk.
Er is voldoende ruimte voor het huidige grondplan en in het deel waar de woning komt te staan komen nauwelijks boomwortels voor. Wel zullen er aanpassingen aan het ontwerp gedaan moeten worden i.v.m. de aanwezigheid van de boom.

Conclusies t.a.v. onderzoeksvraag 2: *Waarmee moet rekening worden gehouden?*

moet met de boomwortels en met de zware gesteltak boven de noordwesthoek van de woning rekening gehouden worden en daardoor met het ontwerp van woning en tuin en met de werkmethodes nabij de boom.

Boomwortels:
Voorkomen moet worden dat er grote beschadigingen aan de wortelkluit van de boom ontstaan. Dit kan gebeuren door mechanische beschadiging (bijvoorbeeld door graafwerk) en door verstikking van de wortels als gevolg van optredende bodemverdichting (door het berijden of het plaatsen van zware materialen op het doorwortelde deel van de bouwkavel). Grote beschadigingen aan de wortelkluit kunnen tot instabiliteit van de boom leiden en tot het vervroegde afsterven. Daarmee kan in de volgende fasen rekening worden gehouden:

- Bij het bouwklaar maken van de kavel moet kan het achterste deel van de kavel niet zomaar worden afgegraven of worden geëgaliseerd omdat daarbij grote schade aan de wortelkluit kan ontstaan. Bij het graven van de bouwput dient daarom vooraf beoordeeld te worden tot waar afgegraven moet worden. Daarbij dient het deel dat binnen een straal van 4,0 meter rondom de stamvoet van de boom valt beschermd te worden.
- Bij het ontwerp van de woning en de tuin dient rekening te worden gehouden met het hoogteverschil tussen de zuidzijde van de kavel en de noordzijde. Het is niet mogelijk om de noordzijde (verhoogde deel) geheel te verlagen i.v.m. de boomwortels. In het ontwerp van de tuin heeft een open verharding de voorkeur voor een geheel gesloten verharding i.v.m. de mogelijke verstikking van boomwortels en het beperken van infiltratie van regenwater.
- De berging in de achtertuin kan het best op betonbanden worden geplaatst zonder dat daarvoor een diepe fundering uitgegraven moet worden. Deze banden kunnen ondiep ingegraven worden. Hoe groter de afstand tot de boom hoe minder wortels daarbij beschadigd raken. Ook kan overwogen worden om de berging te funderen op lateien die betonnen poeren op de hoekpunten rusten. Hierdoor hoeft slechts plaatselijk gegraven te worden.
- Tijdens de bouw- en aanlegwerkzaamheden moet voorkomen worden dat het plaatsen van zware bouwmaterialen bodemverdichting in de doorwortelde zone aan de noordzijde van de kavel veroorzaakt. Indien er door ruimtegebrek toch bouwmaterialen geplaats moeten worden, dienen deze op (kunststof) rijplaten geplaatst te worden waardoor de druk op de bodem verdeeld wordt.

Boomtakken:
De grootste beperking voor de bouw van de beoogde woning is de zware gesteltak boven de noordwesthoek van de woning. Hierdoor kan de woning niet volledig tot 12 meter hoogte worden gebouwd en zal er een aanpassing in de plannen noodzakelijk zijn.

Bij het ontwerp en de bouw van de woning moet met de volgende punten rekening worden gehouden:

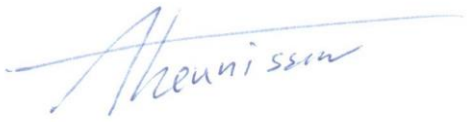
- Indien de boom gesnoeid gaat worden dient dit in overleg en samenspraak met de eigenaar van Bouriciusstraat 9 te gebeuren. Zij zijn de eigenaar van de boom. Het is van belang dat de boom door een deskundig boomverzorger gesnoeid wordt die in staat is om te bepalen wat, waar en hoeveel er gesnoeid kan worden zonder het voortbestaan of het aangezicht van de boom te bedreigen. Ook dienen dan tevens de dode en breukgevoelige takken uit de boom verwijderd te worden. Het heeft de voorkeur om de snoeiwerkzaamheden voorafgaand aan de bouw uit te voeren.
- Omdat er op 9,5 meter hoogte een zware gesteltak loopt die niet verwijderd kan worden (wel veel van de zijtakken) dient het ontwerp aangepast te worden. Hiervoor zijn diverse variaties denkbaar. Bij het aanpassen van het ontwerp dient rekening te worden gehouden met voldoende afstand tussen de tak en het dak i.v.m. mogelijk uitzakken van de tak en om bewegingen door wind geen beschadigingen aan de woning te krijgen. Ook dient er voor het plaatsen van steigers voldoende afstand tot aan de tak te worden ingecalculeerd.
- Bij een aangepast ontwerp voor de woning kan eventueel rekening worden gehouden met eventuele uitbreiding nadat de boom na circa 10 tot 15 jaar gekapt moet worden. Indien daar in het ontwerp al rekening mee wordt gehouden kan de woning t.z.t. na de kap van de boom relatief eenvoudig uitgebouwd worden.

<u>Conclusies t.a.v. onderzoeksvraag 3</u>: *Wat is in relatie tot de aanwezigheid van de waardevolle boom mogelijk?*

➔ Er kan een woning worden gebouwd waarbij het wortelpakket van de boom in een straal van 4,0 meter rondom de stamvoet wordt beschermd en waarbij de zware gesteltak op 9,5 meter hoogte behouden kan blijven.
Hierbij zijn er verschillende opties mogelijk waarbij het huidige ontwerp aangepast zal moeten worden. Dat kan zijn door het huidige grondplan te handhaven en de woning en de derde en vierde verdieping aan te passen aan de boomtak. Mogelijk kan ook de woning langer worden waardoor er twee verdiepingen toereikend zijn.

We hopen u met deze rapportage voldoende en naar wens geïnformeerd te hebben. Indien u hiertoe nog vragen of opmerkingen heeft dan zijn wij uiteraard graag bereid deze te beantwoorden dan wel nader toe te lichten.

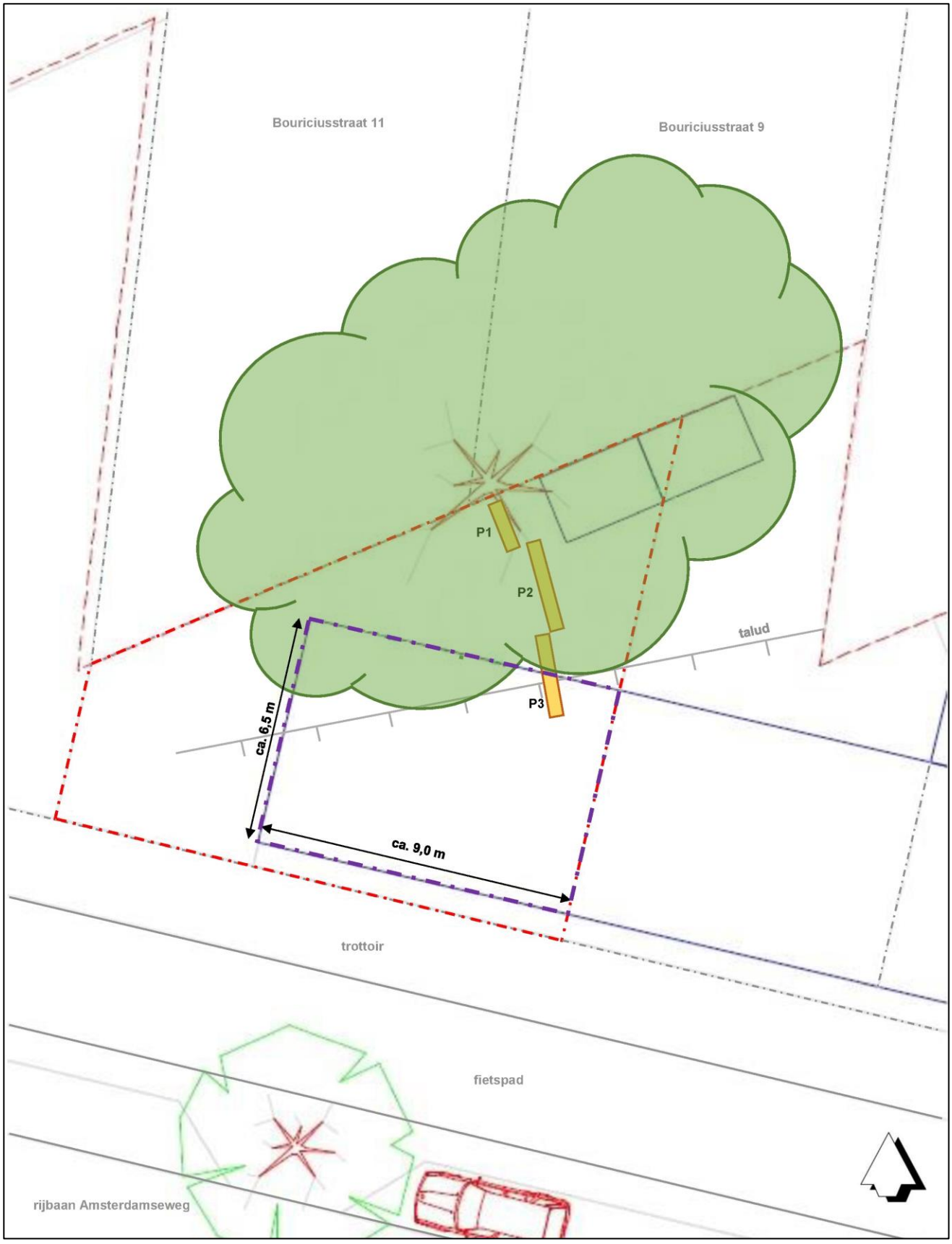
Hoogachtend,

Aernout Theunissen

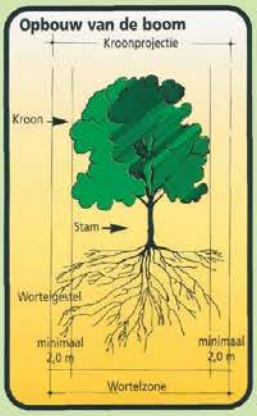
BoomOntzorging.com

BIJLAGE 1: Ontwerptekening bouw en aanleg t.o.v. de boom

Boombescherming op bouwlocaties

Stadswerk

Let op!

Voordat bouwwerkzaamheden beginnen, aandacht voor de volgende voorschriften:

Algemeen
De voorschriften voor de bescherming van bomen dienen op de bouwlocatie aanwezig te zijn. De te treffen maatregelen dienen voor de uitvoering van de werkzaamheden in overleg met de boombeheerder en vervolgens met de directie te worden vastgesteld (zie: Standaard R.A.W. bepalingen). De aannemer is verplicht zijn medewerkers op deze voorschriften te wijzen en zorg te dragen voor de inachtneming daarvan.

Schade
Bij beschadiging van wortels, takken en/of stam is de aannemer verplicht dit onmiddellijk aan de boombeheerder en de directie te melden. Vakkundig ingrijpen kan grotere schade en vervolgschade beperken dan wel voorkomen. Toegebrachte schade dient de veroorzaker te vergoeden. De hoogte van het schadebedrag wordt bepaald door de aard en omvang van de toegebrachte schade en de boomwaarde volgens de **"Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen" (NVTB)** voor de waardebepaling van bomen.

Beschermingscode:

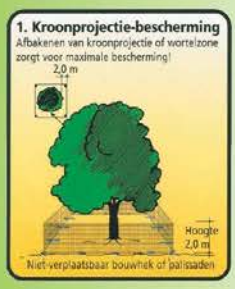
1. **Vooruitlopend op bouw-/sloopactiviteiten moeten de te handhaven bomen met de werkelijke kroonprojectie op tekening staan aangegeven.**
2. **Neem voor de start van de werkzaamheden contact op met de boombeheerder over de te nemen beschermingsmaatregelen.**
3. **Machinaal graafwerk binnen de kroonprojectie is verboden!**
4. **Voorkom bodemverdichting onder de kroonprojectie door transport, opslag van materialen e.d.**
5. **Snoeien van takken en wortels dikker dan 5 cm doorsnede uitsluitend na overleg met de boombeheerder en vervolgens laten uitvoeren door vakbekwame boomverzorgers (European Treeworkers).**

Graafwerkzaamheden
afbeelding 6-7

In de wortelzone is (machinaal) graven niet toegestaan.
Slechts bij hoge uitzondering en dan uitsluitend indien voorgeschreven (bestek) en in overleg met de boombeheerder zijn ontgravingen, in handkracht uit te voeren, binnen de wortelzone mogelijk. Uitsluitend in overleg met de boombeheerder en de daarop volgende toestemming van de directie kunnen incidenteel wortels tot een doorsnede van 5 cm recht worden doorgezaagd. Dit moet wel vakkundig gebeuren, dus knippen en zagen en niet trekken en scheuren. Doorzagen van dikkere wortels mag nooit. Het in handkracht ondergraven en/of onderboren is wel toegestaan. Het gestuurd onderboren van kabels en leidingen verdient de voorkeur. Een bouwput of -sleuf tegen de kroonprojectie van bomen mag niet langer dan drie weken open liggen. Blootliggende wortels moeten in alle gevallen beschermd worden tegen uitdroging en vorst (m.b.v. vochtige doeken of zwarte folie) en in ieder geval zo snel mogelijk worden toegedekt met grond. Bij vorst open sleuven aan de boomzijde direct afschermen.

Terreinaanpassingen
afbeelding 8-9

Terreinophogingen en -afgravingen binnen de kroonprojectie zijn alleen bij uitzondering toegestaan, en dan uitsluitend indien voorgeschreven (bestek) in overleg met de boombeheerder en de daarop volgende toestemming van de directie. Ophoging of afgraving leidt tot afsterving van boomwortels door schade of zuurstofgebrek.

Boombescherming
afbeelding 1-2-3

Bomen op een werkterrein dienen zodanig met geschikte materialen beschermd te worden (niet- verplaatsbare bouwhekken, palissaden, houten schuttingen, steigeronderdelen etc.) zodat beschadigingen aan de wortelzone, stam en kroon uitgesloten zijn. Bij beperkte ruimte moet bescherming van de boomspiegel of minimaal een stambescherming aangebracht worden om zoveel mogelijk beschadigingen te voorkomen. Indien de voorgeschreven maatregelen niet toereikend zijn, meldt de aannemer dit onmiddellijk aan de boombeheerder en de directie.

Bodemverdichting
afbeelding 10-11

Verdichting van de bodem d.m.v. verdichtingmachines (trillingen) leidt tot verdichting van de grond en verstikking van de boom en is niet toegestaan binnen de kroonprojectie. Bouwverkeer binnen de kroonprojectie is evenmin toegestaan.

Bouwplaats/ Bouwverkeer
afbeelding 4-5

Binnen de kroonprojectie mogen geen bouw- en directieketen staan. Tijdelijke bouwwegen binnen de kroonprojectie zijn uitsluitend toegestaan indien deze zijn voorgeschreven (bestek) in overleg met de boombeheerder en de daarop volgende toestemming van de directie. Gebruik van rijplaten (beton, staal, hout of kunststof) en/of andere voorzieningen zijn dan noodzakelijk.

Opslagplaats
afbeelding 12

Bouwmaterialen opslaan en/of zand- en granddepots inrichten binnen de kroonprojectie is niet toegestaan. Opslag van olie, brandstoffen en chemicaliën moet aan de wettelijke eisen voldoen; deze stoffen echter nooit binnen de kroonprojectie opslaan. Cementresten, spoelwater en andere reststoffen (verpakkingen etc.) dienen zorgvuldig afgevoerd te worden; lozingen in bodem en/of oppervlaktewater en begraven is nooit toegestaan.

JPM

RAW

vhg Vakgroep Boomverzorging

GPKL.nl Gemeentelijk Platform Kabels & Leidingen

Bomen stichting

Uitgave:
Vereniging Stadswerk Nederland
vakgroep Groen, Natuur en Landschap
copyright 2007
Te bestellen bij secretariaat Stadswerk:
0318 – 69 27 21 of info@stadswerk.nl

BIJLAGE 3: Taxatieparameters en rekenblad berekening boomwaarde

Rekenblad boomwaarde

Taxatierapport					
Registratienummer taxatie	78-2017-007				
Objectbeschrijving	*Aesculus hippocastanum* (witte paardenkastanje)				
Boomnummer/-code	02.12.B.3061				
Locatie	Bouriciusstraat 9, Arnhem				
Opdrachtgever	Aveco de Bondt B.V.				
Naam geregistreerd taxateur NVTB	Dhr. ing. A.R. Theunissen, BoomOntzorging.com				
Datum	26 juli 2017				
Doelstelling	Boomwaardebepaling				
Boomwaarde	**€ 9.665**			per boom, exclusief BTW	
Toelichting	Berekening boomwaarde i.v.m. boomeffectanalyse				
Methodiek boomwaarde- & schadeberekening	Rekenmodel Boomwaarde, Richtlijnen NVTB 2013				
Aanplant & nazorg					
Stamomvang nieuwe aanplant	14/16 cm			Soort:	*Aesculus hippocastanum*
Boomleeftijd bij aanplant	0 jaar			Soortklasse:	2
Duur aanslagperiode incl. nazorg	3 jaar				
Kosten plantgoed		€ 265	A1	Exclusief 6% BTW	
Plantkosten		€ 215	A2	Exclusief 21% BTW	Plantkosten extensief
Kosten aanplant		**€ 480**	A3		
Kosten aanplant & rente na 3 jaar	€ 538	1,12			Rentefactor aanplantkosten (Tab. G1)
Garantie (10%)	€ 54				
Subtotaal	**€ 591**		A4		
Kosten nazorg, per jaar		€ 235		Exclusief 21% BTW	
Kosten nazorg & rente, na drie jaar	€ 733	3,12	A5		Rentefactor jaarlijks terugkerende kosten (Tab. G2)
Boomwaarde 3 jaar na aanplant	**€ 1.325**		A6		
Begeleiding tot functievervulling					
Boomleeftijd bij functievervulling	70 jaar				Functiecategorie 2 (lange levensduur, verlengde beg.per.)
Jaarlijkse beheerkosten		€ 15		Exclusief 21% BTW	Jaarlijkse kosten 'extensief'
Jaren begeleiding tot functievervulling	67 jaar				
Kosten begeleiding, totaal	€ 4.816	321,08	B1		Rentefactor jaarlijkse kosten gedurende 67 jaar (Tab. G2)
Kosten plantgoed en aanplant	€ 18.332	13,84	B2		Rentefactor aanplant en nazorg over 67 jaar (Tab. G1)
Boomwaarde bij functievervulling	**€ 23.148**		B3		Boomwaarde op 70-jarige leeftijd
Afschrijving					
Afschrijvingsmodel	4 afschrijving volgens annuïteit				
Rentevoet	4 %				
Verwachte totale levensduur	150 jaar				
Afschrijvingsperiode	80 jaar				
Huidige boomleeftijd	137 jaar				
Afgeschreven jaren	67 jaar				
Resterende levensduur	13 jaar				
Afschrijvingscomponent		€ 968			Annuïteit
Afschrijving	€ 13.483	58%	C1		
Actuele boomwaarde	**€ 9.665**		C2		Exclusief BTW

Alle kosten zijn exclusief BTW (voor aankoop plantgoed geldt 6% BTW, voor overige kosten geldt 21% BTW). De in de berekeningen gehanteerde rentevoet is 4%

BoomOntzorging.com

plaats en datum:
Wageningen, 26 juli 2017

naam / handtekening:
Dhr. ing. A.R. Theunissen
Geregistreerd taxateur van bomen, lid NVTB

BIJLAGE 4: Verklarende woordenlijst

Haarwortel
Boomwortels die als primaire functie de opname en transport van vocht en in het water opgeloste voedingsstoffen hebben. Haarwortels dragen slechts beperkt bij aan de standvastheid van de boom.

Houtparasitaire schimmel
Dit zijn houtrot-veroorzakende schimmels die rot veroorzaken in het levende hout, bast en cambium van bomen. Er zijn talrijke houtparasitaire schimmels die een variabele mate van agressiviteit hebben en die veelal specifieke delen van de boom aantasten. Het vruchtlichaam (= de paddenstoel) dient vaak voor herkenning van de soort schimmel waardoor de visuele boomveiligheidscontroles het beste in het najaar uitgevoerd kunnen worden. Naast houtparasitaire schimmels zijn er saprotrofe schimmels die eveneens houtrot veroorzaken maar welke alleen reeds afgestorven weefsel afbreken. Soms kunnen saprotrofe schimmels parasitair worden en ook levens weefsel gaan aantasten, hetgeen mogelijk wordt bij verzwakte bomen.

IBA
Een methodiek voor visuele boomveiligheidscontrole (Integrierte Baumanalyse), waarbij de ernst van zichtbare symptomen van structurele en pathologische verzwakkingen wordt beoordeeld aan de hand van de reactie van de boom op die verzwakkingen. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat door de vorming van compensatie- en extra steunweefsel de boom aantastingen en verzwakkingen kan compenseren waardoor de verzwakking van de boom verminderd of opgeheven wordt. Indien de boom in vitaliteit afneemt en de afbraak van levend weefsel niet meer kan compenseren neemt de boom daadwerkelijk in stabiliteit af. Deze IBA-methodiek is afkomstig van de Duitse boomonderzoekers *Michael Schlag* en *Hermann Reinartz* van het Duitse *Institut für Baumdiagnose*.

Kroonprojectie
De kroonprojectie is de verticale projectie van de rand van de kroon op de grond.
Het gebied binnen de kroonprojectie en soms tot circa 2 meter daarbuiten, wordt veelal beschouwd als de zone waarbinnen de meeste boomwortels zich bevinden. Hierop zijn er echter veel uitzonderingen zoals bij zuilvormige bomen, scheefstaande bomen, bomen in verhardingen, bomen in verdichte grond en bomen op plaatsen met een hoge grondwaterstand.

Levensverwachting
Een inschatting van de resterende levensduur van een boom, meestal uitgedrukt in de klassen: 0 jaar, <5 jaar, 5-10 jaar, 10-15 jaar en >15 jaar. De levensverwachting drukt de verwachte resterende *functionele levensduur* uit van een boom en niet de absolute biologische levensduur.
De klasse '*0 jaar*' wordt toegekend aan dode bomen. De klasse ' *<5 jaar*' is de minimaal toe te kennen levensverwachting bij nog levende bomen die dermate verzwakt zijn dat ze in hun laatste levensfase verkeren (afstervend zijn) of door een ernstige structurele verzwakking op korte termijn kunnen afbreken of kunnen omwaaien (zonder biologisch dood te zijn). De klasse '*>15 jaar*' is de maximaal toe te kennen levensverwachting vanwege de onvoorzienbaarheid van optredende ziekten, aantastingen en andere verzwakkingen op lange termijn. Bij deze bomen zijn er geen (ernstige) gebreken aangetroffen die de levensverwachting zouden kunnen verkorten.

NVTB
De *Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen* is een vakvereniging voor boomdeskundigen die officieel zijn geregistreerd als boomtaxateur. De NVTB streeft naar een uniforme methodiek voor het bepalen van de monetaire waarde van bomen en van de waardevermindering van bomen als gevolg van schade. De basis voor de waarde- en schadetaxaties zijn de *Richtlijnen NVTB 2013*. Alle bij de NVTB geregistreerde boomtaxateurs dienen conform deze richtlijnen te werken. Middels een vaktest voor

toelating tot de NVTB en een intern kwaliteitswaarborgsysteem worden de leden van de NVTB doorlopend getoetst op vakbekwaamheid en kwaliteit.

Stabiliteitswortel
De dikke boomwortels die het gestel van de wortelkluit vormen en als primaire functie de verankering van de boom met de grond hebben. Beschadiging of het verwijderen van stabiliteitswortels kan ernstige problemen met de standvastheid van een boom veroorzaken waardoor de boom kan omvallen (windworp). Ook kunnen grote verwondingen van de stabiliteitswortels een invalspoort voor houtparasitaire schimmels vormen waardoor er houtrot in de wortelkluit en stamvoet van de boom kan ontstaan.

Stam(voet)breuk
Het breken van de stam of de stamvoet als gevolg van een interne verzwakking door bijvoorbeeld houtrot, holten en scheurvorming in het stamhout. Externe factoren zoals een veranderde/toegenomen windbelasting op de boom spelen veelal een grote rol bij het afbreken van bomen.

VTA
Visuele boomveiligheidscontrole (Visual Tree Assessment), die ten doel heeft structurele en pathologische verzwakkingen bij bomen vroegtijdig te herkennen aan de hand van visueel waarneembare symptomen. Hierbij speelt de mechanische opbouw en werking van bomen een grote rol. De theoretische basis die hiervoor van toepassing is, is afkomstig van *Professor Claus Mattheck* maar is tevens gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek van diverse andere boomwetenschappers.

Windworp
Het omwaaien van een boom door het ‘kiepen’ van de wortelkluit. Dit treedt vaak op als gevolg van houtrot in of schade aan de wortelkluit en/of door een veranderde/toegenomen windbelasting op de boom.

BoomOntzorging.com

inventarisatie • onderzoek • advies • snoeien • vellen

BoomOntzorging.com is een dynamisch bedrijf dat werkzaam is in alle facetten van de boomverzorging. Door onze veelzijdige aanpak en brede expertise kunnen wij flexibel inspringen op alle wensen van boomeigenaren en boombeheerders voor de optimale verzorging en beheer van het bomenbestand. Door onze kennis, kunde en ervaring in boomverzorging en boomtechnisch onderzoek te bundelen kunnen wij in degelijke, theoretisch onderbouwde maar ook praktisch uitvoerbare adviezen voorzien.

Wij streven naar een directe en open communicatie met onze opdrachtgevers, een snelle en flexibele inzet en het leveren van de hoogst mogelijke kwaliteit. Door een breed scala aan eigen (onderzoeks)apparatuur kunnen wij alle verlangde werkzaamheden geheel in eigen beheer uitvoeren, waardoor bij lage kosten de kwaliteit gewaarborgd blijft.

Onderzoek & Advies:

- Inventarisatie van boombestanden
- Visuele boomveiligheidsinspecties (VTA)
- Boomtechnisch onderzoek
- Stabiliteitsonderzoek
- Groeiplaatsonderzoek
- Bewortelingsonderzoek (bij wortelopdruk van verhardingen)
- Bomeneffectanalyse (BEA)
- Waarde- en schadetaxaties
- Flora & fauna gedragscodes en QuickScans
- Bemiddeling bij boomconflicten

Groeiplaatsverbetering:

- Loswerken en verrijken van doorwortelde bodemlagen zonder optredende wortelschade
- Openbreken van verdichte bodemlagen ('ploffen')
- Pneumatisch injecteren van voedingstoffen in diepe, doorwortelde bodemlagen

Boomverzorgende werkzaamheden:

- Snoeien
- Begeleidingssnoei
- Onderhoudssnoei
- Knotten
- Vellen (klimmend, met hoogwerker of met telekraan)
- Plaatsen van kroonankers
- Aanplant van bomen & heesters

Wilt u nadere achtergrondinformatie over ons bedrijf of recentelijk door ons uitgevoerde projecten bekijken? Kijk dan op onze website: www.BoomOntzorging.com. Heeft u specifieke vragen, bel of e-mail ons via onderstaande contactgegevens.

Boombeheer BoomOntzorging:

- Totaalpakketten voor boomonderhoud en boombeheer
- Begeleiding bij boomprojecten
- Boombeheerplannen
- Demonstraties & training

Kerkstraat 7, 6674 AS Herveld
Robert van Stuyvenberg 06 1569 9852
ing. Aernout Theunissen 06 2329 0014
info@boomontzorging.com
www.boomontzorging.com

Aveco de Bondt
ingenieursbedrijf

Memo

Ter attentie van	Vof Arnhemse Heeren
Datum	11 augustus 2017
Distributie	
Projectnummer	170653
Onderwerp	Watertoets ontwikkeling Arnhemse Heeren
Opgesteld door	F. (Femke) Hilhorst
Gecontroleerd door	T. (Thijs) Visser

1 INLEIDING

In opdracht van Vof Arnhemse Heeren is door Aveco de Bondt een watertoets uitgevoerd voor de ontwikkellocatie K10 Amsterdamseweg te Arnhem. De ontwikkeling vindt plaats binnen de gemeente Arnhem, in het beheergebied van waterschap Rijn en IJssel.
Voor het opstellen van het bestemmingsplan moet het aspect water beschouwd worden, daarom wordt het watertoets proces doorlopen. Het doel van de watertoets is om inzichtelijk te maken of de waterhuishoudkundige situatie gaat veranderen en welke maatregelen genomen kunnen worden om een verslechtering van de waterhuishoudkundige situatie te voorkomen. De opdrachtgever wil op de voorgenoemde locatie 19 woningen en bijbehoren infrastructuur ontwikkelen. Een inrichtingstekening van de ontwikkeling is weergegeven in de onderstaande Figuur en in Bijlage 1.

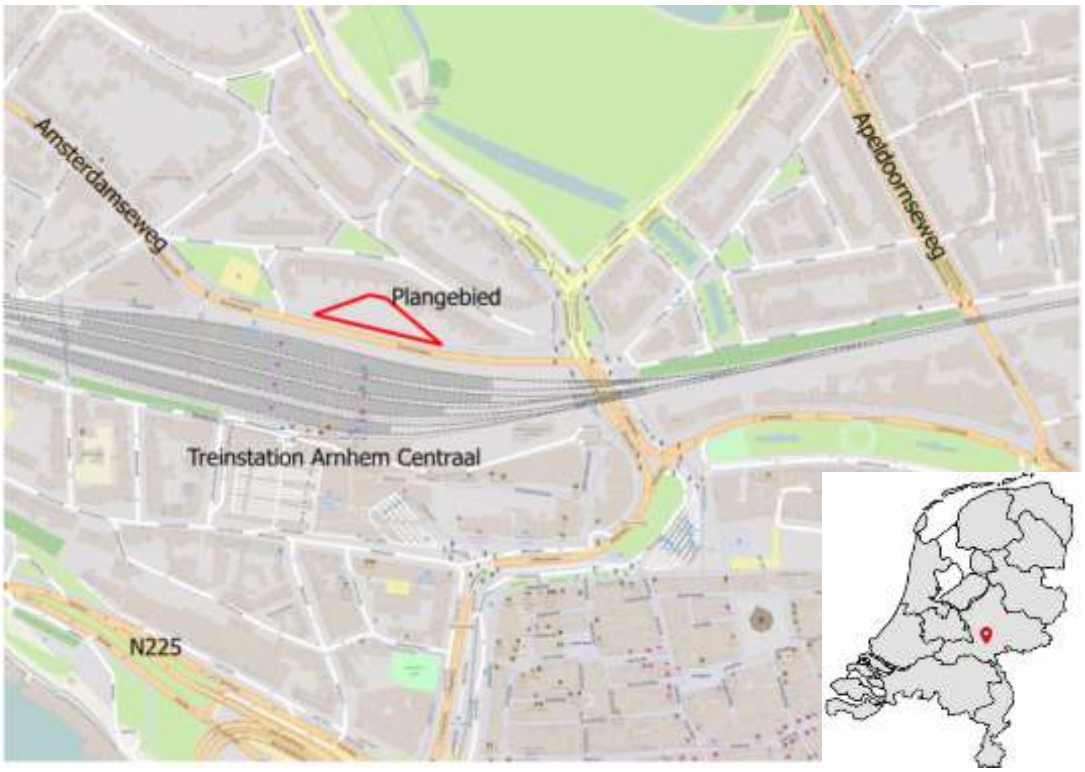

Figuur 1: Inrichtingstekening van ontwikkeling K10 te Arnhem. Blauw omlijnt zijn woningen. Het terrein waar gebouwd gaat worden grenst aan de Amsterdamsestraatweg.

2 PROJECTSITUERING

2.1 De ontwikkeling

Het plangebied ligt ten noorden van station Arnhem en wordt ingesloten door de Amsterdamseweg (zuidzijde), Brantsenstraat (westzijde), Bouriciusstraat en Sweerts de Landasstraat (noordzijde). Ten noorden en westen van het plangebied bevinden zich woningen. De locatie van het plangebied is opgenomen in de onderstaande Figuur.

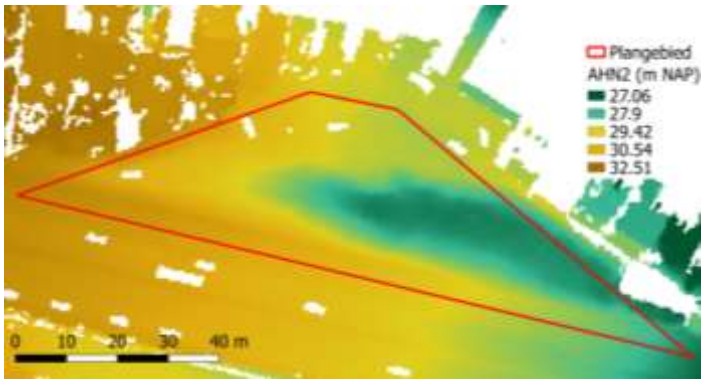

Figuur 2: Locatie van het plangebied.

Het project omvat de ontwikkeling van 19 woningen, bergingen en bijbehorende infrastructuur. Tot op heden is het plangebied onbebouwd. Het oppervlak van het plangebied is ca. 2.600 m^2 en ongeveer 2.500 m^2 van het oppervlak wordt verhard.

2.2 Maaiveldhoogte

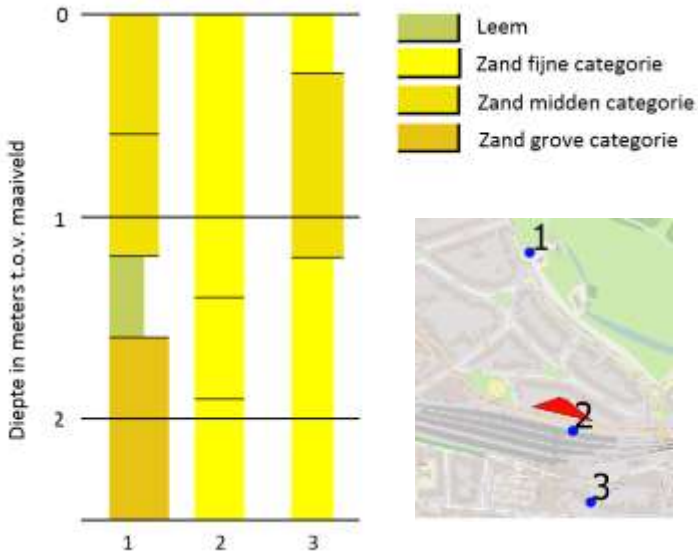
De maaiveldhoogte op het plangebied is bepaald aan de hand van de Algemene Hoogtekaart van Nederland (AHN2). De resultaten zijn weergegeven in de onderstaande Figuur. De huidige maaiveldhoogte van het plangebied varieert van NAP +27,5 tot +31,5 m.

Figuur 3: Maaiveldhoogte van het plangebied (bron: AHN2).

2.3 Bodemopbouw

In de omgeving van het plangebied zijn verschillende boringen beschikbaar. De boorstaten zijn weergegeven in Figuur 4. De bodem in de omgeving bestaat hoofdzakelijk uit zand en biedt derhalve de mogelijkheid om hemelwater te infiltreren. Wel is de kans aanwezig dat er leemschotten onder het plangebied bevinden. Deze leemlagen liggen in Arnhem soms zelfs verticaal.

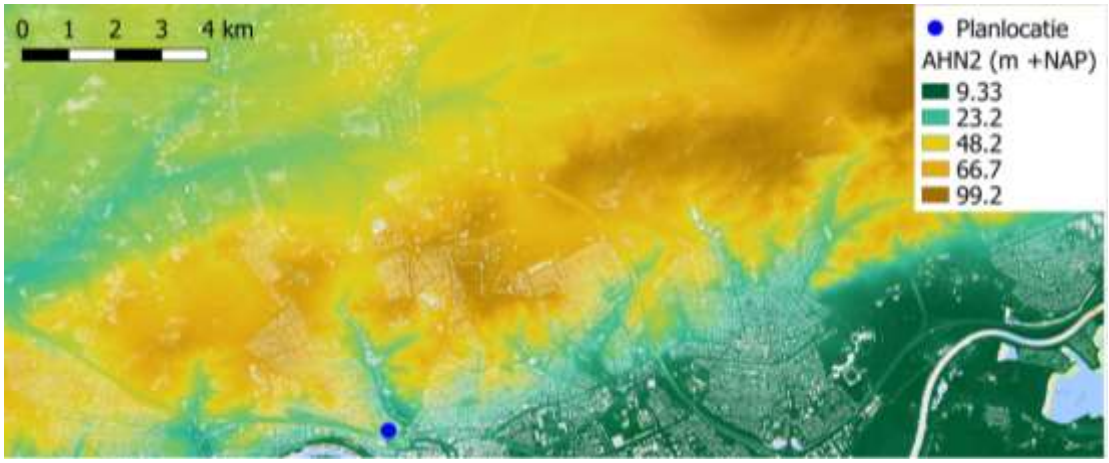
Figuur 4: Boorprofielen 1, 2 en 3 nabij de planlocatie. Respectievelijke identificatie Dinoloket: B40B1079; B40B0323 en B40B1480.

Het plangebied bevindt zich op het voormalig Nepromaterrein. Hier was van 1905 tot 1979 een chemische wasserij gevestigd, waardoor de grond ernstig was verontreinigd. Er zat onder meer lood, olie, teer en cyanide in de grond. Vanaf 2002 is sanering gestart waarbij de bovenste twee meter op het Nepromaterrein is ontgraven en voorzien van schone grond. Van twee meter diep tot het grondwater is in-situ verwijderd door

bodemluchtonttrekking en persluchtinjectie. De bodemopbouw is dus tegenwoordig substantieel anders dan dat van de omgeving.

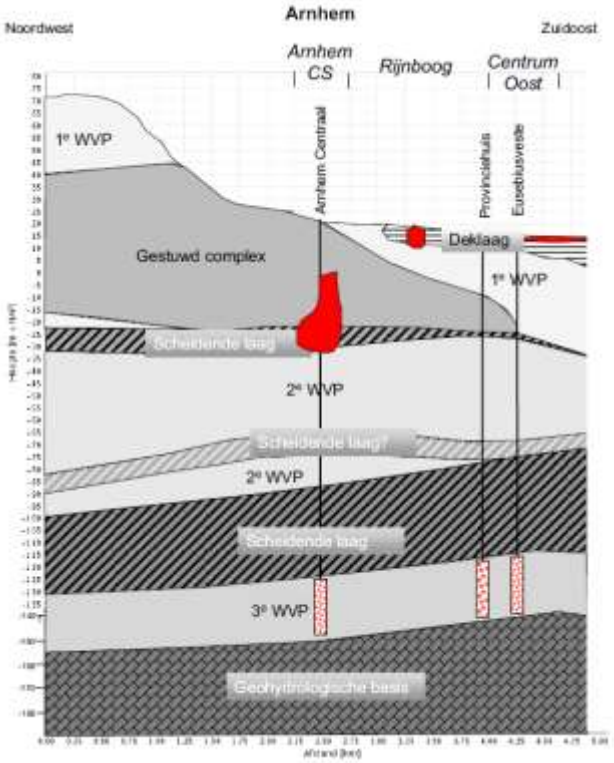
2.4 Grondwater

Zoals te zien is in Figuur 5, ligt Arnhem aan de rand van een stuwwal, hierdoor varieert de maaiveldhoogte sterk.

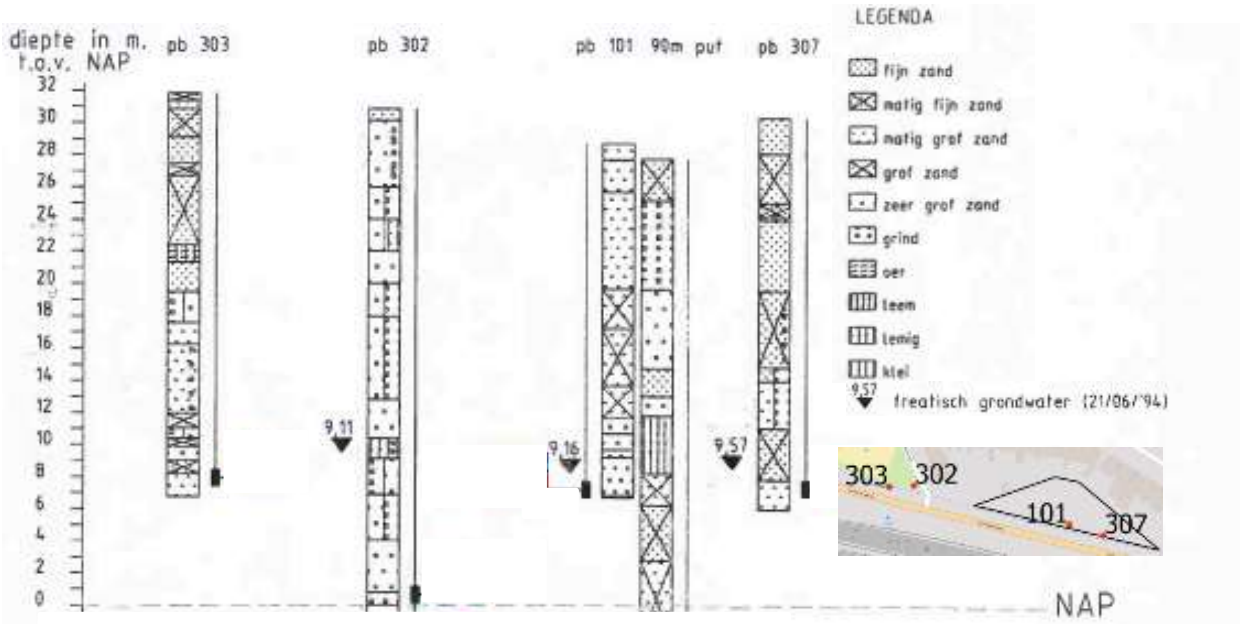
Figuur 5: Maaiveldhoogte van plangebied omgeving. Arnhem ligt aan de voet van een stuwwal.

Doordat het plangebied op een gestuwd complex ligt (zie Figuur 6), zijn er enorme sprongen in het freatisch grondwatersysteem. Onder Arnhem liggen drie watervoerende pakketten.

Figuur 6: Dwarsdoorsnede omgeving plangebied. De planlocatie ligt links van Arnhem CS, op een gestuwd complex (bron: Masterplan voor de ondergrond van Arnhem, Arcadis 2010).

In de onderstaande Figuur zijn boorstaten in en rond de omgeving van het plangebied weergegeven. Peilbuis 101 en 307 liggen binnen het plangebied. In deze peilbuizen is het freatisch grondwater gemeten op 9,16 en 9,57 meter diepte. Deze data is verkregen op 21 juni 1994.

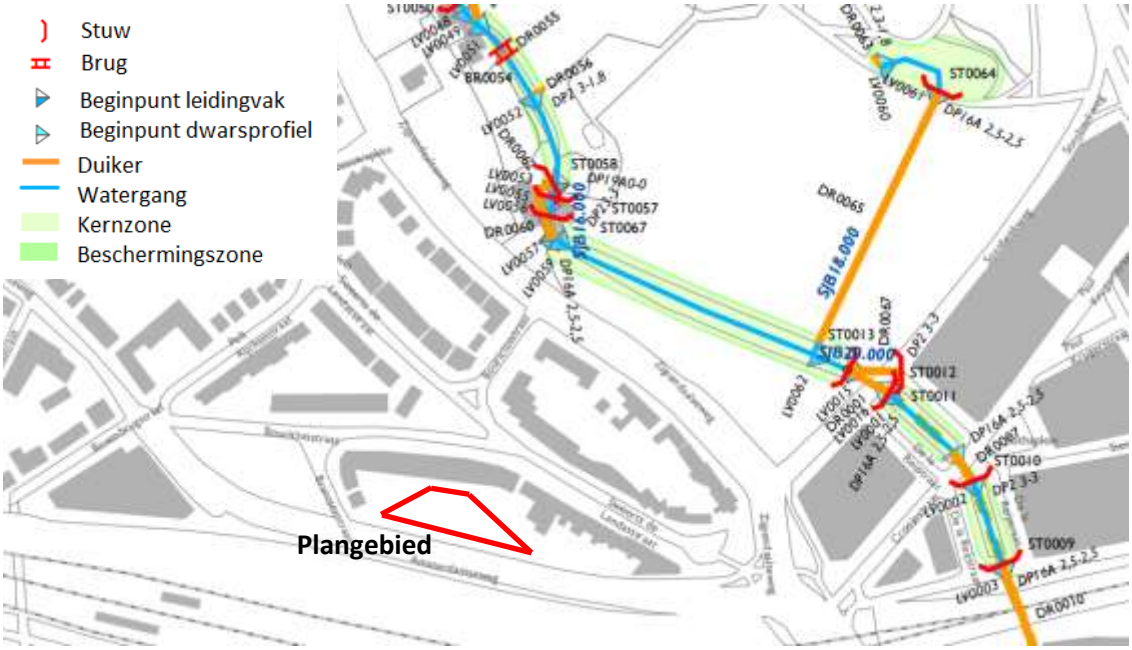

Figuur 7: Boorstaten in en rond de omgeving van het plangebied, gerealiseerd door Tauw in 1994. Van links naar rechts: peilbuis 303, 302, 101 en 307. Het oorspronkelijke Figuur is weergegeven in Bijlage 2.

Het diepe freatische water is te verklaren door het maaiveldverschil tussen de planlocatie en de noordelijk gelegen beek (ca 10 – 15 m hoogteverschil). Het is daarmee aannemelijk dat de grondwaterstanden voldoende laag zijn om infiltratie door middel van ondergrondse voorzieningen mogelijk te maken.

2.5 Oppervlaktewater

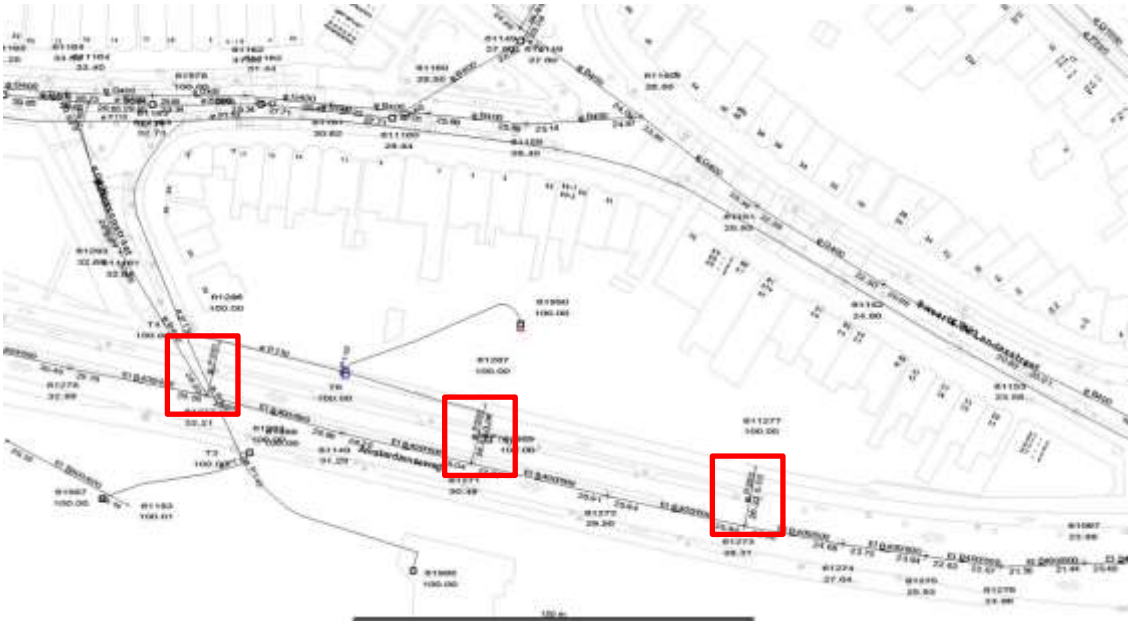
Binnen het plangebied bevindt zich op dit moment geen oppervlaktewater. In de omgeving van het plangebied bevindt zich wel oppervlaktewater. In Figuur 8 is een uitsnede uit de legger van waterschap Rijn en Ijssel opgenomen. Hierin staan de primaire wateren die in het beheer zijn van het waterschap opgenomen. Ten noorden van het plangebied loopt op een afstand van ca. 200 meter de St. Jansbeek (bron: leggerkaart waterschap Rijn en Ijssel).

Figuur 8: Oppervlaktewater nabij ontwikkellocatie (bron: leggerkaart waterschap Rijn en Ijssel).

2.6 Riolering

De gemeente is verantwoordelijk voor de riolering nabij de planlocatie, zie onderstaande Figuur en in de Bijlage. Drie leidingen kunnen gebruikt worden om vuilwater af te voeren (rood omlijnt). Deze leidingen (PVC 250mm) zijn op de grens van het K10 terrein ondergronds afgedopt. De leidingen op het K10 terrein moeten worden opgezocht en opgegraven waarna er op aangesloten kan worden. Op de erfgrens moeten in de afvoerleiding ontstoppingsputten worden geplaatst.

Figuur 9: Rioolstelsel plangebied. De drie leidingen waar vuilwater kan worden aangeboden aan het rioolsysteem zijn rood omlijnt. Een groter formaat van deze Figuur is weergegeven in Bijlage 3.

2.7 Overige (water)belangen

In de omgeving van het plangebied zijn geen keringen, grondwaterbeschermingsgebieden of andere belangen die spelen. Wel is in de Figuur 9 te zien dat er een persleiding P110 onder het plangebied ligt. Deze is aangelegd in het verleden omdat grootschalige sanering heeft plaatsgevonden op het plangebied.

3 BELEID GEMEENTE / WATERSCHAP

Het waterschap Rijn en Ijssel is waterbeheerder in het gebied. Op 19 juli 2017 heeft telefonische afstemming met Daniel Nieuwhuis plaatsgevonden. Hij heeft het beleid van het waterschap toegelicht. Om piekafvoer te beperken stelt het waterschap als eis dat voor verhard oppervlak een t=10 plus 10% geborgen moet worden op eigen terrein. Hierbij mag worden uitgegaan van een piekafvoer van 0,8 liter per seconde per hectare vertraagde afvoer.

De eisen en randvoorwaarden aan de ontwikkeling voor het thema water worden gesteld door de gemeente Arnhem. Op 19 juli 2017 heeft telefonische afstemming met Theo van der Kroon plaatsgevonden. Hij heeft het beleid van de gemeente toegelicht. Gemeente Arnhem stelt als eis dat voor verhard oppervlak 43 mm in 45 minuten geborgen moet worden. Voor deze 43 millimeter geldt dat hemelwater binnen het plangebied geïnfiltreerd moet worden. Wanneer er meer dan de aangegeven 43 millimeter valt, is afvoer van het overtollige water op het gemeentelijk stelsel toegestaan. Vuilwater mag via drie uitleggers worden aangeboden aan het stelsel. Daarnaast tellen groene daken niet mee als verhard oppervlak. Een ontwateringdiepte van 80 tot 90 cm onder vloerniveau dient gehanteerd te worden.

4 WATEROPGAVE

Gemeente Arnhem stelt als eis dat voor verhard oppervlak 43 mm in 45 minuten geborgen moet worden. De waterschapseis dat een T-10 bui met 10% klimaatcorrectie dient te worden geborgen komt hiermee overeen. Er zijn verschillende manieren om in deze berging te voorzien. Zo is het mogelijk om nieuw oppervlaktewater, infiltratievoorzieningen, ondergrondse berging of maatregelen op het dak toe te passen. Met het oog op de beschikbare ruimte en de conclusie uit voorgaande hoofdstukken ligt berging en infiltratie door middel van ondergrondse voorzieningen het meest voor de hand. In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van verschillende oplossingsrichtingen en wordt onderbouwd hoe deze oplossingen bijdragen aan het invullen van de wateropgave. Hiervoor is Tabel 2 opgesteld.

Tabel 2: Overzicht oplossingsrichtingen

Maatregel	*Toepassing*	*Toepasbaarheid*	*Effect*
Infiltratiekratten	Onder infrastructuur en groenvoorzieningen.	Voor deinfiltratiekratten moet een zandvanger zitten vanwege de zandige ondergrond van het plangebied. Met deze zandvangers zijn infiltratiekratten goed toepasbaar. De infiltratiekratten moeten in principe boven de freatische waterstand, deze is voldoende laag.	Berging en infiltratie van hemelwater.
Infiltratieriool	Rond bebouwing voor dakwater en als transportriool tussen andere bergingsvoorzieningen.	Goed toepasbaar.	Berging en infiltratie van hemelwater.
Grindkoffers	Rond bebouwing voor dakwater.	Langs de buitenwanden van de woningen.	Berging en infiltratie hemelwater.
Groen dak	Dak van de woningen	Met een specifieke dak en funderingsconstructie goed toepasbaar.	Reductie van verhard oppervlak waardoor de wateropgave vermindert.
Berging op het dak	Dak van de woningen	Met een specifiek dak en funderingsconstructie goed toepasbaar.	Berging van hemelwater op het dak.

De totale bergingsopgave betreft 43 mm over een totaal verhard oppervlak van 2.500 m^2. Dit komt neer op 107,5 m^3. Het verhard oppervlak kan worden verminderd door de toepassing van groene daken. Vermindering van het verhard oppervlak staat dan in een verhouding 1:1 met het oppervlak groen dak. Voor de overige verharding dient nog steeds 43 mm geborgen te worden.

De meest efficiënte manier van bergen is in infiltratiekratten. Een krat met afmetingen van 0,66 meter hoog en 0,80 meter breed en lang heeft een netto bergingsvolume van 0,406 m^3 en een benodigd ruimtebestek van 0,64 m^2. In totaal 265 kratten hebben een berging van 107,5 m^3 en een benodigd ruimtebestek van 170 m^2. Hiermee kan worden

voldaan aan de gestelde bergingseis. Door het toepassen van (infiltratie)riolering om het water in de kratten te krijgen kan in het ontwerp nog een optimalisatie gezocht worden in de hoeveelheid toe te passen kratten.

Bovengenoemde alternatief betreft een voorbeeldoplossing en hiervan kan afgeweken worden in het uiteindelijk ontwerp. Als ontwerpeis wordt gesteld dat er 43 mm berging aanwezig dient te zijn in het aangelegde systeem voor het volledige verharde oppervlak. De dit dient te gebeuren in een voorziening die infiltratie van hemelwater binnen het plangebied mogelijk maakt. Hiermee zijn zowel de bergingseis van het waterschap als de bergings-/infiltratie eis van de gemeente geborgd.

5 CONCLUSIE

In opdracht van KWP is door Aveco de Bondt een watertoets uitgevoerd voor de ontwikkellocatie K10 Amsterdamseweg te Arnhem. In deze memo wordt het beleid van het waterschap Rijn en Ijssel en gemeente Arnhem ten aanzien van het thema water toegelicht en wordt een voorbeeldoplossing aangedragen om aan het beleid te voldoen.

De ontwikkeling betreft 19 woningen met bijbehorende infrastructuur. In totaal omvat de ontwikkeling 2.600 m^2 en is er weinig ruimte gereserveerd voor groenvoorziening. Het plangebied ligt aan de voet van een stuwwal waardoor de maaiveldhoogte sterk varieert in de omgeving. Het plangebied heeft een zandige ondergrond met mogelijk leemplaten en heeft een freatische grondwaterstand die relatief diep onder maaiveld ligt. In het plan is geen ruimte gereserveerd voor de aanleg van nieuw oppervlaktewater.

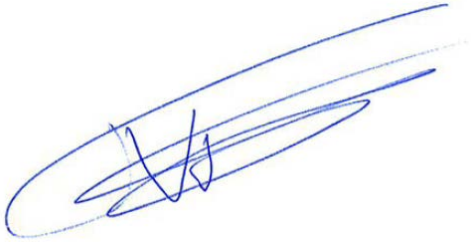
Gemeente Arnhem stelt als eis 43 mm hemelwater over het totaal verhard oppervlak te bergen. Hemelwater dient niet vertraagd te worden afgevoerd op het rioolstelsel, dus al het hemelwater zal volledig geborgen moeten worden. Overigens dient bij een hevigere neerslag dan de vereiste 43 millimeter wel een overstortvoorziening op het gemeentelijk riool beschikbaar te zijn om het overtollige water af te kunnen voeren. Vuilwater kan via drie uitleggers worden aangeboden aan het stelsel. Bovenstaande komt overeen met de bergingseis van het waterschap.

Om klimaatbestendig ontwikkelen te stimuleren hanteert de gemeente de regel dat groene daken niet worden meegerekend tot het verhard oppervlak. Hemelwater dat op de infrastructuur in het plangebied valt dient opgevangen en geborgen te worden in daarvoor bestemde voorzieningen. Daarnaast dient 43 mm te infiltreren in de bodem. Het meest voor de hand liggend zijn ondergrondse voorzieningen. Mogelijke oplossingen zijn met name grindkoffers, infiltratieriool en infiltratiekratten. Uit een voorbeeldberekening blijkt dat er binnen het huidige plan 265 kratten met een inhoud van 0,406 m^3/krat benodigd zijn om aan de berging te voldoen. Deze kratten kunnen onder de parkeerverharding worden aangebracht. De aanbevolen maatregelen zijn indicatief en dienen nader uitgewerkt te worden bij vaststelling van het ontwerp.

Opgesteld door
F. (Femke) Hilhorst

Gecontroleerd door
T. (Thijs) Visser

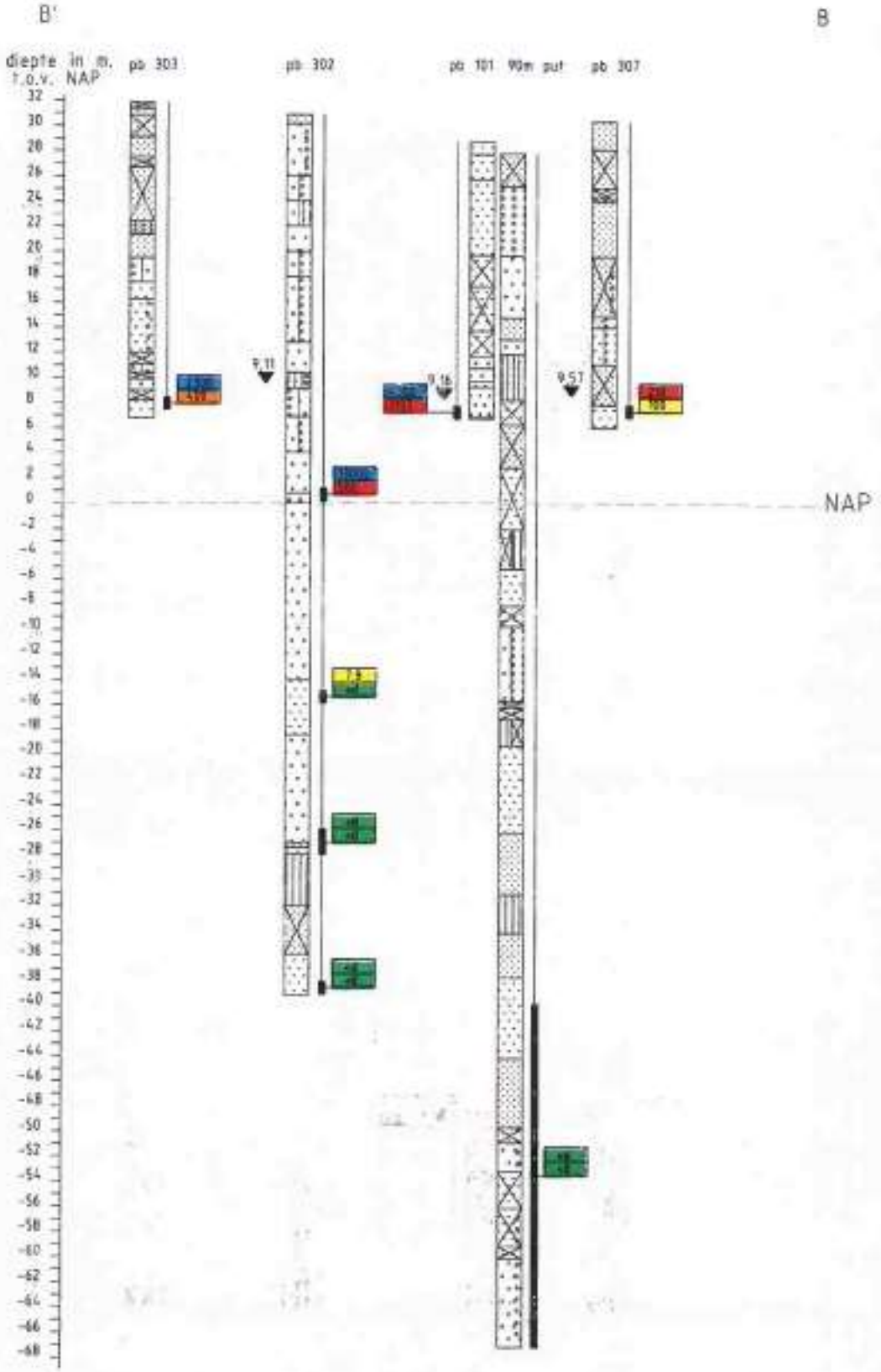

Bijlage 1: Tekening plangebied

Bijlage 2: Boringen Tauw 1994

LEGENDA

- fijn zand
- matig fijn zand
- matig grof zand
- grof zand
- zeer grof zand
- grind
- veen
- leem
- lemig
- klei

- treatisch grondwater (21/06/'94)
- ≤ S of < detectielimiet
- > S en ≤ T
- > T en ≤ I
- > I
- > 10 X I-waarde

concentraties PER in µg/l
concentraties TRI in µg/l

SCHAAL HORIZONTAAL 0 25 50 75m

SCHAAL VERTIKAAL 0 12.5 25m

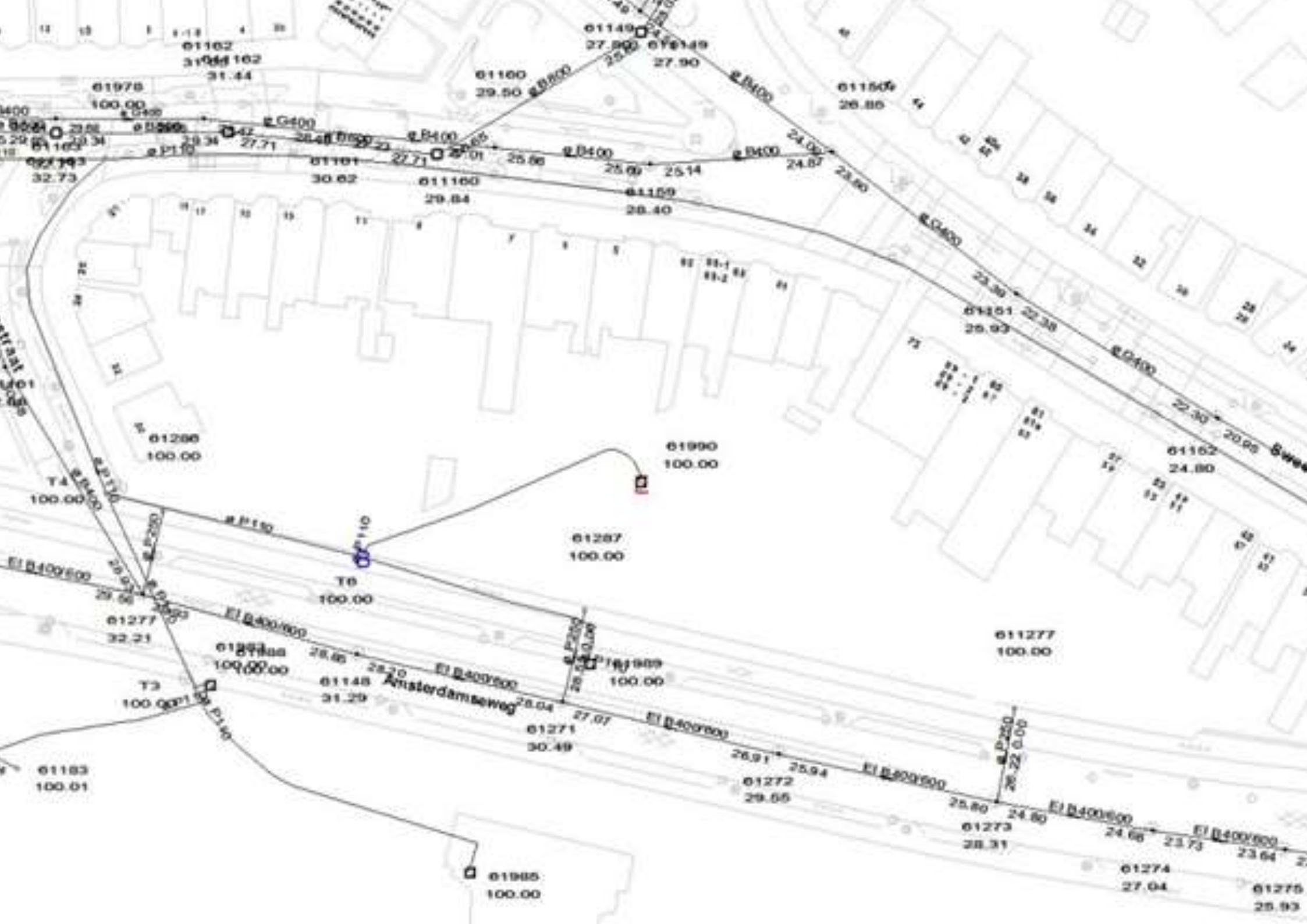
Opdrachtgever: GEMEENTE ARNHEM		Schaal: -.-	Formaat: A3p
Project: ARNHEM AMSTERDAMSEWEG 38		Projectnr.: 3329488	
Onderdeel: GEOHYDR. DWARSPROFIEL B-B' VERSPREIDING PER/TRI	Datum: 19-08-'94; Getek.: RLR; Gewijz.: ; Gezien:	Tekeningnr.: 107	

Papierschaal 3cm 2 1 0

M94.01996.1.B.CE

TauwMilieu
Postbus 133, 7400 AC Deventer

Bijlage 3: Overzicht riolering

61162
31.44
61978
100.00
61160
29.50
61149
27.90
61150
26.86
61161
30.62
61160
29.84
61159
28.40
61151
25.93
61162
24.80
61286
100.00
61990
100.00
61287
100.00
T4
100.00
T6
100.00
T3
100.00
61277
32.21
61148
31.29
Amsterdamseweg
61271
30.49
61272
29.55
61273
28.31
61274
27.04
61275
25.93
61277
100.00
61989
100.00
61985
100.00
61183
100.01

MEMO

Aan:	Kondor Wessels Projecten				
Betreft:	Arnhem – Amsterdamseweg 38: bodemrisico's bij aankoop				
Van:	P. Verschragen				
Datum:	10 juni 2016	Kenmerk:	M-PVE/251	Versie:	02

Inleiding

Op verzoek van KWP is een quick scan uitgevoerd van de mogelijke risico's met betrekking tot de kwaliteit van de bodem voor de locatie Amsterdamseweg 38 te Arnhem. Aanleiding voor de uitvoering van de quick scan is de voorgenomen aankoop van de locatie door KWP. De aankoop betreft het kadastrale perceel 5364. De locatie betreft het zgn. Neproma-terrein.

Situatie

Proces

Op het voormalige bedrijfsterrein zijn vanaf het begin van deze eeuw tot het eind van de jaren zeventig diverse bedrijven gevestigd geweest (zeepfabriek, wasserij (natwasserij en chemische reiniging) en diverse autoherstelinrichtingen). Door deze activiteiten is een ernstige bodemverontreiniging met chloorhoudende oplosmiddelen ontstaan. Daarnaast zijn verontreinigingen met minerale olie, PAK en zware metalen, PCB's en asbest aangetroffen.
Voor de sanering van het terrein is gekozen voor een zogenaamde multifunctionele saneringvariant, waarbij de aanpak van het gehele geval van verontreiniging in fasen heeft plaatsgevonden.
Fase 1 bestond uit het ontgraven van de verontreinigde bovengrond van de omliggende particuliere (voor- en/of achter-) tuinen, van het voormalige bedrijfsterrein en van de herinrichting van de Amsterdamseweg. Daarnaast is tijdens fase 1 het in situ systeem aangelegd.
Fase 2 omvatte de sanering van het grondwater door middel van een in-situ systeem.
De grondwatersanering is in opdracht van Nazorg Amsterdamseweg Arnhem B.V. uitgevoerd en omvatte:

- Persluchtinjectie in de verzadigde zone;
- Bodemluchtextractie in de onverzadigde zone en
- Grondwateronttrekking middels deepwells.

De actieve grondwatersanering is in 2009 beëindigd.

Fase 3 omvat de nazorgfase: om de grondwaterkwaliteit na de actieve sanering te monitoren, dient conform de beschikking het grondwater minimaal viermaal te worden gemonitord over een periode van 15 jaar (2, 5, 10 en 15 jaar na het beëindigen van de grondwatersanering).

0003-8-1-2014

MEMO

Betreft:	Arnhem – Amsterdamseweg 38: bodemrisico's bij aankoop				
Datum:	10 juni 2016	Kenmerk:	M-PVE/251	Versie:	02

Geohydrologie

De grondwaterverontreiniging bevindt zich in het eerste watervoerend pakket, bestaande uit fijn tot grof zand vanaf maaiveld tot een diepte van circa 52 a 55 m. De gemiddelde stijghoogte in het eerste watervoerend pakket bevindt zicht op circa 9 m +NAP (21 m-mv). Het grondwater wordt gevoed door het neerslagoverschot. De grondwaterstroming ter hoogte van de onderzoekslocatie is zuidwestelijk in de richting van de Rijn.

Beschikbaar gestelde documenten

Beschikbaar gesteld zijn de volgende documenten:

1. Beoordeling tussenevaluatie sanering Amsterdamseweg 38 e.o. fase 1. Kenmerk gemeente Arnhem RWB 03/300/wolfma/cw, d.d. 9 september 2004.
2. Beoordeling grondsanering Sweerts de Landasstraat, Amsterdamseweg 38 e.o. Kenmerk gemeente Arnhem 2008.0.089.533/ez, d.d. 3 oktober 2008.
3. Eindevaluatie grondwatersanering Amsterdamseweg en omgeving te Arnhem. Projectnummer 4660720, d.d. 11 februari 2010, in opdracht van Nazorg Amsterdamseweg Arnhem B.V.
4. Beoordeling evaluatie grondwatersanering Amsterdamseweg 38 e.o. te Arnhem. Kenmerk provincie Gelderland 2010.0.028.272/ib, d.d. 23 maart 2010.
5. Bodemgeschiktheidsbepaling in het kader van een bouwvergunning d.d. 19 november 2010.
6. Monitoring grondwater Amsterdamseweg te Arnhem. Kenmerk L001- 1207870ABB-baw-V01-NL, d.d. 1 oktober 2012. In opdracht van Nazorg Amsterdamseweg Arnhem BV.
7. Instemming van de gemeente Arnhem met resultaten monitoring 2012. E-mail maud.wolf@arnhem.nl aan algra@nazorgbodem.nl wo 10 okt 2012 16:06.
8. Monitoring grondwater Amsterdamseweg te Arnhem. Kenmerk L001-1230692ABB-baw-V01-NL, d.d. 16 juni 2015. In opdracht van Nazorg Amsterdamseweg Arnhem BV.
9. Schets stand van zaken van Nazorg Amsterdamseweg Arnhem BV aan Curo Vastgoed. Kenmerk NB04-A01, maart 2016.

Beoordeling diverse documenten.

Onderstaand is een beschrijving en interpretatie van de bovengenoemde documenten opgenomen.

MEMO

Betreft:	Arnhem – Amsterdamseweg 38: bodemrisico's bij aankoop				
Datum:	10 juni 2016	Kenmerk:	M-PVE/251	Versie:	02

Ad 1

Het betreft hier een tussenevaluatie van de tot dat moment uitgevoerde grondsanering. Er is sprake van een restverontreiniging met tetrachlooretheen (Per) onder de "boomkroon" van de kastanje in de tuin van Bouriciusstraat 9 en ook aanwezig op het aan te kopen kadastrale perceel 5364. Deze verontreiniging mag niet geroerd worden in verband met de kans op vermenging van de schone(re) ondergrond. Alle overige verontreinigingen worden verondersteld verwijderd te zijn in de multifunctionele saneringsvariant.

Ad 2

Het betreft de evaluatie van de grondsanering in de Sweerts de Landasstraat. Hier zijn restverontreinigingen achtergebleven van met name tetrachlooretheen (Per) in de grond tot een diepte plaatselijk nog dieper dan 1,7 m-mv. Van belang is in hoeverre dit verontreinigingen zijn die kunnen instromen in het aan te kopen perceel. De grondwaterstand bevindt zich op grote diepte. Derhalve wordt verwacht (hoewel de exacte diepte met > 1,7 m-mv niet bekend is) dat de grondverontreiniging niet tot in het grondwater reikt en er dus geen verplaatsing via het grondwater kan optreden.

Ad 3

Uit de rapportage [3] is geconcludeerd dat de bronlocatie ten noordoosten van het station aan het spoor gelegen is aan de Amsterdamseweg 38. In het verleden is een verontreiniging ontstaan met voornamelijk tetrachlooretheen (Per) door een voormalige chemische wasserij. Het pluimgebied strekt zich uit tot aan de rivier de Rijn.

Aangegeven is dat voor de locatie sprake is van gebruiksbeperkingen voor diep ondergronds gebruik. De restverontreiniging mag niet worden beïnvloed zonder dat de maatregelen zijn beschreven in een goedgekeurd saneringsplan.

Verder worden de aanwezige restverontreinigingen in de grond op het terrein, voorzover boven de interventiewaarde, door middel van kadastrale registratie en met behulp van een bodeminformatiesysteem geregistreerd. Deze registratie dient om de huidige en toekomstige belanghebbenden inzicht te geven in de aanwezigheid van de restverontreinigingen en in de mogelijke gebruiksbeperkingen als gevolg hiervan.

MEMO

Betreft:	Arnhem – Amsterdamseweg 38: bodemrisico's bij aankoop				
Datum:	10 juni 2016	Kenmerk:	M-PVE/251	Versie:	02

Ad 4

In de beschikking [4] wordt beschreven dat de beoordeling van de evaluatie van de bodemsanering een tussenevaluatie betreft. De sanering wordt nog niet als afgerond beschouwd aangezien er nog komende 15 jaar monitoring plaatsvindt waarbij na 2, 5, 10 en 15 jaar het grondwater uit vijf peilbuizen (1-3, 4-2, 312, 800 en 611) geanalyseerd wordt op VOCl en vinylchloride. Deze monitoring vormt onderdeel van de bodemsanering.

De grondsanering kan als afgerond worden beschouwd. De definitieve beschikking op deze sanering wordt afgegeven na afronding van de monitoring. Graven in de restverontreinigingen is zonder instemming van het bevoegd gezag niet toegestaan.

Ad 5

Het betreft hier de vaststelling door de gemeente Arnhem dat de geringe concentraties van de restverontreinigingen in de ondergrond geen belemmering voor de bouwwerkzaamheden en er derhalve geen belemmering is een bouwvergunning af te geven, voor bouwen binnen het geval van ernstige bodemverontreiniging. Wel worden er voorwaarden verbonden met name:

- vrijkomende grond is niet vrij bruikbaar;
- bij afwijkingen dienen er meldingen aan he bevoegd gezag plaats te vinden;
- aanwezige systemen ten behoeve van de grondwatersanering dienen in stand te worden gehouden.

Ad 6

Het betreft de resultaten van de eerste monitoring ter verificatie van de resultaten van de grondwatersanering. Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat in de bron en pluimgebied de doelstelling in het kader van de actieve nazorg niet wordt overschreden. In een peilbuis (pb 800 – 450 m stroomafwaarts) is een toename aan Per waargenomen ten opzichte van de reboundmeting van 30 september 2009; de concentratie aan Per in de overige bemonsterde peilbuizen is vrijwel gelijk gebleven dan wel afgenomen.

De grondwaterpluim zal in de bodem onder natuurlijke omstandigheden niet groter worden. De pluim zal namelijk volledig draineren in de Rijn. Door het instromen van schoon grondwater en het ontbreken van brongebieden zal de pluim in de bodem op langer termijn langzamerhand schoonspoelen.

MEMO

Betreft:	Arnhem – Amsterdamseweg 38: bodemrisico's bij aankoop				
Datum:	10 juni 2016	Kenmerk:	M-PVE/251	Versie:	02

Ad 7

Het betreft de reactie van de gemeente Arnhem op de aangeleverde monitoringsresultaten [6]. De gemeente stemt in met de conclusie uit de rapportage, waarin gesteld wordt dat de tussentijdse resultaten voldoen aan de vooraf gestelde doelstellingen.

Ad 8

Het betreft hier de resultaten van de monitoring 2015. Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat in de bron en pluimgebied de doelstelling in het kader van de actieve nazorg niet wordt overschreden. Bij een peilbuis (pb 611 – 530 m stroomafwaarts) is een toename aan Per waargenomen ten opzichte van de reboundmeting van 30 september 2009; de concentratie aan Per in de overige bemonsterde peilbuizen is afgenomen. Het lijkt er op dat de toename aan Per die in 2012 is aangetroffen, zich stroomafwaarts heeft verplaatst en nu in pb 611 wordt vastgesteld. De nog aanwezige verontreiniging verspreidt zich stroomafwaarts.

Net als na de meting van 2012 kan geconcludeerd worden dat de grondwaterpluim in de bodem onder natuurlijke omstandigheden niet groter zal worden. De derde bemonstering dient in 2020 uitgevoerd te worden.

Er is (nog) geen reactie van het bevoegd gezag bekend op deze resultaten.

Ad 9

Dit betreft een korte toelichting op de stand van zaken van de sanering door "Nazorg Amsterdamseweg Arnhem BV" waarvoor zij verantwoordelijk is.

Interpretatie overige gegevens

De risico's van uitdamping op het terrein zijn beoordeeld aan de hand van de gegevens van peilbuis 01. In onderstaande tabel zijn de gegevens weergegeven zoals afgeleid uit de rapporten [3], [6] en [8].

MEMO

Betreft:	Arnhem – Amsterdamseweg 38: bodemrisico's bij aankoop				
Datum:	10 juni 2016	Kenmerk:	M-PVE/251	Versie:	02

tabel 1: Overzicht gegevens monitoringspeilbuis 01.

Peilbuis	Filterstelling (m-mv)	Grondwaterstand (m-bkp)	Gehalte aan Per		
		07-04-2009	07-04-2009	21-08-2012	03-06-2015
1-1	24 - 25	22,88	210	n.b.	n.b.
1-2	29 - 30	22,86	120	n.b.	n.b.
1-3	38,7 – 39,7	22,85	170	96	81

De gemeten grondwaterstand in 2009 is bovenstaand weergegeven. De grondwaterstand bevindt zich derhalve op bijna 23 m-mv. Hierdoor wordt de kans op het ontstaan van humane risico's als gevolg van uitdamping uit verontreinigd grondwater als nihil beschouwd. Ook wordt niet verwacht dat sprake zal zijn van de noodzaak tot bemaling bij ontgraving.

Conclusies

De sanering van de grond is afgerond en door het bevoegd gezag Wet bodembescherming goedgekeurd. Er is sprake van enkele restverontreinigingen in de grond, te weten:

1. Een lichte verontreiniging met tetrachlooretheen (Per) in de grond op het aan te kopen perceel 5364, ter hoogte van de tuin van het perceel Bouriciusstraat 9;
2. Lichte verontreinigingen met Per op de terreingrenzen tussen de tuinen van Bouriciusstraat 3/5, -5/7 en -7/9. Ook hier is sprake van verontreiniging met Per.
3. Verontreinigingen in de Sweerts de Landasstraat, globaal ter hoogte van de nrs. 12 t/m 30. Ook hier betreft het Per, in gehalten boven de interventiewaarde.

De verontreiniging onder 1) bevindt zich op het aan te kopen perceel. Deze kent de beperking dat deze niet geroerd mag worden zonder melding aan het bevoegd gezag vanwege de kans op vermenging met de omliggende en onderliggende schone grond. Ook afvoer en hergebruik van de grond is niet zonder instemming van het bevoegd gezag toegestaan.

Voor de verontreinigingen onder 2) en 3) geldt dat deze buiten het aan te kopen perceel liggen, stroomopwaarts. De grondwaterstand is echter zo diep (circa 23 m-mv) dat transport van deze verontreinigingen naar het aan te kopen perceel via het grondwater als niet-reëel wordt beschouwd.

De aanwezigheid van restverontreiniging betekent dat ter plaatse niet zonder toestemming mag worden gegraven in de restverontreinigingen. Dit betekent dat iedere vorm van grondverzet gemeld moet worden bij het bevoegd gezag, de gemeente Arnhem.

MEMO

Betreft:	Arnhem – Amsterdamseweg 38: bodemrisico's bij aankoop				
Datum:	10 juni 2016	Kenmerk:	M-PVE/251	Versie:	02

Voor het overige zijn in de grond geen verontreinigingen boven de interventiewaarde aanwezig. De rapportages maken echter niet geheel duidelijk of de grond (gezien de multifumnctionele doelstelling) daadwerkelijk teruggesaneerd is tot achtergrondwaarde. De gemeente geef in document [5] aan dat grond niet vrij gebruikt kan worden wegens onvolledig onderzoek. Mogelijk moet bij eventueel grondverzet dus rekening gehouden worden met extra kosten als gevolg van afvoer van licht verontreinigde grond en het treffen van arbeidshygiënische maatregelen, waarschijnlijk de basisklasse.

In het grondwater is nog steeds sprake van verontreinigingen met VOCl, zodat sprake is van gebruiksbeperkingen voor het grondwater. Dat houdt in dat het onttrekken van water (tuingebruik; bemaling tbv nieuwbouw etc.) aan beperkingen onderhevig is. De stijghoogte in het watervoerend pakket op de locatie bevindt zich op circa 23 m –mv. Op de locatie is geen sprake van uitdampingsrisico's als gevolg van de aanwezigheid van VOCl in het grondwater.

Verder geldt dat sprake is van de aankoop van een bronperceel. Alle lopende verplichtingen met betrekking tot de sanering blijven liggen bij de beschikkinghouder van de sanering. Wel zal de nieuwe grondeigenaar moeten meewerken aan de uitvoering van maatregelen in het kader van de saneringsverplichtingen. Daarnaast kunnen eventuele schade-aanspraken als gevolg van de aanwezigheid van de bodemverontreiniging bij de grondeigenaar terechtkomen. De kans hierop wordt echter gering geacht gezien de resultaten tot nu toe van de monitoring van de nazorgfase.

Toelichting AERIUS berekening Arnhemse Heeren te Arnhem

Datum: 22-09-2017
Auteur: A. Tuitert
Opdrachtgever: Aveco de Bondt
Documentnummer: AHT/2017/NOT05.09
Versie: D2

1 Inleiding

Voor een braakliggend terrein langs de Amsterdamseweg in Arnhem bestaan herontwikkelingsplannen. Op het terrein is voorzien in nieuwbouw van appartementen (Arnhemse Heren). In opdracht van Aveco de Bondt is een stikstofberekening uitgevoerd met behulp van de voorgeschreven rekentool AERIUS Calculator. In voorliggende notitie wordt een toelichting op de AERIUS berekening gegeven.

Figuur 1: Planschets Arnhemse Heeren.

2 Uitgangspunten

2.1 Woningen

Volgens AERIUS Calculator leidt realisatie van een nieuwbouwappartement tot een NOx emissie van 3,03 kg/j per vrijstaande woning. De totale NOx emissie van 19 woningen komt dan op 57,57 kg/jr. In de berekening is dit afgerond op 58 kg/jr. Als uitstoothoogte is 10 meter aangehouden, er vanuit gaande dat de cv-installaties op de bovenste etage van de woningen geplaatst (kunnen) worden. Dit betreft een worstcase benadering, aangezien een hoger emissiepunt over het algemeen op grotere afstand tot voor depositie zorgt dan een lager emissiepunt.

2.2 Verkeersbewegingen

In de berekening wordt uitgegaan van een verkeersgeneratie van 9 mvt/etmaal per woning. Dit is gebaseerd op de factsheet *Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie* (CROW 2012). Het hoogste gemiddelde kencijfer voor verkeersgeneratie van vrijstaande woningen bedraagt 7,8 mvt/weekdagetmaal. Voor een gemiddelde werkdag dienen deze waarden met 1,11 vermenigvuldigd te worden. Met een verkeersgeneratie van 9 mvt/etmaal wordt dus worst case getoetst ten aanzien van het aspect verkeersgeneratie.

Uitgaande van een verkeersgeneratie van 9 mvt/etmaal bij 19 woningen met een gemiddeld autobezit van 1,1 auto per woning betreft dit een totale verkeersgeneratie van 188,1 mvt/etmaal. In de berekening is dit afgerond op 200 mvt/etmaal. In de stikstofberekening is deze maximale verkeerstoename van 200 mvt/etmaal berekend over elk van de uitvalswegen vanuit de woonwijk over de Bouriciusstraat, Sweerst de Landasstraat en het Burgemeestersplein in de richting van de Zijpendaalseweg en de N224 (Amsterdamse-

weg). Dit betreft een worstace benadering, aangezien verkeersstromen in de praktijk zullen spreiden over de verschillende uitvalswegen.

3 Resultaten

Uit de AERIUS berekening blijkt dat op geen enkel Natura 2000-gebied sprake is van een toename aan stikstofdepositie boven de drempelwaarde van 0,05 mol N/ha/jr. Van significante gevolgen van het voorgenomen plan voor Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstofdepositie is derhalve geen sprake.

4 Conclusie

Het voorgenomen plan voor de realisatie van 19 woningen aan de Amsterdamseweg te Arnhem (plan Arnhemse Heeren) leidt niet tot een toename aan stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden boven de drempelwaarde van 0,05 mol N/ha/jr. Er hoeft geen melding gedaan te worden of een vergunning aangevraagd te worden in het kader van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) binnen de Wet natuurbescherming.

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U dient dit document te gebruiken ter onderbouwing van een vergunningaanvraag in het kader van de Wet natuurbescherming.

De resultaten geven de stikstofeffecten van deze activiteit weer voor Natura 2000-gebieden. AERIUS Calculator maakt enkel voor de PAS-gebieden inzichtelijk welke stikstofgevoelige habitattypen er voor komen en op welke hiervan een effect is. Op basis hiervan is aangegeven voor hoeveel hectares ontwikkelingsruimte benodigd is.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en stikstofoxide (NOx), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl en pas.natura2000.nl.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
TN	Arnhem, 8614 DC Arnhem

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Arnhemse Heren	RXW4J4KMnx7p

Datum berekening	Rekenjaar	Rekeninstellingen
05 september 2017, 12:19	2017	Berekend voor Wnb.

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	76,72 kg/j
NH3	1,46 kg/j

Resultaten

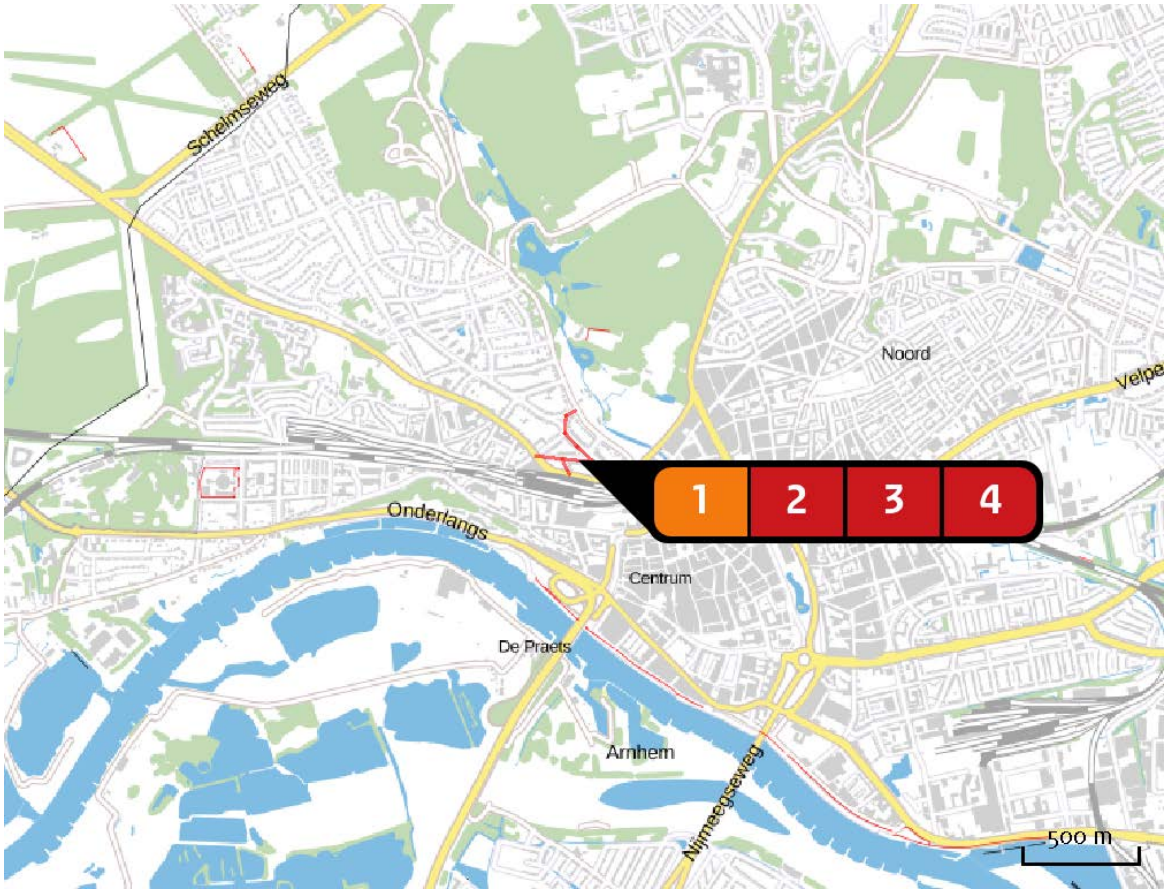
Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
-	-

Toelichting

Woningbouw

Locatie
Situatie 1

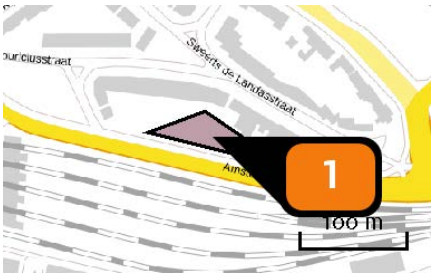

Emissie
Situatie 1

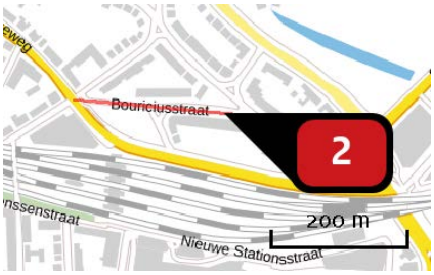
Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		Bron 1 Wonen en Werken | Woningen	-	58,00 kg/j
2		Bron 2 Wegverkeer | Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	10,17 kg/j
3		Bron 3 Wegverkeer | Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	1,61 kg/j
4		Bron 4 Wegverkeer | Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	6,94 kg/j

Emissie (per bron)

Situatie 1

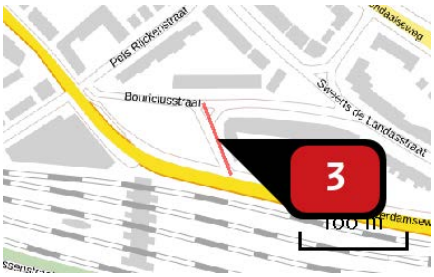

Naam	Bron 1
Locatie (X,Y)	190350, 444260
Uitstoothoogte	10,0 m
Oppervlakte	0,2 ha
Spreiding	0,5 m
Warmteinhoud	0,000 MW
Temporele variatie	Continue emissie
NOx	58,00 kg/j

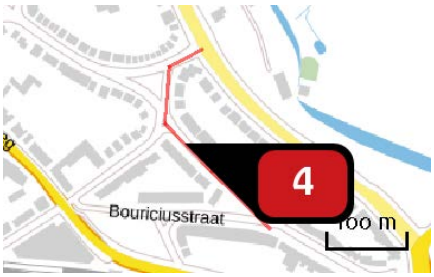
Naam	Bron 2
Locatie (X,Y)	190322, 444320
NOx	10,17 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	200,0	NOx	10,17 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Bron 3
Locatie (X,Y)	190232, 444296
NOx	1,61 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	200,0	NOx	1,61 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Bron 4
Locatie (X,Y)	190250, 444418
NOx	6,94 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	200,0	NOx	6,94 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

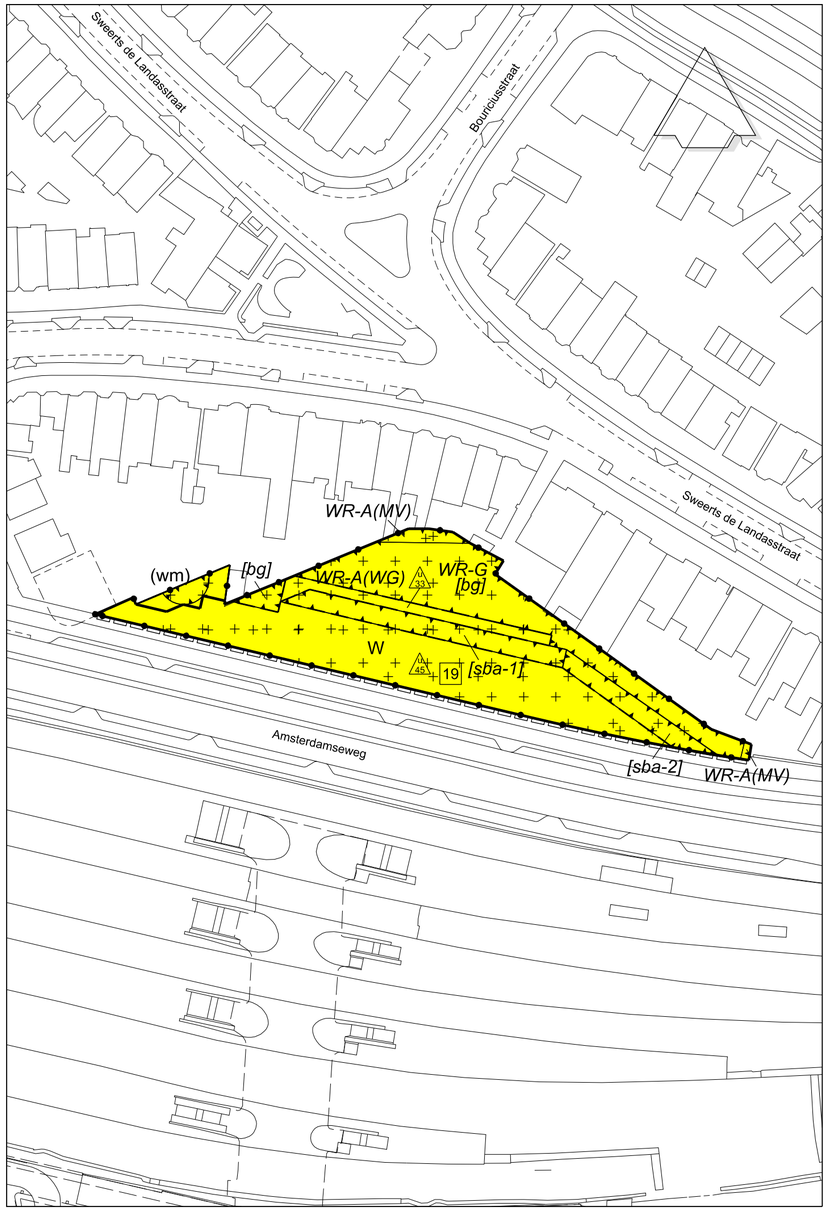
Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2016L_20170830_3775960a43
Database	versie 2016L_20170828_c3f058f00f

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2015-handboek-0

Plangebied

Plangebiedgrens

Bestemmingen

W — Wonen

Dubbelbestemmingen

WR-A(WG) — Waarde - Archeologie (archeologisch waardevol gebied)

WR-A(MV) — Waarde - Archeologie (middelhoge verwachting)

WR-G — Waarde - Geomorfologie

Functieaanduidingen

(wm) — waardevolle boom

Bouwvlak

bouwvlak

Bouwaanduidingen

[bg] — bijgebouwen

[sba-1] — specifieke bouwaanduiding - 1

[sba-2] — specifieke bouwaanduiding - 2

Maatvoeringaanduidingen

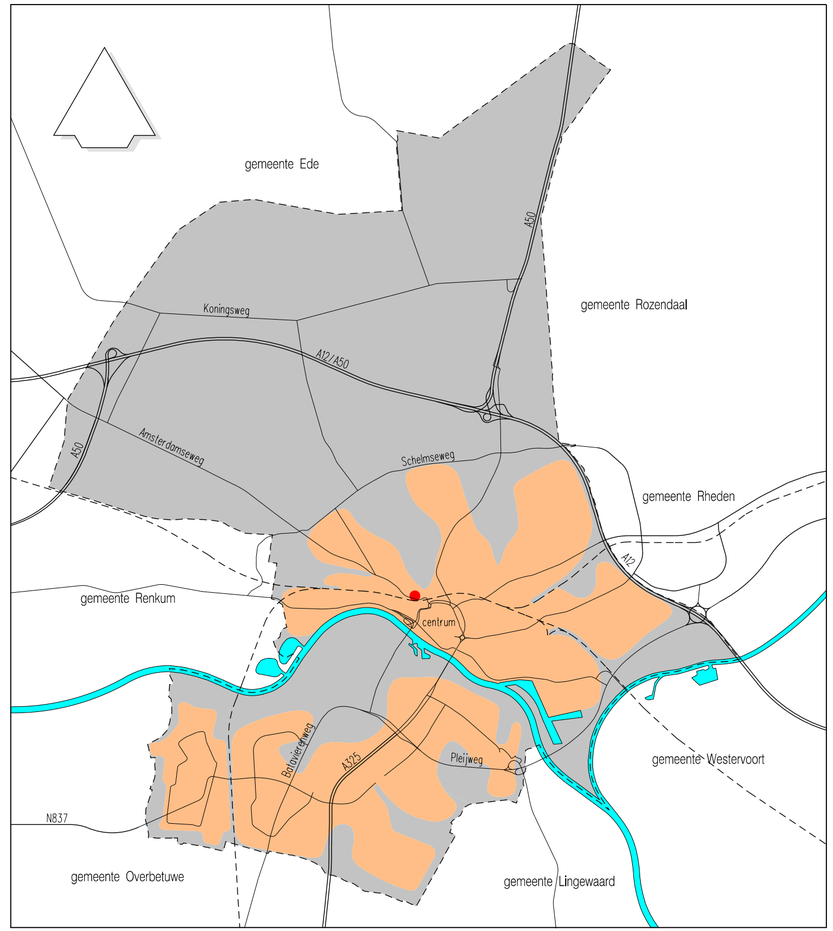
maatvoeringsvlak

E — maximum aantal wooneenheden

maximum bouwhoogte (m) t.o.v. NAP

Figuren

gevellijn

BESTEMMINGSPLAN
ARNHEM CENTRAAL - AMSTERDAMSEWEG (K10)

planstatus	datum:	getekend:
● ontwerp	28-11-2017	
● vast te stellen	juni 2018	
○ vastgesteld		
○ in werking		
○ onherroepelijk		

schaal:	getekend:	tekeningnummer:
1:1000	JWe	NL.IMRO.0202.920-0301

© Nadruk verboden

Strategie, Beleid en Regie, beleidsdomein Fysiek

Eusebiusbuitensingel 53, Postbus 9029, 6800 EL ARNHEM
Tel.: 0900-1809, fax: 026-3774830, gemeente@arnhem.nl

GEMEENTE Arnhem

BURO BOUWFYSICA

Adviseurs voor akoestiek, bouwfysica, brandveiligheid en duurzaamheid

Akoestisch onderzoek omgevingslawaai

“Locatie K10 Amsterdamseweg te Arnhem

Opdrachtgever	BDP Ontwikkeling BV Regio Noord-Oost & Midden
Contactpersoon	De heer R. Stapel
Referentie	17.183.02
Datum	18 augustus 2017
Behandeld door	ing. R.R.J.W. Liebrechts
Status	Definitief

Buro Bouwfysica B.V.
Lylantse Plein 1 (unit 110)
2908 LH Capelle aan den IJssel
+31 (10) 760 0049
info@burobouwfysica.nl
www.burobouwfysica.nl
kvk-nummer 64325660

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3
2 Wettelijk kader 4
2.1 Algemeen 4
2.2 Wet geluidhinder 4
2.2.1 Omvang zones langs wegen 4
2.2.2 Omvang zones langs spoorwegen 5
2.3 Grenswaarden 5
2.4 Reductie geluidsbelastingen wegverkeerslawaai 5
2.5 Cumulatie 5
2.6 Bouwbesluit 2012 5
2.7 Toetsing wgh en hogere waarde beleid 6
2.7.1 Algemeen 6
2.7.2 Systematiek Wgh 6
2.7.3 Gemeentelijk beleid 6
2.7.4 Dove gevel 9
3 Uitgangspunten geluidberekeningen 10
3.1 Algemeen 10
3.2 Wegverkeersgegevens 10
3.3 Spoorweggegevens 10
3.4 Rekenmethode 10
3.5 Overige uitgangspunten 11
4 Berekeningsresultaten 11
4.1 Geluidbelastingen en toetsing gezoneerde geluidbronnen 11
4.2 Geluidbelastingen niet gezoneerde geluidbronnen 11
4.3 Geluidreducerende maatregelen volgens systematiek Wgh 12
4.3.1 Algemeen 12
4.3.2 Bronmaatregelen 12
4.3.3 Overdrachtsmaatregelen 13
4.3.4 Conclusie 13
4.4 Toetsing aan hogere waarden beleid 13
4.5 Hogere waarden 14
5 Conclusie 15

Bijlagen

Bijlage 1: Verkeersgegevens
Bijlage 2: Rekenmodellen
Bijlage 3: Geluidbelastingen zonder maatregelen
Bijlage 4: Geluidbelastingen met maatregelen

1 Inleiding

In opdracht van BPD Ontwikkeling BV Regio Noord-Oost & Midden is voor het project “Locatie K10 Amsterdamseweg te Arnhem” ten behoeve van de bestemmingsplanprocedure een akoestisch onderzoek omgevingslawaai uitgevoerd.

De plannen bestaan uit de nieuwbouw van 19 woon-werkwoningen met 4 lagen per woning. Voor het plan is een schetsontwerp opgesteld door Geesink Weusten Architecten, d.d. 28 april 2017.

De locatie is gelegen op korte afstand van de Amsterdamseweg en Arnhem CS en ondervindt op basis van de gemeentelijke geluidbelastingskaart een relatief hoge geluidbelasting vanwege wegverkeers- en spoorweglawaai. Onderstaand volgt de locatie en de verkaveling.

Figuur 1: Locatie

Figuur 2: Verkaveling

Het vigerend bestemmingsplan, Arnhem Centrum II voorziet in de realisatie van Kantoren/Dienstverlening en maakt woningbouw niet direct mogelijk. Een ruimtelijk besluit waarin de woonbestemming mogelijk wordt gemaakt is daarom noodzakelijk. Bij dit ruimtelijk besluit zal een hogere waarde besluit door de gemeente Arnhem moeten worden genomen en omdat het plan gelegen is binnen de zone van de Amsterdamseweg, Zijpendaalseweg en het spoortraject nabij Arnhem CS is een akoestisch onderzoek noodzakelijk. In het kader van een goede ruimtelijke ordening zijn ook de binnen het plan aanwezige 30 km/uur wegen in het onderzoek betrokken.

Doelstelling van het voorliggend onderzoek is het berekenen van de geluidbelastingen op de gevels van het plan vanwege omgevingslawaai en het toetsen van de berekende waarden aan de grenswaarden uit de Wet geluidhinder en het gemeentelijk geluidbeleid.

2 Wettelijk kader

2.1 Algemeen

Bij het ruimtelijk mogelijk maken van geluidgevoelige bestemmingen binnen de zone van verschillende geluidbronnen is nader onderzoek naar de milieueffecten vereist waaronder omgevingslawaai. De locatie is onder meer gelegen binnen de zone van de Amsterdamseweg en het spoortraject Arnhem - Utrecht. Daarnaast is sprake van binnen het plan aanwezige 30 km/uur wegen. Om deze reden is het omgevingsgeluid een relevant punt van aandacht voor de ruimtelijke onderbouwing.

Om woningbouw op de locatie mogelijk te maken is een ruimtelijk besluit waarin de woonbestemming mogelijk wordt gemaakt noodzakelijk. Dit betekent dat ten aanzien van geluid rekening gehouden dient te worden met de bepalingen uit de Wet geluidhinder (hierna te noemen: Wgh) en het gemeentelijk geluidbeleid (zie §2.7).

De Wgh beoogt de burger te beschermen tegen hoge geluidbelastingen. In deze wet zijn onder meer de normen voor geluid vanwege wegverkeers- en spoorweglawaai vastgelegd.

2.2 Wet geluidhinder

2.2.1 Omvang zones langs wegen

Op grond van artikel 74 uit de Wgh bevindt zich aan weerszijden van een weg een zone waarbinnen akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd. Voordat nieuwe geluidgevoelige bestemmingen binnen deze zone kunnen worden geprojecteerd dient te worden onderzocht of aan de grenswaarden van de Wgh wordt voldaan. De zonebreedte is afhankelijk van het aantal rijstroken en van de aard van de omgeving (stedelijk of buitenstedelijk gebied). De definities van stedelijk en buitenstedelijk gebied zijn opgenomen in artikel 1 Wgh.

Deze definities luiden:

- stedelijk gebied: het gebied binnen de bebouwde kom (bepaald door komgrensborden) met uitzondering van het gebied binnen de zone van een autoweg of autosnelweg;
- buitenstedelijk gebied: het gebied buiten de bebouwde kom en het gebied binnen de bebouwde kom dat is gelegen binnen de zone van een autoweg of autosnelweg.

De Amsterdamseweg en de Zijpendaalseweg hebben beide een zonebreedte van 200 m (weg met twee rijstroken in stedelijk gebied). Deze zone wordt gemeten vanaf de buitenste begrenzing van de buitenste rijstrook. Binnen deze zone moet de geluidsbelasting op de gevel van nieuwe woningen worden getoetst aan de grenswaarden op grond van artikel 82 en 83 uit de Wgh.

30 km/uur wegen zijn volgens artikel 74 gedezoneerd en zijn grenswaarden uit de Wgh niet van toepassing. In het gemeentelijk geleidbeleid is aangegeven bij planontwikkeling wel aandacht hieraan te besteden. Bij het verlenen van vrijstellingen of het vaststellen van bestemmingsplannen zal de gemeente zich uitspreken over de aanvaardbaarheid van deze niet-zoneringsplichtig wegverkeerslawaai. De overwegingen zullen zich met name richten op de gevelbelasting vanwege het wegverkeer en het binnenniveau binnen geluidsgevoelige vertrekken.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening zijn binnen het plan aanwezige 30 km/uur wegen, waaronder de Sweerts de Landastraat, Bouriciusstraat en Brantsenstraat derhalve in het onderzoek betrokken.

2.2.2 Omvang zones langs spoorwegen

In het Besluit Beluidhinder is in artikel 1.4a de omvang van de geluidzone aan weerszijden van een spoorweg zones aangegeven. Binnen deze zones worden eisen gesteld aan de geluidbelasting. Het plan is gelegen op ca. 30 meter afstand vanaf het spoortraject Arnhem CS en valt daarmee binnen de minimale zonebreedte van 100 m. Binnen deze zone moet de geluidsbelasting op de gevel van nieuwe woningen worden getoetst aan de grenswaarden uit afdeling 4.2 van het Besluit Geluidhinder.

2.3 Grenswaarden

In het geval er nieuwe woningen worden gerealiseerd binnen de zone van een weg of spoorweg, mag de geluidsbelasting niet meer bedragen dan de voorkeurswaarde. Indien de geluidsbelasting hoger is dan de voorkeurswaarde moeten er in principe maatregelen worden getroffen om hieraan alsnog te kunnen voldoen. Blijkt dat niet mogelijk of op zwaarwegende bezwaren te stuiten van stedenbouwkundige, verkeerskundige, landschappelijke of financiële aard dan is het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Arnhem bevoegd tot het vaststellen van hogere waarden. Bij overschrijding van de maximale ontheffingswaarde is in principe geen woningbouw op de locatie mogelijk.

In tabel 1 is aangegeven wat de voorkeursgrenswaarde en de maximale ontheffingswaarde is voor nieuwe woningen binnen de zone van een weg en een spoorweg overeenkomstig de Wgh.

Tabel 1: Grenswaarden nieuwe woningen

Situatie	Voorkeursgrenswaarde/ maximale ontheffingswaarde	
	Wegverkeerslawaai	Spoorweglawaai
Nieuwe woning	48/63 dB	55/68 dB

2.4 Reductie geluidsbelastingen wegverkeerslawaai

Op grond van de verwachting dat de geluidproductie van motorvoertuigen in de toekomst zal afnemen staat artikel 110g Wgh toe om een reductie toe te passen. Deze reductie bedraagt 5 dB bij wegen met een rijsnelheid van lager dan 70 km/uur. Voor de in het onderzoek betrokken Amsterdamseweg en de Zijpendaalseweg is uitgegaan van een reductie van 5 dB.

2.5 Cumulatie

Bij het vaststellen van een hogere waarden moet rekening worden gehouden met eventuele cumulatie van geluidsbelastingen (artikel 110a, zesde lid, Wgh). Dit is het geval indien een geluidgevoelige bestemming is gesitueerd binnen meerdere geluidzones, zoals genoemd in artikel 110f van de Wgh. Daarnaast moet ingevolge het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012 (hierna te noemen: RMG2012) sprake zijn van een geluidsbelasting die door de afzonderlijke bronnen hoger is dan voorkeursgrenswaarde(n). Ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening zijn hierin ook 30 km/uur wegen betrokken.

De cumulatie dient te gebeuren conform hoofdstuk 2 van bijlage I van het RMG2012, waarbij de gecumuleerde waarde wordt omgerekend naar het spectrum van de maatgevende bronsoort. De aftrek ingevolge artikel 110g van de Wet geluidhinder wordt bij deze berekening niet toegepast.

2.6 Bouwbesluit 2012

In het Bouwbesluit 2012 is aangegeven wat de karakteristieke geluidwering moet zijn om een binnenwaarde, bij gesloten ramen, te garanderen voor verblijfsgebieden van nieuwe woningen. Deze karakteristieke geluidwering moet minimaal gelijk zijn aan de vastgestelde hogere waarde minus de toegestane binnenwaarde van 33 dB voor het wegverkeers- en spoorweglawaai.

2.7 Toetsing wgh en hogere waarde beleid

2.7.1 Algemeen

In de situatie dat de geluidsbelasting op de gevel hoger is dan de voorkeursgrenswaarde moet behalve aan de grenswaarden uit de Wgh tevens worden getoetst aan de voorwaarden uit het gemeentelijk hogere waarden beleid. Dit beleid is vastgelegd in het document “Nota uitvoeringsbeleid hogere grenswaarden gemeente Arnhem, d.d. februari 2007 Definitief rapport”.

2.7.2 Systematiek Wgh

De Wgh schrijft een aantal onderzoeksverplichtingen voor:

- Er moet een akoestisch onderzoek worden ingesteld naar de optredende geluidsbelasting.
- De voorkeurswaarde moet in acht worden genomen.
- Wanneer de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden, moeten maatregelen aan de bron- of in de overdracht worden onderzocht waarmee deze waarde alsnog kan worden bereikt. Indien van toepassing wordt tevens de doeltreffendheid van de benodigde maatregelen onderzocht.

De Wgh legt prioriteit bij maatregelen aan de bron, zoals bijvoorbeeld toepassing van stille wegdekken. Als daarmee onvoldoende effect wordt bereikt, komen maatregelen in de overdrachtssfeer (wallen of schermen) in aanmerking. Maatregelen bij de ontvanger (bijvoorbeeld gevelisolatie) zijn feitelijk alleen gericht op het waarborgen van een acceptabel binnenniveau en niet op het reduceren van de geluidsbelasting. De achtergrondgedachte van deze volgorde is een zo klein mogelijk gebied aan een hoog geluidsniveau bloot te stellen. De aandacht voor dit leidende principe is een wezenlijk element van de Wgh.

2.7.3 Gemeentelijk beleid

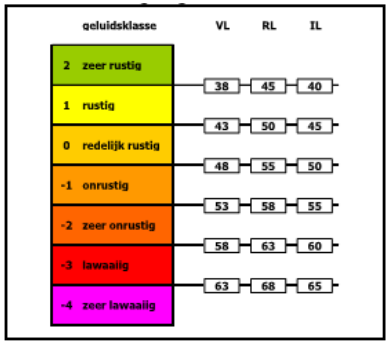
2.7.3.1 Gebiedsgerichte aanpak

De gemeente Arnhem hanteert een systematiek voor gebiedsgerichte aanpak. Binnen het grondgebied van de gemeente Arnhem is onderscheid gemaakt in zeven gebiedstypen. Per gebied is voor geluid een ambitie vastgesteld die dus in de plaats komt van de voorkeursgrenswaarde.

2.7.3.2 Geluidsklasse

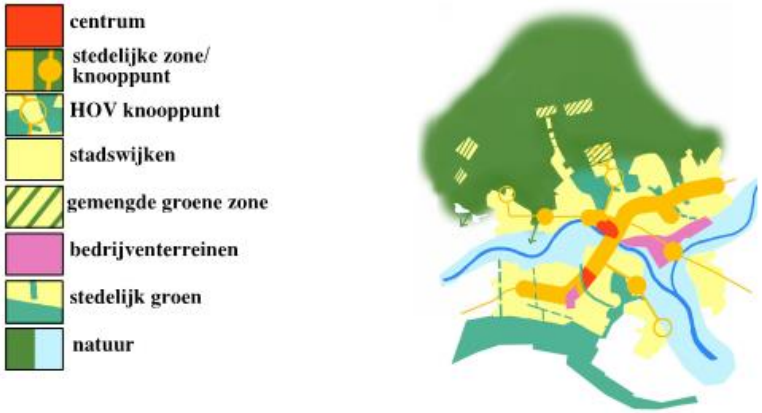
De indeling in geluidsklasse uit de gemeentelijk beleid volgt in tabel 2.

Tabel 2: Indeling in geluidklasse

VL = Verkeerslawaai
RL = Railverkeerlawaai
IL = Industrielawaai

Het grondgebied van de gemeente is aan de hand van functioneel-ruimtelijke kenmerken onderverdeeld in gebieden. Daarbij is aangesloten bij de te onderscheiden gebieden, zoals die zijn weergegeven in het structuurplan 2010. In onderstaande figuur is de gebiedsindeling op basis van het structuurplan 2010 weergegeven.

Figuur 3: Gebiedstypen

Op basis van bovenstaande figuur valt de locatie K10 onder het gebiedstype “Stedelijke zone/knooppunt”.

2.7.3.3 Ambities

Om de communicatie rondom ambities makkelijker te maken is ervoor gekozen om de ambities van de gebiedstype aan te geven in een geluidsklasse die wel gekoppeld is aan een traditionele geluidnormen uit de Wgh. De voorkeursgrenswaarde uit de Wgh komt dus overeen met redelijk rustig. Binnen de gemeente Arnhem worden de volgende ambities voor het gebiedstype “Stedelijke zone/knooppunt” onderscheiden.

Tabel 3: Ambities per gebiedstype

Gebiedstype	Weg- en railverkeer		
	a	i	p
Hoogdynamisch			
Stedelijke zone/knooppunt	-2	-3	-4

Per gebiedstype is daarom onderscheid gemaakt in drie ambitieniveaus: a, i en p:

- **a = ambitie: staat voor de basiskwaliteit in een gebied en omvat de na te streven geluidsklasse voor de te beschermen objecten in een bepaald gebied. De basiskwaliteit in een wijk waar een drukke weg door of langs loopt is afhankelijk is van de afschermende werking van de woningen langs de rand. Een gesloten bouwfront langs de weg verbetert het akoestisch klimaat in de rest van de wijk. Dit is een essentieel principe. Waar dat voordelen oplevert, zal dit principe zoveel mogelijk worden toegepast.**
- **i = incidenteel: deze geluidsklasse wordt bij uitzondering toegepast in combinatie met daarbij de vereiste akoestische compensatie (zie paragraaf 4.12). Hierbij kan worden gedacht aan woningen aan de rand van een gebied die langs een drukke weg liggen.**
- **p = plafond: deze geluidsklasse wordt bij hoge uitzondering toegepast; tot en met geluidsklasse 3 wordt nog net aan de Wet geluidhinder voldaan en bij geluidsklasse 4 is sprake van een situatie als bedoeld in de Interimwet Stad en Milieu. Verdergaande akoestische compensatie is hier vereist. Hierbij kan worden gedacht aan bijzondere plekken, zoals een torenflat bij een verkeersknooppunt, een kruispunt of een inbreiding langs een drukke weg. Bij “vervangende nieuwbouw” kan hier maximaal klasse “zeer lawaaiig (-4)” worden toegestaan. Voor “buitenstedelijke situaties”, zoals een rijksweg langs een woonwijk, is maximaal klasse “zeer onrustig (-2)” toelaatbaar. Vaak speelt hierbij cumulatie, bijvoorbeeld bij twee wegen of een weg en een spoorlijn, een rol. Deze ambitie geldt dan ook voor de gecumuleerde waarde.**

Het toetsen aan de ambities zoals die zijn opgenomen in bovenstaande tabel zijn van toepassing voor nieuwe situaties (locatie K10), hiermee wordt bedoeld:

- De bouw van woningen bij een bestaande weg of spoorweg.

2.7.3.4 Ontheffingscriteria

Ieder verzoek om hogere grenswaarde wordt in ieder geval aan de voornoemde criteria getoetst. Daarnaast worden bij de afweging over het toekennen van een verzoek om een hogere grenswaarde ook de locatiespecifieke kenmerken betrokken. De onderstaande locatiespecifieke kenmerken worden in de overwegingen als positief aspect meegenomen dan wel als zwaarwegend argument meegenomen.

- De locatie bevindt zich in de nabijheid van een trein- of busstation.
- De nieuwbouw ter plaatse dient ter vervanging van bestaande bebouwing.
- De locatie is opgenomen in herstructureringsplannen.
- De locatie is opgenomen in de woonconcessie contour van het KAN.
- De nieuwbouw vult een open plaats op tussen aanwezige bebouwing;
- Met de ontwikkeling van de betreffende locatie worden één of meerdere andere milieuknelpunten (bijv. luchtkwaliteit, bodemsanering, overige hindersituatie) elders opgelost.

Locatie K10 bevindt zich in de nabijheid van een trein- of busstation.

2.7.3.5 Criteria voor het toekennen van een hogere waarde geluidsklasse “zeer rustig” en “rustig” en “redelijk rustig”

Bij het toekennen van een verzoek om hogere grenswaarde voor geluidgevoelige bestemmingen tot en met de geluidklasse “redelijk rustig” worden geen aanvullende randvoorwaarden of maatregelen gesteld.

2.7.3.6 Criteria voor het toekennen van een hogere waarde geluidsklasse “onrustig”

Bij het toekennen van een verzoek om hogere grenswaarde voor geluidgevoelige bestemmingen tot en met de geluidklasse “onrustig” worden aanvullend ook de volgende criteria bij de afweging betrokken:

- Indien mogelijk bronmaatregelen (bijvoorbeeld stillere asfalttypen) treffen.
- Indien mogelijk de afstand tussen de geluidsbron en de nieuwe woning(en) vergroten.
- Het stedenbouwkundig ontwerp vorm geven waarbij zoveel mogelijk afscherming voor het achterliggende gebied ontstaat.
- Indien mogelijk in het overdrachtsgebied een afscherming realiseren.
- Bij een aanvraag om bouwvergunning voor een woning, scholen en kinderdagverblijven een akoestisch onderzoek voegen en toetsen of wordt voldaan aan de binnenwaarde van het Bouwbesluit.

2.7.3.7 Criteria voor het toekennen van een hogere waarde geluidsklasse “zeer onrustig” en “lawaaiig”

Deze criteria komen overeen met die voor de geluidklasse “onrustig” met als aanvullende criteria:

- Er wordt minimaal een verblijfsruimte aan de geluidsluwe zijde gerealiseerd.
- Bij woningen/appartementen wordt er minimaal 1 geluidsluwe buitenruimte gecreëerd (tuin of balkon).

2.7.3.8 Criteria voor het toekennen van een hogere waarde geluidsklasse "zeer lawaaiig"

Bij het toekennen van een verzoek om hogere grenswaarde voor geluidgevoelige bestemmingen in de geluidklasse "zeer lawaaiig" wordt voor het verlenen van een hogere waarde de Stad en Milieu procedure toegepast zoals deze opgenomen staat in de wet.

2.7.3.9 Niet akoestische compensatie

Daarnaast zal de gemeente bij de realisatie van woningen vanaf de geluidsklasse "onrustig" niet akoestische compensatie positief betrekken bij de overwegingen om een hogere waarde toe te staan. Bij niet-akoestische compensatie kan gedacht worden aan de volgende zaken:

- Grotere woningen / appartementen.
- Meer dan gemiddeld aantal parkeerplaatsen, liefst door middel van parkeren uit het zicht.
- De nieuwe locatie "groen" in te richten.
- De woningen / appartementen te voorzien van een hoger afwerkingsniveau.
- De hoogstbelaste woningen / appartementen te situeren op een locatie met uitzicht.
- De hoogbelaste woningen / appartementen te situeren in de nabijheid van "uitloopgebieden" /natuurgebieden / OV-knooppunten.

2.7.3.10 Hogere waarde

Wanneer voldoende duidelijk wordt dat de toepassing van de maatregel niet doeltreffend is of de uitvoering om redenen van stedenbouwkundige, landschappelijk of financiële aard niet aan de voornoemde criteria kan worden voldaan, kan een hogere waarde worden toegekend.

2.7.4 Dove gevel

Een gevel, een bouwkundige constructie die een ruimte in een woning scheidt van de buitenlucht, zonder te openen delen hoeft vanuit de Wgh niet getoetst te worden aan de grenswaarden. Op grond van de bepalingen uit de Wgh worden er wel eisen gesteld aan de vereiste karakteristieke geluidwering van een dove gevel.

Indien in een dove gevel ventilatieconstructies aanwezig zijn, zoals suskasten, roosters of mechanische voorzieningen die niet zijn aan te merken als te openen delen, onder andere omdat zij een isolatiewaarde hebben die vergelijkbaar is met de gevel, vindt er geen toetsing plaats aan de Wgh. Beoordeling van deze voorzieningen valt binnen het Bouwbesluit.

3 Uitgangspunten geluidberekeningen

3.1 Algemeen

Hierna worden de uitgangspunten voor de berekeningen beschreven. Het gaat om de gehanteerde wegverkeersgegevens, de gebruikte berekeningsmethode en de overige uitgangspunten.

3.2 Wegverkeersgegevens

De verkeersgegevens zijn verstrekt door de gemeente Arnhem (RVMK prognosejaar 2026-versie april 2017). Deze gegevens hebben betrekking op de verwachte verkeersintensiteit in het prognosejaar 2026, de verdeling van het verkeer in de dag-, avond- en nachtperiode alsmede de verdeling van het verkeer in de onderscheiden voertuigcategorieën. Door de gemeente is aangegeven 1% groei per jaar voor het prognosejaar 2027 aan te houden.

In tabel 4 volgt een beknopt overzicht van de maatgevende wegvakken nabij het plan. In bijlage 1 is de volledige opgave van de verkeersgegevens weergegeven.

Tabel 4: beknopt overzicht gehanteerde verkeersgegevens 2027

Weg	Etmaalintensiteit	Snelheid	Wegdekverharding
Amsterdamseweg	14.889 mvt	50 km/uur	asfalt (ref. wegdek
Zijpendaalseweg	5.874 mvt	50 km/uur	asfalt (ref. wegdek)
Sweerts de Landastraat	303 mvt	30 km/uur	Klinkers in keperverband
Bouriciusstraat	303 mvt	30 km/uur	Klinkers in keperverband
Brantsenstraat	303 mvt	30 km/uur	Klinkers in keperverband

3.3 Spoorweggegevens

De toekomstige verkeersgegevens (intensiteiten, hoogtes, spoorwegcategorieën en bestaande schermen) zijn gebaseerd op de gegevens afkomstig uit het geluidregister spoorwegen (download d.d. 22 mei 2017, laatste download gegevens omdat de site http://www.geluidregisterspoor.nl/geluidregister.html under construction is tot eind augustus 2017).

3.4 Rekenmethode

Voor de bepaling van de geluidsbelasting vanwege het wegverkeers- en spoorweglawaai zijn berekeningen uitgevoerd met Standaardrekenmethode 2 overeenkomstig het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van het rekenprogramma Geomilieu, versie 4.21. In het rekenmodel zijn de geluidsbronnen (wegen/spoorwegen), bodemgebieden (akoestisch hard/zacht), objecten (gebouwen enz.), hoogtelijnen en toetspunten ingevoerd. Een afbeelding van de ontwikkelde rekenmodellen is weergegeven in bijlage 2. In verband met de grootte van het rekenmodel is er voor gekozen geen uitdraai van de ingevoerde items in de bijlage van dit rapport op te nemen. Indien gewenst kan deze uitdraai of het rekenmodel kosteloos worden aangeleverd.

Bij de berekeningen wordt onderscheid gemaakt tussen de dagperiode (07.00 uur - 19.00 uur), de avondperiode (19.00 uur – 23.00 uur) en de nachtperiode (23.00 uur - 07.00 uur). Voor een vergelijking met de wettelijke grenswaarden wordt het gewogen gemiddelde van de dag-, avond- en nachtwaarde de dosismaat L_{den} vastgesteld. De dosismaat L_{den} wordt als volgt bepaald:

$$L_{den} = 10 * {}^{10}log \frac{12 * 10^{\frac{L_{dag}}{10}} + 4 * 10^{\frac{L_{avond}+5}{10}} + 8 * 10^{\frac{L_{nacht}+10}{10}}}{24}$$

3.5 Overige uitgangspunten

Het model van de omgeving is gebaseerd op de TOP10 vectorkaart en de kadastrale kaart verkregen via PDOK. De bebouwingshoogte van de omliggende bebouwing is gebaseerd op Googlemaps en de AHN Viewer. De ligging en bouwhoogtes van het plan is gebaseerd op de situatietekening met kenmerk "1919-170721-SITUATIE, d.d. 17 juli 2017 verstrekt door Geesink Weusten Architecten. Daarnaast is gebruik gemaakt van het A3-boekwerk met de locatie en plattegrond- en geveltekeningen met kenmerk "1919-170721, d.d. 28 april 2017 opgesteld door Geesink Weusten Architecten.

De toetspunten zijn gesitueerd met een beoordelingshoogte van 1,5 m t.o.v. vloerpeilniveau in stappen van 3 m (1,5 m / 4,5 m / 7,5 m / 10,5 m) gekoppeld aan het gebouw op 10 cm voor de gevel (invallend geluidniveau).

In het rekenmodel is als uitgangspunt een akoestisch harde bodem gekozen. Alle akoestische zachte gebieden zoals gras en bermen zijn als specifieke bodemgebieden in het rekenmodel ingevoerd. Tevens zijn onder de spoorbanen absorberende bodemvlakken gemodelleerd.

De hoogteligging van de spoorbanen ten opzichte van het plaatselijk maaiveld zijn overeenkomstig het geluidregister. De hoogteligging van het omliggende aandachtsgebied is gebaseerd op de AHN Viewer.

4 Berekeningsresultaten

4.1 Geluidbelastingen en toetsing gezoneerde geluidbronnen

In bijlage 3 is een compleet overzicht van de berekende geluidsbelastingen opgenomen. In onderstaande tabel zijn de maximaal optredende geluidbelastingen (geluidbelasting hoger dan de voorkeursgrenswaarde) voor de gezoneerde geluidbronnen weergegeven. De geluidbelastingen vanwege wegverkeerslawaai zijn hierbij gepresenteerd na aftrek conform art. 110g Wgh.

Tabel 5: Maximaal optredende geluidbelasting gezoneerde geluidbronnen

Bron	Geveloriëntatie	Geluidbelasting (L_{den})
Amsterdamseweg	Wegzijde	63 dB
	Achter (tuinzijde)	≤48 dB
Zijpendaalseweg	Alle gevels	≤48 dB
Spoortraject Arnhem CS	Spoorzijde	62 dB
	Achter (tuinzijde)	≤55 dB

Uit de berekeningen blijkt dat zowel vanwege de Amsterdamseweg en het spoortraject sprake is van een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde maar niet van de maximaal te verlenen ontheffingswaarde waardoor het toepassen van dove gevels niet noodzakelijk. Op de achtergevels van alle woningen voldoet de geluidbelasting aan de voorkeursgrenswaarde.

4.2 Geluidbelastingen niet gezoneerde geluidbronnen

In bijlage 3 is een compleet overzicht van de berekende geluidsbelastingen opgenomen. In onderstaande tabel zijn de maximaal optredende geluidbelastingen voor de 30 km/uur wegen weergegeven en zijn hierbij gepresenteerd zonder aftrek conform art. 110g Wgh.

Tabel 6: Maximaal optredende geluidbelasting niet gezoneerde geluidbronnen

Bron	Geluidbelasting (L_{den})
30 km/uur wegen	40 dB

Uit de berekeningen blijkt dat de geluidsbelasting als gevolg van de 30 km/uur wegen maximaal 40 dB (zonder aftrek conform art. 110g Wgh) bedraagt en voldoet daarmee aan de voorkeursgrenswaarde wanneer getoetst zou worden aan de Wgh. De geluidbelasting vanwege de 30 km/uur wegen vormt daarmee geen belemmering voor de plantontwikkeling.

4.3 Geluidreducerende maatregelen volgens systematiek Wgh

4.3.1 Algemeen

Omdat de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden is onderzoek naar maatregelen vereist om de geluidbelasting te beperken. De systematiek in de Wgh is zodanig dat eerst moet worden beoordeeld of maatregelen aan de geluidsbron mogelijk zijn en daarna in het overdrachtsgebied tussen de bron en de woningen. Indien dat onvoldoende effect oplevert kunnen bouwkundige maatregelen worden getroffen om de geluidsbelastingen te reduceren. Ten behoeve van de motivatie voor de vaststelling van hogere waarden is het effect van bron- en overdrachtsmaatregelen inzichtelijk gemaakt.

4.3.2 Bronmaatregelen

4.3.2.1 Amsterdamseweg

Bronmaatregelen in de vorm van maatregelen op verkeerskundig gebied zoals verlaging van de verkeersintensiteit, verlaging van de maximum snelheid, wijziging van de verkeerssamenstelling of een wijziging van de route voor zwaar vrachtverkeer, is niet onderzocht daar dit meestal alleen van toepassing is wanneer het gaat om te projecteren, in aanbouw zijnde of aanwezige woningen en een nog niet geprojecteerde weg alsmede de Amsterdamseweg een noodzakelijke verkeers- en vervoersfunctie vervult.

Met een bronmaatregel in de vorm van een stiller wegdek (bijv. dunne deklagen B) op de Amsterdamseweg kan de geluidbelasting worden gereduceerd met ca. 3 dB, maar resulteert vanwege de hoogte van de geluidbelasting niet tot een afname tot aan de voorkeursgrenswaarde. De kosten voor het toepassen van “dunne deklagen B” bedragen ca. € 50,- per m^2 (investerings- en onderhoudskosten). Vervanging van ca. 3000 m^2 asfalt (over een effectieve lengte van ca. 300 m bij een wegbreedte van ca. 10 m) leidt dit tot een kostenpost van ca. € 150.000,-.

Op basis van “Kengetallen Milieukosten, Milieumaatregelen in bouwprojecten”, d.d. oktober 2007 van het Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam & Dienst Milieu en Bouwtoezicht, is de besparing op de kosten voor geluidwerende voorzieningen aan de woningen vergeleken met de kosten voor de aanleg van stil asfalt op de genoemde weg. Op basis van de kengetallen resulteert een afname van de gecumuleerde geluidbelasting met 3 dB in een reductie van de kosten voor geluidwerende voorzieningen van ca. € 50,- per m^2 gevel aan de zijde van de weg (van 68 naar 65 dB) en ca. € 10,- per m^2 gevel aan de kopgevels (van 63 naar 60 dB). De totale reductie (baten) wordt geraamd op ca. € 75.000,-.

Uit de doelmatigheidsafweging blijkt dat het toepassen van stil asfalt niet doelmatig is omdat de besparing op de kosten van geluidwerende voorzieningen niet in verhouding staat tot de kosten voor aanleg van geluidreducerend asfalt.

De toepassing van met name dunne deklagen ontmoet naar verwachting bezwaren van civieltechnische aard daar in een binnenstedelijke situatie stillere verhardingen een geringere weerstand bieden tegen wringende belasting en daardoor de onderhoudskosten hoger zijn.

4.3.2.2 Spoortraject

Bronmaatregelen in de vorm van maatregelen op “verkeerskundig” gebied zoals verlaging van de intensiteiten, verlaging van de maximum snelheid van de doorgaande treinen, wijziging van de categorieën e.d., is niet onderzocht daar het spoortraject Rijksinfrastructuur betreft.

Met een bronmaatregel in de vorm van raildempers of betonnen mono – of duoblok dwarsliggers kan de geluidbelasting worden gereduceerd met ca. 3 dB, maar resulteert vanwege de hoogte van de geluidbelasting niet tot een afname tot aan de voorkeursgrenswaarde. De indicatieve kosten bedragen ca. € 600,- per meter enkel spoor. Vervanging van ca. 3000 meter enkel spoor (effectieve lengte van ca. 300 m en 10 sporen t.p.v. station) leidt dit tot een kostenpost van ca. €

2.000.000,-. Op basis van de kengetallen resulteert een afname van de geluidbelasting met 3 dB in een reductie van de kosten voor geluidwerende voorzieningen van ca. € 25,- per m^2 gevel aan de zijde van de weg (van 62 naar 59 dB) en ca. € 8,- per m^2 gevel aan de kopgevels (van 59 naar 56 dB). De totale reductie (baten) wordt geraamd op ca. € 40.000,-.

Uit de doelmatigheidsafweging blijkt dat het toepassen van raildempers niet doelmatig is omdat de besparing op de kosten van geluidwerende voorzieningen niet in verhouding staat tot de kosten voor aanleg van geluidreducerend asfalt.

4.3.3 Overdrachtsmaatregelen

4.3.3.1 Amsterdamseweg

In theorie is het mogelijk door middel van een geluidscherm langs de weg de geluidbelasting op de gevel te reduceren. Daar sprake is van een stedelijke situatie is plaatsing van een geluidscherm langs de Amsterdamseweg niet onderzocht daar dit naar verwachting leidt tot bezwaren van verkeerskundige en stedenbouwkundige aard.

4.3.3.2 Spoortraject

Met het plaatsen van een geluidscherm langs het station over een lengte van ca. 300 m en een hoogte van 5 m is de geluidbelasting op de onderste 2 lagen te reduceren tot de voorkeursgrenswaarde. Vanwege de verdiepte ligging van het station t.o.v. de woningen is voor de bovenste 2 lagen een veel hoger geluidscherm noodzakelijk. De indicatieve kosten van een 300 m lange en 5 meter hoge geluidscherm bedraagt ca. € 750.000 (500,- per m^2 scherm). De totale reductiekosten van de geluidwerende voorzieningen worden geraamd op ca. € 7.500,-.

Uit de doelmatigheidsafweging blijkt dat het toepassen van een geluidscherm niet doelmatig is omdat de besparing op de kosten van geluidwerende voorzieningen niet in verhouding staat tot de kosten voor aanleg van een geluidscherm.

4.3.4 Conclusie bron- en overdrachtsmaatregelen

Geconcludeerd kan worden dat geluidsreducerende maatregelen aan de bron of in de overdracht niet voldoende effect sorteren, niet doelmatig zijn dan wel bezwaren ontmoeten van civieltechnische, verkeerskundige en stedenbouwkundige aard.

4.4 Toetsing aan hogere waarden beleid

De voorkeursgrenswaarde van 48 dB vanwege de Zijpendaalseweg wordt niet overschreden. Voor deze weg wordt voldaan aan de grenswaarden uit de Wgh en zijn derhalve geen aanvullende criteria en ambitieniveaus uit het hogere waarden beleid van toepassing.

De geluidbelasting vanwege de Amsterdamseweg bedraagt maximaal 63 dB en valt hiermee in de hoogste geluidklasse “lawaaiig” uit het hogere waarden beleid en voldoet derhalve niet aan het ambitieniveau “zeer onrustig”.

De geluidbelasting vanwege het spoortraject bedraagt maximaal 62 dB en valt hiermee in de een na hoogste geluidklasse “zeer onrustig” uit het hogere waarden beleid en voldoet wel aan het ambitieniveau “zeer onrustig”.

Conform de criteria uit het hogere waarden beleid voor het toekennen van een hogere waarde voor de geluidsklasse “zeer onrustig” en “lawaaiig”, dient elke woning te beschikken over een geluidluwe zijde, een geluidluwe buitenruimte en de realisatie van minimaal een verblijfsruimte aan de geluidsluwe zijde. Uit de berekeningen en vertaling naar de plattegronden blijkt dat het plan voldoet aan deze criteria daar elke woning beschikt over een geluidluwe achtergevel (tuinzijde) waaraan de buitenruimte en tenminste een verblijfsruimte is gesitueerd. Uit de berekeningen blijkt dat de gecumuleerde geluidbelasting (L_{CUM}) maximaal 68 dB bedraagt op de gevels aan de weg(spoor)zijde.

4.5 Hogere waarden en verantwoording

Het toekennen van een hogere waarde voor de 19 woon/werk woningen is op basis van onderstaande argumenten te verantwoorden binnen het gemeentelijk geluidbeleid:

- Geluidsreducerende maatregelen aan de bron of in de overdracht sorteren niet voldoende effect, zijn niet doelmatig, dan wel ontmoeten bezwaren van civieltechnische, verkeerskundige en stedenbouwkundige aard.
- Het plan bevindt zich in de nabijheid van een trein- of busstation (ontheffingscriteria/locatiespecifieke kenmerken).
- De afmeting en positie van het plan zorgt voor afscherming van de achtergevels (tuinzijde) tot aan de voorkeursgrenswaarde en zorgt gemiddeld voor een ca. 5 dB lagere geluidbelasting vanwege de Amsterdamseweg en het spoortraject op de direct achterliggende woningen aan de Bouriciusstraat en de Sweerts de Landastraat (zie bijlage 3).
- Het plan voldoet grotendeels aan de in het hogere waarden beleid gestelde ambitieniveaus dan wel is sprake van een geringe afwijking (voor de Amsterdamseweg).
- Het plan voldoet aan de criteria uit het hogere waarden beleid m.b.t. een geluidluwe zijde, een geluidluwe buitenruimte en de realisatie van minimaal een verblijfsruimte aan de geluidsluwe zijde.
- De toegestane binnenwaarde van 33 dB is o.a. te waarborgen middels akoestische beglazing, geluidgedempte ventilatievoorzieningen en dubbele kierdichting e.d. op basis van het maatgevende wegverkeerslawaai zonder aftrek conform art. 110g Wgh (max. 68 dB) en het meest ongunstige frequentiespectrum (spectrum 2 volgens de NPR 5079). In het kader van de aanvraag omgevingsvergunning zal een en ander in detail worden uitgewerkt middels een akoestisch-bouwtechnisch rapport.

Tabel 4 vermeld de aantallen waarop een geluidsbelasting wordt verwacht die hoger is dan de voorkeurgrenswaarde.

Tabel 4. Hogere waarden project “Locatie K10 Amsterdamseweg te Arnhem”

Geluidsgevoelig object: woningen		Verzochte hogere waarden in dB (hoogst berekende geluidbelasting)
Geluidsbron	Aantal	
Amsterdamseweg	19	63
Spoortraject Arnhem CS	19	62

5 Conclusie

Voor het project “Locatie K10 Amsterdamseweg te Arnhem” is in voorliggend onderzoek ten behoeve van de bestemmingsplanprocedure een akoestisch onderzoek wegverkeers- en spoorweglawaai uitgevoerd.

Uit de berekeningen blijkt dat zowel vanwege de Amsterdamseweg en het spoortraject Arnhem CS sprake is van een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde maar niet van de maximaal te verlenen ontheffingswaarde waardoor het toepassen van dove gevels niet noodzakelijk en het vaststellen van een hogere waarde per geluidbron mogelijk is. Op de achtergevels van alle woningen voldoet de geluidbelasting aan de voorkeursgrenswaarde. De geluidsbelasting als gevolg van de 30 km/uur wegen bedraagt maximaal 40 dB (zonder aftrek conform art. 110g Wgh) en vormt daarmee geen belemmering voor de plantontwikkeling. De gecumuleerde geluidbelasting (L_{CUM}) bedraagt maximaal 68 dB.

Het toekennen van een hogere waarde voor de 19 woon/werk woningen van 63 dB voor de Amsterdamseweg en 62 dB voor het spoortraject is op basis van onderstaande argumenten te verantwoorden binnen het gemeentelijk geluidbeleid:

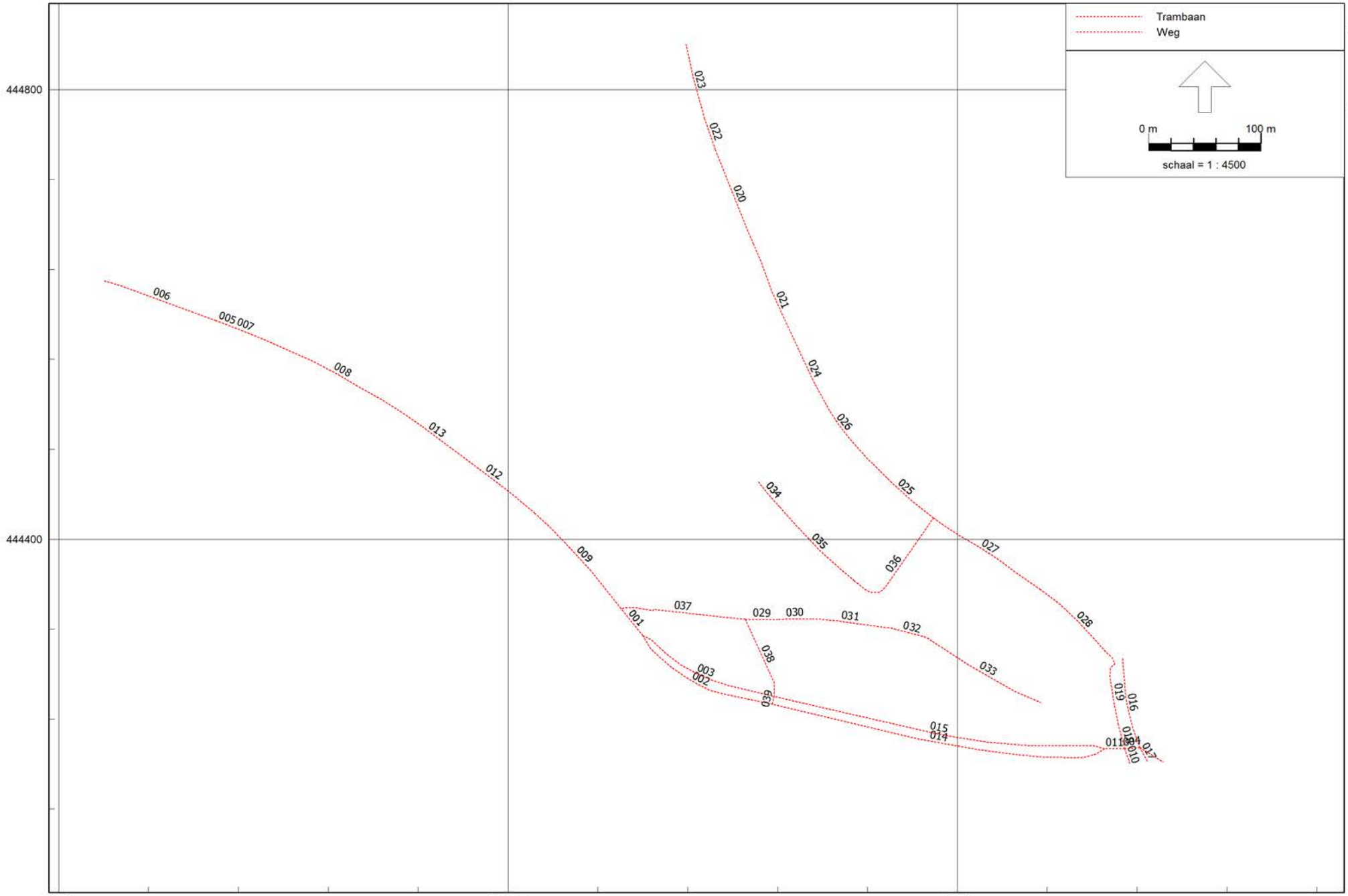
- Geluidsreducerende maatregelen aan de bron of in de overdracht sorteren niet voldoende effect, zijn niet doelmatig, dan wel ontmoeten bezwaren van civieltechnische, verkeerskundige en stedenbouwkundige aard.
- Het plan bevindt zich in de nabijheid van een trein- of busstation (ontheffingscriteria/locatiespecifieke kenmerken).
- De afmeting en positie van het plan zorgt voor afscherming van de achtergevels (tuinzijde) tot aan de voorkeursgrenswaarde en zorgt gemiddeld voor een ca. 5 dB lagere geluidbelasting vanwege de Amsterdamseweg en het spoortraject op de direct achterliggende woningen aan de Bouriciusstraat en de Sweerts de Landastraat.
- Het plan voldoet grotendeels aan de in het hogere waarden beleid gestelde ambitieniveaus dan wel is sprake van een geringe afwijking (voor de Amsterdamseweg).
- Het plan voldoet aan de criteria uit het hogere waarden beleid m.b.t. een geluidluwe zijde, een geluidluwe buitenruimte en de realisatie van minimaal een verblijfsruimte aan de geluidsluwe zijde.
- De toegestane binnenwaarde van 33 dB is o.a. te waarborgen middels akoestische beglazing, geluidgedempte ventilatievoorzieningen en dubbele kierdichting e.d. op basis van het maatgevende wegverkeerslawaai zonder aftrek conform art. 110g Wgh (max. 68 dB) en het meest ongunstige frequentiespectrum (spectrum 2 volgens de NPR 5079). In het kader van de aanvraag omgevingsvergunning zal een en ander in detail worden uitgewerkt middels een akoestisch-bouwtechnisch rapport.

Geconcludeerd kan worden dat het plan, ondanks de ligging op korte afstand van geluidbronnen, uitvoerbaar is en voorziet in een goed woon- en leefklimaat.

Het besluit tot vaststelling hogere waarden maakt onderdeel uit van de ruimtelijke procedure. Geadviseerd wordt om op basis van voorliggende rapportage hogere waarden vast te stellen zoals aangegeven in hoofdstuk 4.

Behandeld door: ing. R.R.J.W. Liebrechts
Projectverantwoordelijke: ir. J. Hardlooper
Buro Bouwfysica B.V.
Lylantseplein 1 (unit 110)
2908 LH Capelle aan den IJssel
T 010 – 760 00 49
M info@burobouwfysica.nl
W www.burobouwfysica.nl

Bijlage 1: Verkeersgegevens

Wegnummering

Buro Bouwfysica

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - wegverkeer 2027] , Geomilieu V4.21

Verkeersgegevens intensiteiten 2027

Model: wegverkeer 2027
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M	Hdef.	Type	Cpl	Cpl_W	Helling	Wegdek	V(MR(D))	V(MR(A))	V(MR(N))	V(MR(P4))	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(LV(P4))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(MV(P4))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))
001	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
002	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
003	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
004	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
005	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
006	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
007	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
008	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
009	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
010	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
011	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
012	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
013	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
014	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
015	Amsterdamseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
016	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
017	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
018	Sweerts de Landasstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
019	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
020	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
021	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
022	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
023	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
024	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
025	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
026	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
027	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
028	Zijpendaalseweg	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50	--	50	50	50
029	Sweerts de Landasstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30
030	Sweerts de Landasstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30
031	Sweerts de Landasstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30
032	Sweerts de Landasstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30
033	Sweerts de Landasstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30
034	Sweerts de Landasstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30
035	Sweerts de Landasstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30
036	Sweerts de Landasstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30
037	Bouriciusstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30
038	Brantsenstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30
039	Brantsenstraat	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30

Verkeersgegevens intensiteiten 2027

Model: wegverkeer 2027
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	V(ZV(P4))	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%Int(P4)	%MR(D)	%MR(A)	%MR(N)	%MR(P4)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%LV(P4)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%MV(P4)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)	%ZV(P4)	MR(D)	MR(A)	MR(N)	MR(P4)	LV(D)	LV(A)
001	--	14174,34	6,53	3,84	0,78	--	--	--	--	--	92,85	94,83	95,25	--	5,75	3,97	3,63	--	1,41	1,20	1,12	--	--	--	--	--	859,41	516,15
002	--	7545,71	6,53	3,84	0,78	--	--	--	--	--	92,79	94,80	95,26	--	5,81	4,01	3,62	--	1,40	1,19	1,12	--	--	--	--	--	457,21	274,69
003	--	6628,63	6,53	3,84	0,78	--	--	--	--	--	92,92	94,88	95,22	--	5,67	3,92	3,64	--	1,42	1,21	1,13	--	--	--	--	--	402,20	241,51
004	--	7558,84	6,53	3,83	0,79	--	--	--	--	--	91,88	94,12	94,05	--	6,81	4,76	4,91	--	1,31	1,12	1,05	--	--	--	--	--	453,51	272,48
005	--	12268,47	6,53	3,83	0,78	--	--	--	--	--	92,41	94,51	94,88	--	6,11	4,23	3,93	--	1,48	1,26	1,19	--	--	--	--	--	740,33	444,09
006	--	12285,64	6,53	3,83	0,78	--	--	--	--	--	92,42	94,52	94,89	--	6,10	4,22	3,92	--	1,48	1,26	1,19	--	--	--	--	--	741,44	444,75
007	--	12268,47	6,53	3,83	0,78	--	--	--	--	--	92,41	94,51	94,88	--	6,11	4,23	3,93	--	1,48	1,26	1,19	--	--	--	--	--	740,33	444,09
008	--	11525,11	6,53	3,83	0,78	--	--	--	--	--	92,14	94,31	94,68	--	6,37	4,41	4,12	--	1,49	1,27	1,20	--	--	--	--	--	693,44	416,30
009	--	13137,07	6,53	3,83	0,78	--	--	--	--	--	92,44	94,53	94,95	--	6,06	4,19	3,85	--	1,50	1,28	1,20	--	--	--	--	--	793,00	475,63
010	--	15414,62	6,54	3,82	0,77	--	--	--	--	--	90,56	93,00	94,24	--	6,36	4,35	3,26	--	3,09	2,65	2,51	--	--	--	--	--	912,95	547,62
011	--	14890,43	6,53	3,84	0,78	--	--	--	--	--	92,98	94,94	95,36	--	5,66	3,91	3,55	--	1,36	1,15	1,08	--	--	--	--	--	904,09	542,86
012	--	12614,90	6,53	3,83	0,78	--	--	--	--	--	92,17	94,33	94,76	--	6,27	4,34	3,99	--	1,56	1,33	1,25	--	--	--	--	--	759,25	455,76
013	--	11491,78	6,54	3,83	0,78	--	--	--	--	--	91,96	94,17	94,57	--	6,49	4,50	4,19	--	1,56	1,33	1,25	--	--	--	--	--	691,14	414,48
014	--	7858,81	6,53	3,84	0,78	--	--	--	--	--	92,92	94,90	95,37	--	5,74	3,96	3,56	--	1,34	1,14	1,07	--	--	--	--	--	476,85	286,39
015	--	7030,61	6,53	3,84	0,78	--	--	--	--	--	93,07	94,99	95,37	--	5,56	3,84	3,53	--	1,38	1,17	1,10	--	--	--	--	--	427,28	256,45
016	--	4300,58	6,54	3,81	0,78	--	--	--	--	--	88,41	91,02	91,48	--	6,12	4,28	4,11	--	5,47	4,70	4,41	--	--	--	--	--	248,66	149,14
017	--	7098,28	6,55	3,81	0,77	--	--	--	--	--	88,89	91,57	92,90	--	6,51	4,47	3,35	--	4,61	3,96	3,76	--	--	--	--	--	413,28	247,65
018	--	637,31	6,54	3,82	0,78	--	--	--	--	--	90,68	93,05	93,92	--	6,13	4,22	3,50	--	3,19	2,73	2,57	--	--	--	--	--	37,80	22,65
019	--	11792,76	6,54	3,82	0,78	--	--	--	--	--	90,68	93,05	93,92	--	6,13	4,22	3,50	--	3,19	2,73	2,57	--	--	--	--	--	699,37	419,17
020	--	4550,05	6,53	3,85	0,78	--	--	--	--	--	94,01	95,64	96,47	--	4,27	2,90	2,16	--	1,72	1,46	1,38	--	--	--	--	--	279,32	167,54
021	--	4813,66	6,53	3,85	0,78	--	--	--	--	--	94,11	95,72	96,53	--	4,20	2,85	2,12	--	1,69	1,44	1,35	--	--	--	--	--	295,82	177,39
022	--	4718,72	6,53	3,86	0,78	--	--	--	--	--	94,64	96,10	96,83	--	3,78	2,56	1,91	--	1,58	1,34	1,26	--	--	--	--	--	291,62	175,04
023	--	4718,72	6,53	3,86	0,78	--	--	--	--	--	94,64	96,10	96,83	--	3,78	2,56	1,91	--	1,58	1,34	1,26	--	--	--	--	--	291,62	175,04
024	--	4813,66	6,53	3,85	0,78	--	--	--	--	--	94,11	95,72	96,53	--	4,20	2,85	2,12	--	1,69	1,44	1,35	--	--	--	--	--	295,82	177,39
025	--	5237,86	6,53	3,84	0,78	--	--	--	--	--	92,95	94,84	95,79	--	4,90	3,33	2,48	--	2,15	1,83	1,73	--	--	--	--	--	317,92	190,76
026	--	5237,86	6,53	3,84	0,78	--	--	--	--	--	92,95	94,84	95,79	--	4,90	3,33	2,48	--	2,15	1,83	1,73	--	--	--	--	--	317,92	190,76
027	--	5874,16	6,53	3,85	0,78	--	--	--	--	--	93,71	95,41	96,26	--	4,37	2,97	2,21	--	1,92	1,63	1,53	--	--	--	--	--	359,46	215,77
028	--	5874,16	6,53	3,85	0,78	--	--	--	--	--	93,71	95,41	96,26	--	4,37	2,97	2,21	--	1,92	1,63	1,53	--	--	--	--	--	359,46	215,77
029	--	303,00	6,99	2,60	0,70	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	21,18	7,88
030	--	303,00	6,99	2,60	0,70	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	21,18	7,88
031	--	303,00	6,99	2,60	0,70	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	21,18	7,88
032	--	303,00	6,99	2,60	0,70	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	21,18	7,88
033	--	303,00	6,99	2,60	0,70	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	21,18	7,88
034	--	637,31	6,99	2,60	0,70	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	44,55	16,57
035	--	637,31	6,99	2,60	0,70	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	44,55	16,57
036	--	303,00	6,99	2,60	0,70	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	21,18	7,88
037	--	303,00	6,99	2,60	0,70	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	21,18	7,88
038	--	303,00	6,99	2,60	0,70	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	21,18	7,88
039	--	2028,08	6,99	2,60	0,70	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	141,76	52,73

Verkeersgegevens intensiteiten 2027

Model: wegverkeer 2027
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

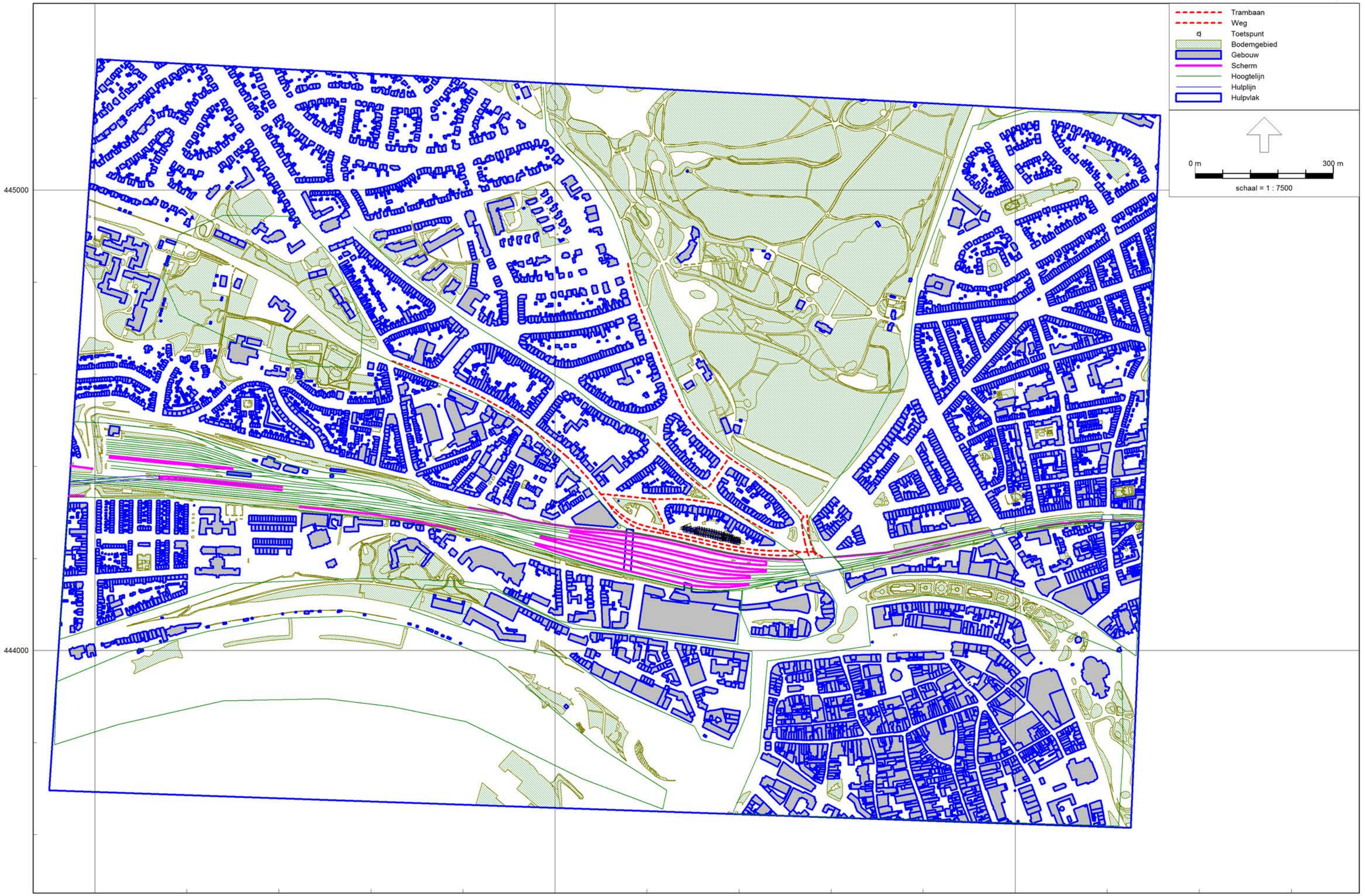
Naam	LV(N)	LV(P4)	MV(D)	MV(A)	MV(N)	MV(P4)	ZV(D)	ZV(A)	ZV(N)	ZV(P4)	LE (D) 63	LE (D) 125	LE (D) 250	LE (D) 500	LE (D) 1k	LE (D) 2k	LE (D) 4k	LE (D) 8k	LE (A) 63	LE (A) 125	LE (A) 250	LE (A) 500	LE (A) 1k
001	105,31	--	53,22	21,61	4,01	--	13,05	6,53	1,24	--	85,15	92,54	99,38	103,79	109,86	106,51	99,78	90,62	82,34	89,55	96,11	101,16	107,44
002	56,07	--	28,63	11,62	2,13	--	6,90	3,45	0,66	--	82,42	89,82	96,66	101,06	107,12	103,78	97,04	87,90	79,60	86,82	93,39	98,43	104,70
003	49,23	--	24,54	9,98	1,88	--	6,15	3,08	0,58	--	81,83	89,22	96,05	100,49	106,56	103,21	96,47	87,31	79,03	86,24	92,79	97,86	104,14
004	56,16	--	33,61	13,78	2,93	--	6,47	3,24	0,63	--	82,60	90,09	97,03	101,15	107,16	103,85	97,12	88,11	79,75	87,05	93,73	98,49	104,72
005	90,79	--	48,95	19,88	3,76	--	11,86	5,92	1,14	--	84,63	92,06	98,93	103,24	109,26	105,92	99,19	90,11	81,79	89,03	95,65	100,59	106,82
006	90,93	--	48,94	19,86	3,76	--	11,87	5,93	1,14	--	84,63	92,06	98,94	103,25	109,26	105,93	99,20	90,11	81,79	89,04	95,65	100,59	106,83
007	90,79	--	48,95	19,88	3,76	--	11,86	5,92	1,14	--	84,63	92,06	98,93	103,24	109,26	105,92	99,19	90,11	81,79	89,03	95,65	100,59	106,82
008	85,11	--	47,94	19,47	3,70	--	11,21	5,61	1,08	--	84,41	91,86	98,77	103,00	109,00	105,67	98,95	89,90	81,57	88,83	95,47	100,34	106,56
009	97,29	--	51,99	21,08	3,95	--	12,87	6,44	1,23	--	84,92	92,34	99,22	103,54	109,56	106,22	99,49	90,40	82,09	89,33	95,93	100,89	107,12
010	111,86	--	64,12	25,61	3,87	--	31,15	15,60	2,98	--	86,30	93,70	100,71	104,90	110,49	107,18	100,47	91,69	83,41	90,64	97,42	102,18	108,01
011	110,76	--	55,03	22,36	4,12	--	13,22	6,58	1,25	--	85,32	92,71	99,53	103,97	110,06	106,71	99,98	90,80	82,51	89,72	96,26	101,35	107,64
012	93,24	--	51,65	20,97	3,93	--	12,85	6,43	1,23	--	84,82	92,25	99,16	103,41	109,40	106,07	99,34	90,30	81,97	89,23	95,86	100,76	106,96
013	84,77	--	48,78	19,81	3,76	--	11,72	5,85	1,12	--	84,46	91,92	98,84	103,04	109,01	105,69	98,96	89,95	81,60	88,88	95,54	100,37	106,56
014	58,46	--	29,46	11,95	2,18	--	6,88	3,44	0,66	--	82,55	89,95	96,78	101,20	107,29	103,94	97,20	88,03	79,74	86,96	93,51	98,57	104,87
015	52,30	--	25,53	10,37	1,94	--	6,34	3,16	0,60	--	82,05	89,43	96,24	100,71	106,80	103,45	96,71	87,52	79,25	86,44	92,98	98,09	104,38
016	30,69	--	17,21	7,01	1,38	--	15,38	7,70	1,48	--	81,50	88,84	95,94	100,13	105,25	101,94	95,26	86,79	78,60	85,81	92,74	97,37	102,73
017	50,78	--	30,27	12,09	1,83	--	21,43	10,71	2,06	--	83,47	90,86	97,95	102,08	107,34	104,03	97,35	88,81	80,55	87,79	94,68	99,31	104,82
018	4,67	--	2,55	1,03	0,17	--	1,33	0,66	0,13	--	72,46	79,84	86,84	91,08	96,66	93,34	86,63	77,84	69,58	76,80	83,57	88,36	94,18
019	86,39	--	47,28	19,01	3,22	--	24,60	12,30	2,36	--	85,13	92,51	99,51	103,75	109,33	106,01	99,30	90,51	82,25	89,47	96,24	101,03	106,85
020	34,24	--	12,69	5,08	0,77	--	5,11	2,56	0,49	--	80,02	87,26	93,94	98,81	104,90	101,51	94,77	85,43	77,28	84,35	90,76	96,22	102,51
021	36,24	--	13,20	5,28	0,80	--	5,31	2,67	0,51	--	80,24	87,47	94,13	99,03	105,14	101,75	95,00	85,65	77,50	84,57	90,96	96,45	102,75
022	35,64	--	11,65	4,66	0,70	--	4,87	2,44	0,46	--	80,00	87,19	93,77	98,84	105,02	101,61	94,86	85,40	77,30	84,33	90,64	96,29	102,64
023	35,64	--	11,65	4,66	0,70	--	4,87	2,44	0,46	--	80,00	87,19	93,77	98,84	105,02	101,61	94,86	85,40	77,30	84,33	90,64	96,29	102,64
024	36,24	--	13,20	5,28	0,80	--	5,31	2,67	0,51	--	80,24	87,47	94,13	99,03	105,14	101,75	95,00	85,65	77,50	84,57	90,96	96,45	102,75
025	39,14	--	16,76	6,70	1,01	--	7,35	3,68	0,71	--	80,96	88,25	95,05	99,68	105,60	102,24	95,51	86,36	78,16	85,29	91,83	97,05	103,18
026	39,14	--	16,76	6,70	1,01	--	7,35	3,68	0,71	--	80,96	88,25	95,05	99,68	105,60	102,24	95,51	86,36	78,16	85,29	91,83	97,05	103,18
027	44,10	--	16,76	6,72	1,01	--	7,36	3,69	0,70	--	81,24	88,49	95,20	100,02	106,04	102,66	95,92	86,64	78,49	85,57	92,02	97,42	103,64
028	44,10	--	16,76	6,72	1,01	--	7,36	3,69	0,70	--	81,24	88,49	95,20	100,02	106,04	102,66	95,92	86,64	78,49	85,57	92,02	97,42	103,64
029	2,12	--	--	--	--	--	--	--	--	--	73,56	76,96	80,22	86,57	90,26	83,27	78,04	68,66	69,27	72,67	75,93	82,28	85,97
030	2,12	--	--	--	--	--	--	--	--	--	73,56	76,96	80,22	86,57	90,26	83,27	78,04	68,66	69,27	72,67	75,93	82,28	85,97
031	2,12	--	--	--	--	--	--	--	--	--	73,56	76,96	80,22	86,57	90,26	83,27	78,04	68,66	69,27	72,67	75,93	82,28	85,97
032	2,12	--	--	--	--	--	--	--	--	--	73,56	76,96	80,22	86,57	90,26	83,27	78,04	68,66	69,27	72,67	75,93	82,28	85,97
033	2,12	--	--	--	--	--	--	--	--	--	73,56	76,96	80,22	86,57	90,26	83,27	78,04	68,66	69,27	72,67	75,93	82,28	85,97
034	4,46	--	--	--	--	--	--	--	--	--	76,79	80,19	83,45	89,80	93,49	86,50	81,27	71,89	72,50	75,89	79,16	85,51	89,19
035	4,46	--	--	--	--	--	--	--	--	--	76,79	80,19	83,45	89,80	93,49	86,50	81,27	71,89	72,50	75,89	79,16	85,51	89,19
036	2,12	--	--	--	--	--	--	--	--	--	73,56	76,96	80,22	86,57	90,26	83,27	78,04	68,66	69,27	72,67	75,93	82,28	85,97
037	2,12	--	--	--	--	--	--	--	--	--	73,56	76,96	80,22	86,57	90,26	83,27	78,04	68,66	69,27	72,67	75,93	82,28	85,97
038	2,12	--	--	--	--	--	--	--	--	--	73,56	76,96	80,22	86,57	90,26	83,27	78,04	68,66	69,27	72,67	75,93	82,28	85,97
039	14,20	--	--	--	--	--	--	--	--	--	81,82	85,22	88,48	94,83	98,52	91,53	86,30	76,92	77,52	80,92	84,19	90,53	94,22

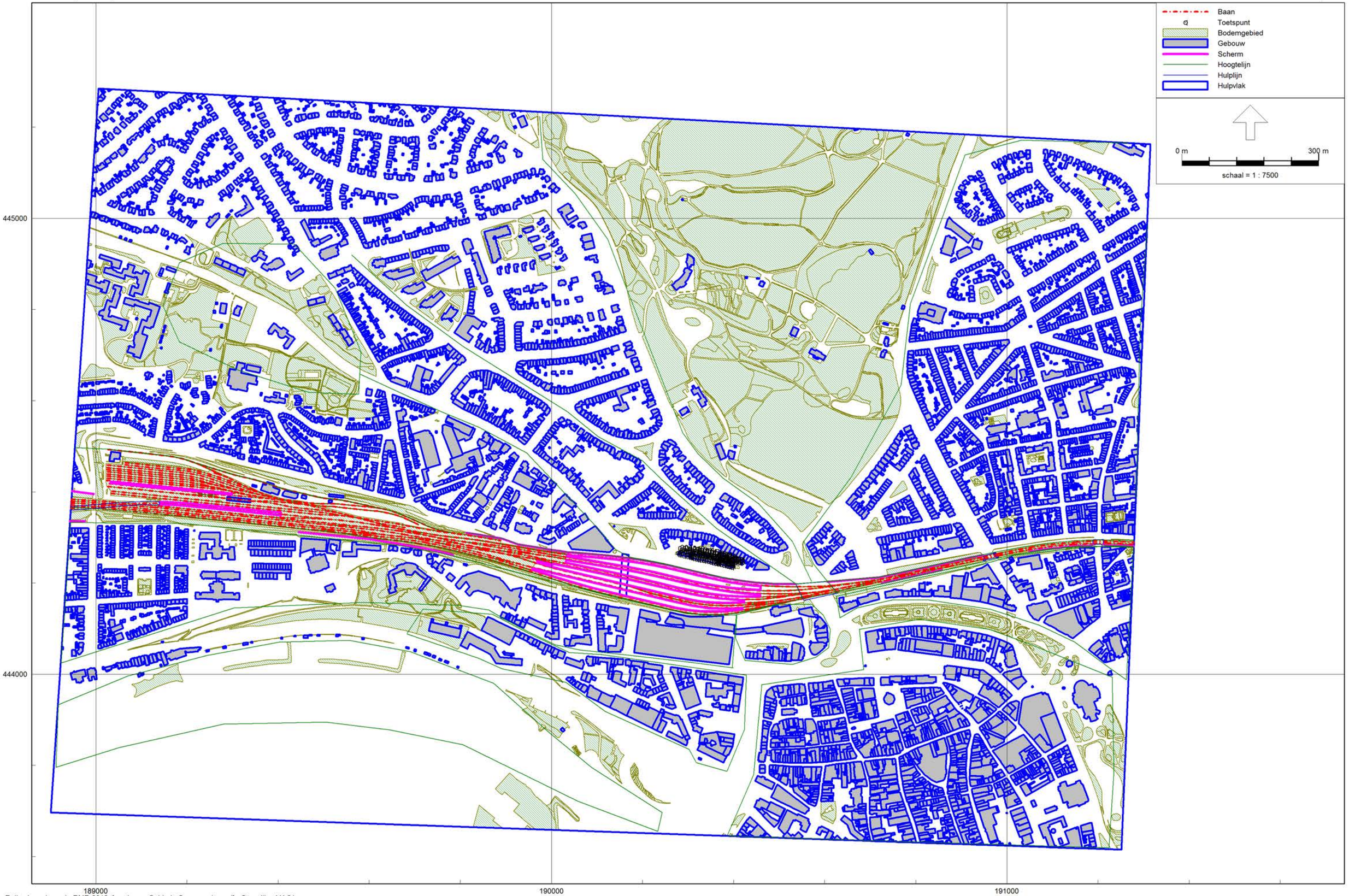
Verkeersgegevens intensiteiten 2027

Model: wegverkeer 2027
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (A) 2k	LE (A) 4k	LE (A) 8k	LE (N) 63	LE (N) 125	LE (N) 250	LE (N) 500	LE (N) 1k	LE (N) 2k	LE (N) 4k	LE (N) 8k	LE (P4) 63	LE (P4) 125	LE (P4) 250	LE (P4) 500	LE (P4) 1k	LE (P4) 2k	LE (P4) 4k	LE (P4) 8k
001	104,04	97,28	87,77	75,29	82,47	88,96	94,16	100,49	97,08	90,32	80,72	--	--	--	--	--	--	--	--
002	101,30	94,55	85,04	72,55	79,72	86,21	91,42	97,75	94,34	87,58	77,98	--	--	--	--	--	--	--	--
003	100,74	93,98	84,46	72,00	79,17	85,67	90,86	97,19	93,78	87,02	77,43	--	--	--	--	--	--	--	--
004	101,35	94,60	85,21	72,89	80,22	86,91	91,62	97,86	94,49	87,74	78,37	--	--	--	--	--	--	--	--
005	103,43	96,68	87,23	74,77	81,98	88,54	93,60	99,89	96,48	89,73	80,21	--	--	--	--	--	--	--	--
006	103,43	96,68	87,23	74,78	81,99	88,54	93,61	99,89	96,49	89,73	80,21	--	--	--	--	--	--	--	--
007	103,43	96,68	87,23	74,77	81,98	88,54	93,60	99,89	96,48	89,73	80,21	--	--	--	--	--	--	--	--
008	103,17	96,42	87,01	74,55	81,78	88,37	93,36	99,63	96,23	89,48	79,99	--	--	--	--	--	--	--	--
009	103,73	96,98	87,52	75,06	82,26	88,80	93,90	100,18	96,78	90,02	80,49	--	--	--	--	--	--	--	--
010	104,63	97,90	88,76	76,16	83,28	89,90	95,04	100,99	97,57	90,83	81,49	--	--	--	--	--	--	--	--
011	104,24	97,48	87,95	75,47	82,63	89,10	94,34	100,69	97,28	90,52	80,89	--	--	--	--	--	--	--	--
012	103,57	96,82	87,41	74,94	82,15	88,73	93,76	100,02	96,62	89,87	80,37	--	--	--	--	--	--	--	--
013	103,18	96,43	87,05	74,58	81,82	88,42	93,38	99,62	96,23	89,48	80,02	--	--	--	--	--	--	--	--
014	101,47	94,71	85,18	72,69	79,85	86,32	91,56	97,92	94,50	87,74	78,12	--	--	--	--	--	--	--	--
015	100,98	94,22	84,68	72,21	79,37	85,84	91,09	97,44	94,02	87,26	77,64	--	--	--	--	--	--	--	--
016	99,36	92,66	83,87	71,58	78,78	85,68	90,37	95,80	92,42	85,72	76,85	--	--	--	--	--	--	--	--
017	101,45	94,74	85,85	73,32	80,45	87,22	92,17	97,80	94,40	87,68	78,59	--	--	--	--	--	--	--	--
018	90,80	84,07	74,93	62,46	69,61	76,27	81,31	87,22	83,82	77,08	67,79	--	--	--	--	--	--	--	--
019	103,47	96,74	87,60	75,13	82,28	88,94	93,99	99,90	96,49	89,75	80,46	--	--	--	--	--	--	--	--
020	99,07	92,31	82,65	70,11	77,08	83,31	89,15	95,53	92,07	85,30	75,46	--	--	--	--	--	--	--	--
021	99,31	92,55	82,87	70,33	77,29	83,50	89,37	95,76	92,30	85,53	75,68	--	--	--	--	--	--	--	--
022	99,19	92,43	82,67	70,14	77,07	83,20	89,21	95,65	92,18	85,41	75,49	--	--	--	--	--	--	--	--
023	99,19	92,43	82,67	70,14	77,07	83,20	89,21	95,65	92,18	85,41	75,49	--	--	--	--	--	--	--	--
024	99,31	92,55	82,87	70,33	77,29	83,50	89,37	95,76	92,30	85,53	75,68	--	--	--	--	--	--	--	--
025	99,76	93,01	83,53	70,98	78,00	84,37	89,97	96,20	92,76	86,00	76,32	--	--	--	--	--	--	--	--
026	99,76	93,01	83,53	70,98	78,00	84,37	89,97	96,20	92,76	86,00	76,32	--	--	--	--	--	--	--	--
027	100,21	93,46	83,86	71,31	78,29	84,56	90,34	96,66	93,20	86,44	76,65	--	--	--	--	--	--	--	--
028	100,21	93,46	83,86	71,31	78,29	84,56	90,34	96,66	93,20	86,44	76,65	--	--	--	--	--	--	--	--
029	78,98	73,75	64,37	63,57	66,97	70,23	76,58	80,27	73,28	68,05	58,67	--	--	--	--	--	--	--	--
030	78,98	73,75	64,37	63,57	66,97	70,23	76,58	80,27	73,28	68,05	58,67	--	--	--	--	--	--	--	--
031	78,98	73,75	64,37	63,57	66,97	70,23	76,58	80,27	73,28	68,05	58,67	--	--	--	--	--	--	--	--
032	78,98	73,75	64,37	63,57	66,97	70,23	76,58	80,27	73,28	68,05	58,67	--	--	--	--	--	--	--	--
033	78,98	73,75	64,37	63,57	66,97	70,23	76,58	80,27	73,28	68,05	58,67	--	--	--	--	--	--	--	--
034	82,21	76,98	67,60	66,80	70,20	73,46	79,81	83,50	76,51	71,28	61,90	--	--	--	--	--	--	--	--
035	82,21	76,98	67,60	66,80	70,20	73,46	79,81	83,50	76,51	71,28	61,90	--	--	--	--	--	--	--	--
036	78,98	73,75	64,37	63,57	66,97	70,23	76,58	80,27	73,28	68,05	58,67	--	--	--	--	--	--	--	--
037	78,98	73,75	64,37	63,57	66,97	70,23	76,58	80,27	73,28	68,05	58,67	--	--	--	--	--	--	--	--
038	78,98	73,75	64,37	63,57	66,97	70,23	76,58	80,27	73,28	68,05	58,67	--	--	--	--	--	--	--	--
039	87,23	82,00	72,63	71,83	75,22	78,49	84,83	88,52	81,53	76,30	66,93	--	--	--	--	--	--	--	--

Bijlage 2: Rekenmodellen

Trambaan
Weg
Toetspunt
Bodemgebied
Gebouw
Scherm
Hoogtelijn
Hulplijn
Hulpvlak
0 m
300 m
schaal = 1 : 7500
445000
444000
189000
190000
191000

Baan
Toetspunt
Bodemgebied
Gebouw
Scherm
Hoogtelijn
Hulplijn
Hulpvlak
0 m
300 m
schaal = 1 : 7500
445000
444000
189000
190000
191000

Bijlage 3: Geluidbelastingen zonder maatregelen

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - wegverkeer 2027] , Geomilieu V4.21

Amsterdamseweg Lden in dB na aftrek ingevolge ex. art. 110g Wgh

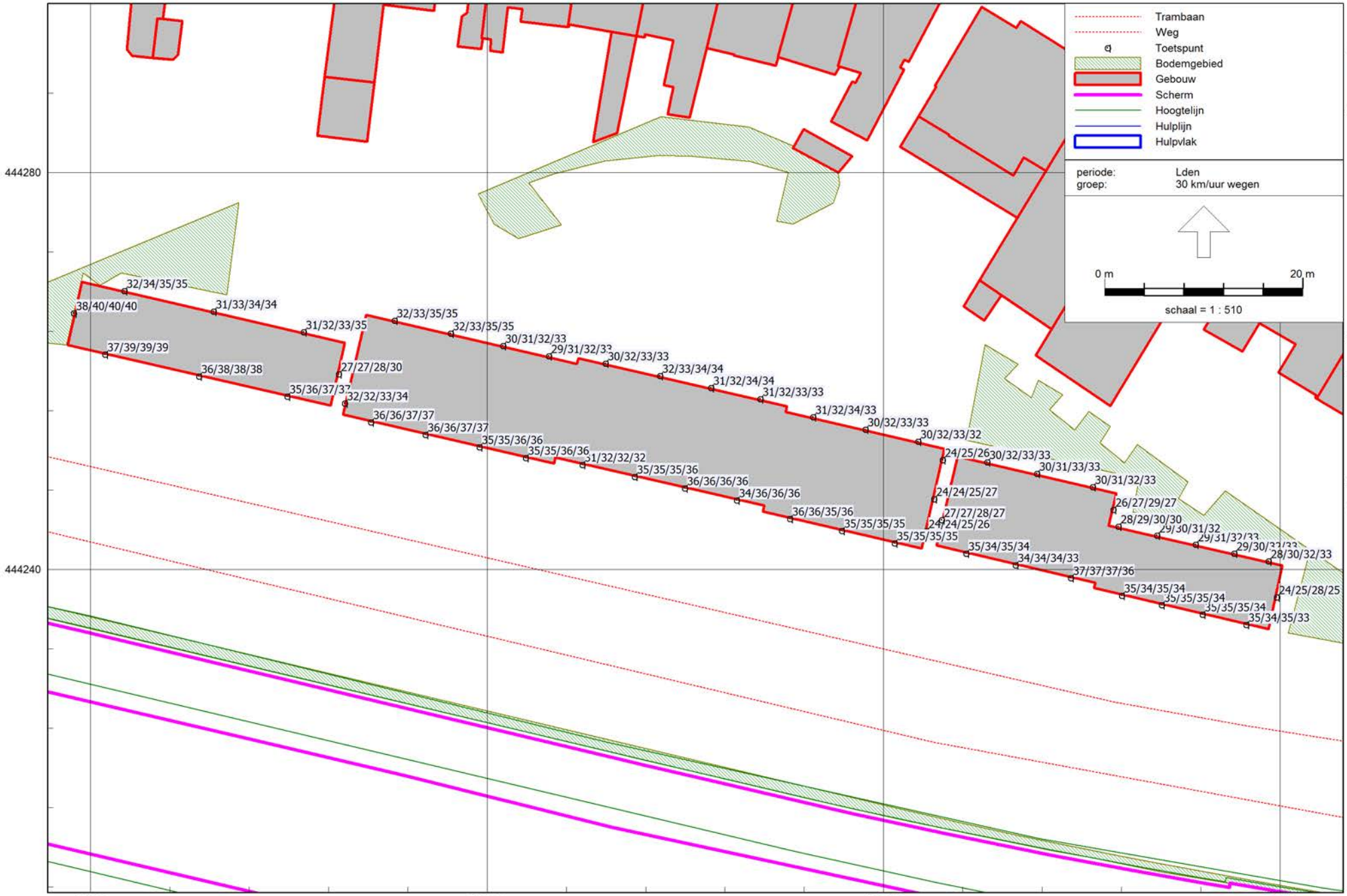
Buro Bouwfysica

Zijpendaalseweg Lden in dB na aftrek ingevolge ex. art. 110g Wgh

Buro Bouwfysica

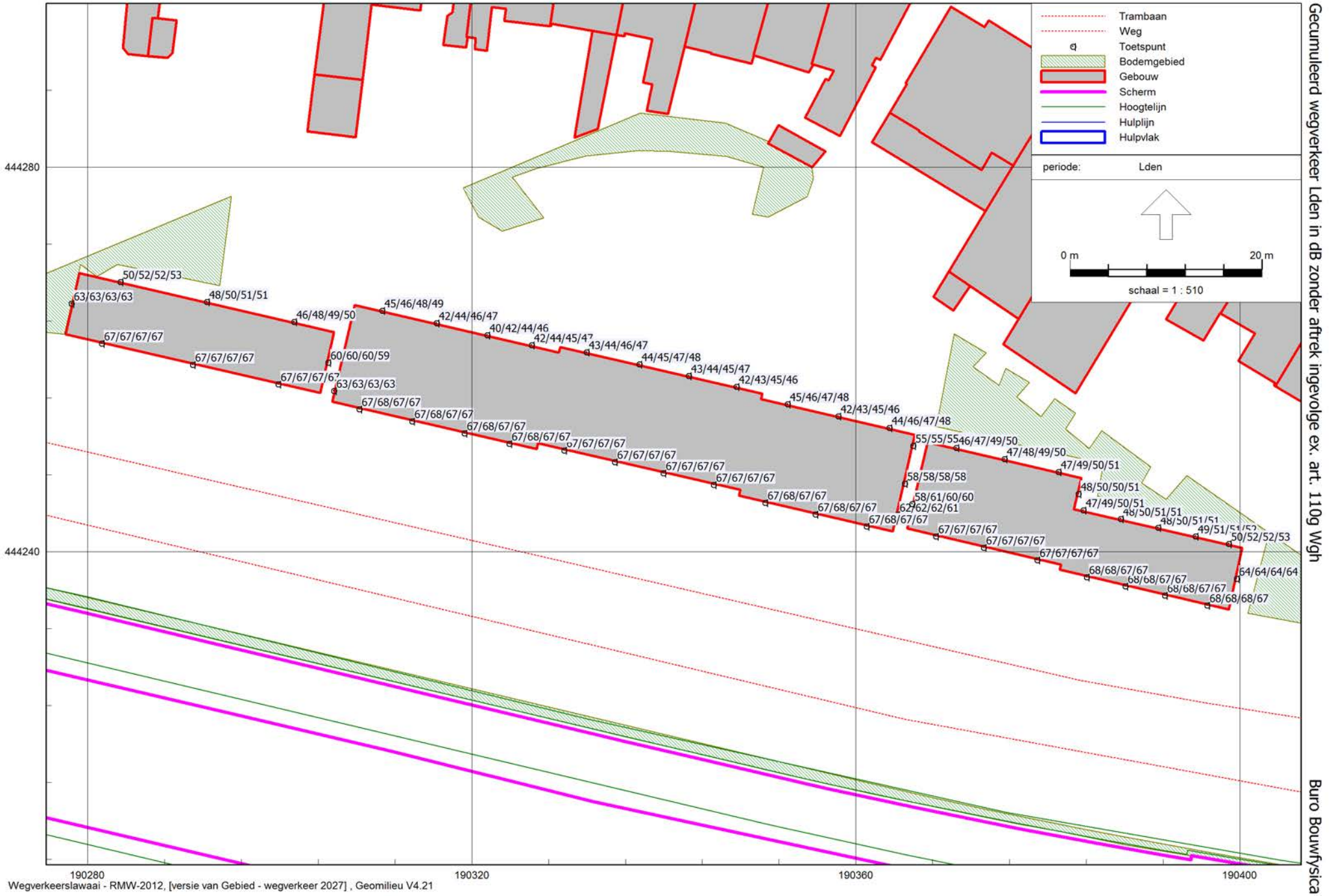
Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - wegverkeer 2027] , Geomilieu V4.21

30 km/uur wegen Lden in dB zonder aftrek ingevolge ex. art. 110g Wghh

Buro Bouwfysica

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - wegverkeer 2027] , Geomilieu V4.21

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - wegverkeer 2027] , Geomilieu V4.21

Rekenpunten

Buro Bouwfysica

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - wegverkeer 2027] , Geomilieu V4.21

Betreft: **Gecumuleerde geluidbelastingen**

Lcum/gecumuleerd weg zonder aftrek ex. art. 110g Wgh

Rekenpunt	Omschrijving	Hoogte (m)	Weg gecumuleerd	Spoor	LRL,cum/LVL,cum	Maatgevende bron	Cumulatie (Lcum)
001_A	woningen K10	1,5	62,5	52,2	63	Weg	63
001_B	woningen K10	4,5	63,29	56,51	64	Weg	64
001_C	woningen K10	7,5	63,27	58,15	64	Weg	64
001_D	woningen K10	10,5	63,08	59,26	64	Weg	64
002_A	woningen K10	1,5	48,03	43,88	49	Weg	49
002_B	woningen K10	4,5	49,78	46,89	51	Weg	51
002_C	woningen K10	7,5	50,9	48,46	52	Weg	52
002_D	woningen K10	10,5	51,29	50,6	53	Weg	53
003_A	woningen K10	1,5	46,47	43,07	47	Weg	47
003_B	woningen K10	4,5	48,05	45,27	49	Weg	49
003_C	woningen K10	7,5	49,35	46,74	50	Weg	50
003_D	woningen K10	10,5	50,05	49,3	51	Weg	51
004_A	woningen K10	1,5	49,95	44,96	51	Weg	51
004_B	woningen K10	4,5	51,72	48,42	52	Weg	52
004_C	woningen K10	7,5	52,45	50,56	53	Weg	53
004_D	woningen K10	10,5	52,69	52,2	54	Weg	54
005_A	woningen K10	1,5	59,96	51,28	60	Weg	60
005_B	woningen K10	4,5	59,94	53,61	60	Weg	60
005_C	woningen K10	7,5	59,67	55,31	60	Weg	60
005_D	woningen K10	10,5	59,22	56,61	60	Weg	60
006_A	woningen K10	1,5	67,14	56,67	67	Weg	67
006_B	woningen K10	4,5	67,38	59,26	68	Weg	68
006_C	woningen K10	7,5	67,14	60,59	67	Weg	67
006_D	woningen K10	10,5	66,72	61,66	67	Weg	67
007_A	woningen K10	1,5	67,12	56,67	67	Weg	67
007_B	woningen K10	4,5	67,37	59,01	68	Weg	68
007_C	woningen K10	7,5	67,12	60,42	67	Weg	67
007_D	woningen K10	10,5	66,7	61,52	67	Weg	67
008_A	woningen K10	1,5	67,13	56,56	67	Weg	67
008_B	woningen K10	4,5	67,38	59,41	68	Weg	68
008_C	woningen K10	7,5	67,13	60,72	67	Weg	67
008_D	woningen K10	10,5	66,71	61,75	67	Weg	67
009_A	woningen K10	1,5	63,27	53	63	Weg	63
009_B	woningen K10	4,5	63,39	55,86	64	Weg	64

Rekenpunt	Omschrijving	Hoogte (m)	Weg gecumuleerd	Spoor	LRL,cum/LVL,cum	Maatgevende bron	Cumulatie (Lcum)
009_C	woningen K10	7,5	63,05	57,28	63	Weg	63
009_D	woningen K10	10,5	62,59	58,42	63	Weg	63
010_A	woningen K10	1,5	42,42	41,56	44	Weg	44
010_B	woningen K10	4,5	43,88	42,62	45	Weg	45
010_C	woningen K10	7,5	45,62	44,22	47	Weg	47
010_D	woningen K10	10,5	46,99	46,62	48	Weg	48
011_A	woningen K10	1,5	40,49	40,91	42	Weg	42
011_B	woningen K10	4,5	42,11	41,91	44	Weg	44
011_C	woningen K10	7,5	44,01	43,84	46	Weg	46
011_D	woningen K10	10,5	45,81	46,56	48	Weg	48
012_A	woningen K10	1,5	45,03	43,02	46	Weg	46
012_B	woningen K10	4,5	46,38	44,22	47	Weg	47
012_C	woningen K10	7,5	47,9	45,63	49	Weg	49
012_D	woningen K10	10,5	48,85	47,94	50	Weg	50
013_A	woningen K10	1,5	42,08	41,2	43	Weg	43
013_B	woningen K10	4,5	43,63	42,12	45	Weg	45
013_C	woningen K10	7,5	45,21	43,64	46	Weg	46
013_D	woningen K10	10,5	46,68	46,22	48	Weg	48
014_A	woningen K10	1,5	44,15	41,51	45	Weg	45
014_B	woningen K10	4,5	45,34	42,59	46	Weg	46
014_C	woningen K10	7,5	46,66	44,22	48	Weg	48
014_D	woningen K10	10,5	47,93	46,79	49	Weg	49
015_A	woningen K10	1,5	42,8	40,99	44	Weg	44
015_B	woningen K10	4,5	44,04	42,18	45	Weg	45
015_C	woningen K10	7,5	45,45	43,77	47	Weg	47
015_D	woningen K10	10,5	46,85	46,59	48	Weg	48
016_A	woningen K10	1,5	42,68	41,26	44	Weg	44
016_B	woningen K10	4,5	44,04	42,29	45	Weg	45
016_C	woningen K10	7,5	45,56	44	47	Weg	47
016_D	woningen K10	10,5	47,1	46,53	48	Weg	48
017_A	woningen K10	1,5	41,77	41,09	43	Weg	43
017_B	woningen K10	4,5	43,1	42,5	45	Weg	45
017_C	woningen K10	7,5	44,69	44,12	46	Weg	46
017_D	woningen K10	10,5	46,14	47,21	48	Weg	48
018_A	woningen K10	1,5	41,65	41,7	43	Weg	43
018_B	woningen K10	4,5	43,19	43,07	45	Weg	45

Rekenpunt	Omschrijving	Hoogte (m)	Weg gecumuleerd	Spoor	LRL,cum/LVL,cum	Maatgevende bron	Cumulatie (Lcum)
018_C	woningen K10	7,5	44,9	44,68	46	Weg	46
018_D	woningen K10	10,5	46,34	47,56	48	Weg	48
019_A	woningen K10	1,5	45,06	43,64	46	Weg	46
019_B	woningen K10	4,5	46,32	44,69	47	Weg	47
019_C	woningen K10	7,5	47,46	46,06	49	Weg	49
019_D	woningen K10	10,5	48,43	48,42	50	Weg	50
020_A	woningen K10	1,5	44,39	43,71	46	Weg	46
020_B	woningen K10	4,5	45,83	44,86	47	Weg	47
020_C	woningen K10	7,5	47,32	46,46	49	Weg	49
020_D	woningen K10	10,5	48,13	48,88	50	Weg	50
021_A	woningen K10	1,5	58,09	49,33	58	Weg	58
021_B	woningen K10	4,5	58,17	51,21	59	Weg	59
021_C	woningen K10	7,5	57,92	53,22	58	Weg	58
021_D	woningen K10	10,5	57,62	55,03	58	Weg	58
022_A	woningen K10	1,5	54,67	47,16	55	Weg	55
022_B	woningen K10	4,5	54,99	48,91	55	Weg	55
022_C	woningen K10	7,5	54,83	50,85	55	Weg	55
022_D	woningen K10	10,5	54,75	53,06	56	Weg	56
023_A	woningen K10	1,5	62,21	52,46	62	Weg	62
023_B	woningen K10	4,5	62,15	54,55	62	Weg	62
023_C	woningen K10	7,5	61,78	56,53	62	Weg	62
023_D	woningen K10	10,5	61,3	57,82	62	Weg	62
024_A	woningen K10	1,5	67,38	56,73	68	Weg	68
024_B	woningen K10	4,5	67,59	58,24	68	Weg	68
024_C	woningen K10	7,5	67,31	60,14	68	Weg	68
024_D	woningen K10	10,5	66,85	61,31	67	Weg	67
025_A	woningen K10	1,5	67,4	56,72	68	Weg	68
025_B	woningen K10	4,5	67,59	58,29	68	Weg	68
025_C	woningen K10	7,5	67,32	60,19	68	Weg	68
025_D	woningen K10	10,5	66,84	61,36	67	Weg	67
026_A	woningen K10	1,5	67,37	56,72	68	Weg	68
026_B	woningen K10	4,5	67,58	58,2	68	Weg	68
026_C	woningen K10	7,5	67,29	60,08	68	Weg	68
026_D	woningen K10	10,5	66,83	61,26	67	Weg	67
027_A	woningen K10	1,5	67,13	56,62	67	Weg	67
027_B	woningen K10	4,5	67,38	58,1	68	Weg	68

Rekenpunt	Omschrijving	Hoogte (m)	Weg gecumuleerd	Spoor	LRL,cum/LVL,cum	Maatgevende bron	Cumulatie (Lcum)
027_C	woningen K10	7,5	67,13	59,97	67	Weg	67
027_D	woningen K10	10,5	66,73	61,14	67	Weg	67
028_A	woningen K10	1,5	67,13	56,68	67	Weg	67
028_B	woningen K10	4,5	67,39	58,2	68	Weg	68
028_C	woningen K10	7,5	67,14	60,01	67	Weg	67
028_D	woningen K10	10,5	66,73	61,16	67	Weg	67
029_A	woningen K10	1,5	67,02	56,51	67	Weg	67
029_B	woningen K10	4,5	67,4	58	68	Weg	68
029_C	woningen K10	7,5	67,15	59,9	67	Weg	67
029_D	woningen K10	10,5	66,74	61,07	67	Weg	67
030_A	woningen K10	1,5	67,11	56,76	67	Weg	67
030_B	woningen K10	4,5	67,37	58,34	68	Weg	68
030_C	woningen K10	7,5	67,12	60,09	67	Weg	67
030_D	woningen K10	10,5	66,7	61,24	67	Weg	67
031_A	woningen K10	1,5	67,39	56,79	68	Weg	68
031_B	woningen K10	4,5	67,59	58,76	68	Weg	68
031_C	woningen K10	7,5	67,31	60,31	68	Weg	68
031_D	woningen K10	10,5	66,86	61,44	67	Weg	67
032_A	woningen K10	1,5	67,38	56,78	68	Weg	68
032_B	woningen K10	4,5	67,58	58,59	68	Weg	68
032_C	woningen K10	7,5	67,31	60,22	68	Weg	68
032_D	woningen K10	10,5	66,86	61,37	67	Weg	67
033_A	woningen K10	1,5	67,38	56,73	68	Weg	68
033_B	woningen K10	4,5	67,59	58,46	68	Weg	68
033_C	woningen K10	7,5	67,31	60,15	68	Weg	68
033_D	woningen K10	10,5	66,86	61,29	67	Weg	67
034_A	woningen K10	1,5	67,39	56,82	68	Weg	68
034_B	woningen K10	4,5	67,59	58,92	68	Weg	68
034_C	woningen K10	7,5	67,31	60,4	68	Weg	68
034_D	woningen K10	10,5	66,86	61,52	67	Weg	67
035_A	woningen K10	1,5	58,05	48,69	58	Weg	58
035_B	woningen K10	4,5	60,62	53,15	61	Weg	61
035_C	woningen K10	7,5	60,32	55,21	61	Weg	61
035_D	woningen K10	10,5	59,83	56,58	61	Weg	61
036_A	woningen K10	1,5	46,54	44,49	48	Weg	48
036_B	woningen K10	4,5	48,14	45,73	49	Weg	49

Rekenpunt	Omschrijving	Hoogte (m)	Weg gecumuleerd	Spoor	LRL,cum/LVL,cum	Maatgevende bron	Cumulatie (Lcum)
036_C	woningen K10	7,5	49,32	47,46	50	Weg	50
036_D	woningen K10	10,5	50,19	49,85	52	Weg	52
037_A	woningen K10	1,5	46,07	44,54	47	Weg	47
037_B	woningen K10	4,5	47,48	45,7	49	Weg	49
037_C	woningen K10	7,5	48,73	47,44	50	Weg	50
037_D	woningen K10	10,5	49,57	49,82	51	Weg	51
038_A	woningen K10	1,5	47,04	45,14	48	Weg	48
038_B	woningen K10	4,5	48,76	46,53	50	Weg	50
038_C	woningen K10	7,5	49,79	48,14	51	Weg	51
038_D	woningen K10	10,5	50,79	50,15	52	Weg	52
039_A	woningen K10	1,5	48,22	45,73	49	Weg	49
039_B	woningen K10	4,5	49,71	47	51	Weg	51
039_C	woningen K10	7,5	50,48	48,57	52	Weg	52
039_D	woningen K10	10,5	51,08	50,97	53	Weg	53
040_A	woningen K10	1,5	47,97	44,79	49	Weg	49
040_B	woningen K10	4,5	49,86	46,3	51	Weg	51
040_C	woningen K10	7,5	50,56	48,13	51	Weg	51
040_D	woningen K10	10,5	51,22	50,66	53	Weg	53
041_A	woningen K10	1,5	48,22	45,26	49	Weg	49
041_B	woningen K10	4,5	49,94	46,72	51	Weg	51
041_C	woningen K10	7,5	50,7	48,44	52	Weg	52
041_D	woningen K10	10,5	51,37	50,66	53	Weg	53
042_A	woningen K10	1,5	48,89	45,44	50	Weg	50
042_B	woningen K10	4,5	50,78	47,03	51	Weg	51
042_C	woningen K10	7,5	51,4	48,78	52	Weg	52
042_D	woningen K10	10,5	51,93	51,19	53	Weg	53
043_A	woningen K10	1,5	47,47	44,85	48	Weg	48
043_B	woningen K10	4,5	49,12	46,24	50	Weg	50
043_C	woningen K10	7,5	49,94	47,76	51	Weg	51
043_D	woningen K10	10,5	50,63	49,87	52	Weg	52
044_A	woningen K10	1,5	49,98	46,18	51	Weg	51
044_B	woningen K10	4,5	51,88	47,72	53	Weg	53
044_C	woningen K10	7,5	52,37	49,42	53	Weg	53
044_D	woningen K10	10,5	52,85	51,67	54	Weg	54
045_A	woningen K10	1,5	63,66	55,22	64	Weg	64
045_B	woningen K10	4,5	64,14	57,42	64	Weg	64

Rekenpunt	Omschrijving	Hoogte (m)	Weg gecumuleerd	Spoor	LRL,cum/LVL,cum	Maatgevende bron	Cumulatie (Lcum)
045_C	woningen K10	7,5	63,87	59,16	64	Weg	64
045_D	woningen K10	10,5	63,51	60,58	64	Weg	64
046_A	woningen K10	1,5	67,68	56,56	68	Weg	68
046_B	woningen K10	4,5	67,82	58,81	68	Weg	68
046_C	woningen K10	7,5	67,48	60,6	68	Weg	68
046_D	woningen K10	10,5	66,97	61,84	67	Weg	67
047_A	woningen K10	1,5	67,59	56,6	68	Weg	68
047_B	woningen K10	4,5	67,76	58,75	68	Weg	68
047_C	woningen K10	7,5	67,43	60,55	68	Weg	68
047_D	woningen K10	10,5	66,93	61,76	67	Weg	67
048_A	woningen K10	1,5	67,78	56,57	68	Weg	68
048_B	woningen K10	4,5	67,92	58,91	68	Weg	68
048_C	woningen K10	7,5	67,53	60,71	68	Weg	68
048_D	woningen K10	10,5	67,01	61,96	67	Weg	67
049_A	woningen K10	1,5	67,54	56,64	68	Weg	68
049_B	woningen K10	4,5	67,69	58,71	68	Weg	68
049_C	woningen K10	7,5	67,38	60,51	68	Weg	68
049_D	woningen K10	10,5	66,89	61,71	67	Weg	67
050_A	woningen K10	1,5	67,18	56,58	67	Weg	67
050_B	woningen K10	4,5	67,42	58,43	68	Weg	68
050_C	woningen K10	7,5	67,15	60,28	67	Weg	67
050_D	woningen K10	10,5	66,71	61,48	67	Weg	67
051_A	woningen K10	1,5	67,23	56,36	67	Weg	67
051_B	woningen K10	4,5	67,43	58,37	68	Weg	68
051_C	woningen K10	7,5	67,15	60,22	67	Weg	67
051_D	woningen K10	10,5	66,69	61,44	67	Weg	67
052_A	woningen K10	1,5	67,13	56,62	67	Weg	67
052_B	woningen K10	4,5	67,4	58,35	68	Weg	68
052_C	woningen K10	7,5	67,16	60,21	67	Weg	67
052_D	woningen K10	10,5	66,72	61,41	67	Weg	67
						MAX	**68**

Rekenpunten acherliggende bebouwing

Buro Bouwfysica

Railverkeerslawaai - RMR-2012, [versie van Gebied - Spoorweglawaai afschemende werking] , Geomilieu V4.21

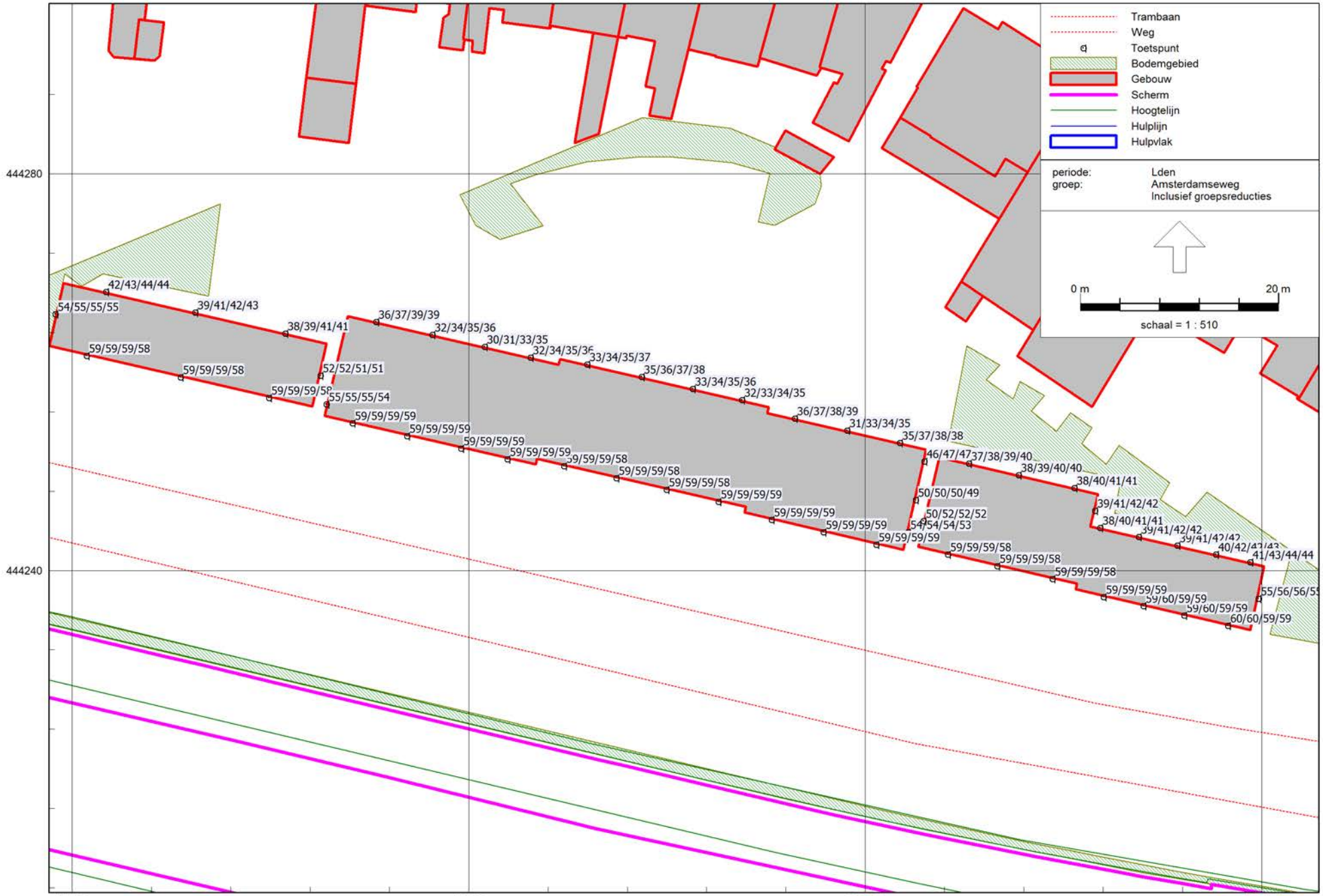
Betreft: **Verschilberekening afschermende werking achterliggende bebouwing**
gecumuleerd weg is zonder aftrek ex. art. 110g Wgh

			Weg gecumuleerd			Spoortraject		
			zonder	met		zonder	met	
Rekenpunt	Adres	Hoogte in m	Lden	Lden	Verschil	Lden	Lden	Verschil
001_A	Bouriciusstraat 9	1,5	57,67	51,69	-5,98	53,24	46,04	-7,2
001_B	Bouriciusstraat 9	4,5	59,27	53,28	-5,99	54,01	47,67	-6,34
001_C	Bouriciusstraat 9	7,5	59,82	53,99	-5,83	55,39	49,65	-5,74
001_D	Bouriciusstraat 9	10,5	59,93	54,3	-5,63	57,07	51,85	-5,22
002_A	Bouriciusstraat 3	1,5	57,28	43,57	-13,71	52,91	41	-11,91
002_B	Bouriciusstraat 3	4,5	58,71	44,97	-13,74	53,69	41,94	-11,75
002_C	Bouriciusstraat 3	7,5	59,36	46,17	-13,19	54,72	44,03	-10,69
002_D	Bouriciusstraat 3	10,5	59,54	47,93	-11,61	56,48	47,76	-8,72
003_A	Sweerts de Landastraat 69-73	1,5	58,37	45,85	-12,52	52,32	41,11	-11,21
003_B	Sweerts de Landastraat 69-73	4,5	59,45	46,76	-12,69	53,02	41,96	-11,06
003_C	Sweerts de Landastraat 69-73	7,5	60,05	47,36	-12,69	53,93	44,31	-9,62
003_D	Sweerts de Landastraat 69-73	10,5	60,3	48,26	-12,04	55,8	47,81	-7,99
004_A	Sweerts de Landastraat 53-55	1,5	60,83	56,12	-4,71	55,06	51,71	-3,35
004_B	Sweerts de Landastraat 53-55	4,5	62,25	58,08	-4,17	56,17	53,34	-2,83
004_C	Sweerts de Landastraat 53-55	7,5	62,48	58,21	-4,27	57,58	54,99	-2,59
004_D	Sweerts de Landastraat 53-55	10,5	62,44	58,18	-4,26	59,1	56,7	-2,4
005_A	Bouriciusstraat 17	1,5	56,38	53,28	-3,1	51,69	49,29	-2,4
005_B	Bouriciusstraat 17	4,5	57,64	55,04	-2,6	51,96	50,11	-1,85
005_C	Bouriciusstraat 17	7,5	58,21	55,39	-2,82	53,07	51,64	-1,43
005_D	Bouriciusstraat 17	10,5	58,43	55,55	-2,88	54,67	53,63	-1,04
006_A	Sweerts de Landastraat 37-39	1,5	62,48	61,93	-0,55	53,54	53,29	-0,25
006_B	Sweerts de Landastraat 37-39	4,5	63,51	63,19	-0,32	55,52	55,58	0,06
006_C	Sweerts de Landastraat 37-39	7,5	63,57	63,2	-0,37	57,35	57,43	0,08
006_D	Sweerts de Landastraat 37-39	10,5	63,38	62,94	-0,44	59,19	59,28	0,09
				MAX	**-0,32**			**0,09**
				MIN	**-13,74**			**-11,91**
				GEM	**-6,50**			**-5,22**

Bijlage 4: Geluidbelastingen met maatregelen

Amsterdamseweg Lden in dB na aftrek ingevolge ex. art. 110g Wgh

Stil asfalt (dunne deklagen B) L=300 m

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - wegverkeer 2027 stil asfalt] , Geomilieu V4.21

Buro Bouwfysica

Spoorweglawaai Lden in dB
Geluidscherm L=300m, H=5m

Buro Bouwfysica

Railverkeerslawaai - RMR-2012, [versie van Gebied - Spoorweglawaai, geluidscherm] , Geomilieu V4.21

Aveco de Bondt
ingenieursbedrijf

Memo

Ter attentie van	Vof Arnhemse Heeren
Datum	11 augustus 2017
Projectnummer	17.0653
Onderwerp	Luchtkwaliteit ontwikkeling Arnhemse Heeren

Inleiding

Vof Arnhemse Heeren is voornemens aan de Amsterdamseweg te Arnhem 19 grondgebonden woningen te realiseren.

Aangezien de voorgenomen ontwikkeling niet bij recht op grond van het vigerende bestemmingsplan gerealiseerd kan worden, dient ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling een ruimtelijke procedure gevoerd te worden. Onderdeel hiervan is de onderbouwing dat de voorgenomen ontwikkeling voldoet aan een goede ruimtelijke ordening.

Wettelijk kader

De Wet luchtkwaliteit (verankerd in de Wet Milieubeheer hoofdstuk 5, titel 5.2) is een implementatie van diverse Europese richtlijnen omtrent luchtkwaliteit, waarin onder andere grenswaarden voor vervuilende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO_2) en zwevende deeltjes als PM_{10} (fijn stof) de maatgevende stoffen waarvan de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. Overschrijdingen van de grenswaarden komen, uitzonderlijke situaties daargelaten, bij andere stoffen niet voor.

Als kan worden aangetoond dat aan één of een combinatie van voorwaarden uit de Wet luchtkwaliteit wordt voldaan, vormen luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmering voor het uitoefenen van de bevoegdheid. Deze voorwaarden zijn:

a. er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van de grenswaarde;
b. een project leidt – al dan niet per saldo – niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
c. een project draagt 'niet in betekenende mate' bij aan de concentratie van fijn stof en stikstofdioxide;
d. een project is genoemd of past binnen het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) of een regionaal programma van maatregelen.

Besluiten en Regelingen welke gekoppeld zijn aan de Wet luchtkwaliteit zijn ondermeer de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 en het Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen).

Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)
Deze algemene maatregel van bestuur, verder te noemen het “Besluit nibm”, geeft aan wanneer een project niet in betekenende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit. Dat is het geval als de toename van fijn stof of stikstof niet meer bedraagt dan 3% van de jaargemiddelde concentratie (maximaal 1,2 µg/m^3). Concreet betekent dit dat de toevoeging van 1.500 woningen of 100.000 m^2 kantoorruimte aan een enkele ontsluitingsweg) als niet relevant wordt bestempeld.

NSL
Gekoppeld aan de 'Wet luchtkwaliteit' is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL), waaraan vervolgens het Regionaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (RSL) hangt. Het NSL bevat enerzijds alle maatregelen die de luchtkwaliteit verbeteren en anderzijds alle ruimtelijke ontwikkelingen die de luchtkwaliteit verslechteren. De positieve effecten (maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren) overtreffen de negatieve effecten (ruimtelijke projecten die de luchtkwaliteit verslechteren), zodat door uitvoering van het NSL overal in Nederland de grenswaarde voor fijn stof en de grenswaarde voor stikstofdioxide worden gehaald.

Bij ieder (ruimtelijk) project moet toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit plaatsvinden, met andere woorden het moet duidelijk zijn welke gevolgen het project heeft voor de luchtkwaliteit.

Resultaten toets Wet luchtkwaliteit
Onderhavig plan maakt de realisatie van circa 19 woningen mogelijk. Hiermee past de voorgenomen ontwikkeling ruim binnen de kaders zoals gesteld in het besluit ‘Niet in betekenende mate’ waardoor geconcludeerd wordt dat het plan voldoet aan voorwaarde c uit de Wet luchtkwaliteit.

Goed woon- en leefklimaat
Naast de effecten van de voorgenomen ontwikkeling op de luchtkwaliteit, moet worden bezien of er voor de te realiseren woningen voldaan kan worden aan een goed woon- en leefklimaat ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit. Om te bepalen of de plaatselijke luchtkwaliteit voldoet aan de normen voor een goed woon- en leefklimaat is gebruik gemaakt van de NSL-monitoringstool. Sinds 2010 vindt jaarlijks een monitoring plaats van het NSL. Daarin wordt de ontwikkeling van de luchtkwaliteit gevolgd en wordt de uitvoering van de maatregelen en projecten, die zijn opgenomen in het NSL, bijgehouden. Ten behoeve van deze monitoring worden berekeningen uitgevoerd met de Monitoringstool. Indien uit de monitoring blijkt dat de doelstellingen van het NSL niet worden gehaald, kunnen extra maatregelen worden getroffen.

Op basis van de NSL-monitoringstool (zie bijlage 1) blijkt dat de achtergrondconcentraties fijn stof en stikstofdioxide ter plaatse van het in 2020 respectievelijk 21,5 µg/m^3 en 23,9 µg/m^3 bedragen. Hiermee wordt ruim voldaan aan de wettelijke norm van 40 µg/m^3. Voor zeer fijn stof ($PM_{2.5}$) geldt een norm van 25 µg/m^3. Ter plaatse van het plangebied bedraagt de concentratie zeer fijn stof op grond van het NSL 13,1 µg/m^3. Hiermee wordt ook voor zeer fijn stof voldaan aan de geldende normen.

Conclusie

Op basis van het voorgaande wordt geconcludeerd dat zowel vanuit de Wet milieubeheer als vanuit een goede ruimtelijke ordening de luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor de voorgenomen ontwikkeling van Arnhemse Heeren.

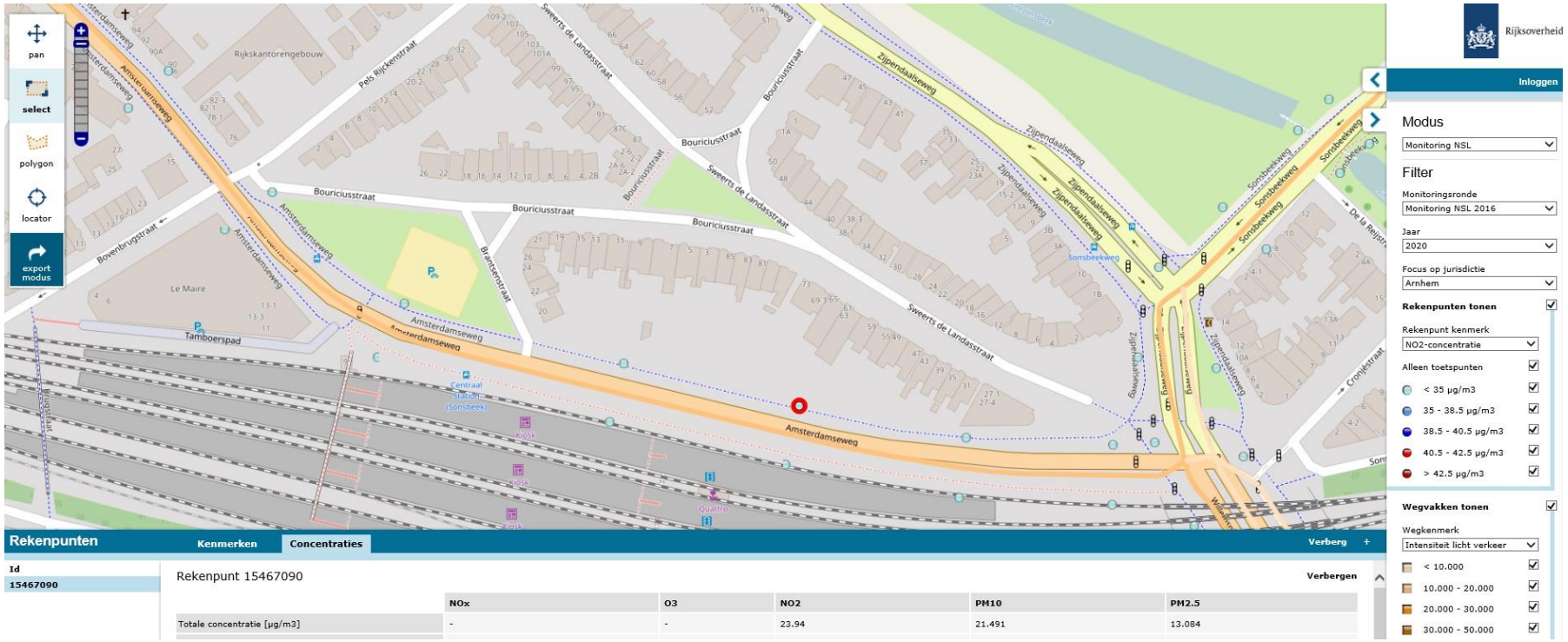
Opgesteld door:

ing. J.W. (Jeroen) Hendriks
Senior Adviseur Ruimte & Milieu

Bijlage 1: Gegevens NSL-monitoringstool

Bijlage 1: gegevens NSL-monitoringstool

Adviesgroep AVIV BV
Langestraat 11
7511 HA Enschede

Externe veiligheid spoor

Arnhem Centraal

Project : 163050
Datum : 11 februari 2016
Auteurs : ing. A.J.H. Schulenberg
B.S. van Holten

Opdrachtgever:
Gemeente Arnhem
t.a.v. ing. Y.H.J.M. Gerritsen
Postbus 9200
6800 HA Arnhem

Inhoudsopgave

1. Inleiding 2

2. Normstelling externe veiligheid 3
2.1. Wet- en regelgeving 3
2.2. Risicobenadering 3
2.2.1. Plaatsgebonden risico 3
2.2.2. Groepsrisico 4
2.3. Plasbrandaandachtsgebied (PAG) 6

3. Uitgangspunten risicoberekening 7
3.1. RBM II 7
3.2. Transportintensiteit 7
3.3. Trajecteigenschappen 7
3.4. Aanwezigheid personen 8

4. Resultaten 10
4.1. Plaatsgebonden risico 10
4.2. Groepsrisico 10
4.3. Plasbrandaandachtsgebied 13

5. Conclusie 14

Referenties 15

Bijlage 1. Gegevens bebouwing 16

1. Inleiding

De gemeente Arnhem is voornemens om een aantal kantoorgebouwen rondom het centraal station te transformeren tot appartementen. Het plangebied is gelegen binnen 200 m van de spoorlijn Arnhem - Velperbroek aansluiting.

De gemeente Arnhem wenst inzicht in de hoogte van het groepsrisico voor zes mogelijke invullingen (zie bijlage 1). In deze rapportage worden de resultaten van de risicoberekeningen gepresenteerd.

De rapportage is al volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 wordt de normstelling externe veiligheid voor transportroutes toegelicht. De gehanteerde gegevens en uitgangspunten zijn samengevat in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 wordt het resultaat van de berekeningen getoond. Hoofdstuk 5 ten slotte bevat de conclusie.

2. Normstelling externe veiligheid

2.1. Wet- en regelgeving

Het transport van gevaarlijke stoffen brengt risico's met zich mee door de mogelijkheid dat bij een ongeval gevaarlijke stoffen kunnen vrijkomen. Het risico voor personen die verblijven in de omgeving wordt gevat onder het begrip externe veiligheid (EV). Voor het transport van gevaarlijke stoffen over de weg, het spoor en het binnenwater is een risiconormering vastgesteld. In het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) zijn de regels opgenomen voor de ruimtelijke ordening [1]. Voor infrabesluiten zijn de regels vastgelegd in de Beleidsregels EV-beoordeling Tracébesluiten (de Beleidsregels) [2].

Op 1 april 2015 is het Basisnet volledig in werking getreden. Het basisnet bestaat uit een aangewezen aantal routes (wegen, spoorwegen en vaarwegen) waarop het mogelijk moet zijn en blijven om gevaarlijke stoffen te vervoeren. Het doel van het Basisnet is het vastleggen en waarborgen van een duurzame balans tussen het vervoer van gevaarlijke stoffen, de ruimtelijke omgeving en de veiligheid van mensen die wonen en werken langs de route. Het Basisnet stelt grenzen aan het risico vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, vaarwegen en spoorlijnen alsmede aan ruimtelijke ontwikkelingen langs die wegen, vaarwegen en spoorlijnen. Voor elke weg, spoorlijn en vaarweg die deel uitmaakt van het Basisnet, is vastgesteld hoeveel risico het vervoer van gevaarlijke stoffen over die weg, spoorlijn of vaarweg maximaal mag veroorzaken. De basisnetroutes en deze zogenoemde "risicoplafonds" zijn vastgelegd in de regeling basisnet [3].

2.2. Risicobenadering

De risicobenadering externe veiligheid kent twee begrippen om het risiconiveau voor activiteiten met gevaarlijke stoffen in relatie tot de omgeving aan te geven. Deze begrippen zijn het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR).

Met het PR wordt de aan te houden afstand geëvalueerd tussen de activiteit en kwetsbare functies in de omgeving. Of een functie kwetsbaar of beperkt kwetsbaar is, is te vinden in het Besluit externe veiligheid Inrichtingen (Bevi) [4]. Voorbeelden van kwetsbare objecten zijn woningen, scholen, ziekenhuizen en grote kantoorgebouwen. Beperkt kwetsbare objecten zijn onder andere verspreid liggende woningen, sporthallen en bedrijfsgebouwen.

Met het GR wordt geëvalueerd of als gevolg van een ongeval een groot aantal slachtoffers kan vallen, doordat een grote groep personen blootgesteld wordt.

2.2.1. Plaatsgebonden risico

Het PR is de kans per jaar dat een persoon, die zich continu en onbeschermd op een bepaalde plaats in de omgeving van een transportroute bevindt, overlijdt door een ongeval met het transport van gevaarlijke stoffen op die route. Plaatsen met een gelijk

risico kunnen door zogenaamde risicocontouren op een kaart worden weergegeven. Het PR leent zich daarmee goed voor het vaststellen van een veiligheidszone tussen een route en kwetsbare bestemmingen zoals woonwijken. In tabel 1 wordt weergegeven welke normen voor het plaatsgebonden risico van toepassing zijn.

Type object	**Omgevingsbesluit**
Kwetsbare objecten	Grenswaarde PR 10^{-6}
Beperkt kwetsbare objecten	Richtwaarde PR 10^{-6}

Tabel 1. Normen plaatsgebonden risico

De grenswaarde moet ten allen tijde in acht worden genomen, het bevoegd gezag mag niet van de grenswaarde afwijken. Voor de richtwaarde geldt dat uitsluitend in geval van zwaarwegende belangen (zoals economische) daarvan mag worden afgeweken. Voor ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van basisnetroutes dienen de afstanden rechtstreeks getoetst te worden aan de risicoplafonds zoals die zijn vastgesteld in de Regeling Basisnet [3]. Voor ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van andere dan de basisnetroutes dienen de afstanden getoetst te worden aan de berekende 10^{-6} contour van het plaatsgebonden risico. In veel gevallen is een risicoberekening niet nodig en kan worden volstaan met het toepassen van de vuistregels uit de Handleiding Risicoanalyse Transport (Hart) [5].

2.2.2. Groepsrisico

Indien een plangebied ligt binnen het invloedsgebied van een transportroute waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd, wordt in de toelichting bij het bestemmingsplan en in de ruimtelijke onderbouwing van de omgevingsvergunning in elk geval ingegaan op:

- de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp op die transportroute, en
- voor zover dat plan of die vergunning betrekking heeft op nog niet aanwezige kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten: de mogelijkheden voor personen om zich in veiligheid te brengen indien zich op die transportroute een ramp voordoet.

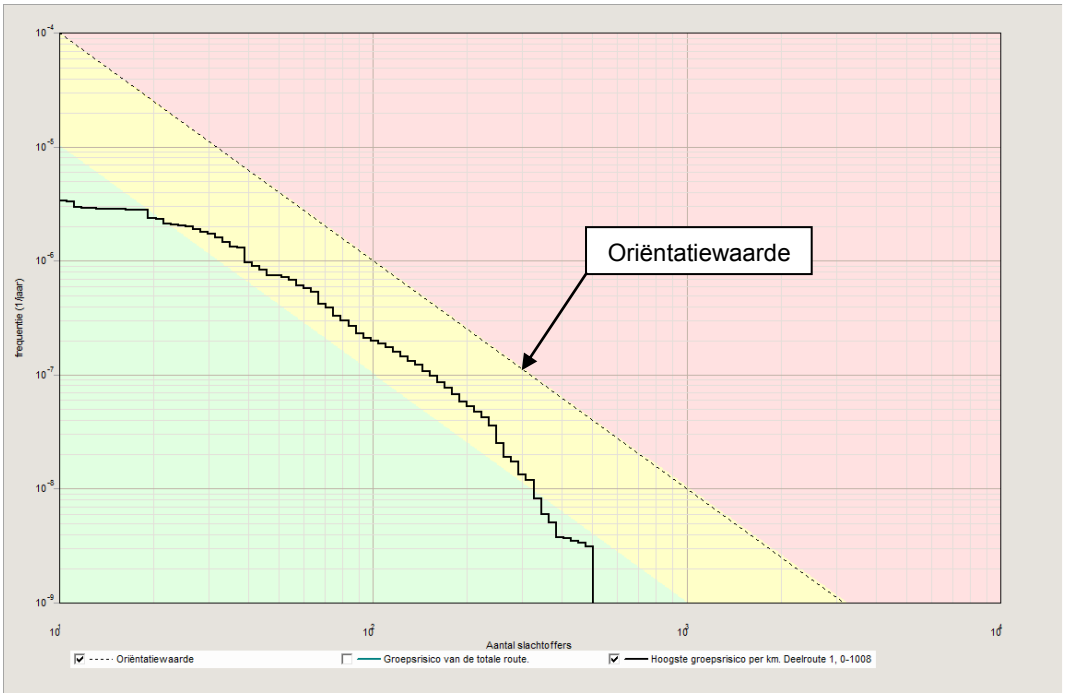
Als het groepsrisico door een bestemmingsplan dat geheel of gedeeltelijk gelegen is binnen 200 m van een transportroute meer dan 10% toeneemt ten opzichte van de bestaande situatie en groter is dan 10% van de oriëntatiewaarde dient het groepsrisico te worden verantwoord. Dit wordt ook wel aangeduid als de verantwoordingsplicht groepsrisico. In de motivering bij het betrokken besluit moeten tenminste de volgende gegevens worden opgenomen:

- 1°. de dichtheid van personen in het invloedsgebied van de transportroute op het tijdstip waarop het plan of besluit wordt vastgesteld, rekening houdend met de in dat gebied reeds aanwezige personen en de personen die in dat gebied op grond van het geldende bestemmingsplan of de geldende bestemmingsplannen of een omgevingsvergunning redelijkerwijs te verwachten zijn, en
  2°. de als gevolg van het bestemmingsplan of de omgevingsvergunning redelijkerwijs te verwachten verandering van de dichtheid van personen in het gebied waarop dat plan of die vergunning betrekking heeft;

- het groepsrisico op het tijdstip waarop het plan of de vergunning wordt vastgesteld en de bijdrage van de in dat plan of besluit toegelaten kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten aan de hoogte van het groepsrisico, vergeleken met de oriëntatiewaarde;
- de maatregelen ter beperking van het groepsrisico die bij de voorbereiding van het plan of de vergunning zijn overwogen en de in dat plan of die vergunning opgenomen maatregelen, waaronder de steden-bouwkundige opzet en voorzieningen met betrekking tot de inrichting van de openbare ruimte, en
- de mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkelingen met een lager groepsrisico en de voor- en nadelen daarvan.

Het groepsrisico geeft aan wat de kans is op een ongeval met tien of meer dodelijke slachtoffers in de omgeving van de beschouwde activiteit, kortom de kans op een ramp. Het aantal personen dat in de omgeving van de route verblijft, bepaalt mede de hoogte van het GR. Het GR wordt weergegeven in een zogenaamde fN-curve, op de verticale as staat de cumulatieve kans per jaar f op een ongeval met N of meer slachtoffers en op de horizontale as het aantal slachtoffers. Figuur 1 geeft een voorbeeld.

Het groepsrisico wordt bepaald per kilometer route en vergeleken met de oriëntatiewaarde. Deze waarde helpt het bevoegd gezag bij de afweging of de kans op een ramp opweegt tegen het maatschappelijk voordeel van het voorgenomen besluit. Het begrip *oriëntatie*waarde houdt in dat het bevoegd gezag gemotiveerd kan besluiten een hogere kans op een ramp te accepteren.

Figuur 1. Voorbeeld groepsrisico transportroute

2.3. Plasbrandaandachtsgebied (PAG)

Incidenten met grote lekkage van gevaarlijke stoffen komen heel weinig voor. Het meest voorkomende type incident op wegen en spoorwegen is een lekkage van een brandbare vloeistof zoals benzine. Naast het voldoen aan het plaatsgebonden risico en het verantwoorden van het groepsrisico moet het bevoegd gezag daarom tevens ingaan op een keuze om te bouwen in het zogeheten plasbrandaandachtsgebied (PAG). Het PAG is het gebied naast Basisnetroutes waarbij rekening gehouden wordt met de effecten van een plasbrand. Deze kan ontstaan wanneer bij een ongeval vrijgekomen brandbare vloeistof ontstoken wordt. Met het oog op een dergelijk ongeval zijn in het Bouwbesluit 2012 en de daarop berustende ministeriële regeling bouwvoorschriften gegeven voor gebouwen in plasbrandaandachtsgebieden. De plasbrandaandachtsgebieden zijn bij ministeriële regeling aangewezen [3].

3. Uitgangspunten risicoberekening

3.1. RBM II

Het risico van het transport is berekend met RBM II versie 2.3, ontwikkeld in opdracht van Rijkswaterstaat voor evaluatie van transportroutes [5]. Voor de berekening zijn de volgende gegevens nodig:

- De transportintensiteit van gevaarlijke stoffen.
- Trajecteigenschappen zoals de uitstromingsfrequentie, de kans per voertuigkilometer dat een spoorketelwagen met gevaarlijke stoffen betrokken raakt bij een ongeval zodanig dat er uitstroming van de stof optreedt.
- Het aantal personen dat langs de route blootgesteld wordt aan de gevolgen van een ongeval. De bevolkingsdichtheden worden aangegeven in een 50x50 m grid en in veelhoeken met een uniforme dichtheid per veelhoek.
- De meteorologische condities: hiervoor is weerstation Deelen gebruikt.

3.2. Transportintensiteit

Gerekend is met de voorgeschreven vervoersintensiteiten conform bijlage 2 van de Regeling Basisnet [3]. Bij de risicoberekening wordt standaard aangenomen dat 29% van het transport overdag plaatsvindt tussen 8:00 en 18:30 uur en 71% 's nachts [5]. Tabel 2 toont de jaarintensiteit van beladen spoorketelwagens.

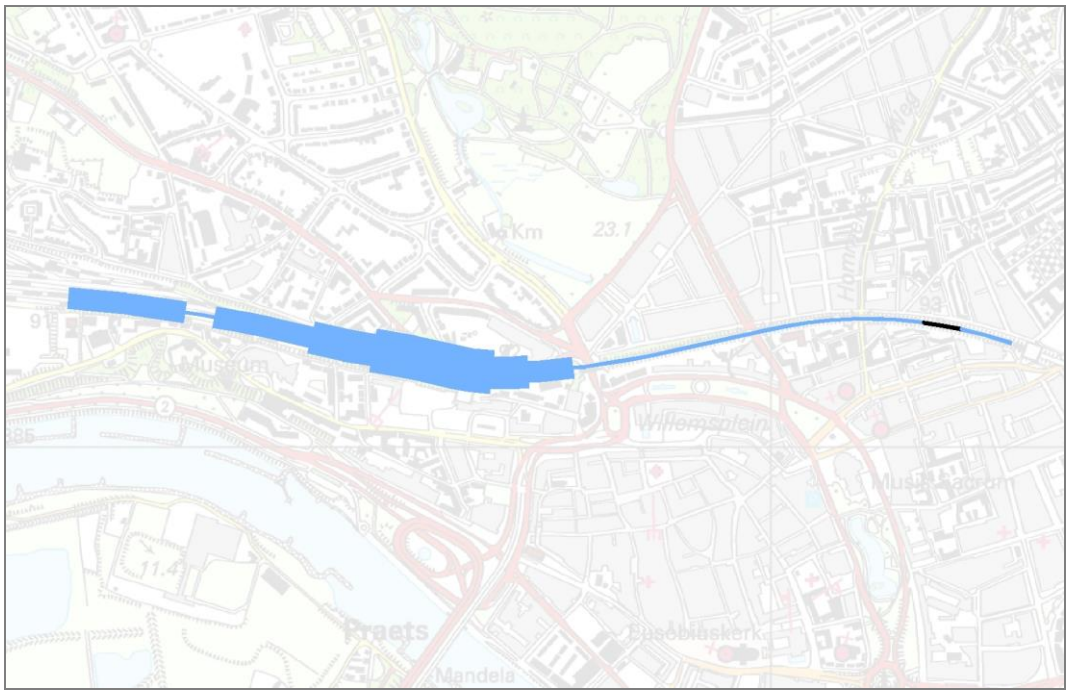
Hoofdcategorie	Stofcat.	Voorbeeldstof	Hoeveelheid
Brandbaar gas	A	Propaan	1700
Toxisch gas	B2	Ammoniak	200
	B3	Chloor	0
Brandbare vloeistof	C3	Pentaan	1050
Toxische vloeistof	D3	Acrylnitril	50
	D4	Acroleïne	50

Tabel 2. Jaarintensiteit spoortraject Arnhem West aansl. - Arnhem - Velperpoort aansl.

3.3. Trajecteigenschappen

In de berekeningen is uitgegaan van de ongevalsfrequentie van 6.07 10^{-8} per wagenkilometer voor een traject met wisseltoeslag en 2.77 10^{-8} voor een traject zonder wisseltoeslag. Er is een baanvaksnelheid aangehouden van groter dan 40 km/uur.

Het traject is gedefinieerd met een breedte (de afstand tussen de as van de buitenste sporen) variërend tussen 9 m en 95 m. Ter hoogte van het station is een spoorbreedte van 95 m gehanteerd. De ligging van het beschouwde traject wordt getoond in figuur 2.

Figuur 2. Breedte spoortraject en wisseltoeslag

Trajectdeel met wisseltoeslag
Trajectdeel zonder wisseltoeslag

3.4. Aanwezigheid personen

Voor de aanwezigheid van personen in de omgeving van het plangebied is gebruik gemaakt van een studie uit 2012 voor het bestemmingsplan Arnhem Centraal [6]. De aanwezigheidsgegevens binnen het plangebied zijn geleverd door de opdrachtgever [7]. De volgende situaties worden onderscheiden:

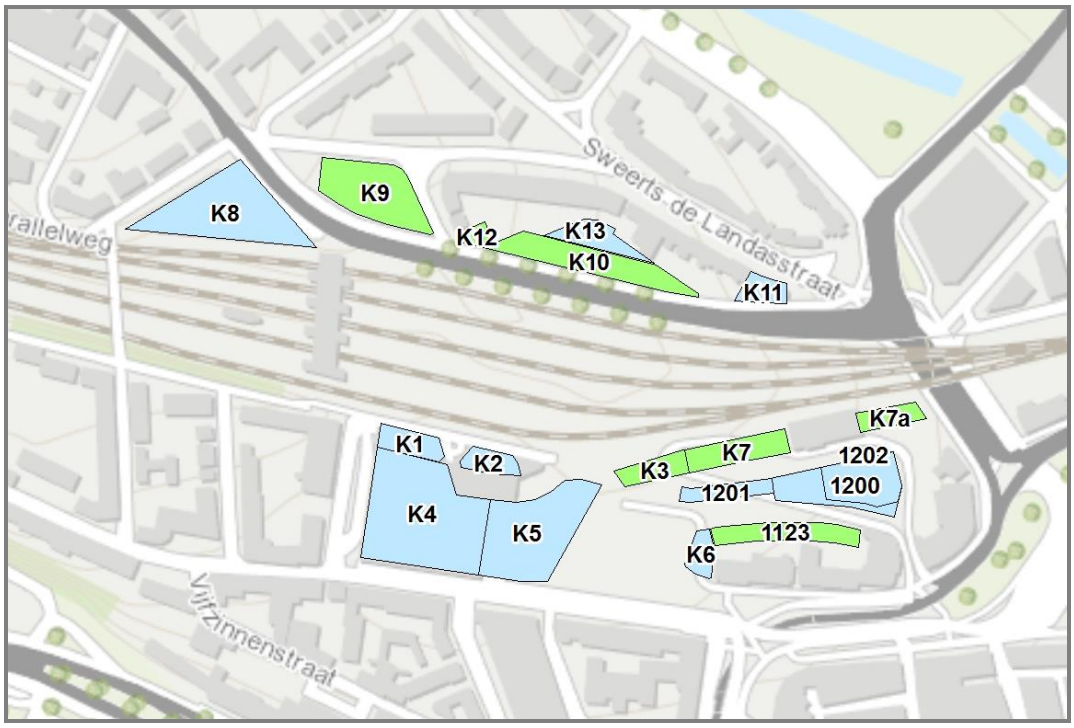
1. Huidige situatie bestemmingsplan Arnhem Centraal.
2a. Vlakken K3, K7, K7a, K9, K10 en K12 van kantoren naar appartementen en vlak 1123 functie wonen.
2b. Vlakken K3, K7, K7a, K9, K10 en K12 van kantoren naar appartementen en vlak 1123 functie hotel.
3a. Vlakken K3 en K7 van kantoren naar appartementen en vlak 1123 functie wonen.
3a. Vlakken K3 en K7 van kantoren naar appartementen en vlak 1123 functie hotel.
4a. Vlakken K9, K10 en K12 van kantoren naar appartementen en vlak 1123 functie wonen.
4b. Vlakken K9, K10 en K12 van kantoren naar appartementen en vlak 1123 functie hotel.

In bijlage 1 worden de details beschreven over de modellering van de omgeving

De beschreven situaties zijn schematisch samengevat in tabel 3. De te wijzigen vlakken ten opzichte van de huidige situatie zijn groen weergegeven in tabel 3 en figuur 3.

Vlak	1	2a	2b	3a	3b	4a	4b
K3	K	W	W	W	W	K	K
K7	K	W	W	W	W	K	K
K7a	K	W	W	K	K	K	K
K9	K	W	W	K	K	W	W
K10	K	W	W	K	K	W	W
K12	K	W	W	K	K	W	W
1123	W	W	H	W	H	W	H

Tabel 3. Functie per vlak en situatie. K=kantoor; W=wonen; H=hotel

Figuur 3. Gebieden Arnhem Centraal

4. Resultaten

4.1. Plaatsgebonden risico

In de Regeling Basisnet zijn voor de trajecten Arnhem West aansl. - Arnhem en Arnhem - Velperpoort aansl. vastgesteld dat de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6}, vanuit het hart van het spoortraject gemeten, niet groter mag zijn dan 0 m [3]. Dit betekent dat het plaatsgebonden risico op deze trajecten niet hoger mag zijn dan 10^{-6}.

Het plaatsgebonden risico vormt daarmee geen belemmering voor het bestemmingsplan Arnhem Centraal en de geplande wijzigingen.

4.2. Groepsrisico

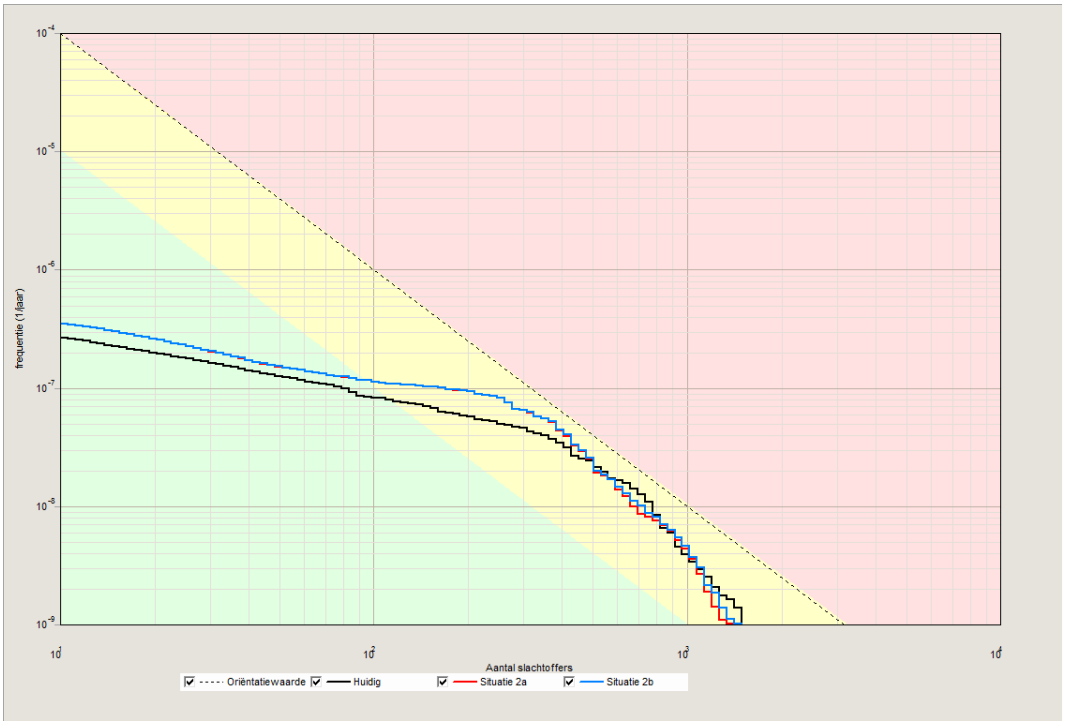
Het groepsrisico is berekend voor de huidige omgevingssituatie en 6 varianten. Tabel 4 toont de mate van overschrijding van de oriëntatiewaarde. Er is aangegeven hoeveel de berekende frequentie op een bepaald aantal slachtoffers maximaal afwijkt van de oriëntatiewaarde. Een waarde van 0.68 betekent dat het berekende GR over de gehele curve voor een zeker aantal slachtoffers 1.5 keer kleiner is dan de oriëntatiewaarde.

Situatie	Omgeving	Factor t.o.v. OW
1	Huidige situatie	0.68[1]
2a	K3, K7, K7a, K9, K10 en K12 wonen, 1123 wonen	0.76
2b	K3, K7, K7a, K9, K10 en K12 wonen, 1123 Hotel	0.76
3a	K3, K7, wonen, 1123 wonen	0.73
3b	K3, K7, wonen, 1123 Hotel	0.75
4a	K9, K10 en K12 wonen, 1123 wonen	0.63
4b	K9, K10 en K12 wonen, 1123 Hotel	0.64

Tabel 4. Groepsrisico als factor ten opzichte van de oriëntatiewaarde (OW)

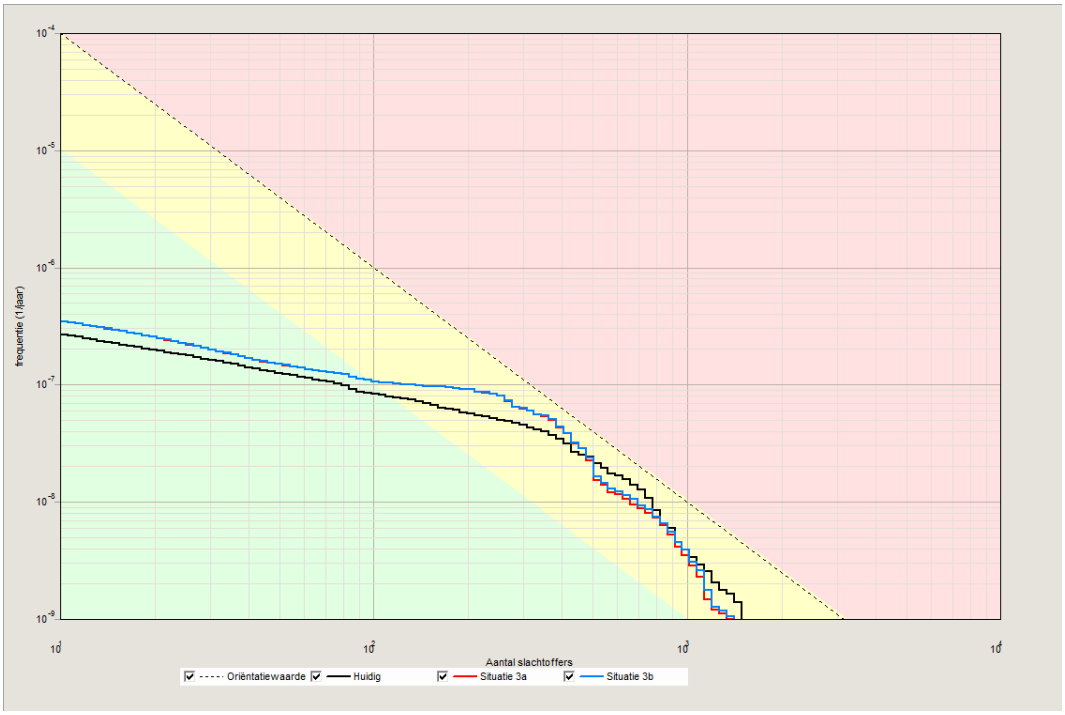
Uit tabel 2 blijkt dat, afhankelijk van de gekozen variant, het groepsrisico toeneemt of juist afneemt. Figuren 4 t/m 6 tonen de GR-curven. Situaties 4a en 4b zijn de gunstigste varianten. De wijzigingen leiden voor deze varianten tot een afname van de factor t.o.v. de oriëntatiewaarde. Varianten 2a en 2b zijn het ongunstigst en daarna varianten 3a en 3b, deze varianten leiden tot een toename van de factor t.o.v. de oriëntatiewaarde. Het verschil in tussen de a- en b-varianten (wonen of hotel in 1123) is steeds gering.

[1] De hier berekende waarde is lager dan in [6]. Dit heeft te maken met een wijziging in de omgeving, zie bijlage 1.

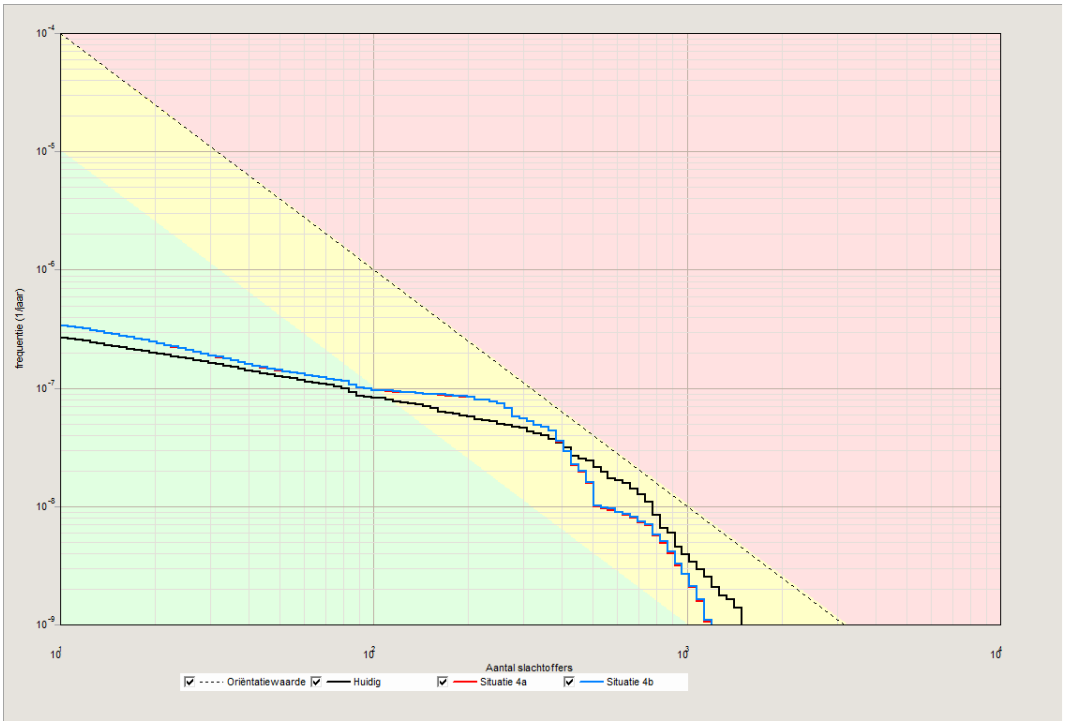
Figuur 4. Groepsrisicocurven, huidige situatie vergeleken met 2a en 2b

1. Huidige situatie
2a. K3, K7, K7a, K9, K10 en K12 wonen, 1123 wonen
2b. K3, K7, K7a, K9, K10 en K12 wonen, 1123 hotel

Figuur 5. Groepsrisicocurven, huidige situatie vergeleken met 3a en 3b

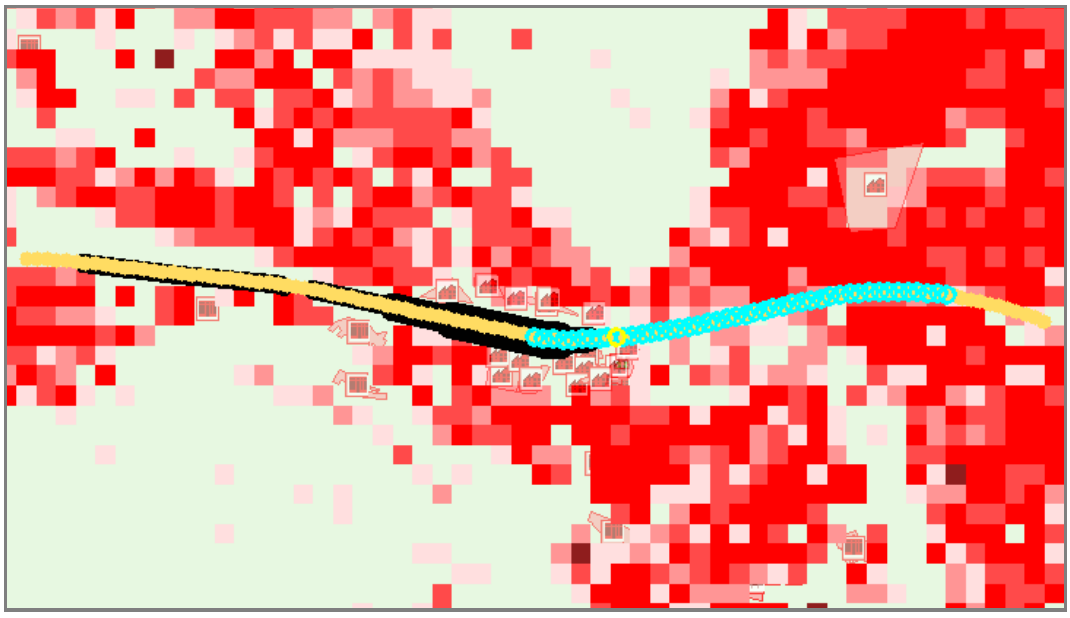
1. Huidige situatie
3a. K3, K7, wonen, 1123 wonen
3b. K3, K7, wonen, 1123 hotel

Figuur 6. Groepsrisicocurven, huidige situatie vergeleken met 4a en 4b

1. Huidige situatie
4a. K9, K10 en K12 wonen, 1123 wonen
4b. K9, K10 en K12 wonen, 1123 hotel

Figuur 7 vat het berekeningsresultaat op een andere wijze samen. In de figuur is het gedeelte van het traject dat het kilometervak met het maximale groepsrisico omvat weergegeven met blauwe cirkels. Geel gemarkeerd is het ongevalspunt dat de grootste bijdrage levert aan het groepsrisico van dit kilometervak. Dit punt ligt ten oosten van station Arnhem.

Figuur 7. Kilometer hoogste groepsrisico situatie 2a

: Deel van het traject dat het kilometervak met het hoogste groepsrisico bevat en een aanduiding van de grootte van dit groepsrisico. Rood gekleurd is groter dan de oriëntatiewaarde.

: Ongevalspunten met de grootste bijdrage aan het groepsrisico van dit kilometervak.

: Deel van het traject met een groepsrisico tussen 0.1 en 1 keer de oriëntatiewaarde.

4.3. Plasbrandaandachtsgebied

Het plasbrandaandachtsgebied (PAG) is het gebied tot 30 m van het spoor waarin, bij de realisering van (kwetsbare) objecten, rekening dient te worden gehouden met de effecten van een plasbrand. De 30 m voor het PAG wordt gemeten vanaf de buitenste spoorstaaf van de spoorbundel. In de Regeling basisnet is voor de hier beschouwde trajecten geen PAG voorgeschreven [3]. Voor het bestemmingsplan Arnhem Centraal hoeft derhalve geen rekening te worden gehouden met de effecten van een plasbrand.

5. Conclusie

Het externe veiligheidsrisico door het transport van gevaarlijke stoffen over het spoor ter hoogte van de Oude Stationsstraat te Arnhem is berekend voor zeven omgevingssituaties.

Plaatsgebonden risico
Het plaatsgebonden risico veroorzaakt door transport van gevaarlijke stoffen over het spoortraject mag niet hoger zijn dan 10^{-6}. Het plaatsgebonden risico vormt geen belemmering voor het bestemmingsplan Arnhem Centraal en de geplande wijzigingen.

Groepsrisico
Het groepsrisico is berekend voor de huidige situatie en 6 varianten. Afhankelijk van het type variant is er een toename of afname van het groepsrisico.

Voor de huidige situatie is de overschrijdingsfactor 0.68 keer de oriëntatiewaarde. De berekeningen voor varianten 2a en 2b en 3a en 3b hebben geleid tot een toename van het groepsrisico (overschrijdingsfactor tussen 0.73 en 0.76). Voor varianten 4a en 4b hebben de berekeningen geleid tot een afname van het groeprisico (overschrijdingsfactor respectievelijk 0.63 en 0.64).

Plasbrandaandachtsgebied
Het plasbrandaandachtsgebied (PAG) is niet van toepassing op de beschouwde trajecten. Voor het bestemmingsplan Arnhem Centraal hoeft derhalve geen rekening te worden gehouden met de effecten van een plasbrand.

Referenties

1.	Ministerie IenM	2014	Besluit externe veiligheid transportroutes Stb. 2013, 465
2.	Ministerie IenM	2015	Beleidsregels EV-beoordeling Tracébesluiten Stct. 2014, 25839
3.	Ministerie IenM	2014	Regeling Basisnet Stct. 2014, 8242
4.	Ministerie IenM	2015	Handleiding risicoanalyse transport versie 1.1
5.	Ministerie IenM	2012	RBM II versie 2.3
6.	AVIV	2012	Externe veiligheid spoor Arnhem Centraal Rapportnr. 122203
7.	Gemeente Arnhem	2006	Arnhem Centraal (mrt. 2006) Programma Dienst Stadsontwikkeling

Bijlage 1. Gegevens bebouwing

De gegevens voor de bebouwing in de omgeving van het spoor zijn overgenomen uit het onderzoek Externe veiligheid spoor Arnhem Centraal [6]. Voor de hier gehanteerde huidige situatie is uitgegaan van situatie 2, model 1 in dat onderzoek. Dit betekent voor vlak 1123 winkels in de plint (60 personen overdag) en woningen in de drie verdiepingen (48 personen overdag en 96 ’s nachts). In [6] voor vlak K7a ten onrechte uitgegaan van 271 personen in de nachtperiode. De aanwezigheid ’s nachts is nu op nul gezet.

1.1. Bestemmingsplan Arnhem Centraal

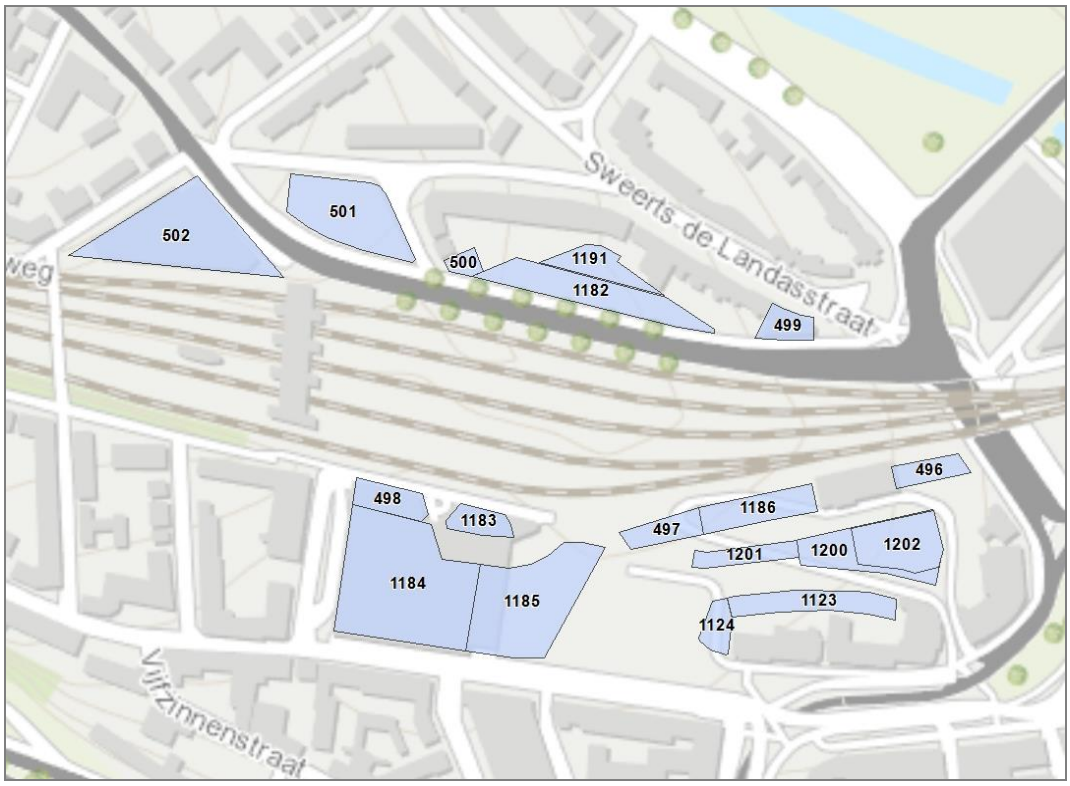
Onderstaande tabellen bevat de bebouwing van bestemmingsplan Arnhem Centraal meegenomen die de gemeente Arnhem heeft geïnventariseerd voor het Basisnet Spoor [8]. Figuren 8 en 9 tonen de bevolkingsgebieden. Voor de groen gearceerde vlakken zijn wijzigingen voorgenomen.

Vlak ID Basisnet	Vlak ID Arnhem centraal	Type	Opp. [m^2]	Personen dag	Personen nacht
498	K1	Kantoren	12000	400	0
1183	K2	Kantoren	8000	267	0
497	K3	Kantoren	8000	267	0
1184	K4	Kantoren	9500	317	0
1185	K5/wi1/H1	Divers	1800	245	40
1124	K6/H3/Wo3	Divers		79	83
1186	K7	Kantoren	7000	233	0
496	K7a	Kantoren	4000	133	0
502	K8	Kantoren	10000	333	0
501	K9	Kantoren	5000	167	0
1182	K10	Kantoren	7200	240	0
499	K11	Kantoren	1600	53	0
500	K12	Kantoren	550	18	0
1191				27	0
1123	Wi3/Wo2	Wonen/winkels	5400	108	96
1200	-	Horeca/winkels	1438	48	48
1201	-	Horeca/winkels	675	23	23

Tabel 5. Aantal personen vlakken BP Arnhem Centraal

Vlak ID	Personen dag	Personen nacht	Duur dag	Duur nacht	Frequentie	Wanneer
1202	440	704	4 uur	4 uur	260 x per jaar	Werkdagen
	880	1408	4 uur	4 uur	105 x per jaar	Weekend

Tabel 6. Aantal personen in de bioscoop

Figuur 8. RO-plannen Basisnet Spoor

Figuur 9. Plangebieden Arnhem Centraal [7]

1.2. Wijzigingen Arnhem Centraal

Afhankelijk van de beschouwde situatie zullen de vlakken K3, K7, K7a, K9, K10 en K12 worden omgezet van kantoren naar appartementen/woningen. Per appartement/woning is een oppervlak van 80 m^2 aangenomen. Voor elk appartement/woning is 2.4 personen aangehouden, overdag 50% aanwezig en 100% 's nachts [4].

Vlak 1123 uit [6] krijgt in de alternatieven een andere invulling. De begane grond heeft de bestemming horeca/winkels. Hiervoor is 1 persoon per 30 m^2 aangenomen, dag en nacht 100% aanwezig. Voor de drie verdiepingen zijn twee mogelijkheden voor de invulling:

- Model a wonen
  Per appartement is 80 m^2 aangehouden. In totaal zijn er dan maximaal 52 woningen mogelijk. Uitgegaan is van 2.4 personen per woning, overdag 50% aanwezig en 's nachts 100%. De aanwezigheid komt daarmee op 63 personen overdag en 126 personen 's nachts.
- Model b hotel
  Aangenomen is dat een hotelkamer 30 m^2 is. In totaal zijn er dan maximaal 140 kamers mogelijk. Uitgegaan is van 2 personen per kamer. Aanwezigheid 's nachts 100% en overdag 50%. De aanwezigheid komt daarmee op 140 personen overdag en 280 personen 's nachts.

Tabel 7 toont de aantallen personen voor de gewijzigde gebieden.

ID	Personen dag	Personen nacht
K3	120	240
K7	104	209
K7a	60	120
K9	74	149
K10	108	216
K12	7	14
1123 plint (wijzigt niet)	47	47
1123 model a (wonen)	63	126
1123 model b (hotel)	140	280

Tabel 7. Aantal personen in gewijzigde gebieden

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Datum : 06-11-2017
Ons kenmerk : 171106-0032
Contactpersoon : Meine Jacobi
Doorkiesnummer : 088-3555045
E-mail adres : Meine.Jacobi@vggm.nl

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Arnhem
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

CONCEPT

Onderwerp: Multi advies woningbouw locatie K10 Arnhem Centraal, Amsterdamseweg, Arnhem

Geacht college,

Op 24 oktober jl. ontving ik uw mail waarin u ons vraagt om advies over de woningbouw locatie K10 Arnhem Centraal in Arnhem.

Conform de wet- en regelgeving adviseert Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden bij ruimtelijke ontwikkelingen over gezondheid, (externe) veiligheid en de mogelijkheden voor rampenbestrijding en zelfredzaamheid.

Advies
Het plan betreft een bestemmingsplanwijziging voor een deel van het ontwikkelgebied Arnhem Centraal Noord: locatie K10 aan de Amsterdamseweg (tussen Brantsenstraat en Zijpendaalseweg). De boogde functiewijziging maakt het mogelijk om 19 herenhuizen met 4 verdiepingen te realiseren met bijbehorende (parkeer)voorzieningen.
Met de wijziging verandert de bezettingsgraad mogelijk beperkt en de aanwezigheid van personen neemt in de nachtelijke uren toe. De gebruikers (o.a. bewoners) worden zelfredzaam verondersteld en vormen een afspiegeling van de Arnhemse bevolking: jong/oud, hulpbehoevend en niet.

Fysieke veiligheid
Kavel K10 ligt op korte afstand van het treinstation Arnhem – Centraal en de daar gelegen sporen waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. De kavel ligt binnen de effectafstanden van de incidentscenario's lekkage van toxische gassen en/of vloeistoffen en een BLEVE.

Een incident binnen het stationsgebied is in beginsel (redelijk) bestrijdbaar voor de hulpverleningsdiensten. In het stationsgebied is voldoende bluswatercapaciteit beschikbaar en op de perrons zijn stationaire blusmonitoren geplaatst. De bereikbaarheid van de perrons is geborgd middels brandweeringangen.
Opgemerkt wordt dat een incident ter hoogte van de spoorwissels lastiger te bestrijden is dan ter hoogte van de perrons. De inzet moet dan via de spoorbaan gebeuren, waarlangs geen stationaire waterkanonnen staan zoals op de perrons.

Bij een incident in het stationsgebied is de evacuatie/ontruiming van de aanwezige personen in het stationsgebied en haar omgeving een belangrijk aandachtspunt. Het vervoer van gevaarlijke stoffen vindt voornamelijk in de nacht plaats. Een functiewijziging van kantoren naar wonen maakt deze evacuatie / ontruiming complexer, omdat er dan relatief veel personen (veelal slapend) in het plangebied voorkomen. Expliciet aandacht voor de vluchtmogelijkheden uit de gebouwen en de organisatie / coördinatie daarvan is dan ook van belang.

Vanuit de rampbestrijding en zelfredzaamheid is de transformatie mogelijk, maar niet wenselijk:
- De complexiteit van de rampbestrijding neemt toe. In de huidige situatie worden bij een ongeval gevaarlijke stoffen (OGS) scenario (o.a. (BLEVE) of toxisch) de mogelijkheden voor de rampenbestrijdingsorganisatie al overstegen. Aangemerkt dat de kans op een dergelijk incident klein is. De bewoners zijn aangewezen op hun (zelf)redzaamheid.

- Als het gaat om (zelf)redzaamheid, betreft het vooralsnog geen kwetsbare groep gebruikers. Deze krijgen tijdens de eerste minuten van een incident weinig aandacht van de rampenbestrijdingsorganisatie. De bewoners zijn dan ook volledig op zichzelf aangewezen om zich in veiligheid de brengen.

Bij de uitwerking van de plannen zijn maatregelen (bouwkundig en organisatorisch) denkbaar om de veiligheid te optimaliseren, zoals (nood)uitgangen en vluchtroutes niet risicobronzijde, ontvluchtingsplan en risicocommunicatie. Verder moeten er maatregelen getroffen worden in het kader van de basisbrandweerzorg en brandpreventieve inzake bereikbaarheid en bluswatervoorziening(en) op plan-/gebouwniveau.

Op basis van de aangeleverde informatie adviseert de politie het volgende:
Ten aanzien van de sociale component:

- Beperk de toegankelijkheid van het binnenterrein aan de achterzijde van het perceel vanaf de Sweerts de Landasstraat door een fysieke afsluiting. De bereikbaarheid via de achterzijde van de aangrenzende woningen/panden aan de Sweerts de Landasstraat en de Bouriciusstraat wordt hierdoor wel verminderd, maar zorgt voor een grotere bescherming en meer sociale zekerheid;
- Voorzie het binnenterrein aan de achterzijde van het pand, en met name de overdekte parkeerplekken, van voldoende verlichting;

Ten aanzien van de verkeerscomponent:

- Voer de ontsluiting van het terrein op de Sweerts de Landasstraat uit in een ‘in-/uitrit constructie’, conform de richtlijnen van het CROW.

Indien op de voor het openbaar verkeer openstaande weg verkeersmaatregelen worden genomen, waarvoor een verkeersbesluit vereist is, dient nader overleg te worden gepleegd met de korpschef van politie c.q. diens gemandateerde.

Met in achtneming van het geadviseerde zien de brandweer, GHOR en politie geen directe belemmeringen voor de verdere uitwerking van de plannen voor Kavel K10. Graag ga ik met u in gesprek over de maatregelen en voorzie ik u van aanvullend advies bij de verder uitwerking van deze ontwikkeling.

Gezondheid
Mensen hebben baat bij een gezonde en veilige inrichting van de leefomgeving. Een omgeving die tevens uitnodigt tot bewegen en ontmoeten. Met de Wet Publieke gezondheid en de nieuwe Omgevingswet hebben gemeenten handvatten om hierop te sturen. Deze paragraaf helpt u om het thema gezonde leefomgeving plaats te geven in lokale afwegingen over de ruimtelijke inrichting. Niet de juridische toetsing staat hierbij centraal maar sturen op gezonde ruimtelijke ambities en optimalisatie van plannen. Het louter voldoen aan wettelijke normen levert namelijk slechts een minimale bijdrage aan het terugdringen van de ziektelast door milieufactoren.

Langs drukke wegen is de concentratie luchtverontreinigende stoffen sterk verhoogd. Verkeersgerelateerde luchtverontreiniging kan leiden tot longfunctievermindering, toename van luchtwegklachten, astma, hart -en vaatziekten en vervroegd overlijden, in het bijzonder bij gevoelige groepen. Vanwege een verhoogde kans op deze aandoeningen, adviseren wij om woningen en andere gevoelige bestemmingen niet direct aan een drukke weg (meer dan 10.000 motorvoertuigen/etmaal) te bouwen, onafhankelijk van de vraag of aan de grenswaarden wordt voldaan. De Amsterdamseweg is een drukke binnenstedelijke weg. Voor langdurig verblijf van mogelijk gevoelige personen, zoals het geval is bij de bestemming “wonen”, is deze plek daarom minder geschikt dan de huidige bestemming (kantoren).

CONCEPT

Een andere milieufactor waarmee op deze locatie rekening moet worden gehouden is de geluidbelasting door weg- en treinverkeer. Voor geluid geldt dat, evenals voor lucht, het volgen van wettelijk grenswaarden negatieve gezondheidseffecten niet voorkomt. Hinder en slaapverstoring door geluid treedt op vanaf ongeveer 42 dB en vanaf circa 50 dB is sprake van een hogere kans op hart- en vaatziekten. Voor gezondheid geldt de cumulatieve geluidbelasting en wordt de papieren aftrek van 5 dB volgens artikel 110 van Wet geluidhinder niet toegepast omdat de verwachting dat het verkeer stiller wordt niet reëel is. Bij de keuze van geluidmaatregelen of wanneer wordt overwogen een hogere waarde vast te stellen, adviseer ik hier rekening mee te houden. Mensen hebben rust nodig in en bij de woning, ook op geluidbelaste plekken. Daarom is de aanwezigheid van een geluidluwe zijde en buitenruimte (met een waarde onder de voorkeursgrenswaarde) bij de woning belangrijk voor de gezondheid en het wooncomfort.

Afsluitend
Mocht u nog vragen of opmerkingen hebben, kunt u contact opnemen met genoemde contactpersoon. Desgewenst kan het advies mondeling toegelicht worden.

Met vriendelijke groet,

Paul Joosten
Directie

CONCEPT

Trillingsonderzoek kavel K10, Arnhem

Haalbaarheidsonderzoek aspect trillingen nieuw te realiseren woningen

Status	**definitief**
Versie	001
Rapport	B.2017.1276.00.R001
Datum	4 januari 2018

Colofon

Opdrachtgever	BPD Ontwikkeling BV Regio Noord-Oost & Midden Postbus 1 3800 AA Amersfoort
Contactpersoon	de heer R. Stapel
Project Betreft Uw kenmerk	Locatie K10 Amsterdamseweg, Arnhem Trillingsonderzoek -
Rapport Datum Versie Status	B.2017.1276.00.R001 4 januari 2018 001 definitief
Uitgevoerd door	DGMR Bouw B.V. Van Pallandtstraat 9-11 6814 GM Arnhem Postbus 153 6800 AD Arnhem
Informatie	ing. D.H. (Daan) Perfors 088 346 76 35 dpe@dgmr.nl
Auteur	ing. D.H. (Daan) Perfors 088 346 76 35 dpe@dgmr.nl
Verantwoordelijk	ing. A.W.N. (Antwan) van Haaren 088 346 76 02 hr@dgmr.nl
Verwerkt door	JBY/RFE/BRA

k:\doc\b\2017\127600\b2017127600r001.docx 04-01-2018

Inhoud

1. Inleiding 4

2. Toetsingskader 5

3. Uitgangspunten 6
3.1 Spoor 6
3.2 Bouwplan 6

4. Trillingsmeting 7
4.1 Meetposities en -apparatuur 7
4.2 Verwerking 7
4.3 Meetresultaten 8

5. Prognose 10
5.1 Uitgangspunten 10
5.2 Resultaten en toetsing 10

6. Conclusie en aanbeveling 11

Bijlagen
Bijlage 1 Trillingsregistraties bemande meting
Bijlage 2 Trillingsregistraties 7 daagse meting

k:\doc\b\2017\127600\b2017127600r001.docx 04-01-2018

1. Inleiding

In opdracht van BPD Ontwikkeling BV heeft DGMR een haalbaarheidsonderzoek op het aspect trillingen uitgevoerd voor de kavel ten noordoosten van station Arnhem, genaamd K10. Op deze kavel zijn woningen voorzien, het bouwplan hiervoor moet nog nader uitgewerkt worden.

Bij nieuwbouw in de spoorzone vormen trillingen door railverkeer een nader te beschouwen aspect. Afhankelijk van de gebruiksfunctie, de afstand tot het spoor, de rijsnelheden en vervoersintensiteit kunnen trillingen mogelijk tot hinder leiden. Op station Arnhem stoppen en vertrekken stoptreinen, intercity's en hogesnelheidstreinen (ICE). Verder passeren er goederentreinen.

Het doel van het onderzoek is om de haalbaarheid op het aspect trillingen door railverkeer, in de nieuw te bouwen woningen te beoordelen. Aan de basis van het hiervoor opgestelde prognosemodel staan trillingsmetingen in de bodem van de kavel. De geprognosticeerde trillingssterkten op de vloervelden worden getoetst aan de streefwaarden uit de SBR-richtlijn Trillingen deel B 'Hinder voor personen in gebouwen'.

Dit rapport doet verslag van het hierboven omschreven onderzoek.

k:\docb\2017\127600\b2017127600r001.docx 04-01-2018

2. Toetsingskader

Voor dit project zijn geen nadere trillingseisen opgegeven en wordt voor de beoordeling van trillingshinder de SBR-richtlijn deel B aangehouden. Deze richtlijn heeft geen wettelijke status, maar heeft mede door jurisprudentie een ruim draagvlak opgebouwd en wordt geïnterpreteerd als de meest recente stand der inzichten.

In de SBR-richtlijn trillingen deel B (SBR-B) worden voor herhaald voorkomende trillingen gedurende lange tijd (weg- en railverkeer) streefwaarden gesteld voor de optredende maximale trillingssterkte V_{max} en de langtijdgemiddelde effectieve waarde V_{per} in de vloer. De streefwaarden zijn afhankelijk van de gebruiksfunctie van het gebouw en periode van de dag (dag, avond en nacht).
Welke van de beide parameters maatgevend is hangt af van de sterkte van de trillingsbron en de 'duur' of herhalingsfrequentie waarmee deze actief is. Voor de gebouwfunctie 'wonen' zijn de streefwaarden (voor nieuwe situaties) weergegeven in tabel 1.

tabel 1: SBR streefwaarden voor trillingen ter voorkoming van hinder, nieuwe situaties

	Dag en avond			Nacht		
Gebouwfunctie	A1	A2	A3	A1	A2	A3
Wonen	0.1	0.4	0.05	0.1	0.2	0.05

A1 = onderste streefwaarde voor de trillingssterkte V_{max}; A2 = bovenste streefwaarde voor de trillingsterkte V_{max};
A3 = streefwaarde voor de gemiddeld effectieve waarde over de beoordelingsperiode V_{per}, indien A1 < V_{max} < A2.

De SBR-richtlijn Trillingen deel B is gebaseerd op de Duitse DIN4150 Teil 2 en hanteert dezelfde laagfrequente weegcurve als de DIN. Hierdoor zijn de in de DIN gedefinieerde KB-klassen vergelijkbaar met de in de SBR-B gehanteerde V_{max}. De DIN4150 hanteert de volgende kwalificatie qua voelbaarheid voor de mens:

- KB ≥ 0.1: juist voelbaar
- KB ≥ 0.4: goed voelbaar
- KB ≥ 1.6: sterk voelbaar

3. Uitgangspunten

3.1 Spoor

Station Arnhem Centraal verbindt Arnhem met Zutphen, Ede-Wageningen, Nijmegen, Winterswijk en Duitsland. Station Arnhem wordt gebruikt door de (personen)vervoersbedrijven NS en Arriva. Daarnaast wordt dit spoor ook gebruikt voor goederenvervoer. Tijdens de metingen zijn diverse treintypen waargenomen: goederentreinen, ICE treinen, intercity's en stoptreinen.

Uit de dienstregeling blijkt dat tenminste 26 reizigerstreinen per uur station Arnhem aandoen. De rijsnelheid ter hoogte van de bouwkavel is ongeveer 40 km/u. De goederentreinen passeren station Arnhem Centraal op de sporen 3 en 5.

3.2 Bouwplan

De te realiseren woningen staan geprojecteerd op de kavel ten noordoosten van station Arnhem, tussen het spoor, de Sweerts de Landasstraat, Bouriciusstraat en de Brantsenstraat. De kortste afstand tussen het spoor en de woningen bedraagt 35 m. Het bouwplan betreft woningen met vijf bouwlagen, zie figuur 1. De bouwwijze is nog niet nader ingevuld.

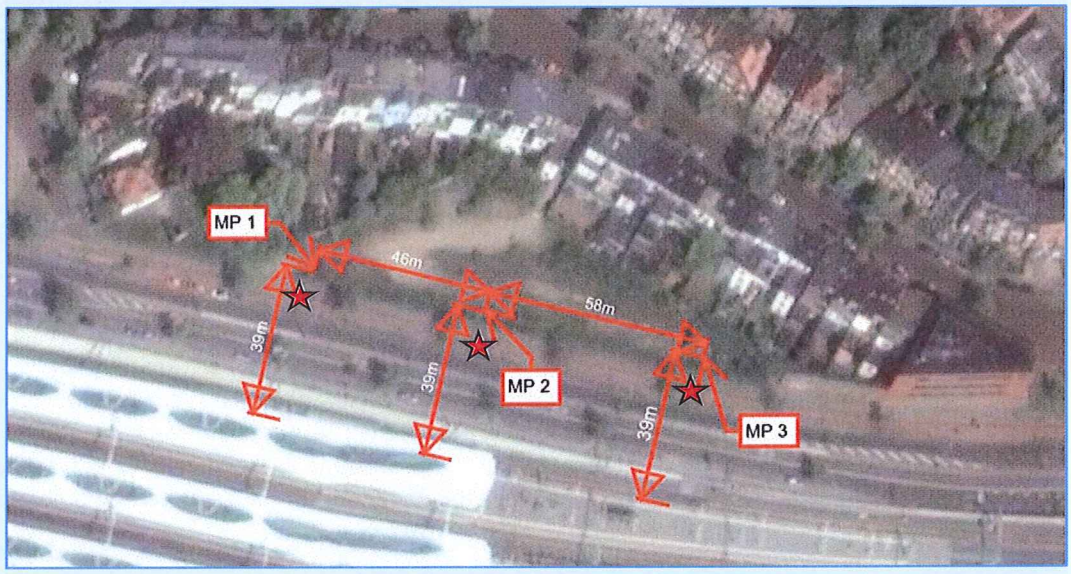
figuur 1: impressie invulling woningen K10

k:\doc\b\2017\127600\b2017127600r001.docx 04-01-2018

4. Trillingsmeting

4.1 Meetposities en -apparatuur

op 29 november 2017 zijn metingen verricht op de bouwkavel. Er zijn drie meetpunten tot 0,5 m onder maaiveld ingegraven. Hierdoor ontstaat een goede koppeling met de bodem.
Figuur 2 toont een overzicht van de meetposities en de afstanden tot het meest nabije spoor. Tabel 2 geeft een overzicht van de gebruikte meetapparatuur.

figuur 2: situatie inclusief meetpunten (bron: Google Maps)

Tabel 2: overzicht meetposities en meetrichtingen

Locatie	Systemen	Meetrichting
MP 1 (@ 39m)	AH0101 Vibra+ (serienummer VIB1187) AH0082 Syscom MR2002CE (serienummer 10.220.848)	X: horizontaal // spoor Y: horizontaal ⊥ spoor Z: verticaal
MP 2 (@ 39m)	AH0088 Vibra+ (serienummer VIB01045)	X: horizontaal // spoor Y: horizontaal ⊥ spoor Z: verticaal
MP 3 (@ 39m)	AH0087 Vibra+ (serienummer VIB01044) AH0054 Syscom MR2002CE (serienummer 4.436.096)	X: horizontaal // spoor Y: horizontaal ⊥ spoor Z: verticaal

4.2 Verwerking

Er is drie uur bemand gemeten waarbij treinpassages in een journaal zijn bijgehouden. In deze periode zijn er ca. 110 treinen geregistreerd, opgemerkt wordt dat station Arnhem een druk bereden station is waardoor niet alle passages eenduidig aan een piek in de trillingsregistratie gekoppeld konden worden.

De voor hinder maatgevende trillingssterkte $V_{eff,max}$ op de kavel is tijdens veel treinpassages dermate laag dat deze geen goede basis vormt voor verdere verwerking tot een prognose. Een aantal van de meetsystemen registreert trillingssterkten V_{eff} onder 0,1 ook niet. Onderling vergelijk van de verschillende meetposities is dan niet mogelijk. Om toch een vergelijk te kunnen maken wordt hiervoor de maximale trillingssterkte V_{top} gehanteerd.

Prognose van de trillingssterkte in de te realiseren woningen wordt gedaan o.b.v. het per treintype afgeleide trillingsspectrum (V_{rms}) in de kavel. De finale omzetting naar de voor hinder maatgevende trillingssterkte $V_{eff,max}$ gebeurt aan het eind van de prognose.

4.3 Meetresultaten

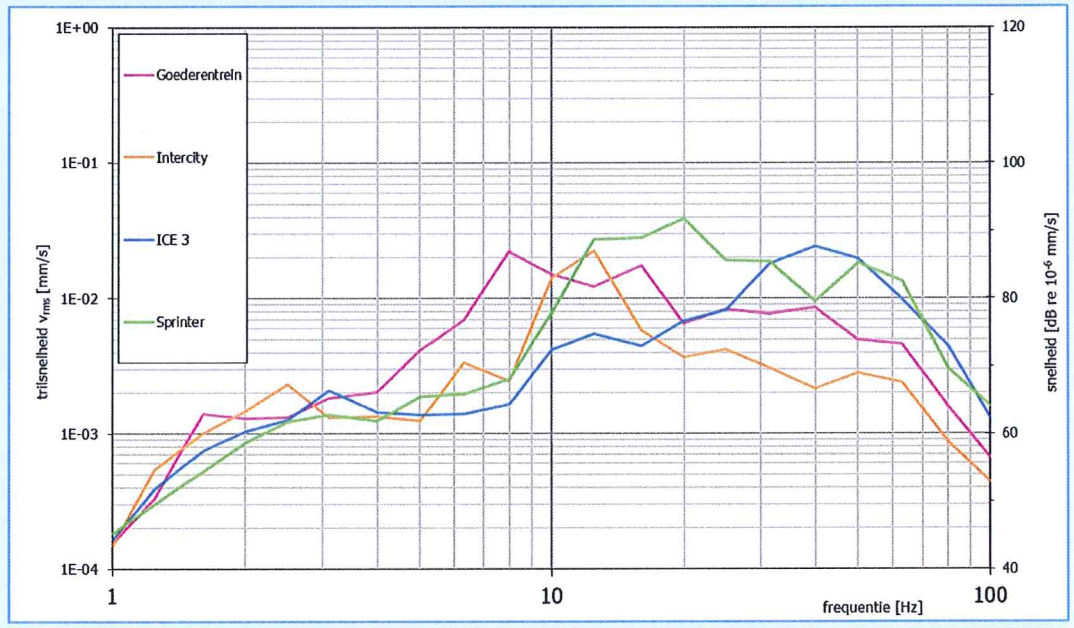
Bijlage 1 toont de gemeten trillingssterkten V_{top} in de tijd voor de drie bodemmeetpunten. De maximale trillingssterkten V_{top} per type trein zijn samengevat in tabel 3.

tabel 3: trillingssterkten V_{top} zwaarste passages in verticale en horizontale richting in [mm/s]

Type trein	MP1 - 39m			MP2 - 39m			MP3 - 39m		
	X	Y	Z	X	Y	Z	X	Y	Z
Intercity	0,15	0,17	0,15	0,12	0,11	0,09	0,11	0,13	0,12
Sprinter	0,15	0,14	0,12	0,14	0,11	0,10	0,13	0,16	0,14
ICE	0,15	0,11	0,09	0,12	0,09	0,09	0,13	0,16	0,12
Arriva	0,06	0,10	0,07	0,11	0,09	0,09	0,07	0,10	0,08
Goederen	0,10	0,10	0,10	0,10	0,12	0,09	0,09	0,11	0,09
Dusseldorf hbf/Abellio	0,06	0,05	0,05	0,06	0,07	0,05	0,07	0,10	0,08

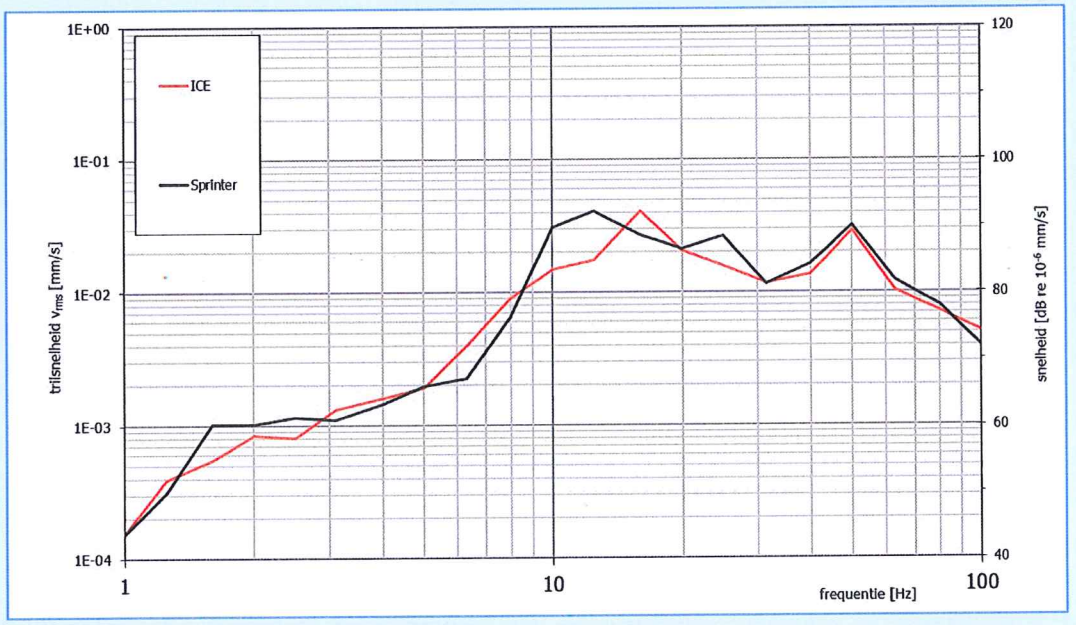
De hoogste trillingssterkten in verticale richting tijdens de bemande meting werden veroorzaakt door de intercity's 0,15 mm/s en de sprinters 0,14 mm/s. Gedurende een week zijn praktisch gelijke trillingssterkten waargenomen, de maximale trillingssterkte V_{top} lag rond 0,2 mm/s.

Voor de prognose van de te verwachten trillingsterkten in de nieuwbouw is per treintype het gemiddelde en maximum (RMS) trillingsspectrum op 39 m afstand van het spoor bepaald. De maximale spectra op meetposities 1 en 3 zijn weergegeven in figuur 3 en 4. De maximale amplitudes van personentreinen treden op bij frequenties hoger dan 10 Hz, veelal in de 12,5 Hz en 16 Hz tertsband. De dominante frequentie van het goederenvervoer ligt bij 8 Hz tertsband. Dit is een terugkerend patroon.

figuur 3: trillingsspectra (V_{rms}) maatgevende treinpassages meetpunt 1 - verticale richting

k:\doc\b\2017\127600\b20171276000001.docx 04-01-2018

figuur 4: trillingsspectra (V_{rms}) maatgevende treinpassages meetpunt 3 - verticale richting

5. Prognose

5.1 Uitgangspunten

Op basis van de meetresultaten in de bouwkavel is een trillingsprognose gemaakt. Voor de overdrachtsverzwakking van bodem naar gebouw wordt op basis van TNO data en DGMR ervaring 1 à 2 dB aangehouden voor frequenties tot 10 Hz, oplopend tot ongeveer 12 dB bij 50 Hz (laagbouw op palen). Dit zal verder afhangen van de gebouwmassa en specifieke resonanties van het gebouw op de fundatie.

Van belang voor het trillingsmilieu in het gebouw is ook de keuze van de draagconstructie en de vloerconstructie. Hierover zijn nog geen gegevens bekend. Algemeen zal een stalen draagconstructie minder demping bezitten dan een betonconstructie. Voor het vloersysteem geldt dat vloeren met een grote overspanning meer trillingsgevoelig zijn dan vloeren met een kleine overspanning en dat voorgespannen prefab betonelementen minder demping bezitten dan in situ gestort beton.
In de trillingsprognose is uitgegaan van de volgende twee concepten:

1 Woningbouwvloer - overspanning 5 - 8 m
2 Massieve vloer (dikte > 250 mm en overspanning tot 8 m)

5.2 Resultaten en toetsing

In tabel 4 staan de verwachte trillingssterkten $V_{eff,max}$ weergegeven. Op basis van het daadwerkelijk ontwerp en uitgangspunten kan een nadere prognose gemaakt worden.

tabel 4: prognose trillingssterkte $V_{eff,max}$

Gebouwconcept	vloer	Prognose 35 m	
		personentreinen	goederentreinen*
1) Woningbouwvloer	Begane grond	0.36	<0.15
	2de verdieping	0.34	<0.15
2) Massieve vloer	Begane grond	0.21	<0.1
	2de verdieping	0.19	<0.1

* prognose is erop gebaseerd dat goederentreinen niet dichterbij de kavel passeren dan spoor 5

Uit tabel 4 is op te maken dat de geprognosticeerde trillingssterkten voor goederentreinen, ongeacht de bouwwijze voldoet aan de bovenste streefwaarde (A2). De geprognosticeerde trillingssterkten voor personentreinen voldoen eveneens aan de bovenste streefwaarde (A2) in de nachtperiode (0.2) als de woningen opgetrokken worden in massief beton). De gemiddelde effectieve waarden (V_{per}), voor reizigers- en goederentreinen gecombineerd bedraagt ca. 0.02 en voldoet daarmee ruimschoots aan de A3 streefwaarde. Algeheel wordt dan voldaan aan de SBR-B.

k:\doclb\2017\127600\b20171276000r001.docx 04-01-2018

6. Conclusie en aanbeveling

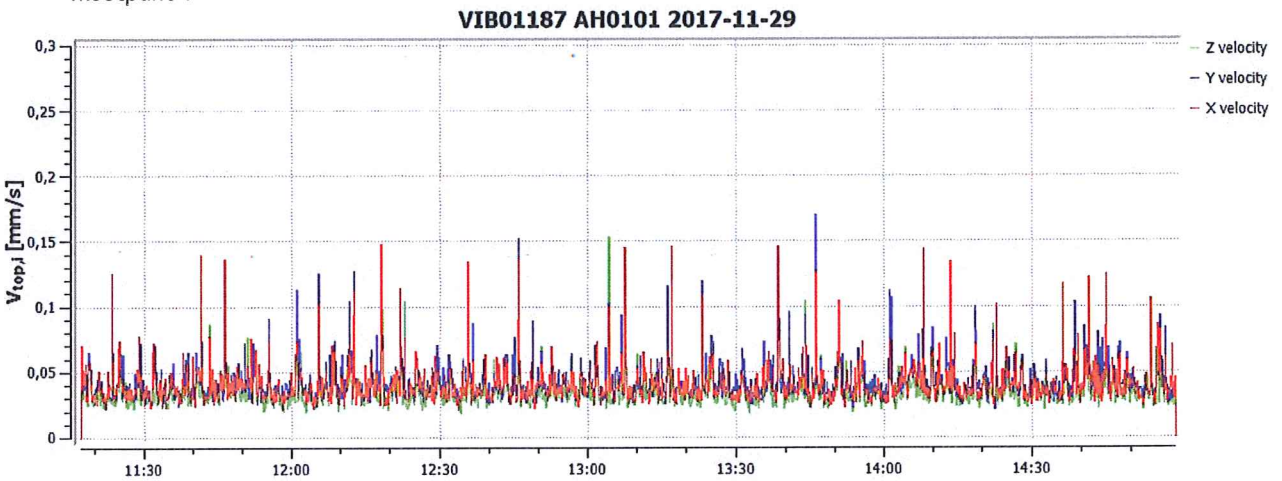
Uit de haalbaarheidsstudie, gebaseerd op trillingsmetingen in de bouwkavel en prognose van de te verwachten trillingssterkten op vloervelden, volgt dat in de nog te realiseren woningen voldaan kan worden aan de SBR-B. Mits deze woningen voorzien worden van massieve vloeren met een overspanning tot 8 m.

ing. A.W.N. (Antwan) van Haaren
DGMR Bouw B.V.

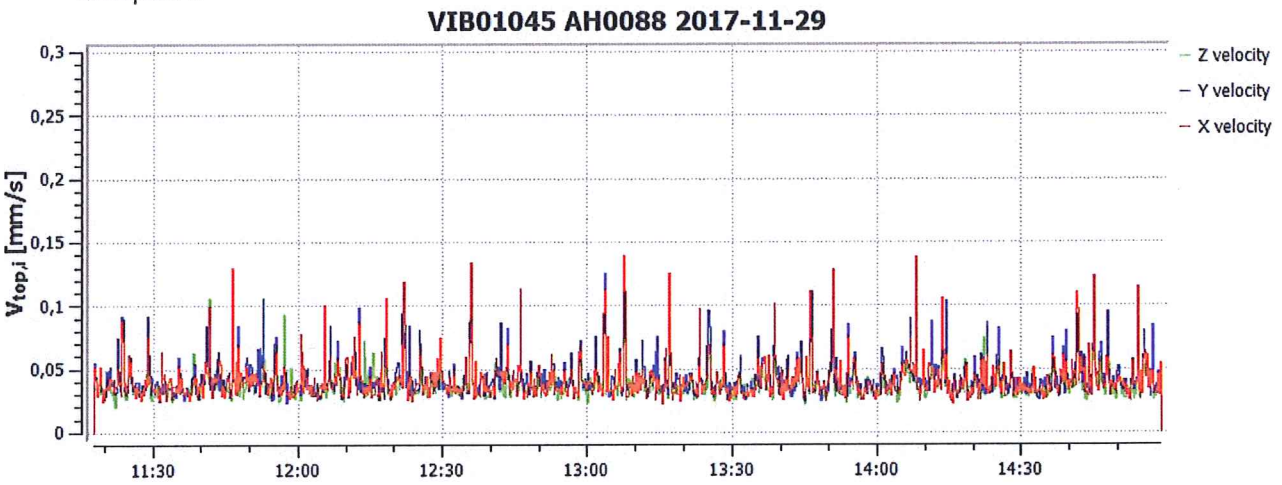
Bijlage 1

Titel	Trillingsregistraties bemande meting
Omvang	1
Bron	DGMR

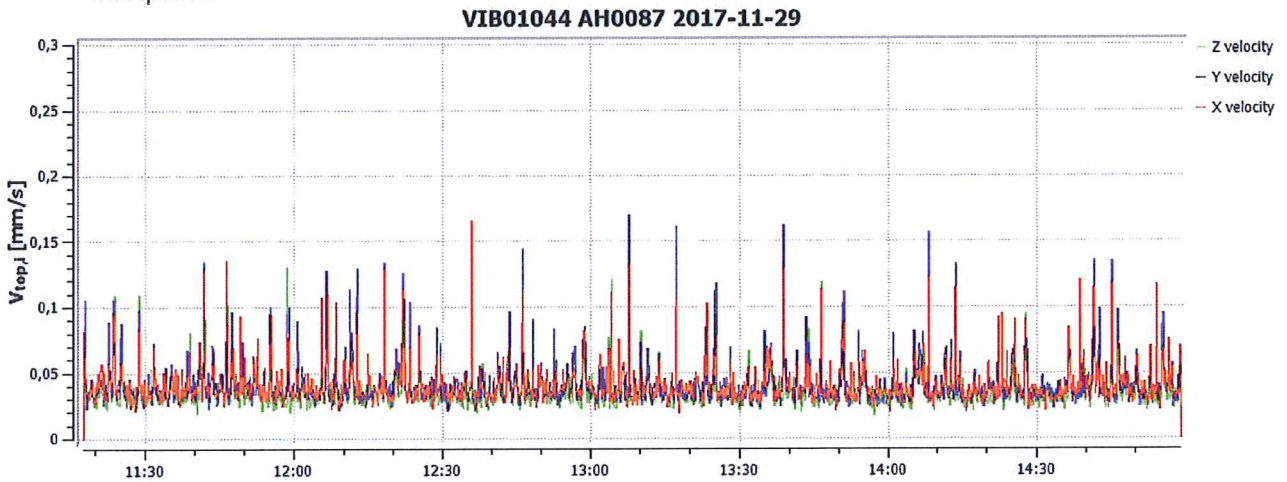
Meetpunt 1

Meetpunt 2

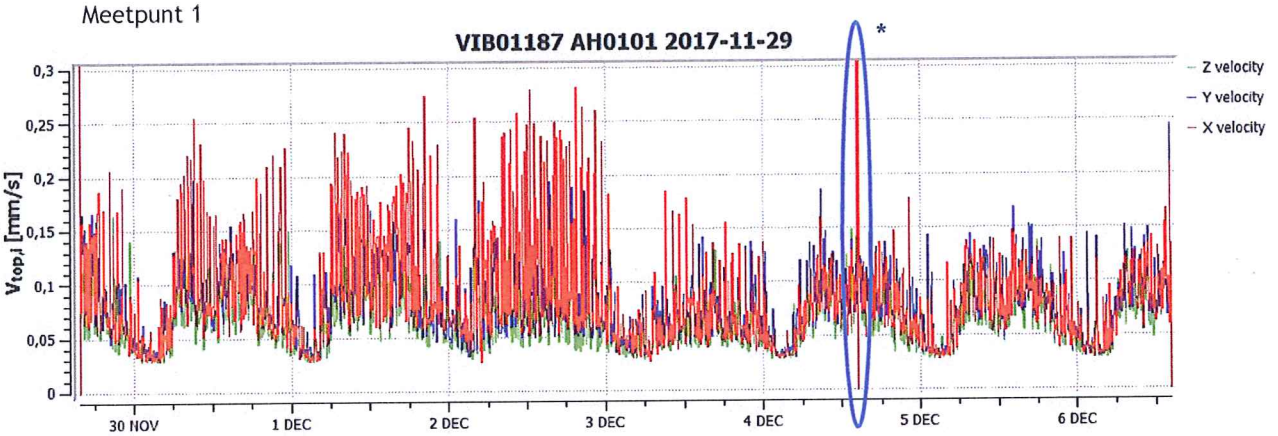
Meetpunt 3

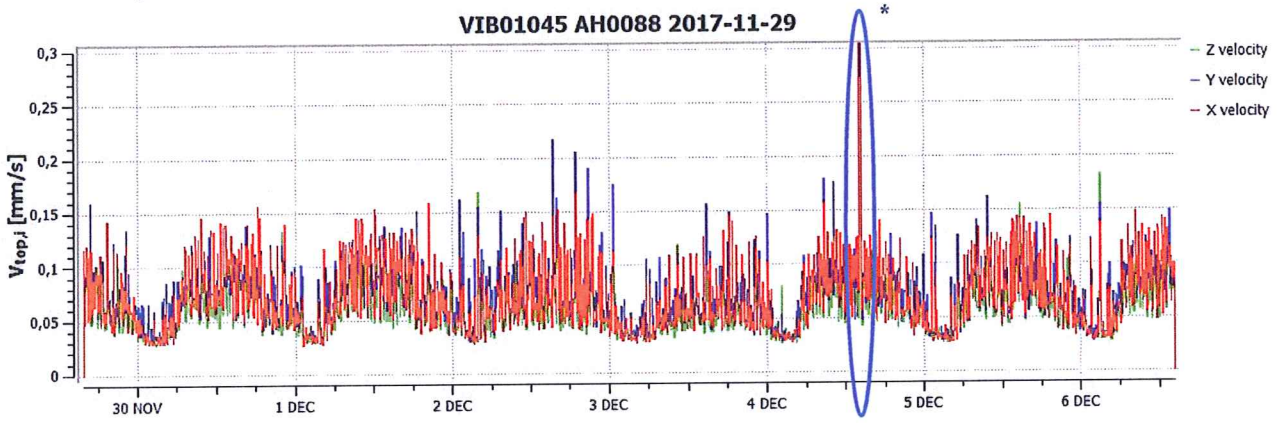
Bijlage 2

Titel	Trillingsregistraties 7 daagse meting
Omvang	1
Bron	DGMR

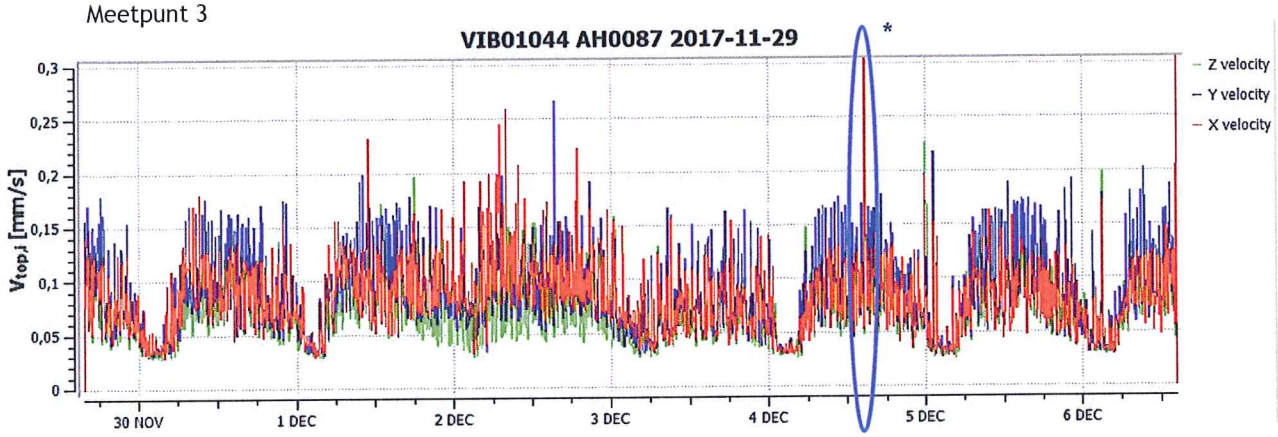
Meetpunt 1

Meetpunt 2

Meetpunt 3

* Controleren meetpunten op batterijvoeding

BOOMEFFECTANALYSE T.B.V. DE BOUW VAN WONINGEN NABIJ EEN PAARDENKASTANJE AAN DE AMSTERDAMSEWEG TE ARNHEM

- Juli 2017 -

BoomOntzorging.com
inventarisatie • onderzoek • advies • snoeien • vellen

TITEL

Boomeffectanalyse t.b.v. de bouw van woningen nabij een paardenkastanje aan de Amsterdamseweg te Arnhem

LOCATIE

Amsterdamseweg
Achterzijde Bouriciusstraat 9
Arnhem-Noord
Gemeente Arnhem

OPDRACHTGEVER

De heer J.W. Hendriks
Senior adviseur Ruimte & Milieu
Aveco de Bondt
Postbus 64
7450 AB Holten

REFERENTIE OPDRACHTGEVER

N.v.t.

ONZE REFERENTIE

BO/RA/2017.056

DATUM OPNAME

20 juli 2017

DATUM RAPPORTAGE

26 juli 2017

VELDWERK

ing. Aernout Theunissen

- boomtechnisch adviseur
- bosbouwkundig ingenieur
- European Treeworker (ETW)
- European Tree Technician (ETT)
- geregistreerd boomtaxateur, lid NVTB

RAPPORTAGE

ing. Aernout Theunissen

BoomOntzorging.com
inventarisatie • onderzoek • advies • snoeien • vellen
Kerkstraat 7 • 6674 AS Herveld
info@boomontzorging.com • www.boomontzorging.com
Robert van Stuyvenberg 06-15699852 • Aernout Theunissen 06-23290014

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding & probleemstelling	4
1.2 Object- en locatieomschrijving	5
1.3 Beoogde / te verwachten werkzaamheden nabij de boom	6
2. Werkwijze & onderzoeksaspecten	7
3. Bevindingen	9
3.1 Conditionele toestand & levensverwachting van de boom	9
3.2 Beoordeling van de wortelkluit en ondergrondse groeiplaats	10
3.3 Kroonopbouw aan de zuidwestzijde van de boom	11
4. Conclusies & advies	13
Bijlage 1: Ontwerptekening bouw en aanleg t.o.v. de boom	16
Bijlage 2: Richtlijnen voor bouw- & aanlegwerkzaamheden bij bomen	17
Bijlage 3: Taxatieparameters en rekenblad berekening boomwaarde	18
Bijlage 4: Verklarende woordenlijst	19

1. INLEIDING

1. 1 Aanleiding & probleemstelling

In juli 2017 heeft de heer J.W. Hendriks van *Aveco de Bondt*, firma *BoomOntzorging* opdracht verleend voor het uitvoeren van een boomeffectanalyse op een bouwlocatie aan de Amsterdamseweg in Arnhem nabij een waardevolle paardenkastanje.

Op een braakliggend perceel aan de Amsterdamseweg t.h.v. het Centraal Station zullen woningen worden gebouwd. Aan de westgrens van dit perceel staat net in de achtertuin van de woning Bouriciusstraat 9 een als monumentaal geregistreerde witte paardenkastanje.
Het huidige voorlopige ontwerp voorziet in de bouw van 19 woningen van vier verdiepingen en een hoogte van circa 12 meter. De meest westelijke woning zal nabij de monumentale paardenkastanje komen te staan en de achtertuin zal grotendeels binnen de kroonprojectie van de boom komen te liggen.
Omdat het onduidelijk is of door de aanwezigheid van deze grote waardevolle boom de beoogde bouw van de woning mogelijk/zinvol is, is er een boomeffectanalyse (BEA) uitgevoerd. Daarbij is getoetst of de beoogde bouw op die kavel mogelijk is en of er eventuele aanpassingen aan het huidige ontwerp gedaan moeten worden. De boomeffectanalyse is gericht zijn op het beantwoorden van de volgende drie vragen:

1. *Is op de betreffende kavel de bouw van een woning mogelijk?*
2. *Waarmee moet rekening worden gehouden?*
3. *Wat is in relatie tot de aanwezigheid van de waardevolle boom mogelijk?*

Omdat het bouwproject zich nog in de ontwerpfase bevindt zijn gedetailleerde bouwtekeningen nog niet aanwezig. Wel is er op het voorlopige ontwerp een woning op de betreffende kavel getekend. Bij het uitvoeren van het onderzoek t.b.v. de boomeffectanalyse is er dan ook van deze ontwerptekening uitgegaan.
Op 20 juli 2017 is het veldwerk voor de boomeffectanalyse uitgevoerd. Daarbij zijn de dimensies van het huidige ontwerp in het veld uitgezet, zijn de algemene boomgegevens opgenomen, is de kroonvorm en –hoogte bepaald en is er een bewortelingsonderzoek uitgevoerd.

In deze rapportage staan de gehanteerde werkwijze, de bevindingen, de antwoorden op de specifieke onderzoeksvragen en adviezen voor het behoud van de boom uiteen gezet.

Afb. 1: De locatie van de bouwlocatie en de beschermde paardenkastanje aan de Amsterdamseweg in Arnhem-Noord.
Bron: ArcGIS.com, Google Earth

1. 2 Object- en locatieomschrijving

Terreinbeschrijving

De bouwlocatie is een braakliggend terrein aan de noordzijde van de Amsterdamseweg ter hoogte van het Centraal Station. Aan de noordzijde van het perceel liggen de ommuurde achtertuinen van de woningen aan de Bouriciusstraat.
De kavel van de meest westelijke woning van het ontwerp ligt tussen het fietspad van de Amsterdamseweg en de circa 2 meter hoge tuinmuur van Bouriciusstraat 9 en 11. De noordzijde van de kavel, dat langs de tuinmuur loopt, ligt circa 0,7 meter hoger ten opzichte van het deel langs het fietspad. Een talud vormt de overgang tussen het hoogteverschil.

De paardenkastanje staat in de achtertuin van Bouriciusstraat 9, in de hoek van de achtertuin van Bouriciusstraat 11 en het bouwterrein. De boom is 19 meter hoog en staat wat scheef en helt in noordelijke richting waarbij hij op maaiveldhoogte tegen de tuinmuur aan de achterzijde drukt.
De kroonprojectie van de paardenkastanje is wat ovaal en heeft van zuidwest naar noordoost een diameter van 18 meter en van noordwest naar zuidoost een diameter van 12 meter. Ongeveer de helft van de kroonprojectie bevindt zich boven het bouwperceel. Daarbij groeit een dikke gesteltak aan de zuidwestzijde van de boom op een hoogte van circa 9 meter ver uit over de bouwkavel.

Afb. 2: Het terrein van de bouw-locatie met de paardenkastanje. Op de foto zijn de dimensies van de woning en kavel-grenzen met pionnen, piketten en afzetlint aangegeven. De rode stippellijn geeft de locatie van de woning weer. Op de plattegrond van de kavel (links) is de boom opnieuw ingetekend en ook het talud en de dimensies van de woning.

Algemene kenmerken van de paardenkastanje

In de onderstaande tabel staan enkele algemene kenmerken van de paardenkastanje benoemd. Verdere gegevens omtrent de conditie, levensverwachting en beworteling van de boom staan vermeld in paragraaf 3.1.

Tabel 1: Algemene kenmerken van de paardenkastanje	
Boomsoort	*Aesculus hippocastanum* (witte paardenkastanje)
Aantal bomen	1
Registratienummer	02.12.B.3061
Plantjaar (geschat)	1880
Boomhoogte	19
Stamdiameter	90
Kroondiameter	12 x 18 meter
Beplantingstype	Solitaire boom
Groeiplaats	In de achtertuin van een oude woning nabij de erfgrens met het buurperceel en het achterliggende bouwperceel.
Conditie	Goed
Ernstige gebreken	Vraat van het blad door de Kastanjemineermot. Geen tekenen van aantasting door de Kastanjebloedingsziekte of aantasting door houtparasitaire schimmels.
Levensverwachting	Redelijk: 10-15 jaar. Ondanks de huidige goede conditie van de boom is de levensverwachting van de boom gesteld op 10-15 jaar vanwege het reële risico op vervroegde uitval als gevolg van aantasting door de Kastanjebloedingsziekte.
Esthetische waarde	Hoog (geregistreerde particuliere monumentale boom)
Boomwaarde (NVTB)	€ 9.665,00 (exclusief BTW)

1. 3 Beoogde / te verwachten werkzaamheden nabij de boom

Het bestaande ontwerp voorziet in de bouw van een geschakelde woning direct langs het fietspad. Volgens de huidige plannen worden de woning vier verdiepingen hoog met een totale hoogte van circa 12 meter. In dit ontwerp is de woning circa 9 meter breed en 6,5 meter diep. Tussen de achtergevel van de woning en de tuinmuur van Bouriciusstraat 9 en 11 is ruimte voor een achtertuin. In de achtertuin zal tevens een berging worden gebouwd (zie afbeelding 2 of Bijlage 1).
Bij zowel de bouw van de woning als bij de aanleg/inrichting van de tuin zijn er risico's op beschadiging van de paardenkastanje waardoor zijn duurzame behoud bedreigd kan worden.

Schade aan de boom kan daarbij ontstaan doordat:

1. De achtergevel en de hoogte van het gebouw te dicht op de kroon komt waardoor er dikke takken verwijderd moeten worden. Ook voor het plaatsen van steigers is er circa 2 meter vanaf de achtergevel nodig;
2. Voor het uitgraven van de funderingen er veel boomwortels verwijderd of beschadigd worden. Dit kan ook gebeuren bij de bouw van de berging;
3. Bij het aanleggen van de tuin het verhoogde deel langs de tuinmuur afgegraven wordt waardoor er een belangrijk deel van de wortelkluit wordt beschadigd. Ook het aanleggen van een terras in dit deel zou schade aan de boomwortels kunnen veroorzaken door fysieke beschadiging maar ook door het verstikken van de boomwortels als gevolg van optredende bodemverdichting en gebruik van een gesloten verharding.
4. Overige aspecten die met de bouw gepaard gaan zoals de opslag van bouwmaterialen op het wortelpakket van de boom (risico op verstikking van wortels door bodemverdichting), door het aan- en afvoeren van materialen door de hijskraan (risico op beschadiging van de kroon) en door ondeskundige snoei van takken door bouwvakkers (risico op beschadiging van de kroon en het aangezicht van de boom).

2. WERKWIJZE & ONDERZOEKSASPECTEN

Om inzicht te krijgen in de mogelijk negatieve gevolgen van de bouw-/aanlegwerkzaamheden op het voortbestaan van de boom en om de in paragraaf 1.1 genoemde onderzoeksvragen te beantwoorden, is het onderzoek opgedeeld in drie componenten. Dat zijn de volgende:

1. Visuele beoordeling van de conditie en levensverwachting van de boom;
2. Beoordeling van de omvang en structuur van de wortelkluit;
3. Beoordeling van de omvang van de kroon aan de zijde van de beoogde woning.

1. Visuele beoordeling conditie en levensverwachting van de boom

Voordat er randvoorwaarden worden opgesteld voor het duurzame behoud van de boom na de herinrichting van het groenvak, is het van belang eerst de huidige conditie en levensverwachting te bepalen om vast te stellen of langdurig behoud van de boom überhaupt mogelijk en zinvol is. Daarbij moet worden vastgesteld of de boom in zijn huidige hoedanigheid en bij ongewijzigde groeiplaatsomstandigheden nog voldoende lang zou kunnen blijven voortbestaan.

Daarom is de kroon, stam en stamvoet van de boom vanaf de bouwkavel visueel geïnspecteerd op zichtbare symptomen van structurele verzwakkingen en van aantastingen die de levensduur van de boom zouden kunnen doen verkorten. Omdat momenteel veel paardenkastanjes afsterven en vervroegd gekapt moeten worden vanwege aantasting door de Kastanjebloedingsziekte (bacteriële aantasting), is met name gelet op de aanwezigheid van aantastingssymptomen daarvan aan stam en takken.
De gehanteerde methodiek en toetsingscriteria zijn gebaseerd op de gangbare VTA- en IBA-methodieken (*Visual Tree Assessment* resp. *Integrierte Baumanalyse*) voor visuele boomveiligheidsinspecties.
Ook is de conditie van de boom bepaald. Deze is van groot belang voor de weerbaarheid tegen ziekten en aantastingen en voor het vermogen om compensatieweefsel te vormen bij optredende (structurele) verzwakkingen. Daarnaast is een goede conditie van belang voor het herstellingsvermogen na ontstane beschadigingen aan de boomwortels. De conditie van bomen wordt onder andere bepaald door het vertakkingspatroon van de kroon en de bladbezetting, -grootte en -kleur.

2. Beoordeling van de omvang en structuur van de wortelkluit

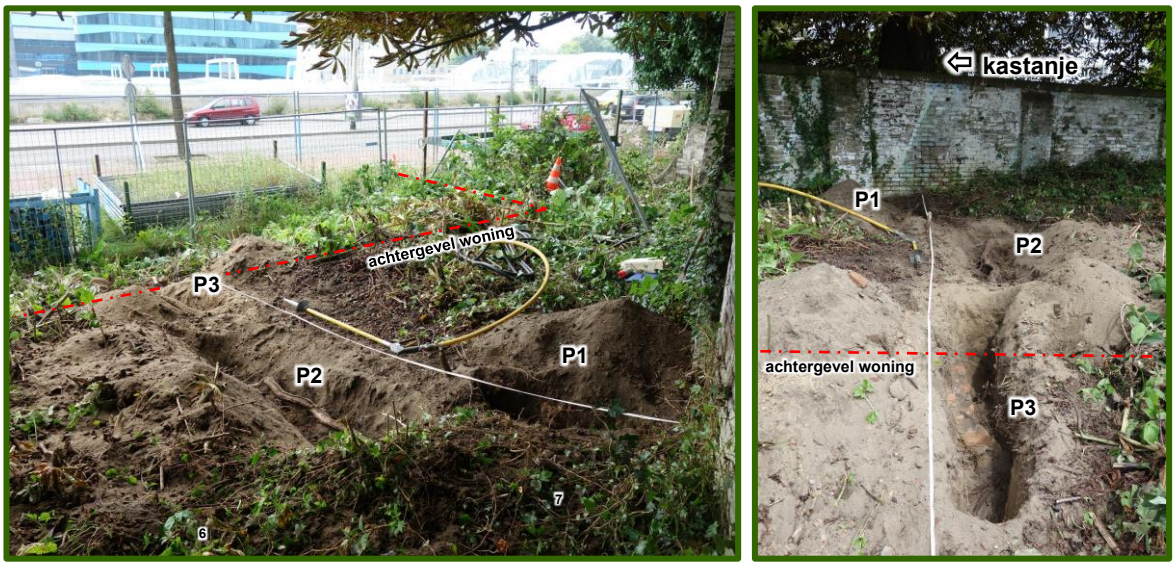
Om inzicht te krijgen in de risico's voor de boom als gevolg van de bouw en de inrichting/aanleg van de tuinen, is het van belang om inzicht te krijgen in de omvang en de structuur van de wortelkluit en in de omvang van de ondergrondse groeiplaats in relatie tot de voorgenomen en te verwachten werkzaamheden.

Voorafgaand aan de beoordeling zijn met pionnen, piketten en afzetlint de voornaamste elementen van de ontwerptekening in het terrein uitgezet (grens tussen de kavels en de locatie en grootte van de woning) op basis van de maatvoering van de ontwerptekening. Daardoor kan een inschatting worden gemaakt waar bepaalde werkzaamheden te verwachten zijn en kunnen de beste locaties voor het onderzoek van de beworteling worden vastgesteld.
Om de omvang en structuur van de wortelkluit, de aard van de boomwortels (dikte en functie) en de ondergrondse groeiruimte te kunnen beoordelen, zijn er ten zuiden van de boom (en tuinmuur) drie proefsleuven gegraven waarin de boomwortels zijn blootgelegd (zie afbeelding 3 en Bijlage 1). De drie proefsleuven zijn verschillend in grootte en diepte en in de manier waarop die zijn uitgegraven. Deze drie proefsleuven hebben de volgende kenmerken:

Tabel 2: Kenmerken van de drie proefsleuven			
Nr.	**Locatie**	**l x br x d** (m)	**Afstand tot muur*** (m)
P1	Zuidzijde boom, verhoogd terrein, vanaf de muur in zuidelijke richting.	1,1 x 0,3 x 1,0	0,2
P2	Zuidzijde boom, midden op het verhoogde terrein, in zuidelijke richting. De proefsleuf verspringt wat t.o.v. P1 en P3, die in één lijn liggen.	2,0 x 0,3 x 0,4	1,5
P3	Zuidzijde boom, in het talud, t.h.v. de achtergevel van de woning.	1,8 x 0,3 x 0,8	4,0

** Gemeten vanaf de tuinmuur*

Proefsleuf 1 en 3 zijn door het ontbreken van dichte beworteling handmatig gegraven. Voor het uitgraven van de proefsleu2 is een *Air-Spade* gebruikt. Daarmee wordt onder zeer hoge luchtdruk de grond tussen de boomwortels weggeblazen zonder dat de boomwortels daarbij beschadigd raken.
Na het uitgraven van de proefsleuven en het blootleggen van de boomwortels is de dikte/functie van de wortels, het aantal wortels en de diepteligging van de wortels vastgesteld en is een inschatting gemaakt van het verdere verloop en structuur van de wortelkluit.

Afb. 3: De locatie van de 3 proefsleuven t.o.v. de tuinmuur en de achtergevel van de woning. Hierdoor wordt een goed beeld gekregen van de beworteling en van de risico's op beschadiging van de wortelkluit.

3. Beoordeling van de omvang van de kroon

Omdat het zuidwestelijke deel van de kroon voor een groot deel boven de bouwkavel groeit, is er grote kans op het ontstaan van knelpunten bij de bouw van de woning conform het huidige ontwerp. Daarom is op basis van de op de grond uitgezette contouren van de woning de kroonprojectie opgemeten.
Omdat een zware gesteltak boven de noordwestelijke hoek van de beoogde woning groeit is de opbouw van deze tak beoordeeld zodat bepaald kan worden tot hoe ver deze eventueel teruggesnoeid zou kunnen worden. Met een digitale boomhoogtemeter (*Nikon Forestry Pro*) is de hoogte van de dikste takken boven de woning, die redelijkerwijs niet verwijderd kunnen worden, bepaald.

3. BEVINDINGEN

3.1 Conditionele toestand en levensverwachting van de boom

De monumentale paardenkastanje is ongeveer even oud als de woningen aan de Bouriciusstraat en heeft een geschat plantjaar van omstreeks 1880.

De boom staat wat scheef en helt in noordelijke richting. Daarbij drukt de wortelkluit en stamvoet tegen de tuinmuur die de noordelijke begrenzing van de bouwkavel vormt. De scheefstand heeft een natuurlijke oorsprong en is waarschijnlijk het gevolg van scheefgroei door de hoge bebouwing die vroeger aan de zuidzijde van de boom stond. Het is geen teken dat de boom verminderd stabiel is en daardoor gemakkelijker om kan vallen. Wel heeft het als gevolg dat de wortelkluit aan de trekkende zijde (zuidzijde en bouwkavelzijde) sterker ontwikkeld is dan aan de drukzijde (noordzijde). Daardoor is de wortelkluit aan de zuidzijde van de boom zeer belangrijk voor de standvastheid van de boom. Ernstige beschadigingen van de wortelkluit aan de zijde van de bouwkavel kunnen dus tot instabiliteit van de boom leiden, waardoor hij kan omvallen. Dit dient dus absoluut vermeden te worden.

Aan de stamvoet, stam en kroon zijn ook geen tekenen van ernstige mechanisch verzwakkingen aangetroffen zoals holten en scheuren. Wel zitten er veel dode takken in de kroon die een potentieel risico kunnen gaan vormen voor de bewoners van de te bouwen woning. Deze dode (en breukgevoelige) takken kunnen bij een onderhoudssnoeibeurt verwijderd worden, hetgeen tot het reguliere onderhoud van de boom behoort.

Aan de stam en stamvoet zijn geen afwijkingen aangetroffen die duiden op aantasting door houtparasitaire schimmels of door de Kastanjebloedingsziekte. Ook hoger in de boom zijn aan de stam en gesteltakken niet de typerende bloedingsplekken van de Kastanjebloedingsziekte aangetroffen. Door deze besmettelijke bacteriële aantasting sterven de laatste tijd steeds meer paardenkastanjes vervroegd af. Hoewel er momenteel geen symptomen van aantasting zichtbaar zijn kan het wel zijn dat de boom al is aangetast. Ook is het zeer wel mogelijk dat de boom binnen enkele jaren aangetast zal worden en waardoor het versnelde afstervingsproces op gang komt.
Het blad in de kroon vertoont ernstige vraat door de Kastanjemineermot en wordt daardoor vervroegd bruin. Op zich veroorzaakt deze aantasting geen direct risico voor de boom maar indien de boom meerdere jaren opeen vroegtijdig bruin verkleurt, wordt de aanmaak van suikers in de bladeren beperkt en kan de boom verzwakt raken. Juist dan zal hij gevoeliger worden voor aantasting door de Kastanjebloedingsziekte en houtparasitaire schimmels.

De boom heeft momenteel een goede conditie en er zijn geen redenen dat hij op korte termijn gekapt zou moeten worden. Wel is het door het verhoogde risico op aantasting door de Kastanjebloedingsziekte aannemelijk dat de boom niet veel langer dan 10 tot 15 jaar gehandhaafd kan worden.

Afb. 4: De monumentale paardenkastanje heeft een goede conditie. De boom staat wat scheef waardoor de wortelkluit aan de bouw kavelzijde belangrijk is voor de stabiliteit. Ondanks zijn goede conditie is vervroegde uitval door de Kastanje-bloedingsziekte mogelijk binnen 10 tot 15 jaar.

3.2 Beoordeling van de wortelkluit en ondergrondse groeiplaats

Door het graven van de drie proefsleuven aan de zuidzijde van de boom, is een voldoende duidelijk beeld van de beworteling van de boom ontstaan en daarmee van de beperkingen waarmee bij de bouw en inrichting van de tuin rekening moet worden gehouden.
In onderstaande tabel staan de belangrijkste bevindingen per proefsleuf uiteen gezet.

Tabel 3: Bevindingen t.a.v. de beworteling in de drie proefsleuven

Nr.	Bevindingen	Invloed op bouw
P1	- Ondanks de nabijheid van de boom zijn hier nauwelijks boomwortels aangetroffen. Op 40 en 70 cm diep zijn twee dunne wortels van 1 cm dik aangetroffen. - De bodem bestaat hier uit onverdicht matig humeus lemig zand.	Ondanks dat er in deze proefsleuf nagenoeg geen boomwortels zijn aangetroffen kan hier niet willekeurig gegraven of gebouwd worden. Bij afgraven kan door het wegvallen van grondmassa de boom instabiel worden.
P2	- In deze proefsleuf is op een diepte van 20 cm een 10 cm dikke stabiliteitswortel aangetroffen. Deze stabiliteitswortel loopt vanaf de scheuren in de tuinmuur en loopt door tot aan het talud. Bij eerdere werkzaamheden (sloop) is de bovenzijde van de wortel beschadigd geraakt. - Door de dichte beworteling en het risico op het ontstaan op wortelschade is er tot slechts 40 cm diep gegraven.	De aanwezigheid van deze stabiliteitswortel indiceert de aanwezigheid van andere stabiliteitswortels in dit deel van de kavel die belangrijk zijn voor de standvastheid van de bomen. Deze mogen niet verwijderd worden omdat de boom daardoor instabiel kan worden.
P3	- In deze sleuf zijn geen boomwortels aangetroffen. De enige wortels die zijn aangetroffen zijn van de kruiden en van het opslag van jonge boompjes. - In de sleuf zijn muurresten en oude leidingen van de voormalige bebouwing aangetroffen. - De bodem bestaat uit puinhoudend, humusarm zwak lemig zand.	Deze proefsleuf ligt t.h.v. de achtergevel van de beoogde woning. Hier liggen restanten van de muren van de eerdere bebouwing en lopen geen boomwortels. Er zijn hier geen beperkingen voor het uitgraven en bouwen van de funderingen van de achtergevel.

Door de voormalige bebouwing langs dit deel van de Amsterdamseweg reikt de wortelkluit van de kastanjeboom niet verder dan het talud in het terrein. Het graafwerk t.b.v. de funderingen van de woning wordt dus niet belemmerd door de aanwezigheid van boomwortels. In het verhoogde deel van de bouwkavel, ten noorden van de te bouwen woning, lopen echter wel boomwortels die voor de stabiliteit en het voortbestaan van de boom van belang zijn. Deze kunnen niet zomaar verwijderd (of beschadigd) worden, waardoor er in het ontwerp en in het bouwproces rekening mee moet worden gehouden. Het bewortelingspatroon lijkt wel erg grillig te zijn, hetgeen waarschijnlijk door de voormalige bebouwing en gebruik van het terrein is veroorzaakt. Hierdoor kunnen er plaatselijk concentraties van wortels zijn ontstaan en plaatselijk wortels geheel ontbreken.

Door de lichte scheefstand van de boom en het daardoor grotere belang van de wortelkluit aan de zuidzijde voor de stabiliteit van de boom, kan het verhoogde terrein achter de woning binnen een radius van 4,0 meter vanaf het hart van de stamvoet van de boom niet afgegraven worden. In dit deel dient ook het ontstaan van bodemverdichting voorkomen te worden omdat de boomwortels dan door zuurstofgebrek alsnog kunnen afsterven. Voor de aanleg van de tuin aan de achterzijde van de woning dient daar ook rekening mee gehouden te worden, evenals bij de bouw van de berging in de achtertuin.

Afb. 5:
Proefsleuf 1 t/m 3

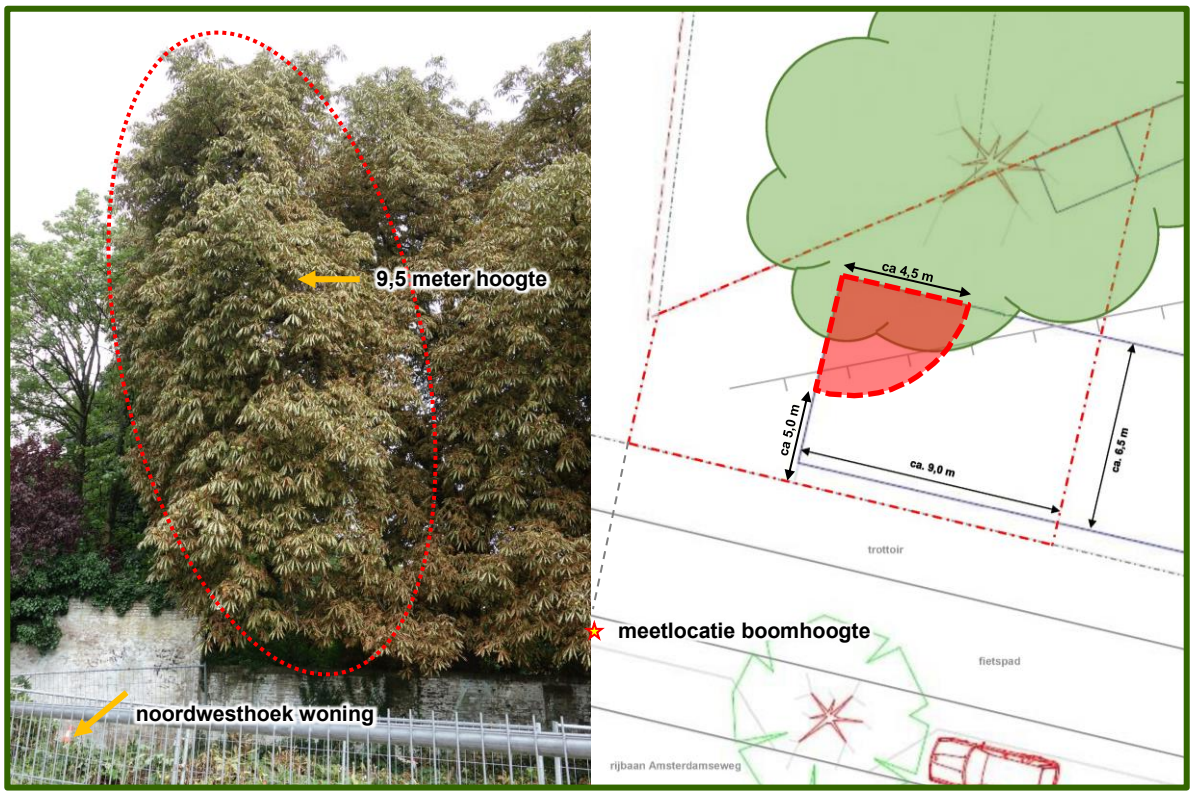
3.3 Kroonopbouw aan de zuidwestzijde van de boom

Voor het inschatten van de invloed die de boomkroon aan de zuidwestzijde op de bouw van de woning heeft, pionnen en piketten de gevellijn van de achtergevel uitgezet en is met een digitale boomhoogtemeter de hoogte gemeten tot waar maximaal gesnoeid kan worden en op welke hoogte zware takken een belemmering voor de bouw gaan vormen. De exacte locatie van de hoogtemeting is hierbij van belang omdat de Amsterdamseweg oploopt. De gemeten hoogte betreft dus de hoogte vanaf dat specifieke punt (zie afbeelding 6)

Boven de noordwesthoek van de woning loopt een zware gesteltak. De hoofdtak daarvan loopt op een hoogte van 9,5 meter hoogte. De gehele gesteltak aan die zijde heeft een totale hoogte van 16 meter. De zijtakken van de hoofdtak kunnen voor een groot deel gesnoeid worden maar de hoofdtak zelf (Ø > 15 cm) kan niet sterk ingekort worden omdat dit een te grote wond zou veroorzaken en er plaatselijk een te groot deel van de kroon verwijderd wordt. De tak zal door de leeftijd van de boom niet veel meer groeien en daardoor niet veel verder in lengte en massa meer toenemen. De invloed van deze gesteltak loopt tot circa 4,5 meter vanaf de noordwesthoek in de richting van de achtergevel en beïnvloedt daar de maximale hoogte die de woning in dat deel kan worden. Buiten die 4,5 meter vormt de tak geen belemmering meer voor de maximale hoogte van de woning.

De overige takken die boven de bouwkavel ver doorhangen zijn relatief dun en kunnen verwijderd worden.

Afb. 6: Boven de noordwesthoek van de woning groeit op 9,5 meter hoogte een dikke tak die niet verwijderd kan worden.

4. CONCLUSIES & ADVIES

Hieronder worden de conclusies van het onderzoek uiteengezet op basis van de in paragraaf 1.1 geformuleerde vraagstellingen. In de beantwoording van de onderzoeksvragen zijn tevens specifieke adviezen verwerkt.

Conclusies t.a.v. onderzoeksvraag 1: *Is op de betreffende kavel de bouw van een woning mogelijk?*

➔ Ja, dat is mogelijk.
Er is voldoende ruimte voor het huidige grondplan en in het deel waar de woning komt te staan komen nauwelijks boomwortels voor. Wel zullen er aanpassingen aan het ontwerp gedaan moeten worden i.v.m. de aanwezigheid van de boom.

Conclusies t.a.v. onderzoeksvraag 2: *Waarmee moet rekening worden gehouden?*

moet met de boomwortels en met de zware gesteltak boven de noordwesthoek van de woning rekening gehouden worden en daardoor met het ontwerp van woning en tuin en met de werkmethodes nabij de boom.

Boomwortels:
Voorkomen moet worden dat er grote beschadigingen aan de wortelkluit van de boom ontstaan. Dit kan gebeuren door mechanische beschadiging (bijvoorbeeld door graafwerk) en door verstikking van de wortels als gevolg van optredende bodemverdichting (door het berijden of het plaatsen van zware materialen op het doorwortelde deel van de bouwkavel). Grote beschadigingen aan de wortelkluit kunnen tot instabiliteit van de boom leiden en tot het vervroegde afsterven. Daarmee kan in de volgende fasen rekening worden gehouden:

- Bij het bouwklaar maken van de kavel moet kan het achterste deel van de kavel niet zomaar worden afgegraven of worden geëgaliseerd omdat daarbij grote schade aan de wortelkluit kan ontstaan. Bij het graven van de bouwput dient daarom vooraf beoordeeld te worden tot waar afgegraven moet worden. Daarbij dient het deel dat binnen een straal van 4,0 meter rondom de stamvoet van de boom valt beschermd te worden.
- Bij het ontwerp van de woning en de tuin dient rekening te worden gehouden met het hoogteverschil tussen de zuidzijde van de kavel en de noordzijde. Het is niet mogelijk om de noordzijde (verhoogde deel) geheel te verlagen i.v.m. de boomwortels. In het ontwerp van de tuin heeft een open verharding de voorkeur voor een geheel gesloten verharding i.v.m. de mogelijke verstikking van boomwortels en het beperken van infiltratie van regenwater.
- De berging in de achtertuin kan het best op betonbanden worden geplaatst zonder dat daarvoor een diepe fundering uitgegraven moet worden. Deze banden kunnen ondiep ingegraven worden. Hoe groter de afstand tot de boom hoe minder wortels daarbij beschadigd raken. Ook kan overwogen worden om de berging te funderen op lateien die betonnen poeren op de hoekpunten rusten. Hierdoor hoeft slechts plaatselijk gegraven te worden.
- Tijdens de bouw- en aanlegwerkzaamheden moet voorkomen worden dat het plaatsen van zware bouwmaterialen bodemverdichting in de doorwortelde zone aan de noordzijde van de kavel veroorzaakt. Indien er door ruimtegebrek toch bouwmaterialen geplaats moeten worden, dienen deze op (kunststof) rijplaten geplaatst te worden waardoor de druk op de bodem verdeeld wordt.

Boomtakken:
De grootste beperking voor de bouw van de beoogde woning is de zware gesteltak boven de noordwesthoek van de woning. Hierdoor kan de woning niet volledig tot 12 meter hoogte worden gebouwd en zal er een aanpassing in de plannen noodzakelijk zijn.

Bij het ontwerp en de bouw van de woning moet met de volgende punten rekening worden gehouden:

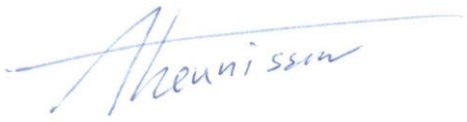
- Indien de boom gesnoeid gaat worden dient dit in overleg en samenspraak met de eigenaar van Bouriciusstraat 9 te gebeuren. Zij zijn de eigenaar van de boom. Het is van belang dat de boom door een deskundig boomverzorger gesnoeid wordt die in staat is om te bepalen wat, waar en hoeveel er gesnoeid kan worden zonder het voortbestaan of het aangezicht van de boom te bedreigen. Ook dienen dan tevens de dode en breukgevoelige takken uit de boom verwijderd te worden. Het heeft de voorkeur om de snoeiwerkzaamheden voorafgaand aan de bouw uit te voeren.
- Omdat er op 9,5 meter hoogte een zware gesteltak loopt die niet verwijderd kan worden (wel veel van de zijtakken) dient het ontwerp aangepast te worden. Hiervoor zijn diverse variaties denkbaar. Bij het aanpassen van het ontwerp dient rekening te worden gehouden met voldoende afstand tussen de tak en het dak i.v.m. mogelijk uitzakken van de tak en om bewegingen door wind geen beschadigingen aan de woning te krijgen. Ook dient er voor het plaatsen van steigers voldoende afstand tot aan de tak te worden ingecalculeerd.
- Bij een aangepast ontwerp voor de woning kan eventueel rekening worden gehouden met eventuele uitbreiding nadat de boom na circa 10 tot 15 jaar gekapt moet worden. Indien daar in het ontwerp al rekening mee wordt gehouden kan de woning t.z.t. na de kap van de boom relatief eenvoudig uitgebouwd worden.

<u>Conclusies t.a.v. onderzoeksvraag 3</u>: *Wat is in relatie tot de aanwezigheid van de waardevolle boom mogelijk?*

➔ Er kan een woning worden gebouwd waarbij het wortelpakket van de boom in een straal van 4,0 meter rondom de stamvoet wordt beschermd en waarbij de zware gesteltak op 9,5 meter hoogte behouden kan blijven.
Hierbij zijn er verschillende opties mogelijk waarbij het huidige ontwerp aangepast zal moeten worden. Dat kan zijn door het huidige grondplan te handhaven en de woning en de derde en vierde verdieping aan te passen aan de boomtak. Mogelijk kan ook de woning langer worden waardoor er twee verdiepingen toereikend zijn.

We hopen u met deze rapportage voldoende en naar wens geïnformeerd te hebben. Indien u hiertoe nog vragen of opmerkingen heeft dan zijn wij uiteraard graag bereid deze te beantwoorden dan wel nader toe te lichten.

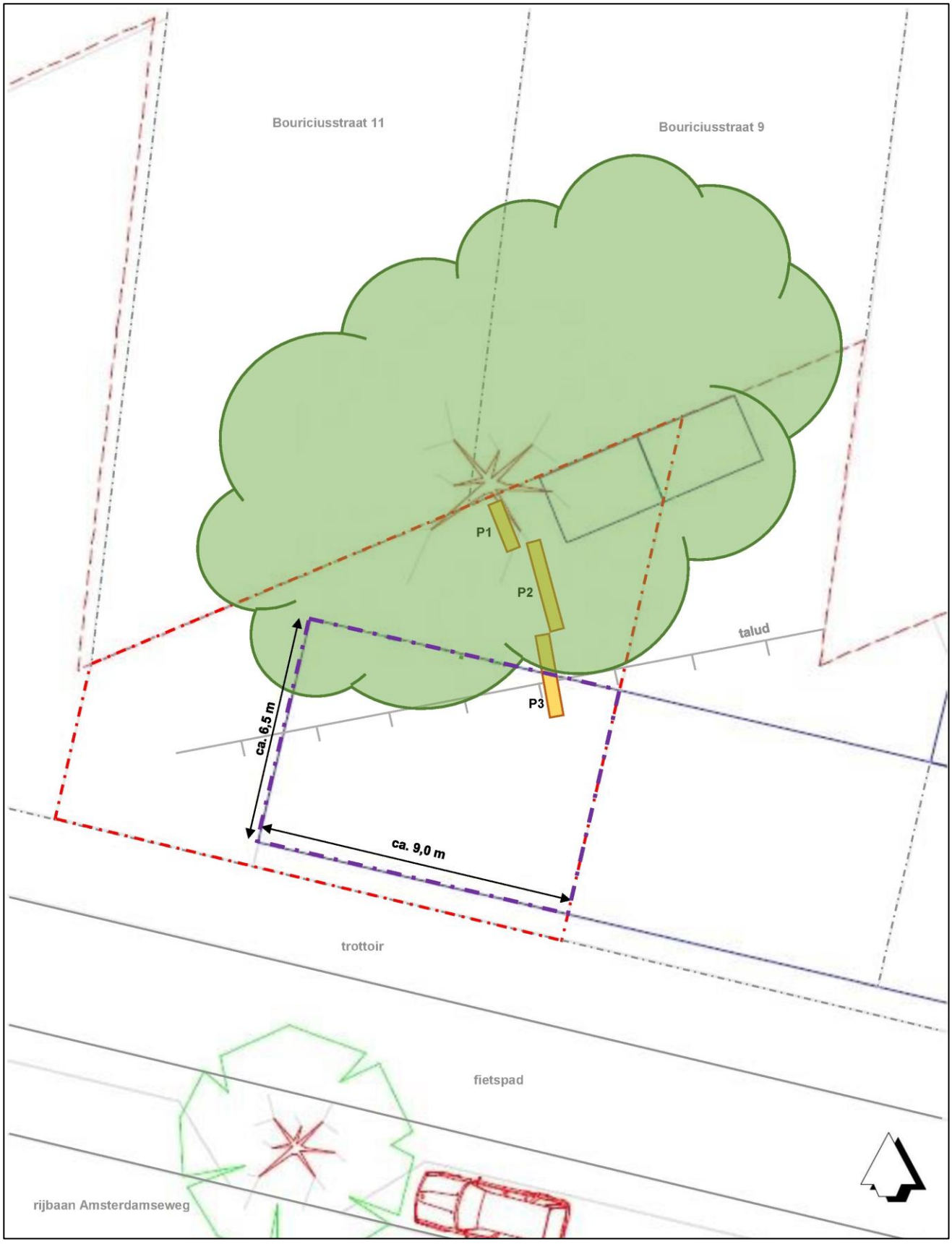
Hoogachtend,

Aernout Theunissen

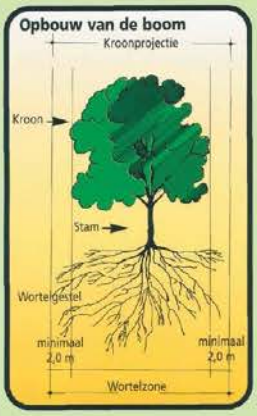
BoomOntzorging.com

BIJLAGE 1: Ontwerptekening bouw en aanleg t.o.v. de boom

Boombescherming op bouwlocaties

Stadswerk

Let op!

Voordat bouwwerkzaamheden beginnen, aandacht voor de volgende voorschriften:

Algemeen
De voorschriften voor de bescherming van bomen dienen op de bouwlocatie aanwezig te zijn. De te treffen maatregelen dienen voor de uitvoering van de werkzaamheden in overleg met de boombeheerder en vervolgens met de directie te worden vastgesteld (zie: Standaard R.A.W. bepalingen). De aannemer is verplicht zijn medewerkers op deze voorschriften te wijzen en zorg te dragen voor de inachtneming daarvan.

Schade
Bij beschadiging van wortels, takken en/of stam is de aannemer verplicht dit onmiddellijk aan de boombeheerder en de directie te melden. Vakkundig ingrijpen kan grotere schade en vervolgschade beperken dan wel voorkomen. Toegebrachte schade dient de veroorzaker te vergoeden. De hoogte van het schadebedrag wordt bepaald door de aard en omvang van de toegebrachte schade en de boomwaarde volgens de **"Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen" (NVTB)** voor de waardebepaling van bomen.

Beschermingscode:

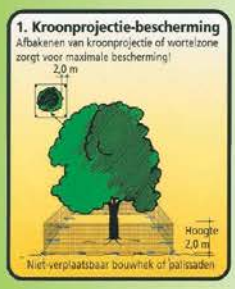
1. **Vooruitlopend op bouw-/sloopactiviteiten moeten de te handhaven bomen met de werkelijke kroonprojectie op tekening staan aangegeven.**
2. **Neem voor de start van de werkzaamheden contact op met de boombeheerder over de te nemen beschermingsmaatregelen.**
3. **Machinaal graafwerk binnen de kroonprojectie is verboden!**
4. **Voorkom bodemverdichting onder de kroonprojectie door transport, opslag van materialen e.d.**
5. **Snoeien van takken en wortels dikker dan 5 cm doorsnede uitsluitend na overleg met de boombeheerder en vervolgens laten uitvoeren door vakbekwame boomverzorgers (European Treeworkers).**

Graafwerkzaamheden
afbeelding 6-7

In de wortelzone is (machinaal) graven niet toegestaan.
Slechts bij hoge uitzondering en dan uitsluitend indien voorgeschreven (bestek) en in overleg met de boombeheerder zijn ontgravingen, in handkracht uit te voeren, binnen de wortelzone mogelijk. Uitsluitend in overleg met de boombeheerder en de daarop volgende toestemming van de directie kunnen incidenteel wortels tot een doorsnede van 5 cm recht worden doorgezaagd. Dit moet wel vakkundig gebeuren, dus knippen en zagen en niet trekken en scheuren. Doorzagen van dikkere wortels mag nooit. Het in handkracht ondergraven en/of onderboren is wel toegestaan. Het gestuurd onderboren van kabels en leidingen verdient de voorkeur. Een bouwput of -sleuf tegen de kroonprojectie van bomen mag niet langer dan drie weken open liggen. Blootliggende wortels moeten in alle gevallen beschermd worden tegen uitdroging en vorst (m.b.v. vochtige doeken of zwarte folie) en in ieder geval zo snel mogelijk worden toegedekt met grond. Bij vorst open sleuven aan de boomzijde direct afschermen.

Terreinaanpassingen
afbeelding 8-9

Terreinophogingen en -afgravingen binnen de kroonprojectie zijn alleen bij uitzondering toegestaan, en dan uitsluitend indien voorgeschreven (bestek) in overleg met de boombeheerder en de daarop volgende toestemming van de directie. Ophoging of afgraving leidt tot afsterving van boomwortels door schade of zuurstofgebrek.

Boombescherming
afbeelding 1-2-3

Bomen op een werkterrein dienen zodanig met geschikte materialen beschermd te worden (niet- verplaatsbare bouwhekken, palissaden, houten schuttingen, steigeronderdelen etc.) zodat beschadigingen aan de wortelzone, stam en kroon uitgesloten zijn. Bij beperkte ruimte moet bescherming van de boomspiegel of minimaal een stambescherming aangebracht worden om zoveel mogelijk beschadigingen te voorkomen. Indien de voorgeschreven maatregelen niet toereikend zijn, meldt de aannemer dit onmiddellijk aan de boombeheerder en de directie.

Bodemverdichting
afbeelding 10-11

Verdichting van de bodem d.m.v. verdichtingmachines (trillingen) leidt tot verdichting van de grond en verstikking van de boom en is niet toegestaan binnen de kroonprojectie. Bouwverkeer binnen de kroonprojectie is evenmin toegestaan.

Bouwplaats/ Bouwverkeer
afbeelding 4-5

Binnen de kroonprojectie mogen geen bouw- en directieketen staan. Tijdelijke bouwwegen binnen de kroonprojectie zijn uitsluitend toegestaan indien deze zijn voorgeschreven (bestek) in overleg met de boombeheerder en de daarop volgende toestemming van de directie. Gebruik van rijplaten (beton, staal, hout of kunststof) en/of andere voorzieningen zijn dan noodzakelijk.

Opslagplaats
afbeelding 12

Bouwmaterialen opslaan en/of zand- en granddepots inrichten binnen de kroonprojectie is niet toegestaan. Opslag van olie, brandstoffen en chemicaliën moet aan de wettelijke eisen voldoen; deze stoffen echter nooit binnen de kroonprojectie opslaan. Cementresten, spoelwater en andere reststoffen (verpakkingen etc.) dienen zorgvuldig afgevoerd te worden; lozingen in bodem en/of oppervlaktewater en begraven is nooit toegestaan.

JPM

RAW

vhg Vakgroep Boomverzorging

GPKL.nl Gemeentelijk Platform Kabels & Leidingen

Bomen stichting

Uitgave:
Vereniging Stadswerk Nederland
vakgroep Groen, Natuur en Landschap
copyright 2007
Te bestellen bij secretariaat Stadswerk:
0318 – 69 27 21 of info@stadswerk.nl

BIJLAGE 3: Taxatieparameters en rekenblad berekening boomwaarde

Rekenblad boomwaarde

Taxatierapport					
Registratienummer taxatie	78-2017-007				
Objectbeschrijving	*Aesculus hippocastanum* (witte paardenkastanje)				
Boomnummer/-code	02.12.B.3061				
Locatie	Bouriciusstraat 9, Arnhem				
Opdrachtgever	Aveco de Bondt B.V.				
Naam geregistreerd taxateur NVTB	Dhr. ing. A.R. Theunissen, BoomOntzorging.com				
Datum	26 juli 2017				
Doelstelling	Boomwaardebepaling				
Boomwaarde	**€ 9.665**			per boom, exclusief BTW	
Toelichting	Berekening boomwaarde i.v.m. boomeffectanalyse				
Methodiek boomwaarde- & schadeberekening	Rekenmodel Boomwaarde, Richtlijnen NVTB 2013				
Aanplant & nazorg					
Stamomvang nieuwe aanplant	14/16 cm			Soort:	*Aesculus hippocastanum*
Boomleeftijd bij aanplant	0 jaar			Soortklasse:	2
Duur aanslagperiode incl. nazorg	3 jaar				
Kosten plantgoed		€ 265	A1	Exclusief 6% BTW	
Plantkosten		€ 215	A2	Exclusief 21% BTW	Plantkosten extensief
Kosten aanplant		**€ 480**	A3		
Kosten aanplant & rente na 3 jaar	€ 538	1,12			Rentefactor aanplantkosten (Tab. G1)
Garantie (10%)	€ 54				
Subtotaal	**€ 591**		A4		
Kosten nazorg, per jaar		€ 235		Exclusief 21% BTW	
Kosten nazorg & rente, na drie jaar	€ 733	3,12	A5		Rentefactor jaarlijks terugkerende kosten (Tab. G2)
Boomwaarde 3 jaar na aanplant	**€ 1.325**		A6		
Begeleiding tot functievervulling					
Boomleeftijd bij functievervulling	70 jaar				Functiecategorie 2 (lange levensduur, verlengde beg.per.)
Jaarlijkse beheerkosten		€ 15		Exclusief 21% BTW	Jaarlijkse kosten 'extensief'
Jaren begeleiding tot functievervulling	67 jaar				
Kosten begeleiding, totaal	€ 4.816	321,08	B1		Rentefactor jaarlijkse kosten gedurende 67 jaar (Tab. G2)
Kosten plantgoed en aanplant	€ 18.332	13,84	B2		Rentefactor aanplant en nazorg over 67 jaar (Tab. G1)
Boomwaarde bij functievervulling	**€ 23.148**		B3		Boomwaarde op 70-jarige leeftijd
Afschrijving					
Afschrijvingsmodel	4 afschrijving volgens annuïteit				
Rentevoet	4 %				
Verwachte totale levensduur	150 jaar				
Afschrijvingsperiode	80 jaar				
Huidige boomleeftijd	137 jaar				
Afgeschreven jaren	67 jaar				
Resterende levensduur	13 jaar				
Afschrijvingscomponent		€ 968			Annuïteit
Afschrijving	€ 13.483	58%	C1		
Actuele boomwaarde	**€ 9.665**		C2		Exclusief BTW

Alle kosten zijn exclusief BTW (voor aankoop plantgoed geldt 6% BTW, voor overige kosten geldt 21% BTW). De in de berekeningen gehanteerde rentevoet is 4%

BoomOntzorging.com

plaats en datum:
Wageningen, 26 juli 2017

naam / handtekening:
Dhr. ing. A.R. Theunissen
Geregistreerd taxateur van bomen, lid NVTB

BIJLAGE 4: Verklarende woordenlijst

Haarwortel
Boomwortels die als primaire functie de opname en transport van vocht en in het water opgeloste voedingsstoffen hebben. Haarwortels dragen slechts beperkt bij aan de standvastheid van de boom.

Houtparasitaire schimmel
Dit zijn houtrot-veroorzakende schimmels die rot veroorzaken in het levende hout, bast en cambium van bomen. Er zijn talrijke houtparasitaire schimmels die een variabele mate van agressiviteit hebben en die veelal specifieke delen van de boom aantasten. Het vruchtlichaam (= de paddenstoel) dient vaak voor herkenning van de soort schimmel waardoor de visuele boomveiligheidscontroles het beste in het najaar uitgevoerd kunnen worden. Naast houtparasitaire schimmels zijn er saprotrofe schimmels die eveneens houtrot veroorzaken maar welke alleen reeds afgestorven weefsel afbreken. Soms kunnen saprotrofe schimmels parasitair worden en ook levens weefsel gaan aantasten, hetgeen mogelijk wordt bij verzwakte bomen.

IBA
Een methodiek voor visuele boomveiligheidscontrole (Integrierte Baumanalyse), waarbij de ernst van zichtbare symptomen van structurele en pathologische verzwakkingen wordt beoordeeld aan de hand van de reactie van de boom op die verzwakkingen. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat door de vorming van compensatie- en extra steunweefsel de boom aantastingen en verzwakkingen kan compenseren waardoor de verzwakking van de boom verminderd of opgeheven wordt. Indien de boom in vitaliteit afneemt en de afbraak van levend weefsel niet meer kan compenseren neemt de boom daadwerkelijk in stabiliteit af. Deze IBA-methodiek is afkomstig van de Duitse boomonderzoekers *Michael Schlag* en *Hermann Reinartz* van het Duitse *Institut für Baumdiagnose*.

Kroonprojectie
De kroonprojectie is de verticale projectie van de rand van de kroon op de grond.
Het gebied binnen de kroonprojectie en soms tot circa 2 meter daarbuiten, wordt veelal beschouwd als de zone waarbinnen de meeste boomwortels zich bevinden. Hierop zijn er echter veel uitzonderingen zoals bij zuilvormige bomen, scheefstaande bomen, bomen in verhardingen, bomen in verdichte grond en bomen op plaatsen met een hoge grondwaterstand.

Levensverwachting
Een inschatting van de resterende levensduur van een boom, meestal uitgedrukt in de klassen: 0 jaar, <5 jaar, 5-10 jaar, 10-15 jaar en >15 jaar. De levensverwachting drukt de verwachte resterende *functionele levensduur* uit van een boom en niet de absolute biologische levensduur.
De klasse '*0 jaar*' wordt toegekend aan dode bomen. De klasse ' *<5 jaar*' is de minimaal toe te kennen levensverwachting bij nog levende bomen die dermate verzwakt zijn dat ze in hun laatste levensfase verkeren (afstervend zijn) of door een ernstige structurele verzwakking op korte termijn kunnen afbreken of kunnen omwaaien (zonder biologisch dood te zijn). De klasse '*>15 jaar*' is de maximaal toe te kennen levensverwachting vanwege de onvoorzienbaarheid van optredende ziekten, aantastingen en andere verzwakkingen op lange termijn. Bij deze bomen zijn er geen (ernstige) gebreken aangetroffen die de levensverwachting zouden kunnen verkorten.

NVTB
De *Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen* is een vakvereniging voor boomdeskundigen die officieel zijn geregistreerd als boomtaxateur. De NVTB streeft naar een uniforme methodiek voor het bepalen van de monetaire waarde van bomen en van de waardevermindering van bomen als gevolg van schade. De basis voor de waarde- en schadetaxaties zijn de *Richtlijnen NVTB 2013*. Alle bij de NVTB geregistreerde boomtaxateurs dienen conform deze richtlijnen te werken. Middels een vaktest voor

toelating tot de NVTB en een intern kwaliteitswaarborgsysteem worden de leden van de NVTB doorlopend getoetst op vakbekwaamheid en kwaliteit.

Stabiliteitswortel
De dikke boomwortels die het gestel van de wortelkluit vormen en als primaire functie de verankering van de boom met de grond hebben. Beschadiging of het verwijderen van stabiliteitswortels kan ernstige problemen met de standvastheid van een boom veroorzaken waardoor de boom kan omvallen (windworp). Ook kunnen grote verwondingen van de stabiliteitswortels een invalspoort voor houtparasitaire schimmels vormen waardoor er houtrot in de wortelkluit en stamvoet van de boom kan ontstaan.

Stam(voet)breuk
Het breken van de stam of de stamvoet als gevolg van een interne verzwakking door bijvoorbeeld houtrot, holten en scheurvorming in het stamhout. Externe factoren zoals een veranderde/toegenomen windbelasting op de boom spelen veelal een grote rol bij het afbreken van bomen.

VTA
Visuele boomveiligheidscontrole (Visual Tree Assessment), die ten doel heeft structurele en pathologische verzwakkingen bij bomen vroegtijdig te herkennen aan de hand van visueel waarneembare symptomen. Hierbij speelt de mechanische opbouw en werking van bomen een grote rol. De theoretische basis die hiervoor van toepassing is, is afkomstig van *Professor Claus Mattheck* maar is tevens gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek van diverse andere boomwetenschappers.

Windworp
Het omwaaien van een boom door het ‘kiepen’ van de wortelkluit. Dit treedt vaak op als gevolg van houtrot in of schade aan de wortelkluit en/of door een veranderde/toegenomen windbelasting op de boom.

BoomOntzorging.com

inventarisatie • onderzoek • advies • snoeien • vellen

BoomOntzorging.com is een dynamisch bedrijf dat werkzaam is in alle facetten van de boomverzorging. Door onze veelzijdige aanpak en brede expertise kunnen wij flexibel inspringen op alle wensen van boomeigenaren en boombeheerders voor de optimale verzorging en beheer van het bomenbestand. Door onze kennis, kunde en ervaring in boomverzorging en boomtechnisch onderzoek te bundelen kunnen wij in degelijke, theoretisch onderbouwde maar ook praktisch uitvoerbare adviezen voorzien.

Wij streven naar een directe en open communicatie met onze opdrachtgevers, een snelle en flexibele inzet en het leveren van de hoogst mogelijke kwaliteit. Door een breed scala aan eigen (onderzoeks)apparatuur kunnen wij alle verlangde werkzaamheden geheel in eigen beheer uitvoeren, waardoor bij lage kosten de kwaliteit gewaarborgd blijft.

Onderzoek & Advies:

- Inventarisatie van boombestanden
- Visuele boomveiligheidsinspecties (VTA)
- Boomtechnisch onderzoek
- Stabiliteitsonderzoek
- Groeiplaatsonderzoek
- Bewortelingsonderzoek (bij wortelopdruk van verhardingen)
- Bomeneffectanalyse (BEA)
- Waarde- en schadetaxaties
- Flora & fauna gedragscodes en QuickScans
- Bemiddeling bij boomconflicten

Groeiplaatsverbetering:

- Loswerken en verrijken van doorwortelde bodemlagen zonder optredende wortelschade
- Openbreken van verdichte bodemlagen ('ploffen')
- Pneumatisch injecteren van voedingstoffen in diepe, doorwortelde bodemlagen

Boomverzorgende werkzaamheden:

- Snoeien
- Begeleidingssnoei
- Onderhoudssnoei
- Knotten
- Vellen (klimmend, met hoogwerker of met telekraan)
- Plaatsen van kroonankers
- Aanplant van bomen & heesters

Wilt u nadere achtergrondinformatie over ons bedrijf of recentelijk door ons uitgevoerde projecten bekijken? Kijk dan op onze website: www.BoomOntzorging.com. Heeft u specifieke vragen, bel of e-mail ons via onderstaande contactgegevens.

Boombeheer BoomOntzorging:

- Totaalpakketten voor boomonderhoud en boombeheer
- Begeleiding bij boomprojecten
- Boombeheerplannen
- Demonstraties & training

Kerkstraat 7, 6674 AS Herveld
Robert van Stuyvenberg 06 1569 9852
ing. Aernout Theunissen 06 2329 0014
info@boomontzorging.com
www.boomontzorging.com

Aveco de Bondt
ingenieursbedrijf

Memo

Ter attentie van	Vof Arnhemse Heeren
Datum	11 augustus 2017
Distributie	
Projectnummer	170653
Onderwerp	Watertoets ontwikkeling Arnhemse Heeren
Opgesteld door	F. (Femke) Hilhorst
Gecontroleerd door	T. (Thijs) Visser

1 INLEIDING

In opdracht van Vof Arnhemse Heeren is door Aveco de Bondt een watertoets uitgevoerd voor de ontwikkellocatie K10 Amsterdamseweg te Arnhem. De ontwikkeling vindt plaats binnen de gemeente Arnhem, in het beheergebied van waterschap Rijn en IJssel.
Voor het opstellen van het bestemmingsplan moet het aspect water beschouwd worden, daarom wordt het watertoets proces doorlopen. Het doel van de watertoets is om inzichtelijk te maken of de waterhuishoudkundige situatie gaat veranderen en welke maatregelen genomen kunnen worden om een verslechtering van de waterhuishoudkundige situatie te voorkomen. De opdrachtgever wil op de voorgenoemde locatie 19 woningen en bijbehoren infrastructuur ontwikkelen. Een inrichtingstekening van de ontwikkeling is weergegeven in de onderstaande Figuur en in Bijlage 1.

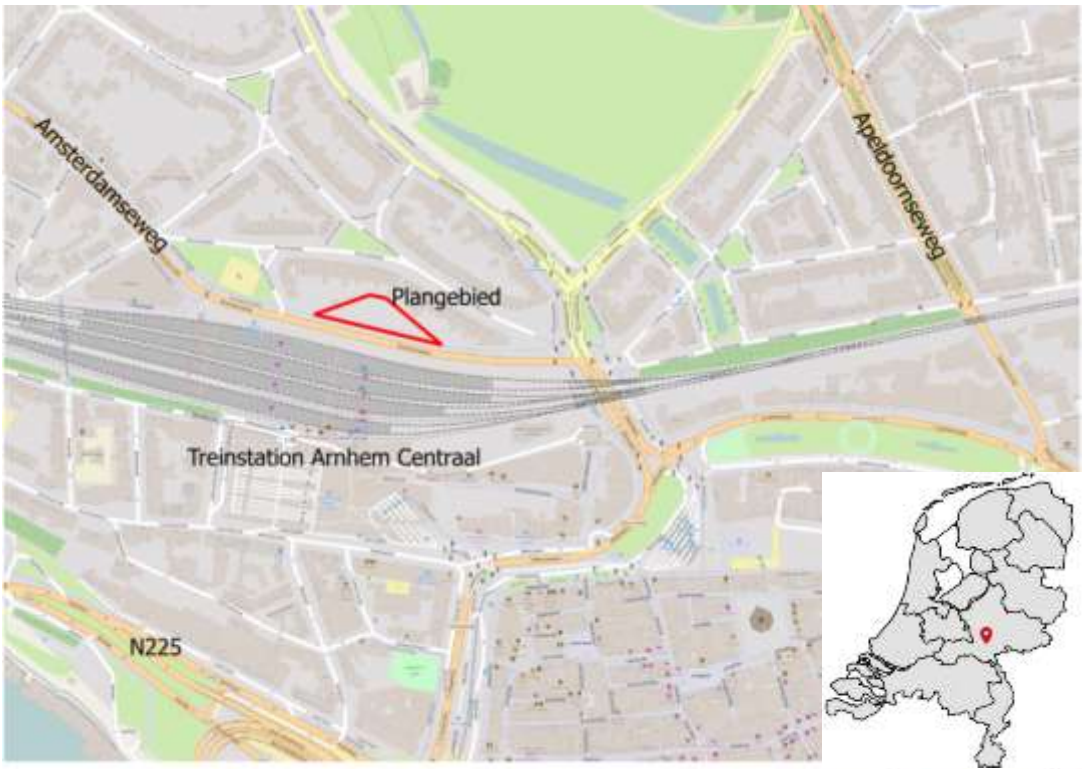

Figuur 1: Inrichtingstekening van ontwikkeling K10 te Arnhem. Blauw omlijnt zijn woningen. Het terrein waar gebouwd gaat worden grenst aan de Amsterdamsestraatweg.

2 PROJECTSITUERING

2.1 De ontwikkeling

Het plangebied ligt ten noorden van station Arnhem en wordt ingesloten door de Amsterdamseweg (zuidzijde), Brantsenstraat (westzijde), Bouriciusstraat en Sweerts de Landasstraat (noordzijde). Ten noorden en westen van het plangebied bevinden zich woningen. De locatie van het plangebied is opgenomen in de onderstaande Figuur.

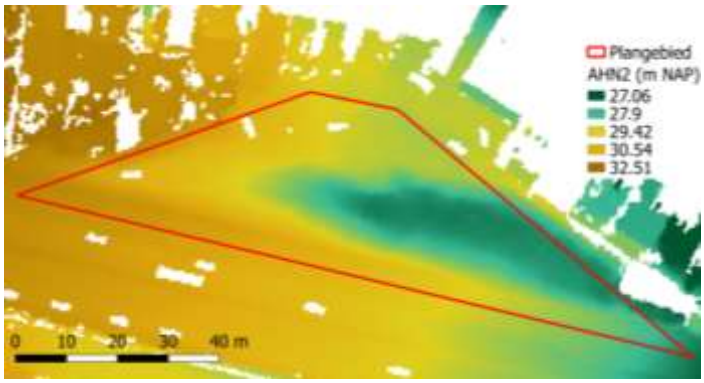

Figuur 2: Locatie van het plangebied.

Het project omvat de ontwikkeling van 19 woningen, bergingen en bijbehorende infrastructuur. Tot op heden is het plangebied onbebouwd. Het oppervlak van het plangebied is ca. 2.600 m^2 en ongeveer 2.500 m^2 van het oppervlak wordt verhard.

2.2 Maaiveldhoogte

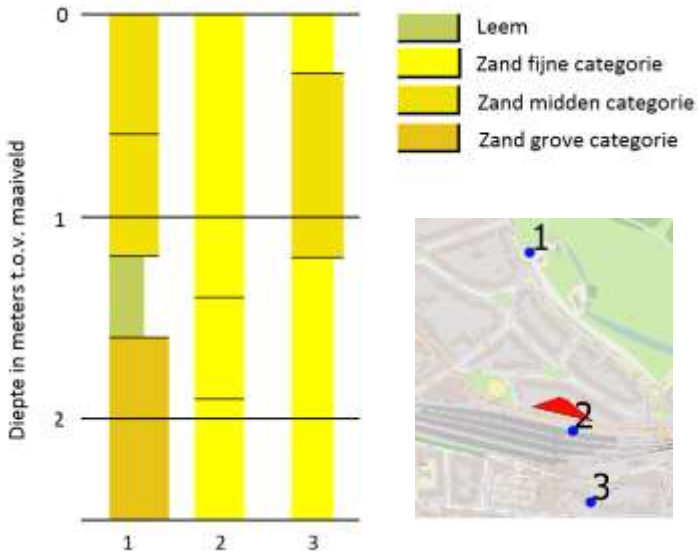
De maaiveldhoogte op het plangebied is bepaald aan de hand van de Algemene Hoogtekaart van Nederland (AHN2). De resultaten zijn weergegeven in de onderstaande Figuur. De huidige maaiveldhoogte van het plangebied varieert van NAP +27,5 tot +31,5 m.

Figuur 3: Maaiveldhoogte van het plangebied (bron: AHN2).

2.3 Bodemopbouw

In de omgeving van het plangebied zijn verschillende boringen beschikbaar. De boorstaten zijn weergegeven in Figuur 4. De bodem in de omgeving bestaat hoofdzakelijk uit zand en biedt derhalve de mogelijkheid om hemelwater te infiltreren. Wel is de kans aanwezig dat er leemschotten onder het plangebied bevinden. Deze leemlagen liggen in Arnhem soms zelfs verticaal.

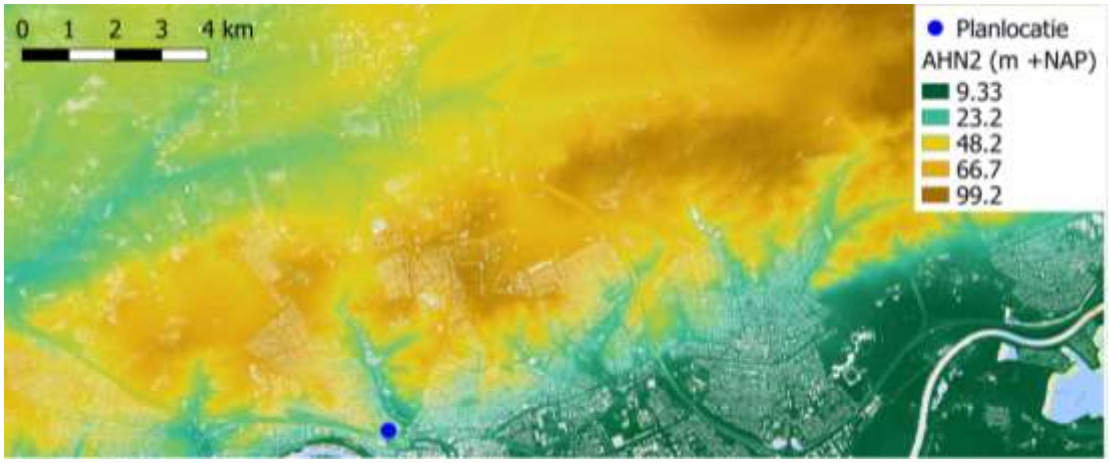
Figuur 4: Boorprofielen 1, 2 en 3 nabij de planlocatie. Respectievelijke identificatie Dinoloket: B40B1079; B40B0323 en B40B1480.

Het plangebied bevindt zich op het voormalig Nepromaterrein. Hier was van 1905 tot 1979 een chemische wasserij gevestigd, waardoor de grond ernstig was verontreinigd. Er zat onder meer lood, olie, teer en cyanide in de grond. Vanaf 2002 is sanering gestart waarbij de bovenste twee meter op het Nepromaterrein is ontgraven en voorzien van schone grond. Van twee meter diep tot het grondwater is in-situ verwijderd door

bodemluchtonttrekking en persluchtinjectie. De bodemopbouw is dus tegenwoordig substantieel anders dan dat van de omgeving.

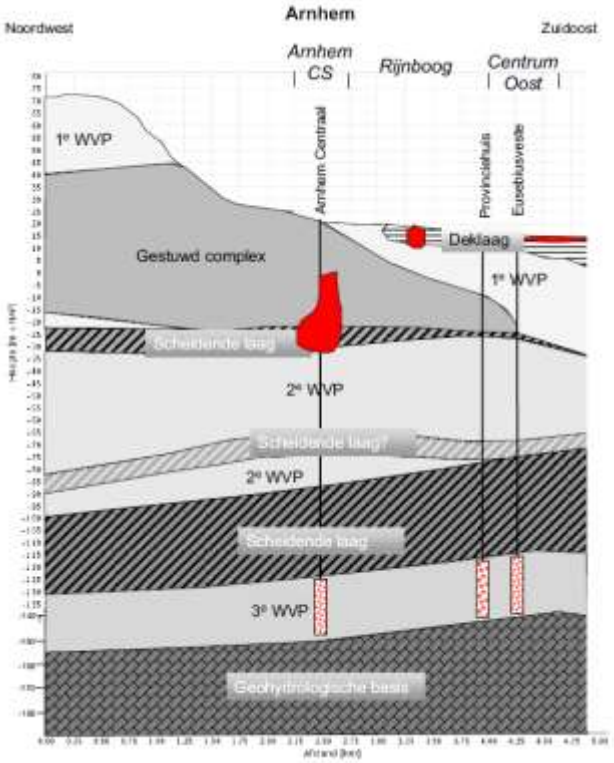
2.4 Grondwater

Zoals te zien is in Figuur 5, ligt Arnhem aan de rand van een stuwwal, hierdoor varieert de maaiveldhoogte sterk.

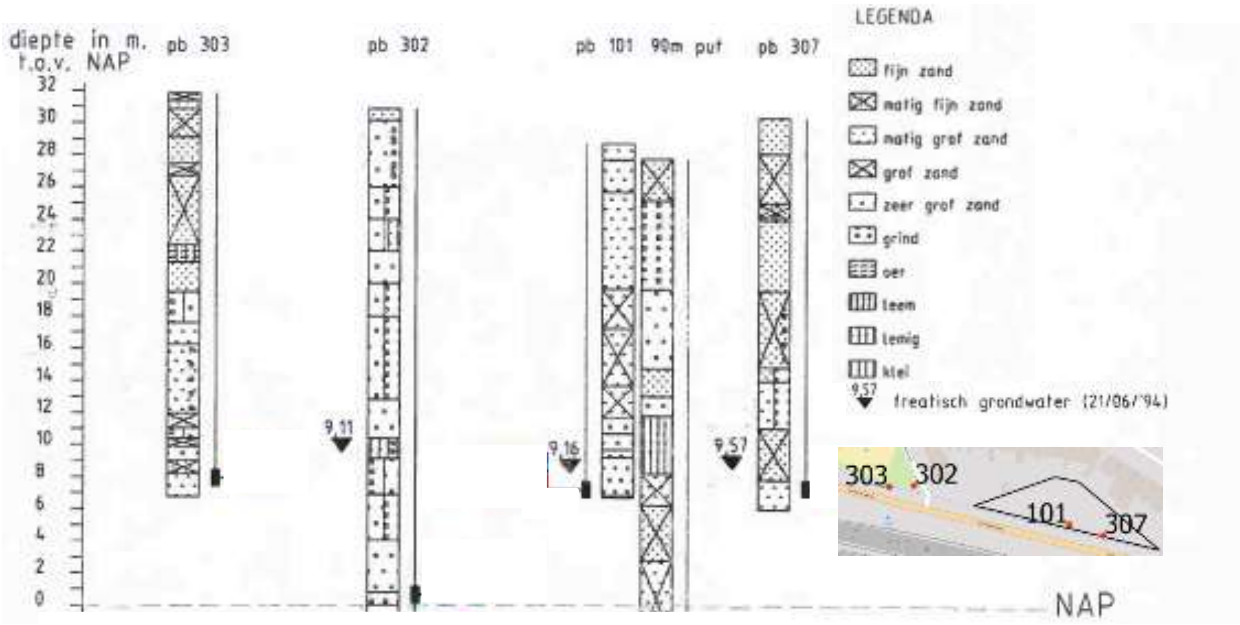
Figuur 5: Maaiveldhoogte van plangebied omgeving. Arnhem ligt aan de voet van een stuwwal.

Doordat het plangebied op een gestuwd complex ligt (zie Figuur 6), zijn er enorme sprongen in het freatisch grondwatersysteem. Onder Arnhem liggen drie watervoerende pakketten.

Figuur 6: Dwarsdoorsnede omgeving plangebied. De planlocatie ligt links van Arnhem CS, op een gestuwd complex (bron: Masterplan voor de ondergrond van Arnhem, Arcadis 2010).

In de onderstaande Figuur zijn boorstaten in en rond de omgeving van het plangebied weergegeven. Peilbuis 101 en 307 liggen binnen het plangebied. In deze peilbuizen is het freatisch grondwater gemeten op 9,16 en 9,57 meter diepte. Deze data is verkregen op 21 juni 1994.

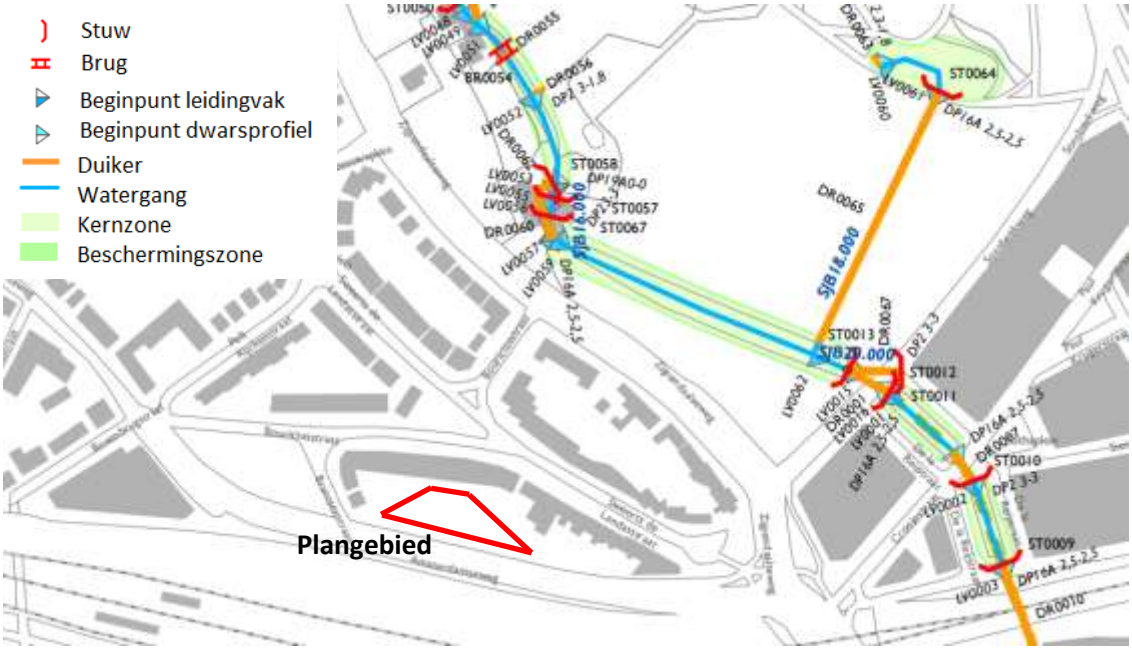

Figuur 7: Boorstaten in en rond de omgeving van het plangebied, gerealiseerd door Tauw in 1994. Van links naar rechts: peilbuis 303, 302, 101 en 307. Het oorspronkelijke Figuur is weergegeven in Bijlage 2.

Het diepe freatische water is te verklaren door het maaiveldverschil tussen de planlocatie en de noordelijk gelegen beek (ca 10 – 15 m hoogteverschil). Het is daarmee aannemelijk dat de grondwaterstanden voldoende laag zijn om infiltratie door middel van ondergrondse voorzieningen mogelijk te maken.

2.5 Oppervlaktewater

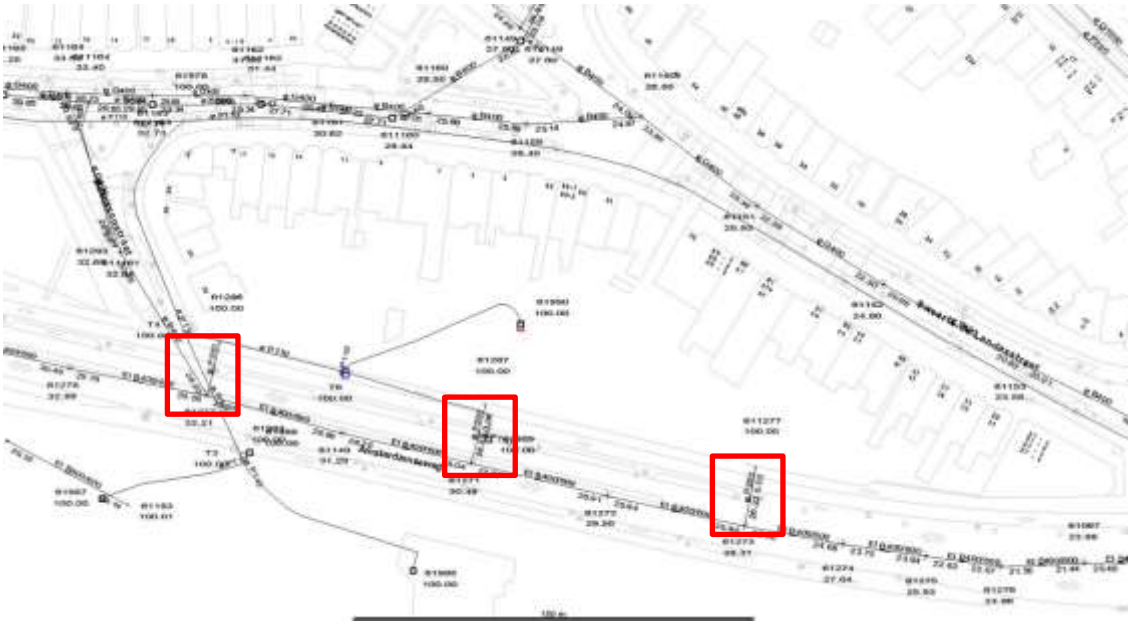
Binnen het plangebied bevindt zich op dit moment geen oppervlaktewater. In de omgeving van het plangebied bevindt zich wel oppervlaktewater. In Figuur 8 is een uitsnede uit de legger van waterschap Rijn en Ijssel opgenomen. Hierin staan de primaire wateren die in het beheer zijn van het waterschap opgenomen. Ten noorden van het plangebied loopt op een afstand van ca. 200 meter de St. Jansbeek (bron: leggerkaart waterschap Rijn en Ijssel).

Figuur 8: Oppervlaktewater nabij ontwikkellocatie (bron: leggerkaart waterschap Rijn en Ijssel).

2.6 Riolering

De gemeente is verantwoordelijk voor de riolering nabij de planlocatie, zie onderstaande Figuur en in de Bijlage. Drie leidingen kunnen gebruikt worden om vuilwater af te voeren (rood omlijnt). Deze leidingen (PVC 250mm) zijn op de grens van het K10 terrein ondergronds afgedopt. De leidingen op het K10 terrein moeten worden opgezocht en opgegraven waarna er op aangesloten kan worden. Op de erfgrens moeten in de afvoerleiding ontstoppingsputten worden geplaatst.

Figuur 9: Rioolstelsel plangebied. De drie leidingen waar vuilwater kan worden aangeboden aan het rioolsysteem zijn rood omlijnt. Een groter formaat van deze Figuur is weergegeven in Bijlage 3.

2.7 Overige (water)belangen

In de omgeving van het plangebied zijn geen keringen, grondwaterbeschermingsgebieden of andere belangen die spelen. Wel is in de Figuur 9 te zien dat er een persleiding P110 onder het plangebied ligt. Deze is aangelegd in het verleden omdat grootschalige sanering heeft plaatsgevonden op het plangebied.

3 BELEID GEMEENTE / WATERSCHAP

Het waterschap Rijn en Ijssel is waterbeheerder in het gebied. Op 19 juli 2017 heeft telefonische afstemming met Daniel Nieuwhuis plaatsgevonden. Hij heeft het beleid van het waterschap toegelicht. Om piekafvoer te beperken stelt het waterschap als eis dat voor verhard oppervlak een t=10 plus 10% geborgen moet worden op eigen terrein. Hierbij mag worden uitgegaan van een piekafvoer van 0,8 liter per seconde per hectare vertraagde afvoer.

De eisen en randvoorwaarden aan de ontwikkeling voor het thema water worden gesteld door de gemeente Arnhem. Op 19 juli 2017 heeft telefonische afstemming met Theo van der Kroon plaatsgevonden. Hij heeft het beleid van de gemeente toegelicht. Gemeente Arnhem stelt als eis dat voor verhard oppervlak 43 mm in 45 minuten geborgen moet worden. Voor deze 43 millimeter geldt dat hemelwater binnen het plangebied geïnfiltreerd moet worden. Wanneer er meer dan de aangegeven 43 millimeter valt, is afvoer van het overtollige water op het gemeentelijk stelsel toegestaan. Vuilwater mag via drie uitleggers worden aangeboden aan het stelsel. Daarnaast tellen groene daken niet mee als verhard oppervlak. Een ontwateringdiepte van 80 tot 90 cm onder vloerniveau dient gehanteerd te worden.

4 WATEROPGAVE

Gemeente Arnhem stelt als eis dat voor verhard oppervlak 43 mm in 45 minuten geborgen moet worden. De waterschapseis dat een T-10 bui met 10% klimaatcorrectie dient te worden geborgen komt hiermee overeen. Er zijn verschillende manieren om in deze berging te voorzien. Zo is het mogelijk om nieuw oppervlaktewater, infiltratievoorzieningen, ondergrondse berging of maatregelen op het dak toe te passen. Met het oog op de beschikbare ruimte en de conclusie uit voorgaande hoofdstukken ligt berging en infiltratie door middel van ondergrondse voorzieningen het meest voor de hand. In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van verschillende oplossingsrichtingen en wordt onderbouwd hoe deze oplossingen bijdragen aan het invullen van de wateropgave. Hiervoor is Tabel 2 opgesteld.

Tabel 2: Overzicht oplossingsrichtingen

Maatregel	*Toepassing*	*Toepasbaarheid*	*Effect*
Infiltratiekratten	Onder infrastructuur en groenvoorzieningen.	Voor deinfiltratiekratten moet een zandvanger zitten vanwege de zandige ondergrond van het plangebied. Met deze zandvangers zijn infiltratiekratten goed toepasbaar. De infiltratiekratten moeten in principe boven de freatische waterstand, deze is voldoende laag.	Berging en infiltratie van hemelwater.
Infiltratieriool	Rond bebouwing voor dakwater en als transportriool tussen andere bergingsvoorzieningen.	Goed toepasbaar.	Berging en infiltratie van hemelwater.
Grindkoffers	Rond bebouwing voor dakwater.	Langs de buitenwanden van de woningen.	Berging en infiltratie hemelwater.
Groen dak	Dak van de woningen	Met een specifieke dak en funderingsconstructie goed toepasbaar.	Reductie van verhard oppervlak waardoor de wateropgave vermindert.
Berging op het dak	Dak van de woningen	Met een specifiek dak en funderingsconstructie goed toepasbaar.	Berging van hemelwater op het dak.

De totale bergingsopgave betreft 43 mm over een totaal verhard oppervlak van 2.500 m^2. Dit komt neer op 107,5 m^3. Het verhard oppervlak kan worden verminderd door de toepassing van groene daken. Vermindering van het verhard oppervlak staat dan in een verhouding 1:1 met het oppervlak groen dak. Voor de overige verharding dient nog steeds 43 mm geborgen te worden.

De meest efficiënte manier van bergen is in infiltratiekratten. Een krat met afmetingen van 0,66 meter hoog en 0,80 meter breed en lang heeft een netto bergingsvolume van 0,406 m^3 en een benodigd ruimtebestek van 0,64 m^2. In totaal 265 kratten hebben een berging van 107,5 m^3 en een benodigd ruimtebestek van 170 m^2. Hiermee kan worden

voldaan aan de gestelde bergingseis. Door het toepassen van (infiltratie)riolering om het water in de kratten te krijgen kan in het ontwerp nog een optimalisatie gezocht worden in de hoeveelheid toe te passen kratten.

Bovengenoemde alternatief betreft een voorbeeldoplossing en hiervan kan afgeweken worden in het uiteindelijk ontwerp. Als ontwerpeis wordt gesteld dat er 43 mm berging aanwezig dient te zijn in het aangelegde systeem voor het volledige verharde oppervlak. De dit dient te gebeuren in een voorziening die infiltratie van hemelwater binnen het plangebied mogelijk maakt. Hiermee zijn zowel de bergingseis van het waterschap als de bergings-/infiltratie eis van de gemeente geborgd.

5 CONCLUSIE

In opdracht van KWP is door Aveco de Bondt een watertoets uitgevoerd voor de ontwikkellocatie K10 Amsterdamseweg te Arnhem. In deze memo wordt het beleid van het waterschap Rijn en Ijssel en gemeente Arnhem ten aanzien van het thema water toegelicht en wordt een voorbeeldoplossing aangedragen om aan het beleid te voldoen.

De ontwikkeling betreft 19 woningen met bijbehorende infrastructuur. In totaal omvat de ontwikkeling 2.600 m^2 en is er weinig ruimte gereserveerd voor groenvoorziening. Het plangebied ligt aan de voet van een stuwwal waardoor de maaiveldhoogte sterk varieert in de omgeving. Het plangebied heeft een zandige ondergrond met mogelijk leemplaten en heeft een freatische grondwaterstand die relatief diep onder maaiveld ligt. In het plan is geen ruimte gereserveerd voor de aanleg van nieuw oppervlaktewater.

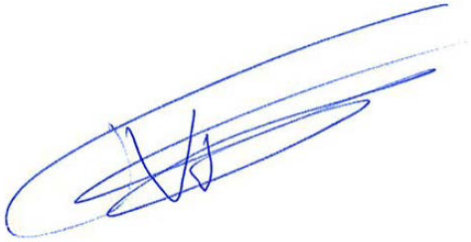
Gemeente Arnhem stelt als eis 43 mm hemelwater over het totaal verhard oppervlak te bergen. Hemelwater dient niet vertraagd te worden afgevoerd op het rioolstelsel, dus al het hemelwater zal volledig geborgen moeten worden. Overigens dient bij een hevigere neerslag dan de vereiste 43 millimeter wel een overstortvoorziening op het gemeentelijk riool beschikbaar te zijn om het overtollige water af te kunnen voeren. Vuilwater kan via drie uitleggers worden aangeboden aan het stelsel. Bovenstaande komt overeen met de bergingseis van het waterschap.

Om klimaatbestendig ontwikkelen te stimuleren hanteert de gemeente de regel dat groene daken niet worden meegerekend tot het verhard oppervlak. Hemelwater dat op de infrastructuur in het plangebied valt dient opgevangen en geborgen te worden in daarvoor bestemde voorzieningen. Daarnaast dient 43 mm te infiltreren in de bodem. Het meest voor de hand liggend zijn ondergrondse voorzieningen. Mogelijke oplossingen zijn met name grindkoffers, infiltratieriool en infiltratiekratten. Uit een voorbeeldberekening blijkt dat er binnen het huidige plan 265 kratten met een inhoud van 0,406 m^3/krat benodigd zijn om aan de berging te voldoen. Deze kratten kunnen onder de parkeerverharding worden aangebracht. De aanbevolen maatregelen zijn indicatief en dienen nader uitgewerkt te worden bij vaststelling van het ontwerp.

Opgesteld door
F. (Femke) Hilhorst

Gecontroleerd door
T. (Thijs) Visser

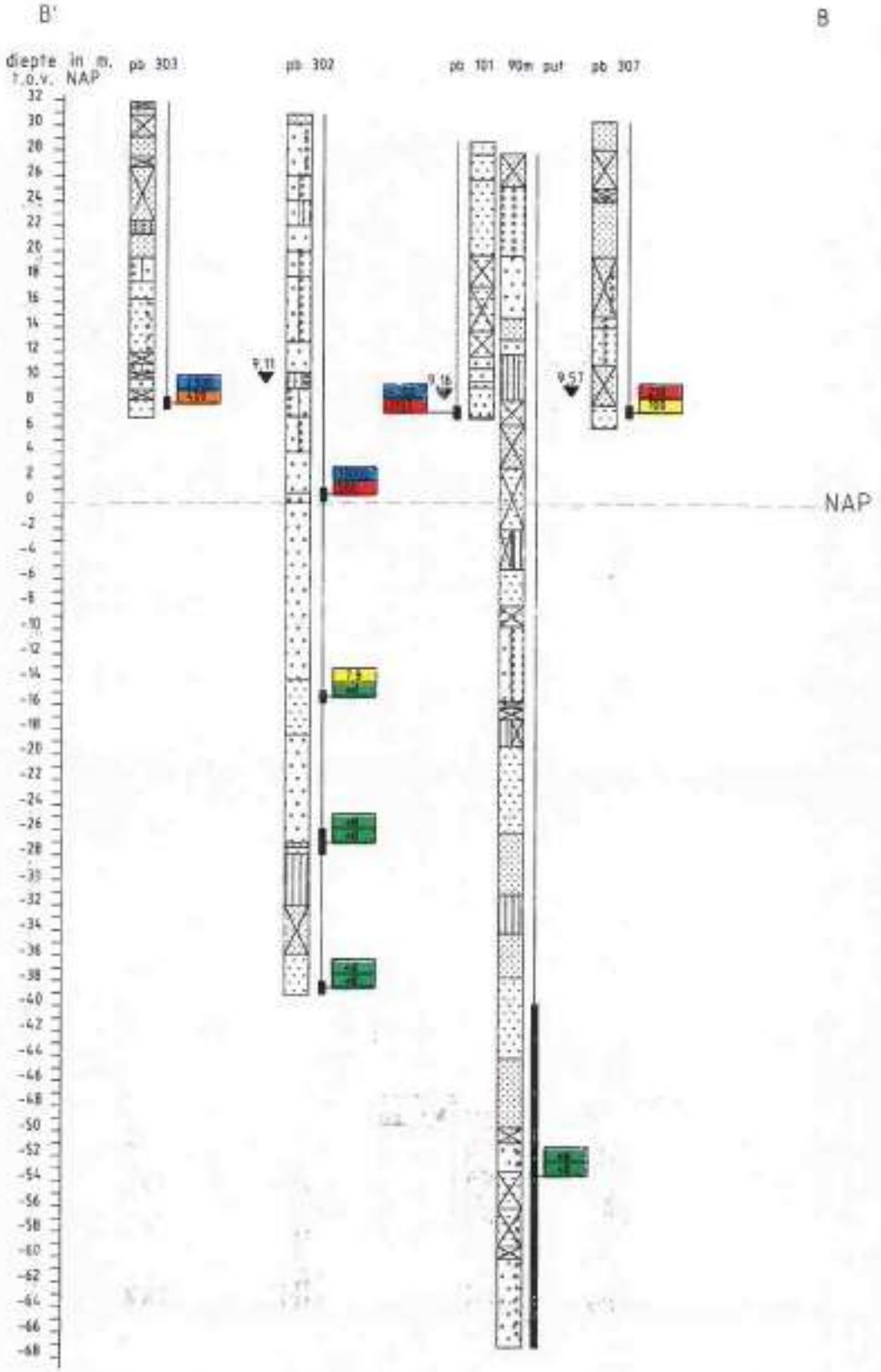

Bijlage 1: Tekening plangebied

Bijlage 2: Boringen Tauw 1994

LEGENDA

- fijn zand
- matig fijn zand
- matig grof zand
- grof zand
- zeer grof zand
- grind
- veen
- leem
- lemig
- klei

- treatisch grondwater (21/06/'94)
- ≤ S of < detectielimiet
- > S en ≤ T
- > T en ≤ I
- > I
- > 10 X I-waarde

concentraties PER in µg/l
concentraties TRI in µg/l

SCHAAL HORIZONTAAL 0 25 50 75m

SCHAAL VERTIKAAL 0 12.5 25m

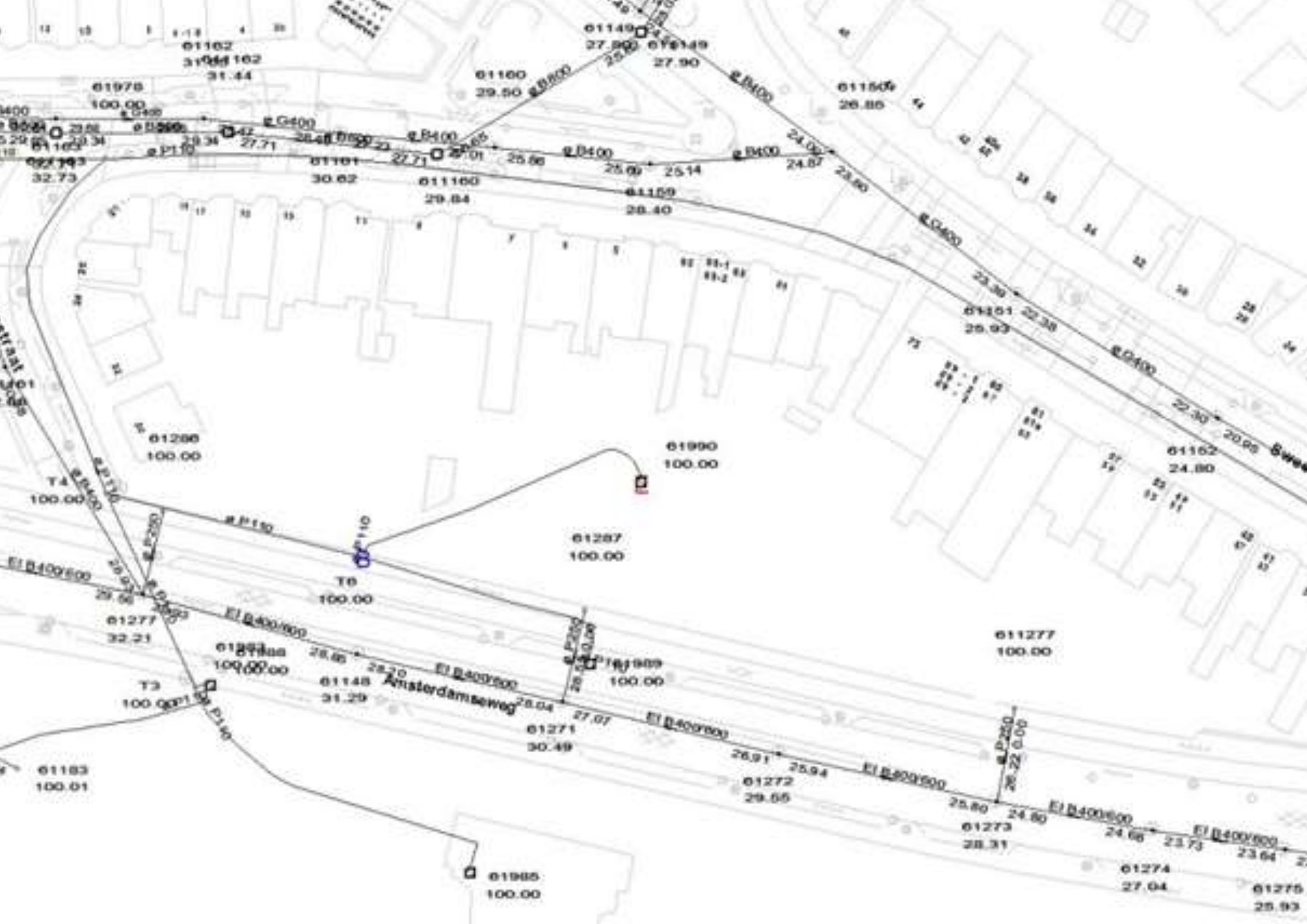
Opdrachtgever: GEMEENTE ARNHEM		Schaal: -.-	Formaat: A3p
Project: ARNHEM AMSTERDAMSEWEG 38		Projectnr.: 3329488	
Onderdeel: GEOHYDR. DWARSPROFIEL B-B' VERSPREIDING PER/TRI	Datum: 19-08-'94; Getek.: RLR; Gewijz.: ; Gezien:	Tekeningnr.: 107	

Papierschaal 3cm 2 1 0

M94.01996.1.B.CE

TauwMilieu
Postbus 133, 7400 AC Deventer

Bijlage 3: Overzicht riolering

61162
31.44
61978
100.00
61160
29.50
61149
27.90
61150
26.86
61161
30.62
61160
29.84
61159
28.40
61151
25.93
61162
24.80
61286
100.00
61990
100.00
61287
100.00
T4
100.00
T6
100.00
T3
100.00
61277
32.21
61148
31.29
Amsterdamseweg
61271
30.49
61272
29.55
61273
28.31
61274
27.04
61275
25.93
61277
100.00
61989
100.00
61985
100.00
61183
100.01

MEMO

Aan:	Kondor Wessels Projecten				
Betreft:	Arnhem – Amsterdamseweg 38: bodemrisico's bij aankoop				
Van:	P. Verschragen				
Datum:	10 juni 2016	Kenmerk:	M-PVE/251	Versie:	02

Inleiding

Op verzoek van KWP is een quick scan uitgevoerd van de mogelijke risico's met betrekking tot de kwaliteit van de bodem voor de locatie Amsterdamseweg 38 te Arnhem. Aanleiding voor de uitvoering van de quick scan is de voorgenomen aankoop van de locatie door KWP. De aankoop betreft het kadastrale perceel 5364. De locatie betreft het zgn. Neproma-terrein.

Situatie

Proces

Op het voormalige bedrijfsterrein zijn vanaf het begin van deze eeuw tot het eind van de jaren zeventig diverse bedrijven gevestigd geweest (zeepfabriek, wasserij (natwasserij en chemische reiniging) en diverse autoherstelinrichtingen). Door deze activiteiten is een ernstige bodemverontreiniging met chloorhoudende oplosmiddelen ontstaan. Daarnaast zijn verontreinigingen met minerale olie, PAK en zware metalen, PCB's en asbest aangetroffen.
Voor de sanering van het terrein is gekozen voor een zogenaamde multifunctionele saneringvariant, waarbij de aanpak van het gehele geval van verontreiniging in fasen heeft plaatsgevonden.
Fase 1 bestond uit het ontgraven van de verontreinigde bovengrond van de omliggende particuliere (voor- en/of achter-) tuinen, van het voormalige bedrijfsterrein en van de herinrichting van de Amsterdamseweg. Daarnaast is tijdens fase 1 het in situ systeem aangelegd.
Fase 2 omvatte de sanering van het grondwater door middel van een in-situ systeem.
De grondwatersanering is in opdracht van Nazorg Amsterdamseweg Arnhem B.V. uitgevoerd en omvatte:

- Persluchtinjectie in de verzadigde zone;
- Bodemluchtextractie in de onverzadigde zone en
- Grondwateronttrekking middels deepwells.

De actieve grondwatersanering is in 2009 beëindigd.

Fase 3 omvat de nazorgfase: om de grondwaterkwaliteit na de actieve sanering te monitoren, dient conform de beschikking het grondwater minimaal viermaal te worden gemonitord over een periode van 15 jaar (2, 5, 10 en 15 jaar na het beëindigen van de grondwatersanering).

0003-8-1-2014

MEMO

Betreft:	Arnhem – Amsterdamseweg 38: bodemrisico's bij aankoop				
Datum:	10 juni 2016	Kenmerk:	M-PVE/251	Versie:	02

Geohydrologie

De grondwaterverontreiniging bevindt zich in het eerste watervoerend pakket, bestaande uit fijn tot grof zand vanaf maaiveld tot een diepte van circa 52 a 55 m. De gemiddelde stijghoogte in het eerste watervoerend pakket bevindt zicht op circa 9 m +NAP (21 m-mv). Het grondwater wordt gevoed door het neerslagoverschot. De grondwaterstroming ter hoogte van de onderzoekslocatie is zuidwestelijk in de richting van de Rijn.

Beschikbaar gestelde documenten

Beschikbaar gesteld zijn de volgende documenten:

1. Beoordeling tussenevaluatie sanering Amsterdamseweg 38 e.o. fase 1. Kenmerk gemeente Arnhem RWB 03/300/wolfma/cw, d.d. 9 september 2004.
2. Beoordeling grondsanering Sweerts de Landasstraat, Amsterdamseweg 38 e.o. Kenmerk gemeente Arnhem 2008.0.089.533/ez, d.d. 3 oktober 2008.
3. Eindevaluatie grondwatersanering Amsterdamseweg en omgeving te Arnhem. Projectnummer 4660720, d.d. 11 februari 2010, in opdracht van Nazorg Amsterdamseweg Arnhem B.V.
4. Beoordeling evaluatie grondwatersanering Amsterdamseweg 38 e.o. te Arnhem. Kenmerk provincie Gelderland 2010.0.028.272/ib, d.d. 23 maart 2010.
5. Bodemgeschiktheidsbepaling in het kader van een bouwvergunning d.d. 19 november 2010.
6. Monitoring grondwater Amsterdamseweg te Arnhem. Kenmerk L001- 1207870ABB-baw-V01-NL, d.d. 1 oktober 2012. In opdracht van Nazorg Amsterdamseweg Arnhem BV.
7. Instemming van de gemeente Arnhem met resultaten monitoring 2012. E-mail maud.wolf@arnhem.nl aan algra@nazorgbodem.nl wo 10 okt 2012 16:06.
8. Monitoring grondwater Amsterdamseweg te Arnhem. Kenmerk L001-1230692ABB-baw-V01-NL, d.d. 16 juni 2015. In opdracht van Nazorg Amsterdamseweg Arnhem BV.
9. Schets stand van zaken van Nazorg Amsterdamseweg Arnhem BV aan Curo Vastgoed. Kenmerk NB04-A01, maart 2016.

Beoordeling diverse documenten.

Onderstaand is een beschrijving en interpretatie van de bovengenoemde documenten opgenomen.

MEMO

Betreft:	Arnhem – Amsterdamseweg 38: bodemrisico's bij aankoop				
Datum:	10 juni 2016	Kenmerk:	M-PVE/251	Versie:	02

Ad 1

Het betreft hier een tussenevaluatie van de tot dat moment uitgevoerde grondsanering. Er is sprake van een restverontreiniging met tetrachlooretheen (Per) onder de "boomkroon" van de kastanje in de tuin van Bouriciusstraat 9 en ook aanwezig op het aan te kopen kadastrale perceel 5364. Deze verontreiniging mag niet geroerd worden in verband met de kans op vermenging van de schone(re) ondergrond. Alle overige verontreinigingen worden verondersteld verwijderd te zijn in de multifunctionele saneringsvariant.

Ad 2

Het betreft de evaluatie van de grondsanering in de Sweerts de Landasstraat. Hier zijn restverontreinigingen achtergebleven van met name tetrachlooretheen (Per) in de grond tot een diepte plaatselijk nog dieper dan 1,7 m-mv. Van belang is in hoeverre dit verontreinigingen zijn die kunnen instromen in het aan te kopen perceel. De grondwaterstand bevindt zich op grote diepte. Derhalve wordt verwacht (hoewel de exacte diepte met > 1,7 m-mv niet bekend is) dat de grondverontreiniging niet tot in het grondwater reikt en er dus geen verplaatsing via het grondwater kan optreden.

Ad 3

Uit de rapportage [3] is geconcludeerd dat de bronlocatie ten noordoosten van het station aan het spoor gelegen is aan de Amsterdamseweg 38. In het verleden is een verontreiniging ontstaan met voornamelijk tetrachlooretheen (Per) door een voormalige chemische wasserij. Het pluimgebied strekt zich uit tot aan de rivier de Rijn.

Aangegeven is dat voor de locatie sprake is van gebruiksbeperkingen voor diep ondergronds gebruik. De restverontreiniging mag niet worden beïnvloed zonder dat de maatregelen zijn beschreven in een goedgekeurd saneringsplan.

Verder worden de aanwezige restverontreinigingen in de grond op het terrein, voorzover boven de interventiewaarde, door middel van kadastrale registratie en met behulp van een bodeminformatiesysteem geregistreerd. Deze registratie dient om de huidige en toekomstige belanghebbenden inzicht te geven in de aanwezigheid van de restverontreinigingen en in de mogelijke gebruiksbeperkingen als gevolg hiervan.

MEMO

Betreft:	Arnhem – Amsterdamseweg 38: bodemrisico's bij aankoop				
Datum:	10 juni 2016	Kenmerk:	M-PVE/251	Versie:	02

Ad 4

In de beschikking [4] wordt beschreven dat de beoordeling van de evaluatie van de bodemsanering een tussenevaluatie betreft. De sanering wordt nog niet als afgerond beschouwd aangezien er nog komende 15 jaar monitoring plaatsvindt waarbij na 2, 5, 10 en 15 jaar het grondwater uit vijf peilbuizen (1-3, 4-2, 312, 800 en 611) geanalyseerd wordt op VOCl en vinylchloride. Deze monitoring vormt onderdeel van de bodemsanering.

De grondsanering kan als afgerond worden beschouwd. De definitieve beschikking op deze sanering wordt afgegeven na afronding van de monitoring. Graven in de restverontreinigingen is zonder instemming van het bevoegd gezag niet toegestaan.

Ad 5

Het betreft hier de vaststelling door de gemeente Arnhem dat de geringe concentraties van de restverontreinigingen in de ondergrond geen belemmering voor de bouwwerkzaamheden en er derhalve geen belemmering is een bouwvergunning af te geven, voor bouwen binnen het geval van ernstige bodemverontreiniging. Wel worden er voorwaarden verbonden met name:

- vrijkomende grond is niet vrij bruikbaar;
- bij afwijkingen dienen er meldingen aan he bevoegd gezag plaats te vinden;
- aanwezige systemen ten behoeve van de grondwatersanering dienen in stand te worden gehouden.

Ad 6

Het betreft de resultaten van de eerste monitoring ter verificatie van de resultaten van de grondwatersanering. Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat in de bron en pluimgebied de doelstelling in het kader van de actieve nazorg niet wordt overschreden. In een peilbuis (pb 800 – 450 m stroomafwaarts) is een toename aan Per waargenomen ten opzichte van de reboundmeting van 30 september 2009; de concentratie aan Per in de overige bemonsterde peilbuizen is vrijwel gelijk gebleven dan wel afgenomen.

De grondwaterpluim zal in de bodem onder natuurlijke omstandigheden niet groter worden. De pluim zal namelijk volledig draineren in de Rijn. Door het instromen van schoon grondwater en het ontbreken van brongebieden zal de pluim in de bodem op langer termijn langzamerhand schoonspoelen.

MEMO

Betreft:	Arnhem – Amsterdamseweg 38: bodemrisico's bij aankoop				
Datum:	10 juni 2016	Kenmerk:	M-PVE/251	Versie:	02

Ad 7

Het betreft de reactie van de gemeente Arnhem op de aangeleverde monitoringsresultaten [6]. De gemeente stemt in met de conclusie uit de rapportage, waarin gesteld wordt dat de tussentijdse resultaten voldoen aan de vooraf gestelde doelstellingen.

Ad 8

Het betreft hier de resultaten van de monitoring 2015. Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat in de bron en pluimgebied de doelstelling in het kader van de actieve nazorg niet wordt overschreden. Bij een peilbuis (pb 611 – 530 m stroomafwaarts) is een toename aan Per waargenomen ten opzichte van de reboundmeting van 30 september 2009; de concentratie aan Per in de overige bemonsterde peilbuizen is afgenomen. Het lijkt er op dat de toename aan Per die in 2012 is aangetroffen, zich stroomafwaarts heeft verplaatst en nu in pb 611 wordt vastgesteld. De nog aanwezige verontreiniging verspreidt zich stroomafwaarts.

Net als na de meting van 2012 kan geconcludeerd worden dat de grondwaterpluim in de bodem onder natuurlijke omstandigheden niet groter zal worden. De derde bemonstering dient in 2020 uitgevoerd te worden.

Er is (nog) geen reactie van het bevoegd gezag bekend op deze resultaten.

Ad 9

Dit betreft een korte toelichting op de stand van zaken van de sanering door "Nazorg Amsterdamseweg Arnhem BV" waarvoor zij verantwoordelijk is.

Interpretatie overige gegevens

De risico's van uitdamping op het terrein zijn beoordeeld aan de hand van de gegevens van peilbuis 01. In onderstaande tabel zijn de gegevens weergegeven zoals afgeleid uit de rapporten [3], [6] en [8].

MEMO

Betreft:	Arnhem – Amsterdamseweg 38: bodemrisico's bij aankoop				
Datum:	10 juni 2016	Kenmerk:	M-PVE/251	Versie:	02

tabel 1: Overzicht gegevens monitoringspeilbuis 01.

Peilbuis	Filterstelling (m-mv)	Grondwaterstand (m-bkp)	Gehalte aan Per		
		07-04-2009	07-04-2009	21-08-2012	03-06-2015
1-1	24 - 25	22,88	210	n.b.	n.b.
1-2	29 - 30	22,86	120	n.b.	n.b.
1-3	38,7 – 39,7	22,85	170	96	81

De gemeten grondwaterstand in 2009 is bovenstaand weergegeven. De grondwaterstand bevindt zich derhalve op bijna 23 m-mv. Hierdoor wordt de kans op het ontstaan van humane risico's als gevolg van uitdamping uit verontreinigd grondwater als nihil beschouwd. Ook wordt niet verwacht dat sprake zal zijn van de noodzaak tot bemaling bij ontgraving.

Conclusies

De sanering van de grond is afgerond en door het bevoegd gezag Wet bodembescherming goedgekeurd. Er is sprake van enkele restverontreinigingen in de grond, te weten:

1. Een lichte verontreiniging met tetrachlooretheen (Per) in de grond op het aan te kopen perceel 5364, ter hoogte van de tuin van het perceel Bouriciusstraat 9;
2. Lichte verontreinigingen met Per op de terreingrenzen tussen de tuinen van Bouriciusstraat 3/5, -5/7 en -7/9. Ook hier is sprake van verontreiniging met Per.
3. Verontreinigingen in de Sweerts de Landasstraat, globaal ter hoogte van de nrs. 12 t/m 30. Ook hier betreft het Per, in gehalten boven de interventiewaarde.

De verontreiniging onder 1) bevindt zich op het aan te kopen perceel. Deze kent de beperking dat deze niet geroerd mag worden zonder melding aan het bevoegd gezag vanwege de kans op vermenging met de omliggende en onderliggende schone grond. Ook afvoer en hergebruik van de grond is niet zonder instemming van het bevoegd gezag toegestaan.

Voor de verontreinigingen onder 2) en 3) geldt dat deze buiten het aan te kopen perceel liggen, stroomopwaarts. De grondwaterstand is echter zo diep (circa 23 m-mv) dat transport van deze verontreinigingen naar het aan te kopen perceel via het grondwater als niet-reëel wordt beschouwd.

De aanwezigheid van restverontreiniging betekent dat ter plaatse niet zonder toestemming mag worden gegraven in de restverontreinigingen. Dit betekent dat iedere vorm van grondverzet gemeld moet worden bij het bevoegd gezag, de gemeente Arnhem.

MEMO

Betreft:	Arnhem – Amsterdamseweg 38: bodemrisico's bij aankoop				
Datum:	10 juni 2016	Kenmerk:	M-PVE/251	Versie:	02

Voor het overige zijn in de grond geen verontreinigingen boven de interventiewaarde aanwezig. De rapportages maken echter niet geheel duidelijk of de grond (gezien de multifumnctionele doelstelling) daadwerkelijk teruggesaneerd is tot achtergrondwaarde. De gemeente geef in document [5] aan dat grond niet vrij gebruikt kan worden wegens onvolledig onderzoek. Mogelijk moet bij eventueel grondverzet dus rekening gehouden worden met extra kosten als gevolg van afvoer van licht verontreinigde grond en het treffen van arbeidshygiënische maatregelen, waarschijnlijk de basisklasse.

In het grondwater is nog steeds sprake van verontreinigingen met VOCl, zodat sprake is van gebruiksbeperkingen voor het grondwater. Dat houdt in dat het onttrekken van water (tuingebruik; bemaling tbv nieuwbouw etc.) aan beperkingen onderhevig is. De stijghoogte in het watervoerend pakket op de locatie bevindt zich op circa 23 m –mv. Op de locatie is geen sprake van uitdampingsrisico's als gevolg van de aanwezigheid van VOCl in het grondwater.

Verder geldt dat sprake is van de aankoop van een bronperceel. Alle lopende verplichtingen met betrekking tot de sanering blijven liggen bij de beschikkinghouder van de sanering. Wel zal de nieuwe grondeigenaar moeten meewerken aan de uitvoering van maatregelen in het kader van de saneringsverplichtingen. Daarnaast kunnen eventuele schade-aanspraken als gevolg van de aanwezigheid van de bodemverontreiniging bij de grondeigenaar terechtkomen. De kans hierop wordt echter gering geacht gezien de resultaten tot nu toe van de monitoring van de nazorgfase.

Toelichting AERIUS berekening Arnhemse Heeren te Arnhem

Datum: 22-09-2017
Auteur: A. Tuitert
Opdrachtgever: Aveco de Bondt
Documentnummer: AHT/2017/NOT05.09
Versie: D2

1 Inleiding

Voor een braakliggend terrein langs de Amsterdamseweg in Arnhem bestaan herontwikkelingsplannen. Op het terrein is voorzien in nieuwbouw van appartementen (Arnhemse Heren). In opdracht van Aveco de Bondt is een stikstofberekening uitgevoerd met behulp van de voorgeschreven rekentool AERIUS Calculator. In voorliggende notitie wordt een toelichting op de AERIUS berekening gegeven.

Figuur 1: Planschets Arnhemse Heeren.

2 Uitgangspunten

2.1 Woningen

Volgens AERIUS Calculator leidt realisatie van een nieuwbouwappartement tot een NOx emissie van 3,03 kg/j per vrijstaande woning. De totale NOx emissie van 19 woningen komt dan op 57,57 kg/jr. In de berekening is dit afgerond op 58 kg/jr. Als uitstoothoogte is 10 meter aangehouden, er vanuit gaande dat de cv-installaties op de bovenste etage van de woningen geplaatst (kunnen) worden. Dit betreft een worstcase benadering, aangezien een hoger emissiepunt over het algemeen op grotere afstand tot voor depositie zorgt dan een lager emissiepunt.

2.2 Verkeersbewegingen

In de berekening wordt uitgegaan van een verkeersgeneratie van 9 mvt/etmaal per woning. Dit is gebaseerd op de factsheet *Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie* (CROW 2012). Het hoogste gemiddelde kencijfer voor verkeersgeneratie van vrijstaande woningen bedraagt 7,8 mvt/weekdagetmaal. Voor een gemiddelde werkdag dienen deze waarden met 1,11 vermenigvuldigd te worden. Met een verkeersgeneratie van 9 mvt/etmaal wordt dus worst case getoetst ten aanzien van het aspect verkeersgeneratie.

Uitgaande van een verkeersgeneratie van 9 mvt/etmaal bij 19 woningen met een gemiddeld autobezit van 1,1 auto per woning betreft dit een totale verkeersgeneratie van 188,1 mvt/etmaal. In de berekening is dit afgerond op 200 mvt/etmaal. In de stikstofberekening is deze maximale verkeerstoename van 200 mvt/etmaal berekend over elk van de uitvalswegen vanuit de woonwijk over de Bouriciusstraat, Sweerst de Landasstraat en het Burgemeestersplein in de richting van de Zijpendaalseweg en de N224 (Amsterdamse-

weg). Dit betreft een worstace benadering, aangezien verkeersstromen in de praktijk zullen spreiden over de verschillende uitvalswegen.

3 Resultaten

Uit de AERIUS berekening blijkt dat op geen enkel Natura 2000-gebied sprake is van een toename aan stikstofdepositie boven de drempelwaarde van 0,05 mol N/ha/jr. Van significante gevolgen van het voorgenomen plan voor Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstofdepositie is derhalve geen sprake.

4 Conclusie

Het voorgenomen plan voor de realisatie van 19 woningen aan de Amsterdamseweg te Arnhem (plan Arnhemse Heeren) leidt niet tot een toename aan stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden boven de drempelwaarde van 0,05 mol N/ha/jr. Er hoeft geen melding gedaan te worden of een vergunning aangevraagd te worden in het kader van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) binnen de Wet natuurbescherming.

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U dient dit document te gebruiken ter onderbouwing van een vergunningaanvraag in het kader van de Wet natuurbescherming.

De resultaten geven de stikstofeffecten van deze activiteit weer voor Natura 2000-gebieden. AERIUS Calculator maakt enkel voor de PAS-gebieden inzichtelijk welke stikstofgevoelige habitattypen er voor komen en op welke hiervan een effect is. Op basis hiervan is aangegeven voor hoeveel hectares ontwikkelingsruimte benodigd is.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en stikstofoxide (NOx), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl en pas.natura2000.nl.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
TN	Arnhem, 8614 DC Arnhem

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Arnhemse Heren	RXW4J4KMnx7p

Datum berekening	Rekenjaar	Rekeninstellingen
05 september 2017, 12:19	2017	Berekend voor Wnb.

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	76,72 kg/j
NH3	1,46 kg/j

Resultaten

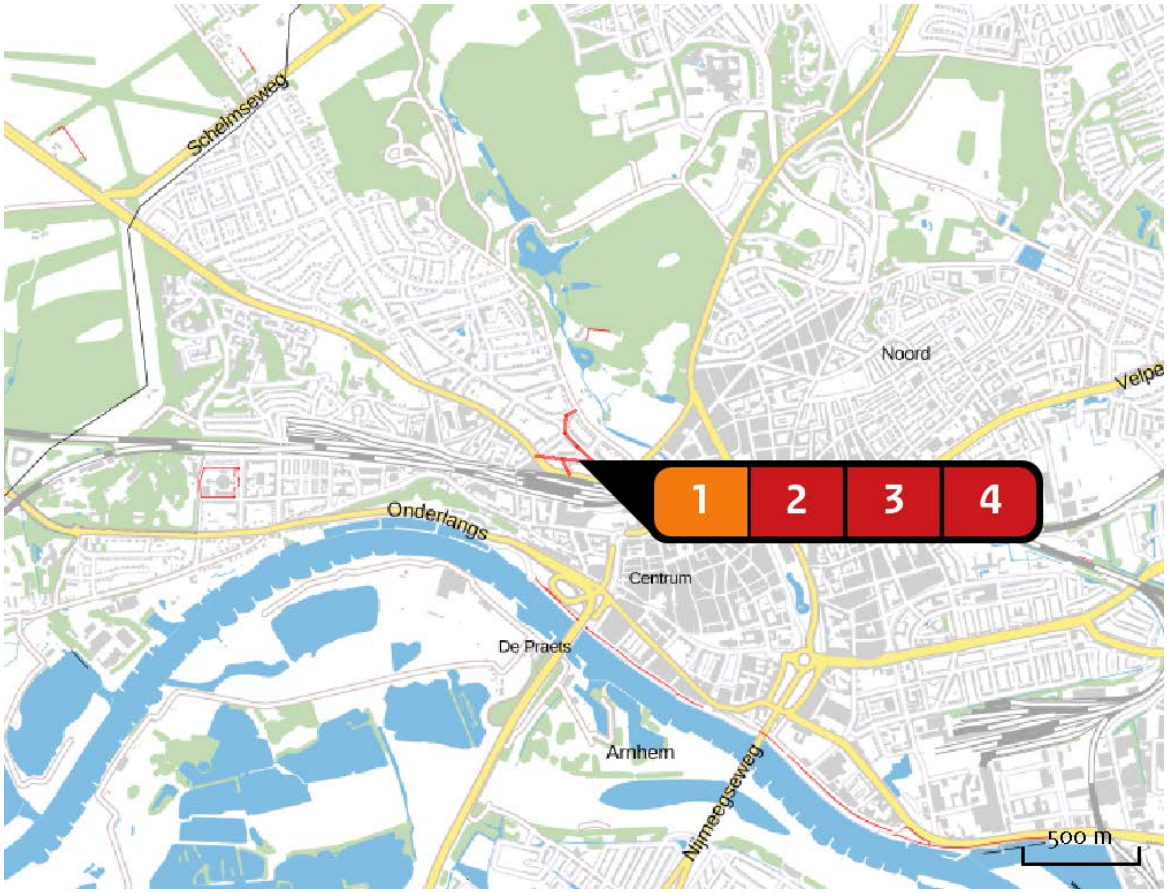
Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
-	-

Toelichting

Woningbouw

Locatie
Situatie 1

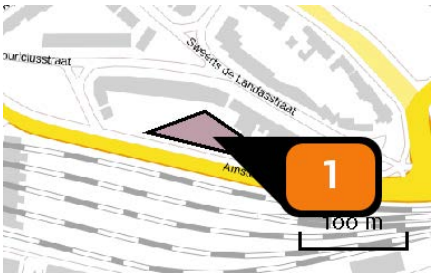

Emissie
Situatie 1

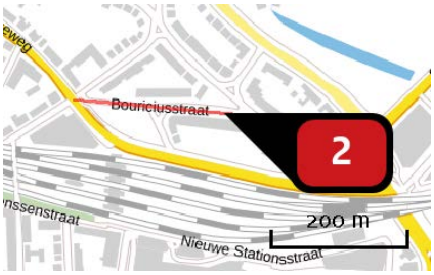
Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		Bron 1 Wonen en Werken | Woningen	-	58,00 kg/j
2		Bron 2 Wegverkeer | Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	10,17 kg/j
3		Bron 3 Wegverkeer | Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	1,61 kg/j
4		Bron 4 Wegverkeer | Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	6,94 kg/j

Emissie (per bron)

Situatie 1

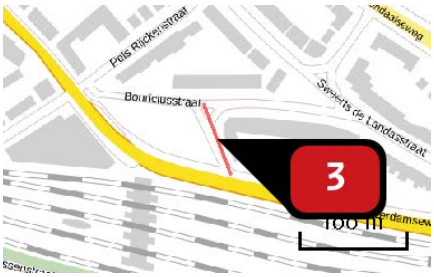

Naam	Bron 1
Locatie (X,Y)	190350, 444260
Uitstoothoogte	10,0 m
Oppervlakte	0,2 ha
Spreiding	0,5 m
Warmteinhoud	0,000 MW
Temporele variatie	Continue emissie
NOx	58,00 kg/j

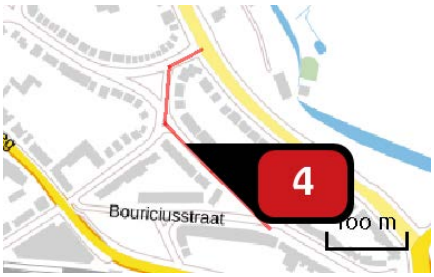
Naam	Bron 2
Locatie (X,Y)	190322, 444320
NOx	10,17 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	200,0	NOx	10,17 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Bron 3
Locatie (X,Y)	190232, 444296
NOx	1,61 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	200,0	NOx	1,61 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Bron 4
Locatie (X,Y)	190250, 444418
NOx	6,94 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	200,0	NOx	6,94 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2016L_20170830_3775960a43
Database	versie 2016L_20170828_c3f058f00f

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2015-handboek-0

INGEKOMEN - 3 JAN. 2018

2018-1000227

Aan: De gemeenteraad van Arnhem

Postbus 9029

6800 EL Arnhem

Arnhem, 3 januari 2018

Betreft: Zienswijze ontwerp-bestemmingsplan Arnhem Centraal-Amsterdamseweg (K10)

Geachte raad,

Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid om onze zienswijze kenbaar te maken betreffende het ontwerp-bestemmingsplan Arnhem Centraal-Amsterdamseweg (K10), zoals dat op 28 november 2017 ter inzage is gelegd.

In algemene zin zijn wij tevreden met de voorgestelde bestemmingsplanwijziging van kantoor- naar woonbestemming. Echter de wijze waarop in het plan wordt omgegaan met de bescherming van de door de gemeente aangewezen monumentale boom op het perceel van Bouriciusstraat 9 roept vele vragen op. Het lijkt er niet op dat de afwegingen rondom deze boom op basis van objectieve gronden hebben plaatsgevonden. De in opdracht van de initiatiefnemer KondorWessels opgestelde boomeffectrapportage lijkt naar het gewenste resultaat toe te redeneren. Om die reden maken we dan ook bezwaar tegen de in het bestemmingsplan opgenomen begrenzing voor de woonbebouwing in het gedeelte dat het dichtst bij de Sonsbeekzijde-uitgang van het station ligt. De begrenzing ter bescherming van de genoemde monumentale boom is veel te krap ingetekend, waardoor deze onvoldoende beschermd kan worden. De ingetekende grens voor woonbebouwing achter de percelen van Bouriciusstraat 11 en Bouriciusstraat 9 is derhalve onjuist.

De conclusie van paragraaf 5.6 van de toelichting van het ontwerp-bestemmingsplan is echter dat er "geen belemmeringen" voor de voorgenomen ontwikkeling zijn.

Ondergetekenden willen dat met klem tegenspreken. De genoemde conclusie uit de toelichting zou alleen valide zijn indien ook de daaraan ten grondslag liggende aannamen en vooronderstellingen juist zouden zijn. Dat is zeker op een aantal cruciale onderdelen niet het geval.
In de kern zijn de volgende aannamen en vooronderstellingen uit de boomeffectanalyse in opdracht van KondorWessels uitgevoerd door 'Boomontzorging.com', discutabel of pertinent onjuist:

1. De omvang van de kroonprojectie is 18x12 meter
2. Het wortelpakket beperkt zich tot 4 meter vanaf de stamvoet van de boom
3. De bebouwing kan vanaf 4 meter van de stam plaatsvinden, werkruimte voor de bouw is niet nodig
4. Er kan gebouwd worden tot een hoogte van 9 meter, zonder de gesteltak op 9,5 meter hoogte te beïnvloeden

Voordat we op elk van deze vier punten ingaan, willen we er graag op wijzen dat er voor eerdere plannen voor K10 in het recente verleden ook boomeffectenanalyses zijn uitgevoerd. De conclusies uit deze analyses van 2010 komen op cruciale onderdelen niet overeen met de huidige conclusies. De betreffende onderzoeken zijn uitgevoerd door Boomadviesbureau Duifhuizen in opdracht van Eurocommerce. Bij de toenmalige behandeling van het bestemmingsplan K10, werd deze analyse, tezamen met een aanvulling daarop, door de gemeente gebruikt bij de afhandeling van bezwaren.

Overigens zijn de in opdracht van de initiatiefnemer door Boomontzorging.com opgemeten begrenzingen sterk afwijkend van wat er op luchtfoto's en in het veld te zien is. Graag wijzen we er in dat verband op dat voor de analyse van 2010 de inmetingen van de kroonprojectie hebben plaatsgevonden door de Dienst Stadsbeheer van de gemeente Arnhem.

1. De omvang van de kroonprojectie is 18x12 meter
De in de boomeffectanalyse van Boomontzorging.com genoemde kroonprojectie is onjuist. Op de luchtfoto in de rapportage is trouwens simpelweg te zien dat dit niet klopt. De rode stippellijn op de luchtfoto op pagina 4 van de rapportage staat te veel in noordwestelijke richting ingetekend, waardoor de boom onjuist geprojecteerd wordt. De eerder door de Dienst Stadsbeheer ingemeten kroonprojectie was in 2010 al 16x15 meter. Metingen in het veld door ondergetekenden laten ook zien dat de kroonprojectie van de boom ongeveer 17,5x15,5 meter bedraagt.
Kortom het uitgangspunt dat de breedte van de boom, gemeten loodrecht op de tuinmuren van de twee genoemde percelen aan de Bouriciusstraat slechts 12 meter zou zijn, klopt niet.

De straal van de halve cirkel in het ontwerp-bestemmingsplan is dan ook tenminste 2 a 2,5 meter te klein, louter gebaseerd op de kroonprojectie. Dat is goed te zien, aangezien in het op 28 september 2015 definitief vastgestelde aangrenzende bestemmingsplan Burgemeesterswijk-Transvaal de andere helft van de cirkel veel groter is. Beide halve cirkels sluiten daardoor niet op elkaar aan.

Tenslotte wordt nog opgemerkt dat afbeelding 2 op pagina 5 van de boomeffectanalyse van Boomontzorging.com suggestief en onjuist is. Gesteld wordt dat de boomprojectie met een rood-wit lint is aangegeven. Dit is onjuist. Op de foto is overduidelijk te zien dat het lint ONDER de boom loopt. Verder wordt gesuggereerd dat met de rode lijn de locatie van de woning (6,5 meter diep) is weergegeven. Ook dit is onjuist, het aangegeven vlak is kleiner.

2. Het wortelpakket beperkt zich tot 4 meter vanaf de stamvoet.
Deze aanname is van belang, aangezien in de boomeffectanalyse gesteld wordt dat er op een afstand van 4 meter vanaf de stam geen beperkingen zijn voor de bouw. In alle literatuur rondom het wortelstelsel van paardenkastanjes wordt als leidraad aangehouden dat het wortelstelsel zich tenminste uitstrekt tot de kroonprojectie. Ook in de eerdere boomeffectanalyse van 2010 is op basis van proefsleuvenonderzoek een advies opgesteld. Daarbij werd vastgesteld (Duijfhuizen, pag. 13) dat op 5 meter vanaf de muur (overeenkomend met 5,50 meter vanaf de stamvoet) "veel fijnere wortels en veel haarwortels zijn aangetroffen, met name tussen 10 en 60 cm beneden het maaiveld". Ook zijn toen bodemgasanalyses uitgevoerd, waaruit bleek dat de grond tot dezelfde afstand (5 meter uit de muur, 5,5 meter uit de stam) goed was doorlucht. Kortom het is waarschijnlijk dat het wortelpakket van de kastanjeboom veel verder dan 4 meter uit de stamvoet (3,5 meter uit de muur) reikt.

Terzijde wordt nog opgemerkt dat de tekening op pag. 16 van het rapport van Boomontzorging.com de drie proefstroken laat zien. De tekening is nogal suggestief. Immers de totale lengte van de drie proefstroken is max. 5,1 meter lang en moeten derhalve allen binnen de kroonprojectie vallen. Echter ze staan tot 1,5 meter buiten de kroonprojectie getekend. Hierdoor wordt ten onrechte de suggestie gewekt dat de beoogde bouwactiviteiten niet onder de kroonprojectie zouden plaatsvinden.

3. De bebouwing kan vanaf 4 meter van de stam plaatsvinden, werkruimte voor de bouw is niet nodig

Deze aanname is er allereerst op gebaseerd dat het wortelstelsel van de boom zich slechts tot 3,5 meter uit de muur (4 meter vanuit de stamvoet) zou uitstrekken (zie hiervoor). Bovendien wordt aangenomen dat er vanaf die veronderstelde grens van het wortelpakket gebouwd zou kunnen worden. Algemeen wordt echter geadviseerd dat er buiten het wortelpakket en de kroonprojectie tenminste een werkzone van 2 meter aangehouden zou moeten worden. Dit wordt ook door de Bomenstichting geadviseerd. Deze ruimte is nodig voor het plaatsen van steigers en het uitvoeren van de werkzaamheden. Ook moet voorkomen worden dat er bodemverdichting of vergraving plaatsvindt onder de kroonprojectie (bijlage 2 van het rapport van Boomontzorging.com bevat overigens al deze richtlijnen, maar ze worden niet gevolgd). In het eerdergenoemde rapport van Duijfhuizen (pag. 14 en 15) zijn wel vele aanbevelingen opgenomen voor deze zone. Verder zal het zo dicht bouwen bij de boom, deels zelfs onder de kroonprojectie, de waterhuishouding en vochtvoorziening van de boom nadelig beïnvloeden.

Geconcludeerd moet worden dat deze aanname (van 4 meter vanaf de stam kan gebouwd worden) onmogelijk terecht kan zijn. Er dient een beschermingszone van tenminste 7 meter vanuit de muur (7,5 meter vanuit de stamvoet) aangehouden te worden, zoals in het eerdere rapport van Duijfhuizen is opgenomen.

4. Er kan gebouwd worden tot een hoogte van 9 meter, zonder de gesteltak op 9,5 meter hoogte te beïnvloeden

De maximale bouwhoogte van de geplande panden, deels onder de kroonprojectie, loopt op tot 13,2 meter. Onduidelijk is uit het bestemmingsplan welke hoogte precies op welke plek is toegestaan. Duidelijk is echter dat het bouwen van -naar het nu lijkt- drie etages onder de op 9,5 meter hoogte aanwezige cruciale gesteltak, niet mogelijk lijkt zonder de boom te beschadigen of de leefomstandigheden van de monumentale beschermde boom nadelig te beïnvloeden.

Conclusie monumentale boom

Geconcludeerd kan worden dat gelet op de vier bovengenoemde punten, het niet mogelijk is de boom afdoende en langdurig te beschermen tijdens en na de bouw. De bouw van de herenhuizen op zo'n korte afstand van de monumentale kastanjeboom kan dan ook niet toegestaan worden. De beschermingszone rondom de boom dient aanmerkelijk vergroot te worden en de grens van eventuele bebouwing dient daaraan aangepast te worden.

Daarnaast willen we graag nog een aantal aanvullende opmerkingen maken.

Voorgeschiedenis

In algemene zin zijn we wat verbaasd dat de gemeentelijk projectleider van dit plan niet op de hoogte is van het bestaan van de analyse van Duijfhuizen uit 2010, noch deze ter beschikking heeft gesteld aan de initiatiefnemer. Op deze wijze wordt geen recht gedaan aan de voorgeschiedenis rondom deze boom. Ter bescherming van de boom heeft de Raad van State in het verleden uitspraak gedaan en zijn er na veel overleg met de gemeente voor het bestemmingsplan Arnhem Centraal II randvoorwaarden opgesteld. Deze randvoorwaarden komen in het voorliggende plan niet meer expliciet terug.

Levensverwachting boom

De vitaliteit en conditie van de kastanjeboom is goed. Er zijn geen symptomen of tekenen van aantasting door de Kastanjebloedingsziekte, noch van aantasting door houtparasitaire schimmels. Dat wordt in beide boomeffectanalyses geconstateerd. Vreemd genoeg is de verwachte levensduur in het rapport van Boomontzorging.com "niet veel langer dan 10 tot 15 jaar" vanwege het verhoogde risico op de Kastanjebloedingsziekte. In het rapport wordt op pag. 14 zelfs al ingespeeld op het kappen van de boom na 10 tot 15 jaar, waarmee dan in het ontwerp van de woning rekening kan worden gehouden, "zodat deze na de kap van de boom relatief eenvoudig uitgebouwd kan worden".

Periode na de bouw

Graag zouden wij van de gemeente horen op welke wijze de beperkingen voor het gebruik van de toekomstige tuinen onder de kroonprojectie van de boom, gehandhaafd gaan worden. Dit om te voorkomen dat de boom door oneigenlijk gebruik inderdaad na korte tijd gekapt moet worden en de woning uitgebouwd kan worden. Verder zal de waterhuishouding ter plaatse worden beïnvloed, waarvoor compenserende maatregelen voor de boom nodig zullen zijn.

Aansluiting bebouwing met K12

In het ontwerp-bestemmingsplan en de plannen van KondorWessels wordt geen aandacht besteed aan de aansluiting van de beoogde woonbebouwing van K10 op het vergunde kantoorgebouw van Breedband Arnhem op de locatie K12. Gelet op de geluidhinder zou hier een geluidwand of muur moeten komen. Graag zouden we een goede inpassing in het bestemmingsplan opgenomen zien.

Conclusie

De laatste twee woningen passen niet binnen de kaders zoals benodigd om de monumentale boom langdurig te beschermen. Wij verzoeken u dan ook het bestemmingsplan op dit punt aan te passen.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

Afgiftebewijs

Gemeente Arnhem

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Afgegeven documenten:

Datum van afgifte:

Document/kenmerk:

In ontvangst genomen door:

Handtekening baliemedewerker:

In ontvangst genomen door DIV/Naam en paraaf: _____

Datum en tijd in ontvangstname: _____

Arnhem
GEMEENTE

03 JAN. 2018

Gemeente Arnhem
t.b.v. gemeenteraad

Postbus 9029
6800 EL Arnhem

INGEKOMEN - 8 JAN. 2018

Aan de gemeenteraad van Arnhem,
Postbus 9029,
6800 EL ARNHEM

Betreft: zienswijze bestemmingsplan Arnhem Centraal – Amsterdamseweg (K10 -nl.imro.0202.920-0201)

Geachte leden van de Gemeenteraad, Arnhem, 6 januari 2018

Naar aanleiding van de terinzagelegging van het bestemmingsplan Arnhem Centraal – Amsterdamseweg (K10), delen wij u mede tegen dit plan bezwaar aan te tekenen.

Als direct betrokkenen, namelijk wonende recht tegenover de geplande in-, c.q. uitrit van de parkeervoorzieningen van de geplande 19 woningen, zijn we bang voor een flinke verkeersoverlast en toename van de verkeersbewegingen op dit toch al drukke gedeelte van de Sweerts de Landasstraat. De straat is doodlopend maar aan het eind van de straat staan grote kantoren, dat wil zeggen veel medewerkers en veel bezoekers. Elke auto die de straat inrijdt, moet langs dezelfde weg de straat verlaten.

Voor de geplande 19 woningen komen er veel auto's bij. Niet alleen de parkeerdruk van bezoekers op dit gedeelte van de wijk zal vergroten, de huizen krijgen immers mede een praktijkfunctie. De auto's van de nieuwe bewoners en hun bezoekers zullen voor meer verkeersbewegingen en parkeerproblemen zorgen. Er is nu al nauwelijks parkeerplek.

Dit alles zal directe hinder voor ons opleveren, meer verkeerlawaai, naar binnen schijnende koplampen, geluidsoverlast door wachtend verkeer voor de smalle ingang en door meer luchtvervuiling.

Bovendien zal de smalle uitrit gevaarlijke en onoverzichtelijke verkeerssituaties opleveren. In de straat wonen gezinnen met kleine kinderen. De verkeerssituatie rond het speelpleintje, een eiland tussen autowegen en het enige speelplekje, wordt nóg onoverzichtelijker voor de kinderen. Er komen nú al van vijf kanten auto's.

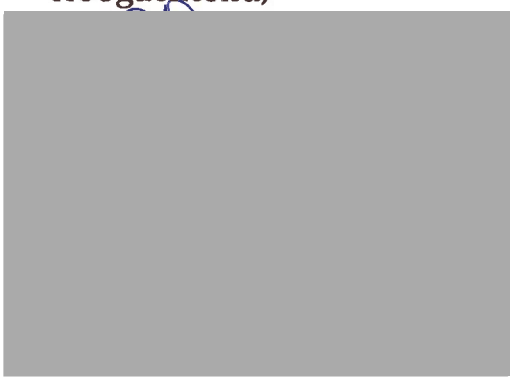

De Sweerts de Landasstraat dient als fietssnelweg voor mensen uit de bovenliggende wijken die richting stad fietsen. De snelheid van de fietsers is op dit punt is enorm, ze komen met grote vaart van de heuvel naar beneden. De auto's die de smalle ingang gaan gebruiken moeten haaks op de rijrichting insteken of uitsteken. Dat gaat gevaarlijke onoverzichtelijke situaties opleveren.

We vragen u daarom dringend met de bovenstaande rekening te houden bij de vaststelling van het bestemmingsplan.

Uw besluit zien wij met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

Afgiftebewijs

Gemeente Arnhem

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Afgegeven documenten:

Datum van afgifte:

Document/kenmerk:

In ontvangst genomen door:

Handtekening baliemedewerker:

In ontvangst genomen door DIV/Naam en paraaf:

Datum en tijd in ontvangstname:

Gemeente Arnhem

Gemeente Arnhem
t.a.v. Gemeenteraad, college van B&W, of burgemeester
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

Arnhem, 5 januari 2018

Betreft: Bezwaarschrift ontwerp-bestemmingsplan *Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)*
Landelijk bekend onder het plan-identificatienummer NL.IMRO.0202.920-0201

Geachte,

Aanleiding en doel / projectomschrijving
Het ontwerp-bestemmingsplan *Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)* maakt onderdeel uit van het project *Arnhem Centraal Noord* en voorziet in het ontwikkelen van kavel K10. Deze kavel is gelegen aan de Amsterdamseweg en globaal gesitueerd tussen de Brantsenstraat en de Zijpendaalseweg. De kavel is momenteel onbebouwd en braakliggend. Het voorgenomen ontwerp-bestemmingsplan voorziet in het realiseren van woningbouw ter plaatse in de vorm van maximaal 19 exclusieve herenhuizen met bijbehorende (parkeer)voorzieningen. Deze ontwikkeling past niet binnen het geldende bestemmingsplan en om die reden is de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan voor dit gebied noodzakelijk.

Bezwaar
Wij, de bewoners van Sweerts de Landasstraat 45 en 47 (kavel 1043) en 49 en 51 (kavel 1042), tekenen bezwaar aan tegen het ontwerp en locatie van het eerste herenhuis in een rij van maximaal 19 te realiseren exclusieve herenhuizen aan de Amsterdamseweg in Arnhem. Dit eerste herenhuis is pal gelegen aan de achterzijde van de herenhuizen aan de Sweerts de Landasstraat (SDL) 49 en 51 (zie ook bijlage 1). Wij lichten u dit graag toe.

Toelichting

- **Locatie**
  Voornoemd eerste herenhuis, ter hoogte van *H33/H45* (zie ook bijlage 2), bevindt zich zéér dicht bij de erf grens van Sweerts de Landasstraat 49. Het is ondergetekenden tijdens een informatieavond[(1)] na eenduidige vraagstelling toegelicht dat de kortste afstand van het betreffende herenhuis t.o.v. voornoemde erf grens niet meer dan één meter zal bedragen. Overigens is in de ontwerptekening voor het betreffende herenhuis een tuin ingetekend welke kadastraal gedeeltelijk eigendom is van Gemeente Arnhem (zie ook bijlage 7).

- **Burgerrecht**
  Conform het burgerlijk wetboek, boek 5, zakelijke rechten, is het niet geoorloofd binnen twee meter van de grenslijn van een erf vensters of andere muuropeningen, dan wel balkons of soortgelijke werken te hebben, voor zover deze op een erf uitzicht geven, tenzij de eigenaar van het naburige erf daartoe toestemming heeft gegeven (artikel 50). De eigenaar van herenhuis SDL 49 met bijbehorend erf zal daartoe géén toestemming verlenen (zie ook bijlage 3 en 4).
  In muren, staande binnen de in artikel 50 aangegeven afstand, mogen lichtopeningen worden gemaakt, mits zij van vaststaande en ondoorzichtige vensters worden voorzien (artikel 51).
  Voor het aanbrengen van ramen in de zijgevel is een omgevingsvergunning verplicht.

- **Privacy**
  - Het geplande herenhuis staat dermate dicht bij de erf grens SDL 49 dat de privacy (achtertuinen, slaapkamers, jacuzzi, keukens, e.o.) van de direct omwonenden (ondertekenden) in ernstige mate in het geding is
  - Het geplande herenhuis ligt op een relatief klein stuk grond letterlijk ingeklemd tussen het trottoir van de Amsterdamseweg en de erf grens c.q. tuinmuren van SDL 47 en SDL 49 waardoor van wederzijdse privacy geen sprake kán zijn
  - In het ontwerp-bestemmingsplan staat nergens vermeld dat de bestaande hoge muur langs de Amsterdamseweg zal worden doorgetrokken tot aan de ontworpen rij met herenhuizen (gesloten straatwand). Op de beschikbaar gestelde ontwerptekeningen[(1)] is een zichtbaar lagere muur ingetekend. Een dergelijke lage muur zal geen enkele bijdrage leveren aan de huidige geluidshinder en veiligheid van de achterliggende bestaande bebouwing (zie ook bijlage 5).

- **Bouwhoogte**
  Het ontwerp-bestemmingsplan is niet duidelijk over de werkelijke bouwhoogte van het *H33/H45* herenhuis ten opzichte van de bestaande, authentieke bebouwing SDL 45 t/m 51. In het ruimtelijke plan staat enkel een maximum bouwhoogte (m) vermeld t.o.v. NAP van 45m (specifieke bouwaanduiding-2, zuidelijke maatvoeringgrens).
  Zelfs als de bouwhoogte van het ontworpen *H33/H45* herenhuis niet hoger wordt dan die van de hoogte van herenhuizen SDL 45+47 en SDL 49+51 zal dit, gezien de locatie daarvan pal achter het SDL 49 erf, tot gevolg hebben dat het zonlicht grotendeels tot geheel wordt geblokkeerd/ontnomen voor de achtertuinen van SDL 47 en SDL 49. Dit zal zonder twijfel ten koste gaan van het woongenot alsmede de waarde van voornoemde SDL herenhuizen (zie ook bijlage 5 en 6).

- **Schade**
  Op 15 december 2016 hebben SDL 49+51 tijdens het rücksichtslos verwijderen van gewapend beton restanten aan de achterzijde van erf SDL 47 en SDL 49 zichtbare schade opgelopen in de vorm van scheurvorming in buiten- en binnenmuren. Ufkes Apeldoorn heeft die dag de egalisatiewerkzaamheden uitgevoerd zonder specifieke kennisgeving en woningopname vooraf. Ten gevolge van het verwijderen van deze betonresten is een prachtig onderhouden heg op de erf grens van SDL 47 en SDL49 zwaar ondermijnd, gaan overhellen en uiteindelijk op 13 januari 2017 grotendeels ingestort.

  De fundamenten van de herenhuizen aan de Sweerts de Landasstraat en Bouriciusstraat grenzend aan K10 staan direct op zandgrond, zijn niet gefundeerd op palen. Gedurende de bouw van de nieuwe herenhuizen aan de Amsterdamseweg dienen de aan K10 grenzende herenhuizen dan ook optimaal ontzien te worden. Wij gaan er van uit dat alle aan K10 grenzende herenhuizen vóór aanvang K10 bebouwing aan een zorgvuldige opname zullen worden onderworpen en dat de fundamenten t.b.v. de nieuwe herenhuizen op verantwoorde wijze zullen worden geplaatst, zonder gebruikmaking van heiwerk.

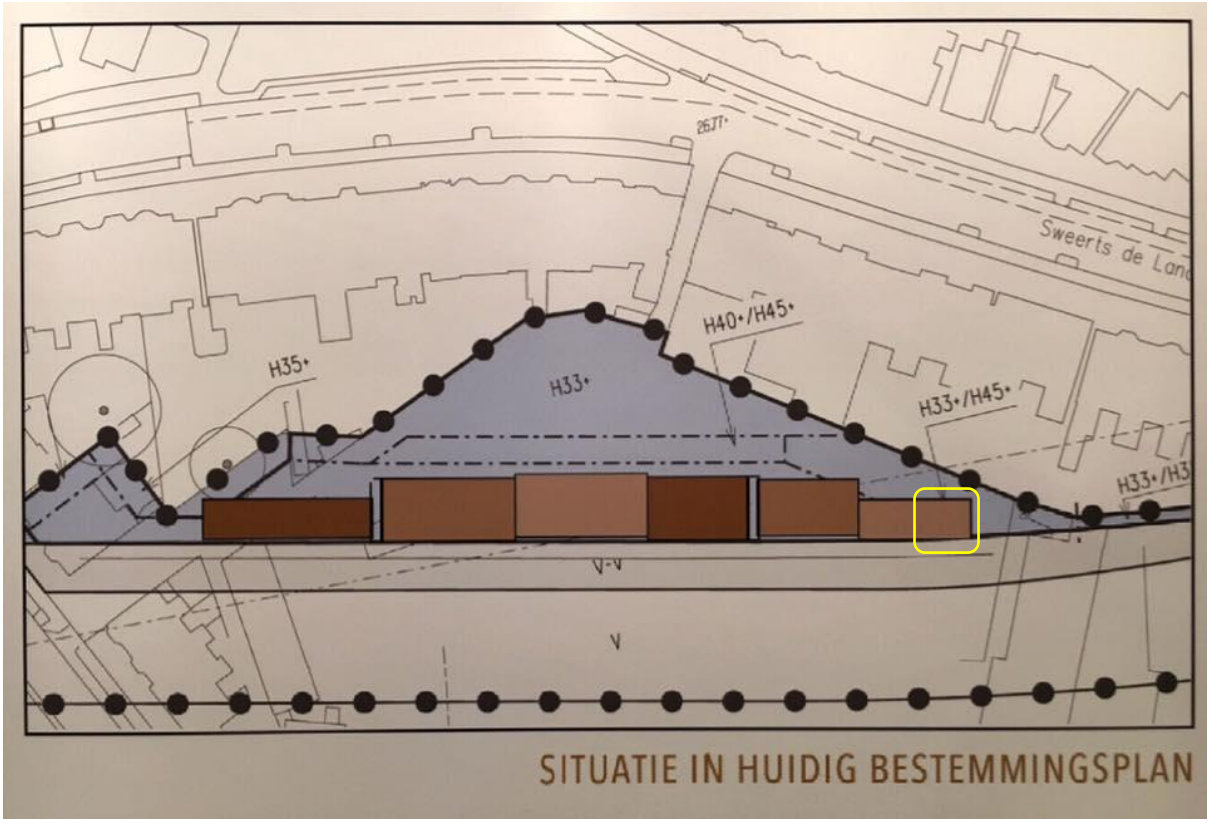
  Ondergetekenden accepteren niet langer dat door K10 (bouw)werkzaamheden nog meer schade wordt toegedaan aan hun herenhuizen en erf. Tijdens K10 (bouw)werkzaamheden ontstane schade zal direct worden verhaald op BPD/KWP (Bouwfonds Property Development/Kondor Wessel Projecten).

Wij verzoeken u bij behandeling van het ontwerp-bestemmingsplan met bovenstaande rekening te houden en zowel ontwerp alsmede realisatie van het eerste herenhuis zoals zojuist toegelicht af te wijzen.

Hoogachtend

(1) De informatieavond *plan Arnhemse Heeren* is georganiseerd door Kondor Wessels Projecten (uitnodiging per brief is ondertekend door Ralph Weghorst) en vond plaats op woensdag 5 juli 2017 van 19:00–20:00, locatie Molenplaats Sonsbeek. Brief kenmerk: RW/EH 170626.
Een kopie van deze uitnodiging is verstuurd naar projectleider Harriët Wansink, gemeente Arnhem.

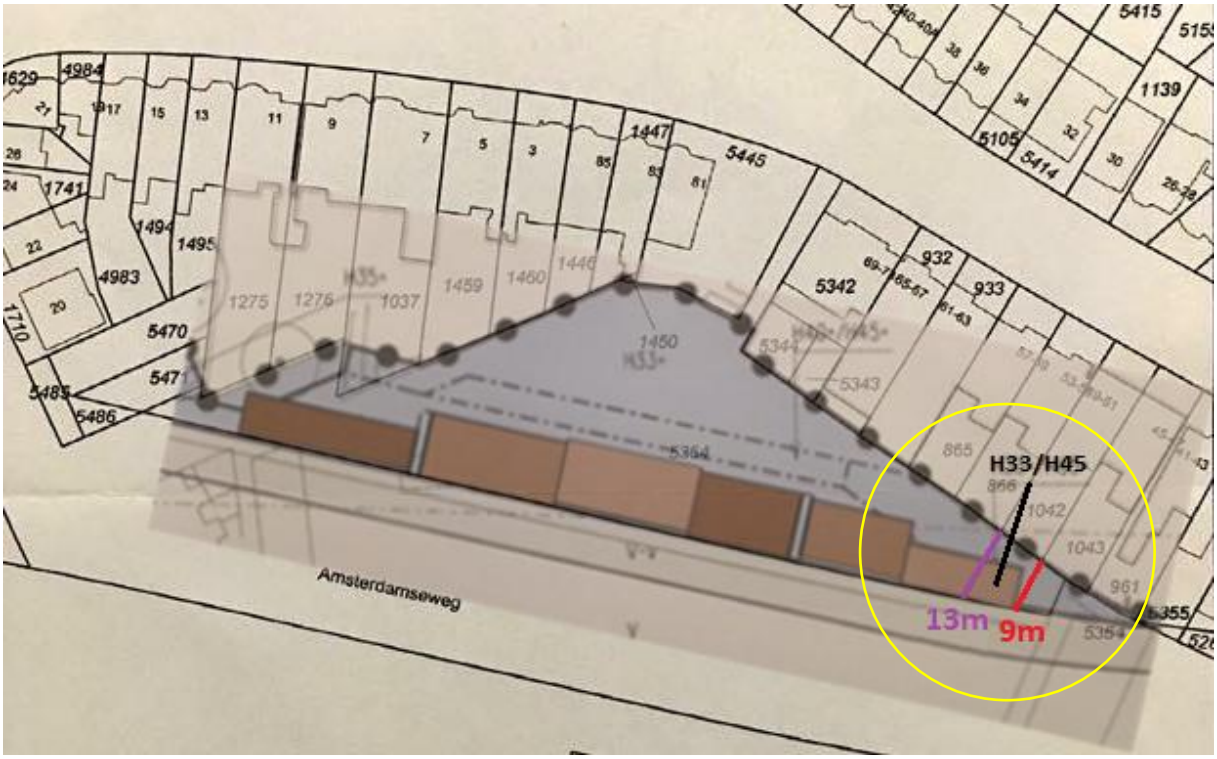
Bijlage 1 – Situatie in huidig bestemmingsplan

Bijlage 2 – voorlopig ontwerp situatie

Bijlage 3 – ontwerp voorgevel en achtergevel

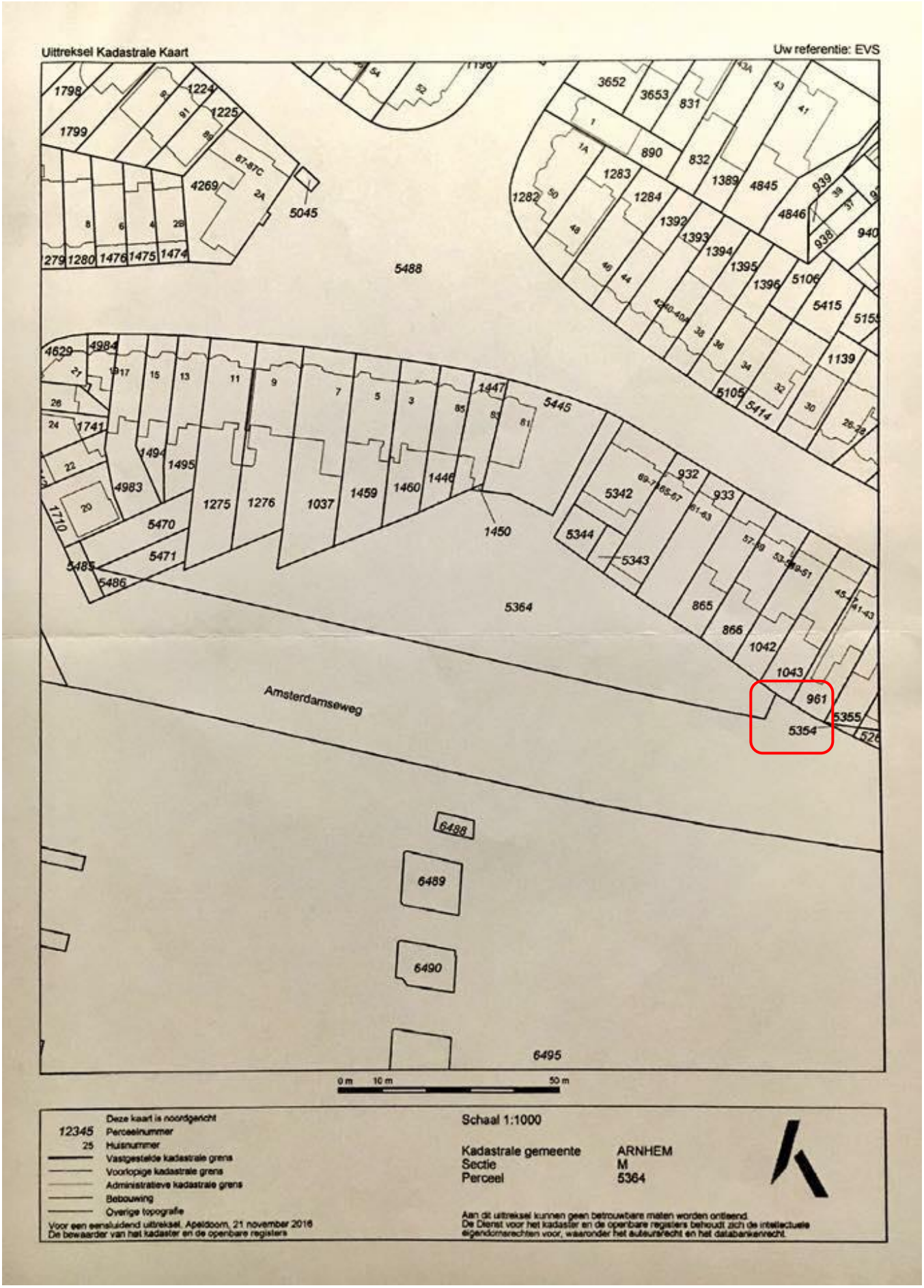
Bijlage 4 – uittreksel kadastrale kaart met overlap situatie in huidig bestemmingsplan

Bijlage 5 – eerste herenhuis in rij van max. 19 herenhuizen langs de Amsterdamseweg in Arnhem

Bijlage 6 – hoogte van herenhuizen langs de Amsterdamseweg in Arnhem

Bijlage 7 – k10 kader sectie M nr. 5364

WIJKVERENIGING
BURGEMEESTERS
KWARTIER
e.o.

INGEKOMEN - 3 JAN. 2018

2018-1000392

Aan de gemeenteraad van Arnhem,
Postbus 9029,
6800 EL ARNHEM

Betreft: zienswijze

Arnhem, 2 januari 2018

Geacht College,

Naar aanleiding van de terinzagelegging van het bestemmingsplan Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10), delen wij u mede tegen dit plan bezwaar aan te tekenen. Onze bezwaren zijn verderop weergegeven.

Eerst willen wij u graag voorleggen dat wij verheugd zijn dat de voorgaande plannen voor kantoorontwikkelingen nu worden vervangen door een plan voor woningbouw. Dat sluit beter bij onze wijk aan en geeft een veel beter aangezicht van onze woonwijk direct aan de achterzijde van het station. Het betreft dan ook de "Sonsbeekzijde" van het station, hetgeen een aantrekkelijk gevoel oproept dat door dit plan kan worden bevestigd.

Desalniettemin leggen wij u het volgende voor. Wanneer u hiermee rekening houdt bij de vaststelling kan het plan alleen maar aantrekkelijker worden.

1. De gemeente hanteert een parkeernorm van 1,5 auto per woning. Dat mag dan wel de algemene norm zijn, maar voor een bestemmingsplan als het onderhavige, gebaseerd op een specifiek bouwplan, dient echter een specifiek op die locatie te hanteren norm te worden opgenomen. Het gehanteerde aantal is immers te weinig in relatie tot het onderliggende bouwplan voor 19 woningen, gezien de vermoedelijk zeer hoge verkoopprijs van de woningen. De betreffende categorie kopers beschikt, naar mag worden verwacht, gemiddeld over zeker meer dan 2 auto's per woning. Daarbij komen nog de bezoekers. Er is/lijkt geen plaats voor dit aantal parkeerplaatsen op het perceel. In de directe omgeving is een parkeerregime voor betaald parkeren en vergunninghouders. De gemeente verstrekt geen vergunningen aan de nieuwe bewoners omdat zij op eigen terrein zouden kunnen parkeren. Betaald parkeren is alleen reëel in relatie tot kort parkeren. Hier ligt een parkeerprobleem dat zal uitstralen over de omgeving, waaronder de Sweerts de Landasstraat en de Bouriciusstraat. Naar onze mening moet een hogere parkeernorm, van bijvoorbeeld 2 parkeerplaatsen per woning, in de regels worden opgenomen.

2. De uitweg van het perceel naar de Sweerts de Landasstraat brengt aldaar meer verkeersbewegingen met zich mee. Ook ontstaat meer parkeerhinder door meer parkeerplaatsbehoevenden (zie ook onder punt 1.) en hinder door koplampen die naar binnen schijnen bij woningen aan de overzijde van de uitweg. Ook naastgelegen woning(en) hebben nu al een ontsluiting op deze steeg. Een en ander vergt een oplossing.

3. De monumentale boom op het erf Bouriciusstraat 9 vereist een beperking voor het gebruik als tuin van het perceel van de nieuwe woning(en). De cirkel ter bescherming van de boom (de beschermingszone) sluit niet aan op de cirkel die is opgenomen in het bestemmingsplan voor de Burgemeesterswijk. Het nieuwe boomonderzoek geeft meer mogelijkheden voor de bouw dan het vorige rapport, dat was opgesteld ten behoeve van de kantoorontwikkeling, omdat de beschermingszone kleiner is. Er lijkt nu te weinig ruimte aanwezig om de boom te beschermen t.o.v. de bouwwerkzaamheden, zoals de ontgraving en steigers en t.o.v. de nieuwe woningen. Een en ander doet vrezen dat de bescherming niet afdoende is.

4. In eerdere bestemmingsplannen is bepaald dat een van west tot oost aaneengesloten geluidwand (van 7 m hoog) langs de Amsterdamseweg moet worden gerealiseerd. Dit ter bescherming van het woongenot van de bewoners aan de Sweerts de Landasstraat en de Bouriciusstraat. Er zijn duidelijke toezeggingen gedaan door de wethouder, in onder meer de raadsvergadering van 21 november 2011, om deze aansluitende gedeeltes te realiseren. Ook de gemeentelijke randvoorwaarden vereisen een volledige geluidstechnische aansluiting.

   Een na de terinzagelegging, niet in het bestemmingsplan opgenomen nader onderzoek geeft aan dat een geluidwand van naar keuze 3, 4 of 7 meter een optie is. Het bestemmingsplan voorziet in minimaal 3 meter. Wanneer de criteria worden toegepast die een hogere grenswaarde voor de woningen aan de Sweerts de Landasstraat/Bouriciusstraat zouden toestaan (hetgeen nodig is), dan moet eerst gekeken worden of het stedebouwkundig reëel is een fysieke oplossing te realiseren. Dat moet mogelijk zijn omdat immers ook de bestaande muur van K11 (EW) aanvaardbaar bleek en in de voorbije kantoorplannen (uiteindelijk) de volledige geluidwand was opgenomen. Wij vragen u dan ook een 7 meter hoge wand (of even hoog als die van EW), die natuurlijk ook gedeeltelijk van glas kan zijn, juridisch vast te leggen in het bestemmingsplan. Overigens wordt in het nader onderzoek met geen woord gerept over de aansluiting op K12; dat is natuurlijk wel nodig, want daarvoor geldt bovenstaande ook.

5. Gezien de korte afstand tussen de nieuw te bouwen woningen en de woningen aan de Sweerts de Landasstraat/Bouriciusstraat spelen privacy-aspecten een rol omdat geen bepalingen zijn opgenomen om die afstand aanvaardbaar vast te leggen. Waarom is in het bestemmingsplan geen bouwvlak, achtergevelgrens of minimale tuindiepte opgenomen teneinde er voor te zorgen dat de achtergevels niet te dicht op de bestaande woningen/tuinen kunnen worden gebouwd? Wij verzoeken u hierin afdoende te voorzien.

Tenslotte merken wij op dat bovenstaande bezwaren weliswaar ook zijn ingebracht in gevoerd overleg met ontwikkelaar en gemeente, doch dat dit overleg gedeeltelijk pas na de terinzagelegging heeft plaatsgevonden. Daarmee rest ons geen andere weg dan u te vragen om met de genoemde aspecten rekening te houden bij de vaststelling van het bestemmingsplan.

Uw besluit zien wij met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

Gemeenteraad
Postbus 9029
6800 EL Arnhem.

ONTVANGEN 0 8 JAN. 2018

Gemeenteraad Arnhem

Postbus 9029

6800 EL Arnhem

2018-1000381d

Arnhem 4 januari 2018

Betreft:

Zienswijze ontwerpbestemmingswijziging k 10 Amsterdamseweg te Arnhem (nl.imro.0202.920-0201)

Beste lezer,

Middels dit schrijven wil ik een zienswijze indienen inzake bovengenoemd ontwerp bestemmingsplan.

Het huidige bestemmingsplan Arnhem Centraal II met als geldende functie dienstverlening ter plaatse wil men wijzigen naar de bestemming wonen. Dit heeft voor ons (eigenaar Bouriciusstraat7 te Arnhem) aardig wat consequenties.

Op 6 november 1998 is het huidige bestemmingsplan vastgesteld. In 1999 heb ik het pand gekocht met de wetenschap dat er geen woningen direct achter de achtertuin gebouwd gingen worden met de nodige inkijk 24/7 tot gevolg. Het geldende bestemmingsplan dienstverlening en het eerdere plan met het kantoor zouden we in de avond en weekend uren (nagenoeg) geen inkijk hebben. We beschouwen dit als een grote inbreuk op onze privacy.

Verder is ons door de Gemeente Arnhem begin 2000 beloofd dat de nieuwe bebouwing een gesloten gevel zou hebben zodat het toegenomen geluidshinder, door de Amsterdamseweg te verbreden en een extra treinspoor aan te leggen, gereduceerd zou worden. Het huidige plan bestaat uit 3 bouwblokken met 2 doorgangen, waardoor 2 geluid lekken ontstaan. Dit is niet conform eerdere afspraken.

De voorgenomen ontsluiting middels de Sweerts deLandastraat is erg smal en m.i. niet geschikt voor ontsluiting van 30 auto's, fietsen, voetgangers, spelende kinderen etc. Het wordt een erg gevaarlijke en onoverzichtelijke situatie.

Gezien de voorgenomen functie van de geprojecteerde woningen, waarvan maximaal 33% als praktijkruimte mogen bestaan, is de parkeernorm van 1.5 erg minimaal. De woningen met deze functie zullen extra auto bewegingen aantrekken. Dit is gezien de bebouwing van de Burgemeesterswijk niet toelaatbaar.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Afgiftebewijs

Gemeente Arnhem

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Afgegeven documenten:

Datum van afgifte:

Document/kenmerk:

In ontvangst genomen door:

Handtekening baliemedewerker:

In ontvangst genomen door DIV/Naam en paraaf:

Datum en tijd in ontvangstname:

Gemeente Arnhem

2018-1000231#

INGEKOMEN - 3 JAN. 2018

Aan: De gemeenteraad van Arnhem
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

Arnhem, 3 januari 2018

Betreft: Zienswijze ontwerp-bestemmingsplan Arnhem Centraal-Amsterdamseweg (K10)

Geachte gemeenteraad,

Graag maak ik van de gelegenheid gebruik om bezwaar te maken tegen de voorgenomen wijziging van het bestemmingsplan Arnhem Centraal Amsterdamseweg (K10).

Hierbij gaat het niet zozeer om de wijziging van bestemming van Kantoor naar Wonen. Ik maak bezwaar tegen de voorgestelde begrenzing van mogelijke bebouwing en de wijze waarop deze begrenzing tot stand is gekomen.

Het is al vele jaren duidelijk dat er op de kavels K10, K9 en K12 bebouwing zal komen. Daartoe zijn in de afgelopen jaren meerdere initiatieven geweest, waarvan sommige volledig zijn uitgewerkt tot aanvraag van een bouwvergunning. Voor K10 is de laatste volledige uitwerking in 2010 geweest. Over alle initiatieven is daarbij steeds voortdurend overleg geweest met bewoners. Vaak al in een heel vroeg stadium.
Dat heeft in de voorgaande plannen veelal geleid tot min of meer acceptabele plannen.
In het laatste traject dat door Eurocommerce Projectontwikkeling destijds is gevolgd, heeft de gemeente een actieve rol gespeeld. De projectleider van de gemeente had destijds veelvuldig contact met de bewoners. Ook was er overleg met de bomendeskundige van de gemeente Arnhem.
De situatie ter plekke is u als gemeente bekend. In de nabijheid van de kavels K10 en K12 staan in particuliere tuinen twee monumentale bomen. Te weten een Witte Paardenkastanje en een Noorse Esdoorn. Deze bomen staan op de lijst met waardevolle bomen van de gemeente Arnhem. De bomen hebben de status monumentale boom Nederland. Beide bomen zijn ook opgenomen op de lijst monumentale bomen van de Bomenstichting.

Wat verbazing wekt is dat bij de eerste uitwisseling met de projectontwikkelaar van het huidige plan, Arnhemse Heeren, gebleken is dat de projectontwikkelaar niet op de hoogte was van de voor dit plan van belang zijnde monumentale Witte paardenkastanje die in de tuin van Bouriciusstraat 9 staat.
De gemeente heeft de projectontwikkelaar niet voldoende op de hoogte gebracht van de status van deze boom en de mate waarin deze boom bescherming behoeft. Dit terwijl deze kennis bij de gemeente aanwezig is.
In mijn optiek is de gemeente verantwoordelijk om hiervoor zorg te dragen. De gemeente heeft de boom op de waardevolle bomenlijst geplaatst en geeft daarmee aan dat de boom bescherming behoeft. Nu het aankomt op daadwerkelijk omzetten van intentie van bescherming van waardevolle bomen naar daadwerkelijke alles doen wat mogelijk is om de Witte paardenkastanje voldoende leefruimte en goede leefomstandigheden te bieden, laat de gemeente alle mogelijkheden liggen. Sterker nog de gemeente doet in mijn optiek erg weinig om uitvoering te geven aan de bescherming van deze monumentale boom.

Door de huidige projectontwikkelaar is opdracht gegeven aan Boomontzorging.com een boomeffectanalyse te maken.
Er is een aantal jaren terug een boomeffectanalyse gemaakt, door boomadviesbureau Duifhuizen, in opdracht van Eurocommerce bij de toenmalige bouwplannen. Deze BEA is door de gemeente niet ter beschikking gesteld aan de huidige ontwikkelaar. Aanwezige beschikbare informatie is daarmee niet gebruikt.
De bomendeskundige van de gemeente heeft destijds, ten behoeve van de BEA die door Duifhuizen is opgesteld, de kroonprojectie van de Witte paardenkastanje ingemeten. De boomeffectanalyse die door boomontzorging.com is opgesteld, geeft een flink afwijkende kroonprojectie. Als gevolg hiervan komt

Boomontzorging.com tot een slechts beperkte bescherming van de boom en concludeert Boomontzorging.com dat er zelfs tot onder de kroonprojectie kan worden gebouwd.
(In bijgevoegd overzicht zijn de meest opvallende verschillen tussen de beide boomeffectanalyses opgenomen.)

Gevolg is dat de eerste presentatie van de bouwplannen liet zien dat onder de boom huizen ter hoogte van 13 meter zijn geprojecteerd. Het was allemaal indicatief. En er kan nog gewijzigd worden in de plannen, zo werd verzachtend opgemerkt.
De gemeente laat de projectontwikkelaar haar gang gaan en neemt geen standpunt in over de bescherming van de boom. De gemeente verwijst naar de BEA en gaat voorbij aan haar eigen inmetingen die zijn opgenomen in het rapport van Boomadviesbureau Duifhuizen. Met name de kroonprojectie pakt gunstiger uit. En over de werkzone die nodig is wordt helemaal niet meer gerept. Die zone wordt in de eerdere rapportage wel genoemd. Hoe kan het dat de gemeente voorbijgaat aan informatie die door haar zelf in een eerder plan is aangeleverd ?

De opmerking (in de BEA van boomontzorging.com) dat als de boom in de toekomst dood zal zijn, het huidige bouwplan ruimte laat voor uitbouw van de herenhuizen aan de achterzijde, is heel suggestief en laat vanuit boomontzorging.com vooral meedenken met de projectontwikkelaar zien. Van een bomenadviesbureau zou je mogen verwachten dat het hoofduitgangspunt is behoud van de boom op zo lang mogelijke termijn. De studie van boomontzorging.com is hiermee niet objectief te noemen.

De gemeente geeft op de waardevolle bomenlijst gemeente Arnhem aan dat bij werkzaamheden in de buurt van waardevolle bomen rekening moet worden gehouden met de kwetsbare boomzone. De kwetsbare boomzone is kroonprojectie+ 2 meter volgens de Bomenstichting. Deze zone is ook in het rapport van boomadviesbureau Duifhuizen aangehouden. In het rapport van Boomontzorging.com wordt niet over een kwetsbare boomzone gesproken. Dat betekent dat in de kroonprojectie onvermijdelijk werkzaamheden plaats gaan vinden die altijd een negatief effect zullen hebben op het wortelpakket van de boom en hiermee de leefomstandigheden van de boom onherroepelijk en onomkeerbaar zal aantasten.

In het laatste overleg dat met gemeente, projectontwikkelaar en de commissie leefomgeving Burgemeesterskwartier is geweest, te weten 7 december j.l., is gesproken over het gewenste toetsingskader voor bescherming van de boom. Dat kader is op dit moment niet helder en daarmee is het onmogelijk om een goede bebouwingsgrens in het bestemmingsplan op te nemen.

In eerste instantie dient er bij de bestemmingsplanwijziging voldoende beschermende afstand tot de monumentale boom worden gehouden. Dit eerste toetsingskader moet voldoende bescherming bieden. Dat betekent dat er binnen kroonprojectie +2 meter geen bebouwing kan worden gerealiseerd.
Het bestemmingsplan is de plek om dit goed te regelen en te waarborgen. Hier ligt een grote kans voor de gemeente Arnhem om te laten zien hoe ze haar bomen- en groenbeleid daadwerkelijk, als het op uitvoering aankomt, vormgeeft.

Daarnaast wijs ik er nog maar eens op dat de geweldige Plataan die aan de Sonsbeekzijde van het station stond, door graafwerkzaamheden en opslag van materialen onder de kroonprojectie waardoor het wortelpakket onherstelbaar beschadigd is, het niet gered heeft. Het is dan ook cruciaal dat er voorzichtig met de leefomstandigheden van monumentale bomen wordt omgegaan. Ik heb er geen vertrouwen in dat, met de voorgestelde beschermingsmaatregelen en de zeer nabijgelegen geplande bebouwing, deze monumentale paardenkastanje het zal overleven. De bescherming van monumentale bomen is een zaak van de gemeente en kan niet worden overgelaten aan een projectontwikkelaar.

Overigens, en ik loop nu vooruit op een mogelijke aanvraag omgevingsvergunning, is niet duidelijk uit de gemeentelijke voorschriften wie het werkplan zou moeten opstellen, wie dat goedkeurt en wie het handhaaft. Dat laat veel ruimte voor interpretatie. Hierover is in elke situatie helderheid gewenst.

Tot slot vraag ik aandacht voor de aansluiting van K10 op K12. In het uiteindelijke plan is er mogelijk straks een wand met Herenhuizen gebouwd en staat er een vreemd gebouw op K12, dat in uitstraling helemaal niets te maken heeft met de herenhuizen.
De aansluiting tussen beide kavels vraagt bijzondere aandacht.

Concluderend:
Welke inspanningen gaat de gemeente zelf daadwerkelijk doen om de monumentale boom te beschermen en te behouden ?
De gemeente is niet geloofwaardig, in haar rol als behartiger van het algemeen belang, als de huidige BEA opgesteld door boomontzorging.com wordt aangehouden als uitgangspunt, terwijl blijkt dat de metingen van de kroonprojectie door Boomontzorging.com zoveel afwijkt van hetgeen door de gemeente zelf in het verleden is vastgesteld.
De kwetsbare zone van de boom moet minimaal worden gesteld op kroonprojectie + 2 meter. De grens van het te bebouwen gebied in het ontwerp bestemmingsplan moet hierop worden aangepast.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geinformeerd en zie uw reactie met belangstelling tegemoet.
Hoogachtend,

[redacted]

Vergelijking Boomeffectrapportages

	Bomen effectanalyse Duifhuizen Boomadviesbureau	**Boomeffectanalyse BoomOntzorging.com**
opdrachtgever	Eurocommerce	KondorWessels
jaar	2010	2017
aanleiding	Kantoorgebouwen K10	Herenhuizen K10
lengte en breedte boom, kroonprojectie	16 meter (oost-west) bij 15 meter (noord-zuid), licht elliptisch NB Ingemeten door Arnhem, Dienst Stadsbeheer	12 meter bij 18 meter (kroonprojectie "wat ovaal")
hoogte boom	18 meter	19 meter
plantjaar boom	1900-1910 (bron: Bomenstichting)	1880 ("even oud als de woningen")
levensverwachting	Max (>15 jaar)	10-15 jaar
conditie	goed	goed
mineermot?	Geen melding	Vraat kastanjemineermot
ziektes?	Geen ziekte	Geen kastanje bloederziekte " geen symptomen, maar kan wel al aangetast zijn" p.9!
maatregelen	Minimale werkzone nodig van 2 meter	Geen melding van afstand houden tot de boom zelf
	Geen grond onder kroonprojectie vervangen of verplaatsen (!). (=5 meter) verdichting van grond onder de kroonprojectie (door machines tijedens bouw) dient ten allen tijde voorkomen te worden (p14)	Afgraving zou kunnen tot 4 meter van de stamvoet van de boom (p13)
		Woning kan vast zo ontworpen worden, dat na dood van de boom, deze uitgebouwd kan worden (!!)

Afgiftebewijs

Gemeente Arnhem

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Afgegeven documenten:

Datum van afgifte:

Document/kenmerk:

In ontvangst genomen door:

Handtekening baliemedewerker:

In ontvangst genomen door DIV/Naam en paraaf: _____

Datum en tijd in ontvangstname: _____

Arnhem GEMEENTE

03 JAN. 2010

Gemeente Arnhem
t.a.v. Gemeenteraad

Postbus 9029

6800 EL Arnhem

Bart Lagerberg - RE: Betr.: RE: Concept-bestemmingsplan Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)

Van: <RO-ProRail@prorail.nl>
Aan: <Bart.Lagerberg@arnhem.nl>
Datum: 08-01-2018 16:16
Onderwerp: RE: Betr.: RE: Concept-bestemmingsplan Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)

Geachte heer Lagerberg, beste Bart,

Het ontwerp-bestemmingsplan "Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)", welke met ingang van 28 november 2017 tot en met 8 januari 2018 ter inzage ligt, geeft ProRail aanleiding om - in formele zin - tijdig de volgende zienswijze in te brengen.

Toelichting:
Er is geen paragraaf opgenomen ten aanzien van trillingen. Het door DGMR uitgevoerde onderzoek 'Haalbaarheidsonderzoek Aspect trillingen nieuw te realiseren woningen, d.d. 4 januari 2018 is nog niet voldoende verwerkt in de toelichting. Bij deze het verzoek om dit alsnog te doen zodat wij dit aspect kunnen beoordelen.

Met vriendelijke groet,

Projectcoördinator | LJV
088 231 15 15 | 06 55 46 23 48 | www.prorail.nl
Tulpenburgh 1.36 , Moreelsepark 3, 3511 EP Utrecht | Postbus 2038, 3500 GA Utrecht

INGEKOMEN - 3 JAN. 2018

Aan: De gemeenteraad van Arnhem

Postbus 9029

6800 EL Arnhem

Arnhem, 3 januari 2018

Betreft: Zienswijze ontwerp-bestemmingsplan Arnhem Centraal-Amsterdamseweg (K10)

Geachte raad,

Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid om onze zienswijze kenbaar te maken betreffende het ontwerp-bestemmingsplan Arnhem Centraal-Amsterdamseweg (K10), zoals dat op 28 november 2017 ter inzage is gelegd.

In algemene zin zijn wij tevreden met de voorgestelde bestemmingsplanwijziging van kantoor- naar woonbestemming. Echter de wijze waarop in het plan wordt omgegaan met de bescherming van de door de gemeente aangewezen monumentale boom in onze achtertuin roept vele vragen op. Het lijkt er niet op dat de afwegingen rondom deze boom op basis van objectieve gronden hebben plaatsgevonden. De in opdracht van de initiatiefnemer KondorWessels opgestelde boomeffectrapportage lijkt naar het gewenste resultaat toe te redeneren. Om die reden maken we dan ook bezwaar tegen de in het bestemmingsplan opgenomen begrenzing voor de woonbebouwing in het gedeelte dat het dichtst bij de Sonsbeekzijde-uitgang van het station ligt. De begrenzing ter bescherming van de genoemde monumentale boom is veel te krap ingetekend, waardoor deze onvoldoende beschermd kan worden. De ingetekende grens voor woonbebouwing achter de percelen van Bouriciusstraat 11 en Bouriciusstraat 9 is derhalve onjuist.

De conclusie van paragraaf 5.6 van de toelichting van het ontwerp-bestemmingsplan is echter dat er "geen belemmeringen" voor de voorgenomen ontwikkeling zijn.

Ondergetekenden willen dat met klem tegenspreken. De genoemde conclusie uit de toelichting zou alleen valide zijn indien ook de daaraan ten grondslag liggende aannamen en vooronderstellingen juist zouden zijn. Dat is zeker op een aantal cruciale onderdelen niet het geval.

In de kern zijn de volgende aannamen en vooronderstellingen uit de boomeffectanalyse in opdracht van KondorWessels uitgevoerd door 'Boomontzorging.com', discutabel of pertinent onjuist:

1. De omvang van de kroonprojectie is 18x12 meter
2. Het wortelpakket beperkt zich tot 4 meter vanaf de stamvoet van de boom
3. De bebouwing kan vanaf 4 meter van de stam plaatsvinden, werkruimte voor de bouw is niet nodig
4. Er kan gebouwd worden tot een hoogte van 9 meter, zonder de gesteltak op 9,5 meter hoogte te beïnvloeden

Voordat we op elk van deze vier punten ingaan, willen we er graag op wijzen dat er voor eerdere plannen voor K10 in het recente verleden ook boomeffectenanalyses zijn uitgevoerd. De conclusies uit deze analyses van 2010 komen op cruciale onderdelen niet overeen met de huidige conclusies.

De betreffende onderzoeken zijn uitgevoerd door Boomadviesbureau Duifhuizen in opdracht van Eurocommerce. Bij de toenmalige behandeling van het bestemmingsplan K10, werd deze analyse, tezamen met een aanvulling daarop, door de gemeente gebruikt bij de afhandeling van bezwaren.

Overigens zijn de in opdracht van de initiatiefnemer door Boomontzorging.com opgemeten begrenzingen sterk afwijkend van wat er op luchtfoto's en in het veld te zien is. Graag wijzen we er in dat verband op dat voor de analyse van 2010 de inmetingen van de kroonprojectie hebben plaatsgevonden door de Dienst Stadsbeheer van de gemeente Arnhem.

1. De omvang van de kroonprojectie is 18x12 meter

De in de boomeffectanalyse van Boomontzorging.com genoemde kroonprojectie is onjuist. Op de luchtfoto in de rapportage is trouwens simpelweg te zien dat dit niet klopt. De rode stippellijn op de luchtfoto op pagina 4 van de rapportage staat te veel in noordwestelijke richting ingetekend, waardoor de boom onjuist geprojecteerd wordt. De eerder door de Dienst Stadsbeheer ingemeten kroonprojectie was in 2010 al 16x15 meter. Metingen in het veld door ondergetekenden laten ook zien dat de kroonprojectie van de boom ongeveer 17,5x15,5 meter bedraagt.
Kortom het uitgangspunt dat de breedte van de boom, gemeten loodrecht op de tuinmuren van de twee genoemde percelen aan de Bouriciusstraat slechts 12 meter zou zijn, klopt niet.

De straal van de halve cirkel in het ontwerp-bestemmingsplan is dan ook tenminste 2 a 2,5 meter te klein, louter gebaseerd op de kroonprojectie. Dat is goed te zien, aangezien in het op 28 september 2015 definitief vastgestelde aangrenzende bestemmingsplan Burgemeesterswijk-Transvaal de andere helft van de cirkel veel groter is. Beide halve cirkels sluiten daardoor niet op elkaar aan.

Tenslotte wordt nog opgemerkt dat afbeelding 2 op pagina 5 van de boomeffectanalyse van Boomontzorging.com suggestief en onjuist is. Gesteld wordt dat de boomprojectie met een rood-wit lint is aangegeven. Dit is onjuist. Op de foto is overduidelijk te zien dat het lint ONDER de boom loopt. Verder wordt gesuggereerd dat met de rode lijn de locatie van de woning (6,5 meter diep) is weergegeven. Ook dit is onjuist, het aangegeven vlak is kleiner.

2. Het wortelpakket beperkt zich tot 4 meter vanaf de stamvoet.

Deze aanname is van belang, aangezien in de boomeffectanalyse gesteld wordt dat er op een afstand van 4 meter vanaf de stam geen beperkingen zijn voor de bouw. In alle literatuur rondom het wortelstelsel van paardenkastanjes wordt als leidraad aangehouden dat het wortelstelsel zich tenminste uitstrekt tot de kroonprojectie. Ook in de eerdere boomeffectanalyse van 2010 is op basis van proefsleuvenonderzoek een advies opgesteld. Daarbij werd vastgesteld (Duijfhuizen, pag. 13) dat op 5 meter vanaf de muur (overeenkomend met 5,50 meter vanaf de stamvoet) "veel fijnere wortels en veel haarwortels zijn aangetroffen, met name tussen 10 en 60 cm beneden het maaiveld". Ook zijn toen bodemgasanalyses uitgevoerd, waaruit bleek dat de grond tot dezelfde afstand (5 meter uit de muur, 5,5 meter uit de stam) goed was doorlucht. Kortom het is waarschijnlijk dat het wortelpakket van de kastanjeboom veel verder dan 4 meter uit de stamvoet (3,5 meter uit de muur) reikt.

Terzijde wordt nog opgemerkt dat de tekening op pag. 16 van het rapport van Boomontzorging.com de drie proefstroken laat zien. De tekening is nogal suggestief. Immers de totale lengte van de drie proefstroken is max. 5,1 meter lang en moeten derhalve allen binnen de kroonprojectie vallen. Echter ze staan tot 1,5 meter buiten de kroonprojectie getekend. Hierdoor wordt ten onrechte de suggestie gewekt dat de beoogde bouwactiviteiten niet onder de kroonprojectie zouden plaatsvinden.

3. De bebouwing kan vanaf 4 meter van de stam plaatsvinden, werkruimte voor de bouw is niet nodig

Deze aanname is er allereerst op gebaseerd dat het wortelstelsel van de boom zich slechts tot 3,5 meter uit de muur (4 meter vanuit de stamvoet) zou uitstrekken (zie hiervoor). Bovendien wordt aangenomen dat er vanaf die veronderstelde grens van het wortelpakket gebouwd zou kunnen worden. Algemeen wordt echter geadviseerd dat er buiten het wortelpakket en de kroonprojectie tenminste een werkzone van 2 meter aangehouden zou moeten worden. Dit wordt ook door de Bomenstichting geadviseerd. Deze ruimte is nodig voor het plaatsen van steigers en het uitvoeren van de werkzaamheden. Ook moet voorkomen worden dat er bodemverdichting of vergraving plaatsvindt onder de kroonprojectie (bijlage 2 van het rapport van Boomontzorging.com bevat overigens al deze richtlijnen, maar ze worden niet gevolgd). In het eerdergenoemde rapport van Duijfhuizen (pag. 14 en 15) zijn wel vele aanbevelingen opgenomen voor deze zone. Verder zal het zo dicht bouwen bij de boom, deels zelfs onder de kroonprojectie, de waterhuishouding en vochtvoorziening van de boom nadelig beïnvloeden.

Geconcludeerd moet worden dat deze aanname (van 4 meter vanaf de stam kan gebouwd worden) onmogelijk terecht kan zijn. Er dient een beschermingszone van tenminste 7 meter vanuit de muur (7,5 meter vanuit de stamvoet) aangehouden te worden, zoals in het eerdere rapport van Duijfhuizen is opgenomen.

4. Er kan gebouwd worden tot een hoogte van 9 meter, zonder de gesteltak op 9,5 meter hoogte te beïnvloeden

De maximale bouwhoogte van de geplande panden, deels onder de kroonprojectie, loopt op tot 13,2 meter. Onduidelijk is uit het bestemmingsplan welke hoogte precies op welke plek is toegestaan. Duidelijk is echter dat het bouwen van -naar het nu lijkt- drie etages onder de op 9,5 meter hoogte aanwezige cruciale gesteltak, niet mogelijk lijkt zonder de boom te beschadigen of de leefomstandigheden van de monumentale beschermde boom nadelig te beïnvloeden.

Conclusie monumentale boom

Geconcludeerd kan worden dat gelet op de vier bovengenoemde punten, het niet mogelijk is de boom afdoende en langdurig te beschermen tijdens en na de bouw. De bouw van de herenhuizen op zo'n korte afstand van de monumentale kastanjeboom kan dan ook niet toegestaan worden. De beschermingszone rondom de boom dient aanmerkelijk vergroot te worden en de grens van eventuele bebouwing dient daaraan aangepast te worden.

Daarnaast willen we graag nog een aantal aanvullende opmerkingen maken.

Voorgeschiedenis

In algemene zin zijn we wat verbaasd dat de gemeentelijk projectleider van dit plan niet op de hoogte is van het bestaan van de analyse van Duijfhuizen uit 2010, noch deze ter beschikking heeft gesteld aan de initiatiefnemer. Op deze wijze wordt geen recht gedaan aan de voorgeschiedenis rondom deze boom. Ter bescherming van de boom heeft de Raad van State in het verleden uitspraak gedaan en zijn er na veel overleg met de gemeente voor het bestemmingsplan Arnhem Centraal II randvoorwaarden opgesteld. Deze randvoorwaarden komen in het voorliggende plan niet meer expliciet terug.

Levensverwachting boom

De vitaliteit en conditie van de kastanjeboom is goed. Er zijn geen symptomen of tekenen van aantasting door de Kastanjebloedingsziekte, noch van aantasting door houtparasitaire schimmels. Dat wordt in beide boomeffectanalyses geconstateerd. Vreemd genoeg is de verwachte levensduur in het rapport van Boomontzorging.com "niet veel langer dan 10 tot 15 jaar" vanwege het verhoogde risico op de Kastanjebloedingsziekte. In het rapport wordt op pag. 14 zelfs al ingespeeld op het kappen van de boom na 10 tot 15 jaar, waarmee dan in het ontwerp van de woning rekening kan worden gehouden, "zodat deze na de kap van de boom relatief eenvoudig uitgebouwd kan worden".

Periode na de bouw

Graag zouden wij van de gemeente horen op welke wijze de beperkingen voor het gebruik van de toekomstige tuinen onder de kroonprojectie van de boom, gehandhaafd gaan worden. Dit om te voorkomen dat de boom door oneigenlijk gebruik inderdaad na korte tijd gekapt moet worden en de woning uitgebouwd kan worden. Verder zal de waterhuishouding ter plaatse worden beïnvloed, waarvoor compenserende maatregelen voor de boom nodig zullen zijn. Ook zijn wij benieuwd op welke wijze gefaciliteerd kan worden dat eigenaren van de boom onderhoud kunnen plegen aan de boom vanaf de Amsterdamseweg kant.

Aansluiting bebouwing met K12

In het ontwerp-bestemmingsplan en de plannen van KondorWessels wordt geen aandacht besteed aan de aansluiting van de beoogde woonbebouwing van K10 op het vergunde kantoorgebouw van Breedband Arnhem op de locatie K12. Gelet op de geluidhinder zou hier een geluidwand of muur moeten komen. Graag zouden we een goede inpassing in het bestemmingsplan opgenomen zien.

Conclusie

De laatste twee woningen passen niet binnen de kaders zoals benodigd om de monumentale boom langdurig te beschermen. Wij verzoeken u dan ook het bestemmingsplan op dit punt aan te passen.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend

Afgiftebewijs

Gemeente Arnhem

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Afgegeven documenten:

Datum van afgifte:

Document/kenmerk:

In ontvangst genomen door:

Handtekening baliemedewerker:

In ontvangst genomen door DIV/Naam en paraaf:

Datum en tijd in ontvangstname:

Arnhem GEMEENTE

De gemeenteraad van Arnhem
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

DUIFHUIZEN
BOOMADVIESBUREAU

BOOM EFFECT ANALYSE

Paardenkastanje, Bouriciusstraat 9, Arnhem

Referentienummer:	**BD10090.109**
Opdrachtgever:	**EuroCommerce**
Datum afronding:	**12 maart 2010**

BOOM EFFECT ANALYSE

Paardenkastanje, Bouriciusstraat 9 te Arnhem

Colofon

© Boomadviesbureau Duifhuizen
Onafhankelijk adviesbureau voor bomen en ecologie
Bouwmeestersgoed 15
3882 KL Putten
T: 0341 370 290
F : 0341 370 104
M : 06 46206749
E: info@boomadviesduifhuizen.nl
I : www.boomadviesduifhuizen.nl

Project: Boomeffectanalyse paardenkastanje, Arnhem
Opdrachtgever: Eurocommerce Projectontwikkeling BV
Contactpersoon: Pascal Kok
Bergweidedijk 40
Postbus 139, 7400 AC Deventer
Referentienummer: BD10090.109
Datum: maart 2010
Auteur: ing. P.C. Duifhuizen

Copyright © 2010 Boomadviesbureau Duifhuizen. Niets van deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur. Voor meer informatie of meer exemplaren van dit rapport, neem contact op met de auteur. Boomadviesbureau Duifhuizen is niet aansprakelijk voor directe of indirecte schade die voortvloeit uit toepassing van de conclusies, aanbevelingen of adviezen uit dit rapport.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING 5
   - 1.1 Aanleiding opstellen bomeneffectanalyse
   - 1.2 Standaardvraag bomeneffectanalyse
   - 1.3 Situatie en uit te voeren werk

2. METHODIEKEN 6
   - 2.1 Omschrijving gebruikte methodieken
   - 2.2 Opname inventarisatiegegevens en conditiebepaling
   - 2.3 Visuele boomcontrole en vitaliteit
   - 2.4 Metingen afstanden in relatie tot nieuwbouw

3. ONDERZOEKSRESULTATEN 8
   - 3.1 Beleidstatus
   - 3.2 Kwaliteit van de houtopstand
   - 3.3 Visuele boomcontrole en projectie kroon
   - 3.4 Toekomstverwachting in onveranderde omstandigheden
   - 3.5 Kroonafmetingen
   - 3.6 Metingen afstanden in relatie tot nieuwbouw
   - 3.7 Groeiplaatsonderzoek
   - 3.8 Gevolgen werk voor boom

4. CONCLUSIE EN ADVIES 13
   - 4.1 Conditie en toekomstverwachting boom
   - 4.2 Relatie boom en nieuwbouw
   - 4.3 Aanbevelingen voor en tijdens de bouwwerkzaamheden
   - 4.4 Aanbevelingen na afloop bouwwerkzaamheden
   - 4.5 Tijdsbalk en planning werkzaamheden in relatie met boombescherming

Bijlage 1: Bescherming van bomen bij bouwen 16
Bijlage 2: Foto-overzicht 17
Bijlage 3: Inmeting kastanje 19

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding opstellen bomeneffectanalyse

Door Eurocommerce Projectontwikkeling BV te Deventer is opdracht gegeven aan boomadviesbureau Duifhuizen voor het uitvoeren van een Bomen Effect Analyse bij een kastanje aan de Bouriciusstraat te Arnhem. Deze paardenkastanje is een landelijke en gemeentelijke monumentale boom en zal dichtbij geplande nieuwbouw komen te staan. De boom is eigendom van Familie Gathier, woonachtig aan de Bouriciusstraat 9.

Het kantoorpand zoals dat door Eurocommerce B.V. zal gerealiseerd zal worden, zal op beperkte afstand van de boom gebouwd worden, waarbij de essentiële vraag is hoeveel afstand tussen boom en gebouw noodzakelijk is, vanuit het oogpunt van de boom. Verder zal nagegaan worden wat de invloed van het gebouw op de conditie en toekomstverwachting van de boom zal zijn en welke maatregelen voor, tijdens en na de bouwwerkzaamheden noodzakelijk zijn voor het duurzaam instandhouden van de boom. Uitgangspunt is behoud van de boom, gezien de monumentale waarde.

1.2 Standaardvraag bomeneffectanalyse

Door middel van een Bomen Effect Analyse (hierna te noemen BEA) zal beoordeeld worden wat de invloed van de voorgenomen werkzaamheden zullen zijn op de boom. Met de onderzoeksresultaten kan antwoord verkregen worden op de vraag of de boom, in het perspectief van de voorgenomen bouw, in zijn huidige verschijningsvorm en op deze standplaats, duurzaam behouden kan blijven.

1.3 Situatie en uit te voeren werk

Het terrein waarop het kantoorpand gerealiseerd zal worden, ligt feitelijk tussen de Amsterdamseweg en de achtertuinen van de Bouriciusstraat. Het terrein ligt op dit moment braak. Het te realiseren complex zal het grootste deel van het terrein in beslag nemen en zal dus ook in de invloedssfeer van de kastanje komen te staan. Er zijn door het architectenbureau diverse varianten van voorlopige ontwerpen aangeleverd, allen hebben in mindere of meerdere mate invloed op de kastanje. Gezien de monumentale waarde van de boom zal nagegaan moeten worden hoe negatieve invloeden beperkt of voorkomen dienen te worden en of deze ontwerpen zoals die er nu liggen aangepast zullen moeten worden om schade aan de boom te voorkomen.

Foto 1: Vogelvlucht van omgeving projectgebied (blauwe lijn) met kastanje omcirkeld.(bron: bing.com/maps)

Het onderzoek is uitgevoerd op donderdag 25 februari 2010, de rapportage is afgerond op vrijdag 12 maart 2010.

2 METHODIEKEN

2.1 Omschrijving gebruikte methodieken

Een beoordeling van de gevolgen van bouw- of aanlegwerkzaamheden in de nabijheid van bomen is pas een Bomen Effect Analyse, wanneer deze aan de strikte inhoudseisen van dit instrument voldoet. Deze eisen vormen daarmee tevens een landelijke beoordelingsstandaard: de BEA-standaard. In een Bomen Effect Analyse worden de uitgangspunten van een bouw of aanleg, de kwaliteit van de houtopstand ter plaatse, de gevolgen van de bouw of aanleg op die kwaliteit, de mogelijke alternatieven, als wel de kans op duurzame instandhouding van de bomen, vooraf inzichtelijk gemaakt.

In dit hoofdstuk lichten wij de verschillende onderzoeksmethoden toe die bij het tot stand komen van de Bomen Effect Analyse zijn gebruikt.

2.2 Opname inventarisatiegegevens en conditiebepaling

Van de kastanje is een aantal inventarisatiegegevens opgenomen. Naast vaste boomgegevens (boomsoort, locatie) worden ook variabele gegevens opgenomen (conditiebepaling en stamomtrek, kroonprojectie en kroonomvang). De conditiebepaling is een momentopname van de verschijningsvorm van een boom. Bij de conditiebepaling is onderscheid gemaakt tussen de volgende vier categorieën:

Goed
De boom vertoont een beeld dat van de soort verwacht mag worden onder goede groeiplaatsomstandigheden en op een goede groeiplaats.

Redelijk
Niet-optimale groei, maar de minder optimale omstandigheden hebben nog geen duidelijke negatieve gevolgen voor de verdere ontwikkeling van de boom.

Matig
Er is duidelijk sprake van negatieve gevolgen voor de verdere ontwikkeling van de boom, zoals beginnende scheutsterfte.

Slecht
Duidelijk aftakelende boom, waarbij veelal sprake is van een ijle kroon met zware scheutsterfte, resulterend in veel en soms zwaar dood hout.

De toekomstverwachting is de verwachting hoelang de boom gezond blijft en kan blijven staan bij ongewijzigde omstandigheden. In de regel wordt deze verwachting, die dus in eerste plaats en inschatting is en ten tweede mettertijd kan wijzigen, ook ingedeeld in de vier klassen, namelijk Goed (> 15 jaar), Redelijk (10-15 jaar), Matig (5-10 jaar) of Slecht (<5 jaar).

2.3 Visuele boomcontrole en vitaliteit

De controle van de kastanje is uitgevoerd met behulp van de VTA methode. De afkorting VTA staat voor Visual Tree Assessment. Door middel van deze methode wordt het (breuk)risico van een boom visueel beoordeeld op grond van de bouw en het groeigedrag. Er wordt daarnaast onder andere gecontroleerd op de aanwezigheid van schimmels, insecten, holten en inrottingen, mechanische beschadigingen, inrottende snoeiwonden, kleeftakken en afgestorven takken. Tevens wordt naar de scheutlengte, de knoppen en de algehele vitaliteit van de boom gekeken.

2.4 Metingen afstanden in relatie tot de nieuwbouw

Relevante afstanden tussen geplande nieuwbouw en de boom zijn opgemeten. Het gaat hier bijvoorbeeld om de uiteindelijke afstand van de boom tot de gevellijn, de afstanden ondergronds tussen parkeerkelder en boom/muur, de relatie tussen de hoogte van het gebouw en de boom en welke minimale afstanden er nodig zijn om de boom geen blijvende schade te berokkenen. In relatie hiermee zijn tevens op relevante afstanden en punten een aantal proefsleuven gegraven en/of boringen uitgevoerd om na te gaan waar zich oppervlakkige en diepere beworteling van de boom bevindt en wat de gevolgen van eventuele verwijdering hiervan zijn voor de conditie en toekomstverwachting van de boom.

De gemeente Arnhem (dienst Stadsbeheer) heeft de verschillende monumentale bomen aan de achterzijde van de Amsterdamseweg in 2009 ingemeten, waarbij niet alleen de exacte plaatsbepaling van de boom ingemeten is maar ook de diameters van de kroon (oost-westrichting en noord-zuidrichting). De resultaten zijn te vinden in Bijlage 3.

3 ONDERZOEKSRESULTATEN

3.1 Beleidstatus

De boom (witte paardenkastanje; *Aesculus hippocastanum*) staat op de gemeentelijke lijst van monumentale en waardevolle bomen van de gemeente Arnhem. De boom staat tevens op de landelijke lijst van de Bomenstichting. De boom is daardoor extra beschermd ten opzichte van andere niet-monumentale bomen.

3.2 Kwaliteit van de houtopstand

De kastanje vertoont een goede conditie en een goede mechanische opbouw. De kroon is gezond en fraai. Er is in beperkte mate licht dood hout aanwezig in de binnenkroon, veroorzaakt door lichtgebrek. De boom is ongeveer 18 meter hoog. De omtrek van de stam is 283 cm en dus is de diameter 90 cm. De boom staat in de hoek van de tuin, op 50 cm afstand van een oude muur, die het perceel van Bouriciusstraat 9 scheidt van het projectgebied. De boom is geplant tussen 1900 en 1910 en dus ongeveer 100 jaar oud (bron: monumentale boomgegevens Bomenstichting).

In de onderstaande tabel is de conditiebepaling en de stamomtrek per boom weergegeven.

Nummer	Nederlandse naam	Latijnse naam	Conditie	Stamomtrek
Boom 1	witte paardenkastanje	Aesculus hippocastanum	goed	283 cm.

3.3 Visuele boomcontrole en projectie kroon

De kastanje staat in de achtertuin van de eigenaren van de Bouriciusstraat 9, nabij een 2 meter hoge oude muur. De stamvoet staat in een met teelaarde verhoogd gedeelte van de tuin. De boom heeft een goede mechanisch, evenwichtige opbouw met een fraaie, volledige kroon. Er zijn geen afwijkingen, schimmelaantastingen of holten in de stamvoet, stam of kroon aangetroffen. De scheutlengte is goed te noemen en laat een goede vitaliteit zien.

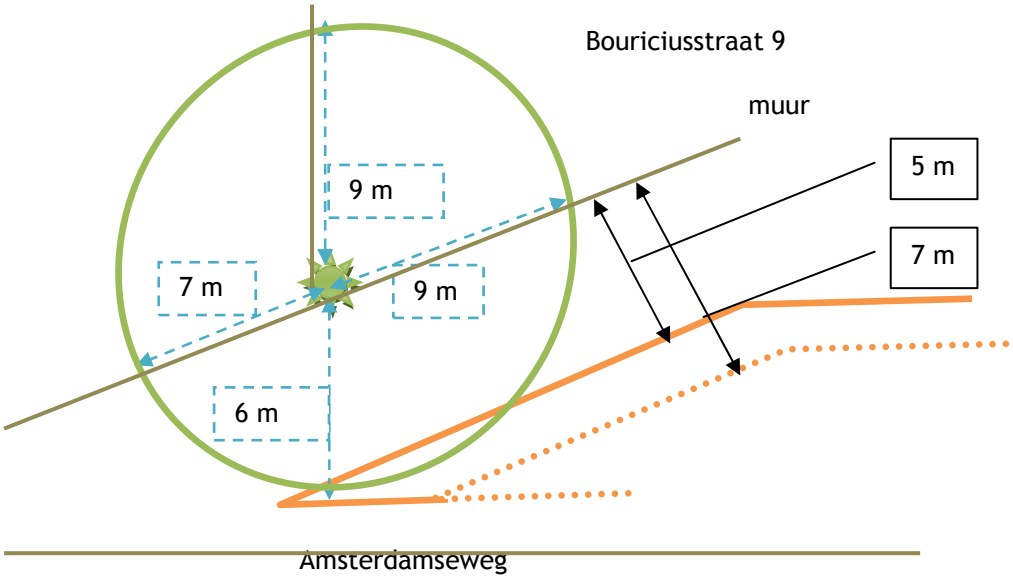
Foto 2 Overzicht van de boom in de zomer (foto van eigenaar) .
Foto 3 Overzicht van de boom in de winter.

3.4 Toekomstverwachting in onveranderde omstandigheden

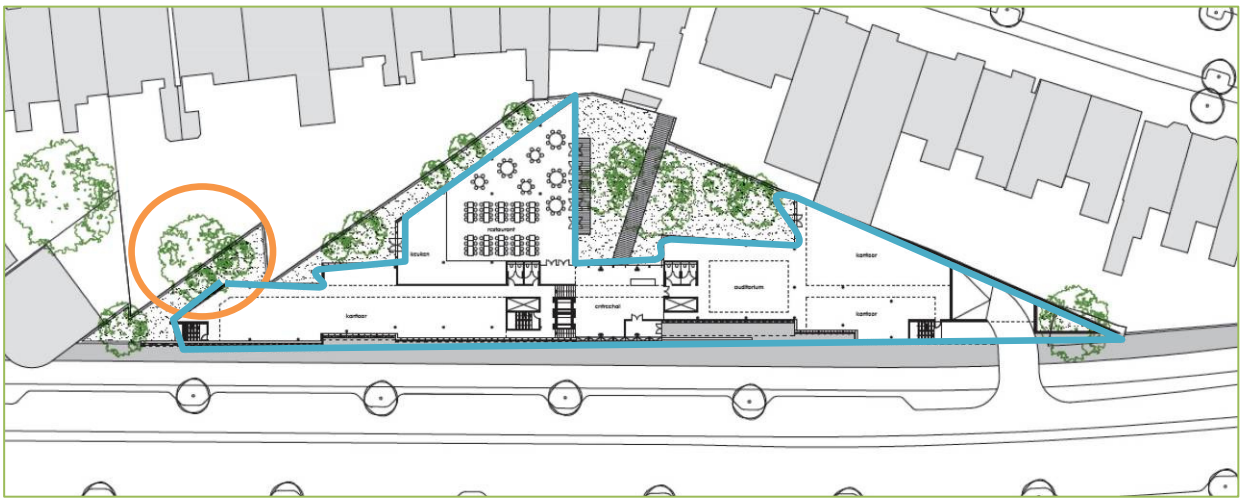
De toekomstverwachting zal bij onveranderde omstandigheden goed zijn. Immers, de boom vertoont nu een goede conditie en vitaliteit en aangezien de boom op dit moment voldoende boven- en ondergrondse ruimte heeft, zijn er geen factoren die bij onveranderde omstandigheden de conditie, vitaliteit of toekomstverwachting negatief beïnvloeden.

3.5 Kroonafmetingen

De kroonvorm is licht elliptisch en de diameter is globaal 15 bij 16 m^1 (oost-west, respectievelijk noord-zuidrichting). Hiervan groeit ruim 5 meter aan de buitenzijde van de muur, dus boven het projectgebied. Dit is de buitenste en dus uiterste horizontale lengte van de kroon, richting de top van de kroon versmalt de kroon langzaam. Door deze metingen kunnen de bovengrondse gevolgen van de voorgenomen werkzaamheden op de habitus en kwaliteit van de kronen worden bepaald.

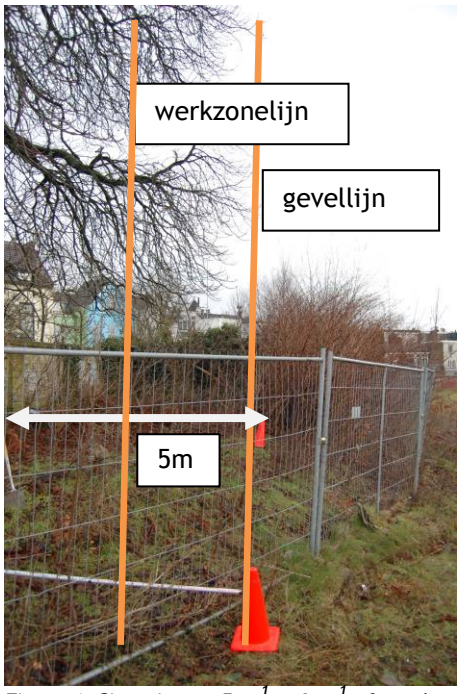
Figuur 4: Afstanden kroonprojectie en oorspronkelijke (5 m^1) en gewenste (7m^1)afstand.

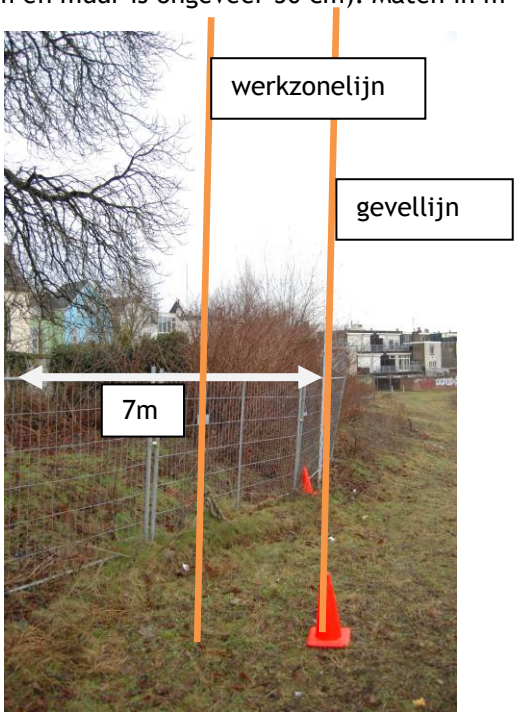
Figuur5: Situering nieuwbouw met boom links.

3.6 Metingen afstanden in relatie tot de nieuwbouw

Volgens het voorlopig ontwerp zou de nieuwbouw op ruimt 5 m^1 afstand van de muur en op 6 m^1 afstand van de stam komen. Dit zou gevolgen hebben voor de kroon van de boom, die dan min of meer tegen de toekomstige gevellijn komt te groeien. Aangezien een werkzone van minimaal 2 m^1 aangehouden dient te worden, zou er over de breedte van de kroon parallel aan de muur 2 m^1 van de gehele kroon verwijderd moeten worden. Dit zal de habitus en de conditie van de boom zwaar aantasten. Bovendien zal ook, in verband met aanleg parkeerkelder en gebouw eenzelfde zone ondergronds verwijderd moeten worden. Deze zone, waar later in het rapport op ingegaan zal worden, is de voor de boom belangrijke wortelzone, met name voor fijnere opname- en haarwortels. Afgraving hiervan zal dus ook ondergronds grote gevolgen hebben voor de toekomstverwachting en vitaliteit van de boom. Voor het gemak en visualisatie is grotendeels gemeten ten opzichte van de muur en niet van de stam van de boom (verschil tussen stam en muur is ongeveer 50 cm). Maten in m^1 in dit hoofdstuk zijn dan ook de maten vanaf de muur.

Figuur 6: Situering op 5 m^1 en 3 m^1 afstand, gevellijn en werkzonelijn)

Figuur7: Situering bij aangepast ontwerp, 7m1 afstand vanaf muur.

Figuur 8: Situatie van andere zijde.

Bij een uiteindelijke afstand tussen de gevellijn en de muur van 7 m^1 is er net voldoende ruimte voor een werkzone. Met een werkzone van 2 m^1 breed zou de kroon net buiten de werkzone komen te staan, zie figuur 8. Hierbij komt de gevel op ongeveer 2 à 2,5 m^1 afstand van de buitenste delen van de kroon.

3.7. Groeiplaatsonderzoek

Op een afstand van 5 m^1 en 7 m^1 vanaf de muur zijn proefsleuven gegraven om na te gaan of en waar zich beworteling bevindt. Op 7 m^1 afstand (maaiveldniveau) is geen enkele beworteling, ook geen fijne of oppervlakkige beworteling aangetroffen. Dit zal te maken hebben met het feit dat deze afstand buiten de kroonprojectie ligt en dat de ondergrond zwaar verdicht is en beworteling hier dus nauwelijks kans heeft. De indringingsweerstand bedraagt hier ongeveer 4 tot 6 Mpa, en boven de 3 Mpa is wortelvorming onmogelijk.
Op 5 m^1 afstand zijn echter wel veel fijnere wortels (< 1 cm diameter) en veel haarwortels aangetroffen met name tussen de 10 en 60 cm beneden maaiveld. Zie bijlage 2.
Aangenomen kan worden dat de doorwortelde zone globaal even groot is als de kroonprojectie. Met name de grond tussen de muur en het bouwhek is grotendeels doorworteld en is cruciaal voor het behoud van conditie en vitaliteit van de boom.
Op dezelfde locaties van de proefsleuven zijn bodemgasanalyses uitgevoerd, met controles in de directe omgeving. Hieruit blijkt dat de grond tot het bouwhek (ongeveer 5 m^1 afstand van de muur) voldoende doorlucht is en er van zuurstoftekort/kooldioxideoverschot geen sprake is. Alle metingen variëren daar van 17-19% zuurstof en minder dan 1% kooldioxide.

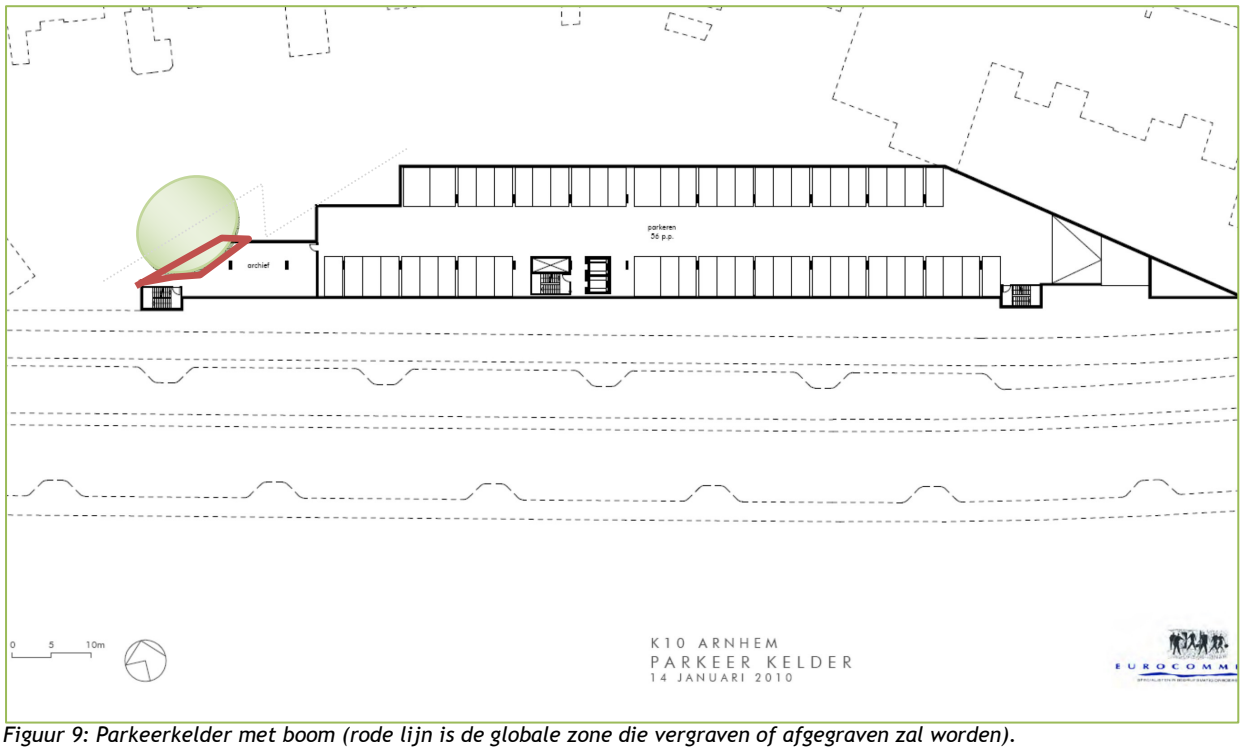
3.8 Gevolgen werk voor boom

Bij de beoordeling van de gevolgen van de voorgenomen werkzaamheden maken wij onderscheid tussen bovengrondse en ondergrondse gevolgen.

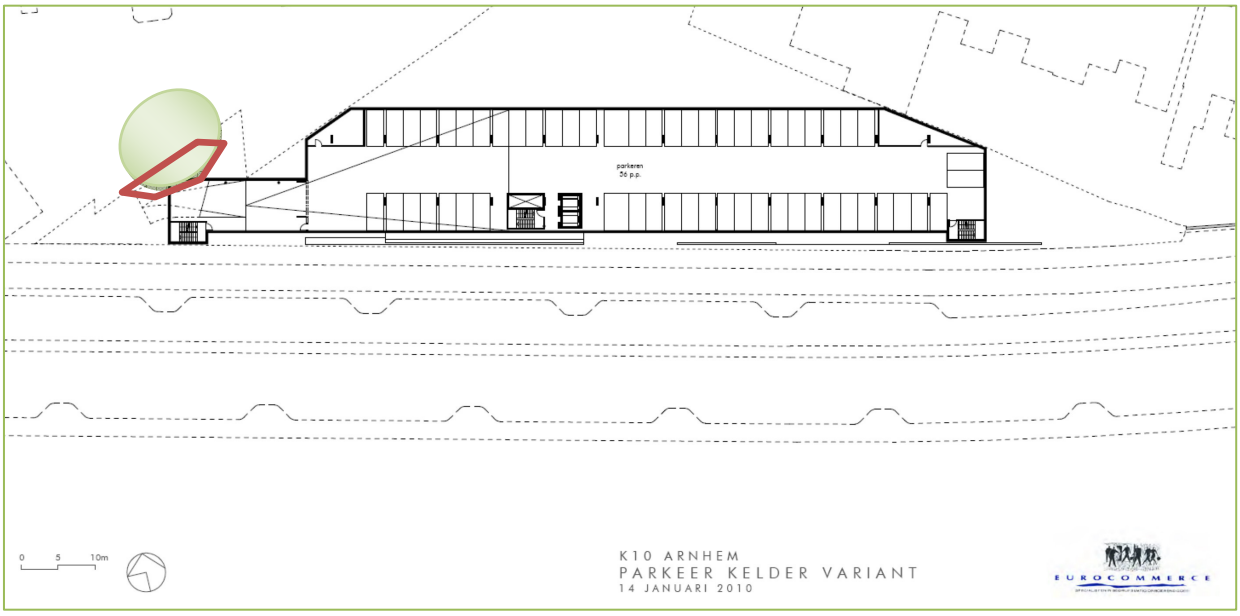
Bovengrondse gevolgen
Als bij de afstand van de gevel tot de boom 7 m^1 aangehouden wordt, zullen de bovengrondse gevolgen gering zijn. Immers, juist deze afstand houdt dermate voldoende rekening met de boom dat er geen blijvende gevolgen voor de kroon te verwachten zijn (mits aan de beschermende maatregelen wordt voldaan). De afstand van de buitenzijde kroon tot de gevel wordt in dat geval ongeveer 2,5 tot 4 m^1 (afhankelijk van de hoogte, immers hoe hoger hoe smaller de kroon) en gezien de grootte en leeftijd van de boom zal de boom niet snel veel groter worden dan zijn huidige omvang.

Ondergrondse gevolgen
De gevolgen hangen af van de parkeerkeldervariant die gekozen wordt. In het ontwerp zijn een tweetal varianten opgenomen:
Variant 1 (Figuur 9): Deze variant komt ongeveer op dezelfde afstand tot de boom te liggen als de begane grond en de verdiepingen. Omdat bij het afgraven van het zand voor de aanleg van de parkeerkelder ook een werkzone van 2 m^1 aangehouden dient te worden, zal er een relatief grote 'hap' uit de doorwortelbare zone van de boom verdwijnen, indien dit ontwerp niet aangepast wordt. Er blijft echter wel nog een smalle zone doorwortelbare ruimte intact tussen muur en kelder, vergeleken bij variant 2.
Variant 2 (Figuur 10): Hoewel deze variant wat verder van de boom en de kroon staat, zal door de te realiseren ingang voor de parkeerkelder (tot aan de muur!) veel grond afgegraven worden en permanent verdwijnen. Ook zal door aanleg van verharding in en rond de ingang een groter oppervlak aan ondergrondse groeiruimte permanent voor de boom niet beschikbaar zijn. Per saldo is de verwachting dat deze variant ongunstiger voor de boom is dan variant 1, tenzij de inrijstrook voor de

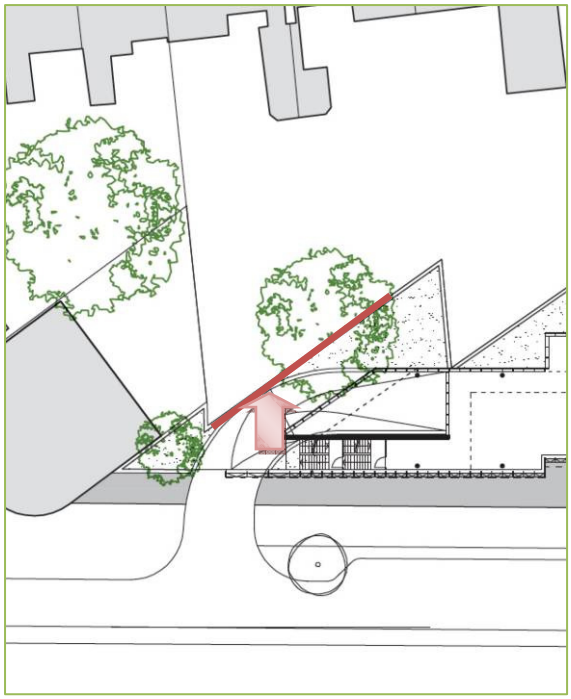
ingang parkeerkelder verder van de muur en dus de boom aangelegd wordt. Vraag is of dit verkeerskundig haalbaar is.
Gezien de diepe grondwaterstand en het feit dat er geen bronbemaling toegepast zal worden voor de aanleg van de parkeergarage (mond. mededeling P. Kok, Eurocommerce), zullen de negatieve gevolgen optreden voor de grondwaterstand en dus de waterhuishouding van de boom beperkt blijven. Indien de ondergrondse groeiruimte beperkt wordt door aanleg gebouw, zal het vochtleverend vermogen van de grond ook wat beperkter zijn.

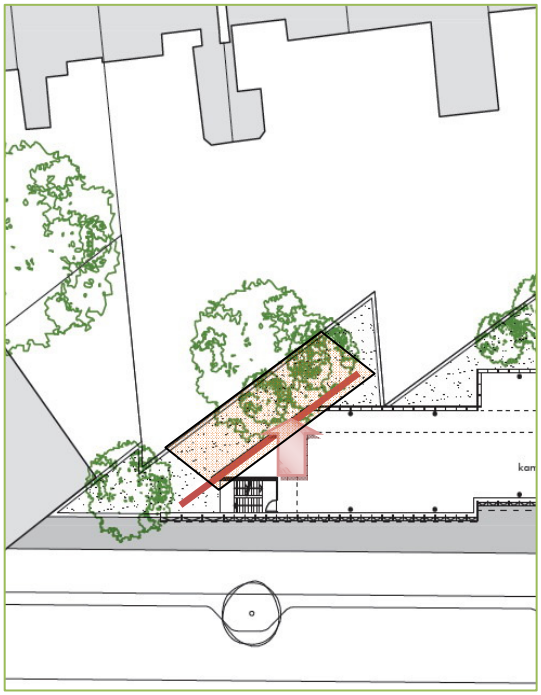
Figuur 9: Parkeerkelder met boom (rode lijn is de globale zone die vergraven of afgegraven zal worden).

Figuur 10: Parkeerkelder variant met boom(rood is na aanleg ongeschikte of onbeschikbare doorwortelbare ruimte.

Figuur 11: Variant met parkeerkelderingang.

Figuur 12: Variant met ingang rechts (niet zichtbaar).

In bovenstaande figuur 11 zal de parkeerkelderingang tot aan de muur gerealiseerd worden (pijl). Er zal meer ondergrondse groeiruimte in deze variant verdwijnen dan in de rechtervariant (figuur 12), waar weliswaar het gebouw op 5 m[1] afstand geprojecteerd staat (pijl), maar er nog wel een zone met doorwortelbare ruimte overblijft (oranje vlak). De variant uit figuur 12 is daarom gunstiger voor de boom dan de variant met parkeerkelderingang naast de boom. Enige oplossing voor de parkeerkelderingangvariant zou zijn om het gehele ontwerp te verschuiven richting de straatzijde of te versmallen ter hoogte van de kroonprojectie.

4 Conclusies en advies

4.1 Conditie en toekomstverwachting boom

De boom vertoont een goede conditie en vitaliteit. De boom heeft zijn kroonprojectie voor ongeveer 60% boven de tuin en 40% boven het projectgebied en ondergronds zal die verhouding niet veel afwijken. Er zijn geen afwijkingen bij de boom aangetroffen en bij ongewijzigde omstandigheden is de toekomstverwachting goed te noemen.

4.2 Relatie boom en nieuwbouw

Bij realisatie van het gebouw op de afstand zoals op dit moment in het ontwerp staat, komt de gevel tot aan de kroon van de boom te staan. Dit zal negatieve gevolgen voor de boom hebben en dus zal een oplossing gezocht moeten worden in de aanpassing van het ontwerp van de nieuwbouw. Er zal een extra afstand bovenop de 5 m^1 afstand aangehouden moeten worden, plus de zone waarin gewerkt wordt (bouwsteigers etc). Indien voor deze zone 2 m^1 extra ruimte aangehouden wordt, zal de gevellijn minimaal 7 m^1 vanaf de muur komen. Een kortere afstand tot de boom zal alleen haalbaar zijn als de kroon aan de zijde van de nieuwbouw wordt ingekort. Hoewel technisch mogelijk, zal inkorting van de kroon uiteindelijk toch weer problemen geven omdat kroonreductie ook weer groei stimuleert, waardoor de kroon wederom te dicht bij de gevellijn zal komen. Kroonreductie heeft ook visueel en boomtechnisch ingrijpende gevolgen en is in dit geval gezien de monumentale status sterk af te raden.

Wij adviseren een optimale afstand van 7 m^1 tussen gevellijn en muur om het karakter en habitus van de boom maximaal in stand te houden en conditieverslechtering aan de boom te voorkomen. Door deze afstand zal de kans op schade aan de boom veel kleiner zijn en zal juist de aanwezigheid van deze boom het karakter van de nieuwbouw versterken.

Indien het enigszins mogelijk is, is de variant met de parkeerkelderingang aan de rechterzijde van het gebouw voor de boom een betere optie (hoewel deze variant mogelijk niet goedgekeurd wordt door de gemeente, mond. mededeling P. Kok Eurocommerce). Ondergronds zal een minimale afstand van 5 m^1 aangehouden moeten worden vanaf de muur. Tot deze afstand zijn er fijnere opnamewortels aangetroffen. De parkeerkelder zou dus 2 m^1 dichter bij de muur kunnen komen dan het bovengrondse gedeelte.

Indien de parkeerkelderingang ter hoogte van de boom gerealiseerd wordt, zal het ontwerp aangepast moeten worden en de ingang op ruimere afstand van de boom/muur gepland worden, of de ingang versmald moeten worden. Dit omdat er anders teveel ondergrondse groeiruimte verdwijnt voor de boom.

4.4 Aanbevelingen voor en tijdens de bouwwerkzaamheden

Hieronder vindt u de specifieke maatregelen en randvoorwaarden om de boom te beschermen (deze maatregelen staan los van de ontwerptechnische maatregelen zoals hiervoor beschreven).

- Zo min mogelijk graven buiten de gevellijn, maar absoluut niet graven buiten de werkzonelijn.
- Geen grond onder de kroonprojectie vervangen of verplaatsen, tenzij dat strikt noodzakelijk is voor aanleg van de parkeerkelder. Dit om het doorwortelbare volume en het nu aanwezige wortelpakket zo goed mogelijk te handhaven.
- De oude muur zoveel mogelijk handhaven of herstellen.
- Verdichting door machines te laten rijden onder de kroonprojectie dient te allen tijde vermeden te worden.

- Zo weinig mogelijk aan- en afvoerpaden van materiaal en materieel gebruiken aan de zijde van de boom en deze paden zo ver mogelijk van de stam inrichten.
- Buiten de werkzonelijn bouwhekken aanbrengen zodat schade en verdichting aan de ondergrond vermeden wordt.
- Het is aanbevolen aan het begin, tijdens en aan het eind van de werkzaamheden een boomdeskundige in te zetten om toe te zien op uitvoering van deugdelijke aanbevolen beschermingsmaatregelen en om na te gaan of aanvullende maatregelen na afronding van de werkzaamheden noodzakelijk zijn. Zie 4.6.
- In bijlage 1 van deze rapportage zijn de 10 belangrijkste uitgangspunten opgenomen die van toepassing zijn op het beschermen van bomen gedurende bouwwerkzaamheden.

4.5 Aanbevelingen na afloop van de bouwwerkzaamheden

Een onderzoek naar de ondergrondse groeiplaats zal duidelijk moeten maken of en hoeveel doorwortelbare ruimte is verdwenen door de nieuwbouw. Aanvullende groeiplaatsverbeterende maatregelen zullen naar aanleiding van dit onderzoek naar voren komen en uitgevoerd moeten worden.

4.6 Tijdsbalk en planning werkzaamheden in relatie met boombescherming.

In het vet en schuingedrukt de actiemomenten uit te voeren door een boomdeskundige. Niet vet en schuingedrukt zijn actiemomenten Eurocommerce. Jaartallen en tijdsperioden zijn schattingen.

Figuur 13: Actiemomenten en tijdsbalk

Dit rapport is opgesteld te Putten op 12 maart 2010, om te dienen waar nodig.

Ing. P. C. Duifhuizen,
Onafhankelijk boomtechnisch adviseur

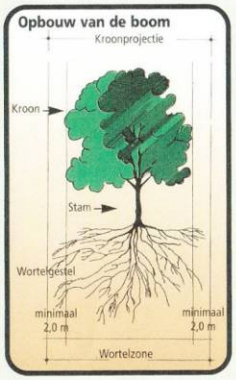
Boomadviesbureau Duifhuizen

BIJLAGE 1: BESCHERMING VAN BOMEN BIJ BOUWEN

Boombescherming op bouwlocaties

Stadswerk

Opbouw van de boom

Let op!

Voordat bouwwerkzaamheden beginnen, aandacht voor de volgende voorschriften:

Algemeen
De voorschriften voor de bescherming van bomen dienen op de bouwlocatie aanwezig te zijn. De te treffen maatregelen dienen voor de uitvoering van de werkzaamheden in overleg met de boombeheerder en vervolgens met de directie te worden vastgesteld (zie: Standaard R.A.W. bepalingen). De aannemer is verplicht zijn medewerkers op deze voorschriften te wijzen en zorg te dragen voor de inachtneming daarvan.

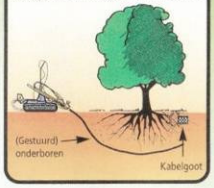
Schade
Bij beschadiging van wortels, takken en/of stam is de aannemer verplicht dit onmiddellijk aan de boombeheerder en de directie te melden. Vakkundig ingrijpen kan grotere schade en vervolgschade beperken dan wel voorkomen. Toegebrachte schade dient de veroorzaker te vergoeden. De hoogte van het schadebedrag wordt bepaald door de aard en omvang van de toegebrachte schade en de boomwaarde volgens de **"Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen" (NVTB)** voor de waardebepaling van bomen.

Beschermingscode:

1. **Vooruitlopend op bouw-/sloopactiviteiten moeten de te handhaven bomen met de werkelijke kroonprojectie op tekening staan aangegeven.**
2. **Neem voor de start van de werkzaamheden contact op met de boombeheerder over de te nemen beschermingsmaatregelen.**
3. **Machinaal graafwerk binnen de kroonprojectie is verboden!**
4. **Voorkom bodemverdichting onder de kroonprojectie door transport, opslag van materialen e.d.**
5. **Snoeien van takken en wortels dikker dan 5 cm doorsnede uitsluitend na overleg met de boombeheerder en vervolgens laten uitvoeren door vakbekwame boomverzorgers (European Treeworkers).**

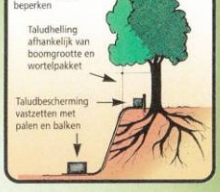
6. Graafwerkzaamheden

In de wortelzone uitsluitend volgens voorschrift in handkracht graven!
Maak gebruik van kabelgoten en mantelbuizen

7. Bouwput

Let op uitdrogingsgevaar bij grondwaterverlaging! Water geven kan blijvende schade beperken

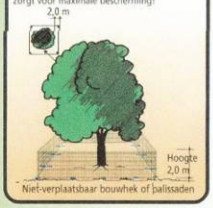

Graafwerkzaamheden
afbeelding 6-7

In de wortelzone is (machinaal) graven niet toegestaan.
Slechts bij hoge uitzondering en dan uitsluitend indien voorgeschreven (bestek) en in overleg met de boombeheerder zijn ontgravingen, in handkracht uit te voeren, binnen de wortelzone mogelijk. Uitsluitend in overleg met de boombeheerder en de daarop volgende toestemming van de directie kunnen incidenteel wortels tot een doorsnede van 5 cm recht worden doorgezaagd. Dit moet wel vakkundig gebeuren, dus knippen en zagen en niet trekken en scheuren. Doorzagen van dikkere wortels mag nooit. Het in handkracht ondergraven en/of onderboren is wel toegestaan. Het gestuurd onderboren van kabels en leidingen verdient de voorkeur. Een bouwput of -sleuf tegen de kroonprojectie van bomen mag niet langer dan drie weken open liggen. Blootliggende wortels moeten in alle gevallen beschermd worden tegen uitdroging en vorst (m.b.v. vochtige doeken of zwarte folie) en in ieder geval zo snel mogelijk worden toegedekt met grond. Bij vorst open sleuven aan de boomzijde direct afschermen.

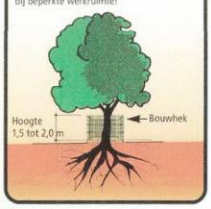
1. Kroonprojectie-bescherming

Afbakenen van kroonprojectie of wortelzone zorgt voor maximale bescherming!

2. Boomspiegel-bescherming

Bescherming ter grootte van de boomspiegel bij beperkte werkruimte!

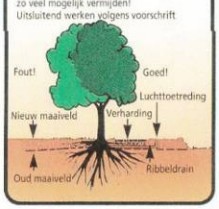

Terreinaanpassingen
afbeelding 8-9

Terreinophogingen en -afgravingen binnen de kroonprojectie zijn alleen bij uitzondering toegestaan, en dan uitsluitend indien voorgeschreven (bestek) in overleg met de boombeheerder en de daarop volgende toestemming van de directie. Ophoging of afgraving leidt tot afsterving van boomwortels door schade of zuurstofgebrek.

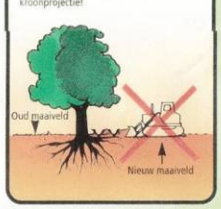
8. Terreinophoging

In wortelzone grond-/zandaanvullingen zo veel mogelijk vermijden!
Uitsluitend werken volgens voorschrift

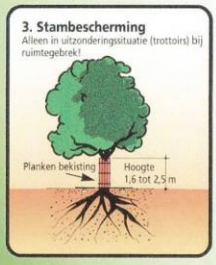
9. Terreinafgraving

Nooit machinaal ontgraven binnen kroonprojectie!

3. Stambescherming

Alleen in uitzonderingssituatie (trottoirs) bij ruimtegebrek!

Boombescherming
afbeelding 1-2-3

Bomen op een werkterrein dienen zodanig met geschikte materialen beschermd te worden (niet- verplaatsbare bouwhekken, palissaden, houten schuttingen, steigeronderdelen etc.) zodat beschadigingen aan de wortelzone, stam en kroon uitgesloten zijn. Bij beperkte ruimte moet bescherming van de boomspiegel of minimaal een stambescherming aangebracht worden om zoveel mogelijk beschadigingen te voorkomen. Indien de voorgeschreven maatregelen niet toereikend zijn, meldt de aannemer dit onmiddellijk aan de boombeheerder en de directie.

10. Bodemverdichting

Bodemverdichting leidt tot afsterven van de boom!

11. Bodemverdichting

Geen bodemverdichtende machines op het wortelpakket!
Uitsluitend handarbeid toegestaan

Bodemverdichting
afbeelding 10-11

Verdichting van de bodem d.m.v. verdichtingmachines (trillingen) leidt tot verdichting van de grond en verstikking van de boom en is niet toegestaan binnen de kroonprojectie. Bouwverkeer binnen de kroonprojectie is evenmin toegestaan.

4. Bouwplaats

Geen bouwketen op het wortelpakket plaatsen!
Parkeren binnen de kroonprojectie is niet toegestaan

5. Bouwverkeer

Rijden binnen de kroonprojectie voorkomen!
Noodzakelijk verkeer alleen op een rijplatenbaan

Bouwplaats/Bouwverkeer
afbeelding 4-5

Binnen de kroonprojectie mogen geen bouw- en directieketen staan. Tijdelijke bouwwegen binnen de kroonprojectie zijn uitsluitend toegestaan indien deze zijn voorgeschreven (bestek) in overleg met de boombeheerder en de daarop volgende toestemming van de directie. Gebruik van rijplaten (beton, staal, hout of kunststof) en/of andere voorzieningen zijn dan noodzakelijk.

12. Opslagplaats

Geen opslag van materialen binnen de kroonprojectie!

Opslagplaats
afbeelding 12

Bouwmaterialen opslaan en/of zand- en gronddepots inrichten binnen de kroonprojectie is niet toegestaan. Opslag van olie, brandstoffen en chemicaliën moet aan de wettelijke eisen voldoen; deze stoffen echter nooit binnen de kroonprojectie opslaan. Cementresten, spoelwater en andere reststoffen (verpakkingen etc.) dienen zorgvuldig afgevoerd te worden; lozingen in bodem en/of oppervlaktewater en begraven is nooit toegestaan.

JPM

Uitgave:
Vereniging Stadswerk Nederland
vakgroep Groen, Natuur en Landschap

copyright 2007

Te bestellen bij secretariaat Stadswerk:
0318 - 69 27 21 of info@stadswerk.nl

BIJLAGE 2: FOTO-OVERZICHT

Figuur 14: Boom vanaf Amsterdamsewegzijde.

Figuur 15: Boom vanaf tuinzijde.

Figuur 16: Evenwichtige en gezonde kroonopbouw.

Figuur 17: Stam dicht bij oude muur.

Figuur 18 en 19: Bewortelingsonderzoek, situering (pijlen). Diverse wortels tot 70 cm diep bij 5 m1 afstand

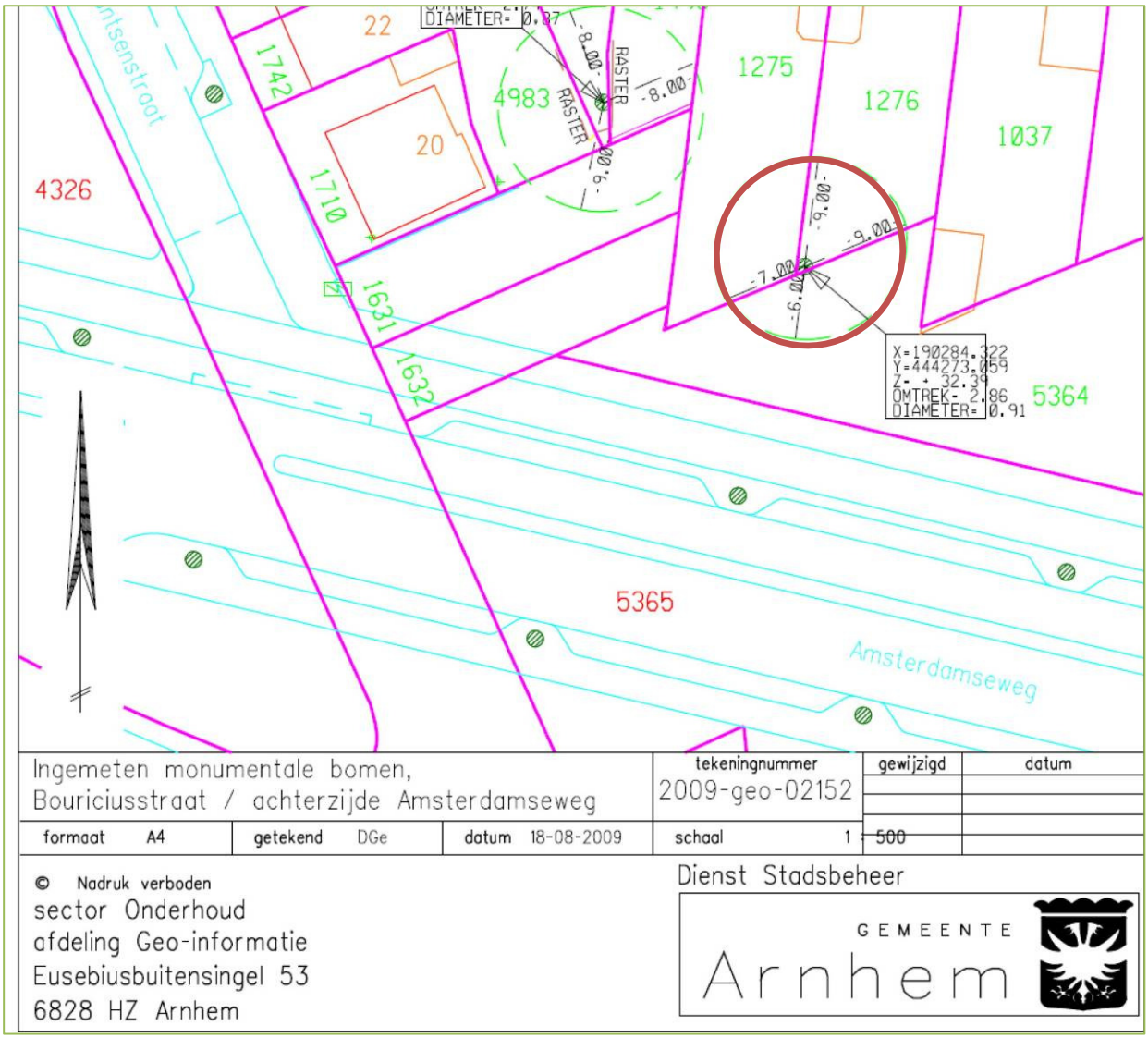

Figuur 20: Veel haarwortels en fijne opnamewortels in de bovenste teelaardelaag.

Figuur 21: Projectie parkeeringang en gevellijn.

BIJLAGE 3: INMETING KASTANJE

BEHANDELRESULTAAT

Raadsvoorstel, informatieve bijeenkomst 5 september 2018

Vaststellen bestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)'

Zaaknummer:	269939
Portefeuillehouder:	R. van der Zee

Resultaat van bespreking:

Aanwezig
De raadsleden/fractievolgers Verheij (PVV), Manders (AC), De Groot (PvdD), Broersma (CU), van Nunen (PvdA), Maref (VVD), Prinsen (GL), Venhoek (D66) en Dilekçi (DENK-Verenigd Arnhem).
De fracties van de Arnhemse Ouderenpartij, CDA en SP waren niet bij de beraadslagingen aanwezig.

Insprekers
De raadskamer voert in deze informatieve fase een gesprek met heer Mooren en mw. Wesselingh, de heer Kok, mw. Zonnenberg, allen op persoonlijke titel, mw. Meex namens de wijkvereniging Burgemeesterswijk en de heren Stapel (BPD), Weghorst (KWP) en Theunissen (Boomontzorging.com).

Bespreking
Het gesprek richt zich op de thema's 'monumentale boom', 'parkeren en ontsluiting', 'geluid' en 'privacy'.

Conclusie
De voorzitter stelt met instemming van de raadskamer vast dat het onderwerp de volgende bespreking meningsvormend (1) geagendeerd kan worden.

De raadsadviseur,

B. Kranenborg

De voorzitter,

E. Greving

Titel/onderwerp: **Vaststellen bestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)'**

Raadsadviseur: B. Kranenborg Telefoonnr: 3775956 bas.kranenborg@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Bart Lagerberg/Harriët Wansink
Portefeuillehouder:	R. van der Zee	Telefoonnr:	3773391/3774081
		E-mailadres:	bart.lagerberg@arnhem.nl harriet.wansink@arnhem.nl
Doel activiteit	Meningsvormend (1)		
Toelichting	Het college stelt de raad voor om d.m.v. dit raadsvoorstel het bestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)' vast te stellen. **Voorstel** Het voorliggende bestemmingsplan voorziet in het mogelijk maken van woningen (19 stuks) aan de Amsterdamseweg op een gebied dat verder wordt begrensd door de Brantsenstraat en de Sweerts de Landasstraat. In de oorspronkelijke planvorming in het kader van 'Arnhem Centraal Noord' waren hier kantoorfuncties voorzien. In het herijkingsvoorstel uit juli 2016 heeft het college besloten een groot deel van de geplande kantoorfuncties om te zetten naar woningbouw. Het bestaande bestemmingsplan laat deze ontwikkeling niet toe. **Kanttekening** Tegen het ontwerpbestemmingsplan zijn 8 zienswijzen ingediend door omwonenden, de wijkvereniging en ProRail. De zienswijzen en de beantwoording namens het college vindt u bij de stukken van dit voorstel. Naar aanleiding van de zienswijzen is het plan op een 2-tal punten gewijzigd. Op andere punten is niet tegemoet gekomen aan de zienswijzen, de mogelijkheid bestaat dat dit voor indieners aanleiding vormt verder in beroep te gaan tegen het vastgestelde bestemmingsplan. **Proces** Op 5 september is een rondetafelgesprek gehouden met een aantal indieners van zienswijzen/belanghebbenden, vertegenwoordigers van de ontwikkelaars en de raadskamer. Gespreksthema's waren 'de monumentale boom', 'parkeren en ontsluiting', 'geluid' en 'privacy'. Het informatieve gesprek is afgerond en de raadskamer heeft geconcludeerd dat het voorstel kan worden voorgelegd voor een m1-bespreking.		
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de besluitvormende fase in het besluitvormingsproces.		
Spreekrecht publiek	Nee		
Behandeladvies	Technische vragen dienen voorafgaand aan de bespreking te worden gesteld. Het betreft een eerste meningsvormende behandeling (m1). Bedoeling van deze fase is om partijen te laten verkennen welke essentiële politieke informatie en/of toezeggingen van het college de fracties missen om hun definitieve standpunt te bepalen. Uitkomst van de meningsvormende (I) behandeling kan zijn: 1. Partijen zijn het eens, het voorstel wordt doorgeleid naar de besluitvormende fase, of 2. Partijen zijn het niet (volledig) eens en overwegen moties en/of amendementen. Het voorstel wordt doorgeleid naar de fase meningsvorming II, waar deze besproken zullen worden.		
Bijlagen			

Raadsvoorstel "Vaststellen bestemmingsplan Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)"			
Bijlage 1 - Zienswijzenrapport			

Bijlage 2 - Bestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10) (inclusief bijlagen)			
Bijlagen (6) bij toelichting vast te stellen Bestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg' (K10)			
Bijlage 3 - Verbeelding			
Bijlage 4 - Akoestisch onderzoek omgevingslawaai			
Bijlage 5 - Zienswijzen			
Boomeffectrapportage (2010)			
Behandelresultaat 5 september 2018, informatieve behandeling			

Memo

Datum : Maandag 11 september 2018

Aan : Hanny van Nunen (fractie PvdA)

Kopie aan : Raadsleden en raadsvolgers, griffie, Harriet Wansink en wethouder Van der Zee

Van : Bart Lagerberg

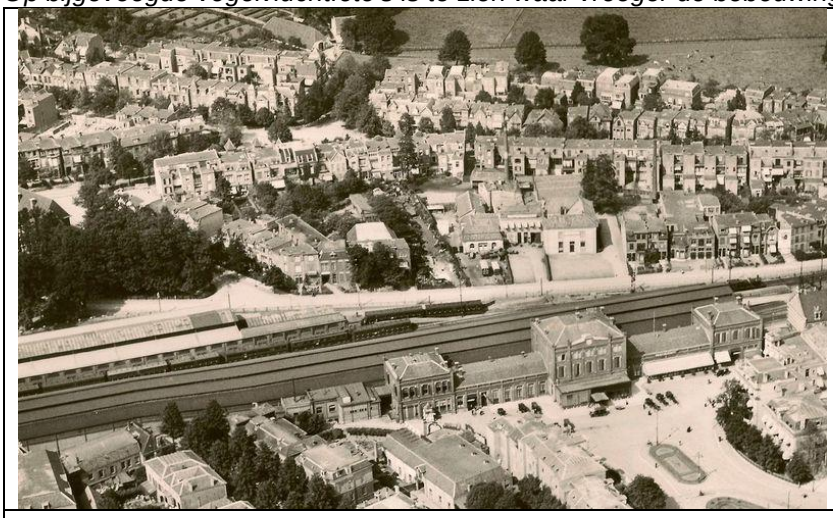
Betreft : Beantwoording technische vragen

Beste Hanny,

Naar aanleiding van het ronde tafelgesprek over het bestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10) heb jij (namens de fractie van de PvdA) een aantal technische vragen gesteld. Hieronder de vragen met daaronder de beantwoording.

- Waar stond de bebouwing in het verleden? De projectontwikkelaar en de bewoners leken daarover van mening te verschillen.

Op bijgevoegde vogelvluchtfoto's is te zien waar vroeger de bebouwing en verharding aanwezig was.

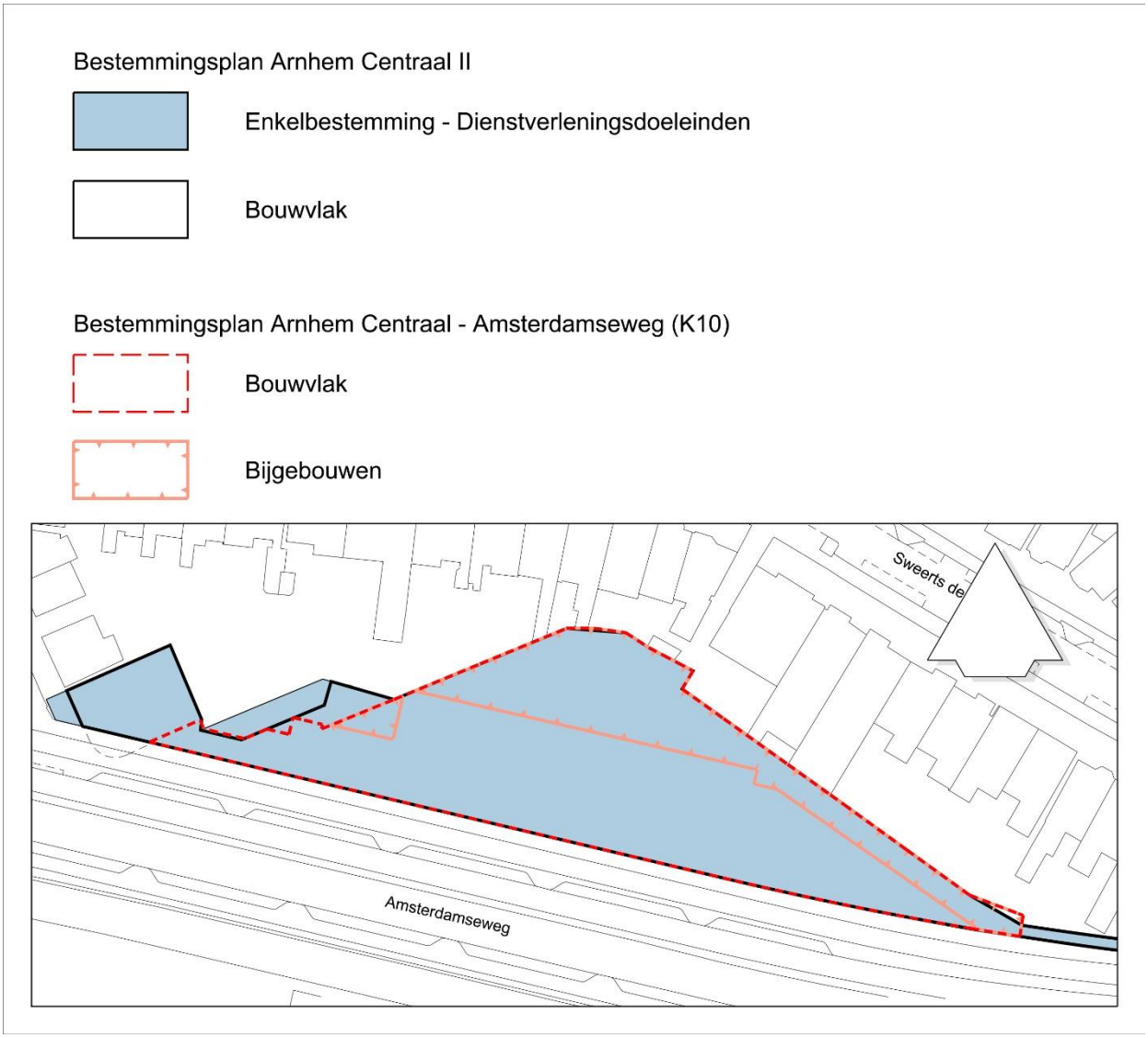

Afbeelding 1 en 2. Historische vogelvluchtfoto van de locatie K10.

- Zijn de bouwmogelijkheden in dit voorliggend bestemmingsplan verandert/toegenomen ten opzichte van wat mogelijk is in het geldende bestemmingsplan?

De locatie is gelegen binnen de begrenzing van het bestemmingsplan 'Arnhem Centraal II'. Dit bestemmingsplan is op 6 november 1998 vastgesteld door de gemeenteraad. Op afbeelding 3 zijn de bouwgrenzen uit het geldende bestemmingsplan en het vast te stellen bestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)' opgenomen.

Afbeelding 3. Vergelijking bouwmogelijkheden geldend bestemmingsplan 'Arnhem Centraal II' ten opzichte van vast te stellen bestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)'

De conclusie is dat de bouwmogelijkheden die het vast te stellen bestemmingsplan biedt vrijwel overeenkomt met de bouwmogelijkheden uit het geldende bestemmingsplan. Aan de zijde van de waardevolle boom zijn de bouwmogelijkheden beperkter en ook aan de achterzijde van het perceel worden de bouwmogelijkheden (door het voorstel om daar alleen bijgebouwen tot 3 meter toe te staan) beperkt.

- De projectontwikkelaar heeft aangegeven dat de boom nog 100 jaar mag blijven staan, omdat er geen plannen zijn voor uitbouw van de woning? Hoe staat dit nu in het bestemmingsplan? Zijn er verschillende hoogtes aangegeven voor de bouw van de woningen, die in de nabijheid van de monumentale boom komen, aan de straatzijde en aan de achterzijde? Indien dat niet het geval is overwegen een aantal van ons om hiervoor een amendement te maken.

Er zijn geen plannen voor uitbreiding van de woning(en) aan de zijde van de monumentale boom. Op afbeelding 4 is de toekomstige situatie schematisch weergegeven. Het bestemmingsplan maakt voor de hoofdbebouwing één bouwhoogte mogelijk (45 meter boven NAP). Aan de achterzijde van de woning (onder de kroonprojectie van de boom) maakt het bestemmingsplan geen bebouwing mogelijk. Dit is bestemd als 'wonen-onbebouwbaar'.
Ter plaatse van de boom geldt de functieaanduiding 'waardevolle boom'. Deze regelt dat ter plaatse van deze aanduiding een omgevingsvergunning aanleg nodig is voor bepaalde werken en werkzaamheden.

Afbeelding 4. Toekomstige situatie

- De bomenexpert heeft gisteravond aangegeven dat de maten van de kroonprojectie niet juist zijn in het rapport, maar dat dit geen consequenties heeft voor het plan. Moet het rapport dan niet aangepast worden aan de juiste maten van de kroonprojectie?

Tijdens de behandeling is ingegaan op de maten van de kroonprojectie in het onderzoek en de wijze waarop deze is opgemeten. Voor de duidelijkheid is aan de heer Theunissen van BoomOntzorging.com gevraagd om hier nog een korte toelichting op te geven. Hieronder volgt deze toelichting.

> *"Tijdens het uitvoeren van de BEA in juli 2017 is de kroonprojectie opgemeten op basis een luchtfoto in Google Earth (2005) met behulp van de meetfunctie van dat programma. Recentere foto's waren toen niet beschikbaar. Door schaduwwerking is op die foto een deel van de kroon aan de noordzijde (tuinzijde Bouriciusstraat 9) niet goed zichtbaar waardoor die bij de meting niet is inbegrepen (ca. 3 meter). Vanwege de consternatie over de afmetingen van de kroonprojectie zijn deze opnieuw opgemeten, dit keer op basis van een luchtfoto uit 2017 en met behulp van de meetfunctie in QGIS. Op basis daarvan worden de afmetingen van de kroonprojectie 18 x 16 meter (i.p.v. 18 x 12 meter), gemeten in zuidwestelijke-noordoostelijke richting (langs de tuinmuur) en in noordwestelijke-zuidoostelijke richting (haaks op de tuinmuur). Dit is in het onderzoek aangepast.*
>
> *Voor de beoordeling en de conclusies van de BEA heeft deze aanpassing van de afmetingen van de kroonprojectie geen gevolgen. Deze zijn namelijk gebaseerd op feitelijke waarnemingen vanaf de grond aan de zijde van de kavel waarbij de contouren van de gevel in het voorlopige ontwerp zijn beoordeeld op basis van de feitelijke kroonomvang en –opbouw aan die zijde van de boom.*

Ook voor de beworteling in relatie tot de kroonomvang heeft dit geen gevolgen omdat de bewortelingsstructuur door middel van proefsleuven is getoetst en het hier geen boom in het vrije veld betreft. Door de sterk wisselende eigenschappen van de ondergrondse groeiplaats als gevolg van de huidige en voormalige bebouwing en het gebruik van het terrein, kan in deze situatie niet gesteld worden dat de omvang van de wortelkluit gespiegeld kan worden aan de kroonprojectie. De vuistregel geldt uitsluitend voor bomen in een open veldsituatie en homogene groeiplaatsomstandigheden.

Naast de afmetingen van de kroonprojectie is ook het plantjaar van de boom aangepast. Tijdens de eerdere beoordeling was uitgegaan van een bouwjaar van de woningen van omstreeks 1880. Dit blijkt na verificatie met de kadastrale gegevens 1914 te zijn waardoor ook het geschatte plantjaar van de boom is aangepast. Ook dit heeft verder geen gevolgen voor de conclusies van de BEA."

De conclusie is dat het onderzoek op een tweetal onderdelen moet worden aangepast. Het voorstel is dat het aangepast onderzoek in plaats van het huidige onderzoek als bijlage bij de toelichting van het bestemmingsplan wordt gevoegd. Omdat het een bijlage bij de toelichting betreft, is er geen sprake van een gewijzigde vaststelling. Voor de duidelijkheid is het onderzoek bijgevoegd.

BOOMEFFECTANALYSE T.B.V. DE BOUW VAN WONINGEN NABIJ EEN PAARDENKASTANJE AAN DE AMSTERDAMSEWEG TE ARNHEM

- Juli 2017 -

BoomOntzorging.com
inventarisatie • onderzoek • advies • snoeien • vellen

TITEL

Boomeffectanalyse t.b.v. de bouw van woningen nabij een paardenkastanje aan de Amsterdamseweg te Arnhem

LOCATIE

Amsterdamseweg
Achterzijde Bouriciusstraat 9
Arnhem-Noord
Gemeente Arnhem

OPDRACHTGEVER

De heer J.W. Hendriks
Senior adviseur Ruimte & Milieu
Aveco de Bondt
Postbus 64
7450 AB Holten

REFERENTIE OPDRACHTGEVER

N.v.t.

ONZE REFERENTIE

BO/RA/2017.056a

DATUM OPNAME

20 juli 2017

DATUM RAPPORTAGE

26 juli 2017

DATUM RECTIFICATIE

11 september 2018

VELDWERK

ing. Aernout Theunissen

- boomtechnisch adviseur
- bosbouwkundig ingenieur
- European Treeworker (ETW)
- European Tree Technician (ETT)
- geregistreerd boomtaxateur, lid NVTB

RAPPORTAGE

ing. Aernout Theunissen

BoomOntzorging.com
inventarisatie • onderzoek • advies • snoeien • vellen
Kerkstraat 7 • 6674 AS Herveld
info@boomontzorging.com • www.boomontzorging.com
Robert van Stuyvenberg 06-15699852 • Aernout Theunissen 06-23290014

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding & probleemstelling	4
1.2 Object- en locatieomschrijving	5
1.3 Beoogde / te verwachten werkzaamheden nabij de boom	6
2. Werkwijze & onderzoeksaspecten	7
3. Bevindingen	9
3.1 Conditionele toestand & levensverwachting van de boom	9
3.2 Beoordeling van de wortelkluit en ondergrondse groeiplaats	10
3.3 Kroonopbouw aan de zuidwestzijde van de boom	11
4. Conclusies & advies	13
Bijlage 1: Ontwerptekening bouw en aanleg t.o.v. de boom	16
Bijlage 2: Richtlijnen voor bouw- & aanlegwerkzaamheden bij bomen	17
Bijlage 3: Taxatieparameters en rekenblad berekening boomwaarde	18
Bijlage 4: Verklarende woordenlijst	19

1. INLEIDING

1. 1 Aanleiding & probleemstelling

In juli 2017 heeft de heer J.W. Hendriks van *Aveco de Bondt*, firma *BoomOntzorging* opdracht verleend voor het uitvoeren van een boomeffectanalyse op een bouwlocatie aan de Amsterdamseweg in Arnhem nabij een waardevolle paardenkastanje.

Op een braakliggend perceel aan de Amsterdamseweg t.h.v. het Centraal Station zullen woningen worden gebouwd. Aan de westgrens van dit perceel staat net in de achtertuin van de woning Bouriciusstraat 9 een als monumentaal geregistreerde witte paardenkastanje.
Het huidige voorlopige ontwerp voorziet in de bouw van 19 woningen van vier verdiepingen en een hoogte van circa 12 meter. De meest westelijke woning zal nabij de monumentale paardenkastanje komen te staan en de achtertuin zal grotendeels binnen de kroonprojectie van de boom komen te liggen.
Omdat het onduidelijk is of door de aanwezigheid van deze grote waardevolle boom de beoogde bouw van de woning mogelijk/zinvol is, is er een boomeffectanalyse (BEA) uitgevoerd. Daarbij is getoetst of de beoogde bouw op die kavel mogelijk is en of er eventuele aanpassingen aan het huidige ontwerp gedaan moeten worden. De boomeffectanalyse is gericht zijn op het beantwoorden van de volgende drie vragen:

1. *Is op de betreffende kavel de bouw van een woning mogelijk?*
2. *Waarmee moet rekening worden gehouden?*
3. *Wat is in relatie tot de aanwezigheid van de waardevolle boom mogelijk?*

Omdat het bouwproject zich nog in de ontwerpfase bevindt zijn gedetailleerde bouwtekeningen nog niet aanwezig. Wel is er op het voorlopige ontwerp een woning op de betreffende kavel getekend. Bij het uitvoeren van het onderzoek t.b.v. de boomeffectanalyse is er dan ook van deze ontwerptekening uitgegaan.
Op 20 juli 2017 is het veldwerk voor de boomeffectanalyse uitgevoerd. Daarbij zijn de dimensies van het huidige ontwerp in het veld uitgezet, zijn de algemene boomgegevens opgenomen, is de kroonvorm en –hoogte bepaald en is er een bewortelingsonderzoek uitgevoerd.

In deze rapportage staan de gehanteerde werkwijze, de bevindingen, de antwoorden op de specifieke onderzoeksvragen en adviezen voor het behoud van de boom uiteen gezet.

Afb. 1: De locatie van de bouwlocatie en de beschermde paardenkastanje aan de Amsterdamseweg in Arnhem-Noord.
Bron: ArcGIS.com, Google Earth

1. 2 Object- en locatieomschrijving

Terreinbeschrijving

De bouwlocatie is een braakliggend terrein aan de noordzijde van de Amsterdamseweg ter hoogte van het Centraal Station. Aan de noordzijde van het perceel liggen de ommuurde achtertuinen van de woningen aan de Bouriciusstraat.
De kavel van de meest westelijke woning van het ontwerp ligt tussen het fietspad van de Amsterdamseweg en de circa 2 meter hoge tuinmuur van Bouriciusstraat 9 en 11. De noordzijde van de kavel, dat langs de tuinmuur loopt, ligt circa 0,7 meter hoger ten opzichte van het deel langs het fietspad. Een talud vormt de overgang tussen het hoogteverschil.

De paardenkastanje staat in de achtertuin van Bouriciusstraat 9, in de hoek van de achtertuin van Bouriciusstraat 11 en het bouwterrein. De boom is 19 meter hoog en staat wat scheef en helt in noordelijke richting waarbij hij op maaiveldhoogte tegen de tuinmuur aan de achterzijde drukt.
De kroonprojectie van de paardenkastanje heeft ter hoogte van de perceelmuur een diameter van circa 18 meter en haaks daarop een diameter van circa 16 meter (zie afbeelding 2). Ongeveer de helft van de kroonprojectie bevindt zich boven het bouwperceel. Daarbij groeit een dikke gesteltak aan de zuidwestzijde van de boom op een hoogte van circa 9 meter ver uit over de bouwkavel.

Afb. 2: Het terrein van de bouw-locatie met de paardenkastanje. Op de foto zijn de dimensies van de woning en kavel-grenzen met pionnen, piketten en afzetlint aangegeven. De rode stippellijn geeft de locatie van de woning weer. Op de plattegrond van de kavel (links) is de boom opnieuw ingetekend en ook het talud en de dimensies van de woning.

Algemene kenmerken van de paardenkastanje

In de onderstaande tabel staan enkele algemene kenmerken van de paardenkastanje benoemd. Verdere gegevens omtrent de conditie, levensverwachting en beworteling van de boom staan vermeld in paragraaf 3.1.

Tabel 1: Algemene kenmerken van de paardenkastanje	
Boomsoort	*Aesculus hippocastanum* (witte paardenkastanje)
Aantal bomen	1
Registratienummer	02.12.B.3061
Plantjaar (geschat)	1915 (aanplant omstreeks de bouw van de woning Bouriciusstraat 9 in 1914)
Boomhoogte	19 meter
Stamdiameter	90 centimeter
Kroondiameter	16 x 18 meter
Beplantingstype	Solitaire boom
Groeiplaats	In de achtertuin van een oude woning nabij de erfgrens met het buurperceel en het achterliggende bouwperceel.
Conditie	Goed
Ernstige gebreken	Vraat van het blad door de Kastanjemineermot. Geen tekenen van aantasting door de Kastanjebloedingsziekte of aantasting door houtparasitaire schimmels.
Levensverwachting	Redelijk: 10-15 jaar. Ondanks de huidige goede conditie van de boom is de levensverwachting van de boom gesteld op 10-15 jaar vanwege het reële risico op vervroegde uitval als gevolg van aantasting door de Kastanjebloedingsziekte.
Esthetische waarde	Hoog (geregistreerde particuliere monumentale boom)
Boomwaarde (NVTB)	€ 9.665,00 (exclusief BTW)

1. 3 Beoogde / te verwachten werkzaamheden nabij de boom

Het bestaande ontwerp voorziet in de bouw van een geschakelde woning direct langs het fietspad. Volgens de huidige plannen worden de woning vier verdiepingen hoog met een totale hoogte van circa 12 meter. In dit ontwerp is de woning circa 9 meter breed en 6,5 meter diep. Tussen de achtergevel van de woning en de tuinmuur van Bouriciusstraat 9 en 11 is ruimte voor een achtertuin. In de achtertuin zal tevens een berging worden gebouwd (zie afbeelding 2 of Bijlage 1).
Bij zowel de bouw van de woning als bij de aanleg/inrichting van de tuin zijn er risico's op beschadiging van de paardenkastanje waardoor zijn duurzame behoud bedreigd kan worden.

Schade aan de boom kan daarbij ontstaan doordat:

1. De achtergevel en de hoogte van het gebouw te dicht op de kroon komt waardoor er dikke takken verwijderd moeten worden. Ook voor het plaatsen van steigers is er circa 2 meter vanaf de achtergevel nodig;
2. Voor het uitgraven van de funderingen er veel boomwortels verwijderd of beschadigd worden. Dit kan ook gebeuren bij de bouw van de berging;
3. Bij het aanleggen van de tuin het verhoogde deel langs de tuinmuur afgegraven wordt waardoor er een belangrijk deel van de wortelkluit wordt beschadigd. Ook het aanleggen van een terras in dit deel zou schade aan de boomwortels kunnen veroorzaken door fysieke beschadiging maar ook door het verstikken van de boomwortels als gevolg van optredende bodemverdichting en gebruik van een gesloten verharding.
4. Overige aspecten die met de bouw gepaard gaan zoals de opslag van bouwmaterialen op het wortelpakket van de boom (risico op verstikking van wortels door bodemverdichting), door het aan- en afvoeren van materialen door de hijskraan (risico op beschadiging van de kroon) en door ondeskundige snoei van takken door bouwvakkers (risico op beschadiging van de kroon en het aangezicht van de boom).

2. WERKWIJZE & ONDERZOEKSASPECTEN

Om inzicht te krijgen in de mogelijk negatieve gevolgen van de bouw-/aanlegwerkzaamheden op het voortbestaan van de boom en om de in paragraaf 1.1 genoemde onderzoeksvragen te beantwoorden, is het onderzoek opgedeeld in drie componenten. Dat zijn de volgende:

1. Visuele beoordeling van de conditie en levensverwachting van de boom;
2. Beoordeling van de omvang en structuur van de wortelkluit;
3. Beoordeling van de omvang van de kroon aan de zijde van de beoogde woning.

1. Visuele beoordeling conditie en levensverwachting van de boom

Voordat er randvoorwaarden worden opgesteld voor het duurzame behoud van de boom na de herinrichting van het groenvak, is het van belang eerst de huidige conditie en levensverwachting te bepalen om vast te stellen of langdurig behoud van de boom überhaupt mogelijk en zinvol is. Daarbij moet worden vastgesteld of de boom in zijn huidige hoedanigheid en bij ongewijzigde groeiplaatsomstandigheden nog voldoende lang zou kunnen blijven voortbestaan.

Daarom is de kroon, stam en stamvoet van de boom vanaf de bouwkavel visueel geïnspecteerd op zichtbare symptomen van structurele verzwakkingen en van aantastingen die de levensduur van de boom zouden kunnen doen verkorten. Omdat momenteel veel paardenkastanjes afsterven en vervroegd gekapt moeten worden vanwege aantasting door de Kastanjebloedingsziekte (bacteriële aantasting), is met name gelet op de aanwezigheid van aantastingssymptomen daarvan aan stam en takken.
De gehanteerde methodiek en toetsingscriteria zijn gebaseerd op de gangbare VTA- en IBA-methodieken (*Visual Tree Assessment* resp. *Integrierte Baumanalyse*) voor visuele boomveiligheidsinspecties.
Ook is de conditie van de boom bepaald. Deze is van groot belang voor de weerbaarheid tegen ziekten en aantastingen en voor het vermogen om compensatieweefsel te vormen bij optredende (structurele) verzwakkingen. Daarnaast is een goede conditie van belang voor het herstellingsvermogen na ontstane beschadigingen aan de boomwortels. De conditie van bomen wordt onder andere bepaald door het vertakkingspatroon van de kroon en de bladbezetting, -grootte en -kleur.

2. Beoordeling van de omvang en structuur van de wortelkluit

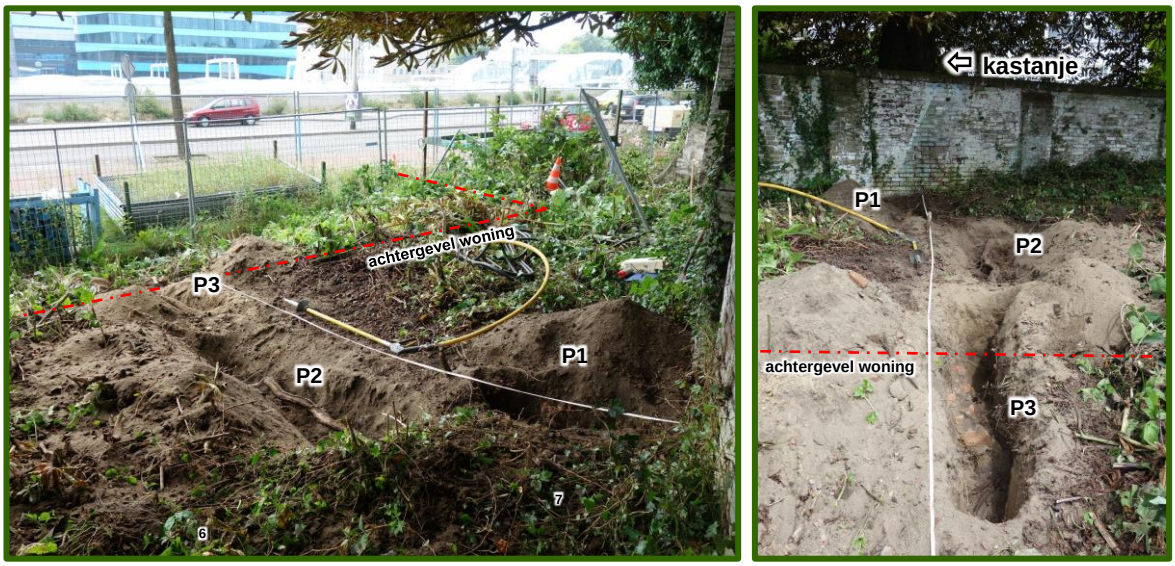
Om inzicht te krijgen in de risico's voor de boom als gevolg van de bouw en de inrichting/aanleg van de tuinen, is het van belang om inzicht te krijgen in de omvang en de structuur van de wortelkluit en in de omvang van de ondergrondse groeiplaats in relatie tot de voorgenomen en te verwachten werkzaamheden.

Voorafgaand aan de beoordeling zijn met pionnen, piketten en afzetlint de voornaamste elementen van de ontwerptekening in het terrein uitgezet (grens tussen de kavels en de locatie en grootte van de woning) op basis van de maatvoering van de ontwerptekening. Daardoor kan een inschatting worden gemaakt waar bepaalde werkzaamheden te verwachten zijn en kunnen de beste locaties voor het onderzoek van de beworteling worden vastgesteld.
Om de omvang en structuur van de wortelkluit, de aard van de boomwortels (dikte en functie) en de ondergrondse groeiruimte te kunnen beoordelen, zijn er ten zuiden van de boom (en tuinmuur) drie proefsleuven gegraven waarin de boomwortels zijn blootgelegd (zie afbeelding 3 en Bijlage 1). De drie proefsleuven zijn verschillend in grootte en diepte en in de manier waarop die zijn uitgegraven. Deze drie proefsleuven hebben de volgende kenmerken:

Tabel 2: Kenmerken van de drie proefsleuven			
Nr.	**Locatie**	**l x br x d** (m)	**Afstand tot muur*** (m)
P1	Zuidzijde boom, verhoogd terrein, vanaf de muur in zuidelijke richting.	1,1 x 0,3 x 1,0	0,2
P2	Zuidzijde boom, midden op het verhoogde terrein, in zuidelijke richting. De proefsleuf verspringt wat t.o.v. P1 en P3, die in één lijn liggen.	2,0 x 0,3 x 0,4	1,5
P3	Zuidzijde boom, in het talud, t.h.v. de achtergevel van de woning.	1,8 x 0,3 x 0,8	4,0

** Gemeten vanaf de tuinmuur*

Proefsleuf 1 en 3 zijn door het ontbreken van dichte beworteling handmatig gegraven. Voor het uitgraven van de proefsleuf 2 is een *Air-Spade* gebruikt. Daarmee wordt onder zeer hoge luchtdruk de grond tussen de boomwortels weggeblazen zonder dat de boomwortels daarbij beschadigd raken.
Na het uitgraven van de proefsleuven en het blootleggen van de boomwortels is de dikte/functie van de wortels, het aantal wortels en de diepteligging van de wortels vastgesteld en is een inschatting gemaakt van het verdere verloop en structuur van de wortelkluit.

Afb. 3: De locatie van de 3 proefsleuven t.o.v. de tuinmuur en de achtergevel van de woning. Hierdoor wordt een goed beeld gekregen van de beworteling en van de risico's op beschadiging van de wortelkluit.

3. Beoordeling van de omvang van de kroon

Omdat het zuidwestelijke deel van de kroon voor een groot deel boven de bouwkavel groeit, is er grote kans op het ontstaan van knelpunten bij de bouw van de woning conform het huidige ontwerp. Daarom is op basis van de op de grond uitgezette contouren van de woning de kroonprojectie aan de zijde van de bouwkavel opgemeten.
De gehele kroonprojectie is opgemeten op basis van een luchtfoto uit 2017 met behulp van de meetfunctie in QGIS. De contour van de kroon is ingetekend in de ontwerptekening in Bijlage 1.
Omdat een zware gesteltak boven de noordwestelijke hoek van de beoogde woning groeit is de opbouw van deze tak beoordeeld zodat bepaald kan worden tot hoe ver deze eventueel teruggesnoeid zou kunnen worden. Met een digitale boomhoogtemeter (*Nikon Forestry Pro*) is de hoogte van de dikste takken boven de woning bepaald, die redelijkerwijs niet verwijderd kunnen worden.

3. BEVINDINGEN

3.1 Conditionele toestand en levensverwachting van de boom

De monumentale paardenkastanje is ongeveer even oud als de woningen aan de Bouriciusstraat en heeft een geschat plantjaar van omstreeks 1915.

De boom staat wat scheef en helt in noordelijke richting. Daarbij drukt de wortelkluit en stamvoet tegen de tuinmuur die de noordelijke begrenzing van de bouwkavel vormt. De scheefstand heeft een natuurlijke oorsprong en is waarschijnlijk het gevolg van scheefgroei door de hoge bebouwing die vroeger aan de zuidzijde van de boom stond. Het is geen teken dat de boom verminderd stabiel is en daardoor gemakkelijker om kan vallen. Wel heeft het als gevolg dat de wortelkluit aan de trekkende zijde (zuidzijde en bouwkavelzijde) sterker ontwikkeld is dan aan de drukzijde (noordzijde). Daardoor is de wortelkluit aan de zuidzijde van de boom zeer belangrijk voor de standvastheid van de boom. Ernstige beschadigingen van de wortelkluit aan de zijde van de bouwkavel kunnen dus tot instabiliteit van de boom leiden, waardoor hij kan omvallen. Dit dient dus absoluut vermeden te worden.

Aan de stamvoet, stam en kroon zijn ook geen tekenen van ernstige mechanisch verzwakkingen aangetroffen zoals holten en scheuren. Wel zitten er veel dode takken in de kroon die een potentieel risico kunnen gaan vormen voor de bewoners van de te bouwen woning. Deze dode (en breukgevoelige) takken kunnen bij een onderhoudssnoeibeurt verwijderd worden, hetgeen tot het reguliere onderhoud van de boom behoort.

Aan de stam en stamvoet zijn geen afwijkingen aangetroffen die duiden op aantasting door houtparasitaire schimmels of door de Kastanjebloedingsziekte. Ook hoger in de boom zijn aan de stam en gesteltakken niet de typerende bloedingsplekken van de Kastanjebloedingsziekte aangetroffen. Door deze besmettelijke bacteriële aantasting sterven de laatste tijd steeds meer paardenkastanjes vervroegd af. Hoewel er momenteel geen symptomen van aantasting zichtbaar zijn kan het wel zijn dat de boom al is aangetast. Ook is het zeer wel mogelijk dat de boom binnen enkele jaren aangetast zal worden en waardoor het versnelde afstervingsproces op gang komt.
Het blad in de kroon vertoont ernstige vraat door de Kastanjemineermot en wordt daardoor vervroegd bruin. Op zich veroorzaakt deze aantasting geen direct risico voor de boom maar indien de boom meerdere jaren opeen vroegtijdig bruin verkleurt, wordt de aanmaak van suikers in de bladeren beperkt en kan de boom verzwakt raken. Juist dan zal hij gevoeliger worden voor aantasting door de Kastanjebloedingsziekte en houtparasitaire schimmels.

De boom heeft momenteel een goede conditie en er zijn geen redenen dat hij op korte termijn gekapt zou moeten worden. Wel is het door het verhoogde risico op aantasting door de Kastanjebloedingsziekte aannemelijk dat de boom niet veel langer dan 10 tot 15 jaar gehandhaafd kan worden.

Afb. 4: De monumentale paardenkastanje heeft een goede conditie. De boom staat wat scheef waardoor de wortelkluit aan de bouw kavelzijde belangrijk is voor de stabiliteit. Ondanks zijn goede conditie is vervroegde uitval door de Kastanje-bloedingsziekte mogelijk binnen 10 tot 15 jaar.

3.2 Beoordeling van de wortelkluit en ondergrondse groeiplaats

Door het graven van de drie proefsleuven aan de zuidzijde van de boom, is een voldoende duidelijk beeld van de beworteling van de boom ontstaan en daarmee van de beperkingen waarmee bij de bouw en inrichting van de tuin rekening moet worden gehouden.
In onderstaande tabel staan de belangrijkste bevindingen per proefsleuf uiteen gezet.

Tabel 3: Bevindingen t.a.v. de beworteling in de drie proefsleuven

Nr.	Bevindingen	Invloed op bouw
P1	- Ondanks de nabijheid van de boom zijn hier nauwelijks boomwortels aangetroffen. Op 40 en 70 cm diep zijn twee dunne wortels van 1 cm dik aangetroffen. - De bodem bestaat hier uit onverdicht matig humeus lemig zand.	Ondanks dat er in deze proefsleuf nagenoeg geen boomwortels zijn aangetroffen kan hier niet willekeurig gegraven of gebouwd worden. Bij afgraven kan door het wegvallen van grondmassa de boom instabiel worden.
P2	- In deze proefsleuf is op een diepte van 20 cm een 10 cm dikke stabiliteitswortel aangetroffen. Deze stabiliteitswortel loopt vanaf de scheuren in de tuinmuur en loopt door tot aan het talud. Bij eerdere werkzaamheden (sloop) is de bovenzijde van de wortel beschadigd geraakt. - Door de dichte beworteling en het risico op het ontstaan op wortelschade is er tot slechts 40 cm diep gegraven.	De aanwezigheid van deze stabiliteitswortel indiceert de aanwezigheid van andere stabiliteitswortels in dit deel van de kavel die belangrijk zijn voor de standvastheid van de bomen. Deze mogen niet verwijderd worden omdat de boom daardoor instabiel kan worden.
P3	- In deze sleuf zijn geen boomwortels aangetroffen. De enige wortels die zijn aangetroffen zijn van de kruiden en van het opslag van jonge boompjes. - In de sleuf zijn muurresten en oude leidingen van de voormalige bebouwing aangetroffen. - De bodem bestaat uit puinhoudend, humusarm zwak lemig zand.	Deze proefsleuf ligt t.h.v. de achtergevel van de beoogde woning. Hier liggen restanten van de muren van de eerdere bebouwing en lopen geen boomwortels. Er zijn hier geen beperkingen voor het uitgraven en bouwen van de funderingen van de achtergevel.

Door de voormalige bebouwing langs dit deel van de Amsterdamseweg reikt de wortelkluit van de kastanjeboom niet verder dan het talud in het terrein. Het graafwerk t.b.v. de funderingen van de woning wordt dus niet belemmerd door de aanwezigheid van boomwortels. In het verhoogde deel van de bouwkavel, ten noorden van de te bouwen woning, lopen echter wel boomwortels die voor de stabiliteit en het voortbestaan van de boom van belang zijn. Deze kunnen niet zomaar verwijderd (of beschadigd) worden, waardoor er in het ontwerp en in het bouwproces rekening mee moet worden gehouden. Het bewortelingspatroon lijkt wel erg grillig te zijn, hetgeen waarschijnlijk door de voormalige bebouwing en gebruik van het terrein is veroorzaakt. Hierdoor kunnen er plaatselijk concentraties van wortels zijn ontstaan en plaatselijk wortels geheel ontbreken.

Door de lichte scheefstand van de boom en het daardoor grotere belang van de wortelkluit aan de zuidzijde voor de stabiliteit van de boom, kan het verhoogde terrein achter de woning binnen een radius van 4,0 meter vanaf het hart van de stamvoet van de boom niet afgegraven worden. In dit deel dient ook het ontstaan van bodemverdichting voorkomen te worden omdat de boomwortels dan door zuurstofgebrek alsnog kunnen afsterven. Voor de aanleg van de tuin aan de achterzijde van de woning dient daar ook rekening mee gehouden te worden, evenals bij de bouw van de berging in de achtertuin.

Afb. 5:
Proefsleuf 1 t/m 3

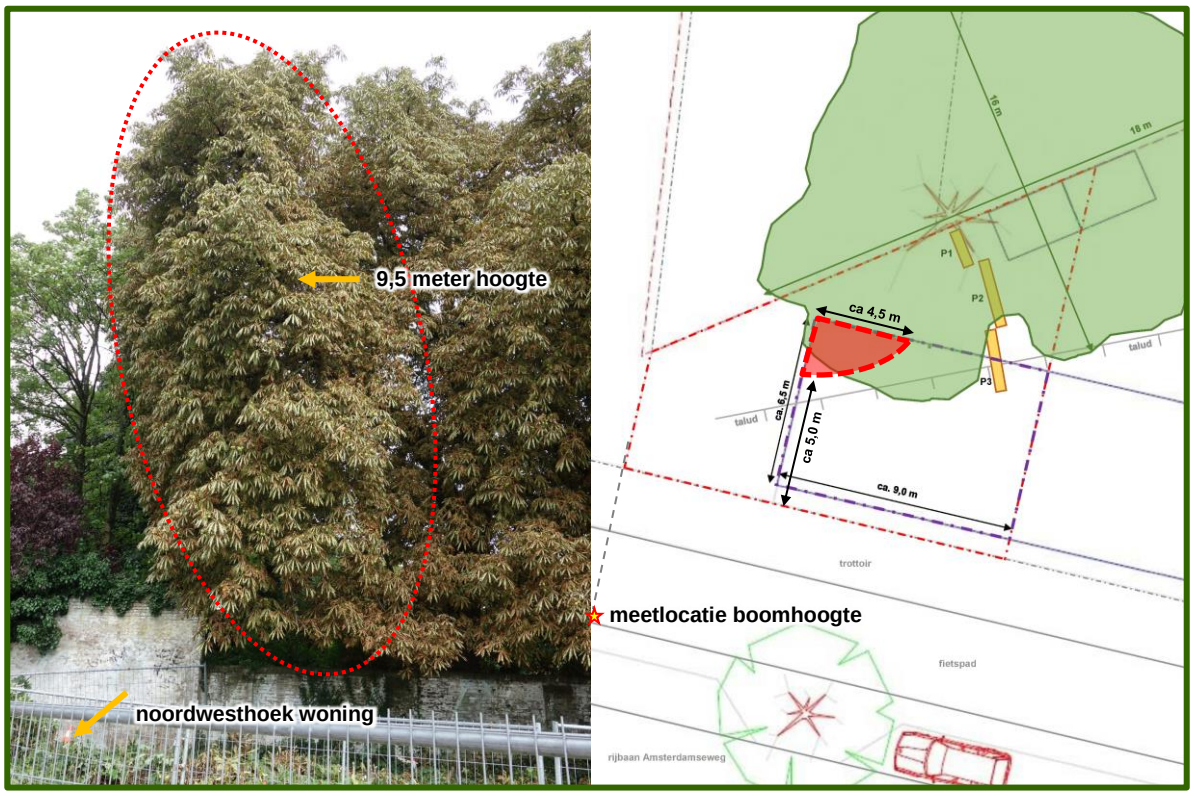
3.3 Kroonopbouw aan de zuidwestzijde van de boom

Voor het inschatten van de invloed die de boomkroon aan de zuidwestzijde op de bouw van de woning heeft, pionnen en piketten de gevellijn van de achtergevel uitgezet en is met een digitale boomhoogtemeter de hoogte gemeten tot waar maximaal gesnoeid kan worden en op welke hoogte zware takken een belemmering voor de bouw gaan vormen. De exacte locatie van de hoogtemeting is hierbij van belang omdat de Amsterdamseweg oploopt. De gemeten hoogte betreft dus de hoogte vanaf dat specifieke punt (zie afbeelding 6)

Boven de noordwesthoek van de woning loopt een zware gesteltak. De hoofdtak daarvan loopt op een hoogte van 9,5 meter hoogte. De gehele gesteltak aan die zijde heeft een totale hoogte van 16 meter. De zijtakken van de hoofdtak kunnen voor een groot deel gesnoeid worden maar de hoofdtak zelf (Ø > 15 cm) kan niet sterk ingekort worden omdat dit een te grote wond zou veroorzaken en er plaatselijk een te groot deel van de kroon verwijderd wordt. De tak zal door de leeftijd van de boom niet veel meer groeien en daardoor niet veel verder in lengte en massa meer toenemen. De invloed van deze gesteltak loopt tot circa 4,5 meter vanaf de noordwesthoek in de richting van de achtergevel en beïnvloedt daar de maximale hoogte die de woning in dat deel kan worden. Buiten die 4,5 meter vormt de tak geen belemmering meer voor de maximale hoogte van de woning.

De overige takken die boven de bouwkavel ver doorhangen zijn relatief dun en kunnen verwijderd worden.

Afb. 6: Boven de noordwesthoek van de woning groeit op 9,5 meter hoogte een dikke tak die niet verwijderd kan worden.

4. CONCLUSIES & ADVIES

Hieronder worden de conclusies van het onderzoek uiteengezet op basis van de in paragraaf 1.1 geformuleerde vraagstellingen. In de beantwoording van de onderzoeksvragen zijn tevens specifieke adviezen verwerkt.

Conclusies t.a.v. onderzoeksvraag 1: *Is op de betreffende kavel de bouw van een woning mogelijk?*

➔ Ja, dat is mogelijk.
Er is voldoende ruimte voor het huidige grondplan en in het deel waar de woning komt te staan komen nauwelijks boomwortels voor. Wel zullen er aanpassingen aan het ontwerp gedaan moeten worden i.v.m. de aanwezigheid van de boom.

Conclusies t.a.v. onderzoeksvraag 2: *Waarmee moet rekening worden gehouden?*

➔ Er moet met de boomwortels en met de zware gesteltak boven de noordwesthoek van de woning rekening gehouden worden en daardoor met het ontwerp van woning en tuin, en met de werkmethodes nabij de boom.

Boomwortels:
Voorkomen moet worden dat er grote beschadigingen aan de wortelkluit van de boom ontstaan. Dit kan gebeuren door mechanische beschadiging (bijvoorbeeld door graafwerk) en door verstikking van de wortels als gevolg van optredende bodemverdichting (door het berijden of het plaatsen van zware materialen op het doorwortelde deel van de bouwkavel). Grote beschadigingen aan de wortelkluit kunnen tot instabiliteit van de boom leiden en tot het vervroegde afsterven. Daarmee kan in de volgende fasen rekening worden gehouden:

- Bij het bouwklaar maken van de kavel moet kan het achterste deel van de kavel niet zomaar worden afgegraven of worden geëgaliseerd omdat daarbij grote schade aan de wortelkluit kan ontstaan. Bij het graven van de bouwput dient daarom vooraf beoordeeld te worden tot waar afgegraven moet worden. Daarbij dient het deel dat binnen een straal van 4,0 meter rondom de stamvoet van de boom valt beschermd te worden.
- Bij het ontwerp van de woning en de tuin dient rekening te worden gehouden met het hoogteverschil tussen de zuidzijde van de kavel en de noordzijde. Het is niet mogelijk om de noordzijde (verhoogde deel) geheel te verlagen i.v.m. de boomwortels. In het ontwerp van de tuin heeft een open verharding de voorkeur voor een geheel gesloten verharding i.v.m. de mogelijke verstikking van boomwortels en het beperken van infiltratie van regenwater.
- De berging in de achtertuin kan het best op betonbanden worden geplaatst zonder dat daarvoor een diepe fundering uitgegraven moet worden. Deze banden kunnen ondiep ingegraven worden. Hoe groter de afstand tot de boom hoe minder wortels daarbij beschadigd raken. Ook kan overwogen worden om de berging te funderen op lateien die betonnen poeren op de hoekpunten rusten. Hierdoor hoeft slechts plaatselijk gegraven te worden.
- Tijdens de bouw- en aanlegwerkzaamheden moet voorkomen worden dat het plaatsen van zware bouwmaterialen bodemverdichting in de doorwortelde zone aan de noordzijde van de kavel veroorzaakt. Indien er door ruimtegebrek toch bouwmaterialen geplaats moeten worden, dienen deze op (kunststof) rijplaten geplaatst te worden waardoor de druk op de bodem verdeeld wordt.

Boomtakken:
De grootste beperking voor de bouw van de beoogde woning is de zware gesteltak boven de noordwesthoek van de woning (zie afbeelding 6). Hierdoor kan de woning niet volledig tot 12 meter hoogte worden gebouwd en zal er een aanpassing in de plannen noodzakelijk zijn.

Bij het ontwerp en de bouw van de woning moet met de volgende punten rekening worden gehouden:

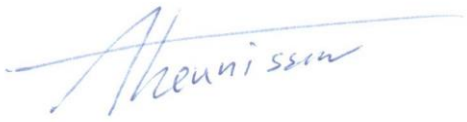
- Indien de boom gesnoeid gaat worden dient dit in overleg en samenspraak met de eigenaar van Bouriciusstraat 9 te gebeuren. Zij zijn de eigenaar van de boom. Het is van belang dat de boom door een deskundig boomverzorger gesnoeid wordt die in staat is om te bepalen wat, waar en hoeveel er gesnoeid kan worden zonder het voortbestaan of het aangezicht van de boom te bedreigen. Ook dienen dan tevens de dode en breukgevoelige takken uit de boom verwijderd te worden. Het heeft de voorkeur om de snoeiwerkzaamheden voorafgaand aan de bouw uit te voeren.
- Omdat er op 9,5 meter hoogte een zware gesteltak loopt die niet verwijderd kan worden (wel veel van de zijtakken) dient het ontwerp aangepast te worden. Hiervoor zijn diverse variaties denkbaar. Bij het aanpassen van het ontwerp dient rekening te worden gehouden met voldoende afstand tussen de tak en het dak i.v.m. mogelijk uitzakken van de tak en om bewegingen door wind geen beschadigingen aan de woning te krijgen. Ook dient er voor het plaatsen van steigers voldoende afstand tot aan de tak te worden ingecalculeerd.
- Bij een aangepast ontwerp voor de woning kan eventueel rekening worden gehouden met eventuele uitbreiding nadat de boom na circa 10 tot 15 jaar gekapt moet worden. Indien daar in het ontwerp al rekening mee wordt gehouden kan de woning t.z.t. na de kap van de boom relatief eenvoudig uitgebouwd worden.

<u>Conclusies t.a.v. onderzoeksvraag 3</u>: *Wat is in relatie tot de aanwezigheid van de waardevolle boom mogelijk?*

➔ Er kan een woning worden gebouwd waarbij het wortelpakket van de boom in een straal van 4,0 meter rondom de stamvoet wordt beschermd en waarbij de zware gesteltak op 9,5 meter hoogte behouden kan blijven.
Hierbij zijn er verschillende opties mogelijk waarbij het huidige ontwerp aangepast zal moeten worden. Dat kan zijn door het huidige grondplan te handhaven en de woning en de derde en vierde verdieping aan te passen aan de boomtak. Mogelijk kan ook de woning langer worden waardoor er twee verdiepingen toereikend zijn.

We hopen u met deze rapportage voldoende en naar wens geïnformeerd te hebben. Indien u hiertoe nog vragen of opmerkingen heeft dan zijn wij uiteraard graag bereid deze te beantwoorden dan wel nader toe te lichten.

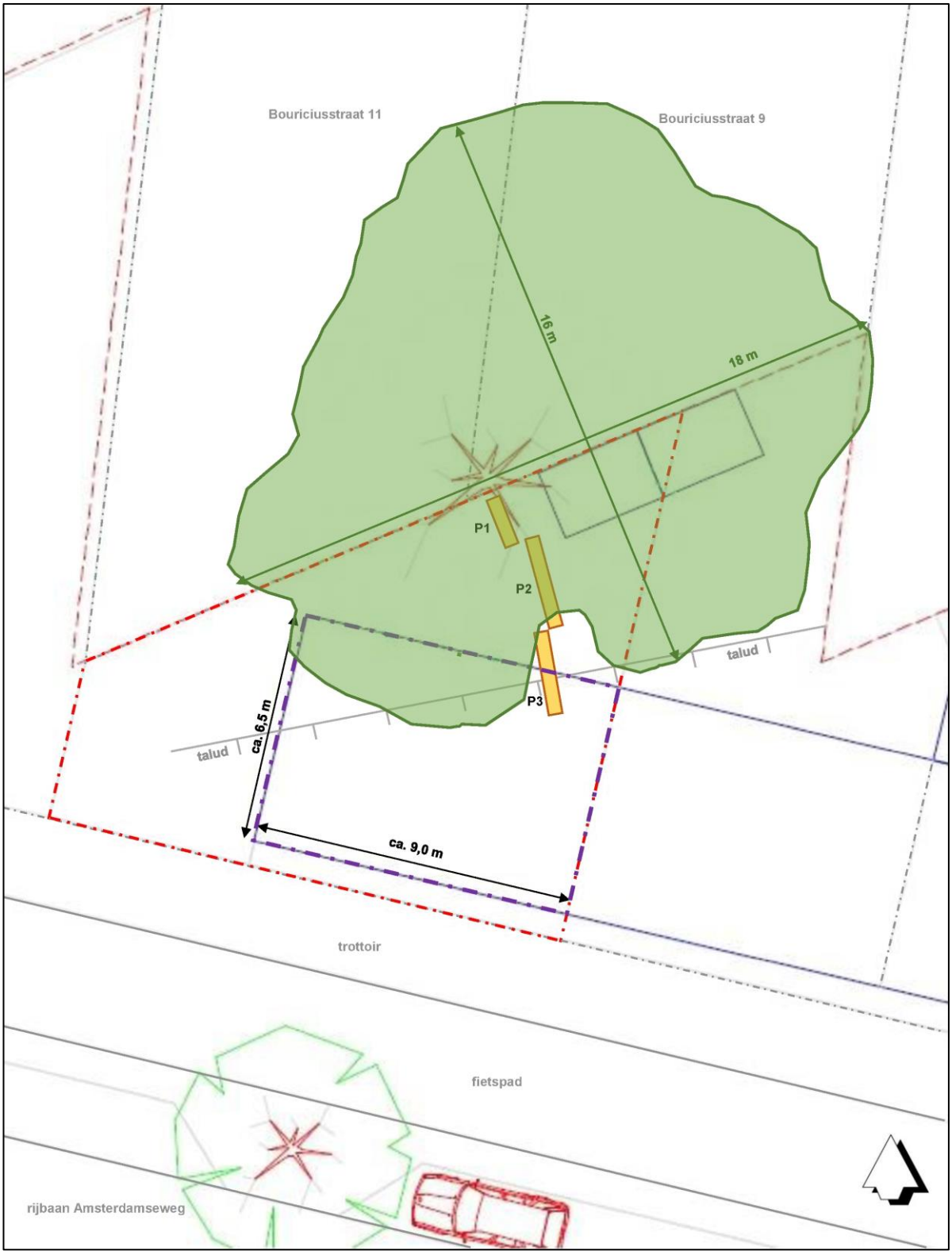
Hoogachtend,

Aernout Theunissen

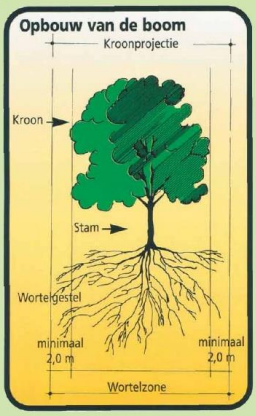
BoomOntzorging.com

BIJLAGE 1: Ontwerptekening bouw en aanleg t.o.v. de boom

Boombescherming op bouwlocaties

Stadswerk

Let op!

Voordat bouwwerkzaamheden beginnen, aandacht voor de volgende voorschriften:

Algemeen
De voorschriften voor de bescherming van bomen dienen op de bouwlocatie aanwezig te zijn. De te treffen maatregelen dienen voor de uitvoering van de werkzaamheden in overleg met de boombeheerder en vervolgens met de directie te worden vastgesteld (zie: Standaard R.A.W. bepalingen). De aannemer is verplicht zijn medewerkers op deze voorschriften te wijzen en zorg te dragen voor de inachtneming daarvan.

Schade
Bij beschadiging van wortels, takken en/of stam is de aannemer verplicht dit onmiddellijk aan de boombeheerder en de directie te melden. Vakkundig ingrijpen kan grotere schade en vervolgschade beperken dan wel voorkomen. Toegebrachte schade dient de veroorzaker te vergoeden. De hoogte van het schadebedrag wordt bepaald door de aard en omvang van de toegebrachte schade en de boomwaarde volgens de **"Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen" (NVTB)** voor de waardebepaling van bomen.

Beschermingscode:

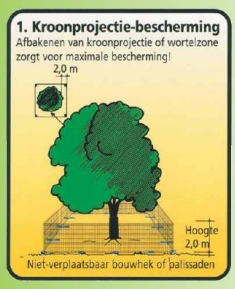
1. **Vooruitlopend op bouw-/sloopactiviteiten moeten de te handhaven bomen met de werkelijke kroonprojectie op tekening staan aangegeven.**
2. **Neem voor de start van de werkzaamheden contact op met de boombeheerder over de te nemen beschermingsmaatregelen.**
3. **Machinaal graafwerk binnen de kroonprojectie is verboden!**
4. **Voorkom bodemverdichting onder de kroonprojectie door transport, opslag van materialen e.d.**
5. **Snoeien van takken en wortels dikker dan 5 cm doorsnede uitsluitend na overleg met de boombeheerder en vervolgens laten uitvoeren door vakbekwame boomverzorgers (European Treeworkers).**

Graafwerkzaamheden
afbeelding 6-7

In de wortelzone is (machinaal) graven niet toegestaan.
Slechts bij hoge uitzondering en dan uitsluitend indien voorgeschreven (bestek) en in overleg met de boombeheerder zijn ontgravingen, in handkracht uit te voeren, binnen de wortelzone mogelijk. Uitsluitend in overleg met de boombeheerder en de daarop volgende toestemming van de directie kunnen incidenteel wortels tot een doorsnede van 5 cm recht worden doorgezaagd. Dit moet wel vakkundig gebeuren, dus knippen en zagen en niet trekken en scheuren. Doorzagen van dikkere wortels mag nooit. Het in handkracht ondergraven en/of onderboren is wel toegestaan. Het gestuurd onderboren van kabels en leidingen verdient de voorkeur. Een bouwput of –sleuf tegen de kroonprojectie van bomen mag niet langer dan drie weken open liggen. Blootliggende wortels moeten in alle gevallen beschermd worden tegen uitdroging en vorst (m.b.v. vochtige doeken of zwarte folie) en in ieder geval zo snel mogelijk worden toegedekt met grond. Bij vorst open sleuven aan de boomzijde direct afschermen.

Terreinaanpassingen
afbeelding 8-9

Terreinophogingen en -afgravingen binnen de kroonprojectie zijn alleen bij uitzondering toegestaan, en dan uitsluitend indien voorgeschreven (bestek) in overleg met de boombeheerder en de daarop volgende toestemming van de directie. Ophoging of afgraving leidt tot afsterving van boomwortels door schade of zuurstofgebrek.

Boombescherming
afbeelding 1-2-3

Bomen op een werkterrein dienen zodanig met geschikte materialen beschermd te worden (niet- verplaatsbare bouwhekken, palissaden, houten schuttingen, steigeronderdelen etc.) zodat beschadigingen aan de wortelzone, stam en kroon uitgesloten zijn. Bij beperkte ruimte moet bescherming van de boomspiegel of minimaal een stambescherming aangebracht worden om zoveel mogelijk beschadigingen te voorkomen. Indien de voorgeschreven maatregelen niet toereikend zijn, meldt de aannemer dit onmiddellijk aan de boombeheerder en de directie.

Bodemverdichting
afbeelding 10-11

Verdichting van de bodem d.m.v. verdichtingmachines (trillingen) leidt tot verdichting van de grond en verstikking van de boom en is niet toegestaan binnen de kroonprojectie. Bouwverkeer binnen de kroonprojectie is evenmin toegestaan.

Bouwplaats/ Bouwverkeer
afbeelding 4-5

Binnen de kroonprojectie mogen geen bouw- en directieketen staan. Tijdelijke bouwwegen binnen de kroonprojectie zijn uitsluitend toegestaan indien deze zijn voorgeschreven (bestek) in overleg met de boombeheerder en de daarop volgende toestemming van de directie. Gebruik van rijplaten (beton, staal, hout of kunststof) en/of andere voorzieningen zijn dan noodzakelijk.

Opslagplaats
afbeelding 12

Bouwmaterialen opslaan en/of zand- en granddepots inrichten binnen de kroonprojectie is niet toegestaan. Opslag van olie, brandstoffen en chemicaliën moet aan de wettelijke eisen voldoen; deze stoffen echter nooit binnen de kroonprojectie opslaan. Cementresten, spoelwater en andere reststoffen (verpakkingen etc.) dienen zorgvuldig afgevoerd te worden; lozingen in bodem en/of oppervlaktewater en begraven is nooit toegestaan.

JPM

Uitgave:
Vereniging Stadswerk Nederland
vakgroep Groen, Natuur en Landschap
copyright 2007
Te bestellen bij secretariaat Stadswerk:
0318 – 69 27 21 of info@stadswerk.nl

BIJLAGE 3: Taxatieparameters en rekenblad berekening boomwaarde

Rekenblad boomwaarde

Taxatierapport					
Registratienummer taxatie	78-2017-007				
Objectbeschrijving	*Aesculus hippocastanum* (witte paardenkastanje)				
Boomnummer/-code	02.12.B.3061				
Locatie	Bouriciusstraat 9, Arnhem				
Opdrachtgever	Aveco de Bondt B.V.				
Naam geregistreerd taxateur NVTB	Dhr. ing. A.R. Theunissen, BoomOntzorging.com				
Datum	26 juli 2017				
Doelstelling	Boomwaardebepaling				
Boomwaarde	**€ 9.665**			per boom, exclusief BTW	
Toelichting	Berekening boomwaarde i.v.m. boomeffectanalyse				
Methodiek boomwaarde- & schadeberekening	Rekenmodel Boomwaarde, Richtlijnen NVTB 2013				
Aanplant & nazorg					
Stamomvang nieuwe aanplant	14/16 cm			Soort:	*Aesculus hippocastanum*
Boomleeftijd bij aanplant	0 jaar			Soortklasse:	2
Duur aanslagperiode incl. nazorg	3 jaar				
Kosten plantgoed		€ 265	A1	Exclusief 6% BTW	
Plantkosten		€ 215	A2	Exclusief 21% BTW	Plantkosten extensief
Kosten aanplant		**€ 480**	A3		
Kosten aanplant & rente na 3 jaar	€ 538	1,12			Rentefactor aanplantkosten (Tab. G1)
Garantie (10%)	€ 54				
Subtotaal	**€ 591**		A4		
Kosten nazorg, per jaar		€ 235		Exclusief 21% BTW	
Kosten nazorg & rente, na drie jaar	€ 733	3,12	A5		Rentefactor jaarlijks terugkerende kosten (Tab. G2)
Boomwaarde 3 jaar na aanplant	**€ 1.325**		A6		
Begeleiding tot functievervulling					
Boomleeftijd bij functievervulling	70 jaar				Functiecategorie 2 (lange levensduur, verlengde beg.per.)
Jaarlijkse beheerkosten		€ 15		Exclusief 21% BTW	Jaarlijkse kosten 'extensief'
Jaren begeleiding tot functievervulling	67 jaar				
Kosten begeleiding, totaal	€ 4.816	321,08	B1		Rentefactor jaarlijkse kosten gedurende 67 jaar (Tab. G2)
Kosten plantgoed en aanplant	€ 18.332	13,84	B2		Rentefactor aanplant en nazorg over 67 jaar (Tab. G1)
Boomwaarde bij functievervulling	**€ 23.148**		B3		Boomwaarde op 70-jarige leeftijd
Afschrijving					
Afschrijvingsmodel	4 afschrijving volgens annuïteit				
Rentevoet	4 %				
Verwachte totale levensduur	150 jaar				
Afschrijvingsperiode	80 jaar				
Huidige boomleeftijd	137 jaar				
Afgeschreven jaren	67 jaar				
Resterende levensduur	13 jaar				
Afschrijvingscomponent		€ 968			Annuïteit
Afschrijving	€ 13.483	58%	C1		
Actuele boomwaarde	**€ 9.665**		C2		Exclusief BTW

Alle kosten zijn exclusief BTW (voor aankoop plantgoed geldt 6% BTW, voor overige kosten geldt 21% BTW). De in de berekeningen gehanteerde rentevoet is 4%

BoomOntzorging.com

plaats en datum:
Wageningen, 26 juli 2017

naam / handtekening:
Dhr. ing. A.R. Theunissen
Geregistreerd taxateur van bomen, lid NVTB

BIJLAGE 4: Verklarende woordenlijst

Haarwortel
Boomwortels die als primaire functie de opname en transport van vocht en in het water opgeloste voedingsstoffen hebben. Haarwortels dragen slechts beperkt bij aan de standvastheid van de boom.

Houtparasitaire schimmel
Dit zijn houtrot-veroorzakende schimmels die rot veroorzaken in het levende hout, bast en cambium van bomen. Er zijn talrijke houtparasitaire schimmels die een variabele mate van agressiviteit hebben en die veelal specifieke delen van de boom aantasten. Het vruchtlichaam (= de paddenstoel) dient vaak voor herkenning van de soort schimmel waardoor de visuele boomveiligheidscontroles het beste in het najaar uitgevoerd kunnen worden. Naast houtparasitaire schimmels zijn er saprotrofe schimmels die eveneens houtrot veroorzaken maar welke alleen reeds afgestorven weefsel afbreken. Soms kunnen saprotrofe schimmels parasitair worden en ook levens weefsel gaan aantasten, hetgeen mogelijk wordt bij verzwakte bomen.

IBA
Een methodiek voor visuele boomveiligheidscontrole (Integrierte Baumanalyse), waarbij de ernst van zichtbare symptomen van structurele en pathologische verzwakkingen wordt beoordeeld aan de hand van de reactie van de boom op die verzwakkingen. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat door de vorming van compensatie- en extra steunweefsel de boom aantastingen en verzwakkingen kan compenseren waardoor de verzwakking van de boom verminderd of opgeheven wordt. Indien de boom in vitaliteit afneemt en de afbraak van levend weefsel niet meer kan compenseren neemt de boom daadwerkelijk in stabiliteit af. Deze IBA-methodiek is afkomstig van de Duitse boomonderzoekers *Michael Schlag* en *Hermann Reinartz* van het Duitse *Institut für Baumdiagnose*.

Kroonprojectie
De kroonprojectie is de verticale projectie van de rand van de kroon op de grond.
Het gebied binnen de kroonprojectie en soms tot circa 2 meter daarbuiten, wordt veelal beschouwd als de zone waarbinnen de meeste boomwortels zich bevinden. Hierop zijn er echter veel uitzonderingen zoals bij zuilvormige bomen, scheefstaande bomen, bomen in verhardingen, bomen in verdichte grond en bomen op plaatsen met een hoge grondwaterstand.

Levensverwachting
Een inschatting van de resterende levensduur van een boom, meestal uitgedrukt in de klassen: 0 jaar, <5 jaar, 5-10 jaar, 10-15 jaar en >15 jaar. De levensverwachting drukt de verwachte resterende *functionele levensduur* uit van een boom en niet de absolute biologische levensduur.
De klasse '*0 jaar'* wordt toegekend aan dode bomen. De klasse ' *<5 jaar'* is de minimaal toe te kennen levensverwachting bij nog levende bomen die dermate verzwakt zijn dat ze in hun laatste levensfase verkeren (afstervend zijn) of door een ernstige structurele verzwakking op korte termijn kunnen afbreken of kunnen omwaaien (zonder biologisch dood te zijn). De klasse '*>15 jaar'* is de maximaal toe te kennen levensverwachting vanwege de onvoorzienbaarheid van optredende ziekten, aantastingen en andere verzwakkingen op lange termijn. Bij deze bomen zijn er geen (ernstige) gebreken aangetroffen die de levensverwachting zouden kunnen verkorten.

NVTB
De *Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen* is een vakvereniging voor boomdeskundigen die officieel zijn geregistreerd als boomtaxateur. De NVTB streeft naar een uniforme methodiek voor het bepalen van de monetaire waarde van bomen en van de waardevermindering van bomen als gevolg van schade. De basis voor de waarde- en schadetaxaties zijn de *Richtlijnen NVTB 2013*. Alle bij de NVTB geregistreerde boomtaxateurs dienen conform deze richtlijnen te werken. Middels een vaktest voor

toelating tot de NVTB en een intern kwaliteitswaarborgsysteem worden de leden van de NVTB doorlopend getoetst op vakbekwaamheid en kwaliteit.

Stabiliteitswortel
De dikke boomwortels die het gestel van de wortelkluit vormen en als primaire functie de verankering van de boom met de grond hebben. Beschadiging of het verwijderen van stabiliteitswortels kan ernstige problemen met de standvastheid van een boom veroorzaken waardoor de boom kan omvallen (windworp). Ook kunnen grote verwondingen van de stabiliteitswortels een invalspoort voor houtparasitaire schimmels vormen waardoor er houtrot in de wortelkluit en stamvoet van de boom kan ontstaan.

Stam(voet)breuk
Het breken van de stam of de stamvoet als gevolg van een interne verzwakking door bijvoorbeeld houtrot, holten en scheurvorming in het stamhout. Externe factoren zoals een veranderde/toegenomen windbelasting op de boom spelen veelal een grote rol bij het afbreken van bomen.

VTA
Visuele boomveiligheidscontrole (Visual Tree Assessment), die ten doel heeft structurele en pathologische verzwakkingen bij bomen vroegtijdig te herkennen aan de hand van visueel waarneembare symptomen. Hierbij speelt de mechanische opbouw en werking van bomen een grote rol. De theoretische basis die hiervoor van toepassing is, is afkomstig van *Professor Claus Mattheck* maar is tevens gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek van diverse andere boomwetenschappers.

Windworp
Het omwaaien van een boom door het ‘kiepen’ van de wortelkluit. Dit treedt vaak op als gevolg van houtrot in of schade aan de wortelkluit en/of door een veranderde/toegenomen windbelasting op de boom.

BoomOntzorging.com

inventarisatie • onderzoek • advies • snoeien • vellen

BoomOntzorging.com is een dynamisch bedrijf dat werkzaam is in alle facetten van de boomverzorging. Door onze veelzijdige aanpak en brede expertise kunnen wij flexibel inspringen op alle wensen van boomeigenaren en boombeheerders voor de optimale verzorging en beheer van het bomenbestand. Door onze kennis, kunde en ervaring in boomverzorging en boomtechnisch onderzoek te bundelen kunnen wij in degelijke, theoretisch onderbouwde maar ook praktisch uitvoerbare adviezen voorzien.

Wij streven naar een directe en open communicatie met onze opdrachtgevers, een snelle en flexibele inzet en het leveren van de hoogst mogelijke kwaliteit. Door een breed scala aan eigen (onderzoeks)apparatuur kunnen wij alle verlangde werkzaamheden geheel in eigen beheer uitvoeren, waardoor bij lage kosten de kwaliteit gewaarborgd blijft.

Onderzoek & Advies:

- Inventarisatie van boombestanden
- Visuele boomveiligheidsinspecties (VTA)
- Boomtechnisch onderzoek
- Stabiliteitsonderzoek
- Groeiplaatsonderzoek
- Bewortelingsonderzoek (bij wortelopdruk van verhardingen)
- Bomeneffectanalyse (BEA)
- Waarde- en schadetaxaties
- Flora & fauna gedragscodes en QuickScans
- Bemiddeling bij boomconflicten

Groeiplaatsverbetering:

- Loswerken en verrijken van doorwortelde bodemlagen zonder optredende wortelschade
- Openbreken van verdichte bodemlagen ('ploffen')
- Pneumatisch injecteren van voedingstoffen in diepe, doorwortelde bodemlagen

Boomverzorgende werkzaamheden:

- Snoeien
- Begeleidingssnoei
- Onderhoudssnoei
- Knotten
- Vellen (klimmend, met hoogwerker of met telekraan)
- Plaatsen van kroonankers
- Aanplant van bomen & heesters

Wilt u nadere achtergrondinformatie over ons bedrijf of recentelijk door ons uitgevoerde projecten bekijken? Kijk dan op onze website: www.BoomOntzorging.com. Heeft u specifieke vragen, bel of e-mail ons via onderstaande contactgegevens.

Boombeheer BoomOntzorging:

- Totaalpakketten voor boomonderhoud en boombeheer
- Begeleiding bij boomprojecten
- Boombeheerplannen
- Demonstraties & training

Kerkstraat 7, 6674 AS Herveld
Robert van Stuyvenberg 06 1569 9852
ing. Aernout Theunissen 06 2329 0014
info@boomontzorging.com
www.boomontzorging.com

BEHANDELRESULTAAT

Raadsvoorstel, meningsvormende (1) bijeenkomst 12 september 2018

Vaststellen bestemmingsplan 'Arnhem Centraal - Amsterdamseweg (K10)'

Zaaknummer:	269939
Portefeuillehouder:	R. van der Zee

Resultaat van bespreking:

Aanwezig
De raadsleden/fractievolgers Engelaar (PVV), Manders (AC), De Groot (PvdD), Broersma (CU), van Nunen (PvdA), Maref (VVD), Prinsen (GL), Loor (D66) en Dilekçi (DENK-Verenigd Arnhem).
De fracties van de Arnhemse Ouderenpartij, CDA en SP waren niet bij de beraadslagingen aanwezig.

Bespreking
Tijdens deze meningsvormende behandeling heeft de raadskamer (informatieve) vragen gesteld aan de wethouder. De partijen hebben hun mening en overwegingen t.a.v. het voorstel uitgewisseld en besproken.
Een aantal partijen (PvdD, GL, PvdA, D66) overwegen een amendement om vast te leggen dat de bestaande monumentale boom meer vrije ruimte overhoudt.

Conclusie
De voorzitter stelt met instemming van de raadskamer vast dat het onderwerp de volgende bespreking meningsvormend (2) geagendeerd kan worden.

De raadsadviseur,

B. Kranenborg

De voorzitter,

C.J.M. Kalthoff

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer **291934**

ONDERWERP: Vaststellen van de concept-besluitenlijsten van de vergadering van 3 juli 2018

Voorstel

De Agendacommissie stelt u voor de concept-besluitenlijst van de raadsvergadering van 3 juli 2018 vast te stellen.

Bijlage

- concept-besluitenlijst van de raadsvergaderingen van 3 juli 2018

Gemeente Arnhem

Besluit van	**12 september 2018**
Zaaknummer	291934

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van de Agendacommissie van 7 september 2018, Zaaknummer: 291934

besluit:

De concept-besluitenlijsten van de raadsvergaderingen van 3 juli 2018 vast te stellen

De griffier, De voorzitter,

GEMEENTE Arnhem

BESLUITENLIJST VAN DE VERGADERING VAN DE
RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM OP WOENSDAG 3 juli 2018

De voorzitter: de heer Marcouch

De raadsgriffier: de heer Kersten

Aanwezig de leden: mevrouw Andeweg (D66) (tot 23h55), de heer Bal (DENK-Verenigd Arnhem), de heer Van Beers (Arnhemse Ouderen Partij), de heer Becker (ChristenUnie), de heer Bouma (PvdA), mevrouw Van Burgsteden (CDA), de heer Coenders (GroenLinks), de heer Combée (VVD), de heer Dijk (D66), mevrouw Van Dillen (CDA), mevrouw Dobbe (SP), mevrouw Dolsma (GroenLinks), de heer Elfrink (SP), de heer Van Es (VVD), mevrouw Gemici (GroenLinks), de heer Greving (PvdA), de heer De Groot (Partij voor de Dieren), mevrouw Hegge (Partij voor de Dieren), mevrouw Kalthoff (VVD), de heer Kraaijenbrink (Arnhem Centraal), de heer Van der Laak (Arnhem Centraal), de heer Van der Loo (GroenLinks), de heer Loor (D66), de heer Loos (VVD), mevrouw Lunter (SP), mevrouw Manders (Arnhem Centraal), de heer Maref (VVD), mevrouw Navis (GroenLinks), mevrouw Nede (ChristenUnie), mevrouw Van Nunen (PvdA), mevrouw Van Ommen (D66), mevrouw Pape (VVD), mevrouw Simonis (GroenLinks), de heer Sanders (PVV), de heer Usta (DENK-Verenigd Arnhem), de heer Verheij (PVV), de heer Prinsen (GroenLinks), de heer Venhoek (D66), mevrouw De Vries (PvdA)

Afwezig de leden: -

Begintijd vergadering : 19.30 uur
Eindtijd vergadering : 00:15 uur

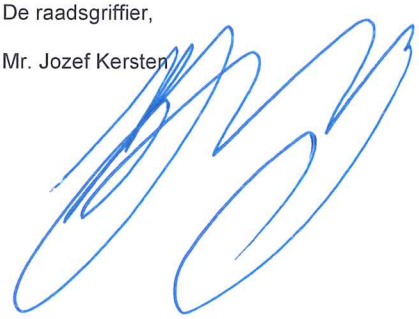
BESLUITEN:
Agendapunt:

2.3 Vaststellen van de concept-besluitenlijsten van de vergadering van 6 en 20 juni 2018	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
2.4 Ingekomen stukken en ter inzage gelegde stukken voor de gemeenteraad	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
3.1 Vaststellen bestemmingsplan natuurbegraafplaats Koningsakker	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
3.2 Vaststellen ODRA begroting 2019 en jaarstukken 2017	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
3.3 Vaststellen zienswijze Jaarverslag 2017 en Begroting 2019 Regio Arnhem-Nijmegen	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
4.1 Instemmen met het initiatiefvoorstel "Wijzigen van de Algemene Plaatselijke Verordening voor Arnhem" (Woonoverlast)	De motie "Niet ten koste van kinderen en dieren"(18m46) van de fractie Partij voor de Dieren is met 4 stemmen voor en 35 stemmen tegen verworpen. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
4.2 Instemmen met uitstel invoering DIFTAR	De motie "Diftar en draagvlak: Duidelijkheid vooraf" (18m51) van de fractie SP is met 11 stemmen voor en 28 stemmen tegen verworpen. Het voorstel is met 20 stemmen voor en 19 stemmen tegen aangenomen.
4.3 Overnemen van conclusies en aanbevelingen Rekenkamerrapport "Vervolgonderzoek informatieveiligheid & Privacy"	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
4.4 Benoeming afgevaardigden namens de gemeente Arnhem in Gemeenschappelijke regelingen	De heer M.P. Venhoek is benoemd als plaatsvervangend lid Euregio Rijn-Waal. Mevrouw L.R. Manders is benoemd als lid Recreatieschap Overbetuwe.
4.5 Benoeming leden Auditcommissie	De heer J.L.C. Eliëns en de heer B. van Es zijn benoemd als lid van de Auditcommissie.

5.1 Instemmen met de statutenwijziging De Basis	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen Mevrouw Van Dillen heeft zich, op grond van Artikel 28 van de Gemeentewet, van stemming onthouden.
5.2 Benoeming leden Raad van Toezicht De Basis	De heer J. Dankaart, mevrouw I. Wessels en mevrouw E. Kruize zijn benoemd als lid van de raad van toezicht van De Basis. Mevrouw Van Dillen heeft zich, op grond van Artikel 28 van de Gemeentewet, van stemming onthouden.
5.3 Vaststelling bestemmingsplan 'Eilandje Urk'	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
5.4 Instemmen met "Bestemmen middelen ten behoeve van lokale aanpak Jihadisme"	Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.
6.1 Motie vreemd aan de agenda "Ondersteuning Wet integrale aanpak ongewenste financiering" (18m36g) van de fracties van de VVD, ChristenUnie, SP en Arnhem Centraal	De motie is met 24 stemmen voor en 15 stemmen tegen aangenomen.
6.2 Motie vreemd aan de agenda "Duidelijke opdracht t.a.v. de Blauwe Golven" (18m37) van de fracties VVD, ChristenUnie, PvdA , Arnhem Centraal en Arnhemse Ouderen Partij	De motie is met 27 stemmen voor en 12 stemmen tegen aangenomen.
6.4 Motie vreemd aan de agenda "Pak armoede en slechtste huizen in één klap aan" (18m39) van de fractie SP	De motie is met 3 stemmen voor en 36 stemmen tegen verworpen.
6.5 Motie vreemd aan de agenda "Kunstwerkplaats in Arnhem" (18m40) van de fracties van GroenLinks, PvdA en Arnhem Centraal	De motie is met 35 stemmen voor en 4 stemmen tegen aangenomen. De motie "Regel het dan maar meteen" (18m52) van de fractie SP is met 7 stemmen voor en 32 stemmen tegen verworpen.
6.6 Motie vreemd aan de agenda "Motie van wantrouwen" (18m49) van de fractie SP	De motie is met 8 stemmen voor en 31 stemmen tegen verworpen.
6.8 Motie vreemd aan de agenda "De voedseltransitie in Arnhem" (18m45) van de fractie Partij voor de Dieren	De motie is met 7 stemmen voor en 31 stemmen tegen verworpen.
6.9 Motie vreemd aan de agenda "Er zijn misschien meer reële opties voor het museum" (18m47) van de fracties VVD, PvdA, GroenLinks, ChristenUnie en Arnhem Centraal	De motie is met 29 stemmen voor en 9 stemmen tegen aangenomen.

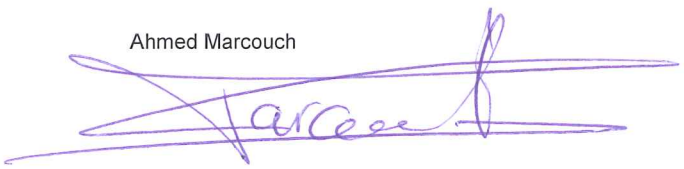
De raadsgriffier,

Mr. Jozef Kersten

De voorzitter,

Ahmed Marcouch

GEMEENTE Arnhem

Besluit van	**12 september 2018**
Zaaknummer	291934

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van de Agendacommissie van 7 september 2018, Zaaknummer: 291934

besluit:

De concept-besluitenlijst van de raadsvergadering van 3 juli 2018 vast te stellen

De griffier,

De voorzitter,

GEMEENTE Arnhem

Besluit van 12 september 2018

Zaaknummer 267965

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

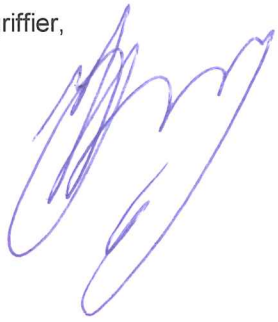
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 26 juni 2018, Cluster Strategie, Beleid en Regie, nummer: 267965;

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet en artikel 4:23, derde lid van de Algemene wet bestuursrecht;

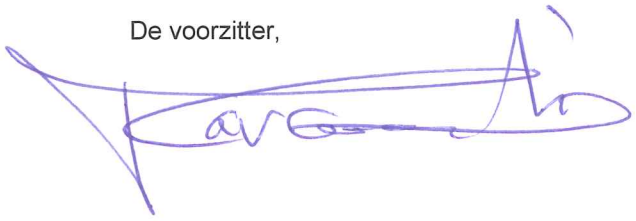
besluit:

1. kennis te hebben genomen van het besluit van het college om €150.000 beschikbaar te stellen voor het WK BMX in 2021 uit het Evenementenfonds en de BR Evenementen.
2. in te stemmen met het beschikbaar stellen van €400.000 voor het WK Volleybal voor dames in 2022 uit het Evenementenfonds en de BR Evenementen.

De griffier,

De voorzitter,

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 267965

Onderwerp: WK BMX 2021 en WK Volleybal 2022

Voorstel

1. Kennis te nemen van het besluit van het college om €150.000 beschikbaar te stellen voor het WK BMX in 2021 uit het Evenementenfonds en de BR Evenementen.
2. In te stemmen met het beschikbaar stellen van €400.000 voor het WK Volleybal voor dames in 2022 uit het Evenementenfonds en de BR Evenementen.

Inleiding

In de Evenementenvisie van 2015 onderscheiden we beeldbepalende evenementen als een categorie evenementen die Arnhem nationaal en internationaal op de kaart zet. Dat zijn natuurlijk onze 'eigen' evenementen zoals de Sonsbeek tentoonstelling en State of Fashion, maar ook de Bridge to Liberation Experience en internationale topsportevenementen. Een opsomming van de afgelopen jaren en alvast een doorkijkje naar de toekomst:

2016 Sonsbeek Transaction en Giro d'Italia
2018 State of Fashion, WK Inline Skaten en WK Zitvolleybal
2019 75 jaar Market Garden
2020 Sonsbeek

In 2021 en 2022 is het mogelijk respectievelijk een WK BMX en een WK volleybal te organiseren in Arnhem. Zodra de financiering rond is, worden de bids hiervoor ingediend bij de internationale bonden. Uitsluitsel hierover is te verwachten in het najaar. Sportcentrum Papendal is de trekker van het WK BMX. De Nederlandse Volleybalbond Nevobo heeft Gelderland verzocht mee te doen in een bid voor het WK vrouwenvolleybal in 2022. Voor zowel BMX als het vrouwenvolleybal is Nederland een sterke kanshebber.

Het grootste deel van het Evenementenfonds is jaarlijks bestemd voor sfeerbepalende evenementen via de subsidieregeling Producties, Evenementen en festivals. Een apart deel van het fonds is bedoeld voor beeldbepalende publieksevenementen. Tijdens het vaststellen van de Evenementenvisie in 2015 is besloten dat voor bedragen boven de €250.000 instemming van de gemeenteraad nodig is.

Beoogd effect

Met beide evenementen zetten we Arnhem op de kaart en wordt er aanzienlijke economische impact gegenereerd. Aangezien de provincie Gelderland bereid is mee te betalen is er voor Arnhem qua investering en economische impact een zeer gunstige verhouding tussen investering en opbrengst.

Gemeente Arnhem

Argumenten

1.1 WK's genereren internationale aandacht en economische impact

Een WK BMX heeft ruim 3000 deelnemers, omdat er in heel veel verschillende klassen wordt gestart. Daarnaast gaat de prognose van de economische impact uit van 35.000 bezoekers. Dat levert Arnhem ongeveer € 4,1 miljoen economische impact op. Naast de directe economische spin-off op korte termijn kan Arnhem ook profiteren van lange termijn effecten via de te genereren publiciteit, netwerkvorming en regiobranding.

Ook voor het WK Volleybal is een verwachte economische impactstudie gemaakt over additionele bestedingen die door dit evenement worden veroorzaakt. De totale uitgaven van het project in Europa worden geschat op ruim €20 mln, de bijdrage van provincie en Gelderse steden bedraagt € 5 mln en de economische impact in Gelderland wordt geraamd op € 9,4 mln. Volleybal wordt wereldwijd gespeeld en krijgt ook veel aandacht. Een WK volleybal is daarmee vergelijkbaar met een EK voetbal. Het WK-volleybal had in 2014 830 mln tv-kijkers en tijdens de finale van het EK meisjes <18 zijn in Valkenhuizen in 2017 meer dan 1,2 mln mensen bereikt via de nieuwe media.

1.2 Arnhem heeft een relatief lage bijdrage op het totaal aan (overheids)investeringen

Voor het WK BMX zal de provincie €600.000 beschikbaar stellen en wordt van Arnhem €150.000 gevraagd.
Voor het WK Volleybal heeft de provincie Gelderland besloten €4,5 mln beschikbaar te stellen. Het vorige Arnhemse college van burgemeester en wethouders heeft de provincie een brief gestuurd waarin staat dat het college de bidaanvraag ondersteunt, zonder daarbij al in te gaan op de bijdrage. Van de gemeente Arnhem wordt een bijdrage van €400.000 verwacht om het binnenhalen van dit evenement mogelijk te maken.

1.3 Beide WK's bieden ook maatschappelijke waarde

Het WK BMX zal plaatsvinden op Papendal, maar er komt een sterke verbinding met de stad via side-events zoals een Urban Sports Week en de medaille ceremonies. Het WK BMX past binnen de ontwikkeling van urban sports in Arnhem, maar vanwege de opzet ook in zijn totaliteit bij Arnhem: het is vernieuwend, wordt energie-neutraal en zorgt door het aanleggen van bmx-baantjes in wijken voor een jongere doelgroep voor meer bewegen. Health (en healthy food) wordt een speerpunt zodat er uitstekende verbindingen worden gelegd met health valley en onze ambities voor stadslandbouw. Door de Urban Sports Week én Medal Plaza te organiseren in de Arnhemse binnenstad draagt deze WK bij aan onze ambities om meer beleving toe te voegen aan de binnenstad. Bovendien wordt de goede relatie tussen Papendal en Arnhem nog weer eens bevestigd.
Het Arnhemse deel van het WK Volleybal betreft het spelen van alle voorrondes, de halve finales en de finale in Gelredome en is inclusief het WK zitvolleybal voor vrouwen. Dit is een direct gevolg van onze goede relatie en convenant met Nevobo. Het side programma van het WK en het convenant richten zich op versterken van de volleybalinfrastructuur, food en gezondheid en beleving in de regio. Daarnaast is het belangrijk een goed en aansprekend programma in de stad om het WK heen te bouwen, want het WK zelf speelt zich vooral binnen af. Om als stad maximaal te profiteren van dit topsportevenement zal een uitgebreid programma-aanbod in de (binnen)stad moeten komen om bezoekers naar de stad en de Arnhemse attracties te trekken. De toeristische sector wordt

aangespoord maximaal aan te haken bij de WK's. Bovendien lenen beide WK's zich uitstekend om (Arnhemse) bedrijven aan zich te binden en ook op de lange termijn economische impact te genereren.

1.2 Nationaal is er veel aandacht, omdat Nederland tot medaillekanshebbers behoort

Zowel in de BMX als in het volleybal behoort Nederland tot de top. Extra aandacht van de media is daardoor gegarandeerd.

1.2 Het evenement wordt door een externe partij georganiseerd

Omdat het evenement door een externe partij wordt georganiseerd lopen wij als gemeente geen risico op het gebied van financiële tegenvallers als gevolg van beide evenementen.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Weinig budget voor extra beeldbepalende evenementen tot 2023

Door het leeuwendeel van het budget voor beeldbepalende evenementen te reserveren voor deze twee WK's, is er weinig ruimte voor nieuwe beeldbepalende publieksevenementen.
De kalender voor beeldbepalende evenementen ziet er tot 2022 dan als volgt uit:

2019 75 jaar Market Garden
2020 Sonsbeek beeldententoonstelling
2021 WK BMX
2022 State of Fashion en WK Volleybal

Als er andere kansen voor unieke beeldbepalende evenementen langskomen, vraagt dat separate besluitvorming en budget.

1.2 Er is extra budget en personele inzet nodig voor initiatieven in de stad.

Ervaringen met vorige grootschalige evenementen hebben geleerd dat bij een dergelijk evenement niet kan worden volstaan met alleen een bijdrage aan de organiserende partij: om in te kunnen spelen op activiteiten en initiatieven in de stad en optimale marketing te doen, is per evenement minimaal nog een bedrag van €50.000 extra nodig. Daarnaast is het nodig verbinding te houden met de organisatie, de extra activiteiten te coördineren en actief bezig te zijn met het verkrijgen van media-aandacht. Ook de tijd hiervoor moet beschikbaar worden gemaakt. De wethouder Evenementen zal samen met de wethouder Economie en Sport maximaal inzetten op het betrekken van ondernemers uit Arnhem en de regio bij deze WK's. Ook gaan zij in gesprek met de provincie Gelderland over gezamenlijke doelen en mogelijkheden om die doelen ook gezamenlijk financieel te dragen. Tenslotte zal ook met culturele en maatschappelijke partners optimale samenwerking worden gezocht om deze WK's tot een succes te maken.

1.3 De bids kunnen niet toegekend worden

Beide WK's zitten in de bid-fase. Dat betekent dat de organisator een voorstel doet aan de internationale bond. Als er meerdere kandidaten zijn, kan het evenement naar een ander land gaan.

1.4 We kunnen de relatie met de provincie Gelderland bestendigen

Bijdragen aan deze twee WK's helpt ons bij het bestendigen van onze goede relatie met de provincie Gelderland. Beide WK's vinden grotendeels in Arnhem plaats en de provincie investeert fors in beide evenementen.

Financiën

De subsidies aan deze twee WK's bedragen €150.000 (BMX) en €400.000 (Volleybal). In totaal is er €550.000 nodig om de subsidiekosten te dekken. Het Evenementenfonds kan de kosten van deze twee WK's dekken.

In het budget voor Beeldbepalende evenementen is jaarlijks €120.000 beschikbaar voor dergelijke grote unieke promotiekansen. In 2019 reserveren we €75.000 van dat bedrag om eventueel in te zetten voor 75 jaar Slag om Arnhem. Van 2020 tot 2022 kunnen we het volledige bedrag wél inzetten. Dat zorgt vanuit het budget voor Beeldbepalende evenementen voor een bedrag van € 405.000. Het Evenementenfonds heeft ook een bestemmingsreserve. Naar verwachting bevat de BR Evenementen begin 2019 ongeveer € 200.000. Daar is voor deze twee WK's dan nog €145.000 van nodig.

Voor de aanvullende financiering van extra spin-off voor de stad, wordt de oplossing in eerste instantie gezocht door samen met de wethouder Sport het gesprek te voeren met de provincie Gelderland. De provincie zet maximaal in op de maatschappelijke impact van topsportevenementen, dus daar liggen kansen voor een andere fundering van het Arnhemse programma. Mocht dat niet het gewenste resultaat opleveren, dan worden de financiële mogelijkheden binnen het Evenementenfonds gezocht. Mocht dat ook niet lukken, dan volgt daar een separaat voorstel voor.

De financiële consequenties worden te zijner tijd verwerkt in een verzamelbesluit.

Uitvoering

Papendal is eind juni geïnformeerd over het besluit om €150.000 toe te kennen aan het WK BMX. Daarmee dienen zij het bid in bij de UCI. De uitslag zal in het najaar volgen.
In augustus vindt afstemming tussen provincie en de andere Gelderse steden plaats over hun bijdrage aan het WK Volleybal.

Communicatie

De provincie Gelderland, Papendal en de Nederlandse Nevobo worden geïnformeerd over het besluit. Communicatie naar de media wordt afgestemd met die partijen en zal op een later tijdstip plaatsvinden.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad
- Raadsvoorstel
- Economische impactstudie Volleybal

Ter inzage stukken voor gemeenteraad
- Economische impactstudie BMX
- Haalbaarheidsonderzoek Volleybal

RAADSVOORSTEL

Besluit van	
Zaaknummer	267965

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 26 juni 2018, Cluster Strategie, Beleid en Regie, nummer: 267965;

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet en artikel 4:23, derde lid van de Algemene wet bestuursrecht;

besluit:

1. kennis te hebben genomen van het besluit van het college om €150.000 beschikbaar te stellen voor het WK BMX in 2021 uit het Evenementenfonds en de BR Evenementen.
2. in te stemmen met het beschikbaar stellen van €400.000 voor het WK Volleybal voor dames in 2022 uit het Evenementenfonds en de BR Evenementen.

De griffier, De voorzitter,

GEMEENTE Arnhem

Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
HAN University of Applied Sciences

Prognose economische impact WK vrouwen volleybal 2022

HAN

Willem de Boer
Jelle Schoemaker

Colofon

Prognose economische impact WK vrouwen volleybal 2022

Onderzoek naar de verwachte economische impact van de Wereldkampioenschappen vrouwen volleybal in Gelderland en Rotterdam in 2022

In opdracht van: NeVoBo & SportVibes

September 2017

Auteurs:
Willem de Boer
Jelle Schoemaker

HAN Sporteconomie
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

i: www.han.nl/sporteconomie
e: willem.deboer@han.nl

Inhoudsopgave

Colofon	2
Hoofdstuk 1 Inleiding	4
Hoofdstuk 2 Methode	6
Hoofdstuk 3 Raming economische impact	8
Hoofdstuk 4 Conclusies	18
Bijlage: Bronnen	19

1. Inleiding

Achtergrond evenement

Elke vier jaar vindt het Wereld Kampioenschappen (WK) Volleybal voor vrouwen en mannen plaats. De Nederlandse Volleybalbond Nevobo is geïnteresseerd in de organisatie van het WK voor vrouwen in 2022. In 2015 werden de EK voor vrouwen en het WK Beachvolleybal in ons land gehouden.

Het WK Volleybal duurt circa drie weken en vindt in vier fases plaats. De eerste fase bestaat uit vier poules van 6 landen die zich voor het evenement gekwalificeerd hebben. Hiervan blijven de 16 beste teams over voor fase 2, met twee poules van 8 landen die ieder 4 wedstrijden spelen. De beste drie landen van elke fase spelen vervolgens in de derde ronde in twee poules van drie teams, waarna de twee beste van elke poule elkaar in het finaleweekend ontmoeten in de kruisfinales, kleine finale (om de 3e plaats) en de grote finale.

De Nevobo wil het evenement van 2022 naar zich toehalen en zet in op het organiseren van de gehele eerste fase in het Gelredome. De tweede en derde fasen vinden plaats in verschillende steden in Europa waarbij Rotterdam de poules met Nederland (mochten ze doorgaan) organiseert. Het finaleweekend moet plaatsvinden in het Gelredome.

Nederland zit in de lift als het gaat om de prestaties van het nationaal vrouwenteam. In 2015 werd in eigen land de tweede plaats behaald op het EK en een jaar later werd er net naast Olympisch eremetaal gegrepen (vierde plaats). Begin september 2017 heeft het Nederlands team zich geplaatst voor de WK van 2018.

Tijdens het WK Volleybal 2022 vindt ook het WK zitvolleybal plaats. Dit evenement vindt plaats gedurende de eerste fase van het reguliere WK in het Gelderdome.

Achtergrond onderzoek

Voordat tot een officieel bid wordt besloten willen de Nevobo en andere belanghebbenden, zoals de potentiele publieke financiers (VWS, provincies en gemeenten) meer inzicht hebben in de haalbaarheid van dit evenement. Daartoe is SportVibes verzocht om een haalbaarheidsstudie uit te voeren. Om inzicht te verschaffen in de mogelijke economische effecten van dit evenement heeft de Nederlandse Volleybalbond (Nevobo) aan HAN Sporteconomie van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen gevraagd om een prognose te maken van de economische impact van het evenement, volgens de beproefde methode van de Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (WESP). Deze methodiek is tot stand gekomen door verschillende wetenschappers en onderzoekers op het gebied van sporteconomie en heeft als doel om de directe additionele bestedingen als gevolg van een (sport-)evenement, zuiver in kaart te brengen.

Structuur van het rapport

In het volgende hoofdstuk wordt uitgelegd wat een haalbaarheidsstudie precies inhoud. Hoofdstuk 3 behandelt de prognose van de economische impact en in hoofdstuk 4 worden de conclusies kort en bondig beschreven.

2. Methode

Prognose economische impact

Voor de prognose van de economische impact is gebruik gemaakt van een gestandaardiseerde methode, welke landelijk is vastgesteld in de Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (WESP). In WESP werken wetenschappers en onderzoekers van verschillende hogescholen, universiteiten en enkele andere maatschappelijke en onderzoeksorganisaties, zoals NOC*NSF, het Mulier Instituut en het CBS, samen om standaardrichtlijnen te ontwerpen om de sociale, economische en promotionele impact van (sport)evenementen te meten. Doel van de WESP is om samen te komen tot uniforme standaarden, om zo onderzoek vergelijkbaar te maken en op een hoog niveau te krijgen en houden.

Het begrip economische impact behoeft enige toelichting. De economische impact van een sportevenement wordt gedefinieerd als de extra bestedingen die door dit evenement veroorzaakt worden in een bepaalde afgebakende omgeving van het evenement.

Het onderzoek voor de economische impact van een sportevenement richt zich in principe op de additionele uitgaven in het onderzoeksgebied van de volgende vier actoren rondom het evenement:

- **Bezoekers**
- **Deelnemers**
- **Media**
- **Organisatie**

Bij de bepaling van de economische impact vanuit de organisatie wordt gekeken naar de inkomsten en uitgaven van de organisatie die direct in het onderzoeksgebied worden gedaan. Er wordt nadrukkelijk niet gekeken naar de inkomsten van uitgaven van derden (personen of organisaties) waarvan de organisatie inkomsten ontvangt of aan wie het uitgaven doet.

Voor onderhavig onderzoek is gebruik gemaakt van de richtlijnen die door de WESP zijn vastgesteld, te weten de Richtlijnenhandboeken Raming Economische Impact, Economische Impact en Bezoekersprofiel (allen versie 1.1). Deze handboeken zijn te downloaden via de website van de WESP: www.evenementenevaluatie.nl.

Afbakening

Dit onderzoek zal zich beperken tot de provincie Gelderland en de gemeente Rotterdam, afzonderlijk van elkaar. Daarnaast is het goed om te weten hoe het evenement zelf is afgebakend. Er wordt alleen gekeken naar het hoofdevenement *sec,* het WK Volleybal voor vrouwen inclusief het WK zit-volleybal. De eventuele activiteiten daaromheen (side-events) worden dus niet meegenomen. Ook de imago-effecten van het evenement – met eventuele extra toekomstige toeristen naar de regio – zullen niet in deze economische prognose worden berekend, aangezien het een lange termijn effect is. Zoals vermeld gaat de economische impact om de additionele bestedingen die direct, dus op de korte termijn, door het evenement binnen de verschillende onderzoeksgebieden neerslaan.

Tot het evenement rekenen we alleen de dagen waarop de wedstrijden van het WK daadwerkelijk in Nederland zullen worden gehouden. Bestedingen op andere dagen door de organisatie en die van deelnemers, bezoekers en de media die speciaal voor het evenement naar Gelderland/Rotterdam komen (maar nog wel nog langer blijven) worden daarbij *ook* tot het evenement gerekend.

Dataverzameling

Om tot de benodigde gegevens en kennis te komen is er deskresearch verricht en data verzameld bij verschillende partijen die betrokken zijn bij het WK 2022, waaronder de Nevobo zelf en de opsteller van de haalbaarheidsstudie, SportVibes. Daarnaast is gekeken naar informatie van vergelijkbare evenementen, zoals het WK vrouwen van 2014 in Italië, het EK Volleybal 2015 in Nederland, het WK Beachvolleybal in 2015 en verschillende wedstrijden in het kader van de World Grand Prix (vrouwen) en World League (heren) die ook in Nederland plaatsvonden. Voor een volledig overzicht van de bronnen zie bijlage 1.

3. Raming economische impact

Met de economische impact van een evenement als het WK Volleybal, wordt bedoeld de additionele, dat wil zeggen extra, bestedingen die door dit evenement worden veroorzaakt in een afgebakend gebied.

Bij een internationaal topsportevenement zoals het WK Volleybal zijn verschillende ‘economische effecten’ te onderscheiden: bestedingen door toeschouwers, overnachtingen door deelnemers, uitgaven en inkomsten van de organisatie, enzovoorts. In zekere zin zijn dit allemaal ‘economische effecten’: ze zijn een gevolg van het sportevenement voor de economie. De centrale vraag is: welke effecten zijn echt additioneel en zijn niet het gevolg van een verschuiving van de vraag.

Wat zijn additionele bestedingen?

We beschouwen in principe alleen de bestedingen additioneel die aan twee voorwaarden voldoen:

- Er is een oorzakelijk verband met de organisatie van het evenement. In de praktijk betekent dit dat alleen de bestedingen worden meegenomen van bezoekers, deelnemers, organisatie en pers die speciaal voor het evenement naar het onderzoeksgebied (Gelderland/Rotterdam) zijn gekomen. In dit onderzoek worden uitgaven van de bewoners van het betreffende onderzoeksgebied als niet-additioneel gezien, omdat het aannemelijk is dat zij het geld dat zij aan of door het evenement besteedden, anders ook in datzelfde onderzoeksgebied zouden hebben uitgegeven. We gaan er derhalve vanuit dat indien het evenement op een andere locatie (wereldwijd) zou zijn gehouden, er geen inwoners van die gebieden speciaal daarvoor naar deze andere locatie zouden zullen reizen.
- De uitgaven gerelateerd aan het sportevenement moeten niet worden ‘teniet gedaan’ door vermindering van de vraag in andere delen van de economie, met andere woorden als er sprake is van verschuiving van vraag. Een voorbeeld van verschuiving zijn subsidies van de locale overheid: als het evenement niet in een onderzoeksgebied (bijvoorbeeld Gelderland) plaatsvindt, deze uitgaven naar alle waarschijnlijkheid toch ook in die lokale/regionale economie terechtgekomen. In feite is dit dus een verschuiving van de vraag binnen het onderzoeksgebied. Deze uitgaven worden dus niet meegeteld als additioneel.

Schatting aantal bezoeken

Voor de raming van de economische impact is de eerste stap om een schatting te maken van het aantal bezoekers. Omdat nog niet alles bekend is over de precieze invulling van het programma, zullen de nodige aannames gemaakt moeten worden. SportVibes en Nevobo hebben het volgende scenario als meest realistisch gepresenteerd voor het WK Volleybal:

- Het Geldredome (fase 1) heeft een maximale capaciteit van 29.000 personen voor dit evenement
- In totaal worden er voor 9 speeldagen van de eerste fase 100.000 dagbezoeken verwacht.
- Voor de 2e fase zijn er vier speeldagen in Ahoy Rotterdam, waarvoor 32.000 dagbezoeken worden verwacht.
- Voor de 3e fase zijn drie wedstrijden in Ahoy Rotterdam voorzien met in totaal ongeveer 24.000 bezoeken.
- De finaleronde zal over twee dagen in Arnhem (Gelredome) naar verwachting 40.000 dagbezoekers trekken.

Deze schattingen zijn gebaseerd op een ´middenvariant´: bij deelname van het Nederlands team zullen de bezoekersaantallen naar verwachting hoger uitvallen, maar zonder Nederlandse deelname zullen de aantallen voor de verschillende fasen mogelijk (iets) lager zijn.

De totale bezoekersaantallen zijn lager dan bij het WK in het volleybalgekke Italië in 2014. Daar waren naar schatting 150.000 bezoekers bij de eerste fase en voor de derde ronde en finaleronde (beide in Milaan) samen zo'n 92.000 bezoekers. Overigens haalde het gastland daar de finaleronde. Bij de finaleronde van het EK Volleybal (2015) in Rotterdam kwamen circa 22.000 bezoekers.

Schatting bezoeken WK Volleybal 2022	
Fase 1: Gelderland	100.000
Fase 2: Rotterdam	32.000
Fase 3: Rotterdam	24.000
Fase 4: Gelderland	40.000
Aantal dagbezoeken	**196.000**

Bezoekers: herkomst, type en additionaliteit

Voor de economische impact is het belangrijk te weten waar de bezoekers komen. In de onderstaande tabellen staan de ramingen voor de herkomst van de bezoekers en uitsplitsingen naar verblijf- en dagbezoeken en naar additionaliteit. De ramingen zijn vooral gebaseerd op de gegevens van de EK Volleybal en WK Beachvolleybal.

We verwachten de meeste 'lokale' bezoekers voor Gelderland, onder meer vanwege de omvang van dat onderzoeksgebied. Bij de eerdere evenementen in Rotterdam kwamen relatief minder bezoekers uit eigen stad naar het volleybal. Bij de eerste fase worden wel meer buitenlanders verwacht vanwege de deelname van 24 landen. Ook de finales in Gelderland zullen naar verwachting goed bezocht worden door buitenlanders.

Bezoeken FASE 1	Gelderland	NL elders	Buitenland	Totaal
Herkomst	40%	45%	15%	
Dagbezoeken	40.000	45.000	15.000	**100.000**
Verblijfsbezoek		5%	70%	**13%**
Eéndagbezoek	100%	95%	30%	**87%**
Aantal verblijf		2.300	10.500	**12.800**
Aantal eendagbezoeken	40.000	42.800	4500	**87.300**
Additioneel verblijf		90%	90%	
Add. eendagbezoeken		70%	90%	
Add. verblijfbezoeken		2.100	9.500	**11.600**
Add. eendagbezoeken		30.000	4.100	**34.100**

Bezoeken FASE 2 & 3	Rotterdam	NL elders	Buitenland	Totaal
Herkomst	15%	75%	10%	
Dagbezoeken	8.400	42.000	5.600	**56.000**
Verblijfsbezoek		10%	70%	**15%**
Eéndagbezoek	100%	90%	30%	**86%**
Aantal verblijf		4.200	3.920	**8.120**
Aantal eendagbezoeken	8.400	37.800	1680	**47.880**
Additioneel verblijf		60%	60%	
Add. eendagbezoeken		80%	80%	
Add. verblijfbezoeken		2.500	2.400	**4.900**
Add. eendagbezoeken		30.200	1.300	**31.500**

Bezoeken FINALES	Gelderland	NL elders	Buitenland	Totaal
Herkomst	40%	40%	20%	
Dagbezoeken	16.000	16.000	8.000	**40.000**
Verblijfsbezoek		10%	80%	**20%**
Eéndagbezoek	100%	90%	20%	**80%**
Aantal verblijf		1.600	6.400	**8.000**
Aantal eendagbezoeken	16.000	14.400	1.600	**32.000**
Additioneel verblijf		90%	90%	
Add. eendagbezoeken		70%	90%	
Add. verblijfbezoeken		1.400	5.800	**7.200**
Add. eendagbezoeken		10.100	1.400	**11.500**

Dagbestedingen van bezoekers

Met behulp van de gemiddelde bestedingen per evenementbezoek, per dag dus, is nu een inschatting te maken van de totale additionele dagbestedingen van het WK Volleybal. Bij de EK Volleybal waren er grote verschillen tussen de speelsteden en groepen bezoekers. Zo besteedden additionele bezoekers in Apeldoorn slechts 22 euro per dag en 30 euro per dag bij de World League in Apeldoorn, terwijl de additionele buitenlandse bezoekers in Rotterdam meer dan 100 euro uitgaven. Bij het WK Beachvolleybal waren de dagbestedingen van additionele bezoekers respectievelijk voor de meeste groepen en steden tussen de 22 euro en 45 euro. De uitgaven van bezoekers is dus met de nodige onzekerheid omgeven, al is wel duidelijk dat buitenlandse bezoekers relatief veel besteden.

Aan de hand van deze gegevens komen we tot een inschattingen van bezoekersbestedingen. We gaan van relatief bescheiden bedragen uit, waarbij verblijfsbezoekers iets meer per dag zullen besteden dan dagbezoekers. We verwachten dat de gemiddelde uitgaven voor buitenlanders in Rotterdam iets hoger zijn dan in Gelderland.

FASE 1: Gelderland	NL elders	Buitenland	Totaal
Add. verblijfbezoeken	2.100	9.500	**11.600**
Add. dagbezoeken	30.000	4.100	**34.100**
dagbestedingen verblijf	€ 35,00	€ 60,00	
dagbestedingen 1dagbez.	€ 30,00	€ 50,00	
Totale additionele dagebestedingen	**€ 974.000**	**€ 775.000**	**€ 1.749.000**

FASE 2 & 3: Rotterdam	NL elders	Buitenland	Totaal
Add. verblijfbezoeken	2.500	2.400	**4.900**
Add. dagbezoeken	30.200	1.300	**31.500**
dagbestedingen verblijf	€ 40,00	€ 70,00	
dagbestedingen 1dagbez.	€ 35,00	€ 50,00	
Totale additionele dagebestedingen	**€ 1.157.000**	**€ 233.000**	**€ 1.390.000**

FINALEFASE: Gelderland	NL elders	Buitenland	Totaal
Add. verblijfbezoeken	1.400	5.800	**7.200**
Add. dagbezoeken	10.100	1.400	**11.500**
dagbestedingen verblijf	€ 35,00	€ 60,00	
dagbestedingen 1dagbez.	€ 30,00	€ 50,00	
Totale additionele dagebestedingen	**€ 352.000**	**€ 418.000**	**€ 770.000**

Overnachtingsbestedingen van bezoekers

Van de overnachtende bezoekers mag worden aangenomen dat zij gemiddeld het evenement minimaal 2 tot 7 dagen zullen bijwonen, afhankelijk van de fase. We nemen aan dat het aantal nachten dat bezoekers in de eerste fase in Gelderland verblijft aanzienlijk groter is dan het aantal dagbezoeken van deze overnachters, omdat de teams elk (slechts) vijf maal spelen in 9 dagen. In de tweede en derde fase worden door elk team respectievelijk vier en twee wedstrijden gespeeld in een korte periode. In de finalefase is er geen rustdag.

De gemiddelde bestedingen aan overnachtingen ligt veelal rond de 35 euro per persoon bij Nederlanders en 50 euro per persoon bij buitenlanders, waarbij dit voor Gelderland iets lager is dan voor Rotterdam.

FASE 1: Gelderland	NL elders	Buitenland	Totaal
Add. verblijfbezoeken	2.100	9.500	11.600
gem. bezoeken/bezoeker	2	4	
add. bezoekers	1050	2375	3425
Overnachtingen per bezoek	2,5	7	
Add. overnachtingen	2.600	16625	19.225
Gemiddelde overnachtingskosten pppn	€ 30,00	€ 40,00	
Overnachtingbestedingen	**€ 78.000**	**€ 665.000**	**€ 743.000**

FASE 2 & 3: Rotterdam	NL elders	Buitenland	Totaal
Add. verblijfbezoeken	2.500	2.400	4.900
gem. bezoeken/bezoeker	2	2,5	
add. bezoekers	1250	960	2210
Overnachtingen per bezoek	2,5	4	
Add. overnachtingen	3.100	3840	6.940
Gemiddelde overnachtingskosten pppn	€ 35,00	€ 50,00	
Overnachtingbestedingen	**€ 109.000**	**€ 192.000**	**€ 301.000**

FINALEFASE: Gelderland	NL elders	Buitenland	Totaal
Add. verblijfbezoeken	1.400	5.800	7.200
gem. bezoeken/bezoeker	1,5	1,5	
add. bezoekers	930	3900	4830
Overnachtingen per bezoek	1,5	2	
Add. overnachtingen	1.400	7800	9.200
Gemiddelde overnachtingskosten pppn	€ 30,00	€ 40,00	
Overnachtingbestedingen	**€ 42.000**	**€ 312.000**	**€ 354.000**

Bestedingen door langer verblijf bezoekers

Niet alle overnachters gaan meteen na het evenement direct naar huis, ook niet degenen die speciaal voor het evenement zijn gekomen. De verwachting is dat zowel Nederlanders als buitenlanders gemiddeld anderhalve tot drie dagen langer blijven in het onderzoeksgebied. De bestedingen lopen op van 35 euro per persoon voor Nederlanders in Gelderland tot 70 euro voor buitenlanders in Rotterdam.

Totale economische impact bezoekers

In de tabel hieronder zijn alle verwachte bezoekers bestedingen nog eens samengevat. De totale economische impact vanuit bezoekers ramen we in totaal op ruim 4,6 miljoen euro voor Gelderland en 1,9 miljoen euro voor Rotterdam.

FASE 1: Gelderland	NL elders	Buitenland	Totaal
Additionele verblijvers	1.050	2375	3.425
Gem. duur langer verblijf	1,5	4	
Uitgaven per dag	€ 35,00	€ 60,00	
Totale bestedingen door langer verblijf	**€ 55.000**	**€ 570.000**	**€ 625.000**

FASE 1: Gelderland	NL elders	Buitenland	Totaal
Dagbestedingen bezoekers	€ 974.000	€ 775.000	€ 1.749.000
Overnachtingen	€ 78.000	€ 665.000	€ 743.000
Uitgaven langer verblijf	€ 55.000	€ 570.000	€ 625.000
Totaal	**€ 1.107.000**	**€ 2.010.000**	**€ 3.117.000**

FASE 2 & 3: Rotterdam	NL elders	Buitenland	Totaal
Additionele verblijvers	1.250	960	2.210
Gem. duur langer verblijf	1,5	2,5	
Uitgaven per dag	€ 40,00	€ 70,00	
Totale bestedingen door langer verblijf	**€ 75.000**	**€ 168.000**	**€ 243.000**

FASE 2 & 3: Rotterdam	NL elders	Buitenland	Totaal
Dagbestedingen bezoekers	€ 1.157.000	€ 233.000	€ 1.390.000
Overnachtingen	€ 109.000	€ 192.000	€ 301.000
Uitgaven langer verblijf	€ 75.000	€ 168.000	€ 243.000
Totaal	**€ 1.341.000**	**€ 593.000**	**€ 1.934.000**

FINALEFASE: Gelderland	NL elders	Buitenland	Totaal
Additionele verblijvers	930	3900	4.830
Gem. duur langer verblijf	1	1,5	
Uitgaven per dag	€ 35,00	€ 60,00	
Totale bestedingen door langer verblijf	**€ 33.000**	**€ 351.000**	**€ 384.000**

FINALEFASE: Gelderland	NL elders	Buitenland	Totaal
Dagbestedingen bezoekers	€ 352.000	€ 418.000	€ 770.000
Overnachtingen	€ 42.000	€ 312.000	€ 354.000
Uitgaven langer verblijf	€ 33.000	€ 351.000	€ 384.000
Totaal	**€ 427.000**	**€ 1.081.000**	**€ 1.508.000**

Economische impact deelnemers en officials

De bestedingen van deelnemers en hun begeleiders bij een WK Volleybal zijn allemaal additioneel. Deze zullen immers bij een andere locatie van het evenement zeker niet in Nederland landen. De aantallen deelnemers en officials zijn door de Nevobo en SportVibes aangeleverd. Er wordt verwacht dat er voor elk team van 14 speelsters tien begeleiders (coaches, teammanagers, etc.) aanwezig zullen zijn. Zes hiervan worden door de WK organisatie verzorgd en voor vier zullen de teams zelf overnachtingen en dergelijke regelen. In de deelnemersaantallen voor Gelderland zijn ook de 32 teams met deelnemers en begeleiders voor het WK zitvolleybal meegenomen.

We schatten de uitgaven op vijftig euro per persoon per dag ligt, bovenop de kosten die de organisatie voor haar rekening neemt. Daarnaast wordt er vanuit gegaan dat teams en officials nog extra zullen blijven in Gelderland dan wel Rotterdam voorafgaand en na de verschillende fasen van het evenement. De uitgaven op die dagen zullen de teams/personen ook voor eigen rekening nemen.

De totale uitgaven van deelnemers en officials zal naar verwachting ruim 1,6 miljoen euro zijn voor Gelderland en 146.000 euro voor Rotterdam.

Deelnemersbestedingen	Gelderland 1ste fase	Rotterdam 2e fase	Rotterdam 3e fase	Gelderland Finales
Deelnemers en begeleiding door org. betaald	480	36	72	48
Begeleiders betaald door eigen team	96	36	72	48
Officials	138	16	16	16
Deelnemers en begeleiding WK Zitvolleybal	576			
Totaal aantal deelnemers & begeleiding	1290	88	160	112
Gemiddeld aantal dagen in regio voor event	9	5	7	3
Gemiddelde besteding per persoon per dag (alle)	€ 50,00	€ 50,00	€ 50,00	€ 50,00
Gemiddelde besteding overnachtingen (begeleiders)	€ 125,00	€ 125,00	€ 125,00	€ 125,00
Extra verblijf voorbereiding	4			1
Eigen uitgaven extra verblijf pppd (incl. overn)	€ 175,00			€ 175,00
Raming totale economische impact deelnemers	**€ 1.592.000**	**€ 27.000**	**€ 119.000**	**€ 54.000**

Bestedingen vanuit de media

Op basis van eerdere edities van het WK Volleybal (accreditaties bij WK 2014 met name) verwacht SportVibes dat er circa 400 personen vanuit de media in Gelderland gestationeerd worden voor de eerste fase van het evenement. Voor de tweede en derde fasen is dit naar verwachting 200 en voor de finales circa 300. Hiervan is zo'n 90% afkomstig van buiten de onderzoeksgebieden dus additioneel. We gaan uit van een gemiddelde verblijfsduur van 7, 5 en 3 nachten voor de verschillende fasen. Voor de uitgaven van deze groep hanteren we een gemiddelde dagbesteding van 40 euro voor Gelderland en Rotterdam. De overnachtingsbestedingen variëren van 80 tot 100 euro per nacht. De totale bestedingen van media komen daarmee uit op naar schatting op € 424.000 voor Gelderland en ruim een ton voor Rotterdam.

Media	Gelderland 1ste fase	Rotterdam 2e en 3e fase	Gelderland finales
Aantal media aanwezig (dagen; schatting)	400	200	300
Aandeel additionele mediawerkers	90%	90%	90%
Aantal additionele mediawerkers	360	180	270
Gemiddeld aantal dagen aanwezig add. mediawerker	7	5	3
Gemiddelde dagbesteding	€ 40,00	€ 40,00	€ 40,00
Dagbestedingen media	€ 101.000	€ 36.000	€ 32.000
Aandeel van additionele mediawerkers dat overnacht	90%	90%	90%
Gemiddeld aantal overnachtingen	9	4	3
Gemiddelde besteding per nacht	€ 80,00	€ 100,00	€ 80,00
Bestedingen aan overnachtingen media	€ 233.000	€ 65.000	€ 58.000
Totale economische impact media	**€ 334.000**	**€ 101.000**	**€ 90.000**

Economische impact vanuit de organisatie

Voor de raming van de economische impactberekening van het WK Volleybal 2022 is het van belang in kaart te brengen welke uitgaven de (mogelijke) toekomstige evenementen-organisator gaat doen in de verschillende onderzoeks-gebieden en welke inkomsten het uit diezelfde gebieden, zal genereren. Het saldo daarvan is de netto economische impact vanuit de organisatie. Voor de raming is veel afhankelijk van de keuzes die de organisatie doet (o.a. omvang evenement) en welke partijen welke verantwoordelijkheden krijgen met betrekking tot de uitvoering van de diverse activiteiten.

In de eerste tabel staan de **uitgaven** voor het evenement door de organisatie die betrekking hebben op het Gelderse deel. Op basis van ervaringen bij andere evenementen en schattingen heeft SportVibes, in samenwerking met Nevobo en de HAN de uitgavenposten verdeeld naar de verschillende onderzoeksgebieden.

Voor de verwerving van het evenement moet naar verwachting circa 5 miljoen euro worden voldaan aan de internationale Volleybalbond FIVB. Omdat de organisatie van het evenement waarschijnlijk in Gelderland gevestigd zal zijn, zal daar een relatief groot deel van de organisatiekosten neerslaan. We gaan er vanuit dat een deel (ca. 1,25 miljoen euro) van de fee weer terugkomt in Gelderland, doordat het organisatiebureau daar zal worden gehuisvest (beoogd). We gaan er van uit dat naast de overige (kleine 2 miljoen euro) aan algemene uitgaven voor 60% in Gelderland neerslaan, voor 15% in Rotterdam en 25% elders.

Daarnaast gaan we er van uit dat uitgaven die aan een locatie door de organisatie wordt toegeschreven daar ook voor 80% zullen worden gedaan. De overige 20% zal ‘elders’ plaatshebben is de inschatting. Voor de tv-registratie is het aannemelijk dat de meeste uitgaven (75%) elders worden gedaan. In onderstaande tabel staan de uitsplitsingen van de verschillende uitgavenposten weergegeven voor de twee onderzoeksgebieden. Let op: Gelderland en Rotterdam tellen niet op tot Totaal, omdat er ook bestedingen buiten deze twee regio’s worden gedaan, welke niet in de tabel zijn weergegeven (inkomsten idem).

Uitgavenspost	Gelderland	Rotterdam	Totaal
algemeen	€ 2.439.000	€ 297.000	€ 6.982.000
communicatie	€ 823.000	€ 221.000	€ 1.582.000
tv-registratie	€ 295.000	€ 74.000	€ 1.774.000
sponsoring	€ 274.000	€ 79.000	€ 539.000
hospitality	€ 230.000	€ 55.000	€ 424.000
infrastructuur en logistiek	€ 2.499.000	€ 438.000	€ 3.726.000
wedstrijdzaken	€ 294.000	€ 63.000	€ 459.000
transport	€ 235.000	€ 123.000	€ 474.000
hotelaccommodatie	€ 373.000	€ 142.000	€ 678.000
evenementen	€ 704.000	€ 149.000	€ 1.097.000
catering	€ 436.000	€ 146.000	€ 761.000
overig	€ 725.000	€ 242.000	€ 1.208.000
WK Zitvolleybal	€ 788.000	€ 0	€ 1.020.000
Totaal	**€ 10.115.000**	**€ 2.029.000**	**€ 20.724.000**

Aan de **inkomsten**kant van de organisatie zijn er nog grote onzekerheden. Hierbij zijn de bestedingen aan side-events niet meegenomen. De aanname is dat van de sponsoring 30% uit Gelderland afkomstig zal zijn, 20% uit Rotterdam en de overige helft van landelijke sponsoren. De organisatie van het WK Volleybal hangt waarschijnlijk voor een belangrijk deel (bijna 45%) af van overheidsinvesteringen in de voorgestelde begroting. Naast publieke financiering verwacht de organisatie dat er inkomsten zijn vanuit kaartverkoop, eigen sponsoring en de internationale bond vanuit de verkoop van sponsorrechten. Deze laatste zal naar verwachting voor een kwart uit de provincie Gelderland komen. Voor de verdeling van de kaartverkoop zijn we uitgegaan van de verdeling zoals die ook bij de bezoekersaantallen is weergegeven.

Inkomstenpost	Gelderland	Rotterdam	Totaal
Sponsoren	€ 1.069.000	€ 713.000	€ 3.563.000
Verkoop commerciële rechten aan FIVB			€ 2.600.000
Nationale overheid (VWS)	€ 240.000	€ 75.000	€ 2.000.000
Provincies	€ 5.000.000	€ 0	€ 5.000.000
Gemeenten	€ 664.000	€ 1.200.000	€ 1.864.000
Kaartverkoop	€ 1.360.000	€ 176.000	€ 4.574.000
Overige	€ 31.000	€ 21.000	€ 103.000
WK zitvolleybal	€ 107.000	€ 0	€ 1.020.000
Totaal	**€ 8.471.000**	**€ 2.185.000**	**€ 20.724.000**

Uit bovenstaande is op te maken dat de organisatie van het evenement zo'n 1,6 miljoen euro meer in de Gelderse economie uitgeeft dat het aan inkomsten vanuit vooral overheden, sponsoren en bezoekers uit die provincie zal ontvangen. Rotterdam zal naar verwachting te maken krijgen met een kleine negatieve **netto economische impact** vanuit de organisatie van 211.000 euro.

Economische impact organisatie	Gelderland	Rotterdam
Bestedingen in onderzoeksgebied	€ 10.115.000	€ 2.029.000
Inkomsten uit onderzoeksgebied	€ 8.471.000	€ 2.240.000
Netto economische impact organisatie	**€ 1.644.000**	**€ 211.000-**

Kanttekeningen (1): Multiplier

In dit onderzoek is er niet gewerkt met een multiplier op de toename van de (autonome) bestedingen door de komst van het WK Volleybal. De multiplier is de mate waarin een bestedingseffect verder doorwerkt in de economie, waarbij ook indirecte effecten zichtbaar worden. De multiplier maakt geen deel uit van de WESP-methodologie om de economische impact te berekenen omdat er nog veel onduidelijkheid (en tussen economen veel onenigheid) is over de omvang van de multiplier in het algemeen en bij sportevenementen in het bijzonder. Met een multiplier groter dan 1 zijn de indirecte effecten van de toegenomen bestedingen in een onderzoeksgebied positief en betekent dit dat er een indirect effect is waardoor de totale economische impact op de langere termijn groter wordt.

Kanttekeningen (2): Verdringingseffecten.

In de hiervoor geleverde berekeningen is er geen rekening gehouden met mogelijke verdringingseffecten. Door de organisatie van een groot sportevenement zullen ook mensen juist de provincie verlaten of op een niet naar het onderzoeksgebied komen. Een deel daarvan zal de geplande bestedingen later (of eerder) inhalen, maar ook een deel zal deze bestedingen niet of elders doen, waardoor er een negatief effect is op de economische impact. Dit effect is nu niet meegenomen in de voorgaande berekeningen. Hetzelfde geldt overigens voor lange termijn effecten zoals terugkerende bezoekers of nieuwe toeristen die door het evenement juist naar dat gebied worden getrokken.

Kanttekening (3): Disclaimer

Dit onderzoek is grotendeels gebaseerd op gegevens die in augustus 2017 bekend waren bij Sportvibes, Nevobo en de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Aanpassingen in bijvoorbeeld het toernooischema of organisatiemodel kunnen grote gevolgen hebben voor de daadwerkelijke economische impact van het evenement.

4. Conclusie

Dit onderzoek staat in het teken van de mogelijke economische impact van het WK Volleybal voor vrouwen in 2022 voor de provincie Gelderland en de gemeente Rotterdam. Met de economische impact van een evenement, zoals het WK Volleybal, wordt bedoeld de additionele, dat wil zeggen extra, bestedingen die door dit evenement worden veroorzaakt in een afgebakend gebied (respectievelijk Gelderland en Rotterdam). Vanwege het verkennende karakter van de Nevobo en haar partners richting een mogelijk bid voor dit evenement zijn nog niet alle details bekend over de mogelijke invulling van het evenement. Er is gewerkt met beschikbare gegevens over het evenement vanuit de Nevobo, indicatoren over bestedingen en herkomst van andere evenementen zoals het WK Beachvolleybal en EK Volleybal in 2015 en verschillende aannames in samenspraak met de opsteller van het haalbaarheidsonderzoek SportVibes.

De raming van de economische impact voor het evenement is in onderstaande tabel zichtbaar. Gelderland heeft de meeste additionele bestedingen vanuit bezoekers, media en met name de deelnemende teams. Dit komt vooral omdat het evenement met de meeste teams, het langst gevestigd is in Gelderland. In totaal wordt zo'n 8,3 miljoen euro aan extra bestedingen in de Gelderse economie verwacht vanwege het evenement. Voor Rotterdam is dit bijna twee miljoen euro. De belangrijkste bijdrage aan de regionale economieën komt van de bezoekers, zij zijn goed voor respectievelijk 4,6 en 1,9 miljoen euro.

De uiteindelijk gerealiseerde economische impact (indien het evenement doorgang heeft) zal voor een groot deel samenhangen met de mate waarin de organisatie bezoekers van buiten de onderzoeksgebieden weet aan te trekken en te verleiden om overnachtingen en andere bestedingen in de betreffende regio's te doen. Daarnaast speelt ook de spreiding van de uitgaven van de organisatie over de verschillende onderzoeksgebieden een belangrijke rol.

Naast deze directe economische spin-off op korte termijn kunnen Rotterdam en Gelderland ook profiteren van lange termijn effecten via de te genereren publiciteit, netwerkvorming en regiobranding. Deze zijn hier buiten beschouwing gelaten.

Categorie	Gelderland	Rotterdam
Bezoekers	€ 4.625.000	€ 1.934.000
Deelnemers/teams	€ 1.646.000	€ 146.000
Media	€ 424.000	€ 101.000
Organisatie	€ 1.644.000	€ 211.000-
Economische impact	**€ 8.339.000**	**€ 1.970.000**

Bijlage: Bronnen

Geraadpleegde literatuur

Boer, W. de (2014). Economische impact WK Beachvolleybal voor Apeldoorn. Nijmegen: HAN.

Boer, W. de (2014). Prognose economische impact WK Beachvolleybal voor Apeldoorn. Nijmegen: HAN.

Boer, W. de, E. Gerritsen, E. de Klerk, H. van de Wetering, C. Wijn (2013). *Maak van je evenement een A-merk.* Arnhem: Provincie Gelderland, BMC, HAN.

Groot, M. de, S. Blom, M. van der Gugten (2012), *Meer halen uit sportevenementen. Evaluatie VWS beleidskader pilots sportevenementen*. Amsterdam: DSP-groep.

Herpen, N.A. van & Asselman, D.A. (2015). *Prognose economische impact WK Beachvolleybal 2015*. Den Haag: De Haagse Hogeschool

Herpen, N.A. van, Meer, C. van, & Asselman, D.A. (2015). *Evaluatie economische impact WK Beachvolleybal 2015*. Den Haag: De Haagse Hogeschool

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2013) *Beleidskader Sportevenementen*. Den Haag: Rijksoverheid.

Oldenboom, E. (2016). *Economische impact van het EK Volleybal Vrouwen te Eindhoven 2015*. Epse: Meerwaarde

Oldenboom, E. (2016). *Economische impact van het EK Volleybal Vrouwen te Rotterdam 2015*. Epse: Meerwaarde

Oldenboom, E. (2016). *Economische impact van het WK Beachvolleybal Amsterdam 2015*. Epse: Meerwaarde

Oldenboom, E. (2016). *Economische impact van het WK Beachvolleybal Nederland 2015*. Epse: Meerwaarde

Oldenboom, E. (2016). *Economische impact van het WK Beachvolleybal Rotterdam 2015*. Epse: Meerwaarde

Schoemaker, J. (2015). *EK Volleybal Apeldoorn 2015- Economische impact en profiel van de bezoekers*. Nijmegen: HAN

Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (2013). Richtlijnenhandboek Prognose Economische Impact www.evenementenevaluatie.nl

Geraadpleegde websites

www.fivb.com
www.evenementenevaluatie.nl
www.gelderland.nl
www.italy2014.fivb.org
www.minvws.nl
www.mulierinstituut.nl
www.netherlands2015.fivb.org
www.noc-nsf.nl
www.poland2014.fivb.org
www.russiavolley.com
www.sporteconomie.nl
www.sportvibes.nl
www.tigsports.nl
www.volleybal.nl
www.volleybalkrant.nl

Met medewerking van:

Michel Everaert (Nevobo
Jos Smulders (SportVibes)

Foto's voorpagina (v.l.n.r.)

volleybal.nl; fivb.com; nos.nlwww.nevobo.nl

Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

Economische impactprognose

WK BMX 2021 in Arnhem

Jelle Schoemaker en Willem de Boer

Februari 2017

Colofon

Prognose economische impact WK BMX 2021

Onderzoek naar de verwachte economische impact van de Wereldkampioenschappen BMX in Arnhem en Gelderland en in 2021

In opdracht van: Sportcentrum Papendal

Februari 2018

Auteurs:

Jelle Schoemaker

Willem de Boer

HAN Sporteconomie

Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

i: www.sporteconomie.nl

e: willem.deboer@han.nl

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	**2**
1. Inleiding	**3**
2. Methode	**4**
3. Raming economische impact	**7**
4. Conclusie	**18**
Bronnen	**19**

1. Inleiding

Sinds 2011 worden jaarlijks op het nationaal sportcentrum Papendal in Arnhem de Worldcup Supercross BMX verreden waarbij internationale top BMX'ers strijden om wereldbeker succes. De laatste editie was dit binnen het Framed! festival. Dit festival omvatte naast de worldcup wedstrijden een festivalterrein waarbij hiphop en scheurende gitaren, *smokin'BBQ* en *real American Burgers* een spectaculair weekendprogramma omlijstte met BMX stunts, barbiers, mobiele tattoostudio, *Daredevil Kids Playground* en een *Pump Battle*. Ook werd de Holland Classic Toertocht voor racefietsers en mountainbikers verreden. Mede hierdoor werd de BMX Supercross op Papendal door de internationale wielerbond UCI uitgeroepen tot beste event van de BMX World Cup Serie in 2017.

De wereldwielrenbond UCI heeft de organisatie van de World Cup BMX op Papendal gevraagd om zich kandidaat te stellen voor de organisatie van de Wereld Kampioenschappen BMX in 2021. In 2014 werden de WK BMX 2014 in Rotterdam georganiseerd door The Organizing Connection (TOC).Voor 2021 wil Sportcentrum Papendal samen met TIG-Sports graag onderzoeken of een WK BMX financieel, organisatorisch en bestuurlijk haalbaar is. Door YBBP is een eerste 'haalbaarheidsstudie' uitgevoerd voor dit evenement waarbij nog gekeken wordt of het evenement op **Papendal (scenario 1)** of in het **Gelredome (scenario 2)** kan worden georganiseerd.

Sportcentrum Papendal heeft de HAN Sporteconomie gevraagd om voor beide scenario's de economische impact te ramen, voor zowel de **gemeente Arnhem** als de **provincie Gelderland**. Daartoe zal, volgens de beproefde methode van de Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (WESP), de directe additionele bestedingen als gevolg van het sportevenement, zuiver in kaart worden gebracht. In het volgende hoofdstuk wordt uitgelegd wat een haalbaarheidsstudie precies inhoud. Hoofdstuk 3 behandelt de prognose van de economische impact en in hoofdstuk 4 worden de conclusies kort en bondig beschreven.

2. Methode

De **doelstelling** van dit onderzoek is het ramen van de economische impact van het WK BMX 2021 voor de provincie Gelderland enerzijds en de gemeente Arnhem anderzijds. Hierbij worden twee scenario's onderscheiden. In het eerste vindt het evenement plaats in Gelredome, in het tweede is Papendal de plek waarom de WK worden georganiseerd. Het eerste scenario heeft een aanzienlijk hoger ambitieniveau dan het tweede en dat wordt gereflecteerd in de omvang van de begroting en ook in de (beoogde) bezoekersaantallen. In dit onderzoek zijn we uitgegaan van de cijfers die uitgegaan van de cijfers die door de opdrachtgever (sportcentrum Papendal) zijn aangeleverd, om zo consistent te zijn met het haalbaarheidsonderzoek. We doen hier dan ook nadrukkelijk geen uitspraak over de haalbaarheid van één van beide scenario's of in welke mate deze cijfers realistisch zijn. Wel worden deze gegevens uitgewerkt naar – in onze ogen – zo realistisch mogelijke ramingen van de economische impact, aan de hand van literatuuronderzoek, eerdere economische impactstudies en ervaringen met eerdere evenementen.

Voor de prognose van de economische impact is gebruik gemaakt van een gestandaardiseerde methode, welke landelijk is vastgesteld in de Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (WESP). In WESP werken wetenschappers en onderzoekers van verschillende hogescholen, universiteiten en enkele andere maatschappelijke en onderzoeksorganisaties, zoals NOC*NSF, het Mulier Instituut en het CBS, samen om standaardrichtlijnen te ontwerpen om de sociale, economische en promotionele impact van (sport)evenementen te meten. Doel van de WESP is om samen te komen tot uniforme standaarden, om zo onderzoek vergelijkbaar te maken en op een hoog niveau te krijgen en houden.

Het begrip economische impact behoeft enige toelichting. De economische impact van een sportevenement wordt gedefinieerd als de extra bestedingen die door dit evenement veroorzaakt worden in een bepaalde afgebakende omgeving van het evenement. Het onderzoek voor de economische impact van een sportevenement richt zich in principe op de additionele uitgaven in het onderzoeksgebied van de volgende vier actoren rondom het evenement:

- Bezoekers
- Deelnemers
- Media
- Organisatie

Bij de bepaling van de economische impact vanuit de organisatie wordt gekeken naar de inkomsten en uitgaven van de organisatie die direct in het onderzoeksgebied worden gedaan. Er wordt nadrukkelijk niet gekeken naar de inkomsten van uitgaven van derden (personen of organisaties) waarvan de organisatie inkomsten ontvangt of aan wie het uitgaven doet.

Voor onderhavig onderzoek is gebruik gemaakt van de richtlijnen die door de WESP zijn vastgesteld, te weten de Richtlijnenhandboeken Raming Economische Impact, Economische Impact en Bezoekersprofiel (allen versie 1.1). Deze handboeken zijn te downloaden via de website van de WESP: www.evenementenevaluatie.nl.

Afbakening

Dit onderzoek zal zich beperken tot ramingen voor de gemeente Arnhem en voor de provincie Gelderland, afzonderlijk van elkaar. Daarnaast is het goed om te weten hoe het evenement zelf is afgebakend. Er wordt alleen gekeken naar het hoofdevenement sec, de WK BMX. De eventuele activiteiten daaromheen worden dus niet meegenomen. Side-events zoals een Urban Sportsweek, die wordt overwogen om te realiseren rondom het evenement, vallen dus buiten de scope van dit onderzoek. Ook de imago-effecten van het evenement –met eventuele extra toekomstige toeristen naar de regio –zullen niet in deze economische prognose worden berekend, aangezien het een lange termijn effect is. Zoals vermeld gaat de economische impact om de additionele bestedingen die direct, dus op de korte termijn, door het evenement binnen de verschillende onderzoeksgebieden neerslaan. Ook de bestedingen die in de voorbereiding en direct na afloop door de organisatie en die van deelnemers, bezoekers en de media die speciaal voor het evenement naar Arnhem/Gelderland komen worden daarbij tot het evenement gerekend.

Dataverzameling

Om tot de benodigde gegevens en kennis te komen is er deskresearch verricht en data verzameld bij verschillende partijen die betrokken zijn bij de WK BMX 2021, waaronder de nationaal sportcentrum Papendal zelf en de opsteller van de haalbaarheidsstudie, YBBP. Daarnaast is gekeken naar informatie van voorgaande WK BMX edities in Rock Hill South Carolina (2017) en Ahoy Rotterdam (2014) en de evaluaties van de Worldcup Supercross wedstrijden op Papendal. Voor een volledig overzicht van de bronnen zie bijlage 1.

3. Raming economische impact

Met de economische impact van een evenement als de WK BMX, wordt bedoeld de additionele, dat wil zeggen extra, bestedingen die door dit evenement worden veroorzaakt in een afgebakend gebied.

Bij een internationaal topsportevenement zoals de WK BMX zijn verschillende ‘economische effecten’ te onderscheiden: bestedingen door toeschouwers, overnachtingen door deelnemers, uitgaven en inkomsten van de organisatie, enzovoorts. In zekere zin zijn dit allemaal ‘economische effecten’: ze zijn een gevolg van het sportevenement voor de economie. De centrale vraag is: welke effecten zijn echt additioneel en zijn niet het gevolg van een verschuiving van de vraag.

Wat zijn additionele bestedingen?

We beschouwen in principe alleen de bestedingen additioneel die aan twee voorwaarden voldoen:

- Er is een oorzakelijk verband met de organisatie van het evenement. In de praktijk betekent dit dat alleen de bestedingen worden meegenomen van bezoekers, deelnemers, organisatie en pers die speciaal voor het evenement naar het onderzoeksgebied (Arnhem/Gelderland) zijn gekomen. In dit onderzoek worden uitgaven van de bewoners van het betreffende onderzoeksgebied als niet-additioneel gezien, omdat het aannemelijk is dat zij het geld dat zij aan of door het evenement besteedden, anders ook in datzelfde onderzoeksgebied zouden hebben uitgegeven. We gaan er derhalve vanuit dat indien het evenement op een andere locatie (wereldwijd) zou zijn gehouden, er geen inwoners van die gebieden speciaal daarvoor naar deze andere locatie zouden zullen reizen.
- De uitgaven gerelateerd aan het sportevenement moeten niet worden ‘teniet gedaan’ door vermindering van de vraag in andere delen van de economie, met andere woorden als er sprake is van verschuiving van vraag. Een voorbeeld van verschuiving zijn subsidies van de lokale overheid: als het evenement niet in een onderzoeksgebied (bijvoorbeeld Gelderland) plaatsvindt, deze uitgaven naar alle waarschijnlijkheid toch ook in die lokale/regionale economie terechtgekomen. In feite is dit dus een verschuiving van de vraag binnen het onderzoeksgebied. Deze uitgaven worden dus niet meegeteld als additioneel.

Schatting aantal bezoeken

Voor de raming van de economische impact is de eerste stap om een schatting te maken van het aantal bezoekers. De WK BMX worden verreden over 4,5 dag en had in 2014 29.000 bezoeken (excl. topsportdeelnemers/coaches) en in 2017 ongeveer 20.000 bezoeken. Dat maakt ongeveer 4.000-6.000 bezoeken per dag. Momenteel kent de Worldcup Supercross op Papendal ongeveer 11.000 bezoeken over 3 dagen waarbij op zaterdag en zondag ongeveer 4.000 bezoekers per dag worden afgelegd. Omdat nog niet alles bekend is over de precieze invulling van het programma, zullen de nodige aannames gemaakt moeten worden die verkregen zijn via Sportcentrum Papendal. Daarbij zijn op dit moment twee locaties nog mogelijk.

Locatie: Gelredome

De eerste locatie betreft het Gelredome waar de wedstrijden en een aantal side-events zullen plaatsvinden. De BMX baan op Papendal wordt dan voornamelijk gebruikt als trainingslocatie en als camping. De openings- en sluitingsceremonie zal in het centrum van Arnhem plaatsvinden. Hierbij worden 60.000 bezoeken verwacht over 4,5 dagen. Het Gelredome is een multifunctioneel sportstadion met een capaciteit van maximaal 25.000 zitplaatsen. Dit is flink groter dan Ahoy waar capaciteit is voor maximaal 15.000 toeschouwers en dit voor de WK BMX in 2014 terug werd gebracht naar 7.000. Wanneer er 60.000 bezoeken worden verwacht, zal de capaciteit van het Gelredome teruggebracht kunnen/moeten worden tot 12.000-13.000 zitplaatsen. Een totaal van 60.000 bezoeken lijkt ons gezien de ervaringen in 2014 in Ahoy daarmee erg ambitieus.

Locatie: Papendal

Een tweede mogelijkheid is om de WK BMX op Papendal te organiseren. In dat geval zullen hier zowel de wedstrijden, een deel van het side-events en de camping plaatsvinden. Hierbij worden 35.000 bezoeken verwacht over 4,5 dagen. De huidige capaciteit van de Worldcup Supercross ligt op 4.500 bezoekers per dag en dient om het totaal aantal bezoeken te realiseren uitgebreid dient te worden naar een capaciteit van 7.000-8.000 bezoekers per dag. Een totaal van 35.000 bezoeken lijkt ons gezien de ervaringen in 2014 in Ahoy daarmee aan de hoge kant maar niet onrealistisch. De organisatie verwacht het aantal bezoekers de komende jaren bij de Worldcup supercross op Papendal te laten groeien, zodat voor de WK op Papendal minimaal hetzelfde aantal bezoekers worden verwacht als de WK in Rotterdam. Er wordt ook verwacht dat Freestyle BMX in populariteit zou toenemen, mede doordat het ook een Olympische Sport is geworden.

Reguliere bezoekers en breedtesportdeelnemers

De WK BMX kenmerken zich door de grote aantrekkingskracht die het heeft op de BMX-sporter. Rondom de WK worden ook een breedtesporttoernooi georganiseerd waarbij iedere BMX'ers zich voor kan inschrijven. Van het totale bezoekersaantal bij de WK BMX in 2014 was +/- 40% deelnemer (inclusief topsporters) en +/- 20% begeleiding en supporter. Er waren 11.000 reguliere bezoeken gedaan (34%). Het overige was VIP's of media.

Voor de WK BMX in Arnhem gaan we niet uit van dezelfde verhoudingen. We schatten in dat hetzelfde aantal breedtesportdeelnemers meedoet maar dat vooral de reguliere bezoekers hoger ligt. Omdat breedtesportdeelnemers veelal internationale bezoekers zijn die langer verblijven, worden deze breedtesportdeelnemers apart behandeld in de economische impactprognose.

Locatie	GELREDOME	PAPENDAL
Aantal bezoeken	**60.000**	**35.000**
Bezoeken breedtesport en begeleiding	17.000	17.000
Reguliere bezoeken	43.000	18.000

Reguliere bezoekers

Voor de locatie Gelredome worden 43.000 reguliere bezoeken verwacht. Op basis van de WK BMX in 2014 en de Worldcup wedstrijden op Papendal schatten we in dat een individuele bezoeker het evenement gemiddeld 1,4 dagen bezoekt en een additionele bezoeker (die van buiten het onderzoeksgebied komt) gemiddeld 1,5 dagen.

Bij de WK BMX in 2014 was 69% van de reguliere bezoeken additioneel omdat ze zonder het evenement niet in Rotterdam zouden hebben plaatsgevonden. Voor Arnhem schatten we in dat dit in het Papendal-scenario ongeveer hetzelfde zal zijn, maar bij het Gelredome (waar meer publiek wordt verwacht) dat er een kleiner deel uit Arnhem zelf komt.

Bij de Worldcup supercross op Papendal is ongeveer 30-40% van de bezoeken additioneel voor Gelderland omdat ze zonder het evenement niet in Gelderland zouden zijn. Voor beide scenario's denken we dat een WK een grote aantrekkingskracht heeft op liefhebbers uit heel Nederland. Vandaar dat we uitgaan van 40% additionele bezoekers voor Gelderland wanneer het op Papendal wordt georganiseerd en 45% in het Gelredome.

De gemiddelde dagbesteding van een additionele reguliere bezoeker lagen bij de WK BMX in 2014 rond de 36 euro per Nederlander en 50 euro per buitenlander voor Rotterdam. De

gemiddelde bestedingen bij de Worldcup Supercross op Papendal lagen tussen de 10-25 euro per persoon in Gelderland. In beide scenario's zijn we uitgegaan van een gemiddelde besteding van 45 euro in Arnhem en 50 euro in Gelderland. De bestedingen liggen het hoogst in Arnhem omdat de meeste bezoekers van buiten deze regio komen. Wanneer gekeken wordt naar Gelderland dan tellen de bestedingen van inwoners uit Gelderland niet meer mee, waardoor het bedrag lager uitkomt.

Locatie	GELREDOME		PAPENDAL	
	Arnhem	Gelderland	Arnhem	Gelderland
Aantal reguliere bezoeken	43.000	43.000	18.000	18.000
Gemiddeld aantal dagen/bezoeker	1,4	1,4	1,4	1,4
Aantal individuele bezoekers	30.714	30.714	12.857	12.857
Aandeel additionele bezoekers	80%	45%	70%	40%
Aantal additionele bezoekers	24.571	13.821	9.000	5.143
Gemiddeld aantal dagen/additionele bezoeker	1,5	1,5	1,5	1,5
Aantal additionele bezoeken (afgerond)	37.000	21.000	14.000	8.000
Gemiddelde dagbesteding	€ 45	€ 50	€ 45	€ 50
Dagbesteding bezoekers	**€1.665.000**	**€ 1.050.000**	**€ 630.000**	**€ 400.000**

Overnachtingsbestedingen van bezoekers

Zowel bij de WK BMX 2014 als de Worldcup Supercross op Papendal geeft ongeveer 14% van de additionele bezoekers aan dat ze speciaal voor het evenement blijven overnachten.

Additionele bezoekers van buiten Gelderland zullen eerder overnachten dan additionele bezoekers voor Arnhem (deze komen immers ook uit Gelderland zelf). Bij het Gelredomescenario verwachten we vanwege de hoge bezoekersaantallen dat er meer dagjesmensen naar Gelderland worden getrokken en dus minder overnachtingen plaatsvinden. De gemiddelde overnachtingsduur van de additionele bezoeker lag bij de WK BMX in 2014 op 4 nachten voor Nederlanders en 6 nachten voor buitenlanders. Door de aanwezigheid van een camping die georganiseerd werd vanuit de WK, bedroegen de gemiddelde overnachtingsprijs 22 euro voor elke Nederlander en 33 euro voor elke buitenlander die bleef overnachten. Bij de Worldcup supercross op Papendal lag de gemiddelde overnachtingsduur op 2 nachten en ook ongeveer dezelfde overnachtingsprijs. Voor de WK BMX in 2021 gaan we daarom uit van gemiddeld 3 nachten en een gemiddelde overnachtingsprijs van 30 euro.

Locatie	GELREDOME		PAPENDAL	
	Arnhem	Gelderland	Arnhem	Gelderland
Aantal additionele bezoekers	24.571	13.821	9.000	5.143
Aandeel overnacht in onderzoeksgebied	6%	9%	12%	16%
Gem. overnachtingsduur	5	5	5	5
Gem. overnachtingsprijs	€ 30	€ 30	€ 30	€ 30
Totale bestedingen aan additionele overnachtingen	**€ 221.000**	**€ 187.000**	**€ 162.000**	**€ 123.000**

Bestedingen door langer verblijf bezoekers

Niet alle overnachters (zie vorige bladzijde) gaan meteen na het evenement direct naar huis, ook niet degenen die speciaal voor het evenement zijn gekomen. De verwachting is dat zowel Nederlanders als buitenlanders gemiddeld een dag langer blijven in het onderzoeksgebied. De bestedingen die hierbij horen schatten we net iets hoger in dan de dagbestedingen die gedaan worden door alle additionele bezoekers.

Locatie	GELREDOME		PAPENDAL	
	Arnhem	Gelderland	Arnhem	Gelderland
Additionele overnachters	1470	1240	1080	820
Gem. aantal dagen langer in onderzoeksgebied	1,2	1,2	1,2	1,2
Gemiddelde dagbesteding	€ 45	€ 50	€ 45	€ 50
Totale bestedingen additionele bezoekers door langer verblijf	**€ 79.400**	**€ 74.400**	**€ 58.300**	**€ 49.200**

Totale economische impact bezoekers

In de tabel hiernaast zijn alle verwachte bezoekers bestedingen nog eens samengevat. De totale economische impact vanuit bezoekers voor de locatie Gelredome komen neer op bijna 1,4 miljoen euro voor Arnhem en 1,1 miljoen voor Gelderland. Dit verschil komt met name doordat de Gelderlander zorgt voor economische impact in Arnhem maar niet voor Gelderland. Daarentegen schatten we in dat de bestedingen door mensen van buiten Gelderland, iets hoger zullen zijn dan de Gelderlanders waardoor dit verschil niet te groot wordt.

In het geval dat gekozen wordt voor de locatie Papendal zorgt dit voor een economische impact vanuit bezoekers van 503.000 euro voor Arnhem en 426.000 euro voor Gelderland. Het verschil tussen de locatie Gelredome en Papendal wordt vooral veroorzaakt door het verschil in aantal bezoeken en hun verwachte herkomst.

Locatie	GELREDOME		PAPENDAL	
	Arnhem	Gelderland	Arnhem	Gelderland
Dagbesteding bezoekers	€ 960.000	€ 720.000	€ 360.000	€ 280.000
Totale bestedingen additionele bezoekers door langer verblijf	€ 238.000	€ 250.000	€ 87.000	€ 93.000
Totale bestedingen additionele bezoekers door langer verblijf	€ 152.000	€ 143.000	€ 56.000	€ 53.000
Totale additionele bestedingen door bezoekers	**€ 1.350.000**	**€ 1.113.000**	**€ 503.000**	**€ 426.000**

Economische impact breedtesportdeelnemers

Naast de reguliere bezoeker kennen de WK BMX ook veel breedtesportdeelnemers die meedoen aan een open toernooi. De bestedingen van deze deelnemers en hun begeleiders zijn bijna allemaal additioneel. Deze zullen immers bij een andere locatie van het evenement in Europa zeker niet in Nederland landen. Voor beide locaties gaan we uit van dezelfde deelnemersaantallen die gebaseerd zijn op de WK BMX in 2014. De gemiddelde dagbesteding van deze groep werden bij de WK 2014 in Rotterdam op 50 euro geschat door de gemiddelde bestedingen van een reguliere buitenlandse bezoeker te nemen. Voor de gemeente Arnhem verwachten wij ongeveer hetzelfde uitgavenpatroon.

Bij de WK 2014 bezocht een breedtesportdeelnemer gemiddeld het evenement 5 keer en bleef 85% overnachten met een gemiddelde overnachtingsduur van 6 nachten. De gemiddelde besteding per nacht lag door het gebruik van de camping rond de 25-30 euro. Voor de WK BMX in 2021 verwachten wij ongeveer hetzelfde.

Breedtesportdeelnemers en begeleiding	Arnhem	Gelderland
Aantal bezoeken breedtesportdeelnemers en begeleiding	17.000	17.000
Aandeel additioneel	98%	90%
Gemiddelde dagbesteding	€ 55	€ 60
Dagbesteding breedtesportdeelnemers	**€ 916.300**	**€ 918.000**
Gemiddeld aantal dagen/bezoeker	5,0	5,0
Aantal additionele breedtesportbezoekers	3332	3060
Aandeel van additioneel dat overnacht	80%	90%
Gemiddeld aantal overnachtingen	6	6
Gemiddelde besteding per nacht	€ 35	€ 35
Bestedingen aan overnachtingen	**€ 560.000**	**€ 578.000**
Additionele overnachters	2670	2750
Gem. aantal dagen langer in onderzoeksgebied	1	1
Gemiddelde dagbesteding	€ 55	€ 60
Totale bestedingen additionele breedtesportdeelnemers door langer verblijf	**€ 147.000**	**€ 165.000**

Economische impact topsportdeelnemers

Bij de WK in 2014 deden er 263 topsporters mee aan het officiële WK BMX. Dit is ongeveer gelijk aan het aantal deelnemers van de Worldcup supercross op Papendal. Voor elke topsporter kwam er ongeveer 1,5 man begeleiding/coaches mee tijdens de WK BMX. Deze zijn allemaal additioneel omdat ze immers bij een andere locatie van het evenement in Europa zeker niet in Nederland landen. Voor beide locaties gaan we uit van dezelfde prognose.

De WK duren 4,5 dagen maar 2 dagen voor de wedstrijden kunnen de topsporters de baan al betreden. Vandaar dat we verwachten dat men gemiddeld 7 dagen bij de WK is. Naast de kosten die de organisatie voor haar rekening neemt, schatten we in dat de uitgaven van deze groep op 35 euro in Arnhem en 40 euro in Gelderland zullen zijn.

De topsporters en begeleiders zullen allemaal in Arnhem overnachten en daar zal op basis van onderzoek bij de Worldcup BMX op Papendal 70 euro per persoon aan uitgegeven worden door de nationale teams.

Topsporters	Arnhem	Gelderland
Topsporters	260	260
Begeleiders	400	400
Totaal aantal deelnemers & begeleiding	660	660
Gemiddeld aantal dagen in Gelderland	7	7
Gemiddelde besteding per persoon per dag	€ 35	€ 40
Dagbestedingen	**€ 161.700**	**€ 184.800**
Aandeel van additioneel dat overnacht	100%	100%
Gemiddeld aantal overnachtingen	7	7
Gemiddelde besteding per nacht	€ 70	€ 70
Bestedingen aan overnachtingen	**€ 323.000**	**€ 323.000**

Economische impact mediawerkers

Er kwamen ongeveer 180 mediawerkers naar de WK 2014. Vanwege de toenemende populariteit van deze sport gaan we uit van 200 mediawerkers in 2021.Daarvan is 95% additioneel voor Arnhem en 90% voor Gelderland. Bij de WK 2014 bleven de mediawerkers gemiddeld 3,5 dagen bij het evenement. Hun gemiddelde dagbesteding ligt ongeveer gelijk aan de reguliere bezoeker.

Daarnaast zal ongeveer 80% van de mediawerkers in Arnhem overnachten en 90% ergens in Gelderland. Hun gemiddelde besteding per nacht schatten we in op 50 euro per persoon.

Media, totaal en additioneel	Arnhem	Gelderland
Aantal media aanwezig	200	200
Aandeel additionele mediawerkers	95%	90%
Aantal additionele mediawerkers	190	180
Gemiddeld aantal dagen aanwezig add. mediawerker	3,5	3,5
Gemiddelde dagbesteding	€ 35	€ 40
Dagbestedingen media	**€ 23.000**	**€ 25.000**
Aandeel van additionele mediawerkers dat overnacht	80%	90%
Gemiddeld aantal overnachtingen	4	4
Gemiddelde besteding per nacht	€ 50	€ 50
Bestedingen aan overnachtingen media	**€ 30.000**	**€ 32.000**

Economische impact organisatie

Voor de raming van de economische impactberekening van de WK BMX is het van belang in kaart te brengen welke uitgaven de (mogelijke) toekomstige evenementen-organisator gaat doen in de verschillende onderzoeksgebieden en welke inkomsten het uit diezelfde gebieden, zal genereren. Het saldo daarvan is de netto economische impact vanuit de organisatie. Voor de raming is veel afhankelijk van de keuzes die de organisatie doet (o.a. omvang evenement) en welke partijen welke verantwoordelijkheden krijgen met betrekking tot de uitvoering van de diverse activiteiten. Omdat de accommodaties allebei in Arnhem bevinden en de organisatie van het evenement waarschijnlijk op Papendal gevestigd zal zijn, zal in Arnhem en in Gelderland een relatief groot deel van de organisatiekosten neerslaan. Daarbij zal wel een deel van de expertise gehaald worden uit Amsterdam waar medeorganisator TIG Sports is gevestigd. We gaan er van uit dat dit voor alle (overige) algemene uitgaven geldt en relatief ook voor veel van de communicatie en de post 'overig'. Voor sommige posten zoals de tv-registratie of de afdracht aan de internationale federatie is wel duidelijk dat deze niet in Gelderland zullen neerslaan. In de tabellen staan de uitsplitsingen van de verschillende uitgavenposten weergegeven voor de twee onderzoeksgebieden. Let op: Arnhem en Gelderland tellen niet op tot het totaal, omdat de bestedingen in Arnhem feitelijk ook in Gelderland plaatsvinden en er ook bestedingen buiten deze twee regio's worden gedaan, welke niet in de tabel zijn weergegeven (idem voor inkomsten).

Scenario: Gelredome

De totale uitgaven van de WK BMX in het Gelredome worden op 4,3 miljoen euro begroot. De uitgaven aan algemene zaken (o.a. afdracht internationale bond) en publieke zaken (o.a. tv-registratie) zullen niet veel in Arnhem of Gelderland belanden. De commerciële zaken en operationele zaken (o.a. accommodatie) echter wel. In totaal zal 44% van de uitgaven in Arnhem belanden en 60% in Gelderland.

Gelredome		
Uitgaven	**Arnhem**	**Gelderland**
Algemene zaken	€ 39.000	€ 153.000
Publieke zaken	€ 27.000	€ 114.000
Commerciële zaken	€ 58.000	€ 121.000
Operationele zaken	€ 1.728.000	€ 2.179.000
Totale uitgaven	**€ 1.852.000**	**€ 2.567.000**

Aan de inkomstenkant zien we dat gemeente en provincie een belangrijke financierders zijn van het evenement. Ook een deel van de sponsoren, *suppliers* en kaartverkoop worden uit het onderzoeksgebied verwacht. In totaal zal 8% van de inkomsten uit

Arnhem komen en 36% uit Gelderland. Netto levert dit een economische impact op van 1,5 miljoen euro voor Arnhem en 1 miljoen voor Gelderland.

Gelredome		
Inkomsten	**Arnhem**	**Gelderland**
Nationale bond	€ 1.000	€ 18.000
Sponsoren	€ 45.000	€ 135.000
Toeleveranciers	€ 60.000	€ 180.000
Sporters en begeleiders	€ 0	€ 0
Internationale federatie	€ 0	€ 0
Gemeente	€ 200.000	€ 200.000
Provincie	€ 0	€ 750.000
Ministerie van VWS	€ 10.000	€ 129.000
Kaartverkoop	€ 30.000	€ 150.000
Overige	€ 0	€ 0
Totale inkomsten	**€ 346.000**	**€ 1.562.000**

Gelredome		
	Arnhem	**Gelderland**
Uitgaven in onderzoeksgebied	€ 1.852.000	€ 2.567.000
Inkomsten uit onderzoeksgebied	€ 346.000	€ 1.562.000
Netto impact	**€ 1.506.000**	**€ 1.005.000**

Locatie: Papendal

De totale uitgaven aan de WK BMX op Papendal worden op 3,5 miljoen begroot. Ook hier geldt dat de uitgaven aan algemene zaken (o.a. afdracht internationale bond) en publieke zaken (o.a. tv-registratie) niet veel in Arnhem of Gelderland zullen belanden terwijl de uitgaven aan de commerciële zaken en operationele zaken (o.a. accommodatie) wel veelal in Gelderland zullen neerslaan. In totaal zal 41% van de uitgaven in Arnhem belanden en 58% in Gelderland.

Papendal		
Uitgaven	**Arnhem**	**Gelderland**
Algemene zaken	€ 27.000	€ 105.000
Publieke zaken	€ 27.000	€ 111.000
Commerciële zaken	€ 51.000	€ 104.000
Operationele zaken	€ 1.302.000	€ 1.702.000
Totale uitgaven	**€ 1.407.000**	**€ 2.022.000**

Aan de inkomstenkant zien we ook hier de gemeente en provincie weer als grote financierders terug. En ook hier zal een deel van de sponsoren, suppliers en kaartverkoop uit de onderzoeksgebieden komen. In totaal zal 8% van de inkomsten uit Arnhem komen en 31% uit Gelderland. De naar verhouding hogere bijdrage uit Arnhem komt omdat in het Gelredome meer inkomsten van buiten worden verwacht (o.a. VWS, kaartverkoop, sponsoring). De naar verhouding lagere bijdrage uit Gelderland komt omdat ze (fors) minder hoeven bij te dragen in dit scenario. Netto levert een WK op Papendal een economische impact op 1,1 miljoen euro voor Arnhem en 9 ton voor de Gelderse economie.

Papendal		
Inkomsten	**Arnhem**	**Gelderland**
Nationale bond	€ 1.000	€ 18.000
Sponsoren	€ 45.000	€ 135.000
Suppliers/toeleveranciers	€ 40.000	€ 120.000
Sporters en begeleiders	€ 0	€ 0
Internationale federatie	€ 0	€ 0
Gemeente	€ 150.000	€ 150.000
Provincie	€ 0	€ 450.000
Ministerie van VWS	€ 8.000	€ 106.000
Kaartverkoop	€ 50.000	€ 138.000
Overige	€ 0	€ 0
Totale inkomsten	**€ 294.000**	**€ 1.117.000**

Papendal		
	Arnhem	**Gelderland**
Uitgaven in onderzoeksgebied	€ 1.407.000	€ 2.022.000
Inkomsten uit onderzoeksgebied	€ 294.000	€ 1.117.000
Netto impact	**€ 1.113.000**	**€ 905.000**

Kanttekeningen

In dit onderzoek is er niet gewerkt met een multiplier op de toename van de (autonome) bestedingen door de komst van de WK BMX. De multiplier is de mate waarin een bestedingseffect verder doorwerkt in de economie, waarbij ook indirecte effecten zichtbaar worden. De multiplier maakt geen deel uit van de WESP-methodologie om de economische impact te berekenen omdat er nog veel onduidelijkheid (en tussen economen veel onenigheid) is over de omvang van de multiplier in het algemeen en bij sportevenementen in het bijzonder.

In de hiervoor geleverde berekeningen is er geen rekening gehouden met mogelijke verdringingseffecten. Door de organisatie van een groot sportevenement zullen ook mensen juist de provincie verlaten of op een niet naar het onderzoeksgebied komen. Een deel daarvan zal de geplande bestedingen later (of eerder) inhalen, maar ook een deel zal deze bestedingen niet of elders doen, waardoor er een negatief effect is op de economische impact. Daar staat tegenover dat economische effecten voor lange termijn effecten zoals terugkerende bezoekers of nieuwe toeristen die door het evenement juist naar dat gebied worden getrokken, ook niet zijn meegenomen. .

Dit onderzoek is grotendeels gebaseerd op gegevens die in januari 2018 bekend waren bij Sportcentrum Papendal, TIG Sports en de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Aanpassingen in het verwachte aantal bezoekers kunnen grote gevolgen hebben voor de daadwerkelijke economische impact van het evenement.

4. Conclusie

Dit onderzoek staat in het teken van de mogelijke economische impact van de WK BMX in 2021 voor de gemeente Arnhem en de provincie Gelderland. Met de economische impact wordt bedoeld de additionele, dat wil zeggen extra, bestedingen die door dit evenement worden veroorzaakt in deze twee onderzoeksgebieden. Vanwege het verkennende karakter van het sportcentrum Papendal en haar partners richting een mogelijk bid voor dit evenement zijn nog niet alle details bekend over de mogelijke invulling van het evenement. Er is gewerkt met beschikbare gegevens over het evenement, indicatoren over bestedingen en herkomst van andere evenementen zoals de WK BMX in 2021 en de jaarlijkse Worldcup Supercross wedstrijden op Papendal.

Wanneer de WK BMX in het Gelredome worden georganiseerd en 60.000 bezoeken trekken, levert dit Arnhem ongeveer 5,6 miljoen euro economische impact op. Dit wordt met name veroorzaakt door de reguliere bezoeker, de breedtesportdeelnemer en de organisatie. Ook de Gelderse economie zal profiteren met ongeveer 4,5 miljoen euro. Omdat de bezoekers voor een groter deel uit Gelderland komen, is deze impact iets lager. Terwijl de breedtesportdeelnemer, topsporters en mediawerkers in beide gevallen additioneel zijn. De netto-impact van de organisatie is iets lager omdat een deel groter deel van de inkomsten vanuit dezelfde provincie komen. In het geval dat de WK op Papendal worden georganiseerd en 35.000 bezoeken trekken, levert dit Arnhem ongeveer 4,1 miljoen euro op en de Gelderse economie 3,7 miljoen. Dit verschilt met name doordat de bestedingen van bezoekers lager zullen zijn. De uiteindelijk gerealiseerde economische impact zal voor een groot deel samenhangen met de mate waarin de organisatie bezoekers van buiten de onderzoeksgebieden weet aan te trekken en te verleiden om overnachtingen en andere bestedingen in de betreffende regio's te doen. Daarnaast speelt ook de spreiding van de uitgaven van de organisatie over de verschillende onderzoeksgebieden een belangrijke rol.

Naast deze directe economische spin-off op korte termijn kunnen Arnhem en Gelderland ook profiteren van lange termijn effecten via de te genereren publiciteit, netwerkvorming en regiobranding. Deze zijn hier buiten beschouwing gelaten.

X 1.000	GELREDOME		PAPENDAL	
Economische impact	Arnhem	Gelderland	Arnhem	Gelderland
Totale bestedingen bezoeker	€ 1.965	€ 1.311	€ 850	€ 572
Breedtesportdeelnemers	€ 1.623	€ 1.661	€ 1.623	€ 1.661
Topsporters en begeleiders	€ 485	€ 508	€ 485	€ 508
Media	€ 53	€ 57	€ 53	€ 57
Organisatie	€ 1.506	€ 1.005	€ 1.113	€ 905
Totaal	**€ 5.632**	**€ 4.542**	**€ 4.124**	**€ 3.703**

Bronnen

Geraadpleegde literatuur:

Boer, W. de (2011). World Cup BMX 2011 - economische impact, bezoekersprofiel. Nijmegen: HAN

Boer, W. de (2012). World Cup BMX 2012 - economische impact en bezoekersprofiel. Nijmegen: HAN.

Boer, W. de (2015). World Cup BMX Supercross 2015 Economische impact en bezoekersprofiel. Nijmegen: HAN

City of Rock Hill, Parks, Recreation & Tourism Dept. (2017). International Economic Impact Survey Results: 2017 BMX World Championships.

Janssen, L. (2017). BMX Supercross Worldcup & Framed Festival 2017. Economische impact en bezoekersprofiel. Nijmegen: HAN.

Oldenboom, E. (2014). WK BMX. Economische impact van het WK BMX te Rotterdam 2014. Epse: Meerwaarde.

Papendal en TIG Sports (2017). Presentatie WK BMX 2021. Arnhem: Papendal.

Provincie Gelderland (2017). Gelders Sportakkoord. Arnhem: Provincie Gelderland.

Schoemaker, J. (2013). World Cup BMX 2013 - economische impact en bezoekersprofiel. Nijmegen: Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (2013). Richtlijnenhandboek Prognose Economische Impact www.evenementenevaluatie.nl

Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (2016). Richtlijnenhandboek Economische impact. www.evenementenevaluatie.nl

YBBP (2017). Haalbaarheidsonderzoek BMX UCI World Championships. Amsterdam: YBBP.

Geraadpleegde websites:

www.arnhem.nl

www.allesoversport.nl

www.bmxholland.nl

www.bmxnews.com

www.bmxpapendal.nl

www.evenementenevaluatie.nl

www.framedfestival.nl

www.gelderland.nl

www.minvws.nl

www.noc-nsf.nl

www.sporteconomie.nl

www.trackcyclingworlds2016.london

www.uci.ch

DAMES VOLLEYBAL
WERELD KAMPIOENSCHAPPEN
2022

TIG SPORTS

30
WERKNEMERS

SPORT
MARKETING
BUREAU

SINDS
2003

AMSTERDAM

INTERNATIONALE
SPORTEVENEMENTEN

TIG SPORTS

NEVOBO

75
WERKNEMERS

ORGANISATIE
25 VOLLEYBAL
EVENEMENTEN

SINDS
1947

NIEUWEGEIN

NEDERLANDSE
VOLLEYBAL BOND

nevobo

WK HOCKEY
2015

EK ATLETIEK
2016

WK SHORTTRACK
2017

WK ROEIEN
2014

WK BEACH-VOLLEYBAL 2015

110.000 bezoekers

8,2 waarderingscijfer publiek

85.000
kinderen namen deel aan clinics van Nevobo in aanloop naar het WK

10.000
kinderen namen deel aan side events tijdens het WK in samenwerking met scholen

WERELDRECORD BEACHVOLLEYBAL

2355 deelnemers aan grootste toernooi ooit

276 velden op het strand van Scheveningen

WK BEACH-VOLLEYBAL 2015

52 zenders internationaal

731 uur totale uitzendtijd

21 landen

128.06 miljoen cumulatief publiek wereldwijd

€ 11 miljoen free publicity

225 geaccrediteerde journalisten

SOCIAL MEDIA

Hashtag **#WKBeach2015** was trending topic tijdens finale mannen.

Gedurende het WK **16.731** mentions

>100 miljoen impressies

2017 World Grand Prix Volleyball Dames

2017 World Tour Beachvolleyball

2018 World Grand Prix Volleyball Dames

2019 World Grand Prix Volleyball Dames

EVENEMENTEN IN NEDERLAND

Terugkerend

2017 EK Volleyball Meisjes < 18

2018 EK Beachvolleyball

2018 WK Zitvolleyball

2019 EK heren Volleyball (t/m kwartfinales)

2020 OKT Volleyball sames (ambitie)

EVENEMENTEN IN NEDERLAND

Eenmalig

WK VOLLEYBAL DAMES 2022

WK DAMES VOLLEYBAL 2022

SCHEMA WK DAMES 2022

1E RONDE:

- Speelstad Arnhem
- 24 teams
- Vier poules van zes teams
- 15 wedstrijden per poule
- 9 dagen
- eerste vier per poule gaan door naar volgende ronde
- 1 of 2 rustdagen voor start 2e ronde

2E RONDE:

- Speelstad in Nederland: Rotterdam of Amsterdam
- Zes speelsteden in buitenland Brussel, Berlijn, Parijs, Rome, Londen, Warschau of Istanbul
- 16 teams
- Twee poules van acht
- Resultaten uit 1e ronde blijven staan en tellen mee in tweede poule
- 16 wedstrijden per poule,
- 4 competitiedagen en 1 rustdag
- Eerst drie per poule gaan door naar volgende ronde
- 2 rustdagen voor start 3e ronde

3E RONDE:

- Speelsteden Apeldoorn en één van bovenstaande steden
- 6 teams
- Twee poules van drie teams
- 3 wedstrijden per poule,
- 3 competitiedagen
- Eerste twee per poule gaan door naar halve finales
- 2 rustdagen voor start 4e ronde

4E RONDE:

- Speelstad Arnhem Gelredome
- 4 teams
- Kruisfinales, kleine finale en finale, 4 wedstrijden totaal
- 2 competitie dagen

MIKASA

GROTHUES
6
RIER
12

KOR

TANDARA
11
19

16

FIVB
ASYNKOV
5

vip
21

TOPLANDEN

24 TEAMS VERBLIJVEN IN GELDERLAND

PLOEGENPRESENTATIE

Apeldoorn

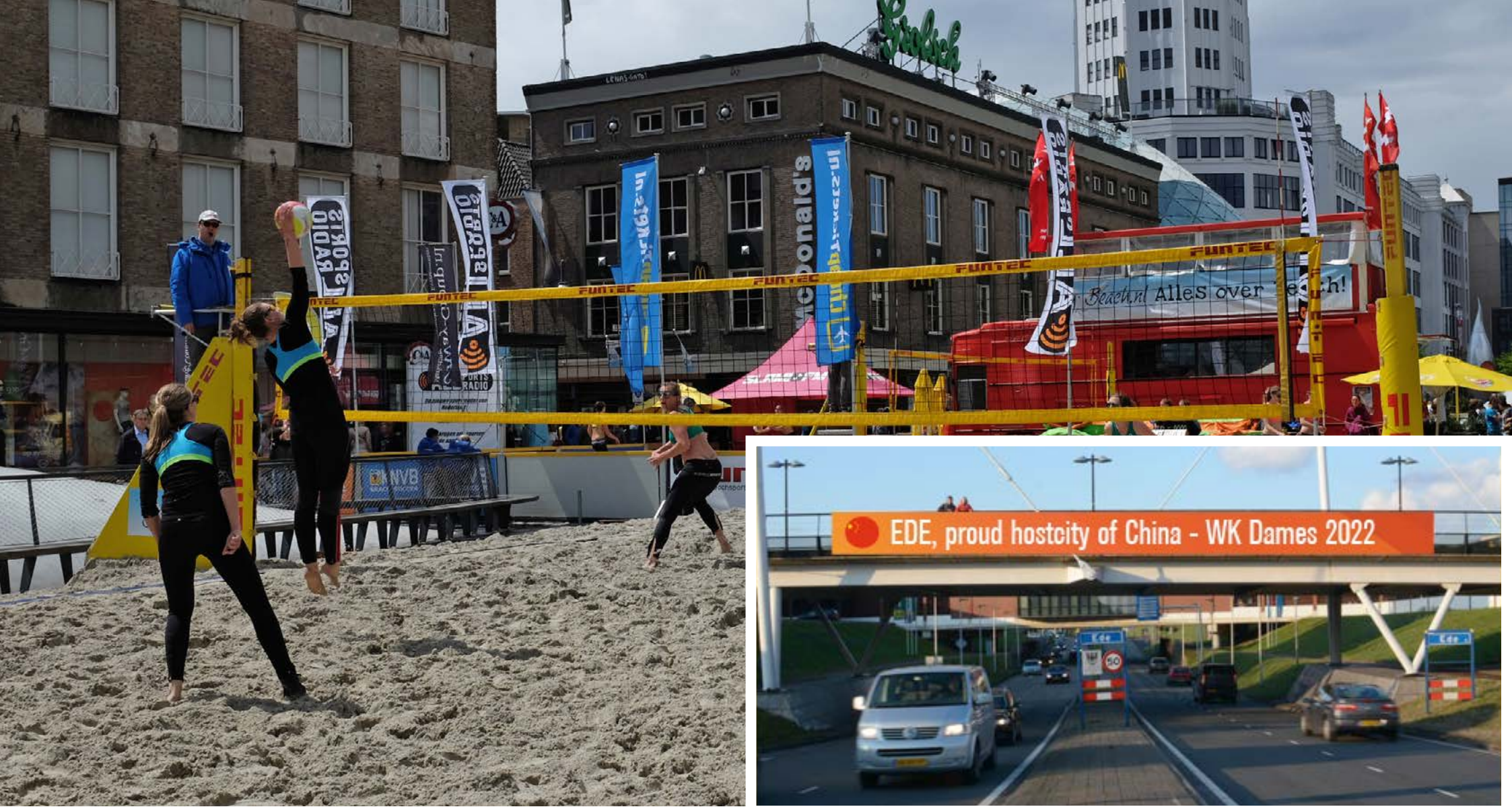
OFFICIËLE OPENING

Nijmegen

POULEFASE

Gelredome

EDE

Host City van China

Parijs

Londen

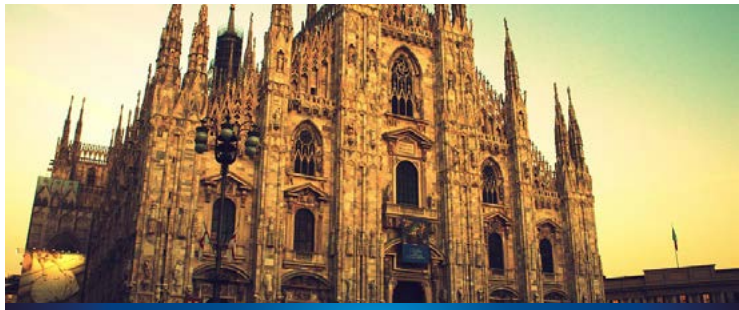
Berlijn

Munchen

Rome

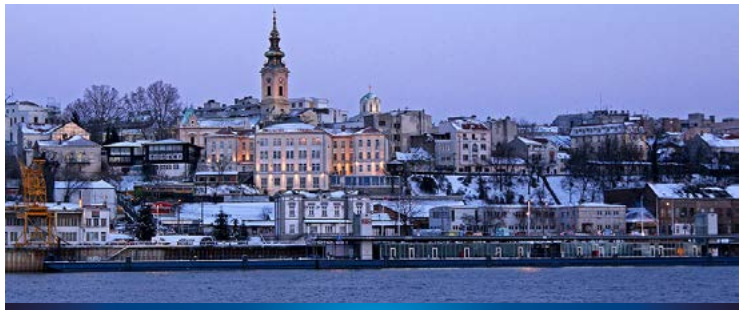
Milaan

Brussel

Istanbul

Belgrado

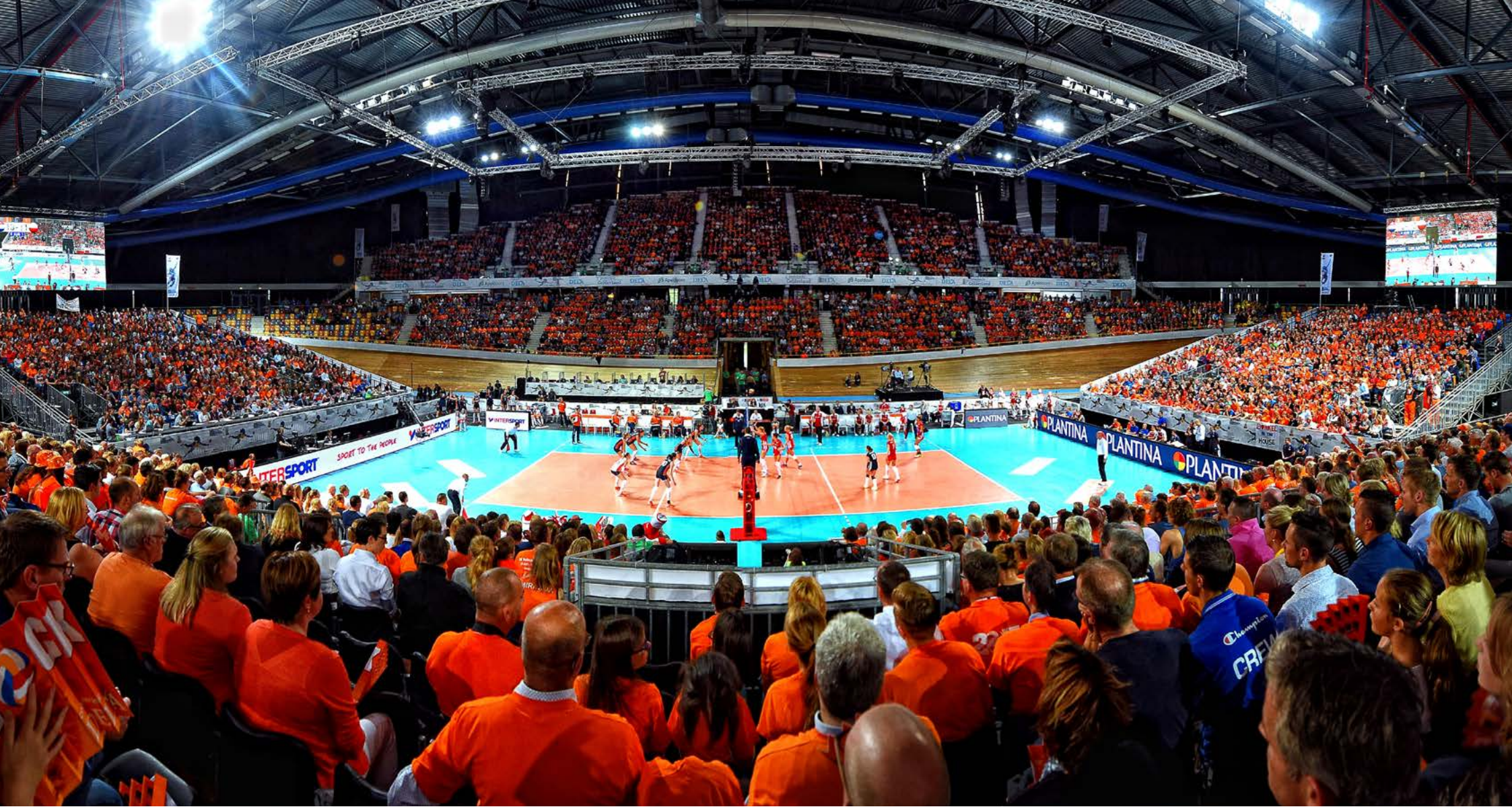
2E RONDE

in verschillende steden?

2E RONDE POULEFASE

Rotterdam Ahoy

3E RONDE POULES VAN 3

Apeldoorn Omnisport en buitenlandse stad

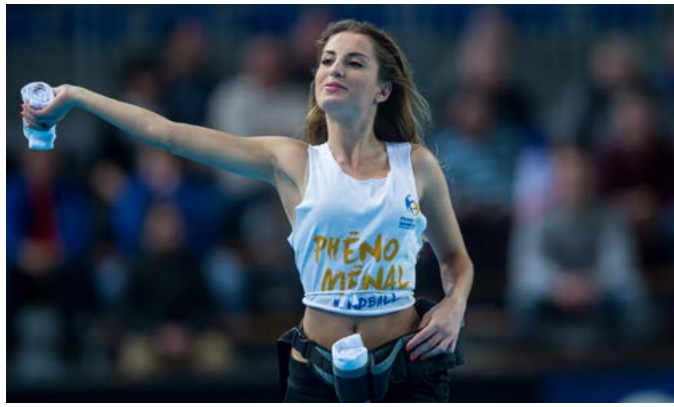

FINALE EN HALVE FINALES

Gelredome Arnhem

ENTERTAINMENT

Dj's, cheerleaders, artiesten en mascotte

TOERNOOIDIRECTEUR

Bas van de Goor

SIDE EVENTS MVO

Breedtesport en versterken sportverenigingen

SIDE EVENTS MVO

Gezondheid: bewegen & voeding

ZAKELIJKE KANSEN

Regionaal, Internationaal en innovatie

ZAKELIJKE KANSEN

Voeding en Sport (in samenwerking met Food Valley)

IN 2014
830 MIL
TV KIJKERS

SLAM! play music, play life

npo radio 1

Ster

NOS

INTERBEST

telesport

RTV Rijnmond

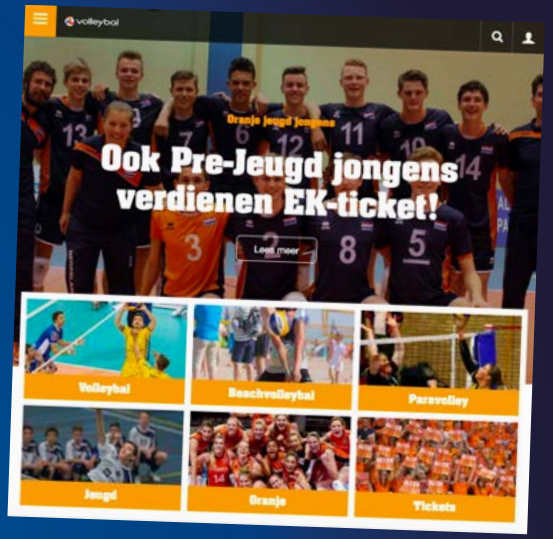

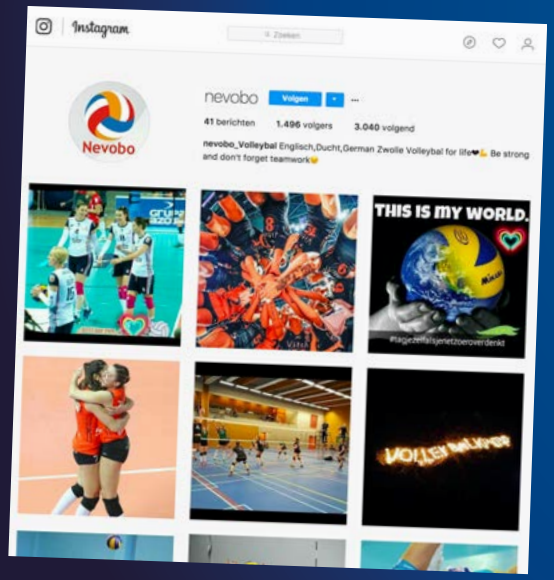
MEDIA OFFLINE

Citydressing, NOS, Kranten en PR

MEDIA ONLINE

Facebook, Twitter, Instagram, Google & database marketing

WK ZITVOLLEYBAL

100% geïntegreerd, locatie Gelderland

SPONSORPROPOSITIES

Titelsponsor
- Official Titel Sponsor EK Beachvolleybal
- Logo en naam in officiële titel
- Recht op 25% beschikbare ruimte LED boarding
- 10 vlaggen per venue
- Commercial op grote scherm (minimaal 6 x per dag per venue)
- Logo op wedstrijdkleding spelers en speelsters
- Branche exclusiviteit
- 50 VIP tickets officiële opening EK Beachvolleybal
- 100 VIP tickets per dag te verdelen over middag- en avond sessies (totaal 700)
- 100 normale tickets per dag te verdelen over middag- en avond sessies (totaal 700)
- 2.000 normale tickets voor consumentenactie dan wel inzet personeel (dag naar keuze)
- Optie op een standruimte op alle locaties (max 20m2)
- Adoptie dance girls incl naamgeving en logo vermelding op kleding
- Recht op activatiecampagne in aanloop naar en tijdens EK
- Recht op publieksactie centercourt
- Logo website, campagnebeeld, buitenkant stadions, tickets etc

Official Partner
- Official Partner EK Beachvolleybal
- Recht op 15% beschikbare ruimte LED boarding
- 6 vlaggen per venue
- Commercial op grote scherm (minimaal 4 x per dag per venue)
- Logo op wedstrijdkleding spelers en speelsters
- Branche exclusiviteit
- 20 VIP tickets officiële opening EK Beachvolleybal
- 50 VIP tickets per dag te verdelen over middag- en avond sessies (totaal 350)
- 100 normale tickets per dag te verdelen over middag- en avond sessies (totaal 700)
- Recht op activatie campagne in aanloop naar en tijdens EK (incl centercourt)
- Recht op publieksactie centercourt
- Logo website, campagnebeeld, buitenkant stadions, tickets etc

Official Sponsor
- Official Sponsor EK Beachvolleybal
- Official Sponsor heeft recht op 5% beschikbare ruimte LED boarding
- 4 vlaggen per venue
- Commercial op grote scherm (minimaal 2 x per dag per venue)
- Branche exclusiviteit
- 10 VIP tickets officiële opening EK Beachvolleybal
- 25 VIP tickets per dag te verdelen over middag- en avond sessies (totaal 175)
- 50 normale tickets per dag te verdelen over middag- en avond sessies (totaal 350)
- Logo website, campagnebeeld, buitenkant stadions, tickets etc

Official Supplier
- Official Supplier EK Beachvolleybal
- Official Supplier heeft recht op 2,5% beschikbare ruimte LED boarding
- 2 vlaggen per venue
- 5 VIP tickets officiële opening EK Beachvolleybal
- 10 VIP tickets per dag (70 totaal)
- 15 normale tickets per dag (105 totaal)
- Logo website

Stands
- Stand 4x4m
- Uniforme tent
- Vloer (onafgewerkt)
- Elektrapunt
- Frieslijst, belettering met bedrijfsnaam

- Stand 5x5m
- Uniforme tent
- Vloer (onafgewerkt)
- Elektrapunt
- Frieslijst, belettering met bedrijfsnaam

EVENTMAKERS

1000 vrijwilligers

KANTOOR ORGANISATIE

Gehuisvest in Gelderland

Evenementenvisie

Arnhem 2015

Voorwoord

Al jarenlang worden in Arnhem succesvolle, goedbezochte en veilige evenementen georganiseerd. Arnhem heeft met haar gevarieerde aanbod een goede naam als evenementenstad opgebouwd en behoort tot de top tien van evenementensteden in Nederland.

Evenementen zijn van grote betekenis voor onze stad. Zij dragen bij aan een positief stedelijk imago, bevorderen de economische spin-off en vanuit hun sociaal-maatschappelijke functie de leefbaarheid en sociale cohesie in onze stad. Dit maakt Arnhem niet alleen aantrekkelijk om te bezoeken maar ook om te wonen en te ondernemen. Evenementen zijn daarmee onderdeel van succesvolle citymarketing.

Arnhem is de hoofdstad van Gelderland en ligt in het meest bezochte recreatiegebied van Nederland, de Veluwe. Deze positionering vraagt nauwe samenwerking met de provincie Gelderland, met de regio inclusief de grensstreek en ook met de toeristische sector.

Een succesvolle evenementenstad blijven, vraagt om een gezamenlijke inspanning met de lokale partners in de stad. Vanuit diverse fondsen van ondernemend Arnhem en andere fondsen worden Arnhemse evenementen financieel ondersteund. De Arnhemse ondernemers willen evenals de gemeente de identiteit, de eigenheid van Arnhem met evenementen versterken. Dit geldt niet alleen voor de ondernemers in de binnenstad, maar ook voor de ondernemers op andere evenementenlocaties, zoals Papendal en Gelredome. Vanuit deze locaties is het van belang om de verbinding met de stad beter vorm te geven. Dit vraagt om onderlinge afstemming, samenwerking en verbinding. Hun aanbevelingen zijn in deze visie verwerkt.

De input van landelijke trends, diverse sectoren in de stad, de provincie Gelderland, en de diverse sectoren binnen de gemeente zijn in deze visie meegenomen.

Mede dankzij ieders inbreng is een nieuwe evenementenvisie tot stand gekomen die richting geeft aan de manier waarop Arnhem om wil gaan met evenementen, klein en groot.
Samen gaan we verder met een bruisend en inspirerend Arnhem!

made in [Arnhem]

Inhoudsopgave

1. Inleiding 7

2. Evenementenvisie Arnhem 2015 9
   2.1 Beeldbepalende evenementen 10
   2.2 Sfeerbepalende evenementen 11
   2.3 Springplankevenementen 12

3. Evenementenfonds Arnhem 13

4. Integraal proces evenementen: samenwerken en verbinden 15

5. Arnhem, gastvrije en veilige evenementenstad 17

6. Arnhem, duurzame evenementenstad 19

7. Modern en zichtbaar met citydressing 21

Separaat bijlagenrapport behorende bij de Evenementenvisie Arnhem 2015

1. Beleidsdoelen die betrekking hebben op evenementen 24
2. Uitvoeringsagenda 27
3. Definities: evenement, economische en maatschappelijke spin-off van evenementen 30
4. Input uit intern en extern netwerk 31
5. Landelijke trends en ontwikkelingen 33
6. Leerpunten van andere evenementensteden 36
7. Overzicht speciale landelijke evenementen 38

PRINS

1. Inleiding

World Living Statues Festival, Sonsbeek Beeldententoonstelling, Papendal Bike Event en het Fashion Festival Arnhem. Een kleine greep uit de evenementen waarmee Arnhem al jarenlang tot de top tien behoort van evenementensteden in Nederland. Arnhem staat op de kaart als evenementenstad en wil haar goede naam verder uitbouwen. In deze nieuwe evenementenvisie staat beschreven hoe de gemeente dit wil gaan doen. Een visie die aansluit bij de citymarketingdoelen van Arnhem: creatief, groen en ondernemend.

Aanleiding

Het actualiseren van het evenementenbeleid valt onder het stadsprogramma 4: City Marketing en is opgenomen in het Programmaplan 2014. De vorige evenementenvisie dateert uit 2003 en is voor het laatst geactualiseerd in 2008. De Evenementenvisie Arnhem 2015 borduurt voort op de successen van de vorige nota én bevat nieuwe accenten. Deze krijgen hun vertaalslag in de gemeentelijke regelgeving voor het verstrekken van subsidies en vergunningen voor evenementen.

Aansluiting op beleidsdoelen

De nieuwe visie beschrijft hoe Arnhem om wil gaan met evenementen en is afgestemd op de doelstellingen[1] van verschillende andere stadsprogramma's:

- Citymarketing Visie Arnhem (2013-2015)
- Het Cultuurbeleid Arnhem (nota 'Stroom' 2011-2016)
- De Sportvisie (2011-2021)
- De Economische Agenda Arnhem (bevordering creatieve industrie, toerisme & vrije tijd).
- De programma's Arnhem - groene en duurzame stad, De Arnhemse binnenstad klaar voor de toekomst en Marketing van Arnhem: product en verhaal op orde.

Ook zoekt het nieuwe evenementenbeleid aansluiting bij het evenementenbeleid van de provincie Gelderland.

In dialoog met de stad

Deze visie is het resultaat van gesprekken met diverse partijen. Allereerst zijn landelijke en regionale onderzoeken geraadpleegd. Veel kennis is opgedaan bij andere toonaangevende evenementensteden, maar ook de interne expertise binnen de gemeente is aangeboord. Daarnaast heeft de provincie Gelderland instrumenten ontwikkeld en beschikbaar gesteld voor het houden van succesvolle evenementen.

Ook is er gepraat met ondernemend Arnhem. Denk aan: koepelorganisaties ondernemers en horeca, directies Papendal, Gelredome en RBT KAN. Werksessies met deze partijen vormen de basis voor meer samenwerking op het gebied van evenementen. Partners van Arnhems citymarketing coördinator en de evenementenmanager hebben verbeterpunten aangedragen. Een brede horizon en een stevig draagvlak zijn het resultaat.

[1] *In het separate Bijlagenrapport bij de Evenementenvisie Arnhem 2015 wordt meer gedetailleerd ingegaan op deze beleidsdoelen.*

Giro d'Italia
ESTATHÉ
VERONA
ESTATHÉ
ESTATHÉ
LIQUIGAS
DOIMO
Skoda

2. Evenementenvisie Arnhem 2015

Drie soorten evenementen

Evenementen zijn er in soorten en maten. Zowel grote als kleine evenementen zijn belangrijk voor Arnhem. Ze dragen bij aan de leefbaarheid van de stad, een gezond cultureel en sportief klimaat en de sociale cohesie. Ze zijn een onmisbare factor in het realiseren van andere beleidsdoelen, zoals 'meer bewegen' in de Sportvisie. Daarnaast zorgen evenementen voor economische spin-off, wanneer bezoekers bestedingen doen die zonder het evenement niet hadden plaatsgevonden.

Het succes van een evenement staat of valt bij het draagvlak in de stad. De rol van de gemeente hierin is dat zij stimuleert, faciliteert, randvoorwaarden schept en reguleert. De organisatie van evenementen ligt nagenoeg altijd bij de particulieren in de stad. Dat vraagt om nauwe samenwerking en verbinding tussen gemeente en lokale partners en om afstemming met bewoners rondom evenementenlocaties.

Arnhem kiest voor:

1. kwaliteit, eigenheid boven kwantiteit;
2. versterking en verdieping van evenementen die horen bij de merkwaarden en identiteit van Arnhem of die unieke promotiekansen geven voor de stad;
3. evenementen met een economische en maatschappelijke spin-off die aansluiten bij gemeentelijke strategische beleidsdoelen of, beter nog, deze versterken;
4. vernieuwing van bestaande evenementen of geheel nieuwe evenementen;
5. tijdelijke ondersteuning aan innovatieve, creatieve, kleinschalige evenementconcepten om eventueel uit te groeien naar een beeldbepalend of sfeerbepalend evenement;
6. gemeentelijke subsidiëring van evenementen als cofinanciering;

Arnhem stuurt daarbij op:

1. evenwicht tussen levendigheid en leefbaarheid;
2. een integraal proces op het terrein van diverse gemeentelijke subsidies, openbare orde/veiligheid en vergunningen voor evenementen;
3. afstemming, samenwerking en verbinding met de belangrijke partners in de stad;
4. samenwerking met provincie Gelderland en regio inclusief grensstreek als het gaat om evenementen met een provinciale resp. regionale uitstraling.

De realisatie van deze nieuwe visie, vraagt ook om een nieuw onderscheid in soorten evenementen:

1. Beeldbepalende evenementen
2. Sfeerbepalende evenementen
3. Springplankevenementen

Elk type evenement dient haar eigen doel en vraagt om een specifieke benadering. In de volgende paragrafen wordt elk type evenement uiteen gezet.

2.1 Beeldbepalende evenementen

Een beeldbepalend evenement draagt bij aan de merkwaarden van Arnhem: creatief, groen en ondernemend. De gemeente wil daarom bij voorkeur evenementen 'uit eigen keuken' ondersteunen, herkenbaar aan het label made in [Arnhem]. Het onderscheidende karakter van deze evenementen versterkt de positie en het profiel van de stad.

De gemeente onderscheidt drie soorten beeldbepalende evenementen:

1. Terugkerende Arnhemse evenementen
2. Unieke promotiekansen
3. Evenementen op toplocaties

1. TERUGKERENDE ARNHEMSE EVENEMENTEN

De Sonsbeek Beeldententoonstelling en een hoogwaardig modefestijn zijn 'iconen van Arnhem. De gemeente wil deze terugkerende evenementen versterken, verdiepen en verbreden. Daarnaast wil Arnhem ook investeren in nieuwe beeldbepalende evenementen. Denk dan aan een evenement rond de historie van Arnhem, zoals Market Garden.

2 UNIEKE PROMOTIEKANSEN

Topsportevenementen zoals de Giro d 'Italia, Het Glazen huis en de Nationale Sinterklaasintocht [2] zijn grootschalige evenementen, die incidenteel in een stad plaatsvinden. De genoemde voorbeelden passen bij de identiteit van Arnhem en in het meerjaren evenementenprogramma. De meerwaarde die deze evenementen opleveren:

- Veel (inter)nationale media-aandacht
- Grote bezoekersaantallen
- Hoge economische spin-off
- Bevordering van werkgelegenheid

De maatschappelijke impact maakt Arnhem aantrekkelijker voor nieuwe bedrijven en Arnhemmers. Bij de Arnhemmers zelf kan er een verhoogd gevoel van 'trots op Arnhem' ontstaan.

Onder incidentele evenementen vallen ook de zogenaamde 'brand events', zoals de Enecotour of Red Bull events. Door netwerkbijeenkomsten, business meetings of VIP-acties brengen deze events bedrijven en kennisinstellingen bij elkaar. Een vorm van verbreding die ook economische spin-off genereert. De unieke locaties van Arnhem maken de stad tot de uitgelezen host van dit soort 'brand events'. Acquisitie is hiervoor noodzakelijk.

3. EVENEMENTEN OP TOPLOCATIES

Gelredome, Papendal, Het Openluchtmuseum en de Hoge Veluwe zijn internationaal bekend. Hier vinden grote (inter) nationale evenementen plaats waar veel bezoekers buiten Arnhem op af komen. De gemeente wil deze bezoekers graag verleiden om langer in de stad te blijven dan de duur van het evenement. Dat kan in de vorm van een 'dagje Arnhem', maar ook door meerdaagse arrangementen rondom het evenement aan te bieden.

Dit vraagt om samenwerking tussen organisatoren van evenementen en het Arnhems bedrijfsleven in de binnenstad.

Symphonica in Rosso in het Gelredome is een voorbeeld van een succesvolle afstemming tussen de directie van het Gelredome en de horecaondernemers in de stad. Veel concertgangers bezochten overdag de stad en 's avonds het concert. De gemeente wil dit soort samenwerkingsverbanden stimuleren.

Uitgangspunten voor beeldbepalende evenementen

- Elk jaar een beeldbepalend evenement!
- Acquisitie voor unieke promotiekansen die economische en maatschappelijk spin-off opleveren
- Doorontwikkelen van nieuwe innovatieve evenementen rondom Market Garden
- Reserveren van financiële middelen, samen met het bedrijfsleven, voor evenementen met unieke promotiekansen. In het Evenementenfonds wordt hiervoor subsidieruimte gereserveerd
- Stimuleren van aansluiting binnenstad bij topevenementen, bijvoorbeeld door het organiseren van side-events
- Samenwerking komt tot stand met een gezamenlijk strategisch meerjaren evenementenprogramma en sponsoring
- Evenementen worden bij voorkeur gehouden op beeld bepalende locaties in Arnhem met veel horeca-voorzieningen
- Aandacht voor zichtbare marketing en communicatie om doelgroepen te bereiken, waaronder: citydressing, toeristische promotie en sociale media
- Onderzoek naar de economische en maatschappelijke spin-off moet onderdeel zijn van het evenementenplan
- Evaluatie van terugkerende evenementen

[2] Zie voor voorbeelden bijlage 6 van het Bijlagenrapport Evenementenvisie Arnhem 2015

[3] Dit kan met behulp van De handreikingen van de werkgroep Evaluatie Sportevenementen (WESP) waaraan de HAN meewerkt.

2.2 Sfeerbepalende evenementen

Nog steeds voert De Veluwe de lijst aan van best bezochte Nederlandse recreatiegebieden. De sfeerbepalende evenementen in de stad dragen voor een belangrijk deel bij aan deze leidende positie. Arnhem blijft dan ook investeren in sfeerbepalende evenementen die het bereik vooropstellen van Arnhemmers, bezoekers uit de regio en grensstreek en toeristen. Evenementen die voorzien in de behoefte van een breed en gemêleerd publiek, waaronder jeugd, gezinnen en ouderen.

Recente voorbeelden van sfeerbepalende evenementen:

- Publiektrekkers: World Living Statues Festival, Dancetour
- Traditionele evenementen: Koningsdag, Intocht Sinterklaas
- Culturele evenementen: Sprookjesfestival, Fashion Festival Arnhem
- Sportevenementen: Papendal Bike Event, Outdoor Gelderland

Een groot deel van het Evenementenfonds wordt besteed aan de gemeentelijke subsidies voor sfeerbepalende evenementen. In de eerste plaats is de gemeentelijke subsidie niet leidend: deze mag maximaal 25 % van het evenementenbudget beslaan. Ook wordt er een budgetplafond gehanteerd.

Bij het toetsen van een aanvraag voor gemeentelijke subsidie, gaat de gemeente uit van drie criteria:

1. Aansluiting bij landelijke trends
2. Monitoring en evaluatie
3. Aantrekkelijke evenementenmix

1. LANDELIJKE TRENDS

Of je nu jong bent of oud, uit Arnhem komt, of uit Amsterdam: een evenement bezoek je voor het beleven van 'perfect moments' met vrienden of familie. Op landelijk niveau is te zien dat er in toenemende mate behoefte is aan:

- Verrassing, avontuur, spektakel en unieke belevenissen
- Authenticiteit, rust en natuur
- Lokaal, biologisch en seizoensgebonden eten en drinken

Arnhem heeft al deze ingrediënten in huis als evenementenstad, met haar creatieve industrie, fair food initiatieven en de rijke natuur in de omgeving. Juist deze typisch Arnhemse merkwaarden wil de gemeente zo veel mogelijk verbinden aan de sfeerbepalende evenementen, met het beeldmerk made in [Arnhem]. Organisatoren van evenementen die subsidie aanvragen worden hiertoe zoveel mogelijk gestimuleerd.

2. MONITORING EN EVALUATIE

Sfeerbepalende evenementen moeten zo goed mogelijk zijn afgestemd op de behoefte van het publiek. Het monitoren van evenementen is daarom noodzakelijk. Bij de aanvraag van subsidie zal, meer dan voorheen, gekeken worden naar de economische en maatschappelijke spin-off. Bestaande evenementen worden verder geëvalueerd op bijvoorbeeld bezoekerswaardering, veiligheid, bereikbaarheid en parkeerhinder. De uitkomst van deze evaluaties kunnen organisatoren van evenementen stimuleren tot innovatie. Ook speelt de evaluatie een rol bij het al dan niet toekennen van een meerjarige subsidie van terugkerende evenementen.

3. AANTREKKELIJKE EVENEMENTENMIX

Arnhem wil een betere spreiding van sfeerbepalende evenementen en gaat daarom een evenementenkalender hanteren. De kalender moet een beter afgewogen mix opleveren voor gemêleerde doelgroepen. Evenementen met een soortgelijke uitstraling zullen niet vlak na elkaar worden geprogrammeerd, alle doelgroepen moeten aan hun trekken komen, evenementen moeten passen bij het seizoen en vormen een aanvaardbare belasting van de openbare ruimte. Daarnaast zal het bundelen van evenementen rondom een thema worden bevorderd. Denk aan de bundeling van alle winterevenementen onder de naam Winter Arnhem.

Uitgangspunten voor sfeerbepalende evenementen

- Evenementen met een Arnhemse, Gelderse of regionale uitstraling
- Traditionele evenementen, afgestemd op een gemêleerd publiek
- Bevorderen van verbinding met Arnhemse merkwaarden, met beeldmerk made in [Arnhem] en de Arnhemse binnenstad
- Monitoring op economische en maatschappelijke spin-off
- Evaluatie van terugkerende evenementen om innovatie te stimuleren
- Sturen van een afgewogen evenementenmix qua uit straling, doelgroep, spreiding in het jaar en locatie
- Bundeling evenementen op thema's

2.3 Springplankevenementen

Arnhem is een stad vol creatieve ondernemers. Om die creatieve industrie te bevorderen wil de gemeente (startende) ondernemers ondersteunen. Creatieve en innovatieve concepten blijken in de praktijk namelijk vaak de voorlopers te zijn van beeldbepalende en sfeerbepalende evenementen. Bovendien dragen ze bij aan de promotie van Arnhem en sluiten ze aan bij de merkwaarden van Arnhem, met name die van Wortelen in het DNA van Arnhem.

Huidige voorbeelden van deze springplankevenementen zijn:

Roof Garden, Ruimtekoers en Pop-up sportevenementen.

Springplankevenementen zijn vaak kleinschalig. De kwaliteit van dit type evenement is belangrijker dan de kwantiteit. Het draait om de onderlinge uitwisseling van creativiteit en het opdoen van inspiratie. Zij dragen in grote mate bij aan het versterken van Arnhem als creatieve en ondernemende stad en zijn dus erg belangrijk voor de citymarketing. Leegstaande panden en braakliggende terreinen lenen zich perfect voor dit soort kleinschalige evenementen of festivals.

Vooral jonge, creatieve ondernemers voelen zich aangetrokken tot deze mogelijkheden. Arnhem wil deze groep ondernemers ondersteunen. Wanneer de financiering van een springplankevenement niet zelfstandig of via sponsoring tot stand kan komen kan er in de opstartfase een tijdelijke springplanksubsidie verstrekt worden. Deze subsidie kent een budgetplafond en wordt voor maximaal twee jaar verstrekt. Criteria bij de toekenning zijn:

- Innovatieve gehalte van het concept
- De verbinding met de merkwaarden van Arnhem
- Samenwerking met andere partijen in de stad
- Het bereik en de promotie van het evenement
- Monitoring van economische en maatschappelijke spin-off
- Evaluatie van het evenement

Het realiseren van dit soort initiatieven vraagt om een hogere mate van flexibiliteit in regelgeving, als het gaat om locatiebeleid en horecabeleid.

Uitgangspunten voor springplankevenementen

- Stimuleren van nieuwe, verrassende, kleinschalige concepten
- Potentie tot uitgroeien naar sfeerbepalend of beeldbepalend evenement
- Verbinding met Arnhemse merkwaarden, zoals Wortelen in het DNA van Arnhem
- Kwaliteit boven kwantiteit
- Benutten van leegstaande panden en braakliggende terreinen
- Verstrekken van een tijdelijke springplanksubsidie met budgetplafond, voor maximaal twee jaar.
- Flexibel hanteren van regelgeving
- Moet passen in de evenementenkalender van het be treffende jaar

3. Inzet Evenementenfonds Arnhem

In eerste instantie is het Evenementenfonds bedoeld voor de subsidiëring van publieksevenementen, citydressing en voorzieningen bij evenementen. Hieronder vallen ook topsportevenementen, omdat deze niet zijn opgenomen in het Fonds Sport, dat slechts bedoeld is voor kleinschalige activiteiten. Bovendien vult het Evenementenfonds de financiering van culturele evenementen aan, die verder grotendeels uit culturele fondsen gesubsidieerd worden. Niet opgenomen in het Evenementenfonds is het budget voor Arnhemse hoogwaardige culturele evenementen die beeldbepalend zijn voor de stad.

De Meerjarenprogrammabegroting (MJPB) 2015-2018 houdt rekening met de verwachte inkomsten van de kermis. (€ 45.000) Vallen deze inkomsten mee of tegen, dan worden deze verrekend met de middelen in het Evenementenfonds.

De Bestemmingsreserve evenementen vangt fluctuaties op en wordt gebruikt om te sparen voor grote evenementen.

Meer dan voorheen wordt deze optie benut voor het ondersteunen en binnenhalen van beeldbepalende evenementen.

Nieuwe verdeling over drie soorten evenementen
De inzet van het Evenementenfonds wordt vanaf 2016 opnieuw verdeeld over de drie soorten evenementen. De percentages zijn richtinggevend en hangen samen met het strategisch meerjaren Evenementenprogramma.

In onderstaande tabel is een flinke verschuiving te zien in de inzet van middelen. Deze is noodzakelijk voor de totstandkoming van beeldbepalende evenementen en kan plaatsvinden doordat:

- er welbewuste keuzes worden gemaakt bij het al dan niet ondersteunen van een sfeerbepalend evenement, op basis van een goede evenementenmix
- er andere subsidievoorwaarden voor sfeerbepalende evenementen gelden, namelijk: 25% van de begroting, met een maximum van € 50.000.

Uitgangspunten inzet Evenementenfonds

Beeldbepalende evenementen:

- Reservering in het Evenementenfonds voor evenementen nieuwe beeldbepalende evenementen en unieke promotiekansen
- Reservering van extra budget voor het doorontwikkelen van Market Garden naar een terugkerend en regionaal of nationaal evenement.
- Separate afweging in college, wanneer zowel het Evenementenfonds als het Bestemmingsreserve niet voorzien in extra benodigde middelen voor beeldbepalende evenementen.
- Sfeerbepalende evenementen:
- Subsidies bestaan in beginsel uit 25% van de begroting met een maximum van € 50.000
- Terugkerende evenementen die jaarlijks worden geëvalueerd, kunnen aanspraak maken op een meerjarige subsidie

Soort evenement	Huidige inzet %	Inzet vanaf 2016 %
Beeldbepalende evenementen	5%	25%
Sfeerbepalende evenementen	88%	65%
Springplankevenementen	1%	3%
Citydressing + promotie	3,5%	3%
Onderzoek naar behoefte,	2,5%	4%
Innovatie en divers		

Springplankevenementen:

- Verstrekken van een tijdelijke subsidie van maximaal € 5.000, voor maximaal twee jaar
- De maximale inzet vanuit het Evenementfonds bedraagt € 15.000 per jaar

Citydressing en promotie:

- Modernisering citydressing en promotie van evenementen vraagt om extra investeringen

Overige Evenementgerelateerde zaken:

- Het opzetten van een evenementenmonitor en het houden van bijvoorbeeld onderzoeken naar behoeften vraagt extra investeringen

4. Integraal proces evenementen: samenwerken en verbinden

4.1 Verbeterpunten

Het organiseren van een evenement gaat gepaard met het aanvragen van subsidies en vergunningen. De verscheidenheid aan fondsen, subsidieregelingen en soorten vergunningen maken dit een diffuus proces. Om te komen tot een integraal proces van financiering en verstrekking van vergunningen is op een aantal punten meer afstemming nodig:

1. EÉN LOKET PRINCIPE

Het aanvragen van subsidies voor evenementen loopt binnen de gemeente Arnhem momenteel via drie verschillende loketten. De gemeente maakt daarbij een onderscheid tussen publieksevenementen, culturele evenementen en sportevenementen. In de praktijk is die scheiding niet altijd even scherp. Wanneer er sprake is van overlap kan dat shopgedrag in de hand werken bij evenementenorganisatoren. Dit kan worden voorkomen door het één loket principe toe te passen, waarin de indientermijnen op elkaar afgestemd kunnen worden. De voorwaarden voor subsidiëring zullen altijd vanuit de verschillende beleidsdoelen getoetst worden.

2. BEGROTINGEN EN FONDSEN

Voor het financieren van een evenement bestaan er verschillende fondsen en gemeentelijke begrotingsposten. Ook zijn er diverse fondsen vanuit ondernemend Arnhem, zoals Arnhem Ambassadeurs, Ondernemersfonds, Rabobank Stimuleringsfonds en individuele bedrijven die evenementen ondersteunen.

Op dit moment opereren al deze partijen vaak los van elkaar. Tijdens een werksessie met ondernemend Arnhem is gebleken dat er behoefte is aan meer regie en meer samenwerking tussen alle partijen. Meerjarige financiële ondersteuning door de gemeente als basis voor grote evenementen, maakt het voor ondernemend Arnhem aantrekkelijker om zich financieel te binden aan evenementen. Een overlegplatform en langdurige werkafspraken kunnen hier aan bijdragen, evenals een convenant waarin gemeente en ondernemend Arnhem (financiële) afspraken maken.

4.2 Instrumenten integraal proces evenementen

Twee instrumenten dienen als basis voor een betere afstemming tussen alle partijen:

Strategisch meerjaren evenementprogramma.

In een strategisch meerjaren Evenementenprogramma formuleren gemeente en ondernemende, culturele en sportieve partners de strategische keuzes voor de komende jaren. Het gaat dan om de beeldbepalende evenementen, eventueel aangevuld met de grote sfeerbepalende evenementen. Ook dient het als uitgangspunt voor een acquisitieplan voor unieke promotiekansen. Zo laat onderstaand overzicht zien in welke jaren er nog geen beeldbepalend evenement is geprogrammeerd en waarvoor dus extra acquisitie nodig is.

Jaar	Beeldbepalend evenement	Acquisitie voor:
2016	Sonsbeek Internationaal	
	Giro d'Italia	
2017		Bijv. Serious request, Koningsdag, The Passion, Nationale Sinterklaasintocht,
2018	Hoogwaardig mode evenement	
2019	Market Garden 75 jaar	
2020	Sonsbeek Internationaal	
2021		Idem 2017
2022	Hoogwaardig mode evenement	
2023		Idem 2017
2024	Sonsbeek Internationaal	
	Market Garden 80 jaar	Idem 2017
2025		
2026	Hoogwaardig mode evenement	

Jaarkalender Evenementen

Bij een betere afstemming hoort ook een betere spreiding van soorten evenementen over het hele jaar. Criteria zijn de uitstraling van een evenement, het bereiken van diverse doelgroepen en verantwoord gebruik van locaties. Daarnaast zorgt een jaarkalender voor tijdige afstemming als het gaat om promotie, citydressing en het verlenen van vergunningen.

Deze twee instrumenten geven structuur en tegelijkertijd is er genoeg flexibiliteit voor onverwachte evenementen. Het strategisch meerjaren Evenementenprogramma en de Jaarkalender worden door het College vastgesteld.

5. Arnhem, gastvrije en veilige evenementenstad

Ook op het gebied van gastvrijheid en veiligheid zijn er nieuwe accenten aangebracht in de Evenementenvisie Arnhem 2015. Gastvrijheid en veiligheid vallen onder het operationele beleid en de uitvoeringsregels. Deze zijn opgenomen in:

- De Algemeen Plaatselijke Verordening voor Arnhem, afdeling 7 Evenementen
- De regels voor evenementen in de openbare ruimte in Arnhem (2010)

Binnen elke afzonderlijke vergunning kunnen ook voorschriften worden opgenomen die alleen gelden voor specifieke evenementen.

Vergunningen worden verstrekt op de volgende terreinen: de openbare ruimte, openbare orde en veiligheid, volksgezondheid en milieubescherming. Regels op deze terreinen worden continue aangescherpt. Zowel evenementenorganisatoren als omwonenden worden betrokken bij het actualiseren van de regelgeving. De Uitvoeringsagenda Evenementenvisie 2015 zal worden geactualiseerd op de volgende punten:

1. AANTREKKELIJKE EVENEMENTENLOCATIES

Er bestaat een behoefte aan meer aantrekkelijke evenementenlocaties in de binnenstad. Dit moet worden meegenomen bij het maken van renovatieplannen in de binnenstad. Naast de geijkte locaties moet worden gezocht naar andere aantrekkelijk plekken, zoals het Immerloopark, of park Lingezegen.

2. EVENWICHT TUSSEN LEVENDIGHEID EN LEEFBAARHEID

Het zoveel mogelijk inperken van hinder zorgt voor draagvlak bij omwonenden. Er moet steeds gezocht worden naar het juiste evenwicht tussen levendigheid en leefbaarheid. Veiligheid is een belangrijk aspect van die leefbaarheid.

3. RISICOANALYSE

Voor het waarborgen van de veiligheid wordt bij grote evenementen een multidisciplinaire risicoanalyse gemaakt. Dit gebeurt mede op basis van het veiligheidsplan van de evenementenorganisator. Uit de analyse kan vervolgens blijken dat het veiligheidsplan uitbreiding behoeft.

4. STRATEGISCH MEERJARENPLAN

Het waarborgen van veiligheid vraagt om een tijdige voorbereiding, als het gaat om het verstrekken van vergunningen. Het werken met het strategisch meerjaren Evenementenprogramma en de jaarkalender draagt hier aan bij.

Doelstellingen operationele beleid en uitvoeringsregels

Voor organisatoren:
- Optimaliseren online informatie op de gemeentelijke website
- Vermindering van de lastendruk op het gebied van vergunningverlening door: beschikbaarstelling van kaarten en plattegronden en concept veiligheidsplannen.
- Aantrekkelijke en duurzame evenementenlocaties
- Bereikbaarheid van evenementenlocaties

Voor bezoekers en inwoners:
- Evenwicht tussen levendigheid en leefbaarheid
- Veilige en toegankelijke evenementen
- Oog voor belangen van omwonenden
- Verbetering communicatie rondom evenementen
- Verbeteren meldingen van hinder en overlast

ARNHEMSE
OCKDAGEN

6. Arnhem, duurzame evenementenstad

Het Future City festival, Roof Garden, H80 festival en Smaakvol Gelderland. Het zijn voorbeelden van duurzame evenementen die Arnhem als gemeente graag wil bevorderen. Dat vraagt om een nauwe samenwerking tussen evenementenorganisatoren en de gemeente.

Zo is er inmiddels de Kopgroep Arnhemse Duurzame Evenementen (KADE) opgericht. De initiatiefnemers zijn gemotiveerde evenementenorganisatoren die hun evenementen proberen te verduurzamen en die aanbevelingen doen aan de gemeente. De gemeente wil dit enthousiasme voeden en faciliteren.

Als beheerder van de openbare ruimte heeft de gemeente bijvoorbeeld de actieve rol om evenemententerreinen te verbeteren op het terrein van energiegebruik. Zo wil Arnhem toewerken naar 'energietransitie' en 'energienetneutraliteit'. Dat betekent onder andere een vermindering in energieverbruik en een toename in het opwekken van hernieuwbare energie. De gemeente wil dit realiseren in samenwerking met de partners van Energie made in [Arnhem] en andere partijen in de stad.

In het initiatiefvoorstel 'Duurzaam evenementenbeleid in de gemeente Arnhem' van de fractie GroenLinks, zijn tien actiepunten geformuleerd om evenementen te verduurzamen[4]. Deze worden meegenomen in de Uitvoeringsagenda Evenementenvisie 2015. Ook de aanbevelingen van landelijke platforms voor duurzaamheid worden geraadpleegd en er wordt gekeken naar de successen van andere duurzame evenementensteden.
Om duurzame evenementenlocaties te kunnen aanbieden is een inventarisatie nodig: wat is de stand van zaken en wat zijn de verbeterpunten? Zo moet er bijvoorbeeld gekeken worden naar welke locaties voorzien moeten worden van krachtstroom, om milieuschade en geluidshinder te voorkomen.

Uitgangspunten duurzame evenementen

- Beoordeling van subsidieaanvragen en verstrekken van vergunningen mede op basis van de duurzaamheidsvoorwaarden. Deze worden nader uitgewerkt in de Uitvoeringsagenda Evenementenvisie 2015.
- Aansluiting bij Energie made in [Arnhem]
- Uitwerken initiatiefvoorstel GroenLinks (2-12013)
- Leren van landelijke platforms en andere steden
- Inventarisatie stand van zaken

[4] Zie separaat Bijlagenrapport Evenementenvisie Arnhem, onder 1.5

7. Modern en zichtbaar met citydressing

Citydressing is een effectief middel om de stad op de kaart te zetten. De uitstraling van de openbare ruimte is hét visitekaartje van de stad. De zichtbaarheid van evenementen en festivals is daarin een belangrijke factor. Die zichtbaarheid is een aandachtspunt voor de gemeente Arnhem, met name als het gaat om de buitenschil van Arnhem en de toegang tot de stad. Wie Arnhem binnenkomt, ziet niet wat er in de stad te beleven is. Bovendien zijn sommige evenemententerreinen zo gesloten, dat de bezoeker van buitenaf niet kan zien wat er te doen is.

De gemeente wil toonaangevende locaties daarom voorzien van citydressing. Denk aan billboards, banieren en spandoeken, maar ook moderne vormen van citydressing, zoals led billboards. Uitgangspunt hierbij is dat de citydressing naadloos aansluit bij de merkwaarden van Arnhem en bij voorkeur wordt voorzien van het logo made in [Arnhem].

Moderne vormen van citydressing vragen extra investeringen. Een mogelijkheid waar aan gedacht wordt is cofinanciering met het Arnhemse bedrijfsleven. Daarnaast wil Arnhem de citydressing zoveel mogelijk aanbieden in natura. [5]

Uitgangspunten citydressing

- Toonaangevende locaties voorzien van (moderne) citydressing, met name buitenschil van Arnhem, toegang tot de stad, binnenstad en evenemententerreinen
- Bij voorkeur inzetten voor evenementen die aansluiten bij merkwaarden van Arnhem
- Inzetten van logo made in [Arnhem]
- Onderzoek naar mogelijkheden led billboards
- Extra investeringen

[5] *Zie voor meer details de subsidieregeling voor evenementen*

WK BMX 2021 en WK Volleybal 2022

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	12 september 2018
Zaaknummer:	
Portefeuillehouder:	H. de Vroome/ J. van Dellen

Raadskameradvies:

Aan de gemeenteraad, 5 september 2018

Aanwezig: de raadsleden/fractievolgers; Engelaar (PVV), Kraaijenbrink (Arnhem Centraal), Elfrink (SP), van Es (VVD), Van Dillen (CDA), Andeweg (D66), Eliëns (PvdD), Becker (ChristenUnie), Gemici (GroenLinks), Straatsma (PvdA), Usta (DENK-Verenigd Arnhem).
Er was geen vertegenwoordigers van de Arnhemse Ouderenpartij aanwezig.

Toezegging
Wethouder de Vroome zegt toe om, als beide WK's daadwerkelijk in Arnhem plaats vinden, in het Plan van aanpak aan te geven op welke wijze Gelrepashouders en andere doelgroepen betrokken worden bij beide evenementen.

Alle fracties kunnen instemmen met het voorstel.

Conclusie
De voorzitter constateert met instemming van de raadskamer dat de meningsvormende fase is afgerond. Het voorstel kan als hamerstuk doorgeleid worden naar de besluitvorming.

De raadsadviseur,

E.J.S. Dirksen

De voorzitter,

M.W.K. Coenders

GEMEENTE Arnhem

Besluit van 12 september 2018

Zaaknummer 282699

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 21 augustus 2018, Cluster Strategie, Beleid en Regie nummer: 282699;

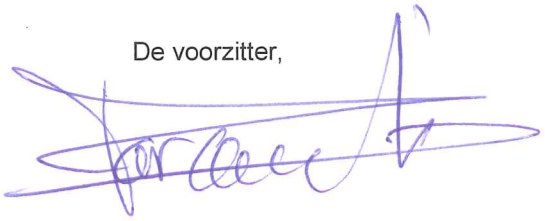
besluit:

Kennis te nemen van de jaarstukken 2017 en de ontwerpbegroting 2019 van Stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden (VT GM).

De griffier,

De voorzitter,

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer **282699**

Onderwerp: Zienswijze jaarstukken 2017 en ontwerpbegroting 2019 Veilig Thuis Gelderland-Midden

Voorstel

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2017 en de ontwerpbegroting 2019 van Stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden (VT GM).
2. In te stemmen met de zienswijze op de jaarstukken 2017 en de ontwerpbegroting 2019 van VT GM zoals geformuleerd in bijgaande concept zienswijzebrief.

Inleiding

De 15 gemeenten in de regio Gelderland Midden hebben gezamenlijk de taken van Veilig Thuis (taken Advies en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, ex artikel 4 van de WMO) ondergebracht bij de Stichting VT GM onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM).
Jaarlijks biedt VGGM op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) de raden van de deelnemende gemeenten de gelegenheid zienswijze kenbaar te maken over de ontwerpbegroting. Dit om de gemeenteraden optimaal te betrekken bij de bestuurlijk cyclus van VGGM. In de governance bij de oprichting van de Stichting VT GM vorig jaar april is afgesproken dat de stukken van de Stichting onderdeel uitmaken van deze cyclus. De jaarstukken en de ontwerpbegroting voor de Stichting VT GM voor 2019 waren bij de aanbieding van de overige stukken van VGGM in het voorjaar nog niet gereed. Het heeft meer tijd gekost de impact van de nieuwe radarfunctie vanaf 1 januari 2019 op de werkzaamheden van VT goed in de begroting op te nemen. VGGM biedt dit jaar de stukken van Veilig Thuis nog apart aan. Het Dagelijks Bestuur (DB) van VGGM vraagt om een reactie voor 24 september 2018.

Beoogd effect

Met bijgaande brief wordt het DB van VGGM op de hoogte gebracht van de zienswijze van de gemeenteraad van de gemeente Arnhem. De gemeenteraad wordt betrokken bij de regionale samenwerking en functioneert kader stellend voor de Stichting VT GM.

Argumenten

2.1 De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze kenbaar te maken over de jaarstukken en de ontwerp begroting2019

GEMEENTE Arnhem

Jaarstukken 2017
Volgens de WGR is het niet verplicht de jaarstukken voor zienswijze voor te leggen aan de raden. VGGM stuurt deze stukken ter informatie en voor reactie mee.
De jaarrekening wordt in goede orde en conform de begroting 2017 ontvangen. In de presentatie van de jaarrekening in het Bestuurlijk Overleg VT op 4 juli 2018 heeft VT zorgen uitgesproken over de hoge werkdruk voor de medewerkers van VT. De werkzaamheden zijn, ondanks de hoge werkdruk en het hoge ziekteverzuim, conform de financiële kaders uitgevoerd.
Ons college adviseert om hiervoor waardering uit te spreken.
De jaarrekening 2017 sluit af met een positief resultaat van € 207.316. VGGM stelt voor dit resultaat, na goedkeuring van de Raad van Toezicht, toe te voegen aan het eigen vermogen. In de kaderbrief 2020 zal VGGM een voorstel doen omtrent de gewenste omvang van dit eigen vermogen.

Ontwerpbegroting 2019
De ontwerpbegroting van de Stichting VT GM voor 2019 is toegenomen met ruim 1 miljoen euro (van € 3.934.262 in 2018 naar € 4.952.958 in 2019). Bijna de volledige stijging is toe te schrijven aan de extra taken die VT krijgt uit te voeren vanwege de aanscherping van de wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Ten gevolge van de aanscherping van de wet moeten professionals in maatschappelijke organisaties, ook wanneer hulp ingezet wordt in gezinnen, deze situaties melden bij VT. Alle beroepsgroepen hebben een eigen afwegingskader opgesteld waarmee kan worden vastgesteld of een signaal van huiselijk geweld en kindermishandeling dusdanig ernstig is dat een melding bij VT aangewezen is. VT heeft met ingang van 1 januari 2019 de taak deze gezinnen 'op de radar te houden' en de veiligheid te bewaken. Dit betekent een forse toename van de werkzaamheden bij VT en een veranderende rol ten opzicht van gezinnen en de professionals met het risico dat VT teveel op afstand komt te staan.
Ons college stelt voor de verwachting uit te spreken dat VT GM de samenwerking blijft vormgeven vanuit de rolopvatting van partnerschap met, en ondersteuning, van zowel de gezinnen als de lokale teams in de wijk.

De impact van de aanscherping meldcode op de werkzaamheden van VT zien wij als een verhoogd risico bovenop de, al eerder genoemde, hoge werkdruk. Wij gaan er vanuit dat voorzorgsmaatregelen worden genomen om pieken in de aanmeldingen te kunnen opvangen. Naast de gebruikelijke kwartaalrapportages moeten gemeenten direct worden geïnformeerd wanneer VT GM niet kan voldoen aan de wettelijke termijnen van afhandeling meldingen en onderzoeken. Graag (her)bevestigen wij de in het verleden gemaakte afspraak dat er geen sprake kan zijn van wachtlijsten in de afhandeling van meldingen bij VT.

Voor de bijdragen van de deelnemende gemeenten aan de opbrengsten van de stichting VT GM is voor 2019 en 2020 een nieuwe verdeling opgesteld die naast een algemeen deel op basis van beschikbaarheid deels ook een productie-gerelateerd deel kent. Wij zien hier een risico van een ongewenste financiële prikkel om niet te melden bij VT.
Ons college stelt voor om VGGM te vragen aandacht te hebben voor eventuele ongewenste effecten van deze bekostigingssystematiek. In 2020 zullen wij opnieuw beoordelen of dit een werkbare bekostiging voor de financiering van de Stichting VT GM is.

Kanttekeningen en risico's

2.1 Ontwerpbegroting 2019
De impact van de aanscherping meldcode op de werkzaamheden van VT is onzeker.

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft een impactanalyse laten uitvoeren naar de gevolgen van de aanscherping van de meldcode voor de werkzaamheden van VT organisaties. Hierop is de aanpassing van de begroting grotendeels gebaseerd. Welke effecten de wetswijziging precies gaat hebben is onzeker. Het risico bestaat dat VT door een grote toename van het aantal meldingen vastloopt en er wachttijden gaan ontstaan voor de afhandeling van de meldingen.

Financiën

Voor de financiering van deze extra taken heeft het Rijk middels de decentralisatie uitkering additionele middelen beschikbaar gesteld. De additionele lasten gekoppeld aan VT zullen na vaststelling door het AB VGGM in de (concept) MJPB 2019-2022 worden verwerkt, de MJPB 2019-2022 wordt in november vastgesteld door uw Raad.

De financiering van VT G-M is een verantwoordelijkheid van alle 15 gemeenten in de regio Gelderland Midden. Bijdragen in de kosten worden deels gedaan door de centrumgemeenten Arnhem en Ede. De gemeente Arnhem is ook verantwoordelijk voor de bijdrage aan VT Noord Oost Gelderland voor wat betreft de gemeenten in de regio Achterhoek. De extra kosten worden verwerkt in de MJPB 2019-2022.

De totale bijdrage 2019 gemeente Arnhem o.b.v. de begroting VT GM : € 1.977.000
o.b.v. de begroting VT NOG: € 732.000

Uitvoering

De zienswijze van de gemeenteraad zal, na besluitvorming in de raad, worden ingebracht in het Dagelijkse Bestuur van de VGGM.
Het DB van VGGM voegt de zienswijzen van de gemeenteraden toe aan de jaarstukken en de ontwerpbegroting zoals deze door het DB ter bespreking worden aangeboden aan het Algemeen Bestuur van VGGM. Formele vaststelling van de jaarstukken en de begroting gebeurt vervolgens door de Directeur Bestuurder van VT na goedkeuring van de Raad van Toezicht.

Communicatie

Na besluitvorming in de raad wordt de definitieve zienswijzebrief verstuurd aan VGGM.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad
- Aanbiedingsbrief van VGGM

- Jaarstukken 2017 Stichting VT GM
- Controleverklaring accountant
- Ontwerpbegroting 2019 Stichting VT GM
- Raadsvoorstel
- Zienswijzebrief voor VGGM

RAADSVOORSTEL

Besluit van

Zaaknummer 282699

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 21 augustus 2018, Cluster Strategie, Beleid en Regie nummer: 282699;

gelet op artikel 35 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en het verzoek van de VGGM van de Gemeentewet;

besluit:

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2017 en de ontwerpbegroting 2019 van Stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden (VT GM).
2. In te stemmen met de zienswijze op de jaarstukken 2017 en de ontwerpbegroting 2019 van VT GM zoals geformuleerd in bijgaande concept zienswijzebrief.

De griffier, De voorzitter,

GEMEENTE Arnhem

Kon pagina 1 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 2 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 3 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 4 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 5 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 6 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 7 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 8 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 9 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 10 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 11 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 12 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 13 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 14 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 15 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 16 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 17 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 18 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 19 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 20 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 21 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 22 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 23 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 24 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 25 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 26 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 27 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 28 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 29 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 30 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 31 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 32 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 33 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 34 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 35 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 36 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 37 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 38 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 39 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 40 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 41 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 42 uit document Bijlage 1 - Jaarstukken 2017 Stichting VT GM niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 1 uit document Bijlage 2 - Controleverklaring accountant niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 2 uit document Bijlage 2 - Controleverklaring accountant niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 3 uit document Bijlage 2 - Controleverklaring accountant niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Gelderland-Midden

ADVIES- EN MELDPUNT
HUISELIJK GEWELD EN
KINDERMISHANDELING

Stichting Veilig Thuis Gelderland - Midden

Concept begroting 2019

Arnhem
4-7-2018

Versie: concept ten behoeve van RvT

Inhoud

1. Inleiding 4
2. Organisatie 5
3. Uitgangspunten begroting 6
3.1 Ervaringscijfers en inschatting reguliere begroting 2018 en 2019 6
3.1.1 Capaciteit direct uitvoerend (2019) 6
3.1.2 Capaciteit voorlichting, beleid e.d. (2018 en 2019) 7
3.1.3 ISO Certificering (2018) 8
3.1.4 Overige kosten (2019) 8
3.1.5 Samenvatting 9
3.2 Indexering n.a.v. loon- en prijsontwikkeling 9
3.3 Financiële vertaling van de nieuwe meldcode en de radarfunctie 10
3.3.1 Training medewerkers Veilig Thuis 11
3.3.2 Herinrichting cliëntregistratiesysteem Veilig Thuis 11
3.3.3 Voorlichting en werkconferenties over nieuwe werkwijze 11
3.3.4 Voorlichtingen voor en door professionals 12
3.3.5 Effect impactanalyse 12
3.3.6 Voorbereiding 14
3.3.7 Overige personele uitbreiding 14
3.3.8 Huisvesting (2019) 15
3.3.9 Overige kosten (2019) 15
3.3.9 Samenvatting 16
4. Begroting 2019 17
4.1 Direct uitvoerend 17
4.2 Direct ondersteunend 19
4.3 Indirect ondersteunend 19
4.4 Tijdelijke capaciteit voorlichting 19
4.5 Directe uitvoeringskosten 19
4.6 ICT-kosten 20
4.7 Specifieke software VT 20
4.8 Huisvestingskosten 20
4.9 Facilitaire ondersteuning aan stichting 20
4.10 Overheadkosten 21
4.11 Bijdragen gemeenten 21

1. Inleiding

Voor u ligt de begroting 2019 van Stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden, met daarin tevens opgenomen een gewijzigde begroting voor 2018. Het doel van dit document is tweeledig. Ten eerste is het bedoeld voor de Stichting zelf als financieel kader dat wordt vastgesteld met instemming van de Raad van Toezicht.

Als tweede geeft het de deelnemende gemeenten[1] als opdrachtgever van de Stichting inzicht in de opbouw en hoogte van de begroting. Dit document moet daarom gezien worden als onderlegger voor de te verstrekken exploitatiesubsidie.

Achtereenvolgend treft u een algemene beschrijving van de organisatie en de activiteiten aan, de uitgangspunten die zijn gehanteerd bij de begroting, een beschouwing van ontwikkelingen die van invloed zijn op de begroting (zowel op basis van ervaringen als op grond van nieuwe wet- en regelgeving), de financiële vertaling daarvan voor zowel 2018 als 2019, alsmede een voorstel voor verdeling van de kosten over de deelnemende gemeenten.

[1] Onder “deelnemende gemeenten” wordt verstaan: de deelnemende gemeenten in de Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland-Midden die gezamenlijk opdrachtgever zijn van Stichting Veilig Thuis GelderlandMidden voor taken op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling als genoemd in de Wet maatschappelijke ondersteuning en overige overeengekomen taken die daarmee in de ruimste zin verband houden of daarvoor bevorderlijk kunnen zijn.

2. Organisatie

Profiel van de organisatie

Naam verslag leggende rechtspersoon	Stichting Veilig Thuis Gelderland - Midden
Adres	Eusebiusbuitensingel 43
Postcode	6828 HZ
Plaats	Arnhem
Telefoonnummer	0800 – 2000
Identificatienummer Kamer van Koophandel	68323530
E-mailadres	m.hendriksen@veiligthuismg.nl
Internetpagina/website	www.veiligthuisgm.nl
Rechtsvorm	Stichting

Typering organisatie

De activiteiten van Stichting Veilig Thuis Gelderland – Midden bestaan uit het uitvoeren van de aan de stichting opgedragen taken op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling als genoemd in de Wet maatschappelijke ondersteuning en voorts het verrichten van al hetgeen daarmede in de ruimste zin verband houdt of daarvoor bevorderlijk kan zijn. De stichting heeft hiertoe de opdracht gekregen van de deelnemende gemeenten in de Veilig Thuis Regio Gelderland Midden.
De facilitaire taken ten bate van de Stichting worden uitgevoerd door VGGM waarbij de kosten voor gemene rekening gedeeld worden.

Werkgebied Midden Gelderland

Het werkgebied van Veilig Thuis Gelderland - Midden sluit aan bij de VGGM en bestaat uit een tweetal subregio's, te weten:

- de regio Arnhem met de centrumgemeente Arnhem en de gemeenten Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar;
- de regio West Veluwe Vallei met de Centrumgemeente Ede en de gemeenten Barneveld, Nijkerk, Scherpenzeel en Wageningen.

3. Uitgangspunten begroting

In 2017 is een zo goed mogelijke inschatting gemaakt van de hoeveelheid en omvang aan inhoudelijke taken en de daarvoor benodigde personele capaciteit. Ook is destijds in kaart gebracht wat er aan ondersteunende capaciteit nodig is. Op grond daarvan zijn de personele kosten bepaald. Tot slot zijn ook de overige ondersteunende materiële kosten zo goed mogelijk ingeschat. Voor 2018 was de begroting in grote lijnen gelijk gebleven, maar is rekening gehouden met indexering en een kleine verschuiving tussen functies.

Inmiddels constateren we –mede op basis van de ervaringen– dat aanpassing van de reguliere begroting nodig is. Daarnaast is rekening gehouden met indexering voor 2019. Tot slot is een financiële vertaling gemaakt van de consequenties van de aanscherping van de Wet verplichte meldcode en de daarmee samenhangende radarfunctie bij Veilig Thuis.

Op verzoek van de (centrum)gemeenten is de begroting gesplitst in een deel reguliere ontwikkelingen en een deel dat betrekking heeft op de nieuwe meldcode en radarfunctie.

In de begroting 2018 is vermeld dat kosten van de projectmanager, extra uren teamleider en secretariaat in 2017 niet structureel naar het budgettair kader zijn vertaald en dat die lijn is doorgetrokken naar 2018. Vanaf 2019 worden dit structurele kosten. Oorspronkelijk waren deze kosten in de business case uit 2016 aangemerkt als “indirect ondersteunend personeel” en pas later is het gelabeld als “organisatie kwaliteit”. De betreffende functionarissen hebben een belangrijke rol als het gaat om het waarborgen en verbeteren van de kwaliteit, maar zij zijn ook noodzakelijk voor “going concern” taken. Helaas is in het verleden de indruk gewekt dat de VT-organisatie op termijn wellicht zonder dit indirect ondersteunend personeel zou kunnen. Dat blijkt geen reële aanname. Net als in veel organisaties is leidinggevende en ondersteunende capaciteit nodig om het direct uitvoerend personeel te ontlasten en hen de mogelijkheid te geven hun kwaliteiten in te zetten voor de cliënten in plaats van zich bezig te moeten houden met ondersteunende werkzaamheden en algemene organisatie aangelegenheden. Voor Veilig Thuis is dergelijke managementcapaciteit nog belangrijker, vanwege de grote impact die de werkzaamheden hebben op het uitvoerend personeel, hetgeen inherent is aan de aard van de problematiek die zij onder ogen krijgen. Bovendien zou bij het schrappen van de indirect ondersteunende capaciteit het beroep op personele ondersteuning door VGGM –die op dit moment begrotingstechnisch zeer beperkt is– onvermijdelijk toenemen, waardoor ook niet te verwachten is dat de totale kosten voor Veilig Thuis lager worden.

In de navolgende paragrafen wordt aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

3.1 Ervaringscijfers en inschatting reguliere begroting 2018 en 2019
3.2 Indexering n.a.v. loon- en prijsontwikkeling
3.3 Financiële vertaling nieuwe meldcode en radarfunctie

In hoofdstuk 4 is vervolgens de (definitieve) begroting inclusief al deze ontwikkelingen opgenomen, inclusief een indicatieve verdeling van de kosten per gemeente in paragraaf 4.11.

3.1 Ervaringscijfers en inschatting reguliere begroting 2018 en 2019

3.1.1 Capaciteit direct uitvoerend (2019)

Aantal diensten

De ervaringen van de eerste tien kwartalen van Veilig Thuis (zowel in de oude projectorganisatie als in de nieuwe Stichting Veilig Thuis) leert dat aanpassing van de reguliere begroting noodzakelijk is. Het aantal onderzoeken was met 300 in 2018 voor het eerst lager begroot (2017: 400) om de lichtere dienst “Ondersteuning gericht op Veiligheid en Herstel” maximaal in te kunnen zetten, zodat een

zwaardere dienst als Onderzoek minder vaak nodig zou zijn. De resultaten van het eerste kwartaal 2018 geven met een gestart aantal onderzoeken van 98 aan, dat 400 onderzoeken op jaarbasis een reëler aantal is dan de 300 die voor 2018 zijn begroot. Minder onderzoek is niet mogelijk gebleken, aangezien we met 400 onderzoeken afgelopen drie jaar in vergelijking met de andere Veilig Thuis organisaties in Nederland al erg laag zaten. Recent gepubliceerde gegevens van CBS over 2017 bevestigen dat. Het is wellicht te optimistisch geweest om te willen dat met het invoeren van de ondersteuningstraject gericht op veiligheid en herstel het aantal onderzoeken zou afnemen. Het aantal van 98 in Q1 2018 sluit ook aan bij gemiddelde van 103 onderzoeken in de eerste tien kwartalen van VT. In navolging daarvan zal ook de monitoring na onderzoeken met hetzelfde aantal toenemen.

Normtijd per dienst Onderzoek

Voor onderzoeken was in de begroting gerekend met een normtijd van 24 uur. Uit een analyse naar normtijden in 2018 blijkt echter dat onderzoeken bij gezinnen met meerdere kinderen en onderzoeken bij kinderen van gescheiden ouders aanzienlijk meer tijd in beslag neemt. Ook zijn de reisuren naar gemeenten in het westen van de regio meer, dan in het gemiddelde van 24 uur passen. Daarnaast moeten alle onderzoeken volgens het landelijk handelingsprotocol voor Veilig Thuis multidisciplinair (na toetsing door gedragswetenschapper en/of vertrouwensarts) worden afgesloten, dat zat ook niet in de uren waar in de begroting rekening mee is gehouden. Derhalve is ophoging van de normtijd van 24 uur naar 27 uur noodzakelijk.

Invloed op benodigde capaciteit direct uitvoerend

De aanpassingen leiden tot een stijging van de benodigde capaciteit van in totaal 3.800 uur. Rekening houdend met 1.350 beschikbare uren per fte betekent dit 2,81 extra fte voor 2019:

		aantal		normuren			uren		fte	
	Dienst	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**		**2018**	**2019**	**2018**	**2019**
1	Adviesvragen en ondersteuning n.a.v. advies	3.300	3.300	1,50	1,50	per casus	4.950	4.950	3,67	3,67
2	Meldingen en Triage	4.250	4.250	2,50	2,50	per casus	10.625	10.625	7,87	7,87
3	Vervolgacties op Triage	2.800	2.800	4,00	4,00	per casus	11.200	11.200	8,30	8,30
4	Onderzoek / complexe zaken	300	400	24,00	27,00	per casus	7.200	10.800	5,33	8,00
5	Ondersteuning gericht op veiligheid en herstel	450	450	8,00	8,00	per casus	3.600	3.600	2,67	2,67
6	Beoordeling tijdelijk huisverbod	175	175	8,00	8,00	per casus	1.400	1.400	1,04	1,04
7	Uitvoering tijdelijk huisverbod	100	100	32,00	32,00	per casus	3.200	3.200	2,37	2,37
8	Monitoring na onderzoeken	300	400	2,00	2,00	per casus	600	800	0,44	0,59
9	Monitoring na huisverboden	100	100	2,00	2,00	per casus	200	200	0,15	0,15
10	Verzoek tot onderzoek kinderbescherming	10	10	10,00	10,00	per casus	100	100	0,07	0,07
11	Voorlichting VT aan professionals in beleidsveld	25	25	8,00	8,00	per sessie	200	200	0,15	0,15
12	Bereikbaarheidsdienst (24/7) buiten kantooruren	61,01	61,01	52	52	weken	3.173	3.173	2,35	2,35
							46.448	**50.248**	**34,41**	**37,22**

3.1.2 Capaciteit voorlichting, beleid e.d. (2018 en 2019)

Er wordt door gemeenten en overige organisaties steeds meer een beroep gedaan op de deskundigheid van Veilig Thuis-medewerkers. Dan gaat het bijvoorbeeld om het geven van voorlichting, aanwezig zijn bij lokale werkconferenties, ontwikkeltafels meedenken met vraagstukken met betrekking tot ontwikkeling aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling en beantwoorden

van vragen. Dat is een positieve ontwikkeling waar we graag aan meewerken, alleen zet dit de reguliere werkzaamheden van de Veilig Thuis medewerkers wel onder druk. In de begroting is namelijk rekening gehouden met 25 voorlichtingen op jaarbasis , echter is de taak rond voorlichting en de wens van gemeenten en lokale teams, organisaties om medewerkers Veilig Thuis te betrekken bij doorontwikkelingen, meedenken, deelname aan werkconferenties, groter dan de 25 voorlichtingen. Vandaar dat wij voorstellen om hier vanaf juli 2018 –samen met voorlichting over de nieuwe meldcode en radarfunctie die in paragraaf 3.3.4– specifiek extra capaciteit voor in te zetten voor een periode van 1,5 jaar. We schatten in dat dit mogelijk is met totaal 32 uur per week gedurende 1,5 jaar, waarvan dan 50% hoort bij de “reguliere” begroting en 50% bij nieuwe meldcode/radarfunctie. We willen uiteraard voorkomen dat voorlichtingsaanbod overlapt en willen ook onderzoeken hoe we kunnen samenwerken met de gemeenten die ook voorlichtingen op dit terrein aanbieden.

3.1.3 ISO Certificering (2018)

In 2017 heeft Veilig Thuis de ambitie uitgesproken in 2018 om een kwalitatief sterkere organisatie te willen worden. Daar is in de begroting rekening mee gehouden en daar is ook al een start mee gemaakt. Inmiddels is er aansluitend daarop de ambitie om in de eerste helft van 2019 ISOgecertificeerd te zijn. Dat zal verder bijdragen aan de kwaliteit van de organisatie. Voor dit traject is allereerst een nulmeting door een extern bureau nodig. Deze kosten (€ 11.000) zijn niet opgenomen in de begroting 2018 en derhalve opgenomen in onderstaande tabel. Dit traject doen we vervolgens met medewerkers van Veilig Thuis. Betrokkenheid van medewerkers bij de doorontwikkeling naar een kwalitatief sterke organisatie is van belang. Deze inzet is echter niet vertaald naar de begroting 2018. Deze inzet zal in de tweede helft van 2018 een inzet vragen van twee maal vier uur per week aan uitvoerend personeel, ofwel omgerekend circa 0,16 fte gedurende een half jaar.

3.1.4 Overige kosten (2019)

Naast de personeels- en overige kosten in deze paragraaf is het reëel dat andere kosten als huisvesting, ICT en dergelijke zullen toenemen. Het betreft een globale inschatting in lijn met uitbreiding van de personele kosten, die er als volgt uitziet:

	Verwachte stijging	Nieuw bedrag 2019
Huisvesting	10.000	150.000
Kantoor en ICT	15.000	200.000
Overhead algemeen	12.000	155.000

3.1.5 Samenvatting

De in dit hoofdstuk opgenomen elementen betekenen een verhoging van de begroting voor 2018 van € 26.750 en voor 2019 van € 272.529:

Paragraaf	Soort kosten	2018 huidig		2018 nieuw		2019	
		fte	€	fte	€	fte	€
3.1.1	Direct uitvoerend	34,41		34,41		37,22	
	Direct ondersteunend	5,02		5,02		5,02	
	Organisatie kwaliteit	4,32		4,32		4,32	
	Personeelsformatie	**43,75**	**3.285.202**	**43,75**	**3.285.202**	**46,56**	**3.480.809**
3.1.2	Voorlichting, beleid e.d.				15.750		31.500
3.1.3	ISO certificering			0,16	11.000		
	Directe uitvoeringskosten		39.780		39.780		39.780
	ICT-kosten		185.000		185.000		200.000
	Specifieke kosten software VT		25.000		25.000		25.000
	Huisvestingskosten		140.000		140.000		150.000
	Facilitaire ondersteuning aan stichting		116.280		116.280		116.280
3.1.4	Overheadkosten		143.000		143.000		155.000
	Totaal		**3.934.262**		**3.961.012**		**4.198.369**

3.2 Indexering n.a.v. loon- en prijsontwikkeling

De nieuwe cao voor de jeugdzorg (looptijd 1 januari 2017 tot 1 april 2019) heeft geleid tot een structurele kostenstijging van 3,65%, welke was opgenomen in de begroting 2018. De loonontwikkeling voor 2019 is nog onbekend. Wij stellen voor om de trend in de algemene cao ontwikkelingen te volgen en daarmee voor 2019 een loonindex van 2% te hanteren. Voor de materiele kosten stellen we voor de indexatie conform de VGGM systematiek te volgen. Dit leidt tot een aanpassing met 1,4% voor de materiele kosten.

Uitgaande van de aangepaste begroting 2019 uit de voorgaande paragraaf leidt dit tot de volgende aangepaste begroting (verhoging van totaal circa € 80.000):

	2019
Personeelsformatie	3.550.425
Voorlichting, beleid e.d.	32.130
Directe uitvoeringskosten	40.337
ICT-kosten	202.800
Specifieke kosten software VT	25.350
Huisvestingskosten	152.100
Facilitaire ondersteuning aan stichting	117.908
Overheadkosten	157.170
	4.278.220

3.3 Financiële vertaling van de nieuwe meldcode en de radarfunctie

Voor professionals die nu al werken volgens de wet meldcode buiten Veilig Thuis is de grootste verandering na januari 2019 dat ze in gezinnen bij ernstige signalen van onveiligheid, ook wanneer het gezin bereid is tot hulp, een melding gedaan moet worden bij Veilig Thuis. Zo kan Veilig Thuis over een langere periode meer signalen bundelen waardoor hopelijk een reëlere inschatting gemaakt kan worden van de veiligheid of de onveiligheid, de risico's op herhaald dader- of slachtofferschap als het gaat om huiselijk geweld en kindermishandeling. Professionals gaan dat doen op basis van een afwegingskader. Dat afwegingskader is voor de professional en de medewerker Veilig Thuis leidraad om gezamenlijk in gesprek te gaan over de best passende vervolgstap om veiligheid te vergroten.

Van belang in onze regio met de vijftien gemeenten is dat we de samenwerking en de gezamenlijke waarden die we de afgelopen drie jaar met de gemeenten en het sociale wijkteams hebben opgebouwd meenemen in de veranderingen die er komen door de aanscherping van de meldcode per januari 2019. Dat betekent partnerschap met de gezinnen waarvoor en waarmee we werken en ook partnerschap met onze collega's in de sociale wijkteams. Veilig Thuis is ondersteunend aan de regierol van de sociale wijkteams, dat doet Veilig Thuis vanuit haar rol van specialist in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

In de volgende paragrafen wordt aangegeven wat de (financiële) gevolgen van de nieuwe meldcode en radarfunctie zijn.

3.3.1 Training medewerkers Veilig Thuis

Vanaf september 2018 worden alle medewerkers van Veilig Thuis Gelderland Midden getraind en voorbereid op de nieuwe werkwijze vanaf 2019. Deze training wordt door het Landelijk Netwerk Veilig Thuis ontwikkeld en zal naar schatting vijf dagen per medewerker in beslag gaan nemen.

(werken met nieuw triage-instrument, aangepast handelingsprotocol, radarfunctie, uitbreiding monitoringsopdracht). Gedragsdeskundigen, vertrouwensartsen en medewerkers cliëntenadministratie zullen ook worden getraind. Zij zijn in onderstaand overzicht ook opgenomen

Training	Aantal	Training	Uren	Kosten
Gedragsdeskundigen en vertrouwensartsen	4	3 dagen x 8 uur	96	€ 7.000
Medewerkers front- en backoffice	45	5 dagen x 8 uur	1800	€ 94.500
Medewerkers cliëntenadministratie	4	2 dagen x 8 uur	64	€ 2.400
Kosten training in 2018				**€ 103.900**

3.3.2 Herinrichting cliëntregistratiesysteem Veilig Thuis

In 2018 zal een herinrichting van het cliëntregistratiesysteem van Veilig Thuis nodig zijn. De wijzigingen in werkwijze van Veilig Thuis plus de wijze waarop vanaf 2019 volgens het nieuwe beleidsinformatieprotocol geregistreerd en verantwoord zal moeten worden, vraagt om deze herinrichting. Deze herinrichting vragen om meer inzet applicatie- en functioneel beheer, plus projectmatige ICT ondersteuning.

ICT	Aantal uur/week	Totaal aantal uur	Kosten
Uitbreiding uren applicatiebeheer	4 uur per week vanaf 01-04-2018	156 uur via Regas	€ 18.750
Projectmatige ICT ondersteuning	4 uur per week vanaf 01-04-2018	156 uur via VGGM	€ 8.750
Extra licenties en hardware vanaf 01-09-2018			€ 500
Ontwerpen BI tool			€ 7.000
Extra Kosten ICT 2018			**€ 35.000**

3.3.3 Voorlichting en werkconferenties over nieuwe werkwijze

De verschillende beroepsgroepen die nu ook werken volgens de wet meldcode hebben de opdracht om gebundeld in zeven clusters te komen tot een eigen afwegingskader. Dit gebeurt in landelijke overleggen in nauwe samenspraak met Veilig Thuis. De planning is dat dit proces in de zomer van 2018 is voltooid. In Gelderland Midden hechten we er waarde aan dat we de nieuwe werkwijze door gemeenten, Veilig Thuis, sociale wijkteams en andere organisaties in ons netwerk gezamenlijk verkennen en uitwerken. Een van de middelen hiertoe is het initiatief om in het najaar 2018 zes regionale werkconferenties voor de vijftien gemeenten en collega organisaties in ons netwerk te organiseren. We doen dit gebundeld op doelgroep aanpak. In oktober en november 2018 organiseren we volgende conferenties:

Regionale Werkconferenties oktober en november 2018	
Aanpak ouderenmishandeling *Beoogde deelnemers :ouderenwelzijnwerkers thuiszorgmedewerkers, ondersteuners van mantelzorgers, wijkverplegers, notarissen, welzijnswerkers, dementiecoaches*	
Aanpak kindermishandeling (1) *Beoogde deelnemers jeugdgezondheidszorgmedewerkers, medewerkers kinderopvang en leerkrachten van primair – en voortgezet onderwijs*	
Aanpak kindermishandeling (2) *Beoogde deelnemers : jeugdbeschermers, gespecialiseerde ambulant jeugdhulpverleners, Onderzoekers en adviseurs van de Raad voor de Kinderbescherming*	
Aanpak partnergeweld en seksueel geweld tussen volwassenen, *Beoogde deelnemers : specialisten aanpak partnergeweld en seksueel geweld van Moviera en Centrum Seksueel Geweld, politie en Veiligheidshuizen, GGZ en Iriszorg*	
A**anpak mensenhandel en eergerelateerd geweld** *Beoogde deelnemers : specialisten aanpak mensenhandel en eergerelateerd geweld van Moviera, Landelijk Expertise Centrum en politie en Veiligheidshuizen, GGZ en Iriszorg*	
Specifiek voor **artsen en andere medici** die in hun ziekenhuizen en praktijken te maken krijgen met verschillende signalen van **huiselijk geweld en kindermishandeling,** *Beoogde deelnemers : huisartsen, artsen bij Spoed Eisende Hulp afdelingen van ziekenhuizen, Huisartsenposten. Artsen betrokken bij Acute zorg Gelderland, Jeugdartsen, verpleegkundigen, fysiotherapeuten, verloskundigen*	
Kosten per werkconferentie inclusief voorbereiding door VT, zaalhuur, organisatie van de conferentie	€ 5.900
totaal kosten werkconferenties 2018	**€ 35.400**

3.3.4 Voorlichtingen voor en door professionals

Naast de zes regionale werkconferenties wil Veilig Thuis professionals ook in de verschillende organisaties gaan voorlichten over de nieuwe werkwijze , de afwegingskaders en de manier waarop we blijven samenwerken. Dit is naast de 25 voorlichtingen die al in de begroting zijn opgenomen. De inschatting is dat gedurende anderhalf jaar een inzet van 32 uur per week nodig is om aan de vraag te kunnen voldoen, ingaande 01-07-2018. We schatten in dat dit voor de helft met de radarfunctie/nieuwe meldcode te maken heeft en voor de helft vanuit de “reguliere” activiteiten. Dat laatste is reeds opgenomen in paragraaf 3.1.2, zodat hier de andere helft resteert:

	Kosten 2018	**Kosten 2019**
Voorlichting 2018 6 maanden x 32 uur/week 2019 32 uur x week	€ 15.750	€ 31.500

3.3.5 Effect impactanalyse

De verwachte uitbreiding van taken en toename van meldingen in 2019 is beschreven in de

Impactanalyse Veilig Thuis, Eindrapportage van het programma aanscherping en verbetering Meldcode en werkwijze Veilig Thuis, in opdracht van de VNG, ministerie VWS en J&V, juni 2017 (hierna "impactanalyse"). De vertaling van deze impactanalyse naar de regio Gelderland Midden zal nog nader worden uitgewerkt. De schets op basis van de gegevens nu is als volgt.

De impactanalyse maakt een onderscheid in enerzijds een stijging van de normtijden en anderzijds een stijging van de aantallen. Er wordt uitgegaan van de volgende cijfers:

Soort	**Stijging normtijd**	**Stijging aantallen**
Advies/ondersteuning	+10 minuten per casus	+5%
Meldingen lokaal veld	-	+5%
Monitoring bij meldingen interventie zonder onderzoek	aantal uur x 7,5	+5%
Monitoring bij meldingen interventie met onderzoek	aantal uur x 7,5	+5%

De indeling die in de impactanalyse is aangehouden, wijkt soms af van hoe onze begroting is opgebouwd, omdat in 2017 nog niet duidelijk was hoe de nieuwe definiëring van diensten eruit zou gaan zien. We hebben daarom zo goed mogelijk de impactanalyse vertaald naar onze opbouw en dit geeft het volgende beeld:

Soort	**Stijging normtijd**	**Stijging aantallen**
Adviesvragen en ondersteuning n.a.v. advies	+15 minuten per casus	+5%
Meldingen en Triage	-	+5%
Monitoring na onderzoeken	+13 uur per casus	-

Het aantal monitoring na onderzoeken is in overleg met de (centrum)gemeenten niet verhoogd met 5%, omdat vanuit reguliere ontwikkelingen al sprake is van een verhoging van 300 naar 400 casussen.

De vertaling hiervan naar de begrote capaciteit –na aanpassing van paragraaf 3.1.1- is als volgt:

		aantal		normuren			uren		fte	
	Dienst	2019 regulier	2019 nieuw	2019 regulier	2019 nieuw		2019 regulier	2019 nieuw	2019 regulier	2019 nieuw
1	Adviesvragen en ondersteuning n.a.v. advies	3.300	3.465	1,50	1,70	per casus	4.950	5.891	3,67	4,36
2	Meldingen en Triage	4.250	4.463	2,50	2,70	per casus	10.625	12.050	7,87	8,93
4	Vervolgacties op Triage	2.800	2.800	4,00	4,00	per casus	11.200	11.200	8,30	8,30
5	Onderzoek / complexe zaken	400	400	27,00	27,00	per casus	10.800	10.800	8,00	8,00
6	Ondersteuning gericht op veiligheid en herstel	450	450	8,00	8,00	per casus	3.600	3.600	2,67	2,67
7	Beoordeling tijdelijk huisverbod	175	175	8,00	8,00	per casus	1.400	1.400	1,04	1,04
8	Uitvoering tijdelijk huisverbod	100	100	32,00	32,00	per casus	3.200	3.200	2,37	2,37
9	Monitoring na onderzoeken	400	400	2,00	15,00	per casus	800	6.000	0,59	4,44
10	Monitoring na huisverboden	100	100	2,00	15,00	per casus	200	1.500	0,15	1,11
11	Verzoek tot onderzoek door kinderbescherming	10	10	10,00	10,00	per casus	100	100	0,07	0,07
12	Voorlichting VT aan professionals in beleidsveld	25	25	8,00	8,00	per sessie	200	200	0,15	0,15
13	Bereikbaarheidsdienst (24/7) buiten kantooruren	61,01	61,01	52	52	weken	3.173	3.173	2,35	2,35
							50.248	**59.114**	**37,22**	**43,79**

Deze stijging van 6,57 fte betekent een toename van € 465.510 structureel.

3.3.6 Voorbereiding

We willen de nieuwe medewerkers bij voorkeur in november 2018 al gaan aanstellen, zodat goed ingewerkt kan worden op de nieuwe taakstelling binnen Veilig Thuis. Dit zorgt voor derhalve voor 2 maanden extra kosten in 2018 (ofwel 2/12 van het bovengenoemde bedrag):

Omschrijving	Kosten 2018
Kosten voorbereiding op uitbreiding taken in november en december 2018 (totaal 1,09 fte)	€ 80.195

3.3.7 Overige personele uitbreiding

De in de voorgaande paragrafen opgenomen uitbreiding aan capaciteit betreft alleen de kosten van de medewerkers Veilig Thuis (de HBO professional) We voorzien daarnaast de volgende uitbreiding van de vertrouwensarts, teamleiders en beleidsmedewerker:

Functie	Stijging in fte	Stijging in kosten 2019
Vertrouwensarts	0,44	€ 43.500
Teamleider	0,11	€ 9.500
Beleidsmedewerker	0,28	€ 24.500
Totaal		**€ 77.500**

Dit sluit ook aan op de verwachting in de impactanalyse. Daarin is vermeld dat als gevolg van een groeiende behoefte aan specialistisch advies, triage, inzet na triage en monitoring een groei van de inzet van vertrouwensartsen en gedragsdeskundigen van 25% wordt verwacht m.i.v. 2018 al. Het gaat hierbij om een toename van de inzet van relatief dure medewerkers van Veilig Thuis. Deze inzet is echter realistisch om recht te doen aan de door (medisch) professionals geuite behoefte aan specialistisch advies én de verwachte groei van het aantal zware meldingen. Wij kiezen voor een net

iets andere invulling hiervan, zoals uit bovenstaande opstelling blijkt. In 2018 hebben we het team uit kunnen breiden met één gedragsdeskundige, daarom is in 2019 alleen uitbreiding van 16 uren vertrouwensartsen noodzakelijk.

3.3.8 Huisvesting (2019)

Het huidige pand is op dit moment reeds te krap en de uitbreiding van het aantal medewerkers maakt andere huisvesting helemaal noodzakelijk. De zoektocht naar vervanging was al langere tijd gaande en dat heeft inmiddels geresulteerd in een nieuw pand dat per december 2018 betrokken kan worden. De huisvestingskosten zullen hierdoor toenemen naar gemiddeld zo'n € 227.000 per jaar, maar de kosten per m2 dalen met meer dan de helft. Voor dekking van een deel van de hogere kosten is de post overige overhead verlaagd met € 25.000 (zie punt 3.3.9). Eenmalige kosten voor overgang naar het nieuwe pand bedragen in 2018 waarschijnlijk zo'n € 50.000, waarvan wordt voorgesteld dit eenmalig te dekken uit de reserve.

3.3.9 Overige kosten (2019)

Naast de personeels- en overige kosten in deze paragraaf is het reëel dat andere kosten als, ICT en dergelijke zullen toenemen. Het betreft een globale inschatting in lijn met uitbreiding van de 43personele kosten, die er (afgerond) als volgt uitziet:

	Verwachte toename	Nieuw 2019
Kantoor en ICT	27.200	230.000
Overhead algemeen	22.380 -/- 25.000 ter dekking huisvesting	155.000

3.3.9 Samenvatting

De in dit hoofdstuk opgenomen elementen ten aanzien van de nieuwe meldcode en radarfunctie betekenen een extra verhoging van de begroting voor 2018 van € 270.245 en voor 2019 van € 674.738 ten opzichte van de uitkomst van paragraaf 3.1 en 3.2:

Paragraaf	Soort kosten	2018 nieuw fte	2018 nieuw €	2019 nieuw fte	2019 nieuw €	2018 incl. rada fte	2018 incl. rada €	2019 incl. rad fte	2019 nieuw r/meld €	I/S[2]
3.3.5	Direct uitvoerend	34,41		37,22		34,41		43,79		
3.3.7	Direct ondersteunend	5,02		5,02		5,02		5,57		
3.3.7	Organisatie kwaliteit	4,32		4,32		4,32		4,60		
	Personeelsformatie	**43,75**	**3.285.202**	**46,56**	**3.550.425**	**43,75**	**3.285.202**	**53,96**	**4.093.103**	S
3.3.6	Voorbereiding					1,13	80.195			
3.3.3	Voorlichting, beleid e.d.		15.750		32.130		31.500		64.260	I
3.3.4	Werkconferenties						35.400			
	ISO certificering	0,16	11.000			0,16	11.000			
3.3.1	Training						103.900			
	Directe uitvoeringskosten		39.780		40.337		39.780		40.337	S
3.3.2	Herinrichting cliëntregistratie						35.000			
	ICT-kosten		185.000		202.800		185.000		230.000	S
	Specifieke kosten software VT		25.000		25.350		25.000		25.350	S
3.3.8	Huisvestingskosten		140.000		152.100		140.000		227.000	S
	Facilitaire ondersteuning aan stichting		116.280		117.908		116.280		117.908	S
3.3.9	Overheadkosten		143.000		157.170		143.000		155.000	S
	Totaal		**3.961.012**		**4.278.220**		**4.231.257**		**4.952.958**	

[2] Op verzoek van de gemeenten is in deze kolom aangegeven of de kosten 2019 incidenteel (I) of structureel (S) zijn

4. Begroting 2019

De ontwikkelingen uit hoofdstuk 3 zijn voor 2019 vertaald in de volgende definitieve begroting:

Paragraaf Kosten		**2019**	
		fte	**€**
4.1	Direct uitvoerend	43,79	
4.2	Direct ondersteunend	5,57	
4.3	Organisatie kwaliteit	4,60	
	Personeelsformatie structureel	**53,96**	**4.093.103**
4.4	**Personeelsformatie tijdelijk (alleen 2019)**		64.260
4.5	Directe uitvoeringskosten		40.337
4.6	ICT-kosten		230.000
4.7	Specifieke kosten software VT		25.350
4.8	Huisvestingskosten		227.000
4.9	Facilitaire ondersteuning aan stichting		117.908
4.10	Overheadkosten		155.000
	Totaal kosten		**4.952.958**
	Opbrengsten		
4.11	Bijdragen gemeenten		4.952.958
	Totaal opbrengsten		**4.952.958**
	Resultaat		**0**

4.1 Direct uitvoerend

Er bestaat brede consensus over de wens Veilig Thuis een laagdrempelige voorziening te laten zijn waar burgers en professionals terecht kunnen voor adviesvragen en het doen van meldingen. Veilig Thuis moet zeer nauw verbonden zijn met het lokale netwerk in de gemeente omdat de structurele aanpak van problematiek daar ligt.

80% van de meldingen (huiselijk geweld en kindermishandeling) komt vanuit de politie en 20% van burgers en professionals. De politie is verplicht te melden, wanneer zij betrokken zijn bij een mogelijk huiselijk geweldsincident. Meldingen geven inzicht in problematiek en bieden een aanknopingspunt voor het aanpakken van de problemen.

Veilig Thuis in Gelderland-Midden zet de dienst onderzoek terughoudend in want het is een ingrijpende maatregel. In 2018 was het aantal begroot op 300 (tegenover 400 in 2017, 2016), maar op grond van de ervaringen is een aantal van 400 voor 2019 weer noodzakelijk. Daarnaast is gebleken dat onderzoek meer tijd kost dan begroot.

Voor de activiteiten is in deze begroting nog de “oude” productindeling gehanteerd. Na de zomer van

2018 wordt meer bekend over de nieuwe productgroepen, maar dit zal naar verwachting alleen een onderlinge verschuiving tussen bestaande producten betekenen en geen invloed hebben op de totaal benodigde capaciteit.

De productie en de benodigde capaciteit is voor 2019 als volgt:

	Dienst	aantal	norm	uren	fte
1	Adviesvragen en ondersteuning n.a.v. advies	3.465	1,70 per casus	5.891	4,36
2	Meldingen en Triage	4.463	2,70 per casus	12.050	8,93
4	Vervolgacties op Triage	2.800	4,00 per casus	11.200	8,30
5	Onderzoek / complexe zaken	400	27,00 per casus	10.800	8,00
6	Ondersteuning gericht op veiligheid en herstel	450	8,00 per casus	3.600	2,67
7	Beoordeling tijdelijk huisverbod	175	8,00 per casus	1.400	1,04
8	Uitvoering tijdelijk huisverbod	100	32,00 per casus	3.200	2,37
9	Monitoring na onderzoeken	400	15,00 per casus	6.000	4,44
10	Monitoring na huisverboden	100	15,00 per casus	1.500	1,11
11	Verzoek tot onderzoek door Raad v/d kinderbescherming	10	10,00 per casus	100	0,07
12	Voorlichting VT aan professionals in beleidsveld	25	8,00 per sessie	200	0,15
13	Bereikbaarheidsdienst (24/7) buiten kantooruren	61,01	52 weken	3.173	2,35
				59.114	**43,79**

Er is gerekend met een capaciteit van 1.350 directe uren per fte. Onder de direct uitvoerend zijn de front officewerkers c.q. maatschappelijk werkenden, de vertrouwensarts en de werkbegeleiders opgenomen:

FTE's	2018	2019
Vertrouwensarts	1,50	1,50
Werkbegeleiders	0,35	0,35
Maatschappelijk werkenden (incl. 24u beschikbaarheid)	32,56	41,94
	34,41	**43,79**

Voorts is rekening gehouden met de consequenties van de aangescherpte meldcode en radarfunctie vanaf 2019. Daarbij is de impactanalyse van Dirk Sprokkereef die op verzoek van het Ministerie onderzoek deed, als basis gebruikt. De toename van bijna 10 fte komt voor ongeveer 2/3 door de nieuwe meldcode/radarfunctie en voor 1/3 door overige regionale ontwikkelingen. Voor meer informatie wordt verwezen naar hoofdstuk 3.

4.2 Direct ondersteunend

Onder de direct ondersteunende functies valt het volgende:

FTE's	2018	2019
gedragsdeskundige	2,00	2,00
Vertrouwensarts uitbreiding i.v.m. meldcode/radarfunctie	0,00	0,44
secretariaat/cliëntenadministratie	1,76	1,76
teamleiders	1,26	1,37
	5,02	**5,57**

De uitbreiding ten opzichte van 2018 bestaat volledig uit de doorvertaling van de consequenties van de nieuwe meldcode en radarfunctie.

4.3 Indirect ondersteunend

Het indirect ondersteunend personeel bestaat uit:

FTE's	2018	2019
manager	1,00	1,00
teamleider	0,52	0,52
applicatiebeheerder	0,56	0,56
secretariaat	1,74	1,74
beleidscapaciteit	0,50	0,78
	4,32	**4,60**

De uitbreiding ten opzichte van 2018 bestaat volledig uit de doorvertaling van de consequenties van de nieuwe meldcode en radarfunctie. Overigens is de aanstelling van 2 telefonistes nog niet in bovenstaande opstelling verwerkt, omdat hier een relatie met de huisvesting ligt en deze kosten vooralsnog uit de algemene overheadkosten worden betaald.

4.4 Tijdelijke capaciteit voorlichting

Naast regionale werkconferenties wil Veilig Thuis professionals ook in de verschillende organisaties gaan voorlichten over de nieuwe werkwijze , de afwegingskaders en de manier waarop we blijven samenwerken. Dit is naast de 25 voorlichtingen die al in de begroting zijn opgenomen. De inschatting is dat gedurende anderhalf jaar een inzet van 32 uur per week nodig is om aan de vraag te kunnen voldoen, ingaande 01-07-2018. Voor 2019 betekent het derhalve capaciteit voor een heel jaar.

4.5 Directe uitvoeringskosten

	2018	2019
Afschrijvingen	6.250	6.338
Overige kantoorbehoeften	33.530	33.999
	39.780	**40.337**

De kosten zijn slechts geïndexeerd.

4.6 ICT-kosten

De kosten bestaan uit de volgende onderdelen:

	2018	2019
	118.800	
Account		148.000
Smartphone	29.040	36.500
Laptop	29.040	36.500
Verbindingen	8.120	9.000
	185.000	**230.000**

In de begroting 2018 was rekening gehouden met het aantal van 44 fte's. Voor 2019 wordt uitgegaan van totaal 54 fte's. Voor een deel (3 fte) betreft dit regionale ontwikkelingen, de rest (7 fte) komt door de nieuwe meldcode/radarfunctie. Het aantal medewerkers bedraagt medio 2018 overigens, in 2019 stijgt dit naar 72. Vooralsnog is nog niet voor elke medewerker rekening gehouden met de betreffende ICT-apparatuur, maar is uitgegaan van het aantal fte's.

	aantal	prijs per stuk	totaal	totaal afgerond
Account	54	2738	147.852	148.000
Smartphone	54	669	36.126	36.500
Laptop	54	669	36.126	36.500

4.7 Specifieke software VT

De verwachting is dat er voor de nieuwe meldcode/radarfunctie slechts eenmalige ICT-kosten nodig zijn voor de aanpassing. Deze kosten zijn al opgenomen in de aangepaste begroting voor 2018 zodat voor de specifieke software VT slechts indexering is toegepast.

4.8 Huisvestingskosten

VGGM huurt kantoorruimte van Jeugdbescherming Gelderland. Het huurcontact is voor 2 jaar afgesloten en loopt tot en met eind 2018. Het gaat om een contract van € 140.000 voor huisvesting en € 60.000 voor ondersteuning vanuit Jeugdbescherming Gelderland voor receptie en telefonie. De kosten voor telefonie worden betaald uit de algemene overheadkosten. Het huidige pand is op dit moment reeds te krap en de uitbreiding van het aantal medewerkers maakt andere huisvesting helemaal noodzakelijk. De zoektocht naar vervanging was al langere tijd gaande en dat heeft inmiddels geresulteerd in een nieuw pand dat per december 2018 betrokken kan worden. De huisvestingskosten zullen hierdoor toenemen naar gemiddeld zo'n € 227.000 per jaar, maar de kosten per m2 dalen met meer dan de helft. Voor dekking van een deel van de hogere kosten is de post overige overhead verlaagd met € 25.000 (zie punt 3.3.9). Eenmalige kosten voor overgang naar het nieuwe pand bedragen in 2018 waarschijnlijk zo'n € 50.000, waarvan wordt voorgesteld dit eenmalig te dekken uit de reserve.

4.9 Facilitaire ondersteuning aan stichting

VGGM levert diverse facilitaire ondersteuning aan de stichting VT. Het is op voorhand lastig in te schatten wat de consequentie van de uitbreiding van VT is voor de ondersteuning, zodat voorlopig slechts de facilitaire kosten zijn geïndexeerd. Het gaat dan om de volgende aspecten:

	2018	2019
Informatievoorziening/BI	35.700	36.200
Systeembeheer	33.660	34.131
Plannning & Control / Financiele administratie	13.260	13.446
Personeelsconsulent	13.260	13.446
Personeels- en salarisadministratie	20.400	20.686
	116.280	**117.908**

4.10 Overheadkosten

De overheadkosten bestaan uit de volgende elementen:

	2018	2019
Telefonistes 1,6 fte	65.000	66.300
Ondernemingsraad	35.000	35.700
Raad van Toezicht	12.000	12.240
Accountantskosten	5.000	5.070
Overig	26.000	35.690
	143.000	**155.000**

In de begroting was oorspronkelijk een totaalbedrag opgenomen voor algemene overheadkosten. Inmiddels kan deze nader worden onderverdeeld in bovenstaande posten. Voor 2019 is rekening gehouden met indexering. De post “overig” is daarnaast extra verhoogd vanwege de uitbreiding van het personeel en de activiteiten. De kans is groot dat we tegen extra kosten zullen aanlopen die nu nog niet goed zijn te voorzien of in te schatten.

4.11 Bijdragen gemeenten

De bijdragen van de deelnemende gemeenten betreft de enige opbrengsten die de stichting VT kent. Voor de onderverdeling daarvan stellen we voor om onderscheid te maken in de “reguliere” aanpassing van de begroting voor 2018 en 2019 en de aanpassingen op grond van de nieuwe meldcode en radarfunctie. Voor dat laatste onderdeel krijgen de centrumgemeenten immers vanaf 2018 separaat middelen in de DUVO-uitkering.

De onderverdeling van de begroting 2018 en 2019 over deze twee onderdelen is als volgt:

Onderdeel	2018 oorspronkelijk	2018 gewijzigd	2019
Reguliere begroting	3.934.262	3.961.012	4.278.220
Aanpassingen i.v.m. nieuwe meldcode/radarfunctie	-	270.245	674.738
Totaal begroting	**3.934.262**	**4.231.257**	**4.952.958**

De gemeenten in de regio hebben in 2017 en 2018 gewerkt aan een nieuwe verdeling van de kosten. Op 4 juli 2018 is in het bestuurlijk overleg Veilig Thuis hier overeenstemming over bereikt. In hoofdlijnen worden de kosten als volgt verdeeld:

- Verdeling van de totale kosten tussen subregio's Centraal Gelderland en West Veluwe Vallei in de verhouding 69% - 31%
- Verdeling van de kosten binnen elke regio in een deel algemene kosten en een deel productie-gerelateerde kosten. Voor dit laatste deel gaat het om de directe loonkosten die horen bij de diensten "Onderzoeken", "Ondersteuning V+H", "Tijdelijke huisverboden beoordeling" en "Tijdelijke huisverboden uitvoering". In de praktijk leidt dit tot een verhouding 80% algemene kosten en 20% productiegerelateerde kosten.
- De begrote productiegerelateerde kosten worden toegerekend per gemeente op basis van de realisatiecijfers van de afgelopen 3 jaar (voor 2019 nog op basis van 2 jaar (2016 en 2017), omdat nog geen cijfers over 3 jaar beschikbaar zijn)
- De algemene kosten worden per regio voor een deel bekostigd door de DUVO-gelden die de centrumgemeenten inzetten en het restant wordt toegerekend per gemeente op basis van het aantal jeugdinwoners (tot 20 jaar) per 1 januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar (voor 2019 dus per 1 januari 2018).

Dit geeft voor 2019 de volgende bijdrage per gemeente:

Gemeente	Algemeen deel		Productiedeel	Totaal
	Bijdrage o.b.v. DUVO	Bijdrage o.b.v. jeugdinwoners	Bijdrage o.b.v. productie	Totale bijdrage
Arnhem	967.604	646.509	361.753	1.975.866
Doesburg		42.975	15.260	58.235
Duiven		110.229	23.497	133.725
Lingewaard		202.512	44.820	247.332
Overbetuwe		222.919	48.666	271.586
Renkum		119.474	33.120	152.594
Rheden		163.370	79.849	243.219
Rozendaal		7.253	777	8.030
Westervoort		59.117	31.167	90.284
Zevenaar		168.557	68.112	236.669
subtotaal CG	**967.604**	**1.742.916**	**707.021**	**3.417.541**
Barneveld		149.647	54.583	204.230
Ede	556.186	258.233	133.669	948.088
Nijkerk	93.940	96.987	49.175	240.101
Scherpenzeel		23.253	16.325	39.578
Wageningen		64.933	38.486	103.419
subtotaal WVV	**650.126**	**593.053**	**292.238**	**1.535.417**
totaal	**1.617.730**	**2.335.969**	**999.259**	**4.952.958**
	80%		20%	

Gelderland-Midden

VEILIG THUIS

ADVIES- EN MELDPUNT HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING

Datum 25 juli 2018
Ons kenmerk 180723-0019
Contactpersoon Marije Onnink
E-mailadres marije.onnink@vggm.nl

Onderwerp Ter consultatie: Jaarstukken 2017 en ontwerp begroting 2019 Veilig Thuis Gelderland-Midden

Geachte leden van de Raad, leden van het college,

In het bestuurlijk overleg Veilig Thuis van 31 mei jl. is afgesproken de jaarstukken 2017 en de ontwerpbegroting 2019 van Stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden voor eind juli aan u voor te leggen om u in de gelegenheid te stellen een advies te geven. Het Dagelijks Bestuur voegt deze zienswijzen bij de jaarstukken en ontwerpbegroting, zoals deze door het Dagelijks Bestuur op 10 oktober a.s. ter bespreking wordt aangeboden aan het Algemeen Bestuur. De uitkomst van de bespreking in de AB-vergadering van 24 oktober 2018 wordt kenbaar gemaakt aan de Directeur Bestuurder van Veilig Thuis en aan de Raad van Toezicht van Veilig Thuis. Formele vaststelling van jaarstukken en begroting gebeurt vervolgens door de Directeur Bestuurder van Veilig Thuis, na goedkeuring van de Raad van Toezicht.

De controleverklaring van de jaarrekening 2017 Stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden is bijgevoegd.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Graag verzoeken wij u uw reactie uiterlijk 24 september 2018 te sturen aan het Dagelijks Bestuur van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden.

Met vriendelijke groet,

Jan Pierik
Directeur Bestuurder Stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden

i.a.a.: DIV
Bijlage(n): Jaarstukken 2017 Stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden
Controleverklaring Jaarstukken 2017
Ontwerp begroting 2019 Stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden

GEMEENTE Arnhem

Datum : 21 augustus 2018
Zaaknummer : 282699
Contactpersoon : Beppie Soetens
Telefoonnummer : 026 3773487

Dagelijks Bestuur van Veiligheids- en
Gezondheidsregio Gelderland-Midden
de heer Jan Pierik
Postbus 5364
6802 EJ Arnhem

Onderwerp: zienswijze jaarstukken 2017 en ontwerpbegroting 2019 Veilig Thuis Gelderland-Midden

Geachte heer Pierik,

Op 25 juli 2018 ontvingen wij de concept jaarstukken 2017 en de ontwerpbegroting 2019 van Veilig Thuis Gelderland-Midden (VT GM). U heeft in uw begeleidende brief verzocht om een advies en zienswijze van de gemeenteraad op de stukken. Wij hebben de jaarstukken 2017 ter informatie en de ontwerpbegroting 2019 voor zienswijze aan de raad aangeboden. Hieronder vindt u reactie en zienswijze van de gemeenteraad van Arnhem.

Jaarstukken 2017
In uw presentatie van de jaarrekening 2017 in het Bestuurlijk Overleg VT op 4 juli 2018 heeft u uw zorgen uitgedrukt over de hoge werkdruk voor de medewerkers van VT GM en het hoge ziekteverzuim, ook in 2017. Wij spreken bewondering uit voor de medewerkers die dagelijks met de zware problematiek van huiselijk geweld en kindermishandeling moeten werken. Daarom is door de gemeenteraad ook met instemming geconstateerd dat VT GM in 2017 de taken heeft uitgevoerd binnen de financiële kaders van de begroting 2017. Het jaar is afgesloten met een positief resultaat. We stemmen in met het voorstel om dit positief resultaat 2017 toe te voegen aan het eigen vermogen. Over dit te vormen eigen vermogen worden in de kaderbrief 2020 nadere voorstellen gedaan.

Ontwerpbegroting 2019
De ontwerpbegroting van de Stichting VT GM voor 2019 is toegenomen met ruim 1 miljoen euro. Bijna de volledige stijging is toe te schrijven aan de extra taken die VT GM krijgt uit te voeren vanwege de aanscherping van de wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Ten gevolge van deze aanscherping van de wet moeten professionals in maatschappelijke organisaties, ook wanneer er hulp ingezet wordt in gezinnen, deze situaties melden bij VT. VT heeft met ingang van 1 januari 2019 de taak deze gezinnen 'op de radar te houden' en de veiligheid te bewaken. Dit betekent een forse toename van de werkzaamheden bij VT en mogelijk een veranderende rol ten opzicht van gezinnen en de professionals met het risico dat VT teveel op afstand komt te staan. Wij verwachten dat VT de samenwerking blijft vormgeven vanuit de rolopvatting van partnerschap met, en ondersteuning van, zowel de gezinnen als de (sociale) wijkteams.

De impact van de aanscherping meldcode op de werkzaamheden van VT zien wij als een verhoogd risico bovenop de, al eerder genoemde, hoge werkdruk. Wij gaan er vanuit dat voorzorgsmaatregelen worden genomen om pieken in de aanmeldingen op te kunnen vangen. Naast de gebruikelijke kwartaalrapportages moeten gemeenten direct worden geïnformeerd wanneer VT niet kan voldoen aan de wettelijke termijnen van afhandeling meldingen en onderzoeken. Graag (her)bevestigen wij de in het verleden gemaakte afspraak dat er geen sprake kan zijn van wachtlijsten in de afhandeling van meldingen bij Veilig Thuis.

Voor de bijdragen van de deelnemende gemeenten aan de opbrengsten van de stichting VT GM is voor 2019 en 2020 een nieuwe verdeling opgesteld die naast een algemeen deel op basis van beschikbaarheid deels ook een productie-gerelateerd deel kent. Wij verzoeken u er aandacht voor te houden dat deze bekostigingssystematiek geen ongewenste financiële prikkels teweeg brengt. In 2020 zullen wij opnieuw beoordelen of dit een werkbare verdeelsleutel voor de financiering van de Stichting VT GM is.

Hoogachtend
Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

de secretaris, de burgemeester,

Van: Beppie Soetens
Verzonden: maandag 3 september 2018 17:00

Onderwerp: RE: Zienswijze VTGM

Dag Maud,

In deze mail een korte toelichting op de passage in de brief 'zienswijze jaarstukken en ontwerpbegroting VT GM' en op jouw vraag hoe dat tot een ongewenste prikkel kan leiden.

Veilig Thuis is het 'advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling' (HG en kimi). VT heeft een unieke onderzoeksbevoegdheid en ook de nieuwe radarfunctie bij VT is bij geen andere organisatie mogelijk (vgl. de functie van de brandweer). Een beschikbaarheidsbekostiging is dan passend. Sommige gemeenten zijn echter van mening dat door een goed werkend wijkteam er minder meldingen nodig zijn bij VT. Deze gemeenten zijn voorstander van productiefinanciering. Professionals zijn in het kader van de wet meldcode in stap 5 verplicht ernstige situaties van HG en kimi te melden bij VT en VT moet vervolgens bepaalde werkzaamheden binnen bepaalde termijnen uitvoeren. Ook burgers melden bij VT. Wanneer dit financiële consequenties heeft voor gemeenten kan dit doorwerken in hoe gemeenten (in de afspraken met de wijkteams, met politie, onderwijs) hun meldcode uitvoeren en wanneer wel of niet gemeld wordt bij VT. Bijvoorbeeld dat een casus langer bij een hulpverlener/wijkteam wordt gehouden zonder melding te doen bij VT. Dit staat haaks op de aanscherping van de wet meldcode per 1 januari 2019 waarmee beoogd wordt juist meer meldingen bij VT te krijgen zodat VT over langere termijn deze situaties in beeld kan houden. In een productie-gerelateerde verdeelsystematiek wordt je als gemeente bij een hoger aantal meldingen niet beloond maar eigenlijk juist 'gestraft' met een hogere financiële bijdrage.

Het afgesproken verdeelmodel voor 2019 en 2010 is een compromis tussen gemeenten in de regio die voorstander zijn van deze beschikbaarheidsbekostiging en onderlinge solidariteit en die gemeenten die voorstander zijn van productfinanciering.
Hopelijk is de tekst in de brief nu duidelijker.

Vriendelijke groet,
Beppie Soetens

Bestuursadviseur
Cluster Strategie Beleid & Regie

Zienswijze Jaarstukken 2017 en ontwerpbegroting 2019 Veilig Thuis Gelderland-Midden

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	12 september 2018
Zaaknummer:	
Portefeuillehouders:	R. van der Zee en H. de Vroome

Raadskameradvies:

Aan de gemeenteraad, 5 september 2018

Aanwezig:
De raadsleden Lunter (SP) Van der Laak (Arnhem Centraal), Kalthoff (VVD), Van Dillen (CDA), Van Ommen (D66), Hegge (Partij voor de Dieren), Nede (ChristenUnie), Dolsma (GroenLinks), De Vries (PvdA) en Usta (DENK-Verenigd Arnhem).
Er waren geen vertegenwoordigers van de Arnhemse Ouderenpartij en de PVV.

Toezeggingen
Wethouder Van der Zee zegt toe bij de eerst volgende vergadering van Veilig Thuis [eind september] te informeren naar de ontwikkelingen rond ouderenmishandeling en de raad daarover te informeren.
Wethouder Van der Zee zegt toe de voortgangsrapportages van Veilig Thuis met de raad te delen.

Alle fracties kunnen instemmen met het voorstel.

Conclusie
De voorzitter constateert met instemming van de raadskamer dat de meningsvormende fase is afgerond. Het voorstel kan als hamerstuk doorgeleid worden naar de besluitvorming.

De raadsadviseur, De voorzitter,

E.J.S. Dirksen M.W.K. Coenders

GEMEENTE Arnhem

Besluit van 12 september 2018

Zaaknummer 272566

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 7 augustus 2018, Cluster SBR nummer: 272566;
overwegende dat:

a. het bestemmingsplan 'Mooieweg 27 Oostzijde' bouwplannen mogelijk maakt zoals bedoeld in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening;
b. het kostenverhaal samenhangend met deze bouwplannen op basis van een overeenkomst over grondexploitatie ex afdeling 6.4 Wro anderszins verzekerd is;
c. er geen faseringseisen noodzakelijk zijn noch het stellen van locatie-eisen.

Gelet op de artikelen 3.8 en 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening

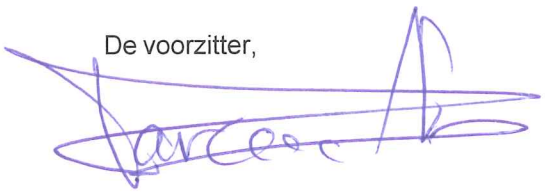
besluit:

1. In de zienswijze van:
   - F. van Dulkenraad
   - M.A. Van Dulkenraad - De Kleine
   - H.R.P.E. Bastiaans
   geen redenen te vinden die leiden tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Mooieweg 27 Oostzijde' in gewijzigde vorm ten opzichte van de ontwerpbestemmingsplan 'Mooieweg 27 Oostzijde' zoals dit ter inzage heeft gelegen op grond van artikel 3.8 Wet ruimtelijke ordening.
2. Het bestemmingsplan 'Mooieweg 27 Oostzijde' vast te stellen zoals dit plan is vervat in verbeelding NL.IMRO.0202.931-0301.gml met bijbehorende regels en toelichting.
3. Af te zien van de vaststelling van een exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 lid 2 van de Wet op de ruimtelijke ordening.

De griffier,

De voorzitter,

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 272566

Onderwerp: Vaststelling BP Mooieweg 27 - oostzijde

Voorstel

1. In de ingediende zienswijze geen redenen te vinden die leiden tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Mooieweg 27 Oostzijde' in gewijzigde vorm ten opzichte van de ontwerpbestemmingsplan ‘Mooieweg 27 Oostzijde' zoals dit ter inzage heeft gelegen op grond van artikel 3.8 Wet ruimtelijke ordening.
2. Het bestemmingsplan 'Mooieweg 27 Oostzijde' vast te stellen, zoals dit plan is vervat in verbeelding NL.IMRO.0202.931-0301.gml met bijbehorende regels en toelichting.
3. Af te zien van de vaststelling van een exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 lid 2 van de Wet op de ruimtelijke ordening.

Inleiding

Aan de Mooieweg in de wijk Rijkerswoerd staat op het perceel Mooieweg 27 één woning met daarachter een grote kapschuur. De eigenaar heeft verzocht om naast deze woning één nieuwe woning te bouwen en de kapschuur te slopen. Vanuit stedenbouwkundig en landschappelijk oogpunt is dit een wenselijke ontwikkeling.

De bouw van een nieuwe woning is in strijd met het geldende bestemmingsplan 'Arnhem Zuid-Oost' en daarom moet een planologische procedure worden doorlopen. Een bestemmingsplanprocedure is de beste optie omdat daarmee ook de bouwmogelijkheid van de kapschuur kan worden wegbestemd.

Het ontwerpbestemmingsplan 'Mooieweg 27 Oostzijde' heeft vanaf 24 april 2018 zes weken ter inzage gelegen. Hierover bent u per raadsbrief op 17 april 2018 geïnformeerd. Tijdens de terinzageperiode is één zienswijze ingediend. Deze zienswijze geeft geen aanleiding om voor te stellen het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen. Een samenvatting van de zienswijze en de beantwoording is opgenomen in het zienswijzenrapport (bijlage 1 bij het raadsvoorstel).

Beoogd effect

Het planologisch mogelijk maken van een woning op het perceel aan de oostzijde van Mooieweg 27 in combinatie met de sloop van de bestaande schuur.

Argumenten

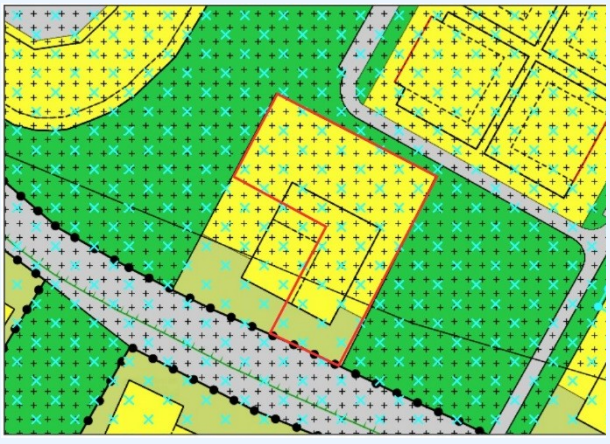
1.1 De ingediende zienswijze geeft geen aanleiding om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen

Gemeente Arnhem

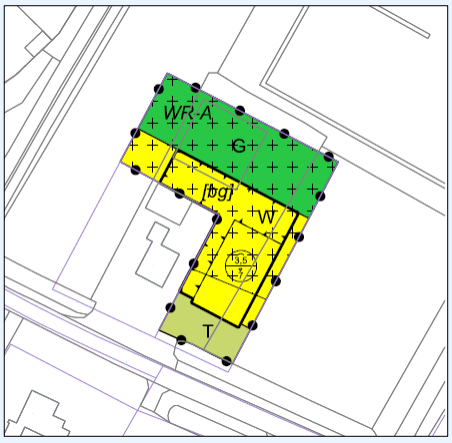
Tijdens de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan is één zienswijze ingediend. De zienswijze is ingediend door twee overburen van het perceel Mooieweg 27. De bewoners zijn van mening dat de ontwikkeling niet past in de omgeving, in strijd is met het gemeentelijk beleid en zorgt voor een vermindering van hun uitzicht. In het zienswijzenrapport (bijlage 1 bij dit raadsvoorstel) is een samenvatting van de zienswijze opgenomen en de beantwoording van de gemeente. De gemeente is van mening dat er een goed afgewogen plan is ontwikkeld dat rekening houdt met de karakteristieken van de locatie en de omgeving. In de zienswijze is geen aanleiding gevonden om voor te stellen het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.
Verder zijn er vanuit de omgeving geen zienswijzen ingediend.

2.1 De bouw van een woning en de sloop van de kapschuur zorgen voor een landschappelijke verbetering

Dit bestemmingsplan heeft betrekking op het herontwikkelen van het perceel naast Mooieweg 27. De bestaande schuur op dit perceel wordt gesloopt en de bouw van één nieuwe woning wordt mogelijk gemaakt.
Door de sloop van de bestaande schuur op het achterterrein van Mooieweg 27 zal de ruimtelijke kwaliteit verbeteren. Het verbetert de uitstraling van het cultuurhistorische agrarische lint Mooieweg. In het bestemmingsplan wordt de bebouwingsmogelijkheid van de schuur wegbestemd en wordt de sloop van de schuur geborgd door het opnemen van een voorwaardelijke verplichting.
De nieuwe woning sluit aan bij het historische bebouwingsbeeld van (enkelvoudige) woningen, georiënteerd op de Mooieweg. Doordat in het bestemmingsplan de onderlinge bebouwingsafstand, het maximaal bouwoppervlak en de maximumbouwhoogte zijn vastgelegd, is er voldoende kader gegeven voor een passende ontwikkeling. Te zijner tijd zal een ontwerp voor de woning worden vormgegeven en wordt het bouwplan getoetst aan de geldende welstandscriteria.
Door het achterste deel van de tuin (waar nu de schuur staat) als 'Groen' te bestemmen ontstaat een goede overgang naar de achterliggende groenstructuur. Verder zorgt de groenbestemming ervoor dat hier niet vergunningsvrij mag worden gebouwd. Dat past bij de wens om dit gebied open en groen te houden.

Uitsnede geldend bestemmingsplan 'Arnhem Zuid-Oost' met rood omkaderd het plangebied

Verbeelding ontwerpbestemmingsplan 'Mooieweg 27 Oostzijde'

3.1 Exploitatieplan is niet noodzakelijk
De gemeente heeft met de initiatiefnemer afspraken gemaakt over de grondexploitatie: er is een overeenkomst gesloten. Het vaststellen van een exploitatieplan is niet noodzakelijk.

Kanttekeningen en risico's

Niet van toepassing

Financiën

De gemeente heeft met de eigenaar afspraken gemaakt over de grondexploitatie: er is een overeenkomst gesloten. Daarin is onder meer geregeld dat de eigenaar een financiële bijdrage aan de gemeente voldoet ter dekking van de gemaakte kosten zoals genoemd in de artikelen 6.2.3 t/m 6.2.5 Bro. Omdat het verhaal van de kosten van de grondexploitatie over de in het plan begrepen gronden met deze overeenkomst anderszins verzekerd is, is het maken van een exploitatieplan op grond van artikel 6.12 lid 2 Wro niet nodig.

De ontwikkeling kan aanleiding geven tot het indienen van planschadeclaims. Op basis van de anterieure overeenkomst komt eventuele planschade als gevolg van dit bestemmingsplan voor rekening van de eigenaar. Gezien de beperkte ruimtelijke impact van deze ontwikkeling wordt de kans op planschade als beperkt ingeschat.

Uitvoering

Na vaststelling wordt het vastgestelde bestemmingsplan zes weken ter inzage gelegd. Daarna kan eventueel een beroepsprocedure bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State volgen.

Communicatie

Het concept-bestemmingsplan is in het kader van het vooroverleg op grond van artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening naar het Waterschap Rivierenland verstuurd. Het waterschap stemt in met de voorgenomen ontwikkeling en is akkoord met de vertaling in het bestemmingsplan.

Gezien de beperkte schaal en uitstraling van deze ontwikkeling is er geen informatieavond georganiseerd. De eigenaar heeft contact gehad met de omwonenden en zijn plannen toegelicht.

Het ontwerpbestemmingsplan is gepubliceerd in het digitale gemeenteblad en de digitale staatscourant.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- bijlage 1. zienswijzerapport
- vast te stellen bestemmingsplan 'Mooieweg 27 Oostzijde' (Tekst en verbeelding)
- zienswijze (geanonimiseerd)

Ter inzage stukken voor gemeenteraad

- zienswijze (niet geanonimiseerd, vertrouwelijk)

RAADSVOORSTEL

Besluit van

Zaaknummer 272566

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 7 augustus 2018, Cluster SBR nummer: 272566;
overwegende dat:

a. het bestemmingsplan 'Mooieweg 27 Oostzijde' bouwplannen mogelijk maakt zoals bedoeld in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening en het kostenverhaal samenhangend met deze bouwplannen op basis van een overeenkomst over grondexploitatie ex afdeling 6.4 Wro anderszins verzekerd is, dat geen faseringseisen noodzakelijk zijn noch het stellen van locatie-eisen;

Gelet op de artikelen 3.8 en 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening

besluit:

1. In de zienswijze van:
   - F. van Dulkenraad
   - M.A. Van Dulkenraad - De Kleine
   - H.R.P.E. Bastiaans

   geen redenen te vinden die leiden tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Mooieweg 27 Oostzijde' in gewijzigde vorm ten opzichte van de ontwerpbestemmingsplan ‘Mooieweg 27 Oostzijde' zoals dit ter inzage heeft gelegen op grond van artikel 3.8 Wet ruimtelijke ordening.
2. Het bestemmingsplan 'Mooieweg 27 Oostzijde' vast te stellen zoals dit plan is vervat in verbeelding NL.IMRO.0202.931-0301.gml met bijbehorende regels en toelichting.
3. Af te zien van de vaststelling van een exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 lid 2 van de Wet op de ruimtelijke ordening.

De griffier, De voorzitter,

Gemeente Arnhem

Zaaknummer: 272566

BIJLAGE 1. ONDERDEEL UITMAKEND VAN HET RAADSVOORSTEL

vast te stellen bestemmingsplan 'Mooieweg 27 Oostzijde'

Zienswijzenrapport bestemmingsplan 'Mooieweg 27 Oostzijde'

Het ontwerpbestemmingsplan 'Mooieweg 27 Oostzijde' heeft van 24 april 2018 tot en met 4 juni 2018 ter inzage gelegen. Tijdens deze periode is één zienswijze ingediend die door twee personen is ondertekend. Deze zienswijze is afkomstig van de bewoners van twee woningen die zijn gelegen tegenover het perceel Mooieweg 27.

In dit zienswijzenrapport treft u een samenvatting van de zienswijze aan en de reactie van de gemeente op deze zienswijze. De volledige zienswijze is als bijlage bij de stukken voor de raadsvergadering gevoegd.

Zienswijze:
De bezwaren richten zich (voornamelijk) op de aantasting van de uitstraling van de Mooieweg en vermindering van het uitzicht. De bezwaren zijn als volgt:

1. Onderbouwing is strijdig met provinciale en gemeentelijke (beleids)plannen
   Het stedenbouwkundig ontwerp rondom de Mooieweg (samen met de Huissensedijk) kenmerkt zich, conform het vigerende bestemmingsplan, door de huidige landschappelijke sfeer met doorzichten tussen de bebouwing, een extensieve woonfunctie, recreatie en ecologie.
   In diverse provinciale en gemeentelijke plannen wordt de Mooieweg beschouwd als een weg met grote cultuurhistorische waarde en dient als zodanig zijn open karakter dient te behouden.
   Bij de toetsing van de aanvraag aan de Omgevingsvisie Gelderland, wordt er van uitgegaan dat de nieuwbouw plaatsvindt in een "binnenstedelijke locatie". Gezien de omgeving nabij weilanden, groenstroken, het natuurcentrum "de Korenmaat" is dit een foutief uitgangspunt. Daarnaast geeft de "Groenvisie 2017 - 2035" aan dat de Mooieweg als "oude ontginningsstructuur herkenbaar" gehouden moet worden.

2. Er wordt onvoldoende rekening gehouden met de structuur van het gebied en de belangen van de omwonenden
   In punt 2.3 Ruimtelijke en functionele structuur, wordt aangegeven dat en op "sommige " plaatsen tussen de bebouwing nog sprake is van "grotere groeneenheden waardoor de openheid en het historisch karakter van de weg wordt versterkt".
   Op basis van dit gegeven hebben reclamanten destijds hun woning gebouwd en ook qua indeling gepositioneerd. Het uitzicht vanuit onze woning is gericht op open groengebied, welke in het voorliggende plan nagenoeg geheel wordt tenietgedaan. De afbeelding 2.2 gevoegd bij de wijzigingsaanvraag geven geen goed beeld van de te ontstane situatie. Hiertoe is een foto bijgevoegd van het huidige zicht op de beoogde bouwlocatie.
   In punt 4.2 Ruimtelijke opzet en structuur, wordt benoemd dat er door de bestemming "groen" aan de achterzijde een "goede overgang naar de achterliggende groenstructuur" ontstaat. Dit is grote onzin, omdat de achterliggende gronden een woonbestemming hebben. Een veel betere keuze is om de groenbestemming aan de voorzijde (Mooieweg) te kiezen. Hiermee wordt de groenstructuur meer verbeterd en wordt de groenbalans (punt 5.6 .20) meer verbeterd dan in het voorliggende plan.

3. Bewoners niet betrokken bij planvorming
   Het zorgvuldigheidsbeginsel is geweld aangedaan. De omwonenden zijn als direct belanghebbenden niet bij de totstandkoming van de plannen betrokken.

4. Beperking van het uitzicht
   De woning gedeeltelijk wordt gebouwd op (onbebouwde) grond met de bestemming "bijgebouwen" en gedeeltelijk op grond met de bestemming "groen". Het uitzicht vanuit de woningen van reclamaneten zal hierdoor aanzienlijk worden beperkt

5. Kwaliteit van het gebied langs de Mooieweg wordt ingeboet
   De bebouwingsdichtheid is in 2008 met een ontheffing op het bestemmingsplan en de uitbreiding van het toegestane bebouwingspercentage in 2012 enkele malen toegenomen. Bij de aanpassingen is het aantal woningen in het ten noorden gelegen deel van dit bestemmingsplan door herverkaveling reeds verdubbeld.
   Dit is wederom een volgende stap in een steeds verdergaande sluipende oprekking van het bestemmingsplan. De huidige bewoners van de omgeving worden geconfronteerd met een steeds verder verslechterende woon- en leefomgeving. Waar gaat dit sluipende proces eindigen?
   De Mooieweg een oude, historische verbindingsweg is tussen Elden en Huissen en er wordt in de oorspronkelijke plannen bewust gekozen voor een ruimtelijke opzet. De nu voorgestelde positionering ligt dicht op de Mooieweg en recht tegenover onze woning. Door de extra woning wordt wederom het doorzicht vanaf de Mooieweg naar het achterliggende gebied verder afgesloten.
   Aan de oostzijde van de te verkleinen groenstrook recent 2 woningen zijn gebouwd op een kavel waarop tot kort geleden één woning stond. Door het verdichten van de bebouwing aan beide zijden en de reeds aanwezige bouwbestemming wordt het open karakter van deze weg op onacceptabele wijze geweld aangedaan.

6. Planschade
   Ten gevolge van deze bestemmingsplanwijziging zullen reclamenten planschade leiden en dit zal op de gemeente worden verhaald.

7. Alternatieven
   Voor het plan zijn goede alternatieven denkbaar die hetzelfde, zo niet een betere optie ten aanzien van de wens van de gemeente om tot vergroening van het deel te komen. Op zeer korte afstand tot de beoogde bouwlocatie zijn nog diverse bouwkavels bij de gemeente Arnhem in de verkoop. Deze bieden een goed alternatief om een woning op te bouwen. De gemeente kan in overleg met de aanvrager van deze bestemmingsplanwijziging de optie tot grondruil bespreken, waarmee op het beoogde deel de door de gemeente gewenste groenbestemming kan worden gerealiseerd.

   Een 2e alternatief is om de extra woning te bouwen op het vrijkomende deel van de loods die gesloopt gaat worden. Binnen het huidige bestemmingsplan kan in de ontsluiting worden voorzien via de bestaande oprit of via de reeds in het bestemmingsplan voorziene ontsluitingsweg aan de noordzijde.
   Hiermee kan tevens een veel grotere groenwinst behaald worden dan in het onderhavige plan en tevens het oorspronkelijke karakter van de Mooieweg minder geweld aan gedaan.
   In goed overleg zijn wij bereid hieraan onze medewerking te verlenen.

Reactie gemeente:
De indieners van de zienswijze (verder reclamant) wonen aan de Mooieweg tegenover en schuin tegenover de ontwikkellocatie.

Afbeelding 1. Luchtfoto van de bestaande situatie

De beantwoording van de zienswijze volgt de volgorde van de bezwaren.

<u>Ad. 1. Onderbouwing is strijdig met provinciale en gemeentelijke (beleids)plannen</u>

De gemeente is van mening dat het mogelijk maken van één extra woning aan de Mooieweg aan de oostzijde van huisnummer 27 niet in strijd is met provinciale en gemeentelijke (beleids)plannen.
Er is hier sprake van het mogelijk maken van een extra woonhuis aan de Mooieweg in combinatie met de (verplichte) sloop van een grote kapschuur. De toekomstige woning heeft een beperkte hoogte en past qua schaal en maat in de uitstraling van de Mooieweg. Door de sloop van de kapschuur ontstaat aan de achterzijde van het perceel meer ruimte.
Medewerking aan het initiatief leidt tot de sloop van de schuur en tot het verder terugdringen van de bebouwingsmogelijkheden (ook vergunningsvrij) in het achtergebied door het invoegen van een groenbestemming. De reeds bestaande mogelijkheid voor bebouwing wordt door de nieuwe bouwzonering geclusterd. De gereguleerde bouwpositie en het structureel groene achtergebied vindt de gemeente een versterking van de beoogde ruimtelijke karakteristiek.

In de Omgevingsvisie Gelderland wordt met binnenstedelijk bedoeld de samenhang van de bebouwing binnen de bebouwde kom. De locatie Mooieweg 27 Oostzijde ligt aan de rand van de wijk Rijkerswoerd en midden in Arnhem-Zuid. Dit ligt binnen de bebouwde kom en is volgens de Omgevingsvisie binnenstedelijk gebied.

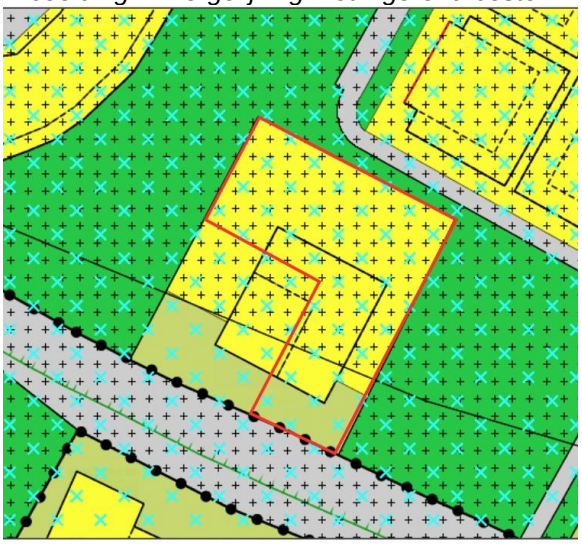
<u>Ad. 2. Er wordt onvoldoende rekening gehouden met de structuur van het gebied en de belangen van de omwonenden</u>

In de toelichting is in paragraaf 4.2 en in bovenstaand punt 1 wordt onderbouwd waarom deze ontwikkeling past binnen de structuur en uitstraling van het gebied, en waarom het initatief een als een gelegenheid wordt gezien om de ruimtelijke karakteristiek van de situatie te verbeteren en te borgen.

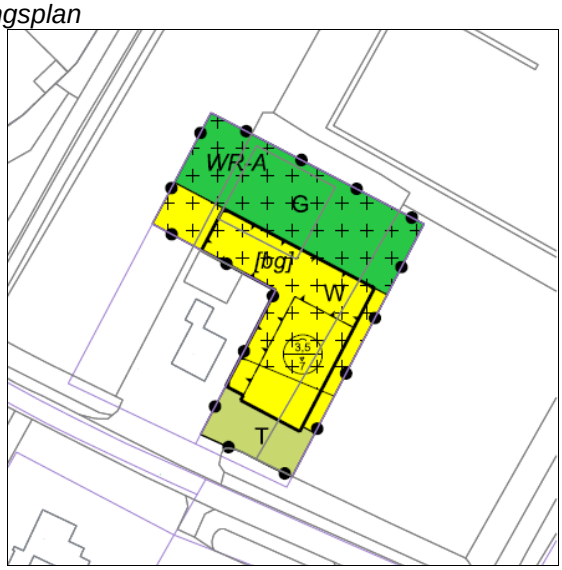
Voor de overburen wordt de situatie anders. Bij de beoordeling van een initiatief maakt de gemeente een belangenafweging. Hierbij wordt mede gekeken naar de bestaande gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden. Het vigerende bestemmingsplan 'Arnhem Zuid-oost' bestemd een groot deel van het perceel als 'wonen-zone bijgebouwen' (zie afbeelding 2). Hier kunnen volgens het bestemmingsplan bijgebouwen worden gebouwd met een maximumbouwhoogte gelijk aan de goothoogte van het hoofdgebouw (dat is hier 3,50 meter). Verder kan op binnen de hele woonbestemming vergunningsvrij worden gebouwd.

De nieuwe bestemmingswijze zorgt dat bebouwingsmogelijheden worden geconcentreerd naast de bestaande woning, dat er per saldo minder ruimte voor bijgebouwen is, en dat het achterste terreindeel - na sloop van de schuur- geheel van bebouwingen blijft gevrijwaard door de groenbestemming. De oostelijke grens van de bouwgrens in het ontwerpbestemmingsplan ligt ongeveer 2 meter verder oostelijk dan de bouwgrens van het geldende bestemmingsplan. Deze verruiming vinden wij voor de op ruim 30 meter afstand aan de overzijde gelegen buurwoningen relatief ondergeschikt. De goothoogte is maximaal 3,50 meter en de maximumbouwhoogte is maximaal 7 meter. De ruimtelijke effecten van de nieuwe bebouwing worden niet als hinderlijk of bezwaarlijk beoordeeld voor de overburen.

Afbeelding 2. Vergelijking met vigerend bestemmingsplan

Uitsnede geldend bestemmingsplan 'Arnhem Zuid-Oost' met rood omkaderd het plangebied

Verbeelding ontwerpbestemmingsplan 'Mooieweg 27 Oostzijde'

Conclusie: de bouwmogelijkheden aan de voorzijde van de Mooieweg komen grotendeels overeen met de bouwmogelijkheden uit het vigerende bestemmingsplan, maar zijn nu in zo gesitueerd dat de ruimtelijke karakteristiek versterkt wordt, terwijl de effecten voor de omgeving als relatief beperkt worden beoordeeld.

Ad. 3. Bewoners niet betrokken bij planvorming
De ontwikkeling is een particulier initiatief. De rolverdeling daarbij is, dat de initiatiefnemer verantwoordelijk is voor het draagvlak voor zijn plan.
Gezien de beperkte schaal en uitstraling van deze ontwikkeling is er door de gemeente of initiatiefnemer geen informatieavond georganiseerd. De eigenaar heeft contact gehad met de omwonenden en zijn plannen toegelicht.

Ad. 4. Beperking van het uitzicht
Onder punt 2 is hier al op ingegaan. De vermindering van het uitzicht door de oostelijke verbreding van de bouwzone ten opzichte van de potentieel mogelijke bebouwing in het vigerende plan, op een afstand van ruim 30 meter, wordt beoordeeld als relatief ondergeschikt. In de afweging ten opzichte van de structurele ruimtelijke verbetering, wordt het verminderde uitzicht niet als doorslaggevend hinderlijk of bezwaarlijk beoordeeld.

Ad. 5. Kwaliteit van het gebied langs de Mooieweg wordt ingeboet
De gemeente deelt deze mening niet. De nieuwe woning sluit aan bij het historische bebouwingsbeeld van (enkelvoudige) woningen, georiënteerd op de Mooieweg. Doordat in het bestemmingsplan de onderlinge bebouwingsafstand, het maximaal bouwoppervlak en de maximum goot- en nokhoogte zijn vastgelegd, is er voldoende kader gegeven voor een passende ontwikkeling. Te zijner tijd zal een ontwerp voor de woning worden vormgegeven en wordt het bouwplan getoetst aan de geldende welstandscriteria.

In de regels van het bestemmingsplan (zie artikel 5 lid 3.2) is een voorwaardelijke verplichting opgenomen dat de kapschuur binnen 12 maanden na onherroepelijk worden van het bestemmingsplan gesloopt moet zijn. Hiermee is de sloop van de kapschuur geborgd.
Verder ontstaat door het achterste deel van de tuin (waar nu de kapschuur staat) als 'Groen' te bestemmen een goede overgang naar de achterliggende groenstructuur. Daarnaast zorgt de groenbestemming ervoor dat hier niet vergunningsvrij mag worden gebouwd. Daarmee (en met de sloop van de kapschuur) wordt geborgd, dat dit gebied open en groen wordt en blijft.

Ad. 6. Planschade
In verband met mogelijke waardedaling (planschade) geldt het volgende: in afdeling 6.1 van de Wet ruimtelijk ordening wordt ingegaan op de tegemoetkoming in schade (voorheen planschade). Hierin is bepaald dat burgemeester en wethouders degene die, vermogensschade (vermindering waarde onroerend goed) of inkomensschade (omzetdaling) lijdt, op aanvraag tegemoetkoming toe kunnen kennen. Het gaat dan om schade die dan redelijkerwijs, rekening houdend met het normaal maatschappelijk risico, niet voor rekening van aanvrager behoort te blijven. Indien indiener van mening is dat het plan zal leiden tot een waardevermindering van het onroerend goed of omzetderving, kan hiervoor - na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan - afzonderlijk een verzoek om tegemoetkoming in schade worden ingediend.

Ad. 7. Alternatieven
Het aandragen van alternatieven wordt gewaardeerd. In dit geval gaat het echter niet om een gemeentelijke ontwikkeling. De eigenaar van het perceel heeft een verzoek gedaan voor de bouw van een woning aan de oostzijde van de Mooieweg 27 en dat is door de gemeente getoetst. In combinatie met de sloop van de kapschuur is deze ontwikkeling positief gewaardeerd.

De bouw van een woning op de locatie van de kapschuur was geen optie. Hierdoor bleef de bouwmogelijkheid voor de bijgebouwen bestaan aan de Mooieweg. Daarnaast ontstaat er een woning in de tweede lijn (een woning achter een woning). Dat is vanuit sociale veiligheid ongewenst.

Conclusie
In deze zienswijze worden geen redenen gevonden die leiden tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Bestemmingsplan

Mooieweg 27 Oostzijde

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1		**Inleiding**	**5**
1.1		Aanleiding en doel	5
1.2		Situering en begrenzing plangebied	5
1.3		Opzet bestemmingsplan	6
1.4		Geldende plannen	6
Hoofdstuk 2		**Beschrijving bestaande situatie**	**9**
2.1		Inleiding	9
2.2		Historische ontwikkeling	9
2.3		Ruimtelijke en functionele structuur	9
2.4		Verkeer en parkeren	9
2.5		Groenstructuur	9
2.6		Water	9
Hoofdstuk 3		**Wettelijk- en beleidskader**	**11**
3.1		Inleiding	11
3.2		Ruimtelijk beleid	11
	3.2.1	Rijksbeleid	11
	3.2.2	Provinciaal beleid	11
	3.2.3	Gemeentelijk beleid	13
3.3		Woonbeleid	14
	3.3.1	De Arnhemse Woonprincipes 2025	14
	3.3.2	Toetsing van het initiatief aan de Arnhemse Woonprincipes 2025	15
3.4		Welstandsbeleid	15
	3.4.1	Welstandsnota 2015	15
3.5		Overige beleidsuitgangspunten	16
	3.5.1	Coffeeshopbeleid	16
	3.5.2	Prostitutiebeleid	16
Hoofdstuk 4		**Ruimtelijke- en programmatische aspecten van de ontwikkelingen**	**17**
4.1		Inleiding	17
4.2		Ruimtelijke opzet en structuur	17
4.3		Groen en water	17
4.4		Verkeer en parkeren	17
	4.4.1	Verkeer	17
	4.4.2	Parkeren	18
	4.4.3	Conclusie	18
4.5		Ladder voor duurzame verstedelijking (art. 3.1.6, lid 2 Bro)	18
	4.5.1	Algemeen	18
	4.5.2	Toetsing van het initiatief aan de Ladder voor duurzame verstedelijking	18
	4.5.3	Conclusie	18
Hoofdstuk 5		**Milieu- en omgevingsaspecten**	**19**
5.1		Inleiding	19
5.2		Geluid	19
	5.2.1	Algemeen	19
	5.2.2	Situatie plangebied	19
	5.2.3	Conclusie	20
5.3		Luchtkwaliteit	20
	5.3.1	Algemeen	20
	5.3.2	Situatie plangebied	21
	5.3.3	Conclusie	21

5.4 Hinder 21
5.4.1 Algemeen 21
5.4.2 Situatie plangebied 22
5.4.3 Conclusie 22
5.5 Externe veiligheid 22
5.5.1 Algemeen 22
5.5.2 Situatie plangebied 23
5.5.3 Conclusie 23
5.6 Groen en ecologie 24
5.6.1 Algemeen 24
5.6.2 Situatie plangebied 25
5.6.3 Conclusie 26
5.7 Water 27
5.7.1 Algemeen 27
5.7.2 Situatie plangebied 28
5.7.3 Conclusie 29
5.8 Bodem 29
5.8.1 Algemeen 29
5.8.2 Situatie plangebied 29
5.8.3 Conclusie 29
5.9 Cultuurhistorie en archeologie 30
5.9.1 Algemeen 30
5.9.2 Cultuurhistorie 31
5.9.3 Archeologie 31
5.10 Stadsklimaat 32
5.10.1 Algemeen 32
5.10.2 Situatie plangebied 32
5.10.3 Situatie plangebied 32
5.11 Besluit milieueffectrapportage 33
5.11.1 Algemeen 33
5.11.2 Situatie plangebied 33
5.11.3 Conclusie 34
5.12 Kabels, leidingen en straalpaden 34

Hoofdstuk 6 Planbeschrijving en -verantwoording 35
6.1 Inleiding 35
6.2 Opzet van de regels 35
6.2.1 Inleidende regels 35
6.2.2 Bestemmingsregels 35
6.2.3 Algemene regels 36
6.2.4 Overgangs- en slotregels 36
6.3 Verantwoording van de regels 36
6.3.1 Algemeen 36
6.3.2 Bestemmingen 37
6.3.3 Groen 37
6.3.4 Tuin 37
6.3.5 Wonen 37
6.4 Handhaving 38
6.5 Exploitatie 39

Hoofdstuk 7 Procedure 41
7.1 Vooroverleg 41
7.2 Terinzagelegging (ontwerp-bestemmingsplan) 41

Toelichting

van het bestemmingsplan
Mooieweg 27 Oostzijde
(plannummer: NL.IMRO.0202.931-0301)

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

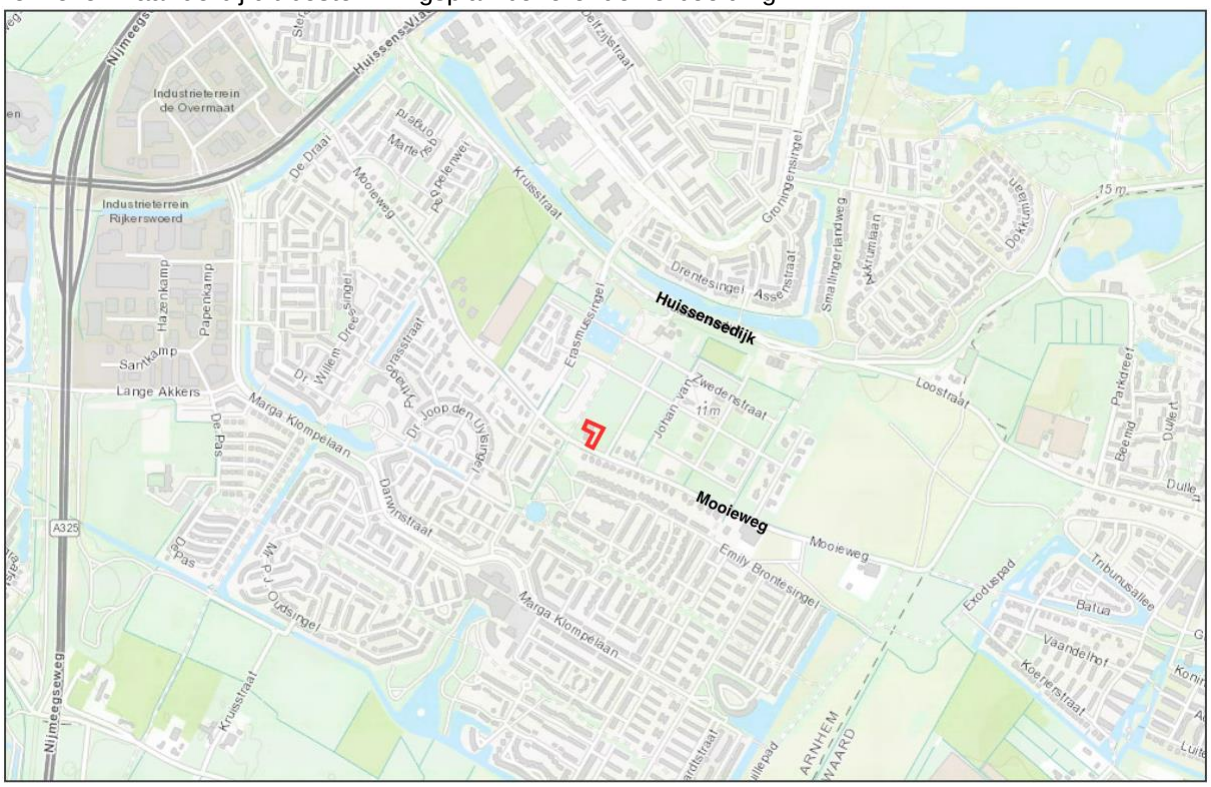
Initiatiefnemer is eigenaar van het perceel naast het woonperceel Mooieweg 27 te Arnhem. Dit betreft het perceel kadastraal bekend gemeente Arnhem, sectie AE, nummer 2360. Op het perceel is in de huidige situatie, voor wat betreft bebouwing, een schuur aanwezig. Daarnaast is het perceel ingericht als tuin en voorzien van erfverharding. Ten behoeve van dit bestemmingsplan zal de bestaande schuur gesloopt worden.

Initiatiefnemer is voornemens op dit perceel één woning met bijgebouw te realiseren. In het plangebied wordt dan ook ruimte geboden aan één woning.

Aangezien het realiseren van een woning op het perceel niet in overeenstemming is met het geldende bestemmingsplan 'Bestemmingsplan Arnhem Zuid-Oost', vanwege het ontbreken van planologische bouwmogelijkheden voor één woning, is een herziening van het bestemmingsplan noodzakelijk. Voorliggend bestemmingsplan voorziet hierin. Hierbij zal worden aangetoond dat dit een ontwikkeling betreft waarbij sprake is van een 'goede ruimtelijke ordening'.

1.2 Situering en begrenzing plangebied

Het plangebied ligt aan de Mooieweg in het zuidoosten van Arnhem. In afbeelding 1.1 en 1.2 zijn topografische kaarten opgenomen waarin de ligging van het plangebied (rode omlijning) ten opzichte van de (directe) omgeving is weergegeven. Voor de exacte begrenzing van het plangebied wordt verwezen naar de bij dit bestemmingsplan behorende verbeelding.

Afbeelding 1.1: Ligging plangebied ten opzichte van de omgeving (Bron: ArcGIS)

Afbeelding 1.2: Ligging plangebied ten opzichte van de directe omgeving (Bron: ArcGIS)

1.3 Opzet bestemmingsplan

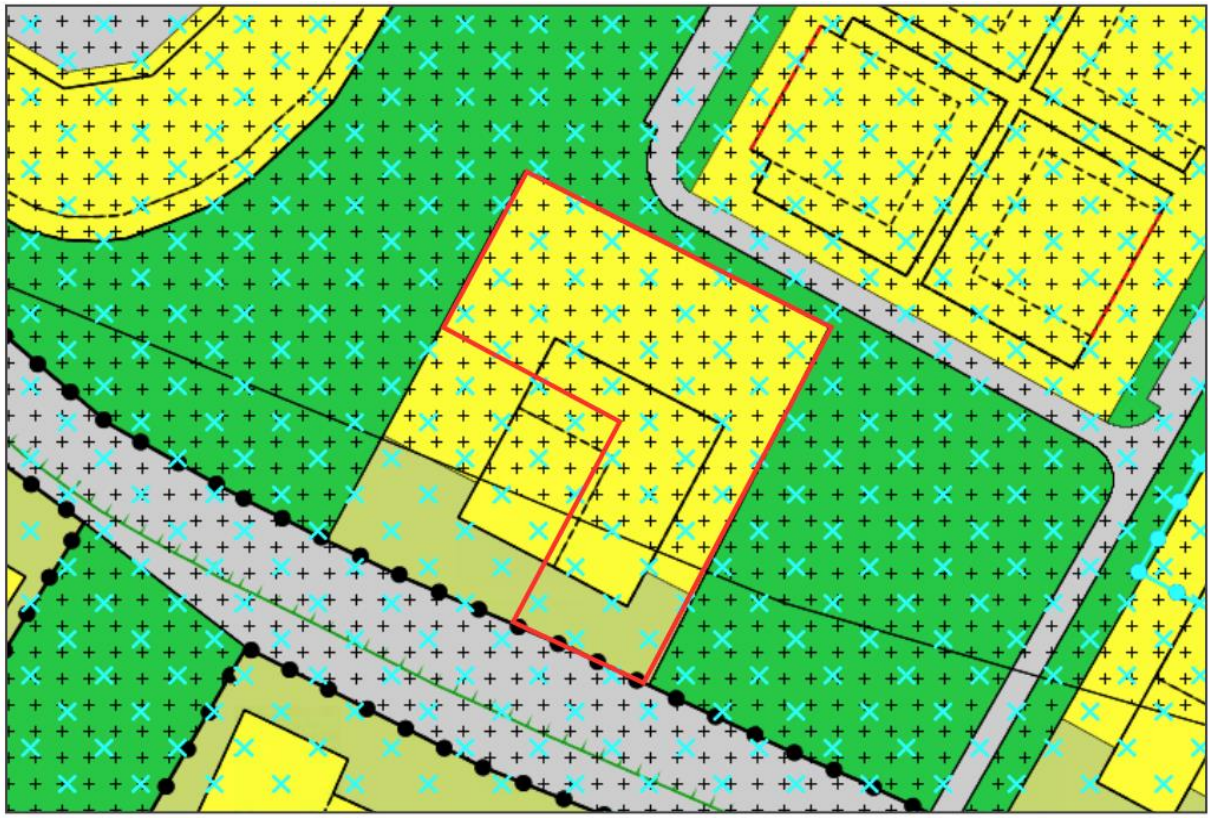
Een bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding (plankaart) en regels en gaat vergezeld van een toelichting. Op de kaart zijn de bestemmingen door middel van kleuren en tekens aangegeven. De regels bevatten de materiële inhoud van de bestemmingen. Deze bestemmingsplanonderdelen vormen tezamen het juridische toetsingskader voor ruimtelijke en functionele ontwikkelingen in het plangebied.
De toelichting bevat met name de aan het plan ten grondslag liggende gedachten.

Dit plan is conform de Wro vormgegeven volgens de SVBP (Standaard voor vergelijkbare Bestemmingsplannen) 2012. Het SVBP geeft voorschriften over inrichting van de kaart (kleuren en tekens) en de opbouw van de regels.

Diverse facetbelangen zijn door andere regelgeving gewaarborgd, bijvoorbeeld de Wabo, de Wet milieubeheer, de Huisvestingswet en de Erfgoedwet. Het is niet nodig dat het bestemmingsplan dezelfde waarborgen nogmaals schept.

1.4 Geldende plannen

Het plangebied is gelegen binnen de begrenzing van het bestemmingsplan 'Bestemmingsplan Arnhem Zuid-Oost'. Dit bestemmingsplan is vastgesteld door de gemeenteraad op 4 juli 2011. In afbeelding 1.3 is een uitsnede van de verbeelding van dit bestemmingsplan opgenomen met daarop het plangebied aangegeven (rood omkaderd).

Afbeelding 1.3: Uitsnede verbeelding geldend bestemmingsplan (Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

Op basis van dit bestemmingsplan zijn de gronden in het plangebied bestemd als:
- 'Wonen';
- 'Tuin';
- Waarde - Archeologie'.

De bestemming 'Wonen' is bedoeld voor het wonen, met daaraan ondergeschikt groen- en speelvoorzieningen, buurtwegen, woonstraten en andere voorzieningen ten behoeve van verkeer en verblijfsgebieden. Op gronden met deze bestemming mogen uitsluitend de in de gegeven bestemming passende hoofdbebouwing, aan- of uitbouwen, bijgebouwen en andere binnen de bestemming passende bouwwerken worden gebouwd en dit met inachtneming van de op de plankaart aangegeven maximale bouw- en goothoogten.

Gronden met de bestemming 'Tuin' zijn bestemd voor groenvoorzieningen ten behoeve van aangrenzende (woon)bestemmingen. Op deze gronden mag niet worden gebouwd.

Gronden met de bestemming 'Waarde - Archeologie' zijn behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor bescherming van aanwezige of naar verwachting aanwezige archeologische waarden.

Daarnaast is het plangebied voorzien van de aanduiding 'milieuzone – grondwaterbeschermingsgebied'. Deze gronden zijn naast de overige aangegeven bestemmingen tevens bestemd voor de bescherming van de kwaliteit van het grondwater ten behoeve van de drinkwatervoorziening.

Het realiseren van de voorgenomen woning binnen het plangebied is, vanwege het ontbreken van planologische bouwmogelijkheden voor één woning, op basis van het geldende bestemmingsplan niet toegestaan. Voorliggend plan voorziet in de gewenste juridisch planologische kaders op basis waarvan het voornemen gerealiseerd kan worden. In deze toelichting zal aangetoond worden dat de voorgenomen ontwikkeling in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

Afbeelding 2.1: Luchtfoto plangebied huidige situatie (Bron: ArcGIS)

Afbeelding 2.2: Foto's plangebied huidige situatie (Bron: Google Streetview)

Hoofdstuk 2 Beschrijving bestaande situatie

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt eerst ingegaan op de ontstaansgeschiedenis van het landschap en de huidige ruimtelijke en functionele structuur van zowel het plangebied als de directe omgeving. Vervolgens wordt ingegaan op de aspecten verkeer, groenstructuur en water.

2.2 Historische ontwikkeling

Ontstaan van het landschap
De omgeving van het plangebied behoort tot de oeverwal. Oorspronkelijk werd dit gebied gekenmerkt door een halfopen karakter. Bebouwing bevindt zich van oudsher vooral verspreid langs de Mooieweg en op enkele plaatsen langs de Huissensedijk.

Het landschap is in de loop der tijd veranderd. Het gebied ten noorden van de Huissensedijk is geheel bebouwd. Een smalle strook moeras vormt de overgang tussen bebouwing en dijk. Ten zuiden van de Mooieweg is de wijk Rijkerswoerd gebouwd.

De verstening is toegenomen door uitbreidingen bij bestaande bebouwing en nieuwe woningen, vooral langs de Mooieweg. Bij enkele boerderijen behoort een aanzienlijke oppervlakte aan stalruimte, en door de bouw van kassen is er sprake van 'verglazing'. Hoewel het gebied nog wel een duidelijk landelijk karakter heeft, is dit door genoemde ontwikkelingen in de loop der tijd verminderd. De drie-eenheid 'uiterwaard - oeverwal - kom' is door het volledig bebouwen van uiterwaard en kom inmiddels verdwenen *[bron: Bestemmingsplan Arnhem Zuid-Oost].*

2.3 Ruimtelijke en functionele structuur

De ruimtelijke structuur van de omgeving van het plangebied wordt met name gevormd door de landelijke, ruime opzet van de bebouwing en door de aanwezige infrastructuur. De Mooieweg betreft een historisch lint. De bebouwing langs de Mooieweg bestaat uit verschillende type bebouwing en in diverse verscheidingsvormen (oude boerderijen en nieuwere bebouwing). De bebouwing bestaat voornamelijk uit vrijstaande woningen op ruime kavels. Op sommige plekken is tussen de bebouwing nog sprake van grotere groeneenheden waardoor de openheid en het historische karakter van de weg wordt versterkt.

De functionele structuur in en rondom het plangebied is eenzijdig en wordt gekenmerkt door wonen met de daarbijbehorende openbare groen- en watervoorzieningen en ontsluitingswegen.

De gronden binnen het plangebied zijn in gebruik als woonperceel behorende bij de woning aan de Mooieweg 27. In afbeelding 2.1 is een luchtfoto van de huidige situatie ter plaatse van het plangebied opgenomen. In afbeelding 2.2 zijn foto's van de huidige situatie in het plangebied opgenomen.

2.4 Verkeer en parkeren

Het plangebied wordt via een in- en uitrit ontsloten op de Mooieweg. Deze weg is ingericht als een 30 km/uur weg. Voor autoverkeer wordt deze weg met name door bestemmingsverkeer gebruikt.
In de huidige situatie wordt het parkeren op eigen terrein opgelost.

2.5 Groenstructuur

Ten oosten en westen van het plangebied zijn groenpercelen aanwezig. Het aanwezige groen zorgt voor de ruime opzet van het omliggende gebied. Binnen het plangebied is groen in de vorm van erfbeplanting (struiken, bomen, etc.) aanwezig.

2.6 Water

Ten zuiden van het plangebied is een watergang (sloot) aanwezig. Voor het overige zijn in het plangebied geen watervoorzieningen aanwezig.

Hoofdstuk 3 Wettelijk- en beleidskader

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft, voor zover van belang, het rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Naast de belangrijkste algemene uitgangspunten worden de specifieke voor dit plangebied geldende uitgangspunten weergegeven. Het beleid is in dit bestemmingsplan afgewogen en doorvertaald op de verbeelding en in de regels.

In de betreffende paragrafen wordt de beoogde ontwikkeling getoetst aan het beleid. Uitzonderingen hierop betreffen de toetsing aan het verkeersbeleid, de Ladder voor duurzame verstedelijking en de milieu- en omgevingsaspecten. De toetsing van deze onderdelen vindt respectievelijk plaats in paragraaf 4.4, paragraaf 4.5 en hoofdstuk 5.

3.2 Ruimtelijk beleid

3.2.1 Rijksbeleid

3.2.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De SVIR schetst het nieuwe ruimtelijke en mobiliteitsbeleid van het rijk in het perspectief van 2028 en 2040. De SVIR markeert een trendbreuk waarbij sterk wordt ingezet op decentralisatie van het ruimtelijk beleid naar provincies en gemeenten. In de nationale ruimtelijke hoofdstructuur maakt Arnhem deel uit van één van de negen 'stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren'; expliciet wordt 'Health Valley' in en rond Arnhem-Nijmegen genoemd en 'mode en design' in Arnhem als onderdeel van de aanwezige topsector ' Creatieve industrie'. Een 'aantrekkelijk vestigingsklimaat in en een goede internationale bereikbaarheid van de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren' wordt in de SVIR gemarkeerd als een nationaal belang.

3.2.1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6, lid 2) opgenomen. Op 1 juli 2017 is de Ladder in het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd. Aanleiding voor de wijziging waren de in de praktijk gesignaleerde knelpunten bij de uitvoering van de Ladder en de wens om te komen tot een vereenvoudigt en geoptimaliseerd instrument.

Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Hierbij geldt een motiveringsvereiste voor het bevoegd gezag als nieuwe stedelijke ontwikkelingen planologisch mogelijk worden gemaakt.

3.2.1.3 Toetsing van het initiatief aan het rijksbeleid

De SVIR laat zich niet specifiek uit over dergelijke lokale ontwikkelingen. De beoogde woningbouwontwikkeling raakt dan ook geen rijksbelangen zoals opgenomen in de SVIR.
In paragraaf 4.5.2 wordt de ontwikkeling getoetst aan de 'Ladder voor duurzame verstedelijking'.

3.2.2 Provinciaal beleid

3.2.2.1 Omgevingsvisie Gelderland

Algemeen

De Omgevingsvisie Gelderland, die is vastgesteld door Provinciale Staten op 9 juli 2014, vervangt het Streekplan en enkele andere structuurvisies. Een tweede en derde actualisatie van de Omgevingsvisie over water en natuur is op respectievelijk 8 juli en 11 november 2015 vastgesteld. In juni 2017 zijn de omgevingsvisie en omgevingsverordening opnieuw geactualiseerd.

De Omgevingsvisie richt zich formeel op de komende tien jaar, maar wil ook een doorkijk bieden aan Gelderland op een langere termijn. In de Omgevingsvisie zijn de opgaven voor Gelderland in nauwe samenwerking met partners uitgedacht. Daarbij kijken de provincie en partners vanuit een integraal en internationaal perspectief naar Gelderland. De provincie heeft in de Omgevingsvisie twee doelen gedefinieerd. Het zijn doelen die rol en kerntaken van de provincie als middenbestuur benadrukken.

1. Een duurzame economische structuurversterking. Een gezonde economie met een aantrekkelijk vestigingsklimaat vraagt om krachtige en innovatieve bedrijven enerzijds en een kwalitatief goed aanbod aan werklocaties woonlocaties en arbeidspotentieel anderzijds. Het streven is om de concurrentiekracht van Gelderland te vergroten, niet alleen door innovatie, maar ook door een duurzame versterking van de ruimtelijk- economische structuur.
2. Het borgen van de kwaliteit en veiligheid van onze leefomgeving. De realisatie van deze tweede centrale doelstelling betekent vooral:
    - ontwikkelen met kwaliteit, recht doen aan ruimtelijke, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten van de plek;
    - zorg dragen voor een compact en hoogwaardig stelsel van onderling verbonden natuurgebieden en behoud en versterking van de kwaliteit van het landschap;
    - een robuust en toekomstbestendig water- en bodemsysteem voor alle gebruiksfuncties;
    - bij droogte, hitte en wateroverlast, een gezonde en veilige leefomgeving;
    - een gezonde vrijetijdseconomie en aandacht voor beleving, bereikbaarheid en toegankelijkheid van cultuur, natuur en landschap.

Om deze doelen in beleid te vertalen, hanteert de provincie drie aandachtsgebieden: Dynamisch, Mooi en Divers Gelderland. Ontwikkelingen in Gelderland wil de provincie benaderen vanuit elk van deze drie perspectieven, die elkaar aanvullen:
1. Dynamisch: de (ruimtelijk-economische) ontwikkelingen en de geleiding daarvan op provinciaal niveau.
2. Mooi: de Gelderse kwaliteiten die bescherming nodig hebben en ruimte voor behoud door ontwikkeling.
3. Divers: het herkennen van de regionale verschillen in maatschappelijke vraagstukken en opgaven en het koesteren van de regionale identiteiten.

Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik
De provincie heeft de rijksladder verbijzonderd voor Gelders gebruik. Dit betekent vooral dat de keuzes explicieter zijn gemaakt die de rijksladder al in zich heeft. Er wordt bijvoorbeeld gevraagd om bestaande gebouwen mee te wegen in een zorgvuldige afweging, in stedelijk gebied, in de randen rond het stedelijk gebied en erbuiten.

Toetsing van het initiatief aan de Omgevingsvisie Gelderland
De in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling voorziet in het realiseren van één woning aan de Mooieweg. Wat betreft de Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik wordt opgemerkt dat er sprake is van een binnenstedelijke locatie. Voor de toetsing van de ontwikkeling aan de ladder zoals opgenomen in het rijksbeleid wordt verwezen naar paragraaf 4.5.2. Geconcludeerd wordt dat het initiatief in overeenstemming is met de Omgevingsvisie Gelderland.

3.2.2.2 Omgevingsverordening Gelderland
De provincie beschikt over verschillende instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. De verordening, die op 24 september 2014 door Provinciale Staten werd vastgesteld, wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. Een eerste en tweede actualisatie van de Omgevingsverordening over water en natuur zijn op respectievelijk 8 juli en 11 november 2015 vastgesteld. In juni 2017 zijn de omgevingsvisie en omgevingsverordening opnieuw geactualiseerd. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

Dit bestemmingsplan voorziet in een binnenstedelijke ontwikkeling waarbij een woning wordt gerealiseerd. Hierdoor is met name artikel 2.2.1.1 van belang. Hierna wordt het initiatief aan het artikel getoetst.

Artikel 2.2.1.1 Nieuwe woonlocaties
In een bestemmingsplan worden nieuwe woonlocaties en de daar te bouwen woningen slechts toegestaan wanneer dit past in het vigerende door Gedeputeerde Staten vastgestelde Kwalitatief Woonprogramma successievelijk de door Gedeputeerde Staten vastgestelde kwantitatieve opgave wonen voor de betreffende regio.

Toetsing van het initiatief aan artikel 2.2.1.1
In voorliggend geval is het 'Kwalitatief Woonprogramma' van toepassing. Hierin staat het volgende:

De kwalitatieve woonprogramma's van de gemeenten en woningcorporaties en de aangetoonde (kwalitatieve) woningbehoefte vormen de inzet voor het woonbeleid in de regio Arnhem Nijmegen. Om het woonbeleid op regionaal niveau zo goed mogelijk af te stemmen op de kwalitatieve woningbehoefte en andere kwalitatieve uitgangspunten die in de provinciale woonvisie en het referentiekader beschreven worden, zullen de stadsregio, de gemeenten binnen de regio en de in de regio werkzame woningcorporaties zich gezamenlijk met de provincie inspannen om ten aanzien van het regionaal woonprogramma 2010-2019:

a. verhouding huur-koop
26 % van de nieuw te bouwen woningen in de huursector te realiseren, gelijk aan een continuering van de begin 2009 geprogrammeerde regionale productie.

b. betaalbare woningen
37 % van de nieuw te bouwen woningen in de betaalbare segmenten (de segmenten goedkope huur, betaalbare huur en goedkope koop opgeteld) te realiseren, gelijk aan een continuering van de begin 2009 geprogrammeerde regionale productie, rekening houdend met de aangegeven onttrekkingen.

d. totaal aantal toe te voegen woningen
in de periode 2010-2019 in de Stadsregio Arnhem Nijmegen er een behoefte is geconstateerd van 26.000 woningen netto toe te voegen, exclusief de direct te vervangen onttrekkingen. De gemeenten gaan voor voldoende plancapaciteit, rekening houdend met een planuitval van 30 %. Dit komt neer op een totale netto plancapaciteit van circa 33.800 woningen.

Toetsing van het initiatief aan artikel 2.2.1.1
Voorliggend bestemmingsplan voorziet in de mogelijkheid om één woning te realiseren. Hier wordt geconcludeerd dat het plan in overeenstemming is met de kwantitatieve en kwalitatieve opgave gesteld voor stadsregio Arnhem-Nijmegen.

3.2.3 Gemeentelijk beleid

3.2.3.1 Structuurvisie Arnhem 2020

Algemeen
Het gebruik van de ruimte in een stad verandert voortdurend. De gemeentelijke structuurvisie is een belangrijk kader voor het beoordelen en entameren van ruimtelijke initiatieven en plannen in de stad. In december 2012 is de Structuurvisie Arnhem 2020 met doorkijk 2040 vastgesteld door de gemeenteraad.
De structuurvisie benoemt de belangrijkste principes voor het ruimtelijk ontwikkelingsperspectief van de stad en geeft een uitwerking van dit perspectief zowel naar een aantal thema's als naar gebieden in de stad, de zogenaamde 'koersgebieden'. Het plangebied van dit bestemmingsplan maakt niet deel uit van een koersgebied.

Karakteristiek bestaande ruimtelijk milieu
Ook wordt een karakteristiek geschetst van de bestaande ruimtelijke milieus in de stad. De karakterisering bestaat uit een korte beschrijving van de historische context, de ligging in de stad en de ruimtelijke kenmerken. Het gaat daarbij om ruimtelijke kenmerken die karakteristiek zijn voor die milieus en daarmee bepalend voor de diversiteit van de stad.

Het plangebied wordt aangeduid als 'Stad van Vinex en sleutelproject'. Ruimtelijke kenmerken van dit milieu betreffen onder meer:
- Robuuste groene hoofdstructuur bepaalt opzet van de wijk;
- Gebruik bestaande landschappelijke structuren en elementen;
- Binnen deze structuur hebben woonvlekken elk een sterke eigen identiteit, vaak op basis van een thema;
- Bebouwing binnen woonvlekken in hoge dichtheden;
- Door prefab-elementen te variëren wordt eentonigheid voorkomen;
- Variatie in traditionele en moderne vormen van stedenbouw en architectuur;
- Variatie in woningtypen, maar nadruk op laagbouw;
- Ruimte voor particulier opdrachtgeverschap op vrije kavels;

- Architectuur Vinex: buurten met geheel verschillende stijlen, bijvoorbeeld van neo-traditioneel (jaren 30-stijl) tot neo-modern.

Thema: Wonen
Algemeen
Nederland krijgt in de toekomst te maken met twee belangrijke demografische ontwikkelingen die met elkaar samenhangen: vergrijzing en bevolkingskrimp. Demografische ontwikkelingen treden niet overal in gelijke mate op. De regionale verschillen in bevolkingsopbouw zullen binnen Nederland groter worden.
In Arnhem is voor de komende periode nog groei voorzien. De feitelijke realisatie van nieuwbouwwoningen in de komende jaren hangt af van de afzetkansen op de markt. Vanaf 2030 is de verwachting dat de groei zal afvlakken en mogelijk zal omslaan naar een daling van de bevolking in Arnhem. Nieuwbouwprogramma's zullen dan vooral bestaan uit vervangende nieuwbouw.

Van uitbreiding naar voorraadbeheer
Bij de kleiner wordende woningbouwaantallen, komt het steeds nauwer om de juiste woningen te bouwen. De afnemende nieuwbouwopgave onderstreept tegelijk het toenemend belang van de bestaande woningvoorraad.

Kwaliteit en diversiteit, veranderende huishoudens en leefstijlen, opgaven van duurzaamheid; meer en meer worden dit opgaven voor de bestaande voorraad.

Ruimtelijk gezien is de bestaande woningvoorraad een gegeven. De bestaande woningvoorraad is wel dynamisch: daarbinnen vindt sloop/nieuwbouw, renovatie, splitsing/samenvoeging etc. plaats. Aanpassing en vernieuwing zijn noodzakelijk, omdat de kwaliteit van veel woningen door veroudering niet meer van deze tijd blijkt (energetisch, gezondheid en en/of woontechnische kwaliteit). Kwaliteit en diversiteit van de woonmilieus staan voorop. Hiervoor is het continu investeren in de woonomgeving (inclusief duurzaamheid, geluid, luchtkwaliteit) noodzakelijk.

Toetsing van het initiatief aan de Structuurvisie Arnhem 2020
Het planvoornemen voorziet in het bouwen van één woning. De ruimtelijke kwaliteit van het plangebied zal onder andere door een adequate inpassing met onderhavig plan worden versterkt. Resumerend wordt gesteld dat het plan voorziet in het realiseren van een woning die aansluit bij een behoefte en het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit door het investeren in vergroening van het gebied. Geconcludeerd wordt dat het plan in overeenstemming is met de 'Structuurvisie Arnhem 2020-2040'.

3.3 Woonbeleid

3.3.1 De Arnhemse Woonprincipes 2025

3.3.1.1 Algemeen
De Arnhemse Woonprincipes 2025 (de Arnhemse woonvisie) zijn met brede participatie uit de stad tot stand gekomen. Deze Woonprincipes vormen tezamen de actualisering van de Woonvisie 2015 en de strategische koers die er voor moet zorgen dat Arnhem ook in de toekomst een woonstad blijft waar het voor iedereen aantrekkelijk is om te wonen, te leren, te werken en te leven. Bij het opstellen van de Woonprincipes is rekening gehouden met wet- en regelgeving en beleidskaders van andere overheden.

Met instrumenten als het Volkshuisvestelijk kader, de Uitvoeringsagenda en het Procesplan (langer) Zelfstandig wonen, stuurt de gemeente in het woonprogramma op een kwalitatieve en gedifferentieerde woningvoorraad dat nu en in de toekomst kan voldoen aan de vraag en behoefte van alle woningzoekenden. Het fundament voor het Wonen in Arnhem ligt in de bestaande woningvoorraad, de transformatiemogelijkheden van gebouwen, en een aanvullende nieuwbouwopgave. Hiermee kan meer aanbod gecreëerd worden aan levensloopgeschikte woningen en woonvormen in verschillende prijsklassen, in koop en huur. Daarbij streven we met een gezonde mix aan diverse bevolkings-en inkomensgroepen naar prettige, veilige en toegankelijke woon-en leefomgevingen in wijken en buurten.

De nieuwe Arnhemse Woonprincipes 2025, zijn door de gemeenteraad vastgesteld op 14 december 2015 en vervangen de Arnhemse Woonvisie 2015 (vastgesteld in 2004) en bijbehorende Arnhemse Woonagenda 2011-2015.

3.3.1.2 Woonprincipes 2025

De onderstaande vier pijlers vormen de hoofddoelen van de Woonprincipes:

1. Duurzaam betaalbaar; hierbij zorgen we dat er voor elk inkomen voldoende passende sociale en betaalbare woningen beschikbaar zijn. Daarbij sturen we niet alleen op aantallen, maar streven we ook naar een goede prijskwaliteit en op de duurzaamheid van woningen in de nieuwbouw en in de bestaande woningvoorraad.
2. Levensloopgeschikt wonen; door meer levensloopgeschikte woningen aan de voorraad toe te voegen én bestaande woningen aan te passen of op te plussen, kunnen we mensen, gezond of beperkt, in verschillende levensfases van hun leven, een passende woonplek blijven bieden in Arnhem.
3. Aantrekkelijke woonstad; Arnhem heeft door zijn centrale ligging een bijzondere ruimtelijke en groene kwaliteit. Met de binnenstad, de Rijn en stadsparken in combinatie met wonen, leren, werken en verblijven maakt het de stad vitaler. Arnhem wil een aantrekkelijke woonstad zijn en blijven voor haar huidige inwoners, maar ook meer studenten en midden en hoge inkomens aan zich binden door het bieden van aantrekkelijke, levendige of bijzondere woonmilieus.
4. Wijken met identiteit; Elke wijk heeft zijn eigen herkenbare identiteit die recht doet aan de beleving van haar inwoners. Met deze variëteit wil de stad inzetten op een duurzame woon- en leefomgeving waar bewoners trots zijn op hun wijk, waar ze zich thuis en ook zelf verantwoordelijk voor voelen. Dat palet van eigen identiteit en karakters van wijken draagt bij aan de aantrekkingskracht van Arnhem als woonstad.

Deze vier pijlers van de woonprincipes zijn onlosmakelijk verbonden aan het overkoepelde thema Duurzaamheid. Tezamen vormen ze de ruggengraat van de Arnhemse Woonprincipes 2025.

3.3.1.3 Wonen, Welzijn en Zorg versus Langer Zelfstandig Wonen

Er ligt op het gebied van Wonen, Welzijn en Zorg een stevige fysieke huisvestingsopgave. Door meer levensloopgeschikte woningen aan de voorraad toe te voegen én bestaande woningen preventief aan te passen of op te plussen, kan de gemeente Arnhem mensen, gezond of beperkt, in verschillende levensfases van hun leven, een passende woonplek blijven bieden. Daarnaast ligt er de opgave om voor bijzondere doelgroepen en met name voor mensen in kwetsbare posities meer geschikt en passend kleinschalig aanbod aan woonvormen of (beschutte, beschermde) woonconcepten te realiseren en te faciliteren dat het (langer) zelfstandig wonen, aangevuld wordt met arrangementen van (thuis)zorg, begeleiding, ondersteuning of toezicht en andere vormen van dienstverlening en welzijnsvoorzieningen in de directe of nabije woonomgeving kan worden geboden.

3.3.2 Toetsing van het initiatief aan de Arnhemse Woonprincipes 2025

Dit bestemmingsplan voorziet in de mogelijkheid om binnen het plangebied één woning te realiseren. Het betreft een koopwoning die geschikt is voor meerdere doelgroepen. Geconcludeerd wordt dat de ontwikkeling in overeenstemming is met de gemeentelijke woonvisie.

3.4 Welstandsbeleid

3.4.1 Welstandsnota 2015

3.4.1.1 Algemeen

Op 13 juli 2015 heeft de gemeenteraad van Arnhem de nieuwe welstandsnota vastgesteld. Arnhem is een aantrekkelijke stad om te wonen en te verblijven. Het uiterlijk van de stad draagt daar aan bij. De gemeente wil dat zo houden.

De gemeente wil dat nieuwe bouwwerken in zijn algemeenheid passen in hun omgeving. De bestaande stad is dus het referentie- en inspiratiekader. Voor de meest voorkomende bouwwerken zijn verder in de nota gebiedsgerichte criteria opgenomen. Deze criteria zijn per gebied (‘géén toets’, ‘lichte toets’ en ‘zware toets’) anders. Het plangebied valt in het gebied met een lichte welstandstoets.

Gebied met lichte welstandstoets
In gebieden die zich kenmerken door samenhang in het straatbeeld – bijvoorbeeld door een eenheid in dakvormen, architectuur of materiaalgebruik – blijven we erop toezien dat dit eigen karakter bewaard blijft. Welstandsregels voor dit niveau zijn beperkt en gaan alleen over het gevelbeeld en de daken die vanaf de straat zichtbaar zijn. Voor de achterkanten van gebouwen gelden geen regels, die zijn dus welstandsvrij. De regels zijn bedoeld om de kenmerken van het gevelbeeld in relatie tot het openbaar gebied op hoofdlijnen in stand te houden.

3.4.1.2 Toetsing van het initiatief aan de Welstandsnota 2015

Het plangebied is gelegen in een gebied met een lichte welstandstoets. Op dit moment is er nog geen compleet uitgewerkt bouwplan aanwezig. Bij de aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwen zal het ontwerp van de bebouwing worden getoetst aan de geldende welstandscriteria.

3.5 Overige beleidsuitgangspunten

3.5.1 Coffeeshopbeleid

Algemeen
De nota Arnhems Coffeeshopbeleid (2009) geeft als hoofddoelstelling: het terugdringen van overlast c.q. het beperken van de inbreuk op het woon- en leefklimaat door softdrugshandel. Er is beleid geformuleerd om de handhaving te intensiveren. Tevens is aangegeven met welk instrumentarium dit wordt gedaan en door wie dit wordt uitgevoerd. Uitvoering van dit beleid waarborgt ook in dit plangebied beheersing van de problematiek. Er is geen aparte bestemmingscategorie voor de coffeeshops gecreëerd.

Toetsing van het initiatief aan het coffeeshopbeleid
Dit bestemmingsplan laat binnen het plangebied geen coffeeshops toe.

3.5.2 Prostitutiebeleid

Algemeen
In de nota 'Van Rood naar Groen Arnhemse Prostitutie op weg naar normalisatie (2000)' is het Arnhems prostitutiebeleid vervat. De opheffing van het wettelijke bordeelverbod per 1 oktober 2000 was aanleiding voor het opstellen van dit beleid. Dit beleid is nog steeds van kracht.

Ten aanzien van de raamprostitutie, overige seksinrichtingen en de tippelprostitutie voert het gemeentebestuur van Arnhem een actief vestigingsbeleid. Het actief vestigingsbeleid bestaat uit de volgende elementen:
- concentratie van de raamprostitutie op één plek;
- het aan een maximum binden van het aantal ramen en werkplekken (120 en dat is een halvering van het aantal ramen en werkplekken ten opzichte van de voormalige raamprostitutielocatie in het Spijkerkwartier);
- het aan een maximum binden van het aantal overige seksinrichtingen op 8 in heel Arnhem, waarbij – overgangsrechtelijke situaties uitgezonderd - in elke wijk (CBS- wijkindeling) maximaal 1 seksinrichting gevestigd mag zijn, ook worden hierbij beperkingen toegepast;
- concentratie van de tippelprostitutie.

Het gemeentebestuur bepaalt hiermee zélf de locatie waar deze vormen van prostitutie zich mogen manifesteren alsmede de omvang ervan en voorkomt hiermee dat de prostitutie zich ongecontroleerd over de stad uitspreidt. De gemeente wil hiermee voorkomen dat bepaalde vormen van prostitutie overlast voor de omgeving veroorzaken. Deze overlast zou kunnen ontstaan doordat er een concentratie van bijvoorbeeld privé-huizen in een bepaalde wijk ontstaat (eerder zagen we immers dat vooral oudere wijken in Arnhem erg aantrekkelijk lijken te zijn voor de vestiging van seksinrichtingen) of doordat de prostitutiefunctie conflicteert met bepaalde andere functies.

Toetsing van het initiatief aan het prostitutiebeleid
Dit bestemmingsplan laat een seksinrichting niet toe maar het plan bevat wel een afwijkingsmogelijkheid voor het college om een seksinrichting toe te staan. In artikel 9 onder 4 zijn de voorwaarden hiervoor opgenomen. Eén van de voorwaarden is dat het woon- en leefklimaat niet onevenredig wordt aangetast en dat er geen onevenredige vergroting van de parkeerdruk ontstaat.

Hoofdstuk 4 Ruimtelijke- en programmatische aspecten van de ontwikkelingen

4.1 Inleiding

In hoofdstuk 2 is een beschrijving van de bestaande situatie in en om het plangebied gegeven. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de concrete ontwikkeling.

4.2 Ruimtelijke opzet en structuur

Dit bestemmingsplan heeft betrekking op het herontwikkelen van het perceel naast Mooieweg 27. De bestaande schuur op dit perceel wordt gesloopt. Door de bestaande verouderde schuur te slopen zal de ruimtelijke kwaliteit verbeteren. Het slopen van de schuur is in dit bestemmingsplan geborgd door het opnemen van een voorwaardelijke verplichting.

Initiatiefnemer is voornemens op dit perceel een woning (met bijgebouw) te realiseren.
De woning zal worden ingepast in het bestaande straatbeeld aan de Mooieweg. De locatie van de woning is vastgelegd middels een bouwvlak. Wat betreft de bouwmogelijkheden van de woning wordt er aangesloten bij de bouwregels van de bestemming 'Wonen' zoals opgenomen in het geldende bestemmingsplan 'Bestemmingsplan Arnhem Zuid-Oost'. Te zijner tijd zal een ontwerp voor de woning worden vormgegeven en wordt het getoetst aan de geldende welstandscriteria.

De voortuin is bestemd tot 'Tuin'. Het achterste deel (ten opzichte van de Mooieweg) van het perceel heeft de bestemming 'Groen' gekregen. Hier is uitsluitend binnen de bestemming passende bebouwing, toegestaan. Door het achterste deel van de tuin als 'Groen' te bestemmen ontstaat een goede overgang naar de achterliggende groenstructuur. Verder zorgt de groenbestemming ervoor dat hier niet vergunningsvrij mag worden gebouwd. Dat past bij de wens om dit gebied open en groen te houden.

Door de sloop van de bestaande schuur op het achterterrein van Mooieweg 27 en het wegbestemmen van deze bebouwingsmogelijkheid ontstaat er een landschappelijke verbetering. Het verbetert de uitstraling van het cultuurhistorische agrarische lint Mooieweg. De nieuwe woning sluit aan bij het historische bebouwingsbeeld van (enkelvoudige) woningen, georiënteerd op de Mooieweg. Doordat in het bestemmingsplan de onderlinge bebouwingsafstand, het maximaal bouwoppervlak en de maximumbouwhoogte is vastgelegd, is voldoende kader gegeven voor een passende ontwikkeling.

4.3 Groen en water

Groen
Het achterste deel van het perceel, dat bestemd is met de bestemming 'Groen', zal aansluitend op de omliggende groenstructuren groen worden ingericht. De voortuin zal voor wat betreft vorm en beplanting aansluiten bij de voortuin van de naastgelegen woning aan de Mooieweg 27.

Water
Het afvalwater wordt afgevoerd via het gemeentelijk rioolstelsel. Voor wat betreft de afhandeling van hemelwater wordt verwezen naar paragraaf 5.7.2.

4.4 Verkeer en parkeren

4.4.1 Verkeer

De nieuwe woning wordt gesitueerd aan de Mooieweg. De in- en uitrit is al aangesloten op voorgenoemde weg.

Het realiseren van één woning aan de Mooieweg zal een beperkte toename van verkeersbewegingen met zich mee brengen. De Mooieweg is in voldoende mate ingericht om de toename van verkeersbewegingen veilig af te kunnen wikkelen.

4.4.2 Parkeren

Het parkeren vindt plaats op eigen terrein. Wat betreft het berekenen van de parkeerbehoefte kunnen berekeningen worden uitgevoerd op basis van de parkeernormen van de gemeente Arnhem. Deze zijn opgenomen in de Beleidsregels voor toepassing van artikel 2.5.30 van de Bouwverordening gemeente Arnhem 2003' (vastgesteld december 2011).

Voor een vrijstaande woning geldt een parkeernorm van minimaal 1,8 parkeerplaatsen, afgerond 2 parkeerplaatsen. Het plangebied biedt voldoende ruimte om 2 parkeerplaatsen te realiseren.

Teneinde te verzekeren dat voorzien wordt in voldoende parkeergelegenheid zijn enkele nadere regels opgenomen in dit bestemmingsplan. In artikel 8 en 11 zijn nadere bepalingen opgenomen teneinde te verzekeren dat er voldoende parkeergelegenheid wordt aangelegd. Het aspect parkeren vormt derhalve dan ook geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.4.3 Conclusie

Vanuit verkeerskundig oogpunt is er geen sprake van belemmeringen voor wat betreft de voorgenomen ontwikkeling. Doordat voorzien wordt in de parkeerbehoefte zijn eveneens geen belemmeringen te verwachten op dit gebied.

4.5 Ladder voor duurzame verstedelijking (art. 3.1.6, lid 2 Bro)

4.5.1 Algemeen

In paragraaf 3.2.1.2 is reeds ingegaan op de 'Ladder voor duurzame verstedelijking'. Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Hierbij geldt een motiveringsvereiste voor het bevoegd gezag als nieuwe stedelijke ontwikkelingen planologisch mogelijk worden gemaakt. Teneinde een ontwikkeling adequaat te kunnen toetsen aan de ladder is het noodzakelijk inzicht te geven in de begrippen 'bestaand stedelijk gebied' en 'stedelijke ontwikkeling'.

In de Bro zijn in artikel 1.1.1 definities opgenomen voor:

bestaand stedelijk gebied: 'bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur'.

stedelijke ontwikkeling: ´ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'.

4.5.2 Toetsing van het initiatief aan de Ladder voor duurzame verstedelijking

Zoals aangegeven in paragraaf 4.5.1 is de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' van toepassing bij 'nieuwe stedelijke ontwikkelingen' (3.1.6 Bro). Er zijn inmiddels meerdere gerechtelijke uitspraken geweest over deze begripsdefinitie.

Op het realiseren van woningen is ondermeer de uitspraak ABRvS 16 september 2015; ECLI:NL:RVS:2015:2921 van belang. Uit deze uitspraak blijkt dat het realiseren van respectievelijk 11 woningen niet wordt gezien als stedelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid, aanhef en onder i, Bro. In voorliggend geval is de ladder voor duurzame verstedelijking dan ook niet van toepassing aangezien sprake is van een toevoeging van één woning.

4.5.3 Conclusie

Gezien het vorenstaande wordt gesteld dat wordt voldaan aan de 'Ladder van duurzame verstedelijking'.

Hoofdstuk 5 Milieu- en omgevingsaspecten

5.1 Inleiding

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening moet in de toelichting op het bestemmingsplan een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop de milieukwaliteitseisen bij het plan zijn betrokken. Daarbij moet rekening gehouden worden met de geldende wet- en regelgeving en met de vastgestelde (boven)gemeentelijke beleidskaders. Bovendien is een bestemmingsplan vaak een belangrijk middel voor afstemming tussen de milieuaspecten en ruimtelijke ordening.

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek naar de milieukundige uitvoerbaarheid beschreven. Ook wordt hieronder ingegaan op het wettelijk- en beleidskader voor wat betreft de in dit kader relevante milieu- en omgevingsaspecten.

5.2 Geluid

5.2.1 Algemeen

Wet geluidhinder
De Wet geluidhinder heeft tot doel de mens te beschermen tegen geluidhinder. Dit is in de wet uitgewerkt in een normenstelsel voor de toelaatbare geluidbelasting in de woonomgeving. Alleen planologisch nieuwe situaties worden getoetst aan de wet. Naast woningen zijn er nog een aantal geluidgevoelige objecten aangewezen zoals scholen en zorginstellingen.

In de Wet geluidhinder staan regels voor weg- en railverkeerslawaai en voor gezoneerde industrieterreinen. De wet werkt verder met zones: dit zijn aandachtsgebieden rond geluidbronnen waarbinnen regels en normen gelden om de negatieve gevolgen van geluidhinder te beperken. Bij (planologische) wijzigingen moet er akoestisch onderzoek plaatsvinden naar de gevolgen.

De Wet geluidhinder kent een normenstelsel met een voorkeurswaarde en grenswaarden. Als de geluidbelasting beneden de voorkeurswaarde blijft dan zijn er vanuit de wet geen belemmeringen voor nieuwe geluidgevoelige situaties. Bij een geluidbelasting tussen de voorkeurswaarde en de grenswaarde moet er een gemotiveerd besluit genomen worden om nieuwe geluidgevoelige ontwikkelingen mogelijk te maken (hogere waarde).

Voor het verlenen van een hogere waarde is de nota “uitvoeringsbeleid hogere grenswaarde” van de gemeente Arnhem van toepassing.

Beleidsplan Geluid
In augustus 2008 is het beleidsplan Geluid door de raad vastgesteld. Het beleidsplan Geluid heeft tot doel geluidsnormen voor nieuwe situaties af te stemmen op de aard en de functie van een gebied. Hierdoor kan beter rekening gehouden worden met ontwikkelingen en verwachting van de gebruikers van een gebied. In het centrum en dichtbij goed openbaar vervoer wil de gemeente Arnhem veel functies mogelijk maken. Als gebieden intensiever gebruikt worden neemt de kans op geluidhinder ook toe. Andere gebieden zoals de parken worden juist gewaardeerd om hun relatieve rust. Deze uitgangspunten hebben geleid tot een gebiedsgerichte invulling van geluidskwaliteiten binnen Arnhem. Naarmate de geluidbelasting hoger is neemt het belang van een zorgvuldige invulling van de totale leefomgevingskwaliteit toe.

5.2.2 Situatie plangebied

Wegverkeerslawaai
In voorliggend geval wordt er één nieuw geluidsgevoelig object gerealiseerd. De nieuwe woning is niet gelegen binnen een wettelijke geluidszone. Op de Mooieweg geldt een maximumsnelheid van 30 km/uur (ook op de overige omliggende wegen). Een dergelijke weg heeft geen wettelijke geluidszone en daarom hoeft geen akoestisch onderzoek te worden uitgevoerd. Volgens jurisprudentie blijkt een 30 km/uur weg echter in de beoordeling te moeten worden meegenomen, indien vooraf aangenomen had kunnen worden dat deze wegen een geluidbelasting veroorzaken die hoger ligt dan de voorkeursgrenswaarde (48 dB).

De gevel van de toekomstige woning bevindt zich op een afstand van circa 15 meter uit de wegas van de Mooieweg. De Mooieweg betreft een weg die voornamelijk door bestemmingsverkeer wordt gebruikt. De weg kent hierdoor een lage verkeersintensiteit.

Gelet op de afstand en de lage verkeersintensiteit zal de gevelbelasting minder dan de voorkeursgrenswaarde (48 dB) bedragen. In het kader van het Bouwbesluit worden afhankelijk van de functie eisen gesteld aan het optredende binnenniveau. Het maximaal toelaatbare binnenniveau bedraagt 33 dB in de woning. Conform het Bouwbesluit wordt als uitgangspunt genomen dat een gevel van een gebouw een minimale gevelwering (isolatiewaarde) heeft van 20 dB. In de toekomstige situatie zal dan ook sprake zijn van een acceptabel binnenniveau en kan de woning zonder meer worden gebouwd.

Railverkeerlawaai
Het plangebied is gelegen buiten de wettelijke geluidszone van spoorwegen. Het uitvoeren van een akoestisch onderzoek is in voorliggend geval niet noodzakelijk.

Industrielawaai
In de omgeving van het plangebied is geen gezoneerd bedrijventerrein, als bedoeld in de Wet geluidhinder, aanwezig. Wat betreft de invloed van individuele bedrijven op de nieuwe woning wordt verwezen naar paragraaf 5.4 (milieuzonering). Het aspect industrielawaai vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

5.2.3 Conclusie
Het aspect geluid vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit bestemmingsplan.

5.3 Luchtkwaliteit

5.3.1 Algemeen
Wet Luchtkwaliteit 2007
De Europese richtlijnen zijn geïmplementeerd in titel 5.2 van de Wet Milieubeheer. Het doel van deze wetgeving is het beschermen van mens en milieu tegen de negatieve effecten van luchtverontreiniging. De wet is primair gericht op het voorkomen van negatieve effecten op de gezondheid van de mens. Daarnaast zijn er voor de stoffen zwaveldioxide en stikstofoxiden ook normen opgenomen ter bescherming van ecosystemen.

Voor het toetsen van ruimtelijke plannen zijn de volgende grenswaarden het meest relevant:
- PM10 (fijnstof)
  1. de jaargemiddelde concentratie van 40 µg PM_{10}/m^3 mag met ingang van 1 januari 2005 niet worden overschreden;
  2. de 24 uursgemiddelde concentratie van 50 µg PM_{10}/m^3 mag met ingang van 1 januari 2005 niet vaker dan 35 keer per jaar worden overschreden;
- NO2 (stikstofdioxide)
  1. de jaargemiddelde concentratie van 40 µg NO_2/m^3 mag met ingang van 1 januari 2010 niet worden overschreden;
  2. de uurgemiddelde concentratie van 200 µg NO_2/m^3 mag met ingang van 1 januari 2010 niet vaker dan 18 keer per jaar worden overschreden.

Voor de overige stoffen worden in Nederland geen overschrijdingen gerapporteerd.
In de wet zijn de grenswaarden ten opzichte van eerdere regelgeving ongewijzigd gebleven, maar de wet geeft net als het voorgaande BLK2005 (Besluit Luchtkwaliteit) meer armslag om ruimtelijke plannen die gevolgen hebben voor de luchtkwaliteit uit te voeren. Hierbij wordt tevens de term “in betekenende mate (IBM)” geïntroduceerd. Dit wil zeggen dat projecten met een bepaalde mate van verslechtering toch doorgang kunnen vinden. De grens ligt bij een toename van maximaal 3%. Deze 3% is gekoppeld aan de IBM projecten opgenomen in het Nationale Samenwerkingsverband Luchtkwaliteit (NSL). De NSL is in 2009 van kracht geworden.

In de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen), zijn categorieën van gevallen aangewezen, waarin de uitoefening van een of meer bevoegdheden, of de toepassing van een of meer wettelijke voorschriften in ieder geval niet in betekenende mate bijdraagt.

Voor woningbouwlocaties zal bij het oprichten van meer dan 1.500 nieuwe woningen en één ontsluitingsweg misschien sprake zijn van een “in betekenende mate” verslechtering van de luchtkwaliteit.

Beleidsnota Lucht en Uitvoeringsprogramma Luchtkwaliteit
Het Arnhemse beleid op gebied van luchtkwaliteit is vastgelegd in de Beleidsnota Lucht uit 2005. Deze nota is erop gericht nieuwe overschrijdingen van de normen uit de Wet Milieubeheer te voorkomen en bestaande of dreigende overschrijdingen op te lossen. Daarnaast richt de Beleidsnota Lucht zich op het beperken van overlast door geurhinder. Voor wat betreft het halen van de normen uit het BLK2005 en de Wet Milieubeheer is de beleidsnota vertaald naar maatregelen in het Uitvoeringsprogramma Luchtkwaliteit 2010 - 2014.

5.3.2 Situatie plangebied

Dit plan moet worden aangemerkt als niet-in-betekenende-mate (NIBM) bijdragend aan de luchtkwaliteit. Toetsing aan de grenswaarden is dan ook niet noodzakelijk. Dit bestemmingsplan heeft geen negatieve gevolgen voor de luchtkwaliteit in de directe omgeving.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is de lokale luchtkwaliteit onderzocht, zodat onacceptabele gezondheidsrisico's kunnen worden uitgesloten. Hiertoe is de monitoringstool uit het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geraadpleegd. De monitoringstool geeft inzicht in de concentraties stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof ($PM_{2.5}$ en PM_{10}) in het plangebied tussen 2016 en 2030. De monitoringstool maakt duidelijk dat de concentraties luchtvervuilende stoffen in de peiljaren 2016, 2020 en 2030 in het plangebied onder de grenswaarden liggen die op Europees niveau zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu tegen schadelijke gevolgen van luchtverontreiniging. De blootstelling aan luchtverontreiniging is hierdoor beperkt en leidt niet tot onaanvaardbare gezondheidsrisico's.

Daarnaast wordt opgemerkt dat een woning niet wordt aangemerkt als een gevoelige bestemming in het kader van het 'Besluit gevoelige bestemmingen'.

5.3.3 Conclusie

Geconcludeerd wordt dat het aspect luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor het plan.

5.4 Hinder

5.4.1 Algemeen

In het kader van bedrijven en milieuzonering dienen de effecten van inrichtingen op hun omgeving (gevoelige bestemmingen, waaronder eventueel nieuw te ontwikkelen woningen) in beeld gebracht te worden. Voorbeelden van hinder zijn geluid, geur, stof of gevaar. In de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering 2009' is een lijst van inrichtingen opgenomen waarbij de inrichtingen op grond van de hinder die zij veroorzaken, zijn opgedeeld in 6 categorieën. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat een inrichting uit categorie 1 relatief weinig hinder veroorzaakt en een inrichting uit categorie 6 bijzonder veel hinder veroorzaakt.

Geurhinder van industriële bedrijven
Het beleidsplan Geur uit 2010 gaat in op geur afkomstig van industriële bedrijven waarvoor de gemeente Arnhem het bevoegde gezag is. Milieubeleid kan een positieve bijdrage leveren aan maatschappelijke thema's als gezondheid, veiligheid, leefbaarheid, duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit. Geur is een milieuaspect dat een belangrijke bijdrage levert aan de leefbaarheid. Het geurbeleid van de gemeente Arnhem sluit, voor zover dat mogelijk is, aan op het geurbeleid van de provincie Gelderland. Het doel van het geurbeleid is dat inwoners van Arnhem nu en in de toekomst niet worden blootgesteld aan geuroverlast door industriële bedrijven.

5.4.2 Situatie plangebied

Algemeen
Op basis van de VNG uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' geldt voor bedrijven/inrichtingen een richtafstand ten opzichte van woningen binnen woongebieden of gemengde gebieden (wonen naast werken). Een richtafstand gaat uit van voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en of een milieugevoelige functie als wonen anderzijds kan worden gecreëerd.
Bij het realiseren van nieuwe bestemmingen dient gekeken te worden naar de omgeving waarin de nieuwe bestemmingen gerealiseerd worden. Hierbij spelen twee vragen een rol:
1. past de nieuwe functie in de omgeving? (externe werking);
2. laat de omgeving de nieuwe functie toe? (interne werking).

Gebiedstypering
Qua gebiedstypering is het plangebied aan te merken met het omgevingstype 'rustige woonwijk'. In de omgeving van het plangebied zijn namelijk voornamelijk woningen aanwezig.

Externe werking
Hierbij gaat het met name om de vraag of de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling leidt tot een situatie die, vanuit hinder of gevaar bezien, in strijd is te achten met een goede ruimtelijke ontwikkeling. Daarvan is sprake als het woon- en leefklimaat van omwonenden in ernstige mate wordt aangetast.

De functie 'wonen' wordt niet gezien als een milieubelastende functie. Van enige aantasting van het woon- en leefklimaat van omwonenden als gevolg van de woningbouwontwikkeling is dan ook geen sprake.

Interne werking
Hierbij gaat het om de vraag of de nieuwe functies binnen het plangebied hinder ondervinden van bestaande functies in de omgeving.

In de directe omgeving van het plangebied is uitsluitend sprake van woningbouw. De functie 'wonen' wordt niet gezien als een milieubelastende functie. Ter plaatse van het plangebied is daarom sprake van een goed woon- en leefklimaat.

5.4.3 Conclusie

Het aspect hinder vormt geen belemmering voor de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling.

5.5 Externe veiligheid

5.5.1 Algemeen

Met externe veiligheid wordt bedoeld de kans op overlijden van mensen buiten de grenzen van een bedrijf of transportmedium, als rechtstreeks gevolg van een ongeval met (gevaarlijke) stoffen binnen de grenzen van het bedrijf dan wel het transportmedium. In de externe veiligheid worden twee risicobegrippen gehanteerd het PR (Plaatsgebonden Risico) en het GR (Groepsrisico).

Landelijk beleid
Voor bedrijven is op 28 oktober 2004 het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) in werking getreden. In het Bevi worden milieukwaliteitseisen vastgelegd die in de ruimtelijke planvorming moeten doorwerken. In het Bevi wordt een onderscheid gemaakt in kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. De 10^{-6} PR contour geldt ten opzichte van kwetsbare objecten als grenswaarde en ten opzichte van beperkt kwetsbare objecten als richtwaarde. Het beoordelingskader voor het groepsrisico is een oriënterende waarde.

Voor ondergrondse (aardgas)leidingen is er het Besluit externe veiligheid buisleidingen en voor de transportroutes (weg, water, spoor) het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev). In het Btev zijn de milieukwaliteitseisen vastgelegd die in de ruimtelijke planvorming moeten doorwerken.

Gemeentelijk beleid
Op 9 maart 2015 is het beleidsplan Externe Veiligheid (vastgesteld op 21 november 2005) wederom met 4 jaar is verlengd. Dit beleidsplan beschrijft de mate van gewenste externe veiligheid in Arnhem. Uitgangspunt hierbij zijn de landelijke normen voor het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. In een groot gedeelte van de stad streven we naar het niet doen toenemen van de risico's. Op sommige plekken in de stad, op bedrijventerreinen voor zware industrie en de volgens het structuurplan stedelijke zone accepteren we een hoger risico dan op andere plaatsen. Wel moet daar extra aandacht zijn voor de beschikbare mogelijkheden voor rampenbestrijding, de zelfredzaamheid van mensen en de hulpverlening.

5.5.2 Situatie plangebied

Aan hand van de Risicokaart is een inventarisatie verricht van risicobronnen in en rond het plangebied. Op de Risicokaart staan meerdere soorten risico's, zoals ongevallen met brandbare, explosieve en giftige stoffen, grote branden of verstoring van de openbare orde. In totaal worden op de Risicokaart dertien soorten rampen weergegeven. In afbeelding 5.1 is een uitsnede van de Risicokaart opgenomen waarin het plangebied met de rode belijning is aangegeven.

Afbeelding 5.1: Uitsnede Risicokaart (Bron: Risicokaart.nl)

Uit de inventarisatie blijkt dat het plangebied:
- zich niet bevindt binnen de risicocontour van Bevi- en Brzo-inrichtingen danwel inrichtingen die vallen onder het Vuurwerkbesluit;
- zich niet bevindt binnen een gebied waarbinnen een verantwoording van het groepsrisico nodig is;
- niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van het vervoer gevaarlijke stoffen;
- niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Vanuit externe veiligheid zijn er geen voorwaarden omdat het plangebied niet voorziet in nieuwe risicovolle activiteiten.

5.5.3 Conclusie

Gezien het vorenstaande kan worden geconcludeerd dat het plan in overeenstemming is met wet- en regelgeving ter zake van externe veiligheid.

5.6 Groen en ecologie

5.6.1 Algemeen

Regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)
De Wet natuurbescherming vervangt het huidige wettelijke stelsel voor de natuurbescherming, als neergelegd in de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet, door één integraal en vereenvoudigd kader. De wet neemt de Europese regelgeving als uitgangspunt. Waar dat noodzakelijk is voor een adequate bescherming van natuurwaarden waarvoor geen specifieke bescherming is voorzien in Europese regelgeving worden aanvullende nationale beschermingsvoorschriften verankerd.

De wet gaat over de bescherming van de kernnatuurwaarden en de houtopstanden, als onderdeel van een groter maatregelenpakket gericht op de bescherming van natuurwaarden en het tegengaan van biodiversiteitsverlies.

De taken en verantwoordelijkheden worden zoveel mogelijk bij de provincies neergelegd.

Bescherming van gebieden
De wet stelt specifieke kaders voor de instandhouding van gebieden die zijn aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn en de Habitat-richtlijn (Natura 2000-gebieden). Voor de Natura 2000-gebieden gelden de instandhoudingsdoelstellingen die voortvloeien uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De Natura 2000-gebieden in Arnhem zijn: Veluwe, Gelderse Poort en IJssel.

De vergunningplicht voor projecten is aan de orde als het project significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.Voor activiteiten zonder mogelijke significante gevolgen is er geen vergunningplicht.

Bescherming van soorten
De wet sluiten aan bij het specifieke beschermingsregime uit de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en de natuurbeschermings-verdragen, zoals het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn. Er wordt voorzien in concrete verboden ten aanzien van onder meer het vangen en doden van in die bronnen genoemde diersoorten, de verstoring van deze soorten en aantasting van hun rust- en voortplantingsplaatsen, alsmede in een verbod op het plukken en vernielen van bepaalde planten. Voorts wordt voorzien in limitatief opgesomde gronden voor ontheffing van deze verboden. Anders dan in de oude Flora- en faunawet 2002 zijn enkel opzettelijk verrichte handelingen strafbaar. Bij vogels zijn bovendien verstoringen niet strafbaar als de staat van instandhouding van die vogelsoorten niet in gevaar komt.

Groenvisie 2017 - 2035
Op 5 maart 2018 is de 'Groenvisie 2017 - 2035' door de gemeenteraad van Arnhem vastgesteld. De Groenvisie legt voor de komende jaren de koers vast voor het groenbeleid: een robuust Groen-blauw raamwerk, dus de stedelijke hoofdgroenstructuur, voor de stad en haar inwoners. De Groenvisie gaat ook over het wijkgroen. De Groenvisie zegt niet alleen over iets over het groen in eigendom en beheer van overheden, maar ook van particulieren. Het gaat daarbij om waarden vanuit landschap, cultuurhistorie, ecologie, water en recreatief gebruik.

De Groenvisie is een plan of hoofdlijnen. De Groenvisie is verdeeld in thema's en doelen, die vertaald zijn in ambities en opgaven voor ontwikkeling, inrichting en beheer van al het groen in en om de stad. De gemeente stuurt op het realiseren van de ambities en opgaven. Daarnaast geeft de Groenvisie richting aan initiatieven in het groen en is de Groenvisie het toetsingskader voor het beoordelen van ruimtelijke plannen en projecten. De Groenvisie is een basis voor de vertaling naar de (planologische) bescherming van waardevolle gebieden en waardevolle bomen én de Arnhemse regels voor de groencompensatie.

De Mooieweg is op basis van de groenvisiekaart als 'oude ontginningsstructuur herkenbaar houden' en als 'structuurdragende bomenrij' opgenomen.

5.6.2 Situatie plangebied

Natura 2000-gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Rijntakken' is gelegen op een afstand van circa 2,5 kilometer van het plangebied. In afbeelding 5.2 wordt de ligging van het plangebied ten opzichte van dit gebied weergegeven.

Afbeelding 5.2: Ligging van het plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden (Bron: Provincie Gelderland)

Vanwege de lokale invloedssfeer heeft de voorgenomen activiteit (de bouw van 1 woning) geen significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden. Nader onderzoek in verband met Natura 2000-gebieden is dan ook niet noodzakelijk.

Gelders Natuurnetwerk

Het plangebied bevindt zich buiten het Gelders Natuurnetwerk. Het Gelders Natuurnetwerk bevindt op circa 480 meter ten oosten van het plangebied. In afbeelding 5.3 wordt de ligging van het plangebied tot opzichte van het GNN inzichtelijk gemaakt.

Afbeelding 5.3: Ligging plangebied ten opzichte van het Gelders Natuurnetwerk (Bron: Provincie Gelderland)

Vanwege de lokale invloedssfeer van de voorgenomen activiteit en de ligging op ruime afstand van het Gelders Natuurnetwerk wordt geconcludeerd dat geen sprake is van negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de natuur binnen het netwerk.

Soortenbescherming
In de huidige situatie is de nieuwbouwlocatie grotendeels ingericht als tuin en voor een deel verhard. Deze delen van het plangebied zijn door de inrichting en het gevoerde beheer ongeschikt als groeiplaats voor beschermde plantsoorten en als leefgebied voor beschermde soorten. Het is om voorgenoemde redenen niet te verwachten dat het realiseren van het bouwplan negatieve effecten zou kunnen hebben op flora- en fauna die de wet beoogd te beschermen.

Overigens wordt benadrukt dat rekening wordt gehouden met de in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming opgenomen zorgplichtbepaling.

Groencompensatie
De regels groencompensatie van de gemeente zijn van toepassing. Volgens deze regels is er geen compensatie nodig van groen en van bomen. Het is een particulier initiatief. Er zijn geen waardevolle bomen binnen het plangebied. En het plangebied kent geen groen volgens het bestemmingsplan Arnhem Zuid-Oost.

Er is overigens wel sprake van een positieve groenbalans. Er vindt een kwaliteitsslag plaats door een deel van het plangebied (607 m^2) te bestemmen als 'Groen'.

5.6.3 Conclusie
De Wet natuurbescherming vormt naar verwachting geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteit en nader onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming wordt niet noodzakelijk geacht. Vaststelling van dit bestemmingsplan heeft tevens geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden of het GNN.

5.7 Water

5.7.1 Algemeen

Rijksbeleid
Het Rijksbeleid op het gebied van het waterbeheer is vastgelegd in het Nationaal Waterplan (NWP) 2016-2021 (vastgesteld 17 december 2015). Het plan geeft op hoofdlijnen de ambities weer van het Rijk ten aanzien van het nationale waterbeleid en het daaraan gerelateerde ruimtelijke beleid. De belangrijkste ambities richten zich op waterveiligheid, zoetwater en waterkwaliteit. Maar ook de Deltabeslissingen en enkele waterafhankelijke thema's als natuur en duurzame energie hebben in het plan een plek gekregen, net zoals waterafhankelijk thema's als natuur en duurzame energie.

Daarnaast hebben Rijk, provincies, gemeente, waterschappen, en drinkwaterbedrijven afgesproken om gezamenlijk maatregelen te nemen voor een doelmatiger waterbeheer; het Bestuursakkoord Water (d.d. april 2011). De inzet ligt bij mooi, veilig, schoon, gezond en duurzaam beheer van watersysteem en waterketen. De kwaliteit moet omhoog tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten.
In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte uit 2012 is water in 3 nationale belangen terug te vinden. Daarbij gaat het om de bescherming van de grondwaterkwaliteit en -kwantiteit, de bescherming en verbetering van de waterkwaliteit, een goede zoetwatervoorziening en voldoende ruimte voor waterveiligheid. Nieuw is de aandacht voor klimaatbestendige (her)ontwikkelingen, waarin water een belangrijk aspect is.

In de Waterwet (22 december 2009) zijn ondermeer de gemeentelijke watertaken opgenomen: de zorgplicht voor het vasthouden en afvoeren van regenwater en de regierol van gemeenten bij de grondwaterzorgplicht.

Provinciaal beleid
Op provinciaal niveau maakt het waterbeheer onderdeel uit van de Omgevingsvisie Gelderland (vastgesteld 9 juli 2014).
Water maakt onderdeel uit van de tweede centrale doelstelling namelijk het borgen van de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving. Het aspect Water heeft, net als andere beleidsvelden, geen autonoom beleidsplan meer, maar maakt onderdeel uit van de totale leefomgeving; het is nu verweven met aspecten waar het in de praktijk ook mee samenhangt. Realisatie van de doelstelling betekent onder meer:
- ontwikkelen met kwaliteit, met respect voor ruimtelijke, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten;
- een robuust en toekomstbestendig water- en bodemsysteem voor alle functies; bij droogte, hitte en wateroverlast;
- een gezonde en veilige leefomgeving;
- een gezonde vrijetijdseconomie en aandacht voor beleving, bereikbaarheid en toegankelijkheid van cultuur, natuur en landschap.

Beleid waterschap en gemeente
De verantwoordelijkheid voor het stedelijk waterbeheer in Arnhem-Noord ligt bij het Waterschap Rivierenland. Relevant beleid is opgenomen in het Waterbeheerplan (2016-2021) en de Keur en legger van het waterschap.

Het waterbeleid van de gemeente Arnhem is vastgelegd in de volgende beleidsplannen.
- Gemeentelijk RioleringsPlan (2014-2018), vastgesteld op 2 november 2015. Dit plan richt zich op een verbetering van de kwaliteit van het rioleringsstelsel, op de vermindering van de vuiluitworp naar het oppervlaktewater, de bodem en het grondwater, op het voorkomen van overlast en op het vasthouden van schoon hemelwater in stedelijk gebied.
- Waterplan Arnhem (2009-2015), vastgesteld op 19 oktober 2009. Door de gemeente Arnhem en haar waterpartners is dit TweedeWaterplan Arnhem opgesteld. Op 26 februari 2010 hebben gemeente en de beide waterschappen de intentieovereenkomst ondertekend. Het waterplan is gebaseerd op 4 hoofddoelstellingen:
  1. Arnhem aantrekkelijke waterstad;
  2. Klimaatbestendig watersysteem en waterketen;
  3. Goede kwaliteit water en waterbodem;
  4. Bewustwording.

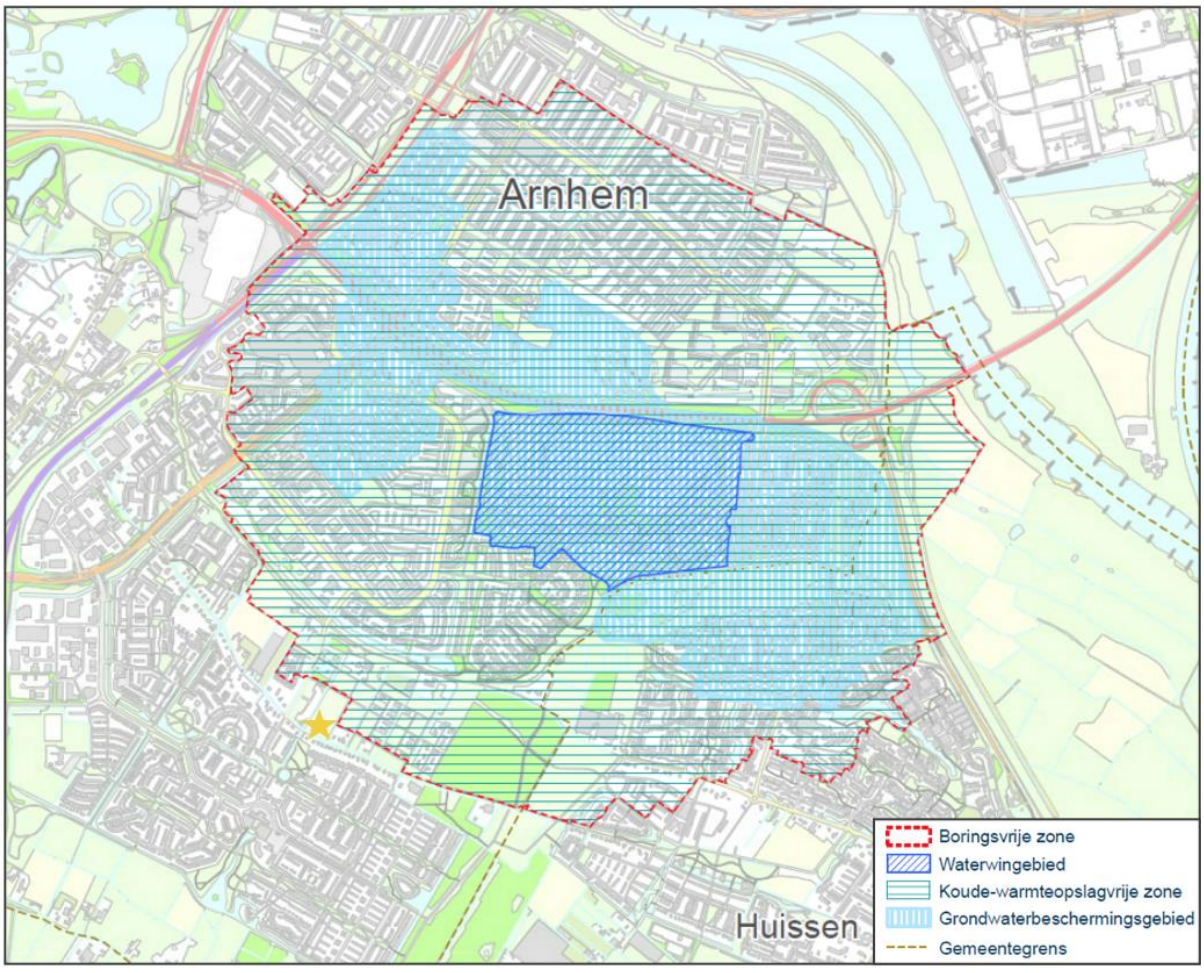
Resumé
Uitgangspunt in het huidige beleid van gemeente, waterschap en provincie is dat planontwikkeling moet aansluiten bij een duurzaam integraal waterbeheer. Dit betekent dat:

- negatieve verstoring van de grondwaterstanden en –stromingen niet toegestaan zijn om grondwateroverlast en/of verdroging op de locatie en het boven- en benedenstrooms gelegen gebied te voorkomen.
- maatregelen getroffen moeten worden ter voorkoming van (grond)watervervuiling.
- bij nieuwbouw het regenwater binnen het plangebied afgekoppeld moet worden van de riolering en worden verwerkt op eigen terrein.
- voldoende oppervlaktewater aanwezig is en op de juiste locatie.
- het verhard oppervlak zoveel mogelijk beperkt wordt.
- het gebruik van uitloogbare materialen en chemische bestrijdingsmiddelen niet is toegestaan.
- ontwikkelingen moeten bijdragen aan het verminderen of beperken van wateroverlast.

5.7.2 Situatie plangebied

Huidige en toekomstige verharding
In de huidige situatie is het plangebied deels verhard met bebouwing en erfverharding. Ten behoeve van de ontwikkeling wordt de bestaande schuur gesloopt. De oppervlakte van dit gebouw bedraagt 250 m^2. Ook zal een deel van de erfverharding worden verwijderd.

Op basis van voorliggend bestemmingsplan is het mogelijk om één woning met bijgebouwen te realiseren. Dit zal geen toename aan bebouwd oppervlak met zich mee brengen. Hierdoor zullen als gevolg van de planontwikkeling geen negatieve effecten ontstaan op de waterhuishoudkundige situatie ter plaatse.

Afbeelding 5.4: Ligging plangebied (gele ster) ten opzichte van grondwaterbeschermingsgebied (Bron: Provincie Gelderland)

Oppervlaktewater
In de huidige situatie is geen sprake van oppervlaktewater in het plangebied. In de toekomstige situatie is eveneens geen sprake van oppervlaktewater. Aan de zijde van de Mooieweg is wel oppervlaktewater, in de vorm van een sloot, aanwezig. Voorliggende ontwikkeling heeft geen effect op dit oppervlaktewater.

Afvalwater
De in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling voorziet in het realiseren van één woning. Hierdoor is er sprake van een lichte toename aan afvalwater. Op voorhand zijn er geen problemen ten aan zien van de afvoercapaciteit te verwachten. Bij de aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwen zal dit nader worden bekeken.

Hemelwater
Het hemelwater wordt niet aangesloten op de gemeentelijke riolering, maar zal ter plaatse worden geïnfiltreerd. Het overtollige hemelwater zal afstromen naar de sloot die langs de Mooieweg ligt.

Grondwater
Op basis van het huidige bestemmingsplan is het plangebied deels voorzien van de aanduiding 'milieuzone - grondwaterbeschermingsgebied'. In voorliggend bestemmingsplan is deze aanduiding niet overgenomen, aangezien het plangebied niet meer binnen het grondwaterbeschermingsgebied ligt (zie afbeelding 5.4). 5.7.3 Conclusie
Gezien het vorenstaande wordt geconcludeerd dat er sprake zal zijn van een goede waterhuishoudkundige situatie in het plangebied.

5.8 Bodem

5.8.1 Algemeen

Voor deze ontwikkellocatie is getoetst of de bodemkwaliteit (inclusief grondwater) de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen toelaat. Ook is getoetst of een eventuele bodemverontreiniging gevolgen heeft voor de financiële uitvoerbaarheid van de ontwikkeling.

Als toetsingskader wordt gebruik gemaakt van onderstaande bodemregelgeving:
- Wet Bodembescherming (gewijzigd 2013);
- Beleidsnota bodem 2012, Provincie Gelderland, gemeente Arnhem en gemeente Nijmegen, 1 december 2012;
- Besluit Bodemkwaliteit;
- Nota Bodembeheer, september 2012, actualisatie 2017.

5.8.2 Situatie plangebied

De gronden waarop de woning gerealiseerd gaat worden zijn op basis van het geldende bestemmingsplan voorzien van de bestemming 'Wonen'. Daarnaast zijn de gronden ook al jaren uitsluitend in gebruik als woonperceel. Verwacht wordt dat de bodem van voldoende kwaliteit is om de woning op te kunnen realiseren. In het kader van dit bestemmingsplan hoeft daarom geen bodemonderzoek uitgevoerd te worden. In het kader van de omgevingsvergunningaanvraag voor het bouwen zal worden beoordeeld of een bodemonderzoek moet worden uitgevoerd.

5.8.3 Conclusie

Het aspect bodem vormt geen belemmering voor de uitvoering van het initiatief.

5.9 Cultuurhistorie en archeologie

5.9.1 Algemeen

Rijksbeleid

Erfgoedwet

Cultuurhistorische objecten die zeldzaam of schaars zijn en die voor mensen in hoge mate het beeld van Nederland bepalen, worden aangewezen als monumenten. In de Monumentenwet 1988 is vastgelegd hoe monumenten van bouwkunst en archeologie en stads- en dorpsgezichten moeten worden beschermd. Vanaf 1 juli 2016 maakt de Monumentenwet 1988 deel uit van de Erfgoedwet, dat hiermee het belangrijkste beschermingsinstrument voor het cultuurhistorisch én archeologisch erfgoed in Nederland wordt.

Besluit ruimtelijke ordening (Bro)

Cultuurhistorie moet op basis van het BRO (art 3.1.6) goed in bestemmingsplannen verankerd worden. Dit behelst niet alleen een beschrijving van de aanwezige en te verwachten cultuurhistorische waarden, maar ook een waardering ervan en een advies over toekomstige omgang ermee, gelet op de ruimtelijke opgave die in het bestemmingsplan aan de orde is. Aangegeven moet worden hoe met de cultuurhistorische waarden rekening is gehouden in het bestemmingsplan (zie paragraaf 5.9.2).

Verdrag van Valletta en de Wet op de archeologische monumentenzorg

De bescherming van het archeologische erfgoed in de bodem en de inbedding ervan in de ruimtelijke ontwikkeling is het onderwerp van het Europese Verdrag van Valletta (Malta). In 1992 ondertekenden twintig Europese staten, waaronder Nederland, dit verdrag. De belangrijkste uitgangspunten van het verdrag zijn:

- archeologische waarden dienen zoveel mogelijk (in situ) in de bodem bewaard te blijven en beheermaatregelen dienen genomen te worden om dit te bewerkstelligen;
- vroeg in de ruimtelijke ordening dient al rekening gehouden te worden met archeologie;
- bodemverstoorders betalen het archeologisch (voor)onderzoek wanneer behoud in situ niet mogelijk is.

In 2007 is het verdrag vertaald in de Monumentenwet 1988 en maakt thans deel uit van de Erfgoedwet.

Provinciaal beleid

'Beleef het mee!' (2017-2020)

In juli 2016 is het Beleidsprogramma Cultuur en Erfgoed 2017 - 2020 'Beleef het mee!' vastgesteld. In dit programma ligt het accent op de beleving van mensen. Daarnaast zoekt de provincie de balans tussen de maatschappelijke, economische en intrinsieke waarde van cultuur en erfgoed. Cultureel ondernemerschap blijft onverminderd van belang en komt terug in de economische waarde van cultuur en erfgoed. Voor wat betreft erfgoed krijgt vooral het functioneel gebruik ervan aandacht. Daarnaast zoekt de provincie nieuwe manieren van samenwerking waardoor de uitvoeringskwaliteit van restauraties en archeologie wordt vergroot.

Gemeentelijk beleid

Erfgoednota 'Panorama Arnhem'

In de Erfgoednota 'Panorama Arnhem' wordt het accent verschoven van 'behoud door bescherming' naar 'behoud door ontwikkeling'. We gaan er vanuit dat de cultuurhistorie zo op een vroeg mogelijk moment een actieve rol gaat spelen in veranderingsprocessen en ontwerpkeuzen. Het erfgoedbeleid wil de cultuurhistorische factor een zichtbare en samenhangende rol geven in deze stedelijke ontwikkelingen. Cultuurhistorie wordt ingezet als ontwikkelingskans en niet als belemmering. In 2017 is met de Erfgoedagenda een vervolg op 'Panorama Arnhem' gereed gekomen. De agenda hanteert dezelfde uitgangspunten en heeft een actueel uitvoeringsprogramma.

Archeologische verwachtingenkaart

Archeologie is een integraal onderdeel van het erfgoedbeleid en als zodanig opgenomen in de erfgoednota. In de nota wordt voortgeborduurd op de uitgangspunten van het Verdrag van Valletta. Behoud van archeologische waarden is het uitgangspunt en als dat niet mogelijk is, volgt veiligstelling door archeologisch onderzoek. Om permanente aandacht voor deze vorm van erfgoed te krijgen, is ingezet op constante voorlichting en educatie. Sinds 2008 beschikt de gemeente over een

archeologische verwachtingenkaart voor heel Arnhem. De verwachtingenkaart geeft al in een vroeg stadium van planvorming globaal inzicht in de mate waarin archeologische resten in een gebied aangetroffen kunnen worden.

Conform de Erfgoedverordening geldt dat archeologisch onderzoek uitgevoerd moet worden als grondroerende werkzaamheden:
- in archeologisch waardevolle gebieden (buiten monumenten) dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 30 m^2;
- in gebieden met een hoge archeologische verwachting dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 200 m^2;
- in gebieden met een middelhoge archeologische verwachting dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 500 m^2;
- in gebieden met een lage archeologische verwachting dieper dan 40 cm-maaiveld reiken en groter zijn dan 2.000 m^2.

Voor archeologisch waardevolle gebieden zijnde beschermde gemeentelijke of rijksmonumenten, geldt maatwerk. Voor rijksmonumenten beslist de Minister van OC&W. Gebieden die reeds onderzocht zijn en/of zijn vrijgegeven, zijn vrijgesteld van onderzoek. Aan het archeologische beleid dat in de verordening is verankerd, ligt de archeologische maatregelenkaart als basis.

Structuurvisie
De Structuurvisie Arnhem 2020-2040 (2012) biedt een strategisch kader voor ruimtelijke planning op stedelijk niveau voor de lange termijn. Uitgangspunt is het voortbouwen op de karakteristieken van de historisch gegroeide stad. In de cultuurhistorische hoofdstructuur zijn de ruimtelijke, historische elementen weergegeven, die essentieel zijn voor Arnhem als geheel. Per landschappelijke karakteristiek zijn de ambities weergegeven. Vervolgens is een selectie gemaakt van die cultuurhistorische belangen en structuren die kansen bieden bij nieuwe gebiedsontwikkelingen in de stad: de 'Cultuurhistorische Kansenkaart'. De rijkdom van de Arnhemse cultuurhistorie is kader en inspiratiebron bij ruimtelijke ontwikkelingen in de stad.

5.9.2 Cultuurhistorie

5.9.2.1 Situatie plangebied
In voorliggend geval zijn er in het plangebied geen cultuurhistorische waarden aanwezig. Onderhavig plan zal dus geen cultuurhistorische waarden schaden.

5.9.2.2 Conclusie
Het aspect cultuurhistorie vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit bestemmingsplan.

5.9.3 Archeologie

5.9.3.1 Situatie plangebied
Op basis van het geldende bestemmingsplan is een deel van het plangebied bestemd met de dubbelbestemming ‘Waarde – Archeologie'. Ter plaatse geldt er een onderzoeksplicht bij ingrepen met een oppervlakte groter dan 200 m^2 en bij een verstoring dieper dan 40 cm. Vanwege het feit dat het plangebied reeds is onderzocht is de dubbelbestemming niet overgenomen in dit bestemmingsplan en is een archeologisch onderzoek niet nodig.

5.9.3.2 Conclusie
Het uitvoeren van een archeologisch onderzoek is niet nodig.

5.10 Stadsklimaat

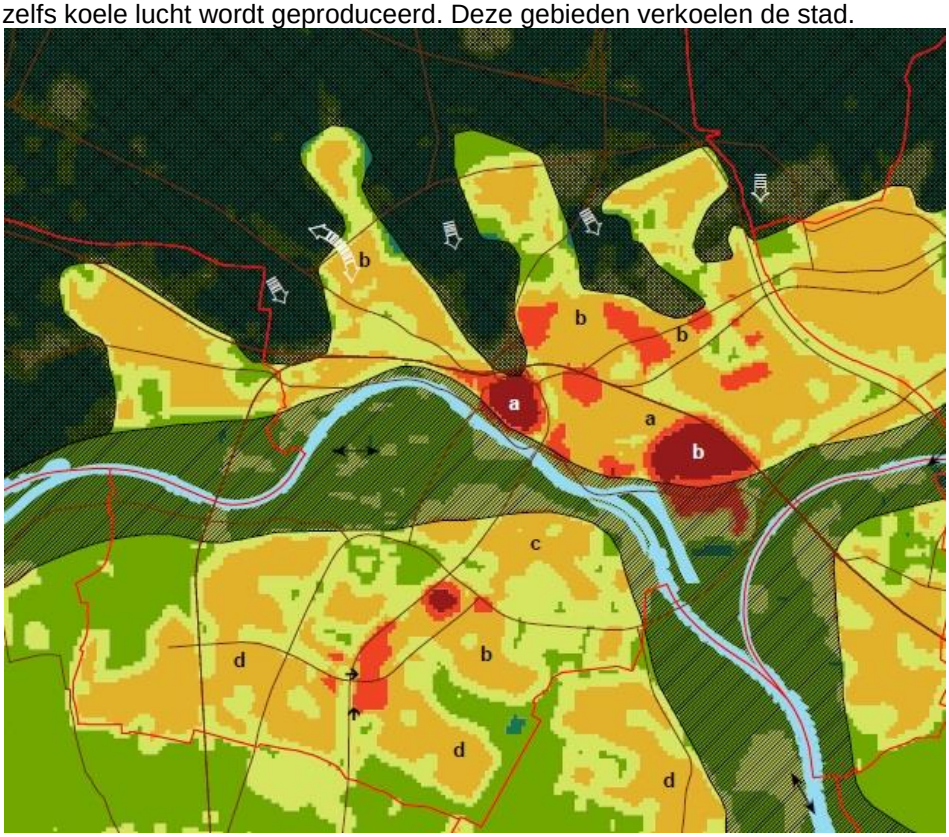
5.10.1 Algemeen

In de Structuurvisie Arnhem 2020-2040 (december 2012) is de gemeentelijke ambitie verwoord om Arnhem klimaatbestendig te maken onder alle weersomstandigheden. Gestreefd wordt naar 'prettig toeven' binnen- en buitenshuis en in elk geval het vermijden van ongewenste gezondheidsrisico's. Dit laatste vooral voor de kwetsbare groepen in onze stad als ouderen. Opwarming van de stad tijdens warme dagen doet zich voor in de dichtbebouwde stenige gebieden met veel gebouwvolume, verharding en weinig groen. Het huidige stadsbestuur heeft de ambitie aangescherpt (coalitieakkoord 2014-2019) door te bepalen dat hitteplekken moeten worden bestreden door een effectieve inzet van groen op daken en gevels van gebouwen, maar ook op de grond als (bijvoorbeeld) bomen.

5.10.2 Situatie plangebied

Op de Hittekaart van Arnhem is de gevoeligheid van de stad voor opwarming weergegeven (zie afbeelding 5.5). Versteende, dicht bebouwde delen van de stad hebben een verhoogde kans op opwarming en daarmee het ontstaan van stedelijke hitte-eilanden, wat ongewenste gevolgen voor het woon- en leefmilieu en het functioneren van deze gebieden kan hebben.

Het plangebied is gelegen in een in groen aangegeven gebied, waar de wind meer vrij spel heeft of zelfs koele lucht wordt geproduceerd. Deze gebieden verkoelen de stad.

Afbeelding 5.5: Hittekaart van Arnhem (Bron: gemeente Arnhem)

Het bestemmingsplan voorziet, ten opzichte van wat reeds planologisch is toegestaan, niet in een toename van bebouwing of verharding. Er worden nieuwe groenvoorzieningen aangelegd; circa 600 m^2 wordt bestemd met de bestemming 'Groen'.

5.10.3 Situatie plangebied

Voorliggend bestemmingsplan is overeenstemming met de Hittekaart van Arnhem.

5.11 Besluit milieueffectrapportage

5.11.1 Algemeen

De milieueffectrapportage is een wettelijk instrument met als doel het aspect milieu een volwaardige plaats in deze integrale afweging te geven. Een bestemmingsplan kan op drie manieren met milieueffectrapportage in aanraking komen:

- Op basis van artikel 7.2a, lid 1 Wm (als wettelijk plan);

Er ontstaat een m.e.r.-plicht wanneer er een passende beoordeling op basis van art. 2.8, lid 1 Wet natuurbescherming nodig is.

- Op basis van Besluit milieueffectrapportage (bestemmingsplan in kolom 3);

Er ontstaat een m.e.r.-plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 3 (plannen).

- Op basis van Besluit milieueffectrapportage (bestemmingsplan in kolom 4);

Er ontstaat een m.e.r.-(beoordelings)plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 4 (besluiten).

In het Besluit m.e.r. neemt het bestemmingsplan een bijzondere positie in, want het kan namelijk tegelijkertijd opgenomen zijn in zowel kolom 3 als in kolom 4 van het Besluit m.e.r.. Of het bestemmingsplan in deze gevallen voldoet aan de definitie van het plan uit kolom 3 of aan de definitie van het besluit uit kolom 4 is afhankelijk van de wijze waarop de activiteit in het bestemmingsplan wordt bestemd. Als voor de activiteit eerst één of meerdere uitwerkings- of wijzigingsplannen moeten worden vastgesteld dan is sprake van 'kaderstellend voor' en voldoet het bestemmingsplan aan de definitie van het plan. Is de activiteit geheel of gedeeltelijk als eindbestemming opgenomen voldoet het aan de definitie van het besluit.

Een belangrijk element in het Besluit m.e.r.. is het (in feite) indicatief maken van de gevalsdefinities (de drempelwaarden in kolom 2 in de D-lijst). Dit betekent dat het bevoegd gezag meer moet doen dan onder de oude regelgeving. Kon vroeger worden volstaan met de mededeling in het besluit dat de omvang van de activiteit onder de drempelwaarde lag en dus geen m.e.r. (beoordeling) noodzakelijk was, onder de nu geldende regeling moet een motivering worden gegeven. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.

5.11.2 Situatie plangebied

Artikel 2.8, lid 1 van de Wet natuurbescherming

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, het gebied 'Rijntakken', is gelegen op een afstand van circa 2,5 kilometer van het plangebied. Gezien de aard en omvang van de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling in relatie tot de ruime afstand tot Natura 2000-gebied wordt geconcludeerd dat geen sprake zal zijn van een aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied. Een passende beoordeling op basis van artikel 2.8, lid 1 van de Wet natuurbescherming is in het kader van dit bestemmingsplan dan ook niet noodzakelijk. Derhalve is geen sprake van een m.e.r.-plicht op basis van artikel 7.2a van de Wet milieubeheer.

Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)

Op 1 juli 2015 is de PAS in werking getreden. De PAS is een gezamenlijke, samenhangende aanpak van alle betrokken overheden op provinciaal en rijksniveau. De PAS bevat maatregelen die leiden tot een afname van stikstofdepositie en maatregelen die leiden tot een versterking van de natuurwaarden in de Natura 2000-gebieden. Door deze maatregelen kunnen in en rondom de Natura 2000-gebieden nieuwe economische activiteiten, zoals bedrijfsuitbreidingen die stikstofdepositie veroorzaken, worden toegelaten.

Activiteiten met een waarde van minder dan 0,05 mol per hectare per jaar worden als verwaarloosbaar beschouwd; deze activiteiten hoeven niet te worden gemeld (ook al niet onder de ontwerp Regeling). Ook cumulatief beschouwd zorgen deze activiteiten voor geen effecten voor de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden, aldus de toelichting van de PAS. Gelet op de beperkte omvang van het voornemen, de beperkte toename van het aantal verkeersbewegingen en de grote afstand tot Natura 2000-gebieden, kan worden geconcludeerd dat sprake is van een activiteiten die als verwaarloosbaar kan worden beschouwd.

Drempelwaarden Besluit m.e.r.
Dit bestemmingsplan voorziet in een directe eindbestemming voor wat betreft de binnen het plangebied geplande woningbouwontwikkeling en voldoet daarmee aan de definitie van een 'besluit' als bedoeld in het Besluit m.e.r. Dit betekent dat dit bestemmingsplan m.e.r.-(beoordelings)plichtig is indien activiteiten worden mogelijk gemaakt die genoemd worden in onderdeel C of D van het Besluit m.e.r. en de daarin opgenomen drempelwaarden overschrijden.

In dit geval is sprake van een ontwikkeling die niet wordt genoemd in onderdeel C van het Besluit m.e.r. Er is daarom in elk geval geen sprake van een direct m.e.r.-plicht. Op basis van onderdeel D kan de in dit plan besloten ontwikkeling worden aangemerkt als: 'De aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen'.
De ontwikkeling in dit bestemmingsplan is m.e.r.-beoordelingsplichtig indien de volgende drempelwaarden worden overschreden:
1. een oppervlakte van 100 hectare of meer,
2. een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen omvat, of
3. een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m^2 of meer.

Gezien de drempelwaarden (2000 woningen of meer) kan worden geconcludeerd dat de in dit bestemmingsplan opgenomen ontwikkeling niet te beschouwen is als 'stedelijke ontwikkeling' als bedoeld in onderdeel D van het Besluit m.e.r.

Indien de mogelijkheden van dit plan worden vergeleken met de drempelwaarden uit onderdeel D van het Besluit m.e.r. kan namelijk worden geconcludeerd dat er sprake is van een wezenlijk ander schaalniveau en een activiteit die vele malen kleinschaliger is. Daarnaast blijkt uit dit hoofdstuk en het volgende hoofdstuk dat dit bestemmingsplan geen belangrijk nadelige milieugevolgen tot gevolg heeft die het doorlopen van een m.e.r.-procedure noodzakelijk maken.

5.11.3 Conclusie
Dit bestemmingsplan is niet m.e.r.-plichtig. Tevens zijn geen nadelige milieugevolgen te verwachten als gevolg van de vaststelling van dit bestemmingsplan.

5.12 Kabels, leidingen en straalpaden
Binnen het plangebied zijn geen planologisch relevante kabels, leidingen of straalpaden gelegen waarmee in het kader van dit bestemmingsplan rekening dient te worden gehouden.

Hoofdstuk 6 Planbeschrijving en -verantwoording

6.1 Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken is ingegaan op de bestaande situatie, het relevante beleid en de milieu- en omgevingsaspecten. De informatie uit deze hoofdstukken is gebruikt om keuzes te maken bij het opstellen van het bestemmingsplan: de verbeelding (plankaart) en de regels. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de opzet van dit bestemmingsplan. Daarnaast worden de gemaakte keuzes op de verbeelding en in de regels verantwoord. Dat betekent dat er wordt aangegeven waarom bepaalde bestemmingen zijn aangewezen en waarom bepaalde bebouwing acceptabel is.

6.2 Opzet van de regels

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is de verplichting opgenomen om ruimtelijke plannen en besluiten digitaal vast te stellen. De digitaliseringsverplichting geldt vanaf 1 januari 2010. In de ministeriële Regeling standaarden ruimtelijke ordening is vastgelegd dat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) de norm is voor de vergelijkbaarheid van bestemmingsplannen. Naast de SVBP zijn ook het Informatiemodel Ruimtelijke Ordening en de Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten normerend bij het vastleggen en beschikbaar stellen van bestemmingsplannen.
De SVBP geeft normen voor de opbouw van de planregels en voor de digitale verbeelding van het bestemmingsplan. Dit bestemmingsplan is opgesteld conform de normen van de SVBP2012.
Het juridisch bindend gedeelte van het bestemmingsplan bestaat uit planregels en bijbehorende verbeelding waarop de bestemmingen zijn aangegeven. De verbeelding en de planregels dienen in samenhang te worden bekeken.
De regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken:
1. Inleidende regels (begrippen en wijze van meten);
2. Bestemmingsregels;
3. Algemene regels (o.a. afwijkingsregels);
4. Overgangs- en slotregels.

6.2.1 Inleidende regels

Hoofdstuk 1 bevat de inleidende regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied en bevatten:

- Begrippen (Artikel 1)
  In dit artikel zijn definities van de in de regels gebruikte begrippen opgenomen, voor een eenduidige interpretatie van deze begrippen.

- Wijze van meten (Artikel 2)
  Dit artikel geeft onder meer bepalingen hoe voorkomende eisen betreffende de maatvoering begrepen moeten worden.

6.2.2 Bestemmingsregels

Hoofdstuk 2 van de regels bevat de juridische vertaling van de verschillende bestemmingen die voorkomen in het plangebied. Voor ieder gebied op de verbeelding is de bestemming aangegeven.

Deze bestemmingen zijn in de regels onderverdeeld in o.a.:

- Bestemmingsomschrijving:

Hierin is de omschrijving van de activiteiten die zijn toegestaan binnen deze bestemming opgenomen. Hierbij gaat het in beginsel om een beschrijving van de aan de grond toegekende functies.

- *Bouwregels:*

In deze regels zijn eisen opgenomen waaraan de binnen de bestemming voorkomende bebouwing aan moet voldoen. Waar en met welke maatvoering mag worden gebouwd is hierin vastgelegd.

- *Afwijken van de gebruiks- en bouwregels:*

Hierin staat aangegeven onder welke voorwaarde mag afgeweken worden van de aangegeven bestemmingen en bouwregels.

- *Specifieke gebruiksregels:*

In de specifiek gebruiksregels is bepaald welk gebruik van gronden en opstallen in elk geval strijdig is met of wordt toegestaan binnen deze bestemming. Daarbij zijn niet alle mogelijke toegestane en strijdige gebruiksvormen genoemd.

In paragraaf 6.3 worden de verschillende bestemmingen toegelicht en wordt ook per bestemming aangegeven waarom voor bepaalde gronden voor deze is gekozen.

6.2.3 Algemene regels

Hoofdstuk 3 bevat de algemene regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied. Dit hoofdstuk is opgebouwd uit:

- Anti-dubbeltelregel *(Artikel 6)*

Deze regel bepaalt dat er niet twee keer voor eenzelfde locatie een bouwplan kan worden ingediend.

- Algemene bouwregels *(*Artikel 7)

Hierin zijn de algemene bouwregels opgenomen zoals de verplichting tot het bouwen binnen het bouwvlak.

- Algemene gebruiksregels *(Artikel 8)*

In dit artikel zijn algemene regels met betrekking tot het gebruik van de gronden en opstallen in het plangebied opgenomen. Hierin is aangegeven welke functies in ieder geval in strijd zijn met het bestemmingsplan.

- Algemene afwijkingsregels *(Artikel 9)*

In dit artikel worden de voorwaarden beschreven waaronder kan worden afgeweken van een bestemmingsregel. Deze afwijkingen kunnen worden toegepast op alle bestemmingen in het bestemmingsplan. De afwijkingen die uitsluitend gelden voor een bepaalde bestemming zijn in het betreffende artikel van die bestemming opgenomen.

- Overige regels (Artikel 10)

In dit artikel zijn voorwaarden opgenomen ten aanzien van de aspecten parkeren en laden en lossen.

6.2.4 Overgangs- en slotregels

In hoofdstuk 4 van de regels staan de overgangs- en slotregels. In de overgangsregels is aangegeven wat de juridische consequenties zijn van bestaande situaties die in strijd zijn met dit bestemmingsplan. In de slotregel wordt aangegeven hoe het bestemmingsplan wordt genoemd.

6.3 Verantwoording van de regels

6.3.1 Algemeen

Kenmerk van de Nederlandse ruimtelijke ordeningsregelgeving is dat er uitgegaan wordt van toelatingsplanologie. Een bestemmingsplan geeft aan welke functies waar zijn toegestaan en welke bebouwing opgericht mag worden. Bij het opstellen van dit bestemmingsplan zijn keuzes gemaakt over welke functies waar mogelijk worden gemaakt en is gekeken welke bebouwing stedenbouwkundig toegestaan kan worden. De bestaande situatie is hierbij het uitgangspunt.

Het is noodzakelijk dat het bestemmingsplan een compleet inzicht biedt in de bouw- en gebruiksmogelijkheden binnen het betreffende plangebied. Het bestemmingsplan is het juridische toetsingskader dat bindend is voor de burger en overheid en geeft aan wat de gewenste planologische situatie voor het plangebied is. Deze situatie kan gaandeweg de planperiode wijzigen, bijvoorbeeld door veranderd stedenbouwkundig inzicht, functiewijziging veranderingen in gebruik. Ook ruimtelijke ontwikkelingen en vernieuwing van o.a. ruimtelijk, economisch, verkeerskundig en milieubeleid dragen bij aan de veroudering van geldende bestemmingsplannen.

Om recht te doen aan een goede ruimtelijke ordening binnen het plangebied wordt daarom aangegeven in welke situaties de bestemming wordt gekozen gelijk aan de oude bestemming (na strijdige situatie te hebben gewraakt) en in welke situaties een nieuwe bestemming wordt gegeven (positief bestemmen), waarmee de strijdige situatie wordt gelegaliseerd. Daarnaast wordt, indien van toepassing, aangegeven wanneer een strijdige situatie onder het overgangsrecht wordt gebracht.

In deze paragraaf worden de keuzes die zijn gemaakt nader onderbouwd. Hierbij zullen de bestemmingen in dezelfde volgorde als in de regels worden behandeld.

6.3.2 Bestemmingen

In de volgende subparagrafen worden de afzonderlijke bestemmingen die voorkomen in het bestemmingsplan besproken.
Per bestemming wordt ingegaan op:

- welke gronden zijn zo bestemd;
- wat houdt de bestemming in;
- eventuele aanduidingen of andere bijzonderheden.

6.3.3 Groen

In het plangebied is de achterzijde van het perceel (ten opzichte van de Mooieweg), bestemd als 'Groen'. Binnen deze bestemming zijn groenvoorzieningen, watergangen, waterpartijen, waterinfiltratievoorzieningen, andere voorzieningen voor de waterhuishouding toegestaan.

Bebouwing binnen de groenbestemming is uitsluitend toegestaan indien dit binnen de bestemming past, met een maximumbouwhoogte van 4 meter. Binnen deze bestemming is vergunningsvrij bouwen niet mogelijk.

6.3.4 Tuin

De voortuin is bestemd tot Tuin. Binnen deze bestemming zijn groenvoorzieningen ten behoeve van aangrenzende bestemmingen, parkeervoorzieningen, een oprit, watergangen, waterpartijen, waterinfiltratievoorzieningen en andere voorzieningen voor de waterhuishouding toegestaan. Bebouwing is niet toegestaan.

6.3.5 Wonen

Functie

Het nieuwe woonperceel is bestemd als 'Wonen'. Deze bestemming is hoofdzakelijk bedoeld voor het wonen. Het aantal woningen is vastgelegd op maximaal 1. Daarnaast zijn de gronden bestemd voor groen- en speelvoorzieningen, watervoorzieningen en andere voorzieningen ten behoeve van het verkeer en verblijfsgebieden (tevens parkeervoorzieningen).

Binnen de bestemming 'Wonen' zijn in principe beroepsmatige activiteiten toegestaan. Om hinder voor de directe omgeving te voorkomen is hieraan wel een aantal voorwaarden verbonden. In de eerste plaats mag slechts een gedeelte van de woning, inclusief de bijgebouwen (maximaal 1/3 van de totale vloeroppervlakte van de woning) worden gebruikt als praktijkruimte door de bewoner. Is er meer dan 1/3 van de woning in gebruik voor het uitoefenen van een beroep, dan is er geen sprake meer van een 'beroep aan huis' en derhalve strijd met het bestemmingsplan. Voorts mag door dit gebruik geen onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat (bijvoorbeeld beperkte reclamemogelijkheden) noch een onevenredige parkeerdruk ontstaan. Tot slot zijn er vormen van beroepsuitoefening expliciet uitgezonderd, omdat ze te veel overlast voor de omgeving veroorzaken (detailhandel, prostitutie, horeca-activiteiten en beroepen die milieuoverlast veroorzaken).

In de bestemming 'Wonen' zijn woonwagens, woonschepen niet inbegrepen.

In de specifieke gebruiksregels van deze bestemming is een voorwaardelijke verplichting opgenomen voor de sloopopgave. Deze voorwaardelijke verplichting voorziet in een borging van de sloop van de bestaande kapschuur op het perceel aan de Mooieweg 27. Deze borging is gekoppeld aan de ingebruikname van gronden en bouwwerken zoals opgenomen in de gebruiksregels van de bestemming ‘Wonen’.

Bebouwingsmogelijkheden

Qua bebouwingsmogelijkheden zijn binnen deze bestemming twee zones te onderscheiden. Te weten het bouwvlak en de zone waarbinnen een bouwaanduiding 'bijgebouwen' geldt. De woongebouwen moeten worden opgericht binnen het bouwvlak, dit bouwvlak mag in principe volledig worden bebouwd. De maximaal toegestane goot- en bouwhoogte van de hoofdbebouwing wordt weergegeven op de verbeelding.

Ter plaatse van de aanduiding 'bijgebouwen' mogen bijbehorende bouwwerken worden gebouwd. Onder bijbehorende bouwwerken worden onder andere garages, schuren en beperkte uitbreidingen aan het woonhuis verstaan. De maximale bouwhoogte voor uitbreidingen aan het woonhuis is gelijk aan de hoogte van de begane-grondbouwlaag. De bouwhoogte voor andere bijbehorende bouwwerken is gelijk aan de goothoogte van de hoofdbebouwing.

Ook is er een onbebouwbare zone. Deze zone is bedoeld voor tuinen, ontsluitingswegen en parkeerplaatsen ten behoeve van de woonfunctie.

6.4 Handhaving

Bestemmingsplannen zijn bindend voor overheid en burger. Enerzijds kan de gemeentelijke overheid naleving van bestemmingsplannen afdwingen (optreden tegen strijdig gebruik en/of bebouwing). Anderzijds vormt het bestemmingsplan ook het juridisch kader voor de burger waar deze uit af kan leiden wat zijn eigen bouw- en gebruiksmogelijkheden zijn, maar ook wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn van zijn buren en directe omgeving. Het bestemmingsplan geeft immers de gewenste planologische situatie voor het betreffende gebied binnen de planperiode aan.

In de nota “beleidsuitgangspunten handhaving bestemmingsplannen” zijn de volgende uitgangspunten opgenomen:
- stringent beleid: als uitgangspunt geldt dat in principe elke overtreding wordt aangepakt;
- géén stilzwijgend gedogen;
- gewenste maar illegale ontwikkelingen zo mogelijk vooraf maar in ieder geval zo snel mogelijk legaliseren;
- gedogen van illegale gevallen alleen in uitzonderlijke gevallen, bij voorkeur alleen tijdelijk en met redenen omkleed.

Deze beleidsuitgangspunten zijn geëvalueerd in de nota "Handhavingsplan Fysieke Leefomgeving 2011-2014". De destijds geformuleerde uitgangspunten pretenderen dat alle overtredingen worden opgespoord en aangepakt. Deze ambitie blijkt met de beschikbare menskracht te ambitieus en daarom is in de nieuwe nota een prioriteitsstelling opgenomen waarin wordt aangegeven aan welke handhavingsonderwerpen op het gebied van bouwregelgeving en de gebouwde omgeving de komende periode met name aandacht wordt besteed. Dit houdt in dat het uitgangspunt dat in principe elke overtreding wordt aangepakt afhankelijk wordt van de prioriteitsstelling uit het Handhavingsplan. De prioriteitsstelling is ondermeer afhankelijk van het type overtreding en het type gebied (beschermd stadsgezicht, buitengebied, industrieterrein enz.) waar de overtreding wordt geconstateerd en zal op basis van politieke realiteit per looptijd van het Handhavingsplan worden geactualiseerd.

De grondslag voor een goed werkend handhavingsbeleid wordt gevormd door een inventarisatie van het feitelijke gebruik en de bestaande bebouwing zo kort mogelijk voor respectievelijk het in ontwerp ter visie leggen van casu quo het in werking van een bestemmingsplan. Als vervolg op deze inventarisatie zullen de verleende omgevingsvergunning voor het bouwen en gevolgde afwijkingsprocedures worden geregistreerd.

Handhavend optreden tegen overtredingen van bestemmingsplannen kan niet alleen plaatsvinden via publiekrechtelijke, maar ook via de strafrechtelijke weg. De opsporingsambtenaren van de gemeente of politie zullen in die gevallen proces-verbaal van de overtreding maken. Het (reguliere) bestuursrechtelijke traject zal gelijktijdig worden ingezet.

6.5 Exploitatie

Artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening bepaalt dat de gemeenteraad gelijktijdig met de vaststelling van het bestemmingsplan moet besluiten om al dan niet een exploitatieplan vast te stellen. Hoofdregel is dat een exploitatieplan moet worden vastgesteld bij elk bestemmingsplan dat een in de wet aangewezen bouwplan mogelijk maakt. Er zijn echter uitzonderingen. Het is mogelijk dat de raad verklaart dat met betrekking tot een bestemmingsplan geen exploitatieplan wordt vastgesteld indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd en het stellen van nadere eisen en regels niet noodzakelijk is.

Tussen initiatiefnemer en de gemeente is een anterieure overeenkomst als bedoeld in afdeling 6.4 van de Wro gesloten. Deze overeenkomst bevat ondermeer afspraken over het tijdvak van realisatie, locatie-eisen en het verhaal van de aan de orde zijnde kosten (een door de initiatiefnemer aan de gemeente te betalen exploitatiebijdrage). Met het sluiten van deze overeenkomst is het kostenverhaal voor de gemeente dan ook anderszins verzekerd. Dit brengt met zich mee dat vaststelling van een exploitatieplan achterwege kan blijven.

Hoofdstuk 7 Procedure

7.1 Vooroverleg

Het concept-bestemmingsplan is in het kader van het wettelijk vooroverleg voorgelegd aan verschillende instanties.

7.2 Terinzagelegging (ontwerp-bestemmingsplan)

Het ontwerpbestemmingsplan 'Mooieweg 27 Oostzijde' heeft vanaf 24 april 2018 zes weken ter inzage gelegen. Tijdens de terinzageperiode is één zienswijze ingediend. Deze zienswijze geeft geen aanleiding om voor te stellen het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen. Een samenvatting van de zienswijze en de beantwoording is opgenomen in het zienswijzenrapport (bijlage 1 bij het raadsvoorstel).

Regels

van het bestemmingsplan
Mooieweg 27 Oostzijde
(plannummer: NL.IMRO.0202.931-0301)

Hoofdstuk 1	**Inleidende regels**	**45**
Artikel 1	Begrippen	45
Artikel 2	Wijze van meten	48
Hoofdstuk 2	**Bestemmingsregels**	**49**
Artikel 3	Groen	49
Artikel 4	Tuin	49
Artikel 5	Wonen	49
Hoofdstuk 3	**Algemene regels**	**51**
Artikel 6	Anti-dubbeltelregel	51
Artikel 7	Algemene bouwregels	51
Artikel 8	Algemene gebruiksregels	51
Artikel 9	Algemene afwijkingsregels	51
Artikel 10	Overige regels	52
Hoofdstuk 4	**Overgangs- en slotregels**	**53**
Artikel 11	Overgangsrecht	53
Artikel 12	Slotregel	53
Bijlage bij de regels		**55**
Bijlage 1	**Sloopopgave**	**57**

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:
Het bestemmingsplan Mooieweg 27 Oostzijde met identificatienummer NL.IMRO.0202.931-0301 van de gemeente Arnhem.

1.2 bestemmingsplan
De geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels;

1.3 aanduiding
Een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik of het bebouwen van deze gronden.

1.4 aanduidingsgrens
De grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.5 bebouwing
Eén of meer gebouwen of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.6 bed and breakfast
Overnachtingsaccommodatie gericht op het bieden van de mogelijkheid tot een kortdurend verblijf met het serveren van een ontbijt in een woning, gedreven door de bewoner van die woning.

1.7 bedrijf
Een onderneming of gedeelte van een onderneming, die een organisatorisch zelfstandige eenheid vormt en is gericht op de productie of de afzet van goederen of de verlening van diensten, hieronder begrepen ondernemingen of gedeelten van ondernemingen, die door of vanwege de overheid worden geleid.

1.8 beroep aan huis
Een (para)medisch, juridisch, administratief, therapeutisch, verzorgend, ontwerptechnisch, kunstzinnig of daarmee gelijk te stellen beroep of bedrijf dat in een woning wordt uitgeoefend.

1.9 bestemmingsgrens
De grens van een bestemmingsvlak.

1.10 bestemmingsvlak
Een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.11 bijbehorend bouwwerk
Uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aan gebouwd en met de aarde verbonden bouwwerk met een dak.

1.12 bijzondere woonvorm
Een woonvorm waar bewoners nagenoeg zelfstandig wonen met (voorzieningen voor) verzorging en begeleiding (ook 24-uurs begeleiding) en daar niet verblijven met het doel om therapeutisch behandeld te worden.

1.13 bouwen
Het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk.

1.14 bouwgrens
De grens van een bouwvlak.

1.15 bouwlaag
Een geheel van voor personen toegankelijke ruimten, waarbinnen de vloerhoogte niet meer dan 1,20 meter varieert, met uitsluiting van onderbouw en zolder of vliering casu quo kapruimte.

1.16 bouwperceel
Een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.17 bouwperceelgrens
Een grens van een bouwperceel.

1.18 bouwvlak
Een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.19 bouwwerk
Een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.20 brutovloeroppervlak:
De oppervlakte van een ruimte of een groep van ruimten, gemeten op vloerniveau langs de buitenomtrek van de opgaande scheidingswanden, die de desbetreffende ruimte of groep van ruimtes omhullen, waarbij de oppervlakte van delen van vloeren, waarboven de netto hoogte kleiner is dan 1,5 meter niet worden meegerekend.

1.21 detailhandel
Eet bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen het uitstallen ten verkoop, het verkopen of leveren van goederen aan diegenen die deze goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit; dienstverlening door een horecabedrijf en internetverkoop wordt hieronder niet begrepen.

1.22 gebouw
Elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.23 horecabedrijf
Een bedrijf of instelling gericht op het verstrekken van logies, van maaltijden en spijzen of van dranken, alsmede het exploiteren van zaalaccommodatie; detailhandel wordt hier niet onder begrepen.

1.24 hoofdgebouw
Eén of meer panden, of een gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer panden of bouwwerken op het perceel aanwezig zijn, gelet op die bestemming het belangrijkst is.

1.25 internetverkoop
Detailhandel zonder showroom, waarvan de handel voornamelijk via internet en andere media verloopt.

1.26 onderbouw
Een gedeelte van een gebouw, dat wordt afgedekt door een vloer, waarvan de bovenkant minder dan 1,20 meter boven peil is gelegen.

1.27 peil
1. voor een gebouw, waarvan de hoofdtoegang onmiddellijk aan een weg of pad grenst: de hoogte van die weg of dat pad ter plaatse van de hoofdtoegang;
2. voor een gebouw, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het afgewerkte terrein ter plaatse van de hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
3. voor een ander bouwwerk: de hoogte van het afgewerkte terrein ter plaatse bij voltooiing van de bouw.

1.28 overig bouwwerk
Een bouwkundige constructie van enige omvang, geen pand zijnde, die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.29 pand
De kleinste bij de totstandkoming functioneel en bouwkundig- constructief zelfstandige eenheid die direct en duurzaam met de aarde is verbonden en betreedbaar en afsluitbaar is.

1.30 prostitutie
Het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding.

1.31 prostitué(e)
Degene, die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding.

1.32 raamprostitutie
Een vorm van prostitutie waarbij de werving van klanten geschiedt door een prostitué(e) die door houding, gebaren, kleding of anderszins, vanuit een vitrine de aandacht op zich vestigt en waarbij de seksuele handelingen in een voor het publiek besloten ruimte plaatsvinden.

1.33 seksinrichting
Een voor publiek toegankelijke, besloten ruimte (hieronder wordt mede begrepen een voer- of vaartuig) waarin bedrijfsmatig, of in omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van pornografische aard plaatsvinden.

Onder seksinrichtingen wordt in elk geval verstaan een (raam)prostitutiebedrijf, een seksclub, een privé-huis, een erotische massagesalon, een seksbioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater of parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar.

1.34 standplaats
Een kavel, waarop nutsvoorzieningen aanwezig zijn, bestemd voor het plaatsen van een woonwagen.

1.35 straatmeubilair
Onverminderd het bepaalde in bijlage II van het Besluit omgevingsrecht wordt onder straatmeubilair voor de werking van dit bestemmingsplan mede verstaan: papier-, glas- en andere inzamelbakken, toegangsconstructies voor ondergrondse voorzieningen; kunstwerken, speeltoestellen en draagconstructies voor reclame, alsmede abri's en kleinschalige bouwwerken ten behoeve van (openbare) nutsvoorzieningen.

1.36 thuisprostitutie
Vorm van prostitutie waarbij de seksuele dienstverlening plaatsvindt op het woonadres van de prostituté(e) en waarbij ook alleen door deze prostitué(e) op dit adres gewerkt wordt als prostitué(e).

1.37 vestigingsbeleid
Het beleid neergelegd in de nota 'van Rood naar Groen' (vastgesteld 26 juni 2000).

1.38 werkplek
Een plaats, waar één prostitué(e) zijn of haar werk verricht.

1.39 wijk
Wijk, zoals gehanteerd wordt in de indeling van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

1.40 wonen
Voor de werking van dit bestemmingsplan wordt onder wonen mede geval begrepen bijzondere woonvormen en bed and breakfast met ten hoogste vier slaapplaatsen;

1.41 woning
Een complex van ruimten, bedoeld voor de huisvesting van één huishouding, een bijzondere woonvorm of een kamerverhuurbedrijf.

1.42 woonwagen
Voor bewoning bestemd gebouw dat is geplaatst op een standplaats en in zijn geheel of in delen kan worden verplaatst.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten

2.1 de goothoogte van een bouwwerk

Vanaf het peil tot aan de bovenkant van de bovenste goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

2.2 de inhoud van een bouwwerk

Tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.3 de bouwhoogte van een bouwwerk

Vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een overig bouwwerk met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, liftopbouwen en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.4 de oppervlakte van een bouwwerk

Tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Groen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. groenvoorzieningen;
b. watergangen, waterpartijen, waterinfiltratievoorzieningen en andere voorzieningen voor de waterhuishouding.

3.2 Bouwregels

Op deze gronden mogen uitsluitend in de gegeven bestemming passende bouwwerken worden gebouwd met een maximumbouwhoogte van 4 meter.

Artikel 4 Tuin

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Tuin' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. groenvoorzieningen ten behoeve van aangrenzende bestemmingen;
b. parkeervoorzieningen met inachtneming van het bepaalde in 4.3;
c. een oprit;
d. watergangen, waterpartijen, waterinfiltratievoorzieningen en andere voorzieningen voor de waterhuishouding.

4.2 Bouwregels

Op deze gronden mag niet worden gebouwd.

4.3 Specifieke gebruiksregels

Onder gebruik van de gronden en opstallen in strijd met de bestemming wordt in elk geval begrepen het gebruik van de in het eerste lid van dit artikel genoemde gronden ten behoeve van parkeervoorzieningen voor zover het betreft de gronden gelegen tussen de voorgevelrooilijn en de openbare weg en waarbij het niet betreft de gronden die wordt gebruikt als oprit naar een carport, garage of parkeergelegenheid.

Artikel 5 Wonen

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. maximaal 1 woning, hieronder niet begrepen bewoning van woonwagens of woonschepen; en tevens voor:
b. groen-, speel-, en watervoorzieningen;
c. buurtwegen, woonstraten en andere voorzieningen ten behoeve van het verkeer;
d. verblijfsgebieden, hieronder wordt tevens verstaan parkeervoorzieningen.

5.2 Bouwregels

a. Op de in lid 1 van dit artikel bedoelde gronden mogen, met inachtneming van de aangegeven maximumgoot- en bouwhoogten en het bepaalde onder b., uitsluitend de in de gegeven bestemming passende hoofdbebouwing, bijbehorende bouwwerken en andere binnen de bestemming passende bouwwerken worden gebouwd.
b. Op de in lid 1 van dit artikel bedoelde gronden, ter plaatse van de aanduiding 'bijgebouwen' (bg) mogen uitsluitend:
    1. bijbehorende bouwwerken worden gebouwd, voor zover het betreft:
        a. uitbreiding van de hoofdbebouwing, tot een maximumbouwhoogte gelijk aan de hoogte van de begane-grondbouwlaag van de hoofdbebouwing, vermeerderd met maximaal 40 centimeter ten behoeve van isolatie of afschot;
        b. andere bijbehorende bouwwerken, met een maximumbouwhoogte gelijk aan de

goothoogte van het hoofdgebouw, waarbij de goothoogte van vrijstaande bouwwerken niet meer mag bedragen dan de hoogte van de begane-grondbouwlaag van de hoofdbebouwing.

2. bouwwerken geen gebouwen zijnde worden gebouwd, passend binnen de bestemming, met een maximumbouwhoogte van 3 meter;

waarbij de oppervlakte van het totaal van deze bebouwing per bouwperceel de in onderstaand schema opgenomen maten niet overschrijdt.

oppervlakte gebied met de aanduiding 'bijgebouwen' per bouwperceel	**maximale oppervlakte bouwwerken**
< 90 m^2	50% van de oppervlakte van het gebied met de aanduiding 'bijgebouwen' per bouwperceel met een minimum van 20 m^2
90-150 m^2	45 m^2
150-300 m^2	55 m^2
300-500 m^2	65 m^2
500-1000 m^2	75 m^2

5.3 Specifieke gebruiksregels

5.3.1 Beroep aan huis

a. Onder gebruik van de gronden en opstallen in strijd met de bestemming wordt in elk geval begrepen gebruik als beroeps- of bedrijfsmatige werk- of opslagruimte;
b. Het bepaalde in lid 5.3 onder a. is niet van toepassing op het gedeelte van een woning in gebruik ten behoeve van beroep aan huis, hieronder mede begrepen bed and breakfast, door de bewoner, mits dit gedeelte niet meer bedraagt dan 1/3 van de vloeroppervlakte van de woning. Voorts mag door dit gebruik geen onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat ter plaatse, noch een onevenredige parkeerdruk ontstaan en mag het geen detailhandel, internetverkoop hiervan uitgezonderd, prostitutie of horeca betreffen.

5.3.2 Voorwaardelijke verplichting - Sloopopgave

a. Tot een met de bestemming strijdig gebruik wordt in elk geval gerekend het gebruik van en het in gebruik laten nemen van gronden en bouwwerken overeenkomstig de in 5.1 opgenomen bestemmingsomschrijving zonder de sloop van het in Bijlage 1 aangeduide bouwwerk;
b. in afwijking van het bepaalde onder a mogen gronden en bouwwerken overeenkomstig de in 5.1 opgenomen bestemmingsomschrijving worden gebruikt onder de voorwaarde dat binnen 12 maanden na het tijdstip van onherroepelijk worden van het bestemmingsplan geheel uitvoering is gegeven aan de sloop van het in Bijlage 1 aangeduide bouwwerk.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 6 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 7 Algemene bouwregels

7.1 Bouwen binnen bouwvlak

a. Indien binnen een bestemmingsvlak een bouwvlak is aangegeven mag, behoudens andersluidende bepalingen in deze regels, uitsluitend worden gebouwd binnen dit bouwvlak.
b. Indien in een bestemmingsvlak geen bouwvlak is aangegeven, mag uitsluitend worden gebouwd voor zover daartoe in de betreffende bestemmingsregel uitdrukkelijk mogelijkheden zijn opgenomen.

Artikel 8 Algemene gebruiksregels

Onder gebruik van gronden in strijd met het bestemmingsplan wordt in ieder geval verstaan:
a. het gebruik van bijgebouwen als zelfstandige woning;
b. het gebruik van de gronden ten behoeve van thuisprostitutie, raamprostitutie en seksinrichtingen;
c. het gebruik van gronden of bouwwerken waarbij niet wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid volgens de in de geldende Arnhemse beleidsregels voor parkeren opgenomen normen.

Artikel 9 Algemene afwijkingsregels

9.1 Algemene afwijkingsregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van:
1. de in deze regels opgenomen bebouwingsregels, voor zover betreffende de maximumbouwhoogte, de maximumgoothoogte, het maximumoppervlak en de maximuminhoud, mits de afwijking niet meer bedraagt dan 10% van de in de regels vastgelegde maten;
2. de verplichting tot het bouwen binnen het bouwvlak, zoals bedoeld in lid 7.1 mits de overschrijding van het bouwvlak niet meer bedraagt dan twee meter, de bestemmingsgrens niet wordt overschreden en het de bouw betreft van erkers, luifels, balkons, keldergaten (koekoeken) of galerijen;
3. de in deze regels opgenomen bepalingen omtrent de maximum bouwhoogte voor het oprichten van hekwerken ten behoeve van het gebruik van platte daken als dakterras tot een maximum van 1 meter boven de maximaal toegestane bouwhoogte mits:
    a. dit passend is in het bebouwingsbeeld van de omringende bebouwing en
    b. de belangen van omwonenden met betrekking tot privacy, uitzicht en bezonning niet onevenredig worden geschaad.
4. het bepaalde in artikel 8 voor de vestiging van maximaal één seksinrichting per wijk onder voorwaarde dat:
    a. het geen raamprostitutie betreft;
    b. de aanvraag past binnen de ruimtelijk relevante aspecten van het vestigingsbeleid prostitutie;
    c. het aantal seksinrichtingen, niet zijnde raamprostitutiebedrijven, op het grondgebied van de gemeente Arnhem na het afwijken van de regels niet meer dan acht zal bedragen;
    d. er in de wijk nog geen seksinrichting is;
    e. de seksinrichting niet in een appartementengebouw wordt gevestigd;
    f. het woon- en leefklimaat niet onevenredig wordt aangetast;
    g. er geen onevenredige vergroting van de parkeerdruk ontstaat;
    h. de afstand tot de dichtstbijzijnde seksinrichting hemelsbreed tenminste 250 meter bedraagt;
    i. de inrichting niet meer dan acht werkplekken bevat.

9.2 Afwegingskader

De in lid 9.1 genoemde omgevingsvergunningen worden slechts verleend, indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:
a. het straat- en bebouwingsbeeld;
b. de woonsituatie;
c. de verkeerssituatie;
d. de sociale veiligheid;
e. de milieusituatie;
f. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 10 Overige regels

10.1 Parkeren

a. Indien de omvang of bestemming van een gebouw of terrein daartoe aanleiding geeft, dient, onverminderd het bepaalde elders in de regels van dit plan, ten behoeve van het parkeren of stallen van auto's in voldoende mate ruimte zijn aangebracht in, op of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort.
b. De onder a. bedoelde ruimte voor het parkeren van personenauto's moet afmetingen hebben die zijn afgestemd op gangbare personenauto's.
c. Aan het bepaalde onder a. wordt geacht te zijn voldaan indien de ruimte voor parkeren of stallen voldoet aan de in de Arnhemse beleidsregels voor parkeren daartoe opgenomen normen. Voor zover deze regels gedurende de planperiode worden gewijzigd, rekening wordt gehouden met de wijziging.

10.2 Laden of lossen

Indien de bestemming van een gebouw aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden en lossen van goederen, dient, onverminderd het bepaalde elders in de regels van dit plan, in deze behoefte in voldoende mate zijn voorzien aan, in, of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort.

10.3 Afwijken

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in de leden 10.1 en 10.2:
a. voor zover op andere wijze in de benodigde parkeer- of stallingsruimte, dan wel laad- of losruimte wordt voorzien of
b. indien het voldoen aan die bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 11 Overgangsrecht

11.1 Overgangsrecht bouwwerken

11.1.1 Overgangsbepaling

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

11.1.2 Afwijken

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van sublid 11.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in sublid 11.1.1 met maximaal 10%.

11.1.3 Uitzondering op het overgangsrecht bouwwerken

Het bepaalde in lid 11.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

11.2 Overgangsrecht gebruik

11.2.1 Overgangsbepaling

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

11.2.2 Strijdig gebruik

Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in lid 11.2.1 te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

11.2.3 Verbod hervatten strijdig gebruik

Indien het gebruik, bedoeld in lid 11.2.1 na de inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

11.2.4 Uitzondering op het overgangsrecht gebruik

Het bepaalde in lid 11.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

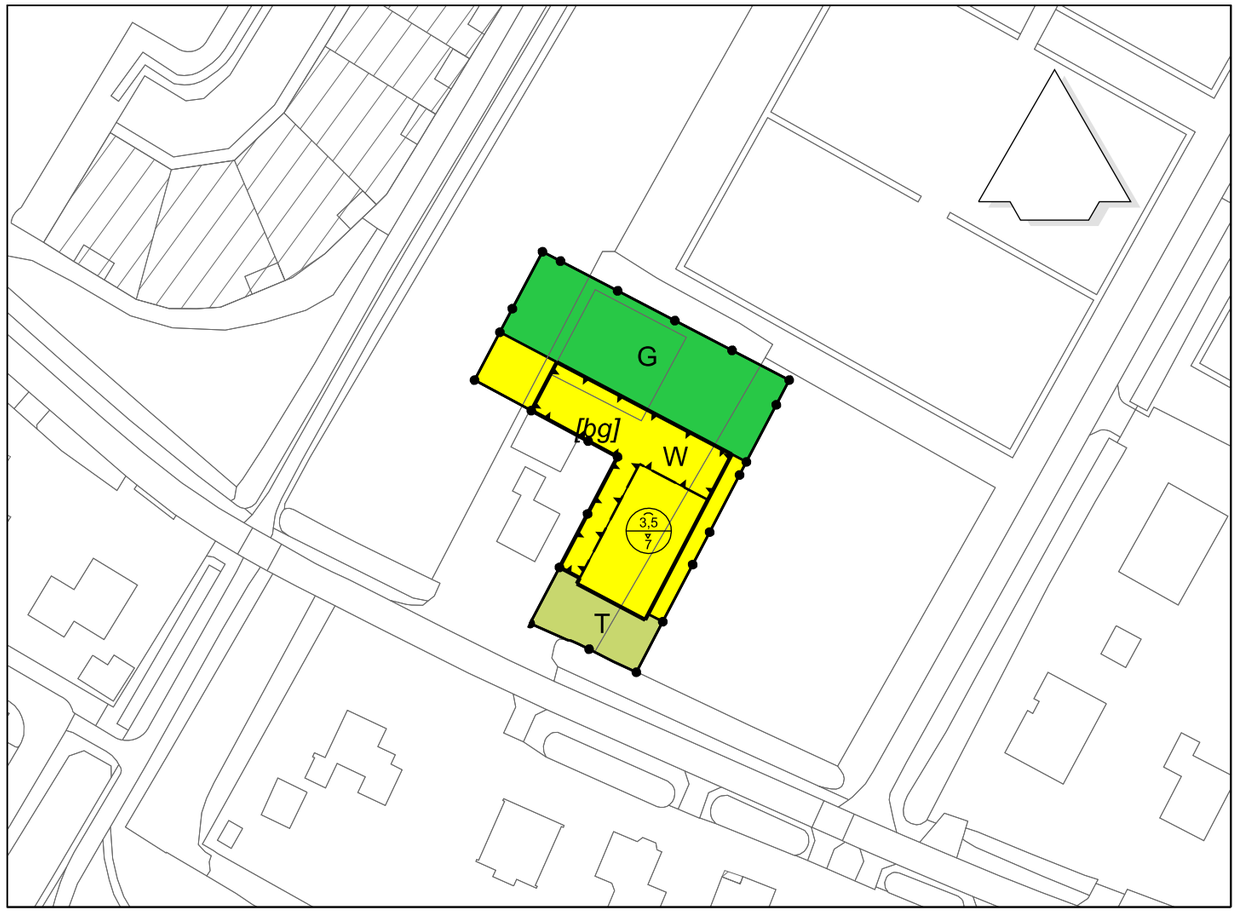
Artikel 12 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan Mooieweg 27 Oostzijde.

Bijlage bij de regels

Bijlage 2 Sloopopgave

Plangebied

Plangebiedgrens

Bestemmingen

G Groen

T Tuin

W Wonen

Bouwvlak

bouwvlak

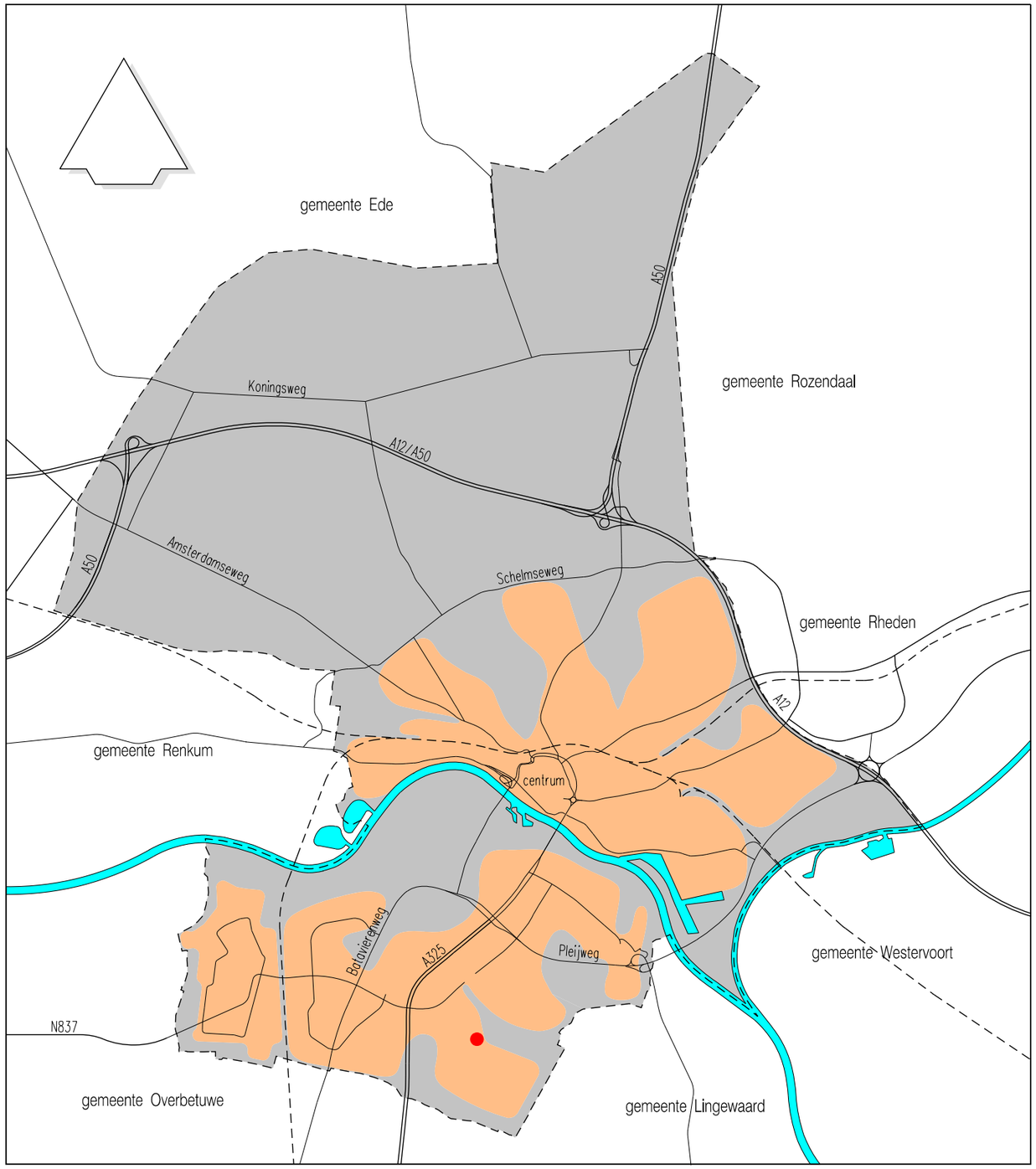
Bouwaanduidingen

[bg] bijgebouwen

Maatvoeringaanduidingen

maatvoeringsvlak

A/B maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)

BESTEMMINGSPLAN MOOIEWEG 27 OOSTZIJDE

planstatus	datum:	getekend:
● ontwerp	24-04-2018	
● vast te stellen	sept. 2018	
○ vastgesteld		
○ in werking		
○ onherroepelijk		

schaal:	getekend:	tekeningnummer:
1:1000		NL.IMRO.0202.931-0201

© Nadruk verboden

Strategie, Beleid en Regie, beleidsdomein Fysiek

Eusebiusbuitensingel 53, Postbus 9029, 6800 EL ARNHEM
Tel.: 0900-1809, fax: 026-3774830, gemeente@arnhem.nl

GEMEENTE Arnhem

F. van D
M.A. van D

Aan de gemeenteraad van de gemeente Arnhem

Postbus 9029
6800 EL Arnhem

betreft: Ontwerpbestemmingsplan "Mooieweg 27 Oostzijde" (NL.IMRO.0202.931-0201)

Arnhem, 3 juni 2018

Geachte leden van de gemeenteraad,

Naar aanleiding van het voornemen om bovengenoemd bestemmingsplan te wijzigen willen wij, mede namens dhr. en mevr. H.R.P.E. B , wonende , onze zienswijze kenbaar maken.

Samengevat zijn onze bezwaren tegen de wijziging:

- De argumentatie waarop de wijziging wordt gebaseerd strookt niet met de provinciale en gemeentelijke plannen en beleidsplannen.
- Wij zijn van mening dat er onvoldoende rekening is gehouden met de structuur van het gebied en de belangen van de omwonenden.
- Het zorgvuldigheidsbeginsel is naar onze mening geweld aangedaan, gezien wij als direct belanghebbenden niet in de totstandkoming van de plannen betrokken zijn.
- Daarnaast vragen wij ons af welke bescherming het bestemmingsplan omwonenden biedt als er telkens sluipenderwijs van de oorspronkelijke plannen wordt ingeboet.

Het stedenbouwkundig ontwerp rondom de Mooieweg (samen met de Huissense dijk) kenmerkt zich conform het vigerende bestemmingsplan door van het bewaren van de huidige landschappelijke sfeer met doorzichten tussen de bebouwing, een extensieve woonfunctie, recreatie en ecologie.
In diverse provinciale en gemeentelijke plannen wordt de Mooieweg beschouwd als een weg met grote cultuurhistorische waarde en dient als zodanig zijn open karakter dient te behouden.
Bij de toetsing van de aanvraag aan de Omgevingsvisie Gelderland, wordt er van uitgegaan dat de nieuwbouw plaatsvindt in een "*binnenstedelijke locatie*". Gezien de omgeving nabij weilanden, groenstroken, het natuurcentrum "de Korenmaat" is dit een foutief uitgangspunt.
Daarnaast geeft de "Groenvisie 2017 – 2035" aan dat de Mooieweg als "*oude ontginningsstructuur herkenbaar*" gehouden moet worden.
In punt 2.3 Ruimtelijke en functionele structuur, wordt aangegeven dat en op "*sommige*" plaatsen tussen de bebouwing nog sprake is van "*grotere groeneenheden waardoor de openheid en het historisch karakter van de weg wordt versterkt*".
Op basis van dit gegeven hebben wij destijds onze woning gebouwd en ook qua indeling gepositioneerd. Het uitzicht vanuit onze woning is gericht op open groengebied, welke in het voorliggende plan nagenoeg geheel wordt tenietgedaan. De afbeelding 2.2 gevoegd bij de wijzigingsaanvraag geven geen goed beeld van de te ontstane situatie. Hiertoe hebben wij een foto's bijgevoegd van het huidige zicht op de beoogde bouwlocatie.
In punt 4.2 Ruimtelijke opzet en structuur, wordt benoemd dat er door de bestemming "groen" aan de achterzijde een "*goede overgang naar de achterliggende groenstructuur*" ontstaat. Dit is grote onzin, omdat de achterliggende gronden een woonbestemming hebben. Een veel betere keuze is om de groenbestemming aan de voorzijde (Mooieweg) te kiezen. Hiermee wordt de groenstructuur meer verbeterd en wordt de groenbalans (punt 5.6.20) meer verbeterd dan in het voorliggende plan.

Verder hebben wij bezwaar tegen het plan omdat:

1. De woning gedeeltelijk wordt gebouwd op (onbebouwde) grond met de bestemming "bijgebouwen" en gedeeltelijk op grond met de bestemming "groen". Ons uitzicht vanuit onze woning zal hierdoor aanzienlijk worden beperkt
2. De bebouwingsdichtheid in 2008 met een ontheffing op het bestemmingsplan en de uitbreiding van het toegestane bebouwingspercentage in 2012 enkele malen is toegenomen. Bij de aanpassingen is het aantal woningen in het ten noorden gelegen deel van dit bestemmingsplan door herverkaveling reeds verdubbeld.
   Dit is wederom een volgende stap in een steeds verdergaande sluipende oprekking van het bestemmingsplan. De huidige bewoners van de omgeving worden geconfronteerd met een steeds verder verslechterende woon- en leefomgeving. Waar gaat dit sluipende proces eindigen.
3. De Mooieweg een oude, historische verbindingsweg is tussen Elden en Huissen en er wordt in de oorspronkelijke plannen bewust gekozen voor een ruimtelijke opzet. De nu voorgestelde positionering ligt dicht op de Mooieweg en recht tegenover onze woning. Door de extra woning wordt wederom het doorzicht vanaf de Mooieweg naar het achterliggende gebied verder afgesloten.
4. Aan de oostzijde van de te verkleinen groenstrook recent 2 woningen zijn gebouwd op een kavel waarop tot kort geleden één woning stond. Door het verdichten van de bebouwing aan beide zijden en de reeds aanwezige bouwbestemming wordt het open karakter van deze weg op onacceptabele wijze geweld aangedaan.

Voorts willen wij nu reeds kenbaar maken dat wij ten gevolge van deze wijziging van planschade zullen leiden en dit op de gemeente zullen verhalen.

<u>Alternatieven</u>
Voor het plan zijn ons inziens goede alternatieven denkbaar die hetzelfde, zo niet een betere optie t.a.v. de wens van de gemeente om tot vergroening van het deel te komen. Op zeer korte afstand tot de beoogde bouwlocatie zijn nog diverse bouwkavels bij de gemeente Arnhem in de verkoop. Deze bieden een goed alternatief om een woning op te bouwen. De gemeente kan in overleg met de aanvrager van deze bestemmingsplanwijziging de optie tot grondruil bespreken, waarmee op het beoogde deel de door de gemeente gewenste groenbestemming kan worden gerealiseerd.

Een 2e alternatief is om de extra woning te bouwen op het vrijkomende deel van de loods die gesloopt gaat worden. Binnen het huidige bestemmingsplan kan in de ontsluiting worden voorzien via de bestaande oprit of via de reeds in het bestemmingsplan voorziene ontsluitingsweg aan de noordzijde.
Hiermee kan tevens een veel grotere groenwinst behaald worden dan in het onderhavige plan en tevens het oorspronkelijke karakter van de Mooieweg minder geweld aan gedaan.
In goed overleg zijn wij bereid hieraan onze medewerking te verlenen.,

Wij willen graag onze zienswijze toelichten aan de gemeenteraad en verzoeken u mij in te lichten wanneer de behandeling plaatsvindt.

Als er zich om welke reden dan ook tussentijds wijzigingen aan de plannen voordoen of voor hebben gedaan verzoek ik u mij hierover te informeren.

Tevens verzoek ik u mij te informeren met betrekking tot het verdere verloop van de procedure.

Met vriendelijke groet,

F. van D

M.A. van D

Uitzicht op bestemmingsplan Mooieweg 27 Oostzijde vanaf [redacted]

Bouwlocatie ligt tussen oprit (links) en witte jalon (rechts)

bijlage bij zienswijze F. en M.A. van D[redacted]

betreft: Ontwerpbestemmingsplan "Mooieweg 27 Oostzijde" (NL.IMRO.0202.931-0201)

Hierbij geven wij aan dat de zienswijze van F. van D[redacted] en M.A. van [redacted], d.d. 03-06-2018 door ons wordt onderschreven en verzoeken u deze als zodanig in behandeling te nemen,

Arnhem, 6 juni 2018

H.R.P.E. B[redacted]

[redacted]

Geachte voorzitter, geachte raadsleden, geachte raadsvolgers en geachte overige aanwezigen,

Hartelijk dank dat ik gebruik kan maken van deze inspreektijd om zodoende u en de raad van persoonlijke achtergrondinformatie te kunnen voorzien die een completer beeld kan geven over deze aanvraag.

Nu is 5 minuten niet veel tijd om een plan, dat al jaren aan het groeien is en het laatste jaar vastere vormen heeft gekregen, uit te leggen en toe te lichten. Er zijn stukken geschreven, met name de zienswijze en de antwoorden van de gemeente daarop, maar onze persoonlijke mening en gedachte konden wij tot op heden nog niet kenbaar maken. Daarom een korte toelichting hierop die u mee zou kunnen nemen in uw menings- en besluitvorming.

De locatie voor de te bouwen woning is niet zomaar gekozen. Het perceel ten oosten van Mooieweg 27 is al 30 jaar in ons bezit en sluit aan op dat perceel.

In die woning ben ik 62 jaar geleden geboren en heb ik mijn jeugd doorgebracht. Dat is een van de redenen dat wij daar graag naast willen wonen.

Mijn vader woont daar nog steeds zelfstandig, zij het met de nodige beperkingen. Wij doen daar veel aan mantelzorg zodat hij daar kan blijven wonen en regelmatig naar de stadsboerderij aan de Huissensedijk kan gaan die vroeger van onze familie is geweest. Dit is ook een van de redenen waarom wij juist daar onze woning willen bouwen.

Tijdens een vooroverleg met de gemeente hebben wij reeds aangegeven dat wij een woning in gedachte hadden die levensloopbestendig moet zijn en qua vormgeving en uitstraling past in het noordelijke straatbeeld van de Mooieweg. Dat houdt met name in dat de woning rolstoelvriendelijk moet zijn, alle voorzieningen op de begane grond omdat mijn vrouw na enkele operaties toch weer moeilijker gaat traplopen, er voldoende ruimte is voor groen en dat de rooilijn op dezelfde hoogte ligt als de andere woningen aan de Mooieweg. Ook is in overleg met de gemeente besloten dat er daarom een beperking komt op de maximale hoogtes. De woning krijgt een maximale goothoogte van 3,5 meter en een maximale nokhoogte van 7 meter. Daarnaast wordt de woning met de korte zijde naar de Mooieweg gericht.

Door al deze aanpassingen kunnen wij het verlies van uitzicht en overlast voor de omgeving tot een minimum beperken. Tevens is met de gemeente afgesproken dat het noordelijke deel van het perceel groen blijft waardoor het landelijke karakter zoveel als mogelijk blijft gehandhaafd. Hiervoor wordt de loods van 16 x 13 meter afgebroken.

Geachte voorzitter, ik ben aan het einde gekomen van deze korte uitleg en toelichting. Ik hoop dat ik u van iets meer informatie heb kunnen voorzien.

Hartelijk dank voor uw tijd, ik hoop dat ik binnen de 5 minuten ben gebleven en ik wens u allen nog een prettige avond.

Dames en heren goedenavond,

Allereerst wil ik zeggen dat wij het vervelend vinden op deze wijze te moeten praten over een bestemmingsplanwijziging van onze overbuurman, waarmee wij jaren een goed contact hebben gehad. Echter doordat wij onverwacht voor een nagenoeg voldongen feit worden geplaatst, noodzaakt deze reactie.

Graag wil ik u vragen om te overwegen welk belang er gediend wordt met deze wijziging van het bestemmingsplan.
Het moge duidelijk zijn dat wij en onze buurt slachtoffer is van de voorgestelde wijziging. Het uitzicht op een weiland en fruitbomen wordt er een op een bouwwerk van 7 m hoog.
De onderbouwing hiervan hebben wij in onze zienswijze verwoord. Daar zal ik niet te diep op in gaan.

Maar schiet de omgeving hier mee op? Wat hebben de overige bewoners en passanten in Rijkerswoerd hieraan. Wat schiet de natuur hier mee op?
In de onderbouwing wordt gesproken over een positieve groenbalans. Dat zal boekhoudkundig op papier waarschijnlijk wel kloppen, Maar belangrijker is wat er gebeurt in de praktijk.
In de oorspronkelijke plannen zijn juist open stroken opgenomen, die de toegenomen bouwdichtheid moeten compenseren.
Een open en vrij gedeelte aan de Mooieweg wordt opgeofferd voor een grasveld achter het huis.
De groenwinst zit hem dus puur in een achtertuin bij het huis, waar behalve de bewoners, niemand een voordeel aan heeft.
Daarnaast kun je je afvragen of deze achterafruimte later niet gebruikt wordt voor de stalling van voertuigen of andere activiteiten. Van initiatiefnemer heb ik begrepen dat hij al heeft uitgezocht welke bouwwerken er wel in de groenzone mogelijk zijn. En hoe evolueert dit in de verdere toekomst.

In het huidige bestemmingsplan zijn bijgebouwen mogelijk. Maar deze staan er niet en zijn ook niet logisch.
Het nieuwe plan geeft niet alleen een verbreding van de bebouwing, maar ook een verdubbeling van de bouwhoogte van 3,50 m naar 7 meter hoog. Dit is voor ons aanwonenden niet acceptabel.

In het door ons aangedragen alternatief kan de groenwinst juist gerealiseerd worden aan de oostkant van het kavel. Hierdoor kan zowel de ruimtelijke karakteristiek bevorderd worden, als de door de gemeente gewenste groenwinst.
Door initiatiefnemer is dit alternatief kennelijk al eerder afgewezen, onder dwang dat alleen zijn plan doorgang kan vinden en er anders geen deal plaatsvindt mbt de kapschuur.

De sanering van de bestaande kapschuur is in ieder geval op korte termijn noodzakelijk, gezien de aanwezigheid van asbest dakplaten en de tot 2019 beschikbare subsidie. Per 2024 dienen asbest daken sowieso gesaneerd te zijn.
De sloop van de schuur is door de initiatiefnemer als “ruilmiddel” gebruikt om het plan gerealiseerd te krijgen. Dit is dus een sigaar uit eigen doos.

Voorts meldt de gemeente dat overleg met de omgeving door haar niet nodig werd geacht en dat de eigenaar dit zou hebben gedaan.
Het enige overleg dat heeft plaatsgevonden is de mededeling dat hij met de gemeente akkoord was over de bestemminswijziging. Onze mening bij de totstandkoming is nooit gehoord en er is totaal geen rekening gehouden met de directe omgeving.

Daarnaast is deze wijziging een volgende in een reeks verslechteringen van het bestemmingsplan direct in onze omgeving.
Recent heeft er, direct achter het huidige te wijzigen gedeelte een verdubbeling van het bebouwingspercentage plaatsgevonden. Ook initiatiefnemer heeft hier destijds bezwaar tegen gemaakt en heeft nu kennelijk geen bezwaar tegen een verhoogd bebouwingspercentage ter gunste van zichzelf..

In het weerwoord van de gemeente op onze bezwaren wordt alles weg gebagatelliseerd, alsof de gemeente er een groot belang aan heeft om de wijziging tot stand te brengen.
Telkens wordt er gewezen op de zogenaamde boekhoudkundige “positieve effecten”. Hierbij kun je ook telkens weer vragen: voor Wie en is dit in de praktijk ook zo?

Wij zouden in kunnen gaan op alle verweren in de reactie van de gemeente op onze zienswijze. Hier ontbreekt mij echter nu de tijd voor. Als u wilt, wil ik deze graag nader toelichten.

Nogmaals mijn vraag aan U. Wie heeft er belang met dit initiatief?
In elk geval de initiatiefnemer die op één kavel, straks een 2e woningen kan plaatsen, met de forse financiële winst over de toekomstige 2 kavels met een woning.

De direct aanwonenden hebben in elk geval geen enkel belang en krijgen een verslechtering van hun woonomgeving.
De omwonenden van Rijkerswoerd? Deze ervaren alleen een verdichting van de bebouwing en verlies van de open structuur. Van een gesuggereerde groenwinst merken zij al helemaal niets.
De natuur? Heeft die winst bij een achtertuin? Er zijn veel betere opties mogelijk.
De gemeente? Ik heb geen enkel belang kunnen vinden.

In de directe omgeving zijn nog verschillende bouwkavels te koop. Er kan dus ook dicht bij de locatie nieuwbouw gerealiseerd worden. Daar hebben zowel de gemeente als de omgeving baat bij.

Is het niet de taak van de gemeente en dus van u de gemeenteraad, om belangen af te wegen en haar burgers te beschermen. Het bestemmingsplan moet de bewoners bescherming bieden tegen onnodige verslechtering van de woonomgeving.

Het moge duidelijk zijn dat wij u willen vragen geen goedkeuring te geven aan de beoogde wijziging van het bestemmingsplan.
Wij zijn altijd bereid mee te denken in een ook voor ons acceptabel alternatief, hiervoor hebben wij al een voorzet gegeven.

Vaststelling bestemmingsplan Mooieweg 27 Oostzijde

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	12 september 2018
Zaaknummer:	272566
Portefeuillehouder:	Mw. C. Bouwkamp

Raadskameradvies:

Aan de gemeenteraad, 6 september 2018

Aanwezig
De raadsleden/fractievolgers Engelaar (PVV), Manders (AC), De Groot (PvdD), Broersma (CU), Greving (PvdA), Loos (VVD), Prinsen (GL) en Aydemir (DENK-Verenigd Arnhem).
De fracties van de Arnhemse Ouderenpartij, CDA, D66 en SP waren niet bij de beraadslagingen aanwezig.

Insprekers
De raadskamer voert, voorafgaand aan de meningsvormende fase, informatieve gesprekken met de heren Frans van Dulkenraad, die inspreekt op persoonlijke titel, en de heer Theo Tilleman, initiatiefnemer en eigenaar van het perceel Mooieweg 27.

Bespreking en toezeggingen
De heer van Dulkenraad licht zijn bezwaren tegen het voorstel toe. De heer Tilleman geeft uitleg over zijn persoonlijke motieven voor de door hem gewenste ontwikkeling.
De wethouder beantwoordt de vragen vanuit de raadskamer.

Bespreking
Alle fracties vinden het jammer dat er tussen betrokkenen niet in een vroegtijdig stadium overleg is geweest om mogelijk tot overeenstemming te komen.

Conclusie
De fractie van DENK-Verenigd Arnhem geeft aan (waarschijnlijk) tegen het voorstel te zullen stemmen.
De Partij voor de Dieren geeft aan met de overige fracties van gedachten te willen wisselen over een mogelijke verplichting tot vooroverleg en de rol van de gemeente daarbij. Deze fractie beraadt zich nog op een standpunt. De overige fracties geven aan voor het voorstel te zijn.
De voorzitter constateert met instemming van de raadskamer dat de meningsvormende fase is afgerond. Het voorstel kan als debatstuk doorgeleid worden naar de besluitvorming.

De raadsadviseur,

B. Kranenborg

De voorzitter,

J.L.M. van Nunen

GEMEENTE Arnhem

Besluit van 12 september 2018

Zaaknummer 275629

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het initiatiefvoorstel Meldplicht particuliere vakantieverhuur van de fractie van de VVD d.d. 3 juli 2018, zaaknummer 275629;

Besluit:

Een meldplicht in te voeren voor aanbieders van overnachtingen (segment Airbnb) die geen vergunningplicht hebben.

De griffier,

De voorzitter,

Initiatiefvoorstel: Meldplicht particuliere vakantieverhuur

Aanleiding

Steeds meer particulieren verhuren (een deel van) hun huis via Airbnb of een vergelijkbaar platform (vanaf nu segment Airbnb genoemd).

Deze vorm van veelal vakantieverhuur draagt in grote mate bij aan de gastvrijheid van de stad Arnhem. Er zit echter ook een keerzijde aan deze vorm van verhuur.

In Arnhem wordt in toenemende mate gebruik gemaakt van het segment Airbnb. Zowel de groep gebruikers als verhuurders nemen toe. Echter weten we niet hoeveel aanbieders Arnhem heeft in het segment Airbnb en hoeveel bezoekers dit jaarlijks trekt. Dit levert een aantal technische en sociale problemen op die middels een zelfregulerende meldplicht op te vangen zijn.

Doel

Het invoeren van een meldplicht voor aanbieders van overnachtingen (segment Airbnb) die geen vergunningplicht hebben. Hierdoor wordt in kaart gebracht hoe groot het segment is en hoeveel bezoekers deze aanbieders jaarlijks naar Arnhem trekken.

Middels de meldplicht kan getoetst worden of de aanbieders voldoen aan de voorwaarden die de Arnhemse gemeenteraad in januari 2017 heeft vastgesteld in de horecavisie ‘Mise-en-place’ en kan tevens als instrument dienen voor het innen van toeristenbelasting.

Toelichting

De meldplicht is zelfregulerend. Dit houdt in dat de verantwoordelijkheid van de melding bij de aanbieder ligt. Op het moment dat particulieren besluiten om (een deel van) hun huis te gaan verhuren via het segment Airbnb, zijn zij verplicht een vragenformulier in te vullen die te vinden is op de website van de gemeente Arnhem.

Daarnaast zijn aanbieders verplicht een nachtregister bij te houden i.v.m. de toeristenbelasting. Wanneer niet wordt voldaan aan de meldplicht en er wel sprake is van verhuur dan is de gemeente gerechtigd om een dwangsom op te leggen.

Problematiek

Momenteel is het niet of nauwelijks inzichtelijk hoeveel aanbieders van het segment Airbnb er in Arnhem zijn en op welke locaties ze zijn gevestigd. Hierdoor kunnen de gestelde voorwaarden op geen enkele wijze worden getoetst.

Vanuit diverse brancheverenigingen, particulieren en woningverhuurders komen klachten binnen dat er in Arnhem aanbieders actief zijn die zich niet houden aan de gestelde voorwaarden. Hierbij kan gedacht worden aan:

- Meer verhuur dan het maximaal toegestane aantal dagen per jaar;
- verhuur aan meer personen dan toegestaan;
- verhuur van (sociale) huurwoningen waarvan de eigenaar er zelf niet staat ingeschreven;
- verhuur zonder het afdragen van toeristenbelasting.

Sociaal gezien kan deze zogenaamde ‘wildgroei’ zorgen voor diverse vormen van overlast omdat de bezoekers geen binding hebben met de directe omgeving en omdat er nauwelijks toezicht is van de aanbieder.

Daarnaast kan het overtreden van de voorwaarden onveilige situaties opleveren. Bijvoorbeeld wanneer er wordt verhuurd aan meer bezoekers dan toegestaan en hiervoor niet de gestelde (brand) veiligheidsmaatregelen zijn getroffen.

Economisch gezien zorgt dit voor een ongelijk speelveld ten opzichte van aanbieders die wel vergunning plichtig zijn. Geregistreerde aanbieders (hotels, B&B’s, vakantiewoningen, campings etc.) krijgen concurrentie terwijl deze concurrenten niet onderhevig zijn aan enige vorm van controle op de gestelde voorwaarden. Concurrentie is goed en kan versterkend werken mits dit gebeurt in het zogenaamde ‘level playing field’.

Deze problematiek is in heel Nederland aan de orde en heeft ertoe geleid dat op 7 juli 2016 een motie in de tweede kamer is aangenomen om het voor gemeenten mogelijk te maken om een meldplicht in te stellen voor het segment Airbnb. Inmiddels is de meldplicht in een aantal steden ingevoerd (o.a. Amsterdam en Zaanstad) en zijn verschillende steden bezig met invoering (o.a. Utrecht). Het vermoeden is dat uiteindelijk het merendeel van de grote steden een meldplicht in zal voeren.

Bezwaren

Over de meldplicht zijn verschillende kritische vragen gesteld op het gebied van privacywetgeving. Zo zou het voor hackers erg makkelijk te achterhalen zijn wanneer aanbieders niet in hun huis verblijven. Informatie die erg waardevol is voor inbrekers. Om dit te ondervangen moeten aanbieders (zoals bijvoorbeeld in Amsterdam) inloggen via DigiD, zodat ze hun melding in een beschermde omgeving kunnen doen.

Financiën

De bekendmaking van de meldplicht gebeurt via de vaste (eigen) communicatiekanalen van de gemeente Arnhem en brengt derhalve nauwelijks extra kosten met zich mee.

De implementatie en het monitoren kunnen binnen de huidige ambtelijke bezetting worden opgevangen, daar de verantwoordelijkheid van het melden bij de aanbieder zelf ligt. De gemeente registreert en zal steekproefsgewijs controles uitvoeren.

Het handhaven vergt wel extra capaciteit maar is door de methodiek van zelfregulering eenvoudig uit te voeren. Pas wanneer de daadwerkelijke omvang van het segment Airbnb inzichtelijk is kan er worden bepaald hoe groot deze extra capaciteit is.

Uitvoering

De gemeente Arnhem voert uiterlijk 1 januari 2019 een meldplicht in voor aanbieders van overnachtingen (segment Airbnb) die geen vergunningplicht hebben en doet dit volgens het Amsterdamse model.

De diverse marktpartijen worden hierbij betrokken en de gemeenteraad wordt tussentijds geïnformeerd over de stand van zaken.

VVD Arnhem

Bas van Es

Bijlagen

Bijlage 1. Meldplicht vakantieverhuur schema Amsterdams model
Bijlage 2. Motie tweede kamer
Bijlage 3. Voorwaarden voor Airbnb uit de horecavisie ‘Mise-en-place’

Besluit van:	
Zaaknummer	275629

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het initiatiefvoorstel Meldplicht particuliere vakantieverhuur van de fractie van de VVD d.d. 3 juli 2018, nummer …;

Besluit:

Een meldplicht in te voeren voor aanbieders van overnachtingen (segment Airbnb) die geen vergunningplicht hebben.

De griffier, De voorzitter,

Gemeente Amsterdam

verhuur aan gasten

versie: maart 2015

verhuurder	beleid	toeristen belasting	maximaal aantal gasten	minimaal verblijf	maximaal verblijf	oppervlakte t.b.v. verhuur	vergunning nodig	bewoning
Particuliere vakantieverhuur	beleid vakantie-verhuur	ja	4	vanaf 1 nacht	2 maanden per jaar	gehele woning	geen	verhuurder blijft hoofdbewoner
Bed & Breakfast	onderdeel van hotelbeleid	ja	4	vanaf 1 nacht	hele jaar	max. 40% van de woning	melding bij het stadsdeel	verhuurder blijft hoofdbewoner
Shortstay	short-stay-beleid	ja	4	vanaf 7 nachten	6 maanden	gehele woning	short-stay-vergunning	n.v.t
Hotel	hotelbeleid	ja	variabel	vanaf 1 nacht	hele jaar	n.v.t.	diverse horeca vergunningen	n.v.t

Dit schema is een verkorte weergave van de regels. Voor de uitgebreide versie van de regels klik op betreffende beleidsdossier in de kolom beleid. Aan dit schema kunnen geen rechten worden ontleend.

Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

24 036 Marktwerking, deregulering en wetgevingskwaliteit

Nr. 414

MOTIE VAN HET LID GESTHUIZEN C.S.

Voorgesteld 7 juli 2016

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat verhuur via online platforms als Airbnb kan leiden tot overlast, oneigenlijk gebruik van woonruimte en oneerlijke concurrentie met de horeca, en dat deze verhuur moeilijk in kaart is te brengen voor gemeenten;

overwegende dat gemeenten regelgeving op verhuur via online platforms effectief moeten kunnen handhaven;

verzoekt de regering, mogelijk te maken dat gemeenten een meldplicht kunnen instellen voor verhuurders die woonruimte voor vakantieverhuur aanbieden via een online platform,

en gaat over tot de orde van de dag.

Gesthuizen
Bashir
Mei Li Vos
Albert de Vries
Verhoeven
Agnes Mul

kst-24036-414
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2016

verantwoordelijk voor het aantonen van de behoefte voor het concept en de ruimte in de markt. De beschikbare ruimte is daarmee indicatief.
De huidige hotelbouwplannen vangen reeds een deel van de geschatte beschikbare ruimte op. Bij de verdere ontwikkeling van de hotelmarkt verdienen hotelconcepten- en formules met een specifieke signatuur de voorkeur. Deze leveren immers in hogere mate een autonome vraag op. We zien daarbij voornamelijk ruimte voor het luxere segment hotelformules en kleinschalige hotelformules als een fashion & boetiek hotel. Juist omdat de analyse heeft aangetoond dat Arnhem voornamelijk in het 3 sterrensegment veel aanbod heeft.
De realisatie van een hostel of jeugdherberg kent een autonome vraag. Deze vraag drukt niet op het indicatief gestelde uitbreidingspotentieel.

5.4 Bed & Breakfasts

Bed & breakfasts zijn overnachtingaccommodaties die zijn gericht op het bieden van de mogelijkheid tot een toeristisch en veelal kortdurend verblijf met het serveren van ontbijt. Ze zijn gevestigd in een woonhuis of bijhuis en worden geëxploiteerd door de eigenaren van het betreffende huis.
In Arnhem is op 14-10-2010 het Vrijstellingsbesluit Bed & Breakfastaccommodaties genomen. Deze accomodaties zijn vergunningsvrij als ze voldoen aan een drietal voorwaarden:

1. ze moeten zijn gericht op het bieden van de mogelijkheid tot een toeristisch en veelal kortdurend verblijf met het serveren van ontbijt;
2. ze moeten zijn gevestigd in een woonhuis of bijhuis en worden geëxploiteerd door de eigenaren van het betreffende huis;
3. ze mogen maximaal vier slaapplaatsen hebben.

In de nota wordt een toevoeging opgenomen om de brandveiligheid te kunnen waarborgen. Zodoende wordt de tweede voorwaarde gewijzigd in 'ze moeten zijn gevestigd in een brandveilig woonhuis of bijhuis en worden geëxploiteerd door de eigenaren van het betreffende huis'.

5.5 Airbnb

Op dit moment gelden er geen specifieke voorwaarden voor airbnb. Om antwoord te kunnen bieden op de verwachte ontwikkelingen in dit segment zijn gebruiksvoorwaarden opgesteld. Hierbij is gekeken naar het Amsterdamse model waar met succes een goede balans tussen gastvrijheid en regulering is gevonden. Dit betekent dat voor airbnb de volgende voorwaarden:

1. Uitsluitend verhuur door hoofdbewoner;
2. Uitsluitend incidentele verhuur;
3. Toestemming van Vve of verhuurder;
4. Een brandveilige woning;
5. Maximaal 4 personen;
6. Maximaal 60 dagen per jaar;
7. Geen overlast.

Dit 'gelijke monniken, gelijke kappen' principe wordt ook onderschreven door het HORA (Hotel Overleg Regio Arnhem) die niet tegen airbnb zijn, maar wel regels verwachten die voor zowel Hotels als voor airbnb van toepassing zijn.

5.6 Short stay & extended stay

Short stay is verhuur van (huur)woningen voor een korte periode (tussen de 7 nachten en 6 maanden). Extended stay beslaat een periode van verhuur tussen de 6 en 12 maanden. Met deze vormen van verblijf willen we (voornamelijk buitenlandse) werknemers faciliteren die voor een bepaalde periode in Arnhem werken. Zo houden we Arnhem aantrekkelijk als vestigingslocatie voor bedrijven.

Het verblijf van shortstayers in de stad mag echter niet ten koste gaan van de leefbaarheid in de buurt en van het aanbod van goedkope huurwoningen.
In samenspraak met de afdeling Wonen zal op een later moment beleid worden opgesteld ten aanzien van short stay en extended stay. Short stay en extended stay maken dus geen onderdeel uit van deze horecavisie.

Aan de gemeenteraad

Datum : 28 augustus 2018
Zaaknummer : 287407
Contactpersoon : C. Peelen/H v.d Camp
Telefoonnummer : 026 3773564-4849

Onderwerp: Reactie College van B&W op het initiatiefvoorstel 'meldplicht particuliere vakantiehuur'

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor kennis te nemen van de reactie van het college van B&W van Arnhem (hierna: het college) op het initiatiefvoorstel van het raadslid Bas van Es (VVD) 'meldplicht particuliere vakantieverhuur'.

Inleiding
Het raadslid Bas van Es (VVD) heeft op 3 juli 2018 een initiatiefvoorstel ingediend over het instellen van een meldplicht voor particuliere vakantieverhuur via airbnb en vergelijkbare platforms (hierna: airbnb). Met deze raadsinformatiebrief maakt het college gebruik van haar recht om te reageren op het initiatiefvoorstel.

Doel van het initiatiefvoorstel
De initiatiefnemer geeft aan dat zijn initiatiefvoorstel zorgt voor een gelijk speelveld (1) en de overlast rondom airbnb terugdringt (2). Het kan ook dienen als instrument voor het innen van toeristenbelasting (3). Volgens hem borgt het huidige systeem van voorwaarden voor verhuur van airbnb het gelijke speelveld momenteel onvoldoende. Er is namelijk geen registratieplicht. Ook worden de voorwaarden geregeld overtreden en wordt er niet (actief) gehandhaafd.
Met het meldsysteem beoogt de initiatiefnemer meer handvatten te creëren om het 'gelijke monniken, gelijke kappen' principe te kunnen waarborgen.

Reactie college op het initiatiefvoorstel 'meldplicht particuliere vakantiehuur'
Het is aan de raad om een advies te vormen over dit initiatiefvoorstel van een van hun leden. Het college wil de raad informeren over haar standpunt en een aantal aandachtspunten meegeven ter overweging van het voorstel.

Het college staat in beginsel positief tegenover het voorstel. Wij vinden de overlast die de initiatiefnemer stelt niet dusdanig groot om een reguleringssysteem in te voeren. Maar de combinatie met het waarborgen van een gelijk speelveld is voor het college reden genoeg positief te adviseren. We zijn het met de initiatiefnemer eens dat er een gelijk speelveld moet komen. Het college denkt dat dit gelijke speelveld het best geborgd kan worden door airbnb en vergelijkbare platforms mee te nemen bij de invoering van toeristenbelasting. Er volgt later dit jaar een voorstel voor

de invoering van toeristenbelasting (afspraak 3.11 Coalitieakkoord 2018-2022). Wanneer het initiatiefvoorstel door de raad wordt aangenomen, zal dit dus meegenomen worden met de invoering van de toeristenbelasting.

Wij attenderen u op de volgende aandachtspunten in uw overweging van dit voorstel:

- *Meldplicht ook invoeren voor B&B's*

Het initiatiefvoorstel houdt geen rekening met het onderscheid tussen B&B en airbnb. Wanneer de meldplicht alleen voor airbnb wordt ingevoerd, wordt er een nieuw ongelijk speelveld gecreëerd. B&B's zijn in 2010 namelijk vrijgesteld van een vergunningsplicht als ze voldoen aan de volgende criteria:

1. ze moeten zijn gericht op het bieden van de mogelijkheid tot een toeristisch en veelal kortdurend verblijf met het serveren van ontbijt;
2. ze moeten zijn gevestigd in een woonhuis of bijhuis en worden geëxploiteerd door de eigenaren van het betreffende huis;
3. ze mogen maximaal vier slaapplaatsen hebben

Het college adviseert de raad daarom om B&B's mee te nemen in het voorstel.

- *Geen regelgeving voor een probleem wat nog niet bestaat (overlast)*

Volgens de initiatiefnemer van dit voorstel zijn er bij hem verschillende meldingen van overlast binnengekomen. Die variëren van geluid- en stankoverlast, tot parkeeroverlast en meldingen van 'huisjesmelken'. Het gaat zelfs zo ver dat eigenaren tenten plaatsen op de oprit of in de achtertuin en deze aanbieden op airbnb en andere digitale platforms. Deze meldingen worden nog overhandigd.

Bij de gemeente zijn niet of nauwelijks meldingen bekend. Er is navraag gedaan bij de afdeling vergunning & handhaving van de gemeente Arnhem, de afdeling handhaving van de Omgevingsdienst Regio Arnhem en bij de wijkagent van het centrumgebied. In de periode van januari 2017 tot op heden zijn 4 meldingen binnengekomen. Drie zagen op vermeende overlast en één kwam van een VVE die principieel tegen verhuur op airbnb was.
De probleemsituatie rondom airbnb die landelijk in de aandacht komt, bijvoorbeeld in Amsterdam, is in Arnhem niet aan de orde.

Het college adviseert de raad om te overwegen of de bestaande situatie daadwerkelijk vraagt om verdere regulering van overlast.

- *Invoeren van het meldsysteem*

De invoering van een meldsysteem is de verantwoordelijkheid voor de gemeentelijke organisatie. De initiatiefnemer stelt een zelfregulerend meldsysteem voor wat in fases ingevoerd kan worden. In zijn optiek is de huidige ambtelijke capaciteit hier op ingericht en volstaat nu sec het invoeren van een digitaal meldsysteem.
De situatie kan zich echter voordoen dat het handhaven van de meldingsplicht in de toekomst de inzet van extra Fte en extra kosten met zich meebrengt. Ambtelijk kan er extra capaciteit gevraagd worden van een vergunningverlener die de meldingen controleert. Daarnaast is er mogelijk extra capaciteit nodig voor benodigde handhaving en controles. Het college wijst de raad erop dat dit voorstel niet voorziet in dekking voor extra ambtelijke capaciteit.

- *Privacyregelgeving*

Als het initiatiefvoorstel wordt aangenomen zal bij invoering rekening gehouden worden met de verscherpte regels op het gebied van privacy (de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)).

Hoogachtend
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

Bijlagen:
- initiatiefvoorstel

Meldingen overlast particuliere vakantieverhuur

Na het artikel over het initiatiefvoorstel ‘meldplicht particuliere vakantieverhuur’ (segment Airbnb) in de Gelderlander van 6 juli jl. zijn diverse klachten/negatieve ervaringen binnengekomen. De meeste mensen die overlast ervaren hebben hier melding van gemaakt bij de politie, maar er wordt zelden actie ondernomen en de meldingen worden (blijkbaar) ook niet geregistreerd.

Bij de gemeente Arnhem zijn er, naar eigen zeggen, 4 officiële klachten van overlast door segment Airbnb binnengekomen.

Onderstaand een opsomming van de meldingen/klachten naar aanleiding van het artikel in de Gelderlander.

-Onderlangs (woonboten): Een bewoner van een woonboot onderlangs maakt melding dat hij regelmatig geluid, parkeer- en stankoverlast ondervindt van een van de andere woonboten die verschillende ruimtes verhuurt aan toeristen via Airbnb of een vergelijkbaar platform.

-Lombok en Heiienoord: Uit deze wijken komen meldingen dat (buitenlandse) toeristen voornamelijk in het weekend overlast veroorzaken vanwege verhuur via Airbnb of een vergelijkbaar platform. Het betreft geluidsoverlast maar vooral in parkeeroverlast.

-Diepenbrocklaan: Hier worden naast de vergunde ‘Stayokay’ verschillende woningen aangeboden via Airbnb of een vergelijkbaar platform. Dit zorgt voor omwonenden voor verschillende vormen van overlast en heeft in een enkel geval zelfs geleid tot een bedreiging.

-Modekwartier: Hier worden verschillende panden ingehuurd met als doel deze volledig te verhuren via Airbnb of een vergelijkbaar platform. Naast dat dit in strijd is met de opgestelde regels zorgt dit voor verschillende vormen van overlast zoals geluidsoverlast en parkeeroverlast.

-Centrum en centrumring: Vanuit het centrum en de centrumring zijn meldingen binnengekomen dat diverse kamers/woningen die via Airbnb of een vergelijkbaar platform worden verhuurd, worden gehuurd voor (illegale) prostitutie.

-Centrum en centrumring: Er zijn verschillende meldingen binnengekomen van centrumbewoners dat zij sterke vermoedens hebben dat meerdere panden in het centrum die verhuurd worden via Airbnb of een vergelijkbaar platform niet voldoen aan de maximumbepaling van 4 bedden. Hierdoor ontstaat er overlast en is er angst voor onveilige situaties.

Algemeen:

-Studenten die gedurende de zomer hun kamer via Airbnb onderverhuren aan meerdere toeristen.

-Tenten die in de tuin worden opgezet en verhuurd worden aan toeristen via Airbnb of een vergelijkbaar platform.

-----Oorspronkelijk bericht-----
Van: Bed & Breakfast Drijfpaleis
Verzonden: woensdag 5 september 2018
Aan: Raadsleden Arnhem
Onderwerp: initiatiefvoorstel meldplicht particuliere vakantie verhuur

Goedemorgen Dames/Heren,

Vandaag word het initiatief voorstel meldplicht particuliere vakantieverhuur behandeld.

Wij, als particuliere Bed & Breakfasters in Arnhem zijn op geen enkele wijze gehoord over de gevolgen van dit.

Wij vinden de insteek ongelooflijk negatief toe naar al die burgers die kleinschalig dit volkomen legaal doen en daar veel plezier aan hebben.

Er is in Arnhem geen wildgroei en er zijn geen klachten, Arnhem is geen Amsterdam en gaat dat natuurlijk ook nooit worden.

We verwachten een voorstel dat het overnachten bij particulieren wil bevorderen, het is een mooi iets, brengt mensen bij elkaar en is op geen enkel wijze een serieuze concurrentie voor professionele hotels, dat is een heel andere doelgroep met andere wensen.

Het is allemaal al geregeld via de bestemmingsplannen, indien nodig kan dit gewoon gehandhaafd worden.

Toeristenbelasting op alleen overnachten, in Arnhem is een slecht idee en zal vooral de hotels financieel benadelen, controle hierop bij de particulier is onmogelijk zonder zijn/haar privé (s`nachts) binnen te dringen, en het doorgeven van gastennamen kan natuurlijk al lang niet meer i.v.m. privacy wetgeving. Dus bij invoering maak je de problemen die er nu niet zijn.

Conclusie

Dit gaat veel kosten, procedures, rechtszaken irritaties, en extra werkdruk voor de gastheren/dames en handhavers opleveren, en kost meer dan dat het ooit gaat opleveren, en waarom dit pad opgaan ?

Het is al geregeld in het bestemmingsplan, er is geen "wildgroei" en er is geen overlast.

Vriendelijke groeten

Ruud Hilbrands

www.drijfpaleis.nl

Inspreken, 5 september 2018.

Goedenavond college, voorzitter, gasten,

Mijn naam is Lammert de Vries en ben bijna 30 jaar eigenaar van Landgoed Hotel Groot Warnsborn in Arnhem. Ik spreek hier namens mij zelf maar ook namens 25 hotels in en rondom Arnhem. Deze zijn verenigd in HORA (Hotel Overleg Regio Arnhem) waarvan ik ook de voorzitter ben.

Ik sta hier om duidelijk te maken dat wij (alle Hoteliers van Arnhem) het uiterst belangrijk vinden dat AirBnB aanbieders zich verplicht dienen te melden. De redenen hiervoor zijn <u>onder andere</u> de volgende:

- **Hoeveel bezoekers komen er naar Arnhem?**
- **Hoe groot is het segment AirBnB?**
- **Voldoen aanbieders aan gestelde voorwaarden en eisen?**
- **Wordt er straks ook toeristenbelasting geïnd?**

AirBnB staat voor "luchtbed en ontbijt". Een geweldig initiatief gebaseerd op deeleconomie waarbij er verbroedering zou zijn tussen locals en toeristen. Een liefdevolle omhelzing met alleen maar winnaars.....

Echter is het inmiddels een totaal ander verhaal:

- **Huursubsidies worden misbruikt,**
- **Inkomstenbelasting wordt ontduikt,**
- **Er is een irreële stijging van huizenprijzen**
- **Overlast door toeristen**
- **Toeristenbijdrage wordt niet geïnd**
- **Starters vinden geen woning in de binnenstad**
- **Etc.**

Het gaat dus heel vaak om illegale verhuur van woonruimte door o.a. vastgoedeigenaren die zonder vergunningen werken. Buren veranderen in verklikkers en vrienden in geldwolven. Er zijn namelijk bij de ideeën over AirBnB radicale tegenstanders en evangelische voorstanders.

Wij zijn als hoteliers ook niet tegen Airbnb of vergelijkbare podia! Maar het moet wel geregistreerd worden en we eisen ook een gelijke behandeling!

Het grootste probleem wat wij als hoteliers hebben is dat zogenaamde particuliere verhuurders zich, naast de eerder genoemde financiële voorwaarden, aan veel minder regels hoeven te houden en daardoor oneerlijk concurreren.

U kunt hierbij denken aan regels zoals:

- **Brandeisen**
- **Veiligheidseisen**
- **HACCP (Hygienecode)**
- **Geen kwaliteitscontroles**
- **Geen toezicht zoals bij hotels**
- **Horeca vergunningen**

Inmiddels zijn er volgens onderzoeken ruim 2.6 miljoen AirBnB overnachtingen in 2017 geweest; dit zijn veel meer dan het aantal kamerovernachtingen van 3 grote hotelketens bij elkaar. Bijkomend nadeel: de gemiddelde kamerprijs van de hotels daalt aanzienlijk waardoor er hele grote kans op verschraling ontstaat!

AirBnB geeft aan zich te willen conformeren aan de regels van de lokale autoriteiten! Maar tot op heden is er totaal geen zicht op het aantal geregistreerde AirBnB's in Arnhem en omstreken.

Natuurlijk, we zijn geen Amsterdam, maar als hotelier mag je op zijn minst van de overheid verwachten dat er gewerkt wordt met het principe "Gelijke monniken, gelijke kappen"!

Ik verwacht van de raad dat u instemt met het voorstel tot een meldplicht van AirBnB aanbieders zodat er kan worden gecontroleerd, beheerst en gehandhaafd.

Dank u wel.

Initiatiefvoorstel "Meldplicht particuliere vakantieverhuur"

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	12 september 2018
Zaaknummer:	
Portefeuillehouder:	H. de Vroome

Raadskameradvies:

Aan de gemeenteraad, 5 september 2018

Aanwezig: de raadsleden/fractievolgers Sanders (PVV) Van Butselaar (Arnhem Centraal), Van Nunen (PvdA), Van Ommen (D66), Hutten (CDA), Usta (DENK-Verenigd Arnhem), Becker (ChristenUnie), Eliëns (Partij voor de Dieren), Elfrink (SP), Gemici (GroenLinks).
Er was geen vertegenwoordiger van de Arnhemse Ouderenpartij.

Insprekers:
De heer H. Dijkema, namens RBT KAN (Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem Nijmegen) en de heer L. de Vries namens HORA (Hotel Overleg Regio Arnhem). De inspraaktekst van de heer de Vries is aan de stukken toegevoegd.

Bespreking
De fracties van D66, SP en de Partij voor de Dieren hebben aangegeven tegen het voorstel te zullen stemmen. De fractie van Arnhem Centraal geeft aan waarschijnlijk voor te stemmen, de fractie van het CDA geeft aan waarschijnlijk tegen te stemmen. De fracties van ChristenUnie, PvdA, Denk-Verenigd Arnhem, GroenLinks en PVV zijn voor het initiatiefvoorstel van de VVD.

Conclusie
De voorzitter constateert met instemming van de raadskamer dat de meningsvormende fase is afgerond. Het voorstel kan doorgeleid worden naar de besluitvorming.

De raadsadviseur,

E.J.S. Dirksen

De voorzitter,

C.J.M. Kalthoff

GEMEENTE Arnhem

Besluit van 12 september 2018

Zaaknummer 252262

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 7 augustus 2018, Cluster SBR nummer 252262;

gelet op artikel 125 van de Gemeentewet;

besluit:

1. Kennis te nemen van de toekenning van de Europese subsidiebijdrage voor het project Clean Mobil Energy
2. In te stemmen met het bestemmen van de ontvangen rijksbijdrage in het gemeentefonds van € 243.100 voor dit project
3. In te stemmen met bijgaande begrotingswijziging als gevolg van beslispunt 1 en 2

De griffier, De voorzitter,

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 252262

Onderwerp: Clean Mobil Energy

Voorstel

1. Kennisnemen van de toekenning van de Europese subsidiebijdrage voor het project Clean Mobil Energy
2. Instemmen met het bestemmen van de ontvangen rijksbijdrage in het gemeentefonds van € 243.100 voor dit project
3. Instemmen met bijgaande begrotingswijziging als gevolg van beslispunt 1 en 2

Inleiding

Op 20 september 2016 is uw raad geïnformeerd over de deelname van de gemeente Arnhem als leadpartner aan het Europese subsidieproject CleanMobilEnergy. Inmiddels is de aanvraagprocedure doorlopen en heeft het Europese subsidiebureau de aanvraag goedgekeurd. Dit betekent dat we de begroting daarop kunnen aanpassen. Om die reden stellen we uw raad voor om in te stemmen met de begrotingswijziging.

Het project draagt bij aan de doelstellingen van het energie-transitie-programma New Energy made in Arnhem. New Energy made in Arnhem heeft als doel om zonnevelden en windenergie te realiseren. De uitdaging daarbij is het terugverdienen van de investering, omdat de geleverde stroom niet altijd veel geld oplevert. Met name als de vraag op het net heel laag is. Daarom kun je de opgewekte duurzame stroom beter direct lokaal gebruiken. Daar is echter opslag voor nodig: een techniek die nog niet erg ontwikkeld is.

Het Interreg NWE-project CleanMobilEnergy (CME) gaat onderzoeken of de duurzame energieproductie te koppelen is, via opslag en een energie managementsysteem, aan elektrische mobiliteit. Door energie lokaal te gebruiken, ben je niet afhankelijk van de prijs op de markt (via het net) én kun je garanderen dat de elektrische mobiliteit in jouw stad 100 % duurzaam is.

Arnhem voert dit project uit, samen met Transport for London (UK), City of Nottingham (UK), CENEX (UK). Luxemburg Institute of Science and Technology (LIST, Luxemburg), POLIS (B), European Institute for Innovation (D), Walvoorzieningen Nederland (NL), IAU Ile de France (F). Subpartners zijn Nijmegen, DNV-GL en de City of Leicester.

De gemeente Arnhem heeft in dit project de leiding genomen (lead partner in EU -termen) om haar Europese netwerk uit te breiden en Arnhem op de kaart te zetten bij Europese bedrijven en overheden.

Arnhem GEMEENTE

Omdat Arnhem de leiding heeft van dit project met 8 Europese partners, heeft Arnhem het subsidiecontract ondertekend met het uitvoerende orgaan van Interreg NWE (een European Regional Development Fund programma): Region Hautes de France. De bijdrage vanuit het EU-fonds zal via Arnhem geclaimd gaan worden en via Arnhem worden uitgekeerd. Arnhem betaalt de EU-subsidie voor de partners vervolgens aan hen door. Daarnaast zal Arnhem ook zelf een proefproject realiseren op de Kleefsewaard. Hier zal het reeds aanbestede zonneveld via opslag en energiemanagement gekoppeld worden aan walstroom in de Nieuwe Haven en de laadpleinen van Allego. Voor dit proefproject en de leiding van het EU-project ontvangt Arnhem een bijdrage van zowel Interreg NWE, als de rijksoverheid en de provincie Gelderland. Inmiddels zijn deze subsidieaanvragen toegekend. De subsidie bijdragen en de daar tegenover staande kosten voor de uitvoering van het project worden met dit voorstel in de Arnhemse begroting verwerkt.

Beoogd effect

Arnhemse begroting aanpassen voor de uitvoering van het EU-project CleanMobilEnergy.

Argumenten

1.1 *Als leadpartner ontvangt de gemeente Arnhem de EU-subsidie voor het gehele project en zal de subsidie bestemd voor de overige projectpartners, een bedrag van € 3,48 miljoen, aan hen doorbetalen;*

Het project CleanMobilEnergy wordt geleid door de gemeente Arnhem. Met dit project doen 8 partners mee uit verschillende landen in Noord-West Europa. Op vier verschillende locaties worden proefprojecten opgezet om de doelen van CME te halen. De totale projectbegroting bedraagt € 7,16 miljoen, hiervan wordt € 5,79 miljoen door de projectpartners uitgevoerd en € 1,36 miljoen door Arnhem. De EU-subsidie bedraagt 60 %. De bijdrage die vanuit de EU aan het project wordt uitgekeerd, bedraagt € 4,30 miljoen, waarvan € 3,48 miljoen voor de projectpartners bestemd is en € 0,82 miljoen voor Arnhem.

Het bureau van Interreg NWE voert de subsidieverstrekking vanuit de EU uit.
De EU-subsidiebijdrage wordt op basis van halfjaarlijkse rapportages uitgekeerd, via de lead partner Arnhem. Dat betekent dat alle partners eerst hun kosten moeten voorschieten, om deze vervolgens te claimen bij het Interreg NWE bureau te Lille, ook weer via de leadpartner Arnhem. Het project loopt van september 2017 tot en met maart 2021. De raad is bevoegd om de begrote subsidieontvangst en de daar tegenover staande doorbetaling aan de projectpartners in de begroting van de gemeente Arnhem op te nemen.

1.2. *De gemeente Arnhem zal, als leadpartner én proeflocatie, zelf kosten maken welke gedekt worden door subsidiebijdragen en een eigen bijdrage vanuit New Energy made in Arnhem;*

Arnhem leidt het EU-project en maakt daarvoor kosten: projectmanagement, reiskosten en communicatiekosten. Daarnaast zal in Arnhem een proefinstallatie gerealiseerd worden bij het zonneveld op de Kleefsewaard: opslag en energiemanagement gekoppeld aan laadpleinen en walstroom. Het totale projectbudget van de gemeente Arnhem is € 1,36 miljoen, hiervan wordt €

152.000 gedekt uit eigen bijdrage van Arnhem (EmiA, bestemmingsreserve). In de paragraaf financiën is een samenvatting van de financiële bijstellingen van de begroting opgenomen.

Met bijgaande begrotingswijziging wordt de raad voorgesteld om het Arnhemse projectdeel, te weten de kosten en de daar tegenover staande dekking in de vorm van EU subsidie, de rijksbijdrage uit het gemeentefonds en de bijdrage van de provincie in de begroting op te nemen.

Kanttekeningen en risico's

1.1 *De lokale kosten van CME worden voor een groot deel gedekt door subsidies (provincie, rijk en EU). Bij afwijkingen (verschuivingen van budget) kan het voorkomen dat het teveel uitgekeerd geld moet worden terugbetaald.*

Voor het proefproject in Arnhem is op basis van ervaringscijfers en schattingen een begroting gemaakt voor de aanschaf van opslag, infrastructuur, laadvoorzieningen en software. Deze kosten zijn geschat, waardoor er tijdens het project mogelijk een verschuiving van budget in de tijd, tussen verschillende begrotingsonderdelen (uren, reiskosten, externe inhuur, investeringen of infrastructuur) of zelfs partners kan optreden. Het uitvoeringsorgaan (Joint Secretariate of de provincie Gelderland) moet dan instemmen met wijzigingsverzoeken. Om dit risico te verkleinen, wordt in een zo vroeg mogelijk stadium contact gezocht met het uitvoeringsorgaan om steeds de richting van het project te bespreken. Wanneer dit leidt tot verschuivingen tussen de jaren in de begroting zal dit in eerstvolgende Meerjarenprogrammabegroting (MJPB) wordt verwerkt (per saldo budgettair neutraal).

1.2 *Uitgekeerde subsidie van Interreg NWE kan later worden teruggevorderd, via de leadpartner Arnhem*

Partners claimen op basis van uitgevoerd werk de bijdrage uit het ERDF, via Arnhem, maar er kan achteraf een controle worden uitgevoerd namens het Interreg NWE bureau, door een zogenaamde Second Level Controller. Soms kan dan blijken dat bepaalde kosten niet subsidiabel zijn. Deze moeten dan teruggevorderd worden via Arnhem. Om dit risico te verkleinen is een tweetal maatregelen genomen:
1. Elke partner moet zijn geclaimde uitgaven eerst laten controleren door een lokale First Level Controller (FLC);
2. Vervolgens worden de uitgaven nog eens gecontroleerd door de FLC van Arnhem (lead partner FLC):

Daarnaast is in de zogenaamde partnership agreement vastgelegd dat elke partner zelf verantwoordelijk is voor het terugbetalen van teruggevorderde subsidie. Hierdoor loopt de gemeente Arnhem geen risico op de EU bijdragen die bestemd zijn voor de partners.

Financiën

1. Projectbegroting Arnhem

De projectbegroting van Arnhem bedraagt € 1,36 miljoen. Deze uitgaven worden gedekt door een EU-subsidie van € 817.711, een rijksbijdrage van € 243.100, een provinciale bijdrage van € 150.000. De eigen bijdrage vanuit de gemeente Arnhem bedraagt € 152.041. Zie de kolom 'totaal' van onderstaande tabel. De eigen bijdrage kan worden gedekt uit de bestemmingsreserve EmiA. In tabel 1 is een samenvatting van de begrotingswijziging opgenomen.

Tabel 1: projectbegroting Arnhem

Exploitatiebegroting	Begroting	Meerjarenraming				
	2018	2019	2020	2021	2022	Totaal
Lasten:						
werkpakketten Arnhem	378.822	419.350	391.306	173.375	0	1.362.852
subtotaal lasten	378.822	419.350	391.306	173.375	0	1.362.852
Baten:						
subsidiebijdrage EU	227.293	251.610	234.784	104.025		817.711
rijksbijdrage meicirc 2018 (interreg V)	243.100				0	243.100
subsidiebijdrage provincie	50.000	45.000	25.000	30.000	0	150.000
subtotaal baten	520.393	296.610	259.784	134.025	0	1.210.811
Mutaties reserves:						
dotatie BR Emia	-141.571					-141.571
onttrekking BR Emia		122.740	131.522	39.350	0	293.612
subtotaal mutaties reserves	-141.571	122.740	131.522	39.350	0	152.041
Totaal Resultaat	0	0	0	0	0	0

Arnhem GEMEENTE

De projectbegroting van de overige projectpartners bedraagt € 5,79 miljoen. De EU-subsidie bedraagt 60%, wat neerkomt op een bedrag van € 3,48 miljoen. Omdat Arnhem leadpartner is, wordt deze bijdrage door de EU aan Arnhem uitgekeerd. Arnhem keert deze bijdragen na verantwoording uit aan de betreffende projectpartners. In tabel 2 is een samenvatting van dit deel van de begrotingswijziging opgenomen. De begrote lasten nemen met totaal € 3,48 miljoen toe en de begrote baten ook.

Tabel 2: projectbegroting overige EU Partners

Exploitatiebegroting	Begroting	Meerjarenraming				
	2018	2019	2020	2021	2022	totaal
Lasten:						
werkpakketten EU partners	1.337.564	1.153.063	714.588	271.674	0	3.476.889
	1.337.564	1.153.063	714.588	271.674		3.476.889
Baten:						
werkpakketten EU partners						
- subsidie EU	1.337.564	1.153.063	714.588	271.674	0	3.476.889
	1.337.564	1.153.063	714.588	271.674		3.476.889
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
totaal resultaat	0	0	0	0	0	0

De totale begrotingswijziging (tabel 1 en 2 samen) ziet er als volgt uit (conform bijlage begrotingswijziging):

tabel 3 Totaalbegroting
(tabel 1 en 2 samen)

Exploitatiebegroting	Begroting	Meerjarenraming				
	2018	2019	2020	2021	2022	totaal
totaal lasten	1.716.386	1.572.412	1.105.894	445.049	0	4.839.741
totaal baten	1.857.957	1.449.673	974.371	405.699	0	4.687.700
totaal mutatie reserves	-141.571	122.740	131.522	39.350	0	152.041
totaal resultaat	0	0	0	0	0	0

Uitvoering

Voor de uitvoering van het project CME is een projectplan geschreven. Dit wordt uitgevoerd door alle partners onder leiding van Arnhem en een extern ingehuurde projectmanager.

Communicatie

Voor het totale EU-project is een Communicatieplan geschreven. Op lokaal niveau wordt dit uitgevoerd door de gemeente Arnhem. Lokale stakeholders, zoals Alliander, Allego, IPKW etc. worden op de hoogte gehouden door regelmatig georganiseerde bijeenkomsten. Europarlementariër Bas Eickhout is CME ambassadeur in Brussel en behartigt daar onze belangen en draagt de informatie uit die in het project wordt verzameld. Wethouder Cathelijne Bouwkamp treedt als ambassadeur op voor Arnhem en is ons boegbeeld naar andere partners en overheden.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Begrotingswijziging

RAADSVOORSTEL

Besluit van

Zaaknummer 252262

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 7 augustus 2018, Cluster SBR nummer 252262;

gelet op artikel 125 van de Gemeentewet;

besluit:

1. Kennis te nemen van de toekenning van de Europese subsidiebijdrage voor het project Clean Mobil Energy
2. In te stemmen met het bestemmen van de ontvangen rijksbijdrage in het gemeentefonds van € 243.100 voor dit project
3. In te stemmen met bijgaande begrotingswijziging als gevolg van beslispunt 1 en 2

De griffier, De voorzitter,

Gemeente Arnhem

Begrotingswijziging Exploitatie

Nr. : 18014
Onderwerp : Interreg-project CleanMobilEnergy
I / S : Incidenteel
Raad d.d. :
Zaaknr. :
bedragen x € 1.000,--

Programma's	2018						2019						2020						2021					
	Lasten	Baten	Expl.-result.	Mutatie reserves		Saldo	Lasten	Baten	Expl.-result.	Mutatie reserves		Saldo	Lasten	Baten	Expl.-result.	Mutatie reserves		Saldo	Lasten	Baten	Expl.-result.	Mutatie reserves		Saldo
				Toe-voeg.	Ont-trekk.					Toe-voeg.	Ont-trekk.					Toe-voeg.	Ont-trekk.					Toe-voeg.	Ont-trekk.	
Wijkprogramma's																								
Geb 0 Gebied nader te verdelen																								
Geb 1 CSA																								
Geb 2 Noordwest																								
Geb 3 Noordoost																								
Geb 4 Presikhaaf																								
Geb 5 Malburgen																								
Geb 6 Schuytgraaf/Elderveld																								
Geb 7 De Laar/Elden																								
Geb 8 RKV																								
Stedelijke programma's																								
R0 Alg. bestuur en publ. dienstverl.																								
R1 Veiligheid																								
R2 Verkeer, vervoer en waterstaat																								
R3 Economie																								
R4 Educatie																								
R5 Cultuur, recreatie en sport																								
R6 Particip. en maatschap. Ondersteun.																								
R7 Gezondheid en milieu	1.716	1.615	**-102**	142		**-243**	1.572	1.450	**-123**		123		1.106	974	**-132**		132		445	406	**-39**		39	
R8 Wonen en ruimte																								
R9 Financiën en bedrijfsvoering		243	**243**			**243**																		
	1.716	**1.858**	**142**	**142**			**1.572**	**1.450**	**-123**		**123**		**1.106**	**974**	**-132**		**132**		**445**	**406**	**-39**		**39**	
Totaal	1.716	1.858	**142**	142			1.572	1.450	**-123**		123		1.106	974	**-132**		132		445	406	**-39**		39	

Vaststelling Clean Mobil Energy

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	12-9-2018
Zaaknummer:	252262
Portefeuillehouder:	C.C. Bouwkamp

Raadskameradvies:

Aan de gemeenteraad, 6 september 2018

Het dagelijks bestuur van de Agendacommissie heeft besloten dit voorstel toe te voegen aan de agenda van de besluitvormende vergadering. Het DB heeft hierbij overwogen dat:

- Het hier gaat om een lopend project waar al subsidie contracten voor zijn getekend. De bijgevoegde begrotingswijziging betreft een rijkssubsidie, die verder gedeeld moet worden met andere partners. Voor een groot gedeelte bestaat de begrotingswijziging daaruit, het andere kleinere deel is bestemd voor de reeds geplande activiteiten in Arnhem zelf.
- Conclusie: Het betreft een financiële, administratieve afwikkeling en kan daarom direct naar de besluitvorming.

De griffier,

J.G.M. Kersten

De voorzitter,

D. Becker